

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

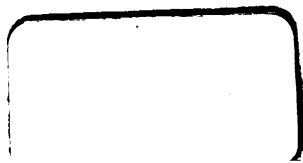
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

LIBRARY,
UNIVERSITY OF CALIFORNIA
DAVIS

A D M. R E V. P.
F. LUCII FERRARIS

Soler-Alexandrini, Ordinis Minor. Regul. Observ. S. P. Francisci, Lectoris
Jubilati, Exprovincial. Examin. Synodalis, ac S. O. Consultoris

P R O M P T A
BIBLIOTHECA

CANONICA, JURIDICA, MORALIS, THEOLOGICA

N E C N O N

ASCETICA, POLEMICA, RUBRICISTICA, HISTORICA

*De Principalioribus, & fere Omnibus, quæ in dies occurrunt,
nec penes omnes facile, ac prompte reperiri possunt,*

EX UTROQUE JURE, PONTIFICIIS CONSTITUTIONIBUS, CONCILIIIS, SACRARUM
CONGREGATIONUM DECRETIS, SACRÆ ROMANÆ ROTÆ DECISIONIBUS,
AC PROBATISSIMIS ET SELECTISSIMIS AUCTORIBUS

Accurate collecta, adaucta, in unum redacta, & ordine alphabetico congesta

AC IN DECEM TOMOS DISTRIBUTA.

*Editio Novissima denuo recognita, aucta, & emendata, adjecto
Indice Materiarum absolutissimo.*

TOMUS DECIMUS

COMPLECTENS RESOLUTIONES SACR. CONGR. CONCILII,
NEC NON INDICEM GENERALEM TOTIUS OPERIS.

V E N E T I I S

Apud GASPAREM STORTI

SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIO.

M. DCC. LXXXII.

LIBRARY
UNIVERSITY OF CALIFORNIA
DAVIS

110

111

APPENDIX

RESOLUTIONUM SACRÆ CONGREGATIONIS CONCILII

Continens varias frequentiores Causas ab eademmet Sac. Congregat. novissime resolutas, ab Anno scilicet 1700. usque in præsens.

SARDINIÆ Jurisdictionis, in qua ad sequentia dubia.

I. An, quando Ordinarii ad vitanda scandala procedunt, non citata parte, nec adhibita Cause cognitione in Causis Visitationis, aut correctionis morum, possit Iudex delegatus Apostolicus appellationem simpliciter admittere?

II. An ab interloutoria, vel alio quocumque gravamine, quod tamen potest reparari per sententiam definitivam, valeat appellationem admittere?

III. An, quando appellatur a gravamine, quod per definitivam sententiam reparari nequit, ut carcerationis, torturas, aut excommunicationis, possit appellationem admittere, aut inhibitionem, vel aliam provisionem concedere, non visis actis, ex quibus evidenter appareat de gravamine?

IV. An censuras Ecclesiasticas in appellationem prolatas valeat relaxare, aut nullas declarare, non auditis Partibus, nec cognita Causa?

V. An valeat absolutiones ad cautelam concedere non citata Parte, nec visis Actis, nec præstita cautione ab Appellante de stando Juri, & parendo mandatis Ecclesie?

VI. An ab executione Decretorum Sacri Conc. Eridi. valeat appellationem admittere?

VII. An valeat Causas in Curiis Ordinariarum, vel aliorum Judicum inferiorum pendentes a se avocare, vel illarum cursum impedire sub quolibet pretexto, præterquam per viam legitimæ appellationis fuerint ad ipsius Tribunal delatz?

VIII. An valeat appellationem recipere, nisi per publica documenta (quæ realiter exhibeantur) prius constiterit appellationem a sententia definitiva, vel habente vim definitivæ, aut a gravamine, quod per definitivam sententiam reparare non possit in casibus a jure non prohibitis, per legitimam personam, & intra debita tempora, fuisse interpositam, ac prosequutam.

IX. An valeat inhibitionem concedere post

receptam appellationem absque insertione tenoris sententiæ, aut Decreti definitivi, aut definitivi vim habentis, etiam si Appellans asserat, culpa Judicis, a quo, vel Actuarii exemplum habere non posse non justificato impedimento, & an in casu possint inhibitiones impune sperni?

X. An valeat appellationes in secunda instantia recipere a Decretis, seu sententiis Suffraganeorum, omisso medio curiæ Metropolitanæ?

XI. An in Causis de sui natura appellabilibus, in quibus dictus Iudex processit, valeat appellationum, quoad effectum, suspensionem denegare?

XII. An, & quæ taxa servanda sit a dicto Iudice Delegato tam in causis civilibus, quam criminalibus pro sportulis, seu propinis?

Sac. Cong. Concil. die 3. Aprilis 1700. distulit propositionem; die vero 24. ejusdem Mensis jussit proponi Causam in prima etiam unica, & per Delegatum exhibendas esse litteras sue Delegationis; & demum die 15. Maii dicti Ann. respondit. Ad I. negative quoad effectum suspensionum. Ad II. negative. Ad III. negative, quoad cognitionem Cause in gradu appellationis tantum, & affirmative quoad brevem supersessionem. Ad IV. negative. Ad V. item negative, præterquam in casu absolutionis ad breve tempus, & tunc cum obligatione de stando juri, & parendo mandatis Ecclesie. Ad VI. VII. VIII. IX. X. & XI. negative. Ad XII. exhibendas esse taxas tam Ordinariarum, quam Delegati, ut in lib. 50. Decret. pag. 145. 185. & 1224.

PORTUCALLEN. Visitationis, in qua ad 2° seq. dub.

I. An Episcopo, concurrente legitimo impedimento, liceat per ejus Delegatum visitare propriam Cathedralē, & totum corpus Capituli, nedum in temporalibus, verum etiam in Spiritualibus? & quatenus affirmative.

II. An circa impedimentum standum sit soli assertioni Episcopi, an vero teneatur assignare causas legitimi impedimenti?

III. An impedimentum debeat esse continuum, videlicet toto durante tempore a Sac. Concilio prescripto pro Visitatione faciendâ, vel potius sufficiat, quod sit temporale?

Sac. Cong. Concil. die 15. Januarii 1701. distulit propositionem; die vero 29. dicti mensis respondit. *Ad 1. affirmativus. Ad 11. affirmativus quoad primam partem, & negativus quoad secundam. Ad III. negativus quoad primam partem, & quoad secundam remisit conscientia Episcopi, ut in lib. 51. Decret. pag. 1. 3. & 63.*

3 TRIANA Funerum, in qua ad sequentia dubia.

I. An licitum sit Canonicis, Capitulo, & aliis Parochiis dictæ Civitatis ducere funus per publicas Plateas, quæ non est recta via ducens ad Ecclesiam funeris, & presertim Regularium, & quatenus affirmativus?

II. An eisdem Capitulo, Canonicis, & Curato propter hoc aliquod stipendium accipere, seu exigere liceat?

III. An sit licitum dictis Capitulo, & Canonicis ducere Cadaver alicujus de regimine Civitatis prius in Ecclesia Collegiata ad officium, & deinde ab illa transferre ad Ecclesiam funeris?

IV. An licitum sit Canonicis, & Parochiis aliquid exigere ratione transitus per Parochiam, quando funus ducitur ab una Parochia ad Ecclesiam funeris sitam in alia Parochia?

V. An candelâ gestandâ per Canonicos in associatione funeris debeat esse ponderis ad minus quatuor librarum, vel arbitrio heredum, & an Canonici ultra dictam candelam præterdere possint unum ducatum regni pro quolibet Canonico?

VI. An de dictis candelis debeat aliquâ portio Ecclesie funeris, pro ut etiam de candelis, quæ in similibus casibus gestantur a Regul.?

VII. An Capitulum, Canonici, & Parochi præterdere, & accipere possint majorem portionem funeralis, quando Cadaver sepelitur in Ecclesiis extra Civitatem Regularium, ac extra Parochiam, quamvis sitam intra Civitatem, quam acciperent, si Cadaver sepeliretur in illorum Ecclesia?

VIII. An interveniente in funere ducendo ad Ecclesiam Regularium Cruce Capitali cum unico illius Abbate, seu Sacerdote, Capitulum exigere possit emolumentum eo modo, quo interveniret totum Capitulum?

IX. An licitum sit Canonicis pro decimis non solutis in vita per defunctum devenire ad

impedimentum sepulture Cadaveris dicti defuncti in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 7. Maii 1701. distulit propositionem, die vero 12. ejusdem respondit. *Ad 1. affirmativus. Ad 11. negativus. Ad III. negativus, nisi aliter disposuerit defunctus, aut ejus heredes. Ad IV. negativus. Ad V. negativus quoad primam partem, sed remittendam arbitrio heredum, quæ vero ad secundam partem negativus. Ad VI. VII. VIII. pariter negativus, ut in lib. 51. Decret. pag. 237. 177. & 268. 177.*

ESINA Juris nominandi Concionatorem, in qua ad sequens dubium.

An, & ad quem spectet jus nominandi Concionatorem Quadragesimalem in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 31. Septembris 1702. censuit, electionem spectare ad Episcopum, soluta tamen per eum elemosyna, ut in lib. 52. Decret. pag. 393.

NOVARIEN. Funerum, & Jurisdictionis, in qua ad sequent. dub.

I. An Cadavera impuberum Oppidi Varallæ debeant ex aliqua speciali consuetudine sepeliri in sepultura destinata existente in Ecclesia Parochiali; vel potius licitum sit Parentibus, tam ante, quam post mortem illorum, ea tumulare facere in proprio sepulchro Majorum in Ecclesia Reformatorum existente; & quatenus affirmativus quoad secundam partem?

II. An dicta Cadavera deferri possint ad dictum Sepulchrum Majorum absque associatione Parochorum, & Cleri Sæcularis post eorum monitionem ad interveniendum funeri, & recusantium?

III. An Parochiis interventientibus sive associatis, sive non, ab aliis Canonicis ejusdem Parochie distribui debeat candelâ major illa, quæ datur Superiori Regularium associate ab aliis Fratribus?

IV. An dicta Cadavera deferri valeant ad Ecclesiam quacumque hora diei, & an de nocte absque expressa licentia Ordinarii?

V. An Parochi sub aliqua & quacumque præensione possint disserre, vel impedire ne tempore debito Cadavera ad sepeliendum deferantur? & quatenus negativus?

VI. An Parochiis impediens licitum sit heredi post expectatum triduum a morte Defuncti ducere funus etiam de nocte ad Ecclesiam, in qua Cadaver est sepeliendum?

VII. An Parochi cogere possint heredes ad pera-

peragendum in Ecclesia Parochiali omnes functiones Missæ solemnibus, accensis luminibus in singulis Altaribus, & Anniversariis, quæ sunt in Ecclesia Reformatorum occasione funerum?

VIII. An dicti Párochi possint cogere heredes, ut celebrare faciant Missas pro Defuncto singulis Sacerdotibus sæcularibus funus associantibus?

IX. An in prætensa associatione Cadaverum sint per heredem Defuncti in æquali numero convocandi tot Sacerdotes sæculares, quot convocantur Fratres Reformati?

X. An in casu, de quo agitur, Episcopus Novariensis habuerit jurisdictionem in supradictis Fratres Reformatos prætenso delinquentes extra Clausura, seu turbantes jura Parochorum?

XI. An interdictum, de quo agitur, sustineatur in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 15. Martii 1704. respondit. Ad I. negative quoad primam part. affirmative quoad secundam. Ad II. affirmative. Ad III. negative. Ad IV. affirmative ante tamen solis ortum, & de nocte negative, nisi de consensu Episcopi. Ad V. negative. Ad VI. affirmative præterquam ante solis ortum, & de nocte. Ad VII. VIII. IX. X. & XI. negative, ut in lib. 54. Decret. pag. 93.

6 PAPIEN. *Juris deferendi Crucem*, in qua ad seq. dub.

An Eminentissimo Episcopo Papiensi liceat in suo accessu ad Carthusiam Papiensem occasione revisionis Computorum elemosynarum ingredi erecta Cruce Ecclesiam, & Monasterium ejusdem Carthusiæ in casu &c.

Sac. Congr. Concil. 24. Septembris 1707. distulit propositionem, & die 17. Decembris ejusdem anni respondit, Affirmative quoad Ecclesiam, & negative in casu de quo agitur, quoad Monasterium, ut in lib. 57. Decret. pag. 368. & 462.

7 COMEN. *Jurisdictionis*, in qua ad seq. sub.

I. An Reverendissimus Nuncius Apostolicus apud Helvetios possit concedere facultatem audiendi Confessiones personarum sæcularium, vel etiam Regularium, immo & Monialium, in Diocesi Comen. sine licentia, & approbatione Ordinarii Locii?

II. An idem Reverendissimus Nuncius Sacerdotibus non approbatis ab Ordinario ad audientias Confessiones concedere possit facultatem absolvendi in foro interno ab hæresi, Censuris &c.

TOM. X.

III. An possit concedere facultatem generalem absolvendi a casibus Ordinario reservatis? & quatenus affirmative?

IV. An expediat adhiberi aliquod moderamen in hujusmodi facultatum communicatione tam circa numerum, quam circa qualitates personales eorum, quibus conferuntur?

V. An possit concedere suis Commissariis subditis Diocesis Comen. facultatem eligendi sibi Confessarium etiam non approbatum ab Ordinario?

VI. An possit concedere licentiam retinendi, & legendi libros Hæreticorum, seu alios quomodolibet prohibitos?

VII. An Commissarii Nunciaturæ accedere possint ad Monasteria Monialium, easque alloqui etiam citra necessitatem Officii absque licentia Ordinarii?

VIII. An iidem Commissarii concedere possint aliis ad eos recurrentibus licentiam alloquendi Moniales sine licentia Ordinarii?

IX. An dicti Commissarii obligati ad residentiam ratione Canoniciatus, vel alterius Beneficii possint ab illo abesse pro negotiis Commissariatus, & nihilominus lucrari distributiones, aliaque omnia emolumenta, tamquam si essent præsentibus?

X. An idem Reverendissimus Nuncius concedere possit dictis Commissariis licentiam retinendi famulas, quamvis non annosas cum derogatione quarumcumque Ordinationum per Ordinarios Locorum quomodolibet factarum?

XI. An concedere possit facultatem exorcizandi independentem ab Ordinario?

XII. An iidem Commissarii concedere possint licentiam laborandi in diebus festis?

XIII. An iidem Commissarii punire possint etiam in prima instantia Festorum violatores, blasphematores, aliosque contra Dei, & S. Matris Ecclesiæ præcepta temere agentes?

Sac. Cong. Concil. die 26. Februarii respondit. Ad I. negative. Ad II. negative. Ad III. negative. Ad IV. satis provisum in superiori. Ad V. negative. Ad VI. ad Sac. Congregationem Sancti Officii. Ad VII. VIII. IX. X. XI. XII. & XIII. negative: ut in lib. 57. Decret. pag. 69. & 70.

PRAGEN. *Jurisdictionis*, in qua ad seq. dub. 8

I. An pro exemptione a jurisdictione ordinaria Archiepiscopi sufficiat sola nominatio, seu deputatio Presbyteris sæcularibus facta a Superiore D. Joannis Hierosolymitani in Ecclesiis dicti Ordinis pro cura animarum, quamvis ex causa non admitteretur ab Archiepiscopo sive

A 3

potius

potius requiratur admissio, approbatio, & licentia Archiepiscopi, sive ejus Consistorii ad curam animarum, & administrationem Sacramentorum?

II. An prefati nominati, seu deputati ad dicta Beneficia Curata teneantur examen subire, & professionem fidei emittere coram Archiepiscopo, vel ejus Consistorio, antequam curam animarum exercent?

III. An teneantur præstare juramentum ad curam animarum debite obeundam coram Archiepiscopo, sive ejus Consistorio, & quomodo?

IV. An dictus Archiepiscopus, sive ejus Consistorium prædictis exigentibus procedere possit jure ordinario, sive potius delegato?

V. An dicti nominati, seu deputati in dictis Ecclesiis, postquam reportaverint ab Archiepiscopo licentiam pro exercenda cura animarum, teneantur se conformare Constitutionibus Synodalis, & Ordinationibus Consistorialibus quoad omnia in ordine ad Sacramentorum administrationem, & curam animarum?

VI. An dictis Presbyteris Sæcularibus, ut supra nominatis, seu deputatis in prefatis Ecclesiis, & ab Archiepiscopo examinatis teneatur idem Archiepiscopus concedere licentiam exercendi Curam animarum? & quatenus affirmative;

VII. An in hujusmodi licentiis Archiepiscopus valeat reservare facultatem eam revocandi ad sui beneplacitum, seu potius debeat eam concedere pure, & simpliciter?

VIII. An Archiepiscopus debeat exprimere se procedere auctoritate delegata, dum procedit contra dictos Presbyteros exercentes curam animarum, itaut hoc non expresse, non teneantur illi ei obedire, etiam in concernentibus curam animarum?

IX. An Archiepiscopus prædictos Presbyteros exercentes curam animarum in casu non partitionis ejus præceptis, possit plectere poena revocationis licentiæ exercendi curam animarum?

X. An prefati Presbyteri pro servitio dictarum Ecclesiarum valeant assumere Capellanos pro celebratione Missarum in eisdem Ecclesiis sine licentia Episcopi?

Sac. Cong. Concil. diebus 3. & 17. Decembris 1707. distulit propositionem, die vero 14. Januarii 1708. rescripsit. Ad 1. negative quoad primam, affirmative quoad secundam partem dubii. Ad 11. Affirmative quoad examen, & quoad professionem fidei ad formam Concilii. Ad 111. affirmative. Ad 1v. Dilata. ad v. affirmative. Ad vi. negative. Ad vii. negative quoad primam, & affirmative quoad secundam partem du-

bii. Ad vii. affirmative. Ad ix. recurvat in casibus particularibus. Ad x. affirmative.

TURRITANA, seu Bossanen. Jurisdictionis, 9
in qua ad sequentia dubia.

I. An in Edictis emanatis ab Archiepiscopo Turritano, & affixis in Diocesi Bossanen. potuerit se enunciare Patrem, & Pastorem?

II. An potuerit dictus Archiepiscopus dicta edicta affigere in dicta Diocesi Bossanen.?

III. An potuerit dictus Archiepiscopus in dictis Edictis comminari Censuras sibi reservatas in subditos Episcopatus Bojanen. tam Ecclesiasticos, quam laicos in casu amotionis illorum?

IV. An Curia Episcopalis Turritana rite processerit ad expeditionem litterarum Citatoriarum ad instantiam Alviræ, Nater, & Sotgi adversus Œconomum Capituli Bojanen.?

V. An idem Archiepiscopus, pro causis ad Curiam Metropolitanam devolutis in gradu Appellationis mittere possit Executores suæ Curie pro exequendis mandatis in Diocesi Bojanen. pro juribus Curie Archiepiscopalis, Salario Sententiarum Advocati, & similibus, & quatenus affirmative;

VI. An Archiepiscopus teneatur interpellare Episcopum suffraganeum pro executione dictorum mandatorum, vel saltem dicti Executores teneantur ante executionem ostendere mandata Ordinario?

VII. An quatenus Archiepiscopus in casibus prefatis exceßerit limites suæ facultatis in Diocesim, & Diocesanos Episcopi Bojanen. inciderit in Censuras, & quales;

VIII. An subditi Episcopi Bojanen. tam ratione Domicilii, quam originis, qui ratione studiorum traxerunt in Civitate Saxerensi, potuerint ad Ordines promoveri ab eodem Episcopo sine Testimonialibus Archiepiscopi? & quatenus negative.

IX. An tam Episcopus Bojanen. quam ordinati inciderint in poenas contentas in Constitut. S. M. Innocentii XII. in casu &c.

Sac. Congregat. Concil. resolvit die 17. Martii 1708. Ad 1. 11. 111. 1v. & v. negative. Ad vi. affirmative quoad primam, & quoad secundam partem prævisum in prima. Ad vii. negative. Ad vii. Affirmative. Ad ix. negative.

AQUEN. Jurium Parochialium,

10

Egre ferens Joannes Franciscus Stranius moder-

detrus Præpositus, & Parochus loci Incisæ quosdam prætenfos abusus fuisse investos a PP. Carmelitis ejusdem loci in præjudicium suorum Jurium Parochialium; ad hanc S. Congregationem recursum habuit, a qua de more requisita informatione Episcopi, Vicarius Generalis illius juxta relationem Parocho usquequaque favorabilem in summario exhibendam transmissit. Quo circa infra scripta dubia concordata, Partibus hinc inde scribentibus, resolvenda EE. VV. proponuntur, una cum alio dubio, quod est ultimum, nuper concordatum occasione quod cum PP. obedire detrectaverint Episcopi Edicto prolato, uti prætenditur, pendente lite in hac Sacra Congregatione, demandanti, ut in funeribus, accederent ad Parochialem, ad levandam Crucem, eorum tres fuerunt a Confessionibus audiendis suspensi, super quibus informans Episcopus eadem confirmat, & conqueritur, eosdem tres Patres suspensos, statim post declarationem cum spretu, licet semel tantum, audivisse Confessiones. Quapropter ex utrinque deducendis humiliter postulant Partes ipse declarari.

I. An PP. Carmelitæ in Rogationibus possint ad Processionem accedere sine Cappis albis?

II. An in solo numero duorum Religiosorum Cruce præcedente?

III. An teneatur Præpositus, qui est etiam Parochus in publicis generalibus Processionibus fieri consuetis, monitos facere dd. Patres, ut ad Processionem accedant, & quomodo?

IV. An iidem PP. possint libere quæsturare in diebus hebdomadæ sibi benevisis, absque restrictione alicujus diei?

V. An possint eandem quæsturationem facere pro Confraternitatibus in eorum Ecclesia erectis?

VI. An possint in d. Ecclesia pro dd. Confraternitatibus exponere SS. Eucharistiæ Sacramentum occasione Novenæ SS. Natalis, & quadraginta Horarum in diebus sibi benevisis sine licentia Ordinarii?

VII. An easdem expositiones facere possint pro eorundem Regularium devotione?

VIII. An possint benedicere sponfos cum licentia Parochi, vel sine?

IX. An iidem Patres audientes Confessiones infirmorum, reneantur ante, vel post dictam Confessionem illam Parocho notificare?

X. An possint in propria Ecclesia mulieres post partum benedicere, & ad Purificationem admittere?

XI. An vocari possint se conferre ad benedicendam febrem cum Reliquia Sancti Alberti?

XII. An vocati ad associandum Defunctorum cadavera, prius convenire debeant ad Eccle-

siam Parochialem cum eorum Cruce, & deinde se conferre ad domum defuncti? & quatenus negative?

XIII. An ad eundem effectum sub qua Cruce, & in quo loco dicti Patres expectare debeant Parochum, & alios exequi intervenientes?

XIV. An possint dare signum, & celebrare Missam in diebus festivis eodem tempore, antequam detur signum, & celebretur Missa Parochialis?

XV. An Præpositus habeat jus interveniendi in redditionibus rationum faciendis per Confraternitates Laicorum in Ecclesia dd. Patrum erectas?

XVI. An eisdem Patribus Carmelitis liceat Processiones facere extra propria claustra, seu districtum, & intra limites Parochiæ invito Parocho, & quatenus negative?

XVII. An eisdem Patribus liceat extra propria claustra, seu districtum per loca consuetudine facere Processionem B. M. V. de Monte Carmelo occasione suæ Festivitatis, petita tamen licentia a Parocho, licet non obtenta?

XVIII. An Patres suspensi sint reintegrandi ad audiendas Confessiones Sacramentales in casu? &

Die 19. Maii, & 9. Junii 1708. S. Congreg. Eminentissimorum S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum Respondit.

Ad I. negative, ad II. negative. ad III. affirmative, sive per Nuntium, sive per schedulam. ad IV. affirmative. ad V. negative. ad VI. negative. ad VII. negative. ad VIII. posse, cum licentia tamen Parochi, & amplius non proponi mandavit. ad IX. affirmative ad formam Constitutionis Clementis XI. ad X. affirmative. ad XI. affirmative. ad XII. & XIII. in casu, de quo agitur, posse convenire etiam in Ecclesia viciniore domui defuncti, & in tumultatione cadaveris sub unica Cruce Ecclesiæ tumultantis. ad XIV. affirmative. ad XV. negative. ad XVI. negative. ad XVII. affirmative. ad XVIII. affirmative.

B. Card. Panciaticus Præfectus.

V. Patra Secretarius.

Sic expresse habetur in Bullario particulari Clementis XI. Decreto tertio inter Decreta Sacrae Congregationis Concilii.

Et reclamante Parocho sub die 27. April. 1709. rescripsit. *In decisio in omnibus, & amplius, ut refert Matthæus. Officialis Curia cap. 37. n. 18. in fine.*

- 11 PRAGEN. *Jurisdictionis*, in qua ad sequent. dub.

I. An sit standum, vel recedendum a decis. quoad I. II. III. IV. & VIII. Dubium?

II. An dictus Archiepiscopus, sive ejus. Con-
fistorium pro prædictis exigendis procedere pos-
sit jure ordinario, sive potius delegato in ca-
su &c.

Sac. Congr. Concil. die 9. Junii 1708. rescrip-
sit. *Ad I. II. & III. in decis. Ad IV. jure*
Delegato. Ad V. & VIII. in decis.

- 12 RUBEN. *Habitus talaris*, in qua ad sequens dub.

An edictum super delatione habitus talaris in
Ecclesiis, illarumque ingressu, & egressu susti-
neatur in casu &c.

Sac. Cong. Conc. distulit propositionem; die
vero 18. Augusti ejusdem annis respondit. *Sustine-
ri, moderatis pœnis arbitrio Eminentiss. Præfetti.*

- 13 PAPIEN. *Juris deferendis Crucem*, in qua
ad sequens dub.

An, & quomodo sit standum, vel receden-
dum a decis. sub die 17. Decembris 1707. in
casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 22. Septembris 1708.
rescripsit. *In decis. quoad Ecclesiam, quod vero*
*ad Monasterium prævio recessu a decis. licere Re-
verendissimo Episcopo ingredi cum Cruce in casu,*
*de quo agitur etiam in Monasterium absque sa-
men ullo exercitio jurisdictionis.*

- 14 ANDRIEN. *Accessus ad Processiones*, in qua
ad sequent. dub.

I. An, & ad quas Processiones accedere te-
neantur PP. Dominici Civitatis Andriæ?

II. An, & quomodo sint vocandi in casu, &c.
S. C. C. die 11. Januarii 1710. rescripsit.
Ad I. & II. servetur solitum, & amplius.

- 15 ALBEN. *Sacrorum Rituum, ac Regiminis*
Ecclesie.

1 An servandum, & exequendum sit Decre-
tum Episcopi, quod Canonici teneantur depo-
nere usum Rocchetti & reassumere usum super-
pellicei?

2 An prima Dignitas, vel in illius defectum,

alius dignior de Capitulo teneatur sustinere Mis-
sale Episcopo Pontificaliter celebranti?

3 An Canonici abesse possint sine legitima
causa a Functionibus ab Episcopo Pontificaliter
peragendis, & quatenus negative;

4 An, & quomodo in casu hujusmodi absen-
tiz sit providendum?

5 An Episcopo accedenti ad Ecclesiam Ca-
thedralem, Cappam assumpturo ad ostium ejus-
dem Ecclesie pro Pontificalibus peragendis, te-
neatur Capitulum eidem obviam ire, ac in re-
ditu associare usque ad januas Ecclesie.

6 An Episcopo accedenti ad dictam Ecclesiam,
Cappam ad ostium assumpturo, ad effectum as-
sistendi Missis Conventualibus, Concionibus, &
similibus, teneatur Capitulum eidem obviam
ire, & in reditu associare usque ad januas dic-
tæ Ecclesie, vel potius sufficiat associatio qua-
tuor Canonicoꝝ?

7 An quoties Episcopus accedit ad Ecclesiam
Cappam assumpturus ad ostium pro Pontificali-
bus peragendis, sive ad effectum assistendi Con-
cionibus, Missis Conventualibus, & similibus,
teneatur Capitulum transmittere duos Canonicos
ad Palatium Episcopale ad ipsum associandum
tam in accessu, quam in recessu?

8 An Episcopo accedenti ad alias Ecclesias
occasione Festivitatum Missam celebraturo, Ca-
pitulum teneatur transmittere duos Canonicos
ad effectum ipsum excipiendi, & discedentem
associandi in habitu Canonicali ad januam Ec-
clesie, eidemque assistendi in celebrat. Missæ?

9 An Vicarius Generalis possit intervenire
Functionibus Chori, & Pontificalibus, & qua-
tenus affirmative.

10 An dignior locus ei sit assignandus, seu
qualis?

11 An possit Capitulum sine licentia Episco-
pi, & ex causa sibi bene visa exponere Vene-
rabile, & Populo benedicere in forma publica,
vel potius servandæ sint Constitutiones Synoda-
les?

12 An Capitulum in celebratione Missæ Con-
ventualis teneatur adhibere Diaconum, & Sub-
diaconum, tam diebus festis, quam feriatis?

13 An Missæ Conventualis Sacrificium sit ap-
plicandum pro Collegio, & Benefactoribus?

14 An sit servandus prætenſus usus, quod duo
ex Clericis Seminarii interserviant Cathedralis die-
bus ferialibus a celebratione secundæ Missæ in-
clusivæ, Missis Conventualibus, & usque ad fi-
nem aliarum functionum de mane?

15 An omnes vel major pars dd. Clericorum te-
neatur assistere diebus ferialibus processionibus, as-
sociationibus funerum capitaliter faciendis, ex-
posi-

positionibus Venerabilis, & similibus aliis functionibus fieri solitis?

16 An Episcopus deputare valeat in Ministerios Seminarii proprios familiares?

17 An Capitulum, Canonici, & Hebdomadarii, qui ob præsumptum defectum Clericorum Seminarii, tantum in præsentia Missa Conventuali prætermiserunt, & prætermittunt, inciderint in pœnas interdicti, suspensionis a Divinis, ac respectively excommunicationis, comminatas in præcepto Episcopi, & quatenus affirmative;

18 An celebrando Canonici inciderint in irregularitatem?

19 An Archipresbyter habens curam Animarum in Cathedrali, & Canonici, quibus prærenditur incumbere curam in casu, de quo agitur, teneantur singulis saltem diebus festis celebrare Missam in Cathedrali?

20 An Penitentiarius, Archipresbyter, & alii Canonici Cathedralis habentes curam Animarum, teneantur Confessiones fidelium excipere in Cathedrali, vel in Ecclesiis præsentis coadiutricibus, seu præsentis distinctis Parochiis?

21 An servanda sint Decreta facta in Visitatione super adimplimento, & satisfactione onerum Missarum, & Anniversariorum incumbentium Capitulo, & retentione libri in Sacristia, in quo celebrantes satisfactionem dd. onerum propria manu deferbant?

22 An Canonici teneantur residere saltem novem mensibus anni, nec non saltem duz ex tribus eorum partibus continuo interesse Choro?

23 An Episcopus possit deputare præfectum Chori?

24 An idem Episcopus possit deputare contrapunctatorem?

25 An renuentibus Canonici dicta Officia acceptare, vel exercere, possit Episcopus illos sub censuris compellere, vel clericos extraneos sumptibus Capituli deputare?

26 An sit tolerandus præsentis usus d. Ecclesie recitandi Horas Canonicas in Sacristia a festivitate omnium Sanctorum usque ad diem Resurrectionis Dominicæ: itidemque præmittendi eo tempore sub vespere Matutinum cum Laudibus sequentis diei: Vel potius servandum sit Decretum Episcopi super loco, & tempore Divinorum Officiorum?

27 An Capitulum possit convertere in usum distributionum ceras applicatas Sacristie super exstantes in fine anni, vel potius teneatur illas servare ad usum ejusdem Sacristie pro anno sequenti?

28 An Capitulum possit repartire distributiones quotidianas Canonicis, antequam recognoscantur libri punctationum, & contrapunctationum?

29 An Capitulum possit admittere ad participationem distributionum Canonicos de natura sui Canonici non participantes?

30 An admittere valeant ad participationem dd. distributionum Canonicos participantes, sed Choro non interessentes?

31 An Comitua Capitularia sint habenda saltem bis in mense?

32 An in illis possit intervenire Episcopus ad libitum?

33 An Capitulum teneatur contribuere ad expensas pro celebratione Anniversarii Episcopi antecessoris?

34 An Capitulum teneatur retinere librum, in quo distincte adnotentur omnes resolutiones Capitulares, & alium in quo adnotentur omnes contractus stipulari, & stipulandi, nec non alium, in quo similiter adnotentur introitus, & exitus proveniunt massæ Capitularis?

35 An Capitulum teneatur exhibere dd. libros Episcopo, toties quoties illi videbitur?

36 An Episcopus possit exigere redditionem rationis proveniunt Capitularium a Capitulo, ejusque Ministris?

37 An Episcopus in casu negligentie Capituli, possit eidem injungere exactionem reddituum, ac reparationem, & respectively culturam bonorum tam urbanorum, quam rusticorum?

38 An Episcopus possit inhibere Capitulo, ne eligat in Ministros, qui de antea administratione rationem non reddiderunt?

39 An possit Episcopus ex legitima causa Œconomos, aliosque Capituli Ministros removere?

40 An scripturæ respicientes præbendas bonorum, & Capitularium Ecclesie, & commune interesse ejusdem Ecclesie, servandæ sint in Archivo Capituli sub pluribus clavisibus, & non penes particulares possessores?

41 An Episcopus possit Cathedralicum exigere a Beneficiatis, qui congruam non percipiunt a proprio Beneficio?

42 An Canonici teneantur solvere Cathedralicum?

43 An liceat Capitulo impertiri servientibus Sacristie elemosynam quorundam dierum interconcionis collectas, & licentiam quæstuandigranum, aliosque fructus?

44 An Capitulo comperat jus recognoscendi, seu examinandi institutiones, seu Bullas noviter provisorum de Beneficiis Cathedralis?

45 An tolerandus sit usus, quod Capitulum habeat invitationes, ac visitationes noviter provisorum Ecclesie Cathedralis in antecedentibus, & subsequentibus diebus eorum admissionis?

46 An

46 An Episcopus possit exigere in Visitatione Pastoralis summam pecuniarum pro cavalcaturis; ultra victualia, & quoties exegerit, an teneatur ad restitutionem?

47 An Episcopus deputare valeat Canonicum Pœnitentiarum Cathedralis in Confessarium ordinarium Monialium?

48 An Episcopus teneatur supplere Anniversaria omissa pro Episcopo antecessore?

49 An liceat Episcopo asportare, & retinere paramenta propriæ Sacristiæ Cathedralis ad Capellam Palatii Episcopalis, invito Capitulo?

50 An Episcopus teneatur sibi providere de parametis pro Pontificalibus peragendis in Cathedrali?

51 An Canonici uti possint paramentis nobilioribus ab Episcopis antecessoribus Sacristiæ relictis, pro Missis privatis, & functionibus minus solemnibus?

52 An Capitulum possit, inconsulto Episcopo, formam dd. paramentorum immutare, vel alienare pro aliis subrogandis.

53 An Episcopus teneatur reparare Cathedralē?

54 An Episcopus aliquoties in anno debeat interesse Horis Canonicis in Choro, & quatenus affirmative;

55 An Episcopus teneatur interesse aliquando Horis Canonicis in Choro, stantibus litibus cum Capitulo?

56 An Episcopo liceat collationes generales Ordinum, & Chrisma respective conficere extra Cathedralē, stantibus litibus cum Capitulo?

57 An dies interpolatæ permanentiæ Episcopi in suo Castro extra Diocesim existens computandæ sint in absentia Episcopi. a Sac. Concil. Trid. permittitur?

58 An Episcopus abesse possit a functionibus solemnioribus Cathedralis per triennium, stantibus litibus cum Capitulo?

59 An Archidiaconus Coadjutor potuerit abesse a residentia per biennium, & ultra, & adhuc continuare sine licentia Sac. Congregat. in casu, de quo agitur, & quatenus negative;

60 An & in quas pœnas inciderit?

61 An Episcopus teneatur adimplere onera Capellæ S. Andreæ in casu, de quo agitur ad formam Tabellæ Sacristiæ?

62 An Episcopus possit responsiones Concurrentium pro Parochialibus scripto traditas, solummodo sigillo obfirmare, vel potius teneatur obfirmare etiam sigillo Examinatorum Synodaliū?

63 An Episcopus teneatur subministrare anno quolibet Concionatoribus Quadragesimalibus.

Cathedralis prætersum stipendium, vel donativum librarum centum?

64 An Capitulum sit manutenendum, vel reintegrandum in prætersam possessionem Viridarii ab Episcopo, ut præteritur, occupati?

65 An Synodus Diocesana celebrata ab anno 1702. sit valida?

66 An idem Episcopus Confraternitates in Cathedrali instituere valeat sine consensu Capituli?

67 An Episcopus possit Titulos Beneficiorum simplicium, & Parochialium, Cathedralis, & Diocesis immutare tribuendo e.g. simplici Plebano, vel Presbytero Titulum Archipresbyteri?

C. Petra Sacr. Congr. Concil. Secr.

Sacra Congregatio Particularis a Sanctissimo deputata, in qua interfuere Eminentiss. Card. Panciatichi, De Abdua, Sancti Clementis, Gabrielis, Caprara, & Fabroni, Imperiali non interveniente, sub die 19. Septembr. 1710. rescripsit, ut infra.

Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative ad formam Cereemonialis: ad 3. negative: ad 4. ad formam Sacr. Can. & Sacr. Concil. Trid. ad 5. affirmative: ad 6. affirmative quoad primam partem, negative quoad secundam: ad 7. affirmative: ad 8. ad Sacr. Congreg. Concil.: ad 9. affirmative: ad 10. affirmative, & deberi locum digniorem: ad 11. licentiam esse petendam ab Episcopo solum in anno pro functionibus consuetis, pro aliis qualibet vice: ad 12. affirmative pro diebus ac aliis, præscribendis ab Eminentiss. Panciatico: ad 13. affirmative pro Benefactoribus tantum: ad 14. negative: ad 15. negative: ad 16. affirmative: ad 17. affirmative, & adiant Episcopum pro absolutione a censuris: ad 18. affirmative, & Domino Secretario cum Sanctissimo pro dispensatione: ad 19. affirmative quo ad Archipresbyterum: quo vero ad Canonicos Curatos teneri in propria Ecclesia Curata cum Applicatione pro populo: ad 20. Pœnitentiarum, & Archipresbyterum teneri in Cathedrali: Canonicos vero Curatos in propria Ecclesia debitis temporibus: ad 21. 22. 23. & 24. affirmative: ad 25. affirmative etiam sub censuris, non tamen ipso facto incurrendis; ad 26. quoad primam partem negative in diebus festis, & aliis posse tolerari in loco deputando ab Episcopo. Et quoad recitationem Matutini, & Laudum usum non esse tolerandum: ad 27. & 28. negative: ad 29. affirmative: Item ad 30. & 31. affirmative: ad 32. affirmative, dummodo non agatur de commodo Episcopi vel suorum: ad 33. & 44. affirmative: ad 35. affirmative ex rationabili causa: ad 36. 37. 38. 39. 40.

41. 42. affirmative: ad 43. & 44. negative: ad 45. affirmative, ex urbanitate, dummodo non retardetur possessio Provisorum: ad 46. Dentur Decreta S. Congreg. Concilii in Amalphisana 18. Julii 1698. ad 3. ad 47. negative: ad 48. affirmative expensu Episcopi, & Capituli: ad 49. dentur Decreta edita in Casalen. in Congregat. Deputata 11. Martii 1708. approbata a Sanctissimo, nempe ad nonum -- An Capitulum ob denegationem Baculi, Mitre pretiose, & pluvialis factam Episcopo occasione publicandi Jubilaeum, aliaque ut in actis, sit puniendum, & quomodo? -- Ad decimum, An stante dicta denegatione potuerit Episcopus propria auctoritate transportari facere paramenta predicta, & Sac. suppellectiles a Sacristia Cathedralis ad Curiam Episcopalem -- Ad 9. affirmative, arbitrio Congregationis deputate -- Ad x. affirmative, & esse restituenda Capitulo, facta obligatione de illis subministrandis; pro usu Episcopi in functionibus Pontificalibus peragendis tam in Cathedrali, quam in Capella Episcopali: ad 30. negative, quatenus adsint: ad 51. & 52. negative: ad 53. & 54. affirmative, prout de jure, arbitrio, & conscientia Episcopi: ad 55. provisum in superioribus: ad 56. negative, nisi ex causa legitima: ad 57. affirmative: ad 58. & 59. negative: ad 60. incidisse in penas Sac. Canonum, & Sac. Concil. Trident.: ad 61. ad Sac. Congregationem Concil. & interim servetur Decretum Episcopi de anno 1698. ad 62. affirmative quoad primam, negative quoad secundam partem: ad 63. Servetur solutum: ad 64. ad Judices suos: ad 65. affirmative: ad 66. negative: ad 67. negative.

16 LANCIANEN. Confraternitatis, in qua ad sequentia dubia.

I. An constet delegitima Aggregatione Confraternitatis Mortis Lanciani Archiconfraternitati Mortis Urbis, itaut fruatur Privilegiis dictae Archiconfraternitatis, & possit uti statutis ejusdem?

II. An Confratres d. Confraternitatis Mortis Lanciani possint libere quæstulare tam intra Ecclesiam, quam extra per Civitatem ejusdem Territorii, & Districtum absque licentia Curiae Archiepiscopalis?

III. An possint libere disponere de introitibus, effectibus, & elemosynis ejusdem Confraternitatis absque licentia Curiae Archiepiscopalis?

IV. An dicti Confratres occasione electionis novorum Officialium valeant se congregare absque interventu, & assistentia Vicarii Genera-

lis contra formam dicti Reverendissimi Archiepiscopi id demandantis?

V. An electio aliter facta sustineatur?

VI. An in electione Officialium ejusdem Confraternitatis requiratur confirmatio Reverendissimi Archiepiscopi?

VII. An iidem Officiales potuerint delere ex tabula Confratrum aliquos ex iisdem Confratribus, non servata forma statutorum ejusdem Confraternitatis?

VIII. An liceat eisdem Confratribus absque licentia Reverendissimi Archiepiscopi erigere Montem frumentarium, & de illo ad libitum disponere?

IX. An Officiales d. Confraternitatis teneantur reddere rationem eorum administrationis, introituum, effectuum, & elemosynarum ejusdem Confraternitatis Reverendissimo Archiepiscopo? & quatenus affirmative;

X. An idem Archiepiscopus debeat uti pro redditione rationis Syndicis, seu Rationalibus electis a Confratribus, vel potius possit uti alio quocumque sibi benevisso?

XI. An censuræ latæ per Reverendissimum Archiepiscopum sustineantur?

XII. An sint reassignendi Cedulones in casu &c. Sac. Cong. Concil. die 20. Septembris 1710. respondit: Ad 1. ex deductis negative. Ad 11. negative. Ad 111. affirmative exceptis elemosynis, in quibus servetur dispositio Bullæ S. M. Clementis VIII. Ad 1v. negative in casu, de quo agitur. Ad v. negative. Ad vi. affirmative. Ad vii. & viii. negative. Ad ix. affirmative. Ad x. negative quoad primam, & affirmative quoad secundam partem, sed gratis. Ad xi. negative. Ad xii. negative, & Archiepiscopus procedat ex integro servatis servandis.

SAVONEN. Jurium Parochialium, in qua 17 ad sequentia dubia.

I. An viatores degentes in Civitate Savonæ, vel in ea decedentes subjiciantur Parocho Ecclesie Cathedralis quoad receptionem omnium Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum degunt, vel decedunt in casu &c.

II. An prædictis non eligentibus sepulturam, eorum corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illius Ecclesie Parocho, vel potius in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum decedunt, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie in casu &c.

III. An prædictis eligentibus legitime sepul-

turam in aliqua Ecclesia, quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum decedunt in casu &c.

IV. An Peregrini degentes in Civitate Savonæ, vel in ea decedentes subiciantur Parocho Ecclesie Cathedralis quoad receptionem omnium Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum degunt, vel decedunt in casu &c.

V. An prædictis non eligentibus sepulturam, eorum corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illi Ecclesie Parochiali, intra cujus districtum decedunt, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie in casu &c.

VI. An prædictis eligentibus legitime sepulturam in aliqua Ecclesia, quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis intra cujus districtum decedunt in casu &c.

VII. An Advenæ, & exteri quicumque, qui non habent animum permanendi in Civitate Savonæ, in ea habitantes, vel degentes, una cum eorum familiis subiciantur Parocho Ecclesie Cathedralis, quoad receptionem omnium Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum habitant, vel degunt in casu &c.

VIII. An prædictis non eligentibus sepulturam, eorum corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illius Ecclesie Parocho, vel potius in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum decedunt, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie in casu &c.

IX. An prædictis eligentibus legitime sepulturam in aliqua Ecclesia, quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum decedunt in casu &c.

X. An, & qualis habitatio requiratur ad hoc, ut prædicti dicantur habere animum remanendi in Civitate, in casu &c.

XI. An idem, quod servandum est quoad dictos Advenas, & Exteros, sit etiam servandum quoad Cives Savonenses, qui Patriam redeuntes animo commorandi solum ad tempus, Domum Consanguineorum, seu etiam Paternam inhabitant, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 24. Septembris 1712. distulit propositionem, die vero ejusdem mensis, & anni respondit: *Ad 1. usque ad ix. inclusive affirmative quoad primam, & negative quoad secundam partem. Ad x. servandum esse*

laudum anni 1421. & amplius. Ad xl. proponatur cum aliquibus dubiis.

SAVONEN. *Jurium Parochialium*, in qua 18 ad seq. dub.

XI. An idem, quod servandum est, quoad dd. Advenas, & exteros, sit etiam servandum quoad Cives Savonenses, qui Patriam redeuntes animo commorandi solum ad tempus Domum Consanguineorum, seu etiam paternam inhabitant, in casu &c.

XII. An Gubernator, ejusque Vicarius, Magistratus, Officiales, & stipendiati quicumque, missi a Principe ad Regimen Civitatis habitantes in Civitate Savonæ, vel in Domo publica, vel privata sumptibus publicis conducti, aut in ea decedentes, una cum eorum familiis subiciantur Parocho Cathedralis quoad receptionem omnium Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum habitant, vel decedunt, in casu &c.

XIII. An prædictis non eligentibus sepulturam, corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illius Ecclesie Parocho, vel potius in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum decedunt, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie, in casu &c.

XIV. An prædictis eligentibus legitime sepulturam in aliqua Ecclesia quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel Parochialis, in qua decedunt, in casu &c.

XV. Quid servandum quoad prædictos, qui Cives Savonenses forent, & habitarent in domo propria, vel privata propriis sumptibus conducti, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 3. Decembris 1712. respondit; *Ad xi. affirmative quoad eos tantum, qui omnino deseruerunt domicilium. Ad xii. xiii. xiv. affirmative quoad primam, & negative quoad secundam partem. Ad xv. spectare ad Parochum Ecclesie Parochialis, in cujus Parochia habitant.*

SAVONEN. *Jurium Parochialium*, in qua 19 ad seq. dub.

XVI. An Officiales Belli quocumque nomine nuncupentur habitantes in Civitate Savonæ, vel in quarteriis, & domo publica, vel privata, aut in ea degentes una cum eorum familiis, subiciantur Parocho Ecclesie Cathedralis quoad receptionem omnium Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus

cujus districtum habitant, vel decedunt, in casu &c.

XVII. An prædictis non eligentibus sepulturam, eorum corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illius Ecclesie Parocho, aut potius in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum decedunt, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie, in casu &c.

XVIII. An prædictis eligentibus legitime sepulturam in aliqua Ecclesia, quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum decedunt, in casu &c.

XIX. An domus publica intelligenda sit illa, quæ partim sumptibus publicis, partim privatis conducitur, vel potius illa, quæ tota sumptibus publicis conducitur ad effectus supradictos?

XX. Quid servandum quoad prædictos Officiales Belli, qui Cives Savonenses forent in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 17. Decembris distulit propositionem, die vero vi. Januarii 1713. respondit: Ad xvi. usque ad xviii. inclusive affirmative quoad primam; & negative quoad secundam partem. Ad xix. non indigere responsione. Ad xx. spectare ad Parochos.

20 SAVONEN. Jurium Parochialium in qua ad seq. dub.

XXI. An Milites omnes habitantes in Civitate Savonæ, vel in quarteriis, & domo publica, vel privata, aut in ea decedentes una cum eorum familiis subjiciantur Parocho Ecclesie Cathedralis quoad receptionem omnium Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum habitant, vel decedunt, in casu &c.

XXII. An prædictis non eligentibus sepulturam, eorum corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illius Ecclesie Parocho, vel potius in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum decedunt, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie, in casu &c.

XXIII. An prædictis eligentibus legitime sepulturam in aliqua Ecclesia, quarta funeralis solvi debeat Parocho Parochialis, intra cujus districtum decedunt, in casu &c.

XXIV. Quid servandum quoad prædictos milites, qui cives Savonenses forent, in casu &c.

XXV. An Carcerati in Carceribus criminalibus Domini Gubernatoris, ibique degentes, aut decedentes, sive sint Savonenses, sive exteri, subjiciantur Parocho Ecclesie Cathedralis quoad

receptionem omnium Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum reperiuntur Carceres, in casu &c.

XXVI. An prædictis non eligentibus sepulturam, eorum corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illius Ecclesie Parocho, vel potius in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum Carceres reperiuntur, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie, in casu &c.

XXVII. An prædictis eligentibus legitime sepulturam in aliqua Ecclesia, quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum reperiuntur Carceres, in casu &c.

XXVIII. An idem, quod servatum est, quoad Carceratos in Carceribus criminalibus, servandum sit quoad Carceratos in Carceribus civilibus vulgo dictis *male paghe*?

Sac. Congr. Concil. die v. Aprilis 1713. distulit propositionem, die vero 13. Mali ejusdem anni rescripsit: Ad xxi. xxii. & xxiii. affirmative quoad primam, & negative quoad secundam partem. Ad xxiv. spectare ad Parochos, Ad xxv. xxvi. & xxvii. affirmative quoad primam, & negative quoad secundam partem. Ad xxviii. Subjici propriis Parochis respective.

SAVONEN. Jurium Parochialium, in qua 21 ad seq. dub.

XXIX. An damnati ad mortem subjiciantur Parocho Ecclesie Cathedralis quoad receptionem Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, in cujus districtu reperiuntur Carceres, in casu &c.

XXX. An prædictis non eligentibus sepulturam, eorum Corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illius Ecclesie Parocho, vel potius in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum Carceres criminales reperiuntur, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie, in casu &c.

XXXI. An prædictis eligentibus legitime sepulturam in aliqua Ecclesia, quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel Parochialis, in cujus districtu reperiuntur dicti Carceres?

XXXII. An jus baptizandi pueros natos intra Octavam Paschæ Resurrectionis, & Octavam Pentecostes spectet ad Parochum Cathedralis, vel potius ad alios Parochos, in quorum Parochiis nascuntur?

XXXIII. An privative, vel cumulative, in casu &c.

XXXIV. Et an sit intelligendum etiam de illis pueris natis intra Octavas prædictas, quos

baptizari contingat extra eandem octavas, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 17. Junii 1714. respondit: Ad XXII. XXX. XXXI. & XXXII. affirmative quoad primam, & negative quoad secundam partem. Ad XXXIII. privative. Ad XXXIV. affirmative.

22 **BALNEOREGIIEN. Missæ Parochialis, & Conventualis, in qua ad seq. dub.**

I. An Canonici Ecclesiæ Cathedralis, & Parochialis Balneoregii teneantur applicare quotidie Missam Conventualem pro Fundatoribus, & Benefactoribus in casu &c. & quatenus affirmative;

II. An singuli Canonici teneantur a die adepti Canonatus satisficere Missas Conventuales usque adhuc non applicatas, in casu &c.

III. An Missæ de Anniversario, quæ cantantur in Choro in quatuor mensibus anni diebus non impeditis, cedere debeant loco Missæ Conventualis, in casu &c. & quatenus negative;

IV. An Canonici teneantur celebrare, & applicare tam dictas Missas de Anniversario, quam Conventuales, in casu &c.

V. An ultra Missam Conventualem sit celebranda, & applicanda diebus festivis Missa Parochialis a Canonici per Turnum, sive potius a Canonici-Curatis in casu &c. & quatenus affirmative, vel a Curatis, vel a Canonici singulis per Turnum?

VI. An occurrente, quod prædicti duo Canonici Curati, vel alii Canonici celebrent Missam Conventualem per Turnum diebus Dominicis, ac Fests de præcepto, tunc teneantur per alium celebrari facere Missam Parochialem, in casu &c.

VII. An, quatenus Missa Parochialis sit celebranda in diebus Festivis a Canonici Curatis in Parochia contrade Rethom, sufficiat celebratio, & applicatio unius Missæ pro populo, seu potius ambo Canonici Curati teneantur ad applicationem supradictæ Missæ, in casu &c.

VIII. An Canonici Curatus-Eccl. Parochialis Contrade Civitz, ubi residere tenetur exemptus a servitio Chori, teneatur per Turnum cantare, & applicare in Cathedrali Missam Conventualem, & celebrare aliam Missam in Aurora, quæ celebratur per Turnum in dicta Ecclesia ab omnibus Canonici, tam diebus Festivis, quam ferialibus, in casu &c. & quatenus affirmative in omnibus;

IX. An occurrente quod celebret per Turnum Missam Conventualem, sive aliam in Aurora diebus festivis de præcepto, tunc teneatur per

alium celebrari facere Missam Parochialem in Ecclesia Parochiali Civitz, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 8. Julii 1714. distulit propositionem, die vero 19. Augusti ejusdem anni respondit: Ad I. & II. affirmative. Ad III. negative. Ad IV. affirmative. Ad V. negative quoad primam, & affirmative quoad secundam partem. Ad VI. affirmative. Ad VII. sufficere unicam celebrationem, & applicationem. Ad VIII. negative. Ad IX. provisum in articulo.

NULLIUS Altamuræ Conservatoris, & curæ 23
pensionis, in qua ad seq. dub.

I. An Electio Episcopi Bresten. in Conservatorem insinuetur, in casu &c. & quatenus negative;

II. An teneantur PP. Minores Observantes eligere Conservatorem in Civitate Altamurana, vel possint in alia Civitate viciniore alterius Diocesis, in casu &c.

III. An Conservator prædictus possit cognoscere causas civiles contentiosas dd. Religiosorum, & eorum Syndici, sive potius eorum cognitio spectet ad Ordinarium, in casu &c. & quatenus affirmative quoad primam partem;

IV. An dictus Conservator debeat uti Actuario Curie Archiepiscopalis, & delegare cognitionem dictarum causarum in ipsa Civitate Altamurana, in casu &c.

V. An in concernentibus correctionem morum Syndicus dictorum Religiosorum sit exemptus a Jurisdictione Ordinarii, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 13. Julii 1714. distulit propositionem; die vero 3. Augusti dicti anni respondit: Ad I. Negative. Ad II. affirmative, quoad primam partem, & negative quoad secundam partem. Ad III. & IV. Dilata, & potius calassier scribatur. Ad V. negative.

LUCANA Juris deferendi Crucem, in qua 24.
ad seq. dub.

An liceat Episcopo Lucano ingredi erecta Cruce Ecclesiam S. Frigidiani Canoniorum Lateranensium, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 4. Julii 1716. distulit propositionem, die vero 8. Augusti ejusdem anni respondit: affirmative.

TUDERTINA Capellania, in qua ad seq. dub. 25

I. An Clericus Cajetanus Corsetti teneatur ad onera, de novo apposita in nominatione de se facta a Confratribus, & non memorata in fundatione?

II. An

II. An idem ordinari possit ad titulum ejusdem Capellaniz, superaddito ex bonis patrimonialibus alio annuo redditu scutorum decem?

Sac. Cong. Concil. die 12. Martii 1718. respondit: *Ad I. negative, & amplius. Ad II. affirmative.*

26. CASALEN. *Mentis Pietatis*, in qua ad seq. dub.

An, & pro qua summa, & quomodo Oratorum precibus sit annuendum?

Sac. Cong. Concil. die 12. Martii 1718. respondit: *Affirmative pro aliis Scutis 6000. cum iisdem cautelis, & conditionibus apposis: in precedentibus concessionibus, & ad mentem.*

27. AQUIPENDII *Vistationis sacrorum liminum*, in qua ad seq. dub.

An in casu, de quo agitur, permittum esse valeat Episcopo concedenti Sacerdotibus Regularibus facultatem audiendi Confessiones Secularium, injungere ut intersint Congregationibus Sacrum Conscientiarum?

Sac. Cong. Concil. die 12. Martii 1718. respondit: *negative; & datur Decretum in Feresempreni. 12. Maii 1688.*

28. FERRARIEN. *Applicationis Missarum*, in qua ad seq. dub.

I. An Capellani instituti a Calamello de Calamellis tenentur quocunque die Missam applicare pro Anima Fundatoris, & ejus propinquorum, & quatenus *negative*;

II. An teneantur tantummodo applicare Missas diebus ferialibus, in quibus in Calendario dicitur *de ea*; & quatenus *negative*;

III. In quibus diebus teneantur applicare?

Sac. Cong. Concil. die 26. Martii 1718. respondit: *Ad I. affirmative. In reliquis satis provisum.*

29. FLORENTINA *Praemissioniarum*, in qua ad seq. dub.

I. An Canonicus Coadjutor possit per se ipsum explere functiones nuncupatas de Hebdomada, & Turno, in casu &c.

II. An eo impedito, vel nolente possit dd. functiones peragere Coadjutor, seu potius jus ea explendi devolvatur ad Canonicum in Turgo succedentem, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 9. Aprilis 1718. respondit: *Ad I. Affirmative, & amplius. Ad II.*

affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam.

MEDIOLANEN. *Reductionis Missarum*, in qua ad seq. dub.

An supposito, quod nullus inveniatur Sacerdos, qui velit Missam quotidianam celebrare pro annua elemosyna librarum 400. a Testatore praescripta, sit locus reductioni, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 9. Aprilis 1718. respondit: *Affirmative.*

PAPIEN. in qua ad seq. dub.

An Ordinarius dispensare valeat in irregularitate ex homicidio contracta in casu, & ad effectum de quo agitur?

Sac. Cong. Concil. die 21. Maii 1718. respondit: *Negative.*

In Oratoriis Convectoribus discipulis, & domesticis, hoc est illis, qui actu degunt in Collegio, & illi inserviunt, communio Paschalis administrari non potest. *Sac. Cong. Con. 11. Junii 1718.*

NOVARIEN. *Aggregationis*, in qua ad seq. dub.

I. An Confraternitas aggregata gaudeat solum Indulgentiis, vel potius etiam Privilegiis Anticonfraternitatis Aggregantis, in casu &c.

II. An SS. Eucharistia Sacramentum retineri possit in Oratorio Confraternitatis, in casu &c.

III. An cum licentia Episcopi, & sine consensu Parochi fieri possit in Oratorio Confratrum, Expositio infra annum, & praecipue Quadragesima horarum in Octava Defunctorum, in casu &c.

IV. An Parochus possit impedire celebrationem Missarum solemnium in dicto Oratorio per annum sive pro vivis, sive pro Defunctis, etiam post Missam Parochialem, in casu &c.

V. An liceat dictae Confraternitati facere Processiones, tam intra ambitum dicti Oratorii, quam extra illum absque licentia Parochi, per cuius Parochiam transiendum est, in casu &c.

VI. An Capellanus dictae Confraternitatis possit deferre Stolam in dictis Processionibus in Oratorio tantum, sed extra Oratorium, in casu &c.

VII. An & quomodo possit Parochus se ingerere in administratione Oblationum, vel elemosynarum in dicto Oratorio relictarum, vel capularum pro illis recipiendis expositae clavam retinere, in casu &c.

VIII. An dictus Parochus possit se ingerere in distributione subsidii dotalis dari soliti quolibet anno a dicta Confraternitate, in casu &c.

IX. An Confraternitas possit facere suas Congregationes absque licentia & interessentia in casu &c.

X. An, & quando Parochus est paratus ad sepelienda cadavera Pauperum Defunctorum, seu occisorum possit ea sepelire Confraternitas Mortis, in casu &c.

XI. An Parochus dicta Cadavera sepelire, & januas ecclesie aperire recusante, possit eadem Confraternitas ea sepelire in Ecclesia Parochiali, eamque aperire per vim, in casu &c.

XII. An liceat Capellano dictae Societatis facere benedictionem, & distributionem Candelarum in dicto Oratorio pro Confratribus, & Sororibus in Festo Sanctissimae Purificationis, in casu &c.

XIII. An Processus, & comminatio Censurarum contra dictos Confratres sustineatur, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 24. Septembris 1718. respondit: Ad I. gaudere Indulgentiis, & Privilegiis Archiconfraternitatis Aggregantis. Ad II. affirmative. Ad III. affirmative. Ad IV. affirmative nisi accedat licentia Episcopi. Ad V. ad primam partem affirmative; ad secundam negative nisi accedat licentia Episcopi. Ad VI. affirmative ad primam partem, negative ad secundam. Ad VII. negat. Ad VIII. negat. Ad IX. affirmat. Ad X. negat. Ad XI. affirmat. Ad formam Bullae, & ad mentem. Ad XII. affirmative. Ad XIII. negative.

34 MANTUANA Applicationis Sacrificii, in qua ad seq. dub.

An Capellanus teneatur Missam applicare pro suffragio Animae Fundatoris, vel potius teneatur ad solam Missae celebrationem, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 19. Novembris 1718. respondit: negative quoad primam partem; & affirmative quoad secundam.

35 DERTHONEN. Jurium Parochialium, in qua ad seq. dub.

I. An consistat de Matricitate Ecclesiae Collegiatæ S. Mariae Novarum, seu potius de alio titulo, aut specie Superioritatis?

III. An jus benedicendi Fontem, & Cereum Paschalem in die Sabbati Sancti spectet privative ad dictam Ecclesiam Collegiatam? & quatenus affirmative;

III. An Parochi Ecclesiarum SS. Petri, Andree, & Nicolai teneantur in dicta die Sabbati S. accedere ad dictam Ecclesiam Collegiatam, & praestare per se, vel mediantibus eorum Deputatis, assentientiam personalem benedictioni Fontis & Cerei?

IV. An dicti Parochi possint in die Sabbati San. pulsare Campanas ante signum Collegiatæ?

V. An in feria sexta Hebdomadæ Sanctæ possit discoopirari Crux ante Ecclesiam Collegiatam?

VI. An competat Ecclesiae Collegiatæ jus accipiendi ab Ordinario Oleum Sanctum, illudque privative distribuendi, & consignandi Parochiis?

VII. An jus benedicendi Sponsas, & Pueros spectet privative ad Parochos?

VIII. An competat Capitulo Collegiatæ jus convocandi Parochos in propria Ecclesia occasione Funerum & Processionum?

IX. An occasione Processionum, seu Funerum faciend. cum interessentis Capitali, teneantur Parochi incidere sub Cruce Capireli, seu potius, an, & sub qua Cruce sit incidendum?

X. An accedente Capitulo dictae Ecclesiae Collegiatæ ad Funus, debeat præcedentia Parochi, seu potius Archipresbytero Collegiatæ?

XL. An jus deferendi Stolum in Processionibus, & Funeribus competat privative Archipresbytero, & Capitulo Collegiatæ?

XII. Starium frumenti occasione funerum Patris, vel Matris familias, aliaque oblationes fanebres, an, & pro qua rata dividi debeant inter Ecclesiam Collegiatam, & Parochos?

XIII. An in Processionibus solemnibus, & Rogationibus possit Capitulum, & Archipresbyter ingredi alias Ecclesias, ibique solitas Orationes, seu functiones peragere?

XIV. An si idem Archipresbytero accedenti ad Infirmos pro dando benedictione in articulo Mortis, liceat deferre Superpelliceam, & Stolum sine licentia Parochi?

XV. An Canonici Ecclesiae Collegiatæ habitans in Domo sita intra fines alterius Parochiae, ex quo dicta Ecclesia Collegiata caret sedibus Canonicalibus, teneatur in ultima infirmitate recipere Sacramenta ab Ecclesia Collegiata, vel potius a Parocho Domicilii?

XVI. An idem Canonici decedens, non electa sibi sepultura, debeat sepeliri in Ecclesia Collegiata, vel in Parochia Domicilii?

Sac. Congr. Concil. die 3. Decembris 1718. respondit: Ad I. negative quoad primam, & Affirmat. quoad secundam partem. Ad II. affirmative. Ad III. affirmative. Ad IV. negative. Ad V. negative. Ad VI. affirmative archipresbytero

vrio tamen Episcopi . Ad VII. affirmative quoad primam, & negative quoad secundam partem. Ad VIII. negative quoad Parochum Defuncti, affirmative quoad alios Parochos, qui ad suas invitantur, & quoad omnes quando ad Processiones accedunt . Ad IX. Dilata . Ad X. negative ad primam partem, affirmative ad secundam. Ad XI. negative . Ad XII. Dilata . Ad XIII. affirmative . Ad XIV. affirmative in actu benedictionis. Ad XV. affirmative quoad primam partem, negative quoad secundam. Ad XVI. affirmative, dummodo adfuit Sepulcrum Canonicorum .

36 ROMANA Capellania, in qua ad seq. dub.

I. An Balthassar institui valeat ad Capellaniam, ad quam fuit presentatus, non obstante quod tempore presentationis non esset Sacerdos, & quatenus negative;

II. An eidem sit indulgenda dispensatio, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 4. Februarii 1719. respondit: Ad I. affirmative. Ad II. provisum in primo .

37 ALEXANDRINA, in qua ad sequens dub.

An patres Congregationis Somaſchz teneantur ad applicationem Missæ celebrandæ in auro, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 18. Martii 1719. respondit: affirmative .

38 CASALEN. Residentie, in qua ad seq. dub.

An Canonici Ecclesiæ Collegiatæ Oppidi Lû nominati per Familiam de Belliardis post Decretum Sacræ Congregationis Concilii emanatum de anno 1699. & per eandem Familiam in posterum nominandi habeant onus formalis residentie personalis præcisæ, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. Martii 1719. respondit: Negative, & amplius .

39 FERRARIEN. in qua ad seq. dub.

I. An Dignitates, Canonici, Mansionarii, & Capellani Capituli, qui omnes ex usu, & consuetudine tenentur celebrare in Cathedrali Ecclesia Missas Conventuales, teneantur ad easdem applicandas pro Benefactoribus, & quatenus affirmative;

II. An celebrantibus, & applicantibus Missas Conventuales solvenda sit elemosyna a Capitulo, & quatenus affirmative?

III. An pro elemosyna dictarum Missarum

TOM. X.

Conventualium teneantur contribuere omnes constituentes corpus Capituli, sive Sacerdotes, sive Diaconi, sive Subdiaconi, & sive participant, sive non participant de massa distributionum?

IV. An supposita obligatione applicationis Missæ Conventualis, teneatur Capitulum in posterum continuare in recitatione Nocturni a Mortuis, & in celebratione Missæ cantatæ cum applicatione prima die cujuslibet mensis non impedita pro Benefactoribus?

V. An Capellani Curati amovibiliter a Capitulo deputati pro exercitio Curæ animarum teneantur diebus Dominicis, & Festis Missam applicare pro Populo, & quatenus affirmative;

VI. An elemosyna sit iisdem persolvenda ab Archipresbytero, vel a Capitulo, & quatenus solvenda sit a Capitulo;

VII. An elemosyna desumenda sit ex massa distributionum, vel ex fructibus præbendæ singulorum Canonicorum?

Sac. Cong. Concil. die 18. Martii 1719. respondit: Ad I. affirmative . Ad II. affirmative . Ad III. affirmative, sed ex massa distributionum, Ad IV. & V. affirmative . Ad VI. elemosynam esse persolvendam a Capitulo in casu . Ad VII. esse desumendam ex massa distributionum .

AQUIPENDEN. Indulsi, in qua ad seq. dub. 40

I. An Canonicus Seraphinus vigore indulgi Jubilationis, si Chore non interfuit, participare debeat de punctaturis, seu fallentiis, in casu &c.

II. An idem participare debeat de emolumentis adventitiis Anniversariorum, & Associationum Cadaverum, si functionibus non interfuit, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 1. Aprilis 1719. respondit: Ad I. affirmative, & amplius . Ad II. affirmative ad primam partem, dummodo non obstat voluntas Testatoris, vel dantis . Ad secundam partem negative .

MEDIOLANEN. Oneris Missarum, in qua 41 ad sequent. dub.

An Heres teneatur supplere, vel potius sit locus reductioni oneris, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 1. Aprilis 1719. respondit: Quoad primam dubii partem negative . Ad secundam affirmative .

42 MACERATEN. *Jurium Parochialium*, in qua ad sequent. dub.

I. An liceat Præposito S. Georgii Terræ Urbitaliæ, & invito Plebano Ecclesiæ S. Laurentii, benedicere in Hebdomada majori, seu in octava Paschæ Rationis cum stola, vel sine, Domos eidem Plebanæ subjectas, in casu &c.

II. An eidem Præposito liceat intervenire Funeribus, & associare Cadavera Parochianorum Plebanæ S. Laurentii, ubi non fuerit vocatus, vel a Plebano, vel a Familiaribus, seu Heredibus defuncti?

III. An, ubi intervenierit, possit invito Plebano exigere unum intortitium ex iis, quæ circa Cadaver deferantur, & apponantur, vel potius dicto Præposito dictum intortitium tradi debeat ab Heredibus defuncti?

IV. An dictus Præpositus, & Clerus teneatur in Hebdomada majori, & in nocte Nativitatis, & in aliis Festivitatibus interesse functionibus in dicta Plebania?

V. An, & quomodo liceat Præposito peragere processionem, & in ea exercere functiones solitas in altero ex diebus Rogationum?

VI. An, & quomodo in aliis solitis Processionibus liceat Præposito intervenire cum Plebano, in casu &c.

VII. An, & cui in functionibus explendis in Ecclesiis existentibus intra limites Plebanæ, vel in aliis locis tertiis, interveniente Plebano, & Præposito, præminentia debeat, in casu &c.

VIII. An liceat Præposito prædicto alternative cum Plebano retinere in ipsius Domo Concionatorem tempore Quadragesimæ?

IX. An, & quomodo liceat Præposito celebrare in ipsis Ecclesiis Missas & officia Communio?

X. An, & cui competat jus deputandi quaestuatorem in Quadragesima pro elemosynis Animarum Purgantium?

XI. An Missæ cum dictis elemosynis celebrandæ celebrari debeant in Ecclesia Plebanæ S. Laurentii, vel in altera Præposituræ?

XII. An illi, qui a Præposito Sacramenta recipiunt, teneantur pro fructibus relictis in prædictis Plebanis subjectis, solvere Decimas Plebano, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 17. Junii 1719. respondit: Ad 1. II. & III. negative: ad IV. affirmative in Hebdomada majori, & nocte Nativitatis: ad V. & VI. licere Præposito facere secundam Processionem Rogationum, & aliis Pro-

cessionibus intervenire, quæ sunt a Plebano, ita solum, ut præcedentia competat Præposito in sola Processione secunda Rogationum, in aliis vero Plebano: ad VII. deberi præcedentiam Plebano: ad VIII. affirmative: ad IX. affirmative, sed alternativam: ad X. & XI. servandum esse Decretum Visitationis, donec aliter ab Episcopo statutum fuerit, & amplius in omnibus: ad XII. Dilata, & examinentur hinc inde formiter Testes.

BRUNDUSINA Adimplementis, in qua ad 43 seq. dub.

I. An Fratres sint capaces Legati in casu, de quo agitur, & quatenus negative;

II. An heres Legatum, seu onus celebrationis Missarum ab Altari S. Francisci de Paula transferre possit ad Ecclesiam Collegiatam S. Liberiani, & quatenus negative;

III. Quomodo dictus heres adimplere valeat onus impositum celebrationis Missarum?

Sac. Cong. Concil. die 26. Aug. 1719. respondit: Ad 1. & II. negat. Ad III. posse heredem census creare, & assignare pro onere Missarum, sed creare, & assignare cum auctoritate Episcopi, cui scribatur juxta mentem, ita ut novus Census se obliget solvere Patribus elemosynam ad formam Testamenti.

AUXIMANA Restaurationis Ecclesiæ, in qua 44 ad sequens dub.

An manutentio, seu reaptamentum Ecclesiæ Parochialis, & Matricis terræ Staphili spectet ad Plebanum, seu Parochum, vel potius ad Communitatem, in casu &c.

Eadem Sac. Congreg. die 26. Augusti 1719. respondit: Ad primam partem affirmative; ad secundam negative, & amplius.

NOVARIEN. Aggregationis, in qua ad 45 seq. dub.

An sit standum vel recedendum, a decisio die 24. Septembris anni 1718. in casu &c.

Sac. Cong. eadem die 13. Januarii 1720. respondit: Ad 1. in decisio: ad II. in decisio, arbitrio tamen Eminentissimi Episcopi, attentis circumstantiis facti: ad VII. in decisio, nisi aliter demandetur ab Eminentissimo Episcopo: ad XII. ad mentem: ad XIII. in decisio.

FERRARIEN. Applicationis Missarum, in 46 qua ad seq. dub.

An sit standum, vel recedendum a decisio die 26. Martii 1718. in casu &c.

Sacr.

Sac. Congr. Concil. die 24. Februarii 1720. respondit: Standum in decisio & ampl.

47 SANCTI MARCI, in qua ad seq. dub.

I. An Horarium a Reverendissimo Episcopo præscriptum pro horis Canonicis recitandis, & Sacris Functionibus absolvendis in Ecclesia S. Marci sustineatur, & observari debeat?

II. An in accessu Reverendissimi Episcopi ad Ecclesiam Cathedralē, & in illius recessu ad Palatium Episcopale, ipse associari debeat a Canonicis, & quomodo?

III. An quæstiuatio pro suffragio Animarum Purgantium fieri solita, injungi valeat per Episcopum Personæ Laicæ?

IV. An deputatio Laici in Sacristiam Cathedralis Ecclesiæ sustineatur?

V. An dato assueto signo per sonitum Campanæ pro recitatione Officii, sit expectandus accessus Reverendissimi Episcopi?

VI. An Capitularibus sit injungendum novum onus cantus Gregoriani in recitandis Horis Canonicis?

VII. An divisio servitii Chorii inter Canonicos, & Clerum Cathedralis dietim, & per Turnum sit observanda, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 15. Aprilis 1720. respondit: Ad I. ad mentem: ad II. affirmative, & Episcopum esse associandum a Canonicis habitu canonicali indutis ab Aula Palatii ad Ecclesiam, & ab Ecclesia ad Aulam, dummodo Episcopus sit Cappa indutus; ad III. affirm. ad IV. Sacristiam debere saltem esse Clericum: ad V. affirm. juxta modum insinuatam ab Episcopo Bisinianen. in sua relatione; ad VI. affirmative juxta pariter modum insinuatam ab eodem Episcopo: ad VII. servitium præstandum esse per hebdomadam, & amplius in omnibus.

48 PORTALEGREN. in qua ad seq. dub.

An supposita consuetudine inmemorabili, licitum sit conferre primam Tonsuram, & Minores Ordines, feria sexta post prandium ante diem Sabbati Quatuor Temporum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 13. Aprilis 1720. respondit: Affirmative quoad primam Tonsuram, & quoad ceteros Minores Ordines, consuetudinem inmemorabilem tolerari posse, sed expedire, ut Episcopus se conformet Pontificali Romano, Titulo de minoribus Ordinibus.

COMEN. Misse Parochialis, & Conventuales 49
lis, in qua ad seq. dub.

I. An Capitulum, & Canonici Collegiatæ S. Euphemiz Insulæ teneantur applicare Missam Conventualem pro Fundatoribus, & Benefactoribus?

II. An singuli eorum teneantur a die adeptæ possessionis eorum Canonicatum satisfacere Missas Conventuales hucusque non applicatas?

III. An ultra Missam Conventualem, sit celebranda ab Archipresbytero Parocho Missa Parochialis diebus Festivis, hora congrua Populo, & pro eo applicanda?

IV. An idem facere debeat in diebus ferialibus Quadragesimæ, in quibus in Ecclesia Parochiali habentur Conciones, cum, vel sine applicatione?

V. An occurrente, quod Archipresbyter Parochus celebret Missam Conventualem, vel alias legitime absit, vel sit impeditus tam in diebus Festivis, quam ferialibus Quadragesimæ, teneatur celebrare facere per alium Missam Parochialem pro populo, ut supra?

VI. Quæ hora Concio diebus Quadragesimæ haberi debeat?

VII. An Archipresbyter teneatur satisfacere Missas etiam Parochiales hucusque non applicatas?

Sac. Congr. Concil. die 11. Maii 1720. respondit: Ad I. affirmative: ad II. ad mentem: ad III. affirmative: ad IV. affirmative, sed sine applicatione; ad V. affirmative, sed cum applicatione diebus Festis tantum: ad VI. arbitrio Episcopi: ad VII. affirmative, & ad mentem, ut in VI.

VENETA, in qua ad seq. dub.

50

An permittendum sit, quod in Ecclesia Collegiata & Parochiali S. Pauli nocte Nativitatis Domini prima noctis hora Missa celebretur, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 13. Julii 1720. respondit: Negative.

COLONIEN. in qua ad seq. dub.

51

I. An Confessarii Regulares possint Sæculares extra Mortis periculum absolvere a casibus Ordinario reservatis, in casu &c.

II. An Confessarii Monialium exemptarum, & Prælati Regularium subjectarum possint easdem etiam extra mortis periculum absolvere a casibus Episcopo reservatis, in casu &c.

B. 2.

III. An

III. An supposito edicto supra recensito Confessarius Regularis extra mortis periculum absolvere possit secularem complicem criminis carnalis externi mortaliter peccaminosi secum commissi, in casu &c.

IV. An supposito pariter eodem Edicto Confessarius Regularis Monialium exemptarum absolvere possit Monialem complicem criminis carnalis externi mortaliter peccaminosi secum commissi, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 16. Novembris 1720. respondit: *Ad 1. negativè: ad 11. affirmative, præter quam quoad casus, quos Episcopus sibi reservaverit in materia clare spectante ad jurisdictionem delegatam: ad 111. negativè: ad 1v. affirmative quatenus non sit violata clausura.*

Sed nunc quoad hoc est observanda novissima Constitutio sancti memor. Summi Pontificis Benedicti XIV. incip. *Sacramentum Pœnitentiæ*, relata in Tom. II. hujus Bibl. sub. verb. *Complex peccati n. 1. 2. 3.* Vide ibi, & serva.

32 DUBIA CONCURSUUM, ubi ad seq. dub.

I. An in Concurribus, qui in posterum sient occasione vacationis Ecclesiarum Parochialium præcipiendum sit, ut eadem omnino quæstia omnibus Concurrentibus proponantur, & quod unusquisque ex Concurrentibus intra congruum tempus assignandum, debeat in scriptis satisfacere quæsitis propositis, & an ulterius præcipiendum sit, ut unusquisque ex Concurrentibus sermonem scribat super Textu Evangelii omnibus Concurrentibus assignando?

II. An, & quantum tempus præfigendum sit illis, qui intendunt appellationem interponere, vel a mala relatione Examinatorum, vel ab irrationabili judicio Episcopi?

III. An ante concessionem novi examinis, appellans a mala relatione Examinatorum, vel ab irrationabili judicio Episcopi, in eo quod attinet ad litteraturam, debeat impofterum docere de gravamine ex actis primi Concurfus, in quo tam suæ, quam Concurrentium responsiones proprio caractere, una cum concionibus conscriptæ inveniantur?

IV. An ante appellationis admissionem, appellans ab irrationabili judicio Episcopi, non ex capite litteraturæ, sed aliarum qualitarum, teneatur docere de gravamine; aut ex actis primi concurfus, aut ex aliis documentis, saltem extrajudicialibus ab ipso exhibendis?

Sac. Congregat. Concil. die 16. Novembris 1720. respondit: *Ad 1. affirmative per modum Instructionis: ad 11. esse præfigendum tempus de-*

cem dictum ad appellandum; ad 111. affirmative, & doceatur de gravamine, vel ex actibus originalibus Concurfus, vel ex Copia authentica collationata ad formam juris: ad 1v. affirmative.

NULLIUS, seu FARFEN. Reparationis Ecclesie, in qua ad seq. dub.

An, & a quibus sit contribuendum in reparatione Ecclesie Parochialis S. Petri in Penna Firmanz Diocesis, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 8. Februarii 1721. respondit: *Esse contribuendum a Parocho, & Beneficiatis ad ratam reddituum, & amplius.*

ROMANA Capellanie, in qua ad seq. dub.

An Capellania, de qua agitur, sit laicalis, sive potius Ecclesiastica, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 12. Julii 1721. respondit: *Affirmative quoad primam, & negativè quoad secundam partem.*

ELBOREN. Dubiorum, in qua ad seq. dub.

I. An Coadjutor ejusdem Canonicatus cum futura successione, & assignata congrua, alias exterius, eo ipso dici possit subiectus Capitulo Elboren. ad effectum suscipiendi Ordines, absque alia dimissoria Episcopi suæ Originis?

II. An supradicta Coadjutoria sufficiat saltem, ut talis Coadjutor dicatur habere Domicilium requisitum a Constitutione S. M. Innocentii XII. incipien. *Speculatores*, ad effectum suscipiendi Ordines, ex eo quod ex possessione talis Coadjutorie perpetuè, videtur sufficienter demonstratus animus perpetuo permanendi?

III. An idem Episcopus Auxiliaris teneatur inquirere, utrum circa illos, qui sibi ab Ordinario, seu Capitulo proponuntur, seu dimittuntur ordinandi, satisfactum sit supradictæ Constitutioni. *Speculatores*, non obstante quod ipsi non competat habilitare, & expedire Ordinandos, sed Provisori Capitulæ, a quo non in genere, sed expresse personæ habiles, & expedite proponuntur?

Sac. Cong. Concil. die 23. Augusti 1721. respondit: *Ad 1. affirmative: ad 11. satis provisum in primo: ad 111. non teneri inquirere, sed posse, & debere, iusta subsistente causa, se abstinere ab Ordinatione.*

DUBIUM Visitationis, ubi ad seq. dub.

I. An Vicarius Capitularis Scardonens. facere possit visitationem Civitatis, & Diocesis?

II. An.

II. An facere possit visitationem personalem Capitularium, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 13. Septembris 1721. respondit: Ad 1. & 22. affirmative, dummodo elapsus sit annus a die ultime visitationis factae ab Ordinario.

& alia emolumenta percepta occasione associationis, & expositionis in sua Ecclesia Cadaverum Angelz, & Annz, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 14. Martii 1722. respondit: Ad 1. negative: ad 21. affirmative.

VELITERNA, in qua ad sequens dub.

60

57 ASTEN. Officii Fabricerii, in qua ad sequens dub.

I. An electio ad Officium Fabricerii in personam D. Canonici Gloria sustineatur in casu, & quatenus affirmative;

II. An Canonici Gloria sit excusandus ab actione dicti Officii, in casu, & quatenus negative;

III. An exerceat teneatur per se ipsum, vel illud exercere valeat per summo Coadjutorem, aut alium ex Beneficiatis ejusdem Cathedralis ab ipso substituendum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 2. Octobris 1721. respondit: Ad 1. affirmative; ad 11. negative: ad 111. negative quoad primam partem, affirmative ad secundam, negative ad tertiam.

58 BIRECTEN. in qua ad sequens dub.

I. An obtinens primum Beneficium, sive liberæ collationis, sive de jure patronatus laicorum ad sui sustentationem sufficiens, possit absque dispensatione Apostolica retinere secundum de jure patronatus laicorum, in casu &c.

II. An obtinens duo Beneficia, sive liberæ collationis, sive de jure patronatus laicorum, minime sufficientia ad congruam sustentationem, possit retinere tertium, & quartum de jure patronatus laicorum absque dispensatione Apostolica, & in casu &c.

III. An id, quod procedit in retentione Beneficiorum, procedere etiam debeat in legatis Pils, & Capellaniis de jure patronatus Laicorum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 6. Decembris 1721. respondit: Ad 1. negative: ad 11. negative. & ad mentem; ad 111. negative.

59 LUCANA. Funerum, in qua ad seq. dub.

I. An Cadavera Defunctorum sepelienda in Ecclesia Patrum Minorum Observantium Terræ Patris Sancti, antequam ad eorum Ecclesiam deferantur, debeant prius asportari ad Parochialem, & eorum ibi debeat fieri expositio usque ad horam sepulture, & quatenus negative;

II. An Parochus teneatur salutare coram,
Tom. X.

I. An Canonici Collegiate Ecclesie Oppidi Core teneantur quotidie Missam Conventualem celebrare, & quatenus affirmative;

II. An teneantur quotidie dictam Missam Conventualem applicare pro Benefactoribus, & quatenus affirmative;

III. An, & quæ exemptio, sive a Celebratione, sive ab applicatione Missæ Conventualis iisdem, attenta Præbendarum tenuitate, sit indulgenda, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Martii 1722. respondit: Ad 1. affirmative: ad 11. affirmative: ad 111. posse indulgeri, ut Missas applicandi diebus tantum festis de præcepta.

VITERBIEN. Visitacionis sacramentalium, 61 in qua ad sequens dub.

An Patres Capuccini Capellani Triræmii Summi Pontificis excipere possint Confessiones Remigum sine approbatione Episcopi Viterbien- sis, & aliorum in Triræmibus degentium, sive quando Remiges, & alii sunt in Darfena, sive quando Remiges, alique in Triræmibus degentes sunt in Civitate Centrum Cellarum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. Aprilis 1722. respondit: Posse Patres Capuccinos sine approbatione Ordinarii Viterbien. & cum sola approbatione Urbis Vicarii excipere Confessiones Remigum, & aliorum in Triræmibus continuo degentium, tam in ipsis Triræmibus, quam in Porta, & Baneptaulo vulgo Darfena, & in Hospitio in Dufano existente, sed non posse eosdem Patres Capuccinos excipere eorumdem Confessiones in Civitate Centrum Cellarum sine approbatione Ordinarii Viterbien.

JANUEN. Jurisdictionis, in qua ad seq. dub. 62

An, & de cujus bono jure constet procedendi in criminalibus contra Canonicos, & Capitulares Metropolitanæ Januën. una cum, vel sine adjunctis, etiam ad effectum manutentionis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 4. Julii 1722. respondit: Constare de bono jure Eminentiss. Archiepiscopi procedendi in criminalibus contra Canonicos sine adjunctis, etiam ad effectum manutentionis:

63 MELPHITEN. in qua ad seq. deb.

I. An Edictum Reverendissimi Episcopi sustineatur, & quatenus affirmative;

II. An sit toleranda gestatio Perrucchiz in casu, de quo agitur &c. Vide ibi, ubi afferuntur plura Decreta prohibentia gestare Perruccham in celebratione Missæ.

Sac. Congr. Concil. die 8. Augusti 1722. respondit: Ad 1. affirmative. Ad 11. negative in casu, de quo agitur.

64 ULIXBONEN. Occidentalis, in qua ad sequent. dub.

I. An liceat Confessoribus Regularibus Monialium iisdem subjectarum habitare in Mansionibus suis in atriiis Monasteriorum muro circumvallatis, & quæ sunt contigua Monasteriis, & habent portam, quæ clauditur, in casu &c.

II. An Famuli, & Famulæ Monialium seculares in iisdem Mansionibus degentes teneantur recipere Sacramentum Eucharistiæ tempore Paschali a Parochis, in quorum Parochiis Monasterium, & Mansiones sitæ sunt, in casu? &c.

III. An ad dictos Parochos spectet Sacramenta distis Famulis, & Famulabus ministrare in casu ultimæ infirmitatis, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 17. Septembris 1722. respondit: Ad 1. negative. Ad 11. affirmative. Ad 111. affirmative, & amplius, in omnibus.

65 SPOLETANA, in qua sequent. dub.

I. An Canonici Collegiæ Ecclesiæ S. Petri Civitatis Spoleti, teneantur quotidie Missam Conventualem celebrare, & quatenus affirmative;

II. An teneantur quotidie dictam Missam Conventualem applicare pro Benefactoribus, & quatenus affirmative;

III. An, & quæ exemptio, sive a celebratione, sive ab applicatione Missæ Conventualis, iisdem attentis Præbendarum tenuitate, sit indulgenda, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 19. Decemb. 1722. respondit: Ad 1. & 11. affirmative: ad 111. pro gratia quoad applicationem tantum, ut in Veliterna 14. Martii 1722.

66 MONTIS MARANI servitii Ecclesiæ, in qua ad sequent. dub.

I. An Presbyteri Ecclesiæ Vulturariz teneantur canere Missas, Anniversaria Defunctorum,

& alia divina Officia, in Ecclesia, & Choro cum Cotta, veste talari, & birreto Clericali, in casu?

II. An in Missis Anniversariis canendis pro Defunctis, teneantur canere Sequentiam Dies iræ, in casu &c.

III. An in Missis prædictis canenda sit Epistola in Choro, vel potius ante Altare in cornu Epistolæ ab uno de Clero, in casu &c.

IV. An Missa canenda sit cum assistentia saltem Clerici Cotta induti, vel potius sine cotta, & licitum sit laico inservire Celebranti, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 30. Januarii 1723. respondit: Ad 1. affirmative: ad 11. affirmative: ad 111. quoad primam partem negative, ad secundam affirmative: ad 1v. Missam esse canendam cum assistentia saltem Clerici Cotta induti.

JANUEN. Jurisdictionis, in qua ad seq. dub. 67

I. An Conservator Venerabilis Collegii Patrum Societatis Jesu Civitatis Januæ, tam in casibus, quam extra casus manifestæ violentiæ, vel injuriæ, possit procedere, sive Patres Societatis sint Actores, sive Rei?

II. An pendente aliqua lite coram Ordinario Metropolitano semel introducta cum Patribus Societatis Jesu, post eorum consensum in jurisdictionem, liceat iisdem convolare ad Judicem Conservatorem?

III. An in supradicto casu Litis jam introductæ, ut supra inhibitorio Conservatoris, si quæ fiat Ordinario, & Parti, illiusque successiva decreta annullativa actorum ab Ordinario post dictam inhibitionem factorum, sint attendenda?

Sac. Congr. Concil. die 20. Februarii 1723. respondit: Ad 1. affirmative, in casibus tamen manifestæ violentiæ, & injuriæ, & quando Patres sunt Rei: ad 11. & 111. negative.

SORANA Funerum, in qua ad seq. dub. 68

I. An conflict de electione Sepulturæ facta per Flaminium Marini in Ecclesia Patrum Carmelitarum, & quatenus affirmative;

II. An sit locus exhumationi, & restitutioni Cadaveris, & emolumenta ad Ecclesiam tumultuantem spectantia sint restituenda, in casu &c.

S. C. Con. die 24. Aprilis 1723. respondit: Ad 1. & 11. affirmative, in casu & amplius.

CREMONEN. in qua ad seq. dub.

I. An Præposito S. Leonardj invitato, & reuente, aut impedito intervenire Processioni occasione

sione Festi Nativitatis B. M. Virginis adhuc Confratres Mortis Oppidi Casalís Majoris illam facere possint absque licentia dicti Præpositi, in casu &c.

II. An dicti Confratres facere possint eandem Processionem cum interventu Capellani, aut alterius Sacerdotis per ipsos, non autem per Præpositum destinandi, in casu &c.

III. An Præposito S. Leonardi, & simul Confratri dictæ Confraternitatis competant duo suffragia, vel unum dumtaxat in Congregationibus ejusdem Confraternitatis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 5. Junii 1723. respondit: Ad I. affirmative intra ambitum proprii Oratorii, extra vero ambitum negative, nisi Episcopi licentia accedat: ad II. affirmative: ad III. negative quoad primam partem, & affirmative quoad secundam.

70 AQUILANA Jurisdictionis, in qua ad sequen. dub.

I. An Episcopo accedenti ad visitandum Monasteria Monialium PP. Cœlestinis subjeotarum, debeantur in ingressu Ecclesiæ solitæ honorificentiz, & præminentiz, omnesque actus reverentiales, ac associari, tam in ingressu, quam in egressu Ecclesiæ a prædictis PP. Cœlestinis?

II. An Moniales prædictæ teneantur tradere Episcopo visitanti librum Regularum, & teneantur similiter subire ad solitas Crates onus personalis visitationis quoad clausuram spectantis?

III. An Episcopus possit solus cum suis Convisitatoribus ingredi, & visitare Clausuram prædicti Monialium absque interventu P. Abbatis Cœlestinorum?

IV. An Episcopus possit visitare nedum Crates, & Mœnia exteriora prædictorum Monasteriorum, sed etiam Chorum interiozem, dormitoria, Cellas, aliaque loca pro Clausuræ custodia?

V. An possit Episcopus occasione S. Visitationis habere sermonem spirituales prædicti Monialibus tam intra, quam extra septa Monasterii?

VI. An possit Episcopus nedum visitare Altraria, & Capellas Ecclesiarum prædictorum Monasteriorum, in quibus Beneficia, aliaque onera Missarum insunt, verum etiam, & Tabernaculum cum Altari majori?

Sac. Cong. Concil. die 31. Julii 1723. respondit. Ad I. affirmative quoad Ministros Officiales Monasterii, & quoad Confessarium ejusdem sensum: ad II. negative quoad primam partem, affirmative quoad secundam: ad III. & IV. affirmative: ad V. negative.

MELEVITANA Jurisdictionis, in qua ad 71 sequen. dub.

I. An Decanus Cathedralis Ecclesiæ, ad quem spectat convocare Capitulum, teneatur, sede Episcopali vacante, petere licentiam a Vicario Capitalari pro convocandis Capitalaribus, in casu &c.

II. An ipso Decano absente, renuente, aut alias quomodolibet impedito, facultas convocandi Capitulum devolvatur ad successivas Dignitates, & Canonicos gradatim, exclusis eorum Coadjutoribus, in casu &c. & quatenus affirmative;

III. An Vicarius Capitalaris possit procedere ad Censuras contra Decanum, & Dignitates, & Canonicos convocantes Capitulum sine licentia, in casu &c.

IV. An Decanus, Dignitates, & Canonici convocantes Capitulum, uti valeant quacunque persona pro intimandis Capitalaribus, necnon quocumque Notario casu, quo Cariores, & Cancellarius eorum Officium præstare recusent, in casu &c.

V. An Dignitas, seu Canonicus Capitulo præsidens teneatur certiorum reddere Vicarium Capitalarem absentem de resolutionibus Capitalaribus, & quatenus affirmative, quibus remediis procedi possit contra recusantem, in casu &c.

VI. An actus registratus in Cancellaria Episcopali die 30. Augusti 1721. de Ordine Vicarii Capitalaris, in quo supponitur, Decanum petiisse ab eo licentiam convocandi Capitulum, subsistat, vel potius sit annullandus, & defendendus, in casu &c.

VII. An sustineatur inhibicio transmissa Decano, & Canonicis die 13. Aprilis 1722. de mandato Vicarii Capitalaris sub pœna Excommunicationis Majoris ipso facto incurrendæ, in casu &c.

VIII. An actus registratus in Cancellaria Episcopali die 17. Octobris 1722. de Ordine Reverendissimi Episcopi, in quo supponitur, Decanum petiisse a Vicario Capitalari licentiam sub conditione, subsistat, vel potius sit annullandus, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. Septembris 1723. respondit. Ad I. negative: ad II. affirmative quoad primam partem & quoad secundam habebitur ratio in casibus particularibus, visis litteris Coadjutorum: ad III. negative: ad IV. affirmative: ad V. negative: ad VI. & VII. ad mentem; & mens est quod deleantur: ad VIII. negative.

- 72 ORDINIS S. FRANCISCI, in qua ad sequent. dub.

An Decretum hujus Sacre Congregationis editum die 17. Julii 1700. quo dictum fuit *servandum esse solitum*, ita sit intelligendum, ut Indulgentia Portiunculæ acquiri possit a Christi fidelibus a Vesperis Kalendarum Augusti ad Vesperas diei sequentis non semel, licet pluries debitum intercedentibus requisitis, Ecclesias Ordinum S. Francisci pluries visitaverint, sed toties, quoties easdem Ecclesias dicta die debitum intercedentibus requisitis visitaverint?

Sac. Cong. Concil. die 4. Decemb. 1723. respondit, *servetur solitum*.

- 73 URBIS, in qua ad sequens dub.

Quomodo se gerere debeat Parochus S. Spiritus in Saxia in collatione Baptismatis infancibus, qui ad Archiepiscopale deferuntur, sive iidem habeant Schedulam de Baptismo testamentum, sive non habeant, & etiam si ex colore, & ceteris corporis qualitatibus deprehendantur, eisdem esse constitutos in ætate sex, aut decem mensium, vel unius anni cum dimidio?

Sac. Cong. Concil. die 15. Januarii 1724. respondit: *Esse baptizandos sub conditione in omnibus casibus exposita juxta instructionem, & instructa est, quod excipitur a Baptismo sub conditione Casus Schedule, qua haberes certitudinem.*

- 74 NOVARIEN. in qua ad sequent. dub.

I. An denunciations Matrimoniorum, & Ordinandorum, alique similes functiones Parochiales faciendæ sint in celebratione Missæ Parochialis, quæ celebratur in Parochiali, & Collegiata Burgi Manerii, seu potius liceat Præposito, & Parocho ejusdem Collegiatae illas facere in celebratione Missæ conventualis contra dicente Capitulo, in casu &c.

II. An liceat eidem Præposito, & Parocho habere Conciones ad Populum in diebus Dominicis, & Festivis inter celebrationem dictæ Missæ conventualis absque consensu Capituli, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 8. Julii 1724. respondit: *Ad I. arbitria Parochi. Ad II. Affirmative, dummodo fiant ex suggestu, & non excedant medietatem horæ.*

- 75 BONONIEN. in qua ad sequentia dubia.

I. An constet de validitate translationis Ven.

Confraternitatis Saluris ab Ecclesia Villæ Fontanæ ad Ecclesiam Hospitalis Peregrinorum S. Antonii Abbatris Terræ Medicinæ, in casu &c.

II. An sustineatur Breve Apostolicum concessionis perpetuæ Ecclesiæ modo dicti Hospitalis pro exercitio Functionum Ecclesiasticarum Confraternitatis, in casu &c.

III. An valeat eadem Confraternitas ab Ecclesia Hospitalis prædicti Imaginem B. Mariæ Virginis Conceptionis singulis annis in festo S. Pii V. seu Dominica eidem Festivitati sequenti ad dictam Ecclesiam Villæ Fontanæ processionaliter transferre; Subinde die Sabbati immediata post Festivitatem S. Augustini ad dictam Ecclesiam S. Antonii Terræ Medicinæ restituere; Nec non successivo die Dominico Missa solemni, ac Vesperis cum cantu celebratis, Processionem generalem facere per dictam Terram Medicinæ, in casu &c.

IV. An hujusmodi Processione expleta possit Capellanus Confraternitatis superpelliceo, & Stola indutus, absente, vel etiam renuente Parocho, Populum benedicere, in casu &c.

V. An liceat eidem Confraternitati facere aliam Processionem Penitentis nuncupatam in una ex diebus Hebdomadæ Sanctæ, in casu &c.

VI. An sustineatur aggregatio Confraternitatis facta Archiconfraternitati Cincturatum Bononiæ, in casu &c.

VII. An ratione Privilegiorum ejusdem Archiconfraternitatis liceat ipsi Confraternitati facere Processiones in quartis Domicalis cujuslibet Mensis, & alias, tam intra, quam extra ambitum Ecclesiæ, in casu &c.

VIII. An liceat eidem Confraternitati celebrare per annum Missas privatas, & solemnes, tam pro vivis, quam pro defunctis in casu &c.

IX. An liceat Confraternitati Saluris sepelire in propria Ecclesia cadavera Confratrum, & Confororum, qui ibidem elegerint Sepulturam, & an ejusdem Capellanus, absente Parocho, valeat Officium, aliasque Functiones super iisdem Cadaveribus explere, in casu &c.

X. An eidem Confraternitati liceat associare SS. Eucharistiæ Sacramentum, & cadavera Defunctorum cum aliis Confraternitaribus, atque cum ipsis interesse Processionibus, in casu &c.

XI. An liceat dictæ Confraternitati facere Novenas ante solemniiores sive Ecclesiæ Festivitates cum Expositione Sanctissimi, nec non tempore infirmitatis alicujus Confratris velatam Pyxidem exponere, & ipsius Capellano in prædictis Functionibus Populum benedicere, in casu &c.

XII. An liceat eidem Confratribus recitare in

in dicta Ecclesia Hospitalis Peregrinorum S. Antonii Horas Canonicas cum cantu, vel absque cantu, in casu &c.

XIII. An in sepedicta Ecclesia Confraternitatis haberi possint publicæ Functiones de tempore dictarum Novenarum, & publicationis Indulgentiarum, aliarumque Ecclesiasticarum Functionum, in casu &c.

XIV. An eidem Confraternitati liceat quæsuare tam intra, quam extra Territorium Castri Medicinæ, in casu &c.

XV. An liceat Confratribus S. Mariæ Salutis sacris indutis processionaliter ad Ecclesiam Archipresbyteralem accedere ad effectum Sacram Eucharistiam sumendi, tum in solemnitate Paschali pro satisfaciendo Præcepto Ecclesiæ, tum in aliis diebus infra annum; & an Archipresbyter eisdem dicto modo accedentibus teneatur Sacram Eucharistiam subministrare, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 28. Julii 1724. respondit: Ad I. & II. affirmative: ad III. affirmative, de licentia tamen Ordinarii: ad IV. affirmative in prædicta Ecclesia, negative extra propriam: ad V. affirmative; de licentia tamen Ordinarii: ad VI. affirmative, ad VII. affirmative intra ambitum, negative extra ambitum: ad VIII. affirmative quoad Missas privatas tam pro vivis, quam pro Defunctis, quo vero ad solennes pro vivis affirmative, & quoad solennes pro Defunctis serventur Constitutiones Synodales: ad IX. affirmative ad primum partem, & quoad secundam negative; nisi Parochus vocatus veniat, vel alium Sacerdotem non substituat: ad X. affirmative, dummodo sit invitata: ad XI. serventur Constitutiones Synodales: ad XII. affirmative: ad XIII. affirmative in omnibus de licentia Ordinarii: ad XIV. & XV. arbitrio Ordinarii, & amplius in omnibus.

76 SAVONEN. in qua ad sequent. dub.

I. An Edes Sacra S. Mariæ de Areneto sit Ecclesia publica, vel Oratorium privatum, in casu &c.

II. An constet de nullitate, & injustitia Interdicti, & respective suspensionis a Divinis, in casu &c. quibus dubiis die 28. Julii 1724. responsum fuit: Dilata, & fiat Placita Judicialis &c. At impetrata nova audientia proponitur dubium,

An sit standum, vel recedendum a decisis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 9. Septembris 1724. respondit: Prævio recessu a decisis, Ecclesiam

esse publicam, facta tamen per Senatorem Imperialem in publico Instrumento declaratione, seu nullum jus habere in Area sita ante Ecclesiam, nec non quod Claves, tam Ecclesiæ, quam Area prædictæ retineantur a Capellano, & ad D. Secretarium cum Sanctissimo pro declaratione, quod Area non gaudeat immunitate; & quoad II. affirmative, & amplius.

MONTIS FALISCI, in qua ad seq. dub. 77

I. An onus Anniversarii, & Missarum annualium sit perpetuum, vel potius temporale ad vitam heredum Testamentariorum?

II. Quæ quantitas Missarum intelligatur sub nomine Anniversarii, & Missarum annualium?

III. An sub nomine Anniversarii, & Missarum annualium, intelligatur unum, & idem onus, seu potius sint onera diversa, & distincta?

IV. An poena injecta in casu contraventionis sit temporalis, restricta ad primos heredes, vel potius perpetua, repetita in aliis successive heredibus?

V. An Orator teneatur in solidum, vel pro sua virili tantum, & quid super aliis bonis per ipsum possessis, & emptis ab aliis coheredibus?

Sac. Cong. Concil. die 16. Decembris 1724. respondit: Ad I. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam, & in reliquis satis provisum in primo.

TURRITANA, in qua ad sequentia dubia. 78

I. An Vicario Capitulari Turritano liceat procedere in Causis Canonicorum Ecclesiæ Metropolitanæ, tam in communi, quam in particulari, non obstante illius suspicione, seu recusatione per eisdem Canonicos, seu Capitulum allegata, in casu &c.

II. An competat Capitulo Metropolitano Turritano facultas recipiendi recusationes Vicarii Capitularis per Dioecanos Turritanos propositas, seu proponendas, & respective deputandi Arbitros pro admittendis, seu rejciendis Causis earundem recusationum, in casu &c.

III. An præfato Capitulo Ecclesiæ Metropolitanæ licitum fuerit recipere suspensiones, seu recusationes ejusdem Vicarii coram ipso propositas per R. D. Antonium Murgiam Rectorem Ecclesiæ Parochialis de Offi, & R. P. Antonium Franciscum Serram Plebanum Ecclesiæ Parochialis de Ofilo, in casu &c.

IV. An Censuræ relaxatæ per eundem D. Vicarium Capitularem adversus Archipresbyterum,

rum, Decanum, & Canonicum antiquorem prædictæ Ecclesiæ, sustineantur, in casu &c.

S. Congr. Concil. die 16. Decembris 1724. respondit: *Ad 1. affirmative: ad 12. & 11. affirmative: ad 14. negative.*

79. TURRITANA, in qua ad sequens dubium.

An, & in qua parte sit standum, vel recedendum a decisis die 16. Decembris, 1724.

Sacr. Congr. Concil. die 13. Januarii 1725. respondit: *Ad 1. & 11. in decisis: ad 111. recedendum a decisis: ad 14. in decisis.*

80. ASCULANA, in qua ad sequens dub.

I. An liceat Confratribus Confraternitatis Sanctissimi Suffragii Terræ Officæ convocare Congregationes tam generales, quam particulares, ac devenire ad electionem Officialium, aliaque negotia Confraternitatis proponere, ac determinare absque licentia, & assistentia Reverendissimi Episcopi, seu Vicarii Foranei, aut alterius Personæ per Reverendissimum Episcopum deputandæ, & quatenus affirmative;

II. An solum Reverendissimus Episcopus in aliquo casu per se, vel per alium ab ipso deputandum possit intervenire dictis Congregationibus generalibus, & quatenus affirmative;

III. An Episcopus, seu Persona per eum deputanda possit suffragium ferre?

IV. An liceat Reverendissimo Episcopo removere Officiales, & Ministros a Confratribus electos, quatenus non sint idonei, & graves exceptiones patiantur?

V. An Officiales teneantur reddere rationem eorum administrationis Ordinario, sive in actu visitationis, sive alio tempore, & in quo loco?

VI. An Officiales, sive Confratres possint acceptare Legata, & pecunias relictas a Testatoribus investire, vel in usus a Testatoribus destinatos, sive in alios erogare absque licentia Ordinarii?

S. Cong. Conc. die 24. Martii 1725. respondit: *Ad 1. 11. 14. & 111. affirmative: ad 111. negative: ad 5. affirmative, tam in actu Visitationis, quam extra, & in loco ab Episcopo designando, in terra tamen Officæ: ad 6. negative, & quoad Legata pure lucrativa, & erogationem in usus a Testatoribus designatos affirmative, sed cum participatione Episcopi.*

81. JANUEN. in qua ad sequentia dubia.

I. An, & de cujus licentia Sacram Eucha-

ristiam recipere debeant Moniales, quæ eam recipere volunt ultra dies statutos a Constitutionibus, vel a consuetudine Monasterii, ut in illis omnes Moniales communicent?

II. Quomodo se gerere debeat Superiorissa Monasterii circa retentionem clavis parvæ fenestræ per quam sumitur a Monialibus Eucharistia, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 14. Aprilis 1725. respondit: *Ad 1. de licentia Confessarii ordinarii, & non Directorum, prævia participatione Prælati Ordinarii: ad 11. servandum esse Decretum S. Cong. Episcoporum & Regular. die 15. Septembris 1617.*

DERTHONEN. Jurium Parochialium; in qua ad seq. dub.

I. An occasione processionum, seu Funerum faciendi cum interessentia Capituli, teneantur Parochi incedere sub Cruce Capituli, seu potius an, & sub qua Cruce sit incedendum?

II. Staturum frumenti occasione Funerum Patris, vel Maris Familias, alique oblationes funebres, an, & pro qua rata dividi debeant inter Ecclesiam Collegiatam, & Parochos?

III. An Canonicus Ecclesiæ Collegiatæ habitans in domo sita intra fines alterius Parochiæ, ex quo dicta Ecclesiæ Collegiata careat ædibus canonicalibus, teneatur in ultima infirmitate recipere Sacramenta ab Ecclesiæ Collegiata, vel potius a Parocho domicili, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 14. Aprilis 1725. respondit: *Ad 1. affirmative quoad primam partem, & quoad secundam satis provisum in prima: ad 11. in decisis: ad 111. Dilata, & exhibeatur Breve Gregorii 24.*

NEAPOLITANA Capellaniarum, in qua ad 83. seq. dub.

I. An Capellani, de quibus agitur, possint obtinere Beneficia Curata, vel Economias Ecclesiarum Parochialium, aut incumbencias expediendi Confessiones Monialium, vel alia onera cum celebratione Missarum incompatibilia acceptare, satisfaciendo per substitutos oneri prædictarum Missarum?

II. An Capellani pro aliqua die cujuslibet hebdomadæ legitime impediti, qui Missarum celebrationem per alium Sacerdotem satisfaciunt, debeant huic Sacerdoti persolvere stipendium pro Capellanis statutum, vel solam elemosynam manalem?

III. An ad Capellanos uti supra impeditos, vel potius ad Officiales, vel Gubernatores Domus pertineat substituere Sacerdotes Missam celebrare debentes?

IV. An Capellani durante infirmitate teneantur oneri Missarum satisfacere per substitutum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Aprilis 1725. respondit, Ad 1. negative hoc est quoad incompatibilia cum celebratione Missarum per se ipsos: ad 11. negat. quoad primam partem, affirmat. quoad secundam; ad 111. affirmat. ad primam, negative ad secundam partem: ad 1v. affirmat. quoad Capellanos institutos a Clemente VIII. & quoad institutos a Clemente XI. exhibeatur Breve, & amplius.

84 BRUGNATEN. Collegialitatis, in qua ad seq. dub.

An constet de Collegialitate Ecclesie S. Stephani Pontis Sigestri, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 24. Aprilis 1725. respondit: Negative, & amplius.

85 GNESNEN. in qua ad sequent. dub.

I. An Archiepiscopus Gnesaen. poterit procedere ad exigendam redditionem rationis abfque Adjunctis, in casu &c.

II. An consuetudo relaxatur per eundem Archiepiscopum suslineantur, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Aprilis 1725. respondit: ad 1. affirmat. ad 11. negative.

86 LUNEN. SARZANEN. *Præminentiarum*, in qua ad seq. dub.

I. An post erectam Ecclesiam S. Mariz de populo in Collegiatam competat Archipresbytero Sanctorum Hippolyti & Cassiani de Saliceto jus canendi Missam in dicta Ecclesia Collegiata die Fello Sanctissimi Corporis Christi?

II. An Processio dicta die facienda cum Venerabili competat dicto Archipresbytero. illam inchoando a dicta Ecclesia Collegiata, vel ab alia Ecclesia intus Oppidum Pontremoli private ad dictum Præpositum, & Capitulum. dictæ Collegiata, sive potius jus faciendi dictam Processionem prælative pertineat ad dictum Præpositum, & Capitulum respectu dicti Archipresbyteri, & aliorum Parochorum dicti Oppidi?

III. An idem Præpositus Collegiata teneatur recipere Olea Sacra e manibus dicti Archipresbyteri Sanctorum Hippolyti & Cassiani, seu

potius iste teneatur illa recipere per manus dicti Præpositi?

IV. An Præpositus prædictus & Capitulum teneatur processionaliter quotannis in Vigilia Ascensionis Domini nostri adire, & visitare dictam Ecclesiam SS. Hippolyti, & Cassiani, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 9. Junii 1725. respondit: Ad 1. negative: ad 11. negative quoad primam partem, & affirmat. quoad secundam: ad 111. negat. quoad utramque partem: ad 1v. affirmat. ratione pia consuetudinis tantum.

ATRIEN. in qua ad seq. dub.

87

An cessio bonorum obstat Michaeli quin ad Sacros Ordines promoveri possit, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 23. Junii 1725. respondit: Non esse promovendum.

VIENNEN. *Jurium Parochialium*, in qua ad seq. dub.

88

I. An, & cui competat jus administrandi Sacramenta, & alia jura Parochialia exercendi in Domino, & intra septa Commendæ Sacri Ordinis Teutonici Civitatis Viennen. tam quoad Familiam Commendatarii, quam quoad subditos, Vassallos, & Colonos Commendæ, & alios Inquilinos ejusdem Domus in casu, &c. & quatenus affirmative respectu Parochi quoad mere Inquilinos?

II. An Parochus teneatur petere licentiam a Commendatario pro tempore ad effectum ingrediendi dictam Domum, & septa Commendæ, ibique administrandi ejusdem Inquilinis Sacramenta, ac alia jura Parochialia exercendi, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 13. Julii 1725. respondit: ad 1. competere Parocho quoad Inquilinos, & quoad reliquos scribatur Nuntio & Archiepiscopo juxta Instructionem; ad 11. negat.

REATINA, in qua ad seq. dub.

89

I. An sit procedendum ad executionem Brevis Datarie super impedimento Affinitatis ex copula illicita, in casu &c. & quatenus affirmat;

II. An consensus a Contrahentibus sit renovandus coram Parocho, & testibus, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 13. Julii 1725. respondit: ad 1. affirmat. obtemperata dispensatione per Secretarium a Sanctissimo super falsa imputatione prætorum impedimento, de quibus agitur. ad 11. affirmat.

90 SAVONEN. in qua ad sequent. dub.

I. An constet de sufficientia fructuum pro erigendis Capellanis, in casu &c. & quatenus affirmative;

II. An debeant esse perpetui, vel manuales?

III. An, & quibus competere debeas jus nominandi, in casu &c.

S. C. C. die 4. Augusti 1725. respondit: *Ad I. affirmative juxta modum prescribendum ab Eminentissimo Praefecto, & amplius. Ad II. debere esse manuales, & amplius. Ad III. spectare ad Officiales Confraternitatis.*

91 ROMANA, seu BONONIEN. in qua ad seq. dub.

I. An distributio Dotium fieri debeat Puellis Romae degentibus, vel potius Puellis in Civitate Bononiae habitantibus, & quatenus fieri debeat Puellis in Urbe degentibus;

II. An ex gratia indulgeri possit heredi, ut medietatem Dotium distribuat Puellis in Urbe degentibus, & aliam medietatem Puellis in Civitate Bononiae commorantibus?

S. Cong. C. die 22. Septemb. 1725. respondit: *ad I. quoad primam partem affirmative, quoad secundam negative: ad II. negative.*

92 CATHACEN. in qua ad seq. dub.

I. An professio Fidei sit emittenda tam a Canonicis Cathedralis, quam Collegiatarum?

II. An eadem emitti possit per Procuratorem?

III. An sit emittenda coram Episcopo, aut ejus Vicario, & deinde coram Canonicis capitulariter congregatis?

IV. Quibus poenis subjaceant non-emittentes, vel debito modo non-emittentes professionem Fidei?

Sac. Cong. Concil. die 9. Februarii 1726. respondit: *Ad I. esse emittendam a Canonicis Cathedralis, & non Collegiatarum: ad II. negative: ad III. emittendam esse coram Episcopo, aut ejus Vicario, & etiam coram Canonicis capitulariter congregatis, sufficere tamen si emittatur coram Capitulo, cui Episcopus, vel Vicarius generalis interfuit: ad IV. non facere fructus suos, sed distributiones luorum pro bonis quibus intersunt,*

93 LANCIANEN. in qua ad seq. dub.

I. An Ordinatus ad titulum Beneficii teneatur in illius resignatione individualiter exprimere, se fuisse ad ejus titulum ordinatum?

II. An hac individua expressio suppleatur per assertivam, serian ordinatus?

III. An constare debeat per probationes concludentes, resignantem habere, quo commode vivere possit?

IV. An hac probatio censatur adimpleta per solam confessionem juratam resignantis?

V. An resignans teneatur aliud Beneficium habitum, vel alia bona subrogare Beneficio resignato?

VI. An hac subrogatio facienda sit per Episcopi declarationem, in casu &c.

S. C. C. die 9. Febr. 1726. respondit: *Ad I. affirmat. ad II. negat. & ad mentem, & memo est quod hac resolutio habet locum in futuris resignationibus: ad III. IV. & V. affirmat. ad IV. negat.*

AUXIMANA, in qua ad seq. dub.

94

An Rectores Beneficiorum, Capellani, aliique celebrantes in Ecclesia Collegiata Cinguli teneantur solvere utensilia Capituli dictae Ecclesiae, & pro qua summa, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 25. Februarii 1726. respondit: *Rectores Beneficiorum, Capellanos perpetuos, Canonicos obtinentes ultra Canonatum Capellanas perpetuas, & ipsum Capitulum pro rata annuum perpetuum teneri ad solutionem Utensilium Sacristiae ad rationem unius oboli pro qualibet Missa, exceptis tantum a solutione Utensilium Missae adventitiiis, & amplius.*

VOLATERRANA; in qua ad seq. dub. 95

I. An Patres Conventuales S. Francisc. Montis Atri invitati, accedentes ad fons convenire debeant in Ecclesia Parochiali ejusdem Loci, inde omnes una cum Parocho processuri ad locum, ex quo defunctus est efferendus?

II. An Cadavera Defunctorum in Ecclesia PP. Minorum Conventualium sepelienda, antequam ad eorum Ecclesiam deferantur, debeant prius asportari ad Parochialem, seu potius recto tramite deferri ad Ecclesiam Patrum? & quatenus affirmative quoad primam partem;

III. An super Cadaveribus primo transportatis ad Parochialem possit Archipresbyter Exequias, vel alias funebres functiones peragere, & aliquam funeris partem accipere?

IV. An Archipresbyter associando Cadavera sepelienda in Ecclesia Patrum Conventualium teneatur incidere sub illorum Cruce, seu potius valeat propriam Crucem elevare? & quatenus affirmative quoad secundam partem;

V. An Archipresbyter dicti loci possit ingre-

di cum Cruce, & Stola eorum Ecclesiam, & super Cadaveribus Defunctorum ibidem tumultuorum officium peragere?

VI. An Archipresbytero debeat Quarta pro illis Defunctis, qui ibidem tumultuantur, seu potius eidem obset exemptio? & quatenus affirmative quoad primam partem;

VII. An Archipresbyter dempta prædicta Quarta, restituere teneatur Cadavera Thomæ Fabri, Sebastiani Buttrini, & Joannis Mangoni, & emolumenta desuper percepta?

VIII. An Archipresbyter teneatur invitare Patres ad Officia, quæ in Parochiali peragi solent, seu potius eisdem Patribus quamvis non invitatis liceat antedictis Officiis intervenire?

IX. An liceat Patribus invitare Populum ad faciendam Officia pro Animabus Purgatorii in eorum Ecclesia?

X. An liceat Patribus Conventualibus ducere Processiones extra Claustra, præter quam in casibus comprehensis in transactione anni 1703.

XI. An liceat Patribus Conventualibus exponere in eorum Ecclesia Ven. Eucharistiæ Sacramentum, & populo benedicere?

Sac. Cong. Concil. die 16. Martii 1726. respondit: Ad I. affirmative: ad II. negat. nisi Defunctus, vel heres aliter ordinaverint; ad III. affirmative, quoad primam partem: & quoad secundam deberi Parocho interititia tantum, que ponuntur circa cadaver: ad IV. affirmative, quoad primam partem, negative quoad secundam; ad V. negative: ad VI. servetur Constitutio Sanctissimi Domini Nostri a Die editionis ejusdem: ad VII. quoad Thomam & Sebastianum, teneri etiam quoad quartam, sed non esse Cadavera exhibenda, & quoad Joannem, Parochum non teneri: ad VIII. negative: ad IX. affirmative: ad X. negative, nisi de consensu Parochi, vel de licentia Episcopi: ad XI. affirmative, accedente consensu Ordinarii, & amplius.

96 FLORENTINA, in qua ad seq. dub.

I. An Presbyteri Missionis possint celebrare, & respective canere Missas, ac Vesperas solemnes in Festo Dedicacionis S. Michaelis Archangeli in Ecclesia ejusdem Sancti nuncupata *delle Romite*, contradicente, seu dissentiente Parocho S. Quirici nuncupato *delle Marignole*, in casu &c.

II. An iidem Sacramenta Pœnitentiæ, & Eucharistiæ administrare, & Doctrinam Christianam docere, contradicente Parocho, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 30. Martii 1726. res-

pondit: Ad I. affirmative: ad II. affirmative, dummodo Doctrina Christiana non fiat in hora in qua fit in Parochia.

CREMONEN. in qua ad seq. dub.

97

I. An sit standum, vel recedendum a decisio sub die 5. Junii 1723. quoad secundum dubium?

II. An Confraternitas Orationis, & Mortis Oppidi Casalensis Majoris aggregata Archiconfraternitati Urbis, possit sine licentia Episcopi in suo Oratorio exponere Eucharistiæ infra annum, & præcipue 40. horarum in Octava Defunctorum, aliasque functiones peragere juxta assertum Institutum, in casu, &c. & quatenus negative;

III. An sufficiat semel dictam licentiam petere, tam pro expositione infra annum, quem 40. horarum, aliisque functionibus juxta d. ass. Institutum, seu potius illa requiratur toties quoties?

IV. An petita, & non obtenta dicta licentia, habeatur pro concessa, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 13. Aprilis 1726. respondit: Ad I. in decisio: ad II. negat. quoad primam partem, & quoad secundam explicentur functiones: ad III. servetur solitum: ad IV. negat. & amplius in omnibus.

FULGINATEN. in qua ad seq. dub.

98

An delatio Venerabilis in processione, quæ singulis annis fieri solet die ultima Aprilis, sit facienda a Capellano Confraternitatis, vel potius a Parocho, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. Maii 1726. respondit: Delationem esse faciendam a Capellano Confraternitatis de licentia Episcopi.

MANTUANA, in qua ad seq. dub.

99

An sit locus Gratiz pro aperitione fenestrarum, & constitutione mansuiculae ad effectum audiendi Missam, & assistendi ceteris Divinis Officiis celebrandis in Ecclesia Parochiali S. Cathaldi favore D. Comitris Theodosii, & aliorum de Panizzis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. Maii 1726. respondit: Negative, & amplius.

CALARITANA, in qua ad seq. dub.

100

I. An Vicarius Capitularis recusari possit ex legitima causa? & quatenus affirmative;

II. An competat Capitulo facultas deputandi Arbitros, qui de causis recusationis cognoscant? & quatenus affirmative;

III. An

III. An idipsum locum habeat, quando Vicarius procedere debeat cum Adjunctis &c.

S. Cong. Concil. die 6. Julii 1726. respondit : *Ad I. affirmat. ad II. affirmat. in casu &c. ad III. affirmat.*

101. DERTHONEN, in qua ad seq. dub.

I. An, & de quibus, constet attentatis, & quomodo, sint, purganda?

II. An Archipresbyter Ecclesie Collegiatae Oppidi Pontis Curoni fuerit, & sit obligatus subministrare vinum, & Hostias Capellanis, aliisque Presbyteris de Clero celebrare volentibus, vel obligatis ad celebrandum Missas in eadem Ecclesia, & quatenus, *negative*;

III. An & quomodo predictus Archipresbyter sit reintegrandus de expensis pro vino, & Cera, & Hostiis subministratis ab anno 1717. usque ad diem 25. Martii inclusive anni 1722. & in qua summa?

IV. An sint reficiendae expensae litis, & in qua summa, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 6. Julii 1726. respondit : *Ad I. quoad Clerum propter recursum ad Judices Laicos Eminentissimus Archiepiscopus procedat prout de jure, quo vero ad Archipresbyterum circumscribenda esse omnia gesto post intimationem Brevis cum omnibus inde secutis: ad II. Archipresbyterum non teneri ad subministranda mensilia, de quibus agitur, illis, qui celebrant in sua Ecclesia ex obligatione Beneficii, sive Capellaniae, exceptis illis, cura quibus habeat conventiones particulares, & quoad Missas adventitias teneri ad dictam administrationem, quatenus permittat eas in sua Ecclesia celebrare, nec teneri ad has Missas adventitias admittendas, nisi solutis usensibus per Celebrantes: ad III. affirmative juxta resoluta in secundo dubio: ad IV. non esse reficiendas expensas factas occasione litis in hac Sac. Congregatione, & quoad alias ad Eminentiss. Metropolitanum prout de jure.*

102. TRIVICANA, seu TRICARICEN. in qua ad seq. dub.

I. An mobilia, libri, pecuniae, argentea, aliaque bona (praeter Sacra Paramenta bon. Mem. Simonis Viglini prius Episcopi Triviciani, & postea Tricaricen. reperta tempore ejus obitus spectent ad Ecclesiam Trivicanam, vel potius ad Ecclesiam Tricaricem. in casu &c.

II. An Paramenta, & Vasa Sacra, aliaque Argentea, & Suppellectilia ad usum Capellae, &

cultum Divinum destinata, reperta ut supra, debeantur Ecclesiae Trivicanae, vel potius dictae Ecclesiae Tricaricen. in casu &c.

III. An argentea, mobilia, aliaque bona ab Ecclesia Trivicana commodata dic. bon. mem. Episcopo Viglino, tunc Episcopo Trivicano, debeant eidem Ecclesiae Trivicanae restitui, in casu &c. & quatenus affirmative;

IV. An, & a quo, & ex quibus bonis, illis non extantibus, debeat solvi illorum pretium, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 6. Julii 1726. respondit : *Ad I. & II. pertinere ad Ecclesiam Trivicanam: ad III. affirmative: ad IV. solvenda esse ex hereditate Episcopi.*

COMPSANA Spolii, in qua ad seq. dub. 103

I. An in obitu Parochorum Civitatis, & Diocesis Compstan. liceat Archiepiscopo pro tempore ab hereditate Parochi defuncti exigere praetentum spoliolum, & quatenus affirmative;

II. In qua summa, vel rebus sit solvendum, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 6. Julii 1726. respondit : *Ad I. negat. ad II. satis provisum in primo.*

ELORENTINA, in qua ad seq. dub. 104

I. An adhuc subsistat Matrimonium in Judaisimo contractum inter Riccam, & Abraham? & quatenus affirm.

II. An Abraham post suam, & Blancae conversionem teneatur ad redeundum cum Ricca, & Blancam relinquendam? & quatenus affirmative;

III. An Ricca cogi possit ad cohabitandum cum Abraham ad Fidem converso? & quatenus affirmative.

IV. An Summus Pontifex dispensare possit, ut Abraham conversus permaneat in Matrimonio in infidelitate, ut supra, contracto cum Blanca? & quatenus affirmative;

V. An consilium praestandum sit Sanctiss. Domino nostro pro concessione dictae dispositionis, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 27. Julii 1726. respondit : *Ad I. & II. affirmat. in reliquis Dilata, & scribeant Theologi, & Canonistae, & perquirantur exempla, & ad mentem.*

PLACENTINA, in qua ad seq. dub. 105

I. An Episcopo Placentino liceat visitare Ecclesiam Campestrum S. Mariz in Albino Pontis Nurii? & quatenus affirmative;

II. An

II. An liceat Patribus Carmelitibus in eadem Ecclesia celebrare consuetas festivitates sine licentia, & assistentia Parochi, & in ea Sedes Confessionales retinere, in casu &c.

III. An celebratio Festi S. Firmi & aliarum Festivitatum expleta in Oratorio S. Mariz de Albiano post comminatum Interdictum sit attentata, ita ut omnes actus supradicti sint circumscribendi, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 17. Augusti 1726. respondit: Ad 1. affirmative, jure tamen delegato: ad 11. affirmative: ad 111. negative.

206 POLICASTREN. in qua ad seq. dab.

I. An sustineatur novum assignamentum subrogationis Capitalium in locum bonorum stabilium, in casu &c. & quatenus negative;

II. An sit locus novo assignamento, & quatenus affirmat.

III. Super quibus bonis, & quomodo sit faciendum?

S. Cong. Concil. die 17. Augusti 1726. respondit: Ad 1. negative: ad 11. negative, & esse manutenendam assignationem factam ab Episcopo de Ressa, reservato jure Capellano agendi super bonis hereditariis in casu deficientia assignatorum prout de jure: ad 111. provisum in precedentibus, & amplius.

207 URITANA, in ad seq. dub.

An Officiales Patentati Commendæ SS. Mauritii, & Lazari sint exempti a jurisdictione Ordinarii, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 7. Sept. 1726. respondit: negat.

208 DERTHONEN. in qua ad seq. dub.

An, & in qua parte sit standum, vel recedendum a decisio die 6. Julii 1726.

S. Cong. Concil. die 28. Septembris 1726. respondit: Quoad 1. & 11. in decisio, & quoad 111. non esse molestandos, quoad præteritum illos, qui celebrarunt Missas adventitias, quatenus acquiescant resolutioni, & ad 1V. in decisio, sed teneri pro virili, & amplius.

209 URGELLEN. in qua ad seq. dub.

I. An erectio Canoniceatus in Lectorem, & ejusdem collatio sustineatur, in casu? & quatenus affirmative;

II. An Canonicus Theologalis-concionator pos-

sit per alium, & quatenus id facere possit, petita licentia a Capitulo, & sufficiat, quod eam petat, vel ulterius necessarium sit, quod obtineat?

III. An constet de recursibus ad Judices Laicos, in casu &c.

IV. Quomodo sit providendum in casu &c. & 6. Cong. Concil. die 28. Septembris 1720. respondit: Quoad 11. teneri petere, & obtinere licentiam a Capitulo salvo recurso ad Episcopum. In reliquis ad Judicem excusatorem in litteris datum.

BAMBERGEN. Canoniceatus, in qua ad seq. 110 quent. dub.

I. An, & ad quem spectet jus conferendi Canoniceatum Collegiatæ Ecclesiæ S. Stephani Bambergen. in casu &c. & quatenus spectet ad Eminentissimum Ordinarium;

II. An Collatio dicti Canoniceatus per ipsum facta favore Joan. Josephi Lobenhoffer sit valida? & quatenus negat.

III. An provisio Apostolica dicti Canoniceatus favore ejusdem Joan. Josephi sustineatur, in casu &c.

6. Cong. Concil. die 28. Septembris 1726. respondit: Ad 1. spectare ad Turnarium: ad 11. satis provisum in primo: ad 111. negative, & amplius.

PORTUCALEN. in qua ad seq. dub. 111

I. An Interdictum Ecclesiarum per Vicarium Capitulare Portucallen. appositum in Ecclesia, seu Capella publica patronali B. Joannæ sustineatur in casu &c.

II. An oblationes factæ, & faciendæ Ven. Imagini d. Beatæ in dicta Capella spectent ad Parochum S. Faustini de Regoa, vel potius sint applicandæ usui, commodo, & decori d. Imaginis, dictæque ædificiæ, in casu &c.

III. An ad dictum Parochum, vel potius ad Fundatricem Capellæ prædictæ, seu personam Ecclesiasticam ab ipsa deputandam, & ab Ordinario approbandam spectet administratio dd. oblationum, in casu &c.

IV. An in Capella prædicta possint celebrari Missæ votivæ tam solemnes, quam privatæ, alique ex particulari devotione, etiam per sacerdotes d. Capellam visitantes absque licentia d. Parochi, in casu &c.

V. An Sacerdotes, sive seculares, sive Regulares ad celebrandas Missas votivas eligi possint a Patrona Fundatrice, & successoribus in Patronatu independentem a prædicto Parocho, in casu &c.

VI. An

VI. An sit concedenda Fundatrici habere, & retinere Sepulcrum in dicta Capella Patronali pro se, & suis Successoribus, in casu &c.

VII. An sit concedenda exemptio dictæ Capellæ Patronalis Portuallien. Sede Episcopali vacante, a Jurisdictione Capituli Portuallien. cum subjectione immediata Sedi Apostolicæ, ejusque Nuncio pro tempore in Regno Lusitaniz degenti, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 11. Januarii 1727. respondit: *Ad 1. negative: ad 11. negative quoad primam partem, & affirmat. quoad secundam: ad 111. spectare ad Parochum una cum æconomo Ecclesiastico ab ipso met Episcopo deputando, & in casu vacationis Episcopatus a Metropolitano: ad 1v. & v. affirmat. quoad privatas tantum: ad vi. affirmative, salvis iuribus: ad vii. negative.*

112 VIENNEN. *Jurium Parochialium*, in qua ad seq. dub.

I. An, & cui competat jus administrandi Sacramenta, & alia jura Parochialia exercendi in Domo, & intra septa Commendæ S. Ordinis Theutonici, Civitatis Viennæ. tam quoad Familiares Commendatarii, quam quoad Subditos, Vassallos, & Colonos Commendæ?

II. An, & qua pompa Parochus ingredi debeat Domum, & septa Commendæ occasione administrandi Sacramenta Inquilinis ejusdem Domus in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 8. Februar. 1727. respondit: *Ad 1. competere Capellano Commendæ per Ordinarium approbando jus administrandi Sacramenta familiaribus tantum actu intervenientibus intra septa Domus Commendæ, & sub obedientia Commendatarii viventibus juxta Bullam Gregorii XIII. & quoad reliquos negative, & scribatur Nuncio juxta Instructionem: ad 11. ingredi debere cum pompa majori, qua fieri solet in Urbe Viennæ, & scribatur eidem Nuncio juxta Instructionem.*

113 MANTUANA, in qua ad seq. dub.

Quomodo, & in qua summa liceat Parochis Sæcularibus exigere quartam funeralem ab Ecclesiis Regularium, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 8. Februarii 1727. respondit: *Solvendum esse a Regularibus medietatem, tam Ceroorum, qua deferuntur per viam, quam aliorum, qua accenduntur in Ecclesia circa cadavera, & castrum Doloris, & Altaria.*

AUXIMANAProcuracionis, in qua ad seq. dub. 114

I. An procuratio sit præstanda per contributum ab omnibus Parochis, Beneficiatis, Ecclesiis, Monasteriis, & Confraternitatibus Montis Philoptrani? & quatenus affirmative;

II. An Parochi, qui sustinuerunt totum pondus Procuracionis in retroactis Visitationibus sine proportionaliter reintegrandi, & a quo fieri debeat repartitio, & exactio, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 15. Martii 1727. respondit: *Ad 1. affirmative: ad 11. affirmative: pro ultimis procuracionibus, & amplius.*

TIBURTINA, in qua ad seq. dub. 115

I. An in electionibus Abbatissarum in Monasteriis sub disciplina Regularium Minor. de Observantia possit Episcopus secum conducere Cancellarium? & quatenus affirmat.

II. An liceat eidem Cancellario interesse, ac assistere Scrutiniis, ac Electionibus Abbatissarum, quæ fiant in Monasteriis Monialium Ordinis Minorum de Observantia Tiburis? & quatenus negative;

III. An saltem dictus Cancellarius, durante Scrutinio permanere possit intra Ecclesiam, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 26. Aprilis 1727. respondit: *Ad 1. affirmative: ad 11. negative: ad 111. nec Cancellarium, nec Fratres, exceptis Superiore, & Scrutatoribus, permanere posse intra Ecclesiam.*

ROMANA, in qua ad seq. dub. 116

An, & a quo sint solvenda utensilia pro celebratione Missæ quotidianæ, & ad quam rationem, in casu &c. ita ut sit standum, vel recedendum a decisio die 24. Augusti 1720.

S. Cong. Concil. die 10. Maii 1727. respondit: *Prævio recessu a decisio, utensilia esse solvenda a Capellano ad rationem Sæcutorum quatuor quolibet anno, & ad Eminentissimum Præfatum.*

MACERATEN. in qua ad seq. dub. 117

An Episcopus Maceraten. possit jure ordinario visitare Confraternitatem sub invocatione S. Mariæ Misericordiæ erectam in Ecclesia ejusdem tituli, sita in Castro Urbisaglie, quamvis in solo Basilicæ Lateranensis edificata sit, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 10. Maii 1727. respondit: *affirmat.*

118 MAZARIEN. in qua ad seq. dub.

I. An Episcopus habens facultatem dandi Benedictionem Apostolicam constitutis in articulo mortis, teneatur quoad Moniales eam committere earum Confessario ordinario, vel potius sit in ejus facultate aliquando ingredi Monasterium, ut eis det Benedictionem, & quatenus affirmat. quo ad secundam partem.

II. An, & quibus locis comitatus Monasterium ingredi debeat.

III. An Episcopus, & Confessarii, sive ordinarius, sive extraordinarius ingredi possint Monasterium absque ulla limitatione, quando vocentur ab aliqua Moniali infirma, quæ pro sua devotione vult confessionem explere?

IV. Quænam sint conditiones requisitæ, ut Regulares habentes facultatem dandi habitum suæ Religionis Mulieribus non collegialiter viventibus, dictum habitum dare possint, & an examen dictarum facultatum pertineat ad Episcopum?

S. Cong. Conc. die 10. Maii 1727. respondit. Ad 1. negative quod primam partem, & ad secundam affirmative, & ad Dominum Secretarium cum Eminentiſſimo Secretario Brevium: ad 11. dehere ingredi in casu, de quo agitur cum Confessario Monialium, & uno probò Sacerdote per eum eligendo: ad 111. uniantur Decreta: ad IV. examen facultatum concedendi habitum pertinere ad Sedem Apostolicam; Examen conditionum quoad mulieres vestiendas, & licentiam vestiendi pertinere ad Ordinarium; Et conditiones vestiendarum esse expressas in Decretis generalibus alias editis, & hæc Decreta esse omnino servanda.

119 VALVEN. seu SULMONEN. in qua ad seq. dub.

I. An Ecclesia noviter constructa in Terra Scanni sub invocatione S. Mariz Liberatricis sit subiecta jurisdictioni Episcopi Valven. & Sulmon. & respective Parocho Ecclesiz Matricis ejusdem Terræ, itaut liceat Parocho, & Clero Ecclesiz Matricis exercere actus jurisdictionales & gerere functiones Sacras absque dependentia a Laicis?

II. An liceat in eadem Ecl. habere Sepulcra, & respective possint Cadavera tumulari absque licentia, & in præjudicium jurium Parochial.?

III. An Patres Conventuales Terræ Scanni vocati a Prioribus, & Officialibus Laicis Ecclesiz constructæ in dicta Terra sub invocatione S. Mariz Liberatricis ad celebrandum Missæ.

TOM. X.

fas, easque canendum in dicta Ecclesia, atque alia similia peragendum, possint impediri, & prohiberi, & quatenus &c. pro quibus actibus, & a quo, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 10. Maii 1727. respondit: Ad 1. Ecclesiam esse subiectam Episcopo quoad jura Episcopalia, & Parocho quoad jura Parochialia: ceterasque Sacras functiones posse in ea fieri a Parocho, & Clero, volente Episcopo absque ulla dependentia a Laicis: ad 11. licere habere sepulcra, accedere licentia Episcopi, & posse in eis cadavera tumulari, si eligatur sepultura absque licentia Parochi, sed salvis juribus Parochialibus: ad 111. affirmat. & doceatur de legitima erectione Confraternitatis.

FLORENTINA, in qua ad seq. dub.

120

I. An Archiepiscopus visitans Ecclesias, & Vicarias subiectas Monasterio Cassinensium, possit exigere Procuracionem in casu &c. & quatenus negativè;

II. An teneatur Archiepiscopus restituere procuraciones exactas, in casu &c.

S. C. C. die 7. Junii 1727. respondit: Ad 1. negat. ad 11. esse restituendas pecunias depositas.

NOVARIEN. in qua ad seq. dub.

I. An occasione delationis Cadaverum sive Parochiz S. Crucis, sive alienæ ad Ecclesiam exteriorem Monialium Capuccinarum Parocho S. Crucis pertineat jus funerum cum Cruce, & Stola privative ad Confessarium dictarum Monialium, seu potius ipsi Confessario, an in supposito debeat ipsi Parocho Quarta funeris Ceræ etiam positæ super Altare, esto, quod Cadaver sit alienæ Parochiz?

II. An possit Parochus in eadem Ecclesia, & in suffragium Defunctorum inibi tumulorum explere Anniversaria cum Officio, & Missa in cantu, sive ex devotione heredum, sive ex dispositione Testatorum?

III. An liceat ipsi Parocho in Sabbato Sancto benedicere Collocutoriis, aut Januæ Monasterii, vel Hospitio Tertiariorum connexo, tum etiam Tertiariis ipsis administrare Sacramenta, sive in vita, sive in morte, vel eorum exequias peragere pro tumulo intra ipsam Ecclesiam?

IV. An valeat Parochus in dicta Ecclesia assistere Matrimoniis, vel eorum denuntiationes facere, aut benedictiones Mulierum post partum, vel similes impertiri, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 22. Augusti 1727. respondit: Ad 1. quoad primam dubii partem affirmative.

C

masi.

mative, ad secundam negative, ad tertiam servetur solitum: ad 11. affirmative quoad Anniversarium relictum a Pedrellio, & quoad alia coadjuvantur probationes: ad 111. negat. quoad primam partem, & ad secundam, ad mentem: ad 1v. negative, & amplius in omnibus.

122 ACERRARUM in qua ad seq. dub.

I. An Canonici Ecclesie Cathedralis Acerrarum teneantur certiorare Reverendissimum Episcopum de Capitulo per eos explendo circa materias concernentes interesse ejusdem Capituli, & quatenus affirmative;

II. An, & quomodo sit certiorandus;

III. An prædictis Canonicis liceat ab eorum Diocesi abesse absque licentia Episcopi, & quatenus negative;

IV. An sustineatur Edictum Reverendissimi Episcopi, etiam quoad absentiam paucorum dierum, & respective trium Mensium a S. Concil. Trid. concessorum?

V. An poena ducatorum 12. imposita per Episcopum adversus Canonicos non intervenientes Congregationi Casuum Moralium, & Sacrorum Rituum sustineatur, sive potius sit moderanda?

VI. An Canonici, qui respondere debent Casibus Moralibus in dicta Congregatione proponendis teneantur pati extractionem, ut dicitur a sorte, sive potius sit servanda consuetudo respondendi?

VII. An, & quanto tempore se expedire debeat Episcopus a Sancta Visitatione?

VIII. An poena ducatorum centum ab Episcopo imposita contra Canonicos absentes de tempore Visitationis absque ejus licentia, sustineatur?

IX. An sustineatur Edictum Episcopi præscribens modum accedendi ad Chorum ad effectum recitandi horas Canonicas, sitque observandum, sive potius sit servanda consuetudo, & idem Edictum moderandum?

X. An dicti Canonici ultra Missam Conventualem teneantur quoque celebrare Missam de Feria, & an dictam Missam Conventualem teneantur applicare pro Benefactoribus, sive potius sit servanda consuetudo?

XI. An dicti Canonici teneantur quolibet mense celebrare Anniversarium pro Benefactoribus, sive potius sit servanda consuetudo?

XII. An dicti Canonici ultra horas Canonicas teneantur quoque in Choro recitare Officium Defunctorum, B. M. Virginis, & Psalmos Pœnitentiales, & Graduales, sive potius sit servanda consuetudo? & quatenus affirmat.

XIII. An in casu deficientie sit exequenda poena ab Episcopo imposita?

XIV. An Canonici infirmi pro lucrandis distributionibus quotidianis teneantur servare Edictum Episcopi, sive potius sit servanda consuetudo?

XV. An præfati Canonici teneantur inservire eorum Ecclesie alternative, & per Hebdomadam, sive potius quotidie, & quatenus affirmative quoad secundam partem?

XVI. An suspensio imposita per eundem Episcopum in casu absentie sustineatur, & quatenus affirmative;

XVII. An, & quomodo incurrant eandem poenam suspensionis?

XVIII. An suspensio relaxata per Episcopum contra nonnullos Canonicos sustineatur, in casu &c.

XIX. An sustinetur Edictum Episcopi, quo sub poena suspensionis ipso facto percipitur, quod Canonici non possint frui absentia trium Mensium a Sac. Concilio Trid. concessorum tempore Adventus, & Quadragesimæ?

XX. An sustineantur idem Edictum Episcopi, quo sub eadem poena præcipitur, ut ultra tertiam partem non possint simul frui dicta absentia trium mensium, & quatenus negative;

XXI. An, & quo numero liceat eis abesse?

XXII. An sustineatur aliud Edictum Episcopi, quo sub eadem poena suspensionis præcipitur, ut Epistola in Missa Conventuali canatur ab uno ex Canonicis Choro inservientibus, sive potius sit servanda consuetudo canendi dictam Epistolam per Clericum inservientem Celebranti?

XXIII. An Procurator Capituli possit abesse a servitio Chori ex causa sui officii per quinque menses, juxta præscripta in statutis ipsius Ecclesie Cathedralis?

Sac. Cong. Concil. die 23. Augusti 1727. respondit: Ad 1. affirmative, si Episcopus fruitur Præbenda Canonicali: ad 2. esse certiorandum per Canonicum Secretarium, vel alium Canonicum sub poena tamen nullitatis actus in casu contraventionis: ad 3. negative sub poena ducatorum quinque tantum in casu contraventionis, & in subsidium suspensionis: ad 4. provisum in tertio: ad 5. poenam esse reducendam ad solutionem unius ducati pro qualibet vice: ad 6. affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam: ad 7. Episcopum curare debere, ut quanto citius se expediat a S. Visitatione ad formam Concilii; ad 8. poenam esse reducendam ad ducata quinque: ad 9. Edictum esse observandum in diebus tantum solemnibus: ad 10. affirmative quoad primam, & secundam partem, & negative quoad tertiam; ad 11. serv-

vandam esse consuetudinem: ad 12. ut ad proximum: ad 13. negative: ad 14. hortandos esse, sed non cogendos; ad 15. negative ad primam partem, affirmative quoad secundam: ad 16. non sustine- ni nisi in subsidium: ad 17. satis provisum in precedenti: ad 18. negative; ad 19. affirmative, deletis verbis: Ipso facto: ad 20. ut ad proximum; ad 21. satis provisum in precedenti, ad 22. Missam Conventualem esse canendam cum Diacono, & Subdiacono, delevit poena suspensionis: ad 23. negative, sed tantum abesse posse tempore necessario pro suo Officio explendo.

123. ALEXANDRINA, in qua ad seq. dub.

1 An Confraternitas S. Mariæ Misericordiæ, & S. Rocchî Civitatis Alexandriæ, aggregata Archiconfraternitati S. Rocchî Urbis, possit sine licentia, & interventu Parochi exponere in suo Oratorio Lignum S. Crucis?

2 An eadem Confraternitas possit pariter sine licentia, & interventu Parochi exponere in suo Oratorio Sanctissimam Eucharistiam, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 11. Februarii 1728. respondit: *Ad utrumque affirmative accedente licentia Episcopi, & amplius.*

124. BONONIEN. in qua ad seq. dubia.

1 An Parochus pro tempore Ecclesiæ S. Mamantis debeat esse Pater Spiritualis Confraternitatis S. Mariæ de Libertate, vel potius, jus eligendi sibi Patrem Spiritualem amovibilem pertineat ad eandem Confraternitat.

2 An Parochus invitari debeat, ut præsideat Congregationibus faciendis pro dispensatione dotis relicte ab Angelo Michaeli de Vabotis, seu &c. & cujuscumque in posterum relinquendæ, nec non in his, quæ concernunt temporalia, ac rerum oconomiam?

3 An Parochus invitari debeat, ut præsideat Congregationibus faciendis tam in imbussulationibus, & extractione Priorum, & Officialium, quam in redditione rationum?

4 An Parochus invitari debeat quibuscumque Congregationibus versantibus circa spiritualia, & Rituum?

5 An Parochus interesse possit, si velit, in præmissis Congregationibus, in quibus decum erit, invitandum non esse?

6 An Confraternitas independentem a Parochis explere possit quascumque functiones in propria Ecclesia?

7 An pro solitis Exercitiis Spiritualibus peragendis a Confraternitate a die Dominicæ Ascen-

sionis, ad diem festum S. Michaelis Archangelii Septembris ultra licentiam Ordinarii, requiratur etiam consensus Parochi, in casu &c.

8 An præstanda sit elemosyna Parochis, vel alteri per eum deputando Celebranti Missam, tam pro consecratione, quam pro consummatione Sanctiss. Sacramenti exponendi in hujusmodi Exercitiis, in casu &c.

9 An Parochus dando benedictionem cum Venerabili Eucharistiæ Sacramento, quidquam prætereundum possit, ut tradatur Ecclesiæ Parochiali, seu potius id gratis agere debeat?

10 An Parochus, vel interveniens ad canendam Missam, vel ad dandam benedictionem, habeat jus sibi eligendi Diaconum, Subdiaconum, ceterosque Ministros?

11 An Confraternitas occasione dictorum Exercitiorum quæstulare possit per Ecclesiam pro Animabus Purgatorii, & quatenus affirmative, cui cedere debeant elemosynæ?

12 An Missæ cum prædictis elemosynis celebrari debeant in Ecclesia Confraternitatis, vel potius in Ecclesia Parochiali?

13 An Festis diebus SS. Jacobi, & Annæ, in quibus exponitur in Ecclesia Confraternitatis Imago S. Mariæ de Libertate, cum Indulgentia Plenaria, Parochus impedire possit, ne ibidem administrantur Sacramenta Pœnitentiæ, & Eucharistiæ?

14 An Confraternitas ultima Dominica Septembris ducere possit Processionem cum prædicta Imagine ad Plateam magnam Civitatis cum assistentia Parochi, vel eo deficiente, proprii Capellani, ac Populo benedicere tam in dicta Platea, quam sub stillicidio propriæ Ecclesiæ, & intus eandem?

Sac. Congr. Concil. die 14. Martii 1722. respondit: *Ad 1. negative quoad primam partem, affirmative quoad secundam cum approbatione tamen Ordinarii: ad 2. negative: ad 3. affirmative: ad 4. recurrent in casibus particularibus: ad 5. provisum in superiori: ad 6. affirmative, dummodo non sint prohibita a Decretis generalibus Synodalibus: ad 7. negative: ad 8. negative, & Missas esse celebrandas absque elemosyna: ad 9. negative ad primam partem, & affirmative quoad secundam: ad 10. negative: ad 11. quoad primam partem affirmative de licentia Ordinarii, & elemosynas esse erogandas in suffragium Animarum Purgantium: ad 12. affirmative quoad primam partem, negative quoad secundam: ad 13. negative, & serventur Constitutiones Synodales: ad 14. affirmative, accedente tamen licentia Ordinarii, & comitante Parochi, vel alio Sacerdote de ejus licentia.*

125 **FOROSEMPRONIEN.** in qua ad seq. dub.

An Collegio, & Ecclesiæ S. Caroli PP. Clericorum Regularium S. Pauli Barnabitarum Forosempronii competat jus tumulandi, in casu &c.
S. Cong. Conc. die 19. Junii 1728. respondit affirmative.

226 **THEANEN.** in qua ad sequent. dub.

1. An jus nominandi Concionatorem Quadragesimalem ex Ordine S. Dominici spectet Universitati Conchæ, seu potius Episcopo Theanen. & quatenus affirmative quoad primam partem;

2 An dicta Universitas teneatur per duos menses ante initium Quadragesimæ exhibere Episcopo nominationem d. d. Prædicatoris, in casu &c.

3 An Prædicator, ut supra nominatus ex Ordine S. Dominici, & a suis Superioribus Regularibus approbatus teneatur reportare ab Episcopo licentiam, & Litteras parentales, seu potius petere solam benedictionem, in casu &c.

4. An idem Prædicator teneatur prædicare in Ecclesia Collegiata Parochiali, seu potius in Ecclesia SS. Annuntiationis sui Ordinis, in casu &c.

5 An idem Prædicator teneatur saltem in aliquibus diebus Quadragesimæ prædicare etiam in aliis Ecclesiis ejusdem loci, in casu &c.

6 An Episcopus Theanen. potuerit prohibere Concionatori, ut supra electo, & nominato ab Universitate, ne prædicationem haberet in Ecclesia SS. Annuntiationis sui Ordinis, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 19. Junii 1723. respondit: Ad 1. affirmative quoad primam, negative quoad secundam partem: ad 2. & 3. affirmative: ad 4. teneri in utraque juxta solium: ad 5. ut in quarto: ad 6. provisum in superioribus.

127 **LUCANA, Legati Pii,** in qua ad seq. dub.

I. An Legatum unius Ferculi singulis hebdomadis factum PP. Capuccinis, sit perpetuum, in casu &c. & quatenus affirmative;

II. An sustineatur, in casu &c. & quatenus affirmative;

III. An onus præstationis dicti Legati qualibet hebdomada sit transferendum in Capellaniam erigendam?

Sacr. Cong. Conc. die 31. Julii 1728. respondit: Ad 1. affirmative: ad II. servetur Decretum R. Fabricæ anni 1632. ad III. affirmative juxta votum Episcopi, & firma remanente obligatione bonorum hereditarium in casu diminutionis.

ORITANA Funerum, in qua ad seq. dub. 128

I. An intortitia, quæ deferuntur accensa per viam circa Cadaver, spectent ad Reverendissimum Capitulum Collegiatæ, an vero ad PP. Capuccinos?

II. An dicti PP. Capuccini teneantur solve- re dicto Rever. Capitulo uti Parocho habituali Quartam funeralem de omnibus Cereis ad tenorem Bullæ SS. Domini Nostri, quæ incipit: *Romanus Pontifex*?

Sacr. Congr. Concil. die 12. Februarii 1729. respondit: *Omnia spectare ad PP. Capuccinos, dempta quarta, & amplius.*

BURGIS S. DOMNINI, in qua ad seq. dub. 129

1 An pro dote Beneficiorum, vel Capellaniarum cum perpetuo onere Missarum erigendarum sint assignandi fructus Terrarum fructiferarum; vel potius annui census?

2 An dato præcepto Testatoris erigendi Beneficia cum perpetuo onere Missarum erigendarum, sint assignandi fructus Terrarum, vel cum dote pecuniæ numeratæ detur pro assignanda dicta dote electio Terrarum, vel quatenus negative;

3 An tanta danda sit ab herede summa pecuniarum, ut in Terris investita constituantur fructus congrui pro sustentatione onerum Missæ quotidianæ in perpetuum?

4 An, & in qua summa constituendi sint fructus pro sustentatione oneris Missæ quotidianæ in perpetuum?

5 An, & cujus expensis, heredis scilicet, vel Legatarii facienda sit erectio Beneficiorum?

Sacr. Congreg. Concil. die 30. Aprilis 1729. respondit: *Assignanda esse tot Bona stabilia hereditaria, quæ æstimata juxta morem regionis quotannis redderent in fructu annua Scuta 70. moneta, tam pro elemosyna Missarum, quam pro expensis necessariis pro illarum celebratione, & erectionem esse faciendam expensis heredis.*

MACERATEN. Utensilium, in qua ad sequent. dub. 130

1 An ad tenorem resolutionis capte die 14. Aprilis 1685. Sacerdotes Sæculares celebrantes recepta elemosyna in Ecclesia PP. Minorum Conventualium Montis Milonis teneantur solve- re ceram, & consumptionem Indumentorum Sacrorum, & quatenus affirmative;

2 An dicti Sacerdotes Sæculares scribere teneantur

antur in libro in Sacristia asservato ipsos celebrasse, vel pro eleemosyna, vel pro mera eorum devotione?

Sac. Cong. Concil. die 14. Maii 1729. respondit: Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative, & servetur Constitutio San. Mem. Innocentii XII. super celebratione Missarum, & amplius.

131 CAPUTAQUEN. in qua ad seq. dub.

1 An Presbyteri Ecclesiarum Parochialium S. Nicolai, & S. Andreæ Apostoli teneantur quotidie canere Missam, & ad recitationem Divini Officii in Choro? & *quatenus affirmative;*

2 An non interequentes subijci possint punishmente, & quomodo illa sit regulanda?

3 An teneantur ad recitationem divini Officii cum habitualari, birreto clericali, & Cotta tam in diebus festivis, quam feriatis?

4 An ad celebrationem Missæ matutinæ in diebus festivis teneantur iidem Presbyteri per turnum, vel potius Parochus tantum, illamque applicare pro Populo? & *quatenus affirmative ad primam partem;*

5 An Presbyter celebrans Missam matutinam teneatur Fidei rudimenta, & Evangelium Populo explanare, vel potius idem Parochus?

6 An iidem Presbyteri participantes de Decimis prædialibus teneantur per turnum assistere coilliber Moribundo, juxta Decretum Episcopi, vel potius teneantur tantum coadjuvare eundem Parochum, ejusque Substitutum in concursu, seu copia egrotantium? & *quatenus affirmative;*

6 An illi, qui assistere reneunt, sint puniendi super eisdem decimis?

Sac. Cong. Concil. die 14. Maii 1729. respondit. Ad 1. affirmative, & supplicens pro moderatione servitii: ad 2. Dilata: ad 3. affirmative: ad 4. negative quoad primam, affirmative. quoad secundam partem: ad 5. teneri Parochum: ad 6. Presbyteros hortandos, sed non cogendos nisi in casu necessitatis: ad 7. affirmative in casu necessitatis.

132 BRUGEN. in qua ad seq. dub.

An toleranda sit consuetudo immemorabilis de præstando Convivio per Capellanum noviter receptum, seu potius improbanda, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 3. Septembris 1729. respondit: Negative quoad primam partem, & affirmative. quoad secundam, & ad tertiam.

TOM. X.

NULLIUS, seu Montis Casini, distributionis 133
subsidiarum, in qua sequentia dubia.

I. An subsidia dotalia præstanda sint consanguineis Testatoris recurrentibus privative quoad personas extraneas; & quatenus affirmative;

II. Quomodo, & a quo in posterum sint distribuenda ceteris consanguineis?

III. An sit locus restitutioni subsidiorum dotantium per Ordinarios Casinenses distributorum personis extraneis contra expressam mentem Testatoris?

Sac. Cong. Concil. die 24. Septembris 1729. respondit: Ad 1. affirmative comprehensus etiam affinitibus ad formam Testamenti: ad 11. distribuenda esse ab Officialibus Confraternitatis SS. Sacramenti beatis prævio Edicto Consanguineis, & Affinitibus servata gradus prerogativa, & in casu æqualitatis gradus per extractionem, iis vero deficientibus distribuenda modo, quo supra aliis extraneis, servata forma Testamenti: ad 111. Dilata, & coadjuvantur probationes.

NUSCANA Funeris, in qua ad seq. dub. 134

An licitum fuerit P. Angelico Ordinis Reformatorem deferre Cadaver, non obstante inhibitione Episcopi, & proinde an Censuræ sustineantur, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Januarii 1730. respondit; Suspendis Censuris P. in posterum se abstineat a similibus.

NULLIUS, seu MONTIS CASINI, Distributionis Subsidiarum dotantium, in qua ad seq. dub. 135

I. An, & quomodo sit standum, vel recedendum a decisis quoad secundum dubium?

II. An sit locus restitutioni subsidiorum dotantium per Ordinarios Casinenses distributorum personis extraneis contra expressam mentem Testatoris, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 28. Januarii 1730. respondit: Ad 1. in decisis, ut Ordinarius, seu ab eo deputatus assistat, & omnia faciat loco P. Guardiani Capuccinorum, servata forma Testamenti, & fiant gratis: ad 11. ad Eminentiissimum Præfektum juxta mentem.

ROMANA Distributionum, in qua ad seq. dub. 136

I. An distributiones debeantur Canonico Coadjuto

juto extra Urbem commoranti, suo pariter Coadjutore extra Urbem causa infirmitatis degente?

II. An luca provenientia ex punctaturis, & absentiis Canonicorum, quæ presentibus accrescunt, debeantur Canonicis Coadjutoribus, five potius Coadjutis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 19. Augusti 1730. respondit: Ad 1. affirmative, quatenus uterque habeat Indultum absendi; ad 11. debere Canonicis Coadjutis.

137 **FIRMANA Subsidiorum dotalium**, in qua ad sequent. dub.

An, & usque ad quem gradum competat prælatio Consanguineis, & affinis Testatoris ad subsidia dotalia, de quibus agitur?

Sac. Cong. Concil. die 9. Septembris 1730. respondit: Competere prælationem Consanguineis, & Affinis Testatoris in quocumque gradu conjunctis.

138 **MEDIOLANEN. Quarta Funeraria**, in qua ad seq. dub.

1 An, & quomodo sit facienda divisio intortitiarum, & candelarum ardentium in die Funeris, & Officii præsentis Cadaveris, in Altaribus, columnis, & aliis locis Ecclesiæ Regularis tumultantis?

2 An, & quomodo sit facienda divisio eorumdem candelarum, & Intortitiarum quæ in Ecclesiis tumultantibus accenduntur occasione Officiorum, seu Exequiarum faciendarum in diebus sequentibus post tumulationem Cadaveris?

3 An, & quomodo inter Parochos, & Regulares, qui Cadaver per viam non comitantur dividenda sint intortitia manualiter gesta accensa in itinere a Sacerdotibus Sæcularibus occasione delationis Cadaveris ad Ecclesiam Regularem tumultantem?

4 An, & quomodo dividendæ sint candelæ, quæ manualiter gestantur accensæ a Regularibus intra propriam Ecclesiam tempore funeris, vel Exequiarum, & Officiorum?

5 An, & quomodo sit facienda divisio Cænotaphii, Culcitæ, & aliorum ornamentorum in eo existentium?

6 An, & quomodo sint dividendæ pecuniæ in casu, & quo illæ tradantur ab heredibus Defuncti in locum teræ?

7 An, Regulares occasione funerum, & Officiorum teneantur accendere omnes candelas, quas recipiunt ab heredibus Defuncti in Altaribus Ecclesiæ, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 9. Septembris 1730. respondit: Ad 1. 2. 3. 5. & 6. divisionem esse faciendam pro medietate: ad 4. Dilata; ad 7. affirmative.

CALAGURITANA Juris Visitandi, in qua 139 ad sequent. dub.

1 An intret arbitrium pro aperitione oris, in casu &c. & quatenus negative;

2 An Capitulo Cathedralis Ecclesiæ Calaguritanæ, Sede vacante, ejusque Vicario Capitulari competat jus visitandi Ecclesiam S. Mariæ della Redonda, ejusque Dignitates, Canonicos, & Presbyteros, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 30. Septembris 1730. respondit: Ad 1. negative; ad 2. affirmative, & amplius.

SPOLETANA Juris Visitandi, in qua ad 140 sequent. dub.

1 An Decreta, seu Provisiones Episcopi Spoletani sustineantur, in casu &c.

2 An Episcopo competat jurisdictio visitandi Capellam, de qua agitur, in casu &c.

3 An constet de attentatis, & quomodo sint purganda, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 30. Septembris 1730. respondit: Ad 1. affirmative; ad 2. affirmative, ad formam Decreti in Nucerna Paganorum. 25. Julii 1629. ad 3. negative, & amplius.

CAPRITANA, in qua ad sequentia dubia. 141

1 An suspensio a celebratione Missæ Sacerdotum Francisci Vassalli, & Sabbati de Stephano, per Episcopum Capritanum lata ex informata conscientia, sustineatur, in casu &c. & quatenus affirmative &c.

2 An, & quomodo sint absolvendi, in casu &c.

3 An licuerit curiæ Metropolitanæ Amalphis concedere inhibitionem vigore appellationis ab eadem suspensione contra Curiam Capritanam Suffraganeam, & absolutionem cum reincidentia committere Parocho Arcuccio, in casu &c.

4 An carceratio eorumdem Sacerdotum demandata per curiam Capritanam suffraganeam fuerit attentata?

V. An licuerit eidem Curiæ Metropolitanæ Amalphis eosdem Sacerdotes excarcerare, vel potius illorum excarceratio fuerit attentata, & quomodo sit purganda, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 16. Decembris 1730.

respondit: *Ad 1. affirmative: ad 2. arbitrio Episcoporum: ad 3. & 4. negative: ad 5. quoad primam partem negative: quoad secundam affirmative, & Vicarius Generalis Amalphanus accedat ad Urbem.*

142 PIENTINA, in qua ad sequent. dub.

I. An Canonici Collegiatæ Ecclesiæ S. Quirini teneantur diebus Dominicis, & Festis de præcepto ad applicationem Missæ conventualis pro Benefactoribus juxta Decretum hujus S. Congregationis, in casu &c. & quatenus affirmative;

2. An Dignitates, & Canonici ejusdem Collegiatæ, quibus incumbit cura Animarum, teneantur ad eandem applicationem dictis diebus Festivis, quibus debent applicare pro Populo, vel possint applicare simul pro Populo, & Benefactoribus, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 17. Februarii 1731. respondit: Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam, & amplius.

143 PIENTINA Remissionis Onerum, in qua ad sequent. dub.

1. An Capitulares secundæ Erektionis Collegiatæ Sanctissimæ Trinitatis Terræ Senalongæ teneantur diebus Dominicis, & festis de præcepto ad applicationem Missæ Conventualis pro Benefactoribus juxta Decretum hujus Sac. Congregationis, in casu &c.

2. An Dignitates & Canonici dictæ Collegiatæ, quibus incumbit cura Animarum, teneantur ad eandem applicationem dd. diebus Festivis, quibus debent applicare pro populo; vel possint applicare simul pro populo, & Benefactoribus, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 17. Februarii 1731. respondit: Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative ad primam partem, & negative quoad secundam, & amplius.

144 RAVENNATEN. Visitationis, in qua ad sequent. dub.

I. An Capella, & Altare S. Antonii sita in Ecclesia PP. Minorum de Observantia Ravennæ, sub sit Visitationi Reverendissimi Archiepiscopi?

II. An Ornamenta, & suppellectilia ejusdem Altaris, & Capellæ, spectantia ad eosdem Patres possint ab eo visitari?

III. An ea spectantia ad Societatem S. Antonii, quæ in actu Visitationis servantur in ac-

ca, aut in alio loco, visitari debeant in locis, in quibus asservantur; seu potius asportanda sint intra Capellam præfatam, ibique visitari?

Sac. Congr. Concil. die 7. Aprilis 1731. respondit: Ad 1. affirmative, ad formam Nucernæ: ad II. negative: ad III. posse visitari ubicumque servantur.

PAPIEN. Subsidiis dotalis, in qua ad seq. dub. 145

I. An electio puellæ Oratricis ad subsidium dotale, de quo agitur, sit exequenda, & quatenus negative;

II. An P. Guardianus Capuccinorum Papiz possit devenire ad novam electionem puellæ alterius; seu potius, an dictum subsidium sine alia nominatione ejusdem P. Guardiani sit applicandum favore unius ex puellis orphanis Conservatorii Papiz, in casu &c.

S. C. C. die 21. Aprilis 1731. respondit: Ad 1. negative: ad II. Subsidium applicandum esse favore Conservatorii, & ad mentem.

MEDIOLANEN. Quarta Funeraria, in qua 146 ad sequent. dub.

I. An sit standum vel recedendum a decisio die 9. Septembris 1730.

II. An, & quomodo dividendæ sint candelæ, quæ in manibus gestantur accensæ a Regularibus intra propriam Ecclesiam tempore funeris, vel exequiarum, & Officiorum?

Sac. Cong. Conc. die 2. Junii 1731. respondit: Ad 1. in decisio quoad primum, secundum, & tertium, sextum, & septimum. Quantum ad quintum, in decisio, servata forma Constitutionum Synodaliæ: ad II. divisionem esse faciendam pro medietate, & amplius.

LEODIEN. in qua ad sequens dubium. 147

An, & quæ alia onera sustineantur, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 1. Septembris 1731. respondit: Quoad duo annua Convivia, negative; Quoad cappam, Dilata, & scribatur Ordinatio juxta instructionem.

ROMANA Oneris Missarum, in qua ad seq. d. 148

I. An Religiosi Ecclesiæ S. Francisci ad Ripam præferri debeant in celebratione Missarum; vel potius sit in libero arbitrio heredis deputare quoscumque alios Sacerdotes?

C 4

II. An,

II. An, & a quo sint solvenda Utenfilia?

III. An quatenus possit heredes deputare exteros Sacerdotes, & Religiosi non permittant eis celebrationem in propria Ecclesia absque Utenfilium solutione, concedenda sit translatio celebrationis Missæ quotidianæ ad aliam Ecclesiam?

Sac. Congr. Cencil. die 12. Januarii 1732. respondit: Ad 1. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam, in casu tamem, de quo agitur: ad 11. solvenda esse ab hereditate: ad 111. provisum in primo.

149 **AQUEN.** *Præminentiarum, & Jurium Parochialium, in qua ad seq. dub.*

1. An constet de Matricitate, vel majiori antiquitate Ecclesiæ S. Mariæ Magdalenz Montis Barutii, & respective de filiatione, vel subordinatione Ecclesiarum Parochialium S. Antonii, & S. Martiani ejusdem Locii?

2. An Benedictio Fontis Baptismalis, Ignis, Aquæ &c. in Sabbato Sancto, & Sabbato Pentecostes privative spectet ad Archipresbyterum pro tempore Ecclesiæ S. Mariæ Magdalenz, vel potius ad unumquemque ex tribus Parochis? Et quatenus affirmative ad primam partem;

3. An alii duo teneantur dictis Functionibus interesse, & an, & quibus pœnis sint plerendum si non interfuerint?

4. An ius indicendi, & convocandi Processiones generales, quæ sunt juxta ritum Ecclesiæ, & consuetudinem loci privative spectet ad d. Archipresbyterum S. Mariæ Magdalenz, & in ea incipiendæ, & terminandæ sint?

5. An dictæ Processiones generales fieri debeant in Ecclesia S. Mariæ Magdalenz cum coactive accessu Parochorum S. Antonii, & S. Martiani, ita ut iis non liceat facere eas in eorum Ecclesiis Parochialibus; sive potius alternative fieri debeant singulis annis in altera ex dictis Ecclesiis, & quatenus affirmative ad secundam partem;

6. An dictis Processionibus alternative faciendis interesse debeant alii Parochi?

7. An liceat Parocho S. Antonii in Processione deferre, tam intra, quam extra Ecclesiam Venerabile Lignum S. Crucis die Fæsto ejusdem inventionis?

8. An die Fæsto Sanctiss. Corporis Christi liceat eidem Parocho S. Antonii, ac etiam Parochis S. Mariæ Magdalenz, ac S. Martiani, processionem peragere, tam intra, quam extra suas respective Ecclesias cum Augustissimo Sacramento, illudque publicæ adorationi in ea exponere?

9. An, & cui ex dictis Ecclesiis privative competat prior pulsatio Campanarum in Sabbato Sancto?

10. An constet de attentatis commissis a Parocho S. Mariæ Magdalenz, & quomodo purganda sint?

Sac. Congr. Conc. die 8. Martii 1732. respondit: Ad 1. Constare de majoritate Ecclesiæ S. Mariæ Magdalenz: ad 2. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad 3. affirmative ad primam partem, & quoad secundam arbitrio Episcopi: ad 4. affirmative: ad 5. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad 6. Provisum in superioribus: ad 7. affirmative: ad 8. servetur decretum Episcopi: ad 9. Ecclesiæ S. Mariæ Magdalenz: ad 10. affirmative: & esse purgandam per viam circumscriptionis: & amplius in omnibus.

BOJANEN. *Jurium Parochialium, & præ- 150*
minentiarum, in qua ad seq. dub.

1. An constet de parochialitate Ecclesiarum Rectoralium Sancti Georgii, & Sancti Bartholomæi, & SS. Angeli, & Mercurii Terræ Campobassi, & quatenus affirmative;

2. An constet de Matricitate Ecclesiæ Archipresbyteralis S. Mariæ, & respective filiatione dictarum Ecclesiarum Rectoralium?

3. An liceat unicuique Rectori dictarum Ecclesiarum S. Georgii, S. Bartholomæi, & SS. Angeli, & Mercurii erigere propriis sumptibus in suis respective Ecclesiis particulares Fontes Baptismales? & quatenus negative;

4. An, & quomodo providendum sit in defectum Fontis Baptismalis Ecclesiæ Collegialis S. Leonardi recenter dirutæ?

5. An liceat unicuique ex dictis Rectoribus proprios particulares conficere, & retinere libros baptizatorum, atque ex iis fides Baptismatum respective extrahere; vel potius unicus liber fieri debeat afferendus ab Archipresbytero, dictaque extractio ab ipso solum Archipresbytero privative facienda sit?

6. An benedictio Fontis Baptismalis Ecclesiæ Archipresbyteralis fieri possit ab ipso Archipresbytero, ita ut impediti nequeat; vel potius fieri debeat a Rectoribus per turnum privative quoad ipsam Archipresbyteram?

7. An idem Archipresbyter possit aliquando, & ad ejus libitum ministrare per se ipsum Sacramentum Baptismi Infantibus de Familiis dictarum Ecclesiarum Rectoralium, vel potius id semper privative spectet ad proprium cuiuscunque

que Familiz Rectorem , aut alium ab eo substituendum ?

8 An exteri uxorem ducentes de Familiis Ecclesiarum Rectoralium possint eligere Ecclesiam Rectorem Familiz Uxoris pro futura administratione Sacramentorum in exclusionem Ecclesiz Archipresbyteralis ?

9 An advenz famulatum prestantes Oppidanis de Familiis Ecclesiarum Rectoralium censeri debeant de iisdem Familiis , ita ut subiaceant pro administratione Sacramentorum Ecclesiz Rectoralis Familiz , cui inserviunt , privative quoad Archipresbyterum ?

10 An in Processionibus funeralibus pro defunctis de Familia alicujus Ecclesiz Rectoralis precedantia , & usus Stolz respective debeatur Rectori personz defunctz , aut illius substituto , privative etiam quoad Archipresbyterum , vel potius precedantia , & usus Stolz competat Archipresbytero privative etiam quoad Rectorem d. personz defunctz ?

11 An iisdem Processionibus funeralibus pro defunctis de familiis Ecclesiarum Rectoralium , quz sunt capitulariter cum toto Collegio , liceat Archipresbytero exigere duplicatam portionem ex emolumentis associationis ?

12 An in associatione pauperum defunctorum , qui suberant Ecclesiz Archipresbyterali , vel Rectoralibus , quz fiant gratis , intervenire debeat totum Corpus Collegii , seu Capituli , vel potius solus Rector , vel respective Archipresbyter Ecclesiz , cui defunctus subjectus erat ?

13 An fructibus , qui distribuuntur in Collegio S. Leonardi , & ex eleemosynis Missarum , quas Collegium , seu Capitulum accipit a Gubernatoribus Confraternitatis Sanctiss. Sacramenti , debeatur Archipresbytero portio duplex , vel sola portio equalis , ac aliis de Collegio ?

14 An in aliis Processionibus non funeralibus , ad quas accedit totum Corpus Capituli , seu Collegii , usus Stolz privative competat soli Archipresbytero , vel potius cumulative etiam Rectoribus ?

15 An , & qui teneatur assistere in Officio Diaconi , & Subdiaconi Archipresbytero celebranti in Processionibus , & Missis solemnibus Pentecostes , Ascensionis , & Corporis Christi : & quatenus teneantur Rectores ?

16 An iis diebus eadem assistentia prestanda sit etiam Economo Archipresbyteri impediti celebranti ?

17 An in Processionibus Feriz secundz , tertiz , & quartz Rogationum , & in Processione votiva , quz sit prima die Maii , possit Archipresbyter ad suum libitum functiones explere

per se ipsum cum Pluviali ; vel potius id privative spectet ad Rectores juxta Regulas Capitulationem anni 1715.

18 An , a quibus , & quibus diebus facienda sit benedictio Cruciem distribuendarum juxta solitum per portas Oppidi , & ad pii Populi devotionem ?

19 An pulsatio Campanarum , quz diebus festis pro Missa solemnari fieri solet ab Ecclesia Rectoralis S. Georgii , ante alias Rectores , & Archipresbyteralem , pendere debeat ab arbitrio Archipresbyteri ; vel potius privative a solo arbitrio Rectoris , & quatenus negative ad primam partem ;

20 An dictis diebus festis pro Missa solemnari liceat Ecclesiz Archipresbyterali pulsare suas Campanas , antequam pulsentur campanz dictz Rectoralis S. Georgii ?

21 An Procurator Collegii , ad quem spectat demandare primam pulsationem Campanarum Ecclesiz Rectoralis S. Georgii , in omnibus Processionibus Funeralibus totius Oppidi demandare debeat dictam pulsationem sine licentia Archipresbyteri ; vel potius de ejus licentia , in casu &c.

S. Cong. Conc. die 24. Maii 1732. respondit : Ad 1. affirmative : ad 2. constare de majoritate , non autem de matricitate : ad 3. nihil innovandum : ad 4. reponendum esse in Ecclesia S. Leonardi , quatenus fuerit redificata , alias provideat Episcopus pro suo arbitrio : ad 5. servetur solitum : ad 6. Benedictionem faciendam esse per turnum juxta statuta anni 1715. ad 7. negative ad primam partem , & affirmative ad secundam : ad 8. affirmative : ad 9. affirmative : ad 10. affirmative ad primam partem , & negative ad secundam : ad 11. affirmative , absque tamen participatione obventionum Stola : ad 12. posse , sed non teneri : ad 13. affirmative ad primam partem , negative ad secundam , exceptis eleemosynis Missarum : ad 14. negative ad primam partem , & affirmative ad secundam : ad 15. serventur Statuta anni 1715. ad 16. Archipresbytero impedito , celebrare debere , non Economo , sed Canonicum antiquiorem cum assistentia aliorum Canonicorum : ad 17. & 18. serventur Statuta anni 1715. ad 19. pulsationem campanarum libere fieri posse ab omnibus Ecclesiis , excepto Sabbato Sancto , quo die spectat prima pulsatio ad Ecclesiam Archipresbyteralem : ad 20. provisum in superiori : ad 21. servetur solitum : & amplius in omnibus .

151. **FABRIANEN.** *Fontis Baptismalis, & Jus Baptizandi*, in qua ad seq. dub.

I. An erectio Fontis Baptismalis, facta in Ecclesia Parochiali S. Blasii sustineatur?

II. An liceat Parocho Ecclesie Cathedralis S. Venantii in ea baptizare natos in alienis Parochiis, etiam Fontem Baptismalem habentibus; seu potius spectet privative ad unumquemque Parochum habentem Fontem in sua Ecclesia, baptismum conferre propriis Parochianis, in casu &c.

S. Cong. Conc. die 21. Junii 1732. respondit: ad 1. *negative*; ad 11. *servetur solitum*; & amplius in omnibus.

152. **PERUSINA** *Ordinationis*, in qua ad seq. dub.

I. An Fr. Antonius Nicolaus Ligi valide suscepit Ordinem Osiariatus?

II. An Ordinatio sit iteranda sub conditione?

III. An, & in quam poenam d. Fr. Antonius Nicolaus inciderit, ita ut indigeat absolutio-
ne, vel dispensatione? & quatenus affirmative;

IV. An sit concedenda, in casu &c.

S. Cong. Conc. die 19. Julii 1732. respondit: ad 1. *affirmative*; ad 11. *negative*; ad 111. *pro absoluteione*, & *dispensatione*. ad *Causam*: ad 1v. *provisum in superiori*.

153. **LARINEN.** *Decretorum Synodaliu*, in qua ad seq. dub.

1. An juxta Decretum Synodi celebratz ab Episcopo Larinen. anno 1728. indiscriminatim omnes Ecclesiastici teneantur interesse Congregationi de Quzstionibus ad forum conscientiz spectantibus? & quatenus affirmative;

2. An contra eos, qui non interfuerint, sustineantur pœnz in eodem Decreto Synodali, id est quod Sacerdotes debeant abstinere die sequenti a celebratione Missz, & quod Clerici non Sacerdotes debeant solvere unum Carolenum quolibet vice applicandum Seminario?

3. An juxta Decretum ejusdem Synodi prohiberi possit cuicumque Ecclesiastico, etiam in minoribus constituto discessus a Diœcesi absque licentia Episcopi, sub pœna ducatorum sex?

4. An juxta Decretum ejusdem Synodi Portionariis, seu participantibus prohiberi possit discessus a Diœcesi, inconsulta Curia Episcopali, sub pœna ducatorum 12. ? & quatenus affirmative;

5. An in casu contumaciæ post sex menses in-

telligentur ipsi Participantes, seu Portionarii privati ipso facto Ecclesiastica portione, alteri conferenda per concursum ab Episcopo?

6. An juxta Decretum ejusdem Synodi contra Portionarios, seu participantes, qui sine legitima causa recusent acceptare officium, ad quod fuerint assumpti sustineatur multa decem Carolenorum pro qualibet die contumaciæ, applicata ad commodum Capituli?

7. An juxta Decretum ejusdem Synodi Episcopus pro directione Chori Ecclesiarum Matricium habeat facultatem erigendi Officium Cantoratus? & quatenus affirmative.

8. An collatio dicti Officii Cantoratus, quoties vacet, fieri debeat in unum de Portionariis, qui sit magis peritus Cantus Gregorianis, arbitrio Episcopi?

9. An juxta Decretum ejusdem Synodi Portionarii Ecclesiarum Matricium, participantes Massam communem, teneantur adjuvare Parochos in cura Animarum? & quatenus affirmative;

10. An prædicti Portionarii teneantur hoc munus coadjutoris obire absque alio emolumento.

11. An admissio Presbyterorum ad portionem sit facienda jure solum antiquioritatis, an vero potius juxta Decretum Synodi sit facienda per concursum prævio examine, & cum probatione de peritia Cantus Gregoriani, servitio Ecclesie præstito per triennium, & continuo accessu per triennium ad collationes de Quzstionibus moralibus?

12. An sustineatur pœna, ipso facto incurrenda, hoc est suspensionis a celebratione Missz quoad Sacerdotes, & excommunicationis quoad Clericos, & Constitutos in Sacris, sub qua demandata fuit emptio Codicis Constitutionum Synodaliu, soluto pretio Carolenorum quinque? & quatenus negative;

13. An sit restituenda pecunia cuicumque Ecclesiastico, qui metu dictarum pœnarum eam solvit?

14. An in curia Episcopali Larinen. servanda sit Taxa Metropolitana Curiz Beneventanz, vel potius Taxa Innocentiana, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 30. Augusti 1732. respondit: Ad 1. *affirmative*, præterquam quoad Clericos non constitutos in Sacris, qui non sunt cogendi; ad 2. *sublata pœna suspensionis*, pœnam quoad habentes curam Animarum, & Confessarios esse statendam in duobus Carolenis, quantum ad reliquos in uno: ad 3. *affirmative*: ad 4. *penam esse reducendam ad ducatos sex*: ad 5. *affirmative*, citato tamen possessore in actu declarationis; & quoad collationem habebitur ratio in decimum primum: ad 6. *affirmative*: ad.

ad 7. affirmative, quoad institutionem simplicis Officii: ad 8. deputationem faciendam esse prae-
vio concursu super peritia Cantus Gregoriani: ad 9. affirmative cum approbatione, & juxta assignationem Episcopi: ad 10. affirmative: ad 11. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam: ad 12. negative: ad 13. ad mentem: ad 14. Audiat Eminentissimus Archiepiscopus Beneventanus, & interim servetur Taxa Innocentiana, & amplius in omnibus.

254 SALERNITANA, Edictorum, in qua ad seq. dubia.

1. An dignitates, & Canonici Ecclesiae Cathedralis cogi valeant sub poena quinque Carolenorum pro quolibet vice, ut intersint Congregationibus de Casibus Conscientiae habendis?

2. An dignitates, & Canonici praedicti cogi possint ad incedendum in habitu talari usque ad occasum solis, excepta tamen occasione eundi ad loca ruralia? & quatenus affirmative;

3. An adversus Dignitates, & Canonicos praedictos, in casu inobedientiae sit procedendum etiam per inquisitionem?

4. An prohibitio facta de non incedendo notis tempore sine lamina sustineatur?

5. An dictae Dignitates, & Canonici debeant quibuslibet diebus exire a Sacrastia bini, quando accedunt ad Chorum?

6. An poena indicta Dignitatibus & Canonicis accedentibus ad Chorum post Invitatorium sustineatur; seu potius aliqua alia poena sint mulcandi, si tardius accedant?

7. An Praeceptor, & Primicerius sint cogendi, ut accedant ad Chorum per mediam horam ante inchoationem Divini Officii sub poena unius Tarenii?

8. An Archiepiscopo solemniter celebrante, omnes Dignitates, & Canonici esse debeant per mediam horam ante ejus accessum ad Ecclesiam dispositi, & parati in Sacrastia?

9. An poena Tarenorum trium adversus Dignitates, & Canonicos celebrantes Missas letas tempore Missae Solemnis, sustineatur; seu potius liceat eisdem Dignitatibus, & Canonicis Missas praedictas eo tempore celebrare?

10. An poena trium Carolenorum pro quolibet die, praeter ordinariam punctaturam, sustineatur adversus Dignitates, & Canonicos sine legitimo impedimento absentes a Choro in solemnioribus Festis, ac quoties Archiepiscopus solemniter interfuerit Officiis, nec non Dominicis Adventus, & tota Quadragesima?

11. An prohibitio exeundi a Choro, nisi terminato divino Officio, praeterquam ex causa urgente cum venia Praefecti Chori, sub poena duplicis, aut triplicis punctaturae pro modo culpae sustineatur?

12. An praesidentia in Choro spectet private ad Primicerium, seu potius cumulative ad Praeceptorem una cum Primicerio?

13. An omnes horae Canonicae sint persolvendae cum cantu?

14. An singulis diebus celebranda sit Missa Conventualis cum omnibus solemnitatibus?

15. An celebratio Missarum explenda sit juxta formam praescriptam in Edicto die 27. Febr. 1732. cap. 13. & 14. vel potius juxta assertum morem Ecclesiae?

16. An electio Punctatoris facta per Archiepiscopum praeter alium a Capitulo electum, sustineatur?

Sac. Cong. Concil. die 27. Septembris 1732. respondit: Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative: ad 3. ad mentem: ad 4. affirmative post secundam horam noctis: ad 5. affirmative, in omnibus diebus festis tantum: ad 6. affirmative quoad punctaturam tantum: ad 7. cogendos esse, ut accedant antequam inchoetur Chorus: ad 8. dispositos, & paratos esse debere ante accessum Archiepiscopi: ad 9. dentur Decreta in Orto-len. & Ortonen. ad 10. affirmative, subrogata tamen poena in duplici punctatura: ad 11. affirmative, sub poena unius punctaturae: ad 12. dilata: & audiantur Primicerius, & Praeceptor, atque interim servetur solitum: ad 13. affirmative, ad formam S. Concilii, ad 14. affirmative: ad 15. dilata, & ad mentem: ad 16. affirmative, & scribatur Archiepiscopo, ut omnes punctaturas reddat uniformes dispositioni Sac. Concil. Tridentini.

FABRIANEN. Fontis baptismalis, & juris baptizandi, in qua ad sequens dub.

An sit standum, vel recedendum a decisio die 21. Junii proxime praeteriti, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 22. Novembris 1732. respondit: Recedendum a decisio.

ROMANA, Capellaniae, in qua ad seq. dub. 156

An electio Capellani facta per Patres S. Mariae in Porticu in personam P. Puccetti sustineatur, vel potius teneatur eligere alium Sacerdotem Szeclarem, in casu &c.

S. R. C. die 6. Dec. 1732. respondit: Negative ad primam partem; & affirmative ad secundam. SE.

157 SENOGALLIEN. *Missarum*, in qua ad sequen. dub.

I. An Rector Capellaniz, fundatz ex dispositione Petri Francisci Malpici, teneatur applicare Sacrificium pro ejus Anima, vel potius tantummodo celebrare in Ecclesia dicti Monasterii?

II. An sit locus reductioni earundem Missarum, vel potius supplemento, in qua quantitate, & quomodo?

III. An Monasterium possit, aut debeat assignare Rectori census, aut pecuniam pro fundo dotali d. Capellaniz, & quomodo, in casu &c.

S. Congr. Concil. die 20. Decembris 1732. respondit: *Ad 1. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad II. Effectum reductioni ad rationem manualis; & Capellani, diebus presertim Festis omnibus, celebrare in Ecclesia Monialium: ad III. posse, & investimentum pecunie fiat cum scientia, & approbatione Episcopi; & amplius in omnibus.*

158 CAVEN. *Funerum*, in qua ad seq. dub.

1. An jus tumulandi Cadavera decedentium repentina, aut violenta morte intra districtum Parochiarum Civitatis Cavæ spectet ad proprios Parochos, vel potius ad Capitulum Ecclesie Cathedralis, & quatenus ad Capitulum?

2. An eorum tumulatio spectet etiam ad Capitulum, si ante obitum illi receperint Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ, vel extremæ Unctionis a Proprio Parocho?

3. An tumulatio oriundorum Cavenium, ac exterorum, qui incolatum per decennium non fecerint; nec bona possideant in eadem Civitate, nec non aliorum per transitum decedentium intra districtum alicujus Parochiæ spectet ad proprium Parochum, vel potius ad Capitulum, & quatenus affirmative;

4. An præsatis exteris, & oriundis licitum sit eligere sepulturam extra Ecclesiam Cathedralē absque Capitali consensu, & quatenus affirmative;

5. An solvendum sit Capitale, & Mensæ Episcopali jus funeris, & in qua summa?

6. An licuerit Josepho Carone Parocho S. Michaelis Archangeli tumulare Cadaver Xaverii Galsburii in sua Ecclesia Parochiali, ita ut sit standum, vel recedendum a decisio die 13. Augusti 1729.

7. An, & ad quid prædictus Parochus te-

neatur in commodum Capituli, & Mensæ Episcopalis, in casu &c.

S. Congr. Concil. die 7. Februarii 1733. respondit: *Ad 1. quoad Viatores, Peregrinos, & Advenas tantum spectare ad Capitulum: ad 2. & 3. provisum in primo: ad 4. affirmative: ad 5. negative: ad 6. in decisio: ad 7. negative, & amplius in omnibus.*

ASCULANA, sive MONTIS ALTI, Or. 159 *dimissionis*, in qua ad seq. dub.

I. An Sacerdos Petrus Xaverius de Antoninis licite susceperit Ordines sine Dimissoriis Episcopi Montis alti, & quatenus affirmative; II. An licite eosdem Ordines susceperit etiam sine litteris Testimonialibus prædicti Episcopi, in casu &c.

S. Congr. Concil. die 7. Februarii 1733. respondit: *Ad 1. affirmative, & amplius: ad II. negative, & in casu, de quo agitur, & quoad suspensionem arbitrio Episcopi Montis alti, juxta mentem, & amplius.*

ROMANA, *Reductionis oneris Missarum*, 160 in qua ad seq. dub.

An PP. Minoribus Conventualibus satisfragatur Indultum pro reducendis oneribus perpetuis Missarum, etiam quando pro illis relictæ fuerunt annuæ præstationes, quæ tamen non attingant annuam summam scutorum 60. monez romanæ pro qualibet Missa quotidie celebranda, in casu &c.

S. Congr. Concil. die 28. Februarii 1733. respondit: *negative, & amplius.*

ORDINIS MINIMORUM, *Quarta Funer. 161* *valis*, in qua ad seq. dub.

I. An exemptio PP. Minimorum a præstatione quartæ funeralis sit revocata per Constitutionem S. M. Benedicti XIII. & quatenus affirmative;

II. An sit consulendum Sanctissimo pro nova ejusdem exemptionis confirmatione;

S. Congr. Concil. die 14. Martii 1733. respondit: *Ad 1. negative quoad Diocesim Consentinam: ad II. provisum in primo.*

162 FABRIAN. *Fontis Baptismalis, & juris baptizandi*, in qua ad seq. dub.

I. An quoad primum dubium sit standum in primo, vel secundo loco in decisio?

II. An ad secundum dubium sit standum, vel recedendum a decisio die 21. Junii 1723.

Sac. Congr. Concil. die 2. Maii 1733. respondit: *Ad 1. Standum esse in secundo loco decisio, & amplius: ad 11. præfatur ab Episcopo terminus aliis Ecclesiis Parochialibus ad deducendum jura sua in Sac. Cong.*

163 PIENTINA, SEU ILCINEN. *Ordinationis*, in qua ad seq. dub.

I. An Clericus Laurentius Medicheschius fuerit licite ordinatus ad titulum Beneficii, de quo agitur?

II. An prædictus Laurentius licite fuerit ad Sacros Ordines promotus ab Episc. Ilcien. in cujus Diocesi Beneficium illud existit, sine literis Dimissoriis Episc. Pientini?

III. An litteræ Testimoniales, quas idem Laurentius impetravit ab Episcopo Pientino, fuerint sufficientes ad licitam Ordinationem?

IV. An, & qui Ordines contulit, & qui eos suscepit, inciderit in pœnas statutas a S. Concilio Tridentino, & a Bulla Speculatores, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 18. Julii 1733. respondit: *Ad 1. & 11. affirmative: ad 111. affirmative in casu, de quo agitur; ad 1v. negative.*

164 LEODIEN. in qua ad seq. dub.

I. An quoad duo annua Convivia sit standum, vel recedendum a decisio die 1. Septembris 1731.

II. An, & quæ alia onera sustineantur, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 18. Junii 1733. respondit: *Ad 1. esse permittenda, sed Decanum non esse cogendum: ad 11. Dilata, & coadjuvetur probationes super consuetudine quoad Cappam.*

165 ASCULANA, *Jurium, & Functionum Parochialium*, in qua ad seq. dub.

I. An liceat Parocho Ecclesiæ S. Laurentii Terræ Accumuli exercere omnia, & quæcunque jura Parochialia in publico Oratorio Beatiss.

Annuntiationis Villæ Tini, sito intra limites d. Parochiæ, privative quoad Capellanum, seu Rectorem Beneficii erecti in dicto Oratorio?

2. An rectori dicti Beneficii liceat celebrare Festum Beatiss. Annuntiatæ, eademque die canere Missam Solemnem, Sedes Confectionales erigere, nec non Sacramentum Pœnitentiæ administrare, seu administrari facere, & Indulgentias publicare, absque licentia, interventu, & consensu dicti Parochi?

3. An eidem Reктору competat, seu debeatur, ulla portio, tam ceræ, quam aliorum emolumentorum occasione funeris Subditorum dictæ Parochiæ, quos tumulari contingat in dicto Oratorio, quacumque consuetudine non obstante?

4. An eidem Reктору debeantur oblationes, seu elemosynæ colligi solitæ in dicta Villa Tini, seu in Oratorio prædicto, & an valeat in illorum administratione se ingerere absque licentia, & consensu dicti Parochi?

5. An idem Rector teneatur permitttere, ut Parochus doceat in dicto Oratorio Doctrinam Christianam, vel possit hoc impedire?

6. An constet de attentatis, & quomodo sint purganda, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 29. Augusti 1733. respondit: *Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative quoad celebrationem Festi, & Missam solemnem eadem ait: in reliquis vero negative: ad 3. quartam funeralem dumtaxat competere Parocho; reliqua vero emolumenta funeris spectare ad Ecclesiam Sanctissimæ Annuntiata tumulantem quoad eos defunctos, qui vel ibi elegerint sepulturam, vel ibi sint tumulandi in sepulcro Majorum: ad 4. affirmative quoad oblationes, & elemosynas in Oratorio, ita tamen, ut ratio reddatur Episcopo, & dictæ elemosynæ, vel oblationes convertantur in usum, & cultum ipsius Ecclesiæ cum approbatione ejusdem Episcopi: ad 5. arbitrio Ordinarii: ad 6. arbitrio Eminentissimi Præsidi, & amplius, & scribatur Episcopo juxta mentem.*

TROJANA, *Funerum*, in qua ad sequent. dubia.

An Capitulum Ecclesiæ Cathedralis possit exigere Carolenos decem pro delatione Culcitæ, seu panni occasione tumulationis Confratrum defunctorum, quatenus eadem Culcitra seu pannus adhibeatur?

Sac. Congreg. Concil. die 29. Augusti 1733. respondit: *negative, & amplius.*

167 PHARAONEN. *Jurisdictionis*, in qua ad seq. dub.

I. An Eminentissimus Episcopus interesse possit, tam per se, quam per alium, electionibus Abbatissarum, vel Priorissarum Monasteriorum Monialium Regularibus Ordinibus Cisterciensis subiectarum?

II. An liceat eidem petere rationes administrationis bonorum ipsorum Monasteriorum?

III. An idem Eminentissimus Ordinarius possit inhibere Regularibus, ne sine prævía ejus approbatione excipiant Confessiones Monialium etiam subiectarum regimini ipsorum Regularium, non obstante asserto Brevi Urbani VIII. atque prætenfa consuetudine, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 14. Novembris 1733. respondit: *affirmative in omnibus.*

168 GUARDIEN. in qua ad seq.

I. An Episcopus Guardiën. possit exigere subsidium caritativum ab Ecclesia S. Joannis Op. pidi Aquævivæ?

II. An idem Episcopus possit exigere Cathedralicum, seu Synodaticum a d. Ecclesia, ejusque Parocho?

III. An idem Episcopus in actu visitationis faciendæ possit exigere Procuracionem?

IV. An d. Episcopus in eadem Visitatione possit recognoscere libros administrationis Bonorum ejusdem Ecclesiæ, ejusque rationem petere, in casu &c.

S. Congr. Concil. die 14. Novembris 1733. respondit: *Ad I. II. & III. negative: ad IV. affirmative jure delegato.*

169 FABRIANEN. *Fontis Baptismalis*, in qua ad seq. dub.

An ad secundum dubium sit standum, vel recedendum a decisio die 21. Junii 1732.

S. Congregat. Concil. die 14. Novembris 1733. respondit: *Prævio recessu a decisio negative ad primam partem; & affirmative ad secundam.*

170 PAPIEN. *Ordinis Missarum*, in qua ad seq. dub.

I. An Missa quotidiana fundata a Balthassar de Magistris in Altari SS. trium Regum erecto in Ecclesia S. Crucis PP. Reformatorem S. Francisci privative celebranda sit a di.

Etis Patribus, sive potius celebrari possit a Capellano ab heredibus deputando? & *quatenus negative ad primam, & affirmative ad secundam partem;*

II. An dd. PP. teneantur præstare patientiam pro celebratione dictæ Missæ, soluta ejusdem subventionem pro utensilibus, sive potius sit locus translationi d. Missæ ad aliam Ecclesiam arbitrio heredis, in casu &c.

S. Congreg. Concil. die 12. Decembris 1733. respondit: *Ad I. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam: ad II. negative ad primam partem; quo vero ad secundam affirmative ad aliam Ecclesiam designandam ab Episcopo.*

BRIXINEN. in qua ad seq. dub.

171

I. An liceat Abbati Monasterii Strambensis Ordinis Cisterciensis dispensare super ætate cum Religiosis sui Monasterii sibi subditis pro suscipiendis Sacris Ordinibus? & *quatenus affirmative;*

2. An Monachi ejusdem Monasterii ad Ordines promovendi, præter litteras obedientiales, teneantur exhibere Ordinario Brixinensi fidem sui Baptismatis ad docendum de legitima ætate?

3. An liceat d. Abbati dimittere suos Monachos ad alium Episcopum pro suscipiendis Ordinibus sine litteris dimissoriis dicti Ordinarii? & *quatenus negative;*

4. An Monachi sic ordinati cum dispensatione Abbatis in ætate, vel ab alio Episcopo cum solis litteris obedientialibus, & sine Dimissoriis Episcopi Brixinensis sint licite ordinati? & *quatenus negative;*

5. An, & in quas pœnas tam d. Abbas, quam ipsi Monachi taliter ordinati inviderint?

6. An liceat d. Abbati Tonfuram, & minores Ordines conferre non solum Monachis sibi subditis, sed etiam aliis Regularibus sibi non subditis?

7. An liceat eidem Abbati Tonfuram, & Minores Ordines conferre secularibus aliatum Diocesum cum Dimissoriis sui Ordinarii, & sine licentia Episcopi Brixinensis? & *quatenus negative;*

8. An taliter ordinati valide susceperint Ordines?

9. An liceat d. Abbati non solum Sacram Supellectilem benedicere, in qua Sacra Unctio non adhibetur, sed etiam Altaria consecrare, & alia vasa sacra, in quibus adhibetur Sacrum Chrisma, idque non tantum ad usum Ec.

Ecclesiæ proprii Monasterii, sed etiam ad usum aliarum Ecclesiarum, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 12. Decembris 1733. respondit: Ad 1. negative: ad 2. negative, dummodo in litteris Obedientialibus exprimitur etas: ad 3. servetur Decretum Clementis VIII. anni 1596. ad 4. negative: ad 5. in pœnas Canonicas: ad 6. negative quoad non Subditos: ad 8. affirmative: ad 9. ad Sacram Congregationem Rituum, & amplius in omnibus.

372 CREMONEN. *Quarta funeralis, in qua ad seq. dub.*

An Parochis Civitatis Cremonen. præter emolumenta in associatione, & susceptione Cadaveris, debeat quarta, etiam de Intortitiis, & candelis, quæ circa Cadaver, & in Altaribus accenduntur die funeris, & in aliis subsequen- tibus Officiis, quando Cadavera tumulantur in Ecclesiis Regularium, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 9. Januarii 1734. respondit: Prefigatur ab Episcopo terminus duorum Mensium Parochis ad declarandum, an ve- rint stare Taxæ, & consuetudini, vel potius fa- cta collatione, consequi quartam partem quorum- cumque emolumentorum Funeris.

373 CIVITATIS CASTELLANÆ, *Procuratio- nis, in qua ad sequent. dub.*

I. An omnes Beneficiati, Confraternitates, & Loca Pia Galleii teneantur ad præcurationem solvendam Episcopo visitanti juxta repartitionem ab eo approbatam? & quatenus affirmative;

II. An obiter contraria consuetudo, in casu &c.

S. Congr. Concil. die 9. Januarii 1734. respondit: Ad 1. affirmative: ad II. negative: & amplius.

374 SYPONTINA, *Servitii Ecclesiæ, in qua ad seq. dub.*

An Decretum Capituli concedens Dignitati- bus, & Canonicis vacationem per tres menses cum conditionibus in eo præscriptis sustineatur, in casu &c.

S. Congr. Concil. die 6. Februarii 1734. respondit: Negative, & amplius.

375 FABRIANEN. *Fontis Baptismalis, in qua ad sequent. dub.*

An sit standum in decisio die 21. Junii 1732.

vel potius in decisio die 14. Novembris 1732. in casu &c.

S. Cong. Concil. die 20. Martii 1734. res- pondit: In secundo loco in decisio, & amplius.

ASCULANA, *Cathedratici, in qua ad se- 176 quent. dub.*

I. An sint detrahenda, onus Missarum, ce- teraque onera a Beneficiis a solutione Cathedratici in casu &c.

II. An ab Ecclesiis habentibus redditus per Confraternitates administratos debeat Cathedraticum, in casu &c.

III. An Cathedraticum sit solvendum ab Ec- clesiis Confraternitatum Laicalium non habenti- bus Beneficia Ecclesiastica, in casu &c.

IV. An debeat Cathedraticum ab Ecclesia S. Petri in Castello, in casu &c.

S. Congr. Conc. die 12. Maii 1734. respon- dit: Ad 1. negative: ad II. III. & IV. af- firmative.

TUSCULANA, *Funerum, in qua ad se- 177 quent. dub.*

1. An PP. Reformati, in quorum Ecclesia Defunctus elegerit Sepulturam, possint ducere funus, & Cadaver asportare sine consensu, & præsentia, vel Archipresbyteri, vel Canonici Coadjutoris actualem curam exercentium, eo- rumque interventu? & quatenus negative;

2. An postquam dd. Patres per aliquod tem- poris spatium expectaverint Archipresbyterum, vel illius Coadjutorem, possint absque iisdem asportare cadaver ad eorum Ecclesiam?

3. An in associatione Cadaverum ad Eccle- siam Patrum Reformatorum sint ab heredibus defuncti, præter Archipresbyterum, sive ejus Coadjutorem, invitandi tot Sacerdotes, quot Religiosi?

4. An Parochus possit ratione itineris facien- di extra mœnia Civitatis ad Ecclesiam dd. Pa- trum exigere ultra quartam, duplum illius ele- mosynæ, quæ daretur, si Cadaver esset sepe- liendum intra Civitatem, & quatenus nega- tive;

5. An idem servandum sit in tumulatione tam Civium, quam exterorum, in casu &c.

S. Congr. Concil. die 24. Julii 1734. res- pondit: Ad 1. negative: ad II. affirmative in- timas tamen prius, & expectato per bonam Ar- chipresbytero, vel Canonico Coadjutore: Quo vero ad III. IV. & V. ad Eminensissimum Epi- scopum juxta mentem.

178 **FUNDANA**, *Participationis*, in qua ad seq. dub.

An, & quæ portio distributionum, & reddituum Canonicalium comperat Canonico Gaspari Goffredo, donec in Minoribus fuerit, & quousque respective ad Ordinem Sacerdotalem ascenderit, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 25. Septembris 1734. respondit: *Deberi integram portionem adinstar aliorum Canonicoz, & amplius.*

179 **RUBEN**. *Expensarum*, in qua ad seq. dub.

An pecuniæ pro expensis faciendis in causis pendentibus discutiendis in Sacra Congregatione, vel in aliqua earum, sumi possint ex Massa communi Capitulari Ecclesiæ Cathedralis Rubensis, in casu &c.

S. Congr. Concil. die 25. Septembris 1734. respondit: *Negative, & Episcopus mandet reintegrari Massam Capitularem de pecuniis extraneis.*

180 **MEDIOLANEN**. *Censurarum*, in qua ad seq. dub.

An Censuræ sustineantur in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 4. Decembris 1734. respondit: *Consignato Deposito, esse absolvendos ad Cautelam.*

181 **SABINEN**. *Funerum*, in qua ad seq. dub.

An Cadaver Mariæ Laurentiæ Valentini, exhumandum, & restituendum sit per Archipresbyterum Parochiæ Terræ Cantalupi una cum cera, & aliis emolumentis ab eo perceptis PP. Carmelitis ejusdem Terræ, in casu &c.

II. An Cadavera Defunctorum sepelienda in Ecclesia eorumdem Patrum Carmelitarum debeant ad illam recto tramite deferri, vel potius attenta asserta consuetudine, prius asportari, & exponi in Ecclesia Parochiali, in casu &c.

III. An in associatione Cadaverum ad eandem Ecclesiam PP. Carmelitarum dictus Archipresbyter debeat sub sola Cruce dictæ Ecclesiæ tumultantis incedere, vel possit propriam elevare, & sub utraque incedere, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 29. Januarii 1735. respondit: *Ad in quoad restitutionem cere, aliorumque emolumentorum affirmative, reservata quarta favore Parochi: Quo vero ad exhumationem & restitutionem Cadaveris ad Eminensissimum*

Episcopum juxta mentem: ad II. & III. affirmative ad primam partem, negative ad secundam.

CASSANEN. *Cathedratici*, in qua ad seq. d. 182

I. An sit locus solutioni Cathedralitici? & quatenus affirmative?

II. In qua quantitate sit solvendum a Capitulo Cathedralis, Canonicis, & Beneficiatis Civitatis Cassani, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 21. Maii 1735. respondit: *Ad I. affirmative: ad II. solvendum esse juxta Taxam prescriptam in Concilio Romano, & amplius.*

FIRMANA, *Capellaniæ*, in qua ad seq. dub. 183

I. An Sacerdos deputatus pro celebratione Missarum, de quibus agitur, sit amovibilis ad nutum Patronorum, & quatenus affirmative;

II. An sit locus remotioni Alberti de Marcantonii Capellani deputati a Barbara, & Magdalena de Marcantoniiis, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 18. Junii 1735. respondit: *Ad utrumque affirmative.*

FAVENTINA, *Quarta funeralis*, in qua 184 ad seq. dub.

I. An, & a quibus, & quæ portio cere debeat Archipresbytero Terræ Bagnacaballi pro eorum quarta funerali, quando Cadavera tumultantur extra Parochiam in Ecclesiis Regularium, in casu &c.

II. An, & quot candelæ tradi debeant Archipresbytero, & Parochis in associatione Cadaverum &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. Junii 1735. respondit: *Ad I. Deberi quartam tantum ex ea portione Cere, quæ retinetur ab Ecclesiis Regularium: ad II. deberi binas candelas Archipresbytero, & eo absente, totidem ejusdem Substituto tantum, & amplius.*

VERCELLEN. *Jurisdictionis*, in qua ad seq. 185 dub.

I. An Abbatia SS. Nazarii & Celsi sit exempta a jurisdictione ordinaria Episcopi Vercellensis? & quatenus negative;

II. An Vicarius pro exercitio Curæ approbati, & institui debeat ab Episcopo Vercellensi, quatenus non adsit provisio Apostolica?

III. An Episcopus Vercellensis visitare possit jure

jure ordinario Ecclesiam Abbatiz in omnibus, iis, quæ concernunt Curam Animarum, & administrationem Sacramentorum, necnon quoad ea jus habeat in univ. Clerum, & Populum Laicum ipsius Abbatiz?

IV. An liceat Ordinario Vercellenſi post institutionem ab Executore reportatam in vim litterarum Apostolicarum in forma gratiosa novo examini subijcere Vicarium perpetuum, & novam institutionem eidem concedere, in casu &c.

V. An Abbati SS. Nazarii & Celsi jus competat concedendi licentias induendi habitum Clericalem, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 9. Julii 1735. respondit: Ad I. negativus: ad II. affirmativus: ad III. provisum in primo: ad IV. negativus: ad V. negativus, & amplius.

186 VERULANA, *Oratorii*, in qua ad seq. dub.

I. An liceat Patribus Carthusianis retinere Oratorium ad celebrandum, seu celebrare faciendum Missæ Sacrificium in Grangia Turticis, in casu &c.

II. An Exteri audientes Missam in eodem Oratorio celebratam diebus festis satisficiant, Præcepto, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 30. Julii 1735. respondit: Ad I. affirmative, prævia tamen visitatione Episcopi ad formam Indulti: ad II. affirmative quoad existentes tantum intra Oratorium, & ad mentem.

187 ORDINIS MINIMORUM, *Quarta funeralis*, in qua ad seq. dub.

An sit standum, vel recedendum a decisio sub die 14. Martii 1735. in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 30. Julii 1735. respondit: Prævio recessu a decisio, teneri ad solutionem quarta funeralis.

188 TUDERTINA, *Procuratoris*, in qua ad sequent. dub.

I. An Communitas Massæ teneatur subministrare Scutis decem Archipresbytero pro tempore Ecclesiæ S. Felicis d. Terræ Massæ pro expensis victualium factis, & respective faciendis per dictum Archipresbyterum occasione Visitationis Pastoralis Episcopi, in casu &c.

II. An iisdem expensis victualium teneantur contribuire Confraternitates Laicorum, & alia Loca Pia, & obinentes Capellanas in dicta Terra Massæ, ejusque Territorio, in casu &c.

TOM. X.

Sac. Cong. Concil. die 30. Julii 1735. respondit: Ad I. affirmative: ad II. negativus, in casu de quo agitur.

ORDINIS MINIMORUM, *Quarta funeralis* 189
lis, in qua ad seq. dub.

An sit standum in primo, vel secundo loco decisio in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 10. Septembris 1735. respondit: In secundo loco in decisio, & amplius.

CAMERINEN. *Capellania*, in qua ad seq. d. 190

An Missa quotidiana relicta a Petro Francisco Pellegrino in Ecclesia Collegiata celebrari debeat per Sacerdotem Sæcularem, vel potius celebrari possit etiam per Regulares arbitrio PP. Carmelitarum Excalceatorum mittendos, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 19. Novembris 1735. respondit: Negativus quoad primam partem, & affirmative quoad secundam.

PERUSINA, *Cathedratici*, in qua ad seq. d. 191

1 An Cathedralicum debeat Episcopo ab Ecclesiis existentibus in asserta quasi possessione centenaria, vel immemorabili illud non solvendi; & quatenus affirmative;

2 An debeat juxta Concilium Romanum, & Taxam in eo præfinitam, sive potius juxta asserta Decreta Synodalia Cardinalis Torresani 1632. & Episcopi de Bobis anni 1726. & quatenus affirmative quoad primam partem;

3 An debeat ab illis Ecclesiis, quæ Episcopo annuatim persolvunt canones, in aliqua re?

4 An ex Beneficiis unitis debeat unum, vel plura Cathedralica?

5 An Cathedralicum sit solvendum a Rectoribus Ecclesiarum Parochialium Civitatis, & Suburbiorum Perusiæ, uti asserto unico corpore, seu potius ab unoquoque ex eis?

6 An, & a quo debeat Cathedralicum pro Ecclesia Sanctæ Lucie Civitatis Perusiæ?

7 An a solutione Cathedralici sint detrahenda onera Missarum, ceteraque onera Beneficiis annexa, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 19. Novembris 1735. respondit: Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative quoad primam partem: ad 3. affirmative: ad 4. Providebitur in casibus particularibus: ad 5. negativus quoad primam partem, & affirmative quoad secundam: ad 6. Deberi ab Economo ex bonis ejusdem Ecclesiæ: ad 7. negativus.

D

CRE.

192 CREMONEN. *Quarta Funeraria*, in qua ad seq. dub.

An stante resolutione per Sac. Congregationem edita die 9. Januarii 1734. conferri debeant a Parochis duntaxat intortitia, quæ accenduntur pro associatione Cadaveris ad Ecclesiam tumulantem, ac in eadem Ecclesia accensa remanent circa Cadaver juxta declarationem ab ipsis emissam; vel potius conferendæ etiam sint tam candelæ, quæ a Parochis gestantur, & illæ quæ Cruci Parochiali assignantur, quam elemosyna, aliæque candelæ, quæ pro Missa Parochiali eis trañuntur, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 3. Decembris 1735. respondit: *affirmative quoad primam partem, negative quoad secundam.*

193 SUESSANA, *Servitii*, in qua ad sequentia dubia,

1 An simplices Clerici, quamvis Beneficiati, sed nullum ab Ecclesia Cathedrali recipientes emolumentum teneantur eidem Ecclesie inservire in divinis, publicis Processionibus inservire, & assistere Episcopo Pontificaliter celebranti? & *quatenus negative*;

2 An constet de attentatis, in casu &c.

3 An supradicti Clerici teneantur in feria V. Coenæ Domini adimplere Præceptum Paschale, recipiendo SS. Eucharistia Sacramentum per manus Episcopi pontificaliter celebrantis juxta Edictum publicatum ab Episcopo die 3. Aprilis 1735. sive potius supradicti Clerici dictum præceptum Paschale adimplere in propriis Parochiis, in casu &c.

Sacr. Congreg. Concil. die 14. Januarii 1736. respondit: *Ad 1. affirmative, moderata poena: ad 2. negat. ad 3. affirmative quoad primam partem.*

194 SUESSANA, *Jurium Parochialium*, in qua ad seq. dub.

1 An licuerit PP. S. Augustini Civitatis Sueffanz in die Dominico Resurrectionis Domini Nostri devotionis causa administrare SS. Eucharistia Sacramentum Clerico Antonio de Paulo? & *quatenus negative*;

2 An sustineatur comminatio Interdicti Ecclesiarum supradictorum Patrum facta ab Episcopo, in casu &c.

S. C. C. die 14. Januarii 1736. respondit: *Ad 1. negative: ad 2. ad mentem, & amplius:*

NUSCANA, *Sepultura*, in qua ad sequentia dubia. 195

1 An pro constructione novæ Sepulturæ per Confratres Societatis SS. Rosarii Oppidi Muntellæ factæ in Parochiali Ecclesia S. Nicolai satis fuerit licentia Episcopi, vel potius requireretur licentia expressa Capituli Ecclesie Collegiatæ S. Mariæ ejusdem Terræ?

2 An electio Sepulturæ a dictis Confratribus Societatis SS. Rosarii fieri possit in prædicta nova Sepultura specialiter constructa in dicta Parochiali Ecclesia S. Nicolai pro Confratribus ejusdem Confraternitatis?

3 An Cadaver Salvatoris de Nenna loco depositi conditum in Sepultura veteri ejusdem Parochialis Ecclesie S. Nicolai sit exhumandum, & sepeliendum in dicta Sepultura ab eodem Salvatore electa, vel potius sit alio ferendum, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 28. Januarii 1736. respondit: *Ad 1. affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam: ad 2. affirmative: ad 3. affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam.*

ROMANA, *Utenfilium*, in qua ad sequens 196 dubium.

An pro Capellanis erectis anno 1709. in Ecclesia S. Agnetis debeantur ab earum Possessoribus eidem Ecclesie Utenfilia pro celebratione Missarum, in casu &c.

Sacr. Congreg. Concil. die 24. Martii 1736. respondit: *Affirmative, & amplius.*

CASSANEN. in qua ad sequentia dubia. 197

1 An dispositio Pomponii Jordanii facta sub die 17. Junii 1722. prævis Decreto hujus Sac. Congregationis quoad Missam hebdomadalem, & Festivitatem S. Mariæ de Monte Carmelo celebrandam a Fratribus S. Francisci de Observantia sit servanda per illius Heredes?

2 An eisdem Religiosis, sive illorum Syndico Apostolico aliqua competat actio instanti pro celebratione Missarum, ac pro earum elemosyna?

3 An constet de jurepatronatus Capellæ S. Mariæ de Monte Carmelo favore Heredum Pomponii?

4 An per præfatos Religiosos in dicta Capella impeditri valeat dictis Heredibus celebratio Festivitatis.

vitatis S. Mariz de Monte Carmelo, & aliorum Festorum B. M. Virginis?

3 An teneantur iidem Heredes solvere prafatis Religiofis ducatus quatuor pro celebrando eodem Feflo?

6 An dicti Religiofi potnerint denegare tumulationem Cadaveris Nicolai Roffi in Sepulcro fito prope dictam Capellam?

7 An idem Cadaver tumulari debeat in prafato Sepulcro?

8 An praficta Capella vifitari debeat per Ordinarium, feu per Regulares?

9 An, & de quibus recurfibus ad Iudices Laicos conftet etiam ad effectum refectionis damnorum, & expenfarum, in cafu &c.

Sac. Congr. Concil. die 28. Aprilis 1736. refpondit: *Ad 1. affirmative: ad 2. Serventur Decreta generalia: ad 3. affirmat. quoad jus honorificum: ad 4. negat. ad 5. negat. & ad mentem: ad 6. negat. ad 7. affirmat. ad 8. Serventur Decreta: ad 9. ad Eminentiffimum Prefectum juxta mentem.*

198 **MEDIOLANEN.** *celebrationis Miffarum*, in qua ad feq. dub.

1 An pro celebratione Miffarum in Ecclefia S. Mariz Paradifi debeant eligi Religiofi ejufdem Ecclefiz; vel potius fit in arbitrio heredis deputare alios Sacerdotes?

2 An fit locus reductioni Miffarum, vel potius heres teneatur fupplere eleemofynam, in cafu &c.

Sac. Congregat. Concil. die 12. Maii 1736. refpondit: *Ad 1. affirmat. quoad primam partem, & negat. quoad fecundam: ad 2. negat. quoad utramque partem.*

199 **FIRMANA**, *Jurium Parochialium*, in qua ad feq. dub.

1 An Sacerdotes deputandi ad afferta Societate Suffragi poffint folemniter cauere Miffas in Ecclefia, feu Oratorio fub titulo Suffragii abfque licentia Parochi S. Mariz, vel potius Miffz folemnes, quatenus in dicta Ecclefia, feu Oratorio canendz fint, vel celebrari debeant ab eodem Parocho, etiam invitis Confratribus?

2 An in dicta Ecclefia, feu Oratorio exponi poffit SS. Euchariftiz Sacramentum publice adorationi cum fola licentia Ordinarii fine interventu Parochi praficti? & quatenus affirmat.

3 An eidem Parocho S. Mariz competat faltem jus benedicendi Populum cum Sanctiffimo

Sacramento in dicta Ecclefia, feu Oratorio, etiam invitis Confratribus?

4 An Parochus SS. Joannis & Pauli de confenfu Parochi S. Mariz poffit diftas functiones explere in dicta Ecclefia, feu Oratorio etiam invitis Confratribus?

5 An Cadavera Defunctorum tumulari poffint in dicta Ecclefia, feu Oratorio, invitis Parochis, & quatenus aliquis elegerit in eodem Oratorio tumulari, in cafu &c.

Sac. Cong. Concil. die 2. Julii 1736. refpondit: *Ad 1. affirmat. quoad primam partem de licentia Epifcopi, & negat. quoad fecundam: ad 2. affirmat. ad 3. & 4. negat. ad 5. affirmat. falvis Juribus Parochialibus.*

JUVENACEN. *Adminiftrationis*, in qua ad 200 feq. dub.

An adminiftratio proventuum fpectantium ad Confraternitates, & loca pia Tertitii pertineat ad Confratres, & Officiales cum omnimoda independentia ab Epifcopo, vel potius erogatio dictorum proventuum facienda fit a dictis Confratribus, & Officialibus cum fcientia, & approbatione Epifcopi, in cafu &c.

Sac. Cong. Concil. die 7. Julii 1736. refpondit: *Negativus quoad primam partem, & affirmative quoad fecundam ad formam Doct. bon. Mem. Epifcopi Chivria.*

CREMONEN. *Quarte Funeraria*, in qua 201 ad feq. dub.

An fit ftandum, vel recedendum a decifis, in cafu &c.

Sac. Congr. Concil. die 7. Julii 1736. refpondit: *In decifis & amplius.*

CASSANEN. in qua ad feq. dub.

202

An, & in quibus fit ftandum, vel recedendum a decifis, in cafu &c.

Sac. Congr. Concil. die 1. Septembris 1736. refpondit: *In decifis in omnibus, & quoad quantum dubium juxta modum, & amplius.*

JUVENACEN. in qua ad feq. dub.

203

I. An Edictum Epifcopi demandantis fub pena Cenfurarum diftributionem candelarum propriis fumptribus faciendam a Capitulo Tertitii die Purificationis Beatiff. V. Clero, & Populo, fuflineatur, & quatenus affirmative;

II. An teneatur dictum Capitulum dare Co-

reum tam Archipresbytero, quam Episcopo, sive alteri tantum ex eis, sive presenti, sive absenti?

III. An Censuræ latæ per Episcopum post interpositam, & admissam appellationem a Metropolitano, suslineatur, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 22. Septembris 1736. respondit: *Ad 1. affirmative: ad II. affirmative dummodo sit præsens: ad III. affirmative, & ad mentem.*

204 JUVENACEN. *Administrationis*, in qua ad seq. dub.

I. An sit standum, vel recedendum a dec. in casu &c.

II. An redditio rationis proventuum administratorum, eorumque erogatio facienda sit a Confratribus, seu Officialibus Episcopo in Visitatione, seu potius extra ad arbitrium dicti Episcopi, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 17. Novembris 1736. respondit: *Ad 1. in decisi: ad II. affirmative quoad utramque partem in loco Tertisii, & amplius.*

205 ELVEN. *Jurisdictionis*, in qua ad sequent. dub.

1. An possit Capitulum, sede vacante, post electum Vicarium in spiritualibus, & temporalibus deputare alium toties quoties sibi placuerit ad aliquod faciendum in exercitio jurisdictionis translate, ipsam reassumendo jurisdictionem?

2. An possit Capitulum per se ipsum dare Subditis chartas testimoniales, vel Reverendas ab Ordinibus suscipiendos, vel debeant dari per Vicarium Generalem Capitularem?

3. An Capitulum possit in deputatione Vicarii Capitularis dare jurisdictionem limitatam, & possit in hoc casu attendi consuetudo Regni Lusitaniz? & quatenus affirmative?

4. An possit reservatam jurisdictionem alicui alteri committere, vel illam debeat per se ipsum exercere?

5. An possit Capitulum dare Subditis Attestationes de Vita, & moribus per se ipsum, vel debeant dari a Vicario Capitulari?

6. An possit Capitulum jubere Vicario Capitulari, ut det tales attestaciones, vel debeat pendere ab arbitrio Vicarii Capitularis?

7. An in concursu Parochialium debeat intervenire arbitrium Vicarii Capitularis, vel debeat pendere ab arbitrio Capituli, facto Concursu, in

præsentia Capituli, vel in absentia, & an debeat attendi consuetudo Regni, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 1. Decembris 1736. respondit: *Ad 1. negative: ad 2. negative quoad primam partem; & affirmative quoad secundam: ad 3. negative: ad 4. positivam in servitio: ad 5. negative: quoad primam partem, & affirmative quoad secundam: ad 6. negative: ad 7. affirmative quoad primam partem ad formam juris. In reliquis negative.*

URBEVETANA, in qua ad seq. dub.

206

I. An Camerarius, alique Officiales Rev. Fabricæ S. Mariæ de Stella Cathedralis Ecclesiæ Urbis Veteris teneantur subministrare Episcopo ejusdem Civitatis Supellestiles, & Paramenta Sacra necessaria pro celebratione Missæ tantum in suis domesticis Capellis, seu etiam pro aliis Ecclesiasticis functionibus ibidem peragendis, in casu &c.

II. An eidem Episcopo sint subministrandæ Supellestiles, & Paramenta Sacra extra Civitatem Urbis veteris occasione Sacræ Visitationis, aliarumque Ecclesiasticarum Functionum explendarum pro sua Dicecesi; & quatenus affirmative?

III. Cujus qualitaris debeant esse dictæ Supellestiles, & Paramenta Sacra, in casu &c.

S. C. Concil. die 19. Januarii 1737. respondit: *Ad 1. affirmative: ad II. negat. ad III. esse debere qualitaris decentis gradui Episcopali.*

CASTRI MARIS, *Servitii Chori*, in qua 207 ad seq. dub.

I. An Edictum Episcopi promulgatum die 4. Januarii 1736. prohibitivum discessus absque sua licentia in scriptis quoad Dignitates, & Canonicos sustineatur, in casu &c.

II. An saltem Canonici gaudentes Vacatione, ejus tempore durante possint impune discedere; & abesse, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 4. Martii 1737. respondit: *Ad 1. affirmative, pro discessu pernolandi extra Diocesim, moderata tamen pœna in ducatis duobus: ad II. affirmative juxta Decretum in Jadren. 9. Maii 1626. & ad D. Secretarium juxta mentem.*

RAVENNATEN. *Applicationis Missarum*, 208 in qua ad seq. dub.

1. An pro Legato juliorum decem, & solitæ ceræ relictæ per Michaelem Angelum Poroharium Ven. Capellæ SS. Conceptionis in Ecclesia RR. PP. S.

PP. S. Francisci Terræ Argentor. in die illius Festivitatē teneantur iidem Fratres celebrare, & infimal applicare Missas, juxta intentionem Patroni, & in quo numero, in casu &c.

2 An Fratres prædicti teneantur celebrare, & respective applicare Missas in antea dictis non applicatas in die præfata Festivitatē, in casu &c.

3 An subministratio candelarum occasione supradictæ Festivitatē sit faciendā a Patrono in certa quantitate, seu potius illa resideat in ejus arbitrio ac devotione, in casu &c.

4 An Fratres præfati teneantur reponere in antiquo loco dictæ Capellæ Stemma Familiz de Martiis illius antiquæ Patronæ, nec non antiquam Lampadem, aliasque suppellectilia olim facta ab illius Patronis, in casu &c.

5 An dicti Fratres possint ad eorum sibi tum amovere ab Altari, ejusque proprio loco Statuam Beatissimæ Virginis, itemque Crucem, & Candelabra insimul alligata dissolvere, aliasque Sacra Suppellectilia a Patrono pro usu dicti Altaris, alio asportare invitis iidem Patronis, in casu &c.

6 An constet de attentatis, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 17. Augusti 1737. respondit: Ad 1. negative: ad 2. provissum in primo: ad 3. servandum esse solitum: ad 4. negative in omnibus, sed licere Heredibus reponere propriis sumptibus: ad 5. quoad Crucem, & alia Suppellectilia sacra negative. Quo vero ad Statuam Beate Virginis affirmative, petita prius licet non obventa licentia a Patrono: ad 6. negative in casu de quo agitur, & amplius.

209 CASERTANA, Capellanarum in qua ad seq. dub.

I. An quatuor Capellanis quondam Jacobi Landulphi Ecclesiæ receptitiz SS. Corporis Christi Civitatis Magdaluni ad instar antiquorum Capellanorum, competat beneficium vacandi a celebratione unius Missæ in singulis hebdomadis?

II. An iidem quatuor Capellani impediti ex causa adversæ valetudinis teneantur supplere per alium in Missis adimplendis, ac in canendis horis Canon. in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 14. Decembris 1737. respondit: Ad 1. negative, & quoad celebrationem juxta mentem Fundatoris videatur particulariter: ad II. negative.

TUSCULANA, Reparatur. Ecclesiæ, in qua 210 ad sequent. dub.

1 An reparatio Ecclesiæ S. Mariæ de Vivario, sive S. Rocchi Civitatis Tusculi ad formam Decreti Sac. Visitationis factæ ab Eminentissimo Episcopo spectet ad Communitatem, sive potius ad Capitulum Cathedralis ejusdem Civitatis; & quaten. negative quoad utramque partem;

2 An pro dicta reparatione sit locus impositioni taxæ solvendæ a Parochianis, & Populo Civitatis, in casu &c.

3 An reparatio, & expurgatio respective quatuor Sepulchrorum existentium in dicta Ven. Ecclesiæ, ac inservien. pro Laicis adultis fieri debeat sumptibus dictæ Communitatis, sive potius dicti Capituli, in casu &c.

4 An reparatio, & expurgatio aliarum duarum Sepulchrorum pariter in dicta Ecclesiæ existen. & inserv. pro pueris, & Sacerdotibus fieri debeat sumptibus Capituli, vel Archipresbyteri, sive potius Communitatis, in casu &c.

5 An resectio, & manutentio Sacrarum Suppellectilium, & Utensilium in Sacristia d. Ven. Ecclesiæ spectet ad Capitulum, & Archipresbyterum, sive potius ad Communitatem, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 11. Januarii 1738. respondit: Ad 1. affirmative quoad primam partem, & negative ad secundam: ad 2. provissum in primo: ad 3. 4. & 5. affirmat. quoad primam partem, & negat. ad secundam,

CASSANEN. Cathedralis; in qua ad seq. dub. 211

I. An Episcopo Cassanen. debeat Cathedraticum per Parochos, & Beneficiarios Italo-Græcos, & Beneficiarios atque Clericos de communibus Græcarum Ecclesiarum Massis participantes? & quatenus affirmative;

II. A quo tempore iidem Cathedraticum debeat, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 8. Febr. 1738. respondit: Ad I. affirmative: ad II. deberi a tempore novi Editi per Episcopum promulgati.

FULGINATEN. Jurisdictionis, in qua ad 212 seq. dub.

I. An laudum, de quo agitur, sit exequendum? & quatenus negative;

II. An jus indicendi Concursum, & præeligendi digniorem in vacationibus Ecclesiarum

Parochialium Diocesis Fulginaten. de quibus agitur, spectet privative ad Episcopum?

III. An jus conferendi dictas Ecclesias Parochiales simpliciter spectet ad Eminentissimum Abbatem, in casu &c.

IV. An jus cognoscendi causas criminales, Civiles, & mixtas competat privative Episcopo; seu potius Eminentissimo Abbati, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 1. Martii 1738. respondit: Ad 1. negative: ad 11. affirmative: ad 111. collationem spectare ad Eminentissimum Abbatem, salva institutione auctorizabili Episcopi: ad 4. spectare cumulative cum Episcopo ad Eminentissimum Abbatem, præter quam quoad causas criminales, & matrimoniales, aliasque concernentes curam Animarum.

213 TUSCULANA, Reparationis Ecclesie, in qua ad seq. dub.

An, & in quibus sit standum, vel recedendum a decisis, in casu &c.

Sacr. Congreg. Concil. die 1. Martii 1738. respondit: Quoad 1. 11. & 111. in decisis: ad 1v. in decisis quo ad sepulchram Sacerdotum quo vero ad Sepulchram Puerorum spectare ad Communitatem: ad v. prævio recessu a decisis, spectare ad Communitatem.

214 BISACCIARUM, in qua ad seq. dub.

1 An Capitulum Cathedralis Ecclesie Bisaccien. teneatur singulis annis in Festivitate Nativitatis Sanctiss. Domini Nostri tradere Episcopo strenam in summa ducatorum decem;

2 An eidem Episc. debeatur Cathedralicum ab Ecclesia Cathed. sive Capit. Bisaccien.

3 An idem Capitulum teneatur solvere Curiosi Curie Episcopalis accedenti ad Civitatem, & Loca Diocesis Bisaccien. pro negotiis ejusdem Curie expensas, seu ut vulgo dicitur, *il Pedarico*?

4 An Capitulum dictæ Cathedralis Episcopo eandem Ecclesiam visitanti teneatur solvere procuratorem, & an teneatur tam pro illo, quam pro Convistoribus aliisque Ministris, ac Famulis parare habitationem?

5 An Episcopus teneatur ad restitutionem tam victualium, quam pecuniarum exactarum in Visitatione anni 1736.

6 An censuræ latæ per Episcopum occasione ejus accessus ad Civitatem Bisaccienf. mensis Aprilis anni 1737. suslineantur?

7 An Episcopus pro multis teneatur deputare Depositarium in Civit. Bisaccien.

8 An decimæ debeantur Episcopo a Capitulo d. Cathedralis Bisaccien. pro medietate, vel potius in quarta parte?

9 An idem Capitulum teneatur dare in festivitate Purificationis B. M. Virginis Cereum Episcopo absenti?

10 An, & quomodo sit servandum Edictam promulgatam ab Episcopo super declaratione habitus talaris, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 15. Martii 1738. respondit: Ad 1. negative: ad 2. affirmative: ad 3. negative: ad 4. & 5. Dilata, & reproponatur in una cum dubio: An Episcopus teneatur aliqua parte anni residere in Civitate Bisacciarum: ad 6. negat. ad 7. affirmat. ad 8. affirmat. quoad primam partem juxta solitum, & negative quoad secundam: ad 9. affirm. ad 10. affirmative moderata pena in uno ducato tantum circa approbationem limitationis, & amp.

CÆSENATEN. Onerum Missarum, in qua 215 ad seq. dub.

I. An celebratio Missæ injunctæ ex præcepto Joseph Verzaglia Testatoris in die sui Anniversarii, fieri debeat duntaxat in aliquo altari privilegiato existente in Ecclesia Conventus Ordinis Servorum B. M. Civitatis Cæsennæ, seu potius in singulis Altaribus Privilegiatis omnium aliarum Ecclesiarum dictæ Civitatis? & quatenus affirmative quoad secundam partem;

II. An dictarum Missarum numero, qui celebrari deberet in omnibus Altaribus Privilegiatis dictæ Civitatis, satisfieri valeat in solis geminis Altaribus Ecclesie dicti Conventus?

III. An celebratio aliarum quarum Missarum similiter ordinata ab eodem Testatore in qualibet die Solemnitatum Festivitatis B. M. V. ac ipsius Sanctiss. Filii Jesu fieri debeat duntaxat in duobus Festis solemnibus B. V. septem Dolorum, nempe in tertia Dominica Septembris, & in Feria sexta post Dominicam Passionis, seu potius in omnibus solemnitatibus dictæ SS. Virginis, & Domini Nostri Jesu infra annum occurrentibus?

IV. An omnium dictarum Missarum onus adimpleri debeat per solum decennium, sive potius in perpetuum in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 14. Jun. 1738. respondit: Ad 1. negative quoad primam partem, & affirmative quoad secundam: ad 11. negat.

ad III. & IV. *negat. quoad primam partem, & affirmat. quoad secund. & ampl.*

BONONIEN. *Præcedentia*, in qua ad seq. dub. 220

- 216 NULLIUS, seu Messanen. *Juris convocandi Synodum*, in qua ad seq. dub.

An Archimandritæ Messanenſi competat jus convocandi Synodum, in caſu &c.

S. Cong. Concil. die 5. Junii 1738. reſpondit: Negat.

- 217 HORTANA, *Jurium Parochialium*, in qua ad seq. dub.

I. An in Eccleſiis Conſraternitatum Laicorum Terræ Surtiani expleri poſſint Functiones non Parochiales, & ſignanter celebrationis Miſſarum cum aſſiſtentia Diaconi & Subdiaconi independenter a Parochis in ſolemnioribus eorumdem Eccleſiarum Feſtivitatribus?

II. An in diſtis Eccleſiis poſſint Parochi peragere functiones tam Parochiales, quam non Parochiales irrequiſitis Officialibus, & Capellanis diſtarum Eccleſiarum?

III. An Capellani diſtarum Eccleſiarum recitare poſſint Officium Defunctorum, & canere Miſſam ad præſcriptum Ritualis, antequam ſepeliantur Cadavera illata in dd. Eccleſiis, ſeu potius privative id ſpectet ad Parochos?

IV. An occasione tumulationis Defunctorum in diſtis Eccleſiis debeantur Parochis omnia intortitia, & ceræ, ſeu potius debeat ſola quarta funeralis, in caſu &c.

Sac. Cong. Concil. die 5. Junii 1738. reſpondit: Ad I. affirmative: ad II. negative: ad III. affirm. quoad primam partem, & negat. quoad ſecundam: ad IV. ſervetur ſolitus ad formam Conſtit. Sanctæ Mem. Benedicti XIII.

- 218 EUGUBINA, *Servitii Chori*, in qua ad ſequens dub.

An conſtet de legitimo impedimento Canonici Guiducci non accedendi ad Cathedralẽ Horis Veſpertinis, ita ut eidem ſit indulgentia exemptio a Choro, in caſu &c.

Sac. Cong. Concil. die 23. Auguſti 1738. reſpondit: Affirmative durante caſu infirmitas.

- 219 FULGINATEN. *Jurisdicth.*, in qua ad seq. d.

An, & in quibus ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis, in caſu &c.

Sac. Cong. Concil. die 28. Septembris 1738. reſpondit: in deciſis, & amplius.

I. An duodecim antiqui Manſionarii conſtituant corpus, ſive Collegium diſtinctum a quatuor Capellanis Manſionariis nuncupatis Boncompagni, in caſu &c.

II. An diſti duodecim antiqui Manſionarii, eorumque Succeſſores ac Coadjutores procedere debeant diſtis quatuor novis Capellanis Manſionariis nuncupatis de Boncompagni tamenſi anterioribus in receptione, ſeu admiſſione, in caſu &c.

Sac. Cong. Conc. die 22. Novemb. 1738. reſpondit: affirmative ad utrumque, & amplius.

SANCTI SEVERINI, *Cathedralici* in qua 221 ad seq. dub.

An Cathedralicum debeat, in qua ſumma, & a quo tempore, in caſu &c.

Sac. Cong. Concil. die 22. Novemb. 1738. reſpondit: Deberi in ſumma præſcripta a Concilio Romano a dte promulgata Synodi an. 1733.

NULLIUS FARFEN. *Distributionum Quotidianarum*, in qua ad seq. dub.

I. An Canonicus abſens ex cauſa ſtudioſum teneatur ad pœnam punctaturarum indictam in ſtatuto Eccleſiæ contra non intereſſentes Divinis Officiis, & quatenus affirmative;

II. An eadem pœna ſit ſolvenda ex tertia parte fructuum ex indolto relinquenda, & repartienda intereſſentibus, & quatenus affirmative;

III. An onera adnexa Canonicatui ſint ſolvenda per Canonicum abſentem ex fructibus Canonicalibus reliquarum duarum partium, ſive potius ex diſta tertia parte, in caſu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 20. Decembris 1738. reſpondit: Ad I. & II. affirmative: ad III. Dilata, & ſcribatur Eminentiſſimo Abbati pro meliori informatione juxta inſtructionem.

AQUILANA, *Concionatoris*, in quæ ad ſe- 223 quen. dub.

I. An Communitas Terræ Pizzuli in ſuis litteris patentibus nominationis Concionatoris uti debeat verbis *N. N. nominamus, proponimus, vel præſentamus*, non obſtante præteſſa quaſi poſſeſſione, & conſuetudine etiam immemorabili apponendi verba *eligimus, & deputamus?* & quatenus affirmative;

II. An dictæ litteræ parentes ab eadem Communitate Concionatori tradendæ remanere debeant in Cancellaria Episcopali Aquilæ pro documento ipsius nominationis?

III. An iisdem Concionatoribus per dictam Communitatem nominatis, & præsentatis Episcopus debeat tradere suas litteras patentes approbationis, & electionis, in eisdem exprimendo, quod ipsi Concionatores fuerint ab eadem Communitate nominati?

IV. An dd. litteræ patentes nominationis debeant exhiberi in Cancellaria Episcopali per totum Mensem Novembris, & quatenus Concionator non sit habilis, debeat eadem Communitas alium nominare per totum mensem Decembris, alias, quod pro illa vice jus deputandi Concionatorem libere devolvatur ad Episcopum in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 20. Decembris 1738. respondit: In omnibus affirmative.

224 **SENOGALLIEN.** *Juris sepeliendi*, in qua ad seq. dub.

I. An liceat Ven. Societati Sanctiss. Assumptionis, & Rosarii Civitatis Senogalliz sepelire sine licentia Reverendissimi Capituli Curati Cathedralis ejusdem Civitatis Cadavera Confratrum sibi eligentium sepulturam in Ecclesia, seu Oratorio ejusdem Societatis?

II. An Capitulum Curatum dictæ Civitatis teneatur concedere licentiam sepeliendi Cadavera etiam aliorum, licet non Confratrum, qui sibi sepulturam elegerint in Ecclesia Societatis?

III. An in quocumque casu sepeliantur in Ecclesia dictæ Societatis Cadavera tam Confratrum, quam aliorum non Confratrum, emolumenta cera, associationis, funeris, ac etiam depositi integre spectant ad Capitulum Curatum, vel potius in qua rata, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 24. Januarii 1739. respondit: Ad I. affirmative: ad II. licentiam petendam esse ab Episcopo: ad III. pro cadaveribus Confratrum, & habentium Sepulcrum gentilium spectare quartam funeralem tantum, pro aliis vero integre omnia emolumenta.

225 **AMALPHITANA.** *Cathedratici, & Procuratoris*, in qua ad seq. dub.

I. An ab Abbate Ecclesiæ S. Mariæ Terræ Positani debeat Cathedriticum Archiepiscopo Amalphitano in casu &c.

II. An eidem Archiepiscopo competat jus

visitandi prædictam Ecclesiam S. Mariæ, & quatenus affirmative;

III. An d. Archiepiscopo debeat Procuratio, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Martii 1739. respondit: Affirmative in omnibus, & amplius.

TOLENTINA, Cathedralis, in qua ad seq. 226 quens dub.

An, & in qua summa Canonicus Theologus solvere teneatur Cathedriticum Mensæ Episcopali etiam pro Beneficiis unitis Præbendæ Theologali, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Martii 1739. respondit: Affirmative in summa præscripta a Concilio Romano, & amplius.

ROMANA, Utenfilium, in qua ad seq. dub. 227

An augmentum usque ad scuta quatuor pro qualibet Capellania debeat ab Herede, seu potius a Capellanis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 11. Aprilis 1739. respondit: Affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam.

ACERNEN. *Distributionum quotidianarum, & Jubilationis*, in qua ad seq. dub.

I. An Canonico Philippo Ragone, attenta ejus infirmitate, debeantur distributiones quotidianæ, & alia emolumenta, de quibus agitur, in casu &c.?

II. An sit locus jubilationi, & exemptioni a Choro, & ad quem effectum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 11. Aprilis 1739. respondit: Ad I. affirmative exceptis distributionibus, & emolumentis, que juxta Testatorum voluntatem debentur tantum actu interessantibus: ad II. affirmative ad effectum obtinendi Indultum juxta formam consuetam.

TOLENTINA, Servitii Chori, & Missæ 229 *Conventualis*, in qua ad seq. dub.

1. An, quomodo, & quibus diebus in Ecclesia Collegiata S. Jacobi Tolentini celebrari debeat Missa cantata?

2. An in celebranda eadem Missa servari debeat Turnus, & quatenus affirmative;

3. An idem Turnus incipere debeat a Priore, sive potius a Canonico Decano, & inde proseguiri per alios Canonicos?

4. An præter Canonicum Hebdomadariam in di-

dicta Missa cantata, & aliis Officiis debeant intervenire alii Canonici? & quatenus affirmative;

5 An deficientibus ab huiusmodi interventu eisdem Canonice, sint ipsi mandandi, & in qua summa?

6 An Prioratus dictae Collegiatæ Ecclesiæ sit dignitas, cujus qualitaris, & ad quos effectus?

7 An convocatio Capituli spectet ad Priorem juxta Constitutionem Synodalem anni 1728.

8 An Canonici antiquiores pro tempore Collegiatæ Ecclesiæ in Ordinibus Sacris non constituti teneantur illos assumere?

9 An iidem duo Canonici antiquiores teneantur excipere Fidelium Confessiones, neo non Priorem coadiuvare in administratione aliorum Sacramentorum?

10 An teneantur etiam instruere pueros, in Doctrina Christiana, & quatenus affirmative ad 9. & 10.?

11 An, ipsis deficientibus ab huiusmodi munere, teneatur Prior eis contribuere annuam præstantiam quatuor rubrorum frumenti, & scutorum sex pro quolibet?

12 An Canonici Rilli unus ex dictis duobus Canonice antiquioribus, & Canonice Joseph Pompilii possint retinere Capellaniam in Ecclesia Rurali S. Joseph cum onere ibi Missam celebrandi diebus festis, & respective munus Organistæ exercere in Ecclesia S. Nicolai?

13 An Canonice Joannes Bezzi alter ex Canonice antiquioribus valeat exercere munus Confessarii Monialium in Monasterio S. Agnetis, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 16. Maii 1739. respondit: Ad 1. celebrandum esse juxta Decretum Visitationis anni 1717. ad 2. affirmative: ad 3. negative quoad primam partem; & affirmative quoad secundam: ad 4. affirmative: ad 5. affirmative quoad quantitatem arbitrio Episcopi: ad 6. esse Dignitatem ex comprehensis sub Regula 4. Cancellariæ ad effectus præeminentiales juxta ipsius Collegiatæ consuetudinem: ad 7. 8. & 9. affirmative: ad 10. teneri ad coadiuvandum Priorem in casu indigentia arbitrio Episcopi: ad 11. affirmative, & in casu deficientiæ multandos esse judicio Episcopi: ad 12. affirmative, dummodo satisfaciens servitio Chori, & oneribus Canoniceatus: ad 13. affirmative ut ad proximum.

230 OVETEN. Coadiutoris, & Distributionum, in qua ad sequent. dub.

I. An durante tempore penalis servitii, & consequenter absentia Canonice Francisci Sierra

Coadiutoris, residere valeat Joannes Joseph Florez Canonice Coadiutus? & quatenus affirmative;

II. An residendo gaudere debeat diebus vacationis, seu recitationis nuncupatis *los dias de garcias*?

III. An eodem tempore durante, si agrotaverit dictus Joannes Canonice Coadiutus, habendus sit pro præsentem tempore infirmitatis, & possit lucrari distributiones, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 6. Junii 1739. respondit: Ad 1. & 11. affirmative: ad 111. negative salvo jure agendi contra Coadiutorem pro revelatione.

RAVENNATEN. Distributionum Quotidianarum, in qua ad seq. dub.

I. An Clemens Grattarola Cæremoniarum Magister Archiepiscopi Ravennaten. quando ratione sui Officii assistit eidem Archiepiscopo Pontificalia exercenti tam in Ecclesia Cathedrali, quam in aliis quibuscumque Civitatis locis, ejusdem suburbis, nec non extra Civitatem in locis sue Diocesis in actu Visitationis, gaudere debeat Distributionibus quotidianis; & quatenus negative;

II. An ex gratia indulgendum sit, ut dictas distributiones lucretur, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 1. Julii 1739. respondit: Negative ad utrumque in casu, de quo agitur, præter quam quando assistit Archiepiscopo in Cathedrali.

GERUNDEN. Exemptionis, in qua ad seq. 232 quæn. dub.

1. An Episcopus procedere teneatur contra Capitulares extra Visitationem cum duobus Adiunctis ad formam Cap. 6. sess. 25. de Refor. & in Visitatione Cathedralis, dictorumque Capitularium per se ipsum dumtaxat ad formam Cap. 4. sess. 6. de Ref. in casu &c.

II. An dictus Episcopus in atrocibus procedere possit etiam sine Adiunctis contra dictos Capitulares, seu potius contra eosdem procedere debeat Episcopus Vicensis, in casu &c.

III. An occasione Visitationis Capituli, & Cathedralis Episcopus eam terminare teneatur quam citius, nisi fuerit legitime impeditus, seu potius, postquam fuit incepta, procedendo ad extraneos actus, eandem ad libitum differre valeat, in casu &c.

IV. An dictum Capitulum subjiciatur Constitutionibus Synodalibus, sive aliis legibus etiam per

per edicta panditis ab Episcopis, absque illius consilio, & assensu, vel potius editis cum illius consilio tantum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 19. Decembris 1739. respondit: *Ad 1. negative: ad 11. affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam: ad 111. affirmative quoad utramque partem, servatis tamen finibus moderati, & prudentis arbitrii, & amplius: ad 1v. affirmat. ad primam partem, & negat. ad secundam, & amplius.*

233 GERUNDEN. *Jurisdictionis*, in qua ad sequens dub.

An quoad 111. & 1v. dubium sit standum, vel recedendum a decisio die 12. Februarii 1739. in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 19. Decembris 1739. respondit: *Ad 111. previo recessu a decisio quoad Ecclesiam Cathedrali, & Capitulum affirmative in omnibus: ad 1v. previo paviter recessu a decisio affirmative.*

234 CALAGURITANA, & CALCEATEN. *Residentie,*

I. An Episcopus teneatur saltem diebus praescriptis a Sac. Concilio Trident. sess. 23. de Reformer. cap. 1. residere in alterutra ex Cathedralibus, ibique Sacras Functiones explere? & quatenus affirmative;

II. An, & quibus poenis subiciendus sit in casu non residentie?

III. An, & quomodo sit concedendum novum Indultum saltem ad cautelam, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 3. Septembris 1740. respondit: *Teneri, & concedendum esse Indultum ad biennium juxta mentem.*

235. Parochus ruralis non est proprius, & verus Parochus, quando rus itur causa recreationis, vel pro rusticis negotiis, ideoque Matrimonium valide coram hujusmodi Parocho celebrari non potest. *Sac. Cong. Concil.* 2. Decembris 1740.

236 MARSICEN. *Oratorii*, in qua ad seq. dub.

I. An in privato Oratorio, de quo agitur, celebrari possit Missae Sacrificium in absentia Domini, ac praesente sola Familia?

II. An sustineatur sententia suspensionis Oratorii lata ab Episcopo Marsicen. in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 3. Decembris 1740. respondit: *Ad 1. negative: ad 11. affirmative, & ad mentem.*

LARINEN. in qua ad seq. dub.

237

I. An erectio Ecclesiae S. Agathae in Vicariam, & Parochialem perpetuam facta sub die 5. Julii in executionem resolutionis Sac. Congregationis sustineatur in casu &c. & quatenus negative;

II. An, & quomodo ad illam sit deveniendum, in casu &c.

III. An P. Abbas S. Mariae Tremitarum teneatur subministrare Vicario Curato deputando Suppellectilia, & alia necessaria pro exercitio Curae?

IV. An, a quo, & in qua summa sit subministranda Congrua eidem Vicario, in casu &c.

V. An Cedulones Suspensionis a Divinis relaxati per Pro-Vicarium Generalem Larinen. sub die 22. Augusti, & publice affixi contra Rev. P. Vice-Abbatem Tremitarum sustineatur in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 15. Aprilis 1741. respondit: *Ad 1. negative: ad 11. deveniendum esse ad erectionem juxta modum explicandum ab Eminentissimo Praefecto: ad 111. affirmative: ad 1v. subministrandam esse a Monasterio in annua summa ducatorum sexaginta: ad v. negative.*

PAMPILONEN. *Juris quatuordecimandi*, in qua ad seq. dub.

I. An Syndico Ven. Conventus S. Francisci Min. Observantiae Civitatis Estellae liceat quatuordecimare elemosynas, & oblationes etiam pecuniarias pro Defunctis cum retentione Disce in Ecclesia Parochiali Sancti Joannis dictae Civitatis? & quatenus affirmative;

II. An id competat privative etiam quoad Administratores Saeculares dictae Parochialis Ecclesiae, in casu &c.

S. C. C. die 6. Maii 1741. respondit: *Ad 1. negat. ad 11. provisum in primo, & amplius.*

TARRACONEN. *Ordinationis*, in qua ad seq. dub.

An Coadiutores alicujus Dignitatis, vel Canonicatus cum futura successione, tam in casu, quo ipsis congrua portio, aut pensio per Coadiutorum assignetur ex fructibus Praebendae ejusdem Dignitatis, vel Canoniciatus, quam in casu, quo congruam portionem sibi assignatam habeant ex propriis, vel alterius patrimonialibus bonis, donec per obitum Coadiutori fiat locus eorum successioni ad dictam Dignitatem seu Canoniciatum,

tum, licite possint ab Episcopo, in cujus Diocesi sunt tituli ejusmodi Beneficiorum residentialium, sine litteris dimissorialibus Episcopi suæ originis, vel præcedentis Domicilii, ad Ordines promoveri?

Sac. Cong. Concil. die 1. Julii 1741. respondit: Coadjutoriam Canonicatus, vel Dignitatis sufficere, ut Coadjutor dicatur habere Domicilium requisitum in Constitutione Innocentii XII. incipien. Speculatores.

240 FULGINATEN. *Jurisdictionis*, in qua ad sequent. dub.

I. An facultas data Canonico Goga tamquam Judici Conservatori procedendi per unam Diocetam ultra Confina Diocesis Perusina sustineatur in casu &c. & quatenus negative;

II. An Breve confirmatorium deputationis comprehendat hujusmodi facultatem? & quatenus negative;

III. An sit locus relaxationi Censurarum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 1. Julii 1741. respondit: Ad I. & II. negative: ad III. ad mentem, & amplius.

241 ROMANA, *Fructuum Canoniciatus*, in qua ad seq. dub.

I. An, & a quo tempore fructus Canoniciatus debeantur, in casu &c.

II. An rata dictorum fructuum percepta in primo anno sit restituenda, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 22. Julii 1741. respondit: Ad I. deberi a die capæ possessionis: ad II. provisum in primo; & amplius.

242 CELSONEN. in qua ad sequent. dub.

I. An Communitas Presbyterorum, & Sodalitas Defunctorum erecta in Ecclesia S. Eulalie Villæ Bergæ valeant absque licentia Ordinarii acceptare legata, aliaque pia relicta sub perpetuo onere Missarum, Anniversariorum, & similium?

II. An prædicta loca pia possint pariter absque licentia Ordinarii facere investimenta pecuniarum provenientium ex retrovenditione Censuum in aliis similibus Censibus & investimentis, & quatenus negative ad utrumque;

III. An idem Ordinarius teneatur dictam licentiam gratis, & absque ullo emolumento assertæ Scripturæ, & asserti laboris Notarii, seu Cancellarii concedere, & sit statuendus terminus ad illam concedendam, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 22. Julii 1741. respondit: Ad I. & II. negative: ad III. affirmative ad primam partem, & quo ad secundam statuendum esse terminum 20. dierum, & amplius.

GAMERINEN. *Utenfilium*, in qua ad sequent. dubia.

I. An Capellani, & alii Sacerdotes etiam Canonici celebrantes in Ecclesia Collegiata S. Mariæ Terræ Matelicæ pro adimplendis oneribus Missarum propriis Capellaniis, vel sibi ipsis alio titulo, quam ratione Canoniciatus incumbenibus teneantur contribuere Sacristiæ dictæ Ecclesiæ pro Sacris Suppellectilibus? & quatenus affirmative;

Sac. Congr. Concil. die 9. Septembris 1741. respondit: Ad I. affirmative: ad II. servandam esse taxam juxta morem regionis.

SPOLETANA, *Juris Questuandi*, in qua ad sequent. dub.

I. An liceat PP.S. Antonii Viennensis, eorumque Præsentatis, Commissariis, Quæstoribus, Affictuariis, Patentatis, aliisque ipsorum Ministris, seu Officialibus quæstulare in Terra, & Territorio Hispelli, ceterisque locis Diocesis Spoletanæ? & quatenus affirmative;

II. An id fieri possit absque licentia Ordinarii Civitatis Spoleti?

III. An sit locus restitutioni elemosynarum, aliarumque oblationum perceptarum post præceptum Reverendissimi Episcopi, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 23. Septemb. 1741. respondit: Ad I. negative: ad II. provisum in primo: ad III. affirmative.

VITERBIEN. in qua ad sequent. dub. 245

1 An Confratres Orationis, & Mortis Civitatis Vetus quomodolibet intimati interesse teneantur Processionibus Sanctiss. Rosarii, tam in prima Dominica cujuslibet mensis, quam in prima Dominica Octobris?

2 An liceat dictæ Confraternitati Orationis, & Mortis levare Cadavera quomodolibet mortuorum, sive in Civitate, sive in Navibus, sive in Campesstri irrequisito Parocho?

3 An Confratres ejusdem Confraternitatis requisiti a Parocho, ut eum associarent ad levandum, & deferendum aliquod ex supradictis Cadaveribus, ipsi accedere, & associare teneantur &c. & in casu renuentiæ;

4 An Parochus possit invitare unam ex aliis Confraternitatibus?

5 An liceat eisdem Confratribus ipsorum Vexillum apponere in capite Feretri præsente Cruce Parochi, seu potius illud dimittere in ingressu, & in angulo Ecclesiæ?

6 An liceat Capellani Confraternitatum dictæ Civitatis tam in Processionibus per eam peragendis, quam in associatione Cadaverum tumulandorum in eorum Ecclesiis, quam in Parochiali, seu aliis, deferre Stolum præsentibus Parocho, vel Vice-Parocho?

7 An Parochus possit subrogare Vice-Parochum in associatione Cadaverum tumulandorum sive intra, sive extra Parochialem, & quatenus affirmat.

8 An ipso quomodolibet impedito faciendum sit funus supra dictis Cadaveribus a Vice-Parocho cum solita participatione emolumentorum?

9 An sit observanda transactio approbata a clar. mem. Card. S. Crucis; & quatenus affirmative;

10 An in casu etiam alterius impedimenti Parochi præter expressa in primo Capitulo dictæ transactionis servanda sit eadem dispositio, & debeat Parochus rationem reddere Confraternitati Orationis & Mortis de suo impedimento?

11 An liceat eidem Confraternitati dirigere, & peragere processionem B. Virginis septem Dolorum extra ambitum suæ Ecclesiæ, & liceat ejus Capellano benedicere Populum irrequisito Parocho, num ipse intervenire, & benedicere velit, & quatenus Parochus intervenire nolit;

12 An saltem requiratur ejus licentia?

13 An Benedictio Populo impertienda cum Augustissimo Sacramento occasione illius expositionum faciendarum in Ecclesia dictæ Confraternitatis, valente Parocho, danda sit per ipsum, sive potius per Capellanum dictæ Confraternitatis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 16. Decembris 1741. respondit; Ad 1. affirmative: quatenus invitantur per Schemam: ad 2. negative ad formam sententiae Ordinarii: ad 3. affirmative, ad formam dictæ sententiae: ad 4. affirmative: ad 5. negative ad primam partem: ad 6. affirmative: ad 7. 8. 9. & 10. servandam esse concordiam, & in casu interveniens Parochi deberi solita emolumenta: ad 11. affirmative de licentia Episcopi: ad 12. satis provisum: ad 13. affirmative: ad formam Concordiæ.

246 GADICEN. seu HISPALEN. Ordinationis, in qua ad sequens dub.

I. An Sacerdos Joseph Franciscus Zuniga po-

tnarit a quocumque Archiepiscopo licite ordinari cum Dimissoriis Magni Prioris Religionis Hierosolymitanæ Regni Castellæ, seu Commendatoris de Acre, aut alterius Superioris Ordinarii dictæ Commendæ, vel potius illicite, ita ut incurrit Suspensionem? & quatenus affirmative quo ad secundam partem;

II. An sit locus dispensationi ad cautelam, seu, an, & quomodo sit providendum, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 20. Januarii 1741. respondit: Sacerdotem Zuniga fuisse illicite ordinatum, & incurrisse suspensionem, ob non servatam formam Bullæ Speculatores, ac proinde indigere absolutione, & ad Episcopum Gadicensem pro facultate absolvendi ejus arbitrio.

SABINEN. Jurium Parochialium, in qua ad 247 sequent. dub.

1 An, & per quantum tempus, junctis interpolatis absentiar vicibus, liceat Parocho quolibet anno abesse a Parochia?

2 An pro tempore absentiar teneatur relinquere Substitutum?

3 An, & per quantum tempus, junctis interpolatis absentiar vicibus, liceat Canonicis quolibet anno abesse a residentia?

4 An pro tempore absentiar teneantur relinquere Substitutos?

5 An Parochus præsens, & non impeditus nec in aliis exercitiis Parochialibus occupatus, debeat per seipsum exercere munia Parochialia?

6 An concurrente necessitate assistendi infirmo de tempore exercitiorum Parochialium in Ecclesia spectet ad Parochum assistentia præstanda infirmo, seu potius ad Canonicos?

7 An in solemnitatibus incidentibus in die, quo spectat ad Canonicos jus canendi Missam etiam solemnem, competat Parocho jus dictam Missam canendi? & quatenus affirmative;

8 An sit præstanda Parocho elemosyna, quæ competit Canonicis?

9 An idem jus canendi Missam etiam solemnem in aliis festis minus solemnibus, tam de præcepto, quam ex devotione cujuscumque in diebus spectantibus ad Canonicos spectat ad Parochum, &c. & quatenus affirmative;

10 An eidem Parocho sit præstanda elemosyna?

11 An Parochus singulis diebus festis teneatur Sacrificium applicare pro populo?

12 An Canonicis subrogantibus alium Presbyterum in eorum locum jus competat Parocho celebrandi, seu officianti in exclusionem dicti Substituti? & quatenus affirmative;

13 An

13 An eidem Parocho competat eleemosyna; seu emolumentum?

14 An sit facienda repartitio officiorum, seu anniversariorum, quæ celebrantur per Confraternitatem, vel Confratres, vel et quæstuationibus, ita ut distribuantur æqualiter in diebus, quibus spectat ad Parochum, & Canonicos cantus Missæ, seu potius competat Parocho, ita ut celebrentur in suis diebus?

15 An quando cantanda est Missa solemnis, vel minus solemnis pro defuncto presente Cadavere in die festo etiam solemni occurrente in diebus, quibus spectat ad Canonicos jus canendi Missam, spectet ad Parochum canere dictam Missam de Requiem pro defuncto, & aliam solemnem, vel minus solemnem ad Canonicos; & quatenus affirmative;

16 An eidem Parocho, seu potius Canonico danda sit eleemosyna supradictæ Missæ de Requiem, quando nulla adsit eleemosyna pro alia Missa de Sancto, in casu &c.

S. Cong. Conc. die 10. Martii 1742. respondit: Ad 1. licere tantum juxta dispositionem S. Concilii Tridentini: ad 2. affirmative arbitrio Eminentiissimi Episcopi: ad 3. servandam esse etiam quoad Canonicos dictam dispositionem Tridentini: ad 4. arbitrio Eminentiissimi Episcopi: ad 5. affirmative: ad 6. & reliqua ad Eminentiissimum Episcopum tam facultatibus necessariis, & opportunis etiam concordandi.

248 FIRMANA, Concionatoris, in qua ad seq. dub.

I. An Concionatores Ordinis Eremitarum S. Augustini, qui per turnum eliguntur a Communitate in Castro S. Angeli in Pontano, ultra benedictionem, teneantur etiam petere approbationem a Reverendissimo Archiepiscopo? & quatenus affirmative;

II. An dicti Concionatores teneantur se presentare coram Vicario Foraneo locali, & docere tam de dicta approbatione, quam de benedictione?

III. An, & de quibus eleemosynis, quæ recipiuntur occasione Concionum Adventus, & Quadragesimæ, idem Vicarius Foraneus valeat exigere rationem, in casu &c.

S. Cong. Conc. die 21. Aprilis 1742. respondit: Ad 1. affirmative in casu, de quo agitur: ad 11. affirmative: ad 111. Vicarium Foraneum certiores fieri debere de eleemosynis, quæ colliguntur pro subsidio Terre Sanctæ, Redemptionis Captivorum, Hospitali, & Suffragio Animarum purgantium tantum.

FERETRANA, Juris sepeliendi, in qua ad 249 seq. dub.

I. An Vener. Monasterium Monialium S. Claræ Terræ Maceratæ Feltriæ liceat sepelire in ejus Ecclesia Cadavera puellarum educationis causa ibidem commorantium, & in eodem Monasterio decedentium? & quatenus negative;

II. An sit restituendum Parocho ejusdem Terræ Cadaver Annæ Bartoli educationis causa in dicto Monasterio degentis, ibique defunctæ, & sepultæ; sive saltem facienda sit declaratio de ea retinenda nomine Parochiæ?

III. An eidem Parocho restituenda sint una cum cera integra emolumenta funeris ejusdem Annæ Bartoli, in casu &c.

S. Cong. Conc. die 21. Aprilis 1742. respondit, Ad 1. affirmative consisto de electione Sepulture: ad 11. negat. ad 111. deberi quantum funeralem tantum.

SPOLETANA, in qua ad seq. dub.

250

I. An Cadaver Baronis Francisci Mariæ de Pretis simulatum in Ecclesia Patrum Congregationis Oratorii Civitatis Spoleti sit restituendum, in casu &c.

II. An omnia emolumenta funeris dicti Baronis de Pretis sint restituenda, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 21. Julii 1742. respondit: Negative ad utrumque, & amplius.

FIRMANA, Concionatoris, in qua ad seq. 251 quæst. dub.

An quoad primum, & secundum dubium sit standum, vel recedendum a decisis, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 11. Augusti 1742. respondit: In decisu, & amplius.

ALEXANEN. in qua ad seq. dub,

252

1 An Episcopus Alexani participare possit de Massa communi Capituli Ecclesiæ Cathedralis? & quatenus affirmative;

2 An, & quæ onera ejusdem Massæ idem Episcopus subire teneatur?

3 An scriptus litium, quæ prævia conclusione Capitulari introducuntur, detrahi possint ex massa communi ante illius divisionem inter Capitulares? & quatenus, affirmative;

4 An portio Episcopi immunis esse debeat a sumptibus litium, quæ contra ipsum intentatæ fuerint? & quatenus affirmative;

5 An

5 An cogendum sit Capitulum ad reintegrandam partem Episcopi de expensis dictarum litium usque adhuc detractis ab eadem massa, in casu &c.

6 An elemosynæ pro Missis cantatis Defunctorum præsentæ Cadavere, & pro anniversariis adventitiis distribuendæ sint inter solos præsentæ, vel potius ad instar distributionum quotidianarum, in casu &c.

7 An, & quæ portio debeat Episcopo de eisdem elemosynis; etsi non intersit Choro?

8 An Episcopus possit participare de emolumentis anniversariorum perpetuorum de præcepto Testatorum Canonici præsentibus distribuendis, in casu &c.

9 An Edictum ab Episcopo latum, quo sub variis poenis fuit interdicta anticipata Missarum satisfactio, sustineatur, in casu &c.

10 An idem Episcopus possit sibi metipsum applicare multas, & quatenus negative?

11 An Episcopus possit applicare eandem multas Fabricæ Ecclesiæ, in casu &c.

12 An constet de inobservantia Taxæ Innocentianæ in Curia Episcopali Alexani quoad collationem Beneficiorum, Ordinum, & exequutionem dispensationum Matrimonialium? & quatenus affirmative?

13 An, & in quas poenas incurrerint Episcopus, ejusque Officiales, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 1. Septembris 1742. respondit: Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative juxta solitum: ad 3. negative quoad Massam communem destinatam pro distributionibus: ad 4. videatur in casibus particularibus: ad 5. ut ad quartam: ad 6. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad 7. & 8. negative: ad 9. affirmative: ad 10. negative: ad 11. Episcopus supplicet in casu indigentia: ad 12. & 13. Episcopus sedulo invigilet, ut Taxa Innocentiana omnino servetur; & quoad præteritum consulat conscientia suæ.

353 TUDERTINA, Jurisdictionis in qua ad sequent. dub.

I. An Episcopus habeat jus visitandi Ecclesiam Consolationis, tam in iis, quæ concernunt Cultum Divinum, quam in iis, quæ respiciunt gubernium Economicum; ita ut Rectores, aliique Administratores dictæ Ecclesiæ teneantur eidem rationem reddere?

II. An idem Episcopus habeat jus visitandi Hospitale dictæ Ecclesiæ, & respective exigendi redditionem rationis ab illius Administratoribus?

III. An prædicti Rectores, & Administrato-

res subjaceant *Extravag. Ambitiosa, de Rebus Eccles. non alien.* quoad alienationes Bonorum, tam non subjectorum, quam subjectorum oneribus Missarum ex Testatorum voluntate, non obstante asserto privilegio? & quatenus affirmative?

IV. An alienationes hucusque factæ sine beneplacito Apostolico teneantur, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 22. Septembris 1742. respondit: Ad 1. affirmat. quoad ea quæ concernunt cultum Divinum; in reliquis negative: ad 11. ut in primo, reservato jure Episcopo incumbendi exequutioni piarum dispositionum: ad 111. affirmative quoad bona subjecti oneribus Missarum tantum: ad 4. provisum in tertio.

LYCIEN. Clausura, in qua ad seq. dub. 254

1 An Episcopus visitans Clausuram Monialium Regularibus subjectarum ingredi possit. cum Pluviali, & Stola?

2 An Episcopo visitare volenti Clausuram dd. Monasteriorum, Moniales teneantur erigere in Ecclesia exteriori, vel interiori Sedem cum Baldachino, vel solummodo sufficiat illi stratum preparare in utraque Ecclesia?

3 An Episcopum dd. Monasteriorum Clausuram visitare volentem teneantur Moniales omnes excipere processionaliter cum Cruce, & Cantico *Benedictus*?

4 An prior Provincialis possit ad formam Constitutionis Alexandri VII. Clausuram interioriorem visitare, septa Monasteriorum Monialium. sine curæ subjectarum ingrediendo absque ulla licentia Episcopi? & quatenus affirmative?

5 An Episcopus saltem debeat certiorari die, & hora talis visitationis, & a quo?

6 An Prior Provincialis pro-Visitatione Clausuræ interioris possit in Convisitatorem assumere Patrem Vicarium earundem Monialium, vel quemlibet alium Fratrem sui Ordinis maturæ ætatis absque licentia Episcopi, vel ejus certioratione?

7 An idem Provincialis visitationem personalem Monialium Monasteriorum exemptorum sui Ordinis valeat facere ad crates tantum?

8 An idem Prior Provincialis ab Episcopo impeditus, ne talem visitationem ad crates faciat, eadem facere possit ad Confessionale, vel ad fenestrellam Sanctissimæ Communionis?

9 An eandem Visitationem alibi faciens, veluti ad Confessionale, vel ad fenestrellam Sanctissimæ Communionis, incidat in poenas Constit. Alex. VII.

10 An Episcopus directæ, vel indirecte impediens

diens talem Visitationem incidat in pœnas Constit. Clementinæ de Stat. Monachorum?

11 An Prior Conventus S. Joannis de Aymo Ordinis Prædicatorum Civitatis Lycien. & Vicarius Ordinarius dictorum Monasteriorum absque licentia Episcopi Loquutorium ingredi possit, ibique cum suis Monialibus alloqui, an vero solummodo, quando sic exigat exacta administratio sui Officii?

12 An idem Pater Vicarius absque licentia Episcopi ingredi possit ad visitandas Crates, ne Moniales, absque debita licentia clandestine Sæculares, & Regulares alloquantur?

14 An Prior Provincialis, vel ejus Pater Vicarius dictorum Monasteriorum, aut alius quicumque Religiosus absque licentia Episcopi possit in Confessionario extraordinario sedere, ibique Monialium Confessiones excipere?

14 An in Confessionario ordinario, vel extraordinario possit eandem Moniales exhortari, & audire?

15 An Superior Regularis Vestibus Sacris indutus associando puellam habitu Ordinis initiandam, absque licentia Episcopi possit in atrio clausuræ (quod omnibus patet) ingredi, ibique puellæ benedictionem dare, an verò sistere debeat in via publica ante januam Clausuræ exterioris, & quatenus affirmat. ad primam partem;

16 An hoc idem in habitu Ordinis agere possit in ingressu, & egressu puellæ tam educandæ, quam Ancillæ?

17 An salvo jure Episcopi una simul cum Superiori Regulari revidendi computa dd. Monasteriorum, possit Superior Regularis absque licentia Episcopi Loquutorio interesse tempore, quo a Factore, (qui Procurator nuncupatur) coram Monialibus deputatis mensatim recitantur computa in libro majori reportanda?

18 An in quibuscumque contractibus tam Activis, quam passivis per Notarium in Loquutorio rogandis (salvo jure Episcopi tribuendi licentiam pro rogatione eorundem) possit Superior Regularis interesse eisdem Contractibus absque licentia Episcopi?

19 An in absentia Superioris Regularis Confessarius remaneat Vicarius dictorum Monasteriorum?

S. Congr. Concil. die 22. Septembris 1742. respondit: Ad 1. negative quoad Pluviale, & affirmative quoad Stolam: ad 2. sufficere præparationem strati: ad 3. teneri Moniales excipere Episcopum sine Processione, Cruce, & cantu: ad 4. affirmative semel tantum in anno ad formam ejusdem constitutionis: ad 5. Episcopum excusandum esse per Custodem clausuræ: ad 6.

affirmative servata forma prædictæ Constitutionis: ad 7. affirmative, & ab Episcopo non esse impediendum: ad 8. provisum in septimo: ad 9. affirmative: ad 10. recurrant in casibus particularibus: ad 11. affirmative in casu tantum, quo ita postulet exacta administratio Officii: ad 12. affirmative: ad 13. & 14. negative: ad 15. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad 16. ut ad quantum decimum: ad 17. & 18. & 19. affirmative, & amplius in omnibus.

VITERBIEN. in qua ad seq.

255

1 An Canonici secundæ, tertiæ, & quartæ erectionis veniant sub nomine Capituli: itaut una cum Archipresbytero, & Canonicis primæ erectionis unicum corpus constituent?

2 An Canonici secundæ, tertiæ, & quartæ erectionis debeant admitti ad participationem omnium emolumentorum, & distributionum provenientium ab exercitio Curæ Animarum, & a Legatis piis tam Missarum, quam Anniversariorum relictorum a Testatoribus ante erectionem dictorum novorum Canonicorum, seu potius participare debeant de relictis tantum post novas erectiones? & quatenus negative ad primam partem:

3 An iidem Canonici noviteneantur interesse Choro dum adimplentur onera perpetua spectantia ad antiquos tantum Canonicos?

4 An iidem Canonici novi participare debeant de legato annuo relicto Capitulo ab Olympia Padovani? & quatenus negative;

5 An teneantur interesse celebrationi Missæ solemnis, & aliarum functionum, quæ ab eadem Testatrice demandantur?

6 An, & ad quæ onera, & expensas Capituli concurrere debeant novi Canonici, in casu &c.

7 An ab Archipresbytero, & a quibuscumque Canonicis debeatur media annata, in casu &c.

S. Congr. Concil. die 23. Decembris 1742. respondit: Ad 1. affirmative: ad 2. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam: ad 3. affirmative: ad 4. & 5. affirmat. exceptis tantum oneribus, & expensis concernentibus exercitium Curæ Animarum, & Legata, de quorum emolumentis non participant: ad 6. Dilata.

ALEXANEN. Celebrationis Missarum, in 256 qua ad seq. dub.

An celebratio Missarum adimplenda per Alexandrum Arcella, & Ignatium Seraphinum in Ec-

Ecclesia Parochiali Tiliari, Sacerdotibus exteris eidem benevolis committi valeat, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 16. Januarii 1743. respondit: Affirmative, soluta tamen elemosyna, juxta Decretum Episcopi, & amplius.

157 PAPIEN. in qua ad seq. dub.

1 An liceat Abbatibus Sanctissimi Salvatoris, & Sanctorum Spiritus, & Galli Ordinis Cassinensis admitti facere Puellas in Capitulo Monialium Monasteriorum SS. Mariæ, & Aureliani, & S. Mariæ Theodatz pro acceptatione ad habitum, antequam exploretur ab Episcopo illarum voluntas, in casu &c.

2 An Abbates prædicti admittere possint eadem Puellas in præfatis Monasteriis ad finem vestitionis, & ut in eis morentur in habitu seculari per mensem, vel ad aliud tempus, etiam pro probanda illarum vera vocatione, vel pro quacumque alia causa absque licentia Sedis Apostolicæ, in casu &c.

3 An Abbatibus prædictis liceat absque particulari licentia Episcopi in scriptis concedere licentias ingrediendi Claustrum dictorum Monasteriorum cuivis personæ etiam necessario admittendæ, in casu &c.

4 Quot, & quas personas iidem Abbates secum assumere debeant occasione eorum ingressus intra septa dictorum Monasteriorum pro explenda locali Visitatione?

5 An dicti Abbates extra casum dictæ localis Visitationis possint ingredi septa Monasteriorum? & quatenus negative;

6 Quot, & quas personas assumere teneantur in socios?

7 A quo, vel quibus personis associatus esse debeat Confessarius dd. Monialium in casibus administrandi Sacramenta Monialibus infirmis, & commendandi Animas, in casu &c.

8 An exceptis dd. casibus administrationis Sacramentorum, & commendationis Animarum possit dictus Confessarius ingredi intra septa dd. Monasteriorum, in casu &c.

9 An Episcopus possit a Monialibus prædictis exquirere redditiones rationum, in casu &c.

10 An eisdem Monialibus liceat, absque licentia Episcopi exponere solemniter in eorum Ecclesiis SS. Sacramentum, in casu &c.

11 An Abbatissæ utriusque Monasterii recipere teneantur a Ministris Curie Episcopalis Edicta, sive mandata, quorum executio a S. Sede specialiter delegatur Episcopo, in casu &c.

12 An Abbates prædicti, inconsulto Episco-

po, possint concedere licentias tam secularibus, quam Regularibus ipsis benevolis, etiam si sint propriæ Congregationis, accedendi ad Locutoria Monialium dd. Monasteriorum? & quatenus affirmative;

13 In quibus tantum casibus concedere possint dictas licentias?

14 An Episcopus valeat supradictas licentias in casu transgressionis, vel abusus revocare, & Transgressores quoscumque coercere, & quibus poenis in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 16. Martii 1743. respondit: Ad 1. Negative: ad 2. Quoad admissionem causa educationis non posse absque licentia Sedis Apostolicæ, quoad reliquos vero casus non posse absque licentia Episcopi: ad 3. negative: ad 4. 5. 6. 7. & 8. servandam esse omnino in omnibus Constitutionem Alexandri VII. incipien. Felici: ad 9. affirmative: ad 10. negative: ad 11. affirmative: ad 12. negative: ad 13. prævisum in precedenti: ad 14. affirmative juxta Constitutiones Gregorii XV. & Alexandri VII., & amplius in omnibus.

TARENTINA, Beneplaciti Apostolici, in 158 qua ad sequent. dub.

1 An locationes, seu concessiones bonorum, de quibus agitur, valide, & licite fieri possint absque beneplacito Apostolico ad vitam Canonicorum, & Portionariorum? & quatenus negative;

2 An consulendum sit Sanctissimo pro concessione Brevis, seu Indulgi locandi, vel concedendi dicta bona absque beneplacito Apostolico, & auctoritate Reverendissimi Archiepiscopi, in casu &c. & quatenus negative ad utrumque;

3 An locus sit sanationi locationum, seu concessionum jam factarum absque beneplacito Apostolico, in casu &c.

4 An Canonici, & Portionarii Collegiarum Ecclesiarum Terræ Cryptalesarum, ob locationes, seu concessiones dictorum bonorum hæcenus factas absque beneplacito Apostolico incurrerint poenas Extrav. Ambitiose, de Rebus Eccl. non alien. & quatenus affirmative;

5 An, & quomodo sint absolvendi a dictis poenis, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 4. Maji 1743. respondit: Prævia absolutione ad cautelam pro gratia sanationis quo ad concessionem hæcenus factam; quo vero ad concessionem in posterum faciendam recurrant in casibus particularibus.

259 VIGLEVANEN, *Funerum*, in qua ad seq. d.

1 An constet de electione Sepulcræ, ita ut sit locus exhumationi: Cadaveris, & transportationi ejusdem ad Ecclesiam S. Bernardini, in casu &c.

2 Quæ emolumenta debeantur Præposito accedenti tam cum Clero, quam sine Clero pro associatione cadaverum ad d. Ecclesiam S. Bernardini occasione electionis Sepulcræ, in eadem Ecclesia?

3 An occasione associationis dictorum cadaverum ad d. Ecclesiam S. Bernardini, liceat Præposito accedenti tam cum Clero, quam sine Clero ingredi ejusdem januam cum Stola, Pluviali, & Cruce elevata, in casu &c.

S. Cong. Conc. die 18. Maii 1743. respondit: Ad 1. negative: ad 2. Dilata., & proponatur auditis Parochianis: ad 3. Dilata., & coadjuvantur probationes super consuetudine.

260 FERETRANA, *Concionatoris*, in qua ad seq. dub.

1 An Concionatores etiam nominati per Communitatem, tam tempore Adventus, quam Quadragesimæ, teneantur accipere approbationem, & Litteras ab Episcopo pro Concionibus habendis, & quatenus affirmative;

2 An in hujusmodi Litteris paternalibus fieri debeat mentio nominationis?

3 An Episcopus legitime insituerit Processum ob omiffas Conciones tempore Adventus præteriti, illumque valeat prosequi usque ad terminationem, utendo censuris, aliisque Juris remediis, in casu &c.

4 An licite potuerit appellari ad Metropolitanum Urbini, & sustineantur acta ab eo facta, in casu &c.

5 An sustineantur censure latæ contra Ubaldum Paulini, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 3. Augusti 1743. respondit: Ad 1. & 11. affirmative: ad 111. & 12. ad mentem: ad 5. negative, & amplius.

261 ALEXANEN. *Funerum*, in qua ad seq. dub.

1 An electio Sepulcræ facta a Fratribus Pisano pro eorum familia in Ecclesia Fratrum Prædicatorum Terræ Tricassi sustineatur, ita ut omnia cadavera ejusdem Familiz, nulla alia facta electione Sepulcræ, tumulanda sint in dicta Ecclesia, soluta Parocho portione Canonica de jure debita, in casu &c.

TOM. X.

2 An constet de electione Sepulcræ Leonardi Pisano in Ecclesia Parochiali dictæ Terræ, in casu &c. & quatenus negative;

3 An illius cadaver cum emolumentis funerum, soluta Parocho dicta portione Canonica, restituendum sit Ecclesiæ Fratrum Prædicatorum, in casu &c.

4 An electio Sepulcræ in dicta Ecclesia Prædicatorum facta a Jacobo Minerva pro filio impubere sustineatur, ita ut cadavera dictorum impuberum sepulta in relata Ecclesia cum emolumentis funerum restituenda sint Ecclesiæ Parochiali?

5 An electio sepulcræ facta ab Angelo Lezzi pro filia impubere in eadem Ecclesia Prædicatorum sustineatur; ita ut illius cadaver sepultum in Ecclesia Parochiali sit restituendum dictæ Ecclesiæ Prædicatorum?

6 An Electio Sepulcræ per actum publicum expleta die 23. Octobris 1729. in Ecclesia Fratrum Prædicatorum per Sodales Oratorii SS. Rosarii in eodem actu contentis, illa ante obitum non revocata, sustineatur?

7 An electio Sepulcræ facta in eadem Ecclesia per publicum instrumentum, seu alium actum ab aliis Sodalibus dicti Oratorii in ipsum respectu receptione, & ante obitum non revocata sustineatur, in casu &c.

S. Cong. Conc. die 3. Augusti 1743. respondit: Ad 1. Negative: ad 2. affirmative: ad 3. Satis piavissimè in antecedentibus: ad 4. negative citra tamen exhumationem cadaverum: ad 5. negative: ad 6. negative: ad 7. negative, & amplius in omnibus præterquam quoad 6.

UGENTINA, *Ordinum*, in qua ad seq. dub. 262

An Ordines Exorcistatus, & Acolythatus, modo, quo supra, suscepti a Fratre Bonaventura a Russo sint reiterandi, in casu &c.

S. Cong. Conc. die 3. Augusti 1743. respondit: Prævia Pœnitentia salvari imponenda per Superiores Ordinis reiterandos esse sub conditione.

FANEN. *Procuracionis*, in qua ad seq. dub. 263

I. An omnes visitationi subiecti, & signanter Confraternitates, nec non Beneficia simplicia, ac Capellas perpetuas possidentes in Castro Carticeto veneantur per contributum ad Procuracionem, in casu &c.

II. An Plebanus, qui sustinuit totum pondus Procuracionis in retroactis visitationibus, sit proportionaliter reintegrandus ab aliis visitatis, in casu &c.

E

Sag.

Sac. Cong. Concil. die 24. Augusti 1743. respondit: Ad 1. affirmative: ad 11. affirmative pro Procuratoribus prestis ab anno 1735. citra.

264 VITERBIEN. Capellanie, in qua ad seq. d.

I. An attenta notabili diminutione hereditatis Fundatricis deveniri debeat ad erectionem Capellaniz cum reductione oneris Missarum, & in qua quantitate, & quomodo, in casu &c.

II. An pro expensis hujus litis, sint erogandi fructus interim decursi Capitalis Capellaniz adhuc non erectiz, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 11. Januarii 1744. respondit: Ad 1. affirmative ad rationem perpetue: ad 11. affirmative, & ad D. Secretarium pro taxatione.

265 NULLIUS, seu NONANTULANA, Jurium Parochialium, in qua ad seq. dub.

1 An Oratorium B. M. V. della Brulacqua existens intra limites Ecclesiz Parochialis S. Jacobi, dicendum sit Oratorium publicum, vel privatum? & quatenus affirmative quoad primam partem;

2 An, & quibus diebus in d. Oratorio liceat celebrare Sacrum per ejus Capellatum, vel alios Sacerdotes?

3 An in solemnioribus Festivitatibus B. M. V. & aliis diebus Festis Missa Parochialis celebrari debeat hora competenti, ut post eam possint celebrari Missz in dicto Oratorio?

4 An Capellano, & Rectori d. Oratorii liceat Conciones, seu exhortationes habere ad Populum de licentia Eminentissimi Abbatis, etiam invito Parocho?

5 An Benedictiones Candelarum, Cinerum, Palmarum, & ovorum explere, nec non mulieres ad Purificationem post partum recipere?

6 An in dicto Oratorio liceat retinere Sedes Confessionales pro Confessionibus audiendis?

7 An liceat Capellano predicto Sanctissimz Eucharistiz Sacramentum ministrare, tam inter Missarum celebrationes, quam in intervallo Missarum?

8 An retinere valeat Tabernaculum in Altari pro asservando Sanctissimz Eucharistiz Sacramento dumtaxat de mane, & post Missarum celebrationes Tabernaculum apertum, & vacuum retinere?

9 An dicto Capellano, seu Rectori liceat capulas habere in parietibus Oratorii pro elemosynis recipiendis, vel questus peragere per ipsum, & per alios?

10 An oblationes, & elemosynz, quz sunt in dicto Oratorio, erogandz sint in beneficium ejusdem Oratorii, vel potius debeantur Parocho S. Jacobi?

11 An administratio earundem spectet ad Capellatum dicti Oratorii, seu potius ad Parochum?

12 An de oblationibus predictis sive per Capellatum, sive per Parochum reddenda sit ratio Ordinario?

13 An in dicto Oratorio retineri valeat Campanile cum Campanis eo modo, quo ad presens reperitur?

Sac. Congr. Concil. die 28. Junii 1744. respondit: Ad 1. affirmative quoad primam partem; negative quoad secundam, & amplius: ad 2. affirmative, exceptis tantum tribus diebus Majoris hebdomada, & amplius: ad 3. affirmative hora determinata ab Eminentissimo Abbate, & amplius: ad 4. affirmative, & amplius: ad 5. negative in casu, de quo agitur: ad 6. negative, nisi de licentia Eminentissimi Abbatis: ad 7. affirmative inter Missarum celebrationem, excepta die Paschalis, & communione Paschali, & amplius: ad 8. negative, & amplius: ad 9. affirmative de licentia Ordinarii: ad 10. affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam, & amplius: ad 11. affirmative quoad primam partem; negative quoad secundam: ad 12. affirmative, & amplius: ad 13. affirmative, & amplius.

WIGLEVANEN. Funerum, in qua ad seq. d. 266

I. An sit Randum, vel recedendum a decisis quoad electionem Sepulturz, & exhumationem Cadaveris, in casu &c.

II. Quz emolumenta debeantur Prapósito accedenti tam cum Clero, quam sine Clero pro associatione Cadaverum ad Ecclesiam S. Bernardini, occasione electionis Sepulturz in eadem Ecclesia?

III. An occasione associationis dictorum Cadaverum ad dictam Ecclesiam S. Bernardini liceat Prapósito accedenti tam cum Clero, quam sine Clero ingredi ejusdem januam cum Stola, Pluviali, & Cruce elevata, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 28. Junii 1744. respondit: Ad 1. In decis, & amplius: ad 11. deberi juxta solium excepto emolumento Pluvialis: ad 111. affirmative.

FIRMANA, Funerum, in qua ad seq. dub. 267

An liceat Parochis Civitatis Firmi occasione

rumulationis Cadaverum in Ecclesia Patrum de Observantia exigere Cereum, seu Intortitium, tam in die Funeris, quam in diebus sequentibus, & in die Anniversarii, in casu &c.

Sac. Congr. Conc. die 18. Julii 1744. respondit: *affirmative quoad diem Funeris; & duas sequentes. Quo vero ad Anniversarium coadjuvantur probationes.*

268 HORTANA, in qua ad seq. dub.

I. An Canonicus Parochus Ecclesie Cathedralis Hortanz teneatur applicare Missam pro populo omnibus diebus Festis, vel potius sufficiat Missa Conventualis, quae a Capitulo per turnum quotidie applicata fuit, & applicatur pro Populo; & quatenus affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam;

II. An Capitulum ultra Missam Conventualem teneatur per Turnum omnibus diebus Festis applicare aliam Missam pro Populo? & quatenus negative;

III. An Capitulum teneatur prestare Canonico Parocho elemosynam pro applicatione Missae pro Populo?

IV. An Canonicus Parochus teneatur singulis diebus Festis sermonem habere ad Populum post lectum in Missa Evangelium, vel potius servanda sit consuetudo explicandi Evangelium post doctrinam Christianam haberi solitam a Parocho in Ecclesia Cathedrali?

V. An servanda sit consuetudo intermittendi doctrinam Christianam Mense Octobris, & Mense Decembris usque ad diem 12. Januarii, aliisque diebus impeditis, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 8. Augusti 1744. respondit: *Ad 1. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad 11. Provisum in primo: ad III. dilata: ad IV. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad V. negative.*

269 HORTANA, in qua ad seq. dub.

III. An Capitulum teneatur prestare Canonico Parocho elemosynam pro applicatione Missae pro Populo?

Et an sit standum, vel recedendum a decisioe quoad 1. II. IV. & V.

Sac. Congr. Concil. die 29. Augusti 1744. respondit: *Ad III. affirmative, in reliquis in decisioe.*

CASTRIMARIS, *Primiceriatus*, in qua ad 270° seq. dub.

An liceat moderno Canonico Theologo Ecclesie Cathedralis Castri Maris assequi, & simul retinere Dignitatem Primiceriatus cum adjuncta Præbenda de Jurepatronatus ejusdem Capituli, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 19. Septembris 1744. respondit: *negative.*

LUCANA, in qua ad seq. dub.

171°

I. An satisfecerit Orator oneribus Beneficii, de quo agitur, celebrando duas Missas qualibet hebdomada, & peragendo Festum SS. Fabiani & Sebastiani quolibet anno, pro ut Anniversarium die sequenti, in casu &c. & quatenus negative;

II. An excusari promereatur Orator attentæ ejus bonæ fide, in casu &c.

III. An, & ad quæ onera teneatur in futurum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 21. Novembris 1744. respondit: *Ad 1. affirmative: ad 12. Provisum in primo: ad III. Servari salutum.*

HORTANA, in qua ad seq. dub.

272°

An sit standum, vel recedendum a decisioe quoad III. dubium in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 19. Decembris 1744. respondit: *Prævio recessu a decisioe negative.*

SALAMANTINA, *Erectionis*, in qua ad 273° seq. dub.

I. An Patres Minores de Observantia Ordinis S. Francisci habeant facultatem erigendi Tertium Ordinem nuncupatum de Pœnitentia ejusdem Ordinis S. Francisci privative quoad Patres Minores Excalceatos dicti Ordinis S. Francisci, in casu &c.

II. An sit supprimendus Tertius Ordo nuncupatus de Pœnitentia S. Francisci erectus a Patribus Minoribus Excalceatis Ordinis S. Francisci in Villa de Penaranda, in casu &c.

III. An Tertius Ordo in eadem Villa erectus a Patribus Minoribus de Observantia Ordinis S. Francisci sit supprimendus, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 20. Martii 1745. respondit: *Ad 1. negative, & amplius: ad III. negative, & amplius: ad III. negative.*

274 CIVITATEN. *Indulsi*, in qua ad seq. dub.

An Coadjutores Ecclesie Cathedralis Civitaten. gaudere valeant Indulto vacationis quinquaginta dierum recreationis causa, eo non utentibus Coadjutis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 3. Aprilis 1745. respondit: *Affirmative*.

275 RAVENNATEN. *Altiatis*, in qua ad seq. d.

I. An cessio domini, & proprietatis Altaris sustineatur, in casu &c.

II. An, & quomodo dictum Altare visitari possit ab Ordinario, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 29. Maii 1745. respondit: *Ad 1. affirmative quoad usum & possessionem per modum reinsegrationis, & amplius: ad 11. affirmative juxta solitum, & amplius.*

276 ALEXANDRINA, *Funerum*, in qua ad sequent. dub.

I. An liceat Priori vocare ad funera Sacerdotes sibi benevolos, seu potius sit servanda conventio inita sub die 25. Septembris 1740. in casu &c. Et quatenus affirmative ad secundam partem;

II. An Cereæ gellatoria libere pertineant ad Capellanos, seu potius liceat Priori modum sibi benevisum statuere, concordando cum Capellanis, in casu &c.

III. An Decretum Vicarii Generalis Alexandriz sit servandum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 28. Augusti 1745. respondit: *Ad 1. negative quoad primam partem, affirmative quoad secundam: ad 11. Partes deveniant ad conventionem juxta concordiam, & interim servetur solitum: ad 111. Provisum in precedentibus.*

277 AMERINA, *Missæ Conventualis*, in qua ad seq. dub.

An Capitulum, & Canonici Collegiatæ Luthani teneantur celebrare, & respective applicare Missam Conventualem, & quibus diebus, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 12. Martii 1746. respondit: *Teneri quotidie, sed absentis peculiaribus factis circumstantiis indulgendum esse pro applicatione omnibus diebus Festis de præcepto tantum.*

VVORMATIEN. *Jurisdictionis*, in qua ad 278 seq. dub.

1 An Eminentissimus Ordinarius Vvormatiensis, seu ejusdem Vicarius possit inhibere Regularibus Abbatiz Ebarbacensis Ordinis Cisterciensis, ne sine prævia ejus approbatione excipiant Confessiones Monialium Monasterii Marien-Munster ejusdem Ordinis?

2 An Eminentissimo Ordinario competat jus intercedendi, & præsidendi electionibus Abbatissarum dicti Monasterii?

3 An liceat eidem Eminentissimo Ordinario petere rationem Administrationis bonorum ipsius Monasterii?

4 An eidem Eminentissimo Ordinario competat jus explorandi voluntatem pællarum admittendarum, tam ad Habitum, quam ad Professionem in dicto Monasterio? & quatenus affirmative;

5 An occasione dictæ intercessionis redditio- nis Rationis, & explorationis, teneatur Monasterium ad aliquam expensam pro Ministris Curie Episcopalis Vvormatiensis, sive ex quocumque alio titulo?

6 An præfati Regulares, & Moniales cogi possint per multas pecunias in casibus prædictis?

7 An liceat fuerit exactio centum Imperialium facta a Reverendissimo Vicario Vvormatiensi, seu potius teneatur dictam summam Monasterio Marien-Munster restituere, & omnia damna reficere, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 9. Julii 1746. respondit: *Ad 1. 2. 3. & 4. affirmative: ad 5. negat. ad 6. affirmat. ad 7. affirmat. ad primam partem, & negative ad secundam.*

VVORMATIEN. *Jurisdictionis*, in qua re- 279-
proposita causa ad supradicta, & seq. nova dub.

1 An sit standum, vel recedendum a decisio- sub die 9. Julii anni currentis 1746. & quate- nus affirmative ad primam partem;

2 An posita facultate per Constitutionem Gregorianam Episcopis concessa intercedendi, & præsidendi electionibus Abbatissarum per se, vel per alium, liceat Eminentissimo Ordinario Vvormatiensi intercedere & præsidere per plures Commissarios ab ipso deputatos?

3 An ad actum electionis conscribendum ad- mitti etiam debeat Notarius, vel Cancellarius Curie Episcopalis Vvormatiensis, vel potius P. Secretarius Abbatis Regularis tantum?

4 An completa Canonica electio, liceat eidem

eidem Eminentissimo Ordinario, vel ejus Vicegerenti noeleſtam inſtallare, eique poſſeſſionem Dignitatis, & Officii Abbatialis tradere?

5 An ipſi Eminentissimo Ordinario competat jus Abbatias electas confirmandi;

6 An eidem Eminentissimo Ordinario jus comperat denunciandi, & determinandi diem electionis faciendæ, ſeu potius Reverendiſſimo Abbati Ebarbacenſi; & *quatenus negative quoad primam partem, & affirmative quoad ſecundam partem;*

7 An elapſa die præſcripta, & nemine ex parte Eminentiffimi Ordinarii comparente, liceat Reverendiſſimo Abbati Ebarbacenſi ad electionem prædeſſe, in caſu &c.

8 An poſt mortem Abbatiffæ liceat Reverendiſſimo Ordinario claudere, proprioque ſigillo obſignare cubicula Abbatialia, atque de ſubſtantia Monafterii Inventarium conficere, in caſu &c.

Sac. Cong. Concil. die 17. Septembr. 1746. reſpondit: Ad 1. 2. 3. 4. & 5. in ſpecie, & amplius: ad 6. & 7. ad mentem: ad 2. negative; 3. negative quoad primam partem, & affirmative quoad ſecundam: ad 4. & 5. negative: ad 6. negative ad primam partem: affirmative ad ſecundam: ad 7. affirmative: ad 8. negative.

280 FRISINGEN. in qua ad ſeq. dub.

I. An Abbates Monafterii Sanctorum Petri, & Pauli Vejaren. primam Tonſuram, & Minores Ordines ſuis ſubditis Regularibus conferre valeant; & *quatenus affirmative;*

II. An hujusmodi facultas competat antedictis Abbatibus abſque Benedictione Episcopali, in caſu &c.

Sac. Congr. Concil. die 17. Septemb. 1746. reſpondit: Ad 1. negative, & amplius: ad 11. proviſum in primo.

281 UXENTINA, Celebrationis Miſſarum, in qua tria dubia in diſputationem veniunt.

I. An celebratio Miſſarum reſtituta a Joſepho Ruſſo, Archidiacono Gaballo, & Joanne Dattilo in Altari Sanctiſſimæ Trinitatis, & Beatiſſ. Virginis erecto in Eccleſia PP. de Obſervantia Sancti Franciſci Civitatis Uxenti private ſpectet ac dictos Patres: Vel potius ſit in arbitrio Annæ Mariæ Gaballo alios deputare Sacerdotes; Et *quatenus negative quoad primam partem, & affirmative quoad ſecundam;*

II. An dicti Regulares teneantur patientiam

TOM. X.

præſtare, ut in eorum Eccleſia Sacerdotes Sæculares Miſſas reſtitutas celebrent? Et *quatenus negative;*

III. An onera earundem Miſſarum ſint transferenda ad aliam Eccleſiam?

Sac. Cong. Concil. die 13. Januarii 1748. reſpondit: Ad 1. affirmative ad primam partem; negative ad ſecundam in actu de quo agitur, excepto legato Archidiacono Gaballo: ad 11. teneri quoad legatum Archidiacono Gaballo, ſolutis menſilibus, & non attentæ reductione; In reliquis proviſum in primo: ad 111. negative.

UXENTINA, Legati, cujus dubia ſunt. 282

I. An Maria Gaballo teneatur celebrare facere Miſſas, de quibus agitur, pro anima Victoris de Montibus? Et *quatenus affirmative;*

II. An ſit in arbitrio dictæ Annæ Mariæ committere illarum celebrationem Sacerdoti Sæculari ſibi beneviſo, in caſu &c.

Sac. Cong. Concil. die 13. Januarii 1748. reſpondit: Ad 1. affirmative: ad 11. negative.

ARIMINEN. Cujus XIV. ſunt dubia. 283

1 An Episc. Ariminen. non obſtante aſſerto Brevi ſan. memor. Innocentii XII. competat Jus viſitandi Monafterium, & Moniales S. Sebaſtiani quoad clauſuram, & explendi alia, de quibus in Conſtit. Inſervabili ſan. memor. Greg. XV. in caſu &c. Et *quatenus affirmat.;*

2 An Episcopus Ariminen. viſitaturus clauſuram RR. Monialium Monafterii S. Sebaſtiani Civitatis Arimini Canoniciſ Regularibus ſubjecti, poſſit ipſas cogere ad ſubeundum onus Viſitationis perſonalis ad crates collocutorii circa ea, quæ pertinent ad clauſuram, in caſu &c.

3 An Episcopus in concernentibus clauſuræ cuſtodiam poſſit viſitare nedum crates, & mœnia exteriora Monafterii prædictarum Monialium, ſed etiam Chorum interiorem, dormitorium, cellas omnes inferiores, & superiores, aliaque loca, in caſu &c.

4 An, & quando puniendæ ſint Moniales, vel alii reſiſtentes dictæ viſitationi, aut eam impediennes, in caſu &c.

5 An Episcopus ejusdem Monafterii clauſuram viſitaturus poſſit ingredi ſola indutus?

6 An teneantur Episcopo ut ſupra viſitanti ſtratum cum pulvinari parare in Eccleſia interiori, & exteriori in caſu &c.

7 An, & a quibus Episcopo accedenti pro eadem viſitatione debeantur in ingreſſu, & egreſſu

ab Ecclesia honorificentiz, & præminentiz, actus reverentiales, & associatio, in casu &c.

8 An Episcopus possit solus cum suis Convisitatoribus ingredi, & visitare clausuram dictarum Monialium absque interventu P. Abbat, & Confessarii earumdem, sive aliorum Regularium ejusdem Ordinis, in casu &c.

9 An idem Episcopus possit exigere rationem administrationis bonorum prædictarum Monialium ad formam Bullæ san. mem. Gregorii XV. incip. *Inferutabili*, non obstante prætenso ejus non usu: Et, an pro hujusmodi effectu debeant asportari libri administrationis, aliarque scripturæ pro rationum revisione necessariæ ad ejus Palatium Episcopale, vel potius computa revideri debeant ad crates Monasterii, in casu &c. Et quatenus affirmative;

10 An in eadem redditione rationis intervenire debeant Abbas dicti Monasterii, alique Regulares ejus Ordinis, in casu &c.

11 An prædictis Canonicis Regularibus in illorum Comitibus, aut Capitulis liceat ultra Confessarium ordinarium deputare alium Vice-Confessarium ad annum, vel ad aliud certum tempus pro administrando Pœnitentiz Sacramento eisdem Monialibus, quoties ob absentiam, vel infirmitatem Confessarii ordinarii, vel aliam justam causam ita expedire videatur, in casu &c.

12 An hujusmodi Vice-Confessarius debeat pro qualibet vice intra tempus suæ deputacionis occurrente approbati ab Episcopo, vel potius sufficere eum semel ab initio approbati, in casu &c.

13 An idem Vice-Confessarius possit etiam ab Abbate, aut ab eorundem Canonicorum Regularium Capitulis deputari in Confessarium extraordinarium prædictarum Monialium ad formam Sac. Concilii Trident. sess. 25. cap. 10. de Regular.

14 An pro exercendo munere Confessarii extraordinarii sufficiat pariter quempiam idoneum a Superioribus Regularibus deputari, & ab Episcopo approbati semel per annum, vel potius requiratur approbatio Episcopi pro qualibet vice infra annum occurrente, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 27. Januar. 1748. respondit: Ad 1. & 2. affirmative, & amplius; ad 3. affirmative: ad 4. affirmative congruis juris remediis: ad 5. & 6. affirmative: ad 7. Affirmative quoad Confessarium, Officiales, aliosque Ministros Monasterii: ad 8. Affirmative: ad 9. Affirmative ad primam, & secundam partem, Negative ad tertiam: ad 10. Affirmative, & quatenus Abbas opportune motus non comparat-

rit, sive per se, sive per alium Regularem, revisionem fieri posse a solo Episcopo: ad 11. & 12. affirmative cum approbatione Episcopi, ac certiorato Episcopo in casu impedimenti, & cum ejusdem licentia: ad 13. Negative: ad 14. negative ad primam partem, & affirmat. ad secundam, & amplius in omnibus.

BURGI SANCTI SEPULCRI, Reductionis 284. Onerum Missarum.

Cosmas Rigiis Capellam fundavit in Ecclesia PP. Observantium Burgi Sancti Sepulcri, eamque dotavit scutis 105. in juncto heredibus onere solvendi scuta 12. 60. singulis annis pro Sacris nonnullis a PP. peragendis. Auctionem fuit onus ab Alexandro, & Antonio Rigiis Cosmæ heredibus, illudque impositum FF. quibus cesserunt hortum cum ædícula pro Sacratio construendo, solveruntque certam pecuniz quantitatem, qua Organum fuit constructum. PP. publico instrumento sese variis oneribus contra Franciscani instituti præscriptum obstrinxerunt, data etiam fide de nunquam procuranda reductione. Conventis sterere FF. ad annum usque 1724. quo Benedicti XIII. indulto, & Ministri Generalis præcepto factæ fuerunt in universo Ordine reductiones, præsertim onerum illorum, quæ altissimæ paupertati Franciscanæ adversabantur; atque omnes Missæ ad rationem manualis, quam dicunt elemosynæ redactæ fuerunt. Qua de causa Dominicus Rigiis heres Cosmæ, Alexandri, & Antonii recursum habuit ad S. C. C. & proposito dubio; An reductio, de qua agitur, sustineatur in casu? Ead. S. C. Concil. die 10. Februar. 1748. respondit; Dilata ad sequentem. Et reposita causa die 16. Martii 1748. sub eodem dubio, non fuit resoluta. Ac tandem reposita die 30. Martii ejusdem anni 1748. sub eodem dubio, An reductio, de qua agitur, sustineatur in casu? Ead. S. C. respondit: Affirmative.

COMEN. Functionum, in qua ad seq. dub. 285

1 An in Festo titulari Ecclesiæ, de qua agitur, aliisque Festis Missæ decantari valeant independentes a Parocho?

2 An Ven. Sacramentum exponi possit in dicta Ecclesia, sola impetrata licentia Episcopi, & independentes ab eodem Parocho?

3 An in supradicta Ecclesia per Sacerdotes ab Ordinario approbatos excipi valeant quocumque tempore Sacramentales Fidelium Confectiones independentes a dicto Parocho?

4 An independenter a Parochio extra tempus Paschale administrari possit in eadem Ecclesia Ven. Eucharistiae Sacramentum?

5. An ibidem de licentia Episcopi, & independenter a Parochio haberi possint Panegiricae Conciones?

6 An Anniversaria, & Officia pro Defunctis ad libitum celebrari valeant independenter a Parochio in eadem Ecclesia?

7 An, & cui comperat jus peragendi Exequias, & Officium Funebre super Cadaveribus, quae tumulantur in sepulcro dictae Ecclesiae?

Sac. Congr. Concil. die 16. Maii 1749. respondit: Ad 1. Negative: ad 2. affirmative: ad 3. Negative: ad 4. Negative praeterquam in actu celebrationis Missarum: ad 5. & 6. affirmative: ad 7. Competere Parochio.

286 URBANIEN. *Clausura*, in qua ad dub.

An Atrium, de quo agitur, sit extra Clausuram Conventus S. Francisci (Conventualium) Civitatis Urbanae, itaut servanda sit praetensa consuetudo immemorabilis super illius libertate, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. April. 1750. respondit: Negative, & amplius.

287 ALBINGANEN. *Processionis, & Nullitatis Interdicti*, in qua ad sequentia dubia.

I. An Patres Dominicani, & Patres Capucini Tabulae teneantur intervenire ad Processionem fieri solitam occasione primi ingressus Episcopi? & *quatenus affirmative;*

II. An Interdictum sustineatur, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 10. Julii 1750. respondit: Ad 1. affirmative praevia intimatione faciendi nomine Episcopi. Ad II. Negative, & amplius in omnibus.

288 TRANEN. *Juris funerandi, & Processionis*, in qua ad seq. dub.

1 An Patres Carmelitae Civitatis Trani occasione associationis cadaverum defunctorum sepeliendorum in eorum Ecclesia, teneantur ire ad levandum Archipresbyterum Curatum ab Ecclesia Cathedrali unica Parochiali, in casu &c. & *quatenus affirmative;*

2 An liceat nonnullis ex iisdem Patribus non intervenientibus una cum aliis in Ecclesia Cathedrali, se immiscere per viam, aut in Domo Defuncti una cum aliis Regularibus jam processionaliter incedentibus?

3 An post indictam ab Archipresbytero horam pro levandis cadaveribus ab eorum respective domibus, elapsa hora expectationis in dicta Ecclesia Cathedrali, liceat Patribus levare cadavera, illaque deferre ad eorum Ecclesiam tumultantem absque interventu Archipresbyteri, in casu &c.

4 An Archipresbyter associando cadavera defunctorum in Ecclesia Patrum, iisque intervenientibus, teneatur incedere sub eorum Cruce, seu potius dicti Regulares teneantur incedere sub Cruce Ecclesiae Cathedralis unicae Parochialis, in casu &c. & *quatenus affirmative quoad secundam partem;*

5 An Archipresbyter ingredi possit Ecclesiam Patrum cum Cruce, & Stola, & super cadaveribus ibidem tumulandis Officium peragere, in casu &c.

6 An dum ducitur Processio funeris per viam una cum cadavere ad Ecclesiam tumultantem dictorum Regularium, praeter praetintonationem Antiphonarum, fieri etiam debeat praetintonatio Psalmorum ab Archipresbytero Curato, seu potius a dictis Regularibus, in casu &c.

7 An Capitulum dictae Ecclesiae Cathedralis unicae Parochialis invitatum ad associationem cadaverum sepeliendorum in Ecclesia dictorum Regularium possit illam ingredi cum Cruce propria, & Stola, ibique Officia, aliasque funebres functiones super cadaveribus absolvere, in casu &c.

8 An, & de quibus Intortitiis, & Candelis, aliisque juribus, & Oblationibus funeralibus debeat Ecclesiae Cathedrali unicae Parochiali, vel Archipresbytero quarta funeralis occasione rumulationis cadaverum in dicta Ecclesia Regularium, in casu &c.

9 An iisdem Patribus liceat extra proprium Clausuram, & Districtum per loca consueta Civitatis facere solemnem Processionem B. M. Virginis de Monte Carmelo cum ejusdem simulacro in die ejus Festivitatis petita licentia ab Archiepiscopo, aut Archipresbytero Curato, etiam non obtenta, in casu &c. & *quatenus affirmative;*

10 An sit servandum Edictum Reverendissimi Archiepiscopi diei 10. Julii 1749. seu potius liceat dictis Patribus invitare ad eandem Processionem Confraternitates Laicales degentes extra septa Monasterii legitime institutas, nec non devotos saeculares processionaliter incedentes cum cereis accensis sub Cruce eorumdem Patrum, in casu &c.

11 An Patres Carmelitae contravererint eisdem Edicto emanato, de anno 1749. & *quatenus affirmative;*

tenus affirmative, quibus pœnis sint puniendi, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 21. Novemb. 1750. respondit: Ad 1. affirmative, & amplius: ad 2. negative, & amplius; ad 3. affirmative, & amplius: ad 4. & 5. videatur particulariter: ad 6. affirmative ad primam partem, negative ad secundam, & amplius: ad 7. affirmative, & amplius: ad 8. Deberi de omnibus cereis pertinentibus ad Ecclesiam tumultantem, & amplius: ad 9. Licentiam esse petendam ab Archiepiscopo, cui scribatur juxta mentem, & amplius: ad 10. ad mentem, & scribatur Archiepiscopo juxta Instructionem: ad 11. Patres Paganum, & Penellum teneri ad petendam veniam ab Archiepiscopo.

289 **COMEN.** *Funerum, & Functionum Conventualium, in qua ad sequentia dubia.*

1 An Archipresbyter, & omnes Presbyteri, Capituli Cleri secularis Dungi associando cadavera ad Ecclesiam PP. Reformatorum teneantur incedere sub illorum Cruce, seu potius iidem Reformati sub Cruce dicti Cleri, vel ambo valeant propriam Crucem elevare?

2 An in eadem associatione liceat dictis Archipresbytero, & Presbyteris Cleri secularis ingredi dictam Ecclesiam PP. Reformatorum cum Stola, & Cruce elevata, seu potius teneantur ad ejusdem Ecclesie fores sistere, ibique ultimum vale defuncto dare?

3 An eidem associationi debeant invitari tot Presbyteri seculares, quot vocantur Regulares vel potius invitato tantum Parocho actuali, debeat in reliquis ipsorum funerum pompa ab heredum arbitrio pendere?

4 An quotiescumque promiscue invitantur Presbyteri seculares, & Regulares, candela, quæ manualiter gestatur, danda Presbyteris Sæcularibus, debeat esse major illa, quæ datur Regularibus, vel potius æqualis ponderis, & arbitrio heredum?

5 An Patres Reformati eidem associationi invitati teneantur accedere ad levandum Parochum ab Ecclesia Parochiali; seu potius debeat dictus Parochus pro hujusmodi effectu se conferre privatim ad domum defuncti juxta præsentem consuetudinem?

6 An cadavera eligentium sepeliri cum Habitu S. Francisci Patrum Reformatorum debeant patenter discooperta, ad Ecclesiam, & locum sepulture deferri, vel potius super iisdem cadaveribus imponendum sit solitum Pallium, & Tegumentum mortuorum?

7 An sit solvenda quarta funeralis sepeliendorum in Ecclesia Patrum Reformatorum, & de quibus candelis?

8 An Archipresbyter, & Presbyteri Cleri secularis Dungi prohibere possint Patribus Reformatis celebrare Missas, aliasque Conventuales Functiones etiam cum præventivo campanarum sonitu peragere ante, vel in actu celebrationis Missæ Parochialis, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 19. Decembr. 1750. respondit: Ad 1. negative ad primam, & tertiam partem, affirmative ad secundam interveniente Capitulo: ad 2. affirmative ad primam partem, negative ad secundam, & amplius: ad 3. & 4. Arbitrio heredum, & amplius: ad 5. affirmative ad primam partem, negative ad secundam: ad 6. affirmative ad primam partem, negative ad secundam: ad 7. affirmative ad formam Constitutionis Benedictine, & amplius: ad 8. negative.

CONVERSANA, Jurisdictionis, in qua ad 290 seq. dub.

1 An in Monasterio Monialium Carmelitarum Putignani electio Abbatissæ fieri valeat sine præsentia Episcopi Conversani, sive ejus delegati? & *quatenus affirmative;*

2 An illa aliter facta sine hujusmodi præsentia, dum Episcopus declaravit juxta Bullam *Inscrutabili* præsidere velle, sit nulla, iratut ad novam electionem procedi valeat?

3 An munus Priorissæ in Moniales juxta antianitatis ordinem, & sine ullo meritum defectu ibi conferri debeat; Sive potius Monialium suffragia in alias etiam non antianas juxta qualitates, & merita libere dari valeant?

4 An superior, seu Commissarius dicti Monasterii per P. Generalem Ordinis ad triennium eligi solitus, possit per idem tempus in Confessarium Ordinarium Monialium nominari, vel saltem P. Generalis valeat alium nominare in Confessarium ordinarium?

5 An Episcopus sub censuris prohibere valeat Superiori Regulari dicti Monasterii, & Confessariis ordinario, & extraordinario, ne extra propria respectu munera cum Monialibus altoquantur?

6 An possit Episcopus pro clausuræ custodia Presbyterum secularem deputare, qui Claves Monasterii retineat; Sive potius illæ per Confessarium Regularem sint retinendæ?

7 An Superiori, seu Commissario Monasterii
fine

sine censurarum incursum licitum sit etiam cum iusta, & legitima causa clausuram ingredi absque licentia Episcopi, vel ejus delegati?

8 An licentia concessa pro Medicis, & aliis, qui ex necessitate in clausuram ingrediuntur, privative dari debeant a Commissario Monasterii, sive cumulative, etiam ab Episcopo?

9 An hujusmodi licentia pro Medicorum, aliorumque ingressu absolute, vel ad limitatum tempus sint concedenda?

10 An ad alloquendum cum Monialibus concessio licentia Sæcularibus, ac aliis quibuscumque privative quoad Episcopum pertineat ad Superiorem Monasterii: Sive potius cumulative ad dictum Superiorem, & Episcopum, vel ejus Delegatum?

11 An Episcopus sub censurarum pœna prohibere possit tam Priori Conventus Carmelitarum existentem in Terra Putignani, quam aliis quibuscumque Religiosis ejusdem Ordinis, ne sine ejus Vicarii licentia in scriptis cum Monialibus alloquantur?

12 An Episcopus prohibere valeat dictis Superiori, & Religiosis Conventus, ne sine ejus licentia Missam in Ecclesia Monialium celebrent, & in casu contraventionis procedere possit contra ipsos ad aliquam pœnam?

13 An ad crates Ecclesiæ, seu collocutorii, aut alibi liceat Commissario Monasterii, sermonem, aut conciones habere ad Moniales sine Episcopi licentia?

14 An ordines prohibentes accessum ad collocutoria, & Crates Monialium a solo Episcopo indici, & publicari debeant?

15 An sub censuris per Episcopum prohiberi valeat, ne portam clausuræ Priorissæ aperiat in accessu consanguineorum, & affinium in primo, & secundo gradu ad alloquendum cum Monialibus, quam ubi, & quomodo res in Monasterium per rotam introduci possunt?

16 An absolute Monialium a censuris pro violata Clausura, aut pro Canon. Si quis suadente pertineat ad P. Commissarium Monasterii: Sive potius ad Episcopum?

17 An Provincialis Carmelitarum clausuram visitans ad tramites Alexandrinæ Constitutionis teneatur præventive Episcopum certiorare reddere de die, & hora explendæ Visitationis, & quomodo hujusmodi certioratio fieri debeat?

18 An Episcopo licitum sit in visitanda clausura stolam deferre, eique Moniales teneantur stratum parare, omnesque in ingressu obviam ire?

19 An Episcopos toties quoties expedire putaverit, possit etiam inconsultis Superioribus Regularibus, tam clausuram, quam cellas Monialium in concernentibus eandem clausuram visitare adhuc præcisive, tam a suspitione, quod illa violata fuerit, quam a quacumque Superiorum Regularium negligentia?

20 An dies, & hora explendæ Visitationis præfata clausuræ ab Episcopo Monialibus ante accessum, & dici, & notificari debeat?

21 An ejusdem clausuræ Visitatio ab Episcopo sine Superiorum Regularium, seu alicujus Religiosi interventu fieri valeat?

22 An ultra Visitationem localem licitum sit Episcopo Visitationem personalem cujusvis Monialis explorare, atque illam interrogare in attinentibus ad clausuram tam materiale, quam formalem?

23 An Revisio computorum administrationis dicti Monasterii facienda sit ab Episcopo vocatum Superiore Regulari, dum bona, & reditus per Religiosum Carmelitam administrantur?

24 An acta necessaria pro receptione puellarum, tam pro educatione, quam pro earum ingressu, & professione facienda sint in Cancellaria Episcopi, a quo danda sit licentia pro earum ingressu, & Professionis emissionem, & ad quem spectet exploratio voluntatis earundem puellarum?

25 An Pater Commissarius velum dare possit Monialibus professis adhuc si vigesimum quintum annum non expleverint?

26 An, & a quo sit præstandus assensus alienationi bonorum Monasterii, quæ sit vigore Can. Terrulas, in casu &c.

Sac. Congregat. Concil. die 8. Maii 1751. respondit: Ad 1. negative; ad 2. affirmative; ad 3. negative ad primam partem, affirmative ad secundam: ad 4. negative ad primam partem, affirmative ad secundam: ad 5. demum Decreta: ad 6. negative ad primam partem, affirmative ad secundam: ad 7. negative excepto casu Visitationis facienda semel in anno: ad 8. negative ad primam partem, affirmative ad secundam: ad 9. Concedendas esse ad tempus limitatum: ad 10. negative ad primam partem, affirmative ad secundam: ad 11. affirmative: ad 12. negative; ad 13. affirmative pro solis Monialibus, & clausis januis: ad 14. affirmative quoad ordines publicandos per Edictum: ad 15. negative: ad 16. Quoad primam partem spectare ad Episcopum in casibus non reservatis S. Sedi, quo vero ad secundam spectare ad Episcopum in percussionibus gravibus tantum: ad 17. affirmative juxta Decretum in Lycien. ad 18. affir-

affirmative: ad 19. affirmative onerata conscientia Episcopi: ad 20. negative: ad 21. 22. & 23. affirmative: ad 24. Omnia spectare ad Episcopum: ad 25. negative: ad 26. spectare ad Episcopum.

- 291 NICIEN. *Matrimonii*, in qua cum Episcopus die 5. Junii 1750. pronuntiasset, & definitive sententiasset, *Non constare de validitate Matrimonii inter D. Baronem Cajetanum Tondutum, & D. Rosaliam Ardissinam*, habito recurso a dicta Rosalia ad Sacram Congr. Concilii, & proposito sequenti dubio:

An constet de validitate Matrimonii, in casu &c. Sacra Congregatio die 1. Februarii 1751. Respondit: Affirmative, & amplius. Deinde ad instantiam D. Baronis proposito dubio: *An sit standum, vel recedendum a decisio, in casu &c. Eadem S. Congreg. die 24. Aprilis 1751. Respondit: Dilata ad primam omnino.* Iterum instante D. Barone, & proposito eodem dubio, *An sit standum, vel recedendum a decisio in casu &c.* Sub die 8. Maii 1751. Non fuit talis causa dicta die proposita. Noviter adhuc repropósito eodem dubio, *An sit standum, vel recedendum a Decisio in casu &c.* Eadem Sac. Congregat. sub 22. Maii 1751. Respondit: *Dilata ad primam.* Repropósito tandem eodem dubio, *An sit standum, vel recedendum a decisio in casu &c.* Ead. Sac. Congregat. sub die 19. Junii 1751. Respondit: *In decisio. & amplius.*

- 292 NOVARIEN. *Juris visitandi*; in qua ad seq. dub.

I. An actus Visitationis exercitii per Reverendissimum Episcopum Novariensem in Ecclesiis, & Capellis Sacri Montis Varalli sustineantur, vel potius sint annullandi, in casu &c. *Et quatenus negative ad primam partem, & affirmative ad secundam;*

II. An, & quomodo in posterum sit providendum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 8. Maii 1751. respondit: Actus Visitationis non sustineri; & in reliquis ad Eminentissimum Praefectum cum Sanctissimo juxta mentem. Sic apud Thesaurum Resolutionum dicti anni, ubi plura videnda ad rem.

- 293 VASIONEN. in qua ad sequentia dubia.

I. An Reverendissimo Ordinario Vasionen. visitare liceat V. Hospitale pauperum infirmo-

rum dictae Civitatis & pro recto illius regimine, & circa bonorum administrationem Decreta condere, in casu &c.

II. An Dignitatibus, & Canonicis Ecclesiae Cathedralis Vasionen. duobus ex Rectoribus dicti Ven. Hospitalis competat praecedentia respectu Rectorum Laicorum tam in Congregationibus, aliisque functionibus dicti Hospitalis, quam in subscriptione resolutionum, & mandatorum administrationem bonorum respicientium, in casu &c.

III. An singulis Rectoribus, sive Ecclesiasticis, sive Laicis absque aliorum consensu liceat privative munera Hospitalis exercere, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 19. Junii 1751. respondit: Ad I. & II. affirmative, ad III. negative.

CIVITATIS CASTELLANAE, *Juris concionandi*, in qua ad sequens dubium. 294

An Jus deputandi Concionatorem in Ecclesia Collegiata S. Michaelis Archangeli Terrae Caprarolae libere spectet ad Communitatem ejusdem Terrae, seu potius ipsa, teneatur alternative per turnum eligere Patres Minores Observantes, Carmelitas, Excalceatos, & Capucinos, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 19. Junii 1751. respondit: Negative ad primam partem: Affirmative ad secundam, & amplius. Sic apud Thesaurum Resolutionum dicti anni, ubi plura ad rem.

BONONIEN. *Funerum*, in qua ad sequens 295: dubium.

An in associando cadavera sepelienda in Ecclesia S. Petri Minorum de Observantia Terrae Centi liceat Parocho ingredi cum Stola, & Cruce elevata: seu potius teneatur ad ejusdem Ecclesiae fores sistere, ibique ultimum vale defuncto dare, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. Septemb. 1751. respondit: Negative ad primam partem: affirmat. ad secundam.

TAURINEN. *Celebrationis Missae quotidianae* 296: in qua ad sequentia dubia.

I. An celebratio Missae quotidianae relictae a qu. Laurentio Galliero spectet privative ad Patres Praedicatores Civitatis Civerii, seu potius sit in arbitrio Hospitalis majoris dictae Civitatis.

vitatis ejus heredis testamentarii ad eligendum Capellanum ad nutum amovibilem, qui celebret dictam Missam quotidianam ad Altare S. Vincentii, solutis tamen utensilibus Patribus Prædicatoribus? *Et quatenus negative ad primam partem, & affirmat. ad secundam;*

II. An sit consulendum Sanctissimo pro gratia translationis dictæ Missæ quotidianæ in Altare existent. in supradicto Hospitali majore Civitatis Cherii juxta condiciones? *Et quatenus negative;*

III. An casu, quo Hospitale nolit in posterrum eligere Capellanum, qui celebret Missam quotidianam in Ecclesia PP. Prædicatorum Civitatis Cherii pro satisfactione legati relictæ a præfato Laurentio Galliero, teneantur PP. Prædicatores dictam Missam quotidianam celebrare ad rationem elemosynæ manualis; seu potius teneatur dictum Hospitale præstare ipsis elemosynam ad ratam perpetuam? *Et quatenus affirmative ad primam partem, & negative ad secundam;*

IV. An iidem PP. Prædicatores, attenta elemosyna ad ratam Manualis pro celebratione Missæ quotidianæ sibi ipsis exsoluta usque ab anno 1684. per Hospitale, teneantur ad celebrationem Missarum hæctenus non celebratarum, itaut non sustineatur reductio per ipsos facta, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 20. Maii 1752. respondit: Ad 1. negat. ad primam partem, affirmat. quoad secundam, & ad mentem, & mens est, quod præferantur Oratores Dominicani in casu, de quo agitur: ad II. negative: ad III. provisum in primo, & elemosynam præstandam esse ad formam manualis: ad IV. affirmative, & amplius in omnibus.

297 CASALEN. in qua ad seq. dub.

An sit annuendum petitæ facultati erogandi ex redditibus hereditatis Patræ juxta indigentias aliam majorem quantitatem usque ad summam Sc. 300. ultra scut. 400. jam assignata pro mantutione Chori Musicalis, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 11. Martii 1751. respondit: affirmative pro scutis trecentum durante indigentia arbitrio Episcopi. Sic apud Thesaurum Resolutionum dicti anni, ubi plura ad rem merito videnda.

298 FULGINATEN. in qua ad seq. dub.

I. An Parochus Ecclesiæ Parochialis S. Mariæ in Cælum Assumptæ Collis Campi Rasci

teneatur residere diu, nocturne in edibus Parochialibus ejusdem Ecclesiæ?

II. An possit alternative in Dominicis celebrare Missam, aliasque Parochiales functiones exercere in Ecclesia S. Sebastiani exist. intra limites Parochiæ, vel potius teneatur eadem omnia peragere singulis Dominicis, aliisque diebus Festivis in Ecclesia Parochiali?

III. An retinere debeat Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum in Ecclesia Parochiali?

IV. An possit sepelire Parochianos in Ecclesia S. Sebastiani, vel potius eosdem sepelire teneatur in Ecclesia Parochiali?

S. Cong. Conc. die 19. Augusti 1752. respondit: Ad 1. affirmat. ad II. negat. ad primam partem, affirmat. ad secundam: ad III. affirmat. ad IV. affirmat. ad primam partem, quo ad eligentes tantum.

ALBINGANEN. Cura animarum, & Funerum, in qua ad seq. dub.

I. An, & quomodo Ecclesiæ S. Bernardi loci Delii concedenda sit facultas sepeliendi cadavera, & administrandi Sacramenta Baptismi, Matrimonii, Pœnitentiæ, Eucharistiæ etiam tempore Paschali, & extremæ Unctionis?

II. An populo Delii indulgendum sit audire Missam in dicta Ecclesia S. Bernardi die Paschatis, & S. Laurentii?

III. An liceat in dicta Ecclesia S. Bernardi peragere functiones funerales, & alias non Parochiales, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 9. Septemb. 1752. respondit: Ad 1. negative quoad Matrimonia, & implementum præcepti Paschalis, in reliquis affirmative salvis juribus Parochialibus: ad II. Satis provisum in Decreto Episcopi: ad III. affirmat. salvis emolum. Parochialibus. Ita apud Thesaurum Resolutionum dicti anni, ubi adducitur Decretum Episcopi statuentis inter alia in Oratorio, seu Ecclesia S. Bernardi posse quotidie Sacrum fieri, exceptis diebus Festis Paschatis, & S. Laurentii Titularis Parochiæ.

NAULEN. Visitationis, in qua ad sequens 300 dubium.

An Episcopus visitare possit Ecclesiam S. Mariæ de Ripa, vulgo S. Benedicti, in casu &c.

Sac. Congr. Conc. die 2. Decemb. 1752. respondit: Negative.

301 CÆSENATEN. *Capellania*, in qua ad seq. dub.

Clericus Capellaniam sibi concessam sub lege donec provisorius fuerit de Beneficio, tenetur dimittere, si Beneficium Ecclesiasticum obtrahit; etenim *Sac. Cong. Conc. die 13. Januarii 1753.* ad dubium, An sit locus Dimissioni Capellaniæ in casu? Respondit, *affirmative, & amplius.*

302 ASCULANA, *Processionum*, in qua ad seq. dubia.

I. An Parochi rurales Villæ Aspeluncæ, & Villæ Collis valeant Processiones peragere in propria cujusque Parochia tam die Festivitatæ SS. Corporis Christi, quam diebus S. Marci, & Rogationum, in casu?

II. An iidem Parochi teneantur, & cogi possint ad interveniendum iisdem Processionibus, quæ in dictis diebus celebrantur in Terra Arquatæ, in casu &c.

III. An simplices Clerici, & Sacerdotes Villarum Aspeluncæ, & Collis teneantur ipsi quoque intervenire dictis Processionibus Terræ Arquatæ in casu?

S. Cong. Concil. die 3. Februarii 1753. respondit: Ad primum affirmative, ad secundum, ad tertium Negative.

303 AUXIMANA, seu Lauretana, *Funerum*, in qua ad sequent. dub.

1 An Parochi Sæculares, vel prætextu funeralis, vel ratione associationis prætereendere possint ab heredibus defunctorum majus emolumentum, quando cadavera sepeliuntur in Ecclesia S. Francisci PP. Reformatorum Terræ Forani, quam accipiant, quando tumulantur in Ecclesiis sæcularibus?

2 An Parochianis Ecclesiæ Parochialis Terræ Montis Cassiani Diocesis Lauretanæ liceat sibi eligere sepulturam in eadem Ecclesia PP. Reformatorum Forani Territorii Terræ Apiniani Auximanz Diocesis? & quatenus affirmative;

3 An Parocho dictæ Terræ Montis Cassiani, ejusque Sacristæ præter quartam Funeralem ratione præteriti majoris laboris debeatur majus emolumentum, & in qua summa pro associatione cadaveris ad dd. PP. Reformatorum Ecclesiam extra Territorium, & Diocesim degen. & quatenus negative;

4 An idem Parochus Montis Cassiani teneatur restituere heredibus quon. Jo. Baptistæ Cherubini portionem in illius funere majorem æquo exactam?

5 An pro translatione cadaveris de uno ad alium locum occasione translationis in eadem PP. Reformatorum Ecclesia debeatur aliquod emolumentum Gabellariis, in casu?

S. Cong. Concil. die 20. Martii 1753. respondit: Ad primum dabitur resolutio in casibus particularibus: ad secundum affirmative, & amplius: ad tertium affirmative juxta taxam Episcopi: ad quartum satis provisum per Episcopum, & amplius: ad quintum negative.

TOLENTINA, *Juris sepeliendi*, in qua ad 304 seq. dub.

I. An cadaver Sacerdotis Valentini Forconi spectet ad Ecclesiam Parochialem Sancti Cateri Civitatis Tolentini, seu potius ad Ecclesiam Cathedralem dictæ Civitatis? & quatenus affirmative ad primam partem, & negative ad secundam.

II. An sit locus restitutioni ejusdem cadaveris, nec non omnium emolumentorum occasione funeris a dicta Ecclesia Cathedrali perceptorum, in casu?

S. Cong. Concil. die 11. Augusti 1753. respondit: Ad 1. affirmative ad primam partem, negative ad secundam: ad 11. affirmative: & amplius in omnibus.

CARTHAGINEN. *Matrimonii*, in qua ad 305 seq. dub.

An validum sit Matrimonium contractum coram parocho, qui alterutrum ex contrahentibus identificæ, & in individuo non cognovit, nec cognoscere potuit, vel propter noctem, & obscuritatem loci, vel propter tegumentum, quo operiebatur, licet adhibuerit omnem diligentiam, ut cognosceret, etiam cum aliquali violentia coram testibus, & quamvis iidem testes ad Matrimonium perducti scirent, quia ille esset, & Parochus non simultaneæ, sed successive, & post factam Ordinario relationem ejusdem Matrimonii, certior factus fuerit de illius identitate ex subsequuta inquisitione?

S. Cong. Concil. die 20. Septembris 1753. respondit: Affirmative pro validitate Matrimonii, attentis facti circumstantiis in casu de quo agitur.

306 FERRARIEN. *Jurisdictionis*, in qua ad sequens. dub.

1 An Superioribus Regularibus competat ordinaria jurisdictio in spiritualibus, & temporalibus super Monasteriis SS. Catharinæ Martyris, & Senensis necnon SS. Monicæ, & Rocchi, & signanter in procuranda recta administratione bonorum, & reddituum dictorum Monasteriorum sibi subjectorum, seu potius servanda sit in casibus particularibus prætenfa consuetudo, in casu &c.

2 An Vicarii Monasteriorum præfatorum instituti per Provinciam Lombardiam, & respective per Vicarium Generalem Congregationis S. Sabinæ, vel illis impeditis, seu absentibus, Confessarii eorundem Monasteriorum possint intervenire quibuscumque contractibus in eundis nomine eorundem Monasteriorum?

3 An iidem Vicarii, vel illis absentibus, aut impeditis, Confessarii possint, ac debeant assistere redditioni rationum, seu revisioni computorum, ut prætenditur facien. de trimestri in trimestre?

4 An Provincialis utriusque Lombardiæ, & P. Vicarius Generalis S. Sabinæ possint, & debeant visitare dicta Monasteria circa administrationem Bonorum, & reddituum, & sic revide-re libros introitus, & exitus, ac exigere rationum redditionem a Ministris, aliisque Officialibus eorundem Monasteriorum?

5 An Eminentissimus Archiepiscopus possit, irrequisito Superiori Regulari, exigere, & recipere rationum redditionem a dictis Monasteriis, & Officialibus?

6 An electio cujuscumque novi Ministri, & Syndici in casu obitus, dimissionis Officii, vel amotionis spectet ad Priorissam, & Moniales, vel potius ad Archiepiscopum?

7 An dimissio Officiorum facienda sit in manibus Priorissæ, vel potius in manibus Eminentissimi Archiepiscopi?

8 An facultas removendi dictos Officiales, & Ministros spectet ad Priorissam, & Moniales, seu potius ad Eminentiss. Archiepiscopum? Et quatenus affirmative ad secundam partem 5. 6. & 7. dubii.

9 An novus Minister, vel Syndicus possit vigore litterarum Parentum Archiepiscopi contractus inire, aliosque administrationis actus gerere sine mandato procuræ Priorissæ, & Monialium? Et quatenus negative;

10. An Priorissa, & Moniales possint novo Syndico tribuere in mandato procuræ facultates

sibi benevifas, ac etiam alios Procuratores constituere ad certa negotia?

11 An quæcumque instrumenta stipulari debeant coram Priorissa, & Monialibus capitulariter congregatis cum interventu Superioris Regularis?

12 An quibuscumque instrumentis, & scripturis, quibus interveniunt Superior Regularis, & Syndicus debeat prænominari, & prius subscribere ipse Superior Regularis, seu potius Syndicus?

13 An Archivium cujuslibet ex dictis Monasteriis retineri debeat intra claustra, seu potius extra, idest in collocatorio Monialium?

14 An omnes libri nuncupati magistrales retineri debeant in Archivio, & de trimestri in trimestrem tradi Ministris pro reportandis partitis introitus, & exitus, in casu &c.

S. C. Concil. die 28. Septembr. 1754. respondit: Ad 1. affirmat. quoad primam partem, Negative ad secundam: ad 2. 3. & 4. affirmat. ad 5. Negative: ad 6. Functionem spectare ad priorissam, & Moniales, cum interventu Superioris Regularis; ad Archiepiscopum vero spectare expeditionem litterarum Patensium juxta solitum: ad 7. affirmat. ad primam partem, Negative ad secundam: ad 8. affirmat. quoad primam partem, quoad secundam servetur Bulla Inscrutabilis: ad 9. Negative: ad 10. affirmat. ad 11. & 14. affirmative: ad 12. & 13. affirmative ad primam partem, Negative ad secundam.

MONTIS ALTI, in qua ad dubium. 307

An Canonici Ecclesiæ Cathedralis Montis Alti ultra horas Canonicas teneantur quoque in Choro recitare Officium Defunctorum, B. M. V. Pl. Penitenciales, & Graduales diebus in Breviario designatis, sive potius sit servanda consuetudo, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 28. Septembr. 1754. respondit: Secundandum esse consuetudinem. Sic apud Thesaurum Resolutionum S. Cong. Conc. ejusdem anni. Vide ibi, ubi referuntur alia Decreta, & multa ad rem.

REGIEN. *Visitationis*, in qua ad sequentia 308 dubia.

I. An liceat Reverendissimo Episcopo Regiensi visitare Ecclesiam PP. Minorum S. Francisci Conventualium Terræ Savoli? & quatenus negative.

II. An actus Visitationis novissimæ per dictum Reverendissimum Episcopum expleri in eadem Ecclesia sint annullandi, & circumscribendi?

III. An

III. An dictus Reverendissimus Episcopus poterit suspendere a recipiendis Sacramentibus Confessionibus P. Magistrum Fantini tunc Conventus S. Francisci Guardianum alias ab eodem Episcopo approbarum?

IV. An & quomodo sit providendum quoad peculium anno 1635. ordinatum a Julio Costa in casu, &c.

S. Cong. C. die 14. Decembr. 1754. respondit: Ad 1. *Negative*: Ad 11. *affirmat.* ad 111. *affirmative*, & ad mentem: ad 1v. Episcopus procedat prout de jure, servatis servandis.

309 MONTIS ALTI, in qua ad seq. dub.

1 An loca Pia Montis Elpari, Hospitalis scilicet, Mons Pietatis, & Mons Frumentarius sub sint jurisdictioni, visitationi, correctioni, & reformationi Episcopi Montis Alti?

2 An administratio Œconomica eorumdem locorum Piorum excedenda sit libere a Communitate laicali, vel potius dependenter a directione, & auctoritate Episcopi?

3 An eidem Episcopo jus competat tam faciendi ordinationes pro recta prædictorum locorum administratione, quam approbandi Officiales Administratores, & Revisores computorum a Communitate electos?

4 An ad præfatum Episcopum pertineat approbare resolutiones, vel ab eadem Communitate, vel a suis Officialibus captas, tam circa contractus nomine locorum Piorum ineundos, quam circa erogationem proventuum in elemosynas, & usus pios, ac tandem quoad distributionem frumenti personis indigentibus?

5 An Episcopus possit remove administratores dictorum locorum Piorum electos a Communitate non idoneos, vel male gerentes administrationem, atque alios per ipsum eligendos eorum loco substituere?

6 An Episcopus possit exigere redditionem rationis a dictis Administratoribus independentem a Syndicatoribus a Communitate electis?

7 An Episcopo privative competat executio sententiarum Syndicatorum adversus administratores, & inquisitio contra debitores dictorum locorum Piorum?

8 An sustineantur electiones Officialium factæ a Communitate ab anno 1751.

9 An constet de attentatis, & quomodo sint pergenda in casu &c.

S. Cong. C. die 25. Januarii 1755. respondit: Ad 1. *affirmative*: ad 2. *Negative* ad primam partem, *affirmat.* ad secundam: ad 3. *affirmative*: ad 4. *affirmat.* ad primam partem; in

reliquis *Negat.* ad 5. *affirmat.* ad primam partem, *negative* ad secundam: ad 1. *affirmat.* cum Syndicatoribus: ad 7. *affirmat.* ad 8. *affirmat.* accedente approbatione Episcopi: ad 6. *Negative*.

Cum autem non placuisset Episcopo definitio secundæ partis quarti dubii, & petiisset contra eam audiri; Reproposita causa sub Dubio:

An sit standum, vel recedendum a decisis quoad secundam partem quarti dubii?

Ead. S. Cong. die 10. Maii respondit: In decisis salva auctoritate Episcopi juxta Resolutiones 11. & 111. Dubii.

TUSCULANA, Juris tumulandi, in qua ad 310 sequenti dub.

An Cadaver Gertrudis de Mattia sepeliendum esset in Ecclesia Parochiali S. Perri, seu potius in altera S. Bonaventuræ PP. Minorum Reformatorum, itaut illis restituendum sit cum emolumentis funerariis, in casu &c.

Sacr. Cong. Concilii die 10. Maii 1753. respondit: *Negative* ad primam partem, *affirmative* ad secundam, & amplius.

OMOLOCEN. Jurisdictionis, in qua ad se- 311 quentia dubia.

1 An Parochi Regulares, cujuscumque Ordinis illi sint, & præsertim Præmonstratenses, Cistercienses, & Benedictini exercentes curam Animarum Personarum secularium, & non commensalium in Parochiis in Diocesi Omolucensi, licet illæ Monasteriis exemptis sint unitæ, & annexæ, sive sint de Jurepatronatus, etiam si Cura Animarum residere dicatur in Abbatibus, visitationem Episcopi subire teneantur in iis, quæ pertinent ad Curam Animarum, vel Episcopus visitet per se, sive per aliam, non obstantibus privilegiis dictorum Monasteriorum & quatenus *affirmative*.

2 An dicti Procuratoresolvere teneantur? Vocari ad Synodum accedere sint cogendi? Festa Diocesis populo annunciare, & celebrare? Pariter Chrisma, & Olea SS. ab Episcopo Diocesano accipere teneantur?

3 An Parochi Regulares, etiam si sint Abbates possint a Superioribus Regularibus ad Curam Animarum destinari; illamque exercere sine approbatione Episcopi?

4 An Regulares dati in Coadjutores dictorum Parochorum possint a Superioribus Regularibus sine expressa licentia Episcopi, sive potius sit in potestate Episcopi in approbatione Confessio-

riorum Regularium limitare eorumdem facultates, non solum quoad tempus, sed etiam quoad personas, & loca, in quibus debent Confessiones audire?

5 An liceat sive Abbatibus, sive Parochiis Regularibus, præsertim Cisterciensibus pro libitu, & sine licentia Episcopi pro Parochiis modo unam, modo alteram Ecclesiam, sive Capellam, in qua Sacramenta a Parochiis administrantur Fidelibus Diocesis Omolucensis constituere?

6 An Prælati Regulares, ubi habent purum iuspatronatus Parochiarum acquisitum, vel cessum a Laicis, quibus in hoc succedunt, teneantur Episcopo præsentare Sacerdotes Sæculares ut antea Laici tenebantur: An vero possint substituere Monachos, eosque pro libitu, non salutato Episcopo, removere?

7 An ad Episcopum spectet cura Clausuræ Monasteriorum Monialium Regularibus, & præsertim Cisterciensibus, & Benedictinis subiectarum, eandem clausuram demandare servandam ad præscriptum Sac. Concil. Tridentini? & quatenus affirmative;

8 An competat Episcopo Prælati Regularibus, præsertim Cisterciensibus, & Benedictinis prohibere, ne pluries in anno occasione Visitationis ingrediantur septa Monasterii Monialium sibi subiecti sine præsentia ejusdem Episcopi, sive alterius personæ ab eo deputandæ?

9 An possit Episcopus inhibere Regularibus præsertim Cisterciensibus, & Benedictinis, ut sine examine Ordinarii Puellas ad habitum, & Professionem admittant, & præcise ne ad electionem Abbatissarum exemptarum deveniatur, non significata Ordinario die electionis, cui Episcopus sive per se, sive per alium interesse, & præsidere possit?

10 An competat Episcopo rationes exigere ab administratoribus bonorum temporalium dictorum Monasteriorum exemptorum Monialium, & in administratores delinquentes animadvertere, illosque ad reliquum solvendum cogere, & prohibere ne dotes alienentur sine indulto Pontificio, & Episcopi licentia?

11 An Confessarii ab Episcopo approbati ad audiendas Confessiones Fidelium utriusque sexus possint sine speciali approbatione Episcopi in Confessarios Monialium exemptarum a Superioribus Regularibus destinari, & quatenus negativus;

12 An saltem dicti confessarii Regulares pro audiendis Confessionibus unius Monasterii Monialium exemptarum, vel pro una vice approbati, censeri debeant approbati semper, & pro omnibus Monasteriis Monialium?

13 An Regulares teneantur pro obtinenda facultate audiendi Confessiones, sive Sæculares, sive Monialium se personaliter coram Episcopo præsentare, sive potius sufficiat a Superioribus de sufficientia, & idoneitate testimonium transmitti?

14 An Prælati, & Abbates Regulares possint sine speciali Indulto Calices, Campanas, aliaque Vasa Sacra, in quibus intervenit Sacra Unctio, benedicere pro usu alienarum Ecclesiarum?

15 An dicti Abbates, & Prælati teneantur servare Decretum ab Alexandro VII. editum circa usum strictum Pontificalium Prælati inferioribus concessum?

16 An liceat Regularibus Eucharistiam in propriis Ecclesiis exponere sine licentia Ordinarii, liceatque pariter Regularibus, & præsertim Benedictinis, & Cisterciensibus in propriis Ecclesiis insolitam Imaginem, aut Sacram Reliquiam ab Ordinario non approbatam exponere, & tandem in eisdem Ecclesiis prædicare non petita ab Ordinario licentia?

Sac. Cong. Concil. die 7. Junii 1755. respondit: Ad 1. & 2. affirmative; ad 3. negative: ad 4. negative ad primam partem, affirmative ad secundam: ad 5. negative: ad 6. affirmative ad primam partem, negative ad secundam: ad 7. 8. 9. 10. affirmative: ad 11. negative: ad 12. 14. 16. negative: ad 13. affirmative ad primam partem, negative ad secundam: ad 15. affirmative.

Et eadem causa repropofita sub dubio: An sit standum, vel recedendum a decis, in casu &c.? Eadem Sac. Cong. die 2. Augusti dicti anni 1755. respondit: In decis.

ROMANA, Reductionis Legatorum, in qua 312 ad seq. dub.

I. An sit locus diminutioni Legatorum ratione concordie, & expensarum litis? & quatenus affirmative;

II. An, & in qua summa legata debeantur in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 13. Septembr. 1755. respondit: Ad 1. negative: ad 11. provisum in primo.

Et eadem causa repropofita sub dubio, an sit standum, vel recedendum a decis, in casu &c.? Eadem Sac. Cong. Conc. die 6. Decembr. 1755. respondit: In decis, & amplius.

Abbas Curatus nequit habitare domum, etiam paternam, quæ sita sit extra fines suæ Parochiæ. Sac. Cong. Concil. die 20. Decembr. 1755. in

in qua ad dubium, an Abbati Curato Lucernarii liceat habitare in domo paterna sita in Regione Civita, in casu? Respondit *negative*. Et eadem causa in Pontis Gurræ Residentiæ re-proposita die 7. Februar. 1756. sub dubio an sit standum, vel recedendum a decisio, in casu? Ead. Sac. Cong. Respondit: *In decisio, & amplius, & ad mentem*.

314 BRUGNATEN. *Coadjutoria*, in qua ad sequent. dub.

I. An sit indulgendum Coadjutori pro gratia dispensationis a residentia locali, quia in Bulla non adest Decretum residendi? & quatenus *negative*;

II. An usus domus Canonialis de se indivisibilis debeat tantum dicto Coadjuto- reside-re non volenti, & nolenti, quam domum idem Coadjutus nec animo, nec scripta unquam cessit Coadjutori?

III. An Coadjuto competat facultative ad-ministrare Ecclesiam suam in spiritualibus, ita- ut Coadjutor nihil agere valeat, nisi eo requi- sito, & potestate tantum Vicaria donec Offi- cium Coadjutoris duraverit?

IV. An, & quomodo sit providendum in puncto administrationis, etiam in temporalibus, ne bona Ecclesiæ ulterioribus detrimentis subiciantur?

V. An, & quomodo sit providendum Coad- juto, ne litigare continuo cogatur alimenta sua in somma 36. ducatorum auri de Camera sibi in Bulla reservata, addita obligatione Came- rali, ac fidejussione bene visa pro assicurandis eisdem alimentis, in casu?

S. Cong. Concil. die 17. Januar. 1756. respon- dit: Ad 1. non indigere: ad 2. *Provisum in primo: ad 3. negative in casu, de quo agitur: ad 4. & 5. Pariter utantur jure suo coram suis Judicibus, & amplius in omnibus*.

315 NUSCANA, in qua ad dubium.

An Canonici collegiatæ Ecclesiæ S. Mariæ de Piano Oppidi Montellæ Nuscanæ Diocesis teneantur unam tantum Missam pro populo diebus festis celebrare, seu potius tot Missas, quot sunt Parochiales Ecclesiæ illi unitæ, in casu?

Sac. Cong. Concil. die 17. Januar. 1756. respondit: *Affirmative ad primam partem, ne- gative ad secundam*.

ALERIEN. *Sepulture*, in qua ad sequent. 316 dubia.

I. An sepulcrum erectum in asserta Ecclesia S. Aloysii Gonzagæ Oppidi Gurræ sustineatur in casu &c. Et quatenus *affirmative*;

II. An dicta concessio sepulcra facta Andreæ Arrighi pro se, e per li suoi parenti ed eredi, solos agnatos de familia Arrighi comprehen- dat vel potius ad Cognatos etiam extendi de- beat?

III. An eadem concessio facta etiam pro he- redibus dicti Arrighi solos heredes habentes Jus- patronatus dictæ ass. Ecclesiæ obtineat, vel potius etiam aliorum consanguineorum, qui non habent Juspatronatus dictæ Ecclesiæ?

IV. An non facta electione sepulcræ ab iis, quibus dictum jus sepulcræ competere potest, cadavera eorum tumulanda sint in dicta asserta Ecclesia, seu potius in Ecclesia PP. Minorum Observantium?

V. An, & cui competat jus celebrandi exe- quas, aliaque functiones funebres in dicta ass. Ecclesia S. Aloysii?

VI. An, & cui, & pro rata competant emo- lumenta funeralia?

VII. An locus sit exhumationi cadaverum in dicta Ecclesia S. Aloysii sepulcrorum, ac re- stitutioni emolumentorum, in casu &c.?

Sacr. Cong. Concil. die 17. Januar. 1756. respondit: Ad 1. *affirmative, & amplius: ad 2. Comprehendi etiam cognatos in casu electio- nis, & amplius: ad 3. affirmative ad primam partem, negative ad secundam, & amplius: ad 4. Provisum in secundo, & amplius: ad 5. Competere Parocho, & amplius: ad 6. Compe- tere omnia Parocho: ad 7. negative ad primam partem, & quoad secundam affirmative pro quar- ta funerali*.

AUXIMANA, applicationis Missæ, in qua 317 ad dubium.

An Patres Conventuales S. Francisci Terræ Montis Philoptrani teneantur saltem in poste- rum ad applicationem Missæ celebrandæ juxta dispositionem q. Joannis Sancti, in casu &c.?

Sac. Congr. Concil. die 7. Februar. 1756. respondit: *Negative*. Agebatur enim ibi de so- lo onere celebrandæ Missæ, de mane ad ho- ram auroræ pro mercenariis, & operariis.

318 CÆSENATEN. Beneplaciti, in qua ad sequentia dubia.

I. An licentia Episcopi ad effectum incidendi arbores, de quibus agitur, sustineatur absque consensu Capituli, in casu &c.? Et quatenus negative;

II. An sit concedendum Beneplacitum Apostolicum, in casu &c.

Sacr. Congreg. Concil. die 20. Martii 1756. respondit: *Ad 1. affirmative. Ad 2. prout in primo.*

Et eadem causa repropozita sub dubio: An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.? Eadem Sacr. Congr. Conc. die 8. Maii 1756. respondit: *In decisio, & amplius.* Agebatur enim ibi de prætenso consensu Capituli Patroni Beneficii pro concedenda licentia incidendi arbores pro reparatione prædiorum dicti Beneficii, quæ incisio non excedebat dispositionem Canonis Terrulas 12. qu. 2.

319 CASSANEN. Matricium, & Præminetium, in qua ad sequentia dubia.

I. An constet de Matricitate Ecclesiæ S. Nicolai Terræ Castellucci inferioris supra Ecclesiam S. Margaritæ Terræ Castellucci superioris, in casu &c.?

II. An Ecclesiæ S. Nicolai competat antepulsario campanarum in die Sabbati Sancti, seu potius sit locus cumulativæ, vel alternativæ?

III. An, & cui ex duobus Cleris, & Rectoribus competat præcedentia in processionibus, aliisque functionibus Ecclesiasticis, quæ forte unitim fieri contingant?

IV. An in processione peragenda in die Dominico infra Octavam Corporis Christi in Ecclesia S. Margaritæ delatio Sanctissimi Sacramenti privative spectet ad Archipresbyterum S. Nicolai, in casu &c.

V. An sustineatur mutatio tituli Rectoris, seu Capellani Curati S. Margaritæ in titulum Archipresbyteri ejusdem Ecclesiæ?

VI. An Clero Ecclesiæ S. Margaritæ liceat habere suum proprium Cantorem, seu Prædictum Chori, seu potius Cantor S. Nicolai debeat regere utrumque Chorum, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 3. Aprilis 1756. respondit: *Ad 1. negative, & amplius: ad 2. negative ad primam partem, & esse locum alternativæ, & amplius: ad 3. Competere unicuique Rectori præcedentiam in propria Parochia, & amplius: ad 4. negative, & amplius: Ad*
Tom. X.

5. affirmative quoad titulum tantum: *Ad 6. affirmative ad primam partem, negative ad secundam.*

DERTHONEN. Irregularitatis, in qua ad 320 sequentia dubia.

I. An constet de Irregularitate? & quatenus affirmative;

II. An sit consulendum Sanctissimo pro dispensatione, in casu &c.

Sacr. Cong. Conc. die 8. Maii 1756. respondit: *Ad 1. affirmative, & amplius: ad 2. negative.* Agebatur enim ibi de Joanne Baptista Carbono Sacerdote homicida Alexandri Rapetti, ac prætendente ipsum occidisse pro sua virtutela, contra relationem Episcopi ex processu suo narrantis, ac probantis contrarium.

AMERINA, in qua ad sequent. dub.

321

I. An Sacerdos Ignatius Torretti adscriptus servitio Parochialis Ecclesiæ Alviani, & pro necessitate ejusdem Ecclesiæ ad sacros Ordines promotus titulo Capellani obtinere in Ecclesia S. Ignatii Urbis sibi a Sacra Congregatione perpetuatur, potuerit contra formam præcepti Episcopi ab eadem Ecclesia discedere, & valeat hinc in Urbe permanere?

II. An, & in poenas Conciliares sibi intimatas inciderit, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 8. Maii 1756. respondit: *Ad 1. negative assignata congrua per Episcopum: ad 2. Consulatur conscientie sue.*

Et eadem causa repropozita a Sacerdote Ignatio sub dubio: An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.? Ead. S. C. C. die 17. Julii 1756, respondit: *In decisio, & amplius.*

SALUTARIUM, Juris visitandi, in qua ad 322 sequent. dub.

I. An competat Episcopo jus visitandi Ecclesiam, seu Capellam S. Antonii de Padua Carmagnolæ in casu &c.

II. An sustineatur Interdictum?

Sacr. Congreg. Concil. die 7. Augusti 1756. respondit: *Negative ad utrumque.* Agebatur ibi de præensione Episcopi visitandi Capellam S. Antonii de Padua dedicatam a PP. Minoribus de Observantia, & sitam extra claustra, & districtum Conventus, cui visitationi resistentes Religiosi ob sua privilegia, Episcopus eam Capellam publice interdictam declaravit.

F

CRI.

323 ARIMINEN. in qua ad sequent. dub.

I. An Episcopus possit privative, seu cumulative visitare dicta duo. Oratoria, eorumque Altaria, & omnia adnexa?

II. An Pat. Guardianus Minorum Conventualium possit assistere, uti Praeses Congregationis praedictae Societatis, & duo suffragia habere in scrutinii? Et quatenus affirmative?

III. An hoc idem liceat Reverendissimo Episcopo, ejusque Vicario Generali, vel alteri eorum nomine?

IV. An liceat PP. Minoribus Conventualibus aggregatis dictae Societatis interesse Congregationibus, ac ibi habere vocem activam, & passivam?

V. An dicta Societas S. Josephi subiecta sit Episcopi Jurisdictioni, itaut teneatur exequi ejus mandata, & decreta, quae etiam extra Sacram Visitationem edi contigerit pro bono regimine?

S. Cong. Concil. die 7. Augusti 1756. respondit: *Ad 1. Visitare posse cumulative quoad ea tantum, quae spectant ad Societatem: ad 2. affirmative, ut unum tantum habeat suffragium: ad 3. negative: ad 4. affirmative cum voce activa tantum: ad 5. affirmative in iis, quae spectant ad Societatem, & amplius in omnibus.* Advertendum, quod haec causa jam proposita fuerat die 22. Novembr. 1755. sub sex dubiis, quorum primum erat. *An solum, in quo edificata reperiuntur duo Oratoria S. Mariae de Paradiso, & S. Josephi spectet quoad utile dominium ad Societatem S. Josephi, seu potius ad PP. Minores Conventuales.* Cui Sac. Cong. respondit: *spectare ad Societatem quoad usum tantum.* Cum autem utraque pars definitionem primi dubii iustam agnovit, fuerunt deinde reposita reliqua quinque dubia, & resoluta ut supra.

324 DERTHUSEN. Applicationis Missae pro populo, in qua ad sequens dubium.

An Curati Ecclesiae Cathedralis Derthusen. teneantur applicare, & respective canere in horis matutinis Missam quotidianam pro populo, in casu?

Sac. Cong. Concil. die 7. Augusti 1756. respondit: *Affirmative sine cantu, assentis peculiaribus circumstantiis.* Advertendum hic, quod Capitulum Cathedralis Derthusensis habens curam habitualement totius urbis, censuit Vicarios Curatos, qui *Commensales* nuncupantur, quique actualem ejusdem Curae exercitium habent,

teneri singulis diebus Sacrum pro populo applicare idque cum cantu, atque hac de re quaedam lata fuerunt Capitularia Decreta, contra quae reclamantes Curati *Commensales* Curiam Episcopalem adierunt, & a Vicario Generali Derthusensi ad hanc applicationem quotidianam damnati fuerunt sub supposito legum foundationis, & ipsis appellantibus ad Sacram Congregationem, prodit Resolutio ut supra.

FAVENTINA, Jurium Parochialium, & 325 Praeeminentiarum, in qua ad sequent. dub.

I. An Archipresbyter S. Andreae, ceterique Parochi Congregationis debeant relative ad Sacerdotes simplices invitari ad Festivitates, Feneralia, & Anniversaria, quae celebrantur in Ecclesia Parochiali S. Joannis Evangelistae Granaroli, & in aliis Ecclesiis Parochialibus Congregationis, in casu &c.

II. An sit servanda asserta consuetudo Ecclesiae Archipresbyteralis S. Andreae, & S. Joannis Granaroli, quae unicum retinet concionatorem in Quadragesima, ut in die Festivitatis S. Josephi, quae celebratur in dicta Ecclesia Archipresbyterali, fiat concio in eadem Ecclesia exclusive ad aliam Granaroli, ne tollatur populi concursus, in casu &c.?

III. An in die solemnitatis Corporis Christi Parochus Granaroli debeat personaliter intervenire una cum Presbyteris, & Clericis ejus Parochiae Processioni, quae fit in Ecclesia Archipresbyterali S. Andreae, in casu &c. Et quatenus affirmative?

IV. An ob non interventum d. Processione incidat in poenas in Constitutionibus Synodalicis transgressoribus inflictas, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. Septembr. 1756. respondit: *Ad 1. affirmative & amplius: ad 2. posse concionem fieri in utraque Ecclesia honoris ab Episcopo designandis: ad 3. & 4. affirmative.*

ARIMINEN. Celebrationis Missarum, in: 326 qua ad sequent. dub.

I. An Missae praescriptae a q. Jo. Antonio Tagliaferri celebrari possint in quacumque Ecclesia Societatis Sacrar. Stigmatum Terrae Montiani heredi institutae benevise, seu potius sint celebrandae in Ecclesia PP. Minor. Observ. dictae Terrae? & quatenus affirmative ad secundam partem?

II. An dictae Missae celebrari possint a Presbyteris secularibus per dictam Societatem eligentem.

gendis, seu potius celebrari debeant a dictis PP. Minorib. Observan. in casu &c.

S. Cong. Concil. die 12. Martii 1757. respondit: *Ad 1. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam, & amplius: ad 2. scribatur Episcopo juxta mentem.*

327 FANEN. *Quarta funeralis*, in qua ad seq. dubium.

An quarta funeralis, quando cadavera aliarum Parochiarum in Cathedrali tumulantur, debeat quoque ex candelis, quæ in Altaribus occasione funeris accenduntur, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 17. Septembris 1757. respondit. *Affirmative, & amplius.*

328 MONTIS ALTI, *Visitationis*, in qua ad sequens dubium.

An Capella publicorum carcerum Civitatis Montis Alti posita subtrus Palatium Apostolicum Præsidis sit subiecta jurisdictioni, & visitationi Episcopi ejusdem Civitatis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 19. Novembr. 1757. respondit: *Affirmative.*

329 NERITONEN. in qua ad seq. dub.

I. An sustineatur Edictum in ea parte, qua Sacerdotibus non habentibus curam animarum imponitur, onus docendi Doctrinam Christianam sub pœna Suspensionis, in casu &c.

II. An sustineatur pœna Interdicti in eodem Edicto inflicta adversus Ecclesias, in quibus contigerit deficere Formularium Doctrinæ Christianæ, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 3. Decemb. 1757. respondit: *Ad 1. Affirmative juxta modum explicandum ab Episcopo. Ad 2. negative.*

330 AMERINA, *Functorum*, in qua ad seq. dubia.

I. An benedictiones, & distributiones Ovarum, Cinerum, Candelarum, & Palmarum, etsi non sint de jure Parochialibus, expleri tamen possint a Riccetti Capellano, etiam cum pulsatione Campanæ, sive potius privative spectent ad Parochum?

II. An pœna suspensionis sustineatur, in casu &c.

III. An liceat eidem Capellano celebrare Missam in die festo ante Parochialem cum explicatione Evangelii, in casu &c.

IV. An liceat Capellano facere solemnem Officiaturam cum Missa, & Ritu solemniori præsertim in die S. Laurentii Titularis Ecclesiæ, Parocho inscio, atque invito?

S. Cong. Concil. die 3. Decemb. 1757. respondit: *Ad 1. affirmative ad primam partem, negative ad secundam: ad 2. negative: ad 3. affirmative, & quoad explicationem Evangelii prævia licentia Episcopi: ad 4. affirmat.*

MONTIS ALTI, *Visitationis*, in qua ad 338 seq. dub.

An Capella publicorum carcerum Civitatis Montis Alti posita subtrus Palatium Apostolicum Præsidis sit subiecta visitationi, & jurisdictioni Episcopi ejusdem Civitatis in casu &c. *Sacra Congreg. Concil. die 19. Novembris 1757. respondit: Affirmative. Et reposita hac causa, sub dubio: An sit standum, vel recedendum a decisio, in casu &c. Eadem S. Cong. die 28. Januarii 1758. respondit: In decisio, & amplius.*

BAREN. in qua ad seq. dub.

332

Adest in terra Nojæ Dioceseos Barenis Ecclesia collegiata, de cujus erectione omnia incerta sunt, quod latent in tenebris vetustatis. Capituli caput, & prima dignitas est Archipresbyter, qui suæ dignitati annexam habet curam animarum. Et hæc dignitas a Sede confertur. Tentantur pluries Canonici, & Primicerii Parochialia jura invadere, sed resistentibus Archipresbyteris, desisterunt ab inceptis. Anno 1756. majori conatu causam excitarunt, eo tendentes, curam nedum habituales, sed etiam actuales esse penes Capitulum. Unde fuerunt in Sacra Congregatione Concilii die 26. Junii dicti anni 1756. proposita tredecim decidenda sequentia dubia.

1 An cura animarum Parochialis, & Collegiata Terræ Nojæ resideat privative tam habitualiter, quam actualiter penes Archipresbyterum, seu potius penes Capitulum, in casu &c.

2 An denunciations, & publicationes, quæ sunt inter Missarum solemnities pro contrahendis matrimoniis, promovendis ad sacros Ordines, excommunicationibus, & indulgentiis, pertineant privative ad Archipresbyterum, seu potius constet de contraria consuetudine, favore Canoniarum Primiceriorum, atque servanda, in casu &c.

3 An delatio stolæ in funeribus, & absolutio super cadavera explendæ sint per Archipresbyterum, seu potius constet de contraria consuetudine, favore Canonici Confessarii, eaque sit servanda, in casu &c.

4 An jus deferendi Sacrum Viaticum, & Oleum Sanctum infirmis pertineat privative ad Archipresbyterum, seu potius constet de contraria consuetudine, favore Canonici Confessarii, qui peccata eorum audiverit, & sit servanda, in casu &c.

5 An benedictio domorum in die Sabbati Sancti spectet ad Archipresbyterum, seu potius constet de contraria consuetudine, sitque servanda, in casu &c.

6 An benedictio mulierum post partum privative spectet ad Archipresbyterum, seu potius constet de contraria consuetudine favore Capituli, sive Canonice deputandorum, eaque veniat servanda, in casu &c.

7 An liceat Confessariis Canonicis requisitis privative quoad Archipresbyterum ministrare independentem Sacramentum Baptismatis, in casu &c.

8 An in omnibus supradictis actibus, & functionibus, quatenus expleri possint per Canonicos, intelligendum sit exclusive, & privative quoad ipsum Archipresbyterum præsentem, & per se ipsum ministrare volentem, in casu &c.

9 An tam supra enunciati actus, & functiones, quatenus spectent privative ad Archipresbyterum, quam alie, quæ sunt in Sabbato Sancto, in Dominica Palmarum, in Feria quarta Cinerum, & quinta Cœnæ Domini, ac in Purificatione B. M. V., eo absente, vel impedito, expleri valeant ab ejus substituto, etiam non Canonico, in casu &c.

10 An emolumenta pro administratione Sacramentorum, aliarumque functionum ad curam animarum spectantium percipi debeant ab Archipresbytero, seu potius constet de contraria consuetudine, eaque sit servanda, in casu &c.

11 An claves Baptisterii, Sacri Tabernaculi, & Olei Sancti sint retinendæ per Archipresbyterum, seu potius per Sacristam ejusdem Ecclesiæ, & Capituli, in casu &c.

12 An Subscrictæ in eadem Ecclesiâ eligi valeant quolibet anno absque intelligentia, & approbatione Archipresbyteri, in casu &c.

13 An constet de attentatis, & per quem, & quomodo sint purganda, in casu &c.

Et Sacra Congregatio eadem die, Respondit,

Dilata ad sequentem. Et reposita causa sub eisdem tredecim dubiis die 17. Junii ejusdem anni 1756. Sacra Congregatio respondit: *Dilata ad primam post proximam;* Et iterum proposita die 28. Augusti ejusdem anni sub eisdem tredecim dubiis:

Sac. Congreg. eadem die respondit: Ad Primum, Curam habitualesse, penes Capitulum, actuales vero penes Archipresbyterum. Ad 2. Affirmative ad primam partem, salvo jure Archiepiscopi, negative ad secundam. Ad 3. Affirmat. ad primam partem, negative ad secundam. Ad 4. Ut in tertio. Ad 5. Affirmative ad primam partem, negative ad secundam. Ad 6. Serratus solitus. Ad 7. & 8. Negative. Ad 9. Quoad actus, & functiones supra enunciatas affirmative, in reliquis negative. Ad 10. Dilata, & coadjuvantur probationes. Ad 11. Claves Baptisterii, & Olei Sancti retinendas esse penes Archipresbyterum, claves vero Sancti Tabernaculi penes utrumque. Ad 12. Affirmat. Ad 13. Dilata.

Contra hanc definitionem audiri postularit Capitulum, & dubium proposuit: an sit standum, vel recedendum a decisio, in casu &c.

Et Sacra Congregatio die 30. Julii 1757. respondit: *Dilata ad sequentem.* Iterum proposito eodem dubio die 20. Augusti 1757. Sacra Congregatio respondit: *Dilata ad primam post. aquas, factis exhibitione interim librorum in partibus, vel præstata patientia pro extractione partium per Archipresbyterum.* Denuo reposito eodem dubio die 19. Novembris ejusdem anni 1757. Sacra Congregatio respondit: *Dilata ad sequentem.* Iterumque reposito dubio eodem die 3. Decembris ejusdem anni 1757. An sit standum, vel recedendum a decisio, in casu &c.

Sac. Congr. respondit: Ad 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 11., & 12. In decisio, & amplius in omnibus. Ad 10. Affirmat. ad primam partem, negative ad secundam. Ad 13. Constare de attentatis, & purganda esse per viam nullitatis, & amplius.

Et tandem reposita causa die 28. Januarii 1758. specialiter quoad dubium decimum, quod fuerat exceptum responsione data ab eadem Sacra Congregatione die 3. Decembris antecedentis anni 1757. adjecta clausula: *Et amplius;* & exceptum dubium erat, *An emolumenta pro administratione Sacramentorum, aliarumque functionum ad curam animarum spectantium percipi debeant ab Archipresbytero, seu potius constet de contraria consuetudine, eaque sit servanda, in casu &c.* Cuique responsum fuit *affirma-*

firmative ad primam partem, & negative ad secundam. Ad sequens propositum, An sit standum, vel recedendum a decisio, quoad X. dubium in casu &c. Sacra Congregatio die 28. Augusti 1758. Respondit: In decisio quoad involumenta stola tantum, & amplius.

- 333 BAREN. *Congrua, & expensarum*, in qua Archipresbyter supradictæ Collegiæ Terræ Nojæ duo sequentia proposuit dubia decidenda.

I. An residente cura habituali penes Capitulum Terræ Nojæ, Archipresbytero, apud quem existit cura actualis debeat congrua, in qua summa, & ex quibus redditibus, seu potius duplicata, in casu &c.

II. An expensæ in toto decursu causæ tam factæ, quam faciendæ sint defumendæ a Massa Capitulari, seu potius erogandæ a Canonicis particularibus, in casu &c.

Et *Sacra Congreg. Concil.* die 1. Septembris 1759. respondit: *Dilata ad primam post aquas, etiam unica.* Repropositis postea iisdem dubiis die 24. Novembris ejusdem anni 1759. *Sacra Congregatio* respondit: *Dilata ad primam post Reges.* Iterum repositis iisdem dubiis die 12. Januarii 1760. die 26. Januarii ejusdem anni 1760. *Sacra Congregatio* respondit: *Non proposita cum reliquis.* Et demum repositis iisdem dubiis die 9. Februarii ejusdem anni 1770. *Sacra Congregatio* respondit: *Ad 1. Negative, & servetur solitum: Ad 11. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam.*

- 334 NULLIUS FORIMPOPILII, in qua ad seq. dub.

An decretum Sac. Visitationis de claudendo januam & fenestram domus laicorum de Zaulis, unde aditus & prospectus patet in contigua Ecclesia S. Mariæ ad Nives, sustineatur in casu &c. Quod dubium die 28. Januarii 1758. non fuit propositum, ex quo reformandum esset, postea mutatum; & reformatum, ac propositum sub his verbis: An decretum D. Visitationis sustineatur in casu &c.

Sacra Congregatio Concil. die 18. Februarii ejusdem anni 1758. respondit: *Affirmative, & amplius.*

- 335 FIRMANA, *Beneficii*, in qua ad duo sequent. dub.

I. An licuerit Jacobo Balducci Fundatori Be-Tom. X.

beneficii Jurispatronatus dispensare Rectores pro tempore a recitatione Officii divini usque ad orationem annorum 25. jam expletam, eisque loco Divini Officii onus injungere recitandi Officium parvum Beatissima Virginis? & quatenus affirmative;

II. An onus hujusmodi expresse injunctum a dicto fundatore Rectoribus de familia Laureti primo loco ad Beneficium vocatis, censetur repetitum in Rectoribus de familia Simoneti secundo loco invitatos?

Sacra Congregatio Concilii die 2. Septembris 1758. respondit: *Ad 1. affirmative; ad 11. Negative.*

AQUIPENDII, *expensarum*, in qua ad seq. 336 quens dub.

An sint reficiendæ expensæ Bullarum, & per quem, in casu &c. *S. Cong. Concil.* die 22. Julii 1758. respondit: *Iterum proponatur.* Iterum propositum idem dubium die 23. Septembris ejusdem anni 1758. *Sacra Congregat. Conc.* respondit: *Reficiendas esse per hereditatem.*

NICIEN. *Capellania,*

337

Pro Capellania cum onere Missæ quotidianæ assignanda sunt bona redditentia annua scuta 60. monetæ Romanæ. Sic *Sacra Congreg. Concil.* die 15. Aprilis 1758. & 12. Augusti ejusdem anni 1758. respondens; *In decisio & amplius.*

PIENTINA, *Separationis tori.*

338

Censuras latas ab Episcopali Curia contra mulierem, quæ intra præfinitum tempus ad obsequia viri non redierat, sustineri, neque ad separationem tori ob assertas, sed non probatas levitias fuit locus; ut censuit *Sacra Congregatio Concil.* die 2. Decembris 1758. in qua proposito dubio: *An sustineantur censure, seu potius sit locus separationi tori in casu &c. Sacra Congregatio* Respondit: *affirmative ad primam partem, negative ad secundam, & amplius.*

NULLIUS S. BENIGNI, *Nullitatis Ma-* 339 *trimonii.*

Quum secundas nuptias contraxissent bona fide duo vidui, & Joseph Barone, & Joanna Catharina Betaffa, & post paucos dies rumor ortus fuisset in oppido Montanarii utriusque conjugis patria, eos affinitate conjunctos esse, propterea conjugibus separatis, & civili judicio in-

structo, ac inde comperto, conjunctos esse in quarto gradu affinitatis, & Josepho Barone volente dispensatione Apostolica convalidari matrimonium, obistente tamen Joanna Catharina, Eminentissimus Cardinalis delle Lanze Abbas summa, qua pollet, juris utriusque peritia, eruditione, & justitiae integritate, servato plane in omnibus juris ordine, citato, auditoque defensore Matrimonii, sententiam tulit nullitatis matrimonii contracti, & libertatis utriusque contrahendi alias nuptias. A qua sententia appellavit defensor matrimonii, sed inopia contrahentium obstabat, ne prosequeretur appellatio, ac proinde promotor Fiscalis Curiae Abbatialis, ut exorta scandala removeret rem egit sumptibus curiae, obtulitque preces Summo Pontifici, a quo causae cognitio demandata fuit Sacrae Congregationi Concilii. in qua examinatis examinandis, & audito Eminentissimo Abbate, proposito dubio: *An constet de nullitate Matrimonii in casu &c.* Sacra Congregatio die 14. Januarii 1758. respondit: *Dilata, & coadjuventur probationes, & extrahantur fides Baptismatum, & Matrimoniorum.* Tandem omnibus adimpletis, sub die 21. Julii ejusdem anni 1758. Reproposito eodem dubio, *an constet de nullitate Matrimonii, in casu &c.* Sacra Congregatio juxta jam latam rectam sententiam a Sapientissimo & Eruditissimo Eminentissimo Abbate respondit: *affirmative, & amplius.*

340 CELSONEN. in qua ad dubium.

An liceat Regularibus Civitatis Cerraviz benedicere puerperas ad eorum Ecclesias accedentes post partum; seu potius eadem benedictio competat Parocho, in casu &c. *S. Congr. Conc.* die 31. Martii 1759. respondit: *Negative ad primam partem, affirmative ad secundam, & amplius.*

Adverte tamen, quod resolutio Sacrae Congregationis clausula in casu &c. non potest allegari pro aliis causis, & locis, in quibus ipsae circumstantiae non concurrunt, ut recte tradit Eruditissimus Pitonius part. 4. discept. 109. num. 8. sic expresse dicens: *Ut in puncto advertit Monacell. in Formular. Fori Ecclesiast. part. 2. in epistola ad Lectorem, ibi: Quoties enim Sacra Congreg. judicat, suum decretum adaptari non posse, nec debere, nisi casui proposito, solet rescribere: Negative, seu affirmative in casu &c.* Hae, inquam, sunt illa decreta, quae allegari non possunt ad decisionem causarum, nisi concurrant ipsae circumstantiae, quae referebantur in casu particulari proposito, nam decisio ca-

sus tunc pendet a qualitate circumstantiarum, in quibus emanavit; laud. D. Lucca in *Annotat. ad Concil. discurs. 1. num. 11.* Pignatelli. *consultat. 1. num. 18. tom. 1. & ego scripti disceptat. Eccles. 50. num. 19. & dixit Rosa in Romana*, Pensionis 15. Martii 1694. §. *Non potest coram Eminentissimo Priolo.* Sic expresse doctissimus Franciscus Maria Pitonius dict. part. 4. *disceptat. 109. num. 8.*

AUXIM. seu CINGULANA, Cathedralici, 341 ad dub.

An, quomodo, & in qua summa solvi debeat Cathedralicum, & respective sit locus restitutioni, in casu &c. *Sac. Congregat. Conc.* die 31. Martii 1759. respondit, *affirmative in pecunia numerata, & in summa duorum solidorum tantum, nimirum viginti Juliorum; & in reliquis Negative, & reposita hac causa die 28. Aprilis ejusdem anni 1759. sub dubio: An sit standum, vel recedendum a decisio, in casu &c.* Sacra Congregatio respondit: *In decisio, & amplius; & tandem iterum proposita hac causa sub eodem dubio Sacra Congreg. die 21. Julii ejusdem anni 1759. respondit, In decisio, & amplius.*

SENEN. Celebrationis, & applicationis Missae Conventualis, in qua ad seq. dub.

I. An Canonicus jubilatus reneatur celebrare per se ipsum, vel per alium Missam Conventualem per turnum, eamque applicare pro Benefactoribus; in casu &c. & quatenus negative;

II. An Canonicus Jubilatus reneatur contribuere elemosynae Missarum conventualium, in casu &c. *Sac. Cong. Conc.* die 12. Maii 1759. respondit: *Negat. ad utrumque.* Et reposita hac causa sub dubio: *An sit standum, vel recedendum a decisio in casu &c.* *Sac. Cong.* die 21. Julii ejusdem anni 1759. respondit: *In decisio, & amplius.*

MEDIOLANEN. Beneficii seu Coadjutorie. 343

Canonicus coadjutor ob adversam temporariam valetudinem non potest ejici a possessione Beneficii post mortem coadjuti, immo admittendus est ad residentiam in choro, & participationem fructuum, ac reddituum. Sic *Sac. Cong. Conc.* die 10. Februarii 1759.

344 FAVENTINA, Capellania.

Descendenti a sanguine funditoris, & Patro-
ni in paritate vocum debetur Prælatio ad Be-
neficium priusquam extraneo. *Sic Sac. Congr.
Concil. 31. Martii 1759.*

245 AMERINA, SEU INTERAMN. Ordina-
tionis.

Irregularitas, quæ oritur ex infamia Patris,
seu Fratris ratione criminis, non contrahitur a
Filio, seu Fratre Innocente, ideoque promo-
veri potest ad Sacros ordines. *Sic Sac. Congr.
Concil. 11. Augusti 1759.*

346 APTEN. in qua ad seq. dub.

Sodales, seu Confratres in functionibus non
Parochialibus explendis in propriis Ecclesiis,
seu Oratoriis, non tenentur requirere Parochum
aliosque Sacerdotes Parochiz. Unde neque su-
stinetur interdictio Capellæ, seu Oratorii ex eo
quod dictas functiones expleverant contra ius-
tam Episcopi, propositis enim in Sacra Congr.
Concil. sequentibus tribus dubiis.

I. An interdictio Capellæ, seu Oratorii Con-
fraternitatis Penitentium vulgo Burvas susti-
neatur, in casu &c.

II. An in Celebratione Missarum, tam so-
lemni, quam privatarum in expositione San-
ctissimi Sacramenti, Benedictionibus, Processio-
nibus, aliisque functionibus non Parochialibus
teneantur Confratres adhibere Parochum, five
Sacerdotes secundarios Parochiz; seu potius
functiones prædictas expleri valeant per pro-
pios Capellanos, irrequisito Parocho, in ca-
su &c.

III. An liceat Confratribus sepulturam sibi
eligere in dicta Capella, jure Parochiz summo
associandi cadavera, & exigendi quantam fune-
ralem, in casu &c.

*Sacr. Congr. Concil. 29. Septembris 1758
respondit: dilata ad primam post aquas. Et re-
propositis iisdem dubiis die 2. Decembris ejus-
dem anni 1758. Sacra Congr. Respondit ad
1. Negat. ad 11. Negat. ad primam partem
affirmative. ad secundam: ad 111. affirmative.
Et tandem reposita hac causa die 11. Au-
gusti 1759. sub dubio: an sit standum vel re-
cedendum a decisu die 2. Decembris 1758. in
casu &c. Sacra Congr. dicta die 11. Augusti
1759. Respondit: In decisu, & amplius.*

AQUEN. Erectionis Capellania.

247

Canonicus Carolus Antonius, & Constanti-
nus Nicolaus Fratres Marenchi in testamen-
to; quod simultanee considerant 1740. Here-
des in usufructus se se ad invicem institue-
runt; Et electa Sepultura apud Ecclesiam PP.
S. Francisci Civitatis Aquensis, mandarunt,
post utriusque obitum distrahi mobilia, pre-
sumque investiri in Capitalibus, quorum re-
ditus cum aliis proventus ex bonis heredita-
riis, pergunt: *Si dovrà erogare in far celebrare
tante Messe, de tratti li carichi, e la parte colo-
nica, in suffragio della nostr' anima in perpetuo
agli Anni privilegiati.* Defunctis testatoribus,
Exequutores anno 1746. supplicarunt San. mem.
Benedicto XIV. pro erectione perpetuæ Capel-
laniz unius Missæ quotidianæ ex bonis heredi-
tariis faciendæ de ipsorum jurepatronatus, in
publico Oratorio Confraternitatis Sancti Jose-
phi dictæ Civitatis. Et remissis precibus ad
Sac. Congr. Concil., ipsa audito prius Or-
dinario, aliisque attentis, tandem die 2. Augu-
sti 1760. ad infra scripta dubia:

I. An sit locus erectioni Capellaniz in Ec-
clesia Sancti Joseph de jure patronatus Exe-
quutorum testamentariorum pro tempore, cum
onere missæ quotidianæ a Capellano celebran-
dæ per se, vel per alium in casu &c. & qua-
tenus affirmative;.

II. An, & quæ onera sint Capellano injun-
genda ultra dictam missam quotidianam in ca-
su &c. & quatenus non sit locus erectioni dic-
tæ Capellaniz;

III. An, & quale stipendium sit assignan-
dum Economis ab iisdem exequutoribus Te-
stamentariis deputandis in casu &c. Respondit:
*Ad 1. Negat. & amplius: ad 11. Provisum
in primo: ad 111. affirmative arbitrio. Episc.
copi.*

HIERACEN. Exemptionis, in qua præmis. 348
sa eruditissima expositione totius hujus sæpe
agitæ causæ ab Illustrissimo, & Reverendis-
simo D. Simonetto Moderno S. Congr. Con-
cilio Secretario die 6. Decembris 1760. ad se-
quentia proposita dubia...

I. An exemptiones, quæ competeant Mō-
nasterio diruto Vallis viridis Castri veteris ad
formam resolutionum Sacra. Congregat. 1579
1581., & 1692. competant eidem Monasterio,
noviter constructio in eadem Civitate. Castri ve-
teris?

E 4.

III. An

II. An sit locus demolitioni Ecclesiæ Sancti Felicis pro perficienda clausura Monasterii, & respectu translationi ejusdem Ecclesiæ in alium locum, in casu &c.

Sacra Congregatio Concil. dicta die 6. Septembris 1760. Respondit : *Ad 1. affirmative & amplius : Ad 11. affirmative & pro executione, ad Eminentissimum Præfatum ad mentem.*

Et ad uberiores hujus causæ notitiam dictus D. præstantissimus, & doctissimus Secretarius refert resolutiones Sacræ Congregat. habitæ die 26. Januarii 1692. contentas in folio tunc distributo, & hæcenus non impresso, quod est, ut sequitur.

Folium, & resolutiones hujus Sacræ Congregationis anni 1691. circa jurisdictionem Episcopi Hieracenensis in Monasterium Castrivereris.

HIERACEN. Visitationis. Intra diocæseon, & in oppido Castrî veteris adest Monasterium Monialium B. V. M. Valliviridis subiectæ jurisdictioni Priorissæ Messanen, & pro tali a Sacra Congreg. reputatum anno 1589. in contradictorio judicio inter dictam Priorissam, & tunc temporis Episcopum Hieracensem. Ad visitationem hujus Monasterii curavit accedere anno 1690. modernus Episcopus, qui quoad clausuram acta, volens eam perficere quoad singulas Moniales, fuit impeditus, quare præsupposita asserta exemptione, utraque parte citata, ac informante super infrascriptis dubiis concordatis dignentur EE. VV. respondere.

1 An Episcopus visitare possit D. Monasterium S. M. di Valverde in concernentibus clausuram?

2 An possit administratores reddituum Monasterii exempti ad redditionem rationis compellere, non vocatis Superioribus Monasterii, eisdemque administratores remove, quatenus iidem Superiores interpellati id renuant facere?

3 An possit culque personæ, etiam in primo, & secundo gradu conjunctæ inhibere, ne audeat ad Monasterium accedere absque illius licentia?

4 An possit inhibere famulis, & famulas conjunctarum personarum, ne ad d. Monasterium accedant absque licentia Episcopi?

5 An Medici, Chirurghi, alique Ministri necessarii ingredi possint in clausuram cum sola licentia, & approbatione delegati absque licentia, vel consensu Episcopi?

6 An præfata licentia sit ad tempus deter-

minatum, vel juxta opportunitatem pro unica tantum vice concedenda, & an possint denegari?

7 An liceat Episcopo inhibere, ne in Ecclesiâ d. Monasterii celebrentur plus quam duz Missæ, etiam si Monasterium teneatur aliquod onus explere, exceptis tamen diebus exequiarum, & Festivitatibus Titularis Monasterii; & Sacerdotes debeant specialiter ab Episcopo approbari?

8 An possit interesse electioni Abbatissæ?

9 An Capellani, & Confessarii sint a Superiore Monasterii deputandi, & approbandi ab Episcopo?

10 An occurrente obitu alicujus Monialis, vel educandæ, possit Episcopus prohibere, ne in Ecclesiâ Monasterii celebrentur exequiæ?

11 An possit impedire celebrationem solemnem Festivitatibus BB. Petri, & Pauli Titularium Monasterii?

12 An in iis, in quibus Episcopus potest procedere jurisdictione delegata, sit locus deputati Episcopi vicinioris?

13 An delegatus a Superiore Monasterii possit accedere absque licentia ad dictum Monasterium; & an aliis licentiam concedere possit solus, vel unitim cum Episcopo?

Die 26. Januarii 1692. *Sacra &c.* juribus ab utraque parte deductis mature perpenſis, respondit : *Ad 1. affirmative. Ad 2. Quoad primam partem negative, quo vero ad secundam affirmative. Ad 3. Censuit, danda esse decreta S. C. Episcop. & Regul. hac de re edita, tenoris sequentis. Trani- all' Arcivescovo -- Non intende la S. C. che negli editi generali, che si pubblicano circa l'accesso ai Parlatorj di Monache si comprendano i Parenti in primo, e secondo grado delle medesime, onde in conformità della mente dell' istessa S. C. non dovrà V. S. proibire alli Preti della Chiesa di Nazareth il poter trattar con le Monache loro Parenti in primo, e secondo grado, purchè ciò non segua ne' giorni di feste solenni, e ne' tempi proibiti. Tanto re. Roma 23. Marzo 1692. Ad 4. Item danda esse decreta ejusdem S. Congreg. Episcop. & Regul. videlicet. Città della Pieve Non è solito, che le Donne piglino licenza d' andare a' Monasterj a parlare alle Monache; e quanto agli uomini potere proibire, che non vi vadano senza vostra licenza, eccettuandone i Padri, e Fratelli solamente, e farcte, che sia osservato per l'avvenire. E state sano. Roma 12. Gennaio 1694. Ad 4. 5. Danda esse decreta in hac ipsa Hieracen. a Sac. Congregat. Concil. edita de anno 1581. ad 3. dubium tenoris sequen-*

quenda -- III. Item *se* sotto nome di *clausura* si contiene, che li Medici, Barbieri, ed altre donne, che servono in caso d' infermità, fanescbe ordinarie, Garzoni, quali hanno da portar grano, farina, legna, acqua, ed altre cose necessarie, Sartori, Muratori, Falegnami, e Procuratori, possono, o non possono entrare in d. Monastero, Sacra &c. Respondit, licentiam ingrediendi Monasterium spectare ad Superiorem Regularem ex cap. 5. Sels. 25. de Regular. Ad 6. Danda pariter decreta d. Sac. Congregat. Episcop. & Regul. tenoris sequentis. *Parma-Al Vescovo--quì in Roma, ed in ogni altro luogo, dove si tiene buona cura de' Monasterj delle Monache, si suol fare una lista di persone, che sono necessarie, come Fornaro, Muratore, Falegname, Ferraro, Facchini per certe occasioni, oltre il Medico, Cerusico, e Barbiere, a quali per una volta si dà licenza per sempre, sino a tanto, che non è revocata, di poter secondo i bisogni entrar nel Monastero, per far ciò che occorre di loro mestiere, avvertendo di pigliar persone approvate d' età, e costumi buoni; e così dovrà fare anche ne' suoi, con proibire insieme, che non entrino altre persone, che quelle, che sono necessarie, che così è stato scritto, ed ordinato in molti luoghi, &c. 20. Novembre 1584. Ad 7. Respondit Negative, & quoad approbationem Sacerdotum Sæcularium, Episcopum uti debere jure suo. Ad 8. Affirmative juxta formam declarationis post constitutionem Gregorianam, nempe - 5. An per eandem constitutionem in illis verbis -- Possit Episcopus una cum Superioribus Regularibus quarumcumque Abbatissarum &c. electionibus per se, vel per alium interesse, ac præsidere -- Jus Abbatissas confirmandi Episcopis attributum censeatur? Sacra &c. censuit jus confirmandi Abbatissas minime fuisse Episcopis per constitutionem attributum. Ad 9. Affirmative quoad deputationem, & approbationem Confessarii spectare ad Episcopum. Ad 10. & 11. Negative. Ad 12. deputandum esse Episcopum Squillacen. arbitrio Sacre Congregationis. Ad 13. Ut in lib. 42. decr. pag. 45. Affirmative quoad delegatum, & quoad alios unitim cum Episcopo.*

350 DERTHONEN. *Visitationis*, in qua ad seq. dub. quæ die 12. Maii 1759. non fuerunt proposita, sed proposita fuere postea die 30. Junii ejusdem anni 1759. Sac. Congr. Conc. respondit: *Dilata cum absolutione ab interdicto usque ad exitum cause, & ad d. Secretarium pro remissoria ad effectum compulsandi jura.* Et reposita die 22. Septembris 1759. Sac.

Congreg. Respondit: *Dilata ad primam post aquas.* Iterum reposita die 24. ejusdem anni 1759. Sac. Congreg. Respondit: *Dilata.* Iterumque reposita die 12. Januarii 1760., & non resoluta; Fuerunt tandem proposita die 26. Januarii ejusdem anni 1760., ut infra.

1 An Episcopus Dertthonensis possit tamquam Delegatus Apostolicus visitare Hospitale Sancti Rochi Oppidi Viqueriz Diocesis Dertthonensis, ac etiam Montem Frumentarium, & Sodalitium sub invocatione Sanctissimi Nominis Jesu in eodem Oratorio erectum, ac etiam Capellam Sanctæ Annæ, & integram Ecclesiam, seu potius visitatio facta anno 1754. sit circumscribenda, in casu &c.

2 An Patres Sanctæ Mariæ Pietatis per consensum ab ipsis prælitum dictæ visitationi, & præsertim interdicto lato contra d. Ecclesiam male se gesserint, & qua poena sint puniendi, in casu &c.

3 An dicti Patres anno 1497. obreptitie obtinuerint Breve a S. M. Alexandro VI. pro incorporatione dicti Hospitalis eorum Conventui, & quid sit providendum, in casu &c.

4 An Sodales dictæ Ecclesiæ Sancti Rochi potuerint appellare ad Curiam Metropolitanam Mediolanen., & acta in ea facta siq. circumscribenda, seu potius quomodo sit providendum, in casu &c.

5 An tam Ecclesia, & Hospitale Sancti Rochi oppidi Viqueriz, quam sodalitium in dicta Ecclesia erectum, ac Mons Frumentarius ibidem pariter existens, nec non bona, ac redditus eorumdem sint sub cura, protectione, & dominio Conventus Sanctæ Mariæ Pietatis dicti Oppidi, in casu &c.

6 An Ministerium, quod Confratres habent dd. Ecclesiæ, Hospitalis, Confraternitatis, ac Montis frumentarii, eorumque bonorum, ac reddituum sit omnino dependens, subordinatum, ac famulativum Patribus dicti Conventus, in casu &c.

7 An Patres dicti Conventus habeant onus manutenendi Confratres in dicta Ecclesia, eisque ubilibet favendi, nec non eosdem defendendi a quibuscumque etiam ab Episcopo Dertthonen. præsertim respectu ad litem nunc vigentem super nullitate visitationis ab eodem Episcopo peractæ anno 1754. & in casu retinentiæ, seu inobservantiæ dicti oneris, quomodo sit providendum, in casu &c.

8 An Sodales prædicti ceciderint ab administratione Hospitalis Peregrinorum, & præten-

forum

forum bonorum respective ejusdem Hospitalitatis, in casu &c., & quatenus negative;

9 An iidem Sodales teneantur Hospitalitatem Peregrinorum cum omnibus adnecis, & necessariis in viridem observantiam revocare, ceteraque contenta instrumento die 29. Aprilis 1621. adimplere sub poena caducitatis ipso facto incurrendæ in casu inobservantiæ pactorum, in casu &c.

10 An dicti Patres teneantur tradere Confratribus redditus dicti Hospitalis, vel saltem aliquam eorum partem, & quatenus repugnent, quomodo sit providendum, in casu &c.

11 An dicti Patres ceciderint a legato librum 9000. ipsis relicto a quodam Canonico Antonio Maria Bonamico, ita ut factus sit locus substitutioni favore dicti Hospitalis, & dictorum Confratrum ejus administratorum, in casu &c.

12 An administratores Montis frumentarii teneantur subministrare triticum iis tantum pauperibus, de quorum paupertate constat ex attestatione Parochi, in casu &c.

13 An in subministracione frumenti recipi possint Sodales in Fideijussores, in casu &c.

14 An administratores reddituum ad. Hospitalis, Oratorii, ac Montis frumentarii teneantur reddere rationem de administratis Priori dicti Conventus Sanctæ Mariæ Pietatis, in casu &c.

15 An dicti Sodales tenere debeant librum peculiarem, in quo adnotetur adimplementum celebrationis Missarum cujusque legati pii, in casu &c.

16 An, & quam Missarum quantitatem iidem Confratres teneantur celebrari facere ratione legati relicti a quodam Carolo Vincentio Salvi, in casu &c.

17 An SS. Peregrinæ, sive consorores nuncupatæ sint eliminandæ a d. Confraternitate, in casu, &c. & quatenus negative;

18 An eadem mulieres possint associare cadavera, in casu &c.

19 An elemosynæ manuales missarum a pite Benefactoribus datæ reponi debeant in capsula, & una clavis ejusdem capsulæ retineri debeat a Priore Conventus ad formam Capituli 7. instrumenti diei 21. Decembris 1577., in casu &c.

20 An in Oratorio Sancti Rochi admitti possint ad celebrandum tam seculares, quam Regulares absque licentia Prioris conventus contra formam cap. viii. dicti instrumenti, in casu &c.

21 An in casu inobservantiæ d. Capit. 8. Confratres cadere debeant ab usu d. Orato-

rii, seu potius alia poena multandi sint in casu &c.

22 An elemosynæ missarum provisionaliter celebratarum a Religiosis Conventus Sanctæ Mariæ Pietatis in eorum Ecclesia tempore interdicti Oratorii, sint satisfaciendæ a Confratribus in casu &c.

23 An constet de validitate interdicti Oratorii Sancti Rochi? Et quatenus affirmative;

24 An Confratres ceciderint in censuras ob assertum spretum d. Interdicti, in casu &c.

25 An sit d. Oratorium absolvendum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. dicta die 26. Januarii 1760. respondit: Ad 1. Affirmative, ad primam partem, & negative ad secundam, & amplius. Ad 2. Negative; & amplius. Ad 3. Utantur jure suo. Ad 4. Dilata. Ad 5. Affirmative ad formam Conventionum, salvo jure Episcopi visitandi, & revidendi computa. Ad 6. Provisum in quinto. Ad 7. Negative in casu, de quo agitur. Ad 8. Negative. Ad 9. Affirmative ad formam conventionis, & sodales cogendos esse juris remediis tantum. Ad 10. Negative, donec vires sodalitati sufficiant. Ad 11. Dilata, & coadjuvantur probationes. Ad 12. Affirmative ad formam Decreti visitationis. Ad 13. Affirmative; dummodo sint idonei, nec sint actuales administratores. Ad 14. Affirmative ad formam Conventionis, salvo jure Episcopi. Ad 15. Affirmative. Ad 16. Teneri ad ratam fructuum coram Episcopo liquidandi. Ad 17. Negative. Ad 18. Negative ad formam Decreti. Ad 19. affirmative: ad 20. Negative, & ad mentem: ad 21. Negative ad primam partem, & sodales cogendos esse aliis juris remediis: ad 22. affirmative, & amplius: ad 23. Negative: ad 24. Negative: ad 25. Provisum in 23.

SENEN. *Jubilationis*, in qua ad sequentia 352a dubia non resoluta die 12. & 25. Januarii 1760. & reposita ut hic die 9. Februarii ejusdem anni 1760.

I. An onera Capitularia infixa massæ communis distributionum deducenda sint, antequam fiat earum repartitio inter participes, etiam quoad Canonicos Jubilatos, in casu &c.

II. An onus elemosynæ missæ Conventualis sit infixum massæ communis distributionum, in casu &c. & quatenus affirmative;

III. An idem onus elemosynæ sit deducendum

dum ab eadem inassa communi distributionum, antequam fiat eorum repartitio, etiam quoad Canonicos Jubilatos, in casu &c.

S. Cong. Conc. respondit. Ad 1. & 2. *provisum in Tertio*: ad 3. *Negative*.

352 FERENTINA, in qua ad sequentia dubia.

I. An Canonicus Joannes Baptista Petacci teneatur ad interessendum in Choro, seu potius permittenda sit tempore divinarum Officiorum ejus interessentia in Organo pro servitio Ecclesiae, in casu &c. & quatenus affirmative quoad primam partem?

II. An, & quomodo sit cogendus, in casu &c.

S. C. C. die 7. Junii 1760. respondit: Ad 1. *dubium*: affirmative ad primam partem, & negative ad secundam, & amplius: ad 2. *esse cogendum aliis penis pecuniariis arbitrio Ordinarium*.

Est hic advertendum, quod dictus Canonicus pro munere Organistae recipiebat stipendium scutorum 25. prout refertur in expositione dictae causae, in qua afferuntur aliae consimiles decisiones, nempe in una S. Severini de quodam Canonico Musico, & Organista, in qua ad dubium; *An praedictus Canonicus sit puniendus ob ejus a choro absentiam; vel potius interessentia in Organis pro servitio Ecclesiae sit reputanda ad effectum percipiendi distributiones*. Sacra Congreg. Concil. die 15. Novembris 1659. *Censuit gaudere, si stipendium pro musico non recipiat*. Et in nullius Patignani 6. Maii 1751. Ad 4. *dubium* ita conceptum: *An idem Abbas possit expungere tamquam absentes Sacerdotes illos, qui tempore divinarum Officiorum, vel Confessionali assistunt, vel pulsant Organum?* Respondit: ad 4. *Pulsantes Organum absque stipendio, & audientes Confessiones ex deputazione non amittere distributiones*.

353 DICTA FERENTINA, in qua ad sequens dubium.

An sit standum, vel recedendum a decisio quoad secundum dubium, in casu &c. die 12. Julii 1760. non proposita, & proposita postea die 2. Augusti.

Sacra Congreg. respondit: In decisio, & amplius.

FAVENTINA, Praeeminentiarum, & fune- 354
rum, in qua ad sequentia dubia.

1 An Capitulo Cathedralis interveniente associationi Cadaveris, processio funebris convocari, & incipere debeat in Ecclesia Cathedrali, seu potius in propria Parochiali defuncti, in casu &c.

2 An intonatio Antiphonarum: *Exultabunt Domino*, antequam defuncti Cadaver e domo efferratur, spectet ad primam dignitatem Capituli, seu potius ad Parochum, in casu &c.

3 An parochus associanti Cadaver defuncti ad Ecclesiam Cathedralem liceat illam ingredi cum stola, & Cruce erecta, in casu &c.

4 An constet de attentatis, & quomodo sint illa purganda, in casu &c.

5 An Cadaver Cajetani Navarra una cum assertis emolumentis restitui debeat Ecclesiae Cathedrali, in casu &c.

6 An taxa funerum impressa in ultima Synodo sit observanda, in casu &c.

7 An ab Ecclesia Cathedrali debeat Parochus quarta funeralis pro suis Parochianis in ea rumulandis etiam Canonicis, in casu &c.

8 An Capitulo ejusque primae dignitati competat jus administrandi Episcopo aegrotanti Sacramenta SS. Eucharistiae, & extremae Unctionis, seu potius an, & in quibus casibus idem jus competat Parochus Sancti Terentii, in casu &c.

9 An Capitulo in Processionibus, quibus intervenit Collegium Parochorum competat jus erigendi binas Cruces, alteram nempe ante Mansionarios, & Seminaristas, alteram vero ante ipsos Canonicos, in casu &c.

10 An in Processionibus, quae sunt occasione Synodi tam Capitulum, quam Collegium Parochorum incedere debeant sub unica Cruce totius Cleri, seu potius quibus competat jus elevandi propriam Crucem, in casu &c.

11 An Collegium Parochorum teneatur interesse Processioni, quae fit in festo S. Marci cum Capitulo, & toto Clero, in casu &c.

Sacra Congreg. Concil. die 7. Junii 1760. respondit: Ad primum dubium: iterum proponatur: ad 2. *Negative* ad primam partem, & affirmative ad secundam: ad 3. *affirmative juxta solitum*: ad 4. *affirmative*, & esse purganda per viam nullitatis: ad 5. *affirmative*, deductis expensis factis per Parochum ratione rumulationis in propria Ecclesia: ad 6. *dilata*, & Episcopus procedat ad revisionem taxae, auditis interessentibus: ad 7. *affirmative*: ad 8. *Servetur cetera*.

remoniales. Ad 9. affirmative, & amplius: ad 10. affirmative ad primam partem, & elevandam esse unicam tantum Crucem Cathedralis, & amplius: ad 11. affirmative, & amplius.

355 PINNEN. *Theologalis*, in qua ad sequens dubium.

An constet de mala relatione Examinatorum, & de irrationabili iudicio Episcopi, ita ut reprobatio Sacerdotis de Sanctis non sustineatur, in casu &c. non propositum in Congreg. habita die 30. Augusti 1760. sed die 27. Septembris ejusdem anni 1760.

Sac. Cong. Concil. Respondit: *Negative in omnibus, & amplius.* Videatur ibi, ubi Sacerdos de Sanctis prætendebat, quod scrutinium fuerit peractum de sola scientia; adeoque nullum. Sed revera Examinatores de meritis non minus, quam de scientia iudicium protulerunt, ut ibi constat: adeoque &c.

Vide ad rem Resolutionem in Suedana Parochialis 12. Februarii anni 1757. & in Larinen. Concurfus 2. Septembris 1758.

356 TRIDENTINA, in qua ad sequentia dubia.

I. An intret arbitrium per aperitionem oris? & quatenus affirmative;

II. An Brevia Apostolica sint exequenda?

III. An Canonico decano competat jus duplicis voti in capiendis omnibus & singulis resolutionibus Capitularibus?

IV. An, & quibus Canonis competat jus detrahendi expensas hujus litis ex Massa Capitulari? & quatenus negative quoad Canonicos impugnantes executionem recensitorum Brevis;

V. An iidem teneantur reintegrare massam de pecuniis extractis, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 14. Februar. 1761. respondit: *Ad 1. negative: ad 11. affirmative: ad 111. affirmative: ad 1v. competere Canonicis instantibus pro executione Brevis: ad v. tenei Canonicos apponentes.*

357 SQUILLACEN. *Celebrationis Missarum, & sanctionum Conventualium*, in qua ad sequentia dubia.

I. An Religiosi Conventuales Bruncatori moniti ab Episcopo debeant se abstinere a celebrandis Missis, aliisque peragendis functionibus

cum sonitu campanarum ante Missam Parochialem, vel donec illa absolvatur, & quatenus affirmative;

II. An, & quomodo sit providendum, quoties ab Episcopo moniti non se abstinerint, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 28. Februarii 1761. respondit: *Ad 1. negative: ad 11. provisum in primo.*

VIGLEVAN. *Capellania*, in qua ad sequentia dubia.

I. An sit locus erectioni Capellaniae manualis fundatae a Sacerdote quondam Joanne Merula in Capellaniam Ecclesiasticam; & quatenus affirmative;

II. An omnes illius redditus sint percipiendi a Capellano; seu potius, quæ summa quolibet anno sit investienda, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 25. Aprilis 1761. respondit: *Ad 1. negative, & amplius, ad 11. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam ad formam testamenti.*

PINNEN. *Canonicatus Theologalis*, in qua ad sequ. dub.

An electio ad Canonicatum Theologalem fieri possit a Capitulo favore sibi magis benevisi inter plures approbatos in concursu, seu potius præelectio & approbatio in eodem concursu, & collatio privative spectet ad Episcopum, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 25. Aprilis 1761. respondit: *Prælectionem, & collationem spectare ad Episcopum: presentationem vero spectare ad Capitulum, & amplius.*

NULLIUS, seu Sublacen. *Funerum*, in qua ad sequentia dubia.

1 An Capitulum Ecclesiae Collegiatæ, & Parochialis S. Andreæ etiam non invitatum ab heredibus defunctorum, possit intervenire associationi Cadaverum priorum Parochianorum in Ecclesia S. Francisci sepeliendorum, seu potius soli Præposito, & Parocho liceat intervenire?

2 An dictum Capitulum accedens ad funus semper, & quandocumque teneatur associare Cadaver usque ad januam Ecclesiae S. Francisci, seu potius liceat illud associare usque ad Ecclesiam S. Mariæ ad Nives stram extra Terram Sublaci, commissa ulteriori associatione alteri

teri ex Beneficiatis dictæ Collegiæ? & quatenus affirmative ad fecundam partem;

3 An dicto Beneficiato sola indoro, & associante Cadaver una cum Religiosis ab Ecclesiâ Sanctæ Mariæ ad Nives usque ad januam Ecclesiæ Sancti Francisci, solvi debeat singulis Canonicis stipendium juliorum duorum; & Præposito, ac Hebdomadario stipendium juliorum trium?

4 An Capitulo ex voluntate heredum associante Cadaver usque ad januam Sancti Francisci, solvi debeat singulis Canonicis stipendium juliorum duorum; & Præposito, ac Hebdomadario stipendium juliorum trium?

5 An iisdem Præposito, & Canonicis in hisce associationibus Cadaverum distribui debeant candelæ equalis ponderis, ac distribuuntur Religiosis?

6 An occasione tumulationis alicujus Cadaveris in Ecclesiâ S. Francisci liceat Sacristæ Collegiæ, & Parochialis Ecclesiæ exigere ab heredibus Defunctorum stipendium julii unius, in casu &c.

Sacra Congregatio Concilii die 30. Maii 1761. respondit: *Ad 1. affirmative: ad primam partem, ad 2. affirmative: ad primam partem, negative ad secundam: ad 3. & 4. affirmative juxta solitum: ad 5. Non debent minores ponderis Canonicis: ad 6. affirmative.*

361 **SQUILLAGEN**, *Celebrationis Missarum, & functionum Conventualium*, in qua ad sequens dubium.

An sit standum, vel recedendum a decisis, in casu &c.

Sacra Congregatio Concilii die 8. Augusti 1761. respondit: *In decisis, & amplius; uti supra jam decisum fuerat die 28. Februarii.*

362 **TOLETANA**, *Visitationis Oratorii*, in qua ad seq. dub.

1 An Monachis Montis Sion Ordinis S. Bernardi extra muros Civitatis Toletanæ liceat habere Oratorium in domo rurali existente in prædio posito in Territorio Villæ de Valdepennas.

2 An iisdem Monachis liceat in eodem Oratorio audire Sacramentales Confessiones secularium servitio Monasterii addictorum, aliarumque Personarum ad prædictum Oratorium acce-

dentium, eisque alia Sacramenta administrare? & quatenus affirmative;

3 An Confessarius pro recipiendis confessionibus deputandus debeat examinari ab Eminentiſſimo Archiepiscopo?

4 An idem Oratorium valeat visitari per eundem Eminentiſſimum Archiepiscopum?

5 An Religiosus degens in dicta rurali domo de Valdepennas teneatur exhibere Eminentiſſimo Archiepiscopo licentiam sui Superioris Regularis permanendi extra Claustra?

6 An Decretum a Visitatore factum suslineatur, ita ut sit exequendum, in casu?

Sacra Congregatio Concilii die 29. Augusti 1761. respondit: *Ad 1. & 2. Negative ad 3. Provisum in secundo: ad 4. Provisum in primo: ad 5. Negative: ad 6. Provisum in antecedentibus.*

FIRMANA, *Officiatura*, in qua ad seq. 363 quæstia dubia.

I. An Patres Minores Conventuales Oppidi Faleronis vigore instrumenti anni 1693. teneantur applicare missas cantatas? & quatenus affirmative;

II. An pro missis cantatis, & non applicatis sit locus restitutioni pecuniarum, & in qua summa, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 21. Novembris 1761. respondit: *Ad 1. affirmative: ad II. ad D. Secretarium cum Sanctissimo pro absolutione quoad præteritum.*

CASSANEN, *Parochialis*, in qua ad seq. 364 dub.

An constet de irrationabili judicio Episcopi, sive de mala relatione Examinatorum, in casu.

Sac. Cong. Concil. die 21. Novembris respondit: *Negative.*

PISAURIEN, *Casuum reservatorium*, in qua 365 ad seq. dub.

I. An Episcopus cogere possit Canonicum Pœnitentiarum ad acceptandam delegationem facultatis absolvendi Pœnitentes a casibus referendis: Et quatenus affirmative;

II. An teneatur Episcopus deputare sumptibus propriis alium Sacerdotem dicta facultate pendurum?

III. An comminatio suspensionis a divinis ipso facto incurrende suslinetur?

IV. An

IV. An Tabellæ casuum reservatorum sint moderandæ, in casu &c.

S. Congr. Concil. die 21. Novembris 1761. respondit: *Ad 1. affirmative, & amplius: ad 11. Negative, & ad mentem: ad 111. affirmative: ad 1v. dilata.*

- 366 PISAUREN. *Camerariatus*, in qua ad sequens dub.

An Canonicus Penitentiarius a Capitulo eligi possit ad officium Camerarii, in casu.

Sac. Cong. Conc. die 21. Novembris 1761. respondit: *affirmative.*

- 367 NOVARIEN.

I. An, & ad quem spectet onus reparatum Ecclesiæ Parochialis præexistentium resignationi?

II. An sit locus reductioni Pensionis, vel potius dimissioni bonorum Ecclesiæ Parochialis, cum assignatione congruæ, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 16. Januarii 1762. respondit: *Ad 1. Spectare ad Resignantem: ad 11. Negative in omnibus.*

- 368 NULLIUS TERRÆ FASANI, *Residentie.*

I. An Sacerdos Loprete teneatur ad personalem residentiam in Ecclesia receptitia S. Joann. Baptistæ Terræ Fasani? *Et quatenus affirmative;*

II. An attentata illius contumacia sit locus admissioni novi Presbyteri in locum dicti Loprete, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 30. Januarii 1762. respondit: *ad utrumque: Affirmative.*

- 369 CALARITANA.

An liceat Antiocho Ignatio Garau Parocho Oppidi de Senorbi, & Arixi tempore æstivo, & autumnali ob aeris intemperiem discedere ab eisdem locis, subrogato tamen Vicario idoneo pro Animarum cura; in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 8. Maii 1762. respondit: *Negative, & datur decretum ad formam Algaren. nempe: Pro gratia ad quatuor menses æstivos currentis anni tantum, comprehensis Conciliaribus, arbitrio Episcopi, cum*

obligatione commorandi in locis Parochiæ proximioribus non infectis aeris intemperie, quatenus ex eis in occurrentibus solemnitatibus; vel necessitatibus sine detrimento propriæ valetudinis accedere possit Orator ad consulendum Parochianorum indigentis: deputato idoneo Vicario ab Ordinario approbando, qui residents, & curam animarum, ac Sacramentorum administrationem laudabiliter exerceat.

EUGUBINA, *Jurium parochialium.*

370

I. An, & quomodo PP. Minores Conventuales Terræ Costacciarum pro Cadaveribus in eorum Ecclesia sepeliendis, debeant solvere Quartam Funeralem Archipresbytero Ecclesiæ S. Marci ejusdem Loci?

II. An, & quomodo iidem PP. se gerere debeant occasione, qua vocantur ad associationem Cadaverum, siue ista tumultentur in eorum Ecclesia, siue in dicta Parochiali S. Marci?

III. An dd. PP. occasione tumultationis Cadaverum in eorum Ecclesia, teneantur ad illorum associationem; seu potius illa expectare possint in janua dictæ propriæ Ecclesiæ?

IV. An pro associatione Cadaverum ad præfatam Ecclesiam Parochialem siue ad aliam, liceat Heredibus defunctorum invitare tot Regulares, quot invitantur Presbyteri sæculares, etiam reluctantem Parocho: sicut & in reliquis, Funerum Pompa pendere debeat ab eorumdem heredum arbitrio?

V. An esse debeat in libertate præfati Archipresbyteri peragere Processiones, siue generales, siue particulares independentem a suprad. Parribus?

VI. An eidem Archipresbytero liceat in sua Ecclesia Parochiali ad proprium libitum sacras peragere functiones, tam in Dominicâ Palmarum, quam in aliis diebus Hebdomadæ majoris; sicuti & in ceteris solemnitatibus anni, independentem quoque ab Ecclesia Sancti Francisci? Et quatenus affirmative;

VII. An dictus Archipresbyter, ejusque successores, valeat in posterum redire ad primæva jura pro eisdem exercendis sacris functionibus in d. Ecclesia S. Francisci, in casu &c.

Sac. Congregat. Concil. die 22. Maii 1762. respondit: *Ad 1. Teneri in quarta parte omnium Cerevum, ad formam Constitutionis Romanus Pontifex, & amplius: ad 11. Servetur*

cur solitum, juxta mentem, & amplius: ad
 III. *Negative ad primam partem, affirmative*
ad secundam, & amplius: ad IV. affirmative
in omnibus, arbitrio Heredum, & amplius:
ad V. VI. VII. Dilata, & scribatur Episcopo
juxta instructionem.

371 S. ANGELI LOMBARDORUM, SEU BISACIEN. *Juris quaestuandi.*

An PP. Capuccinis Terræ Jesualdi jus competat quaestuandi in Terra Morre, ejusque Districtu, in casu &c.

S. C. C. die 25. Septemb. 1762. respondit: *Affirmative.*

372 ASSISIEN. *Quarta funeralis.*

I. An Basilica Patriarchalis Sancti Francisci, & Ecclesia Sancti Antonii Civitatis Assisi vigore consuetudinis persolvere debeant Ecclesiis Parochialibus ejusdem Civitatis quartam funeralem in medietate Cereorum deferendorum occasione associationis cadaverum, & ardentium in funeribus explendis in Ecclesiis sepelientibus? & quatenus negative;

II. An, & de quibus Cereis, & in qua quantitate sit, præstanda dicta quarta funeralis, in casu &c.

Sacra Congregat. Concil. die 22. Januarii 1763. respondit: Ad I. Quartam funeralem præstendam esse in medietate omnium Cereorum, & Candelarum juxta Constitutionem Benedictinam subjectarum præstationi Quarta, & amplius: ad II. Provisum in antecedenti, & amplius.

373 NULLIUS CANUSII.

I. An Ecclesiasticis Ordinandis, & in aliquo Seminario, aut Convictu Ecclesiastico, aut in publica aliqua Universitate degentibus bonificari debeat servitium subdiaconatus; & diaconatus, perinde, ac si essent præsentēs, & inservirent Ecclesiæ receptitiæ S. Sabini.

II. An, & quæ servitia ad effectum participandi debeantur, expleo iidem Ecclesiastici post Sacerdotium regressi ad Ecclesiam Canusianam.

III. An Josepho Senese, Michaeli Rossi, & Nicolao Morra bonificari debeat servitium post reditum ad eandem Ecclesiam Canusianam.

IV. An, & quas attestaciones super peritiâ in Cantu Gregoriano exhibere debeant Capitulum

lo prædicti admittendi in divinis in Ecclesia Canusina; & quid quoad attestaciones super peritiâ in Theologia Morali.

V. An Presbyteris, qui noviter ad participationem admittuntur in primo admissoria anno debeatur integre elemosyna Missarum perpetuarum, seu potius aliqua illius pars retineri possit a Capitulo, in casu, &c.

Sac. Cong. Concil. die 17. Decembris 1763. respondit: Ad I. Negative, & amplius: ad II. ad formam Constitutionum, & amplius: ad III. affirmative a die præsentationis decreti provisionalis, & amplius: ad IV. Serventur Constitutiones, & ad Eminentiss. Præfectum ad mentem, & amplius: ad V. Ad formam Constitutionum, & amplius.

BALNEOREGIEN.

374

I. An Clericus Hieronymus Victorii indigeat dispensatione super defectu ætatis ad adsequendam præbendam Canonicatus in cathedrali Balneoregien., ad quem a patronis fuit legitime nominatus, & quatenus affirmative;

II. An dispensatio sit relaxanda, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 14. Januarii 1764. respondit ad utrumque: affirmative.

BOSSANEN.

375

I. An Clerici Joannes Andreas, & Franciscus Antonius Italo-Græci, sed ad primam tonsuram, nec non quatuor minores Ordines cum litteris dimissorialibus Ordinarii, sine tamen dispensatione Apostolica, ritu latino promoti absolvendi sint ab incurra suspensione, ac dispensandi super irregularitate, & quatenus affirmative;

II. An iidem Clerici licite ad reliquos majores Ordines eodem ritu latino promoveri possint, sive potius redire debeant ad ritum Græcum?

III. An consulendum sit Sanctissimo pro Apostolica dispensatione, ut uno, vel altero ritu ad eosdem majores Ordines promoveantur, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 14. Januarii 1764. respondit: Ad primum, non indigere. Ad secundam affirmative ad primam partem; negative ad secundam. Ad tertiam, provisum in primo.

- 376 CIVITATIS CASTELLANÆ *Funerum*, in qua ad seq. dub.

I. An cadaver Silviz Paglia potuerit asportari ad Ecclesiam Cathedralē Civitatis Castellanz ad effectum suus peragendi, & quatenus negative;

II. An, & quā emolumenta funeris Archipresbyter seu Vicarius Curatus Capituli Cathedralis d. Civitatis restituere teneatur Ecclesiæ S. Francisci, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. Februarii 1764. respondit: *Ad 1. Negative, & amplius: ad 11. affirmative quoad integra emolumenta, excepta quarta Canonica, & amplius.*

- 377 PRATEN. *Indulti ubiendi a choro*,

I. An, & quomodo Canonico Innocentio Bonamici concedendum sit indultum vacandi a Choro, & quatenus affirmative;

II. An, & de quibus emolumentis participare debeat, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 23. Junii 1764. respondit: *Ad 1. affirmative durante infirmitatibus onerata conscientia Oratoris arbitrio Episcopi: ad 11. Deberi omnia emolumenta, exceptis iis quæ sive ex dispositione testatorum, sive ex statuto, & consuetudine Ecclesiæ debentur tantum actu inferuentibus.*

- 378 S. SEVERINI, *Elemosyna Missæ Conventualis*, in qua ad seq. dub.

I. An Capellani seu Mansionarii Ecclesiæ Cathedralis Sancti Severini celebrantibus & applicantibus Missam Conventualem in diebus festalibus debita sit particularis elemosyna, & quatenus affirmative;

II. An, & de quibus redditibus ea sit prestanda, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 24. Martii 1764. respondit: *Ad 1. affirmative, & amplius: ad 11. affirmative a singulis Canonis ex redditibus Parochialibus, & amplius.*

- 379 BRIXIEN. *Irregularitatis.*

Anno 1753. die 11. Septembris Sacerdos Franciscus Comincini & Prato Alboino-Brixien. diocesis noctu occidit Sacerdotem Bartholomæum Olivieri. Hinc perpetuo exulatu abiire coactus est. Anno 1758. Supplicavit pro dispensatione ab irregularitate, recipiens se no-

men daturum alicui Ordini ex Mendicantibus. Semel & iterum preces rejectæ sunt, tandem iussu *Sanctissimi* ad S. C. C. delatæ: quæsitum fuit;

An sit locus dispensationi ab irregularitate, in casu &c. *Sac. Cong. Concil.* die 19. Januarii 1765. respondit. *Negative.*

- CÆSEN. in qua seq. dub.

380

I. An liceat Archipresbytero exigere julium unum supra elemosynam aliorum sacerdotum, tam in septimis defunctorum, quam in aliis officiis & festivitariis, & tam in Ecclesia parochiali, quam in aliis Ecclesiis & Oratoriis positis intra limites suæ parochiæ, in casu &c.

II. An Archipresbyter teneatur invitare Sacerdotes parochianos post Parochos suæ congregationis ordine antianitatis vel vicinitatis, & prælativè ad Sacerdotes externos in funeribus, septimis, officiis, festivitariis aliisque functionibus ecclesiasticis, in casu &c.

III. An Sacerdotes teneantur petere licentiam ab Archipresbytero tam pro celebratione Missarum, quam pro sonitu campanarum, in casu &c.

IV. An sit locus reductioni mensuræ pro exactione decimæ, in casu &c. & quatenus affirmative;

V. An Archipresbyter teneatur restituere excessivè perceptum, in casu &c.

VI. An Archipresbyter ære proprio teneatur ad reparationem fornicis campanillis suæ Parochialis Ecclesiæ, in casu &c.

VII. An Archipresbyter teneatur ære proprio distribuere populo candelas die Purificationis B. Mariæ Virginis, in casu, & quatenus affirmative;

VIII. An teneatur supplere distributiones non factas seu potius illarum pretium in usus pios & Sacra Congregatione destinandos, in casu &c.

IX. An duo Priores & depositarius Ven. Confraternitatis SS. Sacramenti annuatim, & per sortes, ac prævia imbuitione capitulum familiarum possidentium sint eligendi, in casu &c.

X. An depositarius ejusdem Confraternitatis teneatur prestare cautionem pro sua administratione, in casu &c.

XI. An sit locus exhibitioni notulæ juratæ pro perceptione & erogatione elemosynarum a populo ministratarum, & ab Archipresbytero erogat. in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 9. Februarii 1765. respondit: *Ad 1. affirmative pro septimis celebrantibus.*

lebrandis in propria Ecclesia ad formam Synodi Fontana, in reliquis negative, & amplius: ad II. Negative, & servetur Synodus Urselli, & amplius: ad III. affirmative, & amplius. ad IV. Servetur decretum Episcopi, & amplius: ad V. Dilata: ad VI. & VII. affirmative, & amplius: ad VIII. ad mentem, & ad Dominum Secretarium cum Sanctissimo: ad IX. Servetur Solutum, & amplius: ad X. Negative, & amplius: ad XI. Negative, & amplius.

381 CIVITATIS CASTELLANE Taxa funeralis, in qua ad seq. dub.

I. An taxa funeralis sit solvenda a fodalitate Confalonis ad rationem obul. 35., seu potius sit locus illius augmento, in casu &c.

II. An, & in qua summa sit solvenda Capitulo taxa funeralis a societate misericordie, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 3. Augusti 1765. respondit: Ad I. affirmative ad primam partem, Negative ad secundam, & amplius: ad II. servetur solutum, & amplius.

382 SPOLETANA Congrua, in qua ad seq. dub.

I. An Communitas & homines Arcis Porenz teneantur ferere terrena Parochialis Ecclesie, & sub quibus conditionibus, vel potius illa colere teneatur Parochus, & quatenus affirmative ad primam partem;

II. An pro eo tempore, quo inculta remanserunt, Communitas & homines teneantur prestare Parocho congruam alimentariam?

III. An, & a quibus sint rescibenda damna bona, de quibus agitur, illata.

Sac. Cong. Concil. die 23. Novembris 1765. respondit: Ad I. Negative ad primam partem, affirmative ad secundam, & amplius: ad II. Dilata, & videantur particulariter super competentia congrue: ad III. Negative, & amplius.

383 SENOGALLIEN. Procurationis, in qua ad dub.

An Episcopo Senogallienfi sint prestande procurationes per contributum ab Abbate S. Mariz, Priore S. Severi, Monasterio Monialium, Confraternitatibus laicalibus monte pietatis, & possessoribus beneficiorum etiam simplicium, aliisque locis piis Tertie montis novi, quas subest visitationi episcopi, in casu &c.

Tom. X.

Sac. Cong. Concil. die 11. Januarii 1766. respondit, affirmative, & amplius.

LEODIEN. Beneficiorum, in qua ad seq. d.

An beneficiati Ecclesie Collegiate S. Martini Leodii, nempe hebdomadarii, & Evangelarii, & Epistolarii debeant esse constituti in respectivo ordine Presbyteratus, Diaconatus, & Subdiaconatus, vel in ea etate, ut intra annum ad respectivum Ordinem promoveri possint, & quatenus affirmative;

An predicti beneficiati & cullos Chori teneantur per se ipsos sub pena privationis implere onera cuicque beneficio annexa, in casu &c.

Sacr. Congreg. Concil. die 1. Martii 1766. respondit: Ad I. affirmative: ad II. affirmative.

AVENIONEN. Jurium Parochialium, in 385 qua ad seq. dub.

I. An Capitulo Ecclesie Collegiate & Parochialis S. Agricola debeatur quarta funeralium Parochianorum, qui in Ecclesia metropolitana sepeliuntur, in casu &c.

II. An Capitulo Ecclesie Collegiate & Parochialis S. Agricola debeatur quarta funeralium Canonicoz, beneficiorum, aliorumque addictorum servitio Ecclesie Metropolitanae Avenionen. decedentium intra limites diste Ecclesie Parochialis, quatenus in eadem Ecclesia metropolitana tumulentur, in casu &c.

III. An Capitulo Ecclesie Metropolitanae Avenionen. liceat sepelire cadavera Parochianorum S. Agricola, in Parochia decedentium, non electa sepultura in dicta Ecclesia Metropolitana, in casu &c.

IV. An vocato ad funera Parochianorum S. Agricola Capitulo Ecclesie metropolitanae, aspersio cadaveris, antequam e domo educatur, & intonatio antiphonae Si iniquitates, spectent ad dictum Caputulum Metropolitanam, seu potius ad Caputulum S. Agricola in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 22. Martii 1766. respondit: Ad I. affirmative, & amplius: ad II. affirmative, & amplius: ad III. Negative, & amplius: ad IV. Negative ad primam partem, affirmative ad secundam, & amplius.

VITERBIEN. Juris impulandi, in qua ad 386 seq. dubium.

An cadaver Sacerdotis Dominici Leoni de-

G

pos-

posiri in Ecclesia Parochiali Orioli sit restituendum cum omnibus emolumentis funerariis, & humandum in Ecclesia S. Antonii PP. Reformatorum in sepulcro familiari, seu majorum, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 31. Maii 1766. respondit. *Affirmative, reservata quarta Parocho, & amplius.*

387 URITANA, in qua ad dub.

An, & quomodo sit distribuendum legatum Missarum manualium relictum Capitulo Ecclesie Collegiatæ, & quinque Religiosis Communitatibus terræ Francavillæ, in casu ec.

Sac. Cong. Concil. die 21. Julii 1766. Respondit. *Esse distribuendum pro æquis partibus, & amplius.*

388 AQUIPENDEN. Cathedratiei, in qua ad seq. dub.

I. An Archipresbyter Collegiatæ Canini teneatur persolvere Cathedratikum ratione Parochiæ ultra illud, quod persolvitur a Capitulo dictæ Collegiatæ in casu &c. & quatenus negative;

II. An sit locus restitutioni Cathedratiei, & remotioni sequestorum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 20. Decembris 1766. respondit: *Ad I. Negative, & amplius: ad II. affirmative, & amplius.*

389 MACERATEN. in qua ad seq. dub.

I. An Præpositus Ecclesie Collegiatæ S. Blasii montis milonis sit punctandus, dum audit confessiones in dicta Ecclesia, in casu &c.

II. An sit servanda Taxa punctaturarum, seu potius reformanda & quomodo, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Februarii 1767. respondit: *Ad I. Negative pro tempore, quod audit confessiones: ad II. Negative ad primam partem, affirmative ad secundam, & fiat Taxa approbata ab Episcopo ad formam Concilii, & Bullæ Erectionis.*

390 VITERBIEN. Capellaniæ, in qua ad seq. dubia.

I. An Capellania fundata in Ecclesia Collegiata SS. Faustini & Jovite Viterbien. a quondam Serrurio Ciccolini sit manualis & ad nutum Sanctissimi Patronorum amovibilis, vel potius perpetua, in casu &c.

II. An, & quot Missas debeat annuatim celebrare Capellanus dictæ Capellaniæ, in casu &c.

III. An Capellanus pro tempore dictæ Capellaniæ teneatur ad servitium & assistentiam Chori in divinis Officiis, in casu &c.

IV. An administratio bonorum dictæ Capellaniæ spectet privative ad Sanctes, vel potius ad Capellanum pro tempore ejusdem Capellani, in casu &c.

V. An ad Capellanum spectent omnes reditus pro dote dictæ Capellaniæ a Testatore relictæ seu potius in qua summa sit taxanda annua congrua Capellani, in casu &c.

VI. An, & quis teneatur annuatim solvere Capitulo SS. Faustini & Jovite utensilia missarum, & in qua summa, in casu &c.

VII. An eidem Capellano, quamvis non invitato, competat jus interessendi una cum Capitulo d. Ecclesie Collegiatæ associationi cadaverum, & funeribus, & respective participandi de eorum emolumentis, & quomodo, & in qua parte; & quatenus affirmative;

VIII. An Capitulum teneatur reintegrare hodiernum Capellanum de præteritis emolumentis, in casu &c.

IX. An ad expensas præsentis litis, quoad Capellanum & Capellaniam, teneatur Capitulum sive Sanctes, vel potius sint faciendæ ex redditibus Capellaniæ, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 30. Maii 1767. respondit: *Ad I. affirmative ad primam partem, negative ad secundam, & ad mentem, & mens est, quod resolutio habeat locum pro futuris vacationibus, facto verbo cum Sanctissimo: ad II. teneri ad celebrationem Missæ quotidianæ, & amplius: ad III. affirmative, & amplius: ad IV. affirmative ad primam partem, negative ad secundam, & amplius: ad V. non spectare nisi congruam ad rationem annuorum scutor. 50. & amplius: ad VI. Utensilia esse subministranda per Sanctes ex fructibus Capellaniæ: ad VII. Negative in omnibus, & amplius: ad VIII. Negative, & amplius: ad IX. Negative ad primam partem, affirmative ad secundam;*

VITERBIEN. Juris eligendi, in qua ad seq. 391 dub.

I. An, cui, & quomodo competat electio Officialium, vulgo Sanctesium in Parochia Ecclesie Collegiatæ S. Faustini, in casu, & quatenus spectet ad Parochianos, & Parochum;

II. An, & quam vocum ratam habeant si
ve Pa-

ve Parochus, sive Parochiani, & in casu discordiz votorum, ad quem devolvatur electio.

III. An, & qua die electio ista facienda, & respective publicanda sit, in casu &c.

IV. An eadem electio possit ad libitum eligentium fieri: anno sequenti sive unius sive utriusque ex Sanctis, qui officium exercuerunt anno precedenti, in casu &c.

V. An edicta, seu notificationes affixæ ad eligendum Sanctes, & parochianorum coadunatio cum subsecuta electione facta in conventu Regularium, sustineatur in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 30. Maii 1767. respondit: *Ad 1. Electionem competere Parochianis una cum Parocho: ad 11. Parochum unam tantum vocem habere, ceteras, Parochianos, & in casu discordiæ, prout de jure ad iudices suos: ad 111. in festo SS. Innocentium: ad IV. arbitrio eligentium: ad V. affirmative.*

392 VITERBIEN. *Consus*, in qua ad seq. dub.

An Capellani differentes juris remediis obstringendi sint ad impositionem census pro fabrica Ecclesiæ super fundis Capellaniarum, ita ut rescriptum Sac. Congregat. diei 21. Novembris 1761. sit exequendum, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 30. Maii 1767. respondit: *affirmative.*

393 VITERBIEN. *Capellanie*.

An sit standum vel recedendum a decisis quæ ad VI. & IX. dubium, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 12. Novembris 1767. respondit: *In decisis, & amplius ad utrumque.*

394 VALENTINA, in qua ad seq. dub.

I. An pro visitatione Ecclesiarum & locorum piorum civitatis Valentis solvenda sit Archiepiscopo, vel ejus Delegato Procuratio, etiam sub nomine emolumentum, in casu, & quatenus negative;

II. An, & in qua summa sit locus restitutioni pecuniarum exactarum, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 30. Januarii 1768. respondit: *Ad 1. Negative, & amplius: ad 11. Negative pro summa exacta tantum, & amplius.*

NOVARIEN. in qua ad seq. dub.

395

I. An Parochi Ecclesiæ S. Mariz Majoris Vallis Viglenti, & eorum pro tempore successores teneantur, scilicet aliquis eorum singulo die mercurii cujuslibet hebdomadæ ire ad celebrandum per se ipsum missam in Ecclesia Curæ S. Silvestri de Dronio, in casu &c. & quatenus affirmative;

II. An iidem Parochi teneantur applicare dictam Missam pro populo Curæ S. Silvestri, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 4. Junii 1768. respondit: *Ad 1. Negative, & amplius: ad 11. Negative, & amplius.*

VERONEN. *Translationis Missarum.*

396

Comes Galeottus Nogarola in Testamento condito an. 1530. perpetuum instituit legatum sex missarum; singulis hebdomadis celebrandarum in Ecclesia S. Laurentii Civit. Veronæ, comprehensis in eodem legato Missis quatuor, quas in eadem Ecclesia celebrandas mandaverat Gomes Carolus Nogarola ejus frater. Sacerdoti vero a suis heredibus eligendo &c. nonnullos legavit annuos affectus, unum scil. librarum 27. & solid. 18. alterum libr. 23. & solid. 5.

Quamvis autem prædicti duo affectus ab antiquissimo tempore facti sint inexigibiles; nihilominus descendentes familiæ Nogarolæ propriis sumptibus legatum missarum amplius curarunt, onere bipartito descendentes inter a linea testatoris; & alios, a quibus suam trahit originem hodiernus Comes Ferdinandus. Is vero legatum trium missarum, cui ære proprio satisfacit, transferre cupiens ab Ecclesia S. Laurentii ad Ecclesiam Parochialem oppidi Azzani jure feudi ad se pertinentis, preces pro translatione obrulit SS. D. N. assignatarum promittens fundum pro perpetua sacrorum celebratione. Precibus remissis ad sacram Congregat., post superventam Episcopi relationem, quaesitum fuit:

An sit locus translationi missarum, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 20. Augusti 1768. respondit: *Affirmative, facta tamen obligatione in forma juris valida assignandi & mantendi fundum sufficientem facto verbo cum Sanctissimo.*

I N D E X

ALPHABETICUS DECRETORUM

SACRÆ RITUUM CONGREGATIONIS.

Numerus indicat seriem cuiusque Decreto præfixam in hac editione.

A

- A** *Bacus* pro Prælati num. 359.
- Abbas* benedictus cum birreto, 28. an possit benedicere populum more Episcoporum, 104. 368. præsentē Episcopo ubi sedeat 157. 946. extra suam Ecclesiam an uti possit insignibus Pontificalibus 1378. alia, quoad insignia dignitatis 1445. 1446.
- Abbat* Collegiatæ exemptæ quando incensandi post Canonicos 31. 370. an pontificalia exercere possint extra propriam ecclesiam 365. 368. 1459. *Abbat* Cassinenses quoad Pontificalia & Privilegia 403. & *seqq.* *Abbat* plures in eodem loco quomodo incedere debant in processionibus 135. *Abbat* Caveses 360. 402. *Abbat* nullius diocesis 378. *Abbat* pontificaliter induti 945. & *seq.* *Abbat*es, an sint associandi cum ad pontificalia accedunt 140. in processionibus 948. *seqq.* *Abbat*es SS. Salvatoris Venetiarum quibus privilegiis fruuntur 367.
- Abbatialis* Missa solemnē quoties in anno canenda, quove apparatu 1447.
- Ablutio* in Missis Nativitatis Domini 762.
- Presbyterorum* ordinandorum 1247.
- Absolutio* solemnē in Anniversario Episcopi 329. in die obitus *ibid.* quomodo concludenda super Cadaver 504. in Commemoratione omnium defunctorum 687.
- Abusus* contra Cæremoniale, Rituale, & Rubricas tollendi ab Episcopo 41. quomodo in Processionibus tollendi 1368. quando tollendi in Ecclesiis 1518.
- Aemiliani* (S. Hieron.) vide *Officium*.
- Agnetis* (S.) Vide *Festum*.
- de Agreda* Mariz. Opus Mysticum Civitatis Dei. 1609.
- Alleluja* in expositione, & repositione SS. Sacramenti 688. 1497. in Antiphonis per annum 1065. quando omittendum 999. In officio votivo SS. Corporis Christi 1085. In officio votivo Sanctorum intra tempus Paschale 1274. in officio parvo B. M. V. temp. pasch. *ibid.* & 1431.
- Almutia* Canonicalis supra paramenta an deferenda, 442.
- Aloysius* Gonzaga (S.) vide *Festum*.
- Altare* cum pradella 560. Fixum consecratum quomodo excreatur 876. Portatile quomodo permittum, & non, 133. 418. 1366. An Episcopus possit illud erigere extra suam habitationem 620. Sub quo sunt sepulta Cadavera, an sit consecrandum 236. 1343. & an sit in eo Missa celebranda 1343. an erigendum in Cubiculis privatis Regularium 620. quot mappis cooperiendum 133.
- Altare Majus*; quando Missæ privatæ in eo prohibitz 177.
- Altaria* Beatorum an permittta 401. Sanctorum Prophetarum veteris Testamenti 675. Privilegiata, quoad suspensionem Indulgentiarum 1491.
- Andrea* Avellini (S.) Elogium pro Martyrologio 1512.
- Angeli*, & Archangeli. Vide *Officium*.
- Anne* (S.) Vide *Festum*.
- Anniversarium* Consecrationis Episcopi 818. 866. dedicationis Ecclesiæ qua die celebrandum 426. & in verb. *Dedicatio*. An in Oratoriis subjectis faciendum 870. in Ecclesia Capuccinorum de Vilaco, quando celebrandum 1157. Congregationis S. Philippi Neri Cortonæ 1176. Sanctorum quo ritu celebranda 1274. Petri II. Regis Portugalliæ 1304. in ingressu Prælati inferioris Episcopo *ibid.*
- Anniversarium* defunctorum. Vide *Defunctorum* Missæ.
- Annali* usus in Missa quibus vetitum 493. 1426.

1426. 1453. qualis Canonicis concedatur 443.
Antiphona: *Ecce Sacerdos Magnus*, in ingressu Episcopi quando dicenda 1148. quando illa *Istorum est enim* 520. Ant. *Alma Redemptoris* an protrahenda post diem 2. Februar. 521. 814. 821. Ant. *Ave Regina Calorum*, ibid. & 651. 821. Ant. *Beatæ Mariæ* in fine Officii quando omittenda 813.
Antiphona in choro dandæ primæ dignitati post celebrantem 330. 1475. & post Canonicum Episcopum 494. Cum præintonantur, omnes in choro surgere debent, 1354. Ant. Ferial. ad Laudes ante Nativitatem D. an in festis solemnioribus omitti possint 79. Ant. majores ante Nativitatem D. nunquam omittendæ *ibid.* & 636. Antiph. Matutini in festo S. Raphaelis Archang. 1004. quando duplicandæ in Officio defunctorum 1061.
Apostoli, & Evangelistæ sunt ejusdem qualitatibus 464. 822.
Ara lapidea. Vide *Altare portatile*.
Archidiaconus pro ut est prima dignitas 395. quando thurificandus 58. Assistens Episcopo an intelligatur præsens in choro 81. ejus munera 153. 395. seqq. 483. ejus præcedentia 266. 293. 396.
Archidiaconus Camerinus 1509.
Archidiaconus Protonotarius 108. 302.
Archiepiscopus, quoad crucem 138. ejus præcedentia 333. ante receptionem pallii 208. Archiepiscopus Granatenus 338.
Archipresbyter 111. 457. non habet regimen chori 42. postquam resignavit dignitatem 346.
Archipresbyter Protonotarius 445.
Archipresbytero & Canonicis Soræ rescriptum 1537.
Aspersio die dominico a quo faciendæ 259. 309. 503.
Asperforium a quo ministrandum Episcopo 71. 90. 271. 251. 321. 459. 789. a quo porrigendum Cardinali 252. quando a Religiosis 301.
Assistens Canonico celebranti cum Pluviali 4. Assistens Episcopo thurificat Episcopum ad Sedem 72. thurificatur & ipse 74.
Assistentes Canonico officium facienti ad Vesperas 88. Assistentes Episcopo, quod munera & præminentiam 6. 18. 38. 108. 129. 180. 235. 260. 272. 294. 304. 349. 940. quoad tumulum 865. an debeant deponere Birretum de capite Episcopi 38. 175. 444. *Tam. X.*

Assistentia duorum Canonorum Episcopo præstanda 52. 66. 94. Episcopo concionanti 294. Episcopo suffraganeo 32. 710. & *seqq.* Episcopo extra Cathedralē 129. 163. 325. in ordinationibus 67. in Missis privatis 341. Diaconorum erga Episcopum 6. 38. 66. 341. 1205. eorum habitus 1204. Assistentia a Coadjutis Canonicorum ad Episcopum præstanda 272. Canonicorum dignitatibus quando & a quibus præstanda 4. 350. Assistentia in choro, & in receptione cinerum, candelarum & palmarum quando non attendatur, 20. 81. ad Missam & Vesperas cum pluviali 1358.
Associatio Episcopi, quoad Canonicos in genere 23. 99. 253. 295. 848. quoad Archidiaconum 395. quoad Capellanos 935.
Associatio Abbatum Cassinensium ad Pontificalia accedentium 403.
Ave Maria, semper dicenda ante concionem 604.
Ave Regina calorum, Vid. *Antiphona*.
Avenionensis Metropolitana 926.
Aurora pro Missa 268.

B

Baculus, & Mitra sunt correlativa 22. 56. Baculus pastoralis & Mitra Prælatorum Episcopis inferiorum 363.
Baldachinum Prælatorum inferiorum 358. 1445. quale, si aderit Episcopus 370. An Episcopo concedatur, Sacramento exposito 1127. Suffraganeo non competit 826. neque Domino loci 337.
Baldachini hastæ quomodo deferendæ & a quibus 10. 191. 1146. Ejus color pro Episcopis & Cardinalibus 157. qualis locus reputetur dignior in iis deferendis *ibid.*
Baro, Dominus loci, ubi & a quo thurificandus 92. 97. an sit ei deferendus in Missa liber osculandus 1400. an danda ei pax per diaconum 1403.
Beati, nondum canonizati, an fiat de iis Missa & Officium 347. 379. 452. 1386. Beatorum imagines & privilegia 276. 319. 379. *seqq.* 390. *seqq.* 452. 1170. 1429. 1450. an eorum reliquiæ exponendæ & deferendæ in processionibus 389. an ponendæ sub altari 1381. an eligendi in Patronos 242. 391. 1081.
Beatorum processus. Vid. *Processus*.
Benedicens cineres, candelas aut ramos, debet etiam

- etiam cantare subsequenter Missam 1465.
Benedicti (S. P.) Vide *Officium*. *Festum*. *Commemoratio*.
Benedictio. Abbatum supra populum 104. 190. 368. 375. *Benedictio* Episcopi 496. *Benedictio* aquæ in Sabbato Sancto 673. vide *Sabbatum Sanctum*. *Benedictio* cum ligno S. Crucis 1038. cum reliquiis Sanctorum & Imaginibus 705. *Candelarum*, *Cinetum*, *Palmarum* ubi agenda, & quomodo 60. 96. 101. 118. 154. 194. 201. 235. 1465. 1471. an sit de jure Parochiali 60. 770. post Nonam, non vero post Tertiam facienda 743. 1143. *Benedictio* mulieris post partum quo jure 771. *Benedictio* Incensæ in Missa, quomodo petenda per Ministrum ab Episcopo 723. 1147. *Benedictio* an danda a vicario ante Evangelium vel concionem 57. *Benedictio*, cum *ψ*. Sit nomen Domini *benedictum*, cui competat, 190. 368. *Benedictio* paramentorum 373. 1397. Sacre suppellectilis quoad Prælatos inferiores 374.
Benedictiones faciendæ manu extensa 436. 565. quæ non sunt de juribus mere parochialibus 61. 770.
Beneficiati, ubi sedeant quando sunt parati 114. quo ritu incensandi. Vide *Thurificatio*.
Birretum, quoad Episcopum 38. 175. 444. & vid. *Pileolum*. An deferendum ab omnibus in processionibus 809.
Breviarii Romani usus 85. semel acceptus confirmatur *ibid*:
Bugia, seu *Candela*, a quo ministranda Episcopis, *fla*. 864. illa uti non possunt Canonici 725. neque Dignitates Urbinatensis Ecclesiæ 1266. non potest esse materia *Acolithi* 864.
- C.
- Cadavera* mortuorum sub altari non collocanda 236. Ecclesiasticorum, quoad vestes, translationem, & expositionem 1498.
Ceremoniale Episcoporum, an tollat consuetudines 41. *Ceremoniale* in regno Castellæ & Legionis 8. in Calaritana Ecclesia 226. An semper servandum 5. 41. 112.
Ceremonia neque immutandæ, neque inducendæ 125.
Ceremoniarum Magister. Vid. *Magister Ceremoniarum*.
Cesaries festa in Missa an permitta 318.
- Calaritana* Ecclesia quoad Ceremoniale. Vide *Ceremoniale Episcop.*
Calendarium. Quæ nota in Calendario appingi debeat Officiis, quæ non sunt de præcepto 1464. vide *Festa Calendarii*.
Calix, quando cooperiendus 677. sed in parte anteriori 679. nihil super illo ponendum 764. Reponendus in capsula fer. v. in cœna Domini 812.
Campanarum pulsatio in Sabbato Sancto 774. in Salutatione Angelica 46. in festis translatis 1477. quid, si nondum benedictæ 1402.
Campanula in elevatione SS. Sacramenti 177. 529.
Candela an attendenda in administratione Sacramenti Confirmationis 1200. accensa in processione SS. Sacramenti 17. *Candelæ* accensæ in Altari ad recitationem horarum in choro 1337. *Candelarum* distributio. Vide *Benedictio*. Vid. *Bugia*.
Candelabrum septimum quando ab Episcopo adhibendum 65. an conveniat Abbatibus. *ibid*. & 356.
Canon misse 307. 908. 1138.
Canonici Diaconi obtinentes præbendas presbyterales 127. assistentes Episcopo. Vid. *Assistentes*. *Assistentia*. Debent cantare alta voce 12. 1356. 1416. 1591, an deferant Cappam in administratione Sacramentorum 219. an debeant assistere in Ministerio Diaconi, & Subdiaconi 635. 953. quando bini exeant de Sacristia 218. Eorum munera erga Episcopum 6. 22. 163. 341. 912. 953. *seqq.* 1205. 1331. 1462. Erga Suffraganeum 32. 709. *seq.* quando incensandi. Vid. *Thurificatio*. Quomodo aspergendi die Dominico 1353. quo habitu interveniant ad concionem 763. & ad assistendum Episcopo 1204. parati præcedunt Vicario Generali, & e contra 16. 109. *seqq.* 442. an genuflectant Episcopo & Altari 28. 137. 1072. Canonici Cathedralis in Collegiatis Ecclesiis 172. 1336. 1543. Cathedralis & Collegiatæ simul 8. 106. 166. 172. quando induant sacras vestes, 213. discere debent cantum Gregorianum mandante Episcopo 1416. in processionibus quando capite detecto vel cooperto incedere debeant 1462.
Canonici Protonotarii privilegia. 108. 119. 184.
Canonici Regulares. 223. Ecclesiæ Ariminensis 1538. Ecclesiæ Placentinæ 1541. Ecclesiæ

- fix Soranæ* 1537. *Ecclesiæ Trivicanæ* 1554. 1562. *Ecclesiæ Casalensis* 1591. 1598. *Ecclesiæ Urbinatenſis* 1266. *ſeqq.*
- Canonicorum*, & Dignitatum præcedentia 94. 102. 137. 265. 1412. 1537. reſpectu Vicarii. Vid. *Vicarius*. Sede Vacante 148. Vide *Dignitates*.
- Canonicus* Episcopus. Vid. *Episcopus Titularis*. Pœnitentiarius. 179. 490. Officium faciens quando nequeat reſpuere aſſiſtentiam Clericorum 88. debetur ei locus ſuper omnes dignitates. 1405.
- Cantiones* vulgari ſermone an habendæ in proceſſionibus 100.
- Cantor*, dignitas in Cathedrali 116. in regimine chori 42.
- Canutus* (S.) Vid. *Officium*.
- Capellani* 7. eorum munera erga Episcopum 35. 1385. erga Canonicos 936. Monialium 758. *ſeq.* 894. 1474. 1463. in Eccleſiis Regularium 468. 758. S. Benedicti 1172. de Maſſa nuncupati 934. *ſeq.* Terræ Xendæ 267. an teneantur genuſſectere Episcopo 936. 1228.
- Capellanus* Curatus in funeribus 335.
- Capitulum* repræſentatur in prima dignitate 465.
- Cappa* Episcopalis 228. 711. Canonialis 35. 219.
- Cappucini*, & alii Regulares, quoad uſum Rubricarum Breviarii Ordinis Minorum. 834. Conventus Leodiensis; vide *Officium S. Servatii*. In proceſſionibus. 103. 1414. 1415. 1420.
- Caput* quando aperiendum a celebrante in Miſſa ſolemni 495. ab Episcopo cum cappa 175. erga concionatorem 604.
- Cardinalis*, quoad aſperſorium 252. quoad erectionem altaris in domo. 620.
- Carolus* (S.) vide *Fellum*. *Officium*.
- Cassinenses* Abbates. Vide *Abbates*.
- Cathedra* quando uti poſſint Prælati Episcopis inferiores 357.
- Celebrans* qui benedicit cingres. Vid. *Benedictio*. Celebrans in Paſſege 1438.
- Celebrantes* Miſſam in alienis Eccleſiis quomodo ſe debeant conformare 753. *ſeq.* 1129. *ſeq.* Miſſam novam 125.
- Celebratio* Miſſæ in Oratoriis privatis. Vid. *Oratorium*.
- Cereus* Paſchalis quando accendi debeat 1390.
- Ceroſerarii* ad Evangelium 306.
- Chori* directio ad quem ſpectat 24. 242. 928. *ſeq.*
- Cineres* benedicendi. Vid. *Benedictio Cinerum*. debent eſſe aridi 1370. Cinerum impoſitio Episcopo ad quem ſpectat 154. 203.
- Circuli* ante Episcopum 244. 907. 921.
- Clare* (S.) Officium, cum officio Angeli Cuſtodis. Vid. *Officium S. Clare*.
- Clauſula* in Brevibus Indulgentiar. 1481.
- Clausura* Regularium, quoad proceſſiones, 210. *ſeq.* 225. 248. quoad Miſſam 1364.
- Clavis* Hoſtiæ reſpoſitæ in ſer. v. maj. hebdomada non danda Laico. 1398.
- Clerici* aſſiſtentes, defectu Capellanorum 88. additi alicui Eccleſiæ quoad officium 1359. 1360. Miniſtrantes thuribulum quando debeant genuſſectere 733. parati thurificantur, 1.
- Clerici* Seminarii, quoad locum in proceſſione 8. 76. 1541.
- Clerus* Cathedralis, quoad locum in proceſſionibus, 8. 37. 106. 166. ſtat, dum miniſtratur Euchariftia Clericis & Laicis, 878.
- Coadjutor* Episcopi, quoad ſtallum in Choro 189. quoad Miſſam 206. 1391. 1392. quoad benedictionem populo impertientiam 1329.
- Coadjutor* Canonicorum, coadjutus præſentibus, 198. 271. abſentibus 272. an poſſint ſervire Episcopo *ibid.* an teneatur intereſſe Choro 198. habitus 271. præcedentia 478.
- Cœmeterii* reconciliatio ad quem ſpectet 80.
- Cognomina*, & Patria Sanctorum an exprimenda in Oratione 192. 976. 1020.
- Collatio* Ordinis in Sabbato Sancto a Prophetiis inchoanda, 1165. in aliis Sabbatis 166.
- Collegiata* inſignis quoad præcedentiam 123. 169.
- Collectus* pro Episcopo quoad Regulares 3. pro conſecratione Episcopi vid. *Commemoratio*. Contra Turcas 615. 1482. in Anniverſario translate Deſunctorum an varianda 19. 602. pro Sacerdote deſuncto 1265. pro deſunctis in Miſſa vivorum 458. 589. numero impari quando dicenda 858. 1103.
- Collecta* juſſu Ordinarii 593. 1440.
- Color* in Miſſa qualis, cum Sacerdos recitaverit Officium de Confessore, Eccleſia vero egerit de Martyre 758. 1129. *ſeq.* in Miſſis coram Sacramento 1255. in Miſſis votivis ſolemniſſimis 1137. in Miſſis deſunctorum 480. in Feſto Stigmatum S. P. Franciſci 1427.
- Color* in conſecratione Episcopi. Vide *Conſecratio*.
- Commemoratio* S. Mariæ in ejus eccleſiis titularibus 299. 578. 662. SS. Benedicti & Scolasticæ 1024. Conſecrationis Episcopi 818. 866. S. Joſeph in Officio deſponsationis

880. 978. 1046. quo loco dicenda, *ibid.*
quid servandum pro aliis *ibid.* & 714.
Comm. octavarum an omittenda in fer. iv.
ciner. 98. 335. 538. 1162. Comm. octa-
varum in Vespere Dominicæ privilegiatæ
188. Comm. festi an facienda in Missis
votivis 350. 1013. Comm. solita de Cru-
ce quando est titulus Ecclesiæ 806. 1419.
Comm. SS. Salvatoris 806. eadem in ci-
vitate Bahiæ 1293. & *seq.* SS. Vitalis
& Agricola 1002. Comm. SS. Cornel.
& Cypriani, ac SS. Euphemie & Soc.
873. Comm. S. Dominici in Officio S.
Francisci 715. Comm. S. Petri in Con-
versione S. Pauli, & S. Pauli in festo S.
Petri ad vinc. 1116. Comm. SS. Sacra-
mentum expositum 109. 1106. 1223. 1226. in
Missâ de Dominica 641. Comm. omnium
fidel. defunctor. vide *Officium*.
Commemorationes plures uno die de Sanctis
eiusdem qualitatis occurrentes 649. 1008.
quando variandæ & quomodo, *ibidem*.
Commemor. S. Crucis in ejus Ecclesiis
titularibus, vid. *Suffragia*.
Communicatio privilegiorum alicujus Religionis
an se extendat ad officium 470. 506.
613. 829.
Communio dum fit ad altare, celebraturus tran-
siens quomodo genuflectat 278. 314. 703.
populi an facienda in Missis defunctorum
1104. an ministranda in nocte Nativi-
tatis Domini 285. 287. cum ministratur
Canonicis & Clericis fer. v. Coenæ Do-
mini 294. 639. 890. 1329. 1394. quo-
modo ministranda Canonicis 219. quo-
modo Clericis & Laicis 878. Commu-
nio Monialium 1037. Sacerdotum cum
Stola 504. 1330.
Concio coram Sacramento 242. quo habitu au-
dienda a Canonicis 324. 763.
Concionator quos salutet, & a quibus resalutan-
dus 148. 604. 629. 1550. a quo benedi-
cendus 375. 408. Concionator Episcopus.
Vide *Episcopus*.
Concurrentia, vide *Occurrentia*.
Confessiones quo habitu audiendæ a Sacerdotibus
224. an audiendæ noctu in Ecclesia 598.
Confessores Sancti an cedant Martyribus 872.
Confessor recitandum a Monialibus prout in
Breviario 1457. an in eo addendum vo-
men fundatoris alicujus Religionis 829. an
reiterandum in choro 63.
Confraternitas SS. Sacramenti, quoad præce-
dentiam in processionibus 95. 151. 332.
641.
Confraternitates, quoad officia divina, proces-
siones & ecclesiasticas functiones 4. 183.
498. 774. & *seq.*
Conradus (S.) Vide *Lectiones*.
Consecratio Ecclesiæ. Vide *Dedicatio*.
Consecratio Episc. quo colore ministranda 431.
Consuetudines spectantes ad Canonicos 5. 22.
35. 130. ad Magistros Ceremoniarum.
Vid. *Magister*. Consuetudines circa pul-
sationem Campanæ ad Salutationem An-
gelicam 46. circa Pluviale ad Vesperas,
vid. *Pluviale*, circa expositionem Hostiæ
in Feriis v. & vi. hebdomadæ Sanctæ
812. circa præintonationem Antiphona-
rum 61. pro Officii recitatione 635. 833.
1218. Consuetudines contrariæ ceremoni-
ali an servandæ 40. 55. Consuetudines
omnes an ab Episcopo approbandæ *ibid.*
Corona ferrea cum clavis Domini Jesu an repo-
nenda cum reliquiis, & exponenda 892.
Corporale an benedicendum 313.
Corpus Christi vide *Festum*. *Officium*. *Processio*.
Occurrentia.
Cotta. ejus forma ad regionis morem 1204.
Credo, vide *Symbolum*.
Cruces Altarium, & Processionum an benedi-
cendæ 803. cooperiendæ quomodo 434.
super Oblata quomodo efformandæ 436.
Crucis (S.) reliquiæ, quomodo effertenda ab
Episcopo in processionibus 677. & a cle-
ro vel populo comitanda 625. 804. 1121.
1277. an populus benedicendus cum ipsa
1038.
Crucifer an genuflectat coram Sacramento 13.
Crux in altari pro missâ celebranda 428. etiam
exposito SS. Sacramento ubi adest con-
suetudo 842. 1064. 1105. est reverenda
a Clero 1040. & Celebrante in fine
Missæ 1440. ab isto quomodo incensan-
da 1039.
Crux Archiepiscopalis an deferenda in locis
exemptis. Vide *Archiepiscopus*. Crux Pa-
rochialis 152. Crux processionis in exe-
quiis Sacerdotum ubi locanda 2232.
Cujus festum cohimus &c. Octava benedictio,
in Officiis SS. infra annum 462. an ge-
nuflectendum ad hunc versum 1058. an
dicendum in officio SS. Gabrielis, & Ra-
phaelis Archangeli 638. an in festo Con-
versionis S. Pauli 1475.
Cutano. Vide *Parochus*.

D

Deanno 310. 146.

Dedicatio Basilicæ SS. Petri & Pauli Appost. occurrens cum Octava aliar. Ecclesiar. 837. Basilicæ Salvatoris extra Urbem 447. in Urbe 917. Ecclesiæ Cathedralis in Civitate 409. 648. 729. 799. Cathedralis extra Civitatem 729. Plurium Cathedralium unitarum 904. Cathedralis quoad Regulares & Moniales 420. 540. 672. 648. 757. 899. 992. 1081. 1236. 1253. *seqq.* Dedicatio Ecclesiæ occurrens cum festo 1. clas. 610. 660. 919. occurrens in festo Nativitatis Beat. Virg. 1380. cum alio festo Dedicationis vel Octava 837. Ecclesiæ Matricis a quibus celebranda 1374.

Dedicationis Officium, an teneatur recitare etiam Episcopus non Ordinarius 1222. ubi & quomodo celebrandum, 236. 419. 426. 648. 729. 870. & *seq.*

Dedicationis festum interruptum quomodo continuandum 142. in actu consecrationis potest ab Episcopo assignari ad aliam diem pro libitu 1328. extra actum consecrationis nequaquam 1379. Octava dedicationis die, lectiones 1. Noct. vid. *Octava. Lectiones.*

Defunctorum Officium pro prima die mensis non impedita 671. pro commemoratione omnium fidelium defunctorum 21. 1202. in die anniversarii tertii, septimi & trigésimi 19. Pro adimplenda mente testatoris 543. 1449. in Ecclesiis ruralibus 736. & *seq.* cum primum accipitur nuntium de morte alicujus 601.

Defunctorum Matutinum in commemoratione generali an cantandum pridie vesperti 11. 583. 699. 742. 1202. quando private dicendum *ibid.* & 1202. quid pro Monachis Camaldulensibus 1143. In die Anniversarii 19.

Defunctorum Missa solennis pro defunctis presente corpore 76. 487. 1262. 1281. 1369. In die commemorationis omnium fidelium defunctor. post Nonam 741. quando pro defuncto in particulari possit cantari hac die 300.

Defunctorum Missa in Anniversario 19. 1280. & *seqq.* in Ecclesia Ambrosiana 1148.

Defunctorum Missa Solennes quando cantandæ 19. 76. 328. 479. 588. 834. 883. 1031. 1056. quando prohibita 398. 480. 691.

seq. an dicendæ coram SS. Sacramento 1224.

Defunctorum Missa privata quando concedantur vel non 308. 351. 422. 588. 643. 836. 862. 1442. Infra Octavam Corporis Christi Solennes & privatæ 479. 486. 692. 885. 1056. 1224. vid. *Exequia.*

Delatio SS. Sacramenti. Vide *Processio* SS. Sacramenti.

Desponsationis Officium. Vid. *B. Maria Virg. Officium.*

Devotio ad Imagines non est impedienda 1355.

Diaconi & Subdiaconi munera quando obeunda a Canonicis 639. 944.

Diaconus ministrans thur Canonico 723. an debeat thurificare chorum 92 & dominum loci 97. eiquè dare pacem 1406. tenetur semper ministrare Incensum 305.

Dies 3. *Februarii* an assignanda pro Sanctis 533. quid de 28. *Januarii* 978. 1213.

Dies octo ante Nativitatem Domini admittunt Officia etiam semiduplicia 636. festivi B. M. V. qui sint 1278.

Dignior sacerdos porrigens candelam, cineres & palmam celebranti 96. 454. 811.

Dignitas prima Cathedralis quoad præcedentiam. 465. dat candelam Episcopo 96. quo habitu utatur in choro si sit Protonotarius *ibid.* Vide *Prepositus. Canonici.*

Dignitates distinctæ a Canonicis quomodo habitum, quomodo in processionibus 161. seu Canonici assistentes Episcopo ad absolutionem ad tumultum debent esse Sacerdotes 865. an teneantur ministrare inferioribus 30. 827. 905. an paribus 944. tenentur associare Episcopum 99. etiam in Ecclesiis Collegiatis 163. quando abesse possint a choro 942. quando teneantur accedere ad legile 1349. quando ex incensandæ 305. 1352. Dignitates in Missis privatis 652. Urbinitatis Ecclesiæ. Vid. *Urbinatenses.*

Directorium Officii pro diocesi Januensi 900.

Discrepantia inter Rubricas Missalis pari forma sequenda 1169.

Distributio Cinerum & Candelarum a quo fiat stando cum mitra in capite 1471.

Doctoratus qualis præcedentia 117. 182.

Doctrina Christiana an doceri possit in Oratoriis 782.

Domine preuenisti &c. Vid. *Responsorium.*

Dominica infra octavam occurrens cum semiduplici 761. sub nomine festi novem lectionum 1411. quæ superest post Epiphaniam an poni possit post Pentecostem 656.

656. Septuagesimæ occurrente festo duplici. 2. cl. cum octava 1142.
- Dominice* anticipandæ, aut omittendæ, si cadant in die impedita novem lectionum 1016.
- Dominici* (S.) Commemoratio. Vide *Commemoratio*.
- Domino loci* ubi detur baldachinum. Vide *Baldachinum*.
- Domus* Lauretana. Vide *S. Mariæ Officium*.
- Duplex* sine alia expressione concessus, semper intelligitur duplex minus. 569. In die Commemorationis omnium fidelium defunctorum, *ibid.* occurrens ante octavam non privilegiatam si transferendum, quomodo, 505.
- Duplicia*, & Semiduplicia translata præferenda Officio concessio semel in hebdomada 718. quid de Religione Servorum B. M. V. 456. Duplicia primæ classis si incidunt in Sabbatum duplici minori occupatum, an duplex minus transferendum in dominicam sequentem 885.

E

- Ecclesia* Collegiatæ 1361. 1363. 1365. Ecclesiæ exemptæ 365. 371. Ecclesiæ monialium 758. *seq.* Regularium 15. 166. 753. *seq.* 1229. Secularium sub Regularibus 152. Ecclesia Parochialis simplex 169. 1394. Ecclesiæ reconciliatio. Vid. *Cæmeterium*.
- Elevationi Eucharistiæ* an semper genuflectendum. Vid. *Genuflectere*.
- Episcopi* Commemoratio in Canone; Vid. *Canon Missæ*. Vid. *Collecta pro Episcopo*.
- Episcopus* in processionibus 228. interessens horis Canonicis 1383. in privata Missæ celebratione 1401. eo absente, functiones a quo fiant 101. 118. 297. deferens lignum Crucis 637. prædicans in ambone 294. assistens missæ solemnī in Nativitate Domini 852. in Dominica Palmarum & hebdom. sancta, 846. *seq.* an sit thurificandus assistens cum cappa 440. cum cappa sibi met. caput aperit, & quid in Pontificalibus 175. in Ecclesia quomodo salutet Canonicos 28. an possit celebrare Missam in domo Laicorum 322. 620. an possit habere fenestram respicientem in Ecclesia 36. 1404. concionaturus nunquam petit benedictionem 60. quando deferat vestes violaceas 862.
- Episcopus* in feria v. Cœnæ Domini 867. in aliena Ecclesia & extra diocesim 148. in Romana curia *ibid.* an possit permittere processiones 498. an possit compellere Regulares, ut accedant ad processiones 103. In Pontificalibus ante Missam an faciendâ aspersio 309. Mozartam quando deponat 181. quando Ordines possit conferre 1073. ubi thurificandus & a quo 72.
- Episcopus* an possit aliquid addere Calendariis, aut immutare ritui & Rubricis 216. 1388. quomodo possit diem fixum assignare Sanctis, & quibus 1114. In matutinis ubi sedeat 89. an possit recitare Officium Patroni alicujus oppidi, quando reperitur in sua Diœcesi ob aliquam causam 289. an concedere facultatem legendi Missam in Oratoriis privatis 1249. benedicendi paramenta 1458. an possit aliud nomen addere Confirmandis 1251. an se abstinere a frequenti accessu ad Ecclesias exemptas 371. an cantare Missam in Ecclesiis Regularium, ipsis invitis, 1331. an in suo Oratorio facere ordinationes in Sabbato sancto sub missa lecta 1248. quomodo se gerere debeat in Ecclesiis Abbatialibus 31. 157. 370.
- Episcopus* administrator alterius Ecclesiæ 904. administrator & possessor 1138. Canonicus 185. coadjutor quoad locum. 189. 1390. quoad missam cantandam 206. 1394. Regularis 400. 1384. Suffraganeus 32. 709. *seq.* Titularis in aliena diœcesi 334. consecrator in ordinatione 1246. consecrandus *ibid.* consecratus 1117. quam incumbere debeat removendis abusibus contra præscripta Ritual. 1518.
- Evangelium* S. Joan. in fine missæ an mutandum ex aliqua causa 247. in Missa votiva 348. 1016. in Benedictione palmarum 667. Vigiliæ vel Temp. quando concordat cum Evangelio Missæ 963. 1025. proprium alicujus martyris an etiam dicendum temp. pasch. 1061. S. Petri Martyris quando transfertur 975.
- Eucharistia*. In tabernaculo ubi asservatur non sunt retinendæ SS. Reliquiæ 1353. sumenda de manu celebrantis in fer. v. in cœna Domini 1395. an retinenda in Ecclesiis Confraternitatum 761. in die Corporis Christi a quo deferenda in processionibus 101. 854. *seq.* 1414. an deferri possit per vias hebræorum 1332.
- Eulalia* (S.) Vide *Officium*.
- Exequiæ* Defunctorum. Vid. *Novæ intres in Judicium*.
- Exequiæ* Parvulorum. 499.

Expositio SS. Eucharistiæ, quando permilla 51.
212. 792. quadraginta horarum 668. 776.

F

Fabiani & Sebastiani (SS.) Officium . Vide
Officium &c.

Familiares Episcopi ubi stent & quo ritu 754.
Felices Confess. (S.) Elogium pro Martyrol.
1512.

Ferentina Cathedralis nova consecratio 839.
Feria IV. Cinerum, si incidat aliqua octava
535. *seqq.* 1162. 1570.

Feria II. post Domin. Pass. quoad Orationes.
Vide *Collecta*.

Feria III. Rogat. quando occurrat cum sim-
plici 686. quænam oratio 836.

Feria V. in cœna Domini quoad celebrationem
Missæ, 773. 1513.

Feria VI. in Parasceve, an & cui ministrari
possit Eucharistia, & quo ritu, 1199.
quid de Officio Annuntiationis B. M. V.
si occurrat in ea die; Vide *S. Maria An-*
nunt.

Feria VI. post Dominicam Passionis. Vid. *S.*
Maria septe. Dolor.

Feria V. post octavam Ascensionis, cum sit Offi-
cium de Semiduplici translato, 634. 819.

Festa Domini præcedunt omnibus aliis 512. ex
voto communitatis 1098. 1134. *seqq.* 1180.
an ea quæ festivantur solemniter, offi-
cium habeant sub ritu majori 1096. 1098.
1101. secundaria Patronorum minus Prin-
cipalium quo ritu 1134. ubi desumant
suam solemnitatem *ibid.* 1180. transla-
ta, si moveri ex necessitate contingat
1185. translata quoad novam assignatio-
nem & recitationem 447. 879. 893. 1007.
1017. 1091. 1097. 1187. translata in ge-
nere 509. 528. 646. 666. 965. 1051. 1096.
1118. *seq.* 1187. 1499, incidentia in Do-
minicam infra octavam 509. 666. 739.
761. 966. 1051. 1097. in aliam diem
Octavæ. 646. 1184. 1097. 1498. semel
assignata an semper habeant suam se-
dem ipsa die 1128. *seq.* 1149. 1156. quo-
modo assignanda 524. 1017. 1178. 1185.
perpetuo impedita quando celebranda
1196. perpetuo impedita an possint assi-
gnari in diem infra octavam 1161. 1197.
duplicitas ante octavam non privilegia-
tam, vel infra eam concurrentia 505. 508.
seq. & semiduplicitas *ibid.* duplicitas ca-
dentia in festo SS. Nominis Jesu 901.
1011. semiduplicitas concurrentia infra octa-

vam, Vid. *Semiduplex*, Festa noviter a
Sede Apostolica instituta pro ecclesia uni-
versali quomodo præponenda festo dicæ-
fano ejusdem ritus 683. 1017. festa ali-
qua incidentia in die 2. Novembris 44.
733. Festa & jejunia indicare, permissum
Regularibus 1417. Festa B. M. V. Vide
S. Mariæ Festa.

Festum Calendarii particularis occurrens cum
festis Calendarii universalis 511. 524. 802.
982. 1016. Patroni principalis. Vid. *Pa-*
tronus. Festum SS. Corporis Christi,
Vid. *Præfessio Corporis Christi*. Idem fes-
tum occurrens in festo S. Jo: Baptiste
1009. S. Joannis Baptiste, cum dedica-
tione propriæ Ecclesiæ 610. SS. Petri &
Pauli cum Dedicatione 919. S. Bartho-
lomæi ubi celebratur die 25. Aug. 857.
S. Laurentii Martyris 853. S. Marci cum
SS. Philippo & Jacobo, 464. 834. S.
Marci quoad Missam, Vid. *Missæ*. S.
Petri Martyris translato, Vid. *Lita-*
niæ majores, ejusd. Evangelium; Vid.
Evangelium. S. Pirminii Episcopi, 888.
festum quadraginta martyrum mutatum
394. SS. Nominis Jesu pro FF. MM. S.
Francisci 901. S. Joachim remotum a
die 20. Martii, 1060. occurrens in die
octava 1085. de Lancea, indultum in
Germania 1006. S. Annæ de præcepto
elevatum ad duplex majus 1060. 1421.
occurrere cum die alicujus octavæ 1194.
S. Agnetis secundo 979. S. Aloysii Gon-
zagæ quando celebrandum in Rhegiensi
1212. S. Joseph, de præcepto ubique,
639. Patrocinii S. Joseph impeditum,
an transferendum 884. 1162. 1237. 1350.
An præponendum Apostolorum festis
1087. 1150. *seqq.* 1237. 1350. Archi-
confraternitatis septem dolorum 1238. De-
dicationis Ecclesiæ, vid. *Dedicatio*. Fe-
stum Immac. Concept. B. M. V. servan-
dum prout de præcepto, 1503. Expecta-
tion. partus, quoad Officium & Mis-
sam 1485. *seq.* translato alicujus Con-
fessoris, quoad mutationem Versiculi in
Hymno 1487. S. Antonii, respectu PP.
Conventualium, & Observantium 1473.
SS. Victoris & Innocentii quando sit trans-
ferendum 1461. Conversionis S. Pauli
1476. Translationis, ordinationis appari-
tionis alicubi celebratum, sub quo ritu
fieri debeat 1489.

Francisci de Paula (S.) Vid. *Cognomina San-*
ctorum.

Fran-

Francisci Xaverii (S.) Officium, pro Civitate Valettæ in perpetuum translatum ad diem 10. Decembris 929.

Francisci (S. P.) fratres Ord. Min. quoad præcedentiam. Vid. *Regularis*.

Fidelium Anima (V.) an emittendus in fine horarum, quando subsequatur Missa, 1126.

Fimbria pluvialis Episcopi a quo elevandæ, vid. *Pluviale*.

Functiones episcopales ad dignitates spectantes, absente Episcopo, vid. *Dignitates*, Prima dignitate impedita, ad quem spectant 101. 118. 207. 760. 799. Functiones spectantes ad Episcopum *ibid.* Functiones, quæ non sunt de juribus Parochialibus 772. *seqq.*

G

Gabrielis Archangeli, qualis octava benedictio, vid. *Officium*.

Genusflexio ante reliquiam S. Crucis 1040. 1127. Ad Verbum Caro in Missa solemnî Nativitatis Domini ab Episcopo 852. a Choro intra Missam 921. in Communionem populi, dum celebrans transit pro Missa celebrandâ 278. ad benedictionem Episcopi a Canonicis 137. 260. 496. 1078. dum Episcopus benedicit cum Sacramento 1279. in Missa feriali quæ substituitur Missæ de octava 965. in Missis solemnibus, *ibid.* ad orationes in Missis solemnibus 63. post V. *Panem de Cælo* ante repositionem Sacramenti 707. In ministrante Thuribuli, seu naviculæ a Clericis 723. in Missis nativitatis Domini 605. 707. ad Introitum Missæ solemniss 1015.

Genusflexio a Celebrante coram Sacramento exposito 278. 703. in Processionibus 527. ante Sacramentum expositum 13. 178. 314. in sola pyxide 1224. genusflexio a crucifero. Vide *Crucifer*. Semigenusflexio coram Episcopo an sufficiat 1196. 1228.

Gloria in Excelsis cum Credo quando omittatur 69. 591. 1389. 1489. In Missa Votiva Beatz Mariæ quando dicatur 68. 618. 1488. an dicendum in Missa septem dolorum B. M. V. 476.

Gloria Patri quando dicendum in feria vi. Parasceve 1199. neque omittendum ad Completorium in Dominica Passionis 1478. Gregorianus cantus conceditur

Ordini Erem. S. Augustini Franciæ 752. *Gubernator* Civitatis quomodo thurificandus 53. ubi sedeat in Ecclesia 337. 561.

H

Hebdomadarius paratus in choro ubi sedeat 110. 195. 1405. quæ intonare debeat 325. an possit uti stola 434. quando celebrare debeat 1346.

Heredes debent statnere in funeribus numerum Religiosorum 284.

Homilia. Vid. *Lectiones tertii Nati.*

Honaphrii (S.) Officium & Missa permittitur cum distinctione 254.

Hore Canonica pro missis solemnibus an mutari possit 1069. 1142.

Hore Canonice an decantandæ unitim a clero seculari cum regulari 11. 26. in Oratoriis Confraternitatum 779. quando inchoandæ ante adventum Episcopi 1383.

Hostia in feria v. cenzæ Domini an exponenda, 812. Hostiæ pars quomodo scindatur in missa 438.

Hymnus S. Hermenegildi 984. S. Martinæ 1484. S. Tereziæ in festo transverberationis 1063. in festo Stigmatum S. Francisci translata 1112. in festo S. Joachim translata *ibid.* in festo SS. Angelorum Custodum ad Horas non debet terminari ut in Laudibus 732. Angelicus, in missis votivis minime dicendus, excepto casu 1479. Hymnus cum V. *Meruit beatus*; vid. *Meruit beatus*.

I

Januarii (S.) Officium, vid. *Officium*.

Jejunium, vid. *Vigilia*.

Jerosolymitani Religiosi 927. *seqq.* 1501.

Imagines sacre velandæ & detegendæ 310. *seq.* Beatorum, vid. *Beati*. Sanctorum ord. S. Augustini quo habitu pingendæ, 177. Sanctorum an incensandæ 1168. in locis sordidis pietas non tolerandæ 1341. quomodo in processionibus deferendæ 228.

Imagines, præterquam Sanctorum, non rewendæ in choro, neque apponendæ in Oratoriis, Ecclesiis &c. 1396. 1429.

Imago S. Mariæ an deferenda in fer. v. & vi. major. hebdom. de nocte 1190.

Immaculata non potest dici pro, Inviolata, in antiph. Post partum 1020. Vid. *Benedictio*.

Immaculata Conceptio, Vid. *S. Mariæ Officium*. *Incensatio* vid. *Thurificatio*.

Incen-

Incessum an ministrandum a Diacono 306.
Indulgentia an transferatur quando transfertur Officium 310. 576. 1024.
Indulgentie quando impertiri vel publicari valeant a Prælati inferioribus 367.
Indulgentia perpetua an liceat apponi altari privilegiato 467.
Indulta Sedis Apostolicæ super Beatificationibus 319.
Indultum erigendi Oratorium privatum 418.
Initium Scripture, si quod festum cadat in Dominica, nec possit legi per hebdomadam 964. 991. 998.
Inquisitiones pro Beatificatione, & Canonizat. Sancto. 501.
Inuitus, *Gaudemus*, an dicendus temp. paschali 1061.
Invent. S. Crucis festum occurrens in dominica festi Dedicat. Ecclesiæ, 1027. occurrens infr. octavam Ascensionis 1439.
Inviatorium: Hodie si vocem: quomodo recitandum 562. Officii defunctorum, quando dicendum 1068.
Joachim festum. Vide *Festum*.
Joan. Chrysost. Lect. 1. noct. quando variandæ; Vid. *Lectioes*.
Joan. de Martha lect. variandæ in 1. noct. *ibid.*
Joan. a Cruce Offic. vid. *Officium*.
Joan. Nepomuc. homilia iij. noct. 980.
Joseph festum, occurrens cum SS. Apostolis, an præferendum, 185. seq. 1130. 1237. 1346. ejus nomen additum in Litanis 1153. 1329. Ritus celebrandi ejus officium in Hispania, Vid. *Officium*, ejus commemoratio in Officio B. M. V. vid. *Commemoratio*.
Jus parochiale in genere 60. 772. seq.

L

Lampas ante altare SS. Sacramenti 726. ante reliquias SS. expostas 747.
Lanceæ Festum, vid. *Festum*.
Lectio de simplici continens vitam duorum Sanctorum, ubi de uno tantum fit Officium 500. de simplici infra octavam Corporis Christi 472. 487. 654. Lectio ultimæ ab Episcopo celebrante ad eundem spectat 176.
Lectioes duæ penultimæ quando cantandæ a Canonicis ultimis 158. primi & secundæ nocturni quando a Canonicis & quo ritu 176. Lect. inir. S. Jacobi Apost. in festo SS. Phil. & Jac. legendæ, 996. de Scriptura quando omittendæ 964. 1001.

Martirii SS. Machabeorum, nunquam omittendæ 1000. Prophetar. mense Novemb. an plures dicendæ una die 695. quando possit omitti 696. quando lect. duæ disjungi non possint quid agendum 500. lect. 1. noct. in festo S. Tereziæ 1118. in die viii. dedicat. Ecclesiæ 987. 1119. quales in festo duplici majori 347. in officio de præcepto 655. lect. 1. noct. dominicæ iv. Quadragesimæ 964. quando variandæ in festo SS. Joannis Chrysostomi, & Joan. de Martha 1002. lect. 3. noct. in festo S. Raphaelis Archang. 1005.
Legata cum onere celebrandi Officium sub altiori ritu, an adimplenda, 295. 1180.
Legatum recitationis alicujus Orationis a Sacerdote post Missam 477. in Avenionensi civitate circa hymn. *Pange Lingua* 926.
Liber sustinendus a prima dignitate, Episcopo solemniter cantante 340. quibus dignitatibus non deferatur osculandus, 1400.
Litanie majores in die Paschæ an transferendæ ad aliam diem 810. 1444. nulli sancti in iis addendi 246. 829. addendum nomen S. Joseph in illis, pro commendatione animarum 1529. quæ alia nomina permittantur 246. an Sancti fundatoris 829.
Ludovici (S.) Officium. Vid. *Officium*.

M

Magister Ceremoniarum quomodo eligendus, 148. seq. 959. seq. ejus vestis & baculus 160. 1171. 1334. 1541. debet vocare Vicarium 47. & Episcopum 1467. ejus locus in processibus 8. 159. seq. ejus locus intra vel extra suum exercitium 160.
Magister Capellæ quoad locum in processibus, 8. 839.
Magistratus, sede vacante Episcopi, quoad locum, 148. præsentate Episcopo 954. 1333. circa horam pro inchoandis officiis respectu ad Canonicos 1074. dum interest Concionibus 1550. 1559. Magistratui, & Capitaneo virgæ rescriptum, 1539.
Major in choro quæ præstare teneatur 1408. & seq.
Manipulus an deponendus in adoratione Crucis feria vi. in Parasceve 1004.
Mansionarii Collegiatæ in processione funerum 825.

Magnus super Oblata 437. in efformanda cruce 436.

Manutergium an supra Calicem 764.

Mappa pro altari 133.

Marci (S.) *Evangeliste* festum quoad Missam & Officium. Vid. *Festum*.

Marci, & Marcelliani (SS.) *Mars.* dipl. ratione insignis reliquæ, 891.

Margarita (S.) *Seothorum* regina, in ejus officio ultima verba lectionis expungenda 985.

S. Maria succurre miseris, pro suffragio Beatz Mariz, in Ecclesiis sub quocumque titulo dicatis, 29. 683. *seq.*

Maria Egyptiaca Officium. Vide *Officium*.

Maria Virginis Angelorum festum in Ecclesiis titularibus quando celebrandum 623. 844. 1235.

— *Annuntiationis* incidens intra hebdomadam majorem 336. 1224. in feria v. Coenæ Domini 396. 641. 890. in feria vi. & Sabbato Sancto 194. *seq.* 620. 642. 1234. in die S. Joseph. 548.

— *Purificationis* 1214. 1234. occurrens in Dominicis Septuagesimæ, Sexagesimæ & Quinquagesimæ, 521. 815.

— *Conceptionis* 652. 1422. 1502.

— *Præsentationis* 653.

— *Viscerationis* occurrens in die octava Dedicationis Ecclesiarum 893.

— *Desponsationis* 978. 1044. 1213.

— *Expectationis Partus* 822. 962. 1044. 1050. 1485. 1486. 1508. 1523.

— *De Mercede*, 555. 1487. 1508.

— *De Monte Carmelo* 974. 1027.

— *Rosarii*, 555. 151. 1524.

— *Septem dolorum*, 476. 488. 556. 1535. 1546.

— *Patrocinii*, 1044. 1082. 1139. 1508.

— *Transfusionis almae domus*, 143. 1525.

— *Ss. Nominis*, 1029.

— *Festū Desparæ* in diocesis Imperatoris subjectis quo ritu celebranda 1048.

— *in Sabbato*; Vid. *Officium parvum* B. M. V.

— *Commemoratio S. Mariz*; Vide *Commemoratio*.

Mariæ Magdalene de Pazzis Officium. Vide *Officium*.

Martine (S.) Vide *Hymnus*.

Martyrologium, quomodo in eo annuntianda festa translata 113. 944. *seq.*

Martyrum cum Confessore concurrentia, 872.

Matutinum in nocte, an albescente die possit recitari, 73. in Cathedrali quando

recitandum 1339. in Sacrificia 1466.

Matutinum defunctorum. Vide *Defunctorum* *Matut.*

Mervit beatas scandere sedes; quando non immutanda hæc verba 542. 752. 1111. *seq.* & quando immutanda 1487.

Missæ in altari, ubi est expositum SS. Sacramentum, an licita, 481. 489. 1223. an, ubi tantummodo asservatur 1255. quæ, cum sit processio cum SS. Sacramento, 326. ad postulandam gratiam bene moriendi, 830. in die Corporis Christi quæ hora cantanda 420. & quo ritu infra octavam Corporis Christi 473. Vide *Missæ sollemnis*. Quæ Missa in collatione Ordinum 1063. 1166. & in Sabbato Sancto 1165. In palatio Episcopali absente Episcopo, 414. contra Turcas 615. in Ecclesiis ubi sit de Semiduplici quæ celebranda sit a faciente de duplici, 758. 1229. *seq.* an celebranda in altari majori inter divina Officia 177. an Missa occurrens satisfaciatur pro alterius voluntate adimplenda 1107. de Dominica Pentecostes an possit repeti, 299. missa privata, in nocte Nativitatis Domini, an licita, 286. 287. Missa Rogationum 507. 645. 701. 973. an eam possit Episcopus decantare in Ecclesiis Regularium, 15. de Passione Domini quando toleratur, 413. de SS. Cruce 471. Beatz Mariz Virginis de Monte Carmelo, 1028. 1241. B. M. V. SS. Rosarii, 555. 1424. Immaculatæ Conceptionis, 473. 502. Purificationis, 267. 532. 808. 1032. 1234. Septem dolorum, 476. 488. 1259. vid. *Missæ votivæ*. Beatorum Missa, vide *Beati*. Missa Feriæ, 644. 704. 1141. 1439. quæ hora dicenda, 740. 1142. an sit cantanda ultra Missam Festi, 122. 197. 270. ad quos spectet hujus missæ decantatio, 129. In Cathedralibus quo ritu cantanda 204. & pro quibus applicanda 121. Missa Vigilium qua hora cantanda, 740. 1142. Conventualis qua hora dicenda 1357. est quotidie canenda in Collegiatis 1365. Missa Patroni minus principalis, an sine Credo. Vid. *Symbolum*. Solemnis coram Sacramento, 1290. & pro expositione 40. horarum, 1010. 1496. Solemnis allicujus Sancti an celebranda in Dominica infra ejus octavam 409. Solemnis de Titulari die impedita quando cantanda 805. Solemnis de S. Joseph infra hebdomadam majorem 432. Missa sollemnis pro quibus appli-

applicanda 121. *Solemnis pro defunctis*. Vid. *Defunctorum Missæ*. *Votiva S. Mariz in Sabbato* 592. *Votiva solemnis tempore Adventus* 1258. *Votiva solemnis B. M. Virginis in novendialibus ante Nativitatem Domini* 348. *Votiva B. M. Virginis per annum quæ sit dicenda* 1283. quando *permiffa* 264. 316. 343. 424. 430. 564. 592. 1013. 1136. 1258. *Votiva de B. M. Virgine in octava ejusdem* 1259. *Votiva de Titulari Ecclesiæ* 345. *Votiva de aliquo Sancto in Sabbato* 590. *seq.* *Votiva de SS. Sacramento* 461. 586. *seq.* *Votiva in Adventu, Quadragesima, Quatuor temporibus, Vigilia, Feria 2. Rogat. quoad Orationes & Evangelium feriz* 1052. *Votiva in Dominica Palmæ* 299. 326. *Votiva de Passione infr. hebdom. Passionis quoad Psalm. Judica me Deus; & Gloria Patri* 1470. *Votiva pro re gravi* 466. 562. 836. 850. 1261. 1289. *Votiva quando suffragari possit pro Conventuali* 193. *Votiva infra Octavam habentem Præfationem & Communicantes proprias* 559. 564. *Votiva Sanctorum quo ritu dicenda* 1284. & in cantu fundata 1285. *seq.* *Missæ abbatialis solemnis quoties in anno canenda, & quo apparatu* 1447. *Missæ de die, ultra votivam, quod non canatur, consuetudo abrogata* 1450. *Missæ celebratio infra clausuram omnino vetita* 1264. & concessa in navibus Sacre Religionis Hierosolymitanæ quibus conditionibus 1501.

Missæ propriæ alicujus ordinis, quo in casu dici possint & a Sacerdotibus Sæcularibus 1480. duæ quando canendæ 697. 712. 868. duæ ejusdem Sancti an canendæ eodem die 317. quæ Regularibus concessæ an possint celebrari ab aliis 758. 1230. 1248. 1425. coherentes Officio, semel in mense vel hebdomada concessæ 537. 1273. duæ canendæ in Cathedralibus & Collegiatis, quo ritu; 1288. 1423. 1450. extra tempus Paschale pro SS. Martyribus Stanislaw, Petro, Nereo, & Achilleo 462. tres in Nativitate Domini 286. 289. coram Sacramento an celebrandæ 1255. 1290. quarum spectet celebratio ad secundam dignitatem de Capitulo 855. quæ alicui Ecclesiæ legantur, per quos celebrandæ 1345. 1387. *Missæ S. Gregorii* 1448. 1452. *privatæ Canonicoꝝ sine ope alterius ministri* 952. *privatæ infra octavam Epiphaniæ*

410. *privatæ pro defunctis*. Vide *Defunctorum Missæ*.

Missalis & Breviarii Romani usus 86. *missalis Romani usus semel receptus, an confirmandus* 85. ejus usus in Ecclesiis Monialium 759. 894.

Mitra 56. pretiosa quibus concedatur 36. 406. a quo imponenda Episcopo 801. & Canonico Episcopo titulari, per se ipsum imponenda & removenda 923. *mitra Canonicoꝝ* 1076. *mitra Dignitatum & Canonicatum Urbinatensis Ecclesiæ ubi & quomodo utenda ab iisdem*, 1269. *seq.*

Modica Ecclesiæ SS. Georgii & Petri contraversiæ 273. *seq.*

Monachi Cassinenses an cogendi ad interessendum processionibus 2.

Moniales ad quæ recitanda Officia teneantur 571. 756. quoad eorum Breviaria & Missalia 1422. 1480. 1494. quoad Confiteor 1457. quoad modum legendi vel cantandi officium 1463. an subsint Ordinariis locorum quoad officia particularia Diocæsum, *ibid.* an veniant & ipsæ sub nomine Regularium 757. an possint recitare Officia Patroni & Dedicationis 419. 1174. & Dedicationis Cathedralis cum octava 899. quomodo accedere debeant ad Ecclesiam in die earum consecrationis 716. completo officio, quædam alia recitare valent 1344. eorum cadavera an ad alienam Ecclesiam deferri possint 1708.

Moniales S. Clare in civitate Januensi utuntur Breviario PP. Conventualium 1182.

Moniales Ord. Cisterciensium qua concessione gaudeant respectu Breviarii & Missalis 1494.

Monica (S.) Officium. Vid. *Officium*.

Mozzetta Episcopi coram Cardinalibus 182.

Mulieres, quoad eorum ingressum per claustra Regularium 225. 248.

Musica, in Officio Quadragesimali an deceat 1348.

N

Narcisi (S.) Officium. Vid. *Officium*.

Natalitii dies Sanctorum qui sit 554.

Nativitas S. Jo. Baptistæ, an præferenda Dedicationi Ecclesiæ 610. quando cadit in die Corporis Christi *ibid.*

Nazarii & Celsi (SS.) Officium; Vide *Officium*.

Nomen fundatoris addi non potest in Litaniis & Con-

- & Confiteor, ob solam communicationem privilegiorum 829.
Nominis Jesu (SS.) Officium, vide *Officium*.
Nominis Mariæ (SS.) festum; vide *Mariæ Festa*.
Non intres in iudicium &c. his verbis nihil addendum aut immutandum 677.
Notarius debet vocare ordinandos singillatim 67.
Novendiales dies ante Nativitatem Domini 384.

O

- Oblationes* in adoratione Crucis fer. vi. in Parasceve 27.
Occurrentia plurimorum Officiorum eundem ritum habentium 541. Dedicationis cum Patrono vel cum prima classe 919. Duplicis 2. class. cum festo SS. Nominis Jesu 902.
Octava nativitatis Domini 836. Epiphaniæ 530. 1442. Corporis Christi 515. 530. 824. S. Benedicti apud Benedictinos 1019. S. Scholasticæ 1018. octava dedicationis dies impedita per festum altioris ritus 988. occurrens in octava S. Jo. Baptiste 610. occurrens cum festo S. Caroli 661. S. Elisabeth Regine in die B. Delphinæ occurrens pro Franciscanis 530. Octava festorum B. M. occurrens cum duplici minori, vel majori 523. 632. S. Joannis Baptiste concurrens cum festo dedicationis Ecclesiæ, vel de Patronis, aut cum eorum octavis 610. Octava omnium SS. dignior dedicatione Ecclesiæ 660. Octava an transferatur 1071. 1092. 1123. Patroni principalis occurrens cum octava Beatæ Mariæ 730. octava Defunctorum, an permitta 467. octava dies occurrens cum Dominica primæ vel secundæ classis 188. octava dies cedit tantum festis 1. & 2. class. 653. 661. octava dies quæ festa excludat 530. 731. octava dies Sancti proprii eadem in festo Conceptionis, vel Præsentationis B. M. 524. 632. 652. octava dies incidens in Dominicam infra octavam Nativitatis B. M. 696. 731. & in die Exaltationis S. Crucis 663. octava non elevat ritum 1239. octavæ duæ simul occurrentes 730. Octavas celebrandi in quadragesima privilegium 98. 535. *seq.* quando prohibitum 1018. & *seq.*
Octavarum Romanum 187.
Officia, quæ perpetuo sunt impedita 863. 1091. 1163. quæ sunt assignata 879. 893. 903.

961. 1007. 1062. 1083. 1088. 1092. 1097. 1123. 1128. 1196. vide etiam *Festum translatum*, concessa pro locis & Ecclesiis particularibus affixa certis diebus quando transferri possint 989. 1090. 1152. 1237. semel in hebdomada concessa, vel in mense, an celebranda quibusdam temporibus per annum 525. 823. *seq.* 827. *seq.* 1025. de eorum intermissione cum Officio ad libitum 547. 1084. an celebranda in Sabbato 672. 720. an sint præferenda translatis 456. 718. 1084. an infra octavas 803. 1054. Officia particularia majoris ritus, an præferenda minoris ritus etiam universalibus 514. 524. 541. 614. 802. 821. 982. 1117. ad quæ officia tenentur Regulares 547. *seq.* 550. *seq.* ad quæ Moniales 571. Officia de SS. Martyribus Gorcomiensibus 1214. officia SS. quæ de mense Decembri supersunt, an fieri possint anno sequenti 518. 963. 1125. 1163. 1194. & quid de S. Silvestro 1194. Officia semiduplicita occurrentia in Dominica infra octavam 965. occurrentia in die octavæ, vel infra octavam præter Dominicam 509. officia SS. ad libitum occurrentia in Dominicis & Octavis, aliisque diebus impeditis 552. quando omittenda 492. 546. 557. *seq.* 568. 1109. an celebranda sub ritu simplici 538. 582. 633. an assignanda infra octavas 537. 828. an perpetuo impeditis erit alia dies assignanda 1109. 1215. officia Sanctorum ad libitum occurrentia in Officiis Dominicæ, anticipanda 823. Officia SS. a typographis quomodo imprimenda 631. Officia Diocesis Venetiæ in Diocesi Brixensi, quæ sita est extra Statum Veneriarum, an recitanda 487. *vid.* etiam *sub numer.* 1362. 1375. Officia translata. *vid.* *Festum translatum*. Officia B. M. V. vide *Mariæ Virg.* Officia. Officii assignatio an possit fieri inconsulta S. Congregatione 1091. 1169. 1215. recitatio quoad tertiariorum seculares S. Francisci, adscriptos alicui Ecclesiæ 862. in officiis de Sanctis locutum & de Beatis mundum canonizatis nihil propria auctoritate addendum 226. in Officiis Sanctorum nihil addendum vel minuendum 624.
Officium duplex vel semiduplex si habeat octavam, 646. Petri & Pauli 825. 538. Petri, quando superest aliqua Dominica post Epiphaniam vel Pentecosten 656. parti-

particulare , occurrens die 25. Februarii anno bissextili , & 21. Januarii 519. Breviarii pro officio Devotionis 1376. de pluribus SS. Virginibus & Martyribus eo die quo cadit 520. *simplex ejusdem qualitatis*, commemoratio simplicis, *qualis?* vid. *Commemoratio*, plurimorum Sanctorum, quorum unus sit semiduplex, alter simplex 649. de Titulis Altarium, qui non sunt in Calendario Romano, an sit recitandum, 1451. officium solemniter fieri consuevisse, quid? 1455. cujuscunque festi a Dominica Palmarum ad Dominicam in Albis celebrari prohibetur 1495. & a Vigilia Pentecostes usque ad Dominic. SS. Trinitatis 1510. offic. de festo an faciendum in die Commem. omnium fidel. defunctor. 607. Officium proprium Ordinis, vel Diocesis 559. 1359. 1360. de Dominica anticipand. 656. 823. pro Sanctis non canonizatis 217. 227. 1386. pro non descriptis in Martyrologio Romano 630. pro Canonizatis, extra propriam Ecclesiam 1456. Officium, ratione Ecclesie Parochialis, vel Regularis, vel Abbatiz, vel Reliquie insignis, &c. 224. 1472. 1489. de Patrono, sub quo ritu 877. Beatorum, vid. *Beati*, super cadaveribus in Ecclesiis Regularium ad quos spectet 280. de Sindone in Dominio Sardinie quo ritu celebrandum 1093. 1372. Commemorationis S. Augustini 316. S. Thomae Cantuariensis occurrens die 29. Decemb. 526. S. Silvestri impeditum an transferendum in annum sequentem 1194. officium Patroni Regni 550. *seq.* In Diocesi 540. 1110. Patroni Ecclesie 550. 1122. Dedicationis Eccles. Major. Ord. Hierosolymitani non extenditur ad omnes Religiosos 920. vide *Dedicatio Ecclesie*. Officium SS. Redemptoris pro Ecclesia S. Marie Jubenitorum Venetiis 915. SS. Corporis Christi cum officio S. Joannis Baptistae. Vid. *Festum*. SS. Corporis Christi qualibet feria v. ex concessione, 448. 456. vid. *Offic. SS. Sacramenti*. Officium S. Hier. Emiliani pro ordine S. Benedicti 1203. Angelorum Custodem 479. occurrens cum duplici minori 523. 713. 844. 931. Angelorum & Archangelorum in concursu alterius duplicis 520. 971. S. Raphaelis Archangeli. vid. *Antiphona*. *Familie*, in Officio SS. Gabrielis & Raphaeli Archangelorum qualis octava benedictio 638. officium Reli-

Tom. X.

quiarum in Ecclesia Hispanensi 1219. 1220. officium ratione Reliquie insignis 162. 165. 215. 584. 630. 640. 1124. 1240. Sacramentum Reliquiarum totius ordinis Benedictini, dum Vigilia Omnium Sanctorum venit in Dominica 986. 1027. Officium Gratiarum actionis pro victoria obtenta contra Turcas 1221. Officium SS. Sacramenti singulis feriis v. pro Germania 1025. idem pro Clero Alexandrino 1608. & pro Clero Aquensi 1483. idem concessum pro Religione Servorum an cedat translato 456. vid. *Officium Corporis Christi*. Officium parvum B. M. V. quando concedatur, & quando denegetur 196. 1113. 1207.

Officium Sanctorum non descriptorum in Martyrologio Romano. Vid. *Sanctorum* &c. S. Canaris pro ordin. S. Bened. 898. S. Servatii pro Capuccinis 831. S. Clare apud Franciscanos 843. S. Eulalie cum octava 98. SS. Ursule, & Sociarum 1240. SS. Fabiani & Sebastiani, ubi solus S. Sebastianus est Patronus 717. 927. SS. Victoris & Innocentii, ubi soli S. Nazarius & S. Celsus sunt titulares 1460. S. Januarii pro Regno Neapolitano 449. 1071. S. Joseph Officium translatum 960. 1237. idem quo ritu celebrandum in Hispania *ibid.* S. Ludovici in Gallis quo ritu 655. occurrens cum festo S. Bartholomei 857. S. Marci Evangeliste vid. *Officium translatum*. S. Marie Virginis, vid. *Maria Officium*. Officium translatum SS. Stigmatum 111. S. Marie Egyptiace in Civitate Neapolis 545. S. Marie Magdalene de Pazzis 1047. S. Monice 761. & ad ritum dup. 1555. S. Narcisi pro regno Hispanie 674. SS. Nominis Iesu 901. 914. 1011. *seq.* idem pro FF. Minoribus S. Francisci 914. quo die transferendum, cum inciderit in Dominica Septuagesime 979. 1213. Officium S. Joseph 882. Patrocinii S. Joseph 1567. 1579. 1582. 1586. S. Rocchi Officium & Missa in suis Ecclesiis 241. S. Vincentii Ferrerii in festo translato Annuntiationis 816. S. Ubaldi 1492. S. Liborii 1493. S. Vincentii Ferrerii 1499. S. Hedwigis Vid. 1500. S. Pii Papae V. 1504. S. Agathe V. M. 1505. S. Liberati de Sauro 1506. S. Joannis de Deo 1507. 1515. S. Joannis Nepomuceni 1514. 1581. S. Pauli I. Eremitae ad rit. dup. 1517. B. Salvatoris ab

H
Hor.

- Horra 1519. S. Birgittæ Vid. 1520. S. Andreæ Avellini 1521. B. Cunegundis Virg. 1522. S. Felicis Capucc. 1526. B. Hyacinthæ de Mariscortis 1527. B. Ludovicæ Alberton. 1528. SS. Jacobi de Marchia, & Francisci Solani 1531. 1599. 1611. BB. Joannis de Perusio & Petri de Saxoferrato 1532. S. Rosæ Limanæ 1533. SS. Sindonis 1534. 1612. B. Joannis de Prado 1540. 1564. 1565. S. Eusebii Vercellensis 1542. B. Bernardini de Feltria 1544. S. Gregorii Pp. VII. 1545. S. Scholasticæ V. 1547. S. Petri Chrysologi 1548. S. Seraphini de Monte Granario 1549. S. Joannis a S. Facundo 1551. S. Fidelis a Sigmaringa 1552. 1556. S. Margaritæ Cortonenfis 1553. S. Simonis a Lipnica 1557. S. Andreæ Corsini 1561. S. Helenæ 1566. B. Joannis de Dukla 1567. S. Aloysii Gonzaga 1573. S. Vincentii a Paulo 1574. 1585. 1603. S. Julianæ de Falconeriis 1576. S. Joannis a Cruce 1577. S. Felicis a Cantalicio 1578. S. Gertrudis Virg. 1579. S. Zenonis M. 1583. B. Joannæ Valehæ 1584. S. Josephi a Leonissa 1587. B. Jacobi a Biteſto 1588. B. Ladislai de Gielniow 1579. 1590. 1595. B. Salomez 4592. S. Francisci Solani 1594. S. Camilli de Lellis 1595. 1597. B. Rogerii Conf. 1596. B. Mariæ de Soccas Virg. 1600. S. Josephi a Cupertino 1601. B. Angeli a Clavasio 1601. B. Gabrielis Ferretti 1604. B. Helenæ Enselminæ 1605. B. Seraphinæ Sfortiæ 1607. B. Michelinæ Vid. 1610. S. Joannis a Capistrano 1613. B. Petri a Moliano 1615. de Feste Conceptionis B. M. V. 1423.
- Officium*, quod fieri solet in Civitate, non potest ab Episcopo extendi ad suam Diocesim 1388. officium, post candelas accensas, etiam hebdomadario non comparente, non differendum, sed supplendum 1407. de Sancto canonizato an fieri possit officium extra propriam ecclesiam 1456. unde arguatur an aliquod officium fieri contineat solemniter 1455. Officii recitatio in choro diversimode præscribenda 1338. officium cujusunque festi quando prohibeatur, & sic de Missa votiva & de Requiem 1495. 1511.
- Oleum* benedictum quando in aqua infundendum 1308.
- Onus* adeundi Ecclesiam Matricem in Sabbato Sancto 1307.
- Ora pro nobis S. Dei Genitrix*, quando dicenda 814.
- Oratio* in festo SS. Fabiani & Sebastiani nunquam varianda. 25. *A cunctis* excludit alias istiusmodi orationes 1482. quando dicenda 858. 875. quo ordine in ea enuncientur nomina Sanctorum occurrentium 1418. S. Francisci de Paula quo ritu recitanda 191. 1020. quando non concludenda *ejusdem Spiritus Sancti Deus* 1036. in die Dedicationis Ecclesie quando varianda 838. Oratio tertia ad libitum an omittenda, indicata oratione pro publica necessitate 858. 869. unde desumenda hæc tertia Oratio 869. 1108. qualis in Missis votivis 820. an dicenda a Dominica Passionis usque ad feriam v. in cœna Domini 393. 644. 859. an infra octavam Paschatis & Pentecostes 1041. Oratio quarta in feria 2. Quadragesimæ 858. Orationes in missis votivis privatis 820. 1016. an solemnibus 348. 1013. vid. *Collecta*. vid. *Commemorationes*. Et quando omittendæ 1440.
- Orationes* publicæ pro novi Episcopi electione 913. infra octavam Conceptionis B. M. in Missa feriæ 1014. quomodo concludendæ 1036.
- Oratoria* Confraternitatum quoad missam 322. 354. 775. 784. quoad alias functiones & jura parochialia 766. Oratoria privata & privilegiata quoad missam 418. 620. 1377. 1393.
- Oratorium* publicum 415. rurale 274.
- Ordinandi*, an faciant omnes actiones, quas Episcopus, in Missa 1246. quo loco Missam cum Episcopo legere debeant 1244. & an genuflexi 1245.
- Ordinationes* Sacræ, quoad assistentiam debendam Episcopo 67. 129.
- Ordo Hierosolymitanus*. Quædam Decreta Sac. Cong. pro clero ejusd. Ordinis 927.
- Organa* in Collegiatis 1469. an pulsanda quando utuntur Dalmaticis 1116. & quando cantatur Symbolum 665.
- Ostenforium* benedicendum 313.
- P
- Paganorum* nomen an immutandum in collecta 615.
- Palla* an cooperiendi serico 745.
- Pallium* Archiepiscopale 208. Pallium & Pileus an permittantur in choro 205.
- Palmatoria*. Vid. *Bugia*.
- Parr-

- Paramenta* a quibus benedicenda , 373. 1399. ab Episcopo tantum de ipso altari accipienda 1401.
- Parasceve*. Vide *Feria vi. in Parasceve*.
- Parati* quando incedere debeant nudis capitibus 849.
- Parochia* ruralis, quoad Anniversaria, 736.
- Parochiales functiones* quando commixti possint Capellanis Confraternitatis 457.
- Parochialia jura* quæ non sint 234. 772. seq. & quoad Processiones 211.
- Parochialis Ecclesia*. Vid. *Dedicatio*.
- Parochi* jurisdictione circa Defunctorum cadavera 1120. circa Mortuorum officium 1373.
- Parochia* in processionibus, & funeralibus 8. 195. 213.
- Parochi Regulares* in funeribus 262. 280. 285. 1120.
- Parochus* duarum Ecclesiarum unitarum, quoad Officia Titularium 689.
- Patricula* Hostiæ in Missa quo loco præcedenda 438.
- Passio Domini* a quibus cantanda 130. quo in latere legenda 433. Episcopus an debeat assistere capite detecto 848.
- Patene* oculum 566. signum quomodo fiat 1435. ejus suppositio in Communione generalis 416.
- Patria*, & cognomina Sanctorum. Vid. *Cognomina* &c.
- Patrini* in Sacramento Confirmationis an possint ponere manum super humerum vel pedem 1249.
- Patroni* civitatis electio quomodo faciendâ, 243. an fieri possit cum permissione & voto. colendi festum tamquam de præcepto, *ibid.* Si plures Patroni, de principali tantum faciendâ commemoratio in Suffragiis; Vid. *Suffragia*. Patroni regni Officium, vid. *Officium Patroni*.
- Patronus* Ecclesiæ 877. Patronus loci an habeat diem festum 243. 684. Patronus principalis loci quoad præcedentiam 621. quid intelligi debeat sub nomine Patroni 595. & an veniat sub nomine Patroni loci Patronus Parochiæ 817.
- Pax* cum osculo in choro quomodo porrigenda, quibus cum instrumento *ibid.* & 1145. quomodo accipiendâ ab Episcopo celebrante 84. quando non sit danda a Diacono, & cui spectet 1403.
- SS. *Philippi & Jacobi* festum si venit in Dominica pro Benedictinis 1026. occurrens cum Patrocinio S. Ioseph. 1087. 1150. occurrens infra octavam Ascensionis 1439.
- Pileoli* adhibendi in Missa facultas a quo concedatur 1432. ejus usus an competat Parocho deferenti Eucharistiam Infirmis, 261. 658. 664. An sit adhibendus ab Episcopo 38. ab Abbate in Missa 263. Ab eo qui assistit in choro Missæ Conventuali 1362.
- Pileus*, & *Pallium*, an deferendi in choro, vid. *Pallium*. Pileus in processionibus funeralibus 809.
- Pirminii* (S.) Episcopi Melden. festum. Vid. *Festum* &c.
- Planeta* plicata 574. a ministris quando deferenda *ibid.*
- Pluviale* ad Vesperas quando capiendum 78. an deferendum in processionibus 744. 1501. ejus simbriz a quibus elevandæ 66. a Primicerio 58. a dignitatibus 8. a Gestantibus hastas Baldachini 10. 1033.
- Pontificalium moderatio* 336. seq. 1376. 1445. 1446.
- Potionarii*, & Beneficiati, quomodo thurificandi 147.
- Præbendarum* distinctio an prælationem ordinis inducat, & quomodo 54. 82. 265. 352. 316. 1225. 1536.
- Præcedentia* Archiepiscopi 333. Canonicorum erga Regulares 166. inter Regulares in publicis functionibus 1468. In choro inter Vicarium generalem & Canonicos 16. Curati, ratione solæ 165. 335. inter Canonicos 16. in Processionibus 8. 37. 68. 76. 95. 114. 135. 149. 228. 230. 353. inter Canonicos & Parochos 1528. 1558. inter Presbyteros 117. 181. 1530. Præcedentia nulla, si resignetur dignitas 346. Præcedentia in preferendis nominibus Servorum Dei in eorum Canonizatione 1572.
- Præminentia* 1536. 1539. 1560.
- Præfatio* in votivis per annum apud Privilegiatos 851. in Missis votivis infra octavam Nativitatis Domini 836. in Missis Votivis infra octavas 559. in Missis Feriæ infra octavas Nativ. B. M. V. 1474. In festis Apostolorum vel Crucis infra Octav. Ascensionis 1439. In Officio Sabbati B. M. ad Missam votivam alicujus Sancti 591. In Dominicis per annum 1614. Præf. SS. Trinitatis. 1327.
- Prælati* Episcopo inferiores 65. seq. 356. seq. an possint aliqua exercere de licentia Ordinarii 375. 408. Decreta quædam moderationis eorum Pontificalium 156. 377.
- Præpositi* forenses 573. 597. Præpositus Cathedralis 696. seq.

Presbyter assistens quando thurificandus 74.
Presbiteratus Ordinis anterioritas 352.
Presbiterium 337.
Præsentia in choro quando debetur 942.
Preces ad implorandam pluviam &c. an inter Missam decantandæ 42. in feria 4. Cinerum 537. feriales quo tono cantandæ 1066.
Predella Altaris 560.
Primicerius an capiat Pluviale in processibus. Vid. *Pluviale*, ejus munera circa chorum 938. *seq.*
Prior Ecclesiæ Collegiatæ 90. 173. 1509. Priores Confraternitatis in processione 151.
Processio SS. Sacramenti in die festo 118. 155. 240. 527. extra diem festum 641. an possit ab Episcopo transferri 1242. Processio Feriz 5. in Cœna Domini, & Feriz 6. in Parasceve 1130. 1340. Processiones in genere 8. 159. 626. 638. 1130. Processiones duæ de eodem festo an permittendæ 1474. de process. Rogat. 1347. Processiones Ecclesiæ Cathedralis cum Sacramento 8. 326. & sine Sacramento 209. Processiones in Oratoriis Confraternitatum 786. *seq.* Regularium. 2. 103. in feriis v. & vi. majoris hebdomadæ 139. & Sæcularium *ibid.* cum reliquiâ S. Crucis 625. 637. Processionum præcedentiz 8. 567. 612. 1537. 1538. Abusus in processionibus 1368.
Processus in Beatificatione & Sanctificatione 501. 1617.
Protonotarii participant quoad præcedentiam 136. 170. Titulares quoad locum 170. 221. 353. 355. 482. an benedicere possint paramenta 1436. Protonotarii Canonici quas vestes induant 119. 184. quomodo thurificandi 722.
Psalmi De profundis, & Lauda Anima mea, quando dicendi in Vesperis & Laudibus 799. 1021. 1067. 1054. Psalmi Graduales & Pœnitentiales, & alia onera an implenda a Canonicis extra Chorum 196. 1113. dicuntur licite pridie Vesperis post Completorium 1374.
Pulvinar pro Abbatibus 947. Sericum, an prohibitum Dignitatibus 224. 483.
Purificatio Calicis an facienda in prima & secunda Missa Nativitatis Domini 761.
Purificationis B. M. V. festum. Vide *S. Mariæ Virginis festa*.
Pynis benedicenda 315. an possit vendi vel oppignorari 1460. an velo cooperienda, dum deferretur ad infirmos 721.

Q

Quadragesima SS. Martyrum Sedes fixa assignata pro officio 394.
Quadragesima Horarum Oratio, ubi intermissa sit, restituenda 1367. Quid, si occurrat festum 1. vel 2. class. inter solemnia 49. Horarum 1496.

R

Raphaelis Archangeli Offic. vide *Officium*.
Receptio ad habitum religiosum & professionem 563.
Recitari posse, vel *fieri posse* quid importent in Indultis & decretis Officiorum 572. 932. 1943. 1059. *Recitari debere* importat præceptum 1238.
Reconciliatio Ecclesiæ, & Cæmeterii, ad quem spectet 80.
Rector chori, 24. 43. 343. Rectores Parochialium in processionibus, 126. iidem inter divina Officia, 251. 253. *seq.*
Redemptoris Officium. Vide *Officium*.
Regulares, quoad recitationem Officii in chorum Canonicis 11. 115. 1208. quoad Officium Dedicationis, Titularis, Cathedralis, Patroni principalis, 419. 540. 550. 557. *seq.* 1110. 1122. 1181. an debeant omittere Officium ad libitum concessum, si aliud occurrat in eorum Calendario. Vid. *Officium ad libitum*. Ad quæ Officia teneantur, vid. *Officia*: an de Patrono Parochiæ, in qua morantur 833. an sequi possint ordinem proprii Breviarii 997. Regulares, quoad Processiones, 2. 103. 107. 139. 166. 210. *seq.* 249. 498. 1406. 1468. 1473. 1474. 1490. an nominare possint in Canone Superiores suos uti Antistites 1404. Regulares S. Angustini 275. quoad Missam 3. 15. 319. *seq.* 562. 598. 1417. celebrantes Missam in aliena Ecclesia 753. *seq.* quoad Officium 943. 997. 1160. quoad funera 262. 1120. Regulares Prælati. Vid. *Prælati*. Regularium nomine an veniant etiam Moniales 756. Regularium Superiores an veniant sub nomine Ordinarii 48.
Reliquia S. Spinæ quo ritu deferenda 255. 1238. & SS. Crucis, vide *Crucis*. Reliquiæ Beatorum; vide *Beati &c.* quo ritu a Celebrante incensandæ 1168. an collocandæ super altare SS. Sacramenti 1106. an in tabernaculo in quo est repositum, 1333.

1333. reliquæ Sanctorum in Ecclesiis Regularium a quo deferendæ & quo ritu 107. 599. & in consecratione altaris 1334. reliquæ in processibus a quibus deferendæ 323. 339. quoad Officium & Missam de iis celebrandam 640. Reliquiarum clavis cui assignanda 34. Reliquiarum Officium; Vide Officium.

Remigii (S.) Officium pro Clero Gallicano. Vid. Officium.

Responsorium: Domine prævenisti 650.

Reverentia in fine Missæ erga Papam, Episcopum &c. 33. erga Crucem in fine Missæ 1441.

Rita de Cascia (B.) an eligenda in Patronam 1080. seq.

Rocchi (S.) Officium & Missa; Vid. Missa.

Rogationes 15. 70. 612. 645. 1347. 1271.

Rose Viterbiensis. (S.) Octava apud Franciscanos. Vid. Octava.

Rubricæ non sunt violandæ imperitorum causa, 1259.

S

Sabbatum, quoad Missas votivas B. M. in ejus Ecclesia 592, quoad Missas aliorum Sanctorum *ibid.*

Sabbatum Sanctum, quoad Missas privatas 591. 1513. quoad Benedictionem aquæ 673. cerei &c. 1306. & seq.

Sacerdotes in communione Monialium a qua parte debeat descendere 1037. vid. Celebrantes.

Sacrificia in die commemorationis defunctorum an applicanda ad libitum 441.

Sancti, de quibus nihil in Calendario; Vid. Breviarium Romanum, eorum corpora quando nequeant sub altari reponi, 1381.

Sanctissimi Sacramenti Officium pro Germania. Vid. Officium.

Scolastica (S.) Commemoratio. Vide Commemoratio.

Sebastiani & Fabiani (SS.) quando sint separanda Officia 717.

Sedere quoad celebrantem ad Gloria & Credo 115. 143. 201. 460. quando Episcopus distribuit candelas, cineres &c. 847.

Sedes prima in choro cui concedatur 195. quæ pro Abbate, præsentem Episcopo 157. quæ pro Canonico celebrante coram Episcopo 143. & non præsentem Episcopo 115. Episcopi Coadjutoris quæ? 190. & Gubernatoris Civitatis 337. 561.

Sella gestatoria 619.

TOM. X.

Semiduplex occursit in duplici quomodo transferendum 646. 666. 739. 1051. 1097. in aliam diem Octavæ *ibid.* infra octavam Ascensionis 761.

Sepulchrum feriæ v. in Cæna Domini 374.

Sequentia Nominis Jesu a quibus dicenda 1012.

Signum Canonicorum Cathedralis an concedatur aliis 131.

Simplex Officium perpetuo impeditum 1217. 1252. infra Octavam Corporis Christi 472. 487. occurrens in Dominica in Albis 998.

Spina coronæ D. N. J. C. an sint habendæ ut insignes reliquæ. 255. 831. quomodo deferendæ in processibus, *ibid.* & 1119.

Stigmatum S. Francisci Officium, Vid. Officium, quis color in eorum festo 1427.

Stola in confessione administranda 224. in sumptione Eucharistiæ 504. 1330. quomodo aptanda super Alba 503. & seq. in horis Canonicis 435. ejus præcedentia 105. 335. 1538.

Subdiaconus, ejus Officium an suppleri possit per alium in Minoribus 702. Vid. Diaconi, & Subdiaconi munera.

Substitutus Archiepiscopi 14. 164.

Suffraganeus. Vid. Episcopus.

Suffragia communia in vigilia omnium Sanctorum 875. Suffragia B. M. 578. 662. & in Ecclesiis eidem dicatis 662. seq. quo ritu dicenda, ubi plures sunt patroni 570. in Suffragiis communibus, an sint omittendæ Commemorationes SS. Salvatoris, aut S. Crucis, in eorum ecclesiis titularibus 807.

Superpellicium. Vid. Cotta.

Symbolum in Missa, quomodo canendum 665. quando dicendum 584. seq. 590. 595. 701. 734. seq. 853. 1022. 1183. an dicendum in Missis Beatorum 452. in festo S. Joannis Baptiste ubi est titolare 1155. in Missis patroni minus principalis 1134.

Symbolum S. Athanasii an dicendum in die SS. Trinitatis & per octavam 860. seq. 901. quomodo recitandum 1428.

T

Tabernaculum SS. Sacramenti 748. 1333. 1335.

Taxe in Beatificatione & Canonizatione 88. 502. seq. 1616.

Tempus a jure statutum pro collatione Ordinis 1073. præscriptum ad recitandum in Choro d. Officium 1338. 1407.

Tertiarii S. Francisci seculares, quoad Officii

- recitationem 11. 659. Tertiarii Carmelitarum & alii 1208. *seq.* Tertiarii de Olivieira an deferre possint Mozzertam 1201.
- Thome a Villanova* (S.) in Officio quid addendum 678.
- Thome Cantuariensis* (S.) Officium occurrens in Dominica. Vid. *Officium*.
- Tburibulorum* duorum usus quando concedatur 77. 93. 167.
- Tburificatio*, quando in Missa Solemni omittenda 83. 315. 480. quo ritu facienda in Vesperis & Laudibus 97. 1226. celebrantis absente Episcopo 150. & Dignitatum in choro 722. 1352. SS. Sacramenti, dum benedicitur populus 1157. Crucis, an facienda coram Sacramento *ibid.* Crucis & Oblatorum in feria 6. majoris hebdomadæ 676. 707.
- Titularis* Ecclesiæ, si est dignior, an prævaleat Patrono civitatis 263. 622.
- Titulus* Ecclesiæ an mutari possit a confraternitate 1582.
- Tobaea*, vid. *Mappa*.
- Translatio* Fessorum; vid. *Festum*. Duplicis; vid. *Officia*, translatio Officii in diem immediate sequentem non impeditam quomodo intelligenda 509. 666. Patroni; Vid. *Anniversarium*. Apostolorum ejusdem ritus 464. Apostolorum & Evangelistarum cum S. Joseph 1149. *seq.* Translatis an assignari possit dies fixa sine decreto. Vid. *Festa Translata*.
- Trinitatis* festum ubi fit cum Octava; Vid. *Symbolum S. Athanasii*.
- Typographi*, quoad impressionem Officiorum 631.
- V
- Velare* Cruces & Imagines 310. *seq.*
- Velum*, quo crux cooperitur feria v. in cœna Domini 312.
- Verbum caro factum est*, an genuflectat Episcopus ad hæc verba. Vid. *Genuflectere*.
- Vesperæ* quando dimidiandæ 575. 577. Defunctorum pro prima die mensis 1372. vespere primæ, diei Octavæ occurrentes in Dominica privilegiata 1042. Secundæ, de die octava non privilegiata concurrentes cum primis vespere duplicis 450. 523. Secundæ, diei octavæ B. M. V. cum duplici per annum 523. Secundæ, diei octavæ Dedicationis Ecclesiæ cum duplici per annum 447. Secundæ, SS. Apostolorum Petri & Pauli cum primis Vespere Dedicationis Ecclesiæ 1176. Vespere integræ de festis cum solemnitate celebrandis 1180. Vespere de S. Martiana 1483.
- Versus* ad Primam in Expectatione Partus Beatae Mariæ 962.
- Viaticum* deferre infirmo feria vi. Parasceve quo ritu 1199.
- Vicarius* Apostolicus 141. 579. Capitularis 414. 465. Foraneus 573. 597. Collegiatæ de Urbe 33. Generalis Episcopi quoad præcedentiam 16. 109. 113. 185. 222. 230. 583. 608. 617. 627. 1206. 1375. in Missarum solemnibus 1336. 1347. in Missa privata 1437. absente Episcopo 1443. in Processionibus 230. 627. præsertim Cathedralis, 936. *seq.* In recitatione Officii in choro an expectandus 49. Quoad Thurificationem 90. 136. 156. 179. 221. 296. vid. *Præeminentia*. An possit benedicere prædicatorem aut Diaconum 57.
- Vigilia* S. Marthæ Ap. in feria tertia post Quinquagesimam an jejunandum 658. Nativitatis S. Joannis Baptistæ occurrens in festo Corporis Christi 279. 835. Omnium SS. 875. 1570. Pentecostes 316. 1571. Epiphaniæ 670. 851. 931.
- Vincentii Ferrerii* (S.) Officium in festo translato Annuntiationis; vide *Officium*.
- Visitationis* B. M. Officium occurrens in die octava dedicationis Ecclesiæ; vid. *Maria V. Festum*.
- Votum* factum ab Universitate an obliget personas & populum 290. emissum a Civitate Thermitana an valeat, 1164. emissum a Magistratu Guipulcoæ an obliget etiam clerum 1563.
- Wencelai* (S.) Officium pro regno Poloniæ 1260.
- Urbinateſes Dignitates*, & Canonici 1265. *seq.*
- Ursule* (S.) Officium. Vide *Officium*.

INDEX CAUSSARUM

SACRÆ CONGREGATIONIS CONCILII.

in superiori APPENDICE collectarum.

A

A Cernen. *Distributionum quotidianarum*, & *Jubilationis*. 228.
 Accerrarum. 122.
 Aſina, *Juris nominandi Concionatorem*. 4.
 Alben. *Sacror. Rituum*, ac *Regiminis Eccleſie*. 15.
 Albinganen. *Cura Animarum*, & *Functionum*, 299.
 Albinganen. *Proceſſionis*, & *nullitatis Interdicti*. 287.
 Alerien. *Sepulture*. 316.
 Alexandrina. 37.
 Alexandrina. 123.
 Alexandrina. *Funerum*. 276.
 Alexanen. 252.
 Alexanen. *Celebrationis Miſſarum*. 256.
 Alexan. *Funerum*. 261.
 Amalphitana. *Cathedratici*, & *Procuratoris*. 225.
 Amerina. *Miſſa Conventualis*. 277.
 Amerina. 321.
 Amerina. *Functionum*. 330.
 Amerina, ſeu Interamnenſis. *Ordinationis*. 345.
 S. Angeli Lombardorum, ſeu Biſacen. *Jurisqueſtuandi*. 371.
 Andrien. *Acceſſus ad Proceſſiones*. 14.
 Apten. 346.
 Aquen. *Jurium Parochial.* 10.
 Aquen. *Præminentiar.* 149.
 Aquen. *Erectionis Capellania*. 347.
 Aquilana. *Jurisdictionis*. 70.
 Aquilana. *Concionatoris*. 223.
 Aquipendii. *Viſitation. Sacr. limis*. 27.
 Aquipendii. *Indulſi*. 40.
 Aquipendii. *Expenſarum*. 336.
 Aquipendii. *Cathedratici*. 387.
 Ariminen. 283.
 Ariminen. 323.
 Arimen. *Celebrationis Miſſarum*. 326.
 Aſculana. 80.
 Aſculana, ſive Montis alti. *Ordinat.* 159.

Aſculana. *Jurium*, & *Functionum Parochialium*. 165.
 Aſculana. *Cathedratici*. 176.
 Aſculana. *Proceſſionum*. 302.
 Aſſiſien. *Quarta Funeralis*. 372.
 Aſten. *Officii*. 57.
 Atrien. 87.
 Avenionen. *Jurium Parochialium*. 484.
 Auximana. *Reſtaurationis Eccleſie*. 44.
 Auximana. 94.
 Auximana. *Procuratoris*. 114.
 Auximana. *Applicationis Miſſa*. 317.
 Auximana, ſeu Lauretana. *Funer.* 303.
 Auximana, ſeu Cingulana. *Cathedratici*. 342.

B

B Alneoregien. *Miſſa Parochialis*. 22.
 Balneoregien. 374.
 Bambergen. *Canonicatus*. 110.
 Baren. 332.
 Baren. *Congruæ*, & *expenſarum*. 333.
 Biſacciarum. 214.
 Biteſten. 58.
 Bojanen. *Jurium Parochialium*. 150.
 Bononien. 75.
 Bononien. 124.
 Bononien. *Præcedentie*. 220.
 Bononien. *Funerum*. 295.
 Boſſanen. 375.
 Brixien. *Irregularitatis*. 378.
 Brixinen. 171.
 Brugen. 132.
 Brugnaten. *Collegialitatis*. 84.
 Brugnaten. *Coadjutoria*. 314.
 Brundufina. *Adimplemen.* 43.
 Burgi S. Domnini. 120.
 Burgi S. Sepulcri. *Reductionis antie Miſſarum*. 284.

C

Cæsenaten. *Onerum Missarum*. 215.
 Cæsenaten. *Capellania*. 301.
 Cæsenaten. *Beneplaciti*. 318.
 Cæsenaten. 380.
 Calaritana. 100.
 Calaritana. 369.
 Calaguritana. *Juris visitandi*. 139.
 Calaguritana, & Calceaten. *Residentie*. 134.
 Camerinen. *Capellanie*. 190.
 Camerinen. *Utenfilium*. 243.
 Caputaquen. 131.
 Capritana. 141.
 Carthagin. *Matrimonii*. 305.
 Casalén. *Montis Pietatis*. 26.
 Casalén. *Residentie*. 38.
 Casalén. 297.
 Calettana. *Capellaniarum*. 209.
 Cassanen. *Cathedratici*. 182.
 Cassanen. 197.
 Cassanen. 202.
 Cassanen. *Cathedratici*. 211.
 Cassanen. *Matricitatis*. 319.
 Cassanen. *Parochialis*. 364.
 Castri Maris. *Servitii Chori*. 207.
 Castri Maris. *Primiceriatu*. 270.
 Cathacen. 92.
 Caven. *Funeralium*. 158.
 Celsonen. 242.
 Celsonen. 340.
 Civitatis Castellanzæ. *Procuracionis*. 173.
 Civitatis Castellanzæ. *Juris concionandi*. 294.
 Civitatis Castellanzæ. *Funerum*. 376.
 Civitatis Castellanzæ. *Taxe Funeralis*. 381.
 Civitaten. *Indulti*. 274.
 Colonien. 51.
 Comen. *Jurisdictionis*. 7.
 Comen. *Missæ Parochialis*, & *Conventualis*. 49.
 Comen. *Functionum*, 285.
 Comen. *Funerum* &c. 289.
 Compšana. *Spolii*. 103.
 Conversana. *Jurisdictionis*. 290.
 Cremonen. 69.
 Cremonen. 97.
 Cremonen. *Quarta Funeraria*. 172.
 Cremonen. *Quarta Funeraria*. 192.
 Cremonen. *Quarta Funeraria*. 201.

D

DErthonen. *Jurium Parochial*. 35.
 Derthonen. *Jurium Parochial*. 81.
 Derthonen. 101.
 Derthonen. 108.
 Derthonen. *Irregularitatis*. 320.
 Derthonen. *Visitationis*. 350.
 Derthufen. *Applicationis Missæ*. 324.
 Dubia *Concursum*. 52.
 Dubium *Visitationis*. 56.

E

ELboren. *Dubiorum*. 55.
 Elven. *Jurisdictionis*. 205.
 Eugubina. *Servitii Chori*. 218.
 Eugubina. *Jurium paroch*. 370.

F

FAbrianen. *Fontis Baptismalis*, & *Juris Baptizandi*. 151.
 Fabrianen. *Fontis Baptismalis*. 155.
 Fabrianen. *Fontis Baptismalis*. 162.
 Fabrianen. *Fontis Baptismalis*. 169.
 Fabrianen. *Fontis Baptismalis*. 175.
 Fanen. *Procuracionis*. 163.
 Fanen. *Quarta Funeralis*. 327.
 Fanen. *Quarta Funeralis*. 184.
 Faventina. *Jurium Parochialium*. 325.
 Faventina. *Capellanie*. 344.
 Faventina. 354.
 Faventina. *Praeminentiarum*. 357.
 Ferentina. 351.
 Ferentina. 353.
 Feretrana. *Juris sepeliendi*. 249.
 Feretrana. *Concionatoris*. 260.
 Ferrarien. *Applicationis Missarum*. 28.
 Ferrarien. 39.
 Ferrarien. *Applicationis Missarum*. 46.
 Ferrarien. *Jurisdictionis*. 306.
 Firmana. *Subsidiorum dotialium*. 137.
 Firmana. *Capellanie*. 183.
 Firmana. *Jurium Parochialium*. 199.
 Firmana. *Concionatoris*. 248.
 Firmana. *Concionatoris*. 251.
 Firmana. *Funerum*. 267.
 Firmana. *Beneficii*. 335.
 Firmana. *Officiature*. 363.
 Florentina. *Praeminentiarum*. 29.

Florentina. 96.
 Florentina. 104.
 Florentina. 120.
 Forosempronien. 125.
 Frisingen. 280.
 Fulginaten. 98.
 Fulginaten. *Jurisdictionis*. 212.
 Fulginaten. *Jurisdictionis*. 219.
 Fulginaten. *Jurisdictionis*. 240.
 Fulginaten. 298.
 Fundana. *Participationis*. 178.

G

G Adicen. seu Hispalen. *Ordinationis*. 246.
 Gerunden. *Exemptionis*. 246.
 Gerunden. *Jurisdictionis*. 233.
 Gnesnen. 85.
 Guardiën. 168.

H

H Ieracen. *Exemptionis*. 348.
 Hieracen. *Visitationis*. 349.
 Hortana. *Jurium Parochial*. 217.
 Hortana. 268.
 Hortana. 269.
 Hortana. 272.

J

J Anuen. *Jurisdictionis*. 62.
 Januen. *Jurisdictionis*. 67.
 Juvenacen. *Administrationis*. 200.
 Juvenacen. 203.
 Juvenacen. *Administrationis*. 204.

L

L Ancianen. *Confraternitatis*. 16.
 Lancianen. 39.
 Larinen. *Decretor. Synodal*. 153.
 Larinen. 237.
 Leodien. 147.
 Leodien. 164.
 Leodien. *Beneficiorum*. 384.
 Lucana. *Juris deferendi Crucem*. 23.
 Lucana. *Funerum*. 59.
 Lucana. *Legati pii*. 127.
 Lucana. 271.

Lunen. Sarzanen. *Praeeminentiæ*. 86.
 Lycien. *Clausura*. 234.

M

M Aceraten. *Jurium Parochial*. 42.
 Maceraten. 117.
 Maceraten. *Utenfilium*. 130.
 Maceraten. 389.
 Mantuana. *Applicationis Sacrificii*. 34.
 Mantuana. 99.
 Mantuana. 113.
 Marſicen. *Oratorii*. 236.
 Mazarien. 118.
 Mediolanen. *Reductionis Miſſarum*. 30.
 Mediolanen. *Oneris Miſſarum*. 41.
 Mediolanen. *Quarta Funeraria*. 138.
 Mediolanen. *Quarta Funeraria*. 146.
 Mediolanen. *Censurarum*. 180.
 Mediolanen. *Celebrationis Miſſar*. 198.
 Mediolanen. *Beneficii, seu Coadjutoria*. 343.
 Melevitana. *Jurisdictionis*. 71.
 Melphiten. 63.
 Montis alti. 307.
 Montis alti. 309.
 Montis alti. *Visitationis*. 328.
 Montis alti. *Visitationis*. 331.
 Montis Falifci. 77.
 Montis Marani. *Servitii Ecclesie*. 66.

N

N Aulen. *Visitationis*. 300.
 Neapolitana. *Capellaniarum*. 83.
 Neritonen. 329.
 Nicien. *Matrimonii*. 291.
 Nicien. *Capellania*. 337.
 Novarien. *Funerum, & Jurisdictionis*. 3.
 Novarien. *Aggregationis*. 33.
 Novarien. *Aggregationis*. 45.
 Novarien. 74.
 Novarien. 121.
 Novarien. *Juris visitandi*. 292.
 Novarien. 367.
 Novarien. 395.
 Nullius Altamuræ. *Conservatorii, & Exemptionis*. 23.
 Nullius, seu Farſen. *Reparationis Ecclesie*. 53.
 Nullius, seu Montis Caſini. *Distribution. Subſidiorum dotalium*. 133.
 Nullius, seu Montis Caſini. *Distribution. Subſidiorum dotalium*. 135.

Nul-

INDEX GENERALIS

RERUM OMNIUM PRÆCIPUARUM,

QUÆ IN TOTA ADM. R. P.

F. LUCII FERRARIS

PROMPTA BIBLIOTHECA CONTINENTUR.

A

A BAMITA quæ sit ? Vide verb. *Affinitas*
art. 1. sub num. 15.

A B B A S.

Abbatis nomen quid signet , ac in quotuplici
differentia extant Abbates ; Vide verb. *Ab-*
bas a num. 1. ad 12.

Abbates semel benedicti cum usu Birreti , si
transferantur ad aliam Abbatiam cum usu
Mitæ , non indigent alia benedictione ; *ib.*
num. 13. & inter Decreta Sacr. Rit. Cong.
ad calc. Tom. IX.

Ista benedictio non est de essentia , nec
simpliciter necessaria , ad hoc , ut Abbates
ea , quæ sunt Ordinis , & sui Officii , exer-
cere possint ; at nunc attendendum decre-
tum Alex. VII. & Constitutio Benedicti
XIII. *ibid. a num. 14. ad 18.* Attamen nisi
ter humiliter benedictionem postulaverint ,
vel apostolico fulciantur privilegio , præfata
munia exercere nequeunt ; *ibid. num. 19.*

Abbates Ecclesiæ secularis , & ab Ordinario
exemptæ , ac Sedi Apostolicæ immediate sub-
jectæ , usum Mitæ habentes , dum in sua
Abbatiali Ecclesia Divinis solemniter inter-
sunt , possunt , absente Episcopo , suos Ca-
nonicos assumere ad sibi assistendum , & eam-
dem in eos Jurisdictionem exercere , quam
Episcopus exercet in suos ; *ibid. num. 20.*

Abbates , & alii quicumque , quantumvis exem-
pti , intra fines alicujus Diocesis existentes ,
etiamsi nullius Diocesis , vel exempti esse
dicantur , non possunt sibi non subditis Ton-
suram , & Minores Ordines conferre ; *ibid.*
num. 21. 22. 23.

Abbates licet in Parochos , & Parochianos ju-
risdictionem habeant quasi Episcopalem pri-
vative ad Episcopum , nequeunt suis subdi-
tis Sæcularibus Litteras Dimissorias ad Or-
dines suscipiendos concedere ; *ibid. num. 24.*
& verb. *Ordo art. 3. num. 49. & 50. ibi-*
que num. 51. constat nec ipsis Abbatibus ab
Ordinariis dimissorias posse dirigi .

Imo neque Episcopus , cui commendatum
est monasterium exemptum , potest sibi Sæ-
culares subditos ratione dicti Monasterii or-
dinare , nec tamquam Abbas , nec alius Præ-
latus loci potest subditis Sæcularibus nullius
Diocesis concedere Litteras Dimissorias , sed
Episcopus vicinior ; *ibid. num. 26. & verb.*
Ordo loc. cit.

Abbates , & alii Prælati habentes Jura quasi
Episcopalia , si non habeant Jus congregan-
di Synodum , & in ea Examinatores eligen-
di non possunt indicare Concursum pro Pa-
rochialibus Ecclesiis vacantibus , bene vero ,
si tali jure fruantur ; *ibid. num. 27. 28. ac*
verb. Concurfus art. 1. num. 7. 8.

Abbates , & alii Prælati Jura Episcopalia ha-
bentes , an gaudeant facultate dispensandi ,
& absolvendi concessa Episcopis a Tridenti-
no ; *ib. n. 29.*

Abbates , & alii Prælati Jurisdictionem quasi
Episcopalem habentes , quoad usum Pontifi-
calium , & quoad Benedictiones , Indulgen-
tias , & alia tenentur servare formam præ-
scriptam in Decreto generali Sacr. Congr.
Rit. ab Alexandro VII. approbato , quod
affertur cum suis declarationibus ; *ib. num.*
30. 31.

Abbas exemptus non potest ab Episcopo ex-
communicari ex ejus ordinaria auctoritate ,
& Abbati Regulari non habenti Jurisdictionem
quasi Episcopalem , nec Territorium se-
para-

paratum concedi non solet Indultum consecrandi Ecclesias noviter ædificatas ; *ibid. n. 32. 33.*

Abbas , & Abbatias S. Eliæ Terræ Carbonis non est Nullus , nec habet Territorum separatum , & Jurisdictionem quasi Episcopalem ; *ibid. num. 34.*

Abbatibus etiam benedictis præcedunt Canonici capitulariter , & processionaliter procedentes ; Vide verb. *Canonicus art. 7. numer. 19.*

Abbati non conceditur benedicere per vias ; Imo Abbates neque possunt per Ecclesiam incedentes benedicere popalis , quamvis pleno jure subiectis ; Vide verb. *Benedictio art. 2. num. 9. 10.*

Abbates abusive vocantur simplices Clerici : Et in Urbe lepidè distinguuntur in duas species , quæ explicantur ; Vide verb. *Vestis n. 21.*

Abbates & alii exempti , quibus usus Pontificalium est a Sede Apostolica concessus , in Provincialibus Conciliis & Episcopalibus Synodis quibuscumque mitris uti possint ; Verb. *Abbas, num. 35.*

Itemque Abbates & Prælati non exempti , sed qui usum Pontificalium habent ; *ibid. num. 36.*

Varia sancita circa præcedentiam Abbatum inter Monachos Ruthenos Ord. Sancti Basilii , & Proto-Archimandritas ; *ibid. num. 37.*

Abbates habentes jus Mitræ & Baculi , etiam si Titulares & Commendatarii sint sive Sæculares , præcedunt in Synodo Canonicis etiam Cathedralis capitulariter non intervenientibus ; *ibid. num. 38.*

Inter Abbates vero præcedit , qui dignitatem prior sit assecutus ; *ibid. num. eod.*

Abbates , qui habent Jurisdictionem quasi Episcopalem , habent suffragium in Concilio Provinciali , ac subscribunt , & jus quoque habent interveniendi Conciliis Generalibus ; *ibid. num. 39.*

Nullum Episcopi exercere possunt jurisdictionis actum in Parochos & Parochianos , in quos Abbates & alii Superiores Regulares Jurisdictionem spirituales & temporalem habeant , nisi tamen Episcopi alia de causa ac titulo sint in quasi possessione majoris juris ; *ibid. num. 40.*

Componitur ac terminatur controversia jurisdictionis , quæ erat inter Abbatem Commendatarium Cryptæ Ferratæ , & Episcopum Tusculanum ; *ibid. num. 41.*

Restringitur jurisdictio Abbatis Farsensis , & quomodo ; *ibid. num. 42.*

Quomodo , quando , & quales Abbates reneantur visitare Limina SS. Apostolorum ; *ibid. num. 43.*

Quomodo , & coram quibus jurare Abbates hujusmodi debent , se Apostolorum Limina visitasse ; *ibid. num. 44.*

Abbati Generali Monachorum S. Hieronymi , Benedictus XIV. Indultum concessit interveniendi Capellis Pontificiis ; *ib. n. 45.*

Abbatia Fuldensis erecta est in Episcopatum ab eodem Pontifice ; *ib. num. 46.*

Abbates exempti triplicis speciei , eorumque jura & privilegia ; *ibid. num. 48. ad 72.* & an dari possint exempti exemptione , ut ajunt , passiva ; *ibid. n. 49.* regulariter evadunt exempti vel Privilegio Pontificio , vel præscriptione ; *ibid. a num. 50. ad 64.* & dantur abbates terræ speciei per quamdam fictionem ; *ibid. num. 73.* exemptio vero quibus modis amitti possit ; *ib. n. 74. 75.*

Aliqua notanda quoad Abbates exemptos tertii speciei ; *ibid. n. 76. ad fin.*

ABBATISSA.

Nulla Monialis potest eligi in Abbatissam , seu Priorissam , quæ non habeat annos quadraginta completos ætatis , & annos octo saltem Professionis Regularis , Vid. verb. *Abbatissa. n. 1. & 2.*

Varia tamen fuit Ecclesiæ disciplina circa ætatem , quæ in Abbatissa concurrere debet ; Vide *ibid. num. 71. ad 75.*

Si non reperiretur in Monasterio Monialis quadragenaria , quænam eligi posset ; *ib. num. 3. ad 5.*

Et si in Monasterio reperiretur una sola habens ætatem requisitam a Concilio , ipsa deberet eligi , nisi esset penitus inhabilis ex alio capite ; Nec potest eligi alia , quæ deficiat a dicta ætate , aut tempore per solum mensem , licet sit habilior illa , quæ habet requisitam ætatem , & tempus ; *ibid. num. 6. 7.*

Item non potest in Abbatissam eligi illegitima , corrupta , publice poenitentia , vidua , cæca , surda , nec tertia Soro viventibus aliis duabus Sororibus ; *ibid. num. 8. ad 14.*

Num electio Abbatissæ , quæ iustam ætatem vel legitimum tempus in eodem Monasterio non compleverit , irrita ipso jure sit , vel potius irritanda ; *ibid. num. 72. So-*

Soror potest eligi in Abbatissam immediate post aliam Sororem ; Si vero alicubi per Statutum contrarium prohiberetur , tale statutum est observandum ; *ibid. num. 15. 16.*

Plura specialia sancita sunt in electione Abbatissæ ; *ibid. num. 77.* & an licitæ sint pactiones , capitulationes &c. cum eligenda ; *vid. verb. Abbas. n. 47.*

Abbatissæ electio debet fieri per vota secreta ; & si vota non sint secreta , electio est nulla , etiamsi ex ignorantia vota non exhibeantur secreta ; *ibid. numer. 17. 18. & 19.*

Abbatissæ electio remanet Canonica per vota secreta , licet Præses electionis accipiat vota oretenus exhibita , præsentibus duobus , vel tribus probatis viris , qui vota audiant , & notent ; *ibid. num. 20. & 21.*

In electione Abbatissæ de Jure communis habent vocem activam omnes Moniales Choroales professæ ejusdem Monasterii , in aliquibus tamen Religionibus , & Monasteriis de Jure speciali suorum Constitutionum vocem non habent , nisi post aliquot annos Professionis ; *ibid. num. 22. & 23.*

Si reperiretur aliqua Monialis infirma , quæ noster renunciare Juri suo , quid agendum ; *Vide ibid. num. 24.*

Si in aliquibus Monasteriis vigeret consuetudo , quod etiam Conversæ in tali electione voterent , essent manutenendæ ; *ibid. num. 25.*

Abbatissæ electio si fiat per schedulas , & in apertione scrutinii reperiantur plures schedulæ , quam sint vocales , adhuc electio erit valida , si , demptis superfluis , remanet adhuc major pars ; *ibid. num. 26. & verb. Electio art. 4. num. 27.*

Valida , & Canonica est electio , quoties major pars Capituli Monialium concurrat in unam , ac pro Abbatissæ Ord. Cassinen. duæ ex tribus partibus requiruntur ; *ibid. n. 17. 28. & 78.*

Nec Episcopus , nec alius Superior potest fere suffragium in electione Abbatissæ , quavis vota Monialium essent paria , & Moniales in electione non concordarent ; Et tunc quid agendum ; *ibid. num. 29. & 30.*

Præter Regulares tenentur significare Ordinario electionis Abbatissarum sibi subjectarum , ut per se , vel per alium possint intervenire ; si visis , & ipsum expectare , si expresse declaraverint , velle per se , vel per alium intervenire ; & alteri possit

Superior Regularis valide ad electionem procedere ; *ibid. num. 31. & 32.*

Assignantur quæ Episcopus , seu Vicarius ad rem non potest , & subjungitur nullatenus posse se ingerere in Confirmationibus ; *ibid. num. 33. ad 38.*

Electio Abbatissæ debet publicari : statim ac secuta est , significando quot suffragia habuerit ipsa , & quot aliz Moniales ; Quo præstito , si statim opponant se elegisse aliam , quid agendum ; *ibid. num. 39. & 40.*

Moniales non possunt electionem Abbatissæ compromittere in Episcopum , vel alium Prælatum ; *Vide ibid. num. 41. & verb. Electio art. 4. num. 29.*

Nec potest Monialis concurrere cum alia ad Abbatissatum cedere votum suum Superiori Præsidenti electioni , ut illud eimetipsum redonet ad superandam æmulam in votis ; *ibid. num. 42.*

Electio , ut sit valida , requirit , ut in ipsam concurrat saltem major pars Capituli : sufficit autem quicumque excessus ultra medietatem , & quavis esset solum unius medii voti ; *ibid. num. 43. & 44.*

Electio , ut sit valida , nedum debet esse facta a majori parte Capituli , sed etiam a saniori : & quæ etiam sit major ; *ibid. num. 45. 46. & 47.*

Dummodo major pars non elegerit scienter indignam , & pro indigna quæ sit habenda ; *ibid. num. 48. & 49. & verb. Electio art. 4.*

Electio facta a minori parte Capituli , non solum invalida est , sed insuper per subsequentem consensum aliarum ratificari non potest ; quæ vero sit capituli pars sanior , & quæ talis in dubio præsumenda sit ; *vid. ibid. num. 50. ad 52.*

Num in electione Abbatissæ perpetuo locum habeat forma capæ Quia propter , de Elect. *ibid. num. 76.*

Constitutio Gregorii XIII. *Exposcit debitum* non habet locum in electione Abbatissarum extra Italiam , neque in Collegiis Oblatarum ; *ibid. num. 79. 80.*

Abbatissæ non possunt durare in Officio Abbatissatus ultra triennium , & eo elapso , debent vacare per integrum triennium a die finiti regiminis inchoandum ; & inde ad rem plura declarantur ; *ib. n. 53. ad 57. & n. 79.* possunt tamen quo subjectæ sunt FF. Minor. regere Monasterium per eos dies , in quibus sit electio , *ib. n. 57.*

Abbatissa propter juramentum fidelitatis præstat.

standum Domino Sæculari causa Feudi sui Monasterii poterat licite exire, si id per Procuratorem præstare nequiret; sed nunc secus; imo neque de monasterio ad monasterium transferri sine licentia Sedis Apost. *ib. num. 58. & 59.*

De Potestate Ordinaria Abbatissæ; *ibid. 80. 81.*

Abbatissa, quamvis non habeat facultatem commutandi, ac dispensandi in votis suarum Monialium, habet tamen facultatem ea irritandi, & præcipiendi in virtute S. Obedientiæ, & in conscientia obligare; *ibid. num. 60. 61. & in verb. Votum art. 2. num. 41.*

Abbatissa potest instituere Beneficia, & Capellanias conferre, nominare, & instituere Parochum, quem Ordinarius approbaverit idoneum; *ibid. n. 62. & 63.*

Potest etiam Abbatissa cum legitima causa privare Clericos sibi subiectos Beneficiis jam illis collatis, non tamen proprie suspendere, ut nec interdicare, aut excommunicare, nec proprie dispensare, benedicere, vel prædicare; *ibid. num. 64. ad 69.*

Varia quoad facultates cuiusdam Abbatissæ in Hispania; *ibid. 69.*

Abbatissa consumens, vel expendens dotem supranumerariam sine licentia Sac. Congreg. suspenditur ab Officio; & si non sit amplius in Officio, punitur aliis poenis; Vide verb. *Moniales art. 2. n. 44.*

Abbatissæ benedicendæ quæ requisita habere teneantur? Vide verb. *Benedictio art. 3. n. 9. & 10.*

Quoad electionem Abbatissarum observanda sunt novissima Decreta edita a Sacra Congreg. Concil. Vide verb. *Electio art. 4. num. 100.*

Num Abbatissa capax sit exemptionis tertiz speciei; *ibid. n. 80. & seq.*

Si Abbatissa citra qualitatem exemptionis secundæ vel tertiz speciei, jus habeat conferendi Beneficia, minime jus habet destituendi, & multandi Clericos & Beneficiarios; *ibid. n. 83.*

Alia vid. in hoc tom. x. In *Appendice Resolut. in Tyburtina, in Wormatien. Jurisdictionis, & alia Wormatien. Jurisdictionis.*

Abbatissarum nomine donantur Priorissæ Ord. Præd. Vid. verb. *Abbatissa n. 70.*

ABBREVIATORES.

Abbreviatores unde dicti, ac quid recipere possint? Vid. verb. *Abbreviatores num. 1. & 2. De Abbreviatorum institutione; ibid. num. 10.*

Abbreviatores alii sunt de majori, alii de minori Parco; *ibid. num. 11.*

Officium Abbreviatorum de Parco majori, & minori; *ibid. n. 12. 13.*

Abbreviatoribus de Parco majori conceditur usus Redimiculi galeri, vulgo *Cordone* coloris violacei, etiam dimissio Officio; *ibid. n. 9. & verb. Insignia n. 32.*

Abbreviatores admittuntur per gradus a minori ad maiorem Parcum, eorum Officia sunt compatibilia cum aliis Curiz Officiis, & resignabilia; *ibid. n. 3.*

In Collegio Abbreviatorum de Parco majori septem antiquiores majora percipiunt emolumenta; *ibid. n. 14.*

Antianitas in Collegio Abbreviatorum de Parco majori non ab exercitio, sed ab admissione desumitur; *ibid. n. 15.*

Abbreviatores quibus fruuntur privilegiis; *ibid. n. 4. ad 9. & n. 16. ad 18.*

ABAVUS, & Abavia qui sint? Vid. verb. *Affinitas art. 1. n. 15.*

ABEL ubi genitus, & quo mundi anno? Vide verb. *Mundus n. 48.*

ABIGEATUS quid sit? Vid. verb. *Furtum n. 14. & 15. & verb. Abigeatus n. 1.*

Abigeatus ex numero subtracti pecoris, & ex loco æstimatur; Vide *ibid. n. 2. ad 5.*

Abigeatus poena quæ sit? Vid. verb. *Pœna, art. 2. num. 29. & verb. Abigeatus numer. 6. 7.*

Hodie poena Abigeatus est arbitraria, & circumstantiæ pensantur, neque raro reduci-tur ad poenam extraordinariam; Vide verb. *Abigeatus num. 8.*

Quomodo legenda sit *Lex ult. ff. de Abi-geis*. Vide verb. *Abigeatus n. 8. & 9.*

ABJURANTES.

Sacerdotes sæculares abjurantes de levi non impediuntur exercere Ordines, & Sacramenta ministrare, ac Fidelium Confessiones audire, secus in abjurante de vehementi; Vide verb. *Abjurantes n. 1. & 2.*

Re.

Regulares abjurantes etiam de levi inhabiles ad omnes Religionis suæ gradus, & Officia redduntur; *ibid.* n. 3.

Abjurantes de vehementi hæresim, de qua fuerant accusari, vel vehementer suspecti, si postea cadant in eam realiter, & plene probetur, tractantur quadam Juris fictione ut relapsi; *ibid.* n. 4.

Abjurantes hæresim formaliter, si postea recedant hæreticos, donent eis munera, vel impendant favores, si non possint excusari, quod id fecerint ob aliud motivum, tractantur ut relapsi; *ibid.* n. 5.

Abjurare verbum quoque judicarium est; *ib.* num. 11.

Abjurationem facere omnes hæretici tenentur; *ibid.* n. 6. quænam vero requirantur, ut pœnam devitent ultimi supplicii; *ibid.* numer. 10.

De differentia & requisitis abjurationis; *ibid.* n. 7. & 8.

Quinam fuerit antiquus abjurationis mos; *ibid.* n. 9.

Nonnulli ex Novatianis ultra abjurationem Chrisma recipiebant; *ibid.* n. 9.

ABNEPOS quis sit, & quæ Abneptris? Vide verb. *Affinitas* art. 1. n. 11.

A B O R T U S.

Abortus, quid sit, a quonam dicatur, unde differat ab abortu, & quando evenire & committi judicetur; Vide verb. *Abortus* numer. 12.

Abortum dolo malo factum gravissime puniunt videmus apud plerasque gentes; *ibid.* num. 13.

Apud Romanos abortus dolo malo factus non ita severe puniebatur, & ratio; *ibid.* n. 14. & *seqq.*

Contra procurantes, consulentes, & quomodocumque concurrentes ad abortum, nedum fetus animari, sed etiam inanimati, edita est rigidissima Constitutio a Sixto V. quæ assertur cum Gregorii XIII. modificatione; *ibid.* n. 1. ad 4.

Omnes pœnæ a Sixto V. statutz una cum pœnis ab utroque Jure contra homicidas voluntarios inflictas remanent in suo robore, & adhuc hodiè incurruntur a procurantibus abortum fetus jam animati, & ab iis, excommunicatione excepta, nemo dispensare, & absolvere potest, nisi Summus Pontifex; *ibid.* n. 5. & 6.

Approbantes, seu ratum habentes abortum suo nomine factum omnes supra recensitas pœnas incurrunt, si ratum habeant, & approbent ante factum, minime vero si post; *ibid.* & n. 7.

Procurantes abortum fetus evadunt Irregulares, etiam in dubio an fetus sit animatus; & est irregularitas reservata Pontifici; non gaudent immunitate Eccles. & hac in re damnatz propositiones afferuntur; *ibid.* n. 8. ad 11.

Quædam ex Sixti V. Constitutione circa abortus dolo malo commissos, & partuum abactiones; *ibid.* n. 22.

Gregorius XIII. modum dedit Sixti V. Constitutioni circa abortus arte paratos; *ib.* num. 23.

Non una est Doctorum sententia, quam pœna sit puniendus ille, qui abortionis poculum dedit, abortu non sequuto; *ibid.* num. 24.

Variz a Jure communi statutz pœnæ contra parantes abortus; *ib.* n. 25. & 26.

Utrum mulieri morbo aliquo cum vitæ periculo laboranti Mæsticus præbere possit abortus poculum, ut salva sit; *ibid.* num. 27. & *seqq.*

ABSENS quod electionem.

Absens vocari debet ad Electionem, vel per Nuncium, vel per Epistolam; ubi locus est certus; Ubi vero est incertus, debet vocari per Edictum; Vide verb. *Absens* art. 1. n. 1. & 2.

Absens non potest suffragium suum dare per Litteras, & legitime impeditus de jure comm. potest eum dare per Procuratorem, & circa hunc quædam superadduntur; *ibid.* num. 3. ad 7.

De Jure particulari, maxime penes Regulares, attendendæ, & observandæ sunt speciales consuetudines, & propriæ Constitutiones cujuslibet Religionis, Capituli, seu Conventus; *ibid.* num. 8. & 9. & alia; Vide verb. *Electio*.

Quæ differentia sit inter absentes quoad Electionem Prælati, ex cujus obitu viduata sit Ecclesia, & Electionem Dignitatum Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiatarum; Vide verb. *Absens* art. 2. numer. 10.

Ad electionem, in qua servari debet forma Cap. *Quia propter*, de *Elect.* vocandi sunt absentes, qui in eo morantur loco, unde

de intra Statutum Electionis tempus commodum venire possunt; *ibidem num. 11.*

Quinam censeri debeat locus ille, unde quis commodum venire valet; *ibid. num. 12.*

Quando possit is, qui abfuturus est, statuere aliquem de Capitulo, qui suffragium suo nomine ferat contingente Prælatuz Vacatione; *ibid. num. 13.*

ABSENS quoad Chorum.

Absens Beneficiatus, ut fructus, & distributiones lucretur, duo requiruntur, scilicet iusta causa absentiz, & licentia Ordinarii, non autem Capituli; Vide verb. *Absens art. 2. num. 1.*

Causa iustæ absentiz est qualibet vera infirmitas, pro qua venit etiam cæcitas, non vero surditas, & alia; *ibid. num. 2. ad 8.*

Distributiones a Canonicis absentibus amissæ debentur Canonicis interessentibus, & etiam Canonicis Jubilatis vigore Indulti, etiam si Choro non intersint, quatenus eis non obstat statutum, vel consuetudo contraria Ecclesiæ: etiam si distributiones essent auctæ post obtentam Jubilationem; *ibidem num. 9. ad 11.*

Et istæ fallentiz Canonicorum absentium debentur etiam Canonicis, qui Papæ, vel Cardinalibus inserviunt cum Indulto percipiendi distributiones pro diebus, & horis, quibus actualiter in tali servitute occupantur; *ibid. num. 12.*

Episcopus Canonicus nunquam propter absentiam amittit fructus & distributiones; *ib. num. 14.*

Absentes a Choro ratione servitii, quod præstant Episcopo, habentur pro præsentibus; *ibid. num. 15.*

Quodnam servitium præstari debeat Episcopo, ut Canonicus absens habeatur pro præsentem in Choro *ibid. num. 16.*

Quænam Personæ de Choro assumi possint ab Episcopo pro suo servitio, ut absentes habeantur pro præsentibus; *ibidem num. 17. & seqq.*

Qui præstant servitium Episcopo, habentur pro præsentibus in Choro quoad fructus Præbendæ, etsi revera absint; *ibid. num. 24.*

Diversorum sententiæ circa participationem Distributionum pro his, qui servitio Episcopi addicti, licet absentes, habentur pro præsentibus; *ibid. num. 25. ad 27.*

Quid requiratur, ut Episcopus possit, assumendo aliquem ad suum servitium, facere

Tom. X.

re, ut in Choro pro præsentem habeatur; *ibid. num. 28.*

Alia vide verb. *Beneficiatus*, verb. *Canonicus*, verb. *Distributiones*, verb. *Residentia*. Vide etiam in *Append. Resolutionum* in hoc eodem Tomo.

ABSENS quoad iudicia.

Absens nemo potest judicari, nec condemnari, nisi sit contumax, & tunc potest judicari, & condemnari; Vide verb. *Absens art. 3. num. 1. & 2.*

Absente parte contumaci, etiam lite non contestata, potest causa terminari; *ibid. num. 3.*

Quando absentes criminum rei condemnari de jure Civili nequiverint; quando absentes citandi edictis fuerint, & bona eorum aduotanda; quando ob contumacem absentiam Fisco cedant, vel non; *ibid. n. 4.*

ABSENS quoad absolutionem a peccatis, & Censuris.

Absens non potest confiteri per Nuncium, vel per Litteras, nec per Litteras absolvi; Vide verb. *Absens art. 4. num. 1. & 2. & verb. Absolutio art. 3. num. 14.*

Valida est Confessio, si per Litteras poenitens mittat peccata Confessario absenti, qui ea legat, & huic factus præsens dicat: *Accuso me de peccatis illis, quæ scripsi, & peto absolvi*; Sicuti etiam si præsens peccata scripta det Confessario legenda, & postea dicat &c. Non est tamen hoc faciendum sine rationabili causa; Imò multi volunt hoc extra casum necessitatis esse illicitum; *ibid. num. 3. & 4.*

Absens etiam invitatus extra Confessionem Sacramentalem potest absolvi a Censuris, & ab Irregularitate dispensari; *ibid. n. 5. & 6.* Reprehenditur Auctor ab Anonimo; *ibid. num. 7.* Sed vindicatur; *num. 8.*

ABSOLUTIO a quibus, & de quibus dari possit, vel non?

Absolvere non possunt Episcopi a casibus, & Censuris publicis reservatis Summo Pontifici, neque a casibus, & Censuris occultis in Bulla Cœnz contentis, & maxime ab Hæresi: possunt tamen absolvere a casibus occultis reservatis Summo Pontifici extra Bullam Cœnz; Vide verb. *Absolutio art. 1. num. 1. ad 5.*

I

Impe-

Impeditos personaliter adire Pontificem, vel in perpetuum, vel ad longum tempus possunt Episcopi directe absolvere pro utroque Foro, etiam ab omnibus casibus publicis reservatis Papæ a Jure, aut ab homine, etiam Hæresis, & in Bulla Cœnæ contentis, cum ea tamen advertentia, quæ hic datur; *ibid. num. 6. 7.*

Assignantur, qui in jure censeantur legitime impediti adire Pontificem, ac ad id dantur quatuor versiculi, qui enucleantur; *ibid. num. 8. ad 25.*

Impediti personaliter adire Pontificem, non tenentur mittere Procuratorem, vel scribere ad S. Pœnitentiariam pro obtinenda absolutione a casibus, & Censuris Papæ reservatis; *ibid. num. 26.*

Si impediti adire Pontificem sint etiam impediti adire Episcopum, probabilius non possunt a casibus publicis reservatis Papæ absolvi in foro conscientie a Parocho, aut alio Confessario; Sicuti etiam impediti adire Episcopum pro casibus Diœcesanis sibi reservatis publicis, non possunt absolvi ab inferiori extra casum necessitatis; *ibidem num. 27. 28.*

Prelati Regulares, uti Generales, & Provinciales, possunt absolvere suos subditos ab omnibus casibus, a quibus possunt Episcopi absolvere suos Diœcesanos; Imo possunt absolvere suos subditos etiam ab omnibus casibus in Bulla Cœnæ contentis, quinque solum exceptis; qui assignantur; Quinimo dumtaxat excepto homicidio voluntario injusto, & mutilatione commissa post ingressum in Religionem, & hæresi occulta; *ibid. num. 29. ad 40. & verb. Irregularitas art. 3. a num. 17. ad 20. & verb. Prelatus Regul. num. 30.*

Confessarii Regulares possunt in foro conscientie absolvere sæculares ab omnibus casibus, & censuris reservatis Papæ, exceptis contentis in Bulla Cœnæ, & casibus reservatis Episcopis in suis respective Diœcesibus: Et exceptis intra Italiam, & extra Urbem aliis sex, dictis Clementinis; *ibid. num. 41. ad 47.*

In articulo, & periculo mortis quilibet simplex Sacerdos non approbatus, quamvis sit excommunicatus, degradatus, irregularis, apostata &c. si non adit alius Confessarius, potest quoslibet Fideles a quibusvis casibus, & censuris, etiam quomodocumque reservatis absolvere; *ibid. num. 48. 49. 50. & verb. Moribundus a num. 32. ad 35.* Contraria ta-

men sententia solidis innititur fundamentis; verb. *Absolutio, art. 1. in not. novif. ad num. 48. & verb. Sacerdos num. 38.*

Si in periculo, & articulo mortis adit Confessarius approbatus promptus ad Confessionem excipiendam, probabilius non potest simplex Sacerdos absolvere; verb. *Absolutio art. 1. num. 51. & 52. & verb. Jurisdictio num. 28.*

Quid si Sacerdos nonnisi mutus adit; verb. *Absolutio art. 1. num. 52.*

Absoluti in articulo mortis, seu periculo, a casibus reservatis, qui habeant annexam censuram, si convalescant, tenentur Papæ, vel Episcopo respective se præsentare, mandata ipsius humiliter susceperunt, & parti læsæ, prout iustitia suaserit, satisfacturi, aliter reincident in excommunicationem; secus autem, si reservati nullam habeant annexam censuram; *ibid. num. 53. ad 56.*

Absoluti in tali periculo a casibus reservatis habentibus annexam Censuram, licet non indigeant nova absolutione, possunt tamen adhuc urgeri a Superiore, qui potest contra eos procedere, donec etiam pro foro externo absolutionem obtineant; *ibid. num. 57. & verb. Excommunicatio art. 7. num. 4.*

Absolutio non potest dari extra articulum mortis a Sacerdote non approbato, & non habente Jurisdictionem; & nunquam a Laico; *ibid. verb. Absolutio, art. 1. num. 58. 59.*

Absolvendi facultas delegata non potest subdelegari; *ibid. num. 60.*

Absolutio non potest dari a simplici Sacerdote non approbato, neque pro solis peccatis mortalibus dubiis; nec pro solis venialibus; pluraque ad rem novissime adduntur; *ibid. num. 61. 62.*

Quid importent absolutiones Generales, quas Prelati Regulares in fine Visitationis, & in quibusdam anni solemnitatibus dare consueverunt suis subditis Religiosis? & quid absolutiones in articulo mortis dari solitæ moribundis; ac quid absolutiones, quæ dantur a Prelatis, seu Præsidibus ante electiones Capitulares? Vide verb. *Prelatus Regularis a num. 67. ad 73.*

Absolutio a censuris contractis ex causa violentæ Immunitatis, a quibus dari possit, vel non? Vide verb. *Immunitas art. 3. a num. 142. ad 152.*

Absolutio ab Excommunicationibus a quibus dari possit, vel non? Vide verb. *Excommunicatio art. 7. per tot.*

Absolutio ab Excommunicatione Canonis, a qui-

quibus dari possit, vel non? Vide verb. *Excommunicatio art. 12. per tot.*

ABSOLUTIO quibus dari possit, vel non?

Absolutio dari potest moribundo; qui petit Confessarium, licet ipso adveniente jam obmuerit, & nulla dare possit signa poenitentiae; & sub conditione, etiam moribundo, qui nullum poenitentiae signum dedit, nec dare potest, si probe & Christiane vixerit; Vide verb. *Absolutio art. 2. num. 1. ad 7.*

Absolutio dari potest ei, qui est in occasione proxima involuntaria, nec est in sua potestate eam removere; Dummodo tamen vitare conetur periculum formale peccandi per actus proprios, secus autem de eo, qui est involuntaria, nec vult eam, cum possit, deferre, licet sub praetextu &c. *ib. n. 8. ad 12.*

Absolutio dari non potest consuetudinario, & recidivo, qui semper labitur in iisdem peccatis sine ulla spe emendationis; nec facit, quantum in se est, pro tali consuetudine peccaminosa deferenda; e contra vero, si cum aliqua emendatione, & conatu ad eandem; *ibid. num. 14. ad 17.*

Cum recidive peccata sunt ex sola fragilitate intrinseca, potest poenitens toties absolvi quoties Confessarius iudicat eum serio dolere; & proponere in posterum se emendare; *ibid. num. 18.*

An sit absolvendi nec ne illi consuetudinario, seu recidivi, qui in aliqua confessione minora asserunt peccata, & in alia majora, & sic vicissim longo tempore sua peccata continuant, & quomodo cum istis procedendum? *ibid. num. 19.*

Absolutio dari non debet, sed differenda iis; qui propria culpa, & negligentia ignorant principalia Mysteria Fidei, & alia scitu necessaria ad salutem; *ibid. num. 20.*

Absolutio dari nequit a Confessario suo Complici in peccato carnis: Et si detur est nulla. Et Confessarius audens eum absolvere, incurrit Excommunicationem Papae reservatam; *ibid. num. 21.* Et an dari nequeat absolutio etiam complici in quocumque alio peccato; *ibid. num. 22.*

Absolutio deneganda est ignorantibus Mysteria Fidei tenenda necessitate mediis. *ibid. n. 23.*

Ignorantibus autem sua culpa necessaria necessitate praeepti, differenda est absolutio. *ibid. num. 24.*

Absolvendi facultas a casibus reservatis & cen-

suris conceditur Cancellario militiae S. Joannarii. *ibid. num. 25.*

Eadem facultas tribuitur Confessariis in vim Bullae Cruciatum concessae militibus S. Joannis Hierosolymitani, ejusque militiae subditis. *ibid. num. 26.*

Absolventi vero virtute Bullae Cruciatum non est opus uti forma absolutionis praefixa in Summario Bullae; *ibid. num. 27.*

Absolvere non potest Abbas, seu Superior Regularis Monachos sibi subjectos a percussione Clerici secularis. *ibid. num. 28.*

Confessarius potest absolvere, & dispensare poenitentem, quamvis ante executionem dispensationis obtentae iterum copulam illicitam habuerit cum eadem sorore semine, quam ducere intendit; secus autem si post dispensationem nondum executam iterum copulam haberet, non cum eadem dicta sorore, sed cum alia Persona intra secundum gradum conjuncta semine, quam ducere intendit; Vide verb. *Instructio Parochorum num. 33. 34.*

ABSOLUTIO quomodo; & sub qua forma dari possit, & debeat, vel non?

Absolutionis sacramentalis verba necessaria, & sufficientia assignantur; ac quid totius in praxi tenendum differitur; Vide verb. *Absolutio art. 3. num. 1. ad 4.*

Absolutio est valida, sed illicita, si detur aliis verbis, quae tamen non mutant sensum formae ordinariae, nec actum iudicii; & afferuntur variae similes formae; *ibid. n. 5. 6. 7.* Absolutio autem data his verbis: *Ego te mundo a peccatis tuis*, vel consimiliter, a pluribus censetur insufficiens. Et peccaretur mortaliter; ut etiam extra casum necessitatis voluntarie relinquendo *Ego & in Nomine Patris &c.* at nequidem veniale est aliarum precum rationabilis omissio; *ibid. num. 8. 9.*

Assignatur digna praxis servanda in usuali administratione Sacramenti Poenitentiae, uti quoque in urgente gravi necessitate; *ibid. num. 10. 11.*

Absolutionis verba non praecise & nude indicant & declarant poenitentem esse a Deo absolutum, sed vere, & per modum sententiae judicialis important absolutionem poenitentis a peccatis loco Dei a Confessario velut a Iudice pronunciatam; aliter invalida est; *ibid. num. 12.*

Neque est valida absolutio, si profatur modo deprecativo *ibid. num. 13.* aut in con-

trariam vergit sententiam Romanus Theologus, in *Notis* *ibid.*

Abolutio venit dari absenti per nuncium, nec per litteras, aut ab uno potest dari pluribus simul, & absolutio esset virtualiter multiplex &c. *ibid. num. 14. 15. 16.*

Similiter potest dari absolutio una pluribus simul, sed illicite, exceptis quibusdam casibus; *ibid. num. 17. 18. 19.*

Formula Absolutionis dandæ in articulo mortis omnibus Personis utriusque sexus tri in Ordinum S. P. N. Francisci, & Benedictionis Papalis dandæ prædictis quatuor anni diebus, quibus maluerint; Vide verb. *Indulgentia art. 5. num. 65. 66.*

Formula Absolutionis Generalis dandæ omnibus supradictis Personis in solenniariis, seu Festis Domini Sabaoth, B. M. Virginis, Omniumque Sanctorum, & Apostolorum Petri & Pauli, S. Patris Francisci, S. Claræ, per totam maiorem Hebdomadam, & in Festo S. Carbarinæ Virginis & Martyris; *ibid. num. 68.*

Alia quoad Absolutionem; Vide verb. *Confessarius art. 1. num. 87. & seqq.*

ABSTINENTIA.

Abstinentia a carnibus est præcepta pro omnibus diebus Veneris, & Sabbati, pro Quadragesima, pro Quatuor anni temporibus, & variis vigiliis; Vide verb. *Abstinentia num. 1. 2. 3. 4.*

Si Vigiliæ incidant in die Dominica, non fit in ipsis abstinentia, sed anticipatur in Sabbato, ut etiam anticipari debet feria 4. vigilia S. Joan. Bapt. si cadat in die Corporis Christi; e contra autem, si vigilia S. Matthiæ occurrat ultima die Bacchanalium; *ibid. num. 5. ad 7.*

Si Nativitas D. N. J. Christi incidat in die Veneris, vel Sabbati, dispensantur omnes ab abstinentia carnis, exceptis iis, qui tenentur voto, vel Regulari observantia. *ibid. num. 8.*

Tempore Quadragesimæ adest præceptum abstinenti, nedum a carnibus, sed etiam ab ovis, & lactiniis; *ibid. num. 9.*

Abstinentia nimia a cibo, vel potu, vel somno impediens aliquem, ne postea suis possit fungi officiis, est mala, & peccaminosa, *ibid. num. 10.*

Abstinentia ab omni cibo, & potu ultra terminum naturalem septem, aut novem, aut ad summum undecim dierum in iis, qui vi-

tæ sanctimonia excellunt, constituta facti veritate, censenda est supernaturalis, & miraculosa, at dari potest etiam naturaliter; *ibid. num. 11. ad 14.*

ABUSUS.

Abusus præsupponit usum; Abuti quid sit, Abutens decidere meretur sua facultate; quinimmo Abusus nullius sunt effectus; Vide verb. *Abusus num. 1. 2.*

Abusus est facere Processionem cum Sanctissimo Sacramento de nocte feria quinta, & sexta majoris hebdomadæ; *ibid. num. 3. & verb. Processiones num. 63.*

Abusus est, ut Superior Monasterii, licet habeat Jurisdictionem spiritualem, & temporalem, faciat ante se deferri Crucem more Archiepiscoporum; verb. *Abusus num. 4.*

Abusus est, ut Canonici Clericus, vel Subdiaconus antiquior præferatur Canonico Presbytero moderniori; *ibid. num. 5. & verb. Canonici art. 7. num. 23. & 21.*

Abusus antiqui qualiter eliminandi? verb. *Abusus num. 6. & in Collect. Decretor. in Tomo IX. num. 1268.* Nec non secularium, ac Claustralium abusus enumerantur; verb. *Abusus num. 7. 8. 9.*

ACCEPTILATIO quid sit, & quando valeat? Vide verb. *Solutio a num. 41. ad 45.*

ACCEPTIO Personarum.

Acceptio Personarum quid sit: Vide verb. *Acceptio personarum, num. 1. & 4.*

Qui in judiciis, concursibus &c. anteponebat unum alteri, & illi confert quod illi ex merito iustitiæ deberetur, committit grave peccatum acceptionis personarum; *ibid. num. 2.*

Ad peccatum acceptionis personarum, necessarium est, quod res uni potius quam alteri debeatur qualicumque iustitiæ debito; *ibid. num. 3.*

Querelæ Bracharensis Archiepiscopi coram PP. Tridentinis contra acceptiones Personarum in Beneficiis Ecclesiasticis conferendis, *ibid. num. 5.*

Peccant contra iustitiam distributivam qui omisso digniore eligunt dignum per acceptionem personæ; *ibid. num. 6.*

Patroni etiam laici eligere tenentur digniorem; In foro tamen externo ad evitandas lites præsentatio Patroni per acceptionem per-

personæ de digno, omisso digniore, irritari nequit; *ibid. num. 7.*

Unde defumenda major capacitas, quomodo de ea inquirendum ad vitandam personarum acceptionem, & quam grave delictum sit acceptio personarum in collatione Beneficiorum; *vid. ibid. num. 9.*

ACCESSIO.

Accessio, seu adjunctio quando dicatur pro acquirendo rerum dominio; *Vide verb. Dominium art. 3. num. 13. & seq.*

Si annulo accedat, seu conjungatur gemma, si vestis intextatur purpura, gemma & purpura spectabunt ad Dominum illius, cujus erat annulus, & vestis, cum obligatione tamen reddendi alteri estimationem rei sue; *ibid. num. 55.*

Alia quoad Jus Accessionis, *Vide ibid. num. 56. ad 69.*

ACCESSORIUM.

Accessorium naturam sequi congruit Principalis, ac idem utriusque iudicium; *Vid. verb. Accessorium num. 1. & 2.*

Accessorium non alterat principalem dispositionem, sed illi omnino famulatur, ac videtur concessum, cui est concessum principale; *ibid. num. 3. & 4.*

Accessorium non tenet, si non tenet principale, ad quod sequitur, & corrumpit principali deficiente; *ibid. num. 5. & 6.*

Quomodo Accessorium a Principali in diversis casibus & circumstantiis distinguatur; *Vide ibid. num. 7. ad 12.* Ea autem omnia, quæ accessionis locum obtinent, omnino extinguuntur, ubi principalis causa vel ab initio, vel ex post facto non subsistit; *ibid. in nov. add. num. 13. ad 15.*

Quandoque tamen fallit regula isthæc; *ibid. num. 16. ad fin.*

ACCUSARE qui possint, vel non?

Accusare possunt omnes criminaliter in causis propriis: In defendendis injuriis sibi illatis; & morte suorum propinquorum: In crimine Hæresis, Sacrilegii, Veneficii, seu Magiæ, Assassinii, & Grassationis per vias publicas, Falsæ Monetæ, Simonie, Læsæ Majestatis, similibusque aliis criminibus atrocissimis; *Vide verb. Accusare a num. 1. ad 9.*

Tom. X.

Imo accusari teneretur sub gravi, cunctinque in Reipublicæ detrimentum; neque Fiscalis omittitur potest accusationem in causis criminalibus; *ibid. num. 31. 32.*

Non possunt tamen neque in supradictis accusare; Primo mente capti, & furiosi. 2. Excommunicati. 3. Capitales inimici. 4. Clerici, & Religiosi, præsertim si esset infligenda poena sanguinis; *ibid. n. 10. ad 13.*

Clericis tamen, si pro arcenda sua, & suorum injuria, vel pro utilitate, & defensione suæ Ecclesiæ esset necessaria accusatio, deberent expresse protestari contra poenam sanguinis ad evadendam irregularitatem; *ibid. num. 14.*

In aliis causis, & criminibus accusare non possunt; Primo excommunicati. 2. Infantes, viles, & criminosi. 3. Pagani, Hæretici, & Judæi non possunt Christianos accusare. 4. Inimici capitales, & graves. Item cohabitantes, & frequenter versantes cum inimicis accusati. 5. Omnes illi, qui subornati alias falsum testimonium dixerunt, vel pecuniam ad accusandum, vel non accusandum acceperunt, sicuti etiam pauperes non notæ bonæ famæ. 6. Jam accusati de aliquo delicto, nisi prius se innocentes probaverint. 7. Liberi accusare non possunt Parentes, nec e contra. Nec Fratres, nec Sorores Fratres, nec Sorores adinvicem, nec Liberti Patronum, aut ejus Heredem. 8. Clerici, & Religiosi, qui tamen possunt accusare suum Prælatum. 9. Furiosi, & mente capti. 10. Impuberes seu pupilli, & mulieres. 11. Milites, & Magistratus. 12. Laici non admittuntur ad accusandos Clericos, nisi tamen Laicus injuriam sibi, & suis a Clericis illatam prosequatur; *ibid. num. 15. ad 29.*

Accusatio in quo differat a denunciatione, *vid. ibid. num. 35.* & aliqui casus enumerantur in quibus quis tenetur denunciare, vel non; *ibid. num. 33. ad 37.*

Inter eos, qui accusare non possunt, sunt infames infamia Juris; *ibid. num. 40.*

Pauperes accusare non possunt, etsi bonis moribus sint præditi; *ibid. num. 41.*

Filiam familias accusare posse, dummodo Pater consentiat, nonnulli sentiunt; *ibid. num. 42. 43.*

Servi de iis tantum criminibus accusari possunt, de quibus permixtum est omnibus accusare; *ibid. num. 44.*

Num servo permixtum quoque sit accusare Dominum de suis criminibus, de quibus permixtum est omnibus accusare; *ibid. num. 45.*

Num familiares & domestici, adeoque & uxor accusare possint Patrem familiæ, & maritum; *ibid. num. 49. 50.*

Cujusdam ætatis esse debeat Accusator; *ibid. num. 46. ad 49.*

Parochiani, & Patronus Ecclesiæ de crimine civiliter agere possunt contra Rectorem Parochiæ, vel Beneficii, ut amoveatur a Beneficio; *ibid. num. 30.*

Singulares qualitates requiruntur in illo, qui Episcopum accusare intendit; *ibid. in add. num. 51.*

ACCUSARI qui possint, vel non?

Accusari non possunt; Primo infantes, furiosi, & mente capti; & quid de Minoribus doli capacibus? Vid. verb. *Accusari n. 1. 2.*

Secundo accusari non possunt nec illi, qui ante plures annos delictum commiserunt, & illud jam præscripserunt, exceptis tamen quibusdam; *ibid. num. 3. ad 6.*

Tertio semel accusati, & jam absoluti iterum accusari non possunt de eodem crimine: adjicitur tamen habenda advertentia; *ibid. num. 7. 8.*

Quarto absentes non possunt accusari, & sententiarum; possunt tamen accusari, ut a Judice legitime citentur; *ibid. num. 9.*

Quinto accusari non possunt Magistratus temporales, vel Præsides, aut Legati Provinciarum durante eorum officio, nisi delinquant circa officium, vel crimen notorium sit; *ibid. num. 10. & num. 14.*

Sexto accusari non possunt Christiani ab Infidelibus, Hæreticis, & Judæis; nec denique accusari possunt, qui superiorem se non agnoscunt; & Accusatio contra Prælatos, seu Superiores non de facili admittenda. *ibid. n. 11. 12. 13.*

Accusari neque possunt Legati, Præsides Provinciarum, quique Reipublicæ causa absunt, dummodo non detrectandæ legis causa absint; *ibid. num. 14.*

Si crimen pluribus Legibus vindicetur, accusatus ex una lege, accusari & reus fieri non potest ex aliâ ob idem crimen admittendum. *ibid. num. 15.*

Servi accusati de delicto non sunt immunes ab extraordinaria pœna, si crimini sit adnexa pœna, quæ solos Cives & liberos afficere potest; *ibid. num. 16.*

ACCUSATIONIS definitio & etymon;
Vide verb. *Accusare, num. 31.*

ACCUSATOR ad quid teneatur?

Accusator tenetur se subscribere ad pœnam talionis, & tenetur probare crimen, quod objicit, ac subire pœnam talionis; Vid. verb. *Accusator num. 1. 2. 3.*

Istis tamen nostris temporibus videtur hæc pœnam talionis abiisse in desuetudinem; Si quis tamen esset convictus, quod innocentem vere & malitiose accusasset, deberet adhuc puniri pœna talionis; Vide *ibid. num. 4.*

Accusator nedum in scriptis tenetur dare accusationem, sed præter scripta debet in persona se conferre ad Judicem, nec libello jam oblato potest amplius desistere ab accusatione; bene vero ante; *ibid. num. 5. 6. 7.*

Accusator tenetur ad expensas, si accusatus se purget; & ob pecuniam puniendus est exilio, vel durius, & tenetur restituere, nec unquam potest esse Judex aut testis; *ibidem num. 8. 9.*

Accusans Clericum, si non probat per tres, vel saltem duos testes, excommunicatur; *ibid. num. 10.*

Tria, & quænam erant, quæ olim ab accusatore de jure Romanorum præstari debebant; Vide *ibid. num. 11. ad 14.*

Onus incumbit accusanti probandi delictum, & quomodo illud probetur; *ibidem num. 15. 16.*

Quænam pœna esset ex Sen. C. Turpiliano iis, qui oblato in libello accusationem deserebant; *ibid. num. 17. & seqq.*

A Sen. C. Turpiliano excipiuntur feminae minores; *ibid. 19.*

ACCUSATUS.

Accusatus fatigandus non est, si accusator non sit legitimus, nec puniri, nisi convincatur; Vide verb. *Accusatus num. 1. & 2.*

Accusatus non potest alium accusare, nisi prius se purget a crimine, & pendente accusatione non potest esse testis, nec tenetur respondere, nisi vocetur; *ibid. num. 3. 4. 5.*

Accusato danda sunt omnia capitula, in quibus accusatur, nomina, & dicta testium, ut possit se defendere, excepto casu hæresis; *ibid. num. 6.*

Accusatus, etiamsi sit convictus, vel accusator deficiat, adhuc tenetur se purgare canonice; & tunc.

& tunc, si deficiat, habetur ut reus; *ibid.*

n. 7. 8.

Bona fama accusati, non solum facit presumptionem innocentiae, sed abstergit presumptionem contrariam; *ib. n. 9.*

Accusatus non tenetur veritatem fateri Judici; etiam si interrogetur sub juramento, quando non servato Juris ordine hic dato interrogat; *ib. n. 10. 11.* neque tenetur fateri suum delictum, dummodo non sit in grave damnum Reipublicae &c. *ib. n. 17.*

Accusatus tenetur fateri crimen Judici legitimo, & servato juris ordine interroganti, & precipienti sub juramento de dicenda veritate, maxime in delictis non inferentibus poenam capitalem &c. *ibid. num. 12. ad 14.* Quinimo etsi de inferentibus poenam capitalem sit causa. *ib. n. 15. ad 23.*

Accusatus, seu reus, qui crimen semel negavit injuste, & cum juramento, an teneatur illud confiteri post latam sententiam, vel saltem ante, aut in articulo mortis; *ibid. n. 24. ad 28.* Illum teneri probabilius est. *ibid. in not. noviss. ad n. 28.*

Accusatus, seu reus, qui metu vel vi tormentorum mentitus sibi falsum crimen imposuit, ob quod sit morte plectendus, tenetur se retractare, si hoc prodesse queat; secus autem si e converso; & quid ei consulendum; *ib. n. 29. 30.*

Accusatus ex presumptione falsa, a Judice interrogatus non tenetur confiteri propositionem veram, ubi ista confessa, condemnandus esset in foro externo de crimine, aut debito, ad quod revera in foro conscientiae non teneretur; *ib. n. 31. ad 42.*

Accusatus, seu reus interrogatus a Judice; ut sub juramento dicat, quantum meritis v. g. apud se retineat, excusatur ex perjurio, etiam si cum juramento neget partem meritis, ne solvat gabellam evidenter injustam, supposito quod in iis circumstantiis non interrogetur legitime; *ib. n. 43.*

Accusatus de crimine publico ex jure civili prohibetur accusare non modo accusantem, sed etiam illius Filium, Patrem, vel Matrem; *ib. n. 44.*

Quando aliquis de uno crimine accusatus & absolutus iterum de eodem accusari valeat, nec ne, *ib. n. 44. ad 47.*

Accusatus & absolutus in ecclesiastico foro, potest iterum in foro laicali accusari, quoties delictum sit mixti fori; *ib. n. 48.*

Intra quantum tempus Accusatus & absolutus ab observatione iudicii iterum accusari

possit novis detectis argumentis; *ibid. num. 49. & 50.*

Ab accusato facienda est super delicto transactio cum omnibus habentibus jus accusandi, ut ita vitetur periculum novae accusationis; *ib. n. 51. & seqq.*

Accusatus morte, vel alia corporali poena plecti non potest, si transactio rite sit inita inter accusatum & accusatorem lite pendente ante sententiam, vel saltem pendente appellatione; *ib. n. 52. & seqq.*

In pluribus emendatur sententia Auctoris a num. 31. usque ad 43. Vide in Nota (*) ad num. 55. nec non in Addit. Rom. Theol. quae habetur in fine Articuli, ubi etiam Auctor aliqua subjungit ad sui vindicationem.

Judex non potest ab accusatis, seu reis criminaliter inquisitis exigere juramentum, dum judicialiter utriusque principales examinantur; Vide verb. Juramentum art. 1. n. 56. verb. Judex n. 65. & verb. Reus n. 26.

A C E D I A.

Acedia ut sic tripliciter sumi potest, & assignatur, solum tertio modo sumpta est peccatum; Vide verb. Acedia n. 1. 2.

Acedia tertio modo capta quid sit, & quotupliciter accipitur; *ib. n. 3. ad 6.*

Acedia generaliter sumpta potest esse peccatum mortale, vel veniale, & assignatur quando unum, & quando alterum; & specialiter accepta est ex genere suo mortale, si plene voluntaria; potest tamen quandoque esse solum veniale; *ib. n. 7. ad 9.*

Acediae filiae sunt Malitia, Rancor, Pusillanimitas, Desperatio, Torpor, & Evagatio; ac omnium quidditas, & peccati qualitas aperitur; *ib. n. 10. ad 16.*

A C O L Y T H A T U S.

Acolytharus quid sit, quae ejus materia & forma; quando institutus, & quae aetas ad ipsum? Vide verb. Ordo art. 1. n. 37. ad 39. & art. 2. n. 39.

A C O L Y T H U S.

Acolythus idem ac Ceroferarius, ejusque assignatur Officium; Vide verb. Acolythus num. 1. 2. 3.

Acolythi unde dicti; *ib. n. 9.* Quoddam olim fuerit Officium & munus Acolythorum; I. 4. *ib.*

ib. & n. 10. & nu. 11. ac de antiquitate Acolythorum; ib. n. 12.

Acolythi, sive alii Clerici in Minoribus non sunt assumendi ad cantandam Epistolam, vel Evangelium, etiam si sit penuria Diaconorum, & Subdiaconorum, & contra facientes debent puniri; *ib. n. 4. ad 6.*

Acolythus, seu alius Clericus, qui solemniter cantat Epistolam cum Tunicella & reliquis sacris vestibus, sed absque manipulo, debet petere dispensationem irregularitatis ad cautelam, & idem est de non Diacono, qui cantat Evangelium sine stola; *ib. n. 7.*

A C T I O.

Actio Commodati, & actio contraria Commodati quid sint, & quibus competant; Vide verb. *Commodatum a n. 20. ad 35.*

Actio Empri & Venditi quid sit, & quibus competat? Vide verb. *Empio art. 1. a num. 1. ad 6.*

Actio Redhibitoria, & actio Estimatoria quid sint, ad quæ dentur, & quibus competant; Vide *ib. a n. 16. ad 22.*

Actio locati, & Conducti quid sit, ad quæ dentur, & quibus competat? Vide verb. *Locatio a n. 82. ad 84.*

A C T O R.

Actor dicitur is, qui petit, & ad iudicium provocat, eique incumbit onus probandi, & eo non probante, Reus absolvitur; Vide verb. *Actor n. 1. 2. 3.*

Actor petens rem ex certa causa, si causam non probet, succumbit, non tenetur tamen jurare, si plene probet; *ib. n. 4. 5.*

Actor tenetur sequi forum rei, & non potest mitti in possessionem, absente reo, nisi causa custodiatur, si lite non contestata, reus est contumax; *ib. n. 6. ad 8.*

Actor non obtinens possessionem coram Iudice non tenetur coram eo respondere de proprietate, si sit alterius fori; *ib. n. 9.*

Actore, & reo ejusdem Civitatis existentibus neuter conveniatur extra eam; *ib. n. 10.*

Actor non admittitur ad litigandum, nisi det libellum in scriptis, & citatus non comparens in termino, tenetur ad expensas eoque factas a reo; *ib. n. 11. 12.*

Actor non potest exigere a reo scripturas contra reum, & si non licet, quod nec reo licet; *ib. n. 14. & n. 17.*

Actor excommunicatus non potest agere; Imo

a Iudice est repellendus ex officio, etiam si reus non opponat; Potest tamen in iudicio conveniri, & debet per aliam in iudicio respondere; *ib. n. 15. 16.*

Favorabiliores in iure sunt rei, quam actores, & in quibus præsertim rebus; Vide *ib. n. 17. 18.*

Actoris conditio in causa melior fieri potest post litem contestationem, nequaquam deterior; *ib. n. 19.*

Actor nequit a iudicio incepto pro libitu desistere; *ib. n. 20.*

In iudicio in vim *Legis Diffamari*; is, qui primo provocat, est reus; *ib. n. 21.*

Actor in libello debet obligationis causam deducere, & illum Iudici offerre, & Reo, si ve Parti intimare; *ib. n. 22.*

Si Actor instantiam deserat, non est audiendus nisi reo expensas obtulerit; *ibid. num. 23.*

Quando, & quomodo, si novum iudicium instituere velit actor, tenetur expensas reo reficere; *ib.*

A D A M.

Adam si hodie viveret, non posset cum aliqua Matrimonium contrahere; Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 1. n. 43.*

Adam, & Eva quando, quomodo, & ubi formati, & varia alia de ipsis; Vide verb. *Mundus a n. 24. ad 41.*

Adam, & Eva qua die, & hora comederint de fructu vetito, qua item expulsi sint de Paradiso; *ib. n. 43. ad 45.*

Adam, & Eva a Paradiso ejeti, quam regionem incoluerint, & ubi rumulati fuerint; *ib. a n. 52. ad 55.*

Adam, & Eva quot filios genuerint; *ibid. num. 49.*

A D J U N C T I.

Pro Adjunctis debent initio cujuslibet anni eligi a Capitulo duo de gremio Capituli, ad quid? Vide verb. *Adjuncti n. 1.*

Electioni Adjunctorum tamquam Coniudicum utrum assistat, an resistat jus commune; *ib. n. 40.*

Unum tantum debet esse utriusque votum, & alter potest Episcopo accedere; & quid si ambo ab Episcopo discordent; *ibid. num. 2. ad 4.*

Capitulum Ecclesie in Cathedralem erecta post Tridentinum, quæ prius non erat exem-

exempta, sed in omnibus Episcopo subiecta, nequit habere Adjunctos, seu Coniudices; *ibid. n. 5.*

De mandato Concilii Tridentini tenetur Capitulum initio cujuslibet anni duos sui ipsius eligere, qui cum Episcopo contra Capitulares procedere debeant, & electi iuramentum prestare tenentur; *ibid. numer. 6. 7. 8.*

Si Capitulum uti supra non elegerit, potest Episcopus procedere per se solum; dummodo prius illud moneat; *ib. n. 9.*

Episcopo nolente, vel non valente contra Capitulares delinquentes procedere, non devolvitur Jurisdictio ad Adjunctos, nec contra istis nolentibus &c. devolvitur ad Episcopum, sed ad Superiorem; *ib. 10. 11.*

Ut valeant sententia, & Decreta in casibus hujusmodi, sunt exprimenda, & pronuncianda sub nomine simultaneo Episcopi, & Adjunctorum; *ib. n. 12.*

Solus autem Episcopus sine Adjunctis poterit in principio ad informationem summariam, & necessariam detentionem rei procedere in criminalibus ex incontinentia provenientibus &c. quando de fuga timetur, ac etiam solus potest, si totum Capitulum deliquerit; *ib. n. 13. 14.*

Si reperiatur unus in Capitulo, qui non deliquerit, iste procedet simul cum Episcopo, cum restrictione tamen, quae assignatur; *ib. n. 15. 16.*

Potest etiam sine Adjunctis visitare Corpus Ecclesiae Cathedralis, & Sacramentum, Reliquias, ceteraque ad Cultum Divinum destinata; *ib. n. 17.*

Potest etiam visitando sine Adjunctis peccata, & excessus Capitularium corrigere, punire, & emendare; *ib. n. 18.*

Potest etiam sine Adjunctis procedere in personas Capitulares delinquentes in exercitio Curae Animarum, quam obtinent extra Ecclesiam Capitularem; *ib. n. 19.*

Potest etiam sine Adjunctis procedere ad privationem Canonorum ex causa, quod Ordines suis praebendis annexos non susceperint. Vide *ib. n. 20.*

Potest sine Adjunctis exigere rationem administrationis operum piorum ad Curam Capituli spectantium; dummodo non procedat ad privationem, vel alias criminaliter in forma iudicii; *ib. n. 21.*

Episcopus potest sine Adjunctis procedere contra Capitulares ob non residentiam, dummodo non procedat ad privationem; nec non

alia sine illis potest, quae referantur; *ibid. n. 21. ad 25.*

Nequit Episcopus sine Adjunctis procedere contra Coadjutores Canonorum Cathedralis, si ex forma Coadjutoriae colligatur ipsi Coadjutori concessa fuisse omnia privilegia, quae habeant Canonici, & alia, quae apponuntur; *ib. n. 27. ad 30.*

Episcopus duarum Cathedralium conjunctarum potest in qualibet ipsarum maluerit tribunal erigere, ibique procedere in causis Capitularium cum suis respective Adjunctis non obstante consuetudine immemorabili in contrarium; *ib. n. 31.*

Episcopus in Visitatione, & causis Capitularium potest uti suo proprio Notario; dummodo non sit suspectus Capitulo, & assumere suum proprium Fiscalem, vel alium, si hic habeatur suspectus; *ibid. numer. 32. ad 34.*

Adjuncti possunt esse omnes, qui sunt de Capitulo, etiam dignitates obtinentes in eadem Ecclesia, licet Capitulares non sint; *ib. n. 35. & 36. & n. 41.*

Adjuncti, si ea de causa sine fraude tempore Divinorum Officiorum absint, privandi non sunt quotidianis distributionibus; *ibid. numer. 37.*

Cum istis duobus adjunctis a Concilio praecriptis nedum Episcopus, sed etiam ejus Vicarius procedere potest contra Capitulares Sede vacante; *ib. n. 38. 39.*

Adverte, quod in adjunctos eligi non possunt, nisi ii, qui vere sunt in Capitulo, unde Beneficarii, qui Assisii dicuntur, eligi in Adjunctos non possunt; *ib. n. 42.*

Recusato Vicario Capitulari, non sunt eligendi Adjuncti, sed recurrendum est ad Capitulum, ut eligat arbitros pro cognoscendis causis suspicionum, & alteri non suspecto causam deleget; *ib. n. 43.*

Alia vide in *Appendic. Resolnt. in Gnesnem. Gerunden. Exemptionis.* In hoc Tomo.

ADMINISTRATIO, ADMINISTRATOR.

Ordinarii locorum possunt exigere iuramentum de fidelitate administrandi ab Administratoribus locorum, & legatorum piorum, ac rationes, & computa administrationis, etsi Testator id inhibuerit. Vide verb. *Administratio, Administrator numer. 1. ad 5.*

Ab Ordinariis potest ordinari, quod Administratores locorum piorum singulis annis

rationem reddere teneantur, etiam si de iis, qui de Juris communis dispositione visitari non possunt; *ibid. n. 6. 7.*

Administratores piorum Locorum etiam exemptorum nullam rationem reddentes Episcopo posthac eam reddere tenentur, & quod si eam aliis reddere consueverunt; *ib. n. 8. 9.*

Ordinarii possunt compellere Syndicos, & Ministros Monasterii Monialium Regularibus subiecti ad exhibendos libros receptorum, & expensarum dicti Monasterii pro redditione rationis administrationis bonorum illius, etiam sine presentia Ministri Provincialis, cui subest dictum Monasterium, quatenus interpellatus recuset interesse; *ibid. a num. 10. ad num. 11.*

Redditio rationis administrationis danda est Ordinariis etiam a locis, quae sunt sub immediata Regum protectione, & ad hoc ut sint immunita a Visitatione Ordinarium, debent esse talia a primæva sua fundatione; *ibid. a num. 12. ad 18. & verb. Confraternitates artic. 3. numer. 6. ad 8. & 11. ad 13.*

Ordinarii possunt cogere quoscunque Administratores piorum locorum, & Ecclesiarum; imo etiam Canonicos Cathedralis ad exhibendos libros, & qualiter; *ibid. nu. 19. 20. & verb. Confrat. art. 3. n. 9.*

Et ad finem reddendi fideliter quotannis suos computos, & rationes tenentur omnes Administratores conficere librum rationum, qui contineat data, & accepta &c. *ibid. n. 21. 22. 23.*

Nec possunt ipsi Administratores exhibitionem librorum, & redditionem rationum faciendam Episcopo effugere, pretextu quod soliti fuerint ipsos computos, & rationes reddere aliis, & qualiter procedi possit, si male se gesserint; *ibid. n. 24. 25.*

Pro labore autem revisionis &c. nequeunt Episcopi aliquam mercedem, seu propinam exigere, non obstante quacunque contraria consuetudine; *ib. n. 26.*

Regulares non debent, nec possunt esse Administratores bonorum temporalium Monasteriorum Monialium etiam sibi subiectarum; *ib. a n. 27. ad n. 30.*

Episcopus per se exigere potest, immoderata rationem administrationis a Vicario Capitulari, & ab omnibus Officialibus, seu Administratoribus, Sede vacante a Capitolo deputatis, ac illos in aliquo delicto repertos punire, & juxta multos scienter, & negligenter omittens non est

immunis a gravi culpa; *ibid. numer. 31. 32. 33.*

Designato a S. Sede Minore XXV. annis in futurum Ecclesiae Praefulem, eidem Administrator tam in Spiritualibus, quam in temporalibus deputatur; *ib. n. 34.*

Administratorum deputatio aliquando permittitur Capitulis, vel Nunciis Apostolicis; quænam vero sint facultates hujusmodi administratoris? *ib. n. 35. ad finem.*

ADMIXTIO, seu commixtio pro acquirendorum dominio, quid sit, & qualiter differat a Confusione? Vide Verb. *Dominium art. 3. num. 72. 73.*

Assignatur prima regula ad dignoscendum, ad quem spectet rerum dominium in Admixtione, *ibid. num. 76. & alia ad rem, ibid. num. 77. ad 84.*

ADOPTIO quid, & quotuplex sit? Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 1. a nu. 74. & verb. Patria potestas a num. 18. ad 33. ubi multa ad rem.*

ADORATIO

Adoratio, seu cultus quid sit; Vide verb. *Veneratio Sanctorum num. 34.*

Adoratio, seu Cultus, alia est mere civilis, seu Politica, & alia Sacra, seu Religiosa, & quæ utraque sit; *ibid. n. 35.*

Adorationis Sacrae, seu Religiosæ tres sunt species, nempe Latræ, Hyperdultæ, & Dultæ, & quæ singulæ sint: Item alia absoluta, & alia respectiva, *ibid. n. 36. ad 40.*

ADVENÆ, quibus legibus obligentur; Vide verb. *Lex art. 3. a n. 28. ad 48.*

ADULTERIUM quoad ejus esse, & divisionem.

Adulterium quid sit, & quotuplex; Vide verb. *Adulterium art. 1. num. 1. & 2.*

Item quid, & unde dictum Adulterium, *ibid. n. 9.*

Quisnam Adulter & stuprator Jure Romanorum. *ibid. n. 10.*

Ecclesiae Patres a marito quoque Adulterium in innuptam committi constituesunt. *ibid. n. 11.*

Distinctio adulterii duplex & simplex in foro fori nullam vim habet. *ibid. n. 12. 13.*

Adul-

Adulterium dividitur etiam in verum, & præsumptum, *ibid. n. 14.*

Adulterium si sit duplex, est necessario in Confessione aperiendum, & qui concumbit cum conjugata, etiam consentiente marito, committit adulterium; ut etiam qui accedit ad suam uxorem putans se accedere ad alienam, *ibid. n. 3. 4. 5.*

Conjux in actu conjugali cum sua se merose delectans in alia velut præsentem, addit speciem adulterii in Confessione explicandam; & adulterium etiam concupiscentia committitur, *ibid. n. 6. 7. 8.*

Quomodo a Lege Julia de Adulteriis puniebatur ille, qui sive suæ, sive alienæ Ancillæ jungebatur, *ibid. n. 15. 16.*

Cum libertinis jure Rom. adulterium committitur, *ibid. n. 17.*

De adulterio cum vili femina, *ibid. n. 18.*

An commune sit adulterium inter uxorem alicujus, & eos omnes qui cum ea rem habuerunt; & an sint æqualiter adulteræ tum quæ se prostituit marito deserto, tum ea quæ maritum non tamen deserit, *ibid. num. 19. 20.*

Cum uxore injusta an adulterium committatur; & quænam sit apud Romanos injusta uxor; *ibid. n. 21. & seq.*

Cum aliena Concubina Adulterium non est; *ibid. n. 22.*

An cum sponsa adulterium committatur; *ibid. n. 23.*

Siquis se junxerit cum ea, quam bona fide putabat solutam esse, quum vere nupta esset, Stupri, non adulterii reus est, & contra; *ibid. n. 24. 25.*

Si quis duas simul uxores duxerit, num Stupri, vel adulterii species dicatur; *ibid. num. 27.*

Multi licet adulteri non sint, puniuntur tamen adulterii pœna; *ibid. n. 28.*

ADULTERIUM quoad ejus pœnas.

Adulterium semper fuit punitum gravissimis pœnis, quæ assignantur. Vide verb. *Adulterium art. 2. a. n. 1. ad n. 6.*

De variis apud varias gentes Adulterii pœnis, & præsertim apud Romanos. *ibid. n. 16. & seqq.*

Quibus pœnis adficerentur Adulteri medio ævo; *ibid. n. 25.*

Hodie pro adulterio pœnæ plerumque leviores, *ibid. n. 26.*

Clericus adulter non modo deponitur; sed

etiam in Monasterium detruditur; *ibid. num. 24.*

Jure Canonico aufertur adultero jus exigendi debitum conjugale; & conceditur, quod innocens possit facere divortium quo ad thorum, & habitationem; dummodo fiat auctoritate Judicis Ecclesiastici; *ib. n. 7.*

Adulteri, tam maritus quam uxor, sunt paris conditionis; quoad actionem ad divortium, *ibid. n. 8.*

Propter adulterium adhuc uxor privatur dote, & maritus adulter donatione propter nuptias, sive dotatio; *ibid. num. 9.*

Adulterio parva ab uxore pecunia an sit restituenda marito vel alteri, aut potius nemini; *ibid. n. 10.*

Per Jus Canonicum correctum est Jus Civile; Hinc non licet patri, aut marito occidere adulterum deprehensum in fragranti cum filia, aut uxore adultera; *ibid. nu. 11. ad 14.*

Maritus occidens propria auctoritate uxorem adulteram, neque excusatur totaliter a delicto etiam a Jure Civili, sed pœna adhuc afficitur aliqua; *ibid. n. 15.*

De jactura rei familiaris uxoris, vel mariti in adulterio deprehensi; *ibid. num. 27. & seqq.*

Recensentur causæ, propter quas mulier adultera non amittit dotem; *ibid. num. 33. ad 40.*

Adulteri accusatio quando perimatur; *ibid. num. 41.*

Si mulier commisso Adulterio defuncta sit, & heredes ejus dotem reperant, maritus contradictionis modo objicere adulterium potest, atque ita dotis lucrum sibi tueri; *ibid. num. 43.*

An marito mulieris in adulterio deprehensæ prædefuncto ante institutam actionem, illius heredes repellere possint adulteram dotem repetentem; *ibid. n. 44. 45.*

An exponenti querelam criminalem adulterii a principio, competat civilis actio pro lucro dotis; *ibid. n. 46.*

De potestate patris vel mariti occidendi in adulterio deprehensum, vel deprehensam; *ibid. n. 46.*

De accusatione adulteri, & affectu sententiæ; *ibid. & in verb. Divortium.*

ADULTERIUM quoad casus, in quibus propter ipsam nequit fieri divortium.

Primo nequit fieri divortium propter commis-

missum adulterium, si uterque conjugum illud commiserit. 2. Si ipse maritus prostituat uxorem, vel uxor cum consensu mariti adulterium committat. 3. Si mulier nupit alteri, ex quo vere credidit maritum suum fuisse mortuum. 4. Si uxor ex errore concubuit cum altero latenter in ejus lectum ingresso putans esse suum verum maritum, & contra. 5. Nequit fieri divorcium propter adulterium commissum a muliere vi oppressa, & omnino involuntaria. 6. Si post adulterium vir sibi reconciliavit uxorem, vel uxor virum petendo, & reddendo debitum; Vide verb. *Adulterium art. 3. a. n. 1. ad 8.*

An in casu, quo Maritus male, & injuste tractet uxorem, negando ei alimenta, & debitum conjugale, eamque e domo expellendo, & tunc ipsa adulterium committat, possit ipsa Maritus divorcium facere; *ibid. n. 9. & 10. & in verb. Divorcium.*

Adulterium uxoris, causa legitima separationis quoad thorum & cohabitationem; *ibid. n. 11. ad 13.* Ecclesia tamen in hac causa non cognoscit differentiam inter virum a uxorem, *ibid. n. 14.* Quando Maritus injuriam uxori remisisse videatur; & an adulter & ipse, possit uxorem dimittere; *ibid. n. 15. 16.* Sed causa erit prius probanda coram Indice, & ab eo providendum in casu; *ib. ad 19.*

ADULTERIUM quoad varia respecta Adulteri, & Adulteræ.

Adulter accusatus de adulterio, ille pendente, non est privandus possessione, si tamen lite non contestata est contumax, potest excommunicari. Vide verb. *Adulter art. 4. n. 1. & 2.* Adulter tenens concubinam pulsa uxore, vel ea retenta, si maritus eam non pellat, sed adhuc cum ea adultere vivat, debet excommunicari; *ib. n. 3.*

Adulter, qui ut suam libidinem libere, & sine obiectione expleat, procurat carcerari maritum alicujus, vel consanguineos mulieris, est ultimo supplicio puniendus, & adulterans cum Judæa, vel Gentili excommunicatur; *ibid. n. 4. 5.*

Adulter emendatus potest negare debitum, & dimittere uxorem, quæ perseverat in adulterio, & non vult se emendare, imo tunc tenetur eam dimittere; *ib. n. 6. 7.*

Adultera nec etiam mortuus marito potest Matrimonium contrahere cum suo adultero, potest tamen post poenitentiam; Dummodo non fuerit causa mortis sui viri; *ib. n. 8. 9.*

Olim de Civili & Canonico jure absolute prohibita nuptia inter adulterum & adulteram; *ib. n. 16. ad 19.*

Postea restringi cepit prohibitio ad quosdam casus, & quinam sint. *ib. 20. & seqq.* Adultera post poenitentiam a viro recipienda est, & separata a viro propter adulterium perdit dotem, & dotalitium; & si impudice vivit, est punienda poena mortis; *ib. n. 10. 11. 12.*

Explicatur Auctor; *ib. n. 32. & ad 34.* Adultera occidens foetum animatum, seu natum infantem, excommunicatur, & punitur, ut homicida, & quid, si conjuges sint ambo adulteri, sed unus publice, & alter occulte; *ib. n. 13. 14.*

Adulterium præcedens an sit impedimentum dirimens quoad futurum matrimonium; vid. *ib. n. 15.*

ADULTERIUM quoad obligationem Genitorum ratione prolis adulterinæ.

Genitores adulteri tenentur præstare alimenta proli adulterinæ, si ipsa non habeat unde aliunde sustentetur, quamvis per Jus Civile fuerit id vetitum; Vid. verb. *Adulter art. 5. n. 1. ad 4.*

Mater tenetur alere prolem primo triennio, & post hoc triennium tenetur eam alere pater, donec proles sua industria se possit juvare; *ib. n. 5.*

Adulter sciens prolem esse suam, si adultera sit impotens ad restitutionem, tenetur ipse restituere impensa in alenda prole adulterina, & filia dotanda, & compensanda damna, quæ filii legitimi in divisione hæreditatis pariuntur, & quid in dubio; *ibid. num. 6. 7. 8.*

Adultera non tenetur cum periculo vitæ, & magnæ infamæ manifestare prolem spuriam ad reparanda damna legitimorum, nec proles spuria tenetur credere Matri asserenti non esse legitimam; *ib. n. 9. 10. 11.*

Adultera quando teneatur manifestare prolem spuriam ad reparanda damna legitimorum filiorum; *ib. n. 21.*

Lepida cautela a matre adultera adhibita, ne individuum prolem ex adulterio habitam indigitare compelleretur; *ib. n. 22.*

Adultera tamen tenetur quantum in se procurare omni meliori modo, ut illatum damnum legitimis compensetur, & si nullo alio modo tale damnum compensari possit, tenetur proli spuria persuadere, ut statum Ecclesiasticum,

nicum, vel Religiosum amplectatur; vel vitam cœlibem ducat; *ibid. n. 12. 13.*

Parentes, qui sine debitis modis, & cautionibus liberos suos exponunt clam ad Hospitalia, &c. graviter peccant, si possint aliter eis providere: Excusantur tamen a culpa, qui cum debitis cautionibus clam noctu exponunt ad Hospitalia ad vitandam infamiam, seu quia nequeunt eos alere aliter; *ib. n. 15. & 16.*

Sed si divites sint, tenentur restituere Hospitali, seu loco pio, vel cuicumque alteri expensas in prolem suam factas; *ibid. num. 17. 18.*

An facta Thori separatione propter uxoris adulterium teneatur maritus uxori inopi alimenta præstare; *ib. n. 19. 20.*

ADULTI quas dispositiones habere debeant ad recipiendum Baptismum valide, & fructuose; Vid. verb. *Baptismus art. 5. & num. 22. ad 34.*

ADVOCATI Officium quibus sit a Lege prohibitum?

Advocati Officium exercere prohibentur Pagani, Hæretici, & Excommunicati, Minores 17. annis &c. Vide verb. *Advocatus art. 1. n. 1. & 2.*

Item Judices, vel Assessores non possunt in eadem causa esse Advocati, nec non Clerici in Sacris constituti, aut Beneficium ecclesiasticum habentes nequeunt in foro seculari Advocatum agere, nisi in causis, quæ assignantur; *ib. n. 3. 4.*

Item Monachi, & Religiosi omnes, etiam Canonici Regulares, nisi pro utilitate sui Monasterii, & accedente simul mandato proprii Prælati Regularis; Item Episcopi & superiores; *ib. n. 5.*

Alii præterea sunt, qui Advocati munus exercere nequeunt, quos Vide; *ibid. num. 8. & seqq.*

Advocati, qui postulare prohibentur ob bonum publicum, ne litigatorum quidem consensu postulare possunt; *ib. num. 9.*

Is, cui uno in loco Judicis decreto Advocatum esse interdictum sit, alio in loco & coram alio iudice non prohibetur postulare, nisi concurrat infamiz nota; & si prohibitus postulaverit, qua poena coercetur; *ibid. n. 10. 11.*

In foro autem Ecclesiastico possunt Advocatum agere Clerici in Sacris, & Beneficiati

etiam pro Laicis, nunquam tamen pro extraneis contra Ecclesiam, a qua est Beneficium; *ib. n. 6. 7.*

De Clerico, qui Advocati munus contra Ecclesiam exercet; *ib. n. 12. ad 15.*

De Advocatis Ecclesiarum; *ib. n. 16.*

Advocati variis nominibus designantur; quæ requirantur ad munus huiusmodi obeundum; & quibus interdictum sit advocacy officium suscipere; *ibid. in novissimis Addition. n. 17. ad 35.*

ADVOCATUS quid in exercitio sui Officii licite possit, vel non?

Quid licitum vetitumque sit Advocatis; Vide verb. *Advocatus art. 2. n. 31.*

Advocatus non potest suscipere patrocinium causæ, quam cognoscit esse injustam, alias graviter peccat; & tenetur ad restitutionem &c. *ib. art. 2. n. 1. & 2.*

Et si causa Clientis a principio videbatur Advocato iusta, vel saltem probabilis, aut dubia, & in progressu cognoscat esse injustam, tenetur statim eam deferere, & Clientem suum inducere, ut a lite desistat, aut cum parte adversa componat absque tamen ejus damno; *ib. n. 3. & 4.*

Advocatus, qui propter negligentiam suam, ignorantiam, vel imprudentiam, causam a se suscepam male defendit, tenetur etiam ad restitutionem, & mortaliter peccat, si cum non sit idoneus, Officium Advocati exerceat; *ib. n. 5. & 6.*

Sicuri etiam mortaliter peccat, & ad restitutionem tenetur, si causam sui Clientis pro viribus non defendat, & omittat negliger, aut malitiose adducere jura, & fundamenta ad causam facientia, & necessaria; *ib. n. 7.* secus vero, si præstiterit quæ solent diligentes & docti in similibus causis, & tamen contigerit eum causa cadere; *ib. n. 8. & verb. Auditor n. 68.*

Advocatus, qui contra debitam fidelitatem divulgat adversario secreta, & fundamenta causæ sui Clientis, peccat mortaliter, & tenetur ad restitutionem, si propter hoc Clientis perdidit causam, quam fuisset victurus; *ib. num. 9.*

Imo Advocatus aperiens adversario secretas scripturas, & alia secreta sui Clientis dicitur falsarius, & graviter peccat utrique parti simul, & semel interveniens, aut si in eadem causa velit esse Advocatus, & Index; *ib. n. 10. ad 13.*

Item

Item peccat graviter Advocatus adducens scienter falsas Leges, vel abrogatas, vel bonas malitiose in falsos sensus detorquens, falsas scripturas, aut falsos testes producens, imo scienter utens falsis pro veris, falsi crimen incurrit; *ib. n. 13.*

Item peccat Advocatus plures causas accipiens, quam juxta vires expedire possit, nisi Clientes de hoc moniti, attenta eximia Advocati peritia, sint contenti; *ibid. num. 15.*

Advocatus graviter peccat, & ad restitutionem tenetur, si cum praejudicio Clientum, causarum expeditiones notabiliter ipsis iniuste differat, vel falsis cavillationibus innixus querat superfluas, & non necessarias dilationes in gravamen partis; *ib. n. 16.*

Imo in causa Matrimoniali Advocatus procurans, ut causa malitiose differatur, vel ut Matrimonium non fortiaur effectum, excommunicatur; *ib. n. 17.*

Advocato non licet pacisci cum suo Cliente de quota litis, idest de dimidia, tertia, vel quarta parte ejus sibi attribuenda, si causam reportaverit; *ib. n. 18. 19.*

Nec ipsi licet pacisci cum Cliente de pretio post inchoatam litem, sed vel ante contractum, vel post finitam, nec potest cum Cliente aliquem contractum inire, alienas lites redimere, & causas litigiosas emere, aut convitiis, & probris Advocatum partis adversae onerare; *ib. n. 20. ad 24.*

Item ei non licet pro arbitrio pretium exorbitans a Cliente exigere, sed solum moderatum, prout a Lege est taxatum, vel si non est taxatum a Lege, juxta praxim fori, & regionis, attenta magnitudine, vel parvitate causae, & laboris; *ib. n. 25.*

Advocatus tenetur egenis in extrema, vel gravi necessitate gratis patrocinari, imo ad hoc potest a Judice compelli sub poena pecuniaria, & etiam privationis Officii, ubi ad id reperitur deputatus, & stipendiatus; *ibid. n. 26. ad 28.*

Non tenetur tamen Advocatus pauperum patrocinium praestare gratis Viduis, & pupillis, si sint divites, nec ipse, si cut nec alii, tenetur esse laureatus; *ibid. num. 29. 30.*

Advocatus antequam causam patrocinandam suscipiat ad quid teneatur; Vide *ibid. numer. 31.*

Advocatus in causis probabilibus, & dubiis quoad utramque partem, potest suscipere patrocinandam quam maluerit, etiam minus

probabilem; Dummodo moneat Clientem de minori probabilitate; *ib. n. 32.*

Multa commoda & Privilegia sunt Advocatis concessa, quae recensentur; *ibid. num. 34. & seqq.*

Multae item praerogativae Advocatis competunt circa salarium, quae recusentur; *ib. n. 52. & seqq.*

De delictis, quibus Advocati se reddunt Privilegiis indignos; *ib. n. 57.*

ADVOCATI CONSISTORIALES.

Eorum privilegia, jura, & pleraque alia ad rem a Benedicto XIV. novissime declarata, & statuta; Vide verb. *Advocati Consistoriales* per tot.

AEDIFICAN.

Aedificans in solo alieno an, & quando acquirat aedificii dominium, vel possit repetere sumptus, aut non; Vide verb. *Dominium art. 3. a n. 56. ad 59.*

AEgyptii.

Aegyptios seu Zingatos consulentes qualiter, & quando peccent; Vide verb. *Zingari num. 3.*

EQUATOR quid sit; Vide verb. *Mundus num. 143.*

EQUITAS quid sit; Vide verb. *Lex art. 5. num. 34.*

EQUIVOCATIO.

Equivocatione, seu restrictione mentali, aut amphibologia uti, quando, & quomodo liceat, vel non; Vide verb. *Accusatus a n. 31. ad 43. & verb. Juramentum art. 1. a. num. 13. ad 26. ac verb. Restrictio mentalis per tot.*

EROMANTIA quid sit; Vide verb. *Superstitio num. 18.*

ETAS.

Etas incipit a die nativitatis, non autem a die Baptismi; Vide verb. *Etas n. 1.*

Quomodo probetur dies natalis alicujus, *ib. n. 46. 47.*

Etas

Ætas hominis septuaginta distinguitur a Juristis, & assignatur; *ib. n. 2.*

Ætas pro prima Tonfura, & Ordinibus Minoribus, ac Majoribus requisita proponitur; *ib. n. 3. 4. & 5.*

Ætas pro Episcopatu, & Cardinalatu habenda; *ib. n. 6. & 7.*

Ætas pro Papatu quænam requiratur; *ibid. n. 8. & 9.*

Ætas requisita ad Beneficium simplex obtinendum est ætas 14. annorum, & ex mente fundatoris potest sufficere etiam septem annorum; *ib. n. 10. & 11.*

Quænam ætas requiratur in Clero ad ascensionem simplicis Beneficii fundatum ante Concilium Tridentinum; *ib. n. 3.*

Ætas septem annorum sufficit ad pensionem obtinendam, nec ad eam exigitur ætas 14. *ib. n. 12.*

Ætas sufficiens ad obtinendum Canonicatum in Ecclesia Collegiata est 14. annorum, si in fundatione, vel statu, aut consuetudine nullus requiratur Ordo Sacer; *ibid. numer. 13. & 14.*

Ætas 14. annorum sufficit etiam in Collegiata, in qua spectet Cura animarum Canonicis non uti singulis, sed uti unitis; & etiam ad obtinendam dimissionem pensionem in Ecclesia Cathedrali; *ibidem numer. 15. & 16.*

Ætas requisita ad Dignitates quascunque, quibus subest cura animarum, seu ad Beneficia Curata, est ætas 25. annorum saltem incceptorum, ut quoque ad Dignitatem Ecclesiæ Cathedralis, cui fit distributio Missæ cantatæ per turnum infra hebdomadam; *ib. num. 17. & 18.*

Hæc autem ætas 25. annorum incceptorum non exigitur, nec est necessaria, quando Dignitati, vel Canonicatui Cura animarum non subest principaliter, sed solum accessorie est ipsi unita; *ib. n. 19.*

Ætas requisita ad Dignitates, vel Personatus, quibus nulla subest cura animarum, in Cathedralibus est ætas 22. annorum completa; *ib. n. 20. & 21.*

Ad Canonicatus Cathedralis, ubi est facta distributio Sacrorum Ordinum, requiritur illa ætas, quam exigit Ordo Canonicatus, & ubi non est facta talis distributio, requiritur ætas ann. 22. incceptorum; *ibid. n. 22. & 23.*

Ætas requisita ad Dignitates, & Personatus in Ecclesiis Collegiatis est etiam 22. annorum & sicuti in Cathedralibus, ad secundum mul-

tos alios sufficit ætas 14. annorum; *ibid. n. 24. & 25.*

Ætas requisita ad Generalatum, Provincialatum, Abbatiatum, ceterasque similes Dignitates Jurisdictione quasi Episcopali gaudentes, de Jure communi est ætas 30. annorum completorum, de Jure autem municipali, & particulari attendendæ sunt Constitutiones cujusque Religionis; *ibid. num. 26. & 27.*

Ætas requisita pro electione in Abbatissam, seu Priorissam; Vide *ib. n. 28. & 29. & verbo Abbatissa n. 1. 3. & 5.*

Ætas requisita, & sufficiens ad sponsalia est septennium completum, tam in masculis, quam in feminis: ad Matrimonium est ætas pubertatis, scilicet 12. annorum in feminis, & 14. in masculis, nisi malitia suppleat ætatem in utroque; *ib. n. 30. & 32.*

Ætas requisita ad Professionem Regularium est ætas 16. annorum completorum tam Virorum, quam Mulierum in quacunque Religione; *ib. n. 33.*

Ætas quæ requiratur ad receptionem Novitorum, & Novitiarum; & quænam ætas pro conversis; Vide *ib. n. 34. 35. & verb. Moniales art. 1. n. 72.*

Ætas sufficiens ad peccatum mortale regulariter est septennium, a quo incipit obligatio Confessionis Sacramentalis, & quænam ætas ad Communionem requiratur; *ibid. num. 36. & 37.*

Ætas, qua pueri, & puellæ obligantur ad audiendam Missam, & ad abstinendum a carnibus regulariter etiam est septennium, ad legem vero jejunii est ætas 21. annorum completorum; *ib. n. 38. & 39.*

Regulares autem licet nondum annum 21. expleverint, tenentur a die emissæ Professionis ad omnia jejunia præcepta in sua Religione, licet ad jejunia mere Ecclesiastica non obligentur ante 21. sicut alii fideles; *ib. n. 40. & 41.*

Ætas requisita, & sufficiens pro Patrinis Baptismi, & Confirmationis est ætas usus rationis, seu septennii. Nec refert, an Patrinus sit minoris ætatis, quam Baptizatus, & Confirmatus; *ib. n. 42.*

Ætas requisita, & sufficiens ad votum, seu ad vivendum, est ea ætas usus rationis, seu septennii, quæ sufficit ad peccatum mortale perfectæ actu humano, & directe in se volitum; *ib. n. 43.*

Ætas requisita, & sufficiens ad incurrendam Censuram, licet aliqui credant, quod sit ætas

ætas 12. saltem annorum, tamen tenendum est de rigore Juris sufficere illam ætatem, in qua pueri sunt doli capaces, etiam ante annos pubertatis; *ib. n. 44.*

De ætate, quæ ad simplicia Beneficia, de ea quæ ad superiora, & quæ ad omnes actus humanos requiritur; *Vid. ib. a n. 48. usque ad fin. artic.*

AFFECTIO Beneficii quid sit, & in quibus differat a Reservatione, & quid operetur; *Vide verb. Beneficia art. 8. per tot.*

AFFILIATIO RELIGIOSORUM.

Affiliatio Religiosorum quando dicatur fieri, & quæ requirantur, ut sit valida, necnon in quibus quandoque dispensetur; *Vide verb. Affiliatio n. 1. ad 8.*

Affiliationes num fieri debeant votantibus etiam illis Religiosis, veris quidem filiis illius Conventus, in quo sunt, sed in aliis Conventibus Religionis commorantibus, an a solis Religiosis commorantibus de Familia in conventu, in quo sunt, sive sint illius filii, sive non; *ib. a n. 9. ad 12.*

Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in causis affiliationum solet præ oculis habere bonas qualitates Religiosi affiliati, quo casu solet sanare aliquas nullitates, & supplere aliquos solemnitatis defectus, nec solet attendere ad prætenfas, & objectas violentias, & merum, quibus ab adversariis interdum asseritur procurata affiliatio; *ib. n. 13. & 14.*

Apud Fratres Minores de Observantia, & Reformatos non habentes Filiationes Conventuales, incorporatio, & transitus ad alienam Provinciam quomodo facienda; *ibid. num. 15.*

De facultate Generalis & Provincialis Superioris circa Affiliationem Religiosorum; *ib. n. 21.*

Nullus inferior Superioribus Generalibus, etiam si sit Visitator in amplissima forma deputatus, potest aliquem incorporare, nisi conformiter ad statuta generalia; *ibidem num. 16.*

Tollitur auctoritas Ministri Poloniæ incorporandi Fratres unius illarum Provinciarum in aliam, ac etiam Albanensium arceatur incorporatio; *ib. n. 17. & 18.*

Ab incorporatione recedentium pœnæ, & quid pro aliis non habentibus Filiationes Conventuales; *ib. n. 19. & 20.*

Varia, quoad translationem bonorum Professi in eum Conventum, cujus de novo efficitur filius; & in quo differat transitus ab una Religione in aliam, ab eo de uno Conventu in illum affiliativis quoad placitum Superiorum; *Vid. ib. a num. 22. ad finem.*

A F F I N I T A S.

Quoad ea, quæ concernunt ejus esse, contractionem, & gradus.

Affinitas quid sit; & quid ad eam contrahendam requiratur; *Vide verb. Affinitas art. 1. a n. 1. ad 3.*

Affinitas etiam contrahitur ex copula perfecta habita cum femina prorsus invita, & renitente, & etiam dormiente, aut ebria, & e contra cum simili viro dormiente &c. *ibid. a num. 4. ad 5.*

Affinitas ex illicito commercio ad impedimentum matrimonii tantum porrigitur; *ibid. n. 17. & seq.*

Immo ipsa affinitas proveniens ex matrimonio, eo soluto, durat solummodo pro impediendo novo matrimonio, non autem pro aliis effectibus; *ib. n. 19.*

Utrum intersit pro impediendo novo matrimonio, quando nulli sunt ex matrimonio liberi; *ib. n. 20.*

Affinitas Jure antiquo dirimebat matrimonium usque ad 7. gradum, at novo ex copula licita dirimit Matrimonium solum usque ad 4. gradum; & ex illicita usque ad 2. *Vide ib. n. 6. ad 9.*

Affinitas non parit Affinitatem; & inde consequens exhibetur; *ib. n. 10. & 11.*

Licet antiquo Jure tria fuerint genera affinitatis, cujus secundum, & tertium genus complectebatur supradictos, & consimiles casus; novo tamen unicum tantum est affinitatis genus, scilicet inter virum cognoscentem, & consanguineos femine cognita, & e contra; *ib. n. 12. & 13.*

Ad cognoscendos gradus affinitatis sufficit cognitio arboris consanguinitatis, cum juxta gradus consanguinitatis computentur etiam gradus affinitatis; *ib. n. 14.*

Sicuti in consanguinitate alii sunt nobis conjuncti in linea ascendenti, alii in descendenti, alii in transversa; Ita & affines, quorum nomina assignantur; *ib. n. 15. & 16. & n. 21.*

AFFINITAS quoad ea, quæ concernunt dispensationem in impedimentis ortis ex ea.

Affinitas orta ex copula illicita in nullo gradu cujuscumque lineæ irritat Matrimonium de Jure naturæ, adeoque omnino dispensabilis est a Summo Pontifice; Vide verb. *Affinitas art. 2. n. 1.*

In affinitate orta ex copula illicita pluries Sancta Sedes dispensavit, & solvitur objectio; *ib. a n. 2. ad 4.*

Affinitas orta ex copula licita in nullo gradu lineæ transversalis dirimit Matrimonium jure naturæ, sed solum Jure Ecclesiastico, adeoque penitus est dispensabilis a Summo Pontifice, ideoque jam præstitum a plurimis; *ib. n. 3. & 6.*

Sic in Lege veteri Jacob sanctissimus duxit Liam, & Rachelem sorores, & Judas dedit eidem mulieri duos fratres in maritos; *ib. n. 7.*

Affinitas orta ex copula licita probabilius non dirimit Matrimonium de Jure naturæ, neque in primo gradu lineæ rectæ ascendentium; adeoque etiam ista est dispensabilis a Summo Pontifice cum gravissimis, & justis causis inter vitricum & privignam &c.; *ib. a n. 12. ad 11.*

Afferuntur & solvuntur duæ objectiones; *ib. a n. 12. ad 18.*

Affinitas dispensatio quoad nuptias unde dependeat, & an prohibita sint inter affines in linea recta de jure quoque naturali æque ac de jure solummodo positivo; & quid sentiendum cum Grotio, & Pufendorffio? Vide *ib. a n. 19. ad 24.*

AFFINES an veniant sub nomine *li suoi parenti e consanguinei*; Vide verb. *Affinitas, art. 1. n. 21.*

Utrum inter Affines in linea recta prohibita nuptia sint de jure positivo, an naturali; Vide *ib. art. 2. n. 19. & seq.*

AFFLICTIO.

Afflictio non est addenda afflicto; Vide verb. *Distributiones art. 1. n. 20.*

AFRICA unde sit dicta; Vide verb. *Mamus n. 80.*

AGGRESSOR.

Aggressor iniquus quando possit, vel non, licite occidi; Vide verb. *Homicida, Homicidium a n. 25. ad 28.*

AGNUS DEI.

Agnus Dei unde sint dicti, & quando soleant a Papa solemniter benedici; Vide verb. *Agnus Dei n. 1.*

Circa Agnos Dei Gregorius XIII. edidit Constitutionem, in qua sub pœna Excommunicationis nemini reservata, omnes tamen afficientis prohibet, ne inaurantur, aut alio colore pingantur, & nullo modo venales fiant; *ib. n. 2.*

Non videtur tamen per hanc Constitutionem prohibitum tales Agnos Dei thecis aureis, argenteis &c. in girum circumornare, aut coronare; *ib. n. 3.*

Nec videtur prohibitum, si jam antecederet depicti sint, eos sic retinere, dummodo non retineantur ad vendendum, quod tamen non videtur prohibitum, si id fiat ratione solius materiæ; *ib. n. 4. & 5.*

Non est licitum ceteros Agnos Dei liquefacere una cum alia cera, ut possint sic multiplicari, nisi ad hoc habeatur speciale privilegium; *ib. n. 6.*

Agnos Dei tangere, seu contrectare licet per se, & absolute non videatur licere, nisi Clericis in Sacris constitutis, aliter tamen usus obtinuit; adducitur novissima dispositio, necnon Agnorum Dei virtus; *ibid. numer. 7. ad 11.*

De ritu & usu Cerearum Formarum, quæ benedici & consecrari solent a Romano Pontifice Formula impressa de mandato Benedicti XIV. Vid. *ib. n. 12.*

ALCHIMIA, ALCHIMISTÆ.

Alchimia quid significet, deque ortu & progressu istius artis; Vide verb. *Alchimia n. 17. & seqq.*

Alchimia ad faciendum aurum, vel argentum turpis lucri gratia pro commerciis contrarium, vel pro mixtione monetarum, est illicita, & expresse prohibita sub lethali; *ib. n. 1. & 2.*

Alchimistæ, & Alchimiam fieri curantes, aut mandantes, & si aurum, vel argentum Chemicum vendant, vel dent in solutum, aut

K

expen-

expendant, ad quid teneantur, & quid si Clerici sint; *ibid. n. 3.*

Adducitur ad hoc Pontificia Constitutio, ejusdemque confectaria in foro conscientiz ante sententiam Judicis obligantia; *ibid. a num. 4. ad 7.*

Circa allatam Constitutionem tres Doctores sententiz in medium protruduntur; *ib. n. 8. ad 10.*

Afferitur ratio pro tertia sententia exemplis demonstrans sæpe sæpius diabolicis prestigiis chemicam artem exerceri; *ib. n. 11.*

Ex supradictis concluditur, quod quamvis ars chimica physice defendi possit, moraliter tamen improbat; *ib. n. 12. & 13.*

Alchimisæ hac arte depauperantur, famlitz necessaria subtrahuntur, quarum defectu ad non paucas superstitiones, & præstigia recurritur, cum semper hac arte decipiantur ipsi, aut alios decipiant; *ibid. n. 14.*

Alicubi adest Lex, ne cui sine permissu Principis sub pœna capitis liceat Alchimiæ exercere; *ibid. n. 15.*

Alia Vide verb. *Falsum, Falsarium n. 36. verb. Pœna art. 2. n. 51.*

ALEATORES.

Aleatores publici sunt infames, & irregulares; Vide verb. *Infames sub n. 11. & verb. Irregularitas art. 1. sub n. 12. vers. Octava.*

ALGEBRA quid; Vide verb. *Mundus n. 199.*

ALGEBRA Speciosa quid; *ib. n. 199.*

ALGORITHMUS quid; *ib. n. 199.*

ALIENATIO.

Quoad ea, quæ veniunt sub nomine Alienationis bonorum Ecclesiasticorum Mobilium, & Immobilium.

Subjectum Canonicæ Regulæ circa prohibitionem alienationum rerum Ecclesiæ; Vide verb. *Alienatio art. 1. n. 12.*

Origo, progressus, varia facta, & præfens status prohibitz alienationis rerum Ecclesiasticarum; *ib. n. 14.*

Alienatio bonorum Ecclesiæ sine justa causa, & debita solemnitate est prohibita Jure Divino, & Canonico; ac quid alienationis nomine veniat exponitur; *ib. n. 1. & 2.*

Bona Ecclesiæ vel sunt communia, vel mensalia, & quænam illa sint, & de vario

jure circa illorum alienationem; *ibid. num. 3. & 4.*

Alienari prohibentur immobilia, & pretiosa mobilia Deo dicata, & quantum ad præfens veniunt etiam nomine immobilium servitus prædiorum, jura piscandi, venandi, & similia; ac census & annui redditus, necnon certa summa pecuniæ deputata ad immobilium emptionem, censuum &c. *ibid. n. 4. ad 6.*

Nomine mobilium pretiosorum inalienabilium veniunt, quæ sunt de thesauro Ecclesiæ, vel quæ propter pretium, artem, raritatem, & antiquitatem conferunt Ecclesiæ specialem splendorem, & similia excedentia valorem viginti quinque aureorum, Reliquiæ sanctorum, ac ea, ex quorum fructibus proveniunt annui redditus; *ibid. a num. 7. ad 9.*

Item nomine mobilium pretiosorum inalienabilium veniunt arbores frugiferæ, seu prædio necessariæ, ut illis sublati prædium reddatur graviter deterius; *ibid. n. 10. 11. 12. & art. 4. a n. 15. ad 17.*

Sub prohibita alienatione rerum Ecclesiæ venire jus percipiendi fructus, nequaquam vero commoditatem fructuum aliqui docent; *ib. art. 1. n. 17.*

ALIENATIO quoad causas, & solemnitates Juris ad eam requisitas.

Causæ justæ, ob quas bona Ecclesiæ alienari possunt, sunt quatuor. Prima est evidens Ecclesiæ necessitas, 2. manifesta Ecclesiæ utilitas, 3. pietas, 4. incommoditas; Vide verb. *Alienatio art. 2. a n. 1. ad 4.*

Utrum satis sit, ut causæ alienationis rerum Ecclesiæ interveniant de tempore iniiri contractus, an de tempore executionis Beneplaciti Apostolici; *ibid. n. 10.*

In transactione quando dicatur concurrere Ecclesiæ utilitas, res non est adeo expedita, ut in cæteris contractibus; *ib. n. 11.*

Quid laicus, quid Ecclesia facere debet in probanda causa, confirmata vel non confirmata rei Ecclesiæ alienatione; *ibid. n. 12. & 13.*

Solemnitates requisitæ ad alienationem bonorum Ecclesiasticorum sunt pariformiter quatuor. Prima, quod præcedat tractatus Capitularis, 2. quod adsit consensus totius Capituli, vel saltem majoris, aut sanioris partis, 3. quod fiat subscriptio a Capitularibus, 4. quod interveniat consensus Superioris

ris: talis Ecclesiz, & consensus Summi Pontificis; non autem Patroni; *ibid. a num. 5. ad 9.*

Necessaria haud est subhastatio in alienatione rei Ecclesiasticz; *ibid. n. 14.*

ALIENATIO quoad ea, quz alienari possunt sine solemnitatibus.

Abque talibus solemnitatibus alienari possunt. Primo, Terrulz, alique fundi steriles, & exigui valoris, minisque utiles Ecclesiz; Vide verb. *Alienatio art. 3. num. 1. & 2.*

Terrulz, & res modici valoris sunt, quz non estimantur ultra viginti solidos, seu viginti quinque scuta aurea, & valor assignatur scuti aurei; *ib. n. 3. & 4.*

Iusta tamen causa interveniat necesse est in alienatione rei exigui valoris; *ib. n. 18.*

Si fundus aliquid non singulis annis, sed biennio, vel triennio fructus reddat, locatio rei Ecclesiasticz fieri potest ad sex vel novem annos, quin incuratur in prohibitionem alienationis rerum Ecclesiasticarum, *ib. num. 19.*

Qua occasione disceptatur an & quando locatio rerum Ecclesiz ad novennium, quz sapit alienationis speciem, pro toto novennio, vel pro triennio sustineatur, nec ne; *ib. num. 19. in fin.*

Secundo sine talibus solemnitatibus alienari possunt immobilia relicta Monasterio, seu Ecclesiz incapaci ea retinendi; *ib. n. 5. & 6.* & verb. *Syndicus Apostolicus n. 19.* ubi determinitur modus.

Tertio sine solemnitatibus, potest fieri locatio, atque conductio rei Ecclesiz ad triennium fructiferum; Vide *ib. n. 7. & 8.*

Si locatio rei fructificantis singulis annis fiat ad novennium simpliciter, & indivisibiliter, est nulla, & invalida: etiam pro primo triennio, secus si divisibiliter fiat; & hoc declaratur; *ib. n. 9. & 20.*

Quarto sine solemnitatibus possunt dari in Feudum, vel Emphyteusum res immobiles Ecclesiz ab antiquo in Feudum, vel Emphyteusum dari solitaz, & exponitur *ly. dari solita*; *ib. a n. 11. ad 13.*

Quinto sine solemnitatibus alienari possunt fructus, & bona Ecclesiastica, quz servando servari non possunt; hocce explicatur; *ib. n. 14. & 15.*

Sexto sine solemnitatibus alienari possunt res Ecclesiasticz, quando summa alienandi

instaret necessitas, & Papa de facili adiri non posset, & esset periculum in mora; *ib. n. 16.*

Septimo sine solemnitatibus alienari possunt mancipia Ecclesiz, seu servi fugitivi, & qui de fuga revocari retineri non possunt; *ib. n. 17.*

ALIENATIO quoad eos casus, in quibus nequit fieri sine solemnitatibus.

Distinctio theoretica, qua docetur quando, nec ne alienatio rei Ecclesiasticz fieri possit sine solemnitatibus; Vide verb. *Alienatio art. 4. n. 45. 46. 47.*

Quamvis sine solemnitatibus fieri possit alienatio rei Ecclesiasticz pro solvendis debitis illius, qui bona, & hereditatem reliquit Ecclesiz, cum talia bona nondum sunt Ecclesiz incorporata, non tamen, si jam incorporata; *ib. v. 1. & 2.*

Secundo, licet sine solemnitatibus, aut Beneplacito Apostolico, & Episcopi facultate possit res Ecclesiz in aliam transmutari; Non sic tamen in subrogatione Patrimonii Clericalis, quod alienari non potest sine licentia Episcopi, etiam si in locum ejus subrogetur Beneficium; *ib. n. 2. & 4.*

Tertio, licet sit multum probabile, quod Prelatus possit sine solemnitatibus, & Beneplacito Apostolico repudiare legatum factum Ecclesiz etiam de rebus immobilibus; tamen probabilius est absque Beneplacito Apostolico non posse; *ib. n. 5. ad 10.*

Quarto sine Beneplacito Apostolico, aut solemnitatibus nequeunt alienari juxta perpetua Ecclesiz, adeoque neque servitus passiva imponi, nec activa alienari potest sine Beneplacito Apostolico; *ib. n. 11.*

Quinto, sine Beneplacito Apostolico nequit fieri ulla transactio, qua cedantur jura super bonis preteritis ab Ecclesia, licet illa non possideat, sed aliquid aliud loco bonorum recipiat; *ib. n. 12.*

Sexto, sine solemnitatibus, & Beneplacito Apostolico nequit fieri alienatio ab una Ecclesia in aliam, imo neque inter personas ejusdem Ecclesiz; *ib. a n. 13. ad 14. & infra num. 21.*

Septimo, sine solemnitatibus, & Beneplacito nequit fieri arborum incisio, & venditio, quando incisio, & venditio est in magna quantitate cum notabili detrimento fundi, & quando arbores sunt fructiferz: bene vero, si secus; Vide *ib. num. 15. ad 17.*

Octavo, sine Beneplacito Apostolico non possunt bona Ecclesiastica, sive mobilia pretiosa dividi in plura corpora ad hoc ut minuatur valor, & reducantur ad esse Terrularum, vel ad aestimationem minorem 40. Scutis Romanis, ut sic res fiat auctoritate Episcopi alienabilis; *ib. n. 18. & 19.*

Nono, sine Beneplacito Apostolico sunt nullæ, & invalidæ locationes, seu concessiones ad longum tempus bonorum Ecclesiæ, seu Capituli, quamvis fiant inter Canonicos, & Beneficiatos ejusdem Ecclesiæ alienantis; *ibid. n. 20.*

Decimo, sine Beneplacito Apostolico non possunt alienari annui Censui creati ad formam Bullæ Piæ, imo nec diminui; *ibid. n. 21. & 22.*

In casu autem, quo Capitale census fuerit restitutum, tunc si pro investitione non invenitur fundus tot reddens redditus, quot reddebat primus; vel si tot reddens fructus, aut etiam majores, periculosus tamen sit, tunc valide, & licite fieri potest investitio pro min. redditu; *ib. n. 23. & 24.*

Undecimo, sine Beneplacito Apostolico nequeunt alienari loca montium, seu pecunia collocata in montibus; *ib. n. 25.*

Duodecimo, sine solemnitatibus nequeunt alienari bona Ecclesiæ, licet sint ita Ecclesiæ relicta, vel donata, ut possint pro libito sine solemnitatibus alienari; secus si relicta sic sint ad determinatum effectum; *ib. num. 26. & 27. ac verb. Bona art. 1. num. 3. & 4.*

Tertiodecimo Regulares, quamvis possent alias alienare bona suarum Ecclesiarum, vel Monasteriorum nulla petita licentia a Sede Apostolica; vel a Loci Ordinario ex privilegiis sibi concessis; nunc tamen id haud amplius queunt; *verb. Alienatio art. 4. a num. 28. ad 30.*

Quartodecimo Regulares sine Beneplacito, & solemnitatibus nequeunt transferre bona de uno Monasterio divite in aliud Monasterium, etiam si ejusdem Provinciæ, & Religionis; *ibid. num. 31. & in eod. art. 4. n. 13. ad 14.*

Potest tamen Prælatus Regularis de consensu Capituli Conventualis permutationem facere de aliquibus mobilibus alteri Monasterio etiam superfluis. Prohibita est autem alienatio immobilium, & mobilium pretiosorum ex uno in aliud Monasterium, etiam ejusdem Ordinis; *ibid. n. 32.*

Quintodecimo sine Beneplacito Apostolico

Regulares nequeunt alienare mobilia pretiosa neque cum permissione & facultate Capituli Generalis; imo maxime in Conventibus subjectis Episcopis de se ipsis neque terras, & vineas; *ib. n. 32. & 34.*

Sextodecimo Regulares nequeunt sine beneplacito hypothecare bona specialia Monasterii; bona vero generaliter omnia. At tunc si deberet procedi ad substationem bonorum, requireretur Beneplacitum; *ibid. num. 35. & 36.*

Decimoseptimo Moniales sine facultate Sacre Congregationis nequeunt alienare dotem Choristæ supra numeratæ, sed omnino investiri debet, & quidem in bonis stabilibus; vel iis deficientibus, in censibus securis; *ib. num. 37. & 38.*

Dos autem Conversæ licet supranumeratæ potest sine tali facultate expendi in necessitatibus Monasterii, ut etiam dotes Monialium intra numerum cum sola facultate sui Superioris; *ibid. n. 39. 40.*

Decimooctavo Moniales, & Regulares nequeunt sine Beneplacito alienare pecuniam relictam Monasterio, vel deputatam ad emendum bonum immobile, vel mobile pretiosum. Et neque alienare mobilia pro Fabrica Monasterii. Possunt tamen sine Beneplacito convertere in usus Conventuum spolia defunctorum, vel defunctorum; Vide *ib. num. 41.*

Decimonono Moniales, & Regulares nequeunt sine beneplacito pro extinguendis debitis Monasterii alienare bona, vel pecuniam redactam, seu retractam ex redemptione census, unum tamen ex census extinctione fieri posse absque Sac. Cong. facultate videtur, & assignatur; *ib. n. 42. ad 44.*

Num fieri possit alienatio rei Ecclesiasticæ sine solemnitatibus ab una ad aliam Ecclesiam; *ib. n. 48.*

Et si agatur de Regularibus exemptis, assensus alienationis rerum exigui valoris nequit præstari ab eorum Prælato, sed ab Episcopo; *ibid. n. 49.*

Abbas tamen tertiz speciei exemptionis præstare potest consensum in alienatione rei Ecclesiasticæ exigui valoris; *ib. n. 50.*

Intellige tamen nisi agatur de rebus proprii sui Monasterii; *ib. n. 51.*

ALIENATIO quoad modum succurrendi Ecclesiæ per ipsam enormiter læsæ, & quoad actiones ipsi Ecclesiæ competentes.

Si alienatio facta fuit invalide ob non servatas solemnitates, succurrendum est Ecclesiæ per totalem rescissionem contractus; Si vero fuit valida, vergens tamen in enormem Ecclesiæ læsionem, in integrum restituendum erit; & ad quid tunc teneatur Ecclesia; Vide verb. *Alienatio art. 5. num. 1. 2. & 3.*

Ad succurrendum Ecclesiæ potest rem alienatam repetere, non solum successor male alienantis, sed etiam ipse male alienans, quamvis juraverit se non repetiturum; Vid. *ib. n. 4. & 5.*

Et in defectum male alienantis, & ejus successoris quilibet Clericus rem male alienatam repetere potest; *ib. n. 6.*

Ecclesiæ læsa per malam alienationem duplicem habet actionem, quæ assignatur; Vide *ib. n. 7. ad 9.*

Rem Ecclesiæ male alienatam scienter, & mala fide recipiens non facit fructus suos, sed tenetur eos restituere una cum melioramentis; *ib. n. 10.*

De restitutione fructuum rei Ecclesiasticæ nulliter alienatæ; *ibid. n. 11.*

ALIENATIO quoad pœnas male alienantium, & ad ipsam cooperantium.

Prima pœna est, quod talis alienatio facta non servatis requisitis solemnitatibus ipso jure sit nulla, adeoque rescindenda; nullitas tamen pro foro externo intelligenda est; Vide verb. *Alienatio art. 6. n. 1. & 2.*

Secunda pœna est, quod tam alienantes, quam alienata recipientes, & subscribentes incurrant excommunicationem majorem non servatam, & perhibentur qui ab ea incurrenda excusentur; *ibid. num. 3. ad 6. & verb. Bona art. 1. n. 13. ad 15.*

Tertia pœna est, quod Episcopi, vel Abbates male alienantes subiaceant interdicto ingressus in Ecclesiam; & si per sex menses talem pœnam contumaciter sustinuerint, ab administratione Beneficii, & dignitatis sint suspensi; Inferiores autem Prælati &c. Beneficiis sint ipso facto privati; *ibid. num. 7. & 8.*

Tom. X.

Regulares vero, qui immobilia, & mobilia pretiosa alienant, locant, vel distrahunt census, & hypothecas speciales constituunt absque facultate Sacr. Congr. ulterius incurrunt ipso facto pœnam privationis officiorum, inhabilitatis ad illa, vocis activæ, & passivæ; *ib. n. 9. 10. & 11.*

Recensitæ autem pœnæ non incurrunt, si ubi adest necessitas, & evidens Ecclesiæ utilitas, & pietas, alienantur bona Ecclesiæ modici valoris cum facultate Episcopi. *ibid. num. 12.*

Et hinc quando, nec ne, subiaceant Regulares pœnis alienationis, in arborum incisionibus; Vid. *sup. art. 1. n. 12.*

Indicantur Auctores, qui agunt de pœnis alienantium bona Ecclesiæ sine solemnitatibus; *ibid. n. 14.*

Quoad hæc attendenda est novissima Constitutio Benedicti XIV. incipiens: *Universalis Ecclesia*, in qua sub pœna excommunicationis, nullitatis actus, & contractus, & sub omnibus pœnis statutis contra alienantes bona Ecclesiæ, varia prohibentur, quæ assignantur; *ib. n. 13.*

Alia vid. hoc tom. 10. in *Appendic. decret. in Tarentina Beneplaciti Apostolici. Ravennaten. Altaris.*

ALIMENTA.

Alimentorum nomine generaliter veniunt omnia, quæ sunt necessaria ad honestam & congruam vitæ humanæ sustentationem: eaque cuncta assignantur, ac declarantur; Vide verb. *Alimenta a n. 1. ad 13.*

Ad dignoscendum quid nomine alimentorum veniat, & quomodo taxanda sint, inspicere oportet, quæ ex causa debeantur; *ib. n. 119.*

Alimentorum recensentur causæ, & regulæ aptandi alimenta singulis iisdem casibus; *ib. n. 121. & seqq.*

Alimenta in genere conventa præstari debent juxta commodam alimentariorum sustentationem, habito respectu ad gradum familiæ, & consuetudinem loci; *ib. n. 120.*

Alimenta præstari debent servato ordine, & gradu conjunctionis, ut qui proximior est, & magis conjunctus, ea subministrare teneatur; *ib. n. 14.*

Hinc in primis tenentur parentes alimenta præstare Filiis etiam spuris; cum hac tamen differentia, quod Mater alere Filios primo triennio, & post triennium teneretur

Pater usque ad emancipationem; *ibid. num. 15. 16. & 17.*

Nomine alimentorum aliud intelligitur respectu Patris, & aliud respectu Matris, & assignatur ad quid teneatur Mater, & ad quid Pater; *ib. n. 18.*

In defectu Patris quis alimenta præstare teneatur; item & in defectu Matris, vel etiam mortuis Parentibus, & Avis; *ibid. num. 19. 20. & 21.*

Clericus tenetur alimenta præstare Filiis ex damnato, & sacrilego complexu etiam in Sacerdotio susceptis, & deficiente patrimonio, potest eos alere ex fructibus Beneficii; *ib. n. 22.*

Parentes, alique supra recensiti non tenentur alimenta præstare Filiis, & Nepotibus, si ipsi aliunde habeant, quo sufficienter se possint alere vel aliqua arte polleant, qua honeste juxta conditionem proprii status sine dedecore possint sibi victum querere; *ib. num. 23.*

Item Pater non tenetur alimenta præstare Filio, si sine justa causa nolit habitare cum ipso; secus autem si ex justa causa; *ibid. num. 24. & 25.*

Alimenta sunt per Patrem infidelem præstanda Filio noviter converso ad Fidem, & in ea quantitate, qua tenebatur Pater ante conversionem ejusdem Filii; *ibid. num. 26. & verb. Hebraeus num. 21.*

Alimenta debent a Parentibus præstari Filiis secundum decentiam status & conditionis ipsorum; *ibid. num. 27.*

In controversia pro taxandis alimentis attendi debet non solum dignitas personarum, & facultatum copia, sed etiam ætas Alimentarii, & consuetudo regionis; *ib. n. 28.*

Facta semel taxatione alimentorum, vel per Judicem, vel per partes inter se, quid si contingat patrimonium Patris decrescere, vel augeri; *ib. n. 29.*

Pater tenetur juxta decentiam proprii status, non solum alimenta præstare Filio, sed etiam ipsius Uxori quamvis eam duxerit sine dote, ipso consentiente, imo etiam si dissentiente; *ib. n. 30. 31.*

Pater tenetur sic præstare alimenta, etiam Uxori sui Filii illegitimi, ac spurii; *ibid. num. 32.*

Pater tenetur alimenta præstare etiam Filiis emancipatis, si aliunde non habeant quo se alant; & etiam saltem in subsidium Filiam nuptam viro pauperi non habenti unde ipsam alar; *ibid. n. 33. & 34.*

Pater tenetur alimenta præstare etiam Filio excommunicato; ei tamen culpabiliter, & pertinaciter in excommunicatione perseveranti solum tenetur juxta necessitatem naturæ, sin autem, juxta decentiam status; *ibid. num. 35. & 36.*

Licet Pater teneatur regulariter præstare alimenta juxta necessitatem naturæ Filio excommunicato, non ira, si Hæreticus alios pervertere nitatur; *ibid. num. 37.*

Item Pater tenetur præstare alimenta juxta necessitatem naturæ Filio bannito, quamvis statuto cautum sit, ne ei præbeantur; *ibid. num. 38.*

Pater tenetur præstare alimenta Filio Monacho jure ejecto a Religione, si ipse aliunde non habeat quo se alar; *ibid. num. 39. & verb. Ejecti num. 45.*

Ex quibus causis Pater filiis alimenta extra paternam domum præstare teneatur; *ib. num. 125.*

An & quando alimenta promissa ab aliquo in sua domo debeantur etiam extra illam; *ibid. num. eod.*

An alimenta debeantur ex fideicommissio ascendentali & transversali ulterioribus vocatis ad ipsum; *ibid. num. 126.*

Religiosi præclarissimæ Societatis Jesu post vota simplicia ante solemnem Professionem a dicta Societate dimissi, nulla ab eadem Societate præterendere possunt alimenta, aut congruam sustentationem, licet dum in ea viverent titulo Religiosæ paupertatis ad Sacros, etiam Presbyteratus Ordines promoti fuerint; *ibid. n. 40.*

Monachus, seu Regularis injuste ejectus, potest compellere Monasterium, seu Religionem ad alimenta futura, & etiam præterita, si illa mutuo accepit; & lite pendente, adhuc ex bonis Monasterii alii debet; *ibid. num. 41. & 42. & verb. Ejecti num. 47. & 48.*

Alimenta non sunt præstanda a primo Monasterio Regulari, aut Moniali ad aliud Monasterium transeunti, quamvis penes primum remaneat dos, & alia bona; *ibid. num. 43.*

Alimenta præstare tenetur Monasterium Regulari, in aliud Monasterium inclusio pro poenitentia peragenda, vel in Carceribus Sancti Officii derento, dummodo illa Religio non sit de iis, quæ in communi non possident; *ibid. num. 44. & 45.*

Alimenta a Novitia solvi non debent Monasterio, si eandem teneatur recipere, & ad Habi-

Habitum, & ad Professionem sine dote. Secus autem, si ad solam Professionem; *ibid. num. 46.*

Monachus, seu Monialis, pendente lite super validitate suæ Professionis, si sine licentia debita degat extra Monasterium, non potest ab ipso alimenta prætere, secus autem si sit ex ord. Sac. Cong. *ib. n. 47. & 48.*

Filii tenentur alimenta præstare Parentibus indigentibus, sicuti Parentes ipsi; *ibid. num. 49. ac subsequent. num. 50. ad 54.* plura scitu necessaria de filiis ad rem remissive indicantur.

Frater dives tenetur alimenta præstare Fratri pauperi, etiam si naturali, vel spurio, & licet bona non provenierint a communi Patre; *ibid. num. 55. ad 58.*

Tenetur etiam Frater dives alimenta præstare Sorori pauperi, etiam solum uterinæ; *Vide ibid. num. 59. & 60.*

Patruus Nepotem, & e converso Nepos Patrum alere tenetur in subsidium, etiam si agatur de Nepote naturali, & spurio, aut ex Fratre naturali, vel spurio, & quamvis bona non procedant a communi Stripite; *ib. a num. 61. ad 64.*

Et quod dicitur de Patre respectu Nepotis, dicitur etiam de Nepote respectu Patru, qui si sit pauper alendus est a Nepote; *ibid. num. 65. & 66.*

Coniuncti ratione sanguinis, & naturalis pietatis tenentur inter se præstare vitæ subsidia; *ibid. num. 67.*

Maritus tenetur alimenta præstare Uxori, etiam si sine dote eam duxerit, si scienter indotatam accepit, nec dos fuit ei promissa, nec Jus aliquod sibi reservavit ad dotem; *ibid. num. 68. & 69.*

Si autem Maritus Uxorem duxit sine dote numerata, cum dote tamen promissa, & conventa in determinata quantitate, fide data de solutione, & postea eandem non possit exigere, tunc de rigore Juris non tenetur alimenta Uxori præstare, sed solum ex aequitate, & honestate; *ib. n. 70. & 71.*

Si Uxor sine necessaria causa recedat, & divertat a Marito, Maritus non tenetur ei alimenta præstare, quamvis dotem ab ea acceperit; secus vero ob justam; *ibid. num. 72. & 73. & verb. Uxor n. 14.*

Si Maritus sit inops, & Uxor dives, tenetur hæc alimenta illi præstare; *ib. n. 74.* Alimenta debentur Uxori ab heredibus Mariti, qui dotem derinent pro anno luctus,

etiam si diviti, vel dotis fructus ad alimenta præstanda non sufficiant; nec tenetur in illorum favorem impendere suas operas, sive obsequiales, sive artificiales; *ibid. num. 75. ad 78.*

Potest Uxor sine labe usuræ convenire cum heredibus Mariti pro alimentis sibi debitis pro anno luctus, ut certam quantitatem sibi conferant, quamvis valorem excedat fructuum dotis; *ib. n. 79. & 80.*

Uxor vidua non solum intra annum luctus potest ab heredibus Mariti derinentibus dotem exigere alimenta, sed etiam post annum luctus, si in mora fuerint restituendi eandem; *ibid. n. 81.*

Heredes Mariti tenentur alere Uxorem viduam, si sit indotata, inops, & non habeat aliunde, quo se possit alere, ut etiam Heredes Uxoris Maritum inopem; *ib. num. 82. & 83.*

Extante controversia inter Patrem, & Filium super alimenta præterita, probabilis est, quod possint compelli ad compromissum, secus autem quoad futura; *ibid. num. 84. & 85.*

Alimenta præterita non præstata a Patre Filio, qui eadem acquisivit mendicando, vel alio modo non oneroso, non possunt a dicto Filio repeti neque quoad eorum assimilationem, si autem contraxerit aliquod debitum per mutuum, tunc Pater tenetur &c.; *ibid. num. 86. & 87.*

Renente Patre alimenta debita præstare Filio, cum possit, potest idem Filius alimenta repetere a die petitionis; *ib. n. 88.*

Alimenta debentur Filio asserenti se esse Filium, quamvis Pater neget, si sit in quasi possessione Filiationis, & quid si secus; *Vide ib. n. 89. & 90.*

Alimenta sunt a Patre iterum præstanda Filio, quamvis hic culpose consumpserit quantitatem sibi assignatam pro eisdem alimentis; *ib. n. 91.*

De alimentis præstandis a Monasterio Monacho, vel moniali intra, vel extra Monasterium; *ib. n. 129.*

An Creditores jus habeant super annua præstatione promissa filio titulo alimentorum expresso nomine legitimæ; *ib. n. 127.*

Alimenta quando, & quomodo debeantur Patrono Beneficii a Beneficiario; *ibid. num. 92. & num. 128.*

Clerici privati Beneficii, ad quorum titulum ordinati fuerunt, nullum Jus habent pro alimentis super eorum fructibus, quam-

vis non habeant aliunde, quo se alere possint; *ibid. num. 93.*

Clericus a Beneficio suspensus, si aliunde non habeat, debet ex fructibus illius alimentum percipere; *ibid. n. 94.*

Parentes, & alii exponentes infantes in publicis Hospitalibus &c. an, & quando teneantur refundere alimenta, seu restituere expensas; *ibid. n. 95.*

Si Filius in querela inofficiosi Testamenti in prima instantia obtinuerit pro se sententiam, sunt ei decernenda alimenta, & litis expensae usque ad finem ejusdem litis per ultimam sententiam; & quid si in prima instantia nondum fuerit sententiam consecutus; *ibid. n. 96. & 97.*

Alimenta, & licet super inofficioso Testamento, debentur etiam multis aliis, qui assignantur; *ib. n. 98.*

Alimenta, & sumptus litis debentur cuicumque Actori pauperi, quando cum paupertate concurrat etiam praesumptio boni Juris; *ib. n. 99. 100. & 101.*

Alimenta si sint debita ex sola dispositione Juris, non potest Alimentarius sine causa ea exigere extra domum heredis, bene vero ex justa causa, quae assignatur; *ibid. num. 102. & 103.*

In tali autem quaestione qualis sit justa causa petendi alimenta extra domum heredis, remittitur arbitrio Judicis a Jure regulando, qui etsi alimenta essent legata in domo, potest cogere heredem ex justa causa ad ea praestanda extra domum; *ibid. num. 104. & 105.*

Si alimenta sint debita ex sola dispositione hominis, seu Testatoris, & Testator simpliciter alimenta legaverit absque alia adjunctione, tunc Legarius facultatem habet habitandi ubi vult, & heres tenetur eidem alimenta praestare; *ib. n. 106. & 107.*

Si autem Testator alicui alimenta legaverit in domo, vel sub conditione, vel cum onere morandi, vel habitandi in domo, vel cum heredibus, vel per aliud equipollens consistet de tali voluntate Testatoris, quid; *ibid. a n. 108. ad 110.*

Si mulier, cui fuerunt legata alimenta, sit copulata Matrimonio, non tenetur percipere alimenta ex mensa heredis, & idem ad quae alia excludatur sit palam; *ibid. num. 111. 112. & 113.*

Alimenta a quibus sint Praedicatori praestanda; *ibid. a n. 114. ad 116.* Fratres minores de Observantia, Reformati, & Capuccini exem-

pri sunt ab alimentis praestandis iis, qui in carcere Inquisitionis detinentur; *ibid. num. 118.*

In concursu plurium ad alendum obligatorum cuicumque onus alendi imponendum sit; *ibid. num. 123.*

De modis, quibus cessat obligatio praestandi alimenta ex officio Pietatis; *ibid. num. 124. & seqq.*

Alia ad rem; Vide verb. *Adulterium art. 5. verb. Filius*, verb. *Juspatronatus art. 4. verb. Necessitas*, verb. *Parentes*.

ALLELUIA.

Alleluja non additur tempore Paschali Officio parvo B. M. V. Vide verb. *Officium Divinum art. 3. num. 110.* Et neque in fine vers. *Panem de Caelo* infra annum in Expositione SS. Sacramenti, excepto tempore Paschali, & diebus infra octavam Corporis Christi, Vide in Tomo IX. inter *Decreta Sac. Rit. Congreg.*

ALLUVIO.

Alluvio est duplex, alia latens, & patens, & quae sit utraque; necnon cujus sit fundi augmentum per alluvionem latentem, vel patentem factum, & Insula per eandem de novo nata, ac alveus a fluvio derelictus; Vide verb. *Dominium art. 3. num. 47. 48. 49. & 50.*

ALTARE.

Altare unde dictum, quid sit, & quod duplex, ac qualiter debeat esse lapideum; Vide verb. *Altare num. 1. ad 6.*

Num primi Christiani ad Sacra Mysteria conficienda, Altaria, templaque habuerint; *ibid. num. 62. & 63.*

Altari portatili, seu viatico nequeunt hodie uti Regulares quicumque quantumvis olim privilegiati; imo neque Episcopi, & majores Praelati, etiam si essent Cardinales; *ibid. num. 7. & verb. Missa art. 4. & verb. Oratorium num. 70.* ubi asseritur nova Pontificia declaratio.

Num usus Altaris portatilis primis Ecclesiarum temporibus invaluerit; *ibid. verb. Altare num. 64.*

A nemine, nisi a Summo Pontifice, Altaris portatilis privilegium impertiri potest, nisi urgeat necessitas; *ibid. num. 69.*

Episcopi

Episcopis quid competat circa Altare portatile; *ibid. num. 67.*

Altaris portatilis Privilegio gaudent Cardinales; *ibid. num. 70.*

Altaris consecratio de Jure Communi non potest fieri nisi per Episcopum, nec potest simplex Sacerdos Altare consecrare, nisi ex privilegio, & commissione Summi Pontificis: in una sola Missa plura consecrare potest Episcopus in eadem Ecclesia; *ib. a n. 8. ad 11.*

Abbatēs, qui sunt hoc privilegio suffulti, nequeunt hodie consecrare, nisi Altaria suarum Ecclesiarum; *ib. a n. 12. ad 13. & verb. Abbas num. 31.*

In Altaris consecratione stando in rigore juris non videtur necessaria, & de essentia repositio Sacrarum Reliquiarum, in praxi tamen non est omittenda, & notatur quid cavendum, quidque solitum, *ibid. a num. 14. ad 19.*

Altare fixum, & stabile quando execratur, & in dubio ad quem spectet judicium. Execrato Altari fixo, & immobili non execratur Ecclesia, nec econtra; at polluta, seu violata Ecclesia, polluuntur, seu violantur Altaria fixa; *ib. a n. 20. ad 28.*

Altare portatile, quando execratur? At comparate ad Ecclesiam quoad violationem non inducitur uti supra; *ib. a n. 29. ad 33.*

Nullum Altare sive fixum, sive portatile execratur ex eo, quod in ipso celebraverint excommunicati, interdicti, & degradati, & in Ecclesia non consecrata an possit consecrari Altare fixum sine Summi Pontificis auctoritate; *ib. n. 34. & 35.*

In Ecclesia consecrata nulli licet erigere Altare stando in jure communi sine Episcopi consensu, in Ecclesiis tamen non consecratis potest erigi a Presbyteris; *ib. n. 36.*

Sic autem Altare ab Episcopo consecratum, aut in Ecclesia consecrata erectum nequit destrui sine permissione Episcopi, in Ecclesiis vero non consecratis quilibet suo jure potest Altare non sacratum destruere; *ib. n. 37. & 38.*

Altaris lapis profanatus, seu execratus potest vendi, & licite teneri ab emptore; Dummodo in loco honesto, & decenti; *ib. num. 39.*

In Altari non consecrato nemo celebrare potest, & in ipso celebrans peccat mortaliter, & quæ ambigua sunt de consecratione, consecrari debent; *ib. n. 40. ad 43.*

In Altari, in quo Episcopus Missam cannavit, non potest alius Sacerdos eadem die

celebrare, quod si alicubi observaretur, esset intelligendum, nisi adesset licentia ejusdem, at nunc id exolevit; *ib. n. 44. 45. & 46.*

In Altari Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli solus Papa celebrat, nec aliis permittitur nisi mediante Brevi Pontificio; *ib. num. 47.*

Altare erectum super sepulcrum non potest consecrari, assignatur quid prius agendum, quantumve sepulcrum removendum; *ibid. a num. 48. ad 50. & inter Decreta S. R. C. in Tom. IX.*

Traditur qualiter procedendum cum Patronis Altaria in Regularium Ecclesiis habentibus destituta necessariis, vetustate collabentia &c. *ib. n. 51.*

Altare majus licet ex veteri consuetudine Orientalem mundi plagam respiciat, sicut etiam antiqua consuetudine Ecclesie versus Orientem edificabantur, id tamen necessarium minime est; *ib. n. 52. & 53.*

In Altari majori Ecclesiarum Cathedralium non debet asservari SS. Sacramentum propter functiones Pontificales, in eo tamen servari debet ab Ecclesiis Parochialibus, & Regularibus; *ib. n. 54.*

Altaria, & Capellas in Regularium Ecclesiis etiam per seculares Confraternitates constructa visitare non potest Episcopus; *ibid. num. 55.*

Non debet unum Altare discoopiri, ut aliud cooperiatur; *ib. n. 56.*

Altarium numerus in Ecclesiis Græcorum augeri potest; *ib. n. 57. & 58.*

Quomodo, & quando crux in Altari, in quo celebrari debet, sit collocanda; *ibid. n. 59. & 60.*

Ad Altare, in quo Episcopus celebravit, nequit simplex Sacerdos eo die Sacrificium offerre; *ib. n. 61.*

Altare super naves ad celebrandum; Vide verb. Missa.

Nulli permissum est in Altari elevato in Navi Missam celebrare, nisi concurrat speciale Apostolicum Privilegium; *ib. n. 69.*

Altaria (& idem de Calpelis) in Regularium Ecclesiis per seculares Confraternitates constructa Episcopus visitare non potest; Vide verb. Confraternitas n. 3. & 4.

ALTARE privilegiatum.

Altare privilegiatum quomodo a Summis Pontificibus concedi solet; Vide verb. Altare privilegiatum num. 1. ad 4.

Sub generali Indulgentiarum suspensione, quæ sit anno Jubilæi, non comprehenduntur Altaria privilegiata, nec alia Indulgentiæ pro solis defunctis concessæ, *ibid. n. 5.*

Altaria privilegiata pro defunctis non comprehenduntur sub clausula illa: *Volumus autem &c.* Nec sub alia consimili, *Ibidem num. 6. & 7.*

Missæ celebratæ de Festo currenti in Altaribus privilegiatis in diebus, in quibus non licet Missas de Requiem celebrare, habent eandem vim, & Indulgentias perinde ac si essent celebratæ Missæ de Requiem, seu Defunctorum, & hoc quomocumque Altaria sint privilegiata; necnon per huiusmodi Missas satisfit obligationibus, ac si fuissent celebratæ de Requiem; *ib. n. 8. ad 10.*

Altare privilegiatum quotidianum, & perpetuum conceditur Patriarchalibus, Metropolitanis, & Cathedralibus totius Orbis Catholici Ecclesiis, *ib. n. 11.*

Translato legitima auctoritate Altari privilegiato de loco ad locum, adhuc durat Indulgentia, si ipsa sit concessa Altari in reverentiam alicujus Sancti, vel Mysterii, in cujus honorem dedicatum sit; *ib. n. 12.*

Altari a Pontifice consecrato plura privilegia adnectuntur, quæ vide; *ib. n. 13. ad 15.*

Varie concessiones Altarium & quidam privilegiatorum referuntur & recensentur; *ib. n. 16. ad 18. & n. 23. ad 26. & n. 32.*

Altare privilegiatum conceditur omnibus Ecclesiis Parochialibus; *ib. num. 33.* Et omnibus totius Orbis Ecclesiis pro die Defunctorum; *ib. n. 34.*

Missæ pro Defunctis in Altari privilegiato non suffragatur nec Indulto satisfit, nisi sit de requiem, licet in Indulto non exprimat, *ibid. n. 17. & 18.*

An privilegium in Altari privilegiato perpetuo *ad dies non impeditos* ante declarationem Alexandri VII. concessum suffragetur etiam diebus impeditis festo post illam declarationem; *ib. n. 19.*

Sub generali Indulgentiarum Suspensione, quæ sit Anno Sancto, non comprehenduntur Altaria privilegiata, nec alia Indulgentiæ pro solis Defunctis concessæ; *ib. n. 20.*

Intuitu Altaris privilegiati in aliqua Ecclesia non licet exponere tabellam supra Januam Ecclesiæ *Indulgentia per li. Morti*, *ib. num. 21.*

Quum in Indultis Altarium privilegiatorum addici solet clausula: *Dummodo in dicta Ecclesia tot. Missæ quotidie celebrentur*, ad

conditioni satisfaciendum oportet singulis diebus tot Missas celebrare, *ib. n. 21.*

Varie referuntur Sac. Cong. Indulg. Resolutiones circa varias Quæstiones super Altaribus privilegiatis; *ib. a n. 27. ad 31.*

An inter eas Religiones, quæ habent communicationem privilegiorum, fiat etiam Altarium privilegiatorum communicatio; *ibid. n. 35. & seqq.*

Non destruitur privilegium Altaris, si illud ex parte notabili destruat, etiam si consecrationem amitteret, dummodo tamen remaneat secundum majorem sui partem; *ib. num. 38.*

Secus erit si privilegium fuit concessum Altari uti dicato alicui Sancto mutata dedicatione; *ib. n. 39.*

Si Pontifex in concessione Altaris privilegiati, illud non designavit, facta semel designatione unius Altaris, nequit alterum designari; *ib. n. 40.*

Num quando Testator mandavit celebrari Missam in Altaribus privilegiatis, possit tum in Altaribus privilegiatis tempore dispositionis existentibus, tum in Altaribus privilegiatis postmodum erectis celebrari, *ib. n. 42.*

ALTERNATIVA

Quoad ea, quæ concernunt Beneficia,

Alternativa quoad Beneficia quando inciperit, & unde sic dicta; Vide verb. *Alternativa quoad Beneficia num. 1. & 2. & verb. Beneficia art. 9. regul. 9.*

Emendatur Auctor circa Alternativæ quoad Beneficia originem; *ib. n. 45.*

Ut alternativam obineant Episcopi, quid ab ipsis agendum, & quando jure alternativæ gaudere incipiant; *ib. n. 3. ad 5.*

Plura praxis alternativæ Episcopum inter, & Papam quoad menses distinde referuntur, *ib. n. 6. ad 10.*

Episcopus habens duas Ecclesias, potest acceptare Alternativam pro una, & non pro alia, & quid si velit ea potiri pro utraque; *ibid. n. 11. & 12.*

Secuta acceptatione Alternativæ, non potest Episcopus ab illa recedere sine consensu Papæ, e contra Papa sine consensu Episcopi, *ibid. n. 13.*

Alternativa autem gratia non est, sed contractus inter Papam & Episcopum; *ibid. num. 46.*

Si acceptatio Alternativæ fiat ab Episcopo in

in aliquo mense Apostolico, non incipit usus illius, nisi toto mense elapso. Econtra vero si fiat in mense proprio Episcopi, tunc incipit usus illius a die acceptationis, adeo ut mensis Ordinarius a dicta die fiat Apostolicus, & reservetur, *ib. n. 14.*

Alternativa quando incipiat, ac respective designat, & ut Episcopo suffragetur, debet constare de illius acceptatione, ac subsequuta admissione in Dataria ex libro Alternativarum, *ib. n. 15. 16. & 17.*

Ut Episcopus possit uti Alternativa requiritur ejus residentia in sua Diocesi; & hoc late expenditur, *ib. n. 18. ad 29.*

Alternativa conceditur solis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, non autem Prelatis, & Collatoribus inferioribus, nec Cathedrali Capitulo, *ib. n. 30.*

Et ideo Episcopi uti Abbati & Possessori Monasterii non possunt per alternativam conferri Beneficia a Monasterio dependentia, *ib. n. 50.*

Quando contrarium, *ib. n. 51.*

An Beneficio Alternativæ gaudere possint Prelati habentes territorium separatum cum jurisdictione Episcopali, *ib. n. 53.*

Alternativa concessa Episcopo residenti comprehendit Beneficia tam intra, quam extra Diocesim existentia; Dummodo collatio ad eum spectet, *ib. n. 31.*

Alternativa habet locum solum in Beneficiis, quæ sunt liberæ collationis Episcopi, *ib. n. 52. & 33.*

Si autem collatio Beneficiorum pertinet ad Episcopum una simul cum Capitulo, vel cum aliis ex concordia partium sit alternis vicibus cuilibet reservata in suo turno, potest Episcopus uti Alternativa in dictis Beneficiis vacantibus in anno, vel turno suo, & in mense alternato, *ib. n. 34.*

Reprehenditur, & modus datur sententiæ Auctoris (*ib. n. 34. prolaz*) *ib. n. 57.*

Varia referuntur circa Alternativam quando concurrat divisio simultaneæ collationis in Episcopum & Capitulum, *ib. n. 50. & 60.*

In alternativæ materia quale sit Beneficium liberæ collationis, *ib. n. 55. & seqq. ad n. 58.*

An & quando Alternativa suffragetur pro Beneficiis unitis Sedis Episcopali, extra tamen diocesim existentibus, *ib. n. 52.*

Ut alternativa Episcopis magis sit proficua, quo mense ab ipsis ea acceptari debeat, *ib. n. 54.*

An Episcopus Possessor Ecclesiarum, in qua

Cardinalis Indulto gaudet conferendi Beneficia in octo mensibus reservata, possit vigore Alternativæ conferre Beneficia in sex mensibus vacantia, *ib. n. 62.*

Episcopus potest uti Alternativa, quamvis collatio pro certo genere personarum fuerit restricta, & etiam in Parochialibus, licet in ipsarum collatione requiratur examen, & Examinatorum approbatio, *ib. n. 35. & 36.*

Item potest Episcopus uti Alternativa pro Beneficiis impofterum vacaturis, non autem pro medio tempore vacatis inter unam, & alteram Alternativam, *ib. n. 37.*

Alternativa ex simplici facultate optandi Canonici concessa, ceteris deficientibus requisitis, non cessat, bene vero stante statuto per Papam confirmato, in quo etiam expresse disponitur optionem habere vim validæ collationis, & promissionis, *ib. n. 38. & 39.*

Exclusa censetur Alternativa ex quasi possessione Episcopi libere conferendi Beneficia, secus vero si Episcopus non sit in hac quasi possessione, etiamsi bonum jus foveat super proprietate, *ib. n. 40. & 41.*

Quasi possessio conferendi Beneficia sufficit ad excludendam Alternativam, quando lis non est inter Episcopum, & Capitulum, sed inter provisos, *ib. n. 42.*

Quando unus est provisos ab Episcopo, qui dicitur resedisse, & alter est provisos a Papa, quia Episcopus negatur resedisse, tunc proviso ab Episcopo incumbit probare, quod Episcopus vere resederit; Vide *ib. n. 43.*

Quæ & qualis residentia Episcopi esse debeat ut suffragetur Alternativa, *ib. n. 63.*

Episcopo negligente conferre Beneficia in mensibus Alternativæ, devolutio immediata fit ad Papam, *ib. n. 61.*

Quando actus Alternativæ perfectus sit, & Episcopus uti eodem possit, *ib. num. 55. & seqq.*

Alternativa quando expirat, *ib. num. 44. & n. 62.*

ALTERNATIVA quoad aliqua Miscellanea.

Alternativa, ut verificetur, satis est alteram partem esse veram, & regulariter est electionis, non Ordinis. Vide verb. *Alternativa quoad Miscellanea n. 1. & 2.*

Fallit, si Alternativa sit posita inter diversas personas, & in primo ex nominatis subit major ratio, *ib. n. 3.*

In Alternativis electio regulariter est debito.

bitoris; fallit in Debitore moroso, & doloso, in Legatis alternativis, in pœnis alternative appositis, & quando Alternativa est posita in favorem Conditoris; *ib. n. 4. ad 8.*

In Alternativa prohibitionem sufficit alterum verificari, & Alternative petens non censetur præcise alterum petere, ac obligatus ad duo alternative, potest præstare, quod maluerit, ut liberationem consequatur; *ib. n. 9. ad 11.*

Alternativa, seu turnus inter Regulares eligendi alternatim modo ex una, modo ex alia Natione Superiores tum Generales, tum Provinciales, aliosque Officiales, an congruat, & liceat; *ib. n. 12.*

Electio coarctata ad paucos eligibiles est ipso Jure nulla, & hic multa ad rem; *ib. num. 13.*

Ubi talis Alternativa pro pace, & quiete, & pro servanda justitia distributiva legitime introducta, & concessa, est omnino servanda; *ib. n. 14.*

Ad hoc ut Alternativa legitime introducatur, debet concedi a Sancta Sede, vel fulciri ejus speciali auctoritate, & hic multa ad rem; *ib. n. 15.*

An talis Alternativa concedi, seu demandari possit a Capitalis Generalibus, & quomodo facienda subrogatio in Definitoriis Provinciarum Minorum habentium Alternativam; *ib. n. 16. & 17.*

Quomodo providendum Alternativæ, si moriatur Commissarius Generalis Ord. Minorum Observantium & Reformatorum; *ib. num. 18.*

AMBITUS pœna quæ sit? Vide verb. *Pœna art. 2. n. 13.*

A M E N T E S.

Amentes, & furiosi quando possint, & debeant, vel non, baptizari; Vide verb. *Baptismus art. 5. n. 2. 3. & 4.*

Amentes, & furiosi an, & quando sint capaces Sacræ Communionis; Vide verb. *Eucharistia n. 53. & verb. Paschalis Communio n. 29.*

Amentes, & furiosi quando sint, vel non irregulares; Vide verb. *Irregularitas art. 2. n. 12.*

AMERICA unde sit dicta? Vide verb. *Mundus.*

AMITA, & Amita Magna quæ sint; Vide verb. *Affinitas sub n. 15.*

AMITINI, & Amitinæ qui, & quæ sint; Vide *ib. sub dict. n. 15.*

A M O R.

Amor Dei, & proximi quid importet, & ad quid obliget; Vide verb. *Virtus a num. 34. ad 75. & Amor amicitiz, concupiscentiz, & initialis quid sint. Vide verb. Penitentia Sacram. art. 2.*

A M P H I B O L O G I A.

Amphibologia, seu æquivocatione, vel restrictione mentali uti quando, & quomodo liceat, vel non; Vide verb. *Juramentum art. 1. a n. 13. ad 26. & verb. Restrictio mentalis per tot.*

A M P L E X U S.

Amplexus, quando sint peccaminosi, vel non; Vide verb. *Luxuria a n. 72. ad 77. & n. 89. & 91. & verb. Sponsi n. 7.*

A N C I L L E.

Ancillæ teneros pueros vestientes, lavantes, eorumque pudenda tangentes, vel aspicientes, quando, & qualiter peccent; Vide verb. *Luxuria n. 78.*

Quomodo a Domino conveniebatur ille, qui Ancillæ suæ se junxisset; Vide verb. *Adulterium art. 1. in nov. add. n. 8.*

Ancillæ ad quid teneantur circa famulatum, quidve eis liceat, vel non; Vide verb. *Famula per tot.*

A N I M A.

Anima rationalis, seu intellectiva per se est forma hominis immortalis, & non ex substantia Dei, ac contrarium est hæresis; Vide verb. *Anima n. 1. 2. & 3.*

Nec simul cum carne nascitur, sed est certum, & firmum quod a Deo creatur; *ib. n. 4. & 5.*

Animæ hominum non fuerunt omnes creatæ in principio mundi; nec extra corpus, nec duæ in

In uno, nec una in omnibus, sed anima infunditur, & multiplicatur ad multiplicationem corporum, & contrarium asserens est hæreticus; *ib. n. 6. ad 10.*

Animæ mortuorum non vident ea, quæ apud nos geruntur, & quæ nobis bona, malave accidunt, suoapte ingenio minime assequuntur; tribus autem modis ea scire possunt, & assignantur; Vide *ib. n. 11. & 12.*

Animabus beatis fiunt notæ nostræ preces, vel ad eas deferentibus Angelis, vel in Verbo videntibus; *ib. n. 13.*

Animæ, quæ sine peccato post Baptismum separantur a Corpore, Cælo recipiuntur, sic etiam animæ, quæ pœnas condignas pro peccatis solverunt sive in corpore, sive in Purgatorio; *ib. n. 14.*

In Purgatorio patiuntur pœnas, quibus debuerant in vita satisfacere, juvantur suffragiis Fidelium, post Purgatorium in Cælum ascendent, ubi vident Deum sicuti est; *ib. n. 15. 16. & 17.*

Animæ, quæ sunt in Purgatorio, sunt securæ de sua salute, non tamen amplius in statu merendi; & quærentes requiem, ac horrentes pœnas non peccant; *ib. n. 18. 19. & 20.*

Liberatæ a pœnis per suffragia Fidelium, dum in Cælum recipiuntur, non minus beantur, quam si per seipsas satisfecissent pro illis pœnis; *ib. n. 21.*

Animæ in Purgatorio existentes, an possint pro nobis orare, vel aliquid de congruo mereri, vel impetrare; *ib. a n. 22. ad 26.*

Animas in gratia decedentium non recipi in Beatitudinem, nisi post diem Judicii, aliqui docuerunt, & varii dicunt hujus sententiæ fuisse etiam Joannem XXII., qui tamen ostenditur fuisse contrariæ; *ib. a n. 27. ad 30.*

Animas justorum ante diem Judicii visuras esse intuitive Deum post purgatam pœnam, si cum aliquo reatu ex hac vita decesserint, expresse definivit Benedictus XII. *ib. n. 31.*

ANNALES.

Annales, quid sint, & in quo distinguantur ab Historia; Vide verb. *Historia, Historicus n. 8. & 9.*

ANNALIS possessio quid disponat, & importet; Vide verb. *Beneficia art. 10. num. 109. ad 111.*

ANNIVERSARIA.

Anniversarium quid sit, & in quo sensu strictum sumatur. Vide verb. *Anniversarium n. 1. & 2.*

Anniversarium a quo tempore numerari debet, *ib. n. 27.*

Anniversaria, & Missæ de Requiem, quæ ex dispositione Testatorum (non ex placito Vivorum) cum cantu sunt quotannis celebrandæ, possunt cantari; etiam si ipsorum obitus dies inciderit in Festum duplex majus; *ib. num. 3. 4. & inter Decreta S. R. Cong. in 11. volum. n. 455. & 1279.* Non autem si inciderit in Duplex 2. Classis; *ib. num. 30. & inter Decreta ut supra n. 690.*

Anniversaria & Missæ de Requiem, quæ ex dispositione testatorum cum cantu sunt quotannis celebrandæ, possunt cantari etiam si ipsorum obitus inciderit in festo duplici majori; *ib. n. 29.*

Anniversaria, & Missæ de Requiem, quæ certo die dici debent, ut die tertia, septima, & trigesima, eo impedito, transferri possunt in sequentem diem; *ib. nu. 5. & inter Decreta ut sup. n. 19. & aliis ibi indicatis, vel anticipari possunt; ib. n. 6.*

Nullimode cani possunt Missæ de Requiem ad solum placitum vivorum in duplicibus, quandocumque est Officium excludens duplicia; *ib. n. 7.*

In Anniversario occurrente in die festo duplici secundæ Classis non potest cantari Missa de Requiem; *ib. n. 30.*

Infra octavas privilegiatas non possunt cantari Missæ Defunctorum in Anniversario & Officio solemni; *ib. n. 31.*

Missæ cantatæ Mortuorum infra Octavam Corporis Christi non sunt celebrandæ, nisi præsentem corpore; *ib. n. 32.*

Anniversaria & aliz Missæ pro defunctis certa die dicendæ, ea impedita possunt transferri in diem sequentem; *ib. n. 33. & 39.*

Exemplificatur cum Resolutione *Sacr. Rit. Cong. ib. n. 35.*

Et quid recurrente die tertio, septimo, & trigésimo in Parochialibus, in quibus per annum plerumque unus tantum Sacerdos celebrat; *ib. n. 36.*

Ex privata devotione Parochianorum in penitentium sæpius per annum pro eorum defunctis Anniversaria, potest in Ruralibus Ecclesiis cantari Missa solemnis de Requiem in festo duplici minori, altera Missa cantata de festo,

festis, ubi adsunt plures, vel saltem duo Sacerdotes, dummodo sermo sit de die vere Anniversaria a die obitus; *ib. n. 37.*

Non valentes satisfacere Anniversariis Defunctorum in diebus ferialibus, possunt ipsa adimplere in festis duplicibus, non tamen de precepto; *ib. n. 38.*

In die Anniversarii & Depositionis non potest cantari Missa Defunctorum loco conventualis; *ib. n. 40. & viceversa; ib. num. 41. & n. 42.*

Convivia & prandia tolerari possunt in Anniversariis defunctorum, ubi est consuetudo, & quatenus; *ib. n. 42.*

Habens iunctum onus faciendi celebrari Anniversarium 15. v. g. vel 20. Missarum pro anima fundatoris, non tenetur celebrari facere Missam cantaram, tamen nec de mente Testatoris Missæ privatæ dici queunt de Requiem, si dies Anniversaria incidat in duplici, & quodcumque est Officium excludens duplicia; *ib. n. 8. & 9.*

Anniversarium ordinatum a Testatore pro anima sua sine declaratione, an pro una vice, vel an in perpetuum, presumendum est perpetuo, & onera in fundo imposta pro Anniversariis transeunt cum eodem fundo; *ib. n. 12. & 13. & n. 45.*

Anniversarium relictum a Testatore, ut celebraretur pro anima sua in Ecclesia, in qua statuit sepeliri, cessat, si Testator culpabiliter se ipsum occiderit, aut in puteum se projecerit, secus autem, si pro anima sua, & suorum; *ib. n. 14. & 15.*

Auctoritas Episcopi in Anniversariis quænam sit; Vide *ib. n. 44.*

Quid Juris si quis Ecclesiæ, in qua sepulcrum elegit, legatum reliquerit pro Anniversario, & deinde mutato consilio alibi voluerit sepeliri, legato non revocato; *ib. n. 46.*

Quando & quomodo ab heredibus fundus, vel pro Anniversario tradi vel solvi debeat; *ib. n. 47. & seqq.*

Anniversaria non fixa, & alia similia, quæ expressa Testatorum, & Fundatorum voluntate prohibentur dari absentibus ex quacunque causa, & jubentur dari solummodo physice, & corporaliter interessentibus, non participantur ab habentibus Indultum a Papa, ut etiam in absentia possint participare &c. nec talia Anniversaria possunt reponi in distributionibus quotidianis per Episcopum, *ib. n. 16. ad 25.*

Anniversaria autem fixa, & alia similia, in quibus non adsit contraria dispositio Testa-

toris, & Fundatoris, participantur ab Interessentibus, ac si personaliter interessent, *ib. num. 26.*

De causis absentiarum pro participatione Anniversariorum, *ib. n. 48.*

ANNONAE.

Annonæ fraudatæ poena quæ sit, Vide verb. *Pana. art. 2. n. 54.*

ANNULUS.

Annuli prius ad signandum sunt adinventi, signatorii, & sigilla promiscue usurpati, dein ad ornamentum, & luxuriam mutati, verb. *Annulus n. 1. 2. & 3.*

Annulus Piscatoris quid sit, quare dicatur Piscatoris, & qualiter servetur, ac finiatur, *ib. n. 4. 5. & 6.*

Annuli usus in Missa prohibetur Protonotariis non participantibus, & Doctoribus quibuscunque, & Canonicis Cathedralium, *ib. n. 7.*

Possunt tamen Canonici Missam celebrare cum annulo aureo, & de rigore uti, sed sine gemma, & sine aliqua effigie, *ib. n. 7.* Benedictus tamen XIII. novissime in Concilio Romano statuit a Sacerdotibus, nisi Abbates sint benedicti, esse in celebratione deponendum, *n. 8.*

Communionem de manu Episcopi capiens aptea debet manum Episcopi osculari, non autem annulum, *ib. n. 9.*

Annulus Sacer quare tradatur novo Episcopo, Vide verb. *Episcopus. art. 2. n. 50.* Ejus antiquitas. Verb. *Annulus. num. 12.* Annulis nuptialibus antiqui utebantur Christiani, *ib.*

Annulus, cæteroquin Clericis prohibitus, a quibus Clericis ferri possit; & plura de annulis. Vide *ib. n. 10. & seqq.*

ANNUNCIATIO B. M. V.

Si festum Annunciationis Beatæ Mariæ Virginis occurrat feria 6. in Parasceve, vel in Sabbato Sancto; quando, & quomodo transferendum. Vide verb. *Annunciatio B. M. V. n. 1. & inter Decreta S. Rit. Congr. in tomo ix.*

Tria circa hujusce Festi translationes annotantur; *ib. a n. 2. ad 4.*

Si simul transferenda sint Festa S. Joseph, & Annunciationis, prius reponatur Annunciatio, deinde S. Joseph; *ib. n. 5. & inter Decreta ut sup.*

Annunciationis Festum non licet celebrare in Majori hebdomada, nec potest fieri ejus Officium in Dominicis Quadragesimæ, nisi in Ecclesiis sub Annunciationis invocatione dedicatis, *ib. n. 6.* & 7. concessum cum octava, *ib. n. 8.*

A N N U S.

Annus unde sit dictus, & qualiter, ut recte accipiatur in Sacris Canonibus, Bullis, Decretis, Statutis, & similibus, regulandus, distincte refertur. Vide verb. *Annus num. 1. ad 9.*

Anni initium non ubique eodem tempore, sed diverso pro diversis Regionibus, & variis styliis calculatur, ac assignatur usus tam antiquus, quam modernus, tam in actibus publicis, quam privatis, tum in Bullis, & Brevis Pontificiis, tum in Sacra Congregationum Decretis, *ib. n. 10. ad 15.*

Ne æquivocis laboremus, proprius uniuscujusque Regionis, ac Tribunalis Stylus est attendendus, *ib. n. 16.*

Annus unde dictus, quis sit, ejusque divisiones assignantur, & explicantur. Vide verb. *Kalendarium a n. 38. ad 50.*

Anni ab Orbe condito usque ad Æram Christi Vulgarem quot effluxerint. Vide verb. *Mundus n. 64.*

Annus inceptus quando haberi possit pro completo, *ib. n. 17.*

Quando in Statutis mentio fit de anno, num continuus, an utilis veniat, *ib. n. 20. & seqq.*

De Actionibus, quæ anno finiuntur, *ib.*

ANNUS Probationis, seu Novitiatus.

Annus Probationis ad quid institutus, & quando incipiat. Vide verb. *Annus probationis n. 1. & 2.*

Habitus Regularis de essentia, & substantia est deferendus a Novitiis per annum probationis, & fieri nequit in habitu sæculari, *ib. n. 3. 4.*

Pro admittendis ad annum probationis, seu Novitiatus, licet in Jure nulla reperiatur statuta præcisa ætas, tamen ex Sacra Congr. requiritur, quod saltem attingant 15. annum, *ib. n. 5. 6.*

Puella, quæ non complevit annum 12. recipi poterit interim pro educanda, sed regulariter Novitia vestiri non potest ante 14. annum expletum, & tunc de licentia Sacre

Congr. si velir esse formaliter Novitia ante 13. expletum, *ib. n. 7. 8.*

Conversi nequeunt recipi ante 20. ætatis suæ annum, *ib. n. 9.*

Annus probationis debet esse continuus, ita ut Novitius annum probationis animo Religionem deferendi interrumpens, licet per duas solas horas, teneatur incipere de novo annum Novitiatus: secus si dumtaxat intra claustrum aliquantisper latitasset; Imo non interrumpitur, etiam si Novitius retento habitu perterritus severitate &c. Monasterium abdite exeat causa se celandi, dummodo habeat animum redeundi, idque firmatur exemplo; *ib. n. 10. ad 13.*

Annus Novitiatus non interrumpitur, si Novitius Habitu Religionis indurus a Monasterio ex sui Superioris licentia exeat causa peregrinandi ad stationes &c. vel etiam si ob adversam valetudinem maneat extra Monasterium, *ib. n. 14. 15.*

Annus tamen Novitiatus interrumpitur a Novitia, quæ infirma morbo contumaci remittitur curanda domum, eo pacto, ut reversa reincipiat Novitiatum a capite, absque tamen Cæremoniis ad evitandas expensas; Sed si ipsum expleverat, potest, cum redit, admitti sine novo Novitiatu, *ibid. n. 16. ad 19.*

Annus Novitiatus non dicitur interrumpi, nec discontinuari a Novitiis, qui eo completo propter infirmitatem ante emissam Professionem cum licentia Superiorum exeunt, immo etiam si absque licentia, *ib. n. 20. 21.*

Sic etiam novitius, qui finito anno probationis fuit habitu spoliatus, potest iterum admitti, & profiteri absque novo Novitiatu, secus si habitum sponte deposuisset, *ib. n. 22. 23.*

Et sic etiam non interrumpitur Novitiatus a Novitio, seu Novitia, si intra annum Novitiatus a Capitulo dimittatur, & habitu Religionis expolietur, & postea mutata sententia ad Habitum restituatur antequam exeat a Monasterio, *ib. n. 24.*

Annus Novitiatus debet esse completus de momento in momentum, licet bissextili, adeo ut Professio facta, nondum completo anno, etiam per modicum tempus, esset nulla, *ib. n. 25. ad 28.*

Anno probationis completo non potest a Superioribus Regularibus ultra protrahi tempus probationis, non solum reluctante Novitio, sed neque ipso consentiente, *ib. n. 29. 30.*

Monialibus elapso tempore Novitiatus, si ha-

habiles sint, præfigendus est terminus 15. aut 30. dierum ad deliberandum, num velint profiteri, necne; & si renuant profiteri, remittendæ sunt ad parentes, aut consanguineos; *ib. n. 31.*

Aliqua rationabili, aut iusta interveniente causa possunt Superiores annum probationis, & Professionem prorogare usque ad sex menses, & non ultra inconsulta Sede Apostolica; *ib. n. 32. ad 35.*

Annus Novitiatus, sicuti & Professio sub pœna nullitatis debet necessario fieri in Conventibus designatis, & dantur ad hoc Decreta; *ib. n. 36. ad 39.*

Non obstant tamen allegata Clementina Decreta, quin possit aliquis a Superioribus ad Habitum recipi in Conventu non designato, ut sic ejus Filius instituat, dummodo postea transmittatur ad Conventum designatum, & ibi integrum Novitiatus annum peragat, & inspecto effectu dicitur admittus, & receptus in Conventu designato; *ib. n. 40. ad 42.*

Annus probationis non potest renunciari, neque a Novitio, neque a Monasterio, estque necessarius etiam in Religione Hierosolymitana; *ib. n. 43. 44.*

Immo hodie ex Concilio Tridentino annus Probationis consensu mutuo utriusque partis, novitii nempe, & admittentium illum ad Professionem, diminui nullo pacto potest; *ib. n. 45.*

Equites Ordinum Militarium annum Probationis non habent secluso Statuto; *ib. n. 46. & 47.*

Privilegium Professionis ante annum Probationis pro Monialibus S. Dominici in articulo Mortis constitutis. Vide *ibid. n. 48. & seqq.*

ANNUS SANCTUS.

Annus Sanctus unde sumpserit originem, & denominationem, quidque penes Catholicos ejus nomine veniat? Vide verb. *Annus Sanctus n. 1. & 2.*

Varie circa Anni S. seu magni Jubilæi inchoationem, & institutionem extitere opiniones, quæ referuntur, & assignatur, quare a Bonifacio VIII. fuerit indictus pro unoquoque centesimo; *ib. n. 3. ad 7.*

Annus Sanctus sic a Bonifacio dispositus, fuit statim a Deo tamquam sibi gratissimus miraculis comprobatus, multitudine ex cunctis Universi plagis pene innumera accurrente

condecoratus, ac divina Providentia mirabiliter diratus; *ib. n. 8. ad 10.*

Annus Sanctus a Bonifacio VIII. pro unoquoque centesimo determinatus, fuit postea ad quinquagesimum a Clemente VI. & ad trigessimum tertium ab Urbano VI. redactus; idque ratum habuerunt, servaruntque Martinus V. & Nicolaus V. *ib. n. 11. 12. & 13.*

Exinde Paulus II. statuit, ut in posterum Jubilæus perageretur quolibet anno 25. idque usque ad præiens servatur; *ib. n. 14. 15.*

Annus Sanctus publicatur die Ascensionis Domini præcedentis anni, incipit a primis Vesperis ejusdem Nativitatis Domini, & durat usque ad primas Vesperas ejusdem Nativitatis anni sequentis; *ib. n. 16. 17.*

Porta Sancta quare sic dicta? quibus ceremoniis aperiatur, & claudatur; *ib. n. 18. ad 23.*

Pro Anni Sancti Jubilæo lucrando indictæ sunt variz Basilicæ visitandæ. Vide *ibid. n. 24. ad 27.*

Tales Basilicæ debent visitari per triginta vices a Romanis, & incolis Urbis, & per quindecim vices ab exteris, & quandoque aliter indultum; *ib. n. 28. ad fin.*

ANTICRYSEOS pactum quid sit; & an sit illicitum, & usurarium, vel non? Vide verb. *Hypotheca n. 32.*

ANTIPODES an existant, unde dicti, & qui sint? Vide verb. *Mundus a n. 108. ad 110.*

ANTIQUATA propositio quæ sit? Vide verb. *Propositiones damnatae, n. 44.*

APES evolantes quando fiant de dominio capientis, vel non? Vide verb. *Dominium, art. 3. n. 15. 16.*

APOCRYPHÆ Indulgentiæ, revocatz, variz sunt. Vide verb. *Indulgentia, art. 5. per tot.*

APOCRYPHA propositio quæ sit? Vide verb. *Propositiones damnatae, n. 43.*

APOGEUM quid? Vide verb. *Mundus n. 138.*

APOSTASIA, APOSTATA.

Apostasia ex vi nominis quid significet, & importet, ac quoruplex sit? dein quid sit Apostasia, & Apostata a Fide, & quomodo differat ab hæresi? Vide verb. *Apostasia, n. 1. ad 5.*
Apo-

Apostataz incurrent omnes pœnas, quas incur-
runt Hæretici, & alias majores & gravio-
res; *ibid. num. 6. 7. 8.*

Quæ autem pœnz de jure sint statutz
Hæreticis, & consequenter Apostatis? Vide
verb. *Hæreticus*.

Apostataz a Fide in Turcarum ditionibus exi-
stentes, si ibi redeant ad pœnitentiam, ad
quid teneantur? *ibid. num. 10.*

Apostataz reversi ad Fidem in terris infidelium
tuta conscientia qualem habitum deferre pos-
sint; & an arcedi a Sacramentis; *ibidem*
num. 11. 12.

Apostatam pœnitentem in articulo mortis con-
stitutum, & in terris infidelium existentem
quomodo Confessarius absolvere debeat, &
qualiter se gerere deberet Pœnitens, si tunc
ad fuz Fidei confessionem invitaretur; *ibid.*
num. 13. ad 16.

Apostasia a Fide per Chirographum fraude
Dæmonis facta nullum Jus illi tribuit, &
reconciliandus est Apostata, absque eo quod
cogatur Chirographum reddere; *ibidem nu-*
mer. 17. 18.

Apostasia ab Obedientia late, & stricte capta
quid sit, ut etiam Apostasia a Religione;
ibid. num. 19. 20. 21.

Qui a Religione professa etiam sine legiti-
ma facultate ad aliam laxiorem Religionem
transiret, non esset rigorose, & proprie Apo-
stata; *ibid. num. 22. & num. 74. & seqq.*
Apostasiam vere incurrit, & dicitur Apostata,
qui a Religione temere discedit cum animo
non amplius redeundi, etiamsi retineat Ha-
bitum; *ibid. num. 23. 24. num. 76. & seqq.*

Quod si cum animo redeundi quis disce-
dat, non est proprie Apostata, sed fugiti-
vus; in praxi tamen communiter accipiun-
tur, & tractantur ut veri Apostataz, qui ex-
tra claustra sine Superiorum licentia, Habi-
tu etiam retento, & cum animo redeundi
ad Religionem vagantur; *ib. n. 25. ad 28.*

Non est tamen Apostata Regularis, qui
injuste, & notabiliter gravatus a Superiore
recta via ad Generalem, Provincialem, aut
alios, ad quos de jure, accedit absque licen-
tia Superioris; sed dicitur appellare de fa-
cto, quamvis antea non appellaverit; *ibid.*
num. 29. ad 36.

Debet tamen talis Religiosi gravamen esse
patens, vel probatu facile; & ad justifica-
ndum suum recursum, ac ut nulla pro foro
etiam externo sit Apostasiz umbra, & suspic-
io fugæ, nec contra eum militent sancita a
Sacr. Congr. Regul., dignus traditur modus,

Tom. X.

ac salutaris datur instructio; *ibid. num. 37.*
38. 39.

Tenent plurimi, quod in tali casu pericu-
loso posset etiam Regularis habitum dimit-
tere absque incurfu Apostasiz, & sic directe
ad Superiorem accedere; Dummodo vere,
& certo timeat, quod in itinere capiarur,
& recedatur per vim ad manus Superioris
gravantis; *ibid. num. 40. 41.*

Quinimo pericula virandi causa licet Cle-
ricis arma deferre & comam; *ib. n. 42. 43.*

Regularis cum Litteris obedientialibus iti-
nerans, & ad liberius divagandum Habitum
Regulari incedens non est Apostata, nec fu-
gitivus; *ibid. num. 44. 45.*

Ligatur tamen excommunicatione lata in
Regulares temere Habitum dimittentes libe-
rius vagandi causa, eamque etiam incurrit,
qui habitum defert, sed ita coopertum, ut
cognosci non possit; *ibid. num. 46. 47.*

Regulariter quantumcumque Habitus etiam
ex lascivia relinquatur, ac cooperiatur, si
non relinquatur animo deliberato illum non
reassumendi, non contrahitur Apostasia, *ib.*
num. 48.

Pœnz Apostasiz a Religione, seu statu Re-
ligioso de jure communi sunt variz, quæ
assignantur, & declarantur; *ib. a. n. 49. ad 54.*

Præter pœnas a jure communi statutas
sunt etiam aliz, ut privatio vocis activæ,
& passivæ, carceris, flagellationis &c. juxta
peculiares Religionum Constitutiones; *ibid.*
num. 55.

Apostatas, & fugitivos recipientes, & retinen-
tes, vel occurrantes, aut eis pro fuga, &
Apostasia consilium, aut auxilium præstantes
peccant mortaliter, & ipso facto excommu-
nicationem incurrunt; *ibid. num. 56.*

Prælati, seu Superiores Regulares tenentur
fugitivos, seu Apostatas requirere, & revo-
care, & eos cogere, ut ad Ordinem rever-
tantur; *ibid. a. num. 57. ad 60.*

Apostataz a Religione debent recipi, salva re-
gulari disciplina, dum pœnitentes recedunt,
non obstantibus Constitutionibus prohibenti-
bus recipi eos, qui ter apostatarunt; *ibidem*
num. 61.

Apostasia a Sacro Ordine, & Apostata ab illo
quis sit, & quæ ejus pœna; *ibid. num. 63.*
ad 67.

Apostataz & fugitivi Regulares quomodo ab-
solvantur a summo Pœnitentiaro, *ibidem*
num. 68. & 69.

Apostataz nullatenus admittuntur ad allegandam
quamcumque causam super nullitate Professio-
nis

L

nis

nis Regularis, seu Monasterium redire coguntur; *ibidem* num. 70.

Apostolus declarantur illi, qui post unicam Sententiam latam pro nullitate Professionis, etiam appellatione non interposita habitum abjecerint; *ibid.* num. 71.

Item ii, qui post sibi indultam restitutionem in integrum e Religionis claustris migrare præsumunt, *ibid.* n. 72.

Constitutio San. Mem. Benedicti XIV., qua Regulares Apostolus ad suos Ordines cum poenarum condonatione revocantur, *ibid.* num. 73.

APOSTOLUS.

Apostolus idem est ac latine missus; Apostoli omnes fuerunt baptizati Baptismo Christi; solus Petrus a Christo, a Petro Andreas, & Joannes, & ab eis cæteri, Vide verb. *Apostolus* n. 1. 2. 3.

Apostoli omnes a Christo ordinati sunt Sacerdotes, & Episcopi, ac etiam immediate ab ipso munus Apostolatus acceperunt; *ibid.* a n. 4. ad n. 11.

Apostoli singuli posuerunt suum Articulum in Symbolo, & verisimilius juxta ordinem traditum a Scoto; *ib.* num. 12. 13. 14.

Apostolorum Canones recipiendi, & tenendi sunt omnes, prout recipiuntur a Synodo, & afferuntur; *ibid.* n. 15. 16.

Apostolorum traditiones non possunt in dubium revocari, & ab omnibus sunt observandæ; eorumque literas contemnens est Hæreticus; *ibid.* n. 17. 18.

Apostoli cum Christo habuerunt usum, & dominium aliquorum mobilium, & affirmare contrarium est hæreticum: de multis poterant disponere, ac de pecunia non habenda præceptum non fuit rigorosum; *ib.* n. 19. 20. 21.

Plura notantur, quæ ad Apostolos pertinent, & in quibus vel erravit Auctor, vel aliqua præterit; *ibid.* n. 22. ad finem.

APOSTOLI, idest Litteræ missoriæ.

Apostoli, unde dicti? Quidque eorum nomine veniat? Vide verb. *Apostoli*, idest *Litteræ missoriæ* n. 1. 2. & n. 14.

Isti Apostoli, qui petuntur in casu appellationis, interdum vocantur Epistolæ, & interdum Dimissoriæ, & cur dimissoriæ? *ibid.* num. 3.

Apostolorum quinque sunt species, quæ assignantur, ac singillatim expenduntur; *ib.* n. 4. ad 9.

Si Judex requisitus non tradit Apostolos, & appellanti eos denegat, & postea procedit in causa, non valet processus, nisi renunciatum fuisset appellationi; *ibid.* n. 10.

Si appellans non petat Apostolos infra 30. dies, censetur renunciare appellationi; & si Judex eos denegat, vel infra præmissum tempus malitiose, aut negligenter ei tradere prætermittit, non valet ejus interim confectus processus; *ibid.* n. 11. 12. 13.

Quænam solemnia Apostolorum de jure Rom. *ibid.* n. 15. & 16.

Apostolorum usus in Jure Ecclesiastico; *ibid.* n. 17. & seqq.

Apostoli dicti Apostilli; *ibid.* n. 18. Vide verb. *Appellatio artic.* 7.

APPELLATIO

Quoad ea, quæ concernunt ejus esse, divisionem, & finem.

Appellatio quid sit? Estque alia judicialis, & alia extrajudicialis, ac utraque declaratur; Vide verb. *Appellatio art.* 1. n. 2. ad 5.

Appellatio Judicialis & extrajudicialis tripliciter differunt inter se, & assignantur; *ibid.* n. 6. 7. 8.

Appellatio de Jure Canonico extrajudicialis, minime permixta est de jure Civili; *ibid.* n. 16. & seqq.

Causæ de Jure Canonico extrajudicialis appellationis recensentur; *ibid.* n. 19. & seqq.

Appellatio alia est rationalis, seu legitima, alia frustratoria, & alia frivola, seu levis, quæ explicantur; *ibid.* n. 10. 11.

Appellatio propter tres causas potissimum introducta est, quæ proponuntur; *ibid.* num. 12. 13. 14.

Fieri potest, ut licet sententia prioris Judicis sit formaliter justa, isque recte processerit, ea tamen ab Appellationis Judice propter novas allegationes rescindi debeat; *ib.* n. 15.

In Appellatione judiciali appellans, ea, quæ in prima instantia non probavit, adhuc probare, & quæ non deduxit, deducere potest; *ibid.* n. 29.

De differentia appellationem inter & Relationem, & de forma ac solemnitate Relationis, *ibid.* n. 27.

APPELLARE quis possit, vel non?

Appellare potest omnis a Judice injuste gravatus, etiam si juraverit stare sententiæ; & etiam si

etiamſi Excommunicatus, Vide verb. *Appellatio* art. 2. n. 1. 2. 3.

Imo non ſolum qui gravatus exiſtit, ſed etiam alii, quorum intereſt, appellare poſſunt; hocce reſeratur, *ibid.* n. 4. ad 10.

Utraque pars litigantium appellare poteſt ab eadem ſententia continente plures articulos, quatenus in aliquibus utriusque parti eſt contraria, *ibid.* n. 11.

Si in eadem ſententia plures reperiantur gravati, licet unus ſolus appellet, iſte debet audiri, & ejuſ appellatio pro omnibus prodeſt, ſi eadem ſit ratio, & cauſa pro omnibus, *ibid.* n. 12.

Plura de communione appellationis; Vide *ibid.* n. 19. & ſeqq.

Aſſignantur omnes, qui appellare non poſſunt, *ibid.* n. 25. ad 32.

APPELLARI a quo Iudice, & ad quem poſſit, vel non?

Appellari poteſt ab omnibus Iudicibus Iudicem ſuperiorem cognofcentibus; Vide verb. *Appellatio* art. 3. n. 1. 2. 3.

Exornata quæſtionem a quonam Iudice appellari poſſe, Vide *ibid.* n. 47.

Appellantes a Papa ad ſaturum Concilium Generale, quicumque ſint, excommunicantur in Bulla Cœnæ: Et ſi ſint Univerſitates, Collegia, vel Capitula, interduntur. Insuper ſunt Schiſmatici, multaque alias pœnas incurrunt, *ibid.* n. 4.

Appellari neque poteſt a Concilio Generali legitime congregato, & approbato, nec a ſententia totius Congregationis Cardinalium, nec a Supremis Tribunalibus, *ibid.* num. 5. ad 7.

Appellatio regulariter fieri debet gradatim ad proximum, & immediatum Superiorem ejus, a quo appellatur, non autem omiſſo medio ad remotum, & mediatum, idque jure merito cautum, *ibid.* n. 8. 9.

Excipiuntur tamen plures caſus, in quibus immediate ad Majorem appellari poteſt, omiſſis Iudicibus intermediis, & exhibentur; *ibid.* n. 10. ad 18.

Quid ſi utraque pars litigantium appellet a ſententia ſui Iudicis, v. g. Episcopum, & una appellet ad Archiepiſcopum, & altera immediate ad Papam, *ibid.* n. 19. 20.

Appellari non poteſt regulariter loquendo a Iudice ſæculari ad Papam, niſi litigantes ſint temporali juriſdictioni Papæ ſubjecti, *ibid.* n. 21. 22.

A Regularibus etiam, & potiſſimum, gradatim eſt facienda appellatio, nullimode tamen poſſunt ipſi appellare ad Iudices extraneos, ſeu ad Tribunalia ſæcularia, aliter ipſi, & eos admittentes incurrunt excommunicationem latæ ſententiæ, *ibid.* n. 24. 25.

Immo nec licet Regularibus appellare ad Iudices Eccleſiaſticos, quibus non ſubduntur, alias ipſi & Iudices eos admittentes incurrunt excommunicationem latæ ſententiæ, *ibid.* n. 26. 27.

Ordinariis idcirco eſt omnino prohibitum, ne ſe ingerant in cognitionibus cauſarum Regularium tam Civilium, quam Criminalium, quinimo Nuncii Apoſtolicæ recipere non debent Appellationes Regularium, ſed relinquere gradatim a ſuis ſuperioribus cognofcendas, *ibid.* n. 28. 29.

Nec licet Regularibus recurrere extra Ordinem ad quæcumque perſonas, tam Eccleſiaſticas, quam Sæculares, etiamſi Cardinalatus honore, & excellentia Ducali, Regali, & Imperiali fulgentes, pro conſequentibus honoribus, dignitatibus &c. in ipſo Ordine, *ibid.* n. 30. ad 45.

Eſt hic inſimul advertendum, quod non ſolum eſt prohibitum Regularibus ſubditis recurrere extra Ordinem uti ſupra, ſed inſuper ſub graviffimis pœnis, & etiam Excommunicationis latæ ſententiæ eſt prohibitum Superioribus Regularibus ad inſtantiam quarumcumque perſonarum extra ſuos Ordines Officia, & dignitates eis concedere, *ibid.* n. 46. & verb. *Recurſus* n. 18. & ſeqq.

Utrum a Sententia Subdelegati ad Subdelegantem, an vero ad Subdelegantis Superiorem interponenda ſit appellatio, *ibid.* num. 48. & ſeqq.

Num a Sententia Iudicis Eccleſiaſtici in cauſa Sæculari lata appellari poſſit ad Superiorem laicum, *ibid.* n. 49.

Siquis in appellatione erraverit, ut quum ad unum appellare debetur, ad alium appellaverit, num cauſa remittenda ſit ad priorem Iudicem, *ibid.* n. 50. & ſeqq.

APPELLATIO a quibus ſententiis, & cauſis fieri poſſit.

Duplex eſt ſententia, deſinitiva una, interlocutoria altera; quæ utraque ſit, & cur Interlocutoria ſit diſta? Vide verb. *Appellatio* art. 4. n. 1. ad 4.

Sententia interlocutoria ſubdividitur in mere-Interlocutoriam, in Interlocutoriam ha-

berent vim definitivam, & quæ sint utraque; *ibid. num. 5. ad 7.*

De Jure Canonico appellari potest, & a sententia definitiva, & ab interlocutoria; *ibid. num. 8.*

Dummodo ramen interlocutoria vim habeat definitivam; *ibid. num. 64. & seqq.*

Et quænam sententia interlocutoria dicatur habere vim definitivam, & habere damnum irreparabile, ut fiat appellationi locus; *ibid. num. 65. & seqq. & num. 8. & seqq.*

Differentia inter appellationem ab interlocutoria sententia, & a definitiva; *ibid. num. 78. & seqq.*

Si est reformata sententia interlocutoria in instantia appellationis, tota causa ad Judicem Appellationis devolvitur, neque locus est remissioni; *ibid. num. 93.*

Limita; *ibid. num. 95.*

In appellatione facta in judicio ab Interlocutoria decem requiruntur, quorum si unum solum defuerit non valebit appellatio, & enumerantur per singula; *ibid. a num. 9. ad 19.*

De Jure Civili appellari potest solum a sententia definitiva; Ab interlocutoria vero, etiam si prædicta decem concurrant, non potest appellari, nisi in quibusdam casibus, & ad hos dignoscendos dux præbentur regulæ; *ibid. num. 20. ad 23.*

Concilium Trid. statuit, quod quantum ad hujusmodi appellationes conformiter Juri Civili procedatur etiam in Jure Canonico, & inde est, quod universaliter loquendo appellari potest in quatuor casibus tantum, qui adducuntur cum annotatione debita ad primum; *ibid. num. 24. ad 30.*

Extra recensitos casus ab Interlocutoria, vel quovis alio gravamine ante definitivam sententiam hodie in judicio appellare non licet, uti licebat de jure veteri; *ibid. num. 31.*

Inhibitio autem ista Concilii comprehendit solum appellationes judicialiter factas in judicio, non autem appellationes judicialiter factas extra judicium; *ibid. num. 32.*

Ex supra firmatis universalibus conclusionibus varii inferuntur casus, in quibus appellatio admittitur ab Interlocutoria, vel quia vim definitivam habet, vel quia damnum irreparabile continet, iique singillatim referuntur; *ibid. a num. 33. ad 47.*

Casus, in quibus Jura prohibent appellate, recensentur, & brevibus verbis includuntur, & enucleantur; *ibidem num. 48. ad 61.*

APPELLATIO a correctione superioris, sive Regularis, sive Sæcularis, & a Censuris, quandoque sit prohibita, vel non?

Appellatio a legitima correctione Superioris sive Regularis, sive Sæcularis, est omnibus subditis prohibita; admittitur tamen si in corrigendo modum excedat; Vide verb. *Appellatio art. 5. num. 1. & 2.*

A correctione morum facta a Prælato, seu Superiore extrajudicialiter, seu paternaliter, & ad poenitentiam nullo formato Processu judiciali admittitur appellatio subditi solum quoad effectum devolutivum; non autem quoad suspensivum; *ibid. num. 3. 4.*

Hinc Appellatio quoad effectum suspensivum non admittitur a Visitatione Ecclesiæ Cathedralis, & personarum ipsius ab Episcopo facienda, nec a decreto in Visitatione facto; *ibid. num. 5. 6.*

Quomodo distinguendum in questione, utrum admittatur appellatio quoad effectum suspensivum a decreto lato in Visitatione; *ibid. num. 22. & seqq.*

Appellationis cujuscunque prætextu nequaquam potest impediri, seu retardari Diocesanæ Synodi celebratio, nec actorum executio; *ibid. num. 7. 8.*

A mandato de residendo in Visitatione edito non datur appellatio ad effectum suspensivum, sed solum devolutivum; at a correctione morum, judicialiter formato processu, admittitur quoad utrumque; *ibidem num. 9. 10.*

Appellatio a Censuris absolute ab homine latis admittitur solum quoad effectum devolutivum, a latis sub conditione admittitur quoad utrumque ante conditionis eventum: ut etiam quoad utrumque admittitur a comminatis; *ibid. num. 11. ad 17.*

Hinc si quis citetur ad adducendam rationem, quare non debeat excommunicari, hic poterit appellare, & Ordinarius tenebitur huic appellationi deferre; e contra vero si quis citetur ad adducendam rationem, quare non debeat declarari incidisse in excommunicationem; *ibid. num. 18. 19.*

Ad uberiorem notitiam, & solidiorem confirmationem præsentis materiae adducitur declaratio Sac. Congreg. Episc. de mandato Clementis VIII. edita, aliaque decreta Sac. Congr. Conc. *ibid. num. 20. 21.*

De appellatione a sententia incurfus censurarum plura; *ibid. num. 25. & seqq.*

APPELLATIO quoad vim, & effectum
Clausulæ: *Appellatione remota*.

Causas committere cum Clausula *Appellatione remota* potest solus Papa in causis Ecclesiasticis ubique terrarum, & in causis profanis Papa in locis suæ temporalis Jurisdictionis; Imperator, Reges, & omnes Principes Supremi in suis respectivis dirionibus, & non alii; Vide verb. *Appellatio* art. 6. num. 1. ad 4.

Vi Clausulæ *Appellatione remota* censetur prohibita omnis Appellatio, quæ a jure expresse concessa non reperitur; *ibid.* num. 5.

Per clausulam *Appellatione remota* non solum non prohibentur appellationes a jure expresse concessæ cum adjecto: *Non obstante clausula: Appellatione remota*, sed neque prohibentur appellationes a jure expresse concessæ, & approbatæ, licet sine tali adjecto; *Non obstante clausula: Appellatione remota; ibidem* num. 6. 7.

Clausula *Appellatione remota* plures operatur effectus, quorum præcipui recensentur, *ibid.* a num. 8. ad 13.

Declaratur Auctor, *ibid.* num. 14.

Clausula *Appellatione remota* non præjudicat tertio, qui pro suo interesse appellare intendit, *ibid.* n. 15. & seq.

De Clausula *Omni & quacumque appellatione remota*. Vide, *ibid.* num. 17.

APPELLATIO quoad Fatalia.

Appellationum Fatalia quid sint, unde dicantur, & quoruplicia? Vide verb. *Appellatio* art. 7. num. 1. 2. 3.

Fatalia, seu tempora interponendæ Appellationis de jure antiquo erant duo dies in causa propria, tres in aliena, seu procuratorio nomine assitata; at de jure novo sunt dies 10. a die gravaminis illati, vel latæ sententiæ, & scientiæ numerandi, & currunt statim a momento habitæ notitiæ &c. de momento in momentum, & continue: *ib.* n. 4. ad 8.

A sententia dubia, eaque ad instantiam Partium a Judice declarata utrum intra decem dies ab ejus publicatione, an intra decem dies a declaratione ipsius sit appellandum, *ibid.* num. 27.

A sententia conditionali quando sit interponenda appellatio, *ibid.* num. 28. & quando sit appellandum, *ib.*

Tom. X.

Procuratore existente apud acta, eoque non appellante, an post decem dies a lata sententia Dominus appellare queat; *ib.* num. 29. & seq.

Decendum ad appellandum an, & a quo tempore currat contra tertium, *ibid.* n. 31.

Quando appellatio a gravamine momentaneo vel successivo interponi queat, *ibid.* num. 32. & 33.

Fatalia, seu tempora petendi Apostolos; Vide verb. *Apostoli*, idest *Litteræ Missivæ*. Verb. *Appellatio* art. 7. n. 9.

Fatalia, seu tempora præsentandæ appellationis de jure civili sunt sex menses, de jure vero Canonico videtur relictum dispositioni Judicis a quo, *ibid.* num. 10. 11.

In appellatione extrajudiciali an petendi sint Apostoli, *ibid.* n. 33.

Fatalia, seu tempora finiendæ appellationis de jure sunt 12. menses, & ex causa necessaria, & evidenti biennium, ita tamen ut Judex a quo secundum locorum distantiam, & personarum, & negotii, seu causæ qualitatem, prout expediens judicaverit, possit brevius tempus præfigere, *ib.* n. 12.

Hoc tempus est numerandum non a die latæ sententiæ, sed a die interpositæ appellationis, & qualiter; *ibid.* n. 13. 14. 15.

Fatalia, seu tempora unius anni, & ex justa causa biennii ad prosequendam & finiendam appellationem a jure concessa, non currunt legitime impedito, *ibid.* num. 16.

Impedimenta legitima, quorum quodlibet sufficit, ut appellans etiam elapso biennio habeat jus ad prosequendam appellationem, enumerantur a Canonistis communiter sex, & expenduntur, *ibid.* num. 17. ad 22.

Ad hoc tamen, ut unumquodque ex dictis impedimentis sufficiat ad prosequendam appellationem post elapsum biennium, debet esse reale, & veridicum, & quod tale evidentiissima probatio constet, idque evincere incumbit appellanti, *ib.* n. 23. 24.

Imo nedum appellanti incumbit onus probandi, sed insuper probare debet, quod diligentiam adhibuerit ad removendum tale impedimentum, & appellationem prosequendam, *ibid.* n. 25. 26.

Si appellans partim negligens, partim impeditus fuerit per anni cursum, an eidem concedendum biennium, *ibid.* num. 34.

An Judex tempora appellationis arctare, & viceversa prorogare possit, *ibid.* n. 35.

APPELLATIO coram quibus, quomodo, & quoties fieri debeat, & possit?

Appellatio regulariter debet fieri coram *Judice a quo*, & in ejus copiz defectu coram *Judice ad quem*, & intimari *Judici a quo*; at in defectu utriusque appellari potest coram viris honestis, vel saltem coram uno honesto, adhibitis ei testibus; Vide verb. *Appellatio art. 8. n. 2. ad 4.*

Dato quod aliquis justo metu cadente in constantem virum correptus non auderet appellare coram *Judice a quo*, tunc sufficeret, quod coram honestis viris intra 10. dies protestaretur se velle appellare a sententia contra se injuste lata, sed detineri justo timore *Judicis a quo*, *ibid. n. 5. ad 7.*

Appellatio potest fieri duplici modo, qui assignatur, & declaratur, *ibid. num. 8. 9. 10.*

Appellatio potest fieri nedum per hæc verba expressa *appello*, vel *provoco*, sed etiam per alia æquipollentia, & nedum scriptis, ac verbis, sed etiam facto; Dummodo serventur necessaria, quæ nominantur, *ib. num. 12. 13.*

Appellatio generalis super omnibus causis, quæ contra appellantem quovis tempore possint moveri, non potest fieri, & non admittitur, bene vero respectu cujuscumque gravaminis, quod in aliqua determinata causa sibi quis timet esse inferendum, *ib. n. 15. ad 17.*

Appellatio a sententia Interlocutoria, vel a gravamine extrajudiciali debet fieri in scriptis petendo Apostolos, & expressa in specie causa rationabili appellationis, aliter est invalida, *ibid. a n. 18. ad 20.*

Appellatio vero a sententia definitiva, si ea fiat statim, ac est lata sententia, & adhuc *Judice pro Tribunali sedente*, & nondum ad alia divertente, potest fieri viva voce, si vero fiat ex intervallo, etiam ipsa debet fieri in scriptis, *ibid. num. 21. 22.*

In appellatione a definitiva non est necesse exprimere causam appellationis in specie, sed sufficit dicere in genere *appello*, quia *gravatus sum*, vel *quia lata sententia est injusta*, nulla expressa in specie causa, vel gravamine, *ib. n. 23. 24.*

In eadem causa non potest ab eodem tertio appellari a sententia, quæ fuit bis confirmata; potest tamen ab eodem pluries appellari, si pluries gravaretur super diversis articulis, licet in una eademque causa; *ib. n. 25. ad 29.*

In eadem causa, & super eodem articulo licet utrique parti collitigantium bis appellare successive, & adhuc quilibet tertius, cujus inter sit, potest appellare, non obstante quod utraque pars litigantium jam bis appellaverit, *ib. n. 30. 31. 32.*

De variis appellationum formulis, *ibid. num. 33. & seqq.*

APPELLATIO quoad effectum suspensivum, & devolutivum.

Appellationis effectus principaliter est duplex, suspensivus scilicet, & devolutivus, & utraque exponitur; Vide verb. *Appellatio art. 9. n. 1. 2. 3.*

Appellatio a sententia Definitiva regulariter parit effectum suspensivum jurisdictionis *Judicis a quo* respectu causæ appellatæ, *ibid. num. 4. 5.*

Potest tamen appellans recusare *Judicem a quo* tamquam suspectum etiam in aliis causis, si non sint de notoriis, & manifestis, *ibid. num. 6. 7.*

Appellatio a Definitiva in variis casibus non parit effectum suspensivum jurisdictionis *Judicis a quo*, & primo in casibus a jure expressis, & supra allegatis in art. 4. Deinde, in aliis casibus, qui assignantur, & comprobantur, *ib. n. 8. ad 15.*

Appellatio a sententia interlocutoria, si sit super aliquo articulo, sive quæstione incidenti, vel gravamine ita connexo cum causa principali, ut causa principali non discussa, nec possint definiri, & discuti incidens, vel connexum, parit effectum suspensivum jurisdictionis *Judicis etiam* super cognitione ipsius causæ principalis, *ib. n. 16.*

Appellatio ab Interlocutoria, etiam si sit super aliquo articulo, sine quo causa principalis terminari potest, adhuc parit effectum suspensivum jurisdictionis *Judicis a quo*, nedum super illo articulo, in quo est appellatum, sed etiam super cognitione ipsius causæ principalis, *ib. num. 17. 18.*

Appellatio legitima ultra effectum suspensivum parit etiam effectum devolutivum, ita ut causæ cognitio devolvatur ad *Judicem ad quem* appellatur, & ipse de justitia appellationis cognoscere debeat, & non *Judex a quo*. Imo *Judex ad quem* non solum cognoscere potest de justitia appellationis, sed etiam hac probata causam principalem examinare, & sententialiter definire potest; *ib. n. 19.*

Appellatio a sententia Definitiva devolvit ad Judicem *ad quem* non solum causam principalem, sed etiam ejus accessoria; nec tunc ipse Judex *ad quem* potest causam remittere ad Judicem *a quo*, sed tenetur propria sententia eam ultimare, & definire *ibid. num. 20. 21. 22.*

Appellatio a sententia interlocutoria, si sit probata legitima, devolvit totam causam ad Judicem *ad quem*; sin autem, debet Judex *ad quem* remittere causam principalem Judici *a quo*; & irrationabiliter ac frivole appellantem in expensis condemnare; *ibidem num. 23. 24.*

In casu autem quod Judex *a quo* jam ipsi appellationis frivole, & illegitimæ detulerit, concedendo v. g. Apostolos dimissorios, vel reverentiales, tunc Judex *ad quem*, non obstante quod appellatio sit frivola, & illegitima, adhuc potest in tota causa procedere, ipsamque totaliter terminare, nec tenetur, ut prius ipsam remittere Judici *a quo*; *ibid. num. 25.*

De effectu appellationis, in quo tam appellantis, quam appellati, quam Judicis *a quo*, & Judicis ad quem appellatum, officia continentur; Vide *ibid. num. 26.*

APPELLATIO quoad attentata, & revocationem eorum.

Attentata idem sunt ac innovata contra jus, lire, seu appellatione pendente, idque satis elucidatur; Vide verb. *Appellatio art. 10. a n. 1. ad 4.*

Attentata pendente appellatione a sententia Definitiva revocantur ante omnia per remedium *attentati*, ita ut Judex *ad quem* ante omnia debeat penitus revocare, nedum ea, quæ sunt innovata post appellationem interpositam, sed etiam ea omnia, quæ sunt innovata, & mutata medio tempore inter sententiam, & appellationem, perinde ac si post eandem appellationem innovata fuissent; Dummodo postea intra decem dies appellatum; *ib. num. 5.*

Non solum innovata post appellationem a Definitiva sententia interjectam debent semper ante omnia per appellationis Judicem penitus revocari, sed etiam ea omnia, quæ medio tempore inter sententiam, & appellationem, quæ postmodum infra decendum interponitur ab eadem contingit innovari, ac si post appellationem eadem innovata fuissent, *ibid. num. 6. 7.*

Attentata autem pendente appellatione a sententia Interlocutoria, seu a gravamine, non revocantur ante omnia, sed debet prius justificari causa appellationis; *ibid. numer. 8. ad 10.*

APPELLATIO quoad aliquos casus, in quibus moraliter est illicita, vel licita.

Appellatio est illicita, & contra justitiam, cum interponitur cum solo fine, ut causa longius protrahatur, & ne contra se justa sententia proferatur, & sic appellans tenetur de damnis illatis; Vide verb. *Appellatio art. 11. num. 1. 2.*

Appellatio est penitus illicita in causa, quam appellans scit esse injustam, & talis appellans tenetur ad integram restitutionem damnum illatorum; ut etiam illicita est, & peccaminosa, si fiat a Judice Catholico ad A catholicum; *ibid. num. 3. 4.*

Condemnatus a Judice non habente sufficientes probationes pro illo condemnando, licet revera sit Reus coram Deo; nihilominus potest ab illa sententia licite appellare; *ibid. num. 5. 6. ac verb. Accusatus num. 5. 6. 7.*

Appellationis malæ poena quæ sit; Vide verb. *Pæna art. 2. num. 56. ad 59.*

Circa admissionem, vel non admissionem appellationis plura vide collecta, *ibid. num. 7. & seqq.*

Alia vide hoc tomo in *Appendic. decret. in Sardinæ Appellationis.*

APPLICATIO MISSE.

Applicatio Missæ quomodo, a quibus, & pro quibus fieri debeat, & possit? Vide verb. *Missæ art. 2. per tot. & art. 7. per tot.*

Applicatio Missæ facta a Religioso subdito prævalet applicationi factæ a Superiore? Vide dict. *art. 2. num. 10.*

Vivens probabilius invalide applicat Animabus Purgatorii omnes missas pro se defuncto applicandas; *ibid. num. 11.*

A P P R O B A T I O

Pro Confessionibus excipiendis.

Approbatio est authenticum judicium, seu declaratio de idoneitate, & sufficientia Sacerdotis ad audiendas Confessiones facta ab habente

bente potestatem Episcopalem, vel quasi Episcopalem; & differt a collatione jurisdictionis; Vide verb. *Approbatia* art. 1. a num. 1. ad 5.

Historia quoad facultatem excipiendi Sacramentalem Confessionem? Vide; *ibid.* num. 96. & *seqq.*

Nullus Presbyter sive Sæcularis, sive Regularis potest Regularium confessiones excipere, nisi ab Episcopo approbationem acceperit; *ibid.* num. 100. & *seqq.*

Dummodo Parochiale Beneficium non habeat; *ib.* num. 101.

Approbatio Ordinarii prærequiritur ad valide absolvendum a peccatis venialibus, & a mortalibus alias confessis; *ibid.* a num. 7. ad 9.

Approbatio ad beneplacitum, seu absque temporis limitatione concessa non expirat per mortem, vel amotionem ab Officio ipsius concedentis; *ibid.* num. 10. & verb. *Gratia ut est gratiosum Rescriptum*, num. 8.

Approbatio ad beneplacitum quibuscumque etiam Regularibus concessa quancumque revocari potest, & ad limitatum tempus reduci, eoque elapso sine alia revocatione expirat; *ibid.* num. 11. ad 13.

Ante vero finitum tale tempus non potest sine causa revocari, imò sine gravi causa neque prorogatio debet denegari; *ibidem* num. 14.

Approbatio Confessorum pro locis exemptis pertinet ad Episcopum, intra cujus Diocesim existunt loca exempta, non autem ad Prælatum loci; secus vero si locus sit nullius Diocesis; *ibid.* n. 15. 16.

Generaliter loquendo approbatio potest dari ab Episcopis etiam non consecratis, si jam electi sint, & confirmati, a Vicariis Capitularibus Sede vacante, ab Abbatibus, Commendatariis, Prioribus, & aliis habentibus proprium Territorium, & a Generalibus, & Provincialibus Regularibus quoad suos subditos; *ibidem* num. 17. ad 23.

Approbatio requirit dari a Parochis pro suis Parochianis: Imò Parochi nequidem possunt sibi in Confessarium eligere simplicem Sacerdotem non approbatum ab Ordinario; *ibid.* num. 24. 25.

Approbatio an dari possit a Nunciis, & Legatis in suis respective Provinciis; *ibid.* a num. 26. ad 38.

Approbatio debet dari ab Episcopo illius loci, in quo Confessarius Confessiones audit; *ibid.* n. 39. 40. 41.

Regulares in Diocesi, in qua sunt approbati, possunt audire Confessiones omnium Sæcularium, etiam ex aliis Diocesium confluentium, & eos item absolvere a casibus ipsis reservatis, nisi eosdem poenitentes noverint in fraudem reservationis ad alienam Diocesim pro obtinenda absolutione migrasse; *ibid.* n. 42. 43.

Approbatio petita, & non obtenta ab Ordinario, licet injuste denegetur, non sufficit nec pro Confessario Sæculari, nec pro Regulari; *ibid.* a num. 44. ad 46.

Approbatio Ordinarii pro Confessionibus sæcularium est necessaria Regularibus, etiam si sint Lectores, & in Theologia Magistri; imò possunt examinari, etiam si essent Examinatores Synodales, non obstantibus privilegiis, etiam Cruciatæ; *ibid.* n. 47. 48.

Regulares prævio examine semel approbati non possunt iterum ab eodem Episcopo examinari, neque ab eisdem Confessionibus; audiendis suspendi, nisi nova superveniente causa, quæ ipsas Confessiones concernant; *ibid.* n. 49. ad 51.

Auctor num. 50. corrigitur; *ibid.* num. 105. & *seqq.*

Quilibet Confessarius quantumvis Regularis simpliciter approbatus ab Episcopo antecessore, potest iterum examinari, & si minus idoneus repertus fuerit, reprobari ab Episcopo successore; ad iterandum autem examen Successores non tenentur; *ibid.* num. 52. 53.

Licet Confessarii possint iterum examinari ab Episcopo successore, non tamen iterum examinari possunt a Vicario Capitulari, Sede vacante, nec ab ipso revocari potest eorum facultas, & approbatio habita ab Episcopo, seu Ordinario defuncto; *ibid.* a num. 54. ad 57.

Auctor num. 54. & *seqq.* declaratur; *ibid.* n. 109. & *seqq.*

Et neque Vicarius Apostolicus examinare potest approbatos ab Episcopo, & multo minus Vicarius Generalis Episcopi; *ibid.* num. 58. 59.

Regulares generaliter idonei reperti debent sine limitatione temporis, loci, & personarum approbati, ad differentiationem eorum, qui non adeo idonei inventi possunt admitti cum limitata facultate ad arbitrium Ordinarium; *ibidem* num. 60. ad 62.

Regulares sine approbatione Ordinarii nequeunt excipere Confessiones Tertiætorum, qui vivunt in propriis Domibus, licet habeant

beant requisita pro Tertiariis; bene vero illorum Secularium, qui sunt vere de familia in suis Monasteriis, & continui commensales ex sola Prælati Regularis approbatione: & præbetur qui censendi sint vere de familia continui Commensales; *ibid. num. 63. ad 68.*

Privilegium præfatum non tenet respectu aliorum non talium, nec etiam quoad Advenas, qui in Monasteriis Regularium infirmantur; *ibid. num. 69. 70.*

Regulares approbati ad Confessiones Secularium audiendas nequeunt omnes simul unius Conventus suspendi a locorum Ordinariis, nec ad duos restringi pro qualibet Ecclesia; *ibid. num. 71. 72.*

Quamvis poena peniendi sint Regulares, qui sine licentia Episcopi se pro Confessariis gerunt; *ibid. num. 11.*

Confessarii ubicunque, etiam Romæ approbati, licet etiam sint Regulares, non possunt hodie audire Confessiones extra territorium approbantis absque licentia Ordinarii loci; *ibid. a num. 73. ad 74.*

Confessarii etiam Regulares in vim Bullæ Cruciatæ a penitentibus ad audiendas eorum Sacramentales Confessiones electi, nullatenus Confessiones hujusmodi audire possunt sine approbatione Ordinarii loci, in quo ipsi penitentes degunt, & Confessarios eligunt, & assignatur sub qua poena; *ibid. num. 75. ad 79.*

Approbatus in una Diocesi non potest in alia Diocesi, in qua non sit approbatus, excipere Confessionem alicujus habentis licentiam, seu privilegium eligendi quemcumque Confessarium; *ibid. num. 80. 81. 82.*

Proin virtute facultatis datæ in Jubilæis, seu in Bullis etiam Cruciatæ nequeunt penitentes eligere sibi Confessarios non approbatos ab Ordinario loci in quo Confessiones sunt excipiendæ; *ibid. num. 83.*

Parochus post dimissum Beneficium non potest absque nova approbatione audire Confessiones, nec etiam tempore Jubilæi, nisi forte fuisset prius approbatus sine limitatione temporis independenter a Beneficio Parochiali; *ibid. num. 84.*

Parochus non indiget alia approbatione ad audiendam Confessionem sui Parochiani extra propriam Parochiam, & Diocesim. Varii autem tenent contrarium; *ibid. num. 65. & verb. Parochus art. 3. num. 26. 27. ubi ad rem assertur resolutio Sacrae Cong. Concilii.*

Capellani militum, seu Missionarii castrenses in casibus, in quibus non adest Breve Apostolicum aliter disponens, debent approbari ab Ordinario loci, non autem a Capellano Regio, & innuuntur ad rem necessario advertenda, & observanda; *ibid. n. 86. 87. 88.*

Approbatio potest dari ab Ordinario etiam extra propriam Diocesim existente; *ibid. n. 89. 90.*

Regularis approbatus ab alio Episcopo dum in ejus Diocesi versatur, sive ut hospes, sive cum domicilio, si postquam transierit ad diversam, ad eandem redeat, non indiget ibi nova approbatione, sed virtute illius prioris nondum revocata potest ibi Confessiones audire, etiam tempore Episcopi Successoris, nisi Prædecessoris approbationes revocaverit; *ibid. num. 91. 92.*

Ordinarii in approbatione Confessariorum tenentur eos obligare ad attente legendas, & accurate observandas Constitutiones Gregorii XIV. incip. *Universi Dominici Gregis*, editam contra Confessarios sollicitantes, & Constitutionem Benedicti XIV. incip. *Sacramentum Pœnitentiæ*; *ibid. num. 93. & seqq.*

Approbatio extra Diocesim approbantis non prodest, *ibid. num. 95.*

APPROBATIO Regularium pro confessionibus Regularium habenda a solis eorum Prælatis Regularibus.

Regulares pro Confessionibus suorum Regularium non indigent approbatione Episcopi, sed solum sui Prælati Regularis, a quo approbati, sine expressa exclusionem Novitiorum, possunt valide eos absolvere; Vide verb. *Approbatio art. 2. num. 1. ad 4.*

Novitii absque licentia Prælatorum Ordinis possunt valide confiteri, & absolvi a peccatis etiam in Religione reservatis per quemcumque Confessarium ab Ordinario pro secularibus approbatum; *ibid. num. 5. 6. 7.*

Confessarii approbati pro Fratribus possunt valide absolvere Juvenes professos sub cura Magistrorum degentes, nisi Prælatus Regularis in approbatione expresse eos excluderet; *ibid. num. 8.*

Regulares itinerantes, seu tempore Concionum, vel alterius occasionis extra Conventum existentes, nec copiam Confessarii approbati propriæ Religionis habentes, possunt confiteri cuilibet Confessario, sive Regulari.

gulari, five Sæculari, & secundum plurimos etiam non approbato, & assignatur quid oneris eis superfit pro reservatis; *ibid. num. 9. ad 14.*

Quid sentiendum de sententia Auctoris, *num. 10. & seqq. posita; ibid. num. 25. & 26.*

Regulares quamvis ab Episcopis approbati nequeunt virtute privilegiorum audire Confessiones Regularium alterius Ordinis, nisi forte, qui volunt audiri, licentiam habeant suorum Prælatorum, qua stante poterunt eligere etiam simplicem Sacerdotem, five Sæcularem, five Regularem non approbatum ab Episcopo; *ibid. num. 16. 17.*

Regularis, qui infcio, vel invito Prælato sui Ordinis, approbatur ab Ordinario ad audiendas Confessiones in sua Diocesi, licet eas illicite audiat, tamen eas valide excipit; at neque valide si in aliqua Religione in contrarium adfit constitutio a Sede Apostolica approbata; *ibid. num. 18. 19.*

Generalis Regularium potest suos subditos a se, vel a suis Prædecessoribus, vel aliis quibuscumque Superioribus ad audiendas Confessiones approbaros, eosdem ab iisdem suspendere etiam ex causa occulta, & extrajudicialiter; *ibid. num. 20.*

Tempore Jubilæi possunt omnes Regulares confiteri peccata etiam Superiori servata Sacerdotibus ab Ordinario approbatis, tam Sæcularibus, quam cuiusvis Ordinis Regularibus; *ib. n. 21. 22.*

Equites S. Johannis Hierosolymitani possunt confiteri cum Regulari Sacerdote a suo Superiore tantum approbato, sicuti possunt Regulares; *ibid. num. 23.*

APPROBATIO. Confessariorum. pro Monialibus.

Confessarii Monialium debent esse approbati ab ordinario loci, quamvis sint Regulares pro sibi subiectis, ac etiam Generales; Vide verb. *Approbatio. art. 3. n. 1. ad 4.*

Licet iidem Confessarii sint generaliter approbati ab Episcopo ad audiendas Confessiones Sæcularium, adhuc est eis necessaria specialis approbatio pro Monialibus sibi subiectis, nec approbati pro uno Monasterio censentur approbati pro alio; *ib. n. 5. 6.*

Etiam Confessarii Extraordinarii indigent speciali approbatione Episcopi, nec semel approbati censentur semper approbati, nec in vltima unius approbationis possunt pluries

Monialium etiam ejusdem Monasterii Confessiones audire, sed toties approbandi, quoties deputandi; *ibid. num. 7. ad 10.*

Confessarii non approbati specialiter ad audiendas Confessiones Monialium nequeunt earum Confessiones audire neque tempore Jubilæi, quo etiam approbatus pro uno Monasterio non censetur approbatus pro alio; *ib. n. 11. 12.*

Confessarius præsentatus ad excipiendas Confessiones Monialium Regularibus subiectarum debet, vel absolute rejici, vel per totum triennium approbati, non vero ad tempus brevis; *ibid. n. 13.*

Nulla ex Monialibus subiectis Regularibus sentiens se non gravatam mortali culpa potest de venialibus valide confiteri Sacramentaliter cuicumque Sacerdoti non approbato ab Ordinario; *ibid. num. 14.*

Non obstante Privilegio ab Auctore relato in *Supplemento*, concessio Generalibus, & Provincialibus pro Religiosis Hispaniarum audiendi confessiones Monialium absque Ordinarii approbatione, attamen id alibi non licet; Vide *not. noviss. num. 20.*

An Moniales ex Lege Foundationis, & ex consuetudine possint sibi eligere in Confessarium aliquem, qui ab Episcopo approbationem accipiat; *ibid. num. 16. & seqq.*

AQUA BENEDICTA.

Aqua benedicta est duplex, & quæ sit? Eamque facere nequit Diaconus; Vide verb. *Aqua. Benedicta num. 1. 2. 3.*

Aquæ lustralis benedictio si fieret a Sacerdote excommunicato, vel suspensio, evaderet irregularis; *ibid. num. 4.*

Aqua benedicta non est Sacramentum, sed quoddam Sacramentale; & exhibetur quando Aquæ lustralis benedictio facienda, qui, qualiter, & per quem aspergendum; *ibid. num. 5. ad 9.*

Aqua benedicta, si deficere videatur, & alia benedicta haberi non possit, reparari quit per additionem non benedictæ in minori quantitate, ac idem de oleo benedicta; *ibid. num. 10.*

Aquæ benedictæ Aspersorium Episcopo accedenti ad Ecclesiam debet ministrari a prima dignitate, vel Digniore Canonico, accedenti vero ad Ecclesiam Collegiatam, seu Regularium, porrigendum est a Digniore, illius Ecclesiæ; *ib. n. 11. 12.*

Prælato Referendario, & Gubernatori Civitatis.

vitatis accedenti ad Ecclesiam quomodo danda aqua benedicta; *ibid.* n. 13.

AQUA ad Baptismum quæ requiratur? Vide Verb. *Baptismus* art. 2. per tot.

AQUA vino consecrando in Sacrificio Missæ sub mortali admisceri debet, & minor vino saltem quoad duas partes; Vide verb. *Missæ* art. 8. num. 1. 2. & verb. *Vinum a num.* 23. ad 26.

Aqua admiscenda est vino potissimum ob tres rationes, quæ ex Trident. assignantur; *ibid.* num. 24.

Præceptum de aqua miscenda vino, est tantum Ecclesiasticum, & non Divinum; *ibid.* n. 25.

Aqua mixta vino non convertitur immediate, sed solum mediate in Sanguinem; *ib.* n. 27.

Aquæ benedictæ asperio an, & quomodo proficit defunctis? Vide verbum *Suffragium* n. 21.

ARBITER, ARBITRATOR.

Arbiter unde sit dictus, & qualibus donatus sit acceptionibus? Vide verb. *Arbiter*, *Arbitrator* n. 1. & 2.

Arbiter proprie & stricte quis sit? ejusque duplex assignatur genus, ac differentia declaratur? Vide *ibid.* a. n. 3. ad 12. & n. 88.

Arbitri nomen quamvis in lata & generali acceptione possit etiam convenire Arbitratori, & amicabili compositor: stricte tamen, & proprie isti inter se differunt; hocce assatim enucleatur; Vide *ibid.* a. num. 13. ad 18.

Quandonam quis electus dicatur in Arbitratorem, & non Arbitrum: *ibid.* n. 89.

Etiā inter Arbitrum præsertim voluntarium, & Judicem multæ intercedunt differentie, quæ assignantur? Vide *ibid.* n. 19.

Arbiter juris non multum differt a Judice; est tamen proprie non est Judex, nec ordinarius, nec delegatus, sed ad similitudinem delegati; Vide *ibid.* num. 20. & 21.

In Arbitros compromittere generaliter loquendo possunt omnes, qui habent rerum suarum liberam administrationem: Secus autem non; Vide *ibid.* num. 22.

In specie loquendo in Arbitros compromittere non possunt multi, qui assignantur; Vide *ibid.* num. 23.

Arbitri esse possunt generaliter loquendo omnes, qui a jure non prohibentur, & assignantur varii; Vide *ibid.* a. num. 24. ad 27.

In specie loquendo Arbitri esse non possunt multi, qui assignantur; Vide *ib.* n. 28.

Explicatur Auctor; *ibid.* n. 90. & 92.

Licet femina nequeant esse Arbitrices, possunt tamen esse Arbitratrices? Vide *ibid.* num. 29.

Imo feminae possunt etiam esse arbitrices, si habeant jurisdictionem de jure communi, vel secundum consuetudinem Regionis? Vide *ibid.* n. 30.

Item licet Religiosi nequeant esse Arbitri, possunt tamen cum consensu Superiorum esse Arbitratores; Vide *ib.* n. 31.

Sic etiam licet nemo possit esse Arbiter in re propria, potest tamen esse Arbitrator; Vide n. 32.

Ita pariter licet Laicus nequeat in causis spiritualibus esse Arbiter, potest tamen esse Arbitrator; Vide *ibid.* n. 33.

Insuper accedente auctoritate Judicis Ecclesiastici Laicus conjunctum cum Clerico potest esse etiam arbiter in causa spirituali, & valet Laudum ab ipsis prolatum; Vide *ibid.* num. 34.

Laici possunt esse Arbitri in causis Civilibus Clericorum; Vide *ibid.* n. 35.

Compromissum tam de jure Civili, quam de jure Canonico potest fieri in Judicem, ut in Arbitratorem, etiam respectu causæ coram ipso agitata; Vide *ib.* n. 36.

An etiam utroque jure possit fieri tale Compromissum in Judicem ut in Arbitrum? Vide *ib.* n. 37.

Confirmatur sententia Auctoris; *ib.* n. 92.

Explicaturque Lex 9. §. 2. ff. de Recept. Arbitr. *ib.* n. 93.

Compromissum potest fieri in unum, duos, vel plures Arbitros pari, vel impari numero; Consultius tamen est, ut impari numero assumantur, hisque non concordantibus stari debet arbitrio majoris partis concordantis; Vide *ib.* n. 38. 39. & 40.

Quid si ipsi omnes discordent in taxanda aliqua quantitate? Vide *ib.* n. 41.

Si duo eliguntur Arbitri ea conditione, ut si inter se discordent, eligant tamen tertium innominatum, tunc tale Compromissum, & secutum inde Laudum non valet; Vide *ib.* n. 42.

Imo tale Compromissum, & secutum inde Laudum erit invalidum, etiam si duo illi Arbitri concorditer eligant dictum tertium innominatum; Vide *ib.* n. 43.

Si autem eligantur duo Arbitri ea conditione, ut si inter se discordent, sibi associet

tertium nominatum, & determinatum, tunc tale compromissum, & inde secutum Laudum erit validum; *ibid. num. 44.*

Arbiter de iis tantum ferre potest Arbitrium, de quibus in ipsum factum est Compromissum; Vide *ibid. num. 45.*

Potest tamen Arbiter cognoscere, & arbitrari de illis, quæ ita sunt coherencia, & connexa cum causa principali, ut hæc sine illis commodè expediri non possint, licet ipsa non sint in Compromisso expressa; Vide *ibid. num. 46.*

Item potest Arbiter arbitrari super fructibus perceptis ex re, de qua in se factum est Compromissum; Vide *ibid. num. 47.*

Item potest Arbiter statuere, seu assignare diem solutioni faciendæ; Vide *ib. n. 48.*

Quamvis Arbiter Compromissarius non possit punire partem contumacem in parendo, nisi in Compromisso sit specialiter cautum, potest tamen eam condemnare ad solvendas expensas ob dictam suam contumaciam ab altera parte factas; Vide *ib. n. 49.*

Coram Arbitro Compromissario non potest fieri reconventio, nec etiam coram Arbitro juris electo, non ad totam causam, bene vero si ad totam causam; Vide *ibid. n. 50. ad 52.*

Arbiter tenetur per se ipsum Laudum, seu sententiam ferre; Vide *ib. num. 52.*

Arbiter Laudum pronunciare debet in presentia partium compromittentium, nisi aliter in Compromisso sit cautum; Vide *ibidem num. 54.*

In Arbitros potest fieri Compromissum super qualibet causa, seu re, de qua in iure non sit expresse prohibitum; Vide *ibid. num. 55.*

In iure prohibentur committi in Arbitros cause illæ, quæ ob sui gravitatem, & præjudicii periculum a maioribus Iudicibus sunt expediendæ, & recensentur; Vide *ib. num. 56. ad 62.*

Quando Compromissum simpliciter factum est, & Laudum necdum receptum, aut homologatum, datur ex eo actio ad interesse; Vide *ib. n. 64.*

Quando Laudum est receptum, vel homologatum, datur ex eo exceptio, & actio in factum; Vide *ib. n. 65.*

Si in compromisso apposita sit pœna, tunc sub ea standum est Laudo per Arbitros pronunciato; Vide *ib. n. 66.*

Pœna tamen soluta, non compellitur pars nolens stare Laudo; Vide *ib. n. 67.*

Excipe tamen, nisi dicto Compromisso personali adjecta sit clausula: *Ratio manente Compromisso, & Arbitrio, seu Laudo super eo lato*, vel adjectum sit iuramentum de stando Laudo; Vide *ib. n. 68. & 69.*

Si nullo interveniente legitimo impedimento solutio non fiat intra tempus ab Arbitro præfixum, tunc pœna committitur, quamvis post lapsum dictum tempus solutio offeratur; secus tamen interveniente legitimo impedimento, aut si pars altera post lapsum præfixum tempus solutionem oblatam accipiat; Vide *ib. n. 70. ad 72.*

Si pro solutione faciendi non fuerit ab Arbitro præfixum certum tempus, tunc facienda est post modicum tempus arbitrio boni viri, seu Iudicis taxandum, Vide *ibidem num. 73.*

Contra iniquum Laudum, seu injustam sententiam Arbitri competunt tria præscripta remedia, quæ assignantur, Vide *ibid. num. 74.*

Compromissum, & Arbitrorum Officium, seu potestas finitur multis modis: & primo finitur per sententiam definitivam super tota causa compromissa prolatam, quod abertim declaratur, Vide *ib. a n. 75. ad 78.*

Secundo finitur compromissum, & Officium, seu potestas arbitrorum per lapsum termini in Compromisso præfixi. Tertio recalcatione Arbitrorum suspectorum. Quarto acceptilatione. Quinto finitur iudicio. Sexto finitur pacto. Septimo interitu rei, de qua erat ipsum compromissum, nisi tamen in tali casu aliquid litigantium interfit. Octavo morte utriusque, seu etiam unius tantum compromittentium, nisi secus in compromisso fuerit expressum. Nono morte Arbitrorum. Decimo finitur etiam morte unius solius Arbitri, si plures sint, nisi secus in compromisso sit expressum, Vide *ib. a n. 79. ad fin.*

Sententia ab Arbitro lata hoc nomine impugnari non potest, quod is non processit præmissis necessariis probationibus; *ib. n. 84.*

Ex a iure Canonico correctum Jus Civile citros presentiam Arbitrorum in probatione sententiæ; *ibid. num. 95. & seq.*

Si tres fuerint electi Arbitri, quorum unus postea inhabilis repertus sit, an sententia a duobus prolata valida sit? *ibid. num. 99. & seqq.*

De Arbitria feudali; *ib. n. 101.*

ARBOR, cuius usus comestio fuit prohibita Ada-

Adamo, & Evæ quæ fuerint? Vide verb.
Mundus num. 45. ad 51.

ARBOR CONSANGUINITATIS.

Arbor consanguinitatis; Vide verb. *Impedimen-
ta Matrimonii art. 1. num. 34. & 35.*

Arboris consanguinitatis cognitio sufficit etiam
ad discernendos gradus affinitatis; Vide
Affinitas num. 14.

ARCHIDIAGONUS.

Archidiaconus unde dictus, & qualiter primis
Apostolorum temporibus fuerit Archidiaconus?
Vide verbum *Archidiaconus num. 1.
& 2.*

Archidiaconi dignitas in Ecclesia antiquissima
quibusnam conferebatur; *ibid. num. 63. &
segg.*

Archiepiscopi auctoritas ex post sic est ada-
cta, ut Vicarius Episcopi in omnibus esset:
Imo sic excrevit, ut fuerit etiam Episcopi
oculus appellatus, ac idcirco antelatus Ar-
chipresbytero, hicque ei subiectus; *ibidem
num. 3. ad 8.*

Excipitur tamen casus funeralium, in qui-
bus Archipresbytero curam animarum exer-
centi ratione stola danda est præcedentia;
ibid. num. 61.

Multa de jure communi pertinent ad Of-
ficiū Archidiaconi, quæ cum debitis ad-
notationibus referuntur; *ibidem a num. 10.
ad 18.*

At hodie attendenda est cujusque specia-
lis Ecclesiæ consuetudo, quæ multiplex affi-
gitur; *ibid. a num. 20. ad 25.*

De Archidiaconi Officio, Dignitate, &
præminentis plurima sæpe sæpius in dies
disposita sunt a Sacris Congregationibus,
quæ pro omnium commodo hic adnectuntur;
ibid. num. 26. ad 48.

De Archidiacono comparate ad Vicarium
est adverterendum, quod illi inter se triplici-
ter differunt, & assignatur; *ibid. num. 49.
50. & 51.*

Munus Archidiaconi intra Ecclesiam; *ib.
num. 67. & segg.*

Archidiaconi Officiū extra Ecclesiam; *ibid.
num. 73. & segg.*

Quando, & qualis Jurisdictio Archidiacon-
is accessit; *ibid. num. 77. & segg.*

De Avaritia, & Abusu antiquorum Ar-
chidiaconorum; *ibid. num. 85. et segg.*

De præsentī Archidiaconorum auctoritate,

& vestigiis in ea antiquæ auctoritatis; *ibid.
num. 92. et segg.*

Quomodo Episcopi ad se revocarunt eam
auctoritatem, quam sibi Archidiaconi arro-
garunt; *ibid. num. 93. et segg.*

Archidiaconus quamvis ex cap. *Ad hæc 7. et
cap. Ut nostrorum 9. de Offic. Archidiacon.* de-
beret examinare Ordinandos, illosque Epif-
cupo præsentare, tamen hodie non tenetur
Episcopus ipsam vocare, ut intersit examini
Ordinandorum; Vide *ibid. num. 52.*

Sic etiam non tenetur Episcopus eum vo-
care, ut intersit cum Examinatoribus Syno-
dalibus, nec ipse debet cum ipsis necessario
intervenire examini instituendorum ad Páro-
chiales; *ibid. num. 53.*

Imo nedum Archidiaconus non habet ju-
risdictionem ad supradicta, quæ sibi a Con-
cilio, & Sacra Congregatione sunt limitata,
sed neque habet facultatem, & jurisdictio-
nem ad multa alia, quæ sibi a jure ipso sunt
specialiter interdicta, quæque assignantur; *ib.
a num. 54. ad 62.*

ARCHIEPISCOPUS

Quoad suum esse, & jurisdictionem, quam
habet in tota sua Provincia.

Archiepiscopus unde dictus? Vide verb. *Ar-
chiepiscopus artic. 1. num. 1.* Alio nomine
appellatur Metropolitanus, & quare; *ibid.
num. 2.*

Archiepiscopus, & Metropolitanus in re sunt
idem; Vide *ibid. num. 3.* Dantur tamen ali-
qui Archiepiscopi, qui proprie non sunt Me-
tropolitani, ex quo nullum habeant Suffra-
ganeum, *ibid. num. 4.*

Quinam Episcopi *Metropolitani* proprio
nomine veniebant, & illorum origo, *ibid.
num. 52. et segg.*

Episcopi Metropolitanis subiecti quare ap-
pellantur suffraganei, *ibid. num. 5.*

Archiepiscopus seu Metropolitanus ultra jurif-
dictionem, quam habet in propria Diocesi,
sicuti cæteri Episcopi in suis, habet ordina-
riam jurisdictionem in omnes suffraganeos,
seu Episcopos non exemptos suæ Provinciæ,
ibid. num. 6.

Archiepiscopus est Judex ordinarius & compe-
tens omnium Episcoporum suæ Provinciæ,
ibid. num. 7.

Archiepiscopus potest libere exercere suam ju-
risdictionem, & auctoritatem in casibus, qui
assignantur, *ibid. a num. 8. ad 50.*

In tota sua Provincia. benedictione impartiri potest, *ib. n. 51.*

ARCHIEPISCOPUS quoad casus, in quibus non habet jurisdictionem.

Archiepiscopus non potest hodie visitare Dioeceses suffraganeorum, nisi causa cognita & probata in Concilio Provinciali, nec se ingerere quicquid in causis, quae agitantur coram eisdem in prima instantia, Vide verb. *Archiepiscopus. art. 2. n. 1. & 2.*

Plura alia non potest Archiepiscopus, & distinctis referuntur cum advertentia, si qua exigitur, *ib. n. 3. ad 38.*

Quznam sit Jurisdictio Archiepiscopi in Episcopos suffraganeos, *ibid. num. 40. & seqq.*

Archiepiscoporum in suffraganeos diminuta Jurisdictio a Concilio Tridentino, *ibid. n. 52. & seqq.*

Jurisdictio Archiepiscoporum in subditos Episcoporum suffraganeorum, quznam sit, *ib. n. 62. & seqq.*

Jurisdictio Archiepiscoporum in Dioeceses Episcoporum suffraganeorum, *ib. num. 69. & seqq.*

Auctoritas quatuor Archiepiscoporum Status Ecclesiastici circa libertatem commercii, *ib. n. 39.*

ARCHIEPISCOPUS quoad Pallium.

Pallium est praeceptum Archiepiscoporum in signum, seu ornamentum de corpore Beati Petri sumptum, a quo Pastoralis Officii plenitudo cum Archiepiscopalis nominis appellatione ipsis a Papa confertur, & dilucidatur, Vide verb. *Archiepiscopus. art. 3. num. 1. ad 5.*

Archiepiscopus quamvis sit consecratus in Episcopum, nequit multa exercere ante receptionem Pallii, & ponitur qualiter conficitur ac traditur, ejusque origo indicatur, *ib. n. 6. 7. & 8.*

Adducitur forma, qua Praelatus indigens Pallio illud per se ipsum petit, & recipit, & qualiter per Procuratorem, *ibid. num. 9. & 10.*

Qui Pallium sunt recepturi, postquam fuit petitura in Consistorio, & concessum, componunt primum cum Subdiaconis, *ibid. num. 11.*

Cui usus Pallii competit, debet infra tres menses a die consecrationis, si ante non fuit

consecratus, vel adie Confirmationis, si jam consecratus, cessante justo impedimento, per se vel Procuratorem petere Pallium, *ibid. n. 12. & 13.*

Ante receptionem Pallii non licet Archiepiscopo, quamvis sit consecratus in Episcopum, imo etiam possessionem acceperit, nec se Archiepiscopum nominare, nec eos actus exercere, qui sunt jurisdictionis Archiepiscopalis, *ib. n. 14.*

Potest tamen Archiepiscopus confirmatus ante receptionem Pallii eas, quae sunt Ordinis Episcopalis, demandare suffraganeis, *ib. num. 15.*

Si vero Archiepiscopus non consecratus in Episcopum ante receptionem Pallii faciat ea, quae sibi perveniunt ex Pallio circa potestatem Ordinis, & Chrismatism, sunt valida, sed peccat contra Canones, & Jura, *ib. n. 16.*

Papa in omnibus Missarum solemnibus semper, & ubique locorum utitur Pallio. Archiepiscopi tamen, Primates &c. quibus Pallium concessum est, in Ecclesia tantum suis respectivae Dioecesis, & Provinciae, & certis dumtaxat diebus, possunt tamen illud adhibere etiam in Ecclesiis exemptis, *ib. num. 18. & 19.*

Dies, quibus ipsi Pallio uti possunt, generaliter enumerantur, sed attendendi sunt dies in quibusque Privilegiis expressi, *ib. num. 20. & 21.*

Archiepiscopi, & alii jus Pallii habentes, nequeunt eo uti extra Missarum solemniam, nec extra Ecclesiam, *ib. n. 22. ad 29.*

Secundum Glossam, & alios, Archiepiscopus etiam in Synodo uti potest Pallio, ac, probabiliter etiam quoties ex causa solemniter in Altare portauit celebret, *ibid. num. 27. & 28.*

In hac tamen re spectandum est, quae sit, cujusque Ecclesiae consuetudo; at nequeunt sine speciali Privilegio Papae uti Pallio in aliena Provincia, neque de consensu ejus, ad quem spectat Ecclesia, vel Provincia, etiam si adsit generalis Regni consuetudo, *ibidem num. 30. 31. & 32.*

Tria requiruntur, ut Archiepiscopus possit uti Pallio in aliena Dioecesi, & Provincia, & assignantur, *ibid. num. 33.*

Archiepiscopus, & alii jus Pallii habentes possunt tam in sua, quam in aliena Dioecesi, & Provincia privatim celebrare sine Pallio, & hujus inhibitus est in Missis defunctorum usus, *ibid. num. 34. & 35.*

Archie-

Archiepiscopus nequit alteri Archiepiscopo Pallium commodare, & translatum ad alium Archiepiscopatum non potest uti Pallio priore, sed debet obtinere novum, & hoc solum uti; *ibid. num. 36. ad 39.*

Archiepiscopus mortuus vestiri debet Pallio posteriori accepto pro secunda Ecclesia, & alterum acceptum pro prima Ecclesia debet supponi ejus capiti; *ibid. num. 40.*

Si Archiepiscopus retineat duos Archiepiscopatus simul & semel, duo debet habere Pallia, unum pro unaquaque Ecclesia, & qui renunciavit Archiepiscopatu, non potest amplius Pallio uti, quamvis transferatur ad Ecclesiam Episcopalem: imo Archiepiscopus, qui se Archiepiscopatu abdicavit, si iterum ad eandem Ecclesiam eligatur, alio indiget Pallio, uti item si ab illo ad alium transferatur, iterumque redeat ad priorem; *ibid. num. 41. ad 44.*

Quid si Archiepiscopus perdat Pallium a Papa acceptum, vel casu igne comburatur, vel fuerit concessum, & non ei traditum; *ibid. num. 45. & 46.*

Reprehenditur Auctor circa Pallii originem, & quænam ea sit, recensetur; *ibid. num. 47. & seqq.*

A R C H I M A N D R I T A .

Archimandrita unde sit dictus, & in quo differat ab Abbate? Vide verb. *Archimandrita num. 1. ad 4. & n. 21. & 22.*

Archimandritarum nomen, & origo pariter; *ibid. num. 15. & seqq. & n. 23. & seqq.*

Archimandritæ etiam Archiepiscopi dicti; *ibid. num. 20.*

Archimandritæ nomen maxime in usu fuit apud Græcos in Oriente, in Italia vero cæpit in usum devenire anno 1074. ejusque vicissitudo notatur; *ibid. num. 5. ad 7.*

Archimandritæ a Patriarchis promovebantur; *ibid. num. 23.*

Jurisdictio, & præminetia in loca, & subditos Messanensis Archimandritatus residet penes Commendatarium ex Brevi Urbani VIII. *ibid. num. 8.*

Dictus Archimandritatus est de Jurepatronatus Regis, & in maxima veneratione habetur, atque in Capella Pontificia potitur usu Rocheti, & Cappæ, & sedet primus post Episcopos; *ibid. num. 9. & 10.*

Palatium hujus Archimandritæ habitantis in Civitate Messanensi etiam conductitium non fixum, nec coherens alicui Ecclesiæ,

concurrente legitima consuetudine, gaudet immunitate, quemadmodum gaudet Palatium Episcoporum; *ibid. num. 11.*

Idem Archimandrita exercens jurisdictionem in suos subditos potest procedere ad Censuras, & alias penas juxta Sacros Canones, & Constitutiones Apostolicas contra Magistratus Laicos &c. jurisdictionem ejus perturbantes; *ibid. num. 12.*

Item Familiares dicti Archimandritæ etiam ad tempus conducti, durante servitio, gaudent privilegio Fori; & ipse non tenetur ad personalem residentiam; *ibid. num. 13. 14.*

Pariter idem Archimandrita potest indicare concursus ad Beneficia curata in sua quasi Diocesi vacantia; *ibid. num. 28.*

Non potest tamen dare dimissorias ad Ordines suscipiendos; *ibid. num. 27.*

Neque eidem competit Jus convocandi Synodum; *ibid. num. 29.*

A R C H I P R E S B Y T E R .

Archipresbyter etymologice explanatur, ac duplex assignatur; Vide verb. *Archipresbyter n. 1. ad 4.*

Archipresbyterorum origo; *ibid. n. 39. & seqq.* Officium Archipresbyteri Urbani Ecclesiæ Cathedralis de jure communi quale sit, & qualiter conveniat, & differat ab Archidiacono, necnon quænam nunc vigeant; Vide *ibid. n. 5. ad 11. & num. 44. & seqq. & nu. 50. & seqq.*

Archipresbyter debet thurificari duplici ductu, sicuti Canonici, non obstante Constitutione Capitulari, cui per Cærimoniale derogatum est, at eum sedem paratam habere non convenit; *ibid. n. 12. & 13.*

Archipresbyter, si non poterit, vel noluerit celebrare, non potest Missas suo arbitrio alteri delegare, sed Dignitates, & Canonici per ordinem subintrant in locum Archipresbyteri; *ibid. num. 14. & 15.*

Archipresbyteri substitutus non debet cantare Missas, quæ ad Archipresbyterum pertinent, nec locum, nec honorem incensæ, & pacis ipsius recipere; *ib. num. 16. & inter Decreta S. Rit. Cong. in Tomo ix. n. 164.*

Archipresbyter, licet sit prima Dignitas, in Choro tamen cedere debet primum & digniorem locum Canonico Celebranti, nec debet se intromittere in regimine Chori; *ib. num. 17. & 18. & inter Decreta, ut sup. num. 111.*

Archipresbyter Vicario Episcopi, uti Canonice

in Choro, Capitulo, Processionibus, aliisque actibus publicis præcedere debet, ideoque solemnes Missas canere, aliasque functiones, quæ Episcopo absente primæ Dignitati competunt, peragere potest, *ibid. num. 19.*

Archipresbytero ratione stolis in funeralibus, non Archidiacono primæ Dignitati debetur præcedentia, & manutenuendus est in sua quasi possessione celebrandi Missas absente Episcopo, non obstante contradictione Vicarii, atque Archipresb. Colleg. paratus præcedit Canonicis Cathedralis, *ibid. n. 20. 21. & 22.*

Olim in arbitrio Episcopi fuit ex Presbyteris eligere Archipresbyterum, *ibid. n. 48.* Archipresbyterorum Ruralium origo, *ibidem num. 49. & seqq.*

Officium Archipresbyteri Ruralis, seu Foranei quale sit, & qualiter subordinetur Episcopo, ejusque Vicario Generali? *ibid. num. 23. et 24.*

Loco Archipresbyteri Ruralis succedit Vicarius Foraneus, quare, nisi hoc absente, se ingerere non debet in Fessorum dispensatione, *ibid. num. 25. et 26.*

Archipresbyter Ruralis non debet associari a Presbyteris, & Clericis, neque convenit, quod eorum Dignior in porta Ecclesiæ ei porrigat Aspersorium &c. *ibid. num. 27.*

Archipresbyter Ruralis non habet Dignitatem Ecclesiasticam, seu Personatum, & quando accedit in Cathedrali ad præstandam obedienciam Episcopo, vel ut in Synodo interfuit, non debet sedere in Choro simul cum Canonicis Cathedralis, *ibid. num. 28. et 29.*

Adducuntur exemplariter quidam casus, in quibus Archipresbyter N. censuris fuit innotatus, & qualiter absolutus, *ib. n. 30. ad 33.* Archipresbyterorum Basilicarum Urbis jurisdictionis abolita præterquam in iis, quæ concernunt servitium Ecclesiæ, & correctionem morum, *ibid. num. 34. 35. et seqq.*

Quinam sint Archipresbyteri Basilicarum Urbis, & illorum auctoritas, quantum se extendat, vide plenius, *ibid. nu. 38. et seqq.*

A R C T A T U S.

Arctatus ratione Beneficii recepti vel recipientis quis dicatur? Et arctatis quando Vicarius Capitularis possit, vel non dimissorias concedere? Vide verb. *Ordo ars. 3. num. 40. 44. et 45.*

AREOMETRIA, quid? Vide verb. *Mundus num. 200.*

ARITHMETICA, quid? Vid. *ibidem num. 198. et 199.*

A R M A.

Arma deferre non possunt Clerici sub pœna excommunicationis, & assignatur quomodo puniendi, si in fractione arma sumperint? Vide verb. *Arma num. 1. 2. et 3.*

In prohibitionem Armorum quid hoc nomine veniat, *ibid. num. 35. et seqq.*

Clericis peculiariter vetita armorum delatio, *ibid. num. 43. et seqq.*

Monachi tenentes arma intra septa Monasterii sine licentia Superioris ipso facto incurrunt excommunicationem, *ibid. num. 4.*

Etiā aliis Regularibus prohibitum est arma gestare, seu tenere, siue intra, siue extra Monasterium, *ibid. num. 5.*

Pro Regularibus Status Mediolan. extat peculiare decretum, & ex hoc quædam observatione digna animadvertuntur, *ib. nu. 6.*

Regulares deferentes publice arma possunt de mandato Episcopi carcerari, si ita notorie deserant, & delinquant extra claustra, ut populo scandalo sint, & supposito ejusdem Edicto, ne Clerici Sæculares, vel Regulares arma deserant, *ibid. num. 7. et 8.*

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v. g. ad se, & proximum defendendum contralatrones & hostes. Imo in itineribus periculosis etiam possunt secum ducere ad uberibrem securitatem familiares armatos: quinimmo ex recepta jam consuetudine defensoria feruntur in itinere omni, *ibid. num. 9. 10. et 11.*

Extra tamen casum itineris, & sine iusta & legitima causa non possunt Clerici, & multo minus Regulares licite arma deferre, neque causa venationis voluptuosæ, & clamorosz, ad quam nec Episcopi eis arma concedere valent, *ibid. num. 12. ad 16.*

Clerici cum legitima causa juxta Sacros Canones dispensati, & ab Episcopo licentiam habentes gestandi arma, non comprehenduntur sub bannimentis Laicalibus, nec molestari possunt etiam si conjugati a Curia Sæculari sub excommunicationis pœna: *ibidem a num. 17. ad 20.*

Nec curia Laicalis potest sine licentia Episcopi ad carceres perducere Clericos cum armis prohibitis repositis, licet postea ipsos Curia Episcopali consignet, *ibid. num. 21.*

Hac de re unum assignatur, quod præstare potest Episcopus, sed non expedit, & qualiter.

liter se gerere debeat, tum circa Clericos, tum si curia secularis eos carceraverit; *ibid.* n. 22. & 23.

Arma Clerici carcerati consignanda sunt a Laicis Curiae Episcopali; *ibid.* num. 24.

Non licet Curiae Seculari auferre arma etiam prohibita a Laicis confugientibus ad Ecclesias, & alia loca immunita, ac praedictis sunt restituenda, si ablata; *ibid.* num. 25. ad 27.

Arma ablata per Curiam Secularem a loco immuni sunt ibidem restituenda, vel Episcopus sibi consignari faciat ad effectum disponendi juxta ordines Sacrae Congregat. *ib.* n. 28.

Ablatio armorum a confugitis non est permessa absque facultate S. Sedis, & assignatur qualiter id concedatur Archiepiscopo; *ibid.* num. 29.

Contra auferentes arma a confugitis procedendum est ad declarationem Censurarum, & procedendum prout juris contra auferentes arma a Ministris Curiae Ecclesiae; *ib.* n. 30. 31.

Arma portantes ad infideles sunt excommunicati ipso facto excommunicatione majori in Bulla Coenae, *ibid.* num. 32. & 33.

Si ramen aliqui fideles captivi facti a Turcis nequeunt aliter redimi, nisi ultra conventam pecuniam, etiam bellica instrumenta, & arma tradantur, iste casus non est comprehensus sub censura; Dummodo modica interveniat quantitas; *ib.* n. 34.

Armorum delatio, seu usus privatis ut plurimum vetitus; *ibid.* n. 37. & *seqq.*

Sequioribus temporibus Nobiles a Plebeis distincti sunt Armorum delatione; *ib.* n. 40.

Arma prohibita deferentium poena quae sit? Vide verb. *Pana art. 2. n. 60. & 61.*

ARMA, seu Insignia.

Arma, seu Insignia, quae modo in usu sunt, successerunt loco Imaginum, & statuarum, quibus Nobiles olim utebantur; & describitur inde ortus armorum, seu insignium usus Nobilium proprius. Vide verb. *Arma, seu Insignia n. 1. ad 3.*

Et quamvis etiam ab ignobilibus deferantur, & eorum delatio non reddat eos Nobiles; tamen in Nobilibus necessario requiruntur ad eorum probandam nobilitatem; *ibid.* n. 5. & 6.

Hinc in nobilissima Religione Hierosolymitana adest statutum, ut in receptione ad Habitum, & probatione Nobilitatis probari

debeat familias Patris, Avi, Matris, & Aviae habuisse per 100. annorum spatium arma, seu insignia, & quod istis usi fuerint, *ib.* num. 7.

Quemvis autem, quod proprium nobilium est, ab omnibus usurpetur, & sic plebei quoque Insignibus, & Armis Nobilium utantur, non possunt tamen assumere, & deferre arma, & insignia Nobilium, & eo minus alterius singularis Dignitatis sub poena punitionis proportionate; *ib.* n. 8. & 9.

Insignia, & Arma sunt distinctiva generis personarum, & familiarum, & per hoc dicitur emanatum esse usum Cimeriorum, seu Coronarum in Armis, & cum diversitate; *ibid.* num. 10. & 11.

Arma, & Insignia solent apponi in operibus publicis ad acquirendum, & demonstrandum Jus in illis, idque de facto eadem praestare comprobatur; *ib.* n. 12. 13. & 14.

Similiter Sepulcrum habens insculpta Arma, & Insignia probat illius concessionem, & licentiam obtentam; *ibid.* n. 15.

Et hic mos apponendi Insignia, & Arma in Templis, Capellis, & Sepulcris viguit etiam priscis temporibus; & eo magis hisce nostris servatur in scamnis & *ibid.* num. 16. 17. & 18.

Arma in Ecclesia imprimi non possunt, nisi de voluntate Praelati, & stante poene universali usu, & consuetudine Insignia, & Arma &c. ponendi in altaribus &c. dicimus licitum esse, maxime si qui id facit, legitimo jure, & iusto fine agat; *ib.* n. 19. & 20.

In Ecclesia tamen Insignia ponere nonnisi is potest, qui vel Patronus est, vel Benefactor; *ibid.* num. 34. & 35.

Insignium & Armorum materia varia complectitur, quae per summa capita recensentur; *ib.* n. 33.

Episcopus non debet amovere Arma, & monumenta seu memorias suorum Praedecessorum ab Ecclesia, vel Palatio Episcopali, & ad id reponitur factum; Vide *ib.* n. 21. & 22.

Item arma Fundatorum Ecclesiae, vel Monasterii amovere non potest, & si amota restitui debent; *ibid.* num. 23. & 24.

Arma ejus, qui Capellam ornavit, non debent amoveri, sed ejus, qui nihil contulit, vel cui fuit erogata pecunia restituta, debent amoveri, maxime, si sit Laicus, at manutenuendi Patroni; *ib.* n. 25. & 26.

Potest heres gravi, ut teneatur Arma Testatoris pingi facere in ejus rebus, & cogn-

gnomen, & ejus Insignia semper deferat, idque censetur inductum intuitu conservandæ agnationis, & nec ab heredibus queunt abradi; *ibid. n. 27. ad 30.*

Tam jure communi, quam particularibus multorum locorum legibus decretum est, quod corrumpentes, ac delentes alicujus Familiz Insignia Ecclesiis &c. severe puniantur, & adducitur Patavinum peculiare statutum; *ib. n. 31. & 32.*

Ecclesiæ Matrici an competat Jus apponendi Insignia in Ecclesia filiali; *ib. n. 36.*

Præpositus ad Constructionem alicujus operis publici, quod sit expensis Civitatis, vel Regis, nequit sua Insignia in eo apponere; *ibid. n. 37.*

Quilibet Dominus alicujus loci potest in eo sua Insignia apponere; *ibid. num. 38.*

AROMATARIA, AROMATARIII.

Regulares non possunt Aromatariam tenere nisi pro se ipsis, quo casu visitari non potest a Protomedico; Vide verb. *Aromataria, Aromatarii n. 1.*

Permitti tamen potest Regularibus, & Monialibus præsertim pauperibus vendere medicinalia suæ Aromatariz renovandi gratia, maxime pretiis moderatis; *ib. n. 2. & 3.*

Pro solo tamen fine lucri, & negotiationis nequeunt Regulares Aromatariam tenere, neque Clerici id exercere sine licentia Papæ, vel Sacræ Congreg. *ib. n. 4. & 5.*

Aromataria quibus conditionibus permittatur Regularibus; *ib. n. 26.*

Aromatariz artis exercitium pro Sæcularibus, & venditio pharmacorum prohibetur in Urbe omnibus Regularibus exceptis Hospitalariis S. Joannis de Deo; *ib. n. 24.*

Item excipe, ut est; *ib. n. 25.*

Aromatarii non possunt societatem contrahere cum Physicis, & Chirurgis, privilegium tamen præferentiæ habent contra quoscunque alios privilegiatos in quibuscumque, quæ assignantur; *ib. n. 6. ad 9.*

Aromatariorum libris plena fides est adhibenda, si eos tenent secundum usum suæ artis, sed solum per quinquennium; & Debitores eorum usque ad quinquennium tantum intelliguntur obligati, si in eorum libris inventantur descripti; *ib. n. 10.*

Aromatariorum causæ a nullo Judice possunt cognosci, nisi a Consulibus artis, nec ab ullo reassumi; *ib. n. 11.*

Aromatariz defalcationes in computis ex gene-

rali consuetudine sunt in tertia parte, & difalcum dicitur probatum in consueta remissione alias observata: ac qualiter præsumatur taxa remissionis negata; *ib. num. 12. ad 24.*

Ostenditur quando, & qualiter Aromatarii, seu Pharmacopolæ in sui numeris exercitio peccent; *ib. n. 15. ad 22.*

Aromatariorum Officinz in Urbe redactæ sunt ad sexaginta; *ib. num. 23.*

Aromatarii, seu Pharmacopolæ rite, & fideliter suam exercentes professionem non sunt irregulares; Vide verb. *Irregularitas art. 1. num. 14.*

A R R H A.

Arrhæ notio generatim, ac specialiter delineatur, ac differentia ejusdem a sponsalitia largitate assignatur; Vide verb. *Arrha num. 1. 2. & 3.*

Arrha cur dicta; *ib. n. 28. & seqq.*

Quomodo intervenit Arrha in Sponsalibus, *ibid. num. 39. & seqq.*

Si aliquid detur post sponsalia, & expresse exprimatur, quod detur veluti in pignus, & assecurationem futuri Matrimonii, tunc non erit Arrha, sed sponsalitia largitas. Vide *ib. n. 4.*

Quod autem datur ante sponsalia, non est Arrha, nec sponsalitia largitas, sed est donum, & quamvis donataria vicissim redonet aliquid Donatori, per hoc non spondet Matrimonium; *ib. n. 5. & 6.*

Datio tamen Arrhæ, si fiat inter sponsum, & sponsam, præsumitur pro Matrimonio, nisi probetur contrarium, vel esset contraria consuetudo, vel ætas regugnaret, si vero hoc fiat a parentibus, sola sponsalia contrahuntur, vel præsumuntur, eo tamen modo, quo a parentibus sponsalia contrahi possunt; *ib. num. 7. & 8.*

Arrhæ licite, & valide dari, & accipi possunt in contractu sponsalicio, de jure communi possunt tradi, & constitui in quavis quantitate, etiam in rebus immobilibus, etiam reciprocè: de jure vero municipali Regni Castellæ solummodo quoad decimam partem bonorum constituentis; *ib. n. 10. ad 11.*

Sive de jure communi, sive de jure Hispano, si Arrhæ consistant in immobilibus, seu mobilibus pretiosis, quæ servando servari possunt, non possunt constitui per pupillos, & Minores, inconsultis Tutoribus, & Cura-

foribus , & absque Judicis Decreto , *ibid.* num. 13.

Si vero Arrhæ constant in mobilibus , quæ servando servari non possunt , possunt licite tribui per pupillos , & Minores sine Decreto Judicis , non tamen sine Tutoris , & Curatoris auctoritate ; *ibid.* n. 14. ad 16.

Injuste resiliens a Sponsalibus perdit arrhas , quas dedit in contractu sponsalizio , quas , si Matrimonium compleat , denuo acquirit ; *ib.* n. 17. & 18.

Si tamen non qui dedit , sed solum qui recepit arrhas injuste resiliat a Sponsalibus , tunc si sit major 25. annis debet restituere arrhas in duplum , si autem sit minoris ætatis , tenetur restituere solum id , quod accepit , & si uterque contrahentium arrhas dedit , & accepit , tunc injuste resiliens debet perdere quas dedit , & restituere , quas accepit ; *ibid.* n. 19. ad 21.

De Patre , vel Matre , sive Avo , vel Proavo , si arrhas pro Filia , Nepote , seu Pronepote receperint , vel pro Filio , nepte , seu Pronepote quid sentiendum ; *ib.* a num. 22. ad 24.

Patri , vel Matri , sive Avo , vel Proavo restituendæ sunt arrhæ , quas dederunt promittentes Filia , Neptis , vel Proneptris Matrimonium , si ista nolit adimplere , facientibus ipsis quidquid in se est , ut vere Matrimonium sequatur ; *ibid.* n. 25.

Arrhæ Sponsaliorum nomine datæ non acquiruntur de jure communi , si interea Sponsus , vel Sponsa decesserit , nisi causam ut nuptiæ non celebrarentur , defuncta persona jam præbuerit ; *ibid.* a n. 26. & 27.

Arrha quomodo , & quando datur in contractu emptionis ; *ib.* n. 31. & seqq.

ARS MILITARIS , quid ? Vide verb. *Mundus* num. 216.

ARS NOTORIA , quid sit . Vide verb. *Superstitio* num. 48.

ARTICULUS MORTIS . Vide verb. *Absolutio* art. 1. num. 48. ad 59. & verb. *Jurisdiclio* num. 27.

A R T I F I C I U M .

Artificium est licitum Clericis & Monachis ad victum querendum , ad otium tollendum , ad concupiscentiam refræandam , & ad eleemosynas faciendas ; Vide verb. *Clericus* art. 3. a n. 51. ad 58.

ARUSPICES , ARUSPICIU M . Vide verb.

Astrologia n. 15. & verb. *Superstitio* n. 31.

ASIA unde sic dicta . Vide verb. *Mundus* n. 99.

ASPECTUS obscœni qualiter , & quando sine peccaminosus . Vide verb. *Luxuria* a num. 58. ad 61. & verb. *Sponsi* n. 7.

A S P E R S O R I U M .

Asperforium cum aqua benedicta Episcopo accedenti ad Ecclesiam ministrari debet a prima Dignitate , vel digniore Canonico cum osculo manus ; Vide verb. *Asperforium* n. 1. & 2. & verb. *Aqua benedicta* num. 11. & Tom. IX. inter Decreta Sac. Rit. Congreg. n. 71. 90. 231. 252.

Episcopo accedenti ad Ecclesiam Collegiatam porrigendum est Asperforium a Priore ejusdem Ecclesiæ , & accedenti ad aliam quamcumque a digniore illius ; *ibid.* num. 3. & inter Decreta ut sup.

Episcopo accedenti ad Ecclesiam , dum in Choro a Canonicis recitantur Horæ Canonicæ , saltem duo ex Canonicis tenentur obviam ire porrigentes Asperforium ; *ib.* n. 5.

Si suffraganeus de licentia Episcopi deferat Cappam , quid circa Asperforium ; *ib.* n. 6. Asperforium non est porrigendum Archipresbytero a Digniore Presbytero ; *ibid.* n. 7.

Aspergio aquæ benedictæ fieri debet singillatim quibuscumque Dignitatibus , & Canonicis , non vero unico ictu in circumulum ; *ib.* n. 8. & inter Decreta n. 259.

Aspergio aquæ benedictæ fieri debet in Dominicis diebus per ipsum Celebrantem ; *ibid.* n. 9. & inter Decreta , ut sup. n. 309.

Ad solum Parochum defuncti , etiam interveniente Capitulo Cathedralis , vel Collegiatæ , spectat aspergere aqua benedicta Cadaver , antequam levetur de domo , & intonare Antiphonam *Si iniquitates* ; *ibid.* n. 10. & 11.

Asperisiones domorum in Sabbato Sancto spectant ad Parochos privative quoad alios , *ib.* num. 12.

Prælato Referendario , & Gubernatori Civitatis accedenti ad Ecclesiam quomodo danda aqua benedicta per Asperforium ; *ibid.* num. 13.

Multa ad materiam Asperforii vide indicata ; *ibid.* num. 14.

Aspergio aquæ benedictæ an , & quomodo proficiat defunctis ; Vide verb. *Suffragia* n. 21.

ASSASSINIUM, ASSASSINUS.

Assassinium de Jure Civili incognitum; Jus autem Canonicum de eo primum mentionem habuit, Vide verb. *Assassinium*, *Assassinus num. 40.*

De Assassinii origine, & antiqua ratione; *ibid. n. 41.*

Ut assassinium committatur, tria requiruntur; *ibid. n. 42. & seqq.*

Assassinii criminis atrocitas, & quædam illius singularitates recensentur; *ib. n. 49. & seqq.*

Assassinium proprie dictum quale sit, & qui Assassinii; *ib. n. 1. & 2.*

Mandans, & Mandatarius quando adhuc immunitate gaudeant; *ibid. num. 3. 4. & 5. & n. 54.*

Assassini sunt, & privantur immunitate Ecclesiæ: Qui receptant, defendunt, vel occulant Assassinium, dummodo sint vere causa mortis illatæ per Assassinium, & cognoscant Assassinium esse, cui auxilium præstant, & quatenus tale auxilium præstent; *ib. n. 6. ad 12.*

Assassini sunt testes, qui pro pecunia accepta perhibent falsum testimonium, ob quod innocens morte punitur, qui pecunia, ac pretio corrupti, innocentes ad mortem damnant, *ib. n. 13. & 14.*

Sic etiam dicuntur Assassini, & immunitate carent pro pecunia occidentes, seu mandantes occidi quemlibet infidelem, v. g. Judæum, vel Paganum in Ditionibus Christianorum toleratum; *ib. n. 15.*

Assassinus tamen non dicitur, qui adversarium cum quo inimicitias gerebat, fociis pecunia conductis occidit, sicut neque occidens communem inimicum, item ex pecunia; *ibid. num. 16. & 17.*

Nec etiam dicitur Assassinus, qui sine pretii præmio, & sine promissione aliquem interficit, ut alteri rem gratam faciat, vel solum ob spem obtinendi præmium, aut ob solas preces, aut alios respectus: aut spe succedendi in bonis occisi, vel vincendæ litis; *ib. n. 18. ad 20.*

De primo ad ultimum, ad hoc, ut possit de facili cognosci, an quis dicatur, & sit vere Assassinus, ac privetur immunitate Ecclesiæ, sciendum est, quod quatuor principaliter requiruntur, & assignantur, *ib. num. 21. ad 25.*

Clerici diffidati Assassini excluduntur a privilegio Canonis contra percutientes eos, sunt spoliati omni privilegio Clericali sine

alia degradatione, & possunt absque poena occidi &c. *ib. nu. 26.*

Cognitio tamen Assassinii commissi a Clericis non spectat ad Curiam laicalem, nec Judex Laicus in eos aliquod potest sub prætextu hujus criminis ante sententiam declaratoriam ab Ecclesiastico Judice faciendam, ad quem etiam cognitio Assassinii confugitorum spectat; *ibid. n. 27. ad 29.*

Assassini veri varias incurrunt poenas, & primo Excommunicationem ipso facto, etiam morte non secuta, at non reservatam; *ib. n. 30. ad 32.*

Secundo incurrunt poenam perduellionis, seu diffidationis perpetuæ a toto populo Christiano ipso facto in personam, & bona sua, ut tamquam publici hostes habeantur, ita ut possint impune occidi, nedum per Judicem, sed etiam per quemcunque privatum, supposita Assassinii declaratoria, *ibid. num. 33. & 34.*

Tertio incurrunt poenam depositionis, seu privationis omnis Dignitatis, honoris, & Officii, ac Beneficii ipso facto sive Clerici, sive Laici; imo tam Mandans, quam Mandatarius, & omnis cooperans effectu secuto incurrunt Irregularitatem; *ib. n. 35. ad 37.*

Quarto tam Mandans, quam Mandatarius, & cooperantes eo ipso immunitate Ecclesiastica privantur, effectu tamen secuto; *ibid. num. 38. & 39.*

ASSECURATIO, ASSECURATOR.

Assecurationis nomini variæ sunt adnexæ notiones, & in quo sensu acceperit Auctor; Vide verb. *Assecuratio*, *Assecurator, n. 24.*

In definitione Assecurationis non conveniunt inter se Doctores; *ib. n. 28. & seqq.*

Assecuratio est contractus, quo suscipitur in se periculum alicujus rei alienæ pro pretio, vel interesse accepto, & exponitur, ut etiam quomodo licitus, & quæ ad id exponendæ conditiones. Vide; *ib. n. 1. ad 8.*

Resolvitur hic Primo, quod si is, qui asssecurationem petit, sciat merces jam periisse, vel esse in eo statu, in quo certissime perire debeant, non potest pretio promisso securitatem ab alio exigere: secus si talis notitia præhaberi non potuit; *ib. n. 9. & 10.*

Secundo resolvitur, quod si quis non habeat merces in mari, sed fingat eas habere, non est valida asssecuratio; & asssecurans, qui per fraudem, & dolum adductus est a Mercatore ad præstandam asssecurationem, potest sibi

sibi retinere pretium acceptum a Mercatore; *ibid. num. 11.*

Tertio resolvitur, quod assicurans, qui fingit se habere bona, quæ revera non habet, agit contractum invalidum assicurationis, & tenetur restituere acceptum pro assicuratione; imo damna Mercatori inde provenientia; *ib. n. 12.*

Quarto resolvitur, quod si assicurans sciat, vel per litteras amicorum, vel alio modo merces jam esse in tuto, vel pervenisse navim ad portum, licet hoc ab aliis communiter ignoretur, non potest pretium sibi pro assicuratione pacisci, & tenetur ad ea, quæ *num. 12.* sed si solum sciat pericula magna ex parte cessasse, tunc potest aliquid accipere, & retinere pro quantitate decrementi, vel incrementi periculorum secundum prudentis judicium; *ibid. num. 13. & 14.*

Quid si assicurator ex Astrologia, aut alio capite cognoscat non futuram in mari tempestatem, aut ex litteris amicorum sciat mare esse securum, & liberum a latronibus, & piratis; *ibid. num. 15.*

Utrum assicuratio contractus sit nominatus, an vero innominatus, & hujusquestionis effectus; *ibid. num. 33. & seqq.*

Quid nomine periculi veniat in contractu assicurationis; *ib. num. 38. & seqq.*

Assicuratio facta a periculo maris non extenditur ad alia pericula; si vero exceptio facta sit de uno tantum casu, cæteri comprehenduntur; *ibid. n. 16. & 17.*

Periculum in contractu assicurationis utrum duret de portu in portum, an de litore ad litus; *ibid. num. 46. & seqq.*

Si mercium assicuratio facta fuerit super una, & certa determinata navi, & postea sine nova conventiones merces deferantur super diversam; si fuerint deprædatur, vel naufragio deperditæ, contra assurantem agi non potest; *ibid. nu. 18.*

Assicurans merces, vel pecunias per loca periculosa vehendas intelligitur in se suscipere periculum solius fortunæ, non autem culpæ vehementis, aut alterius; *ibid. n. 19.*

Assicurans navim, vel merces de uno loco ad alium, mercibus deperditis, vel deterioratis, qualiter teneatur resarcire damnum; *ibid. num. 20.*

Assicuratio navium, si sit facta in forma amplissima se obligando ad omne riscum, & periculum, per quo possit impediri transportatio ad locum conventum, videtur nulli esse excusationi locus; *ib. num. 21.*

Tom. X.

Pretium assicurationis dependet a brevi, vel longa navigatione minus vel magis periculis obnoxia; *ib. num. 48.*

Assicurator non potest consequi integrum pretium assicurationis, si naves totum iter non fecerint, ejusque integrale periculum non subierint, assicurationis causa retangitur, & quid modico periculo debeat proponitur; *ibid. num. 22. & 23.*

In computando damno in contractu assicurationis quænam æstimatio inspicienda est, & cujusnam loci, ac temporis; *ibid. num. 50. & seqq.*

Formula contractus assicurationis; *ibid. num. 53.*

De actione directa & contraria assicurationis; *ib. n. 54. & seqq.*

Ex quibusnam Legibus judicandum sit de assicurationis, contractu; *ib. n. 56.*

ASSISTENTIA, ASSISTERE.

Assistentia Episcopo facienda est juxta Cærimoniale, & assignatur a quo ei celebranti cum pluviali præstanda, hique habetur pro tunc ut in Choro præsens; Vide verb. *Assistentia, Assistere num. 1. 2. 3. & verb. Canonici art. 6. num. 27. 34. 35. & inter Decreta S. R. C. Tom. 1x.*

Assistentia duorum Canonicoꝝ semper convenit Episcopo Ordinario, sive celebret, sive Divinis Officiis assistat, & qui? *ib. num. 5. 6. & verb. Canonici art. 6. num. 39. 40. & inter Decreta, ut supra.*

Assistentia quæ fit ad Missam, & Vesperas, facienda est cum pluviali, & qualiter servandus præferentiæ Ordo inter Assistentes, & alios; *ibid. num. 8. ad 13. & verb. Archidiaconus num. 28. & inter Decreta, ut sup.*

Assistentes Dignitates, & Canonici, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti interviens nullo modo tenentur genuflectere; *ibid. num. 14. & inter Decreta, ut sup.*

Canonici duo assistentes Episcopo debent eligi ex numero Diaconorum, quando Præbendæ sunt distinctæ; *ib. n. 15. & dict. verb. Canonici art. 6. n. 40.*

Assistens Presbyter, sive Dignitas sit, sive Canonici, & non Diaconus Evangelii, debet Episcopumthurificare; *ibid. num. 16. & inter Decreta, ut sup.*

Non convenit, ut Episcopus in Vesperis decantandis per aliquam ex Dignitatibus Cathedralis, stante penuria Sacerdotum, admittat pro assistentibus cum pluvialibus Clericos

ricos in Minoribus constitutos, etiam in solemnioribus Festivitatibus; *ib. n. 17.*
 Assistere tenentur Episcopo celebranti Archidiaconus, seu prima Dignitas, & duæ aliæ Dignitates vel Canonici præter Diaconum, & Subdiaconum; *ib. num. 18. & dist. verb. Canonici num. 32.*

Canonici tenentur Episcopo assistere non modo in Cathedrali, verum etiam in quibuscumque Civitatis Ecclesiis, ad quas ob publicas, vel solemnes Episcopales functiones exercendas eum ire contigerit, dummodo sufficientes Canonici pro Chori servitio in Cathedrali maneant; *ib. n. 10. & 20.*

Quid circa assistentiam, si Episcopus ad private celebrandum ad alias Ecclesias accesserit; *ib. n. 21. 22. & 23.*

Ad Dignitates, & Canonicos Cathedralis, si adsint, pertinet assistere Episcopo pontificaliter celebranti, etiam in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali, vel Exempta; non autem ad Canonicos Collegiatæ, vel Presbyteros Parochialium, etiam si numerus alioquin sufficiens sit Presbyterorum. Id tamen videtur intelligendum solum quando Canonici Cathedralis interveniunt capitulariter, non autem quando uti singuli; *ib. n. 24. 25. & seq.*

Canonici, qui assistunt Episcopo cum Capa, non tenentur ei ponere, & deponere biretum, sicuti ei tenentur ponere, & deponere Mitram; *ibid. num. 26. & inter Decreta, ut supra.*

Canonici duo Diaconi assistentes, & non Presbyter assistens, debent elevare fimbrias Pluvialis hinc inde, dum Episcopus progreditur, & thurificat Altare *ib. n. 27. & inter Decreta, ut supra.*

Canonici assistere debent Episcopo, quando facit Ordinationes, tam si faciat cum Missa solemni, quam si faciat cum Missa privata; *ib. num. 28. & inter Decreta, ut supra.*

Diaconi assistentes non tenentur, immo non debent inservire Archiepiscopo de Bugia, seu Candela, sed ea administranda est per Capellanum; possunt tamen cogi Canonici ad ei inserviendum in Missis privatis præter consuetudinem; *ib. n. 29. & 30.*

Canonici tenentur assistere Suffraganeo, quando nomine proprii Episcopi functiones Episcopales exercet; *ib. n. 31. & 32.*

Canonicorum duorum assistentiam habere non debet Episcopus suffraganeus ultra Diaconum, & Subdiaconum, qui sunt cantaturi Evangelium, & Epistolam, sicut haberet pro-

prius Episcopus: nisi id antiqua consuetudo permitteret; *ib. n. 23. & 24.*

Canonici, & Dignitates omnes non debent assistere parati, quando suffraganeus solemniter celebrat; sed in habitu ordinario, sicut & quando facit Ordinationes &c. *ib. n. 35.*

De primo ad ultimum circa assistentiam faciendam Episcopo a Dignitatibus, & Canonicis servandum est Cæremoniale Romanum, prout etiam circa alia omnia; *ib. n. 36. & 37.*

Qui assistit in Choro Missæ Conventuali non potest portare pileolum per totum Canonem; in aliis vero Divinis Officiis uti potest; *ib. n. 38.*

Quenam assistentia præstanda sit a Canonicis Episcopo Conciones habenti; Vide dist. verb. *Canonicus art. 6. n. 62.*

Primæ Dignitati post Pontificalem in solemnitatibus maioribus celebranti assistentiam præstare debent duo Canonici; *ib. n. 42.*

Id locum non habet in Collegiatis Insignibus; *ib. n. 43. & seqq.*

Quid si consuetudo contraria inoleverit in Collegiatis istis; *ib. n. 46.*

Assistentia matrimonii non temere deleganda Sacerdotibus extraneis, qui non sint contrahentium Parochi; *ibid. n. 39.*

Assistentiam matrimonii delegandi saculas adempta est Nuncio Apostolico in Polonia; *ibid. num. 40.*

Assistentia matrimonii non inducit cognationem spirituales; *ib. n. 41.*

ASTROLOGIA, ASTROLOGUS.

Astrologia quatuorplex sit, quid, & circa quæ occupata, ac inter artes liberales reponitur. Vide verb. *Astrologia, Astrologus n. 1. ad 5.*

Astrologia Naturalis non est prohibita, magna ex parte incerta, & parum utilis, excepta ea parte, quæ sumitur ex ortu, casu, aspectu, & colore Solis, ac Lunæ; *ib. n. 6. 7.*

Joannes Picus jurejurando affirmat ex 130. prædictionibus nobilissimis cujusdam Mathematici de mutatione Cæli, & Agris se adhibita accurata observatione tantum 7. veras deprehendisse; *ib. n. 8.*

Et similes prædictiones tanto magis erunt incertæ, si de temperamento, inclinationibus, ac moribus hominum fiant ex Astris, & hora nativitatis eorum; *ib. n. 9.*

Amentia dicitur, ex aspectu Syderum, qui tempore nativitatis viget, velle de temperamento, vel inclinationibus prolis judicare, li-

et tamen hoc iudicium, si ulterius non procedat, permittatur; *ibid. num. 10.*

Astrologia Judiciaria prædicens eventus pendent ex libera hominum voluntate, aut casus fortuitos, est superstitiosa, & omni jure prohibita, ac proinde usus illius est peccatum mortale; *ib. n. 11. ad 15.*

Astrologiam judicariam damnant, ac lethali culpæ obnoxiam faciunt Doctores communiter; *ib. n. 16.*

Utentes hac divinatione subijciunt se discipulis Diaboli, ex cujus traditione per homines curiosos ab ipso deceptos regulæ hujus artis processerunt; *ibid. num. 17.*

Notabile dictum Pauli Rubei de hac Astrologia, ac laudabile ejusdem monitum ad similes Astrologos, quorum pauca vera; *ib. n. 18. 19. 20.*

De variis hujus damnatæ artis Cultorum uominibus, nec non proprie loquendo qui sint, indicatur; *ib. n. 21. 22.*

Tales Astrologi Judicarii prædicentes absolute aliquid in particulari, quamvis non certo, sed tantum probabiliter eventura prænunciet, peccant mortaliter; *ibid. num. 23.*

Si aliquando vera fuerint ab eis prænunciata, ideo est, vel quia casu ita accidit, vel quia intercedit pactum, & invocatio Demonis suggerentis sibi nota ad homines decipiendos; *ib. num. 24.*

Si vero Astrologi solum in genere prænuntient, ita ut probabilis ratio reddi possit ex ætate, dispositione corporis, temperamento, consuetudine vitæ, aut aeris affectione, quæ ex Syderum concursu, vel Astrorum aspectu proveniat, non sunt condemnandi; *ibid. num. 25.*

Inquirentes occulta furtâ, vel alia delicta ab Astrologis Judicariis, sicuti & per quamvis divinationem, peccant mortaliter; *ib. n. 26.*

Sic etiam peccant mortaliter consulentes Astrologos ad inveniendos thesauros occultos, & consulentes eos; qui affirmant se videre venas metallorum, & thesauros in Terræ visceribus latentes, & recurrentes ad eos pro difficili curatione morborum; *ibid. n. 27.*

Contra Astrologos Judicarios variz sunt statutz pœnz, & in primis eadem pœna, quæ est statuta contra Necromanticos, & alios Magos cum pœna Excommunicationis ipso facto; *ibid. n. 28. 29. & verb. Supersticio a n. 40.*

Item pœna ultimi supplicii, & confiscationis omnium bonorum, si præsumant prædicere,

et, & sua falsa judicia formare de statu Reipublicæ Christianæ, vel Sedis Apostolicæ, sive de vita, aut morte Papæ, & eorum consanguineorum usque ad 3. gradum; *ibid. num. 30.*

Eadem pœnas incurrunt Astrologi talia Judicia sive a se, sive ab aliis facta scienter retinentes, vel dantes, seu ostendentes aliis, aut de iis quovis modo tractantes; *ibid. num. 31.*

Si Ecclesiastici sint, tam Sæculares, quam Regulares, incurrunt ultra prædictas pœnas etiam privationem omnium Beneficiorum, & Officiorum, & perpetuam inhabilitatem, & prævia degradatione tradendi sunt Curiz sæculari pro condigna penitione; *ib. num. 32.*

Si sint Episcopi, aut etiam majores Prælati, ipso facto privantur omnibus gradibus, Dignitatibus, Beneficiis, & incurrunt ultra Excommunicationem, sicut alii, privationem regiminis, & perpetuam inhabilitatem; *ib. n. 33.*

Eadem pœnas incurrunt etiam omnes ad id consulentes tales Astrologos, Ariolos, Mathematicos, Aruspices, Varicatores, & alios hujus generis, vel eorum prædictiones recipientes, retinentes, & adhibentes; *ibid. num. 34. 35.*

Hujusmodi Astrologi Judicarii a quibus sint judicandi, & condemnandi? & libros retinentes, ac legentes ab Inquisitoribus contra hæreticam pravitatem puniri possunt; *ib. n. 36. 37.*

Quæ Auctor dixit de Astrologia, de Judiciaria tantum sunt intelligenda; *ibid. num. 41. & 42.*

Quoniam tempore in eam Proficientes a Principibus magis sævitum fuit; *ibid. n. 43.*

Quid Justinianus Imperator in Astrologiam judicariam proficientes senserit; *ib. n. 45.*

Ægyptianæ, vel Ægyptiani, vulgo Zingari, vel Zingaræ, qui se jactant divinare bonam, vel malam fortunam, & in diis ab idiotis præsertim, & plebeis passim de sua sorte consuluntur, possunt ab Inquisitoribus puniri; *ibid. n. 38.*

Tam Ægyptianæ, & Ægyptiani id facientes, quam omnes alii ipsos, vel ipsas consulentes peccant mortaliter, si fiat cum firma fide, vel scandalo; venialiter autem si ob curiositatem, & risum; *ibid. n. 39. & 40.*

Afferitur celebre dictum S. Augustini de Astrologis; *ib. n. 41.*

ASTROLOGIA, seu ASTRONOMIA quid?
Vide verb. *Mundus num. 203.*

A S T R U M.

Astrum quid sit? Vide verb. *Mundus n. 172.*
Astra alia sunt fixa, & alia Errantia: Fixa
vocantur Stellæ, & Errantia appellantur Pla-
netæ, & quare; *ibid. num. 173. & 174.*

ASYLUM. Vide verb. *Immunitas art. 3. per tot.*

ATAVUS, ATAVIA. Vide verb. *Affinitas*
art. 1. sub num. 15.

ATHEA Propositio quæ sit. Vide verb. *Pro-*
positiones Damnae num. 29.

A T T E N T A T A.

Vide verb. *Appellatio art. 10. 11.*

A T T E N T I O.

Attentio quid, ac quoruplex sit, & per quid
differat ab intentione. Vide verb. *Attentio*
num. 1. ad 4.

Attentio interna circa orationem est triplex, &
assignatur. Vide *ib. num. 5. ad 8.*

Quilibet ex his tribus attentionibus adhuc
est triplex, & assignatur; *ib. n. 9. ad 12.*

Ad satisfaciendum præcepto de recitando
Divino Officio, & de audienda, vel cele-
branda Missa requiritur sub culpa mortali
medum attentio externa, sed etiam interna;
ibid. num. 13. ad 23.

Ad peccatum mortale incurrendum ob de-
fectum debitz attentionis internæ non est ne-
cesse, ut mentis evagatio sit deliberata, di-
recteque volita, sed sufficit, si sit volita
indirecte; *ibid. num. 24.*

Si vero distractio non sit plene volunta-
ria, vel inadvertenter aliud cogitet, aut fa-
ciat, quouque advertat se distrahi, semper
reputatur sufficienter attentus, & per conse-
quens satisfacit &c. *ibid. num. 25.*

Clerici Beneficiarii, qui cum voluntariis di-
stractionibus recitant Divinum Officium, li-
cet mortaliter peccent, non tenentur tamen
ad ullam fructuum restitutionem; dummodo
integre, & cum intentione orandi, & Deum
colendi recitent; *ib. num. 26. ad 28.* Contra-
rium tamen evincitur a Theologo Censore;
ib. n. in not. novis. ad num. 8.

Ad satisfaciendum præcepto recitandi Di-
vinum Officium, vel audiendi, seu celebran-
di Missam sufficit attentio tacita, vel im-
plicita; *ib. n. 29.*

Qui Officium incipit recitare, vel Missam
audire cum intentione recitandi, vel audien-
di debite, quoties dedita opera mentem non
divertit, licet per totum Officium, vel Mis-
sam distractus non peccat mortaliter, saltem
si sit scrupulosus; *ib. n. 30. & 31.*

Qui accedit ad Ecclesiam de more ibi Of-
ficium recitaturus &c. sufficientem habet at-
tentionem, ac proinde satisfacit; quamvis
postea recitet, audiat, vel celebret involun-
tarie distractus; *ib. n. 32.*

Dummodo quis adhibeat mediocrem dili-
gentiam pro repellendis distractionibus se ve-
xantibus, & non supina, & crassa negligencia
se evagari sinat, satisfacit præcepto cum
sufficienti attentione, imo est absque culpa
brevis evagatio mentis ad sublevamen. *ib.*
n. 33. & 34.

Quamdiam scrupuloso evidenter non constat,
quod mutaverit propositum recitandi atten-
te, licet advertens, sciens, volens inhærerit
cogitationibus plane alienis inter recitandum
Officium, vel audiendum Sacrum, credere
potest se satisfecisse suæ obligationi; *ibid.*
num. 35.

A V A R I T I A.

Avaritia quid sit, & in quibus consistat? Vide
verb. *Avaritia n. 1. & 2.*

Avaritia in avaro potest considerari circa Deum,
circa proximum, & circa se ipsum; idque
totum plene referatur; *ib. n. 3. ad 6.*

Avaritia semper est lethalis, ubi opponitur ju-
stitiæ in re gravi, & aliquoties est etiam
lethalis, licet ei non opponatur: at ubi op-
ponitur soli liberalitati, est peccatum ex ge-
nere suo veniale; *ib. n. 7. 8. & 9.*

Avaritia opponitur duplici virtuti, scilicet Ju-
stitiæ, & liberalitati, & describuntur Justi-
tiæ, liberalitas, & Prodigalitas; *ibid. num.*
10. ad 12.

Prodigalitas licet ex genere suo sit tantum
peccatum veniale, potest tamen ab extrin-
seco fieri mortale; *ibid. n. 14.*

Avaritia septem habet filias, quæ enumeran-
tur, & pro ea fugienda adducuntur varii Sa-
cræ Scripturæ textus, nec non notabile S.
Hieronymi dictum de avaris; *ibid. num. 15.*
16. & 17.

AUDITOR, AUDITORES.

Auditores ut sic qui sint, & qualiter causam definire queant; Vide verb. *Auditor*, *Auditores num. 1. & 2.*

Auditorum genera licet sint multiplicia, hic tamen non nisi de Auditore Cameræ, & Auditoribus Rotæ; *ib. n. 3.*

Auditor Cameræ habet jurisdictionem ordinariam, quæ per obitum Papæ non expirat, estque Judex ordinarius appellationum a sententiis per Ordinarios latis etiam extra Statum Ecclesiasticum; *ibid. num. 4. & 5.*

Auditor Cameræ generalem habet facultatem procedendi contra Episcopos in quibuscumque causis etiam gravioribus, eosque puniendi absque speciali commissione, & signatura Papæ; dummodo tamen Monitoria contra Episcopos ad comparandum personaliter non nisi prævia commissione manu Papæ signata decernat; *ibid. num. 6. ad 14.*

Auditor Cameræ de facto processit in variis causis contra Episcopos, ac Archiepiscopos, & ei non est necessaria specialis commissio in scriptis ad procedendum contra Episcopos nisi in casu transmissionis Monitorii ad personaliter comparandum; *ibid. num. 17. & 18.*

Auditor Cameræ non potest cognoscere de causis Ecclesiasticorum in prima instantia, nec Monitoria decernere ad extrahendas partes a suis Domiciliis; nec in Beneficialibus etiam quoad judicium manutentionis inter Beneficiatos, nec absolvere a Censuris ex causa violatæ immunitatis Eccles. *ibid. num. 19. ad 23.*

Notarius Auditoris Cameræ, qui absque facultate Sacræ Congreg. per sua acta expedierat absolutionem cum reincidentia in causa violatæ immunitatis suspenditur ab exercitio sui muneris arbitrio Eminentiss. Præfati; *ib. num. 25.*

Auditor Cameræ in causis pendentibus in suo Tribunali debet supersedere, si partes recurrant ad Sacram Congr. Immunit. pro alicujus dubii declaratione, & illam exequi; imo debet etiam supersedere in cognitione causæ, donec ab Episcopo sit confectus processus, an cognitus gaudeat, nec ne? *ib. num. 26. & 27.*

Auditor Cameræ est legitimus Judex obligationum Cameralium; unde potest judicare causas omnium Prælatorum, Cardinalium, Regum, & Imperatorum in proventibus, &

aliis Juribus Ecclesiarum, pluribusque causis, quæ signantur; *ibid. num. 28. ad 30.*

Est Executor omnium Litterarum, ubi quidem nullus alius est deputatus, solus ac privative; ubi vero deputati sunt alii, cumulative; *ibid. n. 31.*

Remissorias, ac Compulsorias dat, Monitoria ad partes decernit, Censuras promulgat, ac solus cognoscit de causis, & litibus ortis vigore obligationis Cameralis, & vigore suarum facultatum est executor obligationum Cameralium privative quoad omnes: non potest tamen advocare causas obligationis Cameralis introductas, sed solum motas in eadem Urbe; *ibid. num. 32. 33. & 34.*

Auditor Cameræ potest etiam in pluribus casibus procedere in causis Regularium, quæ enumerantur cum respective advertendis; *ib. n. 35. ad 45.*

Non potest autem Auditor Cameræ procedere, aut se ingerere in causis Regularium, in quibus agitur de disciplina & morum correctione, nec in prima instantia, nec in gradu appellationis, ut neque Nuncii Apostolici; sed regulares remitti debent suis Superioribus; *ibid. n. 46. ad 50.*

In casibus, in quibus Auditor Cameræ potest Appellationes recipere a sententiis, & gravaminibus Prælatorum Regularium, inhibitiones minime decernit, nec Præfectus Signaturæ Justitiæ dat commissiones, nisi prius citato Procuratore Ordinis; *ibidem num. 11.*

Facultates Auditoris Cameræ circa Commissiones Causarum Criminalium; *num. 91. & seqq. Vide verb. Executor in nov. add.*

Auditores Rotæ 12. esse debent; ad istum numerum sic redacti a Sixto IV. & ex quibus Nationibus esse debeant; *ib. num. 52. & 63.*

Inter Auditores Sac. Rotæ Rom. quidam asserit olim fuisse Neapolitanum; *ib. n. 107.* Auditores Rotæ in eorum origine erant Capellani Summi Pontificis; excrecentibus deinde causis decidendis, majoribus pressi Summi Pontifices unum Tribunal ipsorum Capellanorum erexerunt pro decisione talium causarum, & Sacri Palatii Auditores sunt appellati, unde postea Auditores Rotæ nuncupati; *ib. n. 54. 55. & 56.*

Horum Auditorum, seu Rotæ Romanæ decisiones sunt tantæ æstimationis, quod prævaleant communi opinioni, ac eorum jurisdictioni, auctoritas, Officium, & obligatio late statuta est a pluribus Romanis Pontificibus, qui assignantur; *ibid. num. 57. & 58.*

Eorum

Eorum Locumtenentes non possunt manifestare vota sua sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, possunt vero significare difficultates, motiva, & rationes, ob quas dilata est resolutio in aliqua causa, recitato tamen nomine eorum, qui illas adducunt; *ibid. num. 59. & 60.*

Auditorum Rotæ adjutores, a manuales, & alii, qui sciunt tractatus, & causas, sub eadem Censura tenentur celare, & nulli patefacere; *ibid. num. 61.*

Auditores Rotæ accipientes aliquod munus a Notariis ratione Officii incurrunt excommunicationem, & tenentur ad restitutionem in duplo erogandam pauperibus, imo nihil recipere possunt, neque per se, neque per alium a partibus litigantibus, exceptis quibusdam solitis pro Festis Natalitiis, & Augusti Kalendis; *ibid. num. 62. 63. & 64.*

Auditores Rotæ nequeunt votum proferre in causis propriis suorum consanguineorum usque ad secundum gradum consanguinitatis, Dominorum, familiarium, & Ecclesiarum sui Beneficii, & tunc debent exire, imo dictæ causæ modo prohibentur exagitari in Rota; *ibid. num. 65. & 66.*

Auditores Rotæ prohibentur dare consilium, si ve publicum, si ve privatum in causis pendentibus, si ve introducendis in Rota, & si dederint, debent repelli a voto ferendo, ut etiam in causis, quas ut Advocati patrocinati sunt, antequam Auditores eligerentur; *ibid. num. 67. & 68.*

Auditores Rotæ permultis gaudent privilegiis, quorum varia recensentur, ac loca, ubi alia spectari possunt, innuuntur; *ib. n. 69. ad 83.*

Auditores Rotæ ubi olim congregarentur, & ubi congregentur nunc, qua hora, & pro quo tempore; *ib. num. 84. & 85.*

Auditores Rotæ Missam semper audiunt collegialiter in Rota, antequam ad causarum discussionem procedant; *ibid. num. 86.*

Antequam novus Auditor in hanc Congregationem, seu Collegium admittatur, ultra publicum examen, debet etiam sustinere examen privatum coram Eminentiissimo Vice-Cancellario; *ibid. num. 87.*

Rotæ jurisdictio quoad singulos quando cesset, & quomodo regulari debeat circa personas, loca, Festa, causas, & alia omnia; *ibid. num. 89. & 90.*

Auditoribus Rotæ conceditur delatio Rocchetti per Urbem, & habitum Consistorialium Advocatorum assumere non possunt sine licentia Collegii; *ibid. num. 96. & seq.*

Ab Auditoribus Rotæ assumi consuevit Regens-Cancellariæ; *ibid. num. 97.*

Quoniam in ordine Auditores Rotæ ministrent Summo Pontifici, & quodnam illi eorumdemque Decanus habeant Officium circa Pallia; Vide *ib. num. 98. & 99.*

Quænam Causæ pertineant ad Rotæ Auditores, & quomodo, & quonam ordine cognoscendæ; Vide *ib. n. 102. & seqq.*

Auditor Papæ executioni Legum a Pontifice statutarum pro Tribunali Viarum peculiari-ter invigilare jubetur; *ibid. n. 94.*

Auditor Papæ tamquam Secretarius Congregationis Oeconomicæ examinare & approbare debet causas mittendi Commissiones Criminales ex Officio a Tribunalibus Gard. Vicarii, & A. C. *ibid. n. 94.*

AUGURIUM quid sit; Vide verb. *Superstitio num. 18.*

AUREA pro solvenda pensione quomodo intelligenda; Vide verb. *Pensio a num. 115. ad 118.*

AUREOLÆ Beatorum quid, & quot sint, & cur sic dictæ; Vide verb. *Dos, Dotare art. 1. n. 3.*

AUREUS NUMERUS quid sit, & cur sic appelletur; Vide verb. *Kalendarium num. 64. ad 66.*

AURORA undè dicta, qualiter pro diversitate mensium diverso tempore præcedat Solem, & quomodo sumenda pro licita Missarum celebratione; Vide verb. *Aurora num. 1. 2. & 3.*

AVIA, Avus, Avus paternus, & maternus qui; Vide verb. *Affinitas art. 1. n. 15.*

AUSPICIUM quid sit; Vide verb. *Superstitio num. 20.*

AXIS MUNDI quid sit; Vide verb. *Mundus num. 128.*

A Z Y M I P A N E S.

Azymos panes tradere Christianis prohibitum est sub gravibus pœnis Hebræis, & eorum comestio ritu judaico prohibita est Christianis; Vide verb. *Hebræus n. 19. 183. & 214.* Vide verb. *Eucharistia art. 2. per 108.*

BAG.

B

BACCHANALIA.

DUO abusus præcipue ab Ecclesia in bacchanalibus reprobantur, scil. ea producere ultima nocte usque ad diem Cinerum, & incendere personatum diebus festis; Vide *Bacchanalia num. 1.*

Hujusmodi abusus a Benedicto XIV. prohibentur in Ecclesiastica ditione; *ibidem a num. 2. ad num. 5.*

Monet laudatus Pontifex se cætera Bacchanalia luda minime probare, adducitque exempla Sanctorum Virorum, suorumque prædecessorum, opponitque bacchanalibus pravitatibus specialia pietatis exercitia; *ibid. num. 6. ad 10.*

BACULUS.

Baculus est duplex, alius communis, alius Pastoralis, unum ex insignibus Episcopalibus; & cur sit acutus in fine, rectus in medio, & retortus in summo; Vide verb. *Baculus num. 1. & 2.*

Baculo communi possunt uti omnes, etiam si aureus, vel argenteus sit, excepto Sacerdote, qui eo uti non potest in Altari Missam dicens, neque ad Altare cum eo accedere; *ibid. num. 3. & 4.*

Baculo Pastoralis varia indita fuerunt nomina; *ibid. num. 14.*

Baculi Pastoralis, & Regum Sceptri Origo; *ibid. num. 15. & seq.*

Baculo Pastoralis non possunt uti nisi Episcopi, & alii Privilegiati; *ibid. num. 5.*

Papa non utitur Baculo Pastoralis, nisi in Dioecesi Trevirensi, & assertur historia, quare ipse non utatur alibi, & cur ibi; *ibid. num. 6. ad 10.*

Qui utitur Baculo Pastoralis, potest uti & Mitra; *ibid. num. 11. & in Collectione Decretorum S. R. C. in Tomo 11.*

Baculo Pastoralis non semper utitur Episcopus Suffraganeus; *ibid. num. 12. in collectione Decretorum, ut supra.*

Quare Baculus Pastoralis competat Abbatibus; *ibid. num. 17. & seqq.*

Baculo, & Mitra in processionibus extra suum Monasterium non potest uti Abbas, nec ante se deferri facere facultatem habet; *ibid. num. 13. & verb. Abbas sub num. 31.*

Baculus Pastoralis quare tradatur in manibus novi consecrati Episcopi? Vide verb. *Episcopi art. 2. num. 52.*

An Episcopus celebrans extra propriam Dioecesim uti possit Baculo Pastoralis; *ibid. num. 21. & seqq.*

BALBUTIENS.

Balbutiens, qui præ timore, vel balbutie non pronunciat Evangelium S. Joannis, quod legitur in fine Missæ, sed ejus loco suo arbitrato aliud recitat, suspendendus est a celebratione, quousque illud rite pronunciare assuecat; Vide inter *Decreta Sac. Rit. Congr. num. 247.*

BALDACHINUM.

Baldachini usus est concessus nedum Episcopis, sed etiam pluribus Abbatibus, aliisque privilegiatis, tamen sine auro, & gemma, ac tribus tantum anni Festivitatibus; Vide verb. *Baldachinum numer. 1. 2. 3. & in collectione Decretorum Sac. Rit. Congr. num. 358. 1445.*

Abbates, alique privilegiati Episcopis inferiores nequeunt tenere Baldachinum, & Sedem Abbatialem fixam, & permanentem prope altare, ut Sedes Episcopalis retineri solet; *ibid. num. 3. & in dict. Collect. Decretorum art. Baldachinum, num. 18.*

Baldachino uti principaliter nequeunt Abbates in Officio, & Missis defunctorum, nec etiam cum solemnî ritu in suis Ecclesiis celebrant exequias nobilium virorum, & Principum, *ibid. a num. 4. ad 5. dict. Collect. Decret. loc. cit.*

Regulares tenentur in propriis Ecclesiis erigere Baldachinum Episcopo volenti ibi Pontificales functiones exercere; Moniales tamen iis subjectæ non tenentur erigere Baldachinum Episcopo clausuram visitare volenti; *ibid. num. 6. & 7.*

Baldachinum a propriis personis, quibus de jure, consuetudine, vel privilegio competit, non autem ab eorum substitutis deferendum est, ac ejusdem hæc deferendæ ut in Cæremionali Episcoporum, nec est parandum pro benedictione sponsi, & sponsæ; *ibidem num. 8. 9. & 10.*

Baldachinum non potest erigi a Vicario Episcopi, Episcopo absente in Ecclesiis Monasteriorum Cassinensium invitis Monachis; *ibid. num. 11.*

Bal.

Baldachinum in Ecclesia loci Dominus, seu Marchio, Comes, vel Baro erigere non potest, & si erecta, omnino removenda sunt, ac contra renuentes possunt Episcopi procedere juri remediis usque ad Censuras, ac pro iis, & similibus affertur Decretum Generale; *ibid. num. 12. ad 15. & verb. Ecclesia art. 5. num. 30.*

Delatores Baldachini in ingressu Episcopi debent incedere pedites, & capite detesto; Vide in Collect. Decret. num. 191.

Sub Baldachino non debent deferri Reliquiæ Sanctorum in Processionibus *ibidem num. 389.*

Imaginem Beatissimæ Virginis cum Baldachino, & intorticiis in Processione deferri non est prohibendum, & idem dicendum de Imaginibus, seu statuis Sanctorum; Vide verb. *Processiones num. 37. 38.*

Quale Baldachinum competat Episcopo Pontificalia exercenti; *ibid. num. 19.*

Referendarii Utriusque Signaturæ in Processionibus Pontificiis deferre debent Baldachinum; *ibid. num. 16.*

Si Referendarii deficient, quinam deferre debeant Baldachinum; *ibid. num. 17.*

Principi Supremo debitum est Baldachinum in Ecclesia, & ubi; *ibid. num. 20. 21.*

Nam etiam debitum sit Baldachinum Principi, qui aliquam habet subjectionem, pollet vero principioribus juribus Imperii; *ibid. num. 21.*

BANNITUS, BANNUM.

Bannitus unde dicatur, ejusque proscriptio quid sit, ac quotuplex Bannitorum genus; Vide verb. *Bannitus, Bannum num. 1. ad 4. & num. 60. & seqq.*

Banniti latine Sacri & Proscripti, sed improprie; *ibid. num. 61. & seqq.*

Banniti olim communi jure incogniti; *ibid. num. 67.*

Capitaliter banniti possunt licite etiam in foro conscientie occidi a quacumque etiam privata persona, quæ non sit Ecclesiastica, quatuor intervenientibus conditionibus, quæ assignantur; *ibid. num. 5. ad 10.*

Talibus conditionibus intervenientibus, possunt banniti etiam proditorie per insidias, aut veneno occidi, imo inter se ipsos possunt eodem modo se ad invicem interficere; *ibid. num. 11. & 12.*

Laudatur a pluribus Doctoribus usus quorundam Principum, qui proponunt præmia

bannitos occidentibus; id tamen non nisi ob gravissimas causas concedendum, maxime ne in culpa mortali existentes, sicut plurimum accidit, occidantur; *ibid. num. 13. & 14.*

Assignatur ratio, cur a Republica fiat potestas occidendi bannitos sine culpa, & cur peccet Maritus occidendo Adulteram, vel Uxorem; *ibid. num. 15.*

Ecclesiastici licet occidendo bannitos essent immunes a pœna temporali, graviter tamen peccarent; *ibid. num. 16.*

An qui occidit bannitum immunis a pœna esse debeat, si Bannum fuerit ipso jure nullum; *ibid. num. 78. & seqq.*

Bannitum iuste damnatum ad mortem posse occidere aggressorem tenent aliqui; at reliqui communissime merito hoc negant; *ibidem num. 17. ad 20.*

Regulares prohibentur receptare, & retinere in Conventibus bannitos, fallitos, ære alieno gravatos; *ibid. num. 21. & 22.*

Banniti non possunt receptari, & retineri in Statu Ecclesiæ, neque a Baronibus, neque ab aliis, sed fugari debent sub gravissimis pœnis; & eos non revelantes intra tres dies similes Pœnas incurrunt; *ibidem numer. 23. & 24.*

Bannitos receptans in Statu Ecclesiæ, vel faciens cum eis treguam, præter excommunicationem incurrit crimen læsæ Majestatis, uti etiam occultantes &c. vel impediennes alios, ne &c. sunt Rei læsæ Majestatis, & privantur omni Ecclesiastico Beneficio, Honore, & Dignitate; *ibid. num. 25. & 26.*

Banniti in Statu Ecclesiæ a solo Papa aggratiari queunt, vel componi; *ibid. num. 27. & 28.*

Banniti, vel alii exules Urbis Romæ minantes partibus offensis, nisi pacem habeant cum eis, crimen læsæ Majestatis incurrunt, uti etiam deferentes litteras, vel ambasciatus de hac re ad partes offensas; *ibidem num. 29. & 30.*

Bannitus occidens alium hominem ad consequendam gratiam non potest aggratiari, nisi se ipsum præstet; *ibid. num. 31.*

Conceditur facultas Episcopo carcerandi in propriis carceribus bannitos abutentes Ecclesiæ, ad quam confugerant, & Ordinariis extrahendi ab ea bannitos obsidentes vias publicas, & itinera frequentata; *ibidem numer. 32. & 33.*

Conceditur facultas ejiciendi e locis immunibus infra triduum bannitos committentes ibi atrocias, & publica Furta, & Episcopo

po consignandi bannitos capros in Fendo Mensæ Episcopalis, ac Eminentiss. Urbis Vicario absolvendi, sive per se, sive per alium Cooperatores extractioni ab Ecclesia aliquorum delinquentium, qui fuerunt jugulati; *ibid. n. 34. 35. & 36.*

Bannitus Capitalis ab aliis bannitis violenter extractus a scalis Ecclesiæ gaudet immunitate, ut quoque violenter a Laicis ab Ecclesia extractus, & in carceres Laicales conjectus, non obstante, quod post ejus fugam & carceribus, fuerit elapsus sex mensibus capus in loco non immuni; *ibid. num. 37. & 38.*

Contra Dominos Laicos, personas Ecclesiasticas bannientes, relegantes &c. est indicta pœna Excommunicationis ipso facto, & eorum Oppida, & Communitates supponuntur Interdicto, & alia adfunt pœnæ per leges tum canonicas, tum imperiales; *ibid. num. 39. ad 41.*

Ultra prædicta omnia est lata excommunicationis in Bulla Cœnz contra ejicientes Cardinales, Patriarchas &c. atque loca, & Dominia bannientium Clericos supponuntur Interdicto; *ib. n. 42. 43. & 44.*

Bannum a Communitate publicatum, ne quis accedat ad molendum in Molendino pertinente ad Mensam Archiepiscopalem, est invalidum, ut etiam alia plura laicalia, quæ referuntur, & omne id genus revocandum ea forma, qua publicatum; *ib. a num. 45. ad 57.*

Bannitus propter homicidium præmeditatum, sive sit Clericus, sive Laicus, non gaudet Immunitate Ecclesiastica in Foro Ecclesiæ, & Lucensi; *ib. num. 58. & 59.*

B A P T I S M U S.

Quoad ejus institutionem, divisionem, & necessitatem.

Baptismus fuit a Christo institutus ante suam Passionem, & Mortem; Vide verb. *Baptismus art. 1. n. 1. ad 5.*

Baptismus est triplex, & assignatur, nec sequitur, quod tria sint Baptismi Sacramenta; est solus Baptismus Fluminis est hujusmodi; *ib. n. 6. ad 12.*

In defectu autem Baptismi Fluminis sufficit ad salutem Baptismus Fluminis, vel Sanguinis; *ib. n. 13. ad 15.*

Baptismus extra casum necessitatis est omnibus ad salutem necessarius necessitate mediæ,

Parvulis in re, Adultis vero in re, vel in voto; *ib. n. 16. 17. & 18.*

Baptismi fides non est simpliciter necessaria pro contrahendo Matrimonio; Vide *ibid. numer. 14.*

Baptismus non esse validum; nisi simul Christum & Eucharistia conferatur, damnavit Benedict. XII. *ib. n. 20.*

BAPTISMUS quoad ejus materiam.

Materia Baptismi quoduplex, & quodupliciter fiat ablutio; Vide verb. *Baptismus art. 2. n. 1. 2. & 3.*

Quænam sit materia Baptismi valida, quæ invalida, & quæ dubia? Vide *ibid. num. 4. ad 12.*

Peccat mortaliter, qui in solemnibus Baptismo absque necessitate adhibet aquam aliam, quam benedictam in Sacro Fonte, non sic in privato; *ib. n. 13. & 14.*

Peccat mortaliter, qui cum possit habere materiam validam, adhibet pro suo libito aliam, vel impuram, & turbidam absque gravi necessitate; *ib. n. 15. & 16.*

Baptismus extra casum necessitatis conferri non debet aqua communi, vel ea, quæ pro illustratione benedicuntur; Vide *ibid. art. 6. num. 20.*

In necessitate, quando non potest haberi materia certo valida, non solum licite potest, sed etiam sub mortali tenetur quis adhibere aquam dubiam; & quando ablutio fieri non potest in capite, vel alia parte principali, in quacumque minima parte corporis est facienda, dumque dubitatur vel de materia, vel de parte, Baptismus conferendus est sub conditione, & assignatur praxis in his, ac similibus adhibenda; *ibid. num. 17. ad 21.*

BAPTISMUS quoad ejus formam.

Assignatur vera forma Baptismi pro Ecclesia Latina, & pro Græca una cum motivo, & ratione diversitatis; Vide verb. *Baptismus art. 3. n. 1. ad 9.*

Ad essentiam formæ Baptismi quatuor necessario requiruntur, & referuntur; *ibid. n. 6. ad 11.*

De aliis particulis in dicta forma Baptismi usitatis, scilicet *Ego, In, Amen*, varii varia sentiunt; & assignantur in specie variorum formæ validæ, variorum invalidæ, & variorum dubiarum; *ib. n. 16. ad 51.*

BAPTISMUS quoad ejus Ministerium.

Baptismi Minister Ordinarius ex Officio, & solemniter cum solitis Ecclesie caeremoniis est Papa in toto Orbe, Episcopus in sua Diocesi, & Parochus in sua Parochia, vel alius Sacerdos ab ipso delegatus; Vide. verb. *Baptismus* art. 4. n. 1. & 2.

Diaconi, Subdiaconi, & alii Clerici inferiores non possunt ex vi sui muneris, & Ordinationis Baptismum solemniter cum solitis Ecclesie caeremoniis administrare, quod si audeant, irregularitatem incurrunt; possunt tamen ex commissione Episcopi in defectu Sacerdotum; *ibid.* num. 3. ad 6.

Diaconus factus Parochus potest solemniter baptizare, antequam sit Sacerdos secundum aliquos; at verius non potest secundum alios; *ibid.* num. 7. ad 10.

In casu necessitatis validus, & licitus Minister Baptismi est quilibet homo usum rationis habens cum debita intentione; *ibid.* n. 11. & n. 44.

Baptismus a Bigamo administrari non debet etiam in necessitatis casu, si alius adsit magis idoneus; *ibid.* n. 45.

Quinimo etiam extra casum necessitatis validus est Baptismus collatus ab Hæretico, & Pagano; *ib.* n. 12. & 13.

Infideles ad Fidem conversi in locis, ubi non adsunt Episcopi, nec Parochi, possunt licite baptizari etiam solemniter, & extra casum necessitatis a Missionariis; secus si adsint; *ibid.* num. 14. & 15.

Et a fortiori non licet eis, nec aliis baptizare infideles ad fidem conversos in locis Christianorum, cum hoc spectet ad Episcopum, & ipso impedito, vel nolente, ad Parochum domicilii ipsius infidelis baptizandi, quod in præjudicium Parochi domicilii ipsius infidelis baptizandi, quod in præjudicium Parochi domicilii nec prætendi potest a Parocho Cathedralis; *ibid.* nu. 16. & 17.

Sacerdotes, sive Parochi alienæ Parochiæ baptizantes alienum subditum sine licentia proprii Parochi, vel Episcopi extra casum necessitatis peccant mortaliter, & possunt severe puniri; *ibid.* n. 18.

Quamvis Episcopus alteri Sacerdoti, etiam Parocho invito, facultatem baptizandi, aliaque Sacramenta ministrandi delegare possit, id tamen raro, & non nisi urgenti de causa facere debet; *ibid.* num. 19.

Sacerdotes, sive Parochi alienum subdi-

conum sine licentia baptizantes non incurrunt aliquam censuram, & Irregularitatem, quam tamen ultra mortale incurrunt Diaconi baptizantes solemniter sine debita licentia, etiam in casu necessitatis; *ibid.* num. 20. ad 22.

Subdiaconi, & alii Clerici inferiores, & a fortiori Laici solemniter baptizantes etiam in casu necessitatis contrahunt irregularitatem, etiam si baptizarent ex commissione Episcopi; *ibid.* n. 23. ad 27.

Clerici inferiores, & Laici, & etiam Sacerdotes censura irriti baptizantes extra casum necessitatis etiam privatim graviter peccant, *ibid.* n. 28.

Qui in casu necessitatis conferendi Baptismum non servant debitum ordinem, ut videlicet inferior in baptizando cedat Superiori, seu digniori presenti, peccant juxta gravitatem, vel levitatem injuriæ Majori presenti irrogatæ, nisi iusta causa id suadeat; *ib.* n. 29. 30. & 31.

Unus solus Minister potest in casu necessitatis plures simul per aspersionem baptizare, quod extra necessitatem lethale est: atque in præmissis casu plura formaliter forent Baptismata; *ib.* n. 32. ad 34.

Plures Ministri simul valide baptizant, si quilibet abluat, & formam proferat independentem ab intentione alterius; secus si unus aquam effundat, & alter verba proferat; *ib.* n. 35. & 36.

Si plures simul concurrant ad eundem baptizandum sub hac forma: *Nos te baptizamus, in nomine Patris &c.* nullem faciunt Baptismum; *ibid.* num. 37.

Baptizatus a Christo, vel ab Angelo est valide baptizatus; *ibid.* n. 38. ad 40.

In casu necessitatis si nullus alius existat, potest baptizare Pater, & Mater pueri sine solutione conjugii, seu absque debiti matrimonialis præjudicio, nunquam tamen quis se ipsum baptizare valet; *ibid.* n. 41. & 42.

Baptismus quando conferendus nec ne sub conditione; *ibid.* num. 49. ad fin.

Monachi, & Regulares, nedum in casu necessitatis, sicut omnes alii, possunt valide, & licite baptizare, sed etiam extra de licentia Ordinarii, vel Parochi possunt licite baptizare; *ibid.* n. 43. Vide etiam verb. *Regulares* art. 1. n. 116.

An puerum alias sine Baptismo moriturum projicere liceat in flumen, vel puteum. Vide verb. *Minister Sacramentorum*; num. 55. & 56.

BAPTISMUS quoad ejus subjectum, & dispositiones in subjecto requisitas.

Subjectum capax Baptismi est omnis, & solus homo Viator etiam vix natus; Vide verb. *Baptismus* art. 5. n. 1.

Item capaces sunt, & baptizari debent furiosi, & amentes a nativitate, qui nullis gaudent lucidis intervallis, & qui ex sana mente in furorem, & amentiam inciderunt, si pro tempore sanæ mentis Baptismum petierint, vel voluntatem illius recipiendi sensibilibiter exhibuerint; *ibid.* n. 2. 3. & 4.

Pariter baptizari debent monstra ex viro, & muliere genita, & si constet ex geminæ partibus principalibus corporis duas habere animas, bis sunt baptizanda: si vero dubitetur an duas habeant animas, bis Baptismus conferri debet, unus absolute in illa parte, in qua perfectius apparet caput, & alius in alia sub conditione; *ibid.* n. 5. & 6.

Monstrum genitum ex muliere, & bruto baptizari non debet, bene vero, si sit ex viro, & bruto femella; in dubio autem an sit ex bruto masculo, vel ex viro, baptizari debet sub hac conditione; *Si homo es &c.* *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Si daretur casus, quod infans non via ordinaria, & per seminalem generationem, sed miraculose formatus ex humana carne prodigiose nasceretur, an esset baptizandus; *ib.* num. 10.

Filii parvuli quorumcumque infidelium, sive nunquam baptizatorum, sive jam baptizatorum possunt valide baptizari invitis parentibus; *ibid.* num. 11. & 12.

Filii parvuli infidelium baptizatorum, idest Hæreticorum, seu Apostatarum a Fide, sedum valide, sed etiam licite possunt baptizari invitis parentibus, si ita velint legitimi Superiores; *ibid.* n. 13.

Filii infidelium nunquam baptizatorum ordinarie loquendo non possunt licite baptizari invitis parentibus etiam degentibus in ditionibus Principum Christianorum, idque expresse prohibetur, & qui id faceret, ultra grave peccatum esset severe puniendus; *ibid.* n. 14. ad 16. & n. 43. & seqq.

Prohibitum est ordinarie loquendo, quia dantur aliqui casus, in quibus parentibus invitis, possunt eorum filii licite baptizari, & selecti proponuntur; *ibid.* n. 17. ad 23.

Multa docte ac sapienter stabilita fuerunt a Benedicto XIV. circa Baptismum Hebræis collatum reluctantibus Parentibus; *ibid.* n. 69. & seqq.

Pariterque docte definit quandonam Hebræus sit evocandus, & Christianus tradendus, si nuncio haud dubie delatus sit desiderare Baptismum; *ibid.* num. 111. & seqq.

Ac tandem docte definit circa Baptismum Sponsorum & conjugum Hebræorum ab eorum Viris oblatarum Fidei Christianæ; *ibid.* num. 116. & seqq.

Quomodo & quando conferri debeat Baptismus Filiis mulierum Christianarum ex contubernio Turcarum genitis; *ibid.* n. 36. & seqq.

In infantibus ante usum rationis, & in perpetuo amentibus nulla requiritur moralis dispositio, tam ad valide, quam ad fructuose recipiendum Baptisma; in Adultis vero ad recipiendum valide, & fructuose tres dispositiones requiruntur, & assignantur; *ibid.* num. 24. ad 27.

Non requiritur tamen in ipsis adultis baptizandis exterior peccatorum confessio; imò recipiendum Baptismum valide in adultis ratione utentibus requiritur solum prima dispositio ex assignatis, & sufficit quilibet consensus voluntarius licet non involuntario mixtus, & aliz duæ dispositiones requiruntur solum ad eum fructuose recipiendum; *ibid.* num. 28. ad 32.

Recedente fictione, idest posito actu Fidei, & doloris de peccatis, tunc recipitur etiam fructuose absque reiteratione ex vi præteriti Baptismi recepti sine Fide, & dolore; *ibid.* num. 33.

Et idem de Hæreticis, qui baptizati in Hæresi recipiunt valide Baptismum, & recedente fictione, idest abnegata Hæresi, recipiunt statim gratiam; *ibid.* num. 34.

Filii expositi quando, & quomodo debeant baptizari; Vide verb. *Expositi Filii*.

Catechumeni non ante, sed post Baptismum, veste candida sunt induendi; Vide verb. *Vestis* n. 18.

Baptismus adulto conferri non debet nisi antea instructus fuerit in Mysteriis Fidei, quæ sunt necessaria necessitate medii; *ib.* num. 53. & seqq.

Quid sentiendum, & quomodo practicandum sit circa Baptismum violenter, atque animo plane contrario susceptum; *ibid.* num. 56. & seqq.

Baptismus ab adulto susceptus, animo suscipien-

piendi lavacrum tamquam Ecclesie Christiane proprium est validus; *ibid. nu. 61.*

BAPTISMUS quoad tempus, locum,
& Cereemonias.

Baptismus est ab omnibus suscipiendus quamprimum, nec amplius pro parvulis differendus ad Pascha, vel Pentecostem, sed iis praestari potest statim ac nati, imo ex Concil. Mediol. sub poena excommunicationis non ultra 8. dies protrahendus; Vide verb. *Baptismus art. 6. n. 1. ad 4.*

Aliquis tamen solemnior Baptismus apud Principes cum gravi causa, potest differri usque ad seculum; *ibid. n. 5.*

Adulti mortaliter peccant, si absque iusta causa diu differant suscipere Baptismum; *ib. num. 6.*

Baptismus valide in febris ardore, infania, somno, vel furore confertur iis, qui ante praemissa illum exposcunt; *ibid. art. 5. n. 60.*

Baptismus extra casum necessitatis est omnibus ministrandus in Ecclesiis, ubi sunt Fontes, exceptis Filiis Regum, & Principum, ac qui eorum nomine veniant, declaratur; *ib. art. 6. n. 7. ad 11.*

Illae ceremoniae sunt adhibendae in Baptismo, quibus utitur Ecclesia Romana; *ib. n. 12.*

Per filios Principum intelliguntur etiam Nepotes, & Pronepotes; *ibid. n. 13.*

Quique Parochus habens Fontem Baptismalem, infantes in sua Parochia natos Baptismate privative quoad alium purgare debet; *ib. art. 4. n. 46. & seqq.*

Quomodo & quando baptizandus sit, vel non, Infans in utero matris; *ibid. num. 65. & seqq.*

Baptismus infantibus protrahi non debet ultra praefixum tempus ab Ecclesia; *ib. num. 25.*

Baptismi conferendi ritus & ceremoniae in Rituali praescriptae sine gravi causa omitti haud debent, vel cito debent suppleri; *ib. n. 19.*

Baptismi Cereemoniae, quibus tunc utitur Ecclesia, fuerunt ex tempore Apostolorum, nec mutari, aut omitti possunt a privatis personis, nec ab Episcopis, & omittae in privato, supplendae in Ecclesia; *ibid. nu. 14. 15. & 16.*

Cereemonias omnes, aut etiam unam principaliores omittere, & negligere extra casum necessitatis est peccatum mortale; *ibid. num. 17.*

In Baptismo conferendo omitti non de-

bent Sacramentalia, & signanter saliva, sal, & insufflatio, *ib. n. 21.*

Quid circa haec statuerit Clemens XII. pro Missionariis Regnorum Maduren. Mayssur & Carnaten. Vide; *ib. n. 22. & seqq.*
Baptismus conferendus est a propriis respective Parochis in propria Parochiali Ecclesia, non obstante contraria consuetudine; *ibid. n. 18.*

A Baptismo excludi debent ii, qui de Sacramentalibus ceremoniis ab Ecclesia praescriptis perperam sentiunt; *ib. n. 26.*

Iis, qui Baptismo lavantur, non sunt imponenda nomina Idolorum, aut falsae Religionis, sed Sanctorum in Martyrologio Romano descriptorum; *ib. n. 24.*

Quonam ritu baptizari debent nati ex patre, & matre graeca, vel patre tantum, aut matre graeca, matre vero, vel patre latino; *ib. art. 5. n. 40. & seqq.*

Quomodo probetur Baptismi collatio; *ib. art. 6. n. 62.*

BAPTISMUS quoad ejus effectus,
& Patrinus.

Baptismi effectus quot extant praecipui indicantur; Vide verb. *Baptismus art. 7. num. 1. ad 3.*

Ad rem adducuntur verba S. Jo. Chrysostomi; *ib. in not. noviss. ad n. 3.*

Patrinus saltem unus requiritur sub peccato mortali in Baptismo solemniter, ex antiquissima Ecclesiae consuetudine; non peccatur autem, si absque Parrino Baptismus privatim administratur; *ib. n. 4. ad 7.*

Patrinus Baptismi unus, vel una esse debet, vel ad summum duo, unus masculus, & alia femina; nec Episcopus potest dispensare, ut duo viri, vel duae feminae simul suscipiant; *ibid. num. 8. ad 10.*

Qui plures Patrinus vel Matrinas adhiberet, peccaret mortaliter; si tamen plures designati susciperent, omnes cognitionem spirituales contraherent; *ib. num. 11. & 12.*

Patrinus designare spectat ad parentes, non autem ad Parochum, unde si alii a Parocho, & alii a parentibus sint designati, contrahunt cognitionem solum designati a parentibus; at si nullum designaverint; veri Patrini erunt, quos Parochus nominaverit; *ibid. num. 13. & 14.*

Si autem nullus specialiter esset designatus Patrinus ex negligentia, aut oblivione Parentum, seu Parochi, & multi simul tenen-

nendo tangerent baptizatum, aut de Fonte æque susciperent, omnes contraherent cognationem spiritualem; *ib. n. 15.*

Si incertum sit, qui ex pluribus qui tetigerunt, fuerit designatus, aut quis primus tetigerit, omnes contraxisse decilum est; *ib. num. 16.*

Levans de Fonte infantem tamquam Procurator nomine alterius non contrahit cognationem, sed ipsam contrahit mittens, seu mandans; *ib. n. 17.*

Ex duobus Patriniis designatis, quorum unus tangit infantem in Baptismo, & alter assistit, sed non tangit, contrahit cognationem solum is, qui tangit; *ib. n. 18.*

Licet ad munus Patrini non possint admitti duo ejusdem sexus, possunt tamen admitti, si unus teneat proprio nomine, & alter ut Procurator alterius personæ diversi sexus; *ibid. num. 19.*

Licet suscipientes puerum in Baptismo privatim administrato non contrahant cognationem, eam tamen contrahit Baptizans; *ib. n. 20.*

Si vero maritus in extrema necessitate baptizaret proprium filium, non impediretur debitum petere; *ibid. num. 21. & eod. verb. Baptismus art. 4. num. 41.*

Tenentes infantem, dum in Ecclesia suppleantur solemnes Cæremoniæ omiffæ in Baptismo ei privatim collato, non contrahunt cognationem, nec eam contrahit Commater suscipiens puerum de manibus Compatriis; *ib. art. 7. n. 22. & 23.*

Patrinus, & Matrigna non contrahunt inter se cognationem, nec Maritus, & Uxor peccant, si simul suscipiant, vel teneant alienum puerum in Baptismo, nec prohibentur sibi debitum reddere; *ib. n. 24. ad 26.*

Suscipientes, & Baptizantes filium Infidelium non contrahunt cognationem spiritua-lem cum ejus parentibus Infidelibus, Paganis v. g. & Judæis sicuti hæc cognatio spiri-tualis non contrahitur inter Infidelem bap-tizantem, seu suscipientem, & fidelem bap-tizatum, seu susceptum, & parentes ejus; *ib. n. 27. & 28.*

Secundum multos si contingat Judæum vel Infidelem converti, deinde & baptizari, ni-hilominus ex tali actu gesto in infidelitate non incipiet habere locum cognatio spiri-tualis; *ib. n. 29. & 30.*

Dato tamen casu, quod tales Infideles ex post conversi, & baptizati vellent contra-here cura a se susceptis, vel baptizatis, vel

Tom. X.

cum istorum parentibus, pro tutiori esset re-currendum ad S. Sedem; *ib. n. 31.*

Patrinus potest esse omnis Fidelis ad usum perfectæ rationis perventus, etiamsi esset ju-nior Filiastro adulto: & licet adhuc impu-bes contraheret cognationem spirituaalem; *ib. num. 32. & 33.*

Requiritur ex aliquibus Conciliis, ut sal-tem in quatuordecim annorum ætate sit con-stitutus; *ibid. in not. noviss. ad num. 32.*

Nec Patrinus in Baptismo esse potest, qui confirmatus non est; *ibid. in not. noviss. ad num. 34.*

Hæretici saltem licite, Patrini esse non possunt; urgente tamen causa, vel necessi-tate etiam Hæretici pro Patriniis admitti; *ibid. num. 35. & 36.*

Imo urgenti gravi causa, vel metu posset etiam Catholicus esse Patrinus infantis Hæ-retici a Prædicante baptizandi; *ib. n. 37.*

Patrini licite esse non possunt excommuni-cati, nec facinorosi, aut criminosi, aut mo-ribus infames, nec muti; *ibid. numer. 38. & 39.*

Nec possunt esse proprii Parentes infantis baptizandi. Si tamen admitterentur, non contraherent inter se cognationem spiri-tuaalem; *ib. n. 40.*

Monachi, & Regulares utriusque sexus ne-queunt licite esse Patrini; *ibid. numer. 41. & 42.*

Imo a Conciliis Provincialibus, & Syno-dis Diocesanis, nedum hoc munus solet in-terdici Regularibus omnibus, sed etiam aliis Ecclesiasticis Sæcularibus; *ibid. numer. 43. ad 47.*

Alia vid. hoc tom. in *Appendice Resol. in Urbis, Fabrianen. Fontis Baptismalis, & Ju-ris baptizandi.*

BARBITONSORES, quid licite facere possint diebus festis; Vide verb. *Festa sub num. 19. num. 15. & num. 122.*

BASILICÆ, quæ dicuntur; Vide verb. *Eccle-sia art. 3. a num. 1. ad 4.*

BEATIFICATIO, BEATUS? Vide verb. *Ve-neratio Sanctorum.*

B E L L U M .

Quoad ejus esse, divisionem, & justitiam.

Bellum differt a Seditione, Rixa, & Duello, & definiuntur; Vide verb. *Bellum art. 1. num. 1. ad 4.*

N

Bel-

Bellum aliud est iustum, aliud iniustum, & quale sit utrumque; *ibid. num. 5. ad 7.*

Bellum iustum aliud est defensivum, & aliud offensivum, atque referantur; *ib. n. 8. ad 10.*

Bellum offensivum ut sit iustum, tres potissimum conditiones requirit, quæ referuntur; *ibid. n. 11. ad 13.*

Præiusquam Bellum instituitur, debet proponi, & indicari causa parti adversæ, quæ si offerat convenientem satisfactionem, debet acceptari, nec potest iuste Bellum inferri, nisi negata satisfactio; *ibid. n. 14. ad 17.*

Assignantur præcipue iustæ causæ in particulari, propter quas potest bellum indici; *ibid. n. 18. ad 26.*

Bellum non potest esse ex utraque parte iustum materialiter, & a parte rei, bene vero formaliter; *ibid. n. 29. & 30.*

Licet sufficiat opinio probabilis pro iustitia belli, si tamen iustitia maneat æqualiter dubia, & alter sit in possessione, non licet ei bellum indicere; *ibid. num. 31.*

Subditi in dubio pro iustitia belli pro Rege ad bellum eos vocante, possunt ei parere, & militare; Dummodo certo non constet causam esse iniustam; *ibid. n.*

BELLUM circa ea, quæ debent, & iuste possunt, vel non Reges, & Principes,

Primo debent Reges, antequam bellum incipiant se certificare cum Consiliariis, Canonistis, & Theologis de ejus iustitia, & gravi causa; Vide verb. *Bellum art. 2. num. 1.*

Secundo intellecta ab ipso belli iustitia & a se coram Deo examinata, & pro tali cognita, debent Reges illam præponere parti adversæ, quæ si offerat competentem satisfactionem pro injuria, non possunt bellum instituere; *ibid. n. 2.*

Tertio Reges ad muniendum Civitatem, vel Fortalitium ædificantes in fundo alicujus particularis, tenentur huic compensare pro rata; *ib. n. 3.*

Quarto, & quinto tenentur Reges iniustum bellum moventes restituere universa, quæ surripiunt, & absolvere a juramento eos, quos fecerunt jurare; *ibid. n. 4. & 5.*

Sexto tenentur Reges datam publicam fidem servare; *ibid. n. 6.*

Possunt Reges primo licite represalias concedere cum quibusdam conditionibus, quæ narrantur; *ibid. n. 7. ad 11.*

Secundo possunt Reges in Bello iusto fœdera inire cum infidelibus, & Hæreticis; Dummodo sint in summa necessitate, & absque scandalum, & periculum Fidei; *ibid. num. 12.*

Tertio possunt in bello iusto Civitates incendere, si aliter capi non possint, quamvis multi innocentes cum nocentibus occidantur; *ibid. n. 13.*

Quarto possunt Reges in bello iusto repetere expensas pro recuperatione factas, & hostibus visis possunt licite tributa imponere in compensationem, & pœnam; *ibid. num. 15.*

Primo tamen, & secundo non possunt Reges instituere bellum sine gravi necessitate, ex nocendi cupiditate, vel ulciscendi crudelitate, vel dominandi libidine; *ibid. num. 16. & 17.*

Tertio non possunt Reges in bello ab aliis iuste moto, & a se etiam pro iusto cognito, se armis defendere; *ibid. num. 10.*

Quarto non possunt Reges Militibus iusta stipendia, & necessaria denegare, seu culpabiliter retinere sub pœna restitutionis, si proin rapinæ sequantur; *ib. n. 19. & 20.*

BELLUM quoad ea, quæ licite possunt, vel non, Duces, seu Officiales, & Milites.

Primo possunt Duces militum in bello iusto licite uti insidiis; Vide verb. *Bellum art. 3. num. 1.*

Secundo possunt licite Belli Duces in bello iusto, ferro, & igne vastare terras hostiles, Oppida, agros &c. & etiam totam Urbem deprædandam Militibus tradere, servando tamen modum iustitiæ vindictivæ, ut pœnæ non excedant quantitatem injuriæ; *ibid. n. 2. & 3.*

Tertio quamvis innocentes per se, & directe occidere nunquam liceat, id tamen indirecte fieri potest, & alia quædam prout enucleantur; *ibid. n. 4. ad 8.*

Quarto possunt belli Duces iuste bellantes sine peccato devastare agros, vineas &c. tributa imponere, & surripere pecunias subditis Regis hostilis, quo casu Rex, qui fuit causa damni, ad omnium compensationem adstringitur; *ibid. n. 9. & 10.*

Quinto licet per se non possint diripi, nec occupari bona Ecclesiastica, possunt tamen surripi ibi ab hostibus deposita & alia quædam per accidens fieri; *ibid. num. 11. & 12.*

Pri-

Primo non possunt belli Duces, alique Officiales sine peccato ratione stipendii sibi dimidiati, aut male ante hac perfoluti, postea in lustratione Militum ficta nomina conscribere, ut suppleatur stipendium, nec compensari cum fallacia, & hæc multo minus si integrum recipiant stipendium; *ibid. num. 13. ad 15.*

Secundo non possunt Officiales sibi erogare, & retinere stipendium debitum militibus defunctis, sicuti nec Principes sibi retinere stipendia debita Officialibus defunctis; *ibid. num. 16.*

Tertio peccant mortaliter belli Duces, si disciplinam militarem fervare intermittant, milites ab injustis rapinis, prædis, stupris, aliisque flagitiis condignis poenis non coerceant; *ibid. n. 17.*

Quarto peccant belli Duces, & tenentur ad restitutionem, si dissimulent, qua via velint exercitum ducere, & sic a diversis Oppidis transitum redimentibus pecunias accipiant; *ibid. num. 18.*

Quinto similiter peccant Commissarii, alique Ministri, & tenentur ad restitutionem, si aliqua Oppida militibus, viuariis, aliisque oneribus plus æquo onerent; ut ab aliis, qui se redimunt, pecunias accipiant ob consimilia, quæ exponuntur; *ib. num. 19.*

Sexto, & septimo peccant belli Duces, & ad restitutionem tenentur, si partem stipendii militibus debiti sibi retineant, & exinde prædationes Militibus permittant, nec non qui comætarum, vel victualia non administrent, aut fraudem in id committunt; *ibid. n. 20. & 21.*

Octavo peccant Commissarii, qui Capitaneis rogantibus annotant plures milites, quam habeant, & tenentur ipsi ad restitutionem, si Capitanei deficiant; *ibid. n. 22.*

Nono non possunt belli Duces molestare Presbyteros, Monachos, Conversos, Peregrinos, Mercatores, Rusticos euntes, & redeuntes, & in agricultura existentes, & animalia, quibus arant &c. *ibid. n. 23.*

Quidam circa hoc sentiendum; Vide *ib. in Nota **

Milites in bello justo possunt primo auctoritate Principis, vel Ducis belli licite facere ea omnia, quæ sunt necessaria ad consequendum finem justii belli; & inde licita confectaria aperiantur; *ibid. n. 24.*

Secundo milites subditi, & alii ante bellum jam conducti præcipiente Principe possunt licite militare, & ad supradicta omnia

procedere, etiam si dubii sint de justitia belli, dummodo eis certo non constet causam esse injustam; at non sic probabiliter de liberis, & extraneis; *ibid. num. 25. & 26.*

Tertio milites possunt licite uti pabulatione in terra hostili, non autem in amica, si pabula sufficientia advehantur, aut possint emi, aliter pabula sunt communia ratione necessitatis; imo voluntarii, quod ex communi consuetudine licita sit talis pabulatio, alii tamen non nisi ratione necessitatis extremæ cum onere compensationis; *ibid. n. 27. ad 29.*

Quarto milites capti in bello, etiam ex parte capientium iusto, nisi addit specialis promissio, possunt licite fugere, & si iusto etiam bona hostium auferre; Item capti in bello iusto, si fugiant non possunt insequentibus vi resistere; bene vero, si in bello injusto; *ib. num. 30. ad 33.*

Quinto possunt milites licite sibi retinere bona mobilia ab hostibus accepta in bello iusto, nisi aliter cautum speciali lege, vel consuetudine, occupata vero ad damni compensationem, aut injuriæ satisfactionem spectant ad Principem; *ibid. num. 34. ad 36.*

Primo, & secundo Milites non possunt militare sola avaritia, atque cupiditate prædæ, & non motivo justitiæ, nec scienter, & voluntarie militare in bello patenter injusto; *ib. num. 37. 38. & 39.*

Tertio non possunt milites sine gravi peccato, & onere restitutionis gravare insolitis, atque indebitis exactionibus homines innocentes, per quorum Terras non hostiles transeunt, vel apud quos hospitantur; *ibid. num. 40.*

Quarto non possunt milites a iusto bello deficere, & mortaliter peccant, si in pugna non consistent, & si nisi palam desperata victoria fugiant; *ib. n. 41.*

Quinto non possunt milites sine gravi peccato stationem deferere, sed debent ipsam fervare, & arcem sibi commissam defendere etiam cum periculo certo vitæ, quandiu spes defendendi superest; *ibid. num. 42.*

Sexto non possunt milites sine gravi culpa transgredi seria mandata suorum Superiorum in iis, quæ spectant ad justum bellum, nec sine eorum facultate possunt a castris, vel exercitu discedere; *ibid. num. 43.*

BELLUM quoad Clericos omnes, five
Sæculares, five Regulares.

Clericis omnibus, five Sæcularibus, five Regularibus, est jure Ecclesiastico prohibitum propria manu pugnare; possunt tamen de facultate Pontificis maxime contra Infideles absque irregularitatis incurfu, & exponuntur verba illa jure Ecclesiastico, & propria manu; Vide verb. *Bellum* art. 4. num. 1. ad 4.

Clerici possunt aliis justum bellum suadere, Principes Sæculares in subsidium ad bellandum contra Infideles, & Hæreticos in defensionem Ecclesiæ invocare, atque insuper quoties jurisdictione temporali polleant, bellum legitima cum auctoritate indicare, exercitum conscribere, & arma ad pugnandum militibus præbere; non tamen personahiter Præfecti, aut duces exercitus fieri debent; *ib. n. 6. ad 8.*

Clerici, & Religiosi, qui non pugnandi, sed spiritaliter adjuvandi causa bello justo interfunt, Spolia hostium, non minus, quam alii milites accipere, & retinere possunt, nisi de contraria Principis, aut supremi Ducis voluntate constet; *ibid. num. 9.*

Clerici omnes, & Religiosi urgente magna necessitate defendendi Urbem, licet non possint propria manu pugnare, possunt tamen moenia, & portas Urbis custodire, imo ad id in repentino bello tenentur; *ib. n. 10. & 11.*

BELLUM quoad irregularitatem, quæ
incurritur, vel non.

In bello etiam defensivo, & etiam contra Infideles, & Hæreticos pro Patria aliquem occidentes, vel unilantes, five sine Clerici, five Laici, incurrunt irregularitatem; Vide verb. *Bellum* art. 5. n. 2. ad 4.

Et tanto magis evadunt irregulares Clerici, & Laici aliquem occidentes, seu mutilantes in bello aggressivo quantumvis justo; *ibid. n. 5. ad 7.*

In bello manifeste injusto, five offensivo, five defensivo, licet pauci mutilentur, seu occidantur, vel etiam unus solus, evadunt irregulares omnes militantes, licet non omnes suis manibus mutilent, seu occidant; in offensivo autem, & defensivo certe justis evadunt irregulares solum occidentes, vel mutilantes propriis manibus; *ibid. n. 8. ad 10.*

Clerici, five Laici pugnantes in bello justo, & occidentes, vel mutilantes inimicos, sunt irregulares, non ex delicto, sicuti pugnantes in bello injusto, sed solum ex defectu lenitatis, quam incurrunt etiam Equites Hierosolymitani, & alii omnes approbati a Sede Apostolica, si in bello etiam contra Infideles aliquem necaverint, vel mutilaverint; *ib. num. 11. 12. & 13.*

Irregularitas an & quando contrahatur in Bello five justo five injusto, tum a Laicis, tum a Clericis; *ibid. n. 14. & seq.*

Liceatne Christiano homini militiæ nomen dare; *ib. n. 16. & seq.*

BENEDICERE, BENEDICTIO,

Quoad ejus esse, Divisionem, & Ministrum.

Benedicere potest contingere tripliciter, & assignatur; Vide verb. *Benedicere*, *Benedictio* art. 1. n. 1. ad 4.

Benedictio imperativa, de qua erit hic sermo, est duplex, una scilicet, quæ datur a puro homine propter meritum Sanctitatis, & alia, quæ datur a Sacerdote propter meritum Christi: Et hæc secunda adhuc est duplex, una scilicet personarum, & alia rerum, & per se sunt respectiva dilucidatione debita, atque subdivisione cum dignis observationibus; *ib. n. 5. ad 13.*

Benedictionum, quæ sunt cum sale, & exorcismo ad benedicendas res, & loca, & ad homines aspergendos, ac fugandos Demones, atque venialia delicta ablucenda, solus Sacerdos est adæquatus Minister; *ibid. num. 14. & 15.*

Datur autem alia aquæ benedictio, quæ fit a solo Episcopo cum vino, & cinere ad reconciliandam consecratam Ecclesiam; *ibid. num. 16.*

Paramenta Ecclesiastica, & ornamenta omnia, tam Ministrorum, quam Altaris, sunt per Episcopum benedicenda; *ibidem num. 17.*

Hæc facultas benedicendi paramenta, & Ecclesiastica ornamenta, & vasa, in quibus non adhibetur Sacra unctio, fuit concessa diversis Archidiaconis, Diaconis, Archipresbyteris, aliisque personis Ecclesiasticis; *ib. num. 18.*

Talem facultatem habent omnes Prælati Regulares, scilicet Generales, Abbates, Provinciales, Priores, Guardiani, alique omnes Superiores locales quocumque nomine nuncupa-

capati pro usu suarum Ecclesiarum; *ibid.* num. 19. & 20. & inter *Decreta Sac. Rit. Conc.* sub numer. 373. 1397. in Tom. IX.

Similiter etiam Abbates, alique Prælati habentes privilegium benedicendi Calices, Patenas, Campanas, & similia, in quibus adhibetur Sacra unctio, possunt solum pro usu suarum Ecclesiarum; *ibid.* num. 21. verb. *Campana* num. 10. verb. *Calix* num. 5. & inter *Decreta* ut sup. num. 374.

Alia ad rem; Vide verb. *Vasa Sacra*.

Benedictiones præter eas, quæ in Ecclesia receptæ sunt, a Sacris Ritibus non admittuntur; *ibid.* art. 5. num. 32.

BENEDICTIO Episcopalis in via quoad eos qui possunt, vel non, impertiri illam.

Benedictionem in via, seu itinerando, dare potest Episcopus in sua Diocesi, Archiepiscopus; Primas, seu Patriarcha in tota sua Provincia etiam extra visitationem, Legatus, & Nuncius Apostolicæ Sedis in locis suæ Legationis, & Romanus Pontifex ubique terrarum; Vide verb. *Benedictio* art. 2. n. 1.

Ex præfatis Minor in præsentia Majoris, & Superioris nequit benedicere, nisi de licentia Superioris; *ib.* n. 2.

Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha potest etiam populo benedicere in locis exemptis intra ejus Provinciam existentibus, etiam extra visitationem; *ibid.* num. 3. verb. *Archiepiscopus* art. 1. num. 47. & inter *Decreta* ut sup.

Sic etiam potest Episcopus populo benedicere in locis exemptis intra suam Diocesim existentibus, & de ipsius licentia. Coadjutor per Civitatem incedens; *ibid.* num. 4. & 5. & inter *Decreta* ut sup. num. 1329.

Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha Nuncius, & Legatus extra suam Provinciam, ac Episcopus extra Diocesim sine speciali privilegio, neque solemniter, neque privatim per viam, & itinerando, possunt populo benedicere; *ibid.* n. 6. & 7.

Legato præsentem in Civitate, Episcopus non potest benedicere populo, sed intra Ecclesiam eo absente, vel annuente, potest benedicere; *ibid.* n. 8.

Benedicere per vias, aut per Ecclesiam Abbatem non conceditur; *ibid.* num. 9. & 10. & inter *Decreta* ut sup. num. 104. 368.

TOM. X.

Confirmatur sententia Auctoris; *ibid.* in nov. add. num. 2.

A quonam tempore Abbates impetraverint facultatem impertiendi solemnem Benedictionem Populo; *ibid.* n. 13.

Nonnisi Episcopus potest benedicere populo extra actum celebrationis; *ibid.* n. 11. & inter *Decreta*, ut sup. 101. & 350.

Abbates præsentem Episcopo Benedictionem Populo impertiri non possunt in Ecclesiis pleno jure sibi subiectis; *ibid.* num. 14.

BENEDICTIO Episcopi respectu Abbatum, Abbatissarum, & Monialium.

Episcopus benedicit Abbates, Abbatissas, & Moniales; Vide verb. *Benedictio* art. 3. num. 1. & 2.

Benedictio Abbatissæ solet dici Ordinatio, & Consecratio; *ibid.* num. 15.

Abbates semel benedicti cum usu birreti, si transferantur ad aliam Abbatiam cum usu Mitræ, non indigent alia benedictione, quæ tamen dari debet diebus, quibus Ordines minores conferri possunt, & sine aliquo examine; *ibid.* num. 3. ad 5. inter *Decreta* num. 45.

Ista autem benedictio non est de essentia: nec simpliciter necessaria ad hoc ut Abbates ea, quæ sunt Ordinis, & sui Officii, exerceant possint, sed potius videtur esse de solemnitate; *ibid.* num. 6. & verb. *Abbas* n. 19. ubi assertur ad id novissima Constitutio Benedicti XIII. necessario videnda.

Abbates Regulares de jure conferre possunt Ordines Minores suis subditis, licet non sint benedicti; *ibid.* num. 7. & 8. & inter *Decreta* ut sup. num. 348.

Abbatissæ, quæ in Monasteriis, ubi est consuetudo, ab Episcopo benedicuntur, minores annis 40. completis, & quæ per octo ante professæ non fuerint, eligi, & benedici in Abbatissas prohibentur; *ibid.* num. 9. & 10.

Abbatissæ temporales, quæ nonnisi ad Triennium eliguntur, non sunt jure benedicendæ; *ib.* n. 11.

Consuetudo benedicendi, & consecrandi Virgines, seu Moniales non amplius est in usu. At si alicubi vigeat, est servanda. Et Benedictus XIII. concessit Indulgentiam plenariam quibuscumque Monialibus Velum Sacrum, benedictionem, & consecrationem recipientibus; *ib.* num. 12.

Secundum Canones non sunt benedicendæ,

seu consecrandæ nisi attingant 25. annum, nec pro ipsarum benedictione, seu consecratione potest Episcopus ingredi clausuram Monialium; *ibid. num. 13. & 14.*

BENEDICTIO quoad Sponfos.

Sponsus, & Sponsa, cum nubunt temporibus pro solemnitate nuptiarum non vetitis, sunt in Ecclesia benedicendi; Vide verb. *Benedictio art. 4. num. 1.*

Benedictionis nuptialis origo, ritus, cæteraque; *ibid. num. 22. 23.*

Tales Sponsorum benedictiones, sicuti & prohibitionem solemnitatis nuptiarum certis anni temporibus damnantes, anathematizantur; *ibid. num. 2.*

Talis benedictionis omissio, licet, cum fit sine scandalo, & contemptu, non sit peccatum mortale, est tamen saltem peccatum veniale; *ib. n. 3.*

Talem benedictionem debent Sponsi recipere ante consummationem Matrimonii, sublato tamen scandalo, & contemptu, non est mortale consummare matrimonium ante talem benedictionem, imò nec veniale, si ex rationabili causa; *ib. n. 4. ad 7.*

Conjuges non benedicuntur, si ambo vel alter fuerit alias benedictus; *ibid. num. 8. & 9.*

Si vero virgo contrahat cum viro, qui jam habuerat aliam uxorem, nihilominus nuptiæ benedicuntur; *ib. num. 10. & 11.*

Benedicendi sunt conjuges in secundis nuptiis, si neuter ex ipsis fuerit benedictus in primis; *ib. n. 12. & 13.*

Benedictio nubentium fieri debet a proprio Parocho, non autem ab alio Sacerdote, nisi de ipsius Parochi, vel Ordinarii licentia; *ib. n. 14.*

Nuptialis benedictio de jure potest dari a Parocho utriuslibet Sponsi; consuetudo tamen fere ubique obtinuit, ut detur a Parocho Sponsæ, & ubi adest, observari debet; *ib. n. 15. & 16.*

Si vero Sponsus, & Sponsa statim a Parochia, ubi contraxerunt, abirent ad aliam, deberent ab hoc ultimo Parocho benedici, sicuti etiam si mulier statim post contractum Matrimonium traducatur ad domum viri in alia Parochia habitantis; *ib. n. 17.*

Parochi alieni, & alii Sacerdotes, sive Sæculares, sive Regulares benedicentes in nuptiis alienos Sponfos sine licentia proprii Parochi, vel Ordinarii incurrunt suspensio-

nem ab Officio, & beneficio; *ib. num. 18. & 19.*

Prædicta suspensionis pœna est imposita soli benedicienti, non autem deputanti alium, qui benedicat per se, eamque ad incurrendam requiritur plena scientia; *ib. n. 20. & 21.*

BENEDICTIONES variz a quibus possint, vel debeant fieri.

Benedictio, & distributio Candelarum, Cinerum, Palmarum, regulariter potest fieri in omnibus Ecclesiis tam Collegiatis, quam Parochialibus, tam Sæcularibus, quam Regularibus, Vide verb. *Benedictio art. 5. nu. 1. verb. Candela num. 2. & inter Decreta S. R. C. num. 55.*

Benedictio Candelarum fieri nequit in Oratorio Confraternitatis; *ib. n. 64.* Fieri tamen potest pro Sodalibus; *ibid. eod. n.*

Benedictio Fontis Baptismalis quibusnam diebus, & a quonam fieri debeat, Vide *ibid. num. 65.*

Benedictio, & distributio Candelarum, Cinerum, Palmarum, & Fontis, absente, vel impedito Episcopo, debet fieri ab eo, qui cantaturus est Missam; *ibid. n. 2. & inter Decreta num. 101.*

Et in Ecclesiis Regularium, in quibus exerceri consuevit cura animarum, benedicere Cineres, illosque fidelibus distribuere, pertinet ad Regulares, non ad Parochum, *ib. num. 3.*

Ille idem, qui benedicit Cineres, Candelas, vel Palmas, debet etiam cantare Missam sequentem; *ibid. num. 4. & inter Decreta num. 1465.*

Benedicere Ecclesiam novam, vel Oratorium, & Ecclesiam reconciliare non potest simplex Sacerdos sine licentia Sedis Apostolicæ; Cœmeterii autem, & Ecclesiæ non consecratæ potest committi Presbytero in dignitate Ecclesiastica constituto; *ibidem nism. 5. & 6. & inter Decreta, ut sup. num. 80.*

Regulares Superiores, vel alii Sacerdotes in Capitulis Generalibus deputati, possunt benedicere, & reconciliare suas Ecclesias, Cœmeteria, & Oratoria, etiam suarum Monialium; & quæ aqua requiratur, & de medicinalibus dietæ; *ibidem num. 7. ad 10.*

Relictis fuit etiam concessum a Paulo III. ut possint benedicere Calices, & Altaria in locis, in quibus non adesset Episcopus, qui posset ea benedicere; *ibid. num. 11. verb. Calix num. 8.*

Regulares non possunt domos benedicere in hebdomada Sancta; & an possint benedicere mulieres post partum, & ad purificationem admittere in propria Ecclesia; *ibid. a num. 12. & 16.*

Qualiter regulares possint vel non cum solemnitate exponere SS. Eucharistiae Sacramentum, ac benedicere Populum; *ibid. num. 17. 18. & 19.*

Benedictiones agrorum, & frugum fieri non possunt a Regularibus cum Stola sine Parochi licentia; *ib. n. 20.*

Benedictiones animalium in die Festo S. Antonii Abbatis dare, & oblationes recipere ab aliis Capellanis, Regularibus, & Rectoribus aliarum Ecclesiarum intra fines Parochiarum existentium, nec prohibere, nec impedire potest Parochus, ut nec etiam ovorum &c. *ibid. num. 21. & 22. Illustratur Auditor; ibid. num. 69.*

Benedictio Crucium, Altarium, & Processionum, potest fieri private a quolibet simplici Sacerdote; Pyxidum vero, quibus est concessum posse benedicere paramenta, & ornamenta Ecclesiastica; *ibid. num. 23. & 24.*

Ad benedicenda Monialium Monasteria, & Cellas die Sabbati Sancti, & quolibet alio tempore, est omnibus prohibitus in Clausuram ingressus; *ibid. num. 25.*

Benedictio mensae pertinet ad Sacerdotem, & eo praesente, non potest eam benedicere Diaconus, nisi sit Diaconus Cardinalis; *ibid. num. 26.*

Mulier benedicere non potest, nisi eo modo, quo potest quilibet bonus Christianus; *ibid. num. 27.*

An Clerici peccent non benedicendo mensam ante prandium, & coenam, & non agendo gratias post; *ibid. a n. 28. ad 29.*

Quaedam observanda pro mutatione Versuum, & Psalmorum in benedictione mensae, in Vigilia Nativitatis Domini, ac Penecostes, & in feria quarta, & Sabbato Majoris Hebdomadae; *ibid. num. 30.*

Benedictio aquae in Sabbato Sancto etiam sine infusione Olei Sancti fieri non potest in Ecclesiis non habentibus Fontem Baptismalem, quamvis usus sit in huiusmodi Ecclesiis talem benedictionem fieri, *ibid. num. 31.*

Benedictione aquae, ignis, & ceterarum rerum quare utatur Ecclesia; *ibid. num. 67. & 68.*

Benedictio super Populum est actus sollemnis Romano Pontifici competens in quacumque Orbis Terrae parte, Episcopis in suis Dio-

cesibus, & locis earum exemptis, Archiepiscopis in suis Provinciis, *ib. n. 39.*

Benedictionem impertiri olim non licebat simplicibus Sacerdotibus, nunc autem ipsis permittitur in fine Missae; *ib. n. 40.*

Quomodo Sacerdos in fine Missae benedicere debeat si adsit Episcopus: Diocesis ubi celebrat; *ib. n. 41.*

Quid si adsit alterius Diocesis Episcopus, *ib. n. 42.*

Ante benedictionem quae datur in fine Missae ab Ecclesia discedens, Concilii Agathensis iudicio habetur ac si Missae non interfuisset; *ib. n. 43.*

Quonam ritu danda sit a Regularibus Benedictio Auctoritate Pontificis cum Indulgentia Plenaria; *ib. n. 44. & seqq.*

Trina Benedictio ab Episcopis & Archiepiscopis dumtaxat dari potest in locis sibi subjectis, *ib. n. 45.*

Benedictionem cum Indulgentia plenaria in articulo Mortis impertiendi facultas conceditur omnibus Episcopis & Ordinariis locorum, Vide *ib. n. 46.*

Quanam formula utendum sit pro Benedictione animalium in Festo S. Antonii Abbatis, *ib. n. 59.*

Dari potest Benedictio cum Sanctissima Cruce, sive cum Reliquiis Sanctorum, & Sacris Imaginibus, *ib. n. 33. & seqq.*

Benedictio post Communionem danda est fidelibus postquam Sacerdos reposuit Pyxidem, clausitque in Tabernaculo, *ib. n. 36.*

Monialibus non est danda Benedictio cum Pyxide ex Fenestrella, sed dari eis debet Benedictio consueta manu tantum dextera etiam si Sacramentum sit praesens, *ib. n. 37.*

Traditur formula pro Benedictione contramures, locustas, brucos, & vermes oxios, *ib. n. 61.*

B E N E F I C I U M

Quoad ejus esse, & divisionem.

Beneficium ut sit, seu genericum caprum quid sit? Vide verb. *Beneficium. art. 1. n. 1.*

Beneficium genericum caprum dividitur in Beneficium proprium, & strictum sumptum, in Privilegium, & Rescriptum, & quid sint, *ib. n. 2. ad 5.*

Beneficium Ecclesiasticum, de quo hic per se agendum, quid sit, & quae exposculet requisiti, *ib. n. 6. ad 14.*

Origo Beneficiorum Ecclesiasticorum, & desin-

definitio secundum Theologos; *ibid. num. 43.*

¶ *seqq.*

Num perpetuitas sit de essentia Beneficii;

ibid. n. 50.

Beneficia Ecclesiastica dividuntur. Primo ratione diversi status hominum in Regularia, & in Sæcularia, & quæ sint; *ibid. num. 15. ad 18.*

Secundo ratione annexæ Curæ animarum, administrationis, & aliorum jurium dividuntur in Beneficia Curata, & non Curata, & quæ sint; *ib. num. 19. ad 21. ¶ num. 56.*

¶ *seqq.*

Beneficia Curata sunt duplicis generis, scilicet alia, quæ habent curam animarum in foro externo, seu contentioso, & alia, quæ habent curam animarum in foro interno, seu animæ, & quæ sint; *ib. n. 22. ¶ 23.*

Rursus Beneficia Ecclesiastica alia sunt duplicia, & alia simplicia. Duplicia quæ sint? inter quæ reponuntur dignitas Personatus, & Officium, ac quid sint; *ib. num. 24. ad 28.*

Plerumque neque Canonicus venit nomine Beneficiorum simplicium, & hæc quæ sint; *ibid. num. 29. ¶ 30.*

Beneficia Ecclesiastica adhuc dividuntur in Electiva, in Patronata, & in Collativa; & quæ sint; *ibid. num. 31. ad 34.*

Insuper Beneficia alia sunt manualia, & alia non manualia, seu Titularia, & quæ sint; *ibid. nu. 35. ad 37.*

Uterius Beneficium aliud vocatur Canonicatus, & aliud Vicaria perpetua, & quid sint; *ibid. num. 38. ¶ 39.*

Denique aliud dicitur Commenda, aliud Præstimonium, & aliud quandoque pensio; *ibid. num. 40. ¶ 41.*

Beneficia inspecto Officio alia sunt majora, alia minora, & quænam ea sint; Vide *ibid. num. 51. ¶ 52.*

Dividuntur Beneficia inspectis Personis conferentium in reservata & affecta, ac in non reservata; *ibid. num. 59. 60.*

Beneficiorum divisiones cumulatæ. Vide; *ibid. num. 56.*

Quænam proprie dicantur Beneficia Electiva; *ibid. num. 61.*

Improprie autem quænam sint; Vide *ibid. num. 61.*

Beneficia divisa in Regularia; & Sæcularia quomodo ad utram pertinere classem dignoscantur; Vide *ibid. num. 63.*

BENEFICIA quomodo erigenda?

Beneficia Ecclesiastica debent erigi cum auctoritate expressa Episcopi; alter non sunt Beneficia, nec Juspatronatus acquiritur; Vide verb. *Beneficia art. 2. num. 1. ¶ 2.*

Explicatur n. 1. Auctor; *ibid. num. 31.*

Beneficia ante approbationem Episcopi, possunt concedi per Laicum per modum simplicis depotationis Sacerdotis, & absque eadem Capellaniz censentur laicales, neque ad Canonicam erectionem Beneficii Ecclesiastici suffi-
cit auctoritas Prælati inferioris; *ibid. nu. 3. ad 5.*

Beneficia Ecclesiastica erigi debent in Ecclesia ad certum Altare sub invocatione alicujus Sancti sub onere præstandi ibi aliquod Officium spirituale & cum congrua dote; de-
cujus congruentia judicium ad Episcopum at-
tinet ratione habita Beneficii &c. *ib. num. 6. ad 8.*

Dotem debet Fundator Beneficii, ad hoc ut habeat legitimum Juspatronatum, assignare de propriis bonis liberis; *ibid. num. 9. ad 11.*

Auctor num. 11. declaratur; *ibid. nu. 33. ¶ seqq.*

Beneficii Fundator potest in limine foundationis adjicere quascumque qualitates, leges, & conditiones sibi benevolens etiam juri communi contrarias, debentque plene observari; *ibidem num. 12. ad 14.*

Si in Fundatione Beneficii sit cautum, quod possit conferri etiam non habentibus ætatem a jure communi præscriptam, talis dispositio est observanda; *ibid. num. 15. ¶ 16.*

Patronus hæres, seu Fundatoris successor non potest neque cum consensu Episcopi alterare, seu mutare leges, conditiones, seu qualitates in limine foundationis a Fundatore appositæ, licet juri communi contrarias; *ibid. num. 17. ¶ 18.*

Imo neque ipse Fundator etiam de consensu Episcopi potest mutare leges, & conditiones a se in fundatione positas, & ab Ordinario acceptatas, si talis mutatio esset in præjudicium Ecclesiæ, vel Tertiis; *ibid. num. 19.*

Episcopus neque de consensu, & positiva voluntate Hæredis, seu Patroni potest in erectione Capellaniz, seu Beneficii simplicis injungere onus residentiz, quod Testator non injunxit; nec addere, quod Beneficiarius
five

five Capellanus pro tempore per se ipsum Missas celebret, nec aliter Testatoris voluntatem immutare; *ibid. num. 20. & 21.*

Item Episcopus etiam de consensu Patroni non potest reducere, & moderari Missas in limine fundationis Beneficii impositas, quamvis redditus Beneficii ob temporum injuriam sint diminuti, nisi sit ei concessum in ipsa Beneficii erectione; *ib. n. 22. & 23.*

Ut sustineantur conditiones juri contrariæ in limine fundationis Beneficiorum appositæ, requiritur omnino expressa & specialis Ordinarii approbatio; *ib. nu. 37.*

Et quando eadem conditiones dicantur tacite ab Ordinario approbatæ; *ib. n. 38.*

Nun fundator adicere ex intervallo possit conditiones juri contrarias Beneficio Ecclesiastico erecto; *ibid. num. 39. & seqq.*

An possit Fundator, vel hæres adicere ex intervallo conditiones juri non contrarias Beneficio erecto; *ibid. 42. n. 12.*

BENEFICIA quomodo, & quando conferenda?

Beneficia Ecclesiastica tribus potissimum modis, qui referantur, conferuntur, videlicet per electionem, præsentationem, & liberam collationem; & ad hoc alii, qui assignantur, reducuntur; Vide verb. *Beneficia an. 3. num. 1. ad 5. & num. 111. & seqq. & num. 7.*

Tribus etiam potissimum modis Summus Pontifex Beneficia Ecclesiastica conferre solet, nimirum Jure præventionis, concursus, & devolutionis, atque discutuntur, *ibid. n. 6. ad 12.*

Beneficia Ecclesiastica debent conferri, seu provideri Canonice, scilicet juxta præscriptum Sacrorum Canonum, & observanda est forma a jure communi, vel legitima consuetudine, statuto vel fundatione præscripta; *ibid. nu. 13. & 14.*

Sex propterea ad validam Beneficiorum collationem, seu provisionem requiruntur, & assignantur; *ibid. n. 15. ad 20.*

Beneficia Curata debent necessario conferri ad præscriptum Concilii Trid. & per concursum coram Episcopo, vel ejus Vicario, & saltem tribus Examinatoribus Synodalibus habendum; Vide *ibid. num. 22. & 22.*

Tales Examinatores, qui non possunt esse minores, quam tres, debent esse electi in ultima Synodo, vel si in aliis electi, saltem in ultima confirmati, & præstito juramento

juxta Trid. aliter concursus erit nullus, ut etiam est nullus, si insimul interveniat non Examinator Synodalis; *ib. n. 23. ad 25.*

Non licet Episcopo auctoritate Ordinaria sibi assumere Examinatores Synodales, qui suppleant etiam in casu non existentium Examinatorum Synodali numero sufficientium ad Concursus faciendos, nec potest in locum demortuorum alios subrogare usque ad novam Synodum; *ib. num. 26. & 27.*

Provisi tamen de Parochialibus, non servata forma Concilii, ex eo quod ob varias difficultates non potuisset agi Synodus, nec deputari Examinatores Synodales, non sunt removendi; *ib. n. 28.*

Beneficia curata debent conferri per viam concursus, etiam si Cura Ecclesie, vel Episcopo incumbere dicatur; & etiam si sint Jurispatronatus Ecclesiastici, ac ad concursum admitti debent tam nominati a Patronis, quam alii; *ibid. num. 29. da 31.*

Dispositio Concilii Trid. de habendo concursum procedit, nedum in Rectoriis de Jurepatronatu Ecclesiastico, verum etiam in Vicariis perpetuis, quando in Vicarium est translata totalis cura; Secus vero si solum exercitium; & hæc enucleantur; *ib. sub n. 31. ad 34.*

Etiam Beneficium Parochiale Jurispatronatus Laicalis confertur per concursum inter plures præsentatos, si ipsi habeant æquales voces, imo & Parochialia Jurispatronatus Laicorum ad Episcopum devoluta, ut etiam Theologalis, & Pœnitentiaria; *ibid. num. 35. ad 37.*

Sine concursu conferuntur Vicariæ perpetuæ Parochiales unitarum, seu incorporatarum aliis Ecclesiis, Monasteriis, Beneficiis, Collegiis, vel Locis piis, in quibus non proprie Parochus, sed Vicarius ponendus est, & alia plura, quæ recensentur, itidem absque concursu conferuntur; *ib. num. 38. ad 54.*

Beneficia quæcumque Ecclesiastica conferri solum possunt ab inferioribus Papa, quando sunt vere vacantia, & si conferantur, vel promittantur ante vacationem etiam a Patronis, eorum collatio, seu promissio est nulla, ac scienter obtinens deponendus est; *ibid. num. 54. & 56.*

Licet Beneficia solum, quando sunt vacantia, possunt conferri ab inferioribus Papa; is tamen ratione suæ plenariæ potestatis potest jus tribuere etiam in Beneficiis vacaturis, Coadjutoriis, & etiam simplicibus.

expectativis: hæcque absque speciali, & expressa derogatione Concil. Trid. *ib. n. 57. ad 60.*

Beneficia omnia vacantia etiam in quibuslibet Cathedralibus, & aliis Ecclesiis ab Episcopo, ad quem collatio spectat, sunt conferenda intra sex menses, quibus elapsis, de Episcopo ad Capitulum, & e converso, & demum ad proximum Superiorem collatio devolvitur; *ib. n. 61.*

Sic etiam Parochialium provisio intra sex menses facienda est, quando eorum collatio ad illum spectat, intra quatuor vero, quando ad Papam, ac menses currere incipiunt a die scientiæ vacationis; *ibid. num. 62. ad 65.*

Præfata vacationis notitia præsumenda est in ordinario, itaut menses incipiant currere ab eo tempore, quo scire potuit vel debuit, computari debent juxta Kalendarium, secundum quod occurrunt, & jacent per totum circulum anni; *ib. n. 66. ad 68.*

Præsentatio ad Beneficium Jurispatronatus Laicorum fieri debet intra quatuor menses, quo elapso Patroni auctoritas expirat; *ib. n. 69. & 70.*

Non præjudicat tamen dictum quadrimestre pupillo, quin eidem ob non petitam in tempore dispensationem competat restitutio in integrum; *ib. n. 71.*

Patronus Ecclesiasticus de jure habet semestre ad præsentandum, ut etiam Locus pius; si tamen prima die v. g. semestris aliquem præsentet, non potest deinde semestri adhuc durante alium præsentare, & eo minus post; *ib. n. 72. ad 75.*

Si agatur de Jurepatronatus mixto Laicorum, & Ecclesiasticorum, tunc præsentatio fieri potest ab omnibus Patronis intra semestre, & ita, quod Patroni uti Laici intra quadrimestre ante Episcopi institutionem possint variare; *ib. n. 76. ad 81.*

Tempus ad præsentandum non currit Patronis, nisi a die scientiæ vacationis; *ib. n. 82. ad 85.*

Si intra tempus sex, vel quatuor respective mensium Beneficia non conferantur, vel præsententur, collatio devolvitur gradatim ad Superiorem, & dantur sex menses ad conferendum a tempore scientiæ; *ib. n. 86. ad 88.*

Metropolitanus conferre non potest jure devolutio, nisi omnes inferiores Collatores ultra sex menses neglexerint; Papa autem, lapso primo semestri; *ib. n. 89. & 90.*

Si Papa Beneficia vacantia in Curia non conferat infra mensem a die vacationis, illi, ad quos collatio pertinebat, poterunt illa conferre, ac si nulla unquam reservatio ea fuisset, in cæteris autem nullum est Papæ præfinitum tempus; *ib. n. 91. & 92.*

In exemptis immediate Papæ subjectis, devolutio fit immediate ad Papam, vel Legatum de Latere; *ib. n. 93.*

In Beneficiis, quorum collatio jure proprio pertinet ad Episcopum, eo negligente, intra tempus debitum potestas conferendi devolvitur ad Capitulum Cathedrale, hisque negligentibus devolvitur ad Metropolit. *ib. n. 94. & 95.*

Quod si autem collatio Beneficii pertineat ad Episcopum jure speciali, v. g. ex delegatione, privilegio, aut devolutione, tunc Episcopo negligente jus conferendi, non ad Capitulum, sed immediate ad Metropolitanum devolvitur; & immediate ad Papam, si Episcopus sit exemptus; *ibid. num. 96. & 97.*

Devolutio ad immediate Superiorem fit etiam in Episcopatibus, Archiepiscopatibus, & Abbatibus, seu Prælaturis Regularibus, si illi, ad quos spectat electio, negligent eligere intra tres menses, secus autem si per impotentiam juris, vel facti, etiam culpa contingentem; *ib. n. 98. ad 101.*

Iusto impedimento cessante omnis electio, seu collatio, quæ fit post lapsum tempus a jure præscriptum, est nulla, nisi de patientia, seu misericordia toleretur; *ib. n. 102. & 103.*

Potest Superior elapso tempore maxime in Beneficiis patronatis gratiam facere patronis, & tempus ad præsentandum prorogare, non tamen ultra sex menses; *ibid. n. 104. & 105.*

In Parochialibus Ecclesiis de Jurepatronatus tenetur Episcopus infra duos menses instituere illos, qui ad eas promoti fuerunt; *ib. n. 106.*

Eveniente vacatione Parochialis, potest Episcopus intra quatuor, vel sex menses respective a die vacationis apponere Edictum pro concursu; at non cum majori termino viginti dierum; *ib. n. 107. 108.*

Tempus decem, vel viginti dierum ad nominandum idoneos Clericos coram Deputatis Examinatoribus præfixum non currit a die habitiæ notitiæ vacationis Ecclesiæ, sed potest ab Episcopo quodcumque assignari; *ib. n. 109.*

Debet tamen Episcopus statim ac occurrerit alicujus Parochialis (Ecclesie vacatio, deputare, si opus fuerit, pro ejus regimine aliquem idoneum Vicarium, seu Oeconomum; *ibid. num. 110.*

Sola collatio in forma gratiosa consummat præcedentem vacationem; *ibid. num. 116.*

De Bullis *nove Provisionis*; Vide *ibid. num. 118.*

BENEFICIA a quibus conferenda, vel non

Triplici jure conferri possunt Beneficia, Plenario scilicet, Delegato, & Ordinario; Vide verb. *Beneficia art. 4. num. 84.*

Summus Pontifex habet plenariam potestatem conferendi omnia Beneficia Ecclesiastica totius Mundi, &que primitus solus conferebat; at dilatata Ecclesia dedit Episcopis, reservata sibi tamen majori & superiori potestate etiam quoad prævenire, & cum Ordinario concurrere; Vide *ibid. n. 1. ad 4. & num. 85. & seqq.*

Imo Papa concurrendo cum aliis Collatoribus potest conferre Beneficia in omnibus mensibus, ejusque provisio in dubio semper est præferenda, ubi non constat de anteriore provisione Ordinarii; hocce per plura magis, ac magis exponitur; *ibid. n. 5. ad 9.*

Quonam modo dignosci possit, Summum Pontificem contulisse Beneficium jure Præventionis, non vero jure Reservationis; *ib. num. 89.*

Papa retinet potestatem conferendi Beneficia jure Præventionis in locis etiam ubi viget Concordata; *ibid. n. 90.*

In concursu Collationis a Papa factæ jure Præventionis cum Collatione Ordinarii, prior in tempore est præferendus, & quomodo judicandum, si eadem die Collatio & Præsentatio facta sit; *ibid. n. 91. & seqq.*

Legatus a Latere potest conferre Beneficia, quæ in sua Provincia vacant tempore suæ Legationis, etiam Patroni Ecclesiastici; & de jure communi concurrat ibi cum quolibet Ordinario in collatione Beneficiorum, ita ut inter ipsos simul, & Papam locus sit præventioni; *ib. n. 10. ad 12.*

Insuper potest reservare suæ collationi Beneficia vacatura, quæ cæteroquin potest conferre vacantia, idque tamen expirat finita Legatione, & una pendente reservatione aliam in eadem Ecclesia, vel respectu ejusdem collatoris non facit; *ibid. num. 13. 14. ac art. 8. num. 45.*

Quinimo potest etiam conferre Beneficia ad Sedem Apostolicam devoluta, & a fortiori si ad Episcopum; Vide *ibid. num. 15. & 16.*

Dato quod idem Beneficium sit collatum a Legato a Latere, & ab Episcopo, & nesciatur, quæ collatio prius facta fuerit, si neuter adhuc possideat, erit præferendus provisorius a Legato, qui & potest conferre Beneficia suæ Provincie, cuique etiam existentia extra; *ib. n. 17. 18.*

Cardinales Titulares habent jus conferendi Beneficia in Ecclesia sui tituli; *ibid. n. 19.*

Nuncius Apostolicus vigore suarum facultatum potest conferre quæcumque Beneficia etiam reservata; dummodo non excedant valorem Ducatorum 24. De jure tamen communi etiam cum potestate Legati a Latere missus non potest conferre Beneficia in sua Provincia, sicuti possunt Legati a Latere Cardinales; *ibid. num. 24. ad 29.*

Inter Ordinarios Beneficiorum Collatores Papa, ejusque Legato inferiores prior est Episcopus, cujus nomine veniunt Archiepiscopi &c. *ibid. num. 30.*

Episcopus in propria Diocesi confert etiam Beneficia ibi fundata ab Episcopo alterius Diocesis, & Episcopo ædificatori competit solum Juspatronatus respectu Ecclesie a se ædificatæ; *ibid. num. 31. ad 33.*

Episcopus potest cuilibet facere collationem de Beneficio permutato, quando ad eum spectat collatio ejusdem Beneficii, & conferre Beneficia vacantia mensibus reservatis tempore vacantis Sedis Apostolicæ, & etiam vacantia in Curia, si Papa ipsa non conferat infra mensem a die vacationis, *ib. num. 34. ad 36.*

Capitulum Cathedralis, Episcopo negligente, potest conferre Beneficia ad hujus collationem spectantia, *id. num. 37.*

Quando collatio Beneficii communiter pertinet ad Episcopum, & Capitulum, mortuo Episcopo, vel efficto inhabili, potest conferre Capitulum, & e. converso, *ibid. num. 38. & 39.*

Capitulum, Sede Episcopali vacante, potest confirmare electiones ad Beneficia celebratas, vel eas juxta exigente causa infirmare, Præsentatos a Patronis ad Beneficia instituere, & Resignationes Beneficiorum recipere factas ex necessaria causa; *ibid. n. 41. & 42.*

Insuper Sede vacante, potest recipere, atque autorizare Resignationes Beneficiorum,

rum, quando horum collatio spectat ad solum Capitulum, vel ad Episcopum, & Capitulum simul; *ibid. n. 43.*

Vicarius Generalis, seu Officialis Episcopi per commissionem officii sibi generaliter factam potest presentatos a Patronis instituere in Beneficiis, in generali tamen Vicariatus commissione non venit potestas conferendi Beneficia; *ibid. num. 44. 45.*

Data Vicario Generali speciali facultate conferendi Beneficia poterit conferre etiam in Beneficiis, quæ jure devolutivo ad Episcopum pertinent, etiam Curata; *ib. num. 46. & 47.*

Beneficia conferre possunt Laici, & collocatio ex speciali privilegio concessa Imperatori, Regibus &c. reputatur Apostolica; *ibid. num. 48. ad 50.*

Legati a Latere varia Beneficia conferre non possunt. Primo, & secundo conferre non possunt Ecclesias Cathedrales, vel Regulares, aut Collegiatas, & Beneficia per Papam suæ collationi specialiter, vel generaliter reservata; *ibid. numer. 51. ad 53.*

Tertio, & quarto Beneficia, quæ ad Episcopi collationem spectant jure speciali, seu delegato, & quæ Jurispatronatus Laicalis; imo de his neque Papam libere disponere expedit; *ibid. num. 54. ad 58.*

Quinto, & sexto Legati non possunt conferre Beneficia litigiosa; nec admittere Resignationem Beneficii ad favorem certæ personæ, *ibid. num. 58. 60.*

Episcopi conferre non possunt, Primo, & secundo Beneficia Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiatarum electiva, ac idem dicendum de Abbatibus, & Beneficiis Jurispatronatus sine Patroni consensu, *ibid. num. 61. ad 63.*

Tertio, & quarto durante lite inter Episcopos, & patronos non possunt conferre Beneficium, ut nec etiam lite pendente inter Patronum, & Presentatum, vel inter ipsos Presentatos, *ibid. num. 64. & 65.*

Quinto, & sexto non possunt Episcopi Beneficium conferre colliganti, & vacantiæ ob non factam publicationem Resignationis; *ib. n. 66. 67.*

Septimo, & octavo Beneficia, quando collatio est devoluta per lapsum sex mensium, vel reservata sunt Sedi Apostolicæ, *ibid. n. 68. & 69.*

Nono, & decimo non possunt soli conferre Beneficia, quæ sunt simultaneæ collationis cum Capitulo, nec admittere Resignationem Beneficii ad favorem certæ personæ

tionem Beneficii ad favorem certæ personæ *ib. n. 70. & 71.*

Capitulum Sede Episcopali vacante, Primo, & secundo non potest conferre Beneficia libera, quorum collatio ad solum Episcopum pertinet: nec presentare Beneficia, quando jus presentandi pertinet ad solum Episcopum, dum vivit, *ib. n. 72. & 73.*

Tertio non potest Capitulum libere, ac simpliciter loquendo in favorem resignantis recipere resignationem Beneficiorum spectantium ad collationem solius Episcopi, *ib. n. 74. ad 76.*

Vicarius generalis Episcopi, Primo, & secundo non potest vigore sui officii sibi generaliter concessi conferre Beneficia, quorum collatio pertinet ad Episcopum: nec sine speciali commissione saltem in Litteris Vicarius expressa recipere Resignationes Beneficiorum, *ib. n. 77. ad 79.*

Beneficia conferri non possunt a schismaticis, Excommunicatis non toleratis, & suspensis, *ib. n. 80. ad 85.*

Quinam Beneficia conferant indultario jure, *ib. n. 97. & 98.*

Quinam conferant jure ordinario, *ib. num. 99. & seqq.*

BENEFICIA Ecclesiastica, quibus conferenda, vel non?

Beneficia Ecclesiastica conferenda sunt habentibus qualitates a jure, & a Tridentino requisitas, primo, scilicet, ut promovendus ad Prælaturas, & Beneficia Eccles. sit ex legitimo Matrimonio procreatus, Vide verb. *Beneficia art. 5. n. 1. & 2.*

Secundo, ut eligendus sit Clericus, idest saltem prima Tonsura initiatus, ni Papa dispensaret, aut electio fiat ex instinctu Spiritus S. *ib. n. 3. ad 6. & num. 105. & seqq. pariterque art. 1. n. 48. & seqq.*

Tertio, & quarto, ut eligendus sit legitimæ ætatis a Sacris Canonibus præscriptæ, & in statu Celibatus, *ib. n. 7. ad 10.*

Quinto, ut eligendus habeat saltem tantam scientiam, & peritiam, quanta sufficit pro exequendo Officio, ad quod eligitur, aliæque requisitæ qualitates infra præsentent, *ib. n. 11. & 12.*

Antiquitus illegitimi non arcebantur a Beneficiis, & quando arceri cœperint, & quales illegitimi, & qua de causa: Vide *ib. n. 101. & seqq.*

Possunt hodie quoque illegitimi Ordines mi-

minores, & Beneficia, quibus non imminet Cura Animarum habere ex Episcopi dispensatione; *ib. n. 104.*

In Beneficio de jurepatronatus licet Patronus præsentare laicum sub conditione: dummodo Clericatus intra tempus datum ad præsentandum superveniat; *ib. n. 108.*

An valida sit collatio Beneficii facta cum clausula: Si quam primum ad Clericatum fuerit assumptus; *ib. n. 109. & seq.*

Ex quonam tempore certa ætas præfinita in Ecclesia fuerit ad Beneficia Ecclesiastica assequenda; *ib. n. 111. & seqq.*

Beneficia Ecclesiastica non nisi dignis, & idoneis sunt conferenda sub pœna peccati, & restitutionis, tum respectu procurantium, tum conferentium, & cooperantium; *ibid. num. 13. ad 16.*

Imo peccant etiam mortaliter eligentes, seu promoventes ad Beneficia Ecclesiastica præsertim Curata minus dignum, relicto digniore; *ibid. num. 17. ad 27.*

Conferre personis dignis, omiſſis dignioribus, Beneficia simplicia, & non Curata, non est peccatum mortale; *ibid. num. 28. ad 30.*

Ad Beneficia patrimonialia, seu de Jurepatronatus possunt eligi illi, qui sunt vocati, dummodo sint idonei, quamvis alii meliores, sed extranei reperiantur; *ib. n. 31.*

Cum Patronus Laicus præsentat Clericum dignum ad Beneficium etiam Curatum, tenetur Episcopus eum instituere, licet iudicet aliquem alium fore digniorem; imo præferendus est præsentatus a pluribus in discordia Patronorum, dummodo sit idoneus, & dignus, licet alius Præsentatus sit dignior; *ib. n. 32. & 33.*

Patronus Laicus non tenetur præsentare ad Parochialem sui Jurispatronatus semper digniorem, sed sufficit, quod præsentet dignum, seu idoneum; *ib. n. 34. & 35.*

Eligendus non semper debet esse simpliciter melior, sed melior quoad regimen Ecclesiæ; *ib. a num. 36. ad 39.*

Pro Beneficiis assequendis quis censetur indignus, dignus, & dignior; *ib. num. 40. ad 42.*

Adducuntur præcipue qualitates, propter quas potest aliquis ceteris paribus censi dignior, ut alteri præferatur; *ibid. num. 43. ad 64. & num. 115. & seqq.*

Fuse declaratur, qui sine inhabiles, & incapaces ad Beneficia Eccles. *ib. num. 65. ad 100. num. 122.*

Probata qualitate Sororia inter duas Ecclesias, illegitimus assequi haud potest Beneficium in una Ecclesia Sororia, si ejus Pater Beneficium habeat in altera Ecclesia Sororia; *ib. n. 123.*

BENEFICIA quoad pluralitatem, & incompatibilitatem.

Incompatibilitas Beneficiorum triplici ex capite oritur; Vide verb. *Beneficia art. 6. num. 73. & seqq.*

Quinam de incompatibilitate Beneficiorum plene loquatur; Vide *ib. n. 75. & 76.*

Pluralitas Beneficiorum est prohibita eidem personæ cujuscunque Dignitatis, etiam si Cardinalatus honore fulgeat; ac ex duplici capite est generatim incompatibilis; *ibid. num. 1. ad 6.*

Retinens sine justa dispensatione plura Beneficia, quorum unum sufficiat ad sui honestam sustentationem, peccat mortaliter, & est in statu damnationis æternæ, ac variz excusationes, & prætextus diluuntur; *ibid. n. 7. ad 20.*

Quodnam Beneficium in specie debeat censi sufficiens pro honesta Beneficiarii sustentatione; *ibid. a num. 21. ad 27.*

Hæc sufficientia non est sumenda a familiaris nobilitate; *ib. in nota ad n. 25.*

In defectum Judicii prudenter arbitrantis pro sufficientia ad congruam Beneficiarii sustentationem relinquitur ipsius Beneficiarii conscientiz, non habita tamen ratione bonorum patrimonialium; *ib. n. 28. & 29.*

Beneficiarius potest vivere de Beneficio, & Patrimonium suum, fructusque ejus sibi reservare, & cum justa, rationabili, & legitima Papæ dispensatione possunt licite retineri simul plura Beneficia etiam sub eodem titulo, & de se incompatibilia; *ib. a n. 30. ad 35.*

Ad hoc ut licite plura Beneficia simul incompatibilia cum dispensatione Papæ licite retineantur, requiritur justa, rationabilis, legitima causa dispensandi, quæ si non appareat, dicendum importune, obreptitæ, aut subreptitæ obtentam dispensationem, & inde nullum conscientiz tutamen; *ib. nu. 36. ad 41.*

Quando Papa non ad instantiam partis, sed motu proprio cum aliquo dispensat, ut simul retinere possit plura Beneficia incompatibilia, tunc præsumendum est se moveri ex justa causa ad dispensandum; *ib. a n. 42. ad 44.*

Causa iusta & legitima dispensandi in pluritate Beneficiorum triplex recenseri solet, scilicet necessitas Ecclesiarum, ejusdem utilitas, & evidens prerogativa meritorum; *ibid. n. 45. ad 48.*

Dispensatio Apostolica, ut cum iusta causa possint simul ab uno plura Beneficia licite retineri, requiritur in variis, quae assignantur; *ibid. n. 49. ad 53.*

Triennalis possessio minime sufficit ad incompatibilitatis Beneficiorum dispensationem praesumendam; *ib. n. 77.*

Sufficit tamen possessio decennalis; *ibid. num. 78.*

Num decennalis possessio sufficiat, si Officialis Datarum testimonium dicat, dispensationem non reperiri in Regestis ipsius Datarum; *ib. n. 79. & seqq.*

Quenam sint Beneficia sub eodem recto? & quae uniformia, seu similia, & difformia, seu dissimilia; *ib. num. 54. ad 57.*

Licet sine Apostolica dispensatione non possint ab eodem obtineri, & retineri simul duo Beneficia uniformia sub eodem recto; bene tamen difformia, quando unum non est sufficiens ad honestam Clerici sustentationem, imo secundum plures etiam sine Episcopali dispensatione; *ib. n. 58. ad 62.*

Episcopus potest dispensare, Primo, ut quis obtinere possit duo beneficia simplicia difformia sub eodem recto, dummodo quodlibet non sit per se sufficiens ad sustentationem provisi; *ib. n. 63.*

Secundo potest conferre secundum Beneficium obtinenti primam de se sufficiens, sed insufficiens ob pensionem; Dummodo provissus post collationem sibi factam non consenserit pensioni; *ib. n. 67.*

Tertio potest dispensare, ut habens Beneficium insufficiens sive Curatum, sive simplex, possit etiam aliud simplex per se sufficiens obtinere, & retinere; Dummodo utrumque personale residentiam non requirat, *ibid. n. 65. ad 68.*

Non potest Episcopus dispensare, ut habens duo beneficia etiam simplicia, & ad honestam Clerici sustentationem non sufficientia, possit obtinere, & retinere tertium, etiamsi omnia simul ad Beneficiati sustentationem non sufficient, & licet tertium foret de Jurepatronatu, *ib. num. 69. ad 71.*

BENEFICIA quoad eorum vacationem ipso jure.

Beneficia Ecclesiastica pluribus modis vacare possunt, quorum quolibet, vacatione secuta, alteri conferre libere possunt. Primo, & secundo per mortem naturalem Beneficiati, vel civilem, ut per professionem; Vide verb. *Beneficia. art. 7. numer. 1. ad 4. & Art. 12. n. 31.*

Tertio, & quarto per Renunciationem, vel affectionem pacificam Beneficii incompatibilis, *ib. n. 5. & 6.*

Quinto, & sexto per contractum Matrimonii per verba de praesenti, etiam non secuta copula, & per malitiam secularem a Clerico Minorista assumptam, *ibid. num. 7. ad 11.*

Septimo, & octavo per promotionem ad Episcopatum ipso jure praehabita Beneficia vacant, & per translationem Episcopi ad aliam Ecclesiam illico vacat prior Episcopatus, prout declaratur, *ib. n. 12. & 13.*

Nono, decimo, & undecimo vacat Beneficium ob invaliditatem electionis, vel collationis, per ejusdem cassationem, & postulationis repulsionem, *ib. n. 14. ad 16.*

Ultra praemissos vacandi Beneficia modos, adhuc alii novem & viginti supersunt, quicum praefatis collati numerum constituunt quadragesimum, ac per ordinem ad illos referuntur cuncti, *ibid. a num. 17. ad 45.*

Vacationes Beneficiorum ipso jure, de quibus agit *Auctor*, ad quinque genera referuntur, & qualia; Vide *ib. n. 48. & seqq.*

BENEFICIA quoad Renunciationem, vel Resignationem, Vide verb. *Resignatio.*

BENEFICIA quoad eorum Reservationem, seu Affectionem.

Quid sit Beneficii reservatio? eaque soli Papae in toto Orbe competat, Vide verb. *Beneficia art. 8. n. 1. & 2.*

De reservationum origine non est una Scriptorum sententia, *ib. n. 85.*

Reservationum aliae sunt clausae in corpore juris, aliae non. Quales sunt prioris generis, & quales posterioris, ac de effectu divisionis, *ib. num. 86. & seqq.*

Legatus a Latere in sibi demandata Provincia potest reservare suae collationi Beneficia vacatura, quae caeteroquin potest conferre.

re vacantia, finita tamen Legatione expirant reservationes; & simul una pendente aliam in eadem Ecclesia, vel respectu ejusdem Collatoris non potest facere; *ibid. n. 3. ad 55. & art. 4. num. 14.*

Quid sit Beneficii affectio traditur, satisque expenditur, una cum appositione manuum Papæ in Beneficia; *ibid. art. 8. n. 6. ad 9.*

Reservatio, & affectio Beneficiorum differunt inter se ea differentia, quæ intercedit inter causam, & causatum, inter tacitum, & expressum; *ibid. num. 10. ad 12.*

Beneficia affecta differunt a reservatis, Primo, quia reservatio actum expressum verbalem, seu scriptum respicit: Affectio e contra respicit actum realem, & factum aliquod; *ib. n. 13.*

Secundo, quia Beneficium reservatum nunquam amplius potest conferri ab inferiore, affectum vero prohibetur solum conferri ab inferiore pro illa vice, qua Papa manum apposuit super ejus provisione; *ibid. num. 4.*

Tertio, quia affectio Beneficiorum, seu appositio manus Papæ est majoris efficaciz ac potentiz, quam simplex generalis reservatio; *ibid. num. 15.*

Beneficia pluribus modis redduntur affecta per appositionem manus Papæ, & assignantur; *ibidem num. 16. ad 25.*

Assignatur regula generalis pro cognoscendo, an Beneficia reddantur, & dicantur affecta per appositionem manus Papæ; *ibid. n. num. 26. ad 30.*

Beneficia Papæ reservata permulta sunt, & notabiliora referuntur, ac ubi oportet adnotatione postillantur; *ibid. num. 31. ad 76.*

Animadvertendum tamen, Beneficia vacantia, non esse reservata, nisi sint primæ Dignitatis; *ibid. num. 78. 79. & 80. ubi excipiuntur concordata Germaniz.*

Beneficia pariter vacantia in Curia Sede Romana vacante conferuntur ab Episcopo, vel ab aliis, ad quos spectat, nisi ex alio cap. reservata sint Papæ, proin ad futurum spectantia; *ibid. num. 81. & 82.*

Sic etiam Beneficia, quæ vacaverunt in Curia ante mortem Papæ, si non fuerunt provisa, conferuntur ab eis, ad quos spectat, immo id etiam vivente Papa, si ipse non conferat intra mensem a die vacationis; *ibid. num. 83. & 84.*

In potestate Fundatorum Beneficiorum est excludere in Limine foundationis reservationes, idque ex Sacror. Canon. indulgent.; *ib. n. 96.*

Quando a fundatore exclusæ dici queant reservationes; *ibid. num. 97.*

Quando non censentur exclusæ; *ib. n. 98.*

BENEFICIA quoad Reservationes, & dispositiones in Regula Cancellariæ contentas.

Quid sint Regulæ Cancellariæ, & quis primo eas condiderit? Vide verb. *Beneficia art. 9. num. 1. & 2.*

Regulæ Cancellariæ successu temporis in pluribus fuerunt mutatz, atque augmentatz, vel magis declaratz, habent vim Legis, & Constitutionis, atque obligare incipiunt statim ac a novo Papa reassumuntur, licet nondum fuerint publicatz; *ibid. num. 3. ad 5.*

Regulæ Cancellariæ durant tantum vivente Papa eas faciente, eoque moriente, expirant, & durante vacatione Sedis Apostolicæ dicuntur non esse in rerum natura; *ibid. num. 6.*

Hinc Sede Papali vacante potest Collator Ordinarius conferre Beneficia reservata solum per Regulæ Cancellariæ, ut puta vacantia in mensibus Pontificis, dummodo id fiat priusquam a novo Papa aliz fiant, vel priores renoventur; *ibid. num. 7. 8.*

Licet Collator Ordinarius, Sede Apostolica vacante, possit conferre Beneficia reservata solum per Regulæ Cancellariæ, non potest tamen conferre alia Beneficia, quæ sunt reservata Papæ ex alio capite, sed ipsa conferenda sunt a Papa futuro; *ibidem num. 9.*

Ad omnium promptius commodum dantur ad litteram ipsamet Cancellariæ Regulæ; *ibid. num. 10.*

BENEFICIA, quoad quasdam observationes circa ejus Cancellariæ Regulæ.

Regula prima Cancellariæ continet reservationes similes illis, quæ habentur in *Extravaganti Ad regimen*, & reservat beneficia eorum, qui promoventur ad Episcopatum, sive tunc vacantia, sive in futurum vacatura, & tollit dispositionem jur. com. in cap. Cum in cunctis 7. de elect. Vide verb. *Beneficia art. 10. num. 1. & 2.*

Secunda reservat omnia Monasteria Viro- rum valorem annuum 200. Florenorum auri communi estimatione excedentia, & commendari solita, unde non procedit de aliis; nec de Beneficiis manualibus, nec de Germania ob Concordata, nec de privilegiato in contrarium; *ibid. num. 3. ad 7.*

Re-

Regula tertia, olim secunda, reservat Pontifici Beneficia vacantia Sede Episcopali vacante, & vacantia post translationem Episcopi usque ad provisionem, & possessionem successoris, necnon vacantia de tempore obitus Abbatis &c. locum tamen non habet hæc Regula in Dignitatibus non reservatis; *ib. num. 8. ad 12. & art. 8. num. 65.*

Quarta, olim tertia, reservat Summo Pontifici Dignitates majores post Pontificalem in Cathedralibus, & Dignitates principales excedentes valorem 10. Florenorum auri, & primam Dignitatem post Pontificalem in Cathedrali solum, vel duas, si sint æque majores; primam Dignitatem in Collegiata, a Cathedrali distincta, etiam si unicam, & Parochialem in dignitatem erectam, nec non si primæ dignitates non possint cadere sub reservatione, reservata est prima subsequens; *ibid. n. 13. ad 22.*

Quinta, alias quarta, reservat omnia Beneficia Ecclesiastica quorumcumque Collectorum, & Subcollectorum fructuum, ac proventuum Cameræ Apostolicæ; *ibid. n. 23.*

Sexta reservat Beneficia Curialium, & habet locum etiam in Curialibus ad honorem, sicuti in cubiculariis ad honorem; *ib. n. 24.*

Nona, alias octava, reservat Papæ omnia Beneficia qualitercumque qualificata in singulis, Januarii, Februarii, Aprilis, Maji, Julii, Augusti, Octobris, & Novembris mensibus qualitercumque extra Curiam vacantia, competendis a media nocte mensis præcedentis ad mediam noctem sequentis, ex quo si occurrat dubium, an obierit Beneficiarius in mense Papæ, vel Ordinarii, tunc nemine adhuc in possessione existente, præsumendum est pro Mense Episcopali; *ibid. num. 25. ad 27.*

Hæc Regula revocat quæcumque privilegia, & Indulta concessa quibuscumque personis disponendi de Beneficiis vacaturis in dictis mensibus, consuetudines ei contrarias, & optandi etiam immemorabiliter, & comprehendit etiam Beneficia de Jurepatronatus Ecclesiastici, & ex privilegio, ac etiam Beneficia Religionis Hierosolymitanæ; *ibid. a num. 28. ad 37.*

Hæc nona Regula exceptuat expresse, Primo Beneficia spectantia ad collationem, præsentationem, electionem, & quamcumque aliam dispositionem Cardinalium, non tamen Cardin. Legatorum, nec intelligitur de Capitulo Cathedralium, quibus S. R. E. Cardinales præsumunt; *ib. n. 38. ad 44.*

Secundo, tertio, & quarto exceptuat expresse Beneficia, & personas, quarum favore adlunt Concordata, Beneficia vacantia in mensibus, in quibus adest alternativa cum Episcopo, & vacationem Beneficiorum per resignationem validam in dictis mensibus vacantium; *ib. n. 45. ad 47.*

Quinto, & sexto non comprehendit Beneficia unita, nec manualia, nec Vicarias sive temporales, sive perpetuas, nec Capellanas, nec Beneficia de Jurepatronatus; *ibid. num. 48. ad 53.*

Insuper ratione ejusdem Regulæ Episcopus, vel alius Collator inferior non amittit jus conferendi Beneficium in suo mense vacans, etiam si istud eodem mense non contulerit, & sic vacatio ejus duraverit, in mensem Apostolicum, neque prohibetur Beneficium conferre, currente ipomet mense Apostolico; *ib. n. 54. & 55.*

Decima nulla indiget speciali observatione, & undecima generaliter, ac indefinite comprehendit reservationem omnium, & singulorum Beneficiorum reservatorum per Prædecessores Pontifices, non comprehendit tamen Parochiales; *ibid. n. 56. & 57.*

Duodecima de se patet, & tertiadecima expresse derogat unionibus effectum non sortitis, & comprehendit uniones factas ex causa minus necessaria, quod per sequentia patet, nec non plures, quas eadem regula habet limitationes, proponuntur; *ib. n. 58. ad 70.*

Quindecima, alias 14. revocat facultates conferendi Beneficia reservata, seu affecta, & quæcumque Indulta huic Regulæ contraria de quibuscumque Beneficiis concessa, Imò revocat non solum privilegia activa eligendum, & Collatorum, sed etiam passiva eligendorum, & providendorum, nisi quando jus passivum competit ex fundatione; *ib. n. 71. ad 76.*

Sextadecima, 17. 18. de se patent, & 19. quæ inscribitur de viginti, seu de infirmis resignantibus, annullat quamcumque resignationem factam ab infirmo, qui ex ea infirmitate decedat, vel etiam factam a sano, qui intra 20. dies a die prædicti consensus decedat; *ib. n. 77. ad 80.*

Regulæ 20. 21. 22. 23. 24. & 25. de se patent, & 26., quæ apud antiquiores est 24. & apud alios 25. annullat resignationes Beneficiorum factas ab eo, qui est promotus ad Prælaturam, post vacationem Prælatum; *ib. n. 81. & 82.*

Regula 27. disponit, quod non judicatur juxta

juxta formam supplicationis, sed juxta tenorem Litterarum, & per eandem amittitur facultas ferendi judicium ante expeditionem Litterarum Apostolicarum ad effectum audientiz, & disputationis; *ib. n. 83. & 84.*

Regula 28. est de se clara, & 29. quæ de subrogandis collitigantibus inscribitur, disponit, quod si dum super Beneficio litigent, & alter moriatur, vel alio quovis modo cedat, superstes possit petere per subrogationem gratiosam substitui in jure, vel ad jus, & possessionem, quæ adversariis competeant, non tamen ad favorem intrusi; *ibid. a num. 85. ad 89.*

Regula 30. quæ de verisimili notitia appellatur, annullat concessionem Beneficii per mortem Beneficiarii obtenti, quando inter vacationem, & datam gratiæ tantum temporis non intercesserit, quo verisimiliter Pontifex notitiam habere potuerit vacationis; *ibid. a num. 90. ad 92.*

Regula 31. adimit omnem jurisdictionem Executori quoad omnia acta Litteris non expeditis, itaut antea nulla jurisdictio data censeatur, non habet tamen locum; ubi fuerint expeditæ Litteræ gratiæ principalis; *ib. n. 93. ad 95.*

Regula 32. disponit, quod in collatione Beneficiorum Familiarium Cardinalium reservationum per regulam 4. præstari debeat consensus per Cardinalem Patronum; *ib. num. 96. ad 100.*

Regula 33. disponit, quod Beneficia vacantia per obitum Familiarium Cardinalium conferantur per Cardinalem Ordinarium Collatorem, non autem per Cardinalem Patronum; & fuit inducta ad tollendas lites, quæ ex præcedenti Regula oriri possent inter Card. Ordinarium Collat. & Card. Patronum super provisione Beneficiorum vacantium per obitum Familiaris Cardinalis; non tollit tamen reservationem Regulæ quartæ; *ib. n. 101. ad 108.*

Regula 34. de se est clara, & 35. de annuali possessione disponit, quod impetrans Beneficium Ecclesiasticum ab alio possessum, quod certo modo de jure vacare, & iniuste ab alio possideri prætenditur, exprimere debeat qualitates possessoris, & nullitates possessionis, & intra sex menses possessorem in judicium vocare debet, & infra annum sententiam obtinere, alias gratia impetrata corruit, & introducta fuit in odium impetran- tium aliena Beneficia, & in favorem possi- dentis; *ib. n. 109. ad 114.*

TOM. X.

Regula 36. appellata de triennali possessore defendit quemcumque possessorem Beneficii ex quovis titulo possessi, si per triennium in ejusdem possessione pacifice perman- serit, ita ut non possit a quocumque alio molestari, & procedit tam in collatione facta a Papa, quam ab Ordinario, & adversus quascumque molestias, tam in possessore, quam in petitorio illatas; ab hac tamen Regula excipitur possessor per Simo- niam ingressus, & excipiuntur reservatio- nes in corpore juris clausæ; *ibid. num. 116. ad 124.*

Triennalis possessio debet esse pacifica, alias non suffragatur, ita ut ad eam exclu- dendam sufficiant etiam controversiæ extra- judiciales, & ut habeat locum, præter paci- ficam triennalem possessionem, requirit sal- tem titulum coloratum. Reliquæ satis de se patent; *ibid. num. 125. ad 127.*

Plura circa Regularum Cancellariæ origi- nem, vim, extensionem, efficaciam, & il- larum interpretationem, propriamque natu- ram; Vide *ibid. num. 128. & seqq.*

BENEFICIA quoad Concordata .

Per concordata quid intelligatur, & addu- cuntur exemplariter concordata Germaniæ; per quæ tamen non omnes sublata sunt re- servationes papales; Vide verb. *Beneficia art. 11. num. 1. ad 5.*

Per concordata Germaniæ remanent adhuc Papæ reservata sequentia Beneficia. Primo omnia Beneficia, quæ collationi Papæ sunt reservata per Extravagant. *Execrabilis*. 2. Prima Dignitas post Pontif. in Cathedralibus, & principalis in Collegiatis. 3. Beneficia vacantia in mensibus Januarii, Martii, Maji, Julii, Septembris, & Novembris, Regulis tamen Cancell. per ead. solum dero- gatur quoad ea, quæ circa reservationem Be- neficiorum sibi propria continent, seu spe- cialiter disponunt; *ibid. num. 6. ad 10.*

Per concordata Germaniæ sublata sunt re- servationes Papales sequentium Beneficiorum. Primo in Metropolitanis, & Cathedralibus, etiam immediate non subiectis Ecclesiis, & Monasteriis immediate subiectis Sedi Apo- stolicæ, quando extra Curiam vacaverint, permittantur fieri electiones Canonice, *ib. num. 11. & 12.*

Secundo concordata Germaniæ tollunt quam- cumque reservationem, & gratiam expectati- vam a Papa factam, vel faciendam super

O

di-

dignitates ceteras, & quæcumque Beneficia Sæcularia, & Regularia, quæ vacabunt de mensibus Februarii, Aprilis, Junii, Augusti, Octobris, & Decembris, & ea vacantia in alternativa talium mensium, possunt libere disponi per illos, ad quos eorum provisio, præsentatio, electio, seu quævis alia dispositio pertinebat, quædam tamen excipiuntur Beneficia; *ibid. num. 13. & 14.*

Tertio Concordata Germaniæ tollunt reservationem Beneficiorum vacantium etiam in mensibus Pontificiis, quoties de ipsis non provideatur per Papam intra tres menses a die notæ vacationis in loco Beneficii, quibus integre elapsis, poterit Ordinarius Collator de illis libere disponere; *ib. num. 15. & 16.*

In hac alternativa mensium Concordatorum Germaniæ non comprehenduntur omnia Beneficia, sed sunt aliqua etiam in titulum concessa, quæ semper, & in quocumque mense vacaverint, per Collatores Ordinarios conferri possunt, & assignantur; *ibid. num. 17. ad 23.*

Beneficia vacantia in mensibus Papalibus, Se-de Papali vacante, non possunt conferri ab Ordinariis Germaniæ, contrarium tamen defenditur ab aliquibus; *ib. n. 24. & 25.*

Quamvis Papa possit ob justam, & gravem causam derogare Concordatis; Tamen non solet derogare, nisi in casibus valde necessariis ob causas graves, & extraordinarias concernentes commune bonum Ecclesiæ; *ib. num. 26. ad 34.*

Concordata Germaniæ, quia habent vim pacti, sunt ab omnibus observanda; *ibid. num. 35. ad 37.*

Si quis obrinisset Beneficium Ecclesiæ contra Concordata Germaniæ; etiamsi id recepisset bona fide, & ignorantia Concordatorum; Nihilominus cognito suo errore, teneretur Romam adire pro nova provisione, atque referenda priori Collatione, utpote nulliter facta; *ib. num. 38. & 39.*

Concordata utpote habentia vim pacti religiosissime sunt servanda; *ibid. num. 40.*

Ut locum habeant Concordata satis est, ut concurrat alterutra qualitas in eis expressa, scilicet vel localitas, vel personalitas; *ib. n. 41.*

Summus Pontifex derogare potest Concordatis; *ibid. num. 42.*

Quodnam derogasse dicatur; *ibid. num. 4.*

Contrarius usus vim habere non potest adversus concordata; *ibid. num. 44.*

Diversum esset, si concordata acceptata & observata non essent; *ib. num. 45.*

BENEFICIA quoad primas Preces Imperatoris.

Per primas preces Imperatoris quid intelligatur, & quare vocentur primæ preces; Vide verb. *Beneficia art. 12. n. 1. & 2.*

Privilegium primarum precum Imperatoris est antiquissimum, ejusque summa refertur; *ibid. a num. 3. ad 7.*

Ex hujus privilegii, seu Indultri tenore colligitur: Primo posse Imperatorem primas preces porrigere in Ecclesiis infra fines Sacri Romani Impetii, prout nunc est, existentibus, non autem hactenus ab eodem avulsis, *ibid. num. 8.*

Et quamvis Collator habitet extra fines Sacri Romani Imperii, si intra istud Beneficia saltem quatuor habeat ad sui collationem spectantia, tenetur ad recipiendas primas preces Imperatoris ratione dictorum Beneficiorum; secus vero si e contra; *ibid. 9. & 10.*

Colligitur 2. posse Imperatorem concedere primas preces ad Beneficia vacantia etiam in Mensibus Ordinariis, & ita esse in praxi; *ibid. num. 11. & 12.*

Colligitur 3. posse Imperatorem preces primarias concedere ad quævis Beneficia Sedis Apostolicæ reservata, quibuldam tamen exceptis, quæ assignantur; *ib. n. 13. ad 17.*

Colligitur 4. posse Imperatorem per primas preces nominare eandem personam ad plura Beneficia, cum hoc tamen quod primum talis persona de aliquo dictorum Beneficiorum provisiva fuerit, cesset nominatio ipsius quo ad alia Beneficia; *ibid. num. 18. & 19.*

Colligitur 5. Nominatum per preces Cæsareas ad Beneficium debere illud intra mensem a tempore vacationis per se, vel per Procuratorem acceptare, sicque ante lapsum mensem Collatori Ordinario vid. Episcopo, vel ejus Vicario insinuare Rescriptum precum Cæsarearum; *ib. num. 20. 21. & 22.*

Colligitur 6. 7. Precistam post acceptum semel Beneficium non posse variare, neque si negligens fuit in acceptando primum Beneficium vacans, petere postea secundum vacans nulli adhuc debitum; *ib. n. 23. & 24.*

Colligitur 8. 9. non posse Imperatorem per primas preces nominare ad Dignitates Pontificales, nec ad Dignitates majores post Pon-

Pontificales in Cathedralibus, nec ad principales in Collegiatis, nec ad Beneficia Jurispatronatus Laicalis, bene vero Jurispatronatus Ecclesiastici; *ibid. numer. 25. 26. & 27.*

Colligitur decimo non posse Imperatorem per primas preces gravare eundem Collatorem plusquam semel, & explicatur hoc quod est semel gravare; *ib. n. 28. & 29.*

Colligitur 11. non posse Imperatorem primas preces porrigere, nisi illis collatoribus, qui habent saltem quatuor Beneficia suae liberae collationis; *ib. n. 30. & 31.*

Colligitur 12. quod licet concessio primarum precum pertineat ad gratias expectativas, non tamen prohibetur a Concilio Trid. *Sess. 24. cap. 19. de reformat.* & hoc etiam dato, adhuc subsisteret, & valeret Indultum ipsarum, utpote a Papa, qui de jure potest supra jus, & Consilium dispensare; *ibid. num. 32. ad 35.*

Imo Papa in Indulto primarum precum expresse derogat etiam Concordatis Germaniae, & gravissimi Auctores volunt ita vigere tale indultum, ut Imperator statim ac electus, possit eo uti ante confirmationem a Papa obtentam; *ib. num. 36. & 37.*

Colligitur ultimo, quod ut Indultum hoc primarum precum Imperatoris suum omnino sortiatur effectum, concedit Papa eidem Imperatori Executores, qui per se, vel per alios, etiam per Censuras ecclesiasticas possunt compellere Ordinarios Collatores ad Beneficia conferenda Precisistis; & assignatur quales esse debeant; *ibid. num. 38. & 39.*

Preces primariae Vacante imperio expeditae nullae declarantur; *ib. num. 40.*

De origine primarum precum; *ibid. num. 41.*

Quanam Beneficia comprehendantur in primariis precibus; *ib. n. 42. & 43. 44.*

An ii, qui, primarias habent preces, polere debeant qualitatibus a statuto vel consuetudine requisitis; *ibid. num. 45. & 46.*

Primariis precibus fruuntur tantum Germani & Indigenae; *ibid. num. 47.*

Quidnam facere debeat Precista, ut effectus primarum precum consequatur; *ibid. num. 48.*

De tempore praefixo ad insinuandas primarias preces Collatori Ordinario, & unde incipiat; *ib. n. 49. & seqq.*

Jus ex primariis precibus alicui quaesitum morte Imperatoris non expirat; *ib. n. 52.*

Morte Precistae jus precum executioni non

datum cessat. Idem est si Precista vel expresse vel tacite renunciet; *ib. n. 54.*

Quid si impetratae fuerint legitimo tempore primariae preces aliae ab Imperatore; *ib. n. 55.*

Precista an jus primarum precum possit in alterum transferre; *ibid. num. 56.*

Alia vide in hoc tom. in *Append. Decret. in Birecten.*; Burgi S. Domini.

BENEFICIATUS ad quid teneatur?

Beneficiatus tenetur primo ad recitationem Divini Officii, etiam si suum Beneficium sit tenens, si scienter illud accepit, & quando incipiat obligatio, Vide verb. *Beneficiatus uti. 1. num. 1. ad 4.*

Secundo tenetur Beneficiatus (si post sex menses ab obtento Beneficio Divinum Officium non dixerit sine legitimo impedimento) fructus Beneficii tamquam injuste perceptos in fabricam Beneficii, vel pauperum eleemosynas erogare; etiam ante sententiam Judicis; *ib. n. 5. & 6.*

Neque hanc restitutionem compensare potest Beneficiatus per eleemosynas ante neglectam recitationem datas ex fructibus Beneficii, ob quod tenetur ad Horas; at ob neglectas Horas satis est post illud tempus, quo Beneficiatus omisit, dare eleemosynam etiam si non cogit de debito, neque intendat dare in exsolutionem suae obligationis; *ib. num. 7. & 8.*

Tertio tenetur Beneficiatus Curatus Professionem Fidei emittere coram Episcopo, vel, eo impedito, coram ejus Vicario Generali intra duos menses a die adeptae possessionis Beneficii, & promori ad Dignitates, & Canonicatus in Cathedralibus, non solum coram Episcopo, seu ejus Vicario Generali, sed etiam coram Capitulo; *ibid. num. 9. & 10.*

Hanc Fidei Professionem per se ipsos, & non per Procuratorem tenentur emittere provisi de Parochialibus, & de Canonicatibus Cathedralibus; *ib. n. 11.*

Ex eadem tenentur de novo emittere illi, qui in adeptione alterius Beneficii similis eam jam emisissent; *ib. n. 12.*

Fidei Professionem intra duos menses non facientes tenentur restituere fructus perceptos post lapsos ipsos duos menses, nisi ipsas Sacra Congr. eos remiserit, seu condonaverit; *ib. n. 13.*

Tales autem omittentes Fidei Professionem,

nem, licet non faciant fructus suos, distributiones tamen acquiruntur, & faciunt suas; nec privantur aliis effectibus possessionis; *ibid. num. 14. & 15.*

Ceteri vero Beneficiati, licet non teneantur Professionem Fidei emittere vigore Concilii Tridentini, & Constitutionis Pii IV. Tamen tenentur ipsam emittere vigore Legum Diocesandarum; *ibid. num. 16.*

Profectio Fidei emitte potest cor. Vicario Generali, Episcopo nedum impedito, verum etiam non impedito, de ipso tamen licentia; *ib. n. 65.*

An professio hæc Fidei fieri possit per Procuratorem speciale habentem mandatum; *ibid. n. 66.*

An requiratur Sententia declaratoria, ut qui Fidei Professionem non emittunt, fructus amittant; *ibid. num. 67.*

An hi, qui intra duos menses professionem fidei non emisserunt, fructus perceptos intra ipsos duos menses amittant; *ibid. num. 68. 69.*

Distributiones, & Anniversaria non amittuntur ab his, qui professionem Fidei non emittunt. Quando secus; *ib. n. 70. 71.*

Profectio Fidei facta post lapsum terminum duorum Mensium non prodest ad recuperandos fructus præteritos, sed solum ad acquirendos futuros; *ibid. n. 72.*

Neque juvat triennalis vel ulterius possessio; *ibid. num. 73.*

Quarto tenetur Beneficiatus ad reparationem Fabricæ Ecclesiæ sui Beneficii, ad quam tenentur etiam Cardinales, & Episcopus potest ob id sequestrare fructus; *ibid. num. 17. ad 20.*

Quinto tenetur Beneficiatus infra annum recipere Ordines requisitos a suo beneficio, aliter iusto impedimento cessante caret voce in Capitulo, donec istos suscipiat, & perdit dimidiam partem distributionum; *ib. num. 21.*

Sexto tenetur Beneficiatus a jure communi ad residentiam personalem in loco Beneficii, etiam in Beneficiis simplicibus; ex generali tamen consuetudine Beneficia simplicia residentiam personalem non requirunt; *ib. a n. 22. ad 25.*

Septimo, 8. 9. 10. tenetur Beneficiatus in prima Synodo, quæ sit, recipere Decreta illius, & Concilii Tridentini, exercere hospitalitatem, habere exempla, scripturas, & instrumenta de bonis ac redditibus Beneficii duplicata, ita quod unum sit apud eum. &

aliud in Archivio Cathedralis, uti supellectili modesta & frugali mensa; *ibid. num. 26. ad 29.*

Undecimo, 12., & 13. tenetur jurare in manu Episcopi, quod Simoniam non commisit in adeptione Beneficii, & quod a Patrone habuit sine dono, pacto, promisso &c. tenetur restaurare Ecclesiæ, domos, possessiones, & fundos dotales Beneficii, & contribuere pro procuratore Episcopi Visitantis; *ib. n. 30. ad 32.*

Quartodecimo, 15. & 16. tenetur accedere ad Profectiones, ad quas Beneficiatus non accedendo potest cogi sub mortali, solve- re Pensionem impositam Beneficio, & redditus Beneficii suæ honestæ sustentationi superfluos erogare in causas pias, ita ut expendentes in causas profanas gravissime peccent, non obstante quod dicant se adhærere sententiæ docentium Beneficiatos bonorum superfluatorum Dominos esse; *ibid. a num. 33. ad 37.*

An autem Beneficiati redditus superfluos suorum Beneficiorum in pauperes, & causas pias non erogantes, sed in causas profanas expendentes, ultra peccatum mortale, quod committunt, teneantur insuper ad restitutionem, controversia maxima est inter Doctores: affirmativam tamen dicimus amplectendam; *ib. n. 38. ad 62.*

BENEFICIATUS quid de fructibus Beneficii facere possit?

Beneficiatus potest primo vivere de fructibus sui Beneficii, licet habeat pingue patrimonium, & patrimonium cum fructibus ejus potest servare, quibus voluerit; Et si ex bonis patrimonialibus vixit, potest uti compensatione ex redditibus Beneficii. Vide verb. *Beneficiatus art. 2. num. 1. ad 9.*

Secundo Beneficiatus potest licite distribuere superfluos redditus sui Beneficii in eos, qui quamvis habeant necessaria ad victum, non tamen habent sufficientia ad decentiam status, & pro conditione, & qualitate personæ; *ib. n. 10. ad 12.*

Tertio Beneficiatus potest ex proventibus Beneficii alere liberos, non tantum legitimos, sed etiam illegitimos & spurios, & potest etiam dare dotem filiz etiam spuriz, sorori, vel alteri consanguineæ, *ib. n. 13.*

Quarto, & quinto Beneficiatus, etiam si bona patrimonialia habeat, potest ex bonis

Ecclesiasticis filium suum alere, vel etiam fratrem suum, aut alium consanguineum, etiam si Pater ipsius posset illi sumptus ad studendum subministrare; & Nepotem, vel Consanguineum indigentem ad Doctoratum promoveri; *ibid. num. 14. & 15.*

Sexto Beneficiatus potest ex redditibus Beneficii donare consanguineis, non solum quod necesse habent pro tempore presenti ad sublevandas suas presentes necessitates, sed quod in futurum deferviat, fundando redditus perpetuos, quibus ipsi & eorum posterit decenter vivere possint; Dummodo moderatum sit, & non ob familiæ memoriam principaliter fiat, sed ex pietate ad posterorum indigentiam sublevandam; *ib. n. 16. & 17.*

Septimo Beneficiatus, qui ex humili familia ad Episcopatum pinguem, vel ad Cardinalatum assumitur, potest ejus fratres, & propinquos, & a fortiori parentes ex fructibus sui Beneficii moderate elevate ad altioris statum; *ibid. n. 18. ad 20.*

Cavere tamen debent tales Beneficiati non esse attendendum affectum carnis, & sanguinis, sed Christianam prudentiam & modestiam, atque ad hoc præclara adferuntur exempla, & reprehenduntur aliter facientes; *ib. n. 21. ad 28.*

Octavo Beneficiatus potest ex redditibus superfluis aliquando reservare aliquam modicam quantitatem ad proprias necessitates probabiliter eventuras; *ibid. num. 29.*

Nono potest de redditibus Ecclesiasticis remunerare accepta servitia, quinimo facere etiam quasdam donationes non remuneratorias cum moderatione debita; *ib. num. 30. & 31.*

Decimo potest de redditibus Ecclesiasticis exercere etiam honestam hospitalitatem non solum illam, quæ sit erga Pauperes peregrinos, sed etiam hospitalitatem urbanam juxta statum, & qualitatem Beneficii; imo aliquoties moderata convivia amicis parare, ipsos ad honestam recreationem invitare, cum debita tamen moderatione, aliter peccaret mortaliter; *ib. n. 32. ad 34.*

Undecimo potest ex redditibus Ecclesiasticis solvere debita contracta pro sui sustentatione, vel ob causam piam, licet habeat ex bonis propriis; dummodo tamen debita sint contracta post habitum Beneficium, profana vero ex bonis propriis sunt solvenda, & ex Ecclesiasticis solum in illorum defectu, *ibid. n. 35. ad 38.*

Duodecimo, & 13. Beneficiatus potest di-

TOM. X.

stributiones pro sua voluntate disponere, & expendere, & pro suo arbitrio facere, ac etiam testari de his, quæ sibi obveniunt ratione stipendii personalis; *ib. n. 39. & 40.*

Reprehenditur Auctor, quod limitationibus aliquot in Art. 2. propositis multum extenuaverit obligationem Beneficiatorum erogandi superflua in pauperes, & Ecclesias, *ibid. num. 41. ad 45.*

BENEFICIATUS quid de fructibus Beneficii facere non possit.

Primo Beneficiatus non potest de fructibus Beneficii, nec ad causam piam, ullum de jure facere testamentum; ad eam tamen id consuetudine introduci potest, Vide verb. *Beneficiatus art. 3. num. 1. 2. & 18.*

Secundo Beneficiatus non potest neque vi consuetudinis testari de bonis Ecclesiasticis in notabili quantitate ad causas profanas; idque tamen possunt Beneficiati Incolæ, & Cives Urbis Romæ, qui in ea vel ejus districtu decesserint, tam inter vivos, quam mortis causa, *ibid. num. 3. ad 9.*

Tertio beneficiatus non potest sine peccato ex bonis Ecclesiasticis consanguineos, familiaresque dirare, vel ad majorem statum exaltare, aut plusquam ad conditionem, & decentiam status necessarium habent, eis conferre, *ibid. a n. 10. ad 13.*

Quarto beneficiatus non potest sine peccato redditus superfluos seu beneficii expendere in excessivis, & voluptuosis conviviis, in Ludis, Theatris, & amplis ac sumptuosis Palatiis, *ibid. num. 14.*

Num sub prohibita Clericis factione testamenti de fructibus beneficiorum veniant distributiones quotidianæ, & ea, quæ ipsi acquirunt ratione alicujus Ministerii Ecclesiastici, *ibid. num. 19. & seqq.*

BENEPLACITUM Apostolicum. Vide verb.

Alienatio per tot. & signanter art. 4.

BESTIALITAS. Vide verb. *Luxuria a num. 64. ad 69.*

BIBLIA SACRA. Vide verb. *Scriptura sacra per tot.*

BIBLIOPOLÆ, BIBLIOPEGÆ. Vide verb. *Libri & verb. Libri prohibiti.*

BIGAMIA, BIGAMUS

Quid, quod duplex sit, & quando incurritur
Bigamia, & sit quis Bigamus,
vel non?

Bigamia quid sit, & qualiter differat a Poly-
gamia olim divinitus quibusdam permiffa,
nunc a Christo sublata. Vide verb. *Bigamia*,
Bigamus, *art. 1. n. 1. 2. 3.*

Bigamia est triplex, nimirum vera, interpre-
tativa, & similitudinaria, & unaquæque de-
scribitur, *ibid. n. 4. ad 8.*

Bigamia vera incurritur, seu contrahitur, quan-
do quis vere duas uxores fucceffive legitime
duxit, easque carnali copula cognovit, quam-
vis utramque, vel alteram habuerit ante fu-
ceptum Baptifmum; fecus fi cum altera fi-
ve priore, five posteriore Matrimonium non
consummavit, *ibid. num. 8. ad 13.*

Unde inferitur, quod multiplicitas Matri-
monii rati, & non consummati non inducit
Bigamiam, ficut nec multiplicitas fponfalio-
rum etiamfi fubfecuta fit copula; *ibid. num.*
14. & 15.

Bigamia vera non incurritur ab eo, qui cum
meretrice fæpius fornicatus est, vel plures
Concubinas habuit, five ante Matrimonium
contractum cum una Virgine, five eo stan-
te, five poft illud; neque tales conjunctio-
nes impediunt quominus tale Matrimonium
adhuc habeat perfectam fignificationem Sa-
cramenti, *ib. num. 16. & 17.*

Fundamentum irregularitatis ex bigamia
vera in quonam ponatur; Et reprehenditur
Auctor. *ib. n. 49. & feqq.*

Bigamia interpretativa quatuor præcipue modis
a Doctoribus cenfetur incurri.

Et primus modus est, quando quis ducit
Viduam, vel ab alio per fornicationem et-
iamfi per vim corruptam, feu qualitercum-
que carnaliter cognitam, & cum ea Matri-
monium consummans fit una caro cum il-
la; etiamfi id penitus ignoraverit, *ib. num.*
18. & 20.

Hanc tamen Bigamiam interpretativam
non incurrit ducens Virginem, & exiflimans
illam effe corruptam, nec qui ducit viduam,
fed a priore Marito incognitam, nec qui
ducit mulierem, non ab alio, fed a fe ipfo
folo corruptam, *ibid. num. 21. ad 27.*

Secundus modus Bigamiæ interpretativæ
est quando quis ducit virginem, & poft-

quam adulterata est, illam adhuc carnaliter
cognofcit, etiamfi id ignoraverit, & ipfa
uxor non volens, fed per vim cognita fit ab
adultero, *ibid. num. 26. & 27.*

Quinimo eam incurrit, etiamfi compella-
tur ab Ecclefia denuo conjungi, & copulari
Uxori, quæ ipfo pro mortuo habito, præ-
cedente judicio Ecclefie, alteri nupferat, &
Matrimonium consummaverat, *ibid. num.*
28. ad 39.

Tertius modus Bigamiæ interpretativæ est,
quando quis init duo Matrimonia, unum va-
lidum, & alterum invalidum, & utrumque
consummat. Et hoc currit refpectu cujuf-
cumque Clerici etiam in folis Minoribus &
Laicis, *ib. n. 31. & 32.*

Hanc Bigamiæ interpretativæ irregularita-
tem incurrit etiam qui bona fide contraxit
unum Matrimonium, illudque consummavit,
& poftea, cognita nullitate ejufdem, ad aliud
transiit, illudque consummavit, nec non,
qui diffoluto priori Matrimonio legitimo,
ignorans impedimentum, aliud contraxit,
ibid. num. 33. & 34.

Quartus modus Bigamiæ interpretativæ est,
quando quis etiamfi fit Clericus in Minori-
bus, vel Laicus, init duo Matrimonia, fed
utraq; invalida, & utraq; consummat,
ibid. num. 35. ad 37.

Hanc Bigamiæ interpretativæ Irregularita-
tem incurrit omnis, qui unum Matri-
monium invalidum propter aliquod impedi-
mentum dirimens contraxit, & consummavit
cum vidua, vel corrupta, *ibidem num. 38.*
ad 40.

Bigamia similitudinaria incurritur, quando quis
in Sacris conftitutus, vel in alia Religio-
ne Profeflus Matrimonium contrahit cum
aliqua, eamque carnaliter cognofcit, *ibid.*
num. 41. ad 44.

Antiquitus incognita fuit bigamia inter-
pretativa. Unde ortum ead. habuerit vid.
ib. num. 45. & feqq.

Bigamia tam propria, quam similitudinaria
prohibetur Diaconis Ecclefie Orientalis *ibid.*
art. 3. num. 32.

BIGAMIA quod ad ejus effectus
& poenas.

Bigamiæ effectus in primis est irregularitatem
inducere, ac proinde Bigami prohibentur
Tonfuram, & Ordines fufcipere, & in fu-
ceptis miniftrare, etque talis irregularitas
ex antiquiffima traditione Apostolica, & ex
de.

defectu Sacramenti. Vide verb. *Bigamia art. 2. num. 1. ad 4.*

Insuper Bigamiz effectus est privare Bigamos omni privilegio Clericali, ac eos subicere Jurisdictioni Fori secularis, ut meros Laicos, nec deferre possunt habitum clericalem, & tonsuram, suntque incapaces Ecclesiastici Beneficii, imo & pensionum, nisi accedat dispensatio Apostolica, & hac stante censentur etiam dispensati ad retinendum privilegium, seu exercitium characteris Clericatus ad dictum effectum, *ibid. nu. 5. ad 11.*

Licet Bigamus ratione Bigamiz ordinari non debeat, tamen si secus fieret, Characterem reciperet; & quamvis amitteret exercitium, & privilegium Clericale, tamen, ratione Characteris non destituitur Clericatu tamquam signo indelebili, *ibid. n. 12. & 13.*

Pœna privationis omnis privilegii Clericalis una cum prohibitionem deferendi Tonsuram, & habitum Clericalem imposita Bigamis habet locum solum in Clericis constitutis in solis Ordinibus Minoribus, *ibid. num. 14. ad 17.*

Similiter non privantur privilegio Clericali Bigami professi in aliqua Religione approbata, sed adhuc gaudent privilegiis Clericorum, & qui tales percuteret, esset excommunicatus, *ibid. nu. 18. & 19.*

Non solum in Sacris Canonibus incurrunt pœnam Bigami ordinati, ut nequeant in susceptis Ordinibus ministrare, & ad altiores ascendere, & sic evadant irregulares; sed etiam specialem pœnam incurrunt Episcopitales Bigamos Ordinantes, & promoventes, videlicet suspensionem annalem ipso Jure a collatione ejusdem Ordinis, quem contulit Bigamo, nec non a celebratione Missæ, *ibid. n. 20. ad 24.*

Sententia tamen tenens Episcopis ordinantibus Bigamos nullam pœnam impositam esse ipso jure, seu latæ sententiæ, sed solum pœnam sententiæ ferendæ est suffultra solidis fundamentis, & gravissimis Doctoribus, *ibid. n. 25. & 26.*

Ultra quam quod Sacra Cong. Conc. censuit Episcopum ordinantem Bigamos non incurrere aliquam certam pœnam ipso jure, seu latæ sententiæ, & contrarium est jam redactum ad terminos Juris communis, *ibid. num. 27. & 28.*

Principio Bigami a solis Sacris Ordinibus erant exclusi. Deinde Concilium Lugdunense sub Gregor. X. eos extra Regulam posuit quoad ceteros Ordines, *ibid. num. 29. & 30.*

Bigamus idest irregularis recte censetur ille etiam, qui unam uxorem ante Baptismum, & aliam post Baptismum habuit, *Art. 3. n. 33.* Bigamus abstinere debet ab administrando Sacramento Baptismi etiam in casu necessitatis, si alius addit ab hac nota immunis, *ibid. art. 3. n. 34.*

BIGAMIA quoad ejus dispensationem.

Papa dispensare potest in omni Bigamia, & quoad omnes Ordines, & Dignitates. Vide verb. *Bigamia art. 3. a num. 1. ad 3. & num. 35. & seqq.*

Episcopus dispensare nequit in Bigamia vera, & interpretativa notoria non solum quoad Ordines sacros, seu Majores, sed nequidem quoad Ordines Minores, aut primam Tonsuram, Beneficium simplex, *ibid. num. 4. ad 17.*

Licet autem Episcopus nequeat dispensare in Bigamia notoria, potest tamen in Bigamia interpretativa occulta, & contracta inde Irregularitate, quoties ea provenit ex delicto occulto, *ibid. 18. & 19.*

In Bigamia similitudinaria, quæ pure fictalis, nec Bigamiam interpretativam admixtam habeat, Episcopus dispensare potest etiam ad altiores Sacros Ordines suscipiendos, vel ministrandum in susceptis. Dummodo Clericus in Sacris, vel Professor in Religione, qui de factis cum una Virgine contraxit, & consummare præsumpsit, pœnitentia corpore laudabilem vitam duxerit, *ibidem num. 22.*

Prælati Regulares quicumque sint, spectato jure communi, & seclusis specialibus privilegiis dispensare non possunt cum suis subditis Regularibus nequidem quoad Ordines Minores, *ibid. n. 23.*

Quantum autem ad specialia Regularium privilegia plures Doctores tenent, Religiosos dispensari posse in Bigamia præfata, nedum a Superioribus, sed etiam a quocumque Confessario Ordinis, *ibid. num. 24. ad 26.*

Per solidam vero rationem contrarium continent plurimi alii; unde concludendum est, quod cum hoc pertineat ad questionem facti, sunt attendenda, & caute consideranda Indulta a S. Sede supra id Regularibus concessa, *ibid. n. 27. ad 30.*

In Bigamia similitudinaria possunt Prælati Regulares cum Novitiis, ac Professoris sibi subditis dispensare in illis casibus, in quibus possunt Episcopi, *ibid. num. 31.*

BIRRETUM.

Birretum est regumentum capitis Clericorum proprium, Vide verb. *Birretum* n. 11.

Communicatum Birretum fuit Magistris Artium, & Doctoribus, *ibid.* num. 12.

Birreti, seu birretini, aut Pileoli usus in Missa, etiam extra Canonem, concedi non potest ab Episcopo, sed solum a Papa: nullus etiam Episcopus eo uti potest sine Sedis Apostolicæ licentia, *ibid.* num. 1. & 2.

Birretum debet Episcopus cum Cappa sedens ad sedem suam de per se sibi extrahere, & reponere; nec potest Decretum facere, quod sui Clerici teneantur semper deferre Birretum, *ibid.* num. 3. & 4.

Canonici in Processione intra Ecclesiam debent incedere capite detecto, & extra eam cum birreto in capite, atque Clerici in Choro eo uti debent, & non pileo, *ibid.* num. 5. & 6.

Birretum rubeum omnibus Cardinalibus, exceptis Regularibus, concessum erat, dein extensum ad Cardinales ex Ordinibus Regularibus, habitu tamen Religionis, in qua fuerant professi, in cæteris nihil immutato, *ibid.* num. 7. ad 9.

BLASPHEMIA

Quid, quodplex, & quænam culpa sit.

Blasphemia est contumeliosa locutio in Deum, seu contumeliosa de Deo affirmatio, vel negatio, vel immediata, quæ Deum in seipso attingit, vel mediata, quæ profertur in Sanctos. Vide verb. *Blasphemia* art. 1. num. 1. & 2.

Blasphemia quadrupliciter potissimum committi potest. Primo dum de Deo negatur, quod ei convenit, vel aliquid de ipso affirmatur, quod ei non convenit, 2. dum quis Deum desectatur; 3. dum quis contumeliosas locutiones profert in B. Mariam Virginem, vel Sanctos, aut Sacramenta, vel res Deo factas; 4. dum quis absque affirmatione, vel negatione, aut detestatione, vel imprecatione per despectum, aut indignationem injuriose, aut probrose, nominat Dei attributa, Sacramenta, Christi sanguinem &c. *ib.* num. 3. ad 6.

Blasphemia præcipue dividitur in hæreticalem,

& simplicem, ac utraque assignatur, *ibid.* num. 7. ad 9.

Ad simplicem seu non Hæreticalem Blasphemiam reducuntur primo omnia verba injuriose usurpantia Christi membra, vulnera, sacramenta; 2. verba contumeliosa prolata in Sanctos formaliter quatenus Sancti sunt, sive cum habitudine saltem virtuali ad Deum, 3. signa, & facta contumeliosa contra Deum, contra Imagines Christi Crucifixi, Virginis Mariæ, aliorumque Sanctorum, licet verba non sint, *ibid.* n. 10. ad 12.

Blasphemia quælibet deliberate commissa est peccatum mortale, etiamsi sit joco prolata; dummodo deliberate, & advertenter ad inhonorationem Dei, *ib.* n. 13. & 14.

Item est peccatum mortale, licet prolata ex habitu, aut ex indignatione, & ira, si Blasphemans ita loquens advertat ad vilipensionem Dei, vel rerum sacrarum, quam verba seu Blasphemiz præferunt; aliter tamen non peccat graviter, sed sub mortali tenetur serio conari pravam habitum tollere; *ibid.* num. 15. ad 17. Consultendus hac de re Pater Concina, *ibidem* in notis noviss. art. 1. ad num. 17.

BLASPHEMIA, quoad ejus pœnas, & ejusdem Judicem competentem.

Blasphemiz culpa in Lege veteri erat mortis pœnz subjecta. Vide verb. *Blasphemia* art. 2. num. 1. & 2.

Ob Blasphemiam Antiochus insanabili & invisibili plaga percussus fuit, Holofernes feminæ manu occisus, Goliath a Davide lapidis ictu e funda emissio peremptus, Populus ob Blasphemiam gladio & fame consumptus est; sic varii alii ob blasphemiam morte puniti fuerunt, *ib.* n. 3. ad 7.

Modo blasphemiz pœnz aliæ sunt de jure Canonico communi, aliæ de jure civili, ac omnes luculenter recensentur, *ib.* num. 8. ad 23.

Ob pœnas contra Blasphemos hinc inde aliquantulum relaxatas rectum attendendum fertur monitum, Vide *ib.* n. 24. & 25.

Ad hoc autem ut Blasphemi ordinariis pœnis a jure statutis subiaceant, debent deliberate & plena advertentia Blasphemias proferre, *ibid.* num. 26. & 27.

Iracundia ad hoc ut excuset Blasphemantem a rigore pœnz a jure statutz, debet ortum habere ex gravi & justa causa ut si quis v. g. ab hoste injuste invasus, vel uxorem

in adulterio deprehendens accensus blasphemet, *ibid. num. 28. 29. & 30.*

Judeus competens Blasphemiz Hæreticalis, seu habentis conjunctam Hæresim est solus Ecclesiasticus; non Hæreticalis autem seu simplicis potest esse Ecclesiasticus, vel secularis, & inter hos datur locus præventioni, absque tamen præjudicio proprii respective fori: & ab Ecclesiastico compelli potest secularis ad puniendos Blasphemos, *ibid. num. 31. ad 34.*

BLASPHEMA propositio quid sit? Vide verb. *Propositiones damnatae n. 30.*

BONA ECCLESIASTICA.

Quoad alienationem, locationem, occupationem, seu usurpationem.

Bona Ecclesiastica sine justa causa, & debita solemnitate alienari non possunt. Vide verb. *Bona art. 1. num. 1. & verb. Alienatio art. 1. ubi & quæ veniant nomine bonorum Ecclesiasticorum, & quæ justæ alienandi causæ, ac solemnitates requisitæ.*

Bona Ecclesiastica jam incorporata alienari non possunt sine requisitis solemnitatibus, quamvis sint Ecclesiæ ita relicta, ut possint prohibito sine solemnitatibus alienari; tamen nondum incorporata relicta Ecclesiæ expressa conditione, ut vendantur ad aliquem determinatum effectum, possunt alienari sine solemnitatibus, *ibid. n. 3. ad 5.*

Post incorporationem autem existente Testatoris præcepto solum generaliter, ut bona vendantur, & non specialiter ut certa, & determinata bona vendantur, requiritur beneplacitum Apostolicum pro alienatione certorum, & determinatorum bonorum, *ibid. n. 6. & 7.*

Sine beneplacito Apostolico alienari possunt bona immobilia relicta Monasterio, seu Ecclesiæ incapaci ea retinendi, *ibid. num. 8. & verb. Syndicus Apostolicus nu. 19. ubi decernitur modus.*

Bona Ecclesiastica sine beneplacito Apostolico possunt locari ad triennium fructiferum, *ib. num. 9. & 10.*

Locatio autem rei fructificantis singulis annis ad sexennium v. g. aut ad novennium simpliciter & indivisibiliter est nulla & invalida etiam pro primo triennio; secus si divisibiliter, ut ponitur, *ib. n. 11. & 12.*

Bona Ecclesiastica occupantes, seu usurpantes,

quicumque sint, incurrunt excommunicationem ipso facto Papæ reservatam, *ibid. nu. 13. ad 15.*

Excommunicationem latam contra usurpantes bona Ecclesiastica incurrunt primo 2. & 3. omnes Jurisdictionem Ecclesiasticam sibi tanquam propriam usurpantes, sequestrantes, vel surripientes inique fructus alicujus beneficii, vel distributiones, *ibid. num. 16. ad 18.*

Quarto & 5. omnes usurpantes fructus, redditus, vel proventus Ecclesiæ, seu beneficii vacantis, & Papatus Sede vacante, & spectantia ad Ecclesiasticas personas ratione Ecclesiarum, Monasteriorum, vel beneficiorum, *ib. nu. 19. & 20.*

Sexto & 7. omnes vi, aut clam Arbores alieni beneficii cedentes, & usurpantes, aut impediens quo minus recipiantur ab iis, ad quos pertinent, proventus Ecclesiarum, vel piorum locorum, *ibid. n. 21. & 22.*

Octavo & 9. omnes Excommunicationem incurrunt, sive publica, sive privata auctoritate bona seu Jura Ecclesiastica usurpent, etiam si Ecclesiastici; imo Clerici etiam alias pœnas incurrunt, & assignantur, *ibid. num. 23. ad 25.*

Decimo omnes Ecclesiastici consentientes occupationi, vel usurpationi bonorum Ecclesiasticorum incident in Excommunicationem Concilii, & Bullæ Cœnæ, *ib. num. 26.*

Undecimo omnes supradicti incurrunt Excommunicationem latam in Concilio Trid. & in Bulla Cœnæ contra usurpantes bona, seu Jura Ecclesiastica solummodo quando sciunt prædicta bona usurpata, seu occupata esse Ecclesiastica, *ibid. num. 27.*

Excommunicationem latam contra usurpantes bona & jura Ecclesiastica non incurrunt primo usurpantes fructus, quos Sacerdos percipere solet ex bonis patrimonialibus, ad quorum titulum promotus est ad sacros Ordines, *ib. n. 28.*

Secundo hanc Excommunicationem non incurrunt ii, qui Clerico tantum ex fructibus beneficii subtrahit, quantum respondet suo credito, dummodo summam sui Crediti non excedat, *ib. num. 29.*

Tertio probabiliter credentes bona Ecclesiæ ad se perrinere, si illa occupent, non incident in Excommunicationem Bullæ Cœnæ, & Concilii Trid. *ib. num. 30.*

Quarto Fures, Milites, & hujusmodi surripientes bona Ecclesiæ non incident in Excommunicationem Bullæ Cœnæ, & Concilii.

liti. Furtum autem committentes intra Ecclesiam sunt ipso jure excommunicati; *ib. n. 31. & 32.*

Quinto Excommunicationem latam contra usurpantes bona Ecclesiastica non incurrunt ipsa alienantes sine solemnitate; *ib. nu. 33.*

Arripitur ab Auctore occasio tractandi de legibus observandis in concedendis locationibus bonorum Cameræ; *ib. n. 34.*

Aitque bona Cameræ devoluta iterum in feudum vel emphyteusim ab ullo non posse concedi, nisi a solo Romano Pontifice; *ib. num. 36.*

Neque ab alio, nisi Romano Pontifice concedi posse restitutiones in integrum adversus Caducitates incurfas, aut compositiones super responsionibus non solutis; *ibid. nu. 37.*

Si tamen Investituræ bonorum Cameræ ex lege concessæ sint, ut renoventur post certum tempus, Legatos, aut Provinciarum Præsides posse renovationem concedere; *ibid. n. 38.*

Item si Possessoribus indultum reperitur, ut bona Cameræ alienare possint de consensu Cameræ, iisdem concedi, ut consensum nomine Cameræ præstare possint; *ibidem num. 39.*

In casibus tamen decisionem Romani Pontificis esse expectandam, *ib. num. 40.*

Pariterque occasionem arripit docendi, quod bona reorum statim ab initio inquisitionis, si indicia graviora suppetant, describi debent, eaque descriptio inferi debet in processu, & Commissario Cameræ intimari; *ib. n. 41.*

Quid si id in Commissionibus Tribunalis Vicarii, & A. C. neglectum fuerit; *ibid. num. 42.*

Ad bona Ecclesiastica refertur omne illud, quod est in Ecclesiæ patrimonio jure quocumque, & ex quo redditus Ecclesiæ augentur; *ib. num. 43.*

Divisio bonorum Ecclesiasticorum in communia, & mensalia, & illius usus, *ibid. n. 44. & 45.*

Quandonam Ecclesia increperit bona stabilia possidere, *ib. num. 46. & 47.*

Modi quibus Ecclesia acquirit varii sunt; & aliquot recensentur; *ibidem num. 48. & seqq.*

Singularia donationis bonorum Ecclesiæ factæ; Vide *ibid. num. 49. & seqq.*

Quid agere debeat Episcopus in donatione bonorum Ecclesiæ facta ab eo, qui Ecclesiam exstruere vult; *ib. num. 57. & seqq.*

Bona Ecclesiæ, nisi de alio titulo doceatur, titulo dotis acquisita censentur; *ib. n. 60.*

Varie quæstiones circa bona Ecclesiæ ab hostibus invasa, & a Catholico Rege iterum recuperata; *ibid. num. 61. & 62.*

BONA Ecclesiastica quoad eorum immunitatem.

Bona Ecclesiastica, quantum ad præsens spectat, in triplici genere possunt considerari. Et quæ sint bona primi generis, qualiter immunia, & exempta; Vide verb. *Bona art. 2. n. 1. & 2.*

Bona secundi generis, quæ sint, ac quomodo immunia, & exempta; *ibid. nu. 3. ad 10.*

Bona Ecclesiastica tertii generis quæ sint, & qualiter immunia, & exempta; *ibid. num. 11. ad 15.*

Omnia supradicta triplicis generis bona Ecclesiastica sunt immunia, & exempta ab omnibus oneribus, & exactionibus laicalibus, nedum de jure Civili, & Canonico; sed etiam de jure divino; varia ad rem adducuntur cum famosa Constitutione Urbani VIII. ejusque intentata summarie referuntur; *ibid. num. 16. ad 60.*

Quamvis autem Ecclesiæ, Ecclesiasticæque personæ; ac bona, & res ipsarum quælibet sint immunes, & exemptæ ab omnibus exactionibus, & oneribus etiam tempore necessitatis, tamen lex copulative concurrentibus conditionibus tempore necessitatis Ecclesiæ, & Ecclesiasticæ personæ ratione suorum bonorum tenentur ad collectas, exactiones, & contributiones extraordinarias, & assignantur dictæ sex conditiones, *ibidem num. 70. & 71.*

Immunitas bonorum Ecclesiasticorum a contributionibus & Collectis Legibus etiam Civilibus fundatur; *ibid. num. 72. & seqq.*

Constat etiam bona Ecclesiastica olim gavisia fuisse immunitate illa, nullo adhibito discrimine; quod postea inolevisse observa; *ibid. num. 76. & 77.*

An bona, quæ priusquam Ecclesiæ obvenirent, obnoxia erant tributis & oneribus, eo ipso quod Ecclesiastica fiant, immunia evadant a tributis & gabelis, *ibid. nu. 78.*

An Conductores bonorum Ecclesiasticorum gaudeant Immunitatis privilegio; *ibid. num. 79.*

Item Emphyteutæ & Coloni partiarrii & jure hereditario, vel Coloni perpetui bona Ec-

Ecclesiastica possidentes an eadem Immunitate gaudeant, *ibid. num. 83. & 84.*

An Emptores fructuum bonorum Ecclesiarum gaudeant Immunitate, qua gaudet ipsa Ecclesia, *ibid. num. 85.*

Alterum Privilegium bonis Ecclesiarum competens est, ut sint exempta a seculari jurisdictione, & subjecta solum Ecclesiasticæ, *ibid. num. 86.*

BONA Ecclesiastica quoad poenas violentum eorum immunitatem, & quoad absolutionem ab eisdem.

Ultra gravissimam Sacrilegii culpam triplex potissimum poena incurritur a violentibus immunitatem bonorum Ecclesiasticorum, & assignatur; Vide verb. *Bona art. 3. num. 1. ad. 4.*

Excommunicationis poenam incurrunt omnes & singuli sine expressa speciali licentia Romani Pontificis exigentes ab Ecclesiis, Ecclesiasticisque personis, aut earum bonis Collectas, Decimas, Taleas, Præstantias &c. *ibid. num. 5.*

Item qui Pedagia, Quidagia, Taleas, & Vectigalia eisdem imponunt, vel ab eis exigunt etiam pro rebus propriis ipsorum Ecclesiasticorum, aut sic imposita etiam a sponte dantibus, & concedentibus recipiunt; necnon omnes in prædictis per se, vel per alios, directe, vel indirecte, peccantes; *ibid. num. 6. ad 8.*

Quinimo etiam successores in Officio imponentium collectas, vel onera Ecclesiasticis Excommunicationem incurrunt, nisi intra mensem satisfecerint, seu satisfactionem præstari a Communitate, & ab eis, in quorum utilitatem concessum est tributum, seu collecta, curaverint, & in horum defectu, si successores sint etiam heredes, tenentur ad damna; *ibid. num. 10. & 11.*

A præfata Excommunicatione incurrenda nulla consuetudo etiam immemorabilis, nulla præscriptio, nullum privilegium, nullusque alius titulus excusat; *ibid. num. 12. ad 15.*

A præfata Excommunicatione, aliisque poenis extra articulum mortis, nullus præter Romanum Pontificem absolvere potest, & in articulo mortis nullus absolvere potest, nisi Violatores prius cautionem præstent de satisfaciendo &c. *ibid. num. 16 ad 18.* ubi datur necessaria advertentia.

Quid si aliquis alius, quam Romanus

Pontifex extra mortis articulum, vel in articulo mortis, non servatis præfatis conditionibus, similem Violatorem absolvet, & quid, ut absolutio etiam per Romanum Pontificem factam Violatoribus immunitatis suffragetur, necesse sit, Vide *ibid. num. 19. & 20.*

BONA Laicalia, & præcipue bona Conjugum, & Filiorum Familias quoad eorum esse, proprietatem, & Ususfructum

Bona Conjugum alia sunt Dotalia, alia Paraphernalia, alia Antiparaphernalia, alia propria, alia communia; & in primis Dotalia sunt ea, quæ ab Uxore, vel ab alio nomine ipsius dantur Marito ad onera Matrimonii sustinenda; eorumque ususfructus est Mariti, proprietas autem Uxoris, & ita ut pro eis hypothecata maneant Mariti bona; Vide verb. *Bona art. 4. num. 1. ad 5.*

Dantur tamen duo præcipui casus, in quibus proprietas seu Dominium Dotis plene transit ad Maritum, sed cum obligatione tantumdem soluto Matrimonio restituendi, & assignantur; atque in his periculum spectat ad Maritum; *ibid. num. 6. & 7.*

Bona Paraphernalia, seu Extradotalia sunt omnia alia bona Uxoris extra Dotem, & hæc plene ad Uxorem pertinent; imo si Marito commissæ sit administratio, Uxor tacitam habet hypothecam in ejusdem bonis, non tamen ita privilegiatam, ut pro Dote, *ibid. num. 8. ad 11.*

Plenissime de Bonis Paraphernalibus; Vide *ibid. num. 10. & seqq.*

Declaratur *num. 10.* Auctor, *ibid. nu. 80.* Bona Antiparaphernalia, propria, & Communia quæ sint, *ibid. num. 12. ad 15.*

Ex dictis inferitur 1. Maritum graviter peccare consumendo, ac dilapidando bona paraphernalia Uxoris, aut in Bacchum &c. expendat, etiam si eorum administrationem habeat, & ad restitutionem teneri; ut idem quoque dicendum, si invita Uxore quid notabile dissipet de bonis communibus in excessivis comestationibus &c. *ibid. num. 16. ad 18.*

Inferitur 2. etiam Uxorem graviter peccare consumendo, & dilapidando, seu surripiendo summam notabilem ex bonis Mariti, eo rationabiliter invito, adeoque ad restitutionem teneri, & idem dicendum in bonis communibus, etiam si alienet dissipando acquisita sua industria; secus vero si absumat

in bonum familiæ; *ibid. numer. 19. ad 22.*

Inferitur 3. Uxorem in supradictis casibus teneri statim restituere aliquo ex tribus, qui traduntur, modis; excusabitur autem, si etiam Maritus sit prodigus, vel dilapidator, aut omnimoda adsit impotentia; *ibid. num. 23. ad 27.*

Inferitur 4. posse Uxorem sine peccato & onere restitutionis de bonis communibus, seu propriis Mariti disponere in variis casibus, qui satis adducuntur, ac luculenter edicuntur; *ibid. num. 28. ad 37.*

Bona receptitia Uxoris quam sint, & Jus, quod in illis marito competit; Vide *ibidem num. 63. & 81.*

An amplius dentur Uxoris bona receptitia; *ibid. num. 81.*

De jure Communi nulla est inter Conjuges communio, quæ inducta est tamen a statutis plurium Gentium; *ibid. num. 58. & 59.*

Bona Filiorum Familias alia sunt castrensia, alia quasi castrensia, alia adventitia, & alia profectitia. Castrensia quæ sint, & hæc undequaque, ac plene spectant ad Filium; *ib. num. 38. 39. & 40.*

Pleniori calamo hæc enucleantur; *ibidem num. 83. & seqq.*

Reprehenditur Michæ de Fratribus *part. 1. cap. 2. n. 18. ibid. num. 93.*

Quid sit peculium irregulare adventitium; *ibid. num. 122.*

Pecunia ludicra quorsum sit referenda; *ibid. num. 136.*

Bona quasi Castrensia quæ sint, & ista quoque pleno jure ad Filium pertinent; *ibid. num. 41. & 42.*

Bona adventitia quæ sint, eorumque dominium directum habet Filius, utile vero Pater; quandoque etiam utile habet Filius, & assignatur; ut etiam proditur, quid si Bona adventitia sint usu consumptibilia, ut pecunia, vinum &c. *ibid. numer. 43. ad 46.*

Bona profectitia quæ sint, & hæc penitus spectant ad Patrem solum, nisi quædam fuissent principaliter ex affectu in Filium donata; Vide *ibid. num. 47. ad 50.*

Quæ ab ipsis parentibus dantur Filio in patrimonium, ut suscipiat sacros Ordines, vel Filiz in Dotem, aut Filio ad Nuptias, ad studia &c. non sunt profectitia, nisi quoad hunc effectum, quod debeant postea in partitionem hereditatis cum aliis Fratribus afferri, Dominium tamen eorum, & fructus

percipiendi ad Filium, vel Filium pertinent; *ibid. num. 51.*

Ex dictis inferitur 1. posse Filium de bonis castrensibus, & quasi castrensibus libere ad suum arbitrium independentem a Patre disponere, non secus, ac si esset Paterfamilias; *ibid. num. 52.*

Inferitur 2. Filium peccare graviter, & teneri ad restitutionem, si rationabiliter invito Patre notabilem quantitatem furripiat de bonis utcumque paternis; *ibid. num. 53.*

Inferitur 3. Patrem graviter peccare peccato injustitiæ, si Filio rationabiliter invito, auferat bona castrensia, vel quasi castrensia in notabili quantitate; *ibid. num. 54.*

Inferitur 4. & 5. Patrem graviter peccare, si bona adventitia Filii, quoad proprietatem, auferat, vel enormiter per malam administrationem, aut alio modo lædat, secus autem de profectitiis; *ibid. numer. 55. ad 57.*

BREVE, BULLA.

Quid sint, Unde dicantur? In quibus differant, & convenient?

Nomine Brevis Apostolici veniunt illæ Litteræ Pontificiæ, quæ in membranis subtilibus, & candidis, caractere latino nitido eleganti, ac intelligibili sunt descriptæ, & non sigillo plumbeo, sed cera rubea, chordulis lineis inclusa, annulo Piscatoris signatæ, ac manu Secretarii subscriptæ; & referatur annulus Piscatoris, Secretarius, & nomenclatura Brevium; Vide verb. *Breve, Bulla; num. 1. ad 5.*

Nomine Bullæ veniunt illæ Litteræ Pontificiæ, quæ expediuntur sub plumbo, sive sigillo plumbeo pendente ex Chordulis conscriptæ in membrana magis nigra, & rudi, atque antiquo caractere gallico, ejusque usus unde ductus assignatur, & bullare idem, ac sigillare comprobatur; *ibidem num. 6. 7. & 8.*

Indicantur Loca, in quibus Regulæveniuntur, quibus veræ a falsis Bullis distinguantur; *ibid. num. 23.*

Brevia, & Bullæ inter se multipliciter differunt, & præcipue referuntur differentiæ; *ib. nam. 9. ad 16.*

Non obstantibus autem variis Brevia inter & Bullas discriminibus, in hoc unum conspirant, quod æqualis sint roboris, crimine falsi ejusque poenis teneatur tam falsificans

gans Brevia, quam Bullas, vimque legis habeant; *ibid. num. 17. 18. & 19.*

Gratium genera assignantur, quæ sub nullitatis pœna expediti omnino debent per Secretarium Brevium, & quæ promiscue per illum, & Datarium expediuntur; *ibid. num. 21 & 22.*

BULLA CRUCIATÆ.

Cruciatæ origo, & quare Bulla *Cruciatæ* vocetur; Vide verb. *Bulla Cruciatæ num. 9. & seq.*

Bulla Cruciatæ expenditur, ac ubi quis ad eam valide obtinendam consistere habeat, edicitur; *ibid. num. 1. ad 4.*

Pro Bulla Cruciatæ obtinenda quid requiratur; ac ad idem proportio, & proprietas elemosynæ extrahatur; *ibid. num. 5. ad 7.*

Regulares nihil habentes proprium quomodo possint Bullam obtinere, ut etiam quid fandum de Pauperibus; *ibid. num. 8. ad 10.*

Bulla durat per annum integrum a die promulgationis Bullæ in quovis respectivo loco, etiam si intra ipsum moriatur Pontifex, vel Commissarius Bullæ; *ibid. num. 11. & 12.*

Bulla communis, ut proſit, debet necessario, & recipi, & acceptari, & simul retineri impressa, aut scripta, ac sigillo & nomine Commissarii, seu ejus Delegati firmata, & conscripta etiam cum inscriptione nominis illam accipientis; *ibid. a num. 13.*

Ut Bulla proſit, non est necesse, ut eam quis secum ferat, vel manu tangat, quando vult aliquo ejus privilegio uti, sed satis est eam domi retinere, quamvis in alia Civitate, imo etiam apud absentem: Non potest tamen relinqui apud distributorem, seu Thesaurarium; *ibid. num. 14.*

Si Bulla amittatur inculpabiliter, potest adhuc amittens ejus privilegiis uti; Secus si consulo amittatur, præjiciatur, aut lacere- tur; *ibid. num. 15.*

Potest Bulla sumi pro Petro a Paulo existente in eadem Civitate Regni, seu Provinciæ Bullæ, si Paulus illam ferat ad Petrum, vel Petrum de acceptione moneat, & ipse Petrus acceptet, & si Paulus pro Petro elemosynam dedit, & Petri nomen in illa inscripſit, & pro Petro servet. Secus autem, si uterque extra Provinciam Bullæ; *ibidem. n. 16. 17. & 18.*

Bulla non prodest Petro antequam sit admoni-

tus de acceptione Bullæ pro se facta a Paulo, sive in eadem, sive in diversa Civitate ejusdem Regni Bullæ Petrus, & Paulus existant, etiam si Petrus acceptionem Bullæ Paulo commiserit, & ipse Petrus sciat Paulum esse diligentissimum in exequendis ejus negotiis, seu quolibet anno solitum esse eodem die pro se Bullam accipere; *ibid. num. 19.*

Bulla communis potest eodem anno bis sumi, data utraque vice elemosyna taxata, ac secunda quid operetur, assignatur. Et tertio poterit iterum, seu bis accipi eodem anno Bulla pro defunctis; *ibid. num. 20.*

Per communem Bullam Cruciatæ varia conceduntur privilegia; & Primo conceditur amplissimum privilegium varia complectens circa tempus Interdicti; assignantur, simulque elucidantur; *ibid. num. 21. ad 28.*

Secundo, conceditur privilegium vescendi ovis, lacticiiniis, & carnibus diebus jejuniorum durante Bulla; ad carnes nisi necessitas patienti sit certa, requiritur consilium utriusque Medici (cujus nomine quid veniat explicatur; ad ova, & lacticia sufficit Bulla; *ibid. num. 29. ad 31.*

Ratione Bullæ Cruciatæ possunt omnes non excepti etiam sine consilio utriusque Medici vesci ovis, & lacticiiniis cunctis diebus jejuniorum etiam Quadragesimalium, & assignantur excepti per Bullam communem quoad jejunia Quadragesimalia; *ibid. num. 32.*

Ex prædictis exceptis per Bullam communem varii per aliam Bullam vocari solitam Bullam lacticiiniorum possunt vesci ovis, & lacticiiniis etiam in Quadragesima, excepta hebdomada sancta, quæ incipit a Dominica Palmarum inclusive, & assignatur taxa; *ibid. num. 33. & 34.*

Regulares utriusque sexus, non possunt uti Bullæ lacticiiniorum quoad jejunia quadragesimalia, exceptis Episcopis non assumptis ex Ordine Minimorum; *ibid. num. 35.*

Cardinales Regulares an possunt uti dicta Bulla lacticiiniorum; *ibid. num. 36.*

Cardinales Sæculares non Presbyteri per solam Bullam communem Cruciatæ vesci possunt ovis, & lacticiiniis per totam Quadragesimam, etiam in majori hebdomada uti ceteri Sæculares; *ibid. num. 37.*

Sic etiam Novitii, & Novitiæ cujuscunque Religionis, Religiosi Ordinum Militarium etiam S. Jo: Hierosolymitani, & annus sexagenarius sufficit inceptus; *ibidem. num. 38. ad 40.*

Tertio, conceditur privilegium quoad va-

sias Indulgentias, & participationem bonorum operum; *ib. n. 41. & 42.*

Quarto, conceditur privilegium lucrandi Indulgentias Stationum Almæ Urbis, & remissive earum declaratio; *ibidem num. 43. & 44.*

Regulares utriusque sexus licet sine Bulla nequeant lucrari Indulgentias ipsius Bullæ, possunt tamen lucrari omnes alias sibi àlunde concessas, nec eadem necessaria est ad Indulgentias Jubilæi; *ibid. num. 45. & 46.*

Quinto, conceditur maximum privilegium circa absolutionem a reservatis, & acquisitionem Indulgentiarum plenaræ semel in vita, & semel in articulo mortis cum electione Confessarii, cujus qualitas, ac facultas exponitur, atque solum in foro interno suffragatur; *ib. n. 47. ad 50.*

Regulares, & Moniales non possunt vi Bullæ Cruciatæ eligere sibi Confessarium quoad casus reservatos, nec moniales eligere alios Confessarios, quam approbatos ab Ordinario ad audiendas earum Confessiones; *ibid. num. 51. & 52.*

Sexto, conceditur privilegium quoad commutationem votorum, quibusdam exceptis, etiam extra confessionem, sed cum inquisitione elemosynæ a Confessario, & quæ; *ibid. num. 53. ad 57.*

Septimo, conceditur Commissario Generali Cruciatæ facultas suspendendi indulgentias (exceptis illis concessis Regularibus Mendicantibus, peculiaribusque omnium Regularium facultatibus, & Jubilæo) & postea illas revalidat pro fumentibus Bullam, necnon pro solemniori promulgatione Bullæ suspendit Interdictum locale a quocumque Iudice positum per octo dies ante, & octo post promulgationem, & sic probabiliter per dies. *17. ib. a num. 58. ad 64.*

Octavo, conceditur Commissario Generali facultas faciendi compositionem super bonis male habitis, illicite retentis, aut usurpatis, quando eorum Dominus omnino ignoratur, & late expenditur, qualiter, & in quibus casibus compositio fieri possit, vel non, *ibid. num. 65. ad 75.*

Assignatur taxa pro una Bulla compositionis solvenda a qualibet persona, sive privata, sive insigni, ac advertitur obtinentem debere existere in Regno, ubi Bulla promulgatur, vel ad illud personaliter declinare; *ibid. num. 76. & 77.*

In Bulla compositionis debet inscribi nomen accipientis, & Commissarii cum appo-

sitione sigilli ejusdem; Non est tamen necesse ut conservetur sicut Bulla communis, atque prodesse potest etiam defuncto, qui pro exornanda conscientia innoxit heredi, aut alteri, ut necessarias ad id Bullas pro se acciperet; *ib. n. 78. & 79.*

Novo, conceditur etiam Bulla pro defunctis, qua elargitur Pontifex Indulgentiam plenariam per modum suffragii applicandam ab ipso Bullam sumente cuicumque Animæ sibi benevisæ, & ulus invaluit, ut in illa inscribatur nomen Defuncti, & Accipientis, *ib. n. 80. ad 82.*

Taxa hujus Bullæ est, quod erogentur duo Reales a quibusvis personis sive insignibus, sive privatis, & una non potest applicari pro pluribus, possunt tamen pro eadem anima sumi singulis annis duæ Bullæ; *ibidem num. 81. ad 86.*

Qui Bullam pro defuncto accipit, & illi applicat, non est necesse, quod sit in gratia, nec quod Defunctus obierit in loco Bullæ; *ib. n. 87. & 88.*

Notatur quando liberetur Anima per Indulgentiam hujus Bullæ, & quod semel facta applicatione pro tali anima non potest amplius variari; *ib. n. 89. & 90.*

Peculiariter de Bulla Cruciatæ pro Hispania loquitur; *ibid. num. 96. & seq.*

Exemplar datur per extensum Bullæ Cruciatæ; *ib. sub num. 102.*

BULLATIONIS, seu stigmatis poena quæ sit; Vide verb. *Pana art. 1. num. 3.*

C

CADAVERA.

Cadavera nequeunt sepeliri, aut reponi sub Altaribus, neque sub gradibus eorum, aut Bradellis; Et si ibi reperiantur, non debet in illis celebrari, donec alio transferantur; Vide verb. *Cadaver num. 1. & 1.*

Cadaverum capsæ, deposita, seu conditoria in Ecclesiis super terram existentia debent omnino amoveri, & Cadavera defunctorum in tumbis profundis infra terram collocari: non prohibentur tamen monumenta marmorea muris, seu columnis adhærentia præsertim amoris cadaveribus a locis altis; *ibid. num. 3. & 4.*

Cadavera pauperum fidelium gratis omnino tumulari, & sepulturæ tradi debent, nec ad eum-

emendicandam eleemosynam publice possunt exponi, nec prohiberi, ne cadaver sepeliatur occasione juris sepulturæ; *ibid. num. 5. 6. 7. & num. 56.*

Cadavera decedentium in Parochia, ad cujus Ecclesiam Capitulum Cathedralis Ecclesiæ translatum est, non possunt levare per ipsum Capitulum, seu Canonicos, nisi requisito Parocho dictæ Ecclesiæ; *ib. n. 8.*

Cadavera defunctorum levare de domo propria nullo modo licet Regularibus, & Presbyteris Sæcularibus, nisi de licentia, & consensu proprii Parochi: vocato tamen, & renuente per se, vel per alium intervenire, tunc possunt Regulares absque eo deferre Cadavera in eorum Ecclesiis sepelienda; *ibid. n. 9. & 10.*

Cadaver illius, qui elegit sepulturam apud Regulares, est restituendum eis simul cum oblationibus, si fuerit sepultum in Cathedrali; *ibid. n. 11.*

De variis competentibus Parochorum circa Cadavera sepelienda in Ecclesiis Regularium, & viceversa de variis Regularium juribus supra Parochum in Cadavera sepelienda in propriis Ecclesiis juxta Resolutiones Sacrarum Urbis Congregationum; *ibid. n. 34. ad 43.*

Cadavera defunctorum deferri possunt ad Ecclesiam pro beneplacito suorum, non tamen sepeliri, nisi post competens temporis spatium, nec deferri ad sepulturam curru clausa; *ib. num. 12. & 13.*

Cadavera alicubi sepulta ad tempus transferri possunt ad proprium sepulcrum absque alia licentia; Secus si tradita fuerint perpetuæ sepulturæ, & pro transportatione de uno ad alium locum non solvitur gabella; *ib. num. 14. & 15.*

Cadavera exhumari non debent pro capienda Informatione absque licentia, & assignatur, qualiter ad id Episcopus possit, vel non; *ib. n. 16. ad 18.*

Exhumari nequeunt Cadavera sine licentia Sacre Congregationis pro recognitione facienda a Curia Sæculari; *ib. n. 14.*

Si Cadaver occisi a sæculari fuerit personæ Ecclesiasticæ, qualiter sentiat Sacra Congr. Imman. quoad recognitionem traditur; *ibid. n. 19.*

Solet dari facultas Episcopo concedendi licentiam absque violatione immunitatis Ecclesiæ transportandi Cadavera, & vulneratos a loco immuni pro recognitione corporis delicti pro octo casibus, præmissa ab Ordinario solita protestatione; *ibid. num. 20.*

Solus Episcopus, seu ejus Vicarius Generalis concedit licentiam exhumandi Cadavera Laicorum pro recognitione facienda extra Ecclesiam, & locum immunem, etiamsi ipsa Cadavera fuerint sepulta in Ecclesiis Regularium, aut essent Regularium; *ibid. num. 21. & 22.*

Cadaver, quod alicubi positum non est per modum depositi, sed traditum perpetuæ Sepulturæ, exhumari non licet; *ibid. n. 53.*

Varie proponuntur Regulæ ad dirimendas controversias super exhumatione Cadaverum juxta casus circumstantias; *ibid. num. 71. & seqq.*

Cadavera defunctorum cum ululibus ad Ecclesiam associare non est permittendum; *ib. n. 23. & 24.*

Qualiter procedendum, & quæ praxis circa Cadaver excommunicati, *ibid. num. 25. ad 28.*

Injungitur Vicario, ut prævia absolutione tradat Ecclesiæ sepulturæ Cadaver occisoris Clerici, qui duobus diebus ante ejus obitum petiit confiteri, & absolvi a simplici Confessario existimans se esse in periculo vitæ; *ib. n. 29.*

Quando Parochi parati sunt sepelire Cadavera occisorum; non competit jus ea sepeliendi Confraternitatibus aggregatis Archiconfraternitati Mortis de Urbe; Vide *Confraternitas art. 1. n. 44.*

Cadavera induta Habitu Regularium possunt deferri ad sepulturam sine alio pallio, vel tegumento superimposito, non obstante quacumque ordinatione, vel prohibitione Ordinariorum locorum, etiam sub Censuris facta; Vide verb. *Habitus n. 46.*

Cadavera in quacumque hora diei deferri possunt ad Ecclesiam, de nocte vero non nisi de licentia Ordinarii, *ibid. n. 30.*

Quoad tempus humationis Cadaverum servanda est Synodus, *ibid. num. 31.*

Parochi jurisdictio super Cadaver durat quousque transeat in aliorum jurisditionem; Et quando dicatur transire Cadaver in aliorum jurisditionem; *ibid. n. 32.*

Cadavera recto tramite ad Ecclesiam deferri debent, *ib. n. 33.*

An ad Parochum spectet facere Officium funebre super Cadaveribus sepeliendis in Ecclesiis, & Oratoriis publicis Confraternitatum; *ib. n. 46.*

Quid spectet ad Confraternitatem Salutis in humatione Cadaverum; Vide *ibid. num. 47.*

Conſuetudo benedicendi Cadaverá ad Eccleſiæ portam, & in Fúteribus ſervánda eſt, *ib. n. 48.*

Domí antequám Cadaver efferatur, poſſunt hères ſuper eo officia recitare facere cuiſcumque libuerit, & iſdem licet pro libito aſportare Cadaver e propria domo ad quancumque aliam Eccleſiam per modum depoſiti, uſque ad horam illud tumulandi in Paroécia, vel Eccleſia Regularium, *ib. num. 49. & 50.*

Cadavera non ſunt ſepelienda privatim ſine lumine, Cruce, & Parocho, *ibid. num. 51.*

Reſtituendus eſt Cadaver Eccleſiæ, in qua Deſunctus ſepulturam elegerat, una cum emolumentis quarta deducta, *ib. n. 52.*

Deſunctorum Cadavera non poſſunt vulgo arreſtari, ſeu ſequeſtrari ob debita civilia etiam erga menſam, *ibid. n. 55.*

CADUCITAS quando incurratur, vel non, ob non ſolum Canonem? Vide verb. *Emphyſenſis art. 3. a. n. 6. ad 12.*

CÆCUS.

Cæcus an, & quando excuſetur a recitatione Divini Officii? Vide verb. *Officium Divinum art. 1. a. n. 1. ad 8.*

CÆLIBATUS.

Cælibatus initio præſcriptus fuit, tam in Orientali, quam in Occidentali Eccleſia. Vide verb. *Cælibatus n. 1. 2.*

Græcis miniſtris ſuadetur a Bened. XIV. *ib. n. 3.*

CÆREMONIÆ.

Cæremoniæ unde diſtæ? Vide verb. *Magiſter Cæremoniarum n. 10.*

Cæremonias Baptiſmi, & Confirmationis concernentia; Vide verb. *Baptiſmus art. 6. a. n. 11. ad 17. & verb. Confirmatio art. 3. n. 21. uſque in finem.*

CAIN ubi genitus, & quo mundi anno? Vide verb. *Mundus n. 48.*

CALIX.

Calices primis Eccleſiæ rémporibus poterant eſſe etiam lignei, & vitrei, nunc tam ipſi Calices, quam Patenæ debent eſſe de auro,

vel argento, vel ſaltem ſtanno ob magnam pauperratem; Vide verb. *Calix n. 1. & 2.*

Calices, & patenæ debent conſecrari, ac Chriſmate perungi, quod de jure ordinario ſpectat ad Episcopos, ex privilegio tamen id poſſunt etiam Abbates, aliique Prælati uſum Pontificalium habentes, dummodo id faciant pro ſolo uſu ſuarum Eccleſiarum, aliter contra eos poſſunt procedere Episcopí, & quomodo, *ib. n. 3. ad 6.*

Privilegium conſecrandi Calices, & Patenas poteſt a Summo Pontifice concedi etiam ſimplicibus Sacerdotibus, idque praxi jam præſtitum ſat comprobatur, *ib. n. 7. ad 9.*

De Vicariorum Generalium ab Episcopo Vicario Apoſtolico in Indiis conſtitutorum poteſtate circa benediſtiones Calicum, Patenarum, & Altarium portatilium, *ib. n. 32.* Calix, & Patena duobus potiſſimum modis conſecrationem amittunt, ſcilicet per fractionem, & per novam inurationem, ac uterque modus exponitur, *ib. n. 10. ad 18.*

Probabile eſt Calicem non conſecratum remanere conſecratum, ſi in eo bona fide celebretur; probabilius tamen eſt ulterius requiri conſecrationem cæremonialem, *ib. num. 19. & 20.*

Calix, Patena, & alia ornamenta, quæ immediate attingunt Corpus, & Sanguinem Chriſti, non poſſunt tangi a Laicis, & multo minus a Feminis, *ibid. num. 21. 22. & 23.*

Facultas tangendi vaſa ſacra vacua videtur etiam conceſſa Acolythis in ipſo Miniſterio, & ex privilegio etiam Laicis, & Clericis nondum in Sacris conſtitutis Regularium, *ib. num. 24. & 25. & n. 31.*

Non habentes præfatam facultatem, ſi abſque rationabili cauſa, & ſine morali neceſſitate tangant vaſa ſacra, peccant ſaltem venialiter, *ib. num. 26.*

Calices atque vaſa ſacra urgente neceſſitate poſſunt vendi, & ſolum Eccleſiaſticis perſonis poſſunt integra ſine fractione vendi, nec poteſt plus exigi ratione conſecrationis, *ib. num. 27. & 28.*

Calix in Sacerdorum deſunctorum manibus non debet poni; Vide verb. *Sacerdos n. 69.*

Quis teneatur præſtare Calices, & alia ornamenta Eccleſiæ Parochiali, deficientibus, vel non ſufficientibus redditibus Fabricæ, *ib. n. 33.*

CALVARIUM.

Calvarium unde nomen traxerit. Vide verb.

Calvarius.

CALUMNIATORUM poena quæ sit? Vide verb. *Pœna art. 2. n. 66. ad 69.*

CAMBIUM

Quid, & quotuplex sit? & an sit licitum?

Cambium unde veniat? Quid significet & sit, ac quomodo differat a cæteris contractibus; Vide verb. *Cambium n. 1. ad 5.*

Quis dicatur Campsor, & quis Campsarius? *ibid. num. 6.*

Cambium est duplex, reale, & siccum: atque reale subdividitur in reale minutum, seu manuale, & reale locale, seu per litteras, & explicantur, *ibid. num. 7. ad 15.*

Cambium siccum quale sit, & quare sic dictum? estque illicitum; *ibid. num. 16. ad 18.*

Cambiorum usus, seu negotiatio ex duplici fine lucrandi ob publicum Reipublicæ bonum, & ob privaram Campsorum utilitatem industria est; estque licita servatis conditionibus, quæ assignantur; *ibid. num. 19. ad 22.*

Cambiorum negotiatio potest etiam licite exerceri a qualibet persona privata, & aliquod lucrum, seu utilitatem recipere ex cambiis, quæ ex proprio arbitrio & libertate exercet; *ib. n. 23.*

Imo etiam personæ privatæ per Decretum Principis, seu Reipublicæ prohibeantur negotiationem Cambiorum exercere, contractus suorum cambiorum subsistunt, & servata justitia pretii nulla restituendi obligatio sequitur, nec peccant mortaliter, nisi sua cambia cedant in grave detrimentum Reipublicæ; *ibidem num. 24. & 25.*

Quando Cambium simul, & semel æque prodest tam Campsario, quam Campsori, is, qui prævenitur ab altero, potest ab illo lucrum cambii recipere; *ibid. num. 26.*

Famulus, qui pecunias aureas accipit a Domino, ut ipsas deferat pro solutione ad Creditorem ejusdem Domini, illasque commutat cum argenteis, acquisito in illa commutatione, seu cambio aliquo lucro, si satisfecit in integrum Creditori intra debitum tempus, nec graviter peccat, nec ad ullam restitutionem obligatur, suppositis tribus, quæ assignantur, secus autem si aliter expresse dominus intendant; *ibid. nu. 29. ad 31.*

TOM. X.

Cambium cum recambio, seu cum recurso, ab unis vocatum Vefuntinum, & ab aliis Placentinum, licet a variis velut licitum speculatione defendatur, tamen pro praxi est absolute rejiciendum velut purum mutuum, & palliata usura, adeoque Cambium siccum duplicatum; *ibid. num. 32.*

Cambium Francofurtense, seu Cambium ad Nundinas fieri potest licet ratione majoris lucri cessantis, quo diutius Nundinæ distant, & pecuniæ solutio differatur præsertim apud Mercatores, vel ob alium titulum, qui adducitur; *ibid. num. 33. & 34.*

Quid sit Cambium obliquum, & quid de hoc contractu sentiendum; *ibid. num. 35. & 36.*

Cambium obliquum creari potest ex præexistentibus creditis, modo absit suffocatio debitoris; & quomodo ex creditis anterioribus creari valeat; *ibid. num. 37. & seqq. & num. 50. & seqq.*

Num cambium obliquum ex fructibus alterius cambii coacervatis creari possit, & quomodo; *ibid. num. 40. ad 43.*

An sustineatur cambium obliquum ex credito creatum, si præservata sit anterioritas, & potioritas ipsius crediti; *ibid. num. 51. & seqq.*

In Cambio obliquo a quonam ex contrahentibus debeantur fructus; *ibid. num. 54.*

An cessent fructus cambii obliqui per destructionem debitoris, qui onusambiandi assumpsit, & quid si alter cum debitore in solidum se obligaverit; *ibid. num. 57. & 58.*

An cessent fructus Cambii obliqui elapso tempore præfinito; *ib. n. 59.*

An & quando prorogatum censi debeat Cambium obliquum ad biennium contractum, & deinde ad beneplacitum; *ibidem num. 60.*

Num fructus Cambii obliqui conveniri a principio possint in certa quantitate; *ibid. num. 61.*

Num in Cambio obliquo dari possit fidejussor, vel recipi pignus; *ib. n. 62.*

CAMPANA.

De Campanarum origine contrariæ sunt Scriptorum opiniones; vide verb. *Campana num. 33.*

Campanarum usus expresse indicatur a Glossa in duobus versiculis, qui referuntur, & inde magis magisque Campanarum usus referatur; *ibid. num. 1. ad 4.*

P

Cam-

Campanæ antequam in Campanili collocentur, debent esse benedictæ, & consecratæ ab Episcopo, vel ab alio habente facultatem, & hoc de necessitatē præcepti, atque Episcopus appensas non benedictus deponere, vel ne pulsantur prohibere potest; *ibid. num. 5. ad 7. & inter Decreta, S. R. C. in Tom. 9. num. 1402.*

Benedictio Campanarum ab Episcopo delegari non potest sibi inferioribus, nisi ex speciali Indulto Papæ, & qui habet Indultum, non potest aliis benedictionem delegare, nisi hoc illi concedatur expresse, *ibid. num. 8. & 9.*

Privilegio benedicendi Campanas gaudent Abbates, alique Prælati usum Pontificalium habentes; dummodo id faciant pro solo usu suarum Ecclesiarum, *ibid. num. 10. verb. Abbas num. 31. verb. Benedictio art. 1. a numer. 19. ad 21. & inter Decreta ut sup. num. 374.*

Campanæ benedictæ pulsari haud possunt, nisi ad usus, quos refert Glossa *Extravag. Quia cunctos, de Offic. Custod. ibid. num. 28.*

De consensu Episcopi pulsari possunt campanæ benedictæ ad usus profanos, *ib. num. 27. & 28.*

Episcopus prohibere non potest Regularibus, ne Campanas pro funeribus pulsant sine licentia sui ipsius, *ib. nu. 29.*

Servanda est consuetudo pulsandi Campanam aliquot ictibus tam de sero, quam de mane, quando dicendum est Officium Defunctorum, *ib. n. 30.*

Servanda est consuetudo quoad mercedem Campanæ, quæ pulsatur occasione funerum, *ibid. n. 31.*

Abusus est, quod Campana pro solis nobilibus pulsari reservetur, *ibid. num. 32.*

Campanæ in Sabbato Sancto non possunt in aliqua Ecclesia pulsari ante pulsationem in Ecclesia Cathedrali, vel Matrice; & Regulares ratione huiusmodi pulsationis in Sabbato Sancto, possunt conveniri coram loci Ordinario; nisi consuetudo in contrarium esset legitima, vel Ecclesiæ multum distarent, *ibid. n. 11. ad 15. & inter Decreta ut sup. num. 774.*

Sicubi nec Cathedralis Ecclesia, neque Matrix habeatur, magis digna Campanas prior pulsare debet Sabbato Sancto Majoris Hebdomadæ, *ibid. n. 35.*

Quid si altera ex duabus Ecclesiis in pari gradu positis, quæ inter se alternativam habebant pulsandi Campanas in majoris heb-

domadæ Sabbato, in Collegiatam fuerit erecta; Vide *ibid. nu. 36.*

Regulares prohiberi non possunt, ne in aliis diebus præter Sabbatum Sanctum, pulsant Campanas in suis Ecclesiis, & Missas celebrent ante celebrationem Missæ, & pulsationem Campanæ in Ecclesia Cathedrali, vel Matrice, & priusquam Parochi celebrent, *ibid. num. 15. ad 21.*

Non una est Scriptorum opinio de disciplina interdictæ pulsationis Campanarum in Majori Hebdomada, *ib. n. 33.*

Campanæ non sunt pulsandæ tempore Interdicti, quod tamen permittitur in Festis quibusdam, quæ referuntur, *ib. n. 22. ad 24.*

Regulares, quibus est a Sede Apostolica concessum, ut quædam proprii Ordinis Festa solemniter ritu tempore Interdicti generalis quacunque auctoritate positi celebrent, possunt illis Festivitatibus sacra peragere, & divina persolvere, ac si Interdictum minime appositum esset, *ibidem num. 25.*

Campanarum pulsus an, & quomodo profit defunctis? Vide verb. *Suffragia num. 23.*

CANCELLARIA, CANCELLARIUS.

Cancellariæ Apostolicæ Collegium quoad varia lineatur; Vide verb. *Cancellaria, Cancellarius n. 1. ad 3.*

Cancellariæ Apostolicæ regulæ observandæ pro expeditionibus Litterarum reformatæ, & præscriptæ a variis Summis Pontificibus, describuntur, ac earum numerus indicatur, *ibid. n. 4. ad 6.*

Cancellaria Apostolica, an & quomodo possit supplere in Litteris Apostolicis id, quod est omisum in supplicatione, *ib. n. 33.*

In quibusnam Cancellaria Apostolica possit Litteras Apostolicas corrigere; Vid. *ibidem num. 34.*

Cancellariæ Episcopalis exercitium non debet vendi, neque locari, sed exerceri per proprios Episcopi Ministros statuta provisione absque ulla participatione emolumentorum, *ib. n. 7. & 8.*

Emolumenta Cancellariæ debent sufficere pro solo Notario, & Sacra Cong. aliquando concessit Ordinario uti emolumentis Cancellariæ pro solvenda pensione, vel pro suis necessitatibus, *ib. n. 9. ad 11.*

In Cancellariis Episcopalibus servanda est Taxa Innocentiana, cujus præcipua quædam innuuntur, *ib. n. 12. & 13.*

Cancellarius Episcopi nihil accipere potest, nec ratio.

ratione scripturæ, neque sigilli, neque laboris, aut alio titulo quoad quædam, quæ assignantur, *ib. n. 14.*

Quoad alia vero, quæ sequuntur, poterit aliquid percipere, si nullum sibi salarium, vel stipendium constitutum fuerit, tuncque nonnisi, ut adnotatur, *ibid. n. 15.*

Cancellarius Episcopi pro mercede copiarum Processuum, sive Actuum servare debet Taxam pluries a Sacra. Congreg. Episc. approbatam, *ib. n. 16. & 17.*

Cancellarius in exigendis emolumentis debet servare Taxam Innocentianam in illis, in quibus ipsa Taxa disponit; In reliquis vero, vel Metropolitanam, vel propriam Diocesim; Dummodo non sit rigidior, & contra Decreta Sacre Congreg. *ib. n. 18. & 19.*

Scripturæ, & Instrumenta, quæ conficiuntur, & rogantur a Cancellario Episcopi tanquam Cancellario servari debent in Episcopi Cancellaria, non autem transferri debent ad Archivium Communitatis, imo ad id cogi possunt etiam quoad acta ad Monasteriorum Monialium spectantia, *ib. n. 20. & 21.*

Cancellarius Episcopi, etiam si Laicus, gaudet privilegio, & exemptione ab oneribus personarum præsertim sordidis, quamvis extra Diocesim delinquat, & dummodo tempore carcerationis actualiter interserviat, *ib. n. 22. ad 25.*

Cancellarius Curie, & Mensæ Episcopalis, qui non vivit expensis Episcopi, seu non est ejus commensalis, gaudet quidem privilegio Fori, & exemptione a personalibus, sed non ab oneribus realibus, & mixtis, nisi concurrat legitima consuetudo ad ejus favorem. *ibid. num. 26.*

Cancellarius Foraneus Archiepiscopi gaudet privilegio Fori; & idem decretum fuit pro Cancellario Abbatis, *ib. n. 27. & 28.*

Cancellarius Foraneus Curie Episcopalis admittendus est ad Magistratum sæcularem, ne libertas Ecclesiastica præjudicetur, ita tamen, ut quoad pertinentiam ad Officium Magistratus non gaudeat privilegio Fori, *ib. n. 29.*

Cancellarius Vicarii Foranei gaudet tantum privilegio Fori; & Cancell. S. Officii censuratus ob recognitionem Cadaveris factam in loco immuni, ea cassata absolvitur, *ib. n. 30. & 31.*

Cancellarius, & alii Officiales Curie Laicalis facientes recognitionem corporis Cadaveris præcipitati in puteis Cortilis contigui habitationi Vicarii Generalis, non incidunt in excommunicationem, attento, quod Vica-

rius dixerit talem recognitionem non spectare ad ipsum, sed ad Curiam Laicalem, *ib. num. 32.*

An, & quomodo Cancellarius Episcopi possit una cum ipso interesse, & assistere Scrutiniis, ac electionibus Abbatissarum in Monasteriis Regularibus subjectis? Vide novissima Decreta Sacra. Congr. Concil. allata sub verb. *Electio art. 4. num. 100.*

CANDELA.

Candelarum benedictio in die Purificationis B. M. V. & earum dispensatio inter Parochiales functiones connumerantur, ac proinde ad proprios Parochos spectant; tamen hæc possunt regulariter fieri in omnibus etiam Ecclesiis Collegiatis tam Regularibus, quam Sæcularibus; Vide verb. *Candela numer. 1. & 2. & verb. Benedictiones variae art. 5. num. 1.*

Candelas benedictas in die Purificationis B. M. V. ad ædes Sæcularium Parochi transmittere non debent, sed juxta laudabilem, & observatam ab Ecclesia universali consuetudinem in Ecclesia populus eas recipere tenetur, Vid. verb. *Candela num. 3.*

Benedictio, & distributio Candelarum, Cinerum, & Palmarum, absente, vel impedito Episcopo, pertinet non ad Hebdomadarium, sed ad primam Dignitatem, *ib. n. 4. & inter Decreta S. R. C. n. 96. 101. 102.*

Episcopus non debet prætermittere dare Candelas in die Purificationis B. M. V. & non debent recipi de manu Syndicorum, vel aliorum Laicorum, sed Episcopi, & annotatur qualiter procedendum circa expensas, & quantitatem ceræ, *ib. n. 5. ad 8.*

Candela benedicta debet Episcopo ministrari a prima Dignitate, & eam ab Episcopo accipere debet ante omnes, etiam ante Vicarium ille, qui Candelam Episcopo ministravit, *ib. n. 9. & 10. & inter dict. Decreta num. 96.*

Episcopo distribuentæ Candelas, Cineres, & Palmas, præferendus est ille, a quo Episcopus prædicta recepit, postea Dignitates, & Canonici sacris vestibus induti, & antea Vicarius Generalis; & ita similiter alio distribuentæ, *ib. num. 11. & 12. ac inter Decreta num. 16. 185.*

Candelæ, & Palmæ dantur Vicario Generali ante Canonicos, & Dignitates, exceptis iis, qui cum paramentis assistunt Episcopo in Sede Pontificali existentibus, ut etiam tunc sunt prius.

prius thurificandi; *ibid.* num. 13. ad 15. & inter *Decreta* loc. cit.

Nec Candelæ quatuor accendi, nec duo Capellani assistere debent ad Missam Vicarii Generalis, *ibid.* n. 16. & inter *Decreta* num. 1444.

Candelas qui distribuit, detecto capite distribuere debet, *ib.* n. 17. & inter *Decreta* n. 194.

Candelæ in Missa sunt accendendæ, nec ante finem Missæ extinguendæ, nec nimis parvæ adhibendæ, *ibid.* num. 18.

Parochis ad funus intervenientibus, sive associandis, sive non, ab aliis Canonicis ejusdem Parochiæ, distribui non debet candela major illa, quæ datur Superiori Regularium associato ab aliis Fratribus; & differentia quantitatis Candelarum pendet ab arbitrio heredum, *ibidem* num. 19.

Candela itidem non debetur Sacerdotibus aliis, & Canonicis major illa, quæ datur Regularibus; Vide verb. *Parochus* art. 3. n. 7.

Candelæ eadem accensæ in associatione Cadaveris, deservire possunt, stante consuetudine, etiam circa Feretrum in ejus tumulatione; verb. *Candela* num. 20.

Candelarum, Cereorum, & Intorticiorum ardentium usus an, & quomodo profit defunctis; Vide verb. *Suffragia* n. 20.

Residua Candelarum, quæ aliqua Confraternitas vel locus Pius impendit de suo in sepeliendis pauperibus gratis, nec a Parocho, nec a quocumque alio prætendi possunt, nisi subit fraus aliqua, verb. *Candela* n. 21.

De candelis in Associatione Cadaverum, de Candelis quæ mittuntur ad Ecclesiam Parochialem in die Commemorationis Defunctorum, plura; Vide *ibid.* num. 22. & 25.

Servanda est consuetudo circa Candelas, quas prætendit Abbas, dum impeditus mittit ad funera Crucem Ecclesiæ suæ, *ibidem* num. 24.

CANDELABRUM.

Candelabrum septimum non adhibetur in Vesperis, neque in Missis Defunctorum, licet ab Episcopo celebrentur, sed solum in Missis solemnibus ab Episcopo celebrandis. Vide verb. *Candelabrum* n. 1. & inter *Decreta* S. R. C. num. 62.

Candelabrum septimum non debet poni super Altare, quando solemniter celebrat Episcopus suffraganeus, *ib.* num. 2. & verb. *Coadjutoria*, *Coadjutor* num. 101. & inter *Decreta*, ut *sup.* n. 1391.

Candelabrum septimum interdicitur Inferioribus Episcopo usum Pontificalium habentibus, *ibid.* n. 3. & inter *Decreta*, ut *sup.* n. 356.

CANES.

Canes venatici teneri, & alii non possunt ab Episcopis, Presbyteris, Diaconis, Subdiaconis, ac Minoristis, & assignantur poenæ; Vide verb. *Canis* n. 1. ad 3.

Canes in Ecclesiis inferri non possunt; & in Monasteriis Monialium neque masculi, neque feminae retineri, *ibid.* num. 4. & 5.

CANONES.

Canones Apostolorum; Vide verb. *Apostolus* num. 16.

Canones Pœnitentiales utiliter in multis Synodis sunt impressi; Vide verb. *Canones* n. 2.

Canonum statuta ab omnibus sunt custodienda, præsertim ab Episcopis, *ibid.* num. 3.

CANONICATUS, CANONICUS.

Quid sint Canonica, seu Canonicatus, & Canonicus, & unde dicantur?

Canonica, vulgo Canonicatus est Jus spirituale, quod provenit ex electione, seu receptione alicujus in Fratrem seu Canonicum, & elucidatur quid tale jus inferat, ac præferat, qualitercumque Canonicum constituit; Vide verb. *Canonicatus*, *Canonicus* art. 1. n. 1. ad 5.

Canonici nomen idem est, ac Regularis a voce græca *Canon*, quæ regulam significat, & Canonicorum prima origo fuit in Monastica disciplina; eorumque profectus per S. Augustinum, ac ad ejus exemplum, per plurimos Episcopos declaratur; necnon unde primum Canonicorum, & Præbendarum origo, nomen, & usus, *ibid.* num. 6. ad 10.

Canonici unde dicti, & de varia Canonicorum tum Sæcularium, tum Regularium origine; Vide *ibid.* num. 11. & *seqq.*

Canonicorum Cathedralium Dignitas; Vide verb. *Beneficium* art. 1. n. 54. & 55.

Alia vide in hoc tom. in *Append. Decret. in Florentina Præminentiarum*. Aquipendii *Indulti*. S. Marci. Asten. *Officii Fabricerii*. Cathacen. Urgellen. Bambergens. *Canonicatus*. Acerrarum. Salernitana *Edictorum*. Romana *Fructuum Canonicatus*. Viterbien. *Castri Maris Primiceriatu*.

CANONICATUS quoad Collationem,
& Possessionem.

De jure collatio Canonice in Ecclesiis Cathedralibus simultanee spectare presumitur ad Episcopum, & Capitulum; consuetudo tamen in contrarium attendi debet, tum quoad Episcopum, tum quoad Capitulum; Vide verb. *Canonicatus artic. 2. num. 1. & 2.*

Consuetudo Canonice, & Dignitates conferendi a Capitulo irrequisito Episcopo probatur ex collationibus factis tantum ab eodem Capitulo, & praescribitur spatio 40. annorum, *ib. num. 3. & 4.*

Nedum in Ecclesiis Cathedralibus, sed etiam in Collegiatis secularibus collatio, seu provisio Canonice spectat simultanee ad Episcopum, & Capitulum, nisi consuetudine aut pacto ad solum Episcopum devoluta sit; & tunc excludit reservationem in vim alternativae, *ibid. num. 5. ad 8.*

Quando Canonice sunt simultaneae Collationis, Indultum concessum Ordinario suffragatur etiam Capitulo, imo tunc si Ordinarius reperitur exemptus a regula 8. Cancellariae, exemptio prodest etiam Capitulo, *ib. n. 9. & 10.*

In collationibus simultaneis Episcopi, & Capituli tantum potestatem habet Episcopus solus per se, quantum totum Capitulum, & contra, ac differitur quid stante discordia indicatur, *ib. n. 11. 12. & 13.*

Sede Episcopali vacante, vel Episcopo a Beneficiorum collatione suspento, stante simultanea, collatio spectat ad Capitulum jure proprio: Sicut e contra, effecto inhabili Capitulo, *ib. n. 14.*

Possessio Canonice, sive Dignitatis, quae fit de Capitulo, capitulariter capi debet, aliter est nulla, nec est manutenibilis, quamvis fuisset capta de mandato Executoris Litterarum Apostolicarum, *ibid. num. 15. 16. & 17.*

Ut possessio dicatur capitulariter capta debet convocari Capitulum ad sonum Campanae sub nullitatis rigore; nec soni de attestatione statur Notario sine Testibus *ibid. num. 18. & 19.*

Possessio, ut dicatur capta, debet Canonicus sedere in Sede propria Canonice, de quo agitur, & non in alia, & capta hora Missarum cum assignatione Stalli in Choro,

TOM. X.

& loci in Capitulo, est sufficiens, *ib. num. 20. & 21.*

Habetur possessio pro capitulariter capta, si Capitulum sine justa causa eam tradere recusavit, & eam allegans probare debet, *ib. n. 22. & 23.*

Habetur etiam pro capitulariter capta, si prima Dignitas demandavit convocari Capitulum, & vocati noluerint intervenire, nisi duo vel tres Canonici, vel etiam unus alius injuste reluctans, *ib. n. 24. & 25.*

Aliquo impedimento existente, propter quod possessio capitulariter capi non possit, sufficit, si aliter capiatur; & quod sit legitime capta, justificatur ex actibus Canonice per Canonicum gestis cum praesentia, & patientia Capituli; nunquam tamen in praedictum Terti; *ibid. n. 26. ad 29.*

An Canonicus, qui facto alterius injuste impeditus fuit, quominus possessionem Canonice apprehenderet, pro possessore a principio habendus sit tum contra ipsum impediens, tum contra tertium, cui jus interrim fuit quaesitum; *ib. n. 45. & seqq.*

Canonice injuste possidens, superveniente sibi novo titulo valido, potest continuare possessionem ipsam de facto, mutato solum primo jure & titulo possessionis, quae mutatio ipso jure statim facta, intelligitur data notitia secundi tituli, etiam absque alia declaratione, *ib. n. 30.*

Imo si Canonicus falsus diu stetit in possessione, & deinde a Papa obtinuit provisionem, non est necessaria nova apprehensio, & installatio; *ibid. num. 31.*

Pro admissione ad possessionem Canonice, aut Praebendarum, & distributionum quotidianarum sunt prohibita certa conditiones, seu deductiones ex fructibus, solutiones, promissiones &c. *ib. n. 32. 33. & 34.*

Idcirco consuetudo donandi aliquid in ingressu, & admissione alicujus ad Canonice, est sublata per Concilium, prout & illa, secundum quam provisum solvunt ceteris prandium, & talis consuetudo est abolenda, & assignatur etiam alia consuetudo per idem Concilium abrogata; *ibid. n. 35. & 36.*

Nequidem Episcopus cum consensu Capituli statuere potest, ut aliquid minimum solvatur in ingressu Canonice nec ei licet quidquam sibi accipere pro collatione Canonice, non obstante etiam immemorabili, *ibid. num. 37. & 38.*

Non improbantur autem statuta, & consuetudines de serviendo per annum, vel ali-

quod tempus, & nihil percipiendi interim de Massa grossa; vel de inserviando ante illius participationem per plures annos, Missasque celebrandi gratis; *ib. n. 39. & 40.*

Valer etiam, & servanda est consuetudo Ecclesiae Astensis, quod fructus spectent ad Capitulum, donec Beneficiatus sit Sacerdos; ut etiam Constitutio facta per Episcopum, & Capitulum post Tridentin. ad solvendam certam quantitatem ratione novae possessionis Canonice pro fabrica Ecclesiae; *ib. num. 41. & 42.*

Consuetudo, ut duobus primis annis, quibus quis fuerit Canonicus, fructus sint hereditum antecessoris, non comprehenditur in prohibitione, reprobatur tamen etiam immemorabilis non admittendi ignobilem, & parum scientificum in Canonicum Cathedralis; *ibid. num. 43. & 44.*

Occasione quaestioni, an Capitulum pro possessione Canonice aliquid exigere possit, varia ad Canonici Iuris historiam pertinentia referuntur; *ibid. num. 47. & seqq.*

Interpretatur Concil. Trident. sess. 24. cap. 15. de reform. *ibid. num. 45. & seqq.*

An, & quando condi valeat Statutum de aliquo exigendo a Canonico pro Canonice possessione; *ibid. num. 59. & seqq.*

CANONICATUS quoad aetatem requisitam in Canonicis, & Dignitatibus, & quoad tempus, intra quod tenentur suscipere Ordines annexos suis Canonicatibus, & Dignitatibus.

Variam Ecclesiae disciplinam circa aetatem Canonice Ecclesiarum Cathedralium, Vide in verb. *Canonicatus art. 3. num. 34.*

Aetas requisita, & sufficiens ad obtinendum Canonicatum in Ecclesia Collegiata est aetas 14. annorum; si ex sua fundatione, vel statuto, aut consuetudine nullum requirat Sacrum Ordinem; etiam in Collegiata, in qua spectat cura animarum Canonicis, non uti singulis, sed uti unitis; si autem econtra, requiritur aetas 25. annorum saltem Inceptorum, quae nec est necessaria, quando Canonicatui, vel Dignitati cura animarum non subest principaliter, sed solum accessorie est ipsi unita; *ib. n. 1. & verb. Aetas, ad quod remittitur circa aetatem requisitam ad Dignitates sine cura in Collegiatis ibid. num. 24. & 25. & n. 36.*

Aetas requisita, & sufficiens, ad Canonicatus Cathedralis ubi est facta distributio Sa-

crorum Ordinum, est illa, quam exigit Ordo Canonicatus: ubi non est facta talis distributio, requiritur aetas annorum 22. inceptorum, *ibid. num. 7. & 8. & n. 35.*

Quondam dicatur Consuetudo vel Statutum advenisse nec ne Ordinem Sacrum Canonicatibus; *ibid. num. 36.*

Interdum onus Suspensionis Sacri Ordinis afficit Canonicos, non item est adnexum Canonicatibus, & de hujus propositionis effectibus; Vide *ib. num. 37. & 38.*

Aetas requisita ad Dignitates, vel Personatus, quibus nulla subest cura animarum, in Cathedralibus est 22. annorum; ubi ver subest, requiritur aetas 25. annorum saltem inceptorum; & haec etiam requiritur ad Dignitatem Ecclesiae Cathedralis, cui sit distributio Missae cantatae per turnum infra hebdomadam; *ib. n. 9. ad 11.*

Canonici supranumerarii possunt recipi in anno 14. sed adveniente tempore Praebendae, debent esse in aetate integra; *ibid. n. 12.*

Canonici, qui in Cathedralibus, & Collegiatis, Ecclesiis obtinent Canonicatus, Dignitates vel Personatus, quibus aliqui Ordines sunt adnexi, tenentur eundem Ordinem requisitum intra annum suscipere: & ideo debent in ea aetate constituti esse, ut infra annum possint ad Ordinem requisitum promoveri; *ibid. n. 13. ad 15.*

Annus statutus ad se promoveri faciendum ad Sacros Ordines computari debet non a tempore collationis factae; sed a die habitae pacificae possessionis; Dummodo per provisum non steterit; *ib. n. 16.*

Canonici, qui ad Sacros Ordines suis Canonicatibus, Dignitatibus, vel Personatibus adexos se intra annum, justo impedimento cessante, promoveri non faciunt, ex tunc donec promoti fuerint, privantur voce in Capitulo, & dimidia parte distributionum; *ib. n. 17.*

Imo Canonici ad requisitos Ordines infra annum non promoti possunt aliis poenis, etiam privationis puniri: & praedicta privationis dimidia partis distributionum poena locum habet, quamvis intersint Divinis, & Officium recitent, nec ad id suffragatur contraria consuetudo; *ibid. n. 18. 19. & 20.*

Poena privationis dimidia partis distributionum respectu praefatorum locum habet, quamvis reliqua dimidia pars, quae superest, non sufficiat ad sustentationem Canonici: ea tamen poena non intelligitur de ex-

traor-

traordinariis distributionibus, quæ scilicet dantur pro funeralibus, seu anniversariis; nisi hæc sint unitæ cum Horis; *ibid. num. 21. ad 23.*

Nullam tamen pœnam incurrunt Canonici, si ad Ordines requisitos non promoveantur intra annum propter justum impedimentum; ut nec etiã incurrat dispensatus a Papa, ut in ætate v. gr. 16. annorum, vel in alia sufficienti Canoniciatum in Cathedrali obtinere possit; *ib. n. 24. & 25.*

Canonicus dispensatus super ætate ad obtinendum Canoniciatum, si promoveri non curavit ad Ordines, postquam ad legitimam ætatem pervenit juxta formam in dispensatione præscriptam, distributiones non acquirit, quamvis Choro inserviat: at non prius cogendus est ad Sacros Ordines promoveri, quam ad annos pervenerit; *ibid. num. 26. & 27.*

Canonicus in Sacris non constitutus vocem in Capitulo aliquo pacto acquirere, seu præscribere non potest; & non Subdiaconus nec vocem consultivam in electionibus, & Synodo habet; *ib. n. 28. & 29.*

Præsidentis vero in Capitulo, etiamsi non sit in Sacris, in eo proponere, ac resolutiones accipere potest: atque Prælati Ecclesiæ Collegiatae, etiamsi Sacris Ordinibus careat, præsentia, ac vox in Capitulo competit; *ib. n. 30. & 31.*

Canonicus in Ecclesia Collegiata habens canonicatum, cui neque jure communi, neque ex consuetudine, institutione, aut statuto annexus est aliquis Ordo, præsertim Sacer, obtinere potest, & percipere distributiones, licet nunquam hujusmodi Sacrum Ordinem suscipiat: vocem tamen in Capitulo habere non potest; *ib. num. 32. & 33.*

CANONICI, & Dignitates quoad Fidei professionem, & pœnas eam omittentium.

Canonici, & Dignitates Ecclesiæ Cathedralis tenentur a die adeptæ possessionis ad minus intra duos menses Fidei professionem facere non solum coram Episcopo, vel ejus Vicario Generali, sed etiam coram Capitulo, & hæc magis ac magis declarantur, Vide verb. *Canonici art. 4. num. 1. ad 3.*

Sede Episcopali vacante non sufficit Fidei professionem facere coram solo Capitulo, sed debet fieri coram Vicario Capitulari; & ea fieri debet personaliter, & non sufficit per Procuratorem; *ib. n. 4. & 5.*

De sententia Sac. Congregationis Concilii super Procuratorem; *ibid. n. 35.*

Dato, quod provisorius Canonicus præsens in Curia non possit statim ad residendum accedere, solet tunc Sacra Cong. Concilii illum admittere ad Professionem Fidei coram, & in manibus Datarii, vel Cardinalis Præfetti Sacre Congreg., & etiam coram Urbis Vicario, non obstante, quod in Litteris provisionis adsit Decretum emittendi in manibus Episcopi; *ib. n. 6.*

Fidei professionem tenentur denuo facere etiam illi Canonici, qui jam antea eam emisserant in adeptione alterius similis beneficii, & qui denuo adipiscuntur in Cathedralibus Ecclesiis Canoniciatum, vel Dignitatem, quam antea habuerant, & dimiserant; *ibid. num. 7. & 8.*

Hæc Fidei professio fieri debet saltem intra duos menses a die adeptæ possessionis Dignitatis, vel Canoniciatus in Ecclesia Cathedrali, talis tamen terminus non currit provisorio, qui non accepit possessionem, quamvis per eum stet, quominus eam accipiat, Imo ad effectum ut incipiant currere prædicti duo menses, non sufficit fuisse adeptam possessionem, sed requiritur possessio pacifica; *ib. n. 10. & 11.*

Si intra prædictos duos menses a die adeptæ realiter pacificæ possessionis talis Canonicus emisserit dictam Fidei professionem, non per hoc solutus est ab obligatione illam in posterum emittendi; *ib. n. 12.*

Canonici, & Dignitates Ecclesiæ Cathedralis tenentur ultro sese offerre ad faciendam Fidei professionem, adeo ut non requiratur ad hoc prævia monitio, & eam omittentes peccant mortaliter, nisi per ignorantiam, inadvertentiam, aut oblivionem ipsam facere omittant; *ib. n. 13. ad 15.*

Canonici, & Dignitates Cathedralis non facientes Fidei professionem uti supra, ultra peccatum mortale, incurrunt etiam fructuum amissionem; in hac tamen non includuntur distributiones quotidianæ, nisi omnes redditus Canoniciatus in iis consistant; *ibid. num. 16. ad 18.*

Prædicta pœna amissionis fructuum intelligenda est solum de fructibus decurrentibus post lapsum duorum mensium, & professio Fidei ex post facta non proficit ad recuperandos fructus amissos post dictos duos menses, sed solum ad acquirendos futuros; *ibid. num. 19. & 20.*

Fructus Canoniciatus, & Dignitatis ob
P 4 omisso.

omissionem professionis Fidei non acquisiti debent applicari in usus pauperum, vel in fabricam Ecclesiæ Beneficii, si indigeat, quoties tamen omittentes habeant fructus distinctos, & separatos a mensa Capitulari; *ibid. num. 21. & 22.*

Episcopus non potest condonare hujusmodi fructus amissos ob non factam Fidei professionem, sed solum S. Sedes, vel Sac. Cong. *ibid. n. 23. & 24.*

Licet Canonicis Cathedralis omittentibus Fidei professionem possessio Canoniciatus nihil suffragetur quo ad fructuum perceptionem, suffragatur tamen quo ad Titulum, & proprietatem talis Canoniciatus, & quo ad vocem habendam in Capitulo, & jus præcedentiæ, & cætera alia jura a die adeptæ possessionis, & inde juvantur regula de trienniali ad effectum, ne possint molestari super Titulo; *ib. n. 26. & 27.*

Quo ad fructus tamen retinendos non suffragatur, nec eis prodest etiam longissima possessio, quandiu professionem Fidei non emisserint, unde in conscientia etiam ante sententiam Judicis restitui debent fructus amissi ob non factam Fidei professionem; *ibid. num. 28. & 29.*

Lex emittendi per Canonicos professionem Fidei non solvitur per consuetudinem etiam constantem, sed solum per expressam exemptionem; *ib. n. 36.*

Coadjutores Dignitatum, & Canonorum Cathedralium de rigore juris communis, seu Concilii Trid. non tenentur emittere professionem Fidei, ut nec etiam Portionarii, Vicarii temporales, & alii provisi de Capellaniis in Ecclesia Cathedrali, nec Canonici, & Dignitates Ecclesiarum Collegiatarum, & possidentes Beneficia inferiora non Curata; hi tamen omnes, & cæteri Beneficiati tenentur ipsam emittere vigore Diœcesanarum Legum; *ibid. n. 30. ad 33.*

CANONICI quoad Residentiam, Chorum, & Missam.

Canonici, sive Cathedralium, sive Collegiatarum tenentur saltem novem menses residere in Ecclesiis sui Canoniciatus, ita ut non liceat ipsis ultra tres menses ab eisdem quolibet anno abesse. Vide verb. *Canoniciatus* *ars. 5. n. 1.*

Varia circa tres menses, quibus Canonici quolibet anno abesse possunt, adnotantur; *ib. num. 2. ad 6.*

Residentia Canonorum in Ecclesiis Cathedralibus & Collegiatis non amplius regulatur a statutis, & consuetudinibus, sed a Concilio Tridentino *sess. 24. cap. 2. de reform.* Vid. *ibid. nu. 129.*

Fundationum privilegiis, quibus ultra tres menses Canonicis abesse licet, non est derogatum a Tridentino, per quod nec sublata sunt statuta a Summo Pontifice in idem confirmata; *ib. n. 7. ad 9.*

Ut Canonici abesse possint tribus mensibus a Concilio permittis, nec Episcopi, nec Capituli licentia, nec causa requiritur, & possunt Canonici tunc abesse etiam ex causa recreationis, non tamen pro eo tempore lucrantur distributiones quotidianas, sed solum fructus grossos, seu Præbendam; *ib. n. 10. & 11.*

Potest Episcopus ob legitimam causam dare Canonicis suis facultatem, ut possint abesse per quatuor menses; *ibid. num. 12.*

Si per specialem aliquarum Ecclesiarum Constitutionem, aut consuetudinem longius servitii tempus requiratur, non est licitum Canonicis per tres menses abesse, secus autem, si totius anni servitium requiratur; *ibid. nu. 13. & 14.*

In Collegiatis non Insignibus Canonici excusantur a Residentia, dummodo sint Ecclesiæ illæ rurales prorsus destitutæ, & in quibus supra hominum memoriam solitum fuit residere, aut quæ adeo tenuis sint redditus, ut Canonici aliunde vivere debeant; *ibid. nu. 130.*

Canonici non residentes per novem menses, seu per majus tempus sibi a sua Ecclesia constitutum, incidunt in pœnas Concilii Tridentini, & assignantur cum debitis advertentiis; *ibid. num. 15. ad 19.*

Pœnarum gradus contra Canonicos non residentes a Concilio præscripti sunt necessario servandi, antequam deveniatur ad privationem, alias ipsa privatio, seu sententia privationis erit nulla; *ib. n. 20. ad 24.*

An Canonici, qui spatio decem & plus annorum non resederunt, puniri debeant privatione Canoniciatus, non servato Ordine præscripto a Concil. Tridentino, de quo supra; *ib. n. 131.*

Dantur ad id Decreta Sacræ Congr. Concilii. Vide *ibid. n. 25.*

Ut possit procedi ad privationem Canoniciatus contra Canonicum non residentem, expectandum est triennium completum; interim tamen potest Episcopus præviis citationibus

tionibus per censuras contra eum procedere; *ibid. num. 26. & 27.*

Poenæ Canoniorum non residentiū pos-
sunt infligi etiam contra Canonicos Coadju-
tores cum futura successione, & illas non
potest Episcopus remittere in totum, bene
tamen ante sententiam minnere, vel auge-
re; *ibid. num. 28. & 29.*

Canonici, si novem mensibus anni absque le-
gitima causa a residentia notabiliter absint,
ultra supradictas poenas incurrunt etiam se-
cundum multos culpam mortalem, & juxta
quosdam etiam si velint quotidianas distribu-
tiones amittere, in quo tamen casu varii
alii eos cum quibusdam restrictionibus a mor-
tali excusant; *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Dantur tamen aliquæ legitimæ causæ omni-
no excusantes a continua residentia, & istæ
generatim loquendo sunt quatuor, quæ enu-
merantur, ac satis referantur, *ibid. num. 33.
ad 37.*

Speciatim etiam conceditur, ut duo Ca-
nonici in servitio Episcopi occupati pro re-
sidentibus habeantur, & ii possunt assumi,
sive ex Cathedrali, sive ex Collegiata; *ib.
num. 38. & 39.*

Canonici ex justa causa absentes non tenentur
relinquere substitutum, ac per hunc interim
deservire, non obstante immemorabili con-
suetudine; *ibid. num. 40.*

Canonici tenentur recitare Officium in choro,
nec ipsis potest Episcopus concedere, ut offi-
cient in Sacristia, bene vero quandoque v. g.
ob frigus, & etiam ad tres menses frigidio-
res tolerandum diebus tamen ferialibus; *ib.
num. 41. ad 43.*

In Choro non est a Canonicis inchoan-
dum Officium statim signo dato, sed elapsa
tertia parte horæ, & tunc non expectandus
Vicarius, *ibid. num. 44. & 45.*

Canonici sub onere, & obligatione restitutio-
nis fructuum tenentur per seipso psallere,
seu canere in Choro cum aliis, & ex de-
centia debent alta voce cantare, & Episco-
pus potest illos ad hoc hortari, sed non co-
gere; *ibid. num. 46. & 47.*

Canonici dum Ecclesia harmonica modulatio-
ne utitur, satisfaciunt, attente assistendo.
Non possunt contra solitum cogi ad Matu-
tinum ante ortum solis; tamen licet duo,
vel tres tantum, ad officium in Choro te-
nentur, *ibid. num. 48. ad 50.*

Canonici qualiter teneantur in Choro quoad
Officium Defunctorum, Gradeales &c. *ibid.
num. 51. ad 56.* Vide tamen etiam verb.

Officium art. 1. num. 46. & art. 3. num. 107.
Canonicos potest cogere Episcopus ad præstan-
dum juramentum de fideliter punctando in
Choro, nec possunt iidem a Choro exire,
nisi petita venia Archidiacono seu Præsiden-
ti per salutationem, & ibidem confabulan-
tes sunt punctandi tanquam absentes; nec
debent habere stratum, vel tæpærum, & di-
vinis intereffentes sine habitu Canonicali,
& superpelliceo debent punctari; & non per-
mittendum, ut Laici, dum Divina celebra-
tur, stent, vel sedeant in Choro; *ibid.
num. 57. ad 62.*

Canonicum, vel Capellanum qualiter possit
Ordinarius excusare a Choro, & junior sup-
plere vices Hebdomadarii; *ibid. num. 63. 64.*

De servitio a Canonicis Choro præstando,
de quo agit auctor, consulendus est san-
mem. Benedictus XIV. in suis Institutioni-
bus Ecclesiasticis; *ibid. num. 132.*

Canonici tenentur quotidie ad canendam Mis-
sam Conventualem sub mortali, etiam diebus
quibus cantant aliquam Missam Votivam,
vel pro Defunctis; *ibid. num. 65. ad 69.*

Præterea Missa Conventualis in Quadra-
gesima, Adventu, Quatuor Temporibus, &
similibus, etiam si occurrat Festum duplex
non est omittenda, sed utraque, Missa nem-
pe de Sancto, & de Feria, est celebranda;
ibid. num. 70. ad 72.

In Cathedralibus, & Collegiatis non po-
test omitti altera ex duabus Missis cantandis
ob celebrationem Capituli Canoniorum;
ibid. num. 73.

Missæ defunctorum cantari debet a Cano-
nicis juxta legem foundationis etiam in illis
diebus, in quibus ex præscripto Missalis can-
tatur alia Missa pro Defunctis, nec ob id
Missæ Conventualis omittenda; *ibid. num.
74. & 75.*

Canonici pro Missa Conventuali, quam quo-
tidie celebrare, & Sacrificium pro Benefa-
ctoribus, & Fundatoribus applicare tenen-
tur, nullatenus possunt aliam elemosynam
recipere, non obstante consuetudine, nec te-
nuitate reddituum, pro ea tamen debetur
Canonicis distributio ex Missa communi;
ibid. num. 76. & 77.

Canonicus, qui Missam solemnem celebrat die
Dominico, tenetur Officium Vesperarum fa-
cere eodem die post prandium, non obstan-
te contraria consuetudine, & qui celebrat
eam, in qua Chorus tenetur cantare Sym-
bolum, non potest illam prosequi eo tem-
pere, quo a Choro cantatur Symbolum præ-
di.

dictum, nec in Conventuali facienda thurificatio, si sit absque cantu, & Ministris; *ibid. num. 78. ad 80.*

Canonicus Missam celebrans in Ecclesiis, vel ex devotione, vel ex obligatione, tempore, quo cantatur una Hora in Choro, qualiter habeatur absens, & qualiter sedendum a celebrantibus coram Episcopo, & per seipsum divina obire, & Missas majores canere debent, & quid, si sint legitimo detenti impedimento; *ibid. num. 81. ad 84.*

Missas Pontificales celebrare, absente Episcopo, pertinet ad primam Dignitatem, vel ad secundam, vel ad antiquiorem Canonicum, non autem ad Canonicum Hebdomadarium, nisi aliter sit consuetudo; *ibid. num. 85. & 86.*

Canonicis solemniter celebranti pro Diacono, & Subdiacono inservire debent pariter Canonici; *ibid. num. 87.*

Dignitas prima, si velit functiones Episcopales facere, debet etiam Missam cantare, alias pertinent ad subsequentes cum eadem conditione, & idem similiter servandum, si absente Episcopo velit deferre SS. Sacramentum; *ibid. num. 88. ad 90.*

Canonici non supplent vices Protonotariorum, & aliorum inferiorum, sed bene vices Dignitatum; etiam si haberent onus cantandi Epistolam, vel Evangelium; ac quidam alia adducuntur decisa circa cantum Epistolæ, & Evangelii; atque respectu ministrationis; *ibid. num. 91. ad 100.*

Canonici, & Dignitates an possint Missas privatas celebrare tempore, quo Episcopus solemniter celebrat, vel concionatur; *ibid. num. 101.*

CANONICI quoad associationem, & assistentiam debitam Episcopo.

Canonici qualiter, & quando accedere debeant ad domum Episcopi pro illius associatione ad Ecclesiam, ac ubi ad talem effectum sit conveniendum, quoties longo distet; Vide verb. *Canonici art. 6. num. 1. ad 8.*

Ut Canonici in debita associatione Episcopi deesse non possint, & Officia Divina non turbentur, debet Episcopus certam horam sui adventus tempore congruo statuere, & significare, quo stabili, si dato ultimo campanæ signo non veniat, potest inchoari Officium, eo non expectato; *ibid. num. 9. & 10.*

Si Episcopus post inchoatum Officium ad

Ecclesiam descendat, tunc satis erit, quatuor vel quinque Canonicos obviam ire, sed saltem duo tenentur, & idem si venit tempore, quo post decantatum Evangelium Concio inchoatur; *ibid. num. 11. ad 13.*

Item quoties finita Concione velit Episcopus domum redire, Canonici omnes non debent deferere Missam, sed tantum tres, vel quatuor eum usque ad portam comitentur, & statim redeant; omnes tamen debent saltem usque ad portam, si post Missam discedat, & si per solutis officiis, usque extra, vel ad primum atrium domus, si contigua, nec excipiuntur Dignitates; *ibid. num. 14. ad 17.*

Canonici, & Dignitates non tenentur associare, & reassociare Episcopum toties quoties accedit ad Ecclesiam, & ab illa recedit, sed solum in solemnioribus diebus, quibus cum Cappa ad celebrandum, aut ad assistendum Divinis Officiis, vel ad Pontificalia exercenda accedit, aliter non nisi ex arbitrio, & urbanitate, aut ex consuetudine, si extet, prout adducitur; *ibid. num. 18. ad 21.*

Canonici omnes non tenentur associare Episcopum ab eo Altari, in quo Missam planam celebravit, ad Sedem Episcopalem, si voluerit Missæ Conventuali assistere; nec ad Cameram Capitularem, nisi ex urbanitate, & associantes per Civitatem eorum Episcopum Cardinalem, non collegialiter, nec cum Habitu Canonicali, debent illum autem sequi; *ibid. numer. 22. ad 24.*

Assignatur qualiter teneantur Canonici respectu suffraganei venientis ad Ecclesiam ad celebrandum nomine Episcopi proprii, ejusque de licentia Cappam deferentis; *ibid. num. 23. & 26.*

Assistentia a Canonici, & Dignitatibus debita Episcopo facienda est secundum Ceremoniale Romanum; excepta tamen laudabili, & immemorabili in contrarium consuetudine; *ibid. num. 27. ad 30.*

Canonici, & Dignitates, & Portionarii tenentur assistere Episcopo solemniter celebranti, aut alia Pontificalia exercenti, & in primis prima Dignitas cum pluviali, & duæ alie Dignitates, vel Canonici præter Diaconum, & Subdiaconum; *ibid. num. 31. ad 34.*

Talis prima Dignitas licet unica, seu dignior in casu, quo recuset Episcopo assistere, cogenda est poenis, & Censuris Ecclesiasticis, & assistentia præstanda est in habitu choralis tantum; *ibid. num. 35. ad 37.*

Con.

Consuetudo, ut Dignitates & Canonici Mitram, Gremiale, & Thuribulum, ac simile ministrent Episcopo, servanda est; & sive celebret, sive Divinis assistat, si Ordinarius sit, debetur assistentia duorum Canoniorum ex num. Diaconorum, ubi præbende distinctæ; iique, & non Presbyter assistens, debent elevare fimbrias pluvialis; *ibid. num. 38. ad 41.*

Canonici iidem assistere debent Episcopo, quando facit Ordinationes, sive faciat cum Missa solemnem, sive privata; ei tamen non est assistendum, dum accedit ad Ecclesiam, nisi quando est paratus cum Pluviali, & Mitra; nec Assistentes tenentur ei ponere, & deponere Birretum, sicut tenentur ad Mitram; *ibid. num. 42. ad 44.*

Canonici tenentur, & cogi possunt ab Episcopo, ut sibi ministrent, & inserviant etiam in quibuscumque Civitatis Ecclesiis, dum ad publicas, vel solennes Episcopales functiones exercendas eum ire contigerit, non tamen extra Civitatem, & dummodo Cathedralis Chorus non destituatur servitio debito; *ibid. num. 45. & 46.*

Non tamen possunt Canonici cogi ad assistendum Episcopo, si accesserit ad alias Ecclesias ad celebrandum private; immo sic nec etiam tenetur in Cathedrali, & si assistant non gaudent distributionibus, excepta tamen legitima consuetudine ad utrumque servanda; *ibid. num. 47. ad 50. & num. 60. 61.*

Canonici Cathedralis, si adsint, debent inservire Episcopo Pontificalia exercenti, & non alii inferiores, etiam in Collegiata, & Parochiali, & quacumque alia intra Diocesim; *ibid. num. 51. ad 53.* Vide tamen etiam verb. *Assistentia num. 25.*

Canonici tenentur assistere suffraganeo, quando nomine proprii Episcopi functiones Pontificales exercet; ei tamen duorum Canoniorum assistentia ultra Diaconum, & Subdiaconum non debetur, nisi adsit antiqua ad id consuetudo; *ibid. num. 54. ad 57.*

Quando Episcopus suffraganeus solemniter celebrat, facit Ordinationes, Consecrationes, vel alias similes functiones pro Ordinario, illi tantum debent accipere paramenta, qui sunt necessarii in Ministerio; *ibid. num. 58.*

Canonici Diaconi assistentes non tenentur, imo non debent inservire Archiepiscopo de Burga, seu Candela, sed ea administranda est per Capellanum, & non possunt cogi Canonici ad inserviendum Archiepiscopo in Mis-

sis privatis præter consuetudinem, juxta quam inservientes quotidianas distributiones non amittunt; *ibid. num. 59. ad 61.*

Quænam assistentia facienda sit a Canonici Episcopo Conciones habenti; *ibid. num. 62.*

Varia adducuntur decreta assistentiam Episcopo debitam spectantia; *ibid. num. 73.*

Fas est Episcopo adungere suo servitio duos Canonicos Cathedralis, vel Collegiatarum; *ibid. num. 64.*

Tenentur Canonico Episcopo inservire in Monasterio Diaconi, vel Subdiaconi; *ibid. num. 65.*

Tenentur ei assistere etiam si in Cathedrali præsens sit divinis Officiis in Cappa; *ib. num. 66.*

Ministerium, & Officium a Canonici præstandum Episcopo multifariam determinant Varie Resolutiones Sac. Rit. Congregat. *ibid. num. 68.*

CANONICI quoad præcedentiam, & præminentiam.

Canonicus Ecclesiæ Collegiatæ Urbis Romæ dignior est Canonico Cathedralis alterius Civitatis, etiam si Cathedralis Capitulum sit exemptum; Vide verb. *Canonicus art. 7. num. 1.*

Canonici Cathedralis in omnibus, & per omnia sunt præferendi Magistratui seculari, quando non est de perpetuis, & majoribus, & Concionator debet ipsos prius salutare, quam Magistratum, & ubique prius thurificandi, ubi talis est consuetudo; at extra Ecclesiam nulla pollent jurisdictione, & cedere debent &c. *ibid. num. 2. ad 4.*

Canonici Cathedralis omnibus aliis præcedunt, non obstante contraria consuetudine, etiam in sua Collegiata, *ibid. num. 5. 6. & 7.*

Imo Canonici Cathedralis præcedunt Canonici Collegiatæ etiam in associandis funeribus defunctorum propriæ ipsius Collegiatæ Parochiæ, de quo tamen plenius in art. seq. *ibid. num. 8. & 9.*

Canonici Cathedralis, & Collegiatæ, & alii Clerici seculares semper præcedere debent Regularibus, etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis, *ibid. num. 10.*

Canonici, & Presbyteri Ecclesiæ Cathedralis debent præcedere omnibus Curatis Parochialium Ecclesiarum in omnibus Processionibus, etiam in propriis ipsorum Curatorum Ecclesiis, *ibid. num. 11. & 12.*

Limitatur, ac temperatur Sententia Augusti.

- floris; *ibid. in nov. add. num. 5., & seqq.*
- Canonici Cathedralis, si ob intemperiem aeris resideant in alia Ecclesia, Rector illius debet sedere post Canonicos supra Mansionarios, & reliquos Presbyteros, & si fuerit Protototarius, præcedit Canonicis uti singulis, non autem Capitulariter; *ib. n. 13.*
- Canonici Cathedralis in Ecclesia Parochiali dignior locus debetur immediate post Episcopum; & post Canonicos sedere debet Rector; *ib. n. 14.*
- Canonici Collegiatarum Ecclesiarum præcedere debent omnibus Rectoribus, Curatis, Plebanis, ac Presbyteris Ecclesiarum Parochialium in publicis Processionibus, & functionibus etiam Synodalibus; *ib. num. 15. ad 17.*
- Canonici tamen tamquam singuli incidentes, non habent præcedentiam supra Curatos, sed capitulariter, & processionaliter procedentes præferuntur Abbatibus benedictis, & extra Ecclesiam Canonicis præcedit Prælati utriusque Signaturæ Referendarius; *ibid. num. 18. 19. & 20.*
- Canonicus prius factus debet præcedere aliis post ipsum admissis, etiam si sint Doctores; & ubique Canonici Cathedralis licet non Doctores, præferendi sunt Presbyteris non Canonicis, esto sint Doctores; *ibid. num. 21. & 22.*
- Canonicus Presbyter præcedit Canonico antiquiori non Presbytero; & si omnes Presbyteri, præcedunt inter se secundum suam receptionem: at ubi Præbendæ sunt distinctæ, præcedendum juxta ordinem præbendarum, *ib. n. 23. ad 26. & n. 63. & seqq.*
- Canonici Ordinis Diaconalis in Minoribus, vel Diaconali Ordine constituti, ubi Præbendæ sunt distinctæ, præcedere debent Canonicis Ordinis Subdiaconalis, quamvis Presbyteris, & inde quædam ad rem de Coadjutore; *ib. n. 27. ad 30.*
- Canonicus Diaconus, si promoveatur ad Sacerdotium, non recuperat Præcedentiam, quam prius cesserat Canonico Presbytero post sessionem posteriori; *ibid. num. 31.*
- In Processionibus, quæ sunt cum interuentu Capituli Cathedralis, Præcedentia debetur Beneficiatis ejusdem supra Parochos; *ibid. num. 32.*
- Præcedentia, quæ debetur Parochis, & Curatis perpetuis, eadem debetur Parochis, & Curatis amovibilibus ad nutum; *ibid. num. 33.*
- Dignitatibus, & Canonicis Cathedralibus convenit distinctio, tam quoad qualitatem paramentorum, quam quoad locum se parandi in Missis, & in Processionibus quo ad paramenta iis conquiri non debent Canonici Collegiatarum; *ib. num. 34. & 35.*
- Canonici non possunt in celebratione Missæ uti Palmatoria, vulgo Bugia, & digniores debent sedere in sedibus vicinioribus Sedi Episcopali; *ib. n. 36. & 37.*
- Canonicus celebrans ratione paramentorum, & officii debet habere primum locum, & primam sedem Chori supra Dignitates, & Canonicos, & Hebdomadarius supra omnes Dignitates, & Canonicos; *ibid. num. 38. & 39.*
- Canonicus primus, vel prima Dignitas, qui digniorem locum habet in Capitulo, præferendus est cæteris in Processionibus, & parati præcedunt Vicario Generali, non obstante contrarietate in contrarium; secus autem si non parati, vel si etiam Vicarius sit paratus; *ibid. num. 40. ad 42.*
- Canonicus, qui est Vicarius Generalis, si uti Vicarius sedeat, præcedit omnibus Canonicis, & Dignitatibus, sed non lucratur distributiones; *ibid. num. 44. & 45.*
- Canonici, & Dignitates præcedunt Vicario Capitulari Canonico, si, ut lucratur distributiones, voluerit Choro interesse, quod si illas lucrari noluerit, tunc debet præcedere omnes, excepta prima Dignitate post Pontificalem; unde non potest occupare Sedem Archidiaconi in Ecclesia, sed debet sedere in alia portatili; *ibid. num. 47. ad 48.*
- Vicarius Foraneus ratione sui Vicariatus nullam in quavis functione, & loco habet præcedentiam super alias Dignitates, & Canonicos antiquiores; *ib. n. 49. & 50.*
- Canonicus, vel Dignitas factus Episcopus, cum retentione Canonicatus, vel Dignitatis, debet præcedere omnibus aliis Canonicis, & Dignitatibus etiam ipso antiquioribus; ut quoque Canonicus qui sit Episcopus Titularis; *ib. n. 51. & 52.*
- Canonicus, qui permutavit Canonicatum, si permutatio effectum habere non potuit, & redierit ad suum Canonicatum absque onere, in pristinum ponendus; at qui dimisit, & alium in eadem Ecclesia impetravit, locum ultimi acquirit, & prioris deperdit; *ibid. num. 53. & 54.*
- Licet Canonicatus sit de Jurepatronatus, debet eum obtinens præcedere tamquam verus Canonicus omnibus aliis, qui post illum obtinuerunt Canonicatum, *ib. n. 55.*

Canonicis Collegiatarum Urbis præsentibus translatione pensionis, haud satisfactum est Indulto quoad præsentiam Ordinarii, vel Canonici Metropolitanarum Ecclesiarum, & Cathedralium Ecclesiarum, *ibid. num. 56. & seqq.*

CANONICI quoad perceptionem Sacramentorum, & quoad funera, & Sepulturam.

Canonicus Ecclesiæ Cathedralis carentis Canonica, sive ædibus Canonicalibus, habens domicilium, & actu habitans intra fines alterius Parochiæ, tenetur in infirmitate recipere Sacramenta a Parocho Domicilii. Vide verb. *Canonicus art. 8. numer. 1. & 2.*

Circa hanc conclusionem Varia, vide *ibid. n. 16. & seqq.*

Canonici ad funera intervenientes, si sint Ecclesiæ Cathedralis, præcedunt, nedum proprio Parocho Defuncti, etiamsi stola induto; sed etiam præcedunt Canonicis Collegiatarum etiam in associandis funeribus defunctorum propriæ ipsius Collegiatarum Parochiæ: Si autem sint Collegiatarum, præcedunt propriis Parochis Defunctorum, *ibid. num. 3. & 4.*

Canonici Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatarum, non possunt sociare Cadavera ex alienis Parochiis sine proprio Parocho, & ad hunc, non autem ad illos spectat Officia peragere super cadavera, nec ea levare licet irrequisito ipso, *ibid. num. 5. ad 9.*

Capitulum non vocatum non potest, invitis heredibus, lucrandi stipendii causa, funeribus interesse, & Canonici Cathedralis decedentes non electi sibi sepultura, ubi debeant sepeliri, *ibid. num. 10. ad 13.*

Pro sepultura Canonicorum Cathedralium debetur quarta funeralis Parocho Domicilii, non vero Parocho Cathedralis, neque Parocho Parochiæ, ubi adest sepulcrum suorum Majorum, & assignatur quando Curatus, & Sacrista Cathedralis præcedant Parocho defuncti, *ibid. num. 14. & 15.*

Sententia Sac. Congregationis Rituum est, ut Canonici etiam habentes domicilium in aliena Parochia sepeliendi sint in Ecclesiâ Cathedrali, solutis tamen juribus Parochialibus Parocho domicilii *ibid. num. 19. & 20.*

CANONICUM Theologum, Pœnitentiarium, Protonotarium, & Jubilatum, varia concernentia.

Canonicus Theologus ubi deputandus, & quæ Præbenda ei assignanda? Vide verb. *Canonicus art. 9. num. 1.*

Canonici Theologi deputatio non fit in Ecclesiis Cathedralibus Regularibus, ubi Præbendæ non sunt distinctæ, nec Ecclesiæ numeratæ; nec ei in vim unionis factæ ab Episcopo de Præbenda vacatura competit Jus adversus Canonicatum vacatum per Resignationem, *ibid. num. & 3.*

Præbenda erecta, & deputata pro Theologo a sequenti Canonico optari non potest, nec Theologus admittendus ad jus optandi, *ibid. num. 4. ad 6.*

Canonicus tamen Theologus, qui resignavit in manibus Ordinarii Præbendam Theologalem, potest obtinere mediante optione pinguorem Præbendam cum retentione sui Stalli in Choro, *ibid. num. 7.*

Canonicus Theologus, stante consuetudine, ut per quemlibet Canonicum habentem Præbendam Canonicatui annexam obtineatur una ex Dignitatibus in eadem Ecclesiâ solum quamdam præcedentiam habente, eam obtinere potest, *ibid. num. 8.*

Per deputationem Præbendæ primo vacaturæ in Theologalem qualis comprehendatur, & ad quem spectet electio personæ ad huiusmodi Præbendam, *ibid. num. 9. ad 15.*

Canonicus Theologus, ad quod factum est doctoratus in Jure Canonico, quadraginta saltem quotannis Lectiones publicæ in Ecclesiâ habere tenetur per se ipsum, vel per alios idoneos; immo compelli potest, ut per se si non legitime impediatur muneri suo satisfaciatur; & etiam assignatur qualiter ad id teneatur, si diuturnum adsit impedimentum, si senio confectus, aut Jubilatus &c. *ibid. num. 16. ad 20.*

Dato, quod Canonicus Theologus nolit ullo modo legere, potest Episcopus illum cogere comminationibus pœnarum, sequestrationibus fructuum, & perseverante contumaciâ etiam ad privationem devenire, non servato temporum intervallo a Trid. præscripto, *ibid. num. 21. & 22.*

Cum Præbenda Theologalis vacat, dari debet in Commendam Canonico idoneo ejusdem Capituli, donec Titularis provideatur, alias poterit Episcopus applicare fructus aliqui

cui personæ extra Capitulum, quæ suppleat munus legendi, & innuitur, ex quibus eligi debeat, *ib. n. 23. ad 25.*

Canonicus Theologus gaudet vacatione a lectione Sacræ Scripturæ in diebus, & temporibus, quibus gaudent Doctores Universitatum, & assignantur; at tempus, locus, & materia Script. Sacr. remittitur arbitrio Ordinarii *ib. num. 26. ad 30.*

Non potest Canonicus Theologus se eximere ab explanatione Scripturæ prætextu, quod non habeat auditores; non tenetur, si Antecessores nunquam legerint, ex quo non adesset necessitas, *ib. n. 31. & 32.*

Ad lectionem Sacræ Scripturæ in Cathedrali tenentur accedere Canonici, & cæteri Presbyteri ipsius Ecclesiæ Cathedralis, & possunt compelli ab Episcopo, ut de facto ad Concionem sub privatione distributionum illius diei, *ib. n. 33. & 34.*

Ad interessendum autem lectioni, seu conferentiæ Casuum Conscientiæ possunt solum compelli Canonici, alique Presbyteri, qui sunt Parochi, vel Confessarii; Regulares vero nullatenus ad id cogi possunt, nisi sint Parochi, imo tunc ad omnia cogi possunt, ad quæ tenentur Curati sæculares; cogi tamen non possunt ad assistendum Divinis in Cathedrali, *ib. nu. 35. ad 40.*

Canonicus Theologo die, quæ legit, licet Choro non interfit, debentur distributiones pro tota die, & etiam emolumenta quæcumque personaliter interessentibus dari solita; non censetur tamen præsens Matutino, ubi dicitur pro die sequenti in vespere præcedente, *ib. n. 41. ad 42.*

Canonicus Theologus petita & obtenta licentia a Capitulo potest concionari per alium; Vide verb. Prædicator n. 110. & 111. Debet sedere in loco sui Canonicatus; Vide hic n. 44.

Pœnitentiarius Canonicus in omnibus Ecclesiis Cathedralibus, ubi id commode fieri potest, instituendus, qui sit Magister, aut Doctor, seu Licentiatus in Theologia, vel Jure Canonico; non nomine, sed re, aliter alius est deputandus; *ib. n. 45. ad 47.*

Quando autem Doctores, & Licentiati in jure Canonico, vel Theologia apti non inveniuntur, quid agendum, *ibid. num. 48. & 49.*

Canonicus Pœnitentiarius debet esse in ætate 40. annorum; hujus tamen defectus non obstat, si sit aptus, nec aptior in loco reperiatur, *ibid. num. 50. & 51.*

Canonici Pœnitentarii institutio est faciendæ tantum in Cathedralibus, & institutio, ac electio ad solum Episcopum absque consensu Capituli spectat, quando Præbenda non vacat in mense Apostolico, vel non adest alia reservatio, seu affectio, *ibid. num. 52. 53. & 54.*

Pœnitentia vacans sede Episcopali vacante, non potest provideri a Capitulo, quamvis collatio Præbendarum sit communis Episcopi, & Capituli, vel etiam solius Capituli, sed pertinet ad Papam, etiam seclusa reservatione, & non est reservanda futuro Episcopo, *ib. n. 55. & 56.*

Capitulum non potest se intromittere in electione Pœnitentarii, quamvis Episcopus sit absens, sed ipse poterit, ubicumque fuerit, eligere Pœnitentarium, *ibid. num. 57. & 58.*

Quamvis electio Pœnitentarii quandocumque faciendæ spectet ad solum Episcopum, vel eo absente, ad suum Vicarium ad hoc specialiter delegatum absque consensu Capituli, collatio tamen Præbendæ unitæ Officio Pœnitentarii ab illis fieri debet, ad quos antea spectabat, *ib. num. 59.*

Præbenda Officio Pœnitentarii unienda debet esse integra, & Canonialis. Et si fructus omnes in distributionibus quotidianis consistere, tunc distributiones habebuntur pro Præbenda, *ibid. num. 60. & 61.*

Non potest Episcopus primam Præbendam vacantem assignare pro Pœnitentario, quamvis in loco videretur magis necessarius, sed prius debet erigi Theologalis; quod si alicubi e contra expediens magis judicetur, adeunda est Sedes Apostolica, *ibid. num. 62. & 63.*

Canonicatus Pœnitentialis non potest optari, nec ipse potest aliam Præbendam optare, potest tamen Pœnitentaria resignari etiam in favorem alterius, dummodo habeat requisita, *ibid. n. 64. & 65.*

Pœnitentialis Præbendæ erectio non habet locum in ea, quæ vigore statuti a sequenti Canonico optatur, sed illa Præbenda, quam dimiserit Canonicus, qui novissime optat, huic muneri affecta, & unita remanet, *ib. num. 66.*

Pœnitentiarius eo ipso, quod est institutus, habet a Jure, & Concilio facultatem audiendi Confessiones, & est veluti Parochus totius Diocesis, eique quilibet confiteri potest, & satisfacere præcepto, *ibid. num. 67. & 68.*

Pœnitentiarius institutus pro audiendis Confessionibus unius Diœcesis, non potest audire in alia etiam habentium Bullam, vel licentiam sui Parochi; nec potest suam auctoritatem delegare, nec potest in casus expresse ab Episcopo sibi reservatos, *ibid. num. 69. ad 75.*

Pœnitentiarius tenetur integras Confessiones audire, non autem solos casus reservatos; & si renuerit, poterit ab Episcopo puniri; imo etiam non vocatus tenetur Sedi confessionali ab Episcopo assignatæ Festis solemnioribus, quæ assignantur, *ibid. num. 73. ad 76.*

Non debet tamen Pœnitentiarius tenere in manu Virgam, seu bacchetram, sicut in Urbe; Nec potest cogi ab Episcopo ad sedem Confessionalem, si non adiut qui sua opera uti velint: nec ad maiorem residentiam, quam alii Canonici; Dummodo tamen non absit tempore, quo frequentius pœnitentes accedunt, & Festis solemnibus, quæ assignantur, *ibid. num. 77. & 78.*

Pœnitentiarius quando habendus sit pro præsentem in Choro, vel non, proponitur, *ibid. num. 79. ad 82.*

Canonicus Pœnitentiarius non præcedit aliis Canonici, non obstante contraria consuetudine, & is approbatus, ac in possessionem immixtus a Delegato Apostolico potest audire Confessiones absque Ordinario: non potest tamen esse Vicarius Generalis, nisi sit raræ opinionis, *ibid. num. 83. ad 85.*

Canonicus Pœnitentiarius non admittendus in Confessarium Monialium, nisi utrique muneri satisfacere queat, *ibid. num. 86.*

Hodie tamen quo ad Canonicum Theologum, & Pœnitentiarium attendenda est novissima Constitutio Benedicti XIII. incip. *Pastoralis*, quæ affertur; & juxta ipsam per concursum eligi debent, *ibidem numer. 87. ad 89.*

Vide plura ad interpretationem Constitutionis San. Mem. Benedicti XIII. quæ incipit *Pastoralis*, quæque est super electione Canonicatum Theologalium, & Institutione Canonici Pœnitentarii, *ibid. num. 112. & seqq.*

Protonotarius Apostolicus non potest in functionibus, & aliis actibus publicis sibi tamquam Canonico competentibus uti Habitu Protonotarii, sed suo Habitu Canonicali, bene vero non competentibus tamquam Canonico; & si cum Habitu Protonotarii

interfit Choro, non lucratur fructus, & distributiones sui Canoniciatus, non obstante consensu, & concordia Capituli, & reputatur tamquam extraneus, *ibid. num. 90. ad 95.*

Possunt tamen Dignitates, & Canonici Protonotarii in Ecclesia uti subтана violacea, dummodo in reliquis gerant Habitum similem, & æqualem aliis Canonici, *ibid. num. 96. & 97.*

Protonotarius, si sit prima Dignitas, potest in Choro deferre Rocchetto cum Mantelletto, si vero non sit prima Dignitas, sedere debet in suo Stallo cum suo Habitu Canonicali, *ibid. num. 98.*

Protonotarius utens Habitu Protonotarii, & Prælati, etiam si non sit prima Dignitas, debet præcedere Archidiacono primæ Dignitatis, dummodo tunc non lucratur Distributiones quotidianas; at eo uti non potest in Processionibus, & in aliis actibus publicis, in quibus cum Capitulo intervenit, *ibid. num. 99. & 100.*

Indultum Jubilationis, quod est Ecclesiæ odiosum, ideo parce concedendum non constituto de laudabili servitio Ecclesiæ per 40. annos post Clericatum præstito, ac de aliqua commiserationis causa, quæ una cum laudabili servitio concurrere debet, non solet, neque debet concedi; & concedendum non a Capitulo, sed a Sacr. Congr. *ibid. nu. 102. ad 103.*

Concesso legitime alicui Canonico a Sacra Congreg. Indulto Jubilationis, talis Canonicus Jubilatus debet participare de distributionibus instar aliorum, & etiam ea, quæ proveniunt ex emolumentis Processionum, Anniversariorum, & aliorum; Dummodo Testatorum voluntas non obstat, *ibid. nu. 104. ad 107.*

Indultum Jubilationis quantumcumque amplum non comprehendit Anniversaria non fixa, & pro solis vere & corporaliter interestibus, a Testatore relicta, nisi in Indulto sit expressa voluntas Papæ Testatoris mentis clare derogantis, & etiam talia Anniversaria Indultario explicite indulgentis; at alia participantur, etiam si non interfuit, & onera Missarum pro rata non adimpleat, *ibid. num. 108. & 109.*

Canonici Jubilati non tenentur, neque per se ipsos, neque per alios Missam Conventualem per turnum celebrare; nec potest Episcopus statuere, ne eis debeantur distributiones extraordinariæ, quæ ob absentiam, vel vacationem.

tionem Canoniorum interessentibus accrescant, *ibid. num. 110. & 111.*

Quoad ea, quæ concernunt Coadjutorias, Canonicos Coadjutores, & Coadjutos.

Coadjutoria cur adinventæ, & etiam contra dispositionem Tridentini permittitur? Vide verb. *Canonicatus art. 10. num. 1 ad 6.*

Ut excludatur votum captandæ mortis, super quo est fundata reprobatio Expectativarum, pro obtinenda Coadjutoria exigitur requisitio, & consensus Coadjuti adnotandus in libris publicis Cameræ, vel Cancellariæ, imo requiritur etiam consensus Capituli a majori parte datus, & insuper litteræ Commendatitiæ Episcopi, vel Capituli de qualitatibus Coadjutoris, & indigentia Ecclesiæ, *ib. num. 7. ad 10.*

Consensum Capituli in gratia Coadjutoria cum futura Successione, non ex aliqua necessitate, sed ex superabundanti Papa exquirere solet; *ibid. num. 71.*

Imo necessarius nec est consensus Capituli, tametsi jus eligendi, & quidem in omnibus mensibus, spectet ad ipsum Capitulum, *ibid. num. 72. & 73.*

Num sit necessarius consensus Patroni Laici pro gratia Coadjutoria cum futura Successione, *ibid. num. 74.*

Litteræ Commendatitiæ Episcopi non sunt de forma Coadjutoria cum futura Successione, *ibid. num. 75.*

Coadjutor, vivente Coadjuto, non est vere Canonicus, sed dicitur fictus Canonicus, & Beneficiatus, & post omnes sedere debet, non obstante statuto in contrarium disponente, *ibid. num. 11. ad 15.*

Excipiuntur tamen Coadjutores Dignitatum, qui idem prorsus Stallum obtinere debent, quod obtinerent sui Coadjuti, si præsentessent, & præcedunt Canonicis, & Dignitatibus inferioribus, *ibid. num. 16.*

Coadjutor in absentia Coadjuti præcedere debet Curatis, Plebanis, & Prioribus Ecclesiarum Parochialium, sicuti præcedunt veri Canonici, *ibid. nu. 17.*

Coadjutor, vivente Coadjuto, stante divisione Canonicatum in Ecclesia Cathedrali in Ordines subdiaconales &c. si sit Coadjutor Canonici Presbyteri, installandus est ultimo loco in Ordine Presbyterali, & præcedentiam acquirit super inferiorem Ordinem, quamvis Coadjutor non sit Sacerdos, & et-

iam eo præsentem, & per se ipsum inserviente; nec non assignatur plene differentia inter Coadjutores Dignitatum & Coadjutores Canonicorum, *ibid. num. 18. ad 21.*

Coadjutores ex forma Coadjutoria extra suam Ecclesiam, & sine Capitulo nullam habent prærogativam, ac si non essent Coadjutores, *ibid. num. 22. & 23.*

Coadjutor debet habere locum capite possessionis post mortem Coadjuti, & non locum possessionis capite eo vivente, quamvis accederet ad annos 20. *ibid. n. 24. ad 26.*

At vero si suscepit possessionem Canonicatus, vivente Coadjuto, ex tunc pro tempore, quando venerit casus cessationis Coadjutoria, non indiget nova possessione post mortem Coadjuti, si fuit capta capitulariter, *ibid. num. 27. & 28.*

Coadjutori debetur præcedentia supra alios Canonicos non a die capite possessionis Coadjutoria cum futura Successione, sed a die apprehensæ possessionis per obitum coadjuti, *ibid. num. 76.*

Quamvis gratia contineat clausulam *ex nunc prout ex tunc* contra ac sentire videtur Auctor *num. 27. Vide ibid. loc. cit.*

Quid in gratia Coadjutoria cum futura Successione operetur clausula: *Etiamsi actu nunc, vel modo præmissa, vel alio quovis modo actu vacet: ibid. num. 77.*

Coadjutor gaudet regula de annali, & trienniali possessione, etiamsi non sit ei data nova possessio post mortem Coadjuti, si per annum &c. post mortem Coadjuti continuaverit in possessione, *ibid. nu. 29.*

Coadjutor tenetur residere, & Divinis inservire, etiam in casu, quo Coadjutus propter infirmitatem, vel legitime impeditus non teneretur alioquin residere; Potest tamen gaudere de mensibus datis causa recreationis, & traditur servandus modus, *ibid. num. 31. & 32.*

Coadjutor tenetur celebrare Missas, quas vigore testamenti, & institutionis Capellania ipse Coadjutus celebrare tenetur, quando Coadjutus est legitime impeditus; & inde consecraria adducuntur, *ibid. num. 33. ad 36.*

Quamvis Coadjutor non sit in Sacris constitutus, potest omnia, & singula facere, & exercere, quæ sine paramentis Sacris cum Cappa, & Cotta, facere potest Coadjutus, si præsens esset, *ibid. num. 37.*

Coadjutor lucratur Distributiones quotidianas, absente Coadjuto ad ipsius Coadjuti

utilitatem; quo infirmo vel impedito adhuc eas lucratur etiam si Horis Canonicis non intersit, si ex forma, seu Litteris Coadjutoris ipse Coadjutor nunquam teneatur Horis Canonicis interesse; *ib. n. 38.*

Tres sunt causae legitimae, quarum aliqua interveniente tam Coadjutor, quam Coadjutor lucrantur distributiones, non obstante absentia, & assignantur; *ibid. numer. 39. & 40.*

Si vero ex Litteris Coadjutoris appareat Coadjutor non eximi totaliter a residentia, quando habilis sit, & quando Coadjutor est absens, tunc Coadjutor tenetur inservire per se, ut lucratur distributiones; quo infirmo, vel impedito, si Coadjutor non resideat, non debentur ei distributiones quotidianae, & puniatur in ipsis damnum; *ib. numer. 41. & 42.*

Coadjutor non potest lucrari distributiones quotidianas, quando Coadjutor est praesens; nec lucratur, quae dantur Canonicis, & Praebendis propriis Ecclesiae, nisi quando celebrat pro ipso Coadjuto; *ib. numer. 43. & 44.*

Coadjutor datus Canonice non ordinato ad formam statuti requirentis certum Ordinem in Canonicis sub poena amissionis ejusdem partis fructuum, non lucratur hujusmodi fructus pro Coadjuto, quamvis ipse Coadjutor esset ordinatus ad formam dicti statuti; *ibid. numer. 45.*

Coadjutor inserviens non potest lucrari fructus Praebendae pro Praebendato Coadjuto pro eo tempore, quo dictus Coadjutor culpabilis repertus mansit carceratus; & annotatur ad quid, & qualiter obstat, vel non, si sit excommunicatus; *ibid. numer. 46. ad 49.*

Coadjutor potest uti privilegiis concessis veris Canonicis optandi Beneficia, ad utilitatem tamen, & commoditatem Coadjuti, & in Processionibus, si simul sit Rector, adhuc incedere potest sub Cruce Canonico-rum; *ibid. n. 50. & 51.*

Coadjutor, & Coadjutor possunt simul in habitu Canonicali interesse in Processionibus, & Missarum solemnibus, Coadjutor in loco sibi debito, & Coadjutor post omnes Canonicos; *ib. n. 52.*

Coadjutor non tenetur ad onera Canonico-rum juniorum, licet teneatur ad onera sui Coadjuti, nec tenetur tempore concessio-nis Coadjutoriae habere Ordinem Presbyterialem, licet statuto Ecclesiae id cautum fuerit, sed sufficit habere Clericalem, & le-

TOM. X.

gitimam aetatem ad Ordinem requisitam; *ibid. numer. 53. & 54.*

Coadjutor non potest esse Index Apostolicus, seu Delegatus Papae, nec designari Index Synodalis, non tenetur tamen ad Fidei professionem, nisi dum fuerit successioni locus, nec ad Officium Canonicum recitandum, sed Proprietarius; *ib. n. 55. ad 60.*

Coadjutor consequi non potest fructus ex Beneficio Coadjuti; Imo lucratur etiam distributiones quotidianas absente Coadjuto ad utilitatem ipsius Coadjuti; *ib. n. 61. & 62.*

Coadjutor non potest gaudere privilegiis & indulgentiis de percipiendis fructibus in absentia, puta ratione studii, aut Lecturae in alia Universitate, quibus Coadjutor gaudere potest; in ingressu tamen non tenetur Fabricae solvere, quod est conventum solvi per Canonicos de novo ingressos; *ibid. numer. 63. & 64.*

Coadjutor non potest exercere Officia, ad quae Coadjutor electus est, ei tamen Canonici tenentur inservire, & ministrare, prout tenerentur inservire Coadjuto in omnibus functionibus Canonicalibus; *ib. numer. 65. & 66.*

Coadjutor non potest ordinari ad Titulum Coadjutoriae; nec est comprehensus in statuto, quod ex aliqua causa jubitare facit Canonicos, nec etiam Coadjuto absente potest Capitulis interesse, vel votum dare, nec Officium antianitatis exercere, nisi in Litteris Apostolicis expresse concedantur; *ibid. numer. 67. 68. & 69.*

Varia in supplementum de Canonicis.

Non licet novum Habitum, sive signum Canonicis Cathedralis Ecclesiae absque Sedis Apostolicae auctoritate assumi; nec deferri possunt Almutiae nisi incedendo collegialiter una cum Capitulo; Vide verb. *Canonicatus art. 11. n. 1. & 2.*

Canonici Cathedralis non sunt in Dignitate Ecclesiastica constituti, nisi late sumpro vocabulo, sed dicuntur Clerici primi Ordinis; sunt tamen personae in Dignitate constitutae ad hoc ut possit coram eis fieri translatio Pensionis; *ibid. numer. 3.*

Collegiata simplex praecedat omnibus Ecclesiis simplicibus, & quae tantum Parochiales sunt, & Canonici Collegiatae de Jure Insignis praeferrantur Canonicis Collegiatae, quae est Insignis per Indultum de recenti; *ibid. numer. 4. ad 6.*

Q

Ca.

Canonicus Collegiatæ, quamvis peritissimus Doctor, eligi non potest in Judicem Synodalem, & Canonicus celebrans in Collegiata non tenetur facere reverentiam Vicario Generali præfenti in fine Missæ ante benedictionem; *ib. nu. 7. & 8.*

Canonicorum ad privationem potest procedere Episcopus sine Adjunctis ex Causa, quod Ordines suis Præbendis annexos non susceperint. Si tamen contra Pœnitentiarium non residentem velit ad privationem procedere, servare tenetur præscriptum a Trident. & Canonici ab eo ad Palatium vocati, ire tenentur, secus si a Vicario; *ibid. num. 9. ad 11.*

Canonici Cathedralis, & Collegiatæ debent retinere Tabellam horariam, & Officia Divina persolvere statutis horis, & ad id possunt cogi: Episcopum; ut etiam ad discendum Cantum Gregor. *ibid. num. 12. & 13.*

Canonici abesse volentes extra Dioecesim tenentur semper petere licentiam ab Episcopo, quæ denegari non potest, si honeste, & rationabiliter petatur: & absens de licentia Sacre Cong. cum clausula: *Dimissa vestra parte fructuum*, dimittit tertiam, quæ superest, detracta pensione; *ibid. num. 14. 15. & 16.*

Contra enim Canonicos non residentes, ultra amissionem distributionum quotidianarum, potest Episcopus procedere per multas pecuniarias; *ibid. art. 5. num. 102.*

Canonicatum erigere Episcopus non potest sine consensu Capituli: si tamen irrationabiliter negetur, superior supplet; nec etiam potest Episcopus auctoritate ordinaria creare Canonicos supranumerarios absque consensu Capituli, & Canonicorum; *ibid. art. 11. num. 17. ad 19.*

Canonicus supranumerarius neque ad futuram Præbendam creari potest; & edicitur de supranumerario ex mandato Papæ, ac supranumerarii explicantur; *ib. n. 20. ad 22.*

Si Canonicus supranumerarius fuit admissus per Capitulum simpliciter sine præservatione suorum Jurium, quotidianas lucratur distributiones; ac innuitur ætas de supranumerariis, ex privilegio Apostol. receptis: itemque datur posse permitti, quod Canonici deputent in Patochum Canonicum supranumerarium; *ibidem nu. 23. ad 25.*

Quid sit Mediaria, quid Tertiaria Canonicorum, & quando concedatur; Vide *ibid. art. 5. num. 103.*

Varia resolutionum Sac. Congregationis

Concilii capita referuntur, quibus norma datur assistentiæ, quam Canonici Episcopo debent præstare; *ib. art. 5. num. 104.*

Et variz pariter afferuntur ejus Sac. Congregationis resolutiones, quæ attendi debent a Coadjutoris, & Coadjutoribus; *ibid. art. 5. num. 105. loco cit.*

Canonici & Dignitates ubique ad psallendum tenentur, non obstante qualibet consuetudine, aut præsumptis privilegiis; *ibid. art. 5. nu. 106.*

Erectio novi Canonicatus est subreptitia, si Summo Pontifici non fuerit expressum Statutum prohibens augeri numerum Canonice; *ibid. num. 27. & 28.*

Canonici novæ erectionis an & quando participant proventus Capituli, & an & quomodo teneantur ad onera Capituli; & Quanam præcedentia debeatur Canonici secundæ erectionis; *ibid. n. 29. ad fin. artic.*

CANONICI REGULARES.

Canonici Regulares Lateranenses, & SS. Salvatoris declarantur incapaces obtinendi Beneficia Sæcularia. Vide verb. *Canonici Regulares num. 1.*

Provisi de Beneficiis non possunt a Claustris discedere; *ibidem num. 2. ad 4.*

Alia ad Canonicos Regulares spectantia Vide *ibid. a num. 5. ad 13.*

CANONIZATIO Sanctorum; Vide verb. *Veneratio Sanctorum per tot.*

CANTIONES.

Cantiones obscenæ & inhonestæ quando sint peccata venialia, & quando mortalia? Vide verb. *Luxuria num. 86. & 87.*

Cantiones vulgari sermone non sunt canendæ in Festo Corporis Christi; Vide verb. *Processio num. 52.*

Ne canatur Musica lingua vernacula, quantumvis cantiunculæ, & verba spiritalia sint, Episcopus prohibere potest, non obstante quacumque in contrarium consuetudine; Vide verb. *Beneficia art. 5. n. 41.*

CAPELLA.

Capella, & Capellania ad invicem conferuntur, quidque sint, discribitur, ac variz assignantur acceptiones; Vide verb. *Capella num. 1. ad 15.*

Erymologia Vocabuli *Capella*, & quoniam tempore usurpari illud caperit, *ibid. num. 76.*

Capella constructa pro celebratione Missarum debet sufficienter dotari a Patrono, aliter non acquirit Juspatronatus, & si non sit sufficienter dotata, refertur qualiter procedi valeat; *ib. n. 16. & 17.*

Præceptum de augenda, vel constituenda dote sub poena privationis Juspatronatus, & *Capellæ*, potest quoque fieri Patrono, etiam si in fundatione fuerit scierit assignata, & deinde tractu temporis fuerit diminuta, vel deperdita, si id absque culpa Rectoris *Capellæ*, aliter iste, & non ille gravandus; *ib. n. 18. ad 21.*

Ad quem spectet manutentio Altarium, seu *Capellarum*, quæ sunt de Jurepatronatus, ac ornamentorum necessariorum pro eisdem Altaribus, seu *Capellis*; *ibid. num. 21. ad 24.*

Si nec Patronus, nec Ecclesia, nec Rector, seu Beneficiatus possunt necessaria ministrare, & aliter necessitati opportunum remedium præstari nequit, quid peragendum edicatur; *ibid. num. 25. 26. & 27.*

Capellæ fundationem, & Juspatronatus demonstrant inscriptiones, arma, & insignia familiarum insculpta in marmoreis lapidibus, vel pariete *Capellæ*, & inde confectaria dantur, ac de jure attendenda, & a lege statuta, ponuntur; *ibid. num. 28. ad 36.*

Capellæ Regiæ, & eorum *Capellani* subsunt locorum Ordinariis, non autem *Capellarum* Magistris; & quantumcumque gaudeant prærogativa exemptionis, possunt nihilominus visitari ab Episcopo loci; *ib. n. 37. ad 40.*

De Privilegiis *Capellarum* multorum Regum agitur; *ib. num. 77.*

Profectio Regia ad effectum exemptionis contentæ in textu Concilii non acquiritur per simplicem receptionem in protectionem; *ibidem num. 40. ad 47.*

Capellæ, seu Altaria Confraternitatum Laicorum existentium in Claustris, seu Ecclesiis Regularium ab Episcopis visitari non possunt, nisi in his, quæ Confraternitatum administrationem respiciunt; *ibid. n. 48.*

Potest Episcopus visitare *Capellam*, quæ est Titulus Beneficii secularis, existentem in Ecclesia Regulari respectu tantummodo Tituli Beneficii, ac ejusmodi Beneficiati, & non ultra, nec potest visitare *Capellas* campestres Regularium: Oratoria ramentum publica, quæ habent requisita Ecclesiæ, visitan-

tur ab Episcopo, etiam si sint de pertinentiis eorum, dummodo sint separata a Claustris, & campestria, at *Capellas*, seu Oratoria in Grangiis, seu Domibus ruralibus eorundem nullatenus visitare potest, nec ab eis procuracionem exigere; *ibid. num. 49. ad 52.*

Sic nec etiam potest Episcopus visitare *Capellas*, seu Oratoria, quæ in privatorum Domibus sunt, nec ab eis procuracionem exigere, tamen permissum ei est videre saltem per viam denuntiacionis, aut Inquisitionis, an decentes, & cum debita reverentia: Sacrificium Missæ ibi celebretur; *ibid. num. 53. & 54.*

Episcopus dispensare non potest, ut Missæ relicte a Testatore in una *Capella*, dicantur, vel remittantur in alia, quando satisfieri possunt in propria; *ibid. num. 55.*

Capellæ privatorum Palatiorum non gaudent Immunitate, ut nec etiam *Capella* carcerum, vel contigua carceribus; *ibid. nu. 56. & 57.*

Capella contigua, ut dicitur *ad corpus di Guaredia* erecta, ut milites ibi degentes audiant Missam maxime diebus Festivis permittitur declarari non posse locum immunem; *ibid. num. 58.*

Capella realis, vulgo dicta *Una Maestà*, posita in publica via, nisi probetur fuisse constructam auctoritate Ordinarii, non gaudet Immunitate; *ibid. num. 59.*

Capella ista in Palatio Abbatiali habens ingressum ab Atrio ejusdem Palatii interserviens publicæ utilitati, gaudet Immunitate Ecclesiastica, quamvis Palatium non sit unitum Ecclesiæ Abbatiali; *ibid. num. 60.*

Capella existens in Palatio Gubernatoris quando immunitate gaudeat; *ib. n. 61.* An autem *Capella* vendi, & alienari possit; Vide verb. *Sepultura num. 159. ad 162.*

Status *Capellæ* obnoxie juripatronatus amutari possit inscio patrono; verb. *Capella, num. 78.*

De *Capellis* Pontificiis; Vide *num. 63. & seqq.*

C A P E L L A N I A.

Capellaniz aliz sunt Mercenariæ, aliz Collativæ, & aliz Gentilitiz, omniumque declaratio menti admoveatur; Vide verb. *Capellania num. 1. ad 6.*

Episcopus nequis ullimode excludi a Collatione, seu Institutione *Capellaniz* Gentilitiz, seu Juspatronatus, etiam si Fundator

in ejus fundatione contrarium disposuerit; *ib. num. 7. 8. 9.*

Ad titulum Capellaniz Mercenariæ, & amovibilis nemo potest ordinari, si tamen consentiente Patrono, & Episcopo confertur alicui in Titulum vitalitium, vel hujusmodi Capellaniam in Capella Papæ obtineat, poterit ipse ad Sacros Ordines promoveri; *ibid. num. 10. 11. & 12.*

Explicatur Auctor; *ib. n. 58.*

Capellania erecta in una Ecclesia, non potest sine necessitate transferri de jure communi ad aliam Ecclesiam, etiam si sit Capellania de Jurepatronatus; *ibid. num. 13. ad 16.*

Videtur tamen esse a Sancta Sede indulgendum, ut Capellania Jurepatronatus possit transferri de loco ad locum, ut de facto fuit indulsum, quod Capellania transferretur e Castro ad aliud Castrum de jurisdictione ejusdem familiz; *ibid. nu. 17. & 18.*

Capellaniam obtinens non tenetur Sacros Ordines suscipere, sed Missarum oneri potest per alium satisfacere, nisi in fundatione cantum sit, ut per se ipsum celebret; *ibid. num. 19.*

Capellania, in cuius erectione Fundator sic disposuit: *Instituatur Capellanus, qui Missas celebret*, aut ita: *Eligatur Capellanus, vel Sacerdos*, non est Sacerdotalis, & potest etiam conferri simplici Clerico 14. annorum; *ib. nu. 20. & 21.*

Capellania hac conditione erecta; *Ut eligi debeat unus Præbendarius, qui singulo quoque die teneatur Missam celebrare, & Divinis Officiis interesse*, non est Sacerdotalis, & Capellanus potest per alium Missas celebrari facere; *ibid. num. 22.*

Capellania hac lege fundata: *Ut Capellanus per se ipsum Missas celebrare teneatur*, conferri potest simplici Clerico, in ea tamen ætate, ut infra annum possit in Sacerdotem ordinari, nisi alia essent verba in fundatione posita, quæ requirerent obtinente tempore Collationis esse actu Presbyterum; *ib. num. 23.*

Referuntur quedam aliz formulæ quæ si in Capellaniz fundatione sint appositæ, compatiuntur præsentandum non esse actu Sacerdotem, sed sat esse, ut infra annum possit ad Sacerdotium promoveri; *ibid. num. 24. ad 29.*

Capellania, in cuius fundatione sic disponitur: *Eligatur Capellanus, qui actu sit Sacerdos, vel non conferatur nisi Presbytero*, requirit necessario, quod præsentandus sit actualiter Sacerdos; *ibid. num. 30.*

Ad dignoscendum autem, an ad Capellaniam sit præsentandus Capellanus, qui sit actu Sacerdos, vel solum aptitudine, sequenda est Theoria Sacræ Rotæ Romanæ, & suse exhibetur, ac roboratur; *ibid. num. 31. ad 42.*

Late differitur circa examen, utrum Capellania sit Sacerdotalis, nec ne; *ibid. num. 56. & seqq.*

Capellania fundata cum onere interessendi Divinis Officiis in Cathedrali, vel Collegiata, requirit personale servitium, quod non potest adimpleri per Substitutum; si vero fundata sit in Ecclesia non Cathedrali, vel Collegiata, seu in alia non habente servitium Chori, non obstante fundatoris clausula, ut Capellanus debeat Missas celebrare, & Divinis inservire, seu interesse, non tenetur Sacerdotium suscipere, nec ad Missas etc. per seipsum, sed satis erit, ut per alium adimpleat; *ibid. num. 43. & 44.*

Explicatur Auctor *num. 43. ibid. num. 59.* Capellaniz Cathedralis Ecclesiæ, quarum redditus in Distributionibus quotidianis consistunt, personalem residentiam requirunt, *ib. num. 45.*

Capellania sic instituta: *Ut Capellanus quotidie Missam celebret: & si negligens fueris, certam penam incurras*, vel: *ut Domus edificetur Capellano, in qua habitet, & Divinis inserviat, & nisi habitet, & inserviat, possit amoveri, & de alio provideri*, non requirit personalem residentiam; *ib. num. 46. & 47.*

Capellaniz, quibus incumbit onus celebrandi Missas, & Choro inserviendi, non sunt compatibiles cum Canonicatibus, & Parochialibus, quamvis per earum Constitutiones liceat servire per Substitutum; *ibid. num. 48.*

Capellania sic fundata: *Ut eligatur idoneus Capellanus Sacerdos, qui Missam celebret*, est Sacerdotalis, sed Capellanus non tenetur inservire per se ipsum, & potest celebrare per alium; *ib. n. 49.*

Capellania non potest conferri Filiis illegitimis Presbyterorum in Ecclesiis, in quibus eorum Patres fuerunt Beneficiati; *ibid. n. 50.*

Late disceptatur circa examen, utrum Capellania sit Ecclesiastica, an Laicalis; *ib. n. 51. & seqq.*

Alia vid. hoc tom. x. in Append. Decret. in Tuderina Capellania. Romana Capellania; alia Romana Capellaniz. Neapolitana Capellaniarum. Saxonen. Polycastren. Brugen. Roma.

Romana Capellania . Firmana Capellania .
Camerinen. Capellania . Caesertana Capella-
narium .

CAPELLANUS , in communi .

Capellanus tenetur per se ipsum Missas cele-
brare , si id verbis expressis , aut equipol-
lentibus cautum fuerit in fundatione Capel-
laniz , ac in re quodam præbentur formulæ ,
& quædam ad oppositum ; Vide verb. *Ca-
pellanus in communi num. 1. ad 4.*

Capellanus , qui de mente Testatoris quotidie
per se ipsum celebrare tenetur , semel in
hebdomada per alium poterit celebrare , imò
etiam titulo honestatis , vel reverentia Sa-
cramenti , an illa iusta causa poterit aliquo-
ries , & etiam semel in hebdomada abstinere
a celebratione , absque eo , quod faciat
tali die celebrare per alium , maxime si obli-
gatio quotidie celebrandi sit mere personalis
ad ipsius Capellani personam directa ; *ibid.*
num. 5. ad 8.

Explicatur Auctor *num. 6.* & excusatur ;
ib. Nota (a)

Responsio Auctoris *ibid.*

Capellanus , qui tenetur quotidie celebrare , non
potest novam elemosynam accipere , & dua-
bus obligationibus unica Missa satisfacere , nisi
in fundatione expresse cautum sit , quod non te-
neatur Sacrificium applicare , & Capellanus ,
qui potest per alium celebrare , non tenetur
dare stipendium Sacerdoti celebranti ad ratio-
nem reddituum Capellaniz ; *ib. n. 9. & 10.*

Capellani amovibiles , qui sunt nominati , vel
electi ab Heredibus Testatorum ad celebrandas
Missas cum assignatione certi redditus juxta
dispositionem Testatorum , possunt assignare
tertium mercedem juxta morem Regionis Sa-
cerdoti pro Missis celebrandis , & pro se
aliâ partem retinere ; *ibid. n. 11. & 12.*

Si vero reperitur injunctum , v. g. quod
celebrentur singulis annis Missæ 30. S. Grego-
rii pro Defunctis in Ecclesia N. per Sacer-
dotem eligendum a N. cui solvatur elemosy-
na scilicet 8. vel 10. Capellanus Sacerdos , si ele-
ctus , tenetur per se ipsum celebrare ; *ib. n. 13.*
Capellanus , cui impositum est onus quotidie
celebrandi , & si cessaverit celebrare , tenetur
v. g. solvere duos paulos pro qualibet Mis-
sa non celebrata , non potest unquam vacare ,
nisi suppleat per alium ; *ibid. n. 14.*

Non tenetur tamen , neque per alium
celebrare , tempore infirmitatis , non exce-
denti 15. dies ; & ex Conc. Provinc. Me-
tom. X.

diolanen. etiam si per integrum mensem agro-
ret ; *ibid. num. 15. & 16.*

Reprehenditur *num. 16.* Auctoris opinio ;
ib. in not. lit. n.

Si vero ex fundatione Capellanus non te-
neatur celebrare per se ipsum , cum talis Ca-
pellanus nunquam possit a celebratione va-
care , ipse non teneretur per alium celebrare ,
solum tempore infirmitatis non excedenti
15. dies ; *ib. num. 17.*

Sacerdos , aut substitutus a Capellano ad
celebrandum pro fundatore , si omittat cele-
brare causa infirmitatis per aliquot dies , non
acquirat stipendium Missis omittis correspon-
dentem , sed illa est eroganda alteri Sacerdoti ,
ut celebret , vel est retinenda ab ipso Ca-
pellano , si per seipsum pro illis diebus ce-
lebrat ; *ib. n. 18.*

De amotione Capellani ab Officio quam-
plura colliguntur scitu necessaria ; *ibid. num.*
35. & seqq.

Ex hac occasione de vario Capellanorum
genere , quoad remotionis actum pertinet ,
differitur ; *ibid. n. 41. & seqq.*

Si in fundatione alicujus Capellaniz di-
ctum sit , quod præsentetur Capellanus , qui
extra annum possit ascendere ad Sacerdo-
tium , initium anni funditur a die præsentationis , *ibid. num. 44.*

Capellanus Episcopi , qui cum eo recitat Offi-
cium , debet se illi conformare , & Capel-
lanus eligendus ab Episcopos pro tempore ,
non est amovibilis , neque manualis , sed per-
petuus ; *ibid. num. 19. & 20.*

Capellani Ecclesiæ Cathedralis , qui sunt mem-
bra Ecclesiæ , debent incedere in processioni-
bus , & sede in Choro immediate post Ca-
nonicos , nec inter eos debent interponi Re-
ctores Ecclesiarum aliarum , etiam prætextu
Doctoratus ; *ibid. num. 21.*

Capellanus Presbyter prius ordinatus debet præ-
cedere Capellano postea ordinato , licet ul-
timo ordinatus prius acceperit possessionem
Capellaniz ; *ib. n. 22.*

Non potest Episcopus præcipere Capella-
nis Capellarum Campesium Regularium ,
ne Missas celebrent antequam celebretur Mis-
sa Ecclesiarum Parochialium ; *ibid. num. 23.*
& verb. *Campana n. num. 17. ad 21.*

Capellanus non potest cogi ab Episcopo , ut
celebret certa hora , quando in fundatione
hoc non reperitur injunctum ; potest tamen
adstringi (non Censuri) ad providendum de
proprio paramenta ; *ib. n. 24. & 25.*

Capellanus semel examinatus , & approbatus
quoad

quoad scientiam ab Ordinario, nulli examini exinde de scientia subijci potest; *ibid.* num. 28.

In erectione Capellaniz, seu Beneficii simplicis Capellano injungi non potest, quod Testator non iunxit, nec immutari ejus voluntas; *ibid.* num. 27.

Capellanus Confraternitatum non potest sine expressa Episcopi licentia Processiones facere, & si non adsit licentia Episcopi, non potest illas facere sine licentia Parochorum, per quorum Territorium transeundum est; nec potest in Processionibus extra propriam Ecclesiam deferre Stolum; *ibidem* num. 28. ad 30.

Capellani Confraternitatum non debent ab Episcopo sine causa amoveri, reluctantibus Confratribus; *ib.* n. 31. & alia de iisdem; Vide verb. *Confraternitas*.

Capellanus quo tempore, loco, seu Ecclesia, vel Altari debeat celebrare Missam, & pro quo debeat applicare, & quid possit quoad reductionem, satisfactionem, eleemosynam, & alia; Vide verb. *Missam*, ubi late de omnibus.

Capellanus habens obligationem inhabitandi domum a fundatore ad id relictam instructam suppellectilibus &c. tenetur omnimode ibi habitare; *ib.* n. 34.

CAPELLANUS MONIALIUM.

Capellani Monialium debent esse maturæ ætatis, & si Moniales Jus habeant nominandi Capellanum, potest illum Episcopus ob ejus defectum rejicere; & Abbatisa illum non recipere, si ab ipso detur juvenis; Vide verb. *Capellanus Monialium* num. 1. 2. & 3.

Ubi tamen senes, & proveci de facili non inveniuntur, relinquitur prudentiæ Episcopi, ut etiam juvenes bene perpenſis omnibus possit admittere; *ibid.* n. 4. & 5.

Regulares non possunt esse Capellani Monialium, nisi propter penuriam Presbyterorum Sæcularium; *ibidem* num. 6.

Capellani Monialium debent esse amovibiles, non autem perpetui, & intitulari; si tamen Moniales sint in quasi possessione presentandi Capellanum ad vitam, Episcopus non debet innovare, sed suorum Jurium monumenta ad Sac. Cong. mittere; *ib.* n. 7. & 8.

Capellanus in Ecclesia Monialium Regularibus subiectarum approbatur a Superiori Regulari: at Presbyteri Sæculares, qui advocantur pro celebratione Missarum, possunt ab Episco-

po prohiberi, ne accedant, quamvis Moniales exemptæ sint, aut Regularibus subiectæ, *ib.* n. 9. & 10.

Capellanus Monialium potest Missam celebrare de Sancto, cujus Officium ab ipsis Monialibus celebratur in Choro, Missali tamen Romano, in quo si Missa particularis de eodem Sancto non adest, sumitur de communi; & idem quoad recitationem Officii; *ib.* n. 11. & 12.

Capellanus Monialium non debet alium Presbyterum substituere sine licentia Episcopi, sive Vicarii Generalis in casu impedimenti; *ibid.* num. 13.

Capellanus Sæcularis de licentia Confessoris Monialium potest Eucharistiæ Sacramentum ministrare, & Episcopus nullum Capellanum absque causa amovere debet; *ib.* num. 14. 15. & 16.

Capellanus Monialium exemptarum excluso Parocho omnia Sacramenta etiam in articulo mortis ipsis administrat; *ibid.* n. 17.

Num idem obtineat quoad Moniales non exemptas; *ib.* n. 18. & seqq.

CAPELLANUS Militum, seu Missionarius, Exercitus, vel Castrensis.

Capellani Militum, seu Missionarii Exercitus, vel Castrenses in casibus, in quibus non adsit Breve Apostolicum aliter disponens, debent approbari ab Ordinario loci; imo dato, quod adsit Breve Apostolicum, est bene & caute ejus dispositio perpendenda, ac iidem jurisdictionem non habent in Clericos; Vide verb. *Capellanus Militum* num. 1. ad 5.

Regii Capellani Majores non possunt prætere, ut omnes Capellani, vulgo nuncupati *delki Prsidj*, e *Fortezze*, sint exempti a Jurisdictione Episcoporum Diocesanorum, & subiecti suæ Jurisdictioni; & præbetur quid iisdem concessum sit per Breve Clemen. VIII. a Rege Philippo abrentum; *ib.* num. 5. & 6.

Adducuntur variz responsiones Sacre Congreg. Concil. ad dubia ei proposita occasione cujusdam Brevis Apostolici concessi Archiepiscopo Mechliniensi pro exercitu in Flandria; *ibid.* n. 7.

Adducitur resolutio ejusdem Sacre Congreg. Concilii in responsione ad dubium ei propositum in una Mediolanensi pro Matrimonio contracto a Milite in Statione degente coram Capellano sui Tertii; *ibid.* n. 8.

Ad

Adducitur alia resolutio ejusdem S. Cong. Conc. in una Derthogenſi pro quodam Matrimonio celebrato coram Capellano Militiæ Equeſtris in Terra Vogheræ; *ibidem* num. 9.

Afferuntur variz resolutiones Sacræ Congr. Concil. in dubio Jurisdictionis Capellanorum Exercitus occasione Militum a variis Germaniæ partibus in Italiam irrumpentium; *ib. num. 10.*

Afferuntur variz aliz resolutiones ejusdem Sacræ Congr. Conc. in una Caſalenſi quoad poteſtatem Capellani Militum circa aſſiſtentiam præſtandam Matrimonii contrahendis in eorum Regiminibus exiſtentium; *ibidem* num. 11.

Matrimonia contracta coram Capellanis exercitus, a Militibus degentibus in caſtris, & ſtationibus hybernis, vel æſtivis, aut in expeditione etiam cum Militaribus Feminis ſine licentia Ordinarii loci, vel ſine ſpeciali facultate Sedis Apoſtolicæ nulla ſunt; uti etiam nulla ſunt contracta coram Acatoli-
co; *ib. n. 12. 13.*

Ad uberioſiorem notiſiam conſimilium Capellanorum juvat adducere noviſſimam reſolutionem ejusdem Sacræ Congregationis Concilii circa Capellanos Triremium Summi Pontificis, *ibid. num. 14.*

Attendenda ſunt Indulta Apoſtolica pro Capellanis Militaribus conceſſa, & illorum exempla afferuntur; *ib. n. 15.*

De variis nominibus Magni Capellani Regum, ſum de variis per diverſa tempora illius juribus; *ibid. n. 16.*

CAPILLITIUM fictitium; Vide verb. *Coma fictitia per tot.*

CAPITULUM

Quoad ea, quæ concernunt ejus convocatio-
nem, ſeu congregationem.

Capituli convocatio qualiter, & per quem faci-
enda, Vide verb. *Capitulum art. 1. num. 1. ad 5.*

Convocator Capituli non tenetur explica-
re materiam convocationis, & pro convoca-
tione non requiritur licentia Episcopi, ſi ſo-
litum ſit ſine illa congregari; & non poteſt
abſque juſta cauſa prohibere, ne convocetur;
bene vero ex juſta; *ibid. n. 6. ad 10.*

Non poteſt tamen Episcopus cogere Ca-
nonicos ad ſibi ſignificandum quid tractare

velint in Capitulo; bene vero ad ſibi exhi-
bendam copiam aſtorum, ſeu reſolutionum
Capitularium; *ibid. nu. 11. & 12.*

Episcopus poteſt congregare Capitulum
pro caſibus, in quibus juxta Sacros Canones
tenetur exquirere ejus votum, vel conſilium,
& in aliis caſibus ſpectantibus ad ſui Digni-
tatem; non poteſt tamen pro ſpectantibus
ad Capitulum uti Capitulum; *ib. num. 13.
& 14.*

Vicarius Generalis Episcopi, ſive præſen-
te, ſive abſente Episcopo, in nullo caſu po-
teſt convocare Capitulum exemptum; bene
vero non exemptum; *ib. num. 15. & 16.*

Extante legitima conſuetudine, ut Episcopus,
ſeu Vicarius interveniat in omnibus
Capitulis, etiam quæ ſunt pro re ſpect an
ad Capitulum, debet illa ſervari; non poi-
teſt tamen nec Episcopus, nec Vicarius in-
tervenire, ſeu perſeverare, ſi in Capitulo
agendum ſit de intereſſe proprio, ſeu ſuo-
rum, & exponitur; *ib. n. 17. ad 20.*

Ubi autem Episcopus, ſeu Vicarius juxta
ſolitum, ſeu conſuetudinem Capituli inter-
venit, non poteſt ferre ſuffragium, niſi eſſet
etiam Canonicus; *ib. n. 21. & 22.*

Episcopus in caſibus, in quibus convocat
Capitulum, debet in eo præſidere cum omni-
bus prærogativis. Si tamen ſolum ratione
conſuetudinis adſit in Capitulis, & non con-
vocando in actibus concomitantibus Capitu-
lum, præminentia loci &c. ſpectant ad Ca-
put Capituli, niſi obſtet conſuetudo; *ibid.
n. 23. ad 25.*

Episcopus, qui eſt Canonicus, ſive in Ec-
cleſia ſuz Diœceſis, ſive alibi, non poteſt
uti Canonicus convocare Capitulum, vota
recipere, & ſimilia, ſed hæc ſpectant ad Ca-
put Capituli; habet tamen præcedentiam &
præminentiam ſuper omnes Canonicos, &
Dignitates; *ibid. num. 26. & 27.*

Capitulum convocari, ſeu celebrari debet in
Ecceſia, & loco ad hoc determinato, niſi
juſta cauſa aliter expoſtulet; *ibid. num. 28.
ad 31.*

Capitula, ſeu Tractatus, & Congregationes,
actusque Capitulares per Canonicos Cathe-
dralium, & Collegiatarum Eccleſiarum fieri
non debent eo tempore, quo celebrantur Di-
vina Officia; *ib. n. 32.*

Deſinitio, nomen Capituli Eccleſiæ Cathe-
dralis, & origo Capitularum; *ibid. nu. 33.
& ſeqq.*

Referuntur quatuor requiſita, ut Capitula
jure ſuo expleant negotia, *ibid. n. 34.*

CAPITULUM quoad ea, in quibus requiritur ejus consilium, vel consensus.

Jurium Capitularium diminutio; Vide verb.

Capitulum art. 2. n. 31. & seqq.

Capituli consensus requiritur in multis, & assignatur, *ibid. num. 2. ad 11. & num. 32. & seqq.*

Advertendum est, quod consensus majoris partis sufficit in iis, quæ sunt communia pluribus tñi universis, non autem uti singulis; & Capituli consensus præstandus est collegialiter, & eo ad id legitime congregato: ac quoties requiritur, facta sine illo, etiam per Episcopum, sunt nulla, *ibid. num. 12. ad 14.*

Reprehenditur Auctor, quod non recensuerit omnes casus, in quibus Episcopus adhibere debet consensum Capituli, *ib. n. 40.*

Capituli consilium requiritur in multis, & referuntur, ac generatim habendum est in arduis Ecclesiæ negotiis, *ibid. nu. 15. ad 26.*

At vero fere ubique habetur in plurimis consuetudo contraria, qua legitima exstante non amplius requiritur ipsius Capituli consilium, *ibid. nu. 27.*

CAPITULUM quoad ea, quæ ipsum concernunt, & Sede plena, & Sede vacante.

Capitulum Sede plena, seu vivente Episcopo, potest etiam sine consensu Episcopi condere statuta de his, quæ respiciant particularia ipsius Capituli negotia, aut proprios Capitulares concernunt circa rectam ordinationem Ecclesiæ, etiam sub potestatis; successores tamen non obligant, nisi sint ab Episcopo confirmata; Vide verb. *Capitulum* art. 3. num. 1. & 2. num. 71. & seqq.

Capitulum ex causa publicæ utilitatis potest statuta facere contra antiquam Ecclesiæ consuetudinem, etiam de ea non facta mentione; attentis tamen quibusdam, quæ dantur, *ibid. nu. 3. ad 5.*

Ut autem valeant statuta a Capitulo condita, quatuor potissimum requiruntur conditiones, quæ assignantur, *ibid. num. 6.*

Capitulum, vivente Episcopo, non potest facere statuta, quæ obligent extraneos, sive totam Diocesim; nec non plura alia, quæ exhibentur, *ibid. num. 7. ad 12.*

Capitule potest competere Jus conferendi Be-

neficia etiam privative ad Episcopum; hoc, et existente Hæretico concedere potest Dimissorias. Imo ipsas sufficit obtinere ab uno ex Canonicis, si reliqui propter Hæresim sunt dispersi, *ibid. num. 14. ad 15.*

Capitula Cathedralium, etiam vivente Episcopo, vocanda sunt, & admittenda, aut eorum Nuncii ad Concilia Provincialia, præsertim ad ea tractanda, quæ Capitula ipsa contingere dignoscuntur, ut etiam Capitula Collegiatam quasi Episcopalem jurisdictionem habentia, *ibid. num. 16. & 17.*

Capitulum non potest residentiam Canonicorum remittere, neque servitium condonare, *ibid. nu. 18.*

Capitulum, Sede vacante, succedit in Jurisdictionem Episcopi, & potest omnia facere, quæ sunt Jurisdictionis Ordinariæ, nisi expresse prohibita reperiantur; non succedit tamen in Jurisdictione Episcopo delegata etiam ex generali delegatione Sedis Apostolicæ; nec in ea, quæ ei ex Concilio Trident. competit tamquam Sedis Apostolicæ Delegato; Secus autem si competat utroque Jure, scilicet Ordinario, & delegato, *ibid. nu. 19. ad 22. & n. 75. & seqq.*

Capitulum, Sede vacante, non succedit in Jurisdictione competente Episcopo jure speciali, & inde consecratoria præbentur; *ibid. nu. 23. ad 25.*

Capitulum, Sede vacante, potest quasdam Constitutiones facere obligantes totam Diocesim, etiam in tempus futuri Episcopi, donec hic, vel ejus Successor eandem revoverit; & renetur Vicarium Capitularem constituere infra octo dies post mortem Episcopi, *ib. num. 27. & 28.*

Capitulum non potest cogi ad creandum Vicarium intra pauciores dies, quam octo; & infra illos dies antequam Vicarium constituat, exercitium Jurisdictionis spectat ad totum Capitulum in solidum; non autem ad primam Dignitatem, *ib. n. 29. & 30.*

Capitulum nedum potest eligere Vicarium Capitularem post mortem Episcopi, sed etiam quando Ecclesia vacat per translationem Episcopi ad aliam Ecclesiam, aut efficitur capivus ab hostibus Catholicæ Fidei, vel ingreditur aliquam Religionem, vel renunciat, vel est depositus, aut relegatus, *ib. num. 31. ad 35.*

Non potest tamen Capitulum Vicarium constituere in casu, quo Episcopus sit excommunicatus, vel suspensus, vel in casu, quo Episcopo in remota degente Vicarius Generalis

alis ab ipso relictus moriatur, vel a Principe seculari ejicitur a Diœcesi, *ib. n. 26.*

Capitulum non potest devenire ad electionem Vicarii Capitularis ante certam vacationem, nec post habitam necessitatem mortis, vel translationis Episcopi, quando Vicarius Episcopi defuncti, vel translati missus fuerat a S. Sede, vel a Sacra Congr. Episcoporum, *ib. num. 38.*

Electio Vicarii Capitularis debet fieri a Capitulo more solito capitulariter congregato, & per secreta suffragia, *ibid. n. 39.*

Capitulum non potest eligere in Vicarium Capitularem, nisi unum tantum, vel ad summum duos ut alterius mensibus Vicarius munere fungatur, quoties ad id legitima adfuit consuetudo, *ib. n. 40. & 41.*

Facta semel per Capitulum electione Vicarii Capitularis, non potest illum ad libitum revocare, & novum constituere; ad quod justa accedente causa, obtinenda est a Sac. Congr. Episc. licentia, *ibid. num. 42-43. & 44.*

Plures sunt causæ, propter quas solet Sacra Congr. Episc. facultatem concedere removendi Vicarium Capitularem ut indignum, & assignantur, *ibid. num. 45.*

A Capitulo circa electionem Vicarii Capitularis circa vocationem & absentes quid observandum sit affertur, *ibid. nu. 46. ad 49.* Capitulum debet pro Vicario Capitulari eligere unum, qui sit de gremio Capituli, si adfuit idoneus; & qui sit Doctor in Jure Canonico ab aliqua Universitate, *ib. nu. 50. ad 53.*

Habilis tamen non Doctor tolerari potest, si Doctor haberi non possit, & tunc sibi eligere tenetur Consultorem Doctorem, *ibid. n. 54. & 55.*

Si Capitulum eligat aliquem in Vicarium Capitularem non Doctorem, quando adest Doctor, electio devolvitur ad Metropolitanum; si tamen Vicarius deputatus per Metropolitanum decederet, posset Capitulum novum eligere Vicarium infra octo dies, ut prius, *ib. n. 56. & 57.*

Capitulum non potest in electione, seu deputatione Vicarii apponere restrictivam, ut Vicarius Capitularis non possit procedere contra aliquem Capitularem absque consensu Capituli, nec quædam alia quæ assignantur, *ib. n. 58. ad 62. verb. Ordo art. 3. n. 43. verb. Vicarius Capitularis art. 3. n. 38.*

Capitulum post electionem Vicarii nullam exercere potest jurisdictionem, *ib. num. 63. &*

64. verb. Ordo art. 3. num. 62. verb. Vicarius Capitularis, art. 3. n. 39.

Capitularibus Vicariis in Regno Neapol. prohibetur concessio Litterarum dimissorialium pro prima Clericali tonsura, aliisque Ordinibus, etiamsi annus a die Vacationis Ecclesiarum elapsus sit, absque speciali facultate Sac. Congregationis; Vide verb. Ordo, art. 3. num. 13.

Capituli extinctio non inducit suppressionem Cathedralis Episcopalis, *ib. n. 70.*

Laudabile, & approbatum est Statutum, per quod plures Fratres, aut plures quam duæ consanguinei primi, & secundi gradus excluduntur a voce activa in Capitulo, *ibid. n. 65.*

Capitulum nequit celebrare Missas in Ecclesiis Regularium, ipsis renuentibus; Vide verb. Missa art. 4. n. 31.

Capitulum Cathedralis non est salutandum a Concionatore cum titulo Reverendissimi, neque in absentia Episcopi, *ibid. num. 66. & verb. Titulus num. 28.* Alia vide verb. Vicarius Capitularis art. 1. & 2.

Dantur Capitula, in quibus deest Cathedralis Episcopalis, & ita Sedes Vacans concipi nequit, & quænam sint, *ibid. num. 83. & seqq.*

Quoad ea, quæ concernunt Capitulum Regularium. Vide verb. Electio art. 4. per tot.

C A P S U L E .

Capulsæ pro eleemosynis ad Missas ab Ecclesiis auferri debent, si illis satisfieri non possit. Vide verb. Missa art. 2. sub num. 1. vers. Undecimo super quinto, vers. Decima tertia An pœna, & vers. Ad undecimum respondit.

Capulsæ pro eleemosynis nullimode retineri possunt a Fratribus Minoribus. Vide verb. Pœna art. 2. n. 79.

C A P U C C I N I .

Varia Capuccinos concernentia. Vide verb. Capuccini n. 1. & seqq.

CARCERIS pœna quid sit. Vide verb. Pœna art. 2. n. 4.

CARDINALES.

Quoad eorum Originem, Creationem,
& Numerum.

Cardinalium Origo figuratiter, exemplariter, ac nominaliter, unde desumpta? Vid. verb. *Cardinales* art. 1. num. 1. ad 8.

Missis iis, quæ auctor assert, indicatur Cardinalium denominatio in antiqua Ecclesia, & de illorum Origine disseritur, *ibid.* num. 51. & 52.

Creatio Cardinalium diversimode, diversisque Ritibus pro diversitate temporum, & Pontificum fuit hæcenus facta, & nostris temporibus penitus obsolevit, quod in Ceremoniali Romano disponitur de promovendis Cardinalibus feria quarta Quatuor anni Temporum &c. & quæ impræsentiarum viget alia refertur, *ibid.* n. 9. ad 19.

Licet ab Eugenio IV. fuerit decretum, quod Cardinales in secreto consistorio pronuntiari non dicantur Cardinales antequam Cardinalatus insignia susceperint, neque vocem in electione Summi Pontificis habeant, donec sit eis licentia votandi concessa; hodie tamen res e converso se habet, *ibid.* n. 20. ad 23.

Ad Cardinalatum promovendi debent habere ea omnia, & singula requisita, & qualitates, quæ pro Episcopis præficiendis a Sacris Canonibus decernuntur; & pro possibili ex cunctis Mundi partibus sunt eligendi, ac ex Regularibus Mendicantibus quatuor saltem fieri debent Cardinales Theologi, *ib.* num. 24. ad 26.

Illegitimi etiam per sequens Matrimonium legitimati ad Cardinalium Dignitatem non sunt promovendi, & multo minus spurii, *ibid.* num. 27. & 28.

Cardinalis eligendus debet esse prius Clericus; & qui Filios, vel ex his Nepotes habet, Cardinalis esse non potest; ut nec etiam frater ex uno parente germano, vel patruelis, consobrinus, aut amicitius alicujus Cardinalis viventis, *ibid.* num. 29. ad 31.

Item Patruo, vel Avunculo Cardinale vivente; ejus ex fratre, vel sorore nepos, vel e converso nequit fieri Cardinalis. Imo neque ullus potest esse Cardinalis, qui primo aut secundo consanguinitatis gradu alicui Cardinali viventi sit conjunctus, *ibid.* num. 32. & 33.

Bigami ad Cardinalatum non solent assu-

mi; nec ad Cardinalatum sunt assumendi; nisi lectissimi, præcellentes, & undequaque Viri digni; *ibid.* num. 34. & 35.

Ætas pro Cardinalibus Presbyteris, & Episcopis requisita est 30. annorum, & pro Diaconis 22. annorum, *ibid.* nu. 36. & 37.

Numerus Cardinalium varians olim fuit pro varietate temporum, & Summorum Pontificum, qui juxta exigentiam temporum, seu rerum variam emergentiam plures, vel pauciores Cardinales creabant, *ibid.* nu. 38. & 39.

A tempore tamen Sixti V. numerus septuagenarius invariatus remansit, prout ipse ad imitationem illorum 70. Seniorum, quos Dominus & Auditores Consiliarios Moyse dedit, constituit; 6. Cardinales Episcopi, 50. Cardinales Presbyteri, & 14. Cardinales Diaconi, *ibid.* num. 40. & 41.

Et cuilibet ex omnibus istis 70. Cardinalibus juxta suum Ordinem est assignata sua particularis Ecclesia, Titulus, & Diaconia; Assertur Constitutio, & assignantur Ecclesiæ &c. *ibid.* num. 42. 43. & 44.

De vario Cardinalium numero expressius agitur, *ibid.* num. 53. & seqq.

CARDINALES quoad eorum Dignitatem, & Præminentiam.

Cardinalatu nulla est major Dignitas post Papam in Ecclesia Dei. Vide verb. *Cardinales* art. 2. num. 1. ad 4.

Tantæ Dignitatis, præstantiæ, & præminentię sunt Cardinales, quod ipsis solis est demandata auctoritas eligendi Summum Pontificem, & innuitur qualiter habita, & exercita priscis temporibus, & qualiter nunc, & per quos stabilita, *ib.* num. 5. ad 9.

Cardinales soli possunt deferre Pileum, seu Galerum Rubrum, & Biretum purpureum, ac vocari cum titulo Eminentissimi, & vestire Eminentię, *ib.* num. 10. ad 13.

Imo Cardinales sunt tantæ Dignitatis, & præminentię, ut eorum Dignitas non parum Regiam Majestatem æmulare contendat, præcipue Collegium representantes, quod est honorabilius membrum in Ecclesia Dei, &c. *ib.* num. 14. ad 18.

Adducitur Decretum a particulari Congregatione editum, & a Clemente XI. approbatum, & servari mandatum circa ascensionem Decanatus Sacri Collegii Cardinalium, *ib.* n. 19.

Assert.

Affertur Constitutio Benedicti XIII. qui Decanatum Sacri S. R. E. Cardinalium Collegii ad Episcopum Cardinalem antiquiorem, licet a Romana Curia absentem, dummodo tempore vacationis ejusdem Decanatus apud priorem sibi commissam Ecclesiam personaliter resideat, devenire decernitur, pluraque alia quoad Ostiensis, & Veliternensis Ecclesiarum optionem, statumque, *ib. n. 20.*

Affertur Constitutio Clementis XII. quæ prævia confirmatione, & innovatione alterius Constitutionis san. memor. Pauli Papæ IV. anno 1555. editæ decernitur, Decanatum Sacri S. R. E. Cardinalium Collegii ipso jure deferendum esse Cardinali antiquiori Episcopo, qui tempore vacationis ipsius Decanatus in Romana Curia præsens, vel ex causa publica, ac Romani Pontificis destinatione duntaxat, non tamen ratione residentie apud aliam Ecclesiam sibi commissam a dicta Curia absens fuerit; aliaque insuper statuuntur, & ordinantur tam circa ejusmodi Decanatum, quam circa sex Episcopatus suburbicarios eisdem Cardinalibus assignari solitos pro Titulis sui Cardinalatus, *ib. num. 21.*

Historia præcedentis Cardinalium super Episcopos, Archiepiscopos, & Patriarchas, *ibid. num. 25. & seqq.*

CARDINALES quoad eorum Residentiam, & jurisdictionem in suis Titulis, aut Diaconiis.

Cardinales tenentur residere in suis Titulis; quod si in hac parte deficient, assignatur qualiter jam practicum, & deinceps procedendum. Vide verb. *Cardinalis art. 3. num. 1. ad 8.*

Cardinales non possunt a Romana Curia abscedere vel extra permanere sine licentia Papæ sub variis pœnis, *ibid. n. 9. 10. & 11.* Cardinales etiam non Episcopi habent in suis Titulis, & in Ecclesiis sibi subjectis Episcopalem jurisdictionem: adducitur, & explicatur responsum ad id datum a Gregorio XIII. necnon plura recensentur exinde, quæ præstare valent, ac tandem concluditur posse Cardinales sive per se, sive per suos Vicarios in suis Titulis reliqua facere, quæ sunt Jurisdictionis Episcopalis, *ibid. nu. 12. ad 25.*

Reprehenditur Auctor n. 23. & 25. Vide *ibid. in not. litt. (a).*

Et idem Cardinalia Vicarius Urbis non

cognoscit de causis sub Titulis Cardinalium; atque supradicta procedere etiam in Cardinalibus Diaconis in suis Diaconiis, *ibid. n. 26. & 27.*

Cardinales Episcopi al legem residentie tenentur, *ibid. num. 28.*

Cardinales Episcopi suburbicarii, *ibid. nu. 31. & seqq.*

Jurisdictio Cardinalium in Ecclesiis suorum Titulorum longe minor est ea, quam eis tribuit Auctor, *ibid. num. 35. & seqq.*

Occasio disputationis super jurisdictione Cardinalium in Ecclesiis suorum Titulorum, *ibid. num. 40. & seqq.*

CARDINALES quoad eorum Privilegia.

Cardinales plurimis potiuntur privilegiis, quibus eorum ornata est dignitas, varia referuntur per viginti tres numeros, apposta uti oportet advertentia sub nu. 5. quoad privilegium Altaris portatilis ac demum remissive quod alia. Vide verb. *Cardinales art. 4. per totum.*

Ex rationibus ab Auctore adductis num. 4. concludi non potest Cardinalem non Episcopum posse sibi eligere Confessarium ab Ordinario non approbatum, *ibid. num. 4. in not. lit. (a)*

Errat Auctor num. 17. vide *ibid. in not. lit. (a)*

De numero Privilegiorum, quibus Cardinales fruuntur, *ibid. numer. 25.*

De modo testandi Cardinalium ad instar Militum, & varia adnectuntur ad materiam, *ibid. num. 26. & seqq.*

CARDINALES in Conclavi, & Sede vacante.

Cardinales ingredi debent Conclave transactis decem diebus a morte Papæ, ibique non possunt habere ultra duos servientes Clericos vel Laicos sibi benevolos, & Confessarium a majori parte Cardinalium per secreta suffragia eligendum. Vide verb. *Cardinales art. 5. num. 1. ad 7.*

Cardinales Episcopi, audita morte Papæ, tenentur accedere ad Conclave, & post duos menses ab electione, & coronatione Papæ redire ad suum Episcopatum sub poena contra Episcopos non residentes, *ibid. num. 4.*

Cardinales non intrantes Conclave, vel exeuntes sine causa non sunt amplius requirendi, nec admittendi ad electionem faciendam, & exeuntibus infirmis, alii debent prosequi electionem.

tionem, & convalescentes possunt redire; & qui intra 10. dies non se siterunt, si pervenerint re integra, debent admitti ad Conclave, *ibid. num. 5. ad 7.*

Dato casu, quod Papa pereat extra Civitatem Romanam, vel extra eam, in qua erat Curia, tunc Cardinales tenentur convenire in Civitate, in cujus territorio, seu districtu Pontifex obiit, & ibi in Palatio Episcopali, vel alio commodiori loco constituere Conclave, Cellis per cortinas divisas, & Papam de more eligere, *ibidem num. 8. & 9.*

Cardinales in Conclavi solum vacare debent electioni Pontificis, nisi Ecclesie necessitas urgeat ad alia, nec debent admitttere ad se venientes, nec dari facultas cum eis secrete loquendi, imo sub excommunicationis late sententiae poena inhibetur nuntium, vel scripturam ad Cardinales mittere, vel cum aliquo secrete loqui, *ibid. num. 10. ad 12.*

Incipit dispositio Gregorii X. ad prope- randam Pontificis electionem, ac talis dispositionis ratio, & executio tangitur, *ibid. n. 13. 14. & 15.*

Cardinales in Conclavi excludi non possunt ab electione activa, vel passiva ratione Excommunicationis, Suspensionis, vel Interdicti, & quae insuper circa Conclave nunc vigeant, indicantur, *ibid. num. 16. 17. & 18.*

Cardinales in Conclavi existentes possunt in suis Titulis jurisdictionem exercere non personaliter, sed per suos Vicarios, & Ministros, *ibid. num. 19. ad 21.*

Cardinales non sunt cogendi intrare Conclave, nisi in casu, quo nullus vellet intrare, vel in casu quo, non electo Pontifice, omnes simul, vel successive exire contingeret, *ibid. num. 12.*

Sede vacante Cardinalium Collegium non succedit Pontifici in his, quae ratione Excellentiae, Dignitatis, Praesentiae, ac Praerogativae tantum sunt reservatae, & praebentur quae inde consecrari non possint, *ibid. num. 23. ad 32.*

Cardinales, Sede vacante nec in arduis possunt se immiscere; nisi pro Terra Ecclesiae defendenda, & grandi evidenti periculo imminenti, nec potestatem, aut jurisdictionem habent gratiam aliquam, aut iustitiam faciendi, aut factam per Pontificem mortuum executioni demandandi, *ibid. num. 34.*

Potest autem Collegium Cardinalium, Sede vacante, mittere unum Cardinalem pro Terra Ecclesiae defendenda, vel evidenti in-

genti periculo, nec non mittere tanquam Nuntium Cardinalem ad Papam electum in absentia; & ad illum reducendum ad Urbem; illique expensas necessarias constituere de redditibus Romanae Ecclesiae, & Legatum a Papa defuncto missum, urgente tamen necessitate, revocare, *ibid. num. 35. ad 39.*

Duobus de Papam contententibus, & Generale Concilium convocare renuentibus, potest fieri convocatio a Collegio Cardinalium, ac potest & debet intrafieri in Papatum anathematizare, & extrudere, *ibid. num. 40. & 41.*

Cardinalium Legatorum Apostolicorum Officium non expirat per obitum Papae, Sede vacante, ut etiam Congregationum Cardinalium Facultates, quae nec consueverunt renovari per novum, *ibid. num. 42. 43. & 44.*

Praefata tamen Sede vacante Cardinalibus in Conclavi manentibus, debent conquirere quoad negotia & causas, quae expediuntur per subscriptionem Cardinalis Praefecti, seu habentis sigillum, non sic quoad ea, quae in communi forma a solo Secret. expediri solent; indeque quid praestari queat ponitur, *ibid. num. 45. 46. & 47.*

Recensentur Constitutiones Apostolicae, quas Cardinales initio Conclavis jurati servare promittunt, *ibid. num. 48. & seqq.*

CARDINALES quoad eorum Sepulturam, & Quartam Parochialem.

Cardinales Romae decedentes, vel extra non electa Sepultura, ubi sepeliri debeant? Vide verb. *Cardinales art. 6. num. 1. & seqq.*

Ampliatur *Auctor num. 1. ibid. num. 11. & seqq.*

Cardinalis Regularis potest sibi eligere sepulturam ubilibet sine licentia Superioris, alias decedens, non electa Sepultura, sepelitur in propria Ecclesia sui Tituli, *ibid. n. 6. & 7.*

Nullis autem Cardinalibus permittitur sepeliri in Basilica Vaticana, & Quarta Parochialis debetur proprio Parocho ex funere Cardinalium, qui sepeliuntur extra Parochiam, *ibid. num. 8. 9.*

CARDINALES quoad quasdam Additiones Auctoris.

Cardinales ad Urbem accedentes Summo Pontifici se sistere debent, nec ab Urbe discedere possunt sine licentia ejusdem. Vide verb. *Cardinales, art. 1. num. 46.*

Car-

Cardinales in Urbe non residentes qualibet ex causa excluduntur a participatione Rotuli, *ibid. in cod. art. num. 47.*

Accidentibus autem ad Urbem ex causa legitima tribuitur portio pro tempore mortis, *ib. num. 48.*

Forma & solemnitas in Exequiis S. R. E. Cardinalium servanda, *ibid. art. 6. num. 10.*

Cardinales in causis Commissariis judicantes ut debent Notario Archivi, *ibid. num. 49.*

Cardinalibus tribui potest Ecclesia Episcopalis in partibus Infidelium, *ib. num. 50.*

Cardinalis Episcopus Residentiz lege tenetur, *ib. art. 3. num. 28. & 29.*

Cardinales Episcopi per Ecclesiasticam Dignitatem, quibus honoribus prosequendi sint a Gubernatoribus, Vicelegatis, & Praesidentibus, *ibid. Art. 2. num. 22.*

Cardinales tam in Urbe, quam in aliis Civitatibus legentes, quando visitari debeant a Praelatis, *ib. cod. art. n. 23.*

C A R O, C A R N E S.

Carnium esus prohibitus est diebus jejunii. Vide verb. *Jejunium art. 1. n. 6.*

Item prohibitus est diebus Veneris, & Sabbati. Vide *Abstinentia n. 6.*

Dispensari circa esum carniū, an, & quando censeantur etiam dispensari a jejunio. Vide verb. *Jejunium art. 1. num. 30. ad 34.*

Si Nativitas D. N. J. Christi accadat in die Veneris, dispensantur omnes ab abstinentia carnis, exceptis illis, qui tenentur voto, vel Regulari observantia. Vide verb. *Abstinentia num. 8.*

Hinc Fratres Minores tenentur ad jejunium tali die. Vide d. verb. *Jejunium art. 2. n. 27. & seqq.*

Advenae, & peregrini an, & quando in locis suae peregrinationis teneantur abstinere a carnibus? Vide verb. *Lex art. 3. a num. 31. ad 35.*

Carnibus velci in Monasteriis Chartasensibus est omnibus sub poena excommunicationis latae sententiae interdictum. Vide verb. *Carnum num. 1.*

Carnium esus, si cui conceditur tempore jejunii, is servare debet leges praescriptas de unica comestione, de non permiscendis epulis, de hora refectiois, & aliis declaratis a Benedicto XIV. *ib. n. 2.*

Carnes comedi nequeunt in Vespertina refectiuncula tempore jejunii, *ib. n. 3.*

Carnium esus die Sabbati prohibetur Latinis in Gracorum famulatu degentibus, *ibid. n. 4.*

Carnium esus in die Sabbati per annum permittitur in Regnis Castellae, Legionis, & Indiarum, *ibid. num. 5.*

Carnis privium, ita dictum tempus ante Quadragesimam, quia Ecclesiastici, & Religiosi a carnibus abstinere incipiebant. *ib. n. 6.*

Abasum comedendi carnes Dominica prima Quadragesimae, Specacula, Ludosque publicos diebus festis fieri solitos ab Ecclesia Mediolanensi extirpavit S. Carolus Borromeus. Et ad alia. Vide *ibid. num. 7.*

CASTITAS. Vide verb. *Virum a num. 117. usque in finem.*

CASUS fortuitus quid sit? Vide verb. *Commendatum num. 16.*

CASUS RESERVATI. Vide verb. *Reservatio Casuum.*

C A T E C H U M E N I.

Catechumeni non ante, sed post Baptismum veste candida sunt induendi. Vide verb. *Vestis num. 18.*

Catechumeni an sint sepeliendi in Ecclesiastica sepultura. Vide verb. *Sepultura num. 172.*

CATENAE infamis poena quid sit? Vide verb. *Pena art. 2. num. 5.*

CAUSA efficiens, seu Ministri Matrimonii sunt ipsi contrahentes. Vide verb. *Matrimonium art. 1. a num. 27. ad 27.*

C A T H E D R A T I C U M.

Cathedraticum quando introductum, & quid sit, cur sic dicatur, & etiam Synodaticum. Vide verb. *Cathedraticum n. 1. 2. & 3.*

Cathedragici origo, obligatio, quantitas, & tempus praestationi illius statutum, Vide *ib. num. 29. & seqq.*

Nomine Solidi quid intelligatur, qualiter pro Cathedratico solvendi, quidque ad id attendendum, *ibid. num. 4. ad 9.*

Cathedraticum est in Juribus Episcopalibus, & adeo privilegiatum, ut in totum praescribi non possit, nec a Trid. sublarum solvi tamen non debet in Visitatione, sed extra, & in Synodi celebratione, *ibid. num. 10. ad 19.*

Ad Cathedraticum solvendum tenentur de jure Ecclesiae Saeulares, quod exponitur, *ib. num. 16. ad 19.*

Regulares vero non tenentur solvere Cathedraticum.

cedraticum pro Monasteriis, & eorum Ecclesiis Regularibus, ubi ipsi resident, & Divina peragunt, & quæ Monasteriis contigua, seu immediate penes ipsas existunt: pro Ecclesiis tamen Sæcularibus &c. quibus præsumunt, tenentur, etiam si Monasteriis, aut eorum Ecclesiis pleno jure sint incorporatæ, *ibid. num. 20. ad 22.*

Ad Cathedralici, & Synodatici tamen solutionem non tenentur, neque compelli possunt Fratres S. Joannis Hierosolymitani, sive eorum Vicarii in Parochialibus Religionis prædictæ unitis, *ibid. num. 23.*

Ad complementum adducitur hic id, quod de Cathedralico fuit novissime in Concilio Romano celebrato anno 1725. a Benedicto XIII. sancitum, *ibid. num. 24.*

Quædam colliguntur ab Auctore Sac. Congreg. Resolutiones ad Cathedralicum pertinentes, *ibid. num. 25. & seq.*

Alia vid. hoc to. 10. in *Append. Ref. S.C.C. in Guardian. Ausculana Cathedralici. Cassanen. Cathedralici. Perusina Cathedralici. Bisacciarum. S. Severini Cathedralici. Amalphitana Cathedralici, & Procuratoris. Tolentina Cathedralici.*

CATOPTRICA quid? Vid. verb. *Mundus num. 208.*

CAVENA, & Fendum de Cavena quid sit? Vid. verb. *Fendum art. 1. n. 28. & 29.*

CAUPO, **CAUPONA**. Vid. verb. *Taberna, Tabernarii per tot. & verb. Clericus art. 5. a num. 10. ad 10.*

C A U S A.

Causæ omnes in prima instantia ab Ordinariis sunt cognoscendæ, & quæ excipiantur. Vid. verb. *Causa num. 1. & seqq.*

Quamplurima referuntur, quæ ad perjuriam Causarum pertinent stabilita in variis suis Constitutionibus a Benedicto XIV. *ibid. num. 4. & seqq.*

C E N S U R A.

Quoad ea, quæ concernunt Censuras in genere.

Censura unde dicta, & quid sit declaratur. Vid. verb. *Censura num. 1. 2. & 3.*

Censuræ Ecclesiasticæ proprie dictæ sunt tantum tres, Excommunicatio, Suspendio, & Interdictum, & proponitur quibus ferendi

ferendi potestas competat, *ibidem num. 4. ad 8.*

Fallitur Auctor dum hoc loco ait, posse Superiores Locales censuras ferre in subditos. Recensentur porro casus, in quibus Superiores possint sine consensu Capituli Generalis vel Provincialis censuras ferre, *ib. num. 8. in nota (a).*

Censura ferri non potest nisi in delinquentes Christianos, in rationis capaces, & in subiectos jurisdictioni ferentis ipsam, *ibid. num. 9. 10. & 11.*

Communitas, aut Collegium potest quidem ligari Suspensione, & Interdicto, minime tamen Excommunicatione, *ib. num. 12.*

Ex speciali jure non ligantur Episcopi sententia generali Suspensionis, aut Interdicti, nisi de ipsis speciali mentio fiat, & sic etiam Cardinales, *ibid. num. 13. & 14.*

Denique Imperatores, & Reges ob suæ Dignitatis excellentiam Censura aliqua ab Episcopis ligari non possunt, *ibid. num. 17.*

Ad validitatem Censuræ requiritur culpa gravis, & in suo genere completa cum contumacia, seu inobedientia delinquentis, & hæc per singula referantur, *ib. num. 16. ad 28. num. 44. & seqq.*

Ad incurrendum censuram in foro externo requiritur Sententia-declaratoria commissi, cui est Censura jure ipso alligata, non tamen in foro interno, *ibid. num. 47. & 48.*

Ad validitatem Censuræ ferendæ ad hominem requiritur, etiam trina monitio, nisi urgens necessitas aliud suadeat, & traditur praxis, at non sic ad validitatem Censuræ latæ sent. a Jure statuitur, *ibidem num. 21. ad 25.*

Censura Interdicti potest intelligi etiam ob peccatum alterius, non sic Censura Excommunicationis majoris, & Suspensionis propriæ, & strictæ acceptæ, *ibid. num. 26. 27. & 28.*

Ab incurrendis Censuris tres præcipuæ causæ exculant, & assignantur, *ibid. num. 29. ad 31.*

Quando Appellatio fit post latam Excommunicationem &c. non habet vim suspendendi, sed solum devolvendi, ut Superior possit cognoscere de iustitia Censuræ, *ibid. num. 32.*

Innocens Censuratus, v. gr. Excommunicatus secundum allegata, & probata in foro externo pro tali habere se debet, quamvis coram Deo ab ea immunis sit, & in secreto contra eam agere possit, *ibid. num. 33. & 34.*

A Cen-

A Censuris a Jure, si non sint reservatz, absolvere potest quilibet Confessarius pro Foro interno conscientiz, pro foro tamen externo Superior Censurati, & a Censuris ab Homine nonnisi qui eas tulit, vel ejus Delegatus, vel plene Superior Censurantis, ut Archiepiscopus respectu suffraganeorum tantum in casu appellationis, *ibid. num. 35. ad 37. & in n. 54. & seqq.*

Ad propositum refertur declaratio Clementis XI. *ib. in nota ad n. 35. (a).*

Nemo tamen absolvi debet a gravibus censuris, sive pro Foro externo, sive pro Foro interno, nisi prius serio promittat de parento mandatis Ecclesiz, vel abolventis, & non committendo in posterum hujusmodi delicta, *ibid. n. 38.*

In articulo mortis potest quisvis Confessarius, & in defectu Confessarii quilibet Sacerdos a quibusvis Censuris absolvere, sub onere tamen, ut elapso periculo poenitens coram Superiore compareat ad exequendum quod ille præscripserit, *ibid. nu. 39.*

Potest quis pluribus Censuris ligari, & potest absolvi ab una, & non ab aliis ad differentiam peccatorum; & excommunicationis censura ligatus non potest a peccatis absolvi, nisi prius ab ipsa absolvatur; *ibid. n. 40. & 41.*

Forma absolutionis a Censuris non habet præfixa, & determinata verba, sed potest dari verbis exprimentibus absolutionem talis specialis Censuræ, a qua fit absolutio. Sed de istis, & aliis, Vide verb. *Excommunicatio*, verb. *Suspensio*, & verb. *Interdictum*, per tot.

Reo correcto, ejusque contumacia cessante, non cessant Censuræ, nisi per absolutionem tollantur, maxime loquendo de Censuris absolute latis; *ib. n. 43.*

Absolutio a Censuris contractis ex causa violatz Immunitatis a quibus dari possit, vel non? Vide verb. *Immunitas art. 3. a n. 142. ad 152.*

Quando Censuræ sint latæ, vel ferendæ sententiæ, & quando incurrantur, vel non, ante sententiam Judicis; Vide verb. *Lex art. 2. num. 27. ad 44. & verb. Censura numer. 58. 59.*

Privilegium, nequis inconsulta S. Sede censuris irretiri possit, non afficit Ordinariorum Sententias, idque nec probat ab eorum jurisdictione Exemptionem; vide verb. *Censura n. 44.*

Num Episcopus existens extra Diocesim

ferre censuras possit in subditos suos; *ibid. num. 60.*

Mulieri an competere possit potestas ferendi censuras; *ibid. n. 61.*

De forma ferendi censuras; *ibid. numer. 62.*

Alia ad rem, puta ad captum pleniorum censuræ latæ a jure; & latæ ab Homine &c. Vide verb. *Excommunicatio*, *Interdictum*, & *Suspensio*. Et qui operatur aliquid cum conscientia erronea censuræ gravius quidem eum peccare, sed censuram non incurrere, vide verb. *Excommunicatio art. 11. num. 1.* Ac denique ignorantiam censuræ ab eadem excusare; Vide verb. *Reservatio casuum n. 39.*

CENSUS.

Quoad ea quæ concernunt ejus esse, & Conditiones.

Hoc nomen Censuræ accipitur varie, & exhibentur ac declarantur acceptiones, nec non præbetur quis Censurarius, & quis Censuista; Vide verb. *Census n. 1. ad 5.*

Census dividitur in Reservativum, & Consignativum, atque hic in Realem, Personalem, Mixtum, Perpetuum, & Temporalem, ac isti subdividuntur, scilicet Perpetuus in Redimibilem, & Irredimibilem, & Temporalis in Temporalem ad certum tempus, & in Temporalem ad incertum tempus, quæ omnia per definitionem explicantur; *ibid. num. 6. ad 11.*

Ut census sit licitus ac justus Jure naturæ, saltem quatuor conditiones requiruntur, & assignantur, ut autem sit licitus, & justus Jure Canonico, plures aliz conditiones requiruntur; *ib. n. 12. ad 18.*

Quamvis allatam S. Pii V. Constitutionem ob solam præsumptionem usuræ esse latam, & consequenter in conscientia non obligare; ubi *Contractus Censualitatis* ab usura alias immunis est, teneant Navarrus, & alii: Nihilominus omnino tenendum est dict. Constitutionem Pianam, ubi usu recepta est, & per legitimam contrariam consuetudinem non est abrogata, absolute obligare, secus autem e contra; *ibid. num. 19. 20. & 21. & num. 29.*

Census personalis non transit in realem, quamvis detur hypotheca, qua pereunte census non perit; *ibid. cod. n. 29.*

Censuum, & Cambiorum fructus a Communitatibus Ditionis Ecclesiasticæ conveni ad æqui-

aquiritatis rationem fuerant redacti a Benedicto XIV. *ib. n. 28.*

Census consignativus realis omnis ex parte tam Censuarii, quam Censuistæ, seu Censualistæ, ubi non est in uſu Piana Conſentio, eſt licitus de Jure naturali : & ſic etiam Perſonalis, ſi ſuper Perſona fructifera, ſecus autem de Jure Canonico ; *ibid. num. 22. 23. & 24.*

Census perpetui creati ad formam Bullæ Piane connumerantur inter bona immemorabilia ; & ſpectantes ad Eccleſias, & loca pia reduci non poſſunt ad minorem fructum ſine Beneplacito Apoſtolico ; *ibid. num. 25. & 26.*

Regulares nequeunt cenſuario nomine recipere pecuniam ſine Beneplacito Apoſtolico ; *ibidem num. 27.*

Videndus Auliſius in lib. ſingular. de Cenſibus, quod attinet ad ea, quæ pertinent ad cenſum reſervativum, & conſignativum ; *ib. num. 33.*

C E R E I.

Cerens Paſchalis quando ſit accendendus ; Vide inter *Decreta Sac. Rit. Congr. ſub n. 1390.*
Cereorum ardentium uſus an, & quomodo proſit Deſunctis ? Vide verb. *ſuffragia n. 20.*

C E S S I O N E S.

Ceſſio bonorum ; Vide verb. *Reſtitutio art. 5. a num. 49. ad 50. & verb. Salutio a n. 3. ad 6.*

Ceſſiones commodi exigendi fructus Beneficiorum, prohibentur ſub pœna excommunicationis, & annullantur a Benedicto XIV. Vid. verb. *Ceſſiones, n. 1.*

Ceſſiones commodi exigendi penſiones, factæ intra ſex meſes a die captæ poſſeſſionis Beneficii annullantur ; *ibid. num. 2.*

CHARACTER Sacramentalis ; Vide verb. *Sacramentum a num. 32. ad 41.*

CHARITAS ; Vide verb. *Virtus a n. 34. ad 87.*

CHARITATIVUM ſubſidium ; Vide verb. *ſubſidium Charitativum.*

CHIROMANTIA quid ſit ; Vide verb. *ſuperſtitio n. 20.*

CHOREÆ : Vide verb. *Clericus art. 4. a num. 13. & verb. Luxuria n. 88.*

Choreæ publicæ Feſtis diebus prohibentur ; Vid. verb. *Chorea, n. 1.*

Choreas extrema die Bacchanalium uſque ad me-

diam noctem produci vetatur in tota Eccleſiaſtica diſtione ; *ibid. num. 2.*

CHOREPISCOPI qui ? quod eorum Officium, & quare ab Eccleſia ſublato ? Vide verb. *Episcopus art. 1. a n. 36. ad 41.*

G H R I S M A.

Chriſma benedici nequit, niſi ab Episcopo ; Vide verb. *Chriſma, n. 1.*

Chriſma pro Eccleſiis Græcis recipi debet ab Episcopo Catholico, & quidem ab Ordinario ; *ibid. num. 3.*

Quamvis Chriſmatis conſecratio ſit unum ex præcipuis muneribus Ordinis Episcopalis, acceperunt tamen aliqui ſimplices Sacerdotes a ſummo Pontifice facultatem illud conſecrandi ; *ibid. num. 3.*

Verum non ita frequenter ſuit data facultas hujusmodi ſimplicibus Sacerdotibus ; *ib. num. 4.*

CHRISTIANA Charitas quando ſufficiat pro abſentando a reſidentia ? Vide verb. *Canonici art. 5. n. 34. verb. Episcopus art. 3. n. 4. & verb. Parochus art. 2. n. 39.*

CHRONOLOGIA quid ; Vide verb. *Mundus num. 211.*

C I B O R I U M S A C R U M.

CIBORIUM Sacrum non poteſt vendi, nec oppignorari ; Vide in Colleſt. *Decretor. n. 1460.*

Ciborii Sacri ſar quas pœnas incurrit ; Vide verb. *Fur, a n. 75. ad 80. & verb. Pœna art. 2. n. 38.*

CINGULUM pro Miſſa congruentius debet eſſe lineum, quam ſericum ; Vide inter *Decreta ut ſup. n. 746.*

CICLOMETRIA quid ? Vide verb. *Mundus num. 746.*

C I R C U L I.

Circuli minores ſunt ambo Tropici, & ambo Polares ; Vide verb. *Mundus, n. 149.*

Circuli Tropici, unde dicti, & cur unus vocetur Tropicus Cancræ, & alter Tropicus Capricorni ? Vid. *ibid. num. 150.*

Circuli Polares, unde dicti, & cur unus vocetur Arcticus, & alter Antarcticus ; *ibidem num. 151.*

Quid de habitantibus ſub iſtis polaribus circulis, *ib. n. 152.*

Dicti quætenus circuli minores dividunt Mun-

Mundus in quinque partes, seu zonas, quæ assignantur; *ib. n. 153. ad 156.*

CIRCUMCISIO.

Circumcisio fuit verum, & proprie dictum Sacramentum deletivum culpæ originalis, & collativum gratiæ ex opere operato; Vide verb. *Circumcisio, n. 1. & 2.*

Hoc tamen non est certum, & a Vivis Theologis, ut plerimum negatur; *ibidem num. 23.*

Circumcisio non solum fuit Sacramentum Legis scriptæ, sed etiam Legis naturæ; impositum Circumcisio in Lege scripta non fuit aliud Sacramentum ab eo, quod erat in Lege naturæ, sed idem magis determinatum; *ibid. n. 3. & 4.*

In Lege naturæ ante Circumcisionem fuit a Deo institutum Sacramentum aliquod pro justificatione parvulorum; *ib. n. 5.*

Circumcisio data 400. circiter annis ante Legem scriptam tunc non nisi genus Abrahæ adstringebat; *ibid. num. 6.*

Pro feminis etiam post institutam Circumcisionem remansit, & perseveravit Sacramentum Legis naturæ. Cur Circumcisio pro solis Masculis, & in membro genitali, *ib. nu. 7. ad 9.*

Circumcisio, & Baptismus in multis differunt, & in multis conveniunt inter se, & differunt, ac objectiones diluuntur, quibus originalis impetitur deletio respectu Circumcisionis, demumque concluditur Circumcisionem, & Legis naturæ Sacramentum Characterem impressisse; *ib. num. 10. ad 21.*

CIRCUMSTANTIE peccatorum; Vide verb. *Penitentia Sacramentum art. 2. n. 100. ad 124.*

CIVITAS, CIVILITAS, CIVES.

Civitas multis modis sumitur, & assignantur, necnon adinvicem conferuntur Civitas, & Urbs, una cum quid Oppidum, Castrum, Villa, & Villicus; Vide verb. *Civitas &c. num. 1. ad 15.*

Solum illam dici Civitatem, quæ habet Episcopum, sustinent multi; plurimi autem alii verius, & melius censent ad essentiam Civitatis non requiri neque Episcopum, neque Cathedralium; *ib. n. 17. 28. & 19.*

Civitas occidens suum Episcopum jam consecratum privatur in pœnam dignitate Episcopali; *ibid. num. 20. & 21.*

TOM. X.

Dicta pœna an procedat solum, quando occisio processit ex facto Civitatis, vel etiam quando processit ex odio privato aliquorum Civium; *ib. n. 22. ad 25.*

Cathedralitas ratione occisionis Episcopi non amittitur ipso jure, sed sententiam requirit; & si occisio fuit in sui defensionem cum moderamine inculpate tutelæ, aut eum non agnoscens, pœna privationis non incurritur Episcopalis Dignitatis, ut nec etiam si solum vulneravit; *ib. nu. 26. ad 31.*

Civitas, quæ auxilium, consilium, aut favorem dederit ad occidendum, seu offendendum Cardinalem, privatur Cathedralitate, & eadem privari etiam potest, si conspiret contra Sedem Apostolicam, vel si tota labatur in Hæresim; *ib. num. 32. ad 34.*

Civitas condemnata ad aratrum non potest amplius edificari absque speciali licentia Principis; *ibid. num. 35. & 36.*

Civitas tamen privata Cathedralitate propter occisionem proprii Episcopi &c. remanet adhuc Civitas quoad privilegia secularia; & privata Cathedrali propter delictum, non privatur Diœcesi; *ibidem numer. 37. & 38.*

An privatio Civitatis dignitate Episcopali ob occisionem Episcopi sit perpetua, vel temporalis, & de privatione ob occisionem Prepositi; *ib. num. 39. ad 41.*

Differentia est inter Jus Civitatis, & Jus Civilitatis, & quænam ea sit; Vide *ibid. num. 108. & seqq.*

Civilitas triplici modo acquiritur. Primo per Nativitatem; Secundo de jure; Tertio per privilegium, & undequaque elucidantur; *ib. num. 42. ad 46.*

Licet ad effectum veræ, & naturalis Civilitatis requiratur nativitas in loco; tamen si occasionaliter extra sequatur, habetur ac si vere, & naturaliter quis natus esset in propria patria; *ibid. num. 47. & 48.*

Originarius, seu Oriundus dicitur a nativitate propria, seu paterna; & ex Jure Civili locus originalis est, in quo pater natus est; *ibid. num. 49. & 50.*

Et ideo vulgo dicitur, non matris, sed patris spectandam esse originem; *ibid. num. 114. 115.*

Quomodo id tamen intelligatur; *ibid. sub num. 115. & seqq.*

Num natus ante cooptationem Patris in Civitatem numerum pro Cive Originario haberi debeat; *ibid. num. 118. 119.*

Civilitas acquiritur etiam per spiritualem nativum.

R

tivi.

tivitatem; & Civilitas originis non amittitur ob alterius loci incolatum necessarium, vel occasionalem: & hæc acquiritur decenniali habitatione cum animo tamen perpetuo permanendi in tali loco; ac domicilium quid sit, & in quo differat ab habitatione; *ibid. num. 53. ad 55.*

Non contrahitur Civilitas domiciliaria per permanentiam in Civitate per decem annos, imo nec per triginta in servitio alicujus Domini; *ibid. num. 57. 58. & 59.*

Civilitatem domiciliariam potest quis habere in pluribus locis; & Civilitas legitime acquisita cum habitatione, & solutione onerum constituit aliquem verum Civem, ita ut possit consequi officia Civibus debita; nec amittitur per quamdam necessariam, seu occasionalem absentiam; nec fit præjudicium ex possessione bonorum extra territorium; *ibid. num. 60. ad 64.*

Quid requiratur ad domicilii constitutionem, ut Civilitas domiciliaris compareretur; *ibid. num. 120.*

Et ad hunc effectum an novi domicilii ratio habeatur, si in fraudem mutatio fiat; *ibid. num. 121.*

Civilitas privilegiativa generaliter quoad omnes effectus non conceditur, nisi a Supremo Principe; & datur qualiter possint Domini inferiores; *ibid. num. 65. ad 67.*

Civilitas privilegiativa concessa per totam Civitatem, seu Consilium generale, tolli non potest per Magistratum particularem; *ibid. num. 68.*

Differentia inter civem per allectionem ex decreto Decurionum, & eum, qui habet Rescriptum Principis; *ib. num. 122.*

Civis naturalis, & originarius alicujus loci secundum aliquos dicitur, qui natus est etiam casu, & per transitum in tali loco; at verius per alios etiam requiritur, quod ejus pater ibi habeat domicilium constitutum; & hinc confectarium quoad Legatum præbetur; *ibid. num. 69. ad 71.*

Civis originarius, ac naturalis paternæ patriæ dicitur quis, etiamsi natus extra patriam occasionaliter; & originarius esse non desinit, qui alibi necessarium, vel occasionale domicilium habet; *ib. num. 72. & 73.*

Civis domiciliarius alicujus loci dicitur, qui ibi, licet aliunde oriundus, jam per decennium habitat cum animo perpetuo ibidem permanendi, & quis talis esse potest plurium locorum; *ib. num. 74. ad 77.*

Civi ex privilegio dicitur Civis verus, & pro-

prius, non minus ac Civis originarius; & id transit in filios alibi quoque natos, licet de illis non fuerit facta mentio in concessione; *ib. num. 78. & 79.*

Quamvis Princeps per suum privilegium possit creare Civem externum, non potest tamen facere, ut sit originarius; & inde frequentia exhibentur; *ib. num. 80. ad 82.*

De commodis & oneribus Civilitati a jure annexis; *ib. num. 123. 124.*

Civis ex privilegio, quamvis non habitet in Civitate, adhuc tamen gaudet beneficio Civium quoad immunitatem a solutione vestigalium; & quid si creatus cum onere inhabitandi, & non inhabitet; *ib. num. 83. ad 86.*

Civium appellatione veniunt etiam nati in suburbis, præcipue in favorabilibus, & materia utriusque conveniente; *ibid. num. 87. & 88.*

Civibus ex privilegio nihil suffragatur privilegium ad effectum successionis, ubi excludantur exteri forenses; secus autem si ad Beneficium vocantur soli Cives Civitatis; at non si Bononiarum; *ib. num. 89. ad 91.*

Generaliter loquendo Beneficia Civibus potius, quam exteris conferri debent; Immo si fundator legem imposuit, ut Beneficium conferatur solis originariis, & non alienigenis, non potest conferri exteris; *ib. a num. 92. ad 94.*

Beneficium erectum, seu Legatum fundatum pro solis Civibus debetur tantum natis in Civitate, Suburbis, Vicis, & districtu; & si excludantur expresse Cives ex privilegio, isti ad illud non possunt admitti; *ib. num. 95. & 96.*

Non censentur tamen exclusi Cives nati extra Civitatem originariam occasionaliter, vel nati in Civitate, & alibi necessarium, aut occasionale domicilium habentes; *ib. num. 97. & 98.*

Beneficium, seu Legatum, ad quod vocantur Cives naturales, & originarii, debetur solum natis in tali loco, non casu, aut per transitum, sed quando pater ibi domicilium habuit, aut est locus, ubi pater natus est; at in istorum defectum deberetur natis ibi casu, aut per transitum; *ib. numer. 99. & 100.*

Beneficium, seu Legatum, ad quod vocantur naturales alicujus loci, potest conferri non solum originariis, seu oriundis, sed etiam per decennium ibidem domicilium habentibus, dummodo cum animo ibi perpetuo

tno commorandi ; & si vocantur Patricii , potest conferri non solum patriciis originariis , sed etiam patriciis domiciliariis ; ac Patria duplex observatur ; *ib. n. 101. ad 103.*

In dictis , & similibus dispositionibus est omnimode investiganda voluntas disponentis , idque perpendendum ex verbis ipsius Vocantis , & qualitatibus Vocatorum , prout exemplariter traditur ; & semper præferendi habentes omnes qualitates relictas a Testatore habentibus solum aliquas ex ipsis ; *ibid. num. 104. ad 107.*

De modis , quibus amittitur Civilitas ; *ib. num. 125.*

CLAVI crucifixionis D. N. J. C. vid. verb. *Clavi &c. per tot. artic.*

C L A V I S .

Clavis Tabernaculi a quibus asservari debeat ? Vide verb. *Tabernaculum n. 1. 4. & 5.*

Clavis Reliquiarum quibus concedi possit ? Vide verb. *Veneratio Sanctorum n. 87.*

CLAUSURA ; Vide verb. *Conventus artic. 3. & verb. Moniales artic. 3.*

Quid sanciverit Benedictus XIV. circa Clausuram Monasteriorum quorumcumque Virorum & Feminarum Regularium ; Vide verb. *Clausura n. 1. & seqq.*

C L E R I C U S ,

quoad ea quæ concernunt ejus nomen , Habitum , & Tonsuram .

Clerici nomen , & esse , ac duplex . talis nominis adhibitio referatur . Vide verb. *Clericus artic. 1. n. 1. ad 4.*

Clericorum nomine sequioribus sæculis veniebant illi qui litteris operam dabant ; e contra laici dicebantur illiterati . Vide *ib. n. 78.*

Clericorum nomine large , seu generaliter capto in materia favorabili , quinam veniant intelligendi , & referuntur singuli ; *ibid. n. 5. ad 18.*

Christianus populus divisus in Clericos & Laicos , Clerici autem in duplex genus divisi , Vide *ib. n. 71. & seqq.*

Clericorum nomine strictè , seu specialiter in materia odiosa veniunt duntaxat soli inferiores Clerici sæculares , non autem Canonici , Abbates , alique in dignitate Ecclesiastica

constituti , nisi secus exprimatur , vel alim- de de opposito constet , *ibid. num. 19. ad 22.*

Quomodo olim Clerici induti , & de Clericali veste plura , Vide *ibid. num. 76. & seqq. & n. 13. & seqq.*

De tonsura Clericorum , ejusque ab ordine facta separatio , *ibid. num. 79. ad 82.*

Habitum , & Tonsuram Clericalem deferre tenentur Clerici in Sacris Ordinibus constituti , & etiam Clerici inferiores , si Beneficium Ecclesiasticum habeant , sub gravissimis pœnis , *ib. num. 23. 24. & 25.*

Clerici vero in prima Tonsura , aut etiam in Minoribus Ordinibus constituti , & Beneficia Ecclesiastica , seu Jus ad illa nondum habentes non tenentur deferre Habitum , & Tonsuram Clericalem , nisi causative , quatenus velint gaudere privilegiis Clericalibus , *ibidem num. 26.*

Clericis in prima Tonsura , aut etiam in Minoribus Ordinibus constituti non gaudent privilegio Fori , nisi habeant aliquam ex tribus conditionibus , quas requirit Concilium Tridentinum , quæ hic assignantur , *ibid. num. 27. & 28.*

Qualitas , & forma habitus Clericalis licet Jure communi non reperiatur in omnibus , & per omnia determinata , & stabilita , habentur tamen tum in Jure communi , tum in Conciliis , tum in Constitutionibus Pontificiis varia præscripta circa Habitum Clericorum , & proponuntur ; ac inde pro hujus puncti coronide salutaria , ac decorosa dantur monita , *ibid. num. 29. ad 44.*

Tonsura Ecclesiastica juxta Divum Isidorum originem sumit a Nazareis ; secundum alios ex quodam facto in Apostolorum Principe , quod refertur , *ib. n. 45. ad 47.*

Tonsura Ecclesiastica fuit in usu usque de tempore Apostolorum ; reprobatum Calvinus aliter sentiens , *ibid. n. 48. & 49.*

Tonsura Clericalis antiquitus fiebat raso desuper capite in modum sphaeræ , & inferius quoque , ita ut patentibus auribus sola Capillorum corona circa caput remaneret ; & assertur qualiter nunc ab Ecclesia practice- tur , *ibid. num. 50. & 51.*

Corona , & Tonsura debet esse congruens cu- juslibet statui , & Ordini ; ac mystica ejus- dem significatio declaratur ; *ibid. num. 52. ad 54.*

Clerici in Sacris , vel Beneficiari , licet in pri- ma Tonsura , aut etiam in Minoribus Ordini- bus constituti , si per longum tempus Tonsuram , & Habitum Clericalem non des- rant ,

rant, & comam sine iusta causa nutriant, peccant mortaliter, & subiacent gravissimis poenis, nec non Excommunicationis; secus si iusta causa excuset, prout per varios casus exponitur; *ibid. num. 55. ad 62.* De Clericorum ordine, vestitu, & distinctione primis Eccl. Sæculis & juxta hodiernam disciplinam, Vide *ib. n. 78. ad 85.*

CLERICUS quoad privilegium Fori, & Canonie.

Per privilegium Fori, & Canonie quid intelligatur? Vide verb. *Clericus. art. 2. n. 1. & 2.*

Clerici, & Monachi, seu Regulares gaudent privilegio Fori, & qui veniant nomine Clerici apponitur; *ibidem num. 3. ad 5.*

Clerici tamen Minoritæ non gaudent privilegio Fori, nisi habeant aliquam ex tribus conditionibus, quas requirit in ipso Concilio Trid. *ib. num. 6. ad 8.*

De Tonsurato resignante Beneficium, vel habente duntaxat ejus validam collationem, qualiter privilegio Fori gaudeat; *ibid. num. 9. & 10.*

Clericus Tonsuratus, vel minorista non habens Beneficii possessionem, nec titulum, nec pensionem, ut Fori privilegio gaudeat, quid requiratur? *ib. n. 11. & 12.*

Clericus Minorista in Habitu, & Tonsura deserviens Ecclesiæ gaudet privilegio Fori, licet non deserviat ex mandato Episcopi, vel cui non sit adscriptus, *ib. num. 13. ad 16.*

Clericus, si Habitum a se gestari solitum aliqua occasione ad breve tempus deposuerit, non ideo Fori privilegium amittit, ut nec Beneficiatus si aliquando intermiserit; *ibid. num. 17. & 18.*

Immo Clericus Beneficio privatus ex Bulla Sixti V. eo quod non detulerit &c. non amittit &c. ante latam a Judio Ecclesiastico declarationem; *ibid. num. 19.*

Clericus non Beneficiatus, solitus tamen Ecclesiæ inservire, & in Habitu, & Tonsura incedere, si noctu vel interdum in Habitu Laicali deprehendatur cum armis, gaudet privilegio Fori, Imo eo gaudet non obstante Irregularitate contracta ob homicidium; *ibid. num. 20. ad 22.*

Clericus, qui post commissum delictum sine ulla fraude Clericatum assumpsit, gaudet privilegio Fori, tam quoad personam, quam quoad bona; si secus, gaudet quoad personam, at non quoad bona; quoties Juxta

Eccl. de fraude adjudicaverit; *ibid. num. 23. ad 25.*

Clericus, qui dimisso Habitu, & Tonsura deliquit, & postea habitum, & Tonsuram sumpsit, & Ecclesiæ inservivit, gaudet privilegio Fori, nisi reassumpserit Habitum in fraudem; Quod ad Judicem Eccl. spectat declarare, & adducitur notabilis decisio; *ibid. n. 27. ad 29.*

Clericus, qui propria auctoritate habitum Clericalem reassumit post delictum, processum, & fidejussionem de se presentando coram Jdice Laico, qualiter gaudeat; *ibid. n. 30.*

Clericus, qui ante carcerationem reassumpserat Habitum, vel post præteritum delictum a se commissum, gaudere debet undequaque privilegio Fori; *ibidem num. 31. & 32.*

Clerico licet reassumere Habitum absque alia licentia Episcopi, nisi renunciaverit in Curia Episcopali cum declaratione non reassumendi sine illa; at si id præstitum esset in carcere, non obstarer ad reassumendum absque &c. *ibid. num. 33. ad 35.*

Licet Clericus per dimissionem Habitus, & Tonsuræ ante trinam monitionem non perderet privilegium Fori; tamen Clericus Minorum Ordinum non Beneficiatus, nisi Habitum, & Tonsuram deserat, & Ecclesiæ inserviat, vel in Seminario, aut in aliqua Schola, vel Universitate de licentia Episcopi versetur, illud perdit sine alia monitione, nec si quæ addit in contrarium consuetudo est attendenda; *idem num. 36. & 37.*

Clericis tamen non habentibus supradicta requisita Concilii non admittitur perpetuo privilegium Fori, sed suspenditur ad tempus, & si adhuc quis se gerat pro Clerico, potest puniri etiam ab Episcopo; *ibid. num. 38. ad 40.*

De Clerico reperto a Curia Seculari sine Habitu Clericali, & de eo, qui se immiscet enormitatibus, quoad privilegium Clericale; *ibid. nu. 41. & 42.*

Clericus in Minoribus constitutus recusans frequentare Scholas, & Ecclesiæ, non potest privilegio Fori privari, si addit probabilis spes profectus; eodem Clerici Filius legitimus ante Clericatum susceptus gaudet, durante vita Patris, eidem verbis renunciari non potest; at illud perdit tertio monitus, si non reassumat habitum, & tonsuram, *ibid. num. 43. ad 46.*

Licet Clerici in prima Tonsura constituti, vel Minoritæ non habentes a Tridentino requisita, privilegio Fori non gaudeant;

Tan.

Tamen privilegio Canonis non sunt privati; *ibid. num. 47. & 48.*

Quoniam autem personæ gaudeant tali privilegio Canonis, & quinam consequantur illud violare; Vide verb. *Excommunicatio art. 10. n. 18. & art. a num. 14. ad 27.*

Privilegio Fori, & Canonis gaudent nondum Clerici cœlibes, sed etiam Clerici conjugati in Minoribus existentes, si tamen habeant tres conditiones, quæ assignantur, & tunc gaudent privilegio Fori undequaque; *ibid. num. 50. ad 57.*

Clericum conjugatum carcerantes excommunicantur; & eum Episcopus tueri debet, ne vexetur a Curia Laica; *ibid. n. 58. ad 60.*

Clericus conjugatus Indulto Apostolico dispensatus ab obligatione incedendi in Habitum & Tonfuram, gaudet privilegio Fori, & habens requisita, excepto quod non constet de depuratione ad servitium Ecclesiæ, ei tamen in servitium in genere eodem gaudet; *ibidem num. 61.*

Clericus conjugatus exercens artem Mercariam cum mensuris fraudulentis, puniendus est ab Ordinario, cui, si a tristemis sublati, & ob nova delicta carceratus, remittendus est, *ib. num. 62. & 63.*

Subdiaconus, qui in vim dispensationis Apostolicæ cum Vidua Matrimonium contrahit, & pensiones Ecclesiasticas obtrinet, de Jure gaudet privilegio Fori; *ib. n. 64.*

Varia insuper late traduntur de Clericis conjugatis quoad onera personalia, realia &c. *ib. a. n. n. 65. ad 76.*

Clerici gaudent privilegio Fori de Jure Divino; Canonis autem solum Jure Ecclesiastico; *ibid. n. 77. ad 87.*

Clerici omnes, sive in Sacris, sive in Minoribus, dimittentes Habitum Clericalem, & Tonfuram ex sola vanitate, & negligentia non perdunt privilegium Canonis ante trinam monitionem; illico tamen perdunt, si id ex iniquitate faciant, aut si enormibus se immisceant; *ibid. n. 88. & 89.*

An in dicto casu quoque statim amittant privilegium Fori, & an facilius deperdatur privilegium Fori, quam Canonis; *ibid. num. 90. ad 100.*

Plura vero de questione, an simplex Clericus, qui privilegium fori amisit eo quia non implevit quod præscribit *Concil. Trid.* amiserit simul alia privilegia concessa; Vide *ibid. num. 103. ad 104.*

CLERICUS quoad negotia Sæcularia.

Negotium Sæculare accipitur tripliciter, & assignatur, ac quale Clericis prohibitum, indicatur; Vide verb. *Clericus art. 3. num. 1. ad 5.*

Clericis omnibus in Sacris constitutis, aut in Minoribus congruam sustentationem habentibus, sive ex Beneficio Ecclesiæ, sive ex bonis patrimonialibus, est prohibitum negotiis sæcularibus se se immiscere cupiditatis, & turpis lucri gratia; *ibid. num. 6.*

Assignantur causæ prohibitionis, culpe, & poenæ transgressionis; *ibid. num. 7. ad 12.*

Dantur tamen plures casus, in quibus Clerici negotiationem exercentes nullam culpam, & poenam incurrunt, & assignantur, ac una datur variz ad rem petitiones factæ Sac. Congr. Concil. cum suis responsionibus, & declarationibus; *ibid. n. 13. ad 46.*

Negotiatio Clericis prohibita est quæstuaria, quæ in personalem, & realem dividitur. Quando eidem non sit interdicta negotiatio realis; & in quo utraque negotiatio species consistat; *ibid. num. 92. & seqq.*

Recollectio nivis in propriis puteis, ejusque venditio lucris & compendii causa pertinet ad negotiationem quæstuariam personalem, & verita est Clericis; *ibid. num. 99.*

Potest Episcopus prohibere Clericis Minorum Ordinum, & primæ Tonfuræ, ne exercent mercatorem, nec suscipiant apparatus Aquæ vitæ &c. *ibid. n. 47.*

Ex prædictis eruitur posse Clericos dare operam negotiationibus illius speciei, quæ dicitur artificium, non autem negotiationi proprie sumptæ; & hæc enucleantur, *ibidem num. 48. ad 50.*

Licet negotiatio proprie sumpta sit Clericis interdicta, tamen artificium, & manualis operatio absque fine turpis lucris non interdicitur Clericis, imo ipsis recommendatur; & admodum utile id comprobatur, *ibid. n. 51. ad 58.*

Inter negotia, artes, & officia Clericis prohibita multa alia reperiuntur, & enumerantur, interjectis adnotationibus ubi opus est, & quibusdam quæ eidem possunt, *ibid. n. 59. ad 89.*

Quid olim veniebat sub prohibito Clericis *Physica studio*, *ibid. num. 101.*

Quoad negotia Clericis verita, attendenda est novissima Constitutio Benedicti XIV. incip. *Apostolica serviantis*, in

quia multa statuuntur, quæ assignantur, *ibid. num. 90.*

Notandum, quod contractus a Clericis initi, qui continent negotiationem quæstuariam personalem, non declarantur invalidi favore debitorum, sed quæsitæ ex iis spectant ad Cameram Apostolicam, *ib. n. 98.*

CLERICUS quoad cohabitationem cum Mulieribus, & quoad Choreas, Larvas, Comædias, & alia spectacula publica.

Clerici non possunt frequentare Domicilia Feminarum, nec eas ad sua Domicilia admittere, *art. 4. n. 1. & 2.*

Quotiescumque mulieres, quæ cum Clericis cohabitare permittuntur, sunt aliquo modo suspectæ, exsi consanguineæ, separandæ sunt, & arcendæ ab illorum domibus, licet sint senilis ætatis, *ib. n. 3.*

Sinistra autem suspicio cessante, licitum est Clericis, & a Jure concessum in domo sua retinere rei domesticæ gratia, seu ob aliud honestum motivum. Matres, Avias &c. immo etiam extraneas, *ibid. n. 4. & 5.*

Ætas autem provecta, in qua cessat sinistra suspicio, & mulier, seu famula alias bonæ famæ, & honesta præsumitur cohabitare posse cum Clerico sine periculo incongruentiæ, est ordinariæ ætas 50. annorum; Interdum tamen potest etiam minor ætas expers esse suspicionis; unde remittitur concessio, vel prohibitio Episcoporum prudentiæ, *ibid. nu. 6. ad 12.*

Recte distinguitur & explicatur quid Clericis prohibitum sit in *tit. Decretalium de Cohabit. Clericor. &c. ibid. in muner. 22. & seqq.*

Recensetur Ordo procedendi in Clericos Concubinariorum præscriptus a Conc. Trid. *ib. n. 37. & seqq.*

Simplex Clericus Concubinariorum quomodo puniatur, *ibid. nu. 45.*

Quid veniat sub nomine Concubinariorum Clerici, *ibid. num. 46. 47.*

Clerici non possunt Choreas aut saltationes ducere, nec, ubi dicuntur publice interesse, nec personati incedere, & hæc ab Episcopo possunt etiam Regularibus vetari, *ib. n. 13. 14. & 15.*

Clerici vitare tenentur Comædias, Hastiludia, & alia hujusmodi vana spectacula, & sub qua culpa, *ibid. num. 16.*

Nec ullo modo possunt Clerici recitare in Comædiis profanis, & Episcopi possunt

statuere poenam Excommunicationis contra id facientes; nec Mimis, Joculatoribus, & Histrionibus intendere debent; & assertur novissima inhibitiō quoad recitationem in Comædiis, *ib. num. 17. ad 19.*

CLERICUS quod ludos, Cauponas, vel Tabernas, crapulam, & ebrietatem.

Clericis est severissime prohibitus Aleatum, & Taxillorum Lusus, & maxime ille lusus, qui magis fortuna, quam arte, vel industria ludentium regitur; Vide verb. *Clericus art. 5. n. 1. & 2.*

Unde Doctores dicunt, quod Clericus luteri gratia, & pro notabili quantitate taliter ludens peccet mortaliter, præsertim si frequenter, aut publice com scandalo aliorum id fiat; secus autem, si e contra; *ibid. num. 3. ad 5.*

Ludus Schaccorum, seu Estrunculorum non est prohibitus Clericis, licet Litteratio. M. dio deditis sit minus conventus; & etiam est Clericis permissus omnis ille ludus, qui consistit in ingenio, aut virtute corporis; *ibid. num. 6. & 7. n. 24. & seqq.*

Assignantur inconvenientiæ, quæ oriuntur ex ludis prohibitis, & pretiosa, quæ amittuntur; *ibid. nu. 8. & 9.*

Clerici Cauponas, vel tabernas, nisi longioris itineris causa ingredi prohibentur, & eo minus eis tabernas habere licet; & assignatur qualiter, & sub quibus poenis id prohibeatur, ac quid per tabernas, & cauponas intelligatur, *ibidem num. 10. ad 14.*

Crapula, & Ebrietas sub gravissimis poenis usque ad suspensionem ab Officio, & Beneficio est Clericis interdicta; & explicantur Crapula, & Ebrietas, quæ præcipue damnantur in Ecclesiasticis, *ib. nu. 15. ad 22.*

CLERICUS quoad arma, & venationem.

Clerici sine iusta & necessaria causâ arma deferre non possunt sub poena Excommunicationis; unde inferunt Doctores, quod Clerici arma prohibita deferendo peccant mortaliter; Vide verb. *Clericus art. 6. num. 1. ad 42* & latus verb. *Arma per tot.*

An Clericus deferens arma, quæ Statuto Sæculari simpliciter, vel certo tempore, aut loco prohibita sunt, spoliari iisdem a Ministris Curie Sæcularis possit; Vid. *ibid. verb. Clericus art. 6. n. 41. & seqq.*

Venatio frequens, voluptuosa præcipue cum

rum armis; & clamorosa est Clericis interdita; ac quæ sit cum canibus, & falconibus ex voluptate dicitur clamorosa, & illucita; observatu digna præbentur ex SS. Hieronymo, & Ambrosio, *ibid. num. 6. ad 9.*

Neque Episcopis licet arma concedere Clericis pro sola voluptuosa venatione; id præstantes a culpa non forent immunes; *ibid. num. 10. ad 16.*

Quamvis non sit licita Clericis venatio voluptuosa, tumultuosa, & clamorosa, & moderata, nimis frequenter facta, est tamen eis licita venatio quæta, & moderata raro facta, & non pro sola voluptate venationis sed vel causa necessitatis, vel causa utilitatis, vel causa honestæ recreationis, *ibid. num. 17. ad 21.*

Venatio, quæ sit retibus, vel laqueis moderatæ & honestæ recreationis gratia, ut piscatio, & hujusmodi, est licita Clericis; servatis tamen, quæ subduntur, *ibid. num. 22. ad 26.*

Omnis, & quæcumque venatio etiam non clamorosa prohibita est quibuscumque Clericis, ut melius, *ib. num. 45. & seqq.*

Licet venatio, & piscatio pro uno eodemque Jure ponantur, tamen inter venationem, & piscationem adest aliqualis differentia, & in Jure pœnæ ad sunt contra Venatores, non contra Piscatores; assignantur, & declarantur; *ibid. num. 27. ad 33.*

Et ideo laudantur ii Ordinarii, qui sub determinatis & arbitrariis pœnis interdiciunt omnibus suis Clericis hujusmodi venationem, & de latatione armorum; & traditur habendus in his modus, ac qualiter, & quando Clerici contrafacientes puniendi, *ibid. num. 34. ad 38.*

CLERICUS quoad Immunitatem, & Exemptionem.

Clerici confugientes ad Ecclesiam gaudent Immunitate Ecclesiastica in casibus non exceptis; & quædam specialiter asseruntur pro Regulari; Vide verb. *Clericus art. 7. n. 1. ad 4.*

Clerici non tenentur ad onera, nisi ea sint certa, realia, & invariabilia; nec ad solutionem impositorum pro Physico, &c. *ibid. num. 5. & 6.*

Clerici gaudent exemptione pro bonis patrimonialibus in totum, & etiam pro acquisitis, & donatis ab impositionibus, &c. etiam in Minoribus, & sine Concilii requisitis &c. *ibid. num. 7. ad 12.*

Clerici gaudent exemptione pro bonis patrimonialibus in portione sibi tangente, nec tenentur ad Gabellas, quando per alios, vel per se ipsos absque Officii sui detrimento arti sericæ operam dant cum foliis arborum in propriis bonis existentium, *ibid. num. 13. & 14.*

Clerici in Minoribus constituti viventes cum Patribus non tenentur ad Collectas, & alia onera pro bonis sibi donatis, nisi donationes sint fraudulentæ, & uti tales per Judicem Ecclesiasticum declarantur, *ib. num. 15.*

Clerici in Minoribus, etiam si non se promovere faciant ad Ordines sacros, gaudent exemptione ab impositionibus; Item a Gabellis Laicalibus etiam pro portione colonica, & pro extractione olei recollecti in suis bonis, *ibid. num. 16. ad 18.*

Clerici Cives Romani possidentes bona in Territorio Civitatis Malleani non tenentur ad solutionem Gabellæ extractionis vigore statuti Laicalis debite pro fructibus ex eisdem bonis recollectis Romam convehendis pro eorum usu, *ib. num. 19.*

Clericus non tenetur ad impositionem Capitulationis ex bonis, & redditibus Patriis, cujus impensis vivit; Clerici tamen non gaudent privilegiis Patrimonii Ecclesiastici pro bonis ad suscipiendos Ordines Sacros eis assignatis, donec non fuerint in Sacris; nisi in possessionem eorumdem sine fraude essent translata, *ibid. n. 20. & 21.*

Clerici, & Ecclesiastici sunt exempti a tributis impositis causa belli, pestis, &c. nisi concurrant requisiti &c. Item sunt exempti a tributis impositis pro novis muris Civitatis ædificandis, & pro refectioe Aggerum, & aliorum, quæ adducuntur, *ib. num. 22. ad 28.*

Ut Clerici licite solvant Collectas, & impositiones Laicorum, sex requiruntur, & plene assignantur, *ibid. num. 29. ad 39.*

Clerici non tenentur custodias facere occasione suspicionis Turcarum, nisi occurrente præcisa necessitate, ad onus unius ligni pro qualibet sarcina ob servitium Arcis, nec ligantur bannimentis Magistratus sæcularis de petenda licentia accedendi ad proprias Vineas tempore vindemiarum, *ibid. num. 40. 41. & 42.*

Clerici, & Ecclesiastici non sunt subjecti oneribus, nec ordinariis, nec extraordinariis impositis ad favorem Principis. Non tenentur ad consignationem frumenti, & aliorum fructuum faciendam Principi Laico, & appo-

nitur qualiter agendum in horum contingentiis, nec perquisitio frumentorum, in locis immanibus permessa Laicis, *ib. num. 23. ad 46.*

Non est permittendum Ecclesiasticis comprehendendi in prohibitione Laicorum vendendi, & emendi frumenta, nec quoad taxam, sed urgente necessitate potest Ordinarius peculiari suo Edicto Ecclesiastico prohibere, & taxare &c. *ibid. n. 47. & 48.*

Episcopus potest in casu necessitatis proprio Edicto statuere pretium frumenti Ecclesiasticorum, eosque cogere ad venditionem, reservata tamen pro usu, & sustentatione ipsorum aqua, & proportionata quantitate, & adducitur modus Episcopo prescriptus, qui etiam potest extractionem prohibere, & qualiter poniturque mandatum Episcopis & Archiepiscopis Regni pro venditione, & Nuncio circa extractiones, *ibid. num. 49. ad 53.*

Gubernator non potest cogere Ecclesiasticos ad asportandum in horrea publica partem suorum frumentorum. Imo ob Edicta lesiva Libertatis Ecclesiasticæ proceditur contra cumulum, nec possunt Ecclesiastici cogi ire ad Molendinum Domini temporalis, seu Communitatis, *ibid. nu. 54. ad 57.*

Ecclesiasticorum Molendina non comprehenduntur sub bannis Gubernatoris, qui debet facere declarationem de non comprehensione eorum; nec sub prohibitione Laicali solvendi Gabellam, ut dicitur *della Pesa*: ac plura alia ad rem præstantur; *ibid. num. 58. ad 65.*

Clerici, & Ecclesiastici sunt omnino exempti ab onere hospitandi Milites, etiam in bonis patrimonialibus, & Episcopus non potest permittere hospitalitatem equorum Militarium in Atriis, & Curibus Monasteriorum Monialium; *ibid. num. 66. ad 70.*

Ministri publici Civitatis, qui violenter fecerunt reponi sænum in Claustro Regularem, incidunt in Excommunicationem, & qualiter absoluti, ut etiam officiales ob violentem hospitalitatem in domo Canonicali, *ibid. n. 71. & 72.*

Clerici, & Ecclesiastici sunt immunes a Gabella chartæ sigillatæ, seu bullatæ, & ab expensis novæ mensurationis bonorum ad instantiam Communitatis factæ, & a Collectis pro portione bonorum ad eos spectantium, *ibid. num. 73. & 74.*

Ecclesiastici ementes bona cum pacto solvendi onera, non tenentur ad onera perso-

nalìa, sed tantum ad onera realia, quæ sunt certa, & invariabilia, & ante venditionem imposita; nec tenentur ad solutionem oneris nuncupati *il tasso della Cittadella*, & sunt taliter exempti a Gabellis Laicalibus, ut nec etiam sponte illasolvere possint sine Beneficentis Apostolico: ac ita solventes absolventur a Censuris, *ibid. num. 75. ad 78.*

Quædam alia ad propositum subduntur non omittenda, *ibid. n. 79. ad 87.*

Sed non est prætereunda questio, an Clerici obligentur statutis Laicorum, quorum materia Clericis æque ac Sæcularibus communis est, neque Privilegiis ipsorum Clericorum repugnat, luculenter examinata, *ibid. num. 88. & seqq.*

CLERICUS quoad Ordines; Vide verb. *Ordo.*

CLERICUS quoad obedientiam, & subjectionem Episcopo.

Clerici non possunt cogi ab Episcopo ad præstandum aliquod servitium non expressum in jure; Vide verb. *Clericus art. 8. num. 1. ad 3.*

Sic etiam simplices Sacerdotes non habentes Officium neque Beneficium in Ecclesia Cathedrali non possunt per Episcopum cogi ad idem, & Canonicis inserviendum in functionibus Ecclesiasticis, non obstante exiguo numero Canonicorum, nisi contraria adesset consuetudo; vel nisi ageretur de Clericis pro necessitate, & utilitate Cathedralis ad Titulum Patrimonii Ordinatis, *ib. num. 4. ad 7.*

Superiora explanantur, *ibid. num. 33. & seqq.*

Ubi etiam explicatur *Concil. Rom. tit. 6. cap. 2. ibid. n. 35.*

Et dato, quod ob parvum numerum Canonicorum, & deficientiam Mansionariorum servitium Ecclesiæ Cathedralis detrimentum pateretur, tunc erit recurrendum ad Sacram Congr. Concil. *ibid. num. 8. & 9.*

Item simplices Sacerdotes non possunt compelli ad interessendum, & assistendum functionibus Ecclesiasticis in Cathedrali; nec Clerici, alii Presbyteri non Confessarii ad interessendum Conferentiis Casuum conscientiarum, *ib. n. 10. ad 12.*

Episcopus non potest Clericis Beneficiatis addere nova onera in fundatione Beneficiorum a Fundatoribus non apposta, aut a Sacris Canonibus non imposita, nec alio modo

modo Testatoris voluntatem immutare, *ibid.* num. 13. ad 17.

Episcopus non potest a Clericis exigere Charitativum subsidium, nisi sit pauper; minime tamen a non Beneficiatis, *ibid.* num. 18. & 19.

Episcopus non potest cogere Clericos in Minoribus constitutos ad suscipiendos Ordines Majores sub poena privationis privilegiorum Clericalium, & absque eo ingredi possunt Religionem, *ibid.* num. 20. & 21.

Clerici omnes, imo & Laici, quantumcumque potentes, tenentur Episcopo prestare Canoniam Obedientiam; & Clerici peregrinari non debent nisi de ipsius licentia: ut etiam testimonium Judiciale perhibere in foro saeculari, & exhibetur praxis ad hoc tenenda, *ibid.* num. 22. ad 27.

Episcopus in delictis difficilis probationis sibi notis potest extrajudicialiter, & sine processu Clericos, & Presbyteros a Divinis suspendere; & absque judiciali mentione excommunicare Clericos, sive Laicos, qui se opponunt Visitationi, vel solita obsequia ei injuriose denegant, *ibid.* num. 28. ad 30.

Cetera, quae ad materiam Clericorum spectant, quoad omnes superiores articulos; *ibid.* num. 31. 32.

COADJUTORIA, COADJUTOR.

Coadjutoria quid sit, & quoruplex, ac qualiter prohibita, vel concedibilis, & a quo? Vid. verb. *Coadjutoria*, *Coadjutor* num. 1. ad 8.

Coadjutor quis, & quid sit, ac unde dicatur? *ibid.* num. 9. & 10.

Coadjutor ob varias causas dari potest, & solet; ac singulae percurruntur, *ibid.* num. 11. ad 17.

Coadjutor debet habere omnes qualitates a Jure requisitas ad illud Officium, pro quo datur; & hoc declaratur respective ad unumquodque, *ibid.* num. 18. ad 21.

At in Coadjutore ad tempus qualitates necessariae concurrere debent de tempore gratiae, sed in Coadjutore perpetuo cum futura successione possunt intra annum concurrere, *ibid.* num. 109.

Coadjutor fere coincidit cum Administratore, & Suffraganeo: ac Coadjutoria, & Suffraganeatus sine successione, & solum temporales expirant per obitum Episcopi, Coadjutoria tamen perpetua concessa per Sedem Apostolicam cum futura successione non ex-

pirat per obitum Coadjuti, *ibid.* num. 22. ad 26.

An perpetuus Coadjutor datus Episcopo cum futura successione, & cum libera potestate administrandi possit ipso Episcopo Coadjuto vivente, & contradicente solus administrare, quae sunt Jurisdictionis Spirituales, seu Temporalis? *ibid.* num. 27. ad 30. Coadjutor vivere debet, & recipere congruam portionem de proventibus Ecclesiae, seu Beneficii, cujus Praelato, vel Beneficiato datus est, si sunt abundantes, seu saltem sufficienti pro congrua sustentatione tam Coadjutoris, quam Coadjuti, sin autem quis praefendus sit? *ibid.* num. 31. ad 41.

Afferuntur variae responsiones, & declarationes datae a Sacra Congr. Rituum, quoad ea, quae concernunt Coadjutorem perpetuum datum Archiepiscopo, vel Episcopo, *ibid.* a num. 47. ad 52.

Coadjutor Episcopi non sedet celebrans nisi in Faldistorio, neque habet Diaconos assistentes, neque Canonicos paratos, neque septimum Candelabrum, nec utitur baculo nisi in Ordinationibus: Celebrans tamen praeter Diaconum, & Subdiaconum debet habere assistentem Canonicum pro libro; & non tenetur visitare Limina Apostolorum, *ibid.* num. 42. ad 56.

Coadjutor Episcopi etiam non adhibitus ad ullam functionem tenetur residere, nec discendere potest absque consensu Coadjuti, vel licentia Sacrae Congr. & tenetur, quoties fuerit requisitus, Pontificalia, & alias functiones obire, quamvis Coadjutor propria impedimenta non probet, & edicatur, quid insuper debeat, vel non? *ibid.* num. 57. ad 59. & inter *Decreta S. R. C.* num. 1329. ubi, quod de licentia Coadjuti potest benedicere Populo, dum per Civitatem incedit.

Cum Episcopus habens Coadjutorem est impeditus, non potest functiones alteri, quam Coadjutori delegare, & ei dare debet commoditatem habitationis in Palatio Episcopali, & necessaria pro exercitio Pontificalium &c. *ibid.* num. 60. & 61.

Coadjutor separatim Tribunal statuere, aut habere non potest; sed in consueto Tribunali Episcopi Jus reddendum est, & Episcopus residere tenetur, licet habeat Coadjutorem, *ibid.* num. 62. & 63.

Coadjutor Archiepiscopi Metropolitanus Bononien. debet praecedere Vexillifero ejusdem Civitatis; & in Synodo Provinciali debet sedere inter Episcopos Provinciales lo-

co suz promotionis, *ibidem* numer. 64. & 65.

Coadjutor Parochi in absentia Coadjuti in functionibus Parochialibus præcedit Beneficiatos, & recipit eadem emolumenta, quæ Coadjuto debentur; *ib. num. 66.*

Coadjutorem habens in Animarum Cura, aut in Canonicatu tenetur residere in loco Parochiæ, & Canonicatus; *ib. num. 105.*

De Coadjutoribus perpetuis Canonorum; Vide verb. *Canonicus* art. 10. per tot.

Episcopo Titulari Suffraganeo qualis honor, & præminentia debeatur in Ecclesia, in qua vice Episcopi Ordinarii functiones Pontificales exercet, *ib. num. 68. ad 93.*

Episcopus Suffraganeus, quando nomine proprii Episcopi exercet functiones Episcopales, debet habere assistentiam Dignitatum, & Canonorum, non tamen assistentiam suorum Canonorum ultra Diaconum, & Subdiaconum, sed sat est unus paratus cum Pluviali ad librum; *ib. num. 94. & 95.*

Reliqua Episcopum Suffraganeum concernentia item accurate exhibentur, ac de eo clauditur sermo apponendo eum non posse visitare clausuram Monasteriorum Monialium, nisi sit simul Vicarius Generalis, & ab Episcopo, cujus est suffraganeus, facultatem Vicarii Generalis, vel aliud speciale mandatum habeat; *ibid. num. 96. ad 104.*

Gratia Coadjutoris cum futura successione minime valida est, si consensus detur a Procuratore post obitum Coadjuti; *ibid. num. 107. & seq.*

Coadjutore effecto impotenti ad servitium Ecclesiæ, cessat gratia Coadjutoris, itaut ne successionem quidem in Beneficio prætendere valeat ipse Coadjutor; *ibid. num. 110.*

CODICILLUS, Codicillaris Clausula; Vide verb. *Testamentum* per tot. art. 6.

C Œ L U M .

Cælum unde dictum, & quid sit? quot modis usurpetur? Vide verb. *Mundus* num. 165. ad 167.

Cælum quoad suam durationem, & immutationem; *ib. num. 168.*

Cælum est torundum, & sphaericum undique distans æqualiter a terra; *ibid. num. 111.*

Cæli quot sint; *ibid. num. 171.*

CŒMETERIUM. Vide verb. *Ecclesia* art. 5. num. 61. & verb. *Sepultura*, n. 3. 3. & 5.

COGNATIO. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii*, art. 1. a num. 28. ad 73.

COGNOMEN non additur in Orationibus de Sanctis; Vide inter *Decreta S. R. C.* num. 192.

COLLATIO.

Collatio Beneficiorum quid, & quotuplex sit, quæ ejus differentia ab Electione, & a quibus fieri possit, Vide verb. *Electio* art. 1. num. 13.

Collatio Ordinum a quibus fieri possit, vel non? Vide verb. *Ordo* art. 3. & 4.

COLLATIUNCULA die jejunii est licita, & qualis? Vide verb. *Jejunium* art. 1. num. 14. & 41. ad 46.

COLLECTA.

Collecta quando dicitur, vel Missa contra Paganos, non potest mutari nomen *Paganorum* dicendo *Turcarum*, *Hæreticorum* &c. Vide inter *Decreta S. R. C.* num. 615.

Collecta imperata a Superiore, omittenda est in duplicibus primæ classis. Romæ omittitur etiam in duplicibus secundæ classis. Vide *ibid. num. 593. 1440.*

Non est omittenda una ex assignatis Orationibus in Missali, veluti *A cunctis*, ut ejus loco dicatur aliqua Collecta imperata ab Episcopo. Et si tertia sit præscripta, addi debet pro quarta; Vide *ibid. num. 858. 875.*

COLLEGIUM, COLLEGIATA.

Collegium, Universitas, Communitas sunt Synonima, & præbetur unde dicta, & quid sint? Vide verb. *Collegium*, *Collegiata* num. 1. ad 4.

Ad constituendum Collegium requiruntur tres: Jus autem Collegii conservari potest in duobus, imo & in uno, & qualiter; *ib. num. 5. ad 8.*

Ad constituendam Universitatem sufficiunt quinque, ac Universitatis nomine censetur Synodus, Concilium, Cœtus, Conventus, ejusque Jus propter Casus supervenientiam conservari potest etiam in uno; *ibid. num. 9. 10. & 11.*

Ad constituendam Congregationem, Familiam, Parochiam, Populum &c. quot requirantur; *ib. nu. 12. ad 17.*

Magis luculenter exponitur quomodo probetur.

betur Ecclesia Collegiata, quid commune habeat cum Ecclesia Communicativa, & in quibus ab ea differat; *ibid. num. 77. & seqq.* Collegiata non potest erigi nisi per Papam; si tamen contingat Collegium deficere ob mortem v. g. Canonicorum, vel aliam consimilem causam, in tali casu reducto Collegialitatis ad actum poterit fieri ab Episcopo; *ibid. num. 19. ad 23.*

Si agatur de Collegiata jam erecta tempore, quo vigeat opinio, ut posset ab Ordinario erigi, tunc similiter judicari debet juxta illud tempus, & non secundum opinionem posteriorem contrariam; *ibid. num. 24. ad 26.*

Status Collegialitatis non dissolvitur, nisi tribus modis, qui assignantur, nec suppressio unquam justificata dicitur, nisi de auctoritate Superioris supremi facta appareat, ac circa eandem quædam insuper subduntur; *ibid. num. 27. ad 31.*

Collegialitas Ecclesiarum, quando non constat de primæva legitima erectione, vel subsequenti privilegio Apostolico, probatur ex conjecturis, indicis, & enunciatis, & potissima accurate pronunciantur; *ibid. num. 32. ad 48.*

Confirmatur quod Auctor dicit *num. 39.* nempe, rigide inquirendum de Collegialitate Ecclesiarum, si de ea quæstio sit ad omnes effectus, secus si de ipsa disputari contingat ad unum, vel alterum effectum; *ibidem numer. 95.* Ex allatis conjecturis, seu signis, aliisque sufficientibus Ecclesia est existimanda Collegiata licet de fundatione, & privilegio non constet; hec est necesse præsignatas omnes conjecturas simul verificari, sed sufficit aliquas adesse, ex quibus id argui possit, & verisimile credi; *ibid. num. 49. & 50.*

Collegiata Insignis præcedit aliis non Insignibus, etiam si fuerint prius erectæ, & qualis sit ut Insignis habenda, elucidatur; *ibid. num. 51. ad 54. & verb. Insignis num. 2. ad 8. & num. 15.*

Canonicæ Collegiatarum Insignium præferendi sunt in Synodo, ac Processionibus Canonicis Collegiatarum non Insignium; *ibid. num. 55. ad 57.*

Pro expensis factis a Canonicis pro obtinendo Indulto deferendi Cappæ, & Rochetum non possunt ab ipsis alienari bona Ecclesiarum; *ibid. num. 58. & 59.*

Collegiata Ecclesia circa Ritus, & Cæremonias debet servare laudabiles & antiquas consuetudines aliarum similium Ecclesiarum

Provinciarum; ejusque statuta querenda a proprio Episcopo; ac ipsius edicitur præcedentia, *ibid. num. 60. ad 63.*

Archipresbyter, & Canonici Collegiatarum, quæ non est Pærochia, quid circa Benedictiones valeant, narratur, ut etiam non teneri inservire Episcopo extra eorum Ecclesiam, nisi in casu necessitatis, vel contrariæ consuetudinis; nec intervenire Processioni SS. Sacramenti, quæ fit in Cathedrali qualibet tertia Dominica, *ibid. num. 64. 65. & 66.* Collegiata nuper erecta subiecta est Ordinario, nec habet præcedentiam super alias; Capitulum tamen Cathedralis præbere non potest ullam molestiam Capitulo Collegiatarum, quod teneat Clericos ad cantandum in Choro &c. *ibid. num. 67. & 68.*

Collegiatarum Canonici possunt juxta eorum consuetudinem deferre Crucem propriam in Processionibus, dammodo digniorem, & ultimum locum relinquunt Clero Ecclesiarum Cathedralis; Vide *ibid. num. 69.*

Collegiata non debet accedere ad Ecclesiam Parochialem ad faciendam benedictionem, & distributionem Candelarum, & Palmarum, non obstante consuetudine; in ea vero possunt Divina perfolvi citius, quam in Cathedrali, *ibid. num. 70. & 71.*

Numerus trium Canonicorum congruus est ad Collegiatam constituendam; hisque deficientibus, vel tantum uno remanente quid? *ibidem num. 72. ad 74.*

Ecclesia Parochialis erigi potest in Collegiatam, & nihilominus Cura animarum remanere penes Parochum, prout antea erat, non autem in Collegium, vel Dignitatem transferri; & Collegiata antiquior quæ habet insignitatem a jure, præfertur habenti insignitatem ex privilegio; *ibid. num. 75. & 76.*

COLLUSIONIS, seu prævaricationis poena, quæ sit? & quid sit collusio? Vide verb. *Pæna art. 2. a num. 70. ad 73.*

COLONUS quando possit, vel non petere remissionem, seu minutionem mercedis, aut pensionis, & quando debeat, vel non augere mercedem, seu pensionem? Vide verb. *Locatio num. 37. ad 47.*

C. O. L. O. R.

Color paramentorum sacrorum quatuorplex esse possit, & qualis esse debeat? aureus, sive croceus æquivalet omni. Non videtur ta-

men absolute substituendus pro colore nigro, & violaceo; Vide verb. *Paramenta facta* n. 25. & 28.

Rubrica de Coloribus paraméntorum non est præceptiva, sed directiva; unde non inducit rigorosam obligationem; potest tamen peccari venialiter, si absque rationabili causa varietur communis Ecclesiæ ritus circa colores. Imo etiam mortaliter, si ex circumstantiis timeatur grave scandalum, *ib. nu. 26. & 27.*

COLUMBÆ.

Columbæ, & alia animalia domestica, seu naturaliter mansueta, sicut & ferina mansueta, quamdiu resiste solent non sunt primo capientis, etiam si longe aberraverint, sed sunt Domino restituenda; Vide verb. *Dominium artic. 3. num. 9. & seqq.* ubi alia ad rem.

COLURI quid sint, unde dicti, quomodo vocentur, & quid operentur? Vide verb. *Mundus a num. 146. ad 148.*

COMA fictitia, seu adscititia.

Coma fictitia, seu adscititia vulgo *Perucca* est Personis Ecclesiasticis prohibita pluries, & pluries; Vide verb. *Coma fictitia numer. 1. ad 13.*

Hinc plurimi, ac gravissimi Doctores tenent, Clericos præsertim in Sacris constitutos, vel Beneficiatos deferentes Comam adscititiam, peccare, *ib. num. 14.*

Solet Clericis prohiberi in Synodis Episcoporum usus comarum fictitiarum, nec sine iusta causa ab ipsis dispensatur, *ib. n. 16. & seqq.*

Quod quidem Episcopus facere posse declaravit Benedictus XIV. Vide *ib. num. 21. & 22.*

Nullimode possunt Episcopi ulli Sacerdoti licentiam concedere, ut cum coma fictitia Missam celebret, *ib. nu. 19. & 20.*

De differentia comam fictitiam inter & circulum Capillorum, *ib. num. 23.*

Alia ad rem, Vide verb. *Missæ artic. 9. n. num. 2 ad 4. & verb. Pileolus per tot.*

COMÆDIÆ.

Comædiæ Origo, & quam Christianæ, & a fortiori, clericali professioni repugnet; Vide

novum artic. *Comædiæ Romani Cenforis*, ubi & Auctor jure castigatur.

Comædi sunt infames, & irregulares; Vide verb. *Infamis, num. 11. & verb. Irregularitas artic. 1. num. 12. vers. Octava.*

Alia de Comædiis, Vide verb. *Clericus artic. 4. nu. 16. & verb. Luxuria n. 67.*

COMMEMORATIO.

Commemoratio Defunctorum si incidat in Dominicam, Officium cum Missa transfertur in diem sequentem etiam Festo duplici impediri. Vide in Collectione Decretorum S. R. C. in Tom. 9. sub *num. 6.*

In die commemorationis Defunctorum, occurrente Festo duplici minori; etiam translato, Officium faciendum est de Sancto, Missæ vero celebrandæ sunt de Requiem; Vide verb. *Officium Defunctorum num. 2. & sequent.* ubi multa ad rem.

Commemoratio ordinaria de Cruce in Officio sufficit, si commemoratio de Cruce tamquam de titulo Ecclesiæ sit faciendæ, & Commemoratio de B. M. V. faciendæ est in Ecclesiis titularibus ejusdem B. M. V. etiam si in Choro recitetur ejus Officium parvum: at quando Officium sit de aliquo ejus Festo non sit commemoratio de alio illius occurrente, seu concurrente Festo, vel octava; Vide inter *Decreta S. R. C. num. 807. 1419.*

Commemoratio de SS. Sacramento, si expositum sit, potest fieri etiam in Missa de Festo duplici, quod non sit primæ, vel secundæ classis, *ib. nu. 308.*

Quid permittatur, atque vetetur Episcopis Italo Græcis circa commemorationem in Missis; Vide verb. *Commemoratio numer. 3. & 4.*

In Sacris Liturgiis Schismatici, vel Hæretici Patriarchæ, sive Episcopi nullimode fieri potest commemoratio a Græcis, Armenis, aliisque Orientalibus. At omnino fieri debet in iis locis commemoratio Rom. Pontificis, *ib. num. 1. & 2.*

Historia Commemorationis Summi Pontificis in Liturgiis Græcorum, & quare ab ea recesserunt, *ib. num. 5. ad finem.*

COMMENDA quid sit? Commendatario, si ve ejus Procuratori, non deferretur Liber osculandus in Missa; Vide verb. *Beneficium artic. 1. num. 40. 109.*

COMESSATIONES in Ecclesia fieri prohibetur, Vide verb. *Comessationes nu. unico.*

COM-

COMMODATUM.

Commodatum unde dictum, & quid sit? Quis Commodans, & quis Commodatarius? Vide verb. *Commodatum* n. 1. 2. & 3.

Commodari potest quælibet res, siue immobilis, siue mobilis, & Commodatum differt a Pignore, Deposito, Precario &c. nec est licitum uti re commodata ad alium usum præter eum, ad quem est concessa, *ibid.* n. 4. ad 9.

Culpa aliter sumitur apud Theologos, & aliter apud Iuristas, & assignatur differentia, *ibid.* num. 10.

Culpa Iuridica, seu Civilis prout ad præsens, dividitur in latam, levem, & levissimam, & explicantur, uti etiam casus fortuitus, & dolus, *ibid.* num. 11. ad 17.

Cum aliquid commodatur in gratiam Commodatarii tantum, tunc Commodatarius obligatur etiam ex levissima culpa, etiam in Foro conscientie ante omnem sententiam Iudicis; est negativa quoque probabilis, prior tamen in praxi tenenda, *ib.* n. 18. ad 22.

Cum aliquid commodatur in gratiam solius Commodantis, tunc Commodatarius tenetur solum de dolo, & culpa lata, non autem de culpa levi, & levissima; at cum in gratiam utriusque, tenetur de culpa lata, & levi, non autem levissima, *ibid.* n. 23. ad 25.

Qui utitur re commodata ad diversum usum, ab eo, pro quo fuit sibi commodata, tenetur de omni damno causato in tali re propter diversum, & longiorem, seu graviores usum de ipsa factum, *ib.* n. 26.

Commodatarius, qui equum v. g. sibi commodatum adhibet ad solum moderatum usum, seu iter, pro quo fuit sibi commodatus, abinde interim ei ad vitam necessaria suppetitans, licet ex tali usu, & itinere deterior, & pretio vilior factus sit sine ulla sua culpa, nullum damnum Commodatori pro tali deterioratione præstare tenetur; secus autem e contra, *ib.* num. 27. & 28.

Ex Commodato duæ oriuntur actiones, una, quæ dicitur Actio directa Commodatarii, & altera, quæ dicitur Actio contraria Commodati; & exponuntur, *ibid.* num. 29. & 30.

Prima Actio contraria Commodati competit Commodatario, si Commodans non pariat Commodatarium uti re pro eo tempore, & usu, pro quo est commodata; &

apponitur qualiter limitari debeat rem commodatam non posse repeti ante tempus finitum, vel usum pro quo fuerat concessa, *ib.* num. 31. & 32.

Secundo Actio contraria Commodari competit Commodatario, quando Commodans scienter ipsi commodavit rem vitiosam, propter quam Commodatarius damnum passus est; at secus si inscienter, *ib.* n. 34.

Tertio Actio contraria Commodari competit Commodatario ad recuperandas a Commodante impensas majores, & extraordinarias, quas fecit circa rem commodatam, *ibid.* num. 35.

Commodatarius non tenetur de casu fortuito, quo res sibi commodata periit; excipiuntur tamen tres casus, imo quatuor, qui afferantur cum adnotationibus, ubi opus est, *ibid.* n. 36. ad 46.

Commodatarius ad nullum damnum tenetur, licet res commodata culpa nunciæ, vel casu fortuito pereat, quando rem commodatam consignavit ipsi nuncio de expresso mandato Commodantis; secus autem si e contra, & si nuncius ille communiter pro fidei, ac idoneo non habeatur, *ib.* num. 47. ad 49.

Commodatarius eligens ipse nuncium, seu famulum, per quem remitteret Commodanti rem commodatam, si res commodata culpa nunciæ pereat, vel deterioretur, tenetur de omni damno; etiamsi nuncius seu famulus a Commodatario electus communiter pro fidei, ac idoneo non habeatur, *ibid.* num. 50. & 51.

Commodatarius in casibus fortuitis, v. gr. in incendio, naufragio, incursione hostium, qualiter se gerere debeat ad salvandas res commodatas comparate ad proprias, *ibidem* num. 52. ad 56.

Si pluribus simul res commodata sit, contra singulos in solidum datur Actio Commodati, quando secus, *ibid.* n. 57. & seqq.

COMMUNICANTES infra octavas Epiphaniæ, & Ascensionis dici debent de ipsis, si occurrant alia Festa propriam habentes Præfationem; Vide inter *Decreta S. Rit. Cong.* num. 173.

COMMUNICATIO cum Excommunicatis, vel Hæreticis quando liceat, vel non? Vide verb. *Excommunicatio* art. 6. & verb. *Hæreticus*.

COMMUNICATIO privilegiorum; Vide verb. *Privilegium* art. 1. a n. 21. ad 30.

COM.

COMMUNIO.

Communio quotidiana, an, & quando expediat? Vide verb. *Eucharistia* num. 40. 41. & 42.

Communio Cleri die Jovis Sancto de manu Celebrantis fieri debet; Vide inter *Decreta S. Congr.* num. 1395.

Sacerdotes tali die communicantes possunt deferre stolam, vel ante pectus ad formam Crucis, vel a collo pendentem. Vide *ibid.* num. 504.

Communio die Veneris Sancto datur solum infirmis. Vide *ibid.* num. 1398.

Communio in media nocte Nativitatis Domini non est danda Fidelibus. Vide *ib.* num. 285. 286.

Communio praequirat jejunium naturale, aliquando tamen sumi potest ipso facto: & assignatur quando frangatur, vel non ipsum jejunium naturale; Vide verb. *Missae* art. 11. a num. 7. ad 46.

Communio an danda in paramentis nigris? Vide verb. *Missae* art. 14. num. 22. & 23. & verb. *Eucharistia* num. 27. & 28. & per tot. ubi multa ad rem.

Communio populi intra Missam non est de precepto, & iustis de causis prohiberi potest; Vide verb. *Communio* n. 1. & 2.

Communio sub utraque specie toleratur pro Gracis, ubi viget consuetudo, quae alibi introduci prohibetur, *ib.* num. 3. & 4.

Communione Paschalis tempus prorogatur pro incolis Serviz, *ib.* n. 5.

Ad primam Communionem admitti non debent pueri in doctrina Christiana non satis edocti, *ib.* n. 6.

In Communionem Monialium habentium fenestrellam ex parte Evangelii Sacerdos debet descendere, & reverti per gradus anteriores, & non laterales Altaris; Vide verb. *Benedictio* art. 5. n. 38.

COMMUTARE, COMMUTATIO.

Commutare Legata pia, & ultimas voluntates quis possit, & quando, vel non? Vid. verb. *Legatum* a num. 143. ad 165. & iustae causae talium commutationum quoniam sint; Vide, *ib.* n. 157. usque in finem.

Communitio operum pro lucrando jubileo quando, & quomodo fieri possint? Vide verb. *Jubileum* art. 2. a n. 34. ad 69.

Communitio Pœnitentiæ Sacramentalis; Vide

verb. *Pœnitentiæ Sacramentum* art. 3. a num. 41. ad 48.

Communitio Votorum; Vide verb. *Jubileum* art. 2. a n. 34. ad 67. & verb. *Votum* art. 3. a n. 115. ad 157.

COMPENSATIO.

Compensatio quid sit, & qualiter licita enunciatur, conditiones singillatim afferendo requisitas; Vide verb. *Compensatio* n. 1. ad 12.

Pro foro externo varia sunt debita a Jure excepta, in quibus Compensatio non potest fieri; etiam conditiones requisitæ ad occultam compensationem, & alia via res obtineri nequeant, & sub visu ducantur, *ibid.* num. 13. ad 18.

Pro foro tamen interno, seu conscientiae supradictorum debitorum exceptio locum non habet, sed licite potest fieri compensatio occulta etiam in omnibus dictis casibus, *ibid.* num. 19.

Reprehenditur Auctor hoc loco; Vide *ib.* in nota (a).

Famuli, & Famulae domesticæ non possunt occulte heris suis surripere ad compensandam operam suam, quam absque certa & evidenti cognitione majorem judicant salario, quod recipiunt; secus vero, si certo, & evidenter constet stipendium esse minus iusto, *ibid.* num. 20. ad 23.

Sic etiam licita est occulta compensatio, quando certum est, quod famulus invitus occupatur in aliis, ad quæ non est conductus, nec datur ei stipendium, quod juxta servitii proportionem ab aliis communiter dari solet, *ib.* n. 24.

Item licita est, quando herus, vel stipendium promissum integre non solvit, vel cum damno famuli solvit; necnon, si famulus fuerit invitus a Domino coactus dolo, minis &c. ad serviendum pretio minori infimo iusto, vel pretio minori eo, quod communiter dari solet aliis talia servitia præstantibus, *ib.* n. 25. & 26.

Confessarii satis caute procedere debent cum se occulte compensantibus, & firmiter in praxi tenere, quod nisi evidenter, certo, & indubitanter constet stipendium, seu salarium esse injustum, nunquam liceat famulis, aliisque mercede conductis occulta compensatio; ac in idem praxes aliz ab iisdem advertendæ edicuntur, *ib.* n. 27. ad 33.

Regulæ & ratio compensationis doctrinæ exponuntur, *ib.* num. 34. & seqq.

Ad

Ad sistendum cursum usurarum datur etiam compensatio cum credito certo, sed non liquidato in principio, sed ex intervallo, *ibid. num. 42.*

Alius pro alio non compensat, & limitatur, *ib. n. 43. & seqq.*

An Cessionario obstat Compensatio, quæ obstat cedenti, *ibid. num. 46. & seqq.*

COMPLEX PECCATI.

Confessarii, siue Sæculares, siue Regulares nequeunt absolvere suos complices in peccato contra sextum Decalogi præceptum, nisi in articulo mortis, & tunc solum in defectu alterius Confessarii; & quid si contra fiat? Vide verb. *Complex peccati num. 1. a. & 2.*

Vide constitutionem declaratoriam Benedicti XIV. super hoc articulo, *ib. num. 19.*

An Confessarii nequeant etiam absolvere suos complices in quocumque alio peccato mortali non carnali, *ib. num. 4.*

Complex ordinarie Confessario manifestari non potest; Potest tamen Confessarius interrogare necessaria ad Confessionem; quamvis per accidens veniat in notitiam Complicis, *ib. num. 5.*

Potest autem Pœnitens nominare Complicem, si neq. apud alium Confessarium, nec aliter possit integre confiteri, *ib. num. 6.*

Confessarius cogere potest Pœnitentem ad peccatum Complicis, vel cuiuscumque alterius manifestandum illi, ad quem spectat scire, & emendare, vel cavere periculum relapsus, alienæ seductionis &c. *ibid. num. 7.*

Non expedit tamen ordinarie complicem moneri per Confessarium; quod si aliter fieri non possit, expedit illum a Pœnitente manifestari extra Confessionem, *ibid. num. 8.*

Si complex absque necessitate manifestet peccatum Complicis Confessario, illud probabilius est materia sigilli; Vide *ib. n. 9.*

Complex an, & quando teneatur, & possit fieri, seu revelare Complicem, *ibid. num. 10. ad 12.*

Complices criminis a Pœnitentibus revelari non debent, *ib. n. 13. & seq.*

Complicum nomina a Pœnitentibus exquirere, denegando absolutionem Confessariis prohibetur, *ib. n. 17.*

Alia ad rem. Vide verb. *Moniales art. 1. num. 82. & verb. Pœnitentie Sacramentum n. 89. & 90.*

COMPOSITIO.

Compositio super Legatis relictis Fratribus Minoribus an, & quomodo fieri possit cum Rev. Fabrica S. Petri de Urbe? Vide verb. *Legatum a n. 97. ad 100.*

Compositio debitorum cum Creditoribus, an, & quando eos liberet ab onere restitutionis? Vide verb. *Restitutio art. 5. a num. 30. ad 35. & a n. 49. ad 59.*

Compositio Debitorum facta cum Papa, vel Episcopo, an, & quando eos liberet ab onere restitutionis? Vide *ibid. n. 41. ad 43.*

Compositio litis beneficialis media pensione uni parti solvenda, an qua auctoritate, & quibus de causis fieri possit? Vide verb. *Pensio a nu. 14. ad 28. & verb. Resignatio Beneficiorum a num. 47. ad 74. ubi varia ad rem.*

COMPROMISSUM quoad Arbitros, Vide verb. *Arbiter per tot. & quoad Electionem; Vide verb. Electio art. 1. n. 24. ad 31.*

CONCENTRICI circuli quid sint? Vide verb. *Mundus n. 103.*

CONCILIUM.

De his, quæ concernunt Concilium ut sic, & Concilium Generale.

Concilium unde sit dictum? & quantum ad nostrum propositum sumitur pro Cœtu sue Conventionis Sacerdotum maxime Episcoporum præresolvendis rebus Fidei, seu aliis gravioribus Ecclesiæ negotiis a legitimo Superiore congregatum; Vide verb. *Concilium art. 1. num. 1. 2. & 3.*

Concilium sic acceptum est triplex, scilicet Generale, Provinciale, & Episcopale, & referantur, *ib. num. 4. 5. & 6.*

Concilium Generale absque auctoritate Romani Pontificis celebrari non potest, estque sine ipsa Conciliabulum; imo id ipsum dicendum, licet faisset cum ea inchoatum, sed postea per Rom. Pontif. dissolutum, *ib. num. 8. & 9.*

Hinc tanquam Conventicula, & Conciliabula fuerunt semper reprobata Concilia, quæ vel non a Summo Romano Pontifice, vel non ejus auctoritate ab Imperatoribus indicta sunt, ut hocce pluribus actis reprobationibus patet, ad quas referendas festine proceditur, *ib. n. 10. ad 17.*

Ubi

Ubi legitur Imperatores, five etiam Reges Concilia indixisse, debet intelligi, quod ipsi hoc fecerint vel mandante, vel consulente, vel exhortante ad id Romano Pontifice: quod si aliquod reperitur aliter convocatum, nunquam poterit œcumenicum appellari: donec ipse Romanus Pontifex ratam ex suo beneplacito, & assensu habuerit illius convocationem, *ibid. num. 18. ad 21.*

In casu Schismatis, existentibus pluribus dubiis Pontificibus, possunt Cardinales Concilium convocare, & præcipere, ut Pontifices contententes Pontificatu se abdicent. Quod ni fecerint, possunt eos sententia lata a Pontificatu dejicere, & alium Pontificem legitimum eligere; & ad hoc refertur quod contigit, *ibid. n. 10. ad 16.*

Ad Concilia Generalia vocandi sunt de Jure solum Episcopi, & Majores Prælati, scilicet Patriarchæ, Primates, & Archiepiscopi, cum hi omnes de Jure, & Officio Jus suffragii decisivi habeant, immo eodem polleant etiam Episcopi Titulares: idcirco & hi de Jure vocandi, *ibid. num. 27. 28. & 29.*

Ex privilegio autem, & consuetudine vocandi sunt ad Concilia Generalia cum suffragio decisivo Cardinales, etiam non Episcopi, Abbates, & Ordinum Regularium Generales, *ibid. num. 30.*

Ad Concilia Generalia solent vocari etiam aliqui insignes Theologi, & Sacrorum Canonum Doctores pro voto consultivo, *ibid. n. 31.*

Principes etiam ad Concilia Generalia solent invitari, ut per se, vel per suos Oratores inter sint, tum ut Concilium defendant, & scandala, seu novitates Novatorum compescant, tum ut testes, & conscii Decretorum Concilii postea transgressores, & contumaces poenis corporalibus puniant, *ib. num. 32.*

Ipsi autem Principes, five Imperiali, five Regali, five aliqua quacunque Dignitate præfulgeant, & quicumque alii Laici quacunque scientia, doctrina, & Juri utriusque peritia conspicui in Conciliis Generalibus suffragium decisivum non habeant, *ibid. n. 33. 34. & 35.*

Et de facto auctoritas decidendi dubia ad Religionem, & mores spectantia, & sanctio regendi Ecclesiam, non Laicis, sed solis Episcopis est demandata, uti etiam varii Imperatores cognoverunt, ac fassi sunt, *ibid. num. 36. ad 40.*

Hoc non spectare ad Laicos, sed ad sotes

Episcopos clare deducitur ex Conciliis Generalibus hac usque celebratis, in quibus Decreta facta esse a solis Episcopis patet ex solis eorum subscriptionibus, paucis exceptis, in quibus etiam Imperator subscripsit; sed aliter, *ib. n. 41. & 42.*

Imo quibusdam etiam, paucissimis exceptis, ut Florentino, Lateranensi, & Tridentino, quibus subscripserunt Abbates, & Generales Ordinum Regularium, nulli alii unquam, quamvis optimi, & doctissimi, sunt admissi in Conciliis legitimis ad suffragium decisivum, & consequenter ad definitivam subscriptionem, *ibid. n. 43. & 44.*

Soli Romano Pontifici competit Jus auctoritative præsidendi, vel per se, vel suos Legatos in Conciliis Generalibus; & ita revera in hucusque celebratis, *ibid. num. 45. 46. & 47.*

Ad faciliorem intelligentiam notandum est, quod alia est Præsentia auctoritativa, & alia est Præsentia honoraria. Præsentia auctoritativa quæ sit? Competit Romano Pontifici per proprietatem, quam suis Legatis communicat, ut eisdem Conciliis, ipso absente, præsent, semper tamen cum subordinatione &c. *ibid. num. 48. & 49.*

Præsentia honoraria quæ sit? Hac Præsentia Imperatores nonnullis Conciliis Generalibus in Oriente celebratis præfuerunt, cum ad ipsa nunquam interfuerint Summi Pontifices per se ipsos, aliter vero, si sic interfuerint, *ibid. num. 50. ad 54.*

Soli etiam Romano Pontifici competit Jus auctoritative confirmandi Concilia Generalia, & absque illius confirmatione decreta in illis robur non habent; Idcirco Patrum Conciliorum praxis est eam semper ab ipso petere; ad plenioram ideam triplex Confirmationis species admovetur, *ibid. n. 55. ad 69.*

Emendatur Auctor in aliquibus factis ab ipso ex oscitantia prolatis, *ibid. ad numer. 56. (a).*

Definitiones Universalis Concilii etiam legitime congregati editæ, absente Romano Pontifice, non sunt infallibiles sine ipsius Papæ confirmatione, *ibid. n. 66. ad 71.*

Concilia Generalia a Romano Pontifice confirmata sunt infallibilis veritatis, & errare non possunt, nec in Fide, nec in moribus, *ibid. num. 72. & 73.*

Concilia Generalia ab Ecclesia totaliter approbata sunt 18. & enumerantur, *ibid. num. 74. & 75.*

Concilium Generale non est supra Papam, sed Pa.

Papa est supra Generale Concilium, *ibid.* num. 76. ad 81. & n. 88.

A sententia Concilii Generalis potest appellari tamquam ad Superiorem, sed non e converso. Imo appellantes a Romano Pontifice ad futurum Concilium, eorumque consilarii, & fautores variis poenis innodantur, *ib.* n. 82. 83. & n. 89. & seqq.

Ex nuper habitis id, quod antea præmissum fuit, tamquam consuetudinem eruitur; ac Romani Pontificis supra Concilium Auctoritas expresse a Summis Pontificibus definita extraditur, *ib.* n. 85. & 86.

Appellantes ad Concilium futurum Generale damnantur & excommunicantur; *ibid.* num. 87.

CONCILIUM Provinciale quoad ejus concernentia.

Concilium Provinciale unde dictum, & quid sit. Vide verb. *Concilium* art. 2. n. 1. & 2.

Indicere, convocare, & celebrare Provinciale Concilium spectat ad Metropolitanam; etiam sine auctoritate Primatis & Patriarchæ, & per seipsum, non autem per Vicarium Generalem, *ib.* n. 3. 4. & 5.

Metropolitano autem legitime impedito, convocatio Concilii spectat ad Coepiscopum antiquiorem; Et sic etiam ad Coepiscopum antiquiorem spectat convocatio Concilii, Sede Metropolitana vacante, & non ad Capitulum Metropolitanæ, seu ad ipsius Metropolitanæ Vicarium Capitularem, *ibid.* num. 6. ad 9.

Absente, vel impedito, seu mortuo Archiepiscopo, convocare Concilium Provinciale spectat ad Episcopum antiquiorem ex Suffraganeis, non autem ad Episcopum exemptum, quamvis antiquiorem, *ibid.* num. 10.

Ad Concilium Provinciale vocandi sunt, & admittendi omnes Episcopi Suffraganei cum voto decisivo, quamvis nondum quis consecratus; & etiam exempti; qui tamen, si sunt in Provincia Romana, non tenentur ad electionem Metropolitanam, *ib.* num. 11. ad 14.

Ad Concilium Provinciale vocanda sunt de necessitate Capitula Cathedralia, Sede Episcopali vacante, & possunt mittere suum Vicarium Capitularem cum speciali mandato dandi vocem decisivam, *ibid.* num. 15.

Vocanda sunt etiam, sua Sede vacante, Capitula Collegiatarum quasi Episcopalem

Tom. X.

Jurisdictionem habentia; necnon Abbates, & alii Prælati habentes proprium Territorium, & Jurisdictionem quasi Episcopalem exercentes intra ambitum ipsius Provinciæ, *ibid.* n. 16. & 17.

Procuratores Episcoporum, omniumque supradictorum quasi Episcopalem Jurisdictionem habentium, si, principalibus legitime impeditis, sint cum speciali mandato deputati ad Concilium, habent votum decisivum, si Concilio placuerit, *ib.* num. 18.

Capitula Cathedralium, etiam vivente Episcopo, vocanda sunt, & admittenda, aut eorum Nuncii ad Concilia Provincialia, præsertim ad ea tractanda, quæ spectant ad ipsa Capitula; imo & ad alia ipsa non concernentia, *ib.* 19. & 20.

Sic etiam Capitula Collegiatarum Jurisdictionem quasi Episcopalem habentia, adhuc vivente suo Prælato, vocanda sunt ad Concilia Provincialia; Ast Capitula quæcumque, viventibus suis respective Prælati, non sunt Conjudices, nec habent votum decisivum, sed solum consultivum, *ib.* n. 21. & 22.

In Concilio Provinciali omnia gerenda sunt de consilio Capitulorum Provinciæ, & etiam Abbates Commendatarii habent votum consultivum, *ibid.* num. 23. & 24.

Ad Concilia Provincialia vocari, & intervenire debent generaliter loquendo omnes, qui de jure, vel consuetudine intervenire solent; & etiam gravati pro assequenda Justitia accedere possunt, necnon Laici ad idem permittuntur, vel ad defendendum, *ibid.* n. 25. ad 27.

Omnes qui de Jure, vel consuetudine interesse tenentur Conciliis Provincialibus, si vocati non compareant cessante legitimo impedimento, puniuntur, atque hoc satis exponeitur; *ibid.* num. 28. ad 31.

Concilia Provincialia secundum antiquos Canones debeant celebrari bis in anno per singulas Provincias; dein in 6. Synodo Universalis indultum fuit semel in anno fieri; hoc etiam non observato, statutum fuit in Concil. Lateran. sub Leone X. ut de cætero singulis trienniis fierent; & idem ex Trident. *ibidem* num. 32. 33. & 34.

Metropolitani possunt quidem infra triennium etiam pluries Synodum convocare; si expediens judicetur, sed ultra triennium protrahere non debent sub poenis hic indicatis, *ibid.* num. 35. ad 39.

Conciliorum & Synodorum celebratio Episcopis juxta Concilii Trident. dispositionem est

S

scilicet

ficaciter suadetur a Benedicto XIV. *ibid.* in *add. Auct. num.* 56.

Locus eligendus pro congregando Concilio debet esse commodus, quantum fieri potest, omnibus, qui intervenire debent; idque ad Archiepiscopum spectat, *ibid.* *nu.* 40. & 41. Concilium Provinciale, postquam in loco indicato est congregatum, solet celebrari per spatium trium, vel quatuor dierum, nec potest ultra hebdomadam protrahi, nisi id exigentibus negotiis imminuentibus, *ibidem num.* 42.

Quando in Concilio Provinciali Metropolitanus est unius sententiae, Suffraganei autem omnes sunt alterius, debet prevalere sententia Suffraganeorum; pronuncianda tamen nomine Archiepiscopi de consilio, & consensu Suffraganeorum, ad quod eo dissentiente, recurrendum est ad Summum Pontificem, *ibid.* *num.* 43. ad 46.

Concilium Provinciale nequit dissolvi a solo Archiepiscopo sine consilio, & assensu, seu voto Suffraganeorum, quo praestito tenentur Episcopi infra sex menses publicare in suis Dioecibus Conciliaria statuta; sed non in consulto Romano Pontifice; *ibid.* *num.* 47. ad 51.

Nec idcirco ipsa obligant extra Provinciam; bene autem intra, etiam successorem Episcopi, & licet obligent ad poenam, non vero ad culpam, nisi hoc declaraverit Concilium, *ib.* *num.* 52. ad 55.

CONCILIIUM Episcopale Dioecesanum, seu Synodale. Vide verb. *Synodus per tot.*

CONCIONATOR. Vid. verb. *Prædicator per tot.*

CONCORDATA ratione. Beneficiorum cum Papa. Vide verb. *Beneficia art.* 11. *per tot.*

CONCUBINATUS.

Concubinarius nequit absolvi, nisi prius ejecta concubina. Vide verb. *Absolutio artic.* 2. *num.* 11.

Concubinatus quid sit? Vide verb. *Luxuria n.* 7. Concubinatus poena quæ sit? Vide verb. *Pœna art.* 2. *n.* 74. ad 81.

CONCURSUS.

Concursus ut legitime & Canonice fiat, servanda est Dispositio Sacrorum Canonum, & Apostolicarum Constitutionum, Decretorum,

& signanter Dispositio Concilii Tridentini; Pii V. Clementis XI. & novissime Benedicti XIV. ac unaquæque adfertur. Vide verb. *Concursus num.* 1. ad 5.

CONCURSUS edicere, & facere ad quem spectet, & quinam debeant, & possint ad illum admitti.

Concursus edicere spectat ad Episcopum, seu Ordinarium; si tamen habeat Vicarium Generalem sibi Roma missum, etiam iste assistere debet, imo si sit Apostolicus, ad hunc præcise pertinet, ut etiam Synodus &c. Vide verb. *Concursus art.* 1. *n.* 1. ad 4.

Edicta pro Concursu habendo ad Parochiales vacantes, quarum Collatio pertinet ad inferiores Prælatos, qui non habent Territorium distinctum, nec Jus congregandi Synodum, debent publicari ab Episcopo, in cuius Dioecesi Parochialis existit: vel ab alio, qui est vicinior, si sit Nullus, & coram eo Concursus fieri, & ad ipsum Episcopum ex dignis digniorem eligere, & inferiori Prælato pro collatione, seu institutione remittere spectat; e contra, si secus, *ib.* *num.* 5. ad 9. & verb. *Abbas num.* 27. & 28.

Episcopus manutenendus est in sua quasi possessione instituendi Concursus, donec Prælati inferior coram Iudice competente legitime probaverit Jus cogendi Synodum habere, illamque alias coegisse, in eaque Examinatores ad præscriptam Concilii formam deputasse, *ibid.* *n.* 10. & 11.

Concursus, qui in vacationibus Parochialium fieri solet coram Episcopo viciniori, si occasione Pestis Civitas illius sit bannita, & aditus præclusus, ad eundem Ordinarium viciniorum potest prorogari, *ib.* *n.* 12.

Concursus Edicta Ordinarii proponere debent in Beneficiis Curatis reservatis. Sed Apostolicæ vacantibus per obitum, & instituere Concursum ad formam Concilii non potest, ut suspectus excusari; *ibid.* *num.* 13. & 14.

Vicarius Generalis Episcopi potest, Episcopo impedito, proponere Edictum pro Concursu, & coram se exanten indicere, & alia ad propositum respectu Vicarii Generalis promittuntur, *ibid.* *num.* 5. ad 18.

Capitulum nullam habet auctoritatem in his examiniibus, sed debet constituere Officialem, seu Vicarium infra octo dies post mortem Episcopi, qui exequatur, quæ obeunda essent ab Episcopo, & debet instituere Concursum, uti faceret Episcopus &c. *ibid.* *n.* 19. ad 22.

No-

Novus semper Concurfus, & novum examen, novaque approbatio requiritur fingulis vicibus pro quacumque Parochiali vacante, nec fufficit unus folus Concurfus pro pluribus Parochialibus; *ibid. num. 23.*

Examinatores ex pluribus examinatis, non unum folum, fed plures, quos judicaverint idoneos, fignificabunt Vicario, & ex iftis folus Vicarius eligat, quem cæteris magis idoneum judicaverit, & etiam folus fcribet litteras ad Sanctiffimum D. N. ad quem collatio fpectabit, *ibid. num. 24. ad 27.*

Capitulum, aut Decanus Cathedralis non poteft indicare Concurfum, nec alia ad id neceffaria obire, fed omnia fpectant ad Vicarium Capitularem; *ibid. num. 28. ad 32.*

Nec ipfe Vicarius Capitularis poteft conftituere Vicarium in Parochia eum, quem magis idoneum in Concurfu judicaverit, fed debet omnino a principio vacationis, & antequam fiat Concurfus, conftituere in ea alium Vicarium, qui curam animarum inrerea gerat, donec Parochialis fuerit a Sede Apoftolica magis idoneo collata, *ibid. num. 32.*

Ad Concurfum Parochialium, non tantum Diocefani, fed etiam cæteri debent admitti (nifi adfit aliquod privilegium, quod Beneficium non conferantur exteris), etiamfi aliud habeant Concurrentes Beneficium Curatum, *ibid. num. 33. & 34.*

Nec Epifcopus prohibere poteft Curatis, ne accedant ad Concurfum aliarum Parochialium, Originarius tamen, & de gremio Ecclefie eft femper cæteris paribus præferendus extraneo, imo juxta multos etiamfi hic dignior fit, *ib. n. 36. 36. & 37.*

An exclusio a concurfu operetur nullitatem ipsius concurfus independentem a reclamatione Exclusi *ibid. num. 63. & feqq.*

Regulares omnes, quamvis fint Canonici, five Præmonftratenfes, five Lateranenfes, five quicumque alii Canonici Regulares, non funt admittendi ad Concurfus Parochialium fine difpenfatione Apoftolica, *ibid. num. 38. ad 50.*

Canonici Regulares omnes multo magis abfque difpenfatione fpeciali Apoftolica funt incapaces ad obtinenda Beneficia fæcularia non Curata, *ibid. num. 5. ad 56.*

Poffunt tamen Regulares affumi in Parochos fine difpenfatione Apoftolica in Parochia eorundem Monafteriorum, vel membrorum omnimode illis fubjectis, *ibidem num. 57. & 58.*

Nec poffunt cogi ipfi Superiores Regulares deputare Sacerdotem Sæcularem in fimili Parochia fubjective unita ipforum Monasterio; Religiofi tamen ad Curam deputati non poffunt reclamare, fi a Superioribus Regularibus removeantur, & quid circa Congruam, *ib. n. 59. 60. & 61.*

CONCURSUS quando, ubi, & quomodo faciendus.

Eveniente alicujus Parochialis Ecclefie vacatione debet Epifcopus ftatim illius vacationis habita notitia, fi opus fuerit, idoneum in eo Vicarium cum congrua portionis affignatione conftituere; & exponuntur particulæ ftatim, & fi opus fuerit. Vide verb. *Concurfus art. 2. num. 1. 2. & 3.*

Epifcopus poteft differre Concurfum ufque ad fex menses, fi Parochialis in fuo mense vacaverit, & ufque ad quatuor, fi vacaverit in mense Sedi Apoftolicæ refervato, & currere incipiunt non a die vacationis Parochiæ, fed a die fcientiæ vacationis, *ibid. num. 4. 5. & 6.*

Tempus fex, vel quatuor refpective mensus concessum Epifcopis ad conferendas medio Concurfu Parochiales vacantes currit ipfis Epifcopis etiam quando accedunt ad Concilium Provinciale, *ibid. nu. 7.*

Pendente termino fex, vel quatuor refpective mensus debet Epifcopus proponere Edictum Concurfus intra decem dies, vel aliud tempus a fe præfigendum, & fieri poteft temporis in Edicto præfcripti prorogatio ufque ad 20. dies, fub pœna tamen nullitatis concurfus publicanda; *ibid. num. 8. ad 11. & num. 61. ad fin.*

Concurfus habitus infra terminum decem dierum non eft nullus, fi nemo poft examen comparuit, qui fe læfum prætendat, & idem, fi aliqui examinati fuerint infra 10. dies, alii vero poft, *ibid. n. 12. & 13.*

Tempus, quo debet effe affixum Edictum, eft arbitrarium Epifcopo, modo non excedat 20. dies, & dies certa examinis Concurrentium, & propofiti Edicti debet apponi in Litteris Citatoriis concurfus; *ibid. num. 14. & 15.*

Si Epifcopus in Edicto pro convocatione nullam habuit mentionem de die, quo Concurfus convocandus effet: debet omnibus, qui in Albo Concurrentium fe defcripferunt, notificare diem hunc, & quidem non per

novum Edictum, sed per Citationem personalem, *ibid. num. 63.*

Non debet amplius audiri, qui nullo detentus legitimo impedimento non comparuit tempore Concurſus præſcripto, & contra vero ſi id fuit ex legitimo impedimento, & re adhuc integra, *ibid. num. 16. & 17.*

Ante lapſum terminum Ediſti nullus eſt concurſus, ſi poſt ipſum compareat aliquis, qui ſe læſum propterea præſtendat, & idcirco per Epiſcopum quid attendendum ſubditur, *ibidem numer. 18. & 19.*

Uno tamen comparente ex pluribus deſcriptis fieri poteſt concurſus, nec eſt opus, ut proponatur ſecundum Ediſtum, ut etiam ſi unus tantum ſe deſcribi faciat, *ibid. num. 20. & 21.*

Quando nullus ad Concurſum comparuit, aut certe nullus ex comparentibus vult ſubire examen, Epiſcopus assignare debet aliud tempus, ſive Ediſtum, & ſi adhuc nemo comparet, vel alius nemo idoneus reperitur, tunc conferre poteſt ſine Concurſu, *ibidem num. 22.*

Ediſtum Concurſus debet proponi ab Ordinario loci, ubi exiſtit Beneficium Curatum vacans, & *ibidem* examen peragendum, etiamſi Beneficium ab Ordinario alterius Dioceſis ſit conferendum, *ibid. num. 23.*

Epiſcopus Civitatum unitarum poteſt Concurſum facere in Civitate, in qua reperitur, modo cum interventu Examinatorum Dioceſis, in qua ſita eſt Parochialis, *ib. num. 24. & verb. Synodus n. 6.*

Concurſus Parochialium vacantium in Abbatibus, Commendis, aliisque locis ſubjectis Prælatiſ non habentibus Jus congregandi Synodum debet fieri in Civitate reſidentiali viciniſſi Epiſcopi, & elucidatur, *ibid. num. 25. ad 28.*

Examen Concurrentium debet fieri ab Epiſcopo, vel ipſo impedito ab ejus Vicario, & aliis Examinatoribus Synodalibus, non paucioribus, quam tribus, *ib. n. 29. & 30.*

Examinatores ad minus ſex debent eligi quotannis in Synodo Dioceſana, & ad ſummum viginti eligi poſſunt; perdurantque uſque ad novam Synodum, *ibid. num. 31. 32. & 33.*

Si examinatores ante celebrationem alterius Synodi moriantur, vel in longinqua recedant, ſive tot, ut non remaneant ſex, quid peragendum, *ibid. n. 34. & 35.*

Examinatores Synodales eligi debent, qui ſint Magiſtri, ſeu Doctores, aut Licentiati

in Theologia, vel Jure Canonico ſi extant, alioquin alii Clerici ſunt eligendi, qui ad id videbuntur magis idonei, *ibid. num. 36. ad 38.*

Tales electi Examinatores debent ad Sancta Dei Evangelia jurare ſe fideliter munus ſuum executuros, & hoc de neceſſe, ſufficit tamen ſemel præſtitum ſive in Synodo, ſive extra, *ib. n. 39. ad 42.*

Concurſus eſt nullus, in quo cum Examinatoribus Synodalibus alius intervenit, qui non erat de Synodalibus, iſque examinavit; ſecus autem poſt examen ſi interroget tantum honoris cauſa, nec der votum, nec ſi ſubſcribat, *ib. nu. 43. & 44.*

Concurſus eſt nullus, ubi fuerunt adhibiti Examinatores deputati in Synodis præcedentibus, & non confirmati in Synodo poſteriori, ut etiam examen factum ſine Synodalibus Examinatoribus in Collatione Jurispatronatus, ſi plures præſentantur; *ibid. num. 45. & 46.*

Epiſcopus non habet votum deciſivum in Concurſu; ſed tantum accedit, ubi vota ſunt paria, aut ſingularia, *ibid. n. 47.*

Approbatus autem nemo cenſetur, ſi ex tribu Examinatoribus quilibet eorum unum approbaverit, licet Epiſcopus uni accedat, & alia ad idem proportionaliter edicuntur, *ib. num. 48. 49. & 50.*

Non ſpectat ad Examinatores, ſed ad Epiſcopum ſolum judicare, & eligere qui ex Concurrentibus ad Parochiam vacantem ſit magis idoneus, *ibid. n. 51.*

Reſectus in Concurſu Parochialis poteſt provocare ad novum examen coram Judice Appellationis etiam antequam debeat de irrationabili judicio Epiſcopi; & hoc caſe comprobatur, *ibid. num. 52. ad 55.*

Dato quod examen omnium Concurrentium una die fieri non poſſit, poterit in alia continuari. Si vero aliqua ſuſpicio ſit, quod examinandi ſecunda die veniant in cognitionem interrogationum examinis præcedentis, nova tunc poterunt fieri interrogatoria. Nunc tamen ſervanda eſt noviſſima diſpoſitio Clementis XI., & Benedicti XIV. *ib. n. 56.*

Canonicatus Pœnitentiariæ, & Canonicius Theologaliſ debet nunc conferri per Concurſum, *ibid. num. 37.* At quoad Parochiales, & Beneficia, quæ debent conferri per Concurſum, vel non; Vide verb. *Beneficia art. 3. a n. 31. ad 36.*

Alia vide hoc Tomo in Append. *Reſolution. in dubio Concurſus n. 52.*

CONCUSSIONIS poena, quæ sit? & quid sit concussio? Vide verb. *Pœna aut. 2. a num. 81. ad 85.*

CONDITIO.

Conditio prout est **impedimentum** Matrimonii. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 1. a num. 16. ad 22.*

Conditiones sibi benevolis potest adjicere Fundator Beneficii in limine foundationis, etiam si sint jure communi contrariæ. Vide verb. *Beneficia art. 2. n. 12. & 13.*

CONDUCTIO, Conductor, Vide verb. *Locatio per tot.*

CONFESSARIUS

Quod ea, quæ requiruntur in ipso ad valide & licite ejus officium exercendum.

In Confessario, ut valide ejus officium exerceat requiritur intentio, potestas Ordinis, ac jurisdictionis, ac intentio, conditio sine qua non, debet esse actualis, vel virtualis. Vide verb. *Confessarius artic. 1. ad 10.*

Defectu jurisdictionis simplex sacerdos non approbatus neque valide potest absolvere a peccatis venialibus, aut mortalibus alias confessis; bene vero in articulo aut periculo mortis, etiam a quibuscumque Casibus, & Censuris quoque reservatis, non præsentem tamen Sacerdote approbato, *ibid. num. 11. ad 17.* Vide etiam verb. *Jurisdiclio num. 27. 28. 34. & 35.*

Reprehenditur Auctor. *ibid. in nota ad num. 16.*

Confessarius Sacramentum Pœnitentiæ sine debita intentione administrans peccat gravissime, & sacrilege, etiam si Sacramentum simularet ex gravi metu, vel alia gravi causa, *ibid. num. 18. ad 21.*

Potest tamen Confessarius, qui reperit pœnitentem absolutione indignum, obmurmurando recitare *Pater noster* &c. ne prodatur apud adstantes Pœnitentes indignationem, *ibid. nu. 22.*

Nemo sine potestate Ordinis, etiam si esset in Sacris constitutus, potest in ullo casu Confessiones excipere, idque audens qualiter puniatur; *ib. num. 23. & 24.*

TOM. X.

Nullus Sacerdos, sive Sæcularis, sive Regularis potest Confessiones excipere sine potestate jurisdictionis, sive sine approbatione; aliter absolutio esset nulla, & gravissime peccaret, & rigide posset puniri, *ib. n. 25. ad 27.*

Potestas jurisdictionis est duplex, Ordinaria scilicet, & Delegata; quid sit utraque, & qualiter differant potestas Ordinis, & Jurisdictionis, *ibid. nu. 28. ad 32.*

Error communis qualis, & in quo sensu dare possit jurisdictionem, *ibid. num. 33. ad 42.*

Emendatur Auctor, & ostenditur errorem communem titulo destitutum non sufficere ad validam absolutionem impertiendam, *ib. in nota ad num. 42.*

In Confessario ultra tria requisita ad valide absolvendum a num. 1. requiruntur alia tria ad rite, & licite, ac digne absolvendum, scilicet Probitas, Scientia, & Prudentia, *ibid. num. 43.*

In Confessario ita requiritur Probitas, ut si existens in peccato mortali scienter administraret Sacramentum Pœnitentiæ peccet mortaliter, ac toties, quamvis continuare audiat, quoties successive absolvat, probabile tamen etiam est tantum semel peccare, *ib. num. 44. ad 46.* Monetur lector circa doctrinam traditam, *ibidem in not. noviss. ad n. 46. litt. (b).*

Ut Confessarius licite, & digne audiat Confessiones, debet habere saltem scientiam mediocrem, non teneretur tamen ad eminentem, & explicantur scientia mediocris, ac emittens, *ibid. num. 49. ad 50.*

Scientiam mediocrem tenentur omnes Confessarii habere secundum magis, & minus attenta diversitate personarum, & locorum, & ignorans per eam principaliter sciendam, peccat mortaliter se exponendo ministerio Confessionis, *ibid. num. 51. & 52.*

Imo Confessarius ignarus ex ignorantia absolvens, quam absolvere non poterat ob reservationem peccati, vel indispositionem pœnitentis, dupliciter peccat mortaliter, & nisi congruam diligentiam sincere proponat, ipsemet Confessarius absolvi non poterit, *ibid. num. 53. & 54.*

Monita ad tales Confessarios, & ad pœnitentes, qui scienter ad tales Confessarios accedunt, *ib. num. 55. ad 58.*

Confirmatur Auctoris sententia de scientia in Confessariis requisita Auctoritate Bened. XIV. *ibid. not. noviss. ad n. 58.*

Prudentia Confessarii principaliter consistit,

fit, ut pro diversis diversus sit Medicus, diversus Doctor, diversus Iudex, & maxima requiritur in exequendis Brevibus Sacre Pœnitentiariæ præsertim in certiorandis Conjugibus de nullitate consensus ob impedimentum dirimens, quando alter eorum inscius contraxit, & dantur ad id modi plures, *ib. n. 59. ad 79.*

Reprehenditur auctor *ibid. in not. ad numer. 71.*

Prudentia Confessarii potissimum requiritur, cum in Confessione a Pœnitente Sponso, vel Sponsa ei aperitur aliquod impedimentum dirimens, & jam parata sunt omnia ad nuptias nec potest ab illis abstinere ad evitandam suspicionem alicujus criminis, vel infamiae inter sponso, *ibid. n. 80. ad 83.*

Prudentia Confessarii requiritur pro discernendo, quando debeat, vel non monere pœnitentem ignorantia alicujus gravis mali laborantem, *ibidem num. 84. ad 86.*

Confutatur Auctor *ibid. in not. ad num. 86.*

Quo jure Sacerdos potestatem absolvendi obtineat, late disseritur *ibid. num. 87. & seqq.*

CONFESSARIUS quoad ea, quæ concernunt ejus approbationem. Vide verb. *Approbatio per tot.*

CONFESSARIUS quoad ea, quæ concernunt, ejus facultatem quoad absolutionem. Vide verb. *Absolutio* ubi late per totum; & verb. *Complex peccati a n. 1. ad 4.*

CONFESSARIUS quoad varia alia.

Confessarius tenetur absolvere pœnitentem alias dispositum juxta sententiam vere probabilem ipsius Pœnitentis etiam contra propriam opinionem. Vide verb. *Confessarius art. 4. n. 1.*

Confessarius nec debet, nec potest absolvere peccatores recidivos, & consuetudinarios, qui crebro peccant contra Legem Dei, Naturæ, & Ecclesiæ, si nulla in ipsis appareat spes emendationis, nec eum, qui est in proxima occasione peccandi, quam potest, & non vult dimittere &c. *ibid. num. 2. & 3.*

Nec potest absolvere Pœnitentes, quos cognoscit culpabiliter ignorare Mysteria Fidei, & præcipue illud SS. Trinitatis, & Incarnationis Christi Domini; nec in magno pœnitentium concursu ipsos solummodo dimidiare audire, & absolvere. *ibidem num. 4. & 5.*

Religiosi semel simpliciter approbati, possunt in Dicecesi Episcopi approbantis quovis anni tempore, etiam Paschali, & quorumcumque etiam infirmorum Confessiones audire absque ulla Parochorum, vel ipsius Episcopi licentia; Parochum tamen saltem per scripturam apud infirmum relinquendam certiore reddendo, *ibid. num. 6.*

Valde convenit, ut Confessarii extra casum infirmitatis, aut alterius honestæ causæ, non nisi in Ecclesia audiant Confessiones, *ib. n. 7. & 8.*

Confessarii sine necessitate audire non debent mulierum Confessiones post crepusculum vespertinum, & ante auroram; nec earum, & puerorum extra Sedem Confessionalem, vel e conspectu, & non interposita Crate sub pœna suspensionis ab audiendis Confessionibus, *ib. n. 9. 10.*

Confessarii possunt juberi ab Episcopo, ut denegent absolutionem parentibus notabiliter contumacibus quoad filiorum educationem in rebus ad animarum salutem spectantibus, *ibid. num. 11.*

Confessarius potest absolvere, & dispensare pœnitentem, quamvis ante executionem dispensationis obtentæ, iterum copulam illicitam habuerit cum eadem sorore feminae, quam ducere intendit. Vide verb. *Instructio Parochorum num. 33.*

Secus autem esset dicendum, si post obtentam ipsam dispensationem nondum executam dictus pœnitens iterum copulam haberet, non cum eadem, sed cum alia persona intra secundum gradum conjuncta feminae, quam ducere intendit, *ib. num. 34.*

Alia quoad Confessarium Sollicitantem, & Complicem in peccato contra castitatem. Vide *ibid. n. 12. ad 21.*

Confessarius interdicitur exquirere a pœnitentibus nomina Complicum, sive sociorum in crimine, vide *ibid. nu. 22. & seqq.*

Admonitio ad Lectorem, *ibid. in nota ad num. 25.*

Confessarii in hac re delinquentes, si cum suspitione pravi dogmaris, denunciandi sunt Officio S. Inquisitionis: sine tali suspitione vero, judicandi sunt a propriis Ordinariis, *ib. num. 25. ad 28.*

CONFESSARIUS Monialium. Vide verb. *Moniales art. 5.*

Confessarius Ordinarius Monialium Unicus pro tota Communitate deputari debet, vid. verb. *Confessarius art. 4. num. 29. ad 33.*

Quo-

Quomodo, quoties, & a quibus pro Monasteriis deputari debeant Confessarii extraordinarii, *ibidem* num. 30. & *seqq.*

Quomodo se gerere debeat is, qui olim deputatus fuit Confessarius extraordinarius pro Monasterio Monialium, *ibid.* num. 46. & *seqq.*

CONFESSARIUS Regularium. Vide. verb. *Approbatio* art. 2.

CONFESSARIUS quoad Sollicitationem. Vide. verb. *Sollicitatio*.

CONFESSIO Vid. *hoc titulo*, nu. 1. & *seqq.* & Vid. verb. *Penitentia Sacramentum*.

CONFIRMATIO

Quoad ejus esse, institutionem materiam, & formam.

Quid sit Confirmatio, quæ est unum ex septem novæ Legis Sacramentis a Baptismo distinctum a Christo in nocte Cœnæ institutum. Vide. verb. *Confirmatio* art. 1. num. 1. ad 4.

Materia remota Sacramenti Confirmationis est Chrisma confectum ex oleo olivarum, & balsamo simul consecrato ab Episcopo. Vide *ib.* n. 5.

Mixtura balsami nunquam omittenda est de necessitate præcepti; at de necessitate Sacramenti aliqui negant; sed affirmativa tutior tenenda, *ibid.* n. 6. ad 10.

Materia proxima Confirmationis est Unctio cum Chrismate facta in modum Crucis in fronte confirmandi, *ibid.* n. 11. ad 17.

Forma consueta Sacramenti Confirmationis in Ecclesia latina est ista: *Signo te Signo Crucis, & Confirmando te Chrismate salutis. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti*, *ibid.* n. 18.

Præfata verba, vel æquivalentia de necessitate præcepti, & Sacramenti sunt necessaria, *ibid.* n. 19. ad 25.

CONFIRMATIO quod ejus Ministrum, & Subjectum.

Minister Ordinarius Sacramenti Confirmationis est solus Episcopus, qui etsi excommunicatus &c. valide confert, & etiam si non esset ipse confirmatus; Vide. verb. *Confirmatio* art. 2. n. 1. 2. & 3.

Minister extraordinarius Confirmationis potest esse simplex Sacerdos ex speciali commissione, & delegatione Summi Pontificis,

ut jam præstitum; non solet tamen nisi ex urgentissimis causis; *ibid.* num. 4. 5. & 6. & num. 34. & 35.

Confirmationis Sacramentum a Presbyteris Italo-Græcis conferri nequit, *ibid.* num. 36. & *seqq.*

Confirmationis Sacramentum conferri potest a P. Custode, & Guardiano S. Sepulcri absentibus Episcopis Latini Ritus cum oleo, & Chrismate etiam antiquis, si nova haberi non possint a Catholico Antifite benedictis, *ib.* num. 45. & *seqq.*

Conferri potest Confirmationis Sacramentum ab Abbatibus Cryptæ Ferratæ Episcopali Characteræ præditis, semel singulis annis in illius Monasterii Ecclesia per se ipsos, *ibid.* num. 50.

Episcopus non potest in alterius Diocesi confirmare suos subditos, vel Pontificales actus exercere absque licentia Episcopi Diocesani sub pœna Suspensionis ab exercitio Pontificalium, nec in Nullius, imo nec Archiepiscopi in Diocesi Suffraganei, *ibid.* num. 7. & 9.

Quinimmo nec in propria Diocesi potest Episcopus licite ministrare Confirmationis Sacramentum personis alterius Diocesis absque consensu Episcopi Confirmandorum, juxta quosdam sub pœna suspensionis: at per alios verius ab ea excusatur, & culpa, *ibid.* n. 10. 11. & 12.

Episcopi vero attentiores realem usum confirmandi non subditos sine facultate suorum Ordinariorum non admittunt; quod si se inde expresse declarent non intendere eos confirmare, invaliditate afficerentur, *ibid.* num. 13. & 14.

Ad viciniorum Episcoporum spectat conferre Chrisma, consecrare Aras, vel Altaria portatilia, Sedē vacante, & Vicarius Capitularis procurare debet, ut illi subministretur victus conveniens, & equorum expensæ; ac expenditur Vicinior, idemque firmatur quoad loca exempta, & Abbatis Nullius, *ibid.* n. 15. 16. & 17.

Episcopus in Parochialibus Monachorum exemptionum potest administrare Sacramentum Confirmationis, invitis ipsis Regularibus, & contra eos hujusmodi administrationem impediētes, Censuris procedere, *ibid.* num. 18.

Abbas si tentet conferre Sacramentum Confirmationis, nihil agit, non obstantibus privilegiis obtentis ante Concilium Tridentinum; potest tamen, qui vere est Nullius cum Territorio separato, Diocesi que distincta,

sta, vocare quemcumque Catholicum Antistitem, *ib. nu. 19. & 20.*

Non potest Episcopus, nec Archiepiscopus, nec Patriarcha in locis alienae Diocesis, ubi aliquas habet Ecclesias sibi immediate subiectas, licentiam concedere extraneo Episcopo administrandi Sacramentum Confirmationis, & Ordinis, nec Pontificalia munia exercendi absque licentia illius Episcopi, in cujus Diocesi locus est constitutus, *ibid. num. 21.*

Si Episcopus sit Commendatarius Abbatiae Nullius, non potest ibi illius subditi Ordines conferre, vel Synodum, aut concorsum facere, sed bene Confirmationis Sacramentum administrare, Altaria, & Capellas consecrare, aliaque Pontificalia exercere, *ibid. num. 22.*

Episcopus alienus Sacramentum Confirmationis administrans debet Episcopo Diocetano providi, *ibid. num. 23.*

Quando Ordinarius vadit per Diocesim extra Visitationis occasionem, licet ad consecrandam, vel reconciliandam Ecclesiam, vel Sacramentum Confirmationis administrandum, reminem cogere potest ad subministrandas expensas, neque pro equis, neque pro victualibus, *ibid. num. 24. ad 30.*

Subiectum capax Confirmationis valide recipiendae, est omnis homo Baptizatus, & nondum Confirmatus: permittens tamen bis confirmari, & bis confirmans non sunt irregulares, *ibid. num. 31. ad 34.*

Confirmationis Sacramentum in Ecclesia Occidentali conferri nequit ante usum rationis; quibus tamen ex causis conferri possit. Vide *ibid. num. 40. ad 45. & numer. 51. & seqq.*

Infantes quamvis valide possint confirmari ante usum rationis, non tamen licite, sed amentes, & furiosi licet perpetuo tales, etiam licite, *ibid. num. 35. & 36.*

Muti possunt licite confirmari, etiam si fuerint a nativitate tales; necnon infirmi mortui proximi, *ib. nu. 37. & 38.*

In adultis, & mente sanis, ut valide confirmetur intentio saltem habitualis Confirmationem recipiendi; & ad licite recipiendum necessarius est gratiae status non tamen exigitur esse ieiunus, *ib. nu. 39. 40. & 41.*

Confirmationis Sacramentum conferri non debet pueris parum instructis in Christiana doctrina; *ibid. num. 46. & 47.*

CONFIRMATIO quoad ejus necessitatem, effectum, Patrinum, & Cereemonias.

Licet Sacramentum Confirmationis non sit necessarium ad salutem, neque necessitate medii, neque necessitate praeccepti, est tamen necessarium, ut non contemnatur; Vide verb. *Confirmatio art. 3. num. 1. & 2.*

Tenantur tamen hoc Sacramentum prius recipere omnes, qui volunt primam tonsuram suscipere, & ad Ordines admitti; at citra contemptum contrasaciendo, non peccaretur graviter nec ab Ordinando, nec ab Ordinante; Observa tamen Sac. Cong. Concil. decretum, *ibid. num. 3. 4. & 5.*

Corrigitur tamen Auctor, *ib. in not. novis. ad num. 5.*

Effectus Confirmationis est triplex, nempe augmentum Gratiae habitualis, & jus ad gratias actuales roborativas ad Fidem fortiter pro firendam, Character, quo Confirmatus signatur, ut miles intra militiam Christi ad Fidem cum robore propugnandam, & cognatio spiritalis, *ibid. num. 6. 7. & 8.*

Patrinus requiritur in Confirmatione sub gravi culpa, & unicus, vel unica, atque distinctus, a Patrino Baptismi; *ib. n. 9. ad 14.*

Unus Patrinus non potest tenere ultra duos eadem die Confirmationis, nisi aliter permittat necessitas *ibid. nu. 15. & 16.*

Patrinus Confirmandi debet esse confirmatus, ac sexus ejusdem cum Confirmando, *ib. n. 17. ad 20. & quoad Regulares non posse esse Patrinos, jam in verb. Baptismus, & Vide etiam in verb. Regulares art. 1. & num. 113. ad 118.*

Confirmatio debet administrari ab Episcopo cum Pluviali, Mitra, Stola, Baculo Pastoralis, & in Ecclesia quantum commode fieri potest; tamen simpliciter loquendo etiam conferri valet in quovis loco decenti, sed Monialibus ad fenestrellam Communionis, *ib. num. 21. ad 24.*

Episcopus potest Confirmationem conferre in die feriali etiam post meridiem, quamvis non ieiunus & ipse, & suscipiens; etiam tempore, & loco Interdicti, *ibid. num. 25. & 26.*

Episcopus debet propria manu Confirmationem conferre, ac Chrismate confirmandum in fronte ungere, *ib. n. 27. & 28.*

Inungitur Confirmandus in fronte ad indicandam gratiam collatam ad audacter profitem.

stendam Christi Fidem; & aliquo panno albo circumcingitur, ne recens unctio defluat, aut deleatur: in hoc tamen est servanda consuetudo loci, *ibid. num. 29. & 30.*

Alapa datur ab Episcopo, ut Confirmatus intelligat se roborari ad fortiter, & invictè tolerandas injurias, & imminentià subeunda pericula propter Christi Fidem, & recorderetur hujus Sacramenti suscepti, *ibid. num. 31.*

Omissio colaphi citra contemptum non est peccatum mortale; & pro complemento asseruntur instructiones, *ibid. num. 32. & sequent.*

Improbatur auctor circa n. 18. cujus subnectuntur Vindictæ in fine articuli.

CONFISCATIONIS bonorum pena quæ sit, Vide verb. *Pena art. 2. num. 6.*

CONFRATERNITAS,

Quoad ejus erectionem, & aggregationem.

Ut valide, & legitime erigantur, & aggregentur Confraternitates, debet omnimoda observari Constitutio Clementis VIII. incip. *Quæcumque*, & adducitur, ac satis dilucidatur; Vide verb. *Confraternitas art. 1. num. 1. ad 15.*

Assignatur forma utenda in erigendis, seu instituendis, confirmandisque Confraternitatibus, ac communicandis Indulgentiis, & gratiis: nec non formula pro aggregationibus, & Constitutio Pauli V. pro Indulgentiis, & gratiis ipsis concessis adducitur, *ibid. num. 16. ad 21.*

Confraternitates Chordigerorum possunt ubique in propriis Ecclesiis erigere Patres Conventuales privative quoad omnes, ubi existant, & in eorum absentia Fratres Min. de Obsev. *ibid. num. 22. 23.*

Solummodo Prælati Ordinis Minorum, inter quos connumerantur Guardiani, & Præsidentes, possunt recipere volentes aggregari hujusmodi Confraternitati Chordigerorum privative quoad omnes alios, *ibid. num. 24.*

Confraternitates SS. Rosarii erigere possunt, & instituere solum Sacri Ordinis Prædicatorum Magistri, vel Vicarii Generales, & per eos deputati Patres ejusdem Ordinis etiam in secularibus Ecclesiis, *ibid. num. 25. & 26.*

Sic Confraternitates Corrigatorum S. Augustini, Scapularis S. Mariz de Carmelo, & aliz aliis Regularibus concessæ eriguntur,

& instituuntur a suis respectivè Superioribus, seu depuratis Religiosis, *ibid. num. 27.*

Com hoc tamen, quod omnes ab omnibus erigantur, & instituuntur juxta præscriptum a Clemente VIII. in dict. Constit. incip. *Quæcumque*, & circa hanc alia ulterius scitu digna adnotantur, *ibid. num. 28. & 36.*

Regulares, qui ex Indulto Apostolico facultatem habent instituendi Confraternitates, seu Societates in eorum Ecclesiis, non possunt illas erigere, seu instituere cum usu Sacrorum absque Ordinarii loci licentia, *ibid. num. 37. Vide etiam num. 51. ad 55.*

Sicuti Confraternitatibus licet sese transferre de una in alteram Ecclesiam, ita & Regularibus permissum est ipsas Confraternitates dimittere; *ibid. num. 56. & 57. num. 61. & 62.*

Num autem id accidere possit Confraternitatibus illis, quatum erectio ad superiorem Regularium ex Privilegio Apostolico spectat, *ibid. num. 58. & seqq.*

Nova Confraternitas in eodem loco non prohibetur erigi, si titulum habeat ab antiqua Confraternitate diversum, *ibid. num. 62. & seqq.*

Ex duabus Confraternitatibus ejusdem tituli & Instituti, si una prius obtinuerit licentiam, & altera etiam postea habuerit licentiam, prius tamen sit erecta, hæc, & non illa remanere debet, *ibid. num. 66. & 67.* Confraternitates Laicorum erigi, & institui non possunt in Ecclesiis Monialium; & ab Ecclesiis, in quibus reperitur erectæ, & institutz, possunt libere discedere, & expelli, etiam si in Ecclesiis Regularium, *ibidem n. 38. & 39.*

Confraternitatum aggregatio propriorum Ordinum potest fieri a Regularibus in quibuscumque Ecclesiis, sive propriis, sive extraneis, *ibid. num. 40.*

Confraternitates aggregatz Archiconfraternitatibus Urbis non gaudent privilegiis Archiconfraternitatum aggregantium, sed solummodo illarum Indulgentiis, & gratiis spiritalibus, *ib. nu. 41. ad 44. & num. 78. & num. 39. & seq. supra.*

Confraternitates SS. Sacramenti ubique erectæ, vel erigendæ absque nova concessione, communicatione, vel aggregatione participes sunt quorumcumque privilegiorum, concessionum, Indulgentiarum, & gratiarum Archiconfraternitati de Minerva concessarum, & concedendarum, *ibid. nu. 45.*

Facta erectione, & aggregatione Archicon-

confraternitati Doctrinæ Christianæ Urbis, cæteræ hujusmodi Confraternitates ejusdem Diocesis non indigent separata aggregatione, ut gaudeant Indulgentiis, *ibid. num. 46.*

Affertur Decretum pro Taxa expensarum requisitarum pro aggregationibus obtinendis, *ibid. num. 47.*

CONFRATERNITATES quoad varia, quæ concernunt earum Capellanos, & Parochos.

Ad dirimendas controversias, quæ sæpe oriri solent inter Confraternitates, eorumque Capellanos, & Parochos, non est desumenda regula, & norma ab Archiconfraternitatibus Urbis, sed sunt observanda Decreta a Sacris Congr. pluries edita, & signanter a Sacra Congr. Concilii, Episcoporum, & Regul. & Rituum; Vide verb. *Confraternitas art. 2. per tot. & in addit. Auct. per tot.*

Celebris est Resolutio anno 1704. a Sacra Congregatione Rituum capta, quæ finem quodammodo imposuit dissidiis, quæ Parochos inter & Confraternitates oriebantur, *ib. in nov. add. Auct. nu. 5. & seqq.*

Quomodo eadem Resolutio sit intelligenda, *ibid. in nov. add. num. & seqq.*

CONFRATERNITATES quoad illa, quæ respectu ipsarum Episcopus potest facere, vel non.

Confraternitates Laicorum cum usu Saccorum: etiam in Regularium Ecclesiis, in quibus reperiuntur erectæ, possunt visitari ab Episcopo in his, quæ respiciunt administrationem, & adimplementum onerum; Vide verb. *Confraternitas art. 3. num. 1. ad 4. & nu. 38. & 39.*

Confraternitates Laicorum visitari possunt ab Episcopo, etiam si essent erectæ in Ecclesiis, seu Oratoriis fundatis, & extructis in solo, & Territorio Relig. Hierosolymitanæ; quin immo etiam illæ, quæ non a primæva sua fundatione, sed ex post sunt sub immediata Regum protectione, *ib. nu. 5. ad 8.*

Administratores Confraternitatum, sicut & aliorum piorum locorum, etiam si sub immediata Regum protectione, possunt compelli ab Episcopo ad reddendam rationem administrationis etiam ad Palatium Episcopale, si sint in loco residentiz, seu alterius rationis, & permanepriæ Episcopi, *ibidem num. 9. ad 13.*

Confraternitates in Lateranensi solo excitatæ Episcopis minime subsunt. Quando autem vere dicantur in solo Lateranensi; Vide *ib. num. 40. & seqq.*

Sixtus V. Episcopo in Ecclesias, Oratoria, ac Confraternitates positas in solo Lateranensi tribuit idem Jus, quod a Synodo Tridentina confertur, *ibidem numer. 43. & 44.*

Episcopus manutenendus est in quasi possessione cogendi Confraternitates Laicorum, quæ utuntur sacco, per edicta pœnalia, exactionem pœnarum, aliaque juris, & facti remedia ad conveniendum solitis Processionibus, non obstante aggregatione, *ibid. nu. 14. & 15.*

Episcopus potest per se ipsum, vel per suum delegatum intervenire, & assistere Congregationibus Confraternitarum, & electionibus Officialium, modo non faciat novitates, etiam si sint in Ecclesiis, & Oratoriis Regularium, in quibus reperiuntur societates erectæ. *ib. num. 16. & 17.*

Pro contributione Seminarii Episcopus potest taxare Confraternitatum bona, quatenus sint Ecclesiastica; & supposita Taxa pro Seminario cum solutione continuata ultra 30. annos, tenetur Confraternitas ad illius solutionem in futurum, *ibid. num. 18. & 19.*

Confraternitates tenentur contribuere pro visualibus Visitatoris, seu Episcopi visitantis, non obstante in contrarium consuetudine, *ib. nu. 20. & 21.*

Serbari debet Decretum Episcopi, ne in Oratoriis Confraternitatum celebretur in Festis ante Parochialem, modo Parochus celebret hora competenti, *ibid. num. 22.*

Non potest Episcopus se ingerere in administratione bonorum Confraternitatum Laicorum, dum illa non dilapidant, nec prohibere ne faciant expensas extraordinarias excedentes summam Scutorum 20. sine sua licentia, *ibid. num. 24. & 25.*

Episcopus non debet compellere ad unionem Confraternitates, & nulliter id ageret, *ibid. num. 26. & 27.*

Nulla Confraternitas impediri debet, ne accedat ad funera, modo sine Jurium Parochialium præjudicio, & ne Confratres societatis Mortis incedant cum capite Caputis cooperto, *ibid. num. 28. & 29.*

Episcopus non potest prohibere, vel restringere Confraternitatibus, præsertim aggregatis, solita exercitia, puta Societatis Mortis sepelire defunctos post horam 23. vel

vel consuetam disciplinam ; secus de insolitis periculosis, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Confraternitates possunt congregari ubi, & quoties magis eis placuerit, etiam absque Episcopi licentia, & earum Capellani non debent sine causa amoveri, reluctantibus Confratribus, *ibid. num. 35. & 36.*

CONFRATERNITATES quoad Immunitatem a potestate, & Jurisdictione Laicali.

Confraternitates auctoritate Apostolica, vel ordinaria erectæ subsunt jurisdictioni Episcopi, ac etiam ipsi Confratres, ubi agitur de interesse spiritualitatis, & Confraternitatis ; Vide verb. *Confraternitas art. 4. num. 1.*

Causæ contra Confratres, vel Confraternitatem, & circa ejusdem bona ad Judicem Ecclesiasticum spectant, *ibid. num. 1. 3. & 4.*

Confraternitates Ecclesiasticæ gaudent exemptione a gabella pro pane, qui ab eisdem datur custodibus animalium ipsarum Confraternitatum pro eorum victu. Domus Confraternitatis eidem contigua immunitate gaudet etiam quoad confugientes, nisi sit locata Laicis, *ibid. num. 5. 6. & 7.*

Administratores, & Procuratores Confraternitatum, Ecclesiarum, & Capellarum auctoritate Episcopi fundatarum, quarum proventus in opera pia sumuntur, etiam si seculares, quoad ea, quæ pertinent ad dictam administrationem, conveniri debent ante Forum Ecclesiasticum, *ibid. num. 8.*

Judices Sæculares, qui Confraternitates, seu Confratres per præcepta compellunt ad se subjiendum suis Judiciis pro rebus ipsarum Confraternitatum &c. tamquam usurpatores jurisdictionis Eccles. declarandi sunt incurrisse Excommunicationem Bullæ Cœnæ, *ibid. num. 9. 10. & 11.*

CONFRATERNITATES, & Confratres quoad Sepulturas.

Confraternitatibus potest ab Episcopis concedi privilegium Sepulcri, & quid si Confratres non electi Sepultura decedant, Vide verb. *Confraternitas art. 3. num. 1. & 2.*

Electio Sepulturæ facta a Confratribus collegialiter sustinetur, & valet solum pro illis, qui individualiter consenserunt, *ibid. num. 3. ad 7.*

Hinc Confratres Confraternitatis etiam erectæ in Cathedrali, non electi sepultura, se-

pellendi sunt in Parochiali, etiam si adesset statutum approbatum ab Ordinario pro sepulcro Confraternitatis, *ibid. num. 8.*

Officium super defunctis in Ecclesia, vel Oratorio Confraternitatis exemptæ fit a Parocho, & non a Capellano Confraternitatis ; at circa Parochum quoad funera adducuntur, & conciliantur quæ adversa videntur decreta, *ibid. num. 9. ad 13.*

Conceditur ex gratia Confraternitati, ut sepelire possit in sua Ecclesia omnes suos Confratres, ante infirmitatem, de qua decesserunt, in ea Confraternitate descriptos, de consensu heredum, & sine præjudicio emolumentorum quæ spectarent ad Capitulum, vel Parochiam, *ibid. num. 14.*

Num, quando ex statuto a S. Sede confirmato possunt Confratres sepeliri in Sepultura Ecclesiæ suæ Confraternitatis, spectet ad Parochum, an ad Capellanum Officium super Cadaveribus peragere, *ibid. numer. 15. ad 25.*

Alia ad rem. Vide verb. *Sepultura a nu. 51. ad 54.*

CONFRATERNITATES quoad varia alia ipsas concernentia.

Confraternitates Ecclesiasticæ nequeunt alienare bona sua sine Beneplacito Apostolico ; quod requiritur etiam in Cessione bonorum Confraternitatis, licet in favorem alterius Ecclesiæ ; Vide verb. *Confraternitas art. 6. nu. 1. 2. & 3.*

Confraternitates mere Laicales, sicuti & Collegia mere Laicalia, licet ibi opera pia exercentur, & proinde dicantur loca pia, possunt alienare res suas absque solemnitatibus ; secus vero, si sint auctoritate ecclesiastica erectæ, indeque corollaria dantur, *ibid. nu. 4. ad 7.*

Seminaria erecta in vim Concilii Trident. sunt loca Ecclesiastica, & eorum bona nequeunt alienari sine solemnitatibus, & Beneplacito Apostolico ; secus autem de Collegio Puerorum, & Alumnorum abque Ordinarii auctoritate erectis, *ibid. num. 8. 9.*

Collegia Artificum, & Universitates Professorum, cum non sint loca Ecclesiastica, non subjacent Extravaganti *Ambitiose* ; at Mons Misericordiæ Civitatis Neapolis petiit Beneplacitum Apostolicum pro alienatione Domus, *ibid. num. 10. & 11.*

Confraternitates Laicorum approbatæ, & earum Capellani possunt facere solitas Processio.

giones, quando non sunt in Parochiali, & in primaria Ecclesia; & qualiter; *ibidem* num. 12. & 13.

In Processionibus peragendis extra ambitum Ecclesiarum in expositione Eucharistiæ, Benedictione solenni super populum; aliisque similibus, quoties interveniat licentia Ordinarii, Parochus non potest se opponere, ne a Capellanis, & Officialibus Confraternitatum fiant, *ibid.* num. 14.

Confraternitates Laicorum in Processionibus procedere, & præcedere debent inter se juxta Bullam Gregorii XIII. incip. *Exposcit*; & ex ea præcedentis ordo apponitur, *ibid.* n. 15. ad 19.

Confratres ad conveniendum solitis Processionibus compellere potest Episcopus sub poenis ejus arbitrio imponendis, stante possessione illos vocandi per Edicta, *ibid.* num. 20.

Confraternitates Episcopo assentiente possunt statuta condere; at ea confirmare nemo potest invito, vel inconsulto Episcopo, *ibid.* num. 21. & 22.

Confraternitas legitime, ut moris est, intimata, & coadunata poterit determinare, & resolutionem capere, etiam si non interveniant duz ex tribus partibus, aut major pars Confratrum, *ibid.* num. 23.

Confraternitates erigere possunt, & ampliare suas Ecclesias, vel Oratoria sine præjudicio Jurium Parochialium, non tamen mutare Titulum, *ibid.* num. 24.

Confraternitates possunt eleemosynas querere secundum suum institutum, sed ad funeralia mortuorum accedere non possunt, nisi specialiter, & expresse vocentur; tamen de intorticiis, seu Cereis Quartam Parochis non debent, *ibid.* num. 25. 26. & 27.

Habitus mutatio non debet de facili Confraternitatibus indulgeri; & si duz ejusdem loci deferunt eundem Saccum, distingui debent addito aliquo coloris signo, *ibid.* num. 28. & 29.

Confraternitates quædam, quæ extra Urbem sunt, & dependent a Capitulo S. Johannis Laterani, vel S. Petri, vel S. Sebastiani, subduntur Ordinariis, ac Rectoribus Ecclesiarum, *ibid.* num. 30.

Statuta Confraternitatum potest Episcopus & Ordinarius mutare, *ibid.* num. 37. & 38.

An hæc ipsa facultas Ordinario competat quoad condita in vim contractus, *ibidem* num. 39.

Vel a Sancta Sede confirmata, *ibidem* num. 40.

Vide quoad statuta Confraternitatum alia, *ibid.* num. 41.

Varia adducuntur decreta Confraternitates concernentia, vide *ibid.* n. 33. ad 36. & in art. 5. n. 15. ad 20.

Alia vide tomo hoc in Appendic. decr. in Lancianen. *Confraternitatis*, Novarien. *Aggregationis*, alia Novarien. *Aggregationis*, Bononien. Ausculana, Cremonen. alia Cremonen. alia Cremonen. Maceraten. Alexandrina, Bononien. Juvenacen. *Administrationis*, alia Juvenacen. *Administrationis*, Viterbien. Firmana, Hortana, prout in Indice.

CONFUSIO pro acquirendo rerum dominio quid sit? & qualiter ab admixtione differat &c. Vide verb. *Dominium* art. 3. n. 71. ad 75.

CONGENER quid sit? Vide verb. *Affinitas* art. 1. sub num. 16.

C O N G R U A

Quibus debetur? & in primis quoad ea, quæ concernunt Congruam Episcoporum, eorumque Coadjutorum.

Congrua debetur omnibus Ecclesiarum Rectoribus Curam animarum exercentibus, eorumque Vicariis, & Coadjutoribus; Vid. verb. *Congrua* art. 1. num. 1.

Congrua pro Episcopis taxata est in scutis mille, & pro Parochis in scutis centum; & quædam ad rem declarantur, vel indicantur, *ibid.* num. 2. ad 9.

Episcopo petenti sibi decentia alimentorum denegari non potest Congrua, etiam si habeat aliunde, etiam si acceptaverit Episcopatum nimis tenuem, & gravatum Pensione, vel consenserit, & se ad eam obligaverit, *ibid.* num. 10. ad 13.

Et talis Congrua debetur ipsi Episcopo ex fructibus suæ Ecclesiæ, & regulariter illam præstare debet, qui Beneficii fructus recipit, *ibid.* num. 14. ad 20.

Episcopis gravatis pensionibus assignari solent pro Congrua mille ducati annui, de quibus securi jam redditi per schedulam mensariam, vel alio modo coguntur relinquere Pensionariis administrationem bonorum Mensæ, seu alterius Beneficii, *ibid.* num. 21.

Episcopus in Congrua non tenetur imputare redditus sui Patrimonii, si reservationis pensionis non consensit, minusque de suo solvere se obligavit. Secus vero, si obligavit,

vit, & hypothecavit sua bona patrimonialia pro pensione, *ib. num. 22. & 23.*

Primo loco, & ante omnia alia opera Episcopatus est solvenda Congrua Episcopo: maxime si in impositione onerum fuit addita clausula: *Demptis pro Episcopo Scutis mille*, *ibid. num. 27. & 28.*

Episcopi loco Congruæ, si indigeant, solent exigere charitativum subsidium, non sic tamen qui habent Congruam pinguem, *ibid. num. 29.*

Episcopus Adjutus debet præstare Congruam Episcopo Coadjutori, seu Suffraganeo, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Si Coadjutor, vel Suffraganeus Episcopi est pauper, non potest Congruam sibi in Litteris Apostolicis assignatam remittere; sique præterea Adjutus dare debet commoditatem habitationis, & necessaria pro Episcopaliibus functionibus, *ibid. num. 33. & 34.*

Utrinam, Pensionario ne, an Episcopo incumbat onus probandi, quod Episcopo remaneat Scuta mille pro Congrua, *ibidem num. 35. ad 37.*

CONGRUA; Quoad ea, quæ concernunt Congruam Parochorum, eorumque Vicariorum.

Congrua debetur Parochis, & Curatis, & generaliter loquendo taxatur in Scutis centum, ac ubi aliter non fuerit a Papa expressum, intelligitur de Moneta loci Beneficii; vide verb. *Congrua art. 1. 2. & 3.*

Congrua non debet ordinarie taxari major scutis centum, nec minor scutis 50. annuis; at generaliter loquendo taxanda est Congrua, quæ sit sufficiens ad commodam, & honestam sustentationem personæ, habita ratione de loco, qualitate personæ, &c. *ibid. num. 4. ad 10.*

Licet in taxatione Congruæ pro Parochis, seu Curatis possint ab Episcopo considerari, & comprehendi emolumenta incerta, hoc tamen debet intelligi de incertis, quæ habent aliquam certitudinem, ut sunt Decimæ frumenti, vini, olei, alique fructus, & emolumenta incerta solum ratione summæ, & quantitatis, *ibid. num. 11. 12. & 13.*

Congrua debetur loco alimentorum; Unde repugnat ipsam Congruam dependere ab incerto. Nec in eam sunt imputanda, quæ debentur Parocho ratione laboris, & servitii. Neque quæ extra Ecclesiam, vel extra Curam ipsam animarum percipiuntur, ne-

quæ fructus sui Patrimonii, si reservationi pensionis non consensit, secus vero, si in ea sua bona obligationi, & hypothecæ supposit, *ibid. num. 14. ad 19.*

Congrua debetur Parocho sufficiens, etiam si Beneficium tenue acceptarit non sufficiens, & ab Episcopo assignata præsumitur sufficiens, nisi probetur diminuta, *ibid. num. 20. ad 26.*

Unde Congrua semel assignata non debet amplius assignari, vel augeri, sicuti non potest amplius diminui, nisi ex causa, *ibid. num. 27. ad 31.*

Si congrua fuerit sufficiens tempore reservationis pensionis, quoties ex post diminuitur, augenda est de fructibus ejusdem pensionis, & Parochi pro consequendo Congruæ credito præferendi sunt, deductis prius expensis culturæ, Pensionariis, *ibid. num. 32. & 33.*

Vicariis perpetuis debet assignari Congrua portio de redditibus, fructibus; emolumentis, & proventibus Ecclesiæ incorporatæ Monasterio, Collegio, etque taxanda arbitrio Episcopi, habito respectu ad qualitatem personæ, loci &c. dummodo non sit minor 50. nec major 100. aureis pro quolibet anno. *ibid. num. 34. & 35.*

Pro Congrua assignari possunt solum illa emolumenta incerta, quæ habent quamdam certitudinem, ut sunt Decimæ vini, frumenti, &c. non autem emolumenta omnino incerta, ut jam supra, *ibid. num. 36. & 37.*

Congruam certam debet habere Curatus, seu Vicarius substitutus, quamvis sit amovibilis, & semel assignata, nisi superveniat notabilis causa, non est augenda, ut nec minuenda neque de consensu Curati, *ibid. num. 38. ad 41.*

Congrua Curato, seu Vicario non taxata, vel insufficiens assignata, si petatur, debetur in quantitate, prout juris est a die petitionis, seu motæ litis, *ibid. num. 42.*

An Parochus, qui vel interitum, vel diminutionem passus est reddituum Parochialium, agere vel pro congrua, vel pro ejus Supplemento valeat adversus illos, qui decimas, vel alia bona Parochiæ possident, *ibid. n. 44. & seqq.*

Adeoque utrum plures possessores decimarum, vel aliorum bonorum Parochiæ teneantur in solidum, an singuli pro rata, *ibid. num. 46. & seqq.*

Et an in libertate eorum, qui decimas, vel bona alia Parochiæ possideant, sit eadmittere, ut se liberent ab onere congruæ; &

num. idipsum obtineat in Parocho primitivo, *ibid. num. 51.*

Alia; Vide verb. *Vicarius Parochialis a n. 5. ad 54.*

CONJUGES, CONJUGIUM.

Conjuges qui dicantur, & Matrimonium cur Conjugium? Vide verb. *Conjuges, Conjugium n. 1 & 2.*

Post contractum, & nondum consummatum Matrimonium habet uterque Conjux bimestre ad deliberandum, an in Conjugio manere, vel ad Religionem transire velit? ac intra tale tempus licite petitur, & licite negatur conjugale debitum, *ibid. num. 3. & 4. & num. 87.*

Si intra dict. bimestre vel ab uxore invita copulam vi obtineat, potest Uxor adhuc ingredi Religionem saltem in casu, quo ipsa viro vim inferre nitenti excipiendo manifestavit se velle ingredi Religionem, aut circa hoc nondum plene deliberasse, *ibid. n. 5.*

Si ultra bimestre maneat Conjuges sine consummatione Matrimonii, potest uterque etiam altero invito semper Religionem ingredi; etiamsi illicite sibi debitum negassent, *ibid. num. 6. & 7.*

Post dict. bimestre tenetur Conjux debitum reddere alteri, & ad id compelli potest etiam sub poena Excommunicationis, si Religionem non ingrediatur, quam incurrit, si intra tempus sibi a Judice præfixum non pareat; valeret tamen nihilo secius etiamsi post tale tempus Religionem ingrederetur, & profiteretur, ac aliter liber maneret, *ib. num. 8. p. 10. & 11.*

A quo tempore parti volenti Religionem ingredi currat bimestre; Vide *num. 88. & seqq.*

An intra hoc bimestre a Judice præfixum teneatur ingredi volens profiteri, *ibid. num. 91. & seqq.*

Consummatum autem matrimonium hac in materia habetur per conjugalem copulam subsequentem, non item per copulam antecedentem, *ibid. num. 95.*

Utrum professio facta consummato Matrimonio ab uno conjugum altero invito, vel inscio, sit irrita, an irritanda, *ibid. n. 96.*

Num ingressus non revocatus ab altero possit propria auctoritate egredi, & ad dimissum redire, *ib. in nov. add. n. 97.*

Quid si Conjux alter moriatur, an confirmetur professio, *ibid. num. 98. & seqq.*

Qui si uterque Conjux ingrediatur sine mutuo consensu, *ibid. num. 99. & 100.*

An altero Conjugum ingresso sine alterius consensu, possit & alter ingredi, & profiteri valide sine alterius consensu, *ib. n. 101.*

Post consummatum autem Matrimonium nullus Conjux potest sine consensu alterius Religionem ingredi, & Professionem emitte- re; idque si fieret, nullum esset, *ibid. num. 12. & 13.*

Mortuo tamen altero Conjugum non potest licite propter simplex votum Castitatis alium ducere, nec potest petere licet reddere teneatur; si vero aliud Matrimonium contraheret, esset validum, quamvis illicitum, *ibid. num. 14. & num. 104. & seqq.*

Potest autem unus Conjux cum consensu alterius post consummatum Matrimonium ad Religionem transire, si requisitæ adimpleantur conditiones, quæ assignatur, *ibid. num. 25. ad 20.*

Professio emissæ a Conjugum cum consensu alterius Conjugis est valida, quamvis non adhibita, & observata sint tres ultimæ assignatæ conditiones, *ib. nu. 21.*

Si conjux in sæculo remanens perpetuam Castitatem voverit, Conjux de ejus licentia Professus nequit amplius revocari, si- ve Conjux in Sæculo remanens sit juvenis, si- ve senex, si- ve de incontinentia suspectus, vel suspecta si- ve non, *ib. nu. 22.*

An si unus Conjugum de licentia alterius Professionem in Religione emit- tat, & alter in Sæculo remanens perpetuam Castitatem non voveat, Professus ad uxorem iterum revocari possit; & debeat, & quid de altero in sæculo remanente? *ib. num. 23. & 24.*

Quamvis de Jure Communi non requiratur licentia Episcopi, ut talis ingressus, & Professio fiat valide, requiritur tamen, ut fiat licite, *ib. n. 25.*

Quando unus Conjugum adulterium committit, potest, eo invito, Conjux innocens Religionem ingredi, etiam non expectata Judicis sententia, si fuit publicum, & notorium *ib. nu. 26. 27. & 28.*

Conjux innocens, si post alterius adulterium, voluntarie cohabitaret petendo, & reddendo debitum, non potest, eo invito, Religionem ingredi, ut nec etiam, si & ipse ex post delinquat, *ib. nu. 29. & 30.*

Quando Conjux innocens Religionem non ingreditur, sed in sæculo manens divortium facit a Conjugum adultero etiam quoad cohabitationem, non potest Conjux adulter sine
lice n-

licentia Conjugis innocentis ingredi Religionem, nisi hic prius ingressus, & professus esset, *ibid. num. 31. & 32.*

Quotiescumque vir ob adulterium uxoris, ea invita, potest Religionem ingredi, potest etiam Ordines Sacros in sæculo quoque manens recipere, *ibid. num. 33. & 34.*

Propter adulterium spirituale potest alter Conjug Fidei, etiam alio invito, Religionem ingredi, vel Sacros Ordines suscipere, etiam postquam ad veram fidem rediit iterum Conjug adulterans. Dummodo separatio ob tale adulterium spirituale, auctoritate Ecclesie, & non propria sit facta; Vide *ibid. num. 35.*

Imo innocens etiam propria auctoritate potest licite facere divortium quoad thorum, & cohabitationem, at tunc si Reus Hæresis se converterit, tenetur iterum ad eum redire; si vero divortium fecit auctoritate Ecclesie, potest Religionem ingredi; quod tamen si noluerit, redire compellitur, *ibid. num. 36. ad 40.*

Secundum multos Matrimonia cum Hæreticis nuda sunt valida, sed etiam licita in locis ubi Hæretici, & Catholici permixti vivunt, cum quibusdam tamen conditionibus, sed ordinarie sunt illicita sub peccato mortali, nisi Papa dispense, aut rationabilibus causis excusentur, *ibidem numer. 41. & 42.*

Iniquissimum est pactum illud, quod in aliquibus locis dicitur adjici Matrimonio Catholici cum Hæretici, nempe ut masculi educantur in Fide Catholica Patris, & Femine in Secta Hæretica Matris, vel e contra, *ibid. num. 43. & 44.*

Si ambo Conjuges infideles convertantur ad Fidem Catholicam, possunt, & debent in Matrimonio prius contracto permanere, quamvis cum impedimento Ecclesiastico contraxerint, & quid si vir Infidelis conversus plures habuit uxores, vel secundum ritum suum primam legitimam repudiaverit, & cum secunda contraxerit: *ibidem num. 45. ad 49.*

Si ex duobus Conjugibus Infidelibus unum tantum convertatur, & alter rogatus nolit converti, nec cohabitare sine injuria Creatoris, tunc Matrimonium etiam si fuerit consummatum, dissolvitur quoad vinculum, non tamen ipso facto, sed tunc primum quando conversus ad alias nuptias actu transierit; unde si Conjug Infidelis antea convertatur, huic adhærere debet: uti etiam si velit co-

habitare sine injuria Creatoris, *ibid. num. 50. 51. & 52.*

Si conjuges Infideles habeant prolem, & unus eorum convertatur ad Fidem, eidem, sive Pater, sive Mater sit, restitui debet tota proles doli adhuc incapax, cujus si capax, ejus libertati relinquitur, at in dubio Parenti converso est restituenda, *ibid. num. 53. 54. & 55.*

Conjugatus in Ecclesia latina non potest ad Sacros Ordines promoveri, nisi ab uxore continentiam proficiente expressam licentiam obtinuerit, licet Matrimonium nondum consummatum, *ibid. num. 56. & 57.*

Potest autem conjugatus etiam post Matrimonium consummatum ad Sacros Ordines promoveri sine licentia Uxoris, etiam ipsa invita, & reclamante, si habeat legitimam Divortii causam, & quid extra talem casum, ut ad ordines conjugatus promoveatur, *ibid. num. 58. 59. & 60.*

Modificatur sententia num. 58: ab Auctore proposita, *ibidem in nota ad numer. 58. litt. (a).*

Conjugatus non potest ordinari Episcopus nisi de expressa licentia Uxoris, & nisi ipsa Uxor prius Religionem profiteatur, & idem, ut promoveri possit ad Papatum, at ut ad Cardinalatum, requiritur ingressus Uxoris in Religionem solum in illo casu, in quo requiritur pro Uxore conjugati promovendi ad Ordines, *ibid. num. 61. 62. & 63.*

Conjugatus absque licentia Uxoris ad Presbyteratum, Episcopatum, Cardinalatum, & Papatum promotus potest ab ipsa ad consortium conjugale revocari, & tunc teneretur ei debitum reddere, non tamen posset petere, nec ea norma ad alias nuptias transire, *ibid. num. 64. ad 67.*

An si conjugatus cum Uxoris spontanea licentia ad Ordines Sacros sit promotus, & ipsa Uxor in Sæculo manens perpetuam Castitatem non voveat, possit ab ipsa revocari ad consortium conjugale, *ibidem numer. 68.*

Si conjugatus cum licentia spontanea Uxoris Sacros Ordines suscepit, tunc Uxor non potest, eo mortuo, valide aliud Matrimonium inire, secus autem, si ea contradicente, vel ignorante, *ibid. num. 69. & 70.*

Conjugatus sine spontanea Uxoris licentia ad Ordinem Sacrum transiens, sit irregularis, & nequit in suscepto Ordine ministrare, nec ad Superiores Ordines provehi, nec ad aliquod Beneficium, aut Officium Ecclesie promoveri.

moveri : Nisi Religionem Canonice fuerit ingressus , *ibid. num. 71.*

Et si Matrimonium nondum fuerit consummatum , talis conjugatus est instanter monendus ad Religionem ingrediendam ; quod si noluerit , si Sponsa ejus insisterit , est per Ecclesiasticam Censuram ad consummandum Matrimonium compellendus , *ibid. num. 72.*

De casibus , quibus post Matrimonium consummatum liceat ingredi Religionem , *ibid. num. 106.*

Si unus Conjux pro certo cognoscat invaliditatem Matrimonii , quamvis in facie Ecclesie id probare nequeat , nec petere , nec reddere post debitum , non obstante quod per sententiam , aut per Excommunicationem ad id compellatur &c. *ibid. num. 73.*

Quando Conjuges debitum conjugale possint , & debeant reddere , vel non ? *ibidem num. 74.*

Quoad ea , quæ concernunt debitum conjugale super impedimento petendi debitum ; Vide verb. *Debitum Conjugale art. 3. per tot.*

Quando , & quomodo possint , vel non , Conjuges facere divortium ? *ibid. num. 26.*

Conjuges opus conjugale exercentes ob solam voluptatem non vacant culpa veniali ; at si in alia persona velat presente quis se morose delectet , peccat mortaliter , & addit novam speciem adulterii in Confessione explicandam , *ibid. num. 77. & 78.*

Delectatio morosa de Conjugio inter conjuges presentes , dummodo absit periculum pollutionis , non est peccatum mortale , neque si de materiali copula altero conjugis absente cogitans , in re cogitata morose quis delectatur , *ibid. num. 80.*

Omnes tactus , oscula , amplexus , turpiloquia , aspectus lascivi , & hujusmodi , quæ sunt inter Conjuges sine ordine ad copulam , si fiant cum periculo pollutionis in uno , vel altero , vel pertineant ad Sodomiam quamdam inchoatam , sunt peccata mortalia , alias non sunt nisi venialia , *ib. n. 81.* Conjuges , an , & quas donationes possint sibi invicem facere ? Vide verb. *Donatio , art. 2. a n. 13. ad 29.*

Quoad ea , quæ concernunt bona Conjugum ? Vide verb. *Bona art. 4. n. 1. ad 37.*

Quibus prius subvenire debeant Conjuges in extrema , gravi , & communi necessitate ; Vide verb. *Necessitas a n. 21. ad 37.*

Ad quem Conjugum spectet proprietas , & dominium Dotis , & quid de ipsa in va-

riis casibus ; Vide verb. *Dot art. 1. & art. 3. per tot.*

Alia ad rem , verb. *Adulterium* , verb. *Bona art. 4.* verb. *Debitum Conjugale* , verb. *Delectatio morosa* , verb. *Divortium* , verb. *Donatio* , verb. *Luxuria* , verb. *Maritus* , verb. *Impedimenta Matrimonii* , verb. *Matrimonium* , verb. *Necessitas* , verb. *Sepultura* , verb. *Tactus* , verb. *Uxor* .

CONNURUS , quæ sit ? Vide verb. *Affinitas art. 1. sub num. 16.*

CONSANGUINITAS , Vide verb. *Impedimenta dirimentia Matrimonium* , & verb. *Cognatio* .

CONSCIENTIA .

Ad articulum Conscientiæ præmittuntur ea , quæ Probabilissimum apprime confutant & prosternunt ad ea convellenda , quæ Audr spargir in sequentibus de Conscientia Sententiis ; Vide verb. *Conscientia num. 140. ad 166.*

Conscientia quid sit , & quæ differentia inter eam , & Synderesim ? necnon quoad esse nominis elucidatur ; verb. *Conscientia num. 1. ad 6.*

Conscientia melius definitur , atque dividitur , *ibid. num. 107. & seqq.*

Conscientia partim respicit opera nostra præterita , partim instantia , seu futura , & qualiter , *ib. n. 7. & 8.*

Conscientia est intrinseca , & proxima regula , juxta quam homo tenetur dirigere suas actiones , ut Lex est extrinseca , & radix , unde oritur bonitas , vel malitia objecti , *ibidem num. 9. & 10.*

Regulæ proponuntur , quibus unusquisque potest bene suam formare conscientiam , *ib. in præmiss. ad verb. Conscientia n. 166.*

Potest contingere , ut actus sit bonus , & objectum in se malum , & e contra , sed actus intellectus practici , quo is judicat aliquid esse bonum , vel malum , aut indifferens in genere moris , & ut tale illud proponit voluntati , vocatur proprie *Conscientia* , *ibid. num. 12. & 13.*

Conscientia dividitur in Rectam , Erroneam , Dubiam , Probabilem , & Scrupulosam ; ac primo quid sit recta , quidque erronea , cum hujus subdivisione in vincibilem , & invincibilem , *ibid. num. 13. ad 17.*

Conscientia Erronea , sive sit Vincibilis , sive Invincibilis , obligat negative ad actum dicta .

statum, & invincibilis ad eam obligat etiam positive, *ibid. num. 18. & 19.*

Conscientia Erronea vincibilis, non solum non obligat positive, ut eam sequamur, sed neque licita ipsam sequi possumus, obligat tamen, ut eam deponamus, ita ut sive juxta eam, sive contra eam agamus, semper peccemus, *ib. num. 20.*

Qui peccat ex Conscientia erronea peccat peccato ejusdem speciei, & qualitatis, quam intellectus judicat, *ibid. num. 21.*

Conscientia erronea censuræ inducit quidem gravius peccatum, non autem censuram, Vide verb. *Excommunicatio art. 11. sub n. 1.*

Conscientia dubia quæ sit? & quæ differentia inter eam, & probabilem, cum divisionibus dubii, ac declarationibus varias ejus divisionem indicantibus, *ibid.*

Qui speratur cum Conscientia speculative dubia juris, vel facti, non peccat, si praeclara judicet opus illud esse hic & nunc sibi licitum, at cum practice dubia, peccat pro qualitate dubii, & in ea specie peccati, de qua dubitat, *ib. num. 31. 32. & 33.*

Practice dubius debet suam actionem suspendere, donec re mature, sed humano more examinata, dubium prudenter deponat, formando judicium determinatum de honestate actionis hic, & nunc exercendæ, *ibid. num. 34.*

Si re mature examinata adhuc maneat dubius pro utraque parte, & reperiat in talibus circumstantiis, ut debent necessario operari, tunc si nequeat dubium deponere, debet eligere id, in quo non est periculum peccandi, aut id, quod est minus malum, *ib. n. 35.*

Si autem utrumque malum appareat ipsi æquale, & repertus in necessitate operandi nequeat discernere, quodnam de duobus malis sit majus, vel minus malum, tunc potest eligere, quod vult, *ib. num. 36. & 37.*

Pro regulis generalibus ad rationabiliter deponendum quando propria materiz motive non suppetunt, exponuntur duo usualiora axiomata ex jure Communi deprompta, scilicet: *In dubiis tutior pars est eligenda, In dubiis melior est conditio possidentis*, & inde corollaria præstantur, ac plura fere pro praxi referantur, *ib. num. 38. ad 67.*

Conscientia probabilis quæ sit, & quonuplex, ac qualiter differat a recta, & dubia, *ibid. num. 68. ad 71.*

Resolvitur primo, quod potest nemo in rebus moralibus, & actionibus humanis licite

sele conformare Conscientiæ, seu opinioni vere probabili, *ibid. num. 73. & 74.* Auctoris assertio refellitur in not. noviss. ad num. 73. & 74.

Unus Auctor potest facere opinionem vere probabilem, si plures Classicos Doctores pro ea fideliter citer. Imo potest dari casus, ut opinio unius Doctoris sit vere probabilis, etiamsi quamplures Doctores contrarium sentiant; si Auctor ille ita solidas afferat rationes, quæ faciliter aliorum rationes infringant, *ibid. n. 75.*

Unus tamen Auctor, qui non habeat, nec afferat rationes intrinsecas ita firmas, ut aliorum rationes ab ipsis infringantur, non potest facere opinionem vere probabilem, *ib. n. 76. & 77.*

Resolvitur secundo, quod potest homo licite sequi opinionem vere quidem, sed minus probabilem, minusque tutam, relicta probabiliori, & tutiori, quando tamen agitur de sola honestate actionis, an licita sit, vel non? *ib. n. 78. ad 82.*

Resolvitur tertio, quod non potest homo licite sequi opinionem minus probabilem, & minus tutam, relicta probabiliori, & tutiori, quando agitur de materia facti, & exinde sequitur certum periculum inferendi damnum proximo, *ibid. num. 83.*

Unde Sacerdos in administratione Sacramentorum adhibens materiam, vel formam dubiam, minusque probabilem, & minus tutam, cum possit adhibere certam, aut tutiorem, graviter peccat; ut & Judex sententians ad favorem partis minus probabile Jus habentis, *ib. n. 84. 95. & 86.*

Quando litigantes habent pro se opiniones æque probabiles, non potest Judex adjudicare causam, cui maluerit, sed debet, vel compositionem inter partes suadere, vel rem controversam inter litigantes ex æquo dividere in re, vel in pretio exceptis tamen quibusdam casibus, qui signantur, *ibid. num. 87. ad 91.*

Similiter Medici, & Chirurghi, non tamen tenentur sub mortali sequi sententias certas, & securas, relictis incertis, & dubiis, sed etiam (certa curatione infirmorum non occurrente) tenentur sequi opiniones probabiliores, relictis minus probabilibus, *ibid. n. 92.*

Per accidens tamen poterunt prædicti adhibere remedia minus tuta, si infirmi, vel læsi non possunt, aut nolint solvere pretiosa remedia, vel verosimillimum sit infirmum esse moriturum, nisi aliquo remedio juve-

tur, & nihil aliud occurrat; non licet autem experiri in desperatis, an medicamenta sint utilia, vel noxia, *ib. n. 93. 94. & 95.*

Sic etiam Consiliarii in dandis consiliis, ubi adest periculum, ne proximo fiat damnum, aut injuria, tenentur sequi sententias certas, vel probabiliores, at in aliis casibus possunt sequi sententias minus probabiles, dummodo vere probabiles; *ibid. num. 96. 97. & 98.*

Sic itidem Advocati possunt suscipere defendendam causam minus probabilem, sed vere probabilem, licet causa adversaria judicetur ab ipsis probabilior, *ibid. num. 99.*

Resolvitur quarto licitum esse sequi opinionem alienam vere probabilem, & vere tutam, etiam contra propriam opinionem probabilior, & tutiorem visam. Imo etiam quandoque eam sequi debere. *ibid. n. 100. ad 114.*

Conscientia Scrupulosa quæ sit, qui scrupulosi, & quæ conscientiz scrupulosæ signa, causas, remedia, ac privilegia, *ibid. nu. 115. ad 123.*

Licitum est operari contra Conscientiam scrupulosam manente scrupulo, dummodo judicetur esse Scrupulum, & ut talis contemnatur, at qui operatur adhuc perseverante Conscientia Scrupulosa, si non judicet, & teneat esse scrupulum, peccat sive contra, sive juxta eam operetur & si quis sit ita scrupulis implicatus, & nullo suffragante remedio, vel consilio adhuc fluctuet anceps, discurrendum est ut de conscientia dubia, *ib. n. 124. 125. & 126.*

Alia ad Conscientiam pertinentia, *ibid. num. 127. & seqq.*

CONSECRARE, CONSECRATIO. Quando & a quo consecrari debet Episcopus, Vide verb. *Consecrare a nu. 1. ad 4.* De Ecclesiz consecratione plura vide *ib. a num. 5. ad 11.* Vide verb. *Altare*, verb. *Ecclesia*, verb. *Episcopus*, verb. *Eucharistia*.

CONSERVATORES

Quoad ea, quæ concernunt qualitatem, electionem, & durationem,

Conservatores qui sint, & qui eos sibi eligere queant, & qualiter sint eligendi? Vid. verb. *Conservatores art. 1. num. 1. ad 5.*

Eligendi in Conservatores debent esse in Dignitate Ecclesiastica constituti, ac inde qui

possunt esse Conservatores vel non., enumerantur, *ib. n. 6. ad 12.*

Quomodo intelligendus sit Auctor nu. 7., ubi dixit posse in Conservatores eligi Episcopos &c. Vide *ibid. num. 32. & seqq.*

Conservatores debent esse Judices Synodales; Dato autem quod non adsint Judices Synodales, possunt a Regularibus eligi non Judices, donec sit celebrata Synodus, & in ea Judices sint designati, *ib. n. 14. 15. & 16.*

Conservatores debent eligi a Regularibus in unaquaque Diocesi, in qua Monasteria, Conventus, seu Domus Regulares habent, & quid si qui eos eligere non curaverint intra tempus a Greg. XV. præfixum in cit. Constituit. *ibid. num. 17. 18. 19.*

Electiois Conservatoris documentum est relinquendum penes acta Curiz Episcopalis, alias Regulares sunt conveniendi coram Ordinario loci, ac Conservatores eligendi sunt ad præscriptum dict. Constitut. Gregorii XV. non obstantibus quibusvis privilegiis, & assignatur sub quibus poenis, *ib. num. 20. 21. & 22.*

Conservatores Regularium possunt eligi vel a Superioribus Generalibus, vel Provincialibus, vel Localibus juxta Religionum consuetudinem; at si ex ea, vel ex privilegio ad Superiores Locales spectet electio, debet intervenire etiam consensus Capituli, *ibid. num. 23. & 24.*

In Ordine Minorum de Observantia facultas eligendi Conservatores videtur restricta ad Provinciales privative quoad Guardianos, seu Superiores Locales, & ubi adest similis Constitutio, & probata consuetudo, valida est electio etiam sine consensu Capituli, *ib. num. 25. & 26.*

Conservatores Regularium semel legitime electi, ac deputati, nisi ex legitima causa ex supra assignatis a Sede Apostolica, aut Locorum Ordinariis, prout eisdem Regularibus, & aliis prædictis libuerit approbanda, durante quinquennio a die deputationis amoveri, aut mutari nullatenus possunt, *ibid. num. 27. & 28.*

Regulares quinquennio elapso, possunt alium Conservatorem libere eligere, & si ad aliam electionem procedere minime curent, aut nolint, electus etiam elapso quinquennio adhuc in Officio perseverat, usquequo alius eligatur, nec est necesse ipsum confirmare, vel reeligere, *ibid. num. 29.*

Conservatoris rite electi officium, & Jurisdictio non expirat, ex eo quod postea

stea defunct: esse Judex Synodalis. *ibidem* num. 30.

Ad rem adducitur novissima Constitutio Clem. XIII. num. 31.

CONSERVATORES quoad eorum Officium, & Jurisdictionem.

Conservatorum Officium est defendere eos, quibus sunt concessi, a manifestis injuriis, molestiis, & violentiis, & in propriarum rerum, & jurium possessionem conservare. Vide verb. *Conservatores* art. 2. n. 1. & 2.

Conservatores Regularium nonnisi de manifestis injuriis, atque violentiis cognoscere possunt; & enticeantur termini, *ib. n. 3. ad 6.*

Conservatores Regularium non possunt cognoscere de iis, quæ Judicalem requirunt indaginem; & indago Judicialis exponitur, *ibid. num. 7. & 8.*

Quid si de aliis, quam de manifestis injuriis, & violentiis cognoscere præsumpserint, seu ad alia, quæ judicalem indaginem exigunt, se extenderint, *ibid. num. 9.*

Possunt tamen Regularium Conservatores in cognitione violentiarum, & injuriarum manifestarum adhibere Indaginem illam Judicalem, quæ in notoriis adhiberi solet, *ibid. num. 10.*

Quando Reus fatetur injuriam, seu violentiam, & qualitatem ipsius fuisse notoriam, tunc Conservator potest statim procedere absque ulla examinatione de notorietate, *ib. num. 11.*

Conservatores possunt Regulares suæ curæ commissos defendere, nedum ab injuriis, & violentiis illatis, sed etiam a probabiliter inferendis, etiam proferendo generalem excommunicationis sententiam in eos, qui illas fecerint, vel commiserint, *ibid. num. 12. 13. & 14.*

Conservatores Regularium possunt per Censuras Ecclesiasticas, aliaque juris remedia procedere contra Episcopos, aliosque Judices ipsorum officium impediētes; summa tamen prudentia, modestia, & reverentia, *ibid. num. 15. 16. & 17.*

In dubiis de Jurisdictione inter Episcopos, & Conservatores suspendendus est processus, & non potest ultra procedi in causa, sed eligendi sunt Arbitri, qui controversiam decident, & stante controversia super competentia Jurisdictionis, non potest Conservator procedere contra Episcopum per Censuras, *ib. num. 18. & 19.*

In necessitate quando partes non conveniunt in Arbitrorum electione, vel alias nequit per Arbitros concorditer controversia terminari, eligendus est tertius Arbitr; & si conservator Regularium recusetur ut suspectus, tunc ipse poterit partes compellere, ad eligendos Arbitros; *ib. num. 20. 21.*

Conservatores Regularium non tenentur uti Notario Curie Episcopalis, sed possunt assumere quemcumque sibi benevisum, *ibidem num. 20. 21.*

Conservatores Regularium non tenentur uti Notario Curie Episcopalis, sed possunt assumere quemcumque sibi benevisum, *ibidem num. 22.*

Conservatores Regularium possunt vices suas aliis committere, & in totum alium subdelegare, & substituere, qualitatibus tamen instructum ad Conservatores requisitis, *ibid. num. 23. 24. & 25.*

Conservatores, qui aliis vices suas subdelegarunt, possunt ab ipsis subdelegatis causam ad se avocare; Dummodo tamen Jurisdictio revocetur, antequam Jurisdictione eadem uti cœperunt, *ib. n. 26.*

Officium Subdelegari, seu Subconservatoris expirat per mortem naturalem, vel civilem Conservatoris, *ib. n. 27. & 28.*

Per excommunicationem autem, vel Suspensionem Conservatoris, vel etiam ipsius Delegari, vel Subconservatoris non expirat in Subdelegato Jurisdictio, sed solum suspenditur, donec Conservator, vel ipse Subconservator absolvatur, *ibid. num. 29.*

Notorius debitor Regularium coram eorumdem Conservatore conveniri potest; & debitum notorium exponitur, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Quando Regulares sunt Debitores Laicis, vel Clericis Sæcularibus, non possunt conveniri coram Ordinario, sed conveniendi sunt coram suo Superiore, vel Conservatore, *ib. n. 33. 34. & 35.*

Conservatores Regularium cognoscere possunt de injuriis factis servis, familiaribus, Syndicis, & Procuratoribus ipsorum in quantum talibus reduplicative, *ibid. num. 36. & 37.*

Regulares quicumque in casu, quo Episcopus præcipiat Decreta aliqua Concilii Trid. ab ipsis observari, non possunt eligere Conservatores sub prætextu, quod hujusmodi præcepta infringant sua privilegia; *ibid. n. 38.*

Nec Regulares possunt Conservatores Judices assignare, quando Ordinarius procedit juris ordine servato adversus ipsos Regulares

in casibus, in quibus per Concilium, vel Constitutiones Apostolicas ipsi subijciuntur, *ib. numer. 39.*

Conservatores, quando sunt Presbyteri Seculares, tam in Civilibus, quam in Criminalibus, seu mixtis subijciuntur loci Ordinario, *ibid. num. 40.*

Alia vide hoc tomo in Appendic. Resolut. in Nullius Altamura Conservatoris, & Exemptionis.

Pater Petrus Maria Forti, qui tractatum edidit an. 1743. de Conservatoribus, non probatur Benedicto XIV. *ibid. verb. Conservatores art. 2. num. 41.* Vide novissimam Constit. a Clem. XIII. anno 1762. editam. *Vid. ibid. art. 1. num. 31.*

CONSOBRINI, & Consobrini qui, & quæ sint? Vide verb. *Affinitas art. 1. sub n. 15.*

CONSOCER, & CONSOCRUS quis, & quæ sit? Vide verb. *Affinitas art. 1. sub num. 16.*

CONSORTII suspecti pœna in Clericis, quæ sit? Vide verb. *Pœna art. 2. a numer. 86. ad 88.*

CONSPIRANTIUM pœna quæ sit? Vide *ib. a num. 89. ad 92.*

CONSTITUTIO UNIGENITUS.

Constitutio Unigenitus tantum sibi vindicat obsequium, ut eidem publice refragantibus denegandum sit Viaticum. Vide verb. *Constitutio Unigenitus num. 1.*

Quinam sint publica refractarii, *ibidem num. 2.*

In re dubia, quam regulam sequi debent Sacramentorum Ministri, *ib. n. 3. & 4.*

CONSUETUDO.

Consuetudo dicitur a verbo *Consuesco*, sive *Consuescit*; estque una facti, altera juris, & explicantur, Vide verb. *Consuetudo num. 1. ad 4.*

Consuetudo generatim capta dividitur in consuetudinem præter Legem, secundum Legem, & contra Legem: ac in primis agitur de prima, quæ sit? & innuitur ad hæc, ut obliget requiri, quod sit introducta a toto Populo, aut majori, & saniori ejus parte, cum animo saltem interpretativo se obligandi, & quod sit ad decennium præscripta, *ib. num. 5. ad 9.*

Consuetudo secundum legem, & contra legem quæ sint? *ib. num. 10. & 11.*

Hæc tertia consuetudo non potest introduci, nec dari contra Jus Divinum, & naturale, potest tamen tolli, & penitus abrogari lex humana positiva, sive Civilis, sive Canonica per contrariam consuetudinem; Dummodo ea sit rationalis, ac legitime præscripta, & hoc expenditur, *ibid. n. 12. ad 19.*

Tempus requisitum, & sufficiens, ut Consuetudo censetur legitime præscripta pro abolenda, & abroganda Lege Civili, est decennium: Pro Lege Canonica est spatium 40. annorum, *ib. a num. 20. ad 22.*

Probabile tamen est, quod etiam pro abolenda, & abroganda Lege Canonica sufficiat decennium; sicuti pro abroganda Lege Civili, *ib. n. 23. ad 25.*

Pro abolenda, & abroganda Lege sive Civili, sive Canonica per contrariam consuetudinem via conniventis introductam, probabilis est non requiri rigorosum, & determinatum tempus præscriptionis; *ibidem num. 26.*

Consuetudo contra Legem duplici modo potest introduci, & assignantur, *ib. n. 27. & 28.*

Ad abrogandam Legem per consuetudinem via Conniventis introductam non requiritur bona fides, bene vero ad eam abrogandam per consuetudinem via præscriptionis, *ibid. n. 29. & 30.*

Licet primi Legem transgredientes non possint ob suam malam fidem præscriptionem, ipsamque consuetudinem inchoare; Posteriores tamen eorum exempla bona fide sequentes id possunt, *ib. num. 31.*

Consuetudo a Lege reprobata, & damnata tamquam irrationalis, & bonis moribus repugnans, non potest, licet sit immemorabilis, abrogare Legem; *ibid. n. 32.*

Consuetudo Lege, seu Constitutione reprobata tamquam irrationalis, & iniqua, intelligitur nedum de Consuetudine præsentis, seu existente, sed etiam de futura; cessante tamen irrationalitate, ac iniquitate, potest induci valida consuetudo adversus eam Legem, non obstante tali reprobatione, *ibid. n. 33. & 34.*

Per legem universalem, seu clausulam generalem abrogativam consuetudinis, v. g. non obstante quacumque consuetudine, aut hujusmodi, non abrogatur consuetudo immemorabilis, nisi de ea fiat specialis mentio, *ib. n. 35.*

Consuetudo, in quo principaliter differat a præscriptione, *ib. n. 36.*

An ad inducendam consuetudinem in Sratu Monarchico opus sit scientia, & patientia Principis, *ibid. num. 41. & seqq.*

Negativa magis attridet opinio, *ibid. num. 45. & seqq.*

Si Lex aliqua nominatim prohibeat consuetudinem sibi contrariam, tum opus est scientia, & patientia Principis ad consuetudinem inducendam, *ibid. num. 50.*

Quæ patientia, & solentia præsumitur, si consuetudo fuerit immemorabilis, *ib. n. 51.*

CONTENTIO quid sit? Vide verb. *Virtus num. 85.*

CONTINENS Mundi quid? Vide verb. *Mundus num. 87.*

CONTRACTUS IN GENERE.

Contractus proprie dictus quid sit, & quotuplex, cum respectiva omnium enucleatione? Vide verb. *Contractus num. 1. ad 18.*

Contractus possunt perfici quatuor modis, scilicet, re, verbis, scriptis, & consensu, *ibid. num. 19.*

Ad contractus validitatem multæ requiruntur conditiones. Prima, Mutuus utriusque contrahentis consensus, *ibid. num. 20.*

Secunda, ut contractus fiat a personis potentibus, & non prohibitis de jure contrahere, *ibid. num. 21. & 22.*

Differentia, quæ nulla est jure naturæ inspecto inter pactum, & contractum, multa intercedit de jure Civili Romanorum, quod deinde a jure Canonico in hoc mutatum. Recensetur natura Contractus bonæ fidei, & stricti joris, & istius divisionis usus hisce temporibus, *ibid. num. 54. & seqq.*

Filiusfamilias adhuc impubes de quibuscumque bonis suis etiam cum consensu, & auctoritate Patris sui ex ullo contractu obligatur civiliter; bene vero pupillus adhuc impubes auctoritate Tutoris contrahens, *ib. num. 23. & 24.*

Filiusfamilias Pubes non potest valide contrahere sine consensu Patris de bonis adventitiis, & profectitiis; e contra autem de castrensibus, & quasi castrensibus, *ibidem num. 25. & 26.*

Pupillus, & Minorennis valide contrahit in suum commodum obligando alterum, non tamen in suum incommodum obligando se alteri sine auctoritate Tutoris, seu Curatoris, *ibid. num. 27.*

TOM. X.

Pupillus Pupertati proximus, aut Pubes & multo magis Minorennis contrahens cum consensu, & auctoritate Tutoris obligatur, & naturaliter, & civiliter; exceptis tamen immobilibus, & mobilibus pretiosis, quæ servando servari possunt, *ibidem num. 28. & 29.*

Pupillus, & Minorennis Curatorem habens non obligatur civiliter ex ullo contractu sine Tutoris, aut Curatoris auctoritate inito, exceptis casibus quibuscumque, & assignantur, *ibid. num. 30. & 31.*

Quamvis Pupillus, Pubes, vel Pubertati proximus, Minorennis sine Tutoris auctoritate contrahens non obligetur civiliter, obligatur tamen naturaliter, sive in foro conscientiæ, exceptis itidem quibusdam casibus, qui innuntur, *ibid. num. 32. ad 35.*

Uxor sine consensu Mariti non potest valide contrahere de bonis dotalibus, quamdiu sub potestate Mariti, nec servus cum quocumque, excepto quod Domino pecuniam pro libertate promitteret, *ibid. num. 36. 37. & 38.*

Sic etiam Religiosi solemniter Professi nequeant valide contrahere sine consensu Superioris; & quid de Superioribus, *ibidem num. 39.*

Tertia conditio requisita ad validitatem Contractus est, ut res, quæ sub contractu cadit, non sit aliquo jure prohibita cadere sub contractu, sed revera commercium pari queat, *ibid. num. 40.*

Quarta conditio est, ut Contractus celebretur æquæ cognitione & libere, idest nullus in conventionem intercedat error, neque vis, neque metus, neque dolus; & cuncta plene referantur, ac contractus enumerantur, & specificantur, qui ratione metus gravis sunt, vel ipso jure invalidi, vel irriti, *ibid. num. 41. ad 50.*

Corrigitur num. 43. Auctor. *ibid. in nota lit. (a.)*

Contractus vulgo dictus *trium contractuum*, an sit licitus, vel illicitus, seu usurarius, Vide verb. *Societas a num. 3. ad 10.*

CONTRIBUTIO.

Ecclesiæ, & Ecclesiastici tum Sæculares, tum Regulares, sunt immunes ab omnibus contributionibus, & exactionibus a quibuscumque Laicis impositis; idque exigentes quicumque sint ipso facto excommunicationem majorem Papæ reservatam incurrunt: & etiam

etiam recipientes a sponte dantibus ; Vide verb. *Contributio num. 1. 2. & 3.*

A præfata Excommunicatione extra articulum mortis nemo potest absolvere præter Romanum Pontificem ; & in articulo mortis non nisi cautione præstita de restituendo &c. *ibid. num. 4.*

Abque incurfu tamen excommunicationis, & culpæ possunt licite Ecclesiis, & bonis Ecclesiasticis imponi contributiones, concurrentibus copulative sex conditionibus, *ibidem num. 5.*

Cum solo consensu Episcopi, & Cleri abque consensu Papæ, si cæteræ aliæ requisitæ conditiones concurrant, possunt imponi dictæ contributiones, quando grave periculum est in mora, ad unum, vel alterum actum, atque breve tempus, *ibidem num. 6. & 7.*

Aliqua interveniente gravi particulari necessitate, & impossibilitate interim adeundi Episcopum, potest interdum exigi & respective solvi &c. etiam abque consensu Episcopi, & Cleri ; ejusque nomine quid veniat, *ibid. num. 8. & 9.*

Et sic servando consulitur, & indemnitati immunitatis Ecclesiasticæ, & securitati Episcoporum, *ibid. num. 10.*

Cognita vero communi necessitate tenetur Clerus contribuere ; Dummodo prius consulatur Summus Pontifex, nisi grave periculum sit in mora, *ibid. num. 12.*

Abque prævio consensu Papæ non solum Laici exigendo, sed etiam Clerici solvendo contributiones quascumque, & Episcopi concedendo, aut consentiendo, ut solvantur, illicite, & invalide agunt ; ac Excommunicationem ipsi Papæ reservatam incurrunt (nisi forte excusarentur per grave periculum in mora). *ibid. num. 13. & 14.*

Alia multa ad rem, *remissive, ib. nu. 15.*

De contributione expensarum pro re communi ; Vide *ibid. num. 16.*

CONVENTUS.

Quoad ea, quæ concernunt eorum fundationem, & translationem.

Pro legitima & valida fundatione Conventuum, seu Monasteriorum Regularium sunt omnimode attendendæ Constitutiones Pontificiæ Clementis VIII. Gregorii XV. Urbani VIII. Innocentii X. quæ hic dantur ; Vide verb. *Conventus art. 1. a num. 1. ad 5.*

Constitutiones Apostolicæ pro erigendis novis conventibus sunt servandæ etiam extra Italiam, & in aliis Provinciis ultra montes, & in erectione Conventuum omnium Regularium tam Mendicantium, quam non Mendicantium ; ac etiam in reassumptione Conventus antea derelicti, *ibid. num. 6. 7. & 8.*

Insuper non solum Decreta Apostolica servanda sunt in fundatione Conventuum, sed rigorosius in apositione Hospitiorum, *ibid. num. 9. & 10.*

Non sunt tamen attendendæ d. Constitutiones Apostolicæ in translatione Conventus ad alium situm ejusdem loci, vel ob insalubritatem aeris, vel ob periculum ruinæ fabricæ, vel ob aliud grave incommodum ; etiamsi translatio fiat ad situm, in quo reperiuntur constructi Conventus aliarum Religionum, quæ privilegium habent, quod novi Conventus non erigantur, nisi servata certa distantia, *ibid. num. 11. & 12. & num. 51.*

Novus Conventus Regularium nequit erigi sine Beneplacito Apostolico, seu speciali Sedis Apostolicæ licentia, nec sine consensu Ordinarii, quo denegante recurrendum est ad Sac. Cong. Episc. & Regul. *ibid. num. 14. ad 18.*

Pro fundatione novi Conventus requiri consensum aliarum Regularium in talibus Civitatibus & locis existentium statuit Clemens VIII. at ex posteriori Constitutione Gregorii XV. non videtur amplius de necessitate, quando Ordinarius constat erigendos posse commode, & sine aliorum præjudicio in tali loco sustentari, *ibid. num. 19. ad 23.*

Quoad hæc tamen attendendum est quoddam Breve Innocentii X., & variorum resolutiones Rotæ, & Sacrarum Congr. *ibid. num. 24. & 25.*

In fundatione novi Conventus præservanda sunt Jura Parochialia ; nec erigi, seu fundari, nisi in eis possint sustentari saltem 12. Religiosi, aliter remanent subiecti Ordinariis, *ibid. num. 27. ad 30.*

Requisita pro fundandis novis Conventibus Religiosorum habent etiam locum circa erigenda Monasteria Monialium : at non pro Congregationibus Presbyterorum Sæcularium collegialiter viventium, & sola auctoritate Ordinarii fundatis, & erectis, *ibid. num. 31. & 32.*

Regulares, qui possessionis bonorum, & annuorum reddituum sunt capaces, quamvis Ordinum Mendicantium sint, possunt ad no-

vas fundationes admitti, recepta eorumdem obligatione non quæstuandi, *ibid. num. 33.*

Apud Minores Regularis Observantiæ novi Conventus non eriguntur, neque jam erecti deferuntur sine consensu Definitorii Provincie, *ibid. num. 34.*

Pro erectione novorum Conventuum, & Monasteriorum adducitur novissima dispositio Sacre Congregationis super Disciplina Regulari deputatæ, *ibid. num. 35.*

Digeruntur melius, & methodice Requisita, quæ requiruntur ad novi conventus fundationem, & ad rem variæ explicantur quæstiones, *ibid. num. 41. & seqq.*

Et præsertim num dispositio Text. in cap. unico de Excess. Prælatorum sublata fuerit a Concil. Trid. sess. 23. cap. 3. de Regular. *ib. n. 42.*

Et quoad consensum Patrochi, solvitur quæstio, utrum ille præstari debeat ab eo, qui obtinet Curam habituales, an ab illo, qui Curam obtinet actualem, *ibid. num. 47. & seqq.*

An requisita pro novi Conventus fundatione concurrere debeant, si agatur de Regularibus illis, quibus in loco, de quo agitur jam competeat jus quæstuandi, *ibid. num. 51.*

Quæ disposita fuerunt a P. Vice-Commisario Generali Ord. Min. Obs. Ref. S. Francisci pro Conventibus Recessus, seu Recollectionis, a Sac. Congregatione super disciplina Regulari confirmantur; Vide *ibid. in add. Auctor. post artic. 3. num. 37. ad 40.*

CONVENTUS quoad ea, quæ concernunt eorum suppressionem, restitutionem, & exemptionem.

Adducitur compendiosa notitia suppressionis, & restitutionis Conventuum. Vide verb. *Conventus art. 2. num. 1.*

Adducitur Constitutio pro numero personarum in singulis Monasteriis præfigendo, & formula describendi eorum statum de mandato Congregationis confecta, *ibid. numer. 2. & 3.*

Bulla suppressionis parvorum Conventuum Italicæ, & Insularum adjacentium in Congregatione compilata, & jussu Papæ statim edita, & publicata, *ib. n. 4.*

Litteræ Congregationis exprimentes nominatum Conventus suppressos, & exquirentes Episcoporum, & Capitulorum sententias pro bonis applicandis, *ib. n. 5.*

Relationes applicationis bonorum Conventuum suppressorum a Papa ad se relatas approbavit, *ibid. num. 6.*

Litteræ Circulares super Granciis, & membris etiam Curatis Monasteriorum, *ibidem num. 7.*

In Granciis, & membris Monasteriorum habitare non possunt Regulares Sacerdotes, sed Conversi tantum pro bonorum administratione; in his quando, & a quibus celebrandæ Missæ, *ibid. nu. 8. & 9.*

Cura animarum in Granciis, & membris Monasteriorum exerceri non potest per Regulares, vel per Vicarios perpetuos, vel amovibiles ab Ordinario deputandos. Granciarum bona reservantur ipsorum Monasteriis, *ibid. nam. 10.*

Canonicorum Regularium Lateranensium Granciarum Parochiales ab Innocentio X. declarantur comprehendi in ejus Bulla *Instauranda*, *ibid. num. 11.*

Conventus plurimi primum suppressi, ac deinde ex rationabilibus causis a Papa Religionibus restituti, *ibid. num. 12.*

Regulares de jure facultatem non habent uniendi Ecclesias, etiam sibi pleno jure subjectas; & qualiter parvorum Conventuum ejusdem Religionis in eodem loco existentium unio facta fuerit? *ibid. num. 13. 14.*

Adducitur motivum, & Decretum Innocentii X. pro subjectione nonnullorum Conventuum jurisdictionis Ordinarii loci, *ibid. num. 15.*

Conventus suppressi, & postea Religionibus restituti, si non alunt quatuor Sacerdotes, & duos Conversos, gratia restitutionis est nulla, *ibid. num. 16.*

Conventus nunquam suppressi, in quibus non aluntur ad minus quatuor Sacerdotes, & duos Conversi, sunt subiecti jurisdictioni Ordinarii loci, *ibid. num. 17.*

Decretum Urbani VIII. super Monasteriis erectis cum pauciori numero, quam 12. Religiosorum, præservatur in Decreto Innocentii X. *Ut in parvis*, *ibid. num. 18.*

Hoc Decretum illico transmissum fuit ad quemlibet Episcopum una cum Litteris Congregationis continentibus nomen Conventuum Religioni suæ restitutorum in illa Diocesi, *ibid. num. 19.*

Afferuntur dubia suborta ratione dicti Decreti Innoc. X. *Ut in parvis*, cum suis responsionibus, & Decretis, *ibid. num. 20. 21. & 22.*

Quamvis ex Decreto *Ut in parvis*, Con-

ventus erecti post diem 21. Julii 1625. si in ipsis non permaneant saltem 12. Religiosi, relinquuntur subiecti Ordinariis loci: Tamen Sacra Congreg. Regular. diversimode censuit de omnibus generaliter Conventibus non suppressis declarando Conventus nunquam suppressos, in quibus sunt plures, quam sex Religiosi, non subiacere Ordinariis, *ibid. num. 23. 24. & 25. & n. 41.*

Conventus primum suppressi, & deinde restituti, non remanent iterum suppressi, nec gratia restitutionis est nulla, si ab ipsis ex aliqua rationabili causa, & ad breve tempus absint unus, vel plures ex num. 6. Religiosorum ibi degentium, *ibid. n. 26.*

Si tamen a Conventibus non suppressis, licet ex causa rationabili, absint aliquis ex 6. Religiosis ibi existentibus, Conventus subiacent jurisdictioni Ordinarii loci, durante tali absentia, recuperatur tamen eo redeunte, vel alias impleto. d. num.

Conventus omnes erecti post diem 23. Decembris 1676. si in ipsis non permaneant saltem 14. Religiosi, remanent subiecti Ordinariis, & affertur Epistola quoad parvos Conventus attendenda, *ibid. num. 29. & 30.*

Episcopus visitans parvos Conventus sibi suppositos nequit a Visitatis aliquid accipere procurationis nomine, neque in pecunia, neque in victualibus, *ibid. n. 31.*

Traduntur Regulae, quibus evitari possit error in disquisitione Jurium Conventuum, in quibus exigua inhabitat familia, *ibid. num. 35. ad 39.*

Utrum Conventus, in quibus exigua degit familia, subint jurisdictioni Episcopi Ordinariae, an delegatae, *ib. in n. 40. & seq.*

Varii recensentur hujus quaestionis effectus. *ibid. num. 42. & seqq.*

Alia ad rem vide, *ibid. num. 32. & seqq.*

CONVENTUS quoad ea, quae concernunt eorum Clausuram.

Omnes Regulares, quicumque illi sint, obligantur ad habendum aliquod genus Clausurae in Claustris, & Conventibus suorum Ordinum. Vide verb. *Conventus art. 3. n. 1.*

Specialius Conventuum Regularium Clausuram respiciunt duae Constitutiones S. Pii V. Prima revocat facultates ingrediendi Monasteria Virorum mulieribus concessas, & praetextu licentiarum ingredienti excommunicantur Extommunicatione Papae reservata; nec non Regulares introducetes Officia, privan-

tur, inhabilitantur, & a divinis ipso facto suspenduntur, *ibid. num. 2. 3. & 4.*

Secunda extendit easdem poenas etiam ad mulieres sine licentiarum praetextu Clausuram ingredientes, & ad Religiosos eas etiam absque licentiarum praetextu admittentes, *ibid. num. 5. & n. 41.*

Regulares quavis ex dictis Constitutionibus non ligentur Excommunicatione introducendo, vel admittendo feminas intra Conventuum suorum Clausuram, ipsam tamen incurrunt introducendo, vel admittendo ipsas sub licentiarum praetextu ex Gregorio XIII. imo ex declarat. Sacr. Congr. Episc. & Regul. etiam absque tali praetextu, *ibid. num. 6. 7. & 8.*

Nomine Clausurae Conventuum, in quam est feminis interdictus ingressus, intelligitur totum illud, quod intra septa Monasterii, seu Conventus continetur, *ibid. num. 9.*

Viridaria, & prata cum Conventu, & Clausura conjuncta veniunt nomine Clausurae; secus vero, si sint a Clausura clavi, & muro convenienti separata, *ibid. num. 10. & 11.*

Sacristia, ad quam non patet aditus, nisi per januam, quae sit in Claustro, comprehenditur sub Clausura, secus autem si habeat ingressum a sola Ecclesia: & quid si ad Sacristiam duplici porta, ex Claustro nempe, & Ecclesia, *ibid. num. 12. 13. & 14.*

Mulieres, quae vadunt in prima Claustra ad hauriendam aquam, modo Conventus habeat alia Claustra invia mulieribus, non incurrunt in excommunicationem, *ib. n. 15.*

Nomine mulierum, quibus prohibetur ingressus in Monasteria Virorum, veniunt omnes feminae cujuscunque status, gradus &c. atque nunc attendenda novissima dispositio Benedicti XIV. quae num. ultimo affertur, *ibid. num. 16.*

Etiam Fundatrices Conventuum, quantumvis nobiles sint, & excellentes, comprehenduntur sub ista prohibitionem, & quid de puellis parvulis, *ibid. num. 17. ad 21.*

Imperatrices, Reginae, earumque Filiae possunt intrare in Monasteriis Religiosorum cum sua decenti comitiva, *ibid. n. 22.*

Mulieres an licite possint intrare Conventus Religiosorum tempore Processionum? Et an possit Superior pro libito Processiones instituere ad effectum &c. Quid si murus materialis clausurae sit dirutus? & qualis ad rem sit novissima Dispositio Benedicti XIV. *ibid. num. 23. ad 29.*

Nomine Religioforum introducentium, vel admittentium mulieres in Clausuram Conventus veniunt omnes Religiosi active influentes in talem ingressum mulierum, ut sunt invitantes, consulentes, hortantes &c. *ibid.* num. 30.

Quid de Religioso, qui jam introductam ex urbanitate salutat, & comitatur? *ibidem* num. 31. & 32.

Conventus clausuram nec ingredi queunt mulieres, si ratione alicujus solemnis Processionis egrediantur Religiosi omnes; Vid. verb. *Processiones* num. 87.

Seculares non possunt pernoctare &c. in Conventibus Fratrum Minorum de Observantia; nec etiam Clerici, nisi sint vita exemplares; excipiuntur tamen eorum Syndici Apostolici, *ibid.* num. 33. 34. & 35.

Afferunt quoad Clausuram attendenda novissima dispositio Benedicti XIV. *ibid.* n. 7.

Varia afferuntur decreta, *ibid.* num. 37. & *seqq.*

COROGRAPHIA quid? Vide verb. *Mundus* num. 205.

COSMOGRAPHIA quid? *ibidem* num. 202. 203. & 210.

CRAPULA quid sit, unde dicta, & qualiter Clericis prohibita? Vide verb. *Clericus* art. 5. num. 17. 18. & 19.

CRIMEN prout est impedimentum dirimens Matrimon. Vide verb. *Impedimenta Matrimon.* art. 1. a num. 79. ad 90.

CRITICA quid sit., Vide verb. *Historicus* num. 31.

CRUSTICA quid? Vide verb. *Mundus* n. 209.

C R U X.

Cruz Christi a S. Helena Constantini Magni Imperatoris Matre fuit inventa, & miraculo cognita. Vide verb. *Cruz* num. 1. 2. & 3.

Cruz suz praeisionis damnum non sentit, sed crescit & multiplicatur, & quando Romae fuerit ejusdem Titulus inventus? *ibid.* num. 4. & 5.

Episcopo ingredienti aliquam Civitatem, vel Ecclesiam Parochialem, Cruz deosculanda, a quo porrigi debeat, *ibid.* num. 6.

In processionibus deferenda est Cruz cum Imagine Crucifixi terga vertente Clero, seu populo sequenti, & a Regularibus cum velo pendente, seu pallio, *ibid.* num. 7. & 8.

Capuccini in Processionibus possunt erigere, seu deferre propriam Crucem, & debent

in Processionibus locum cedere Regularibus anterioribus, *ibid.* num. 9. & 10.

Reformati, Discalceati, & Recolecti S. P. Francisci in Processionibus incedunt sub Cruce Minorum de Observantia, *ibid.* n. 11. Cruz in Processionibus deferri debet a Religiosis Laicis, seu Conversis, non autem a Clericis Professis, *ibid.* num. 12.

Cruz adhiberi solet in Ecclesia tamquam insigni, per quod unum ab altero corpore distinguitur, *ibid.* num. 47.

Ita ut ex unitate Crucis unitas Corporis, & viceversa ex multiplicitate Crucium multiplicitas corporum inferatur, quod tamen non est perpetuum, *ibid.* num. 44. & *seqq.*

Referuntur celebris controversia inter Hebdomadarios, & Canonicos Ecclesiae Metropolitanae Neapolis super distinctione Corporis ex duplici Crucis delatione, *ibid.* num. 48. & *seqq.*

In funeralibus unica tantum Cruz deferretur illius Ecclesiae, in qua defunctus sepeliri debet; vel Cathedralis, aut collegiatae, si harum Capitulum interveniat, *ibid.* num. 13. ad 16.

Secus ubi diversa viget consuetudo, *ibid.* num. 37.

Si autem favore Regularium concurrat immemorabilis consuetudo circa delationem propriae Crucis, est servanda, *ibid.* num. 17.

Quid circa id sit statutum observandum a Clero Urbis, quidve a Confraternitatibus ejusdem, *ibid.* num. 18. & 19.

Confraternitates generatim nequeunt in Processionibus propriam erigere Crucem, *ibid.* num. 20.

Cruces Altarium, & Processionum non sunt benedicendae de praecepto, & quilibet Sacerdos eas private benedicere potest, *ib. nu.* 21.

In Altari etiam si sit expositum Venerabile, semper requiritur Cruz cum Imagine Crucifixi, ac in fine Missae ad quodcumque Altare celebratae sit reverentia Cruci infra gradus, capite semper aperto, *ibid.* num. 22. & 23.

Cruces, quae fiunt a Sacerdote super Oblata, non sunt faciendae manu transversa, sed manu recta in transversa parte Crucis, & digitis conjunctis, *ibid.* num. 24.

Signum, quod fit cum Patena a fronte ad pectus, fit integre cum signo Crucis, *ibid.* num. 25.

Manus Sacerdotis ad Hanc igitur oblationem debent ita extendi, ut palmae sint aperte,

1æ, pollice dextro super sinistrum in modum Crucis supra manus, non vero infra manus, *ibid. num. 26.*

Crucis in Missa super Calicem, & Hostiam quomodo efformandæ, *ibid. num. 27.*

Tolerari non debet, quod in locis publicis, & sordidis stent depictæ diversæ Crucis, vel Sanctorum Imagines, *ibid. num. 28.* & inter *Decreta S. R. C. num. 1241.*

Sacerdos dum se induit Vestibus Sacris pro Missa de requiem non debet omittere osculum Crucium in Amictu, Manipulo, & Stola, *ibid. num. 38.*

Subdiaconus cum Cruce in absolutione ad tumultum absente Cadavere, debet semper se sistere contra altare ad pedes tumuli inter januam Ecclesiæ, & tumultum, versa facie ad altare, *ibid. num. 39.*

An, & in quo loco se debeat sistere Subdiaconus Cruce præsentem Cadavere disquiritur, *ibid. num. 40. & 41.*

Crucis, & nova insignia præter solitum in Processionibus deferre non licet, *ib. num. 29.* Crucem propriam in Processionibus erigere non possunt Presbyteri alicujus Ecclesiæ intra limites propriæ Parochiæ, sed debent incedere sub Cruce Parochiæ. Vide *ibid. num. 30.*

Archiepiscopi possunt ante se deferre Crucem etiam per loca exempta suarum Diocesium: Et idem possunt Episcopi habentes privilegium deferendi ante se Crucem; *ibid. num. 31. ad 34.*

Crucem ante se deferendi mos a Summo Pontifice ad cæteros Prælatos dimanavit; *ibid. num. 42.*

Regulares non debent accedere ad Processiones publicas cum Cruce, & numero duorum tantum Religiosorum; neque eorum Laici deferentes Crucem, vel candelabra, uti Alba cum Dalmatica, vel Pluviale. Vide verb. *Processiones num. 31. & 22.*

Alia ad rem. Vide *Decreta Sac. Congr. & signanter, num. 1038. 1039. 1040.*

Afferitur origo Crucis Caravacensis. Vide verb. *Crux num. 36.*

Quoad Indulgentias Crucium Jerosolymitarum, & Caravacensium. Vide verb. *Indulgentia art. 5. num. 63. & 64.*

Alia. Vide hoc tom. 10. in Appendic. *Resolut. in Papien. Juris deferendi Crucem.* Alia Papien. *Juris deferendi Crucem.* Lucana *Juris deferendi Crucem.* Dorthonen. *Jurium Parochialium.*

C U L P A.

Culpa alia est Theologica, & alia Juridica, & quæ sit utraq;? Vide verb. *Culpa, numer. 1. & 2.*

Culpa Juridica est triplex, Lata, Levis, & Levissima; explicanturque singulæ, *ibid. num. 3. 4. & 5.* & verb. *Commodatum, num. 12.* Culpa Juridica valde differt a Casu, & Dolo, assignantur, & describuntur termini, *ib. num. 6. 7. & 8.*

De jure naturæ non est obligatio restituendi pro damno sine culpa Theologica illato, & panditur an & quando de jure positivo eadem restituendi obligatio inducatur, *ibid. num. 9. ad 13.*

De casu fortuito, cum sit extra omnem humanam providentiam, & providentiam, regulariter nemo tenetur; nisi in tribus casibus, & qui sint, *ibid. num. 14.*

De generali hujus materiz, seu obligationis intelligentia afferuntur hic tres potissimum Regulæ passim a Doctoribus assignatæ, *ibid. num. 15. ad 22.*

C U L T U S.

Cultus disparitas. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 1. a num. 91. ad 97.*

Cultus Sanctorum. Vide verb. *Veneratio Sanctorum.*

CURA, CURATOR. Vide verb. *Tutela, Tutor.*

CUSTODES conducti ad impediendam venationem, piscationem, lignationem, agrorum, & vinearum damnificationem, & hujusmodi. Vide verb. *Restitutio art. 1. n. 70. 71. & verb. Locatio, num. 50. & 51.*

CYCLUS Solaris, & lunaris: quid sit, & quæ regula ad cognoscendum quotus sit? Vide verb. *Kalendarium. num. 65. & 66.*

D

DAMNATIONIS ad metalla poena, quæ sit. Vide verb. *Pana art. 2. num. 9.*

DAMNIFICATIO, DAMNUM.

Damnificatio est duplex, Lucrosa, & non Lucrosa, & quæ sint? Vide verb. *Damnificatio, Damnum, num. 1. & 2.*

Damni

Damnificatio non lucrosa dividitur in inculpata, & culpata culpa vel Theologica, vel Civili tantum. Quæ sit damnificatio culpata culpa Theologica? *ibid. num. 3.*

Ex damnificatione culpata culpa Theologica oritur obligatio restituendi, seu damna refarciendi; & talis obligatio etiam ante litris contestationem transmittitur ad heredes; *ibid. num. 4. & 5.*

Quid sit damnificatio culpata culpa Civili, vel politica tantum, quid ex ea, & quæ damnificatio inculpata, & quando dicatur? *ibid. num. 6. ad 9.*

In foro Conscientiæ tenetur quis ad reparandum damnum alteri illatum, nedum per damnificationem culpata culpa Theologica, sed etiam per damnificationem culpata culpa Civili, seu Juridica lata, *ibid. nu. 10.*

Nemo (præscindendo a Contractu) tenetur in Conscientia ante sententiam Judicis ad refarciendum damnum alteri illatum per damnificationem Civilem, seu Juridicam solum levem, & levissimam; *ibid. num. 11. & 12.*

Nemo (præscindendo a Contractu) tenetur in Conscientia ante sententiam Judicis ad refarciendum damnum alteri illatum per damnificationem Civilem, seu Juridicam solum levem, & levissimam; *ibid. num. 11. & 12.*

Incapaces doli, seu culpæ Theologicæ in nullo Foro tenentur ad refarciendum damnum, nec qui adhibuerunt debitam diligentiam pro illo avertendo, nec qui illud causarunt utendo jure suo, nec si ex casu omnino fortuito, qui prævideri, & evitari non potuit, *ibid. num. 13. ad 16.*

De damno an rebus alienis licite inferri quandoque possit, utilis est investigatio, *ib. num. 17. 17.*

DEBITOR, DEBITUM. Vide verb. *Restitutio, Solutio, per tot.*

DEBITUM CONJUGALE

Quando possit, & debeat reddi, vel non?

Conjux tenetur sub mortali reddere debitum coniugi petenti serio, & instanter, quando nulla illud denegandi intervenit iusta & rationabilis causa. Vide verb. *Debitum Conjugale ars. 1. num. 1. & 2.*

Peccat contra iustitiam ex genere suo mor-

taliter Conjux ille, qui ad reddendum debitum reddit se notabiliter impotentem immoderatis jejuniis &c. *ibid. num. 3.*

Non peccat Conjux Conjugi Debitum semel tantum, & obiter, vel implicite petenti modeste denegando, tergiversando, se excusando, prece, vel suafu avertendo petentem, si id non valde ægre laturus videatur, & absque incontinentiæ periculo, *ibid. num. 4. & 5.*

Ad dignoscendum, quod Conjux serio debitum Conjugale petat, non est necessaria petitio expressa, & formalis, sed sufficit tacita virtualis, & interpretativa, quæ habeatur a signis indicantibus seriam voluntatem petendi, *ibid. num. 6. 7. & 8.*

Dantur plures iustæ, & rationabiles causæ, quibus intervenientibus potest licite debitum denegari; & assignantur, ac explicantur singulæ, *ibid. num. 9. ad 26.*

Assignantur plures causæ, propter quas non possant Conjuges debitum denegare, *ib. num. 27. ad 34.*

Auctoris sententia emendatur, *ibid. in not. noviss. ad num. 32.*

Debitum conjugale licite petitur, & redditur, etiam si mulier sit lactans, vel prægnans; dummodo absit periculum abortus, *ibid. num. 35. & 36.*

Patrum, Sacrorumque Canonum auctoritate Auctoris opinio refellitur, *ibid. in not. noviss. ad num. 35. & seqq.*

Debitum petere dum mulier est puerpera, per se loquendo non nisi veniale esse solet, & cum menstruata, petere & reddere in lege veteri sub poena capitali prohibebatur, & nunc si non mortale, est ad minus grave veniale, *ibid. num. 37. ad 39.*

Debitum conjugale licite petitur, & redditur etiam non servato debito concumbendi modo, aut situ, dummodo fiat propter aliquam iustam, & rationabilem causam, aliter saltem venialiter peccatur, *ibid. num. 40. 41. & 42.*

Conjuges, qui mala fide, seu dubii de valore Matrimonii contraxerunt, non possunt stante illo dubio nec petere, nec reddere debitum, & quid si unus tantum dubius, aut jam bona fide contracto Matrimonio de valore dubium superveniat, *ibid. num. 43. ad 50.*

Si Conjux pro certo cognoscat invaliditatem Matrimonii, eo quod indubitanter sciat subesse impedimentum dirimens, quamvis hoc in facie Ecclesiæ probare nequeat, non solum

solum non potest petere, sed nec reddere debitum, *ib. n. 51. & 52.*

Conjux, qui durante Matrimonio contraxit affinitatem cum sua consorte, cognoscendo videlicet carnaliter ejus consanguineam in primo, vel secundo gradu, non potest petere debitum, tenetur tamen reddere; & si cognita solum esset consanguinea in 3. vel 4. gradu, non privatur jure petendi, *ibid. n. 53. 54. & 55.*

Conjux voto simplici Castitatis adstrictus non potest licite debitum petere, tenetur tamen reddere, *ib. n. 56. & 57.*

DEBITUM CONJUGALE quoad ea, quæ concernunt dispensationem super impedimento petendi debitum.

Dispensatio ad hoc ut sit valida, debet dari ex legitima. & justa causa. Vide verb. *Debitum Conjugale art. 2. n. 1.*

Possunt Episcopi ad petendum debitum dispensare cum conjuge, qui ante Matrimonium emisit votum perpetuæ Castitatis, eoque ligatus nupsit. Idem etiam possunt cum conjuge, qui post Matrimonium, sive consummatum, sive non, prædictum emisit votum vel cum, vel sine consensu alterius conjugis; Dummodo non fuerit emissum ab utroque cum reciproca, & expressa renunciatione juris, *ib. n. 3. ad 6.*

Excipiuntur tamen casus urgentis necessitatis, in quibus Episcopi dispensare possunt etiam in votis Summo Pontifici reservatis, & consequenter super ipsorum impedimento petendi debitum, ac qui sint urgentis necessitatis casus innuuntur, *ib. n. 7. et 8.*

Declaratur Auctor, *ib. in nota ad n. 8.*

Insuper possunt Episcopi dispensare ad petendum debitum cum impeditis ratione contractæ affinitatis, & cognitionis spiritualis cum sua conjuge, *ib. n. 9.*

Eadem potestas dispensandi super impedimento petendi debitum conjugale competit etiam Capitulis, eorumque Vicariis Capitularibus, Sede Episcopali vacante, & Vicario Generali Episcopi, maxime si specialem ab ipso habeat facultatem, *ibid. num. 10. et 11.*

Regulares Mendicantes, alique omnes cum ipsis communicantes possunt dispensare ad petendum debitum, tam super impedimento proveniente ex voto simplici Castitatis perpetuæ ante, vel post Matrimonium contractum inito, quam super impedimento proveniente ex affinitate contracta ratione con-

pulæ habitæ cum consanguinea, vel consanguinea etiam in primo gradu alterius conjugis, *ib. n. 12. ad 18.*

Confessarii Regulares possunt valide, & licite dispensare super impedimento petendi debitum in primo ex nuper expressis casibus, licet non sint ad hoc specialiter deputati a suis Superioribus majoribus: ut in secundo probabilius est non posse, nisi ad id specialem præfatorum commissionem habuerint: Non desunt tamen magni nominis Doctores pro affirmativa, *ib. n. 16. ad 22.*

DECANATUS Sacri Collegii Cardinalium cui debeatur? Vid. verb. *Cardinalis art. 2. a n. 19. ad 22.*

DECIME

Quoad earum esse, divisionem, & obligationem.

Decimæ quid sint, unde ortæ, quæ earum congruentiæ, ac cur decima pars potius, quam alia quota. Vide verb. *Decimæ art. 1. n. 1. ad 6.*

Melius de Origine Decimarum disseritur, *ib. n. 33. et seqq.*

Decimæ dividuntur in Prædiales, seu Reales, & in Personales; ac juxta varios etiam in mixtas; & denique aliæ sunt profanæ, & aliæ Ecclesiasticæ; omniumque explicatio tribuitur, *ib. num. 7. ad 12.*

Decimæ considerari possunt materialiter, vel formaliter, prout referatur; & primo modo inspectæ Ministris Ecclesiæ ex omni jure debentur etiam si aliunde habeant, unde vivunt; si tamen non, ex aliis Eccles. Bonis, *ibid. num. 13. ad 19.*

Sed vide, *ibid. n. 48. & seqq.*

Decimæ secundo modo consideratæ licet in veteri Testamento fuerint debitæ ex Jure Divino positivo, tamen tempore novi debentur solum ex jure positivo Ecclesiastico, *ibid. num. 20. ad 30.*

Decimas defraudans, vel non solvens peccat dupliciter, & contra virtutem Religionis, & contra virtutem Justitiæ, ac debet excommunicari, ut etiam impediens, *ibidem num. 29. ad 32.*

DECIMÆ quibus, & a quibus sint solvendæ?

Decimæ antiquitus solvebantur loci Episcopo distri-

attribuenda Clericis Ecclesie Ministris juxta cujusvis meritum; ex post de jure communi solvenda sunt Parochis, Vide verb: *Decime art. 2. num. 1. & 2.*

Et in locis quidem, in quibus Parochie sunt divisae, juris assistentiam pro Decimis habet utique Parochus, non item Episcopus, *ibid. num. 62. & 64.*

Sed si Episcopus pro decimis agat adversus Possessores bonorum, datum non est iis declinare solutionem Decimarum hoc sub obsequio, quod Juris assistentiam pro Decimis non Episcopus, sed Parochus habeat, maxime si Parochus Episcopo adhaereat, *ibid. num. 65.*

Decimae praeiales de jure communi solvenda sunt Parocho loci, non solum a Parochianis propriis, sed etiam ab aliis de agris, & praediis, quae intra limites talis Parochiae existunt, nisi contraria sit legitima consuetudo, *ibid. num. 7. & 41.*

Decimae ovium, aliorumque animalium, quae dimidia parte anni morantur, & pascuntur intra limites Ecclesiae praeialis, & altera dimidia parte anni morantur, & pascuntur intra limites Ecclesiae Parochialis, debent solvi pro medietate utrique Parocho; ut etiam eorum, quae in una jacent, & dormiunt, & in alia pascuntur, *ib. n. 5. & 6.*

Quando oves &c. nec morantur, nec pascuntur per ullam anni partem in Parochia Domini sui, sed in aliis, nulla pars decimarum debetur Ecclesiae Parochiali Domini, sed illi, ubi morantur, & pascuntur; nec sunt solvenda Parochis Regionum, per quas pascendo transiunt, & redeunt in domicilium, *ibid. num. 7. & 8.*

Decimae personales de jure communi solvenda sunt Parocho illius Ecclesiae, ubi quis percipit Sacramenta, & audit Divina, etiam si alibi lacrum v. g. negotiatione reportet; & quid si Parochianus extra resideat, vel domicilium mutaverit, *ibid. num. 10. & 11.*

Decimae personales sunt dividenda inter plures Ecclesias pro rata temporis, quae Parochiani in eis audiunt Divina, & recipient Sacramenta; & quid si Artifex in duarum Parochiarum consilio domicilium habeat, *ibid. num. 12. & 13.*

Si quis perceperit Sacramentum Baptismi in Ecclesia Matrice, & reliqua Sacramenta in Parochiali, Decimae personales partim debentur Ecclesiae Baptismali ratione Baptismi, & partim Parochiali propter reliqua Sacramenta: alii autem aliter sentiunt; ideocirco

attendenda consuetudo, *ibid. num. 14. ad 17.*

Quando Parochia aliqua dismembratur, & erigitur nova Decimae praeiales ad Matricem pertinentes non transeunt ipso jure in noviter erectam, sed remanent apud Matricem, nisi eas Episcopus novo Parocho ad praescriptum Trid. assignaverit; e contra vero de decimis personalibus, *ibid. num. 17. ad 24.*

Decimae variis in casibus debentur integre soli Episcopo; illique singuli clare referuntur, *ibid. num. 25. ad 28.*

Decimae etiam Canonicis Cathedralium, vel Collegiarum, ac aliis Clericis simplicia Beneficia habentibus sunt de jure communi solvenda secundum eam portionem, quae eorum Mensis, Dignitatibus, aut Beneficiis legitima auctoritate Ecclesiastica est assignata, sicuti & quando eorum Beneficia ex decimis legitime sunt fundata, *ibid. num. 29.*

Decimae debentur omnibus supradictis Clericis Beneficiatis, qui ex Officio in spiritualibus populo ministrant, etiam si divites sint, & male vitae, *ibid. num. 30. & 31.*

Omnes fideles Parochiani, nisi aliquo speciali titulo, seu jure sint exempti, tenentur solvere decimas, tum praeiales, tum personales; immo & Haeretici, *ibid. num. 32. & 33.*

Etiam Judaei, & infideles tenentur solvere decimas praeiales ex fundis, & praediis, quae decimis erant obnoxia, antequam ad eorum manus pervenirent; non tenentur tamen ad personales; *ibid. num. 34. & 35.*

Clerici simplices, & non Curati tenentur solvere decimas, & tum praeiales, tum personales de lucris, bonis, & fructibus saeculari jure acquisitis; e contra vero de bonis Ecclesiasticis titulo Beneficii, aut alio titulo Clericali acquisitis, exceptis praediis, agris, & aliis fundis, ex quibus antequam in dorem Beneficii assignarentur, decimae solvi solebant, *ibid. num. 36. 37. & 38.*

Clerici Curati quaecumque Dignitate praediti, ut Episcopi, Abbates &c. tenentur solvere decimas praeiales de fructibus bonorum titulo temporali, seu saeculari acquirentium, *ibid. num. 39.*

Praefati etiam tenentur ex praediis, fundis, & agris Ecclesiasticis seu Ecclesiae dotabilibus in alterius Parochia positis, si de illis antequam in dorem Parochiae pervenirent, decimae alteri Parocho solvi solebant, *ibid. num. 40.*

Non tenentur tamen de bonis mere Ecclesiasticis in propria Parochia acquisitis, nec.

nec ad Decimas personales, *ibid. num. 41. ad 43.*

Regulares de jure communi tenentur solvere Decimas prædiales, & personales nisi speciali privilegio, vel legitima consuetudine sint exempti, *ibid. num. 44. & 45.*

Hodie tamen Regulares omnes aliquo saltem modo a solvendis Decimis sunt exempti per privilegia partim juri communi inserta, partim specialiter concessa, & cuncta ample elucidantur undequaque, *ibid. num. 46. ad 55.*

Bona, & prædia, quæ solutioni Decimarum sunt obnoxia, remanent eidem oneri subjecta, etiam si ad Regulares exemptos transeant, nisi a Sede Apostolica speciale privilegium eos specificè quoad tales Decimas exemptis obtineant, *ibid. num. 56. ad 59.*

Ad decimas solvendas non tenentur Regulares non possidentes stabilia, & qui de elemosynis vivunt, *ibid. num. 60. 61. & 62.*

DECIMÆ ex quibus rebus, quo modo, tempore, & loco sint solvendæ?

De jure communi solvendæ sunt decimæ prædiales de omnibus fructibus, seu proventibus bonorum omnium tam mobilium, quam immobilium licite acquisitorum, & assignantur in specie ea, de quibus solvendæ, Vid. verb.

Decima art. 3. num. 1. & 2.

Decimæ prædiales solvendæ sunt, nedum de omnibus licite acquisitis, sed etiam de illicite acquisitis, e contra vero quoad personales, *ibid. num. 3. 4. & 5.*

De licite tamen acquisitis, & licite retentis decimæ dari debent, & accipi possunt, non expedit tamen ut illas Ecclesiæ Ministri repetant, donec sic turpiter viventes non se emendaverint, *ibid. num. 6. 7.*

Decimæ non sunt solvendæ ex bonis acquisitis titulo hereditatis, Legati, vel Donationis. Si tamen sint fructifera, & ex illorum fructibus nondum sint pro illo anno solutæ decimæ, debent solvi ab eo, qui eorum dominium, & possessionem acquisivit, sicuti tenetur ex post quorannis illas solvere, *ibid. num. 8. & 9.*

Decimæ prædiales solvendæ sunt integræ absque ulla deductione feminis, vel expensarum, quæ in colendis prædiis, & colligendis fructibus, pro custodia animalium sunt, *ibid. num. 10.*

Insuper decimæ prædiales solvendæ sunt integræ absque ulla deductione tributorum, &

censuum prædialium, vel aliarum exactio num, ita ut ante præstationem ipsarum integræ solvi debeant, vel si prius tributa non decimata solvantur, & ipsa decimari debeant, sive decimas inde solvere cogatur is, qui tributa accipit, *ibid. num. 11.*

Decimæ personales solvendæ sunt nonnisi deductis prius expensis, & prædiales solvendæ sunt statim ac fructus sunt a solo separati, & collecti, & hoc magis declaratur, *ibid. num. 12. ad 16.*

Decimæ prædiales solvendæ sunt pluries in anno, si prædia pluries in anno seminantur, & pluries in anno fructus proferant; personales vero solvuntur omnes in fine cujusque anni, sicut alii census est. nisi aliter adesset consuetudo, *ibid. num. 17. 19.*

Consuetudine fieri potest, ut quidam fructus a Decimis sint exempti, *ibid. n. 22.*

An vero Decima debeatur, si in prædiis, quæ fructus ferebant Decimæ obnoxios, substituantur fructus, qui decimæ minime erant subjecti; Vide *ibid. num. 23. & seqq.*

Consuetudine etiam fieri potest, ut Decimæ, quæ in fructibus ipsis debentur, solvantur in pecunia, *ibid. n. 25. & seqq.*

Circa locum, in quo solvendæ sunt decimæ, si attendatur jus commune, videtur, quod Parochiani propriis sumptibus teneantur illas deferre in domum, vel horreum Parochi; Si vero attendatur consuetudo jam fere ubique introducta, Parochi ipsi, alique Decimatores tenentur Decimas colligere, & suis expensis in domum deferre, *ibid. num. 26. 27.*

DECIMANDI jus a quibus, & quibus modis acquiri, & concedi possit?

Clerici acquirere possunt jus decimandi variis modis. Primo Pæpæ concessione, seu privilegio? Vide verb. *Decima art. 4. n. 1.*

Secundo per consuetudinem legitime præscriptam, & ad legitimam ejus præscriptionem requisitum tempus apponitur, *ibid. n. 2. ad 5.*

Tertio per transactionem; & hæc facta cum legitima auctoritate, & consensu superiorum, obligat etiam successores, aliter non, *ibid. num. 6. 7. & 8.*

Quarto donatione, dummodo adsint solemnitates ad alienationem rerum Ecclesiasticarum requisitæ; si tamen ea donatio sit facta a Laico Ecclesiæ, vel loco Religioso, sufficit

cit. solus Episcopi consensus, *ibidem numer.*

6. & 10.

Quinto permutatone, cum solemnitatibus tamen ad alienationem necessariis, *ibid. num. 11. & 12.*

Sexto per compromissionem in Arbitros item cum solemnitatibus supradictis, *ibid. num. 13. & 14.*

Laici nullo modo possunt acquirere jus decimandi, quatenus spirituale, sive fundatum in titulo spiritualis Officii, seu obligatione ministrandi spiritualia; bene vero per spirituales concessionem, seu Privilegium Summi Pontificis præciso titulo, ac jure spirituali, & spectato tali jure non nisi at quid temporale, *ibid. num. 15. & 16.*

Sed vide *ibid. num. 25. & seq.*

Imò olim etiam Episcopi, ac alii Ecclesiarum Prælati jus percipiendi tales decimas in Feudum, vel Emphyteusim perpetuo concedere poterant; hodie tamen id sine consensu, & facultate Summi Pontificis facere amplius non possunt: at concessionem jam ante contraria decreta facta subsistunt, *ibid. num. 17. 18. & 19.*

Laici nulla præscriptione, & consuetudine etiam inmemorabili acquirere possunt jus decimandi; & hinc juxta nuper allata datur quod exigitur, ut ii decimas retinere valeant, *ibid. num. 20. 21. & 22.*

An laici jus decimandi, quod ex legitimo titulo possident, in alios transferre possint Laicos sine auctoritate Papæ? *ibidem num. 23. & 24.*

DECIMÆ quoad modos, quibus potest quis eximi ab ipsis solvendis, & quoad Judicem competentem in earum causis.

Primus modus, quo potest quis eximi ab obligatione solvendi decimas, est privilegium concessum a Summo Pontifice, qui id valide potest; Vide *Decima artic. 5. numer. 1. & 2.*

Ut Apostolicum Privilegium de non solvendis Decimis, efficax sit, continere debet expressam Derogationem Concilii Lateranensis sub Innoc. III. relat. in *cap. Nuper, de Decimis, ibid. num. 21. & seqq.*

Ad Decimas, quæ a Laicis, maxime Principibus, percipiuntur, vires suas non porrigit Privilegium Apostolicum, quo generaliter est concessa exemptio a Decimis, *ibid. num. 26.*

An id obtinere debeat etiam in casu, in

quo denno Decimæ a Laicis ad Ecclesias perveniunt, *ibid. num. 27.*

Nec privilegium Apostolicum de non solvendis Decimis alicujus efficaciz est quoad Decimas debitas ipsis Ecclesiis, si earum favore accesserit munimen alicujus Concordiæ, *ibid. num. 28.*

Privilegium eximens a Decimis cessat, quando incipit esse enormiter præjudiciosum Ecclesiis Parochialibus, & in dubio recurrendum est ad Papam, *ibid. num. 3. & 4.*

Insuper cessat, & amittitur per non usum, seu potius per usum contrarium, quo privilegiati decimas per 40. annos solvunt, & potest etiam amitti transactione, & conventionione facta inter partes, *ibid. n. 5. & 6.*

Privilegium de non solvendis Decimis vim suam amittit illis omnibus modis, quibus suam amittit vim quodcumque aliud Privilegium, *ibid. num. 29. & 30.*

Hos autem modos Vide verb. *Privilegium* ut indicatur, & *ibid. num. 19.*

Secundus modus, quo potest quis eximi ab obligatione solvendi decimas, est consuetudo, vel præscriptio vel in totum vel in partem; talis tamen consuetudo debet esse uniformis, universalis, & per lapsum 40. saltem annorum, *ibid. num. 8. ad 15.*

Quod concernit præscriptionem, videndum an Decimæ percipiantur ab eo, qui habet assistentiam Juris, an ab alia Ecclesia, an a Laicis; & vide harum omnium præscriptionum examen, *ibid. num. 23. & seqq.*

Ad solum Judicem Ecclesiasticum privative quoad Laicum pertinet causa Decimarum, si agatur de proprietate, & jure percipiendi Decimas, ad quem pertineat, vel de privilegio, aut præscriptione earum, aut de exemptione a solutione earundem, & potest etiam per censuras procedere, *ibid. num. 16. 17. & 18.*

DECLARATIONES, ET DECRETA SACRARUM CONGREGATIONUM:

Decreta, & declarationes Sacrarum Cong. si dem non faciunt nisi asserantur in forma authentica, & etiam non authentica, quoties a fide dignis allata, sunt in veneratione habenda, eis uti valet Judex, ac juxta aliquos in foro conscientiz obligant; Vide verb. *Declarationes, & Decreta numer. 1. ad 4.*

Hinc Decreta Sacrarum Congr. sunt ab omnibus semper reverenter amplectenda, & in

to, nec committi potest Abbatibus, aliisque inferioribus, *ibid. num. 13. 14. & 15.*

Degradatio vero verbalis potest fieri ab Episcopo electo, & confirmato, licet nondum consecrato, etiam per suum Vicarium Generalem, & Sede vacante a Capitulo, vel Vicario Capitulari, *ibid. num. 16. 17. & 18.*

Ad degradationem, seu Depositionem faciendam requirebatur olim certus Episcopo numerus pro diversitate deponendorum; assignantur, *ibid. num. 19. ad 24.*

Teritur, & reseratur dispositio Concilii quoad degradationem nunc attendendum, *ibid. num. 25. ad 29.*

Regulares de jure communi non vestantem degradandi degradatione actuali suos subditos, nisi specialiter privilegio, vel consuetudine a tolerata, & ab ipsis fieri potest, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Emetas de veteri & nova degradationem, *ibid. num. 33.*

DELECTATIO MOROSA.

tim sumpta quid sit, desiderio illicito, unde visita ut sit lethalis, delectatio morosa n. 1. implicite explicatur, *ibid. num. 4.*

Delectatio est triplex, scilicet de re cogitata, & de modo; voluntaria, & deliberata de re cogitata formaliter mala est peccatum mortale, vel veniale, prout objectum est graviter, vel leviter malum; de cogitatione, cognitione, vel speculatione rei illicita non est peccaminosa, ut nec de modo artificioso, seu curioso rei illicita; *ibid. num. 5. ad 8.*

Corrigitur Auctor in not. ad num. 7.

Delectatio morosa speciem peccati non accipit a circumstantia personae circa quam; secus autem de desiderio illicito circa consanguineam, conjugatam, vel Sacram, *ib. num. 9. & 10.*

Expenditur & explicatur Auctor in not. ad num. 9.

Ligatus voto Castitatis, si morose delectetur, debet in Confessione circumstantiam suae personae explicare, *ibid. num. 11.*

Morosam delectationem, seu desiderium capere de re aliena prohibita sub conditione; Si talis res prohibita non esset, non est peccatum mortale, quoties talis conditio vere

TOM. X.

aufert malitiam, secus vero, si e contra, & in per se malis, *ibid. n. 12. 13. & 14.*

Delectatio morosa de re materialiter tantum mala v. g. de pollutione, homicidio &c. factis sine culpa in somno, ebrietate, amantia, ex ignorantia, vel errore invincibili, est peccaminosa, sicuti sunt tales res in se, secus si sub aliqua ratione boni, vel quatenus causa boni effectus, *ib. n. 15. ad 18.*

Desiderare rem materialiter tantum malam, ut fornicationem, homicidium sciendum in somno, ebrietate, ignorantia invincibili &c. est peccatum mortale ejusdem speciei cum actu desiderato; licitum tamen est desiderio, vel affectu simplici, & inefficaci optare, ut pollutio mere naturalis, & omnino involuntaria in somno eveniat, ob aliquem bonum finem, *ibid. n. 19. ad 23.*

Delectatio morosa de actu conjugii inter conjuges praesentes, dummodo absit periculum pollutionis, non est mortalis, immo conjux neque mortaliter peccat, si de maritali copula, altero conjuge absente, cogitata morose delectetur, secus tamen, si in actu conjugali morose delectetur in alterius imaginatione, *ibid. num. 24. 25. & 26.*

Delectatio morosa venerea, & directe voluntaria tam ex copula futura cogitata, quam ex cogitationibus, aspectibus, tactibus, osculis, amplexibus libidinosis, est sponsis prohibita sub mortali, *ibid. num. 27.*

Quid de osculis, tactibus, & amplexibus non impudicis inter Sponsos sentiendum, *ib. n. 28. & 29.*

Castigatur Auctor in not. ad n. 28.

Viduae mortaliter peccant, si voluntarie consentiant in motum delectationis sensitivae, qui ex recordatione copulae maritalis naturaliter oritur, eis tamen licita est rationalis delectatio, *ib. n. 30. 31. & 32.*

Corrigitur Auctor ib. in not. ad n. 32.

DELEGARE, DELEGATUS.

Delegare quid sit, & quis sit Judex delegatus, & in quo differat ab ordinario, Vide verb. Delegatus, Delegatus n. 1. ad 4.

Judices delegati alii sunt a jure, & alii ab homine; Qui sint, & quae eorum jurisdictionis ib. n. 5. ad 12.

Alii sunt Delegati, & alii subdelegati, *ib. n. 13.*

Qui delegare possunt, *ib. n. 14. & 15.*

Delegatus ab alio, quam a Principe, non potest causam alteri subdelegare, secus vero si

sit Delegatus ad universitatem causarum, *ib. num. 16. & 17.*

Delegatus a Principe Supremo, quando possit, vel non causas alteri subdelegare? *ibid. num. 18. ad 24.*

Illustratur *num. 18. Auctor*, & solvitur quæstio, an Delegatus ab aliqua Sac. Congregatione Urbis dici queat Delegatus a Principe, ita ut possit subdelegare, *ibid. num. 73.*

An delegatus Vicario Generali, delegatus etiam dici debeat successor in eo Officio, *ibid. num. 54.*

Judices Delegati qui esse possint, vel non? & qui compelli possint ad acceptandam delegationem, *ibid. n. 25. ad 28.*

Delegatus Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ejus, cujus dignitatis esse debeat, *ibid. num. 29. 30. & 31.*

Delegatus Episcopi, vel alterius inferioris Ordinarii quis possit esse, *ibid. num. 32. & 33.*

Episcopi, alique Papa inferiores non possunt Laico delegare causam spiritualem, *ib. num. 34.*

Imo neque possunt causam spiritualem delegare Laico judicandam una cum Clerico, *ibid. num. 35.*

Neque delegare possunt Laico causam criminalem Clericorum, *ibid. num. 36.*

Imo neque possunt delegare causas criminales Clerico conjugato, *ibid. nu. 37.*

Possunt tamen probabiliter delegare Laicis causas Clericorum mere Civiles, plurimi vero contrarium sentiunt, *ibid. num. 38. & 39.*

Papa potest nedum causas Civiles, & Criminales Clericorum, sed etiam quasdam alias Ecclesiasticas delegare alicui Laico, v. g. Regi; non tamen tollere Clericorum exemptionem in locum, *ibid. num. 40. & 41.*

Delegati jurisdictio, & Officium expirat morte Delegantis, si delegatio fuit personalis, secus vero si delegatio non fuit personalis, *ibid. num. 42. & 43.*

Delegati jurisdictio, & Officium expirat per mortem Delegantis re adhuc integra; Secus autem si res non sit amplius integra, *ibid. num. 44.*

Quid requiratur ad hoc ut res non sit amplius integra, *ibid. n. 45. ad 52.*

Delegati jurisdictio cessat per cessationem Delegantis ab Officio, re adhuc integra, *ib. n. 55.*

Delegati jurisdictio, & Officium expirat per revocationem Delegationis suæ a Delegan-

te, vel ejus Superiore factam: *ibidem num. 56.*

Princeps, seu Judex Ordinarius Delegans potest delegationem libere revocare, etiam re non amplius integra, *ibid. num. 57.*

Delegatus a Principe Supremo quando possit revocare delegationem a se alteri factam, *ibid. num. 58. & 59.*

Delegati jurisdictio cessat lapsu præfixi sibi temporis, & finito negotio, ad quod fuit delegatus si tanquam suspectus recusetur, *ibid. n. 60. ad 62.*

Jurisdictio delegata an partium consensu tum expresso, tum tacito prorogari queat de loco ad locum, nec non de tempore ad tempus, *ib. n. 75.*

Quid importet determinare, num Episcopus procedat uti delegatus S. Sedis, an uti Ordinarius, *ibid. num. 63. & seqq.*

Aliqui effectus referuntur, si dicatur Episcopus procedere uti delegatus S. Sedis, *ib. num. 64.*

Regulæ traduntur, quibus discerni possit num Episcopus procedat uti delegatus S. Sedis, an vero uti Ordinarius, *ibid. num. 66. & seqq.*

DENUNTIATIO

Quoad delicta spectantia ad S. Officium.

Assertur in primis Edictum Universalis supremæ Inquisitionis Romanæ; Vide verb. *Denuntiationes n. 1.*

Ex vi talis Edicti, & aliorum Edictorum particularium Inquisitorum, seu Ordinariorum cujuscumque respectivæ Diocesis, qui sint denunciandi, *ib. n. 2. ad 8.*

Corrigitur & illustratur Auctor *in not. ad n. 6.* qui postea vindicatur.

Ad denunciandum ex vi Edictorum, quæ personæ teneantur, *ib. n. 9.*

Assertur ad id Edictum Universalis supremæ Inquisitionis Romanæ, *ib. n. 10.*

Sub talibus Edictis tam quoad denuntiationem activam, quam passivam, quæ aliæ personæ comprehendantur, *ibid. num. 11. 12. & 13.*

An quæ dicta sunt de ipsis formaliter Hæreticis, dici debeant etiam de ipsis solum de Hæresi suspectis? *ib. n. 14. & 15.*

Hæreticus, aut suspectus de Hæresi quando teneatur denunciare se ipsum, *ibidem num. 16.*

Item

Item Hæreticus socius criminis quando teneatur denunciare complicem, *ib. n. 17.*

Catholici non tenentur denunciare Hæreticos in locis, in quibus sunt permixti, id scientibus Episcopis, & Inquisitoribus, *ib. num. 18.*

Obligatio denunciandi formaliter Hæreticum, & alios reos quantumvis vehementer de hæresi suspectos, quanto tempore perseveret, *ib. n. 19. ad 21.*

Viget obligatio denunciandi Hæreticum, quamvis credatur jam emendatus, *ibid. num. 22. & verb. Sollicitatio ad turpia in Sacramentali Confessione n. 47.*

Viget obligatio denunciandi delinquentem, etiam si statim post commissum delictum poeniteat, si in ipso cognoscant fuisse plenam advertentiam, & deliberationem ad sic delinquendum, *ib. n. 23.*

Quale periculum liberet ab obligatione denunciandi formaliter hæreticum, & suspectum de Hæresi. *ib. n. 24. & 25.*

Licet quis, aut quæ semel tantum maleficium, sortilegium, aut superstitionem fecerit, adhuc debet denunciari, *ib. n. 26.*

Accedens ad Confessionem animo non confitendi peccata, sed inducendi Confessarium ad Hæresim, est a Confessario denunciandus, *ib. n. 27.*

Non tenetur tamen, nec potest Confessarius denunciare Hæreticum quem talem scit ex vera ipsius Sacramentali Confessione, *ib. num. 28.*

Immo nedum Confessarius, sed nec qui casu aliquo talem poenitentem suam Hæresim Confessario vere Sacramentaliter confitentem audivit, debet, ac potest denunciare, ac revelare, *ib. n. 29.*

Non excusatur tamen a denunciando Hæreticum formalem Confessarius sciens delictum ratione consilii a se petiti, nisi consilium a se petatur, & detur in Sacramentali Confessione, *ib. n. 30.*

Ab obligatione denunciandi Hæreticum, aut suspectum de Hæresi non excusat secretum naturale, & sub juramento de non revelando. Nec etiam, si delictum sit occultum, & probari non possit, nec qui commissum delictum audivit a persona fide digna, *ib. n. 31. ad 33.*

An autem denunciare teneatur, qui audivit a persona levi, & non fide digna? Vide verb. *Sollicitatio num. 36.*

Quandiu plures sciunt commissum delictum, etiam si unus denunciaverit, non ex-

cusantur alii ab onere denunciandi, verb. *Denunciatio n. 35.*

Denuntiatio Hæretici ex malitia, aut suspecti de Hæresi est facienda nulla præmissa correctione fraterna, etiam si firmiter emendatio speretur, *ib. n. 36.*

Denunciatio est facienda intra terminum in Edictis præfixum, *ib. n. 37.*

Qui sine justa causa, & legitimo impedimento non denuntiat intra præfixum terminum, quomodo peccet, & in quas censuras incurrat, an teneatur adhuc post elapsum dictum terminum denunciare, *ibid. num. 38.*

Denuntiatio in Regnis Hispaniarum, ac in aliis Regnis & Provinciis, cui fieri debeat, *ibid. n. 40.*

Pœnitens culpabiliter omittens denuntiationem, quando, quo onere, & a quo Confessario possit absolvi, *ib. n. 41. ad 44.*

In aliquibus tamen casibus expedit, quod Confessarii absolvant poenitentem ante factam denuntiationem, *ib. n. 45.*

Confessarii cautissime procedere debent circa imponendam poenitentibus obligationem denunciandi, *ib. n. 46.*

In casu, quo reperiat vera obligatio denunciandi, nec possit poenitens induci ad personaliter denunciandum, quid agendum? *ib. num. 47.*

Quamvis Confessarius non moneat poenitentem de obligatione denunciandi, adhuc poenitens ad id tenetur, *ib. n. 48.*

Confessarii, qui culpabiliter, & malitiose non monent poenitentes de obligatione denunciandi, seu docent ad id non teneri, sunt denunciandi Episcopis, vel Inquisitoribus, *ib. num. 49.*

Denuntiationes quomodo fieri debeant, *ibidem num. 50.*

Omittentes denunciare hæreticum, vel suspectum de hæresi, & testes veritatem celantes, vel minuentes, an sint de hæresi suspecti, & ipsi denunciandi, *ibidem num. 51. ad 53.*

Legitime impeditus, durante impedimento, non tenetur denunciare per alium, *ibid. num. 54.*

Alia ad rem. Vide verb. *Hæreticus*, verb. *Libri prohibiti*, verb. *Sigillum Sacramentalis Confessionis*, verb. *Sollicitatio ad turpia*, & verb. *Superstitio*.

DENUNTIATIONES MATRIMONII.

Denuntiationes Matrimonii quid sint? Vide verb. *Denuntiationes Matrimonii num. 1.*

De illarum origine, *ibid. num. 73.*

Denuntiationes matrimonii sine gravi causa non sunt omittendæ, nec super trina denuntiatione est facile dispensandum, *ibid. num. 69. & seqq.*

Dispensandi facultas adempta est Nuncio Apostolico in Regno Poloniæ commoranti super denuntiationibus matrimonii, *ibidem, num. 71.*

Denuntiationum Lex pro contrahendis matrimoniis in Servia, & finitimis Regionibus est servanda, *ibid. num. 72.*

Si Matrimonium contrahitur sine legitima dispensatione absque præviis denuntiationibus quis peccat, *ib. num. 2.*

Assignantur poenæ contra sic contrahentes, contra Parochos, & contra Testes dolosos assistentes, & ad rem citantur Decreta Sac. Congr. Concil. *ibid. n. 3. ad 11.*

Differitur de tempore, quod a factis denuntiationibus ad Matrimonium elabi debet, ut ez repetantur, *ibid. a num. 74. ad 77.*

Denuntiationes quando fieri debeant, *ibidem num. 12. & 13.*

Parochus non peccat mortaliter, si uno, vel altero die Festo omittat denuntiationes; Dummodo inter unam, & alteram denuntiationem multos dies Festos non interponat, *ibid. num. 14.*

Qui intra duos menses post denuntiationes factas Matrimonium non contraxit, non potest aliud mīre, nisi aliæ denuntiationes præmittantur, *ib. num. 15.*

Denuntiationes, quando omittuntur, debent infra octo dies fieri a die contracti Matrimonii, & interim non debet Matrimonium consummari, *ib. num. 16.*

Denuntiationes non possunt fieri diebus feriatis, etiam cum dispensatione Episcopi, *ibid. num. 17.*

Possunt tamen fieri in die Profesto, & quando ingens populi multitudo ad Ecclesiam accurrit, *ibid. num. 18.*

Corrigitur Auctor, *num. 79. & seqq.*

Denuntiationes valide fieri possunt etiam extra Ecclesiam, & Missarum solemnitas, & possunt etiam fieri diebus Festivis, dum cantantur Vesperæ, *ibid. num. 19. & 20.*

Denuntiationes in Ecclesia, quæ est simul Parochialis, & Collegiata, possunt fieri vel

in Missa Parochiali, vel Conventuali ad altitrium Parochi, quando pro utraque est populi concursus, & etiam eo tempore, quo nuptiæ sunt prohibitiæ, *ibid. num. 21. & 22.*

Vicarius Generalis non potest impedire, ne Parochus faciat Matrimonii denuntiationes absque sua licentia, *ibid. num. 23.*

Denuntiationes, a quo faciendæ sint, *ibidem num. 24.*

Si Sponsi sint ex diversis Parochiis, vel habuerint plura Domicilia, in qua Parochia debeant fieri denuntiationes; & quid requiratur si Sponsi sint ex diversis Dioccesibus, *ibid. num. 23. ad 27.*

Confirmatur & illustratur sententia Auctor. in nota *ad n. 24.*

Denuntiationes Matrimonii contrahendi inter exteros non sunt faciendæ a Parocho sine licentia Ordinarii, *ib. n. 28.*

Denuntiationes in Missarum solemnibus publicare non possunt Regulares, *ibid. num. 29.*

Ex iusta causa possunt Ordinarii remittere denuntiationes Matrimoniales, Vicarius Generalis absque speciali mandato, & omnes alii Prælati Ecclesiastici, seu Abbates Jurisdictionem quasi Episcopalem habentes, & proprium Territorium, *ib. n. 30. ad 33.*

Illustratur Auctor, *num. 83.*

Episcopus, & quilibet alius Ordinarius, in cujus Diocesi celebrandum est Matrimonium, potest cum utroque Sponsio dispensare, licet unus sit alterius Diocesis; Dummodo saltem Ordinarius alterius contrahentis resisteret in sua Diocesi nullum subesse impedimentum, *ib. n. 34.*

Sed vide, *ibidem num. 86.*

Archiepiscopus non potest remittere denuntiationes in Diocesis suorum Suffraganeorum, nisi in aliquibus casibus, *ibid. n. 35.*

Episcopus, seu alius Ordinarius potest alteri delegare facultatem dispensandi in denuntiationibus, *ibid. num. 36.*

Vicarius Generalis, an possit facultatem dispensandi in denuntiationibus delegare, *ib. num. 37.*

Quid requiratur ad licite dispensandum in denuntiationibus, *ibid. num. 38.*

Ordinarius si remittat denuntiationes sine iusta, & rationabili causa, peccat mortaliter, *ibid. num. 39.*

Non tamen necesse est, ut Ordinarius hujusmodi causas cognoscat judicialiter; sed sufficit, ut ex informationibus extrajudicialiter habitis sibi videatur iustam dispensandi causam adesse, *ibid. num. 40.*

Ordinarius non solum potest hanc dispensationem concedere, dum est intra suam Diocesim, sed etiam dum est extra illam, *ibid. num. 41.*

Ordinarius non potest ratione huiusmodi dispensationum præcisè imponere aliquam pecuniariam multam; nisi aliquod delictum præberet iustam dispensandi causam, *ibid. num. 42. & 43.*

Enumerantur iustæ principales causæ dispensandi in huiusmodi denuntiationibus, *ibid. num. 44. ad 58. & num. 67. & 68.*

Ordinarius licet possit dispensare propter omnes supradictas, & consimiles causas, non tenetur tamen dispensare semper propter omnes, *ibid. num. 59.*

Tenetur tamen Ordinarius sub mortali dispensare in denuntiationibus in variis casibus, in quibus, si denegat, potest appellari de injusta denegatione, *ibid. n. 60. & 61.*

Quid agendum, si Ordinarius adiri non possit, vel denegat dispensationem, & periculum sit in mora, *ibid. num. 63.*

Est qui tenet, denuntiationes non esse necessarias, & omitti posse, si celebratio matrimonii mandata sit decreto alicujus Supremi Tribunalis, *ibid. num. 89.*

Denuntiationes non requiruntur ad validitatem Matrimonii, *ibid. num. 64.*

Obligatio manifestandi impedimenta Matrimonii post factas denuntiationes quando vigeat, vel non, *ibid. num. 65. ad 68.*

DEPORTATIONIS poena quæ sit, Vide verb.

Pænis art. 2. num. 11.

DEPOSITIO quid, a quo, & ob quam causam fieri possit? Vide verb. *Degradatio per tot.*

DEPOSITUM, DEPOSITARIUS.

Depositum potest accipi, & pro re deposita, & pro Contractu, & quid sit utrumque? Vide verb. *Depositum, Depositarius, n. 1.*

Depositum ut sic dividitur in Judiciale, & Privatum, & quid depositum Judiciale, quod alio nomine dicitur *Sequestrium*, seu *Sequestratio*, & hæc potest esse voluntaria, vel necessaria, & uterque assignatur, *ibid. num. 2. ad 5.*

Assignatur aliud genus Depositum Judicialis, *ibidem num. 6.*

Depositum Privatum quid, & quale sit, *ibid. num. 7.*

Depositarius non potest uti re deposita sine contractu. X.

sensu expresso, vel tacito Deponentis, secus vero si bona fide existimet id Domino non displicere, *ib. n. 8. & 9.*

Depositarius quomodo debeat depositum custodire, & restituere, *ib. n. 10. & 11.*

Depositarius adeo tenetur de dolo, & culpa lata, ut neque valeat pactum de dolo non præstando: Hoc tamen intelligi debet solum de remissione deli futuri, *ibid. num. 12. ad 14.*

Valet tamen pactum, ne depositi unquam agatur, quum ceteroquin vi ipsa id pactum sit, ne dolo agatur; Vide *ibid. num. 53. & seqq.*

Nam moribus nostris infamia ut apud Romanos notantur ii, qui dolose restituere depositum recusant, *ibid. n. 54. & seqq.*

An exceptio retentionis ob impensas opponi queat deposito, *ib. num. 57.*

Depositarius non tenetur de culpa levi, & levissima exceptis aliquibus casibus, qui assignantur, *ibid. num. 15. ad 19.*

Depositarius non obligatur ad præstandum casum fortuitum, exceptis etiam casibus ibidem expressis, *ibid. num. 20.*

Depositum potest statim quandocumque voluerit depositum revocare, etiam antequam sit elapsus tempus, pro quo res deposita fuit; & Depositarius tenetur statim rem depositam restituere præterquam in quinque casibus, qui luculenter explicantur, *ibid. num. 21. ad 28.*

Depositarius non potest retinere rem depositam pro compensatione alicujus crediti erga Depositotem, *ibidem num. 29.*

Ex deposito factio penes Clericum v. g. Canonicum, aut Religiosum, seu Rectorem Ecclesie, vel Monasterii, non potest obligari Ecclesie, vel Monasterio, nisi res illa deposita fuerit conversa in utilitatem ipsius Ecclesie, vel Monasterii, aut Prælatus una cum Capitulo, seu Conventu Depositum in suam fidem, vel custodiam receperit, *ibid. num. 30. ad 32.*

Depositarius, si in periculo naufragii, hostilis incurfus, vel incendii nequit res suas, & alienas servare, potest res suas pretiosiores salvare præ alienis minus pretiosis, & in tali casu nihil tenetur restituere, *ibid. num. 33. & 34.*

Si res depositæ sint pretiosiores rebus propriis Depositarii, & utrasque salvare non possit, tenetur Depositarius eas præferre rebus suis vilioribus, illasque salvare, postpositis propriis minoris pretii, si sit moraliter

certus de habenda compensatione damni proprii, aliter non teneretur eas præferre, *ib. n. 35. ad 37.*

De deposito *miserabili*, & quid in illo singulare sit; Vide *ib. n. 39. & seqq.*
 Depositum *irregulare* quid sit, & illius effectus, *ib. n. 46. & seqq.*

DESPERATIO quid sit; Vide verb. *Virtus num. 31.*

DETRACTIO.

Quoad ejus esse, & modo quibus fieri potest.

Detractio quid sit? Vide verb. *Detractio art. 1. num. 1. **

Quid sit fama, *ib. n. 2.*

Quid sit honor, & in quo sensu sit majus bonum, quam fama, & e contra, *ib. n. 4.*

Assignantur tres Detractionis divisiones, & explicantur singulæ, *ib. n. 5. ad 10.*

Detractio, sive calumnians, sive non calumnians, quando sit peccatum mortale, vel veniale, *ib. n. 11. & 12.*

S. Thomæ doctrina Auctor illustratur, *ib. in not. ad n. 11. & 12.*

Defectu voluntarii perfecti, detractio, quæ de sui natura est peccatum mortale, redditur tantum veniale, vel nullum omnino peccatum, *ib. n. 13.*

Qui detrahit ex naturali impetu pravæ consuetudinis, & loquacitatis absque omni advertentia ad damnum proximi, non peccat mortaliter in ipso actu, licet peccet in sua causa, *ib. n. 14.*

Defectu materiæ gravis Detractio evadit solum peccatum veniale; *ib. n. 15.*

Levitas, & gravitas materiæ Detractionis unde attendi debeat, *ib. n. 16.*

Regulariter non est mortale revelare defectus naturales animi, corporis, vel naturarum, vel narrare defectus mortales de aliquo in generali, *ib. n. 17. & 18.*

Mortaliter tamen peccat, & detrahit, si quis de determinata persona in generali dicat, v. g. *sc. scire quid de illo, quod si dicat, sit cum magno rubore affectus*, *ib. n. 19.*

Non est mortale de aliquo ignoto, vel indeterminato male loqui; dummodo tale crimen in aliorum damnum non redundet, *ib. n. 20. & 21.*

Gravius tamen, & gravissime peccat, qui Ordini, seu Congregationi alicui Religioso-

rum in communi, vel Monasterio detrahit, *ib. n. 22.*

Diffamatum in uno crimine de altero valde affini diffamare est tantum peccatum veniale, *ib. n. 23.*

Afferatur regula generalis ad dignoscendum quando peccatur graviter, vel leviter in hujusmodi materia, *ib. n. 24.*

Defectu rei occultæ Detractio evadit solum peccatum veniale, *ib. num. 25.*

Notorium aliud est notorietate juris, aliud notorietate facti, *ib. n. 26.*

Ad constituendum aliquid notorium notorietate facti quot homines illud scire debeant, *ib. num. 27.*

Crimen notorium notorietate juris, quando possit evulgari absque injuria, *ib. n. 28.*

Crimen notorium notorietate facti manifestare, quando sit peccatum mortale, vel veniale, & quando nullimode peccatum, *ib. n. 29. & 30.*

An sit peccatum contra justitiam manifestare in alio loco crimen notorium, vel limitare tantum, vel simpliciter, & absolute in aliquo loco particulari, *ibid. num. 31. & 32.*

Occultum alicujus crimen ab aliis auditum narrare, an sit peccatum mortale, aut veniale concurrentibus aliquibus circumstantiis, *ib. n. 33. ad 35.*

Peccat mortaliter cum obligatione restitutionis, qui infamatum jam emendatum de præterito, & jam obliato crimine, denuo sine justa causa infamat, *ib. n. 36.*

Probabilius mortaliter peccat, qui occultum alterius crimen sine justa causa manifestat uni, vel alteri viro prudenti non alterius divulgatur; Secus autem si crimen patratum sit contra seipsum, illudque narret tantum consilii causa, & animo non detrahendi, *ib. n. 37. & 38.*

Defunctis detrahere, an sit peccatum mortale obligans ad restitutionem, *ib. n. 39.*

Quid de Historiographis, publica, vel occulta mortuorum crimina describentibus, *ib. n. 40. ad 42.*

Defectu injustitiæ revelandi, crimen occultum revelare non est peccatum, *ibidem num. 43.*

Causæ justæ revelandi aliquod crimen verum occultum alterius sunt præsertim quatuor, quæ enumerantur, ac luculenter explicantur, *ib. n. 44. ad 52.*

Detrahentes voluntarie & sine causa audire, & cum facile possumus, non impedire, est

est peccatum mortale, *ibidem numer. 53.*

Audiens detrahentem cum aliis inducendo, provocando, adjuvando, peccat mortaliter contra iustitiam, & solum consentiendo, & complacendo in detractionem peccat mortaliter tantum contra Charitatem; & illud non impediendo quando facile, & commode potest, peccat mortaliter contra Charitatem ex duplici respectu; & delectando solum de gratia, & lepiditate detrahentis, non esset inde culpandus peccati gravis, *ib. n. 54. ad 57.*

Seipsum infamare, an sit peccatum, *ibid. n. 58. & 59.*

DETRACTIO quoad obligationem restitutionis famæ, & quoad causas excusantes a tali restitutione.

Qui crimen falsum alicui scienter imposit, tenetur dictum suum retractare etiam sub juramento, & adhibendo testes, si ita res exigit; & tali modo se retractanti renuentes credere absque rationabili causa, ipse ad nihil aliud tenetur; Vid. verb. *Detractio art. 2. n. 1. & 2.*

Qui crimen alicujus verum, sed occultum injuste prodidit, ad quid teneatur, *ibidem num. 3. & 4.*

Qui revelavit alterius crimen aliquibus sub secreto, an teneatur apud illos tantum famam restituere, *ib. n. 5.*

Quid, quando ex detractione oritur damnum etiam in bonis fortunæ, *ibidem num. 6. 7. & 8.*

Detractor, si supervixerit ei cui detrahit, tenetur famam restituere quamvis defuncto, *ib. num. 9.*

Detrahens inadvertenter, & sine culpa, & postea cognoscens se detraxisse, ad quid teneatur, *ib. n. 10. ad 12.*

Qui de Cajo v. g. revelat grave crimen, & advertit audientes per errorem intelligere de Titio, tenetur ex iustitia restituere Titio, *ibid. n. 15.*

Assignantur, & explicantur decem causæ excusantes Detrahentem a restitutione famæ, *ib. n. 14. ad 23.*

DETRUSIONIS in arctum Monasterium poena quæ sit? Vide verb. *Pœna art. 2. n. 12.*

DIACONATUS quid sit? quæ ejus materia & forma? & quando fuerit institutus? Vide verb. *Ordo art. 1. n. 43. 44. & 45.*

DIACONISSA.

Diaconissarum munus, & quoadusque petduraverit. Vide verb. *Ordo art. 2. in not. noviss. ad num. 26.*

DIACONUS.

Diaconi Orientalis Ecclesiæ, qui ordinati fuerint in statu cœlibi, non possunt matrimonium contrahere; Vide verb. *Diaconus num. 1. & 2.*

De Diaconis Coptis ordinatis in infantiili ætate quoad matrimonium; Vide *ib. num. 3. & seqq.*

DIAMETER & Axis quomodo differant inter se; Vide verb. *Mundus n. 127.*

DIES unde dictus, quid sit; ejusque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Mundus num. 3. ad 16.*

DIETA quot milliaria contineat? Vide verb. *Benedictio art. 5. n. 10.*

DIFFAMATIO quid sit? Vide verb. *Detractio art. 1. num. 9.*

DIGNITAS quid sit? Vide verb. *Beneficium art. 1. n. 26.*

DILAPIDATIONIS poena quæ sit? Vid. verb. *Pœna art. 2. a n. 93. ad 96.*

DILECTIO. Vide verb. *Virius a num. 34. ad 87.*

DIMISSORIÆ, seu Dimissoriales. Vide verb. *Ordo art. 2. a n. 36. usque ad finem.*

DIOPTRICA quid? Vide verb. *Mundus n. 208.*

DISCORDIA quid sit; Vide verb. *Virtus n. 84.*

DISMEMBRATIO.

Dismembratio est quedam species alienationis; Vide verb. *Dismembratio num. 1.*

Quid requiratur, ut Dismembratio dicatur effectuat, vel non, *ib. n. 2. ad 5.*

In Ecclesiæ Dismembratione observantia subsequuta optime declarat quidquid fuerit præcedenter actum, *ib. n. 6.*

Dismembratio, ut sustineatur, requirit omnes solemnitates requisitas in alienatione rerum Ecclesiæ, causæ necessitatem, & evidentem Ecclesiæ utilitatem, maxime si Ecclesia sit Parochialis, cujus Dismembratio requirit copulative solemnitatem, & justam causam, Parochianorum citationem, præsentiam Rectoris, quo renuente potest Episcopus facere Dismembrationem, si adsit justa

causa, quæ assignatur, *ibidem num. 7. ad 14.*

Ecclesia Parochialis propter quas causas non possit dismembrari, *ibid. n. 15. ad 20.*

In Dismembratione Ecclesie Parochialis reservandus est Canon, seu recognitio aliqua annua facienda Ecclesie Matrici, *ibid. num. 21.*

Præcipua quædam circa dismembrationem Parochiarum juxta diversas Tribunalium Urbis sententias disputata; Vid. *ibid. num. 30. & seqq.*

Ecclesia dismembrata a Parochiali, consentiente Rectore, auctoritate Episcopi, & juxta de causa dicitur jura Parochialia intra limites sibi assignatos habere exercibilia, *ibid. num. 21.*

Licet potuerit reservare sibi Ecclesia Matrici in signum subjectionis jus sepeliendi, vel similia, id debet expresse facere, alias annæ id, quod non est exceptum, dicitur translatum in dismembratam Ecclesiam, *ib. num. 23.*

Præservatio facta in Dismembratione Ecclesie intelligitur de aliis juribus præterquam consecutivis ad ipsam Dismembrationem, *ibid. num. 24.*

Dismembratio generaliter loquendo non præjudicat Ecclesie, a qua illa facta est, nisi in iis, quæ in litteris Dismembrationis continentur, neque præjudicat habentibus Officia, seu Beneficia in Ecclesiis dismembratis, neque Episcopo, seu Capitulo super exactiōe Decimarum tam prædialium, quam personalium, *ibid. num. 25. ad 29.*

DISPENSATIO.

Dispensatio quid sit? Vide verb. *Dispensatio num. 1.*

Corrigitur Auctor in definitione dispensationis, *ibidem num. 87.*

Dispensatio potest considerari sub variis modis, & explicantur singuli, *ibidem num. 2. ad 9.*

Declaratur item Auctor, *ibid. num. 85. & seqq.*

Dispensatio sine justa causa non est dispensatio, sed dissipatio, *ib. num. 10.*

Dispensatio in Lege Superioris sine justa causa, an sit invalida, & peccaminosa tam quoad concedentem, quam quoad petentem dispensationem, *ibid. num. 11. ad 14.*

Dispensare, vel petere dispensationem in Lege propria sine justa causa, an liceat, *ib. n. 15. & 16.*

Papa dispensans in propria Lege, & in

jure positivo sine causa an peccet? *ibidem num. 17. & 18.*

Auctor emendatur, *ibid. in not. noviss. ad num. 18.*

Papa proprie, & rigore loquendo non dispensat in jure Divino, *ibid. n. 19.*

Potest tamen Papa jus Divinum interpretari, & declarare, quod in aliquibus, casibus propter aliquas circumstantias non obliget, *ibid. num. 20.*

Papa ex rationabili causa potest dispensare in omni jure Ecclesiastico, *ibid. n. 21.*

Ætatis dispensatio pro consequendo Beneficio Jurispatronatus familiaris non conceditur a Papa in præjudicium remotioris vocati habentis requisita, *ib. num. 22.*

Episcopus quoad Sacros Canones, Constitutiones Apostolicas, & Decreta Conciliorum Generalium nequit dispensare nisi in casibus sibi a jure permissis, qui assignantur, *ibid. nu. 23. ad 29.*

Potestas dispensandi in sopradictis, & aliis consimilibus casibus competens Episcopis, competit etiam Capitulo Sede vacante, *ib. num. 30.*

Dispensatio Matrimonii obtemperata super impedimento consanguinitatis in forma pauperum, falso narrata paupertate, est invalida, & proles est illegitima, *ibid. n. 32.*

Dispensatio in Bigamia; Vide verb. *Bigamia.* Dispensatio in Festorum observantia; Vide verb. *Festum.*

Dispensatio in Jejunio; Vide verb. *Jejunium.* Dispensatio in impedimento Matrimonii; Vide verb. *Impedimentum Matrimonii art. 3.*

Dispensatio ab Irregularitate; Vide verb. *Irregularitas art. 3.*

Dispensatio in Juramentis, & Votis; Vid. verb. *Juramentum & Votum.*

Dispensatio in poenis Simonie; Vide verb. *Simonia.*

Dispensationes nec frequenter, nec sine justa causa sunt concedendæ, *ib. num. 34. & 35.*

Quamplura referuntur ad dispensationes matrimoniales pertinentia, *ibid. num. 36. & seqq.*

Dispensationes pro Regularibus non conceduntur, nisi de Superiorum Regularium consensu, vel ad eorum preces, *ibid. nu. 87.*

Dispensationes ab observantia Quadragesimæ, *ib. in addit. Auctos. n. 59. & seqq.*

Dispensationes super Ritibus Ecclesiasticis a S. Sede petendæ sunt, nec ea inconsulta ab alio quolibet concedi possunt, *ibid. num. 87. & 88.*

Quando Episcopi dispensare nequeant super propriis Constitutionibus, & Legibus Synodi, & in genere de illorum auctoritate in materia dispensationum, *ib. n. 90. & seqq.*

Quando Episcopus dispensare possit super Legibus Superioris, *ib. n. 96.*

De Justis dispensationis causis, *ib. n. 101.*

An cesset dispensatio, si causa, ob quam fuit concessa, cesset ante executionem illius, *ib. n. 102. & seqq.*

An, & quando potius datum mandatum de dispensando, quam gratia dispensationis concessa a Papa sit, & quinam sint effectus diversi, *ib. n. 104.*

Dispensatio est stricti juris, nec ullam patitur extensionem, *ib. n. 105.*

DISPUTATIO cum hæreticis qualis, & quando sit prohibita Christianis? Vide verb. *Fides a num. 36. ad 41. & verb. Hæreticus a n. 29. ad 29.*

DISTINCTIO.

Distinctio specifica peccatorum, unde desumitur; Vide verb. *Peccatum a n. 26. ad 28.*

Distinctio numerica ipsorum unde desumi debeat? Vide *ib. a n. 29. ad 34.*

DISTRACTIO.

Distractio in recitatione Divini Officii, & consimiliter in celebratione Missæ, an, quando, & quomodo sit peccaminosa; Vide verb. *Officium Divinum art. 2. a n. 38. ad 47. & verb. Attentio a n. 13. ad 35.*

Distractio in auditione Missæ, an, quando, & quomodo sit peccaminosa, Vide verb. *Assentio num. 13. ad 35.*

DISTRIBUTIONES QUOTIDIANÆ.

Quid, & quæ sint, & a quibus acquirantur.

Distributiones quare ita dicantur, & quare dicantur quotidianæ; Vide verb. *Distributiones quotidiana num. 1. & 2.*

Distributionum quotidianarum duplex genus assignatur, & explicatur, earumque propria definitio traditur, *ib. n. 3. ad 5.*

Distributiones hujusmodi non veniunt in appellatione fructuum, seu reddituum, & proventuum, nec comprehenduntur in Regulis Cancellariæ de valore fructuum exprimendo, *ib. n. 6. & 7.*

Distributiones quotidianæ institutæ sunt in gratiam cultus Divini, *ib. n. 8.*

Ius recipiendi Distributiones quotidianas, quibus competat, *ib. n. 9.*

Distributiones, quibus debeantur, & quid requiratur ad eas lucrandas, *ibid. num. 10. & 11.*

Assignantur infirmitates, quibus detenti Canonici in absentia lucrantur distributiones, *ib. n. 12. ad 18.*

Distributiones lucrantur senio confecti, si alias residere soliti erant, *ib. n. 19.*

Similibus infirmitatibus detenti possunt distributiones quotidianas percipere quamvis propria culpa in eas inciderint, nec obstat statutum contrarium Capituli, nec etiam obstat contraria consuetudo, *ibid. numer. 20. ad 22.*

Tempus, quo Canonici sunt infirmi; computandum non est pro tempore vacationum, *ib. n. 23.*

Imo Canonici infirmi percipere debent etiam portionem accrescentem, *ib. n. 24.*

Tales tamen Distributiones debentur solum illis Canonici infirmis, qui dum sani erant, Divinis Officiis interesse solebant, *ib. n. 25.*

Distributiones quotidianas lucratur Canonici in absentia ratione justæ, & rationabilis corporalis necessitatis, easque lucrantur iniuste carcerati, iniuste excommunicati, a Civitate expulsi absque sua culpa, illi etiam qui ex facto Principis temporalis loci non possunt residere, *ib. n. 26. ad 30.*

Distributiones quotidianæ debentur Canonico absenti, ut injustam Judicis vexationem redimeret, vel ut in causa criminali se innocentem exhiberet, de qua si condemnatus appellaverit, & absolutus fuerit, debet percipere distributiones totius temporis, quo propter eam causam Horis Canonici non posuit interesse, *ib. n. 31. ad 33.*

Distributionibus quotidianis gaudere debet Canonici, qui inquisitus de homicidio, & factus contumax infra annum comparuit, & factis defensionibus in carceribus fuit absolutus, & innocens declaratus &c. *ibidem num. 34.*

Distributiones quotidianæ debentur Canonico legitime impedito, vel absenti ratione evidentis Ecclesiæ utilitatis, vel pro defensione jurium ipsius Ecclesiæ, *ibid. num. 35. ad 37.*

Canonici Procurator Capituli, & pro negotiis Capituli assistens, lucratur Distributiones

tionem quotidianam, eaque lucratur Canonicus a Choro absens occasione servitii Curæ ejus Canonicatui annexæ, *ib. n. 38. & 39.*

Canonici comitantes Episcopum ad visitanda limina Apostolorum, vel ejus nomine ad prædicta limina deputati; an, & pro quo tempore lucrentur distributiones, *ibid. num. 40. ad 43.*

Distributiones quotidianas lucrantur Canonici inservientes Episcopo pontificaliter in Civitate, vel in Suburbis; non autem in alio loco, vel comitantes in Visitatione, *ibidem num. 44.*

Distributiones debentur Canonico proviso ab Ordinario Cardinale vigore Indulti pro tempore, quo Ecclesiæ inservit, etiam si fuerit postea coactus capere novam possessionem Apostolicam, & primæ renunciare tamquam invalidæ, *ibidem num. 45.*

Archidiaconus, vel Canonicus visitans Ecclesiæ jura, vel redditus suæ Præbendæ non amittit Distributiones, *ib. n. 46.*

Canonicus Pœnitentiarius, si dum recitatur Divina Officia, audiat in Ecclesia Confessiones, an luatur distributiones, & alia emolumenta, *ib. n. 47. ad 49. & verb. Canonici art. 9. n. 81.*

Theologus, seu obtinens Præbendam Theologalem diebus, quibus legit, quas Distributiones percipiat, *ib. n. 50. & verb. Canonici art. 9. n. 41.*

Quid de Canonicis privilegiatis super fructibus in absentia percipiendis, ac de inservientibus Papæ, vel Cardinalibus, *ib. num. 51. ad 53.*

Distributiones debentur Canonico pro tempore quo sine salario Organum pulsar, *ib. n. 54.*

Plura ex Bened. XIV. quibus adducuntur quotidianas Distributiones concernentia, *ib. n. 55. & seqq.*

Quomodo distinguantur distributiones quotidianæ a fructibus grossis Canonicatus, seu Beneficii, *ib. n. 74. ad 76.*

Regulariter nomine fructuum Beneficii non veniunt distributiones quotidianæ, prout veniunt fructus grossi: Limitaturque hæc regula, *ib. n. 77. & seqq.*

Spolio haud subjiciuntur distributiones quotidianæ, prout subjiciuntur fructus grossi, *ib. n. 83.*

An quis ordinari possit ad titulum Beneficii, cujus redditus unice consistant in distributionibus quotidianis; Vide *ib. n. 84.*

DISTRIBUTIONES. quotidianæ a quibus amittantur, seu non acquirantur?

Distributiones non lucrantur Canonici sine legitima causa absentes, quamvis consuetudine sit introductum, ut distributiones absentibus debeantur; Vide verb. *Distributiones quodiane art. 2. n. 1.*

Distributiones quotidianæ non debentur Canonico Vicario Generali ablenti a Choro ratione Officii Vicariatus, nec Canonico inservienti Episcopo in Missis privatis, nec associantibus Episcopum audientem Missam extra Cathedralē Civitatis, neque inservientibus eidem Episcopo non pontificaliter celebranti, & visitanti suam Diocesim, Moniales velanti, & similia agenti; Neque debentur illis, qui Seminariis præsent, aut in Congregationibus S. Officii sunt occupati, *ibid. num. 2. ad 3.*

Episcopus Canonicus, dum abest ex causa Visitationis suæ Diocesis, non lucratur distributiones quotidianas, *ib. n. 7.*

Distributiones quotidianas non lucratur in absentia Canonicus Collegiatæ Ecclesiæ, dum servit Episcopo Cardinali pro Caudatario, nec Canonicus Cubicularius ad bussulam Sanctissimi; Neque eas lucrantur Familiares Papæ, *ib. num. 8. ad 10.*

Distributiones quotidianæ non debentur in absentia Canonico in publica Universitate doctenti, neque debentur Canonico infirmo habenti Coadjutorem, si Coadjutor non resideat, neque debentur Canonico inquisito, & postea absoluto, si hic habuerit Coadjutorem, qui de tempore carcerationis, seu contumaciæ Coadjuti inservire debuisset, & non inservivit. Neque debentur Canonico, qui fuit Romæ pro negotiis Capituli contra Episcopum, neque Canonicis Officialibus S. Inquisitionis, absque speciali Indulto Sedis Apostolicæ, neque Canonicis Inquisitoribus Synodalibus, dum suo munere funguntur, neque Canonicis voluntarie audientibus Confessiones, & Missam celebrantibus tempore Divini Officii, *ib. num. 11. ad 17. & verb. Canonici art. 5. n. 82.*

Canonici absentes studiorum causa non lucrantur distributiones; secus vero si redditus omnes in distributionibus consistant, *ib. num. 18. & 19.*

Distributiones quotidianæ non debentur interestibus Congregationibus Capitularibus tempore, quo divina celebrantur, neque Re-

grinau-

grinantibus causa devotionis assumptæ, *ibid.* num. 20. & 21.

Canonici habentes privilegium Apostolicum percipiendi fructus Beneficiorum suorum in absentia non per hoc lucrantur distributiones quotidianas, *ibid.* num. 22.

Distributiones, quæ dantur Canonici, vel Præbendatis propriæ Ecclesiæ, quando aliquas Missas celebrant, quando debeantur Coadjuutoribus, *ib.* num. 23.

Vicarius Generalis, ac Dignitates Protonotarii, si sint Canonici, nisi incedant cum habitu canonicali, & sedeant in suo ordinatio loco, non lucrantur distributiones, etiam accedente consensu Capituli, & assertur ad id novissima decisio, *ibid.* n. 24. ad 27.

Quid de Canonico surdo, vel cæco, *ibid.* num. 28. & 29.

Canonicus dispensatus super ætate ad obtinendum Canonicatum cum clausula, quod se promoveri faciat, perventus ad legitimam ætatem amittit Distributiones, si conditionem non curavit adimplere, quamvis Choro intersit, *ibid.* num. 30.

Distributiones a Canonici absentibus amissæ, quibus competant, *ibid.* n. 31.

Hæc tamen Auctoris propositio non est absolute vera; Vide *ibid.* num. 34. & 35.

Canonici non possunt distributiones sibi invicem condonare, *ibid.* num. 32.

Non lucrantur Distributiones Canonici, quoties absunt a residentia occasione litium concernentium interesse suarum Præbendarum sine licentia Episcopi, *ibid.* num. 33.

Distributiones quotidianæ non debentur Canonici infirmis, aut alio legitimo impedimento detentis, si alias sani, aut non legitime impediti non erant soliti inservire, *ibid.* num. 34.

Potest Episcopus statuere, ne Canonici, & alii de Capitulo discedant ab Ecclesia tempore Concionis, & quod illi intersint quotidie sub poena amissionis Distributionum illius diei, in qua defuerint, *ibid.* num. 35.

Non potest tamen Episcopus decernere, ut Canonici in Sacris non constituti non gaudeant Distributionibus, *ibid.* num. 36.

Permitteri non debet Capitulo, quod dum pro litibus, vel alia causa vult expensas facere, utatur Distributionibus quotidianis, *ib.* num. 37.

Episcopus, & Capitulum non potest amissas distributiones ob non residentiam remittere, aut conducere illi ipsi, qui eas amiserint, *ibid.* num. 38.

Secundum Barbosam, & alios poterit Canonicus Distributiones, quas alter amiserat, sibi jam applicatas, & traditas, postea illi ipsi condonare; nisi hac via detur occasio Clericis se abstinendi a Choro, *ibid.* num. 39. & 40.

Distributiones amittunt iuste Excommunicati, vel Suspensi, vel Interdicti; & etiam Canonici non psallentes, & non canentes in Choro cum aliis, dormientes quoque & confabulantes in Choro, non in totum, sed proportionaliter pro parte correspondente defectibus; eas etiam amittunt Canonici, quando non cantant Missam Conventualem, seu Missam de die, *ibid.* num. 41. ad 44.

Canonici, qui perceperunt Distributiones pro tempore, quo servitium Ecclesiæ non præstiterunt, tenentur ad illarum restitutionem, *ib.* num. 45.

Canonicus tempore divinarum Officiorum pulsans, vel cum Musicis psallens amittit distributiones quotidianas, si aliquod stipendium obtineat; *ib.* nu. 46.

Distributiones non lucrantur Canonici Choro interessentes, qui cum cæteris non psallunt, *ib.* nu. 47.

Distributiones tamen lucrantur Canonici & Beneficiarii, qui de licentia Ordinarii spiritualia exercitia peragunt in aliqua pia, seu regulari domo, licet pro illis diebus Choro non intersint: sed id non indistincte accipitur quoad omnia tempora, *ibid.* num. 48. & 49.

Distributiones non lucratur, qui Canonicatum habet curam adnexam, extra Civitatem, *ibid.* num. 50.

Neque qui Episcopo inservit non celebranti, *ib.* nu. 51.

Supplentur Auctoris defectus quoad hunc Articulum, *ib.* nu. 34.

Decreta varia attinentia ad Canonicos Jubilatos, & distributiones eis debitas.

Adducuntur varia Decreta attinentia ad Canonicos Jubilatos; Vide verb. *Decreta varia attinentia ad Canonicos Jubilatos* art. 3. a num. 1. ad 17.

Afferuntur ad id alia Decreta in una Aquipendii Jubilationis, *ibid.* a num. 18. ad 21.

Adducuntur ad id varia Decreta, *ibid.* num. 22. ad 32.

Afferuntur ad id variorum resolutiones Sacræ Congr. Concilii, *ibid.* a num. 33. usque in finem.

Alia

Alia vide hoc tomo in Appenid. Resol. in Romana *Distributionum*, Fundana *Participationis*, Nullius Farfen. *Distributionum Quotidianarum*, Aceren. *Distributionum Quotidianarum*, & *Jubilationis*, Oveten. *Coadjuvorie*, & *Distributionum*, Ravennaten. *Distributionum Quotidianarum*.

DIVINATIO quid sit, & quæ ejus species? Vid. verb. *Superstitio* a num. 15. ad 33.

DIVORTIUM.

Divortii genus triplex assignatur, & explicatur; Vide verb. *Divortium* num. 1. ad 4.

Divortium secundum etymologiam nominis unde sit dictum, *ibid.* num. 5.

Divortium quoad vinculum Matrimonii rati, & non consummati sit inter fideles Professione; Non vero sit per votum simplex, vel solemnne Castitatis in susceptione Ordinis Sacri, *ibid.* num. 6. ad 8.

Potest tamen tale divortium quoad vinculum fieri per dispensationem Papæ juxta praxim Romanæ Curie, & ratione ostenditur, simulque adducitur, & solvitur instantia, *ibid.* num. 9. ad 14.

Ad dissolvendum quoad vinculum Matrimonium, sive ratum, sive consummatum cum impedimento dirimente contractum, quid requiratur, *ibid.* num. 15. & 16.

Matrimonium valide inter fideles contractum, & consummatum est quoad vinculum indissolubile, *ibid.* num. 17.

Divortia Græcorum quoad vinculum irritantur, & fieri deinceps prohibentur, *ibid.* num. 61.

Divortium quoad thorum, & cohabitationem potest licite fieri juxta interveniente causa, *ibid.* num. 18.

Et concludens requiritur illius probatio, ubi etiam ad divortium impediendum probari concludenter debet causæ remissio a parte innocente, *ibid.* in nov. add. num. 17. & 28.

Causæ juxta faciendi divortium septem generatim assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 19. ad 35.

Divortio quoad thorum & habitationem locus hodie haud videtur esse posse ex voto ultramarino, de quo differit *Auct.* num. 32. & quare? *ibid.* num. 62. & seqq.

Propter Sodomiam, & Bestialitatem, an possit fieri Divortium? *ibid.* num. 36. & 37.

Quando adulterium alterius Conjugis est

notorium, occultum, vel dubium, an, & quomodo possit fieri Divortium, *ibid.* num. 38. ad 40.

Conjux innocens, an teneatur & possit conjugem adulterum revocare, *ibid.* num. 41. ad 43.

Quando unus Conjugum adulterium committit, potest eo invito conjux innocens Religionem ingredi, etiam non expectata sententia Judicis, si adulterium sit publicum, secus si sit occultum, *ibid.* num. 44. ad 46.

Conjux innocens, si post alterius adulterium ei voluntarie cohabitare petendo, & reddendo debitum conjugale, non potest eo invito Religionem ingredi; Et etiam quando & ipsa innocens postea adulterium committit, *ibid.* num. 47. & 48.

Conjux adulter quando possit ingredi Religionem incio, vel invito innocente, *ibid.* num. 49. & 50.

Conjux innocens ob adulterium uxoris potest etiam in sæculo manens Ordines sacros recipere, *ibid.* num. 51. & 52.

Propter adulterium spirituale, an possit Conjux fidelis ingredi Religionem, alio invito, vel Sacros Ordines suscipere, *ibid.* num. 53.

Assignantur, & explicantur quatuor casus, in quibus propter adulterium nequit fieri Divortium, *ibid.* num. 54. ad 59.

Vir non censetur causam præbere mulieri adulterandi, si eam domo expellit, aut necessaria alimenta ei denegat, *ibid.* num. 60. & verb. *Adulterium* art. 3. num. 9. & 10.

Causa adulterii in eo differt quoad Divortium thori & habitationis a reliquis causis, quod ea tamquam immediate profluens ex violatione fidei conjugalis sit perpetua, aliz vero ad tempus, *ib.* num. 76. & 77.

Si a muliere petatur divortium ex adulterio viri, & a viro opponatur remissio, hæc probata dici nequit quod mulier sciens pravam consuetudinem viri cum eo habitaverit, sed docere præterea oportet de signis, iisque spontaneis, amoris, & benevolentiz ipsius Mulieris, *ib.* num. 80. & 81.

Causæ vero divortii quoad thorum, & cohabitationem ab Auctore adductis a num. 19. ad 35. addi potest adulterium falso a Viro Uxori imputatum, *ib.* num. 67.

Defectus Virginitatis in Muliere minime præbet justam causam hujus divortii: Verum late super hoc differitur, *ib.* nu. 68. & seqq.

Alia Vide verb. *Adulterium*, *Debitum Conjugale*, *Matrimonium*.

DOCTRINA CRISTIANA

Quibus competat traditio Doctrinæ Christianæ; Vide verb. *Doctrina Christiana num. 1. ad 3.*

Quibusnam in locis sit tradenda, *ibid. num. 4.*
Doctrina Christiana non solum pueris, sed & adultis est necessaria, *ibid. num. 5. & seqq.*

Qui Doctrina Christiana satis instructi non sunt, non sunt matrimonio jungendi, *ibid. num. 9.*

Mandatur Regularibus, ut doceant Professos Laicos, & præsertim Quatuordecim Fratres Christianam doctrinam, *ibid. num. 10.*

DOLOR. Vide verb. *Penitentia Sacramentum art. 2.*

DOLUS quid sit, Vide verb. *Commodatum num. 17.*

DOMICILIUM pro contrahendo Matrimonio; Vide verb. *Matrimonium. Impedimenta Matrimonii art. 2.*

DOMICILIUM pro Ordinibus suscipiendis; Vide verb. *Ordo art. 3.*

D O M I N I U M

Quoad ejus esse, divisionem, & species.

Dominium generalissime sumptum quid sit? Vide verb. *Dominium art. 1. num. 1.*

Rectius Dominium definitur, & de Domini originis differitur, *ibid. nu. 38. & seqq.*

Tale Dominium dividitur in Divinum, & humanum, & quid sit utrumque, *ib. nu. 2.*
Dominium Divinum dicitur universalissimum, & excellentius, *ibid. num. 3.*

Dominium humanum aliquando dicitur Astrictum, seu politicum, & aliquando dicitur Basseum, seu speciale, & quid sit utrumque, *ibid. num. 4.*

Dominium humanum est duplex, Jurisdictionis, & Proprietatis, *ibid. num. 5.*

Dominium Jurisdictionis quid sit; & quomodo dividatur, *ibid. nu. 6. & 7.* Vide etiam *Verb. Regimen per totum.*

Dominium Proprietatis quid, & quotuplex sit? *ibid. num. 8. ad 11.*

Ususfructus quid sit? & in quibus rebus constitui possit; *ibid. num. 12. ad 14.*

Usus generaliter loquendo quoruplex sit? & alia ad rem, *ibid. num. 15. ad 20.*

Possessio unde dicatur; quomodo dividatur, & divisiones explicantur, ac Possessio-

nis vera definitio traditur, *ibid. num. 21. ad 26.*

Possessio quotupliciter acquiri, ac deperdi possit, *ibid. num. 27. & 28.*

Per rei amissionem universaliter loquendo non perditur ejus Dominium, *ibid. num. 29.*

Possessionis commoda, ac privilegia octo assignantur, ac explicantur, *ibid. num. 30. ad 37.*

Corrigitur Auctor, *ibid. in not. ad nu. 35.*

DOMINIUM quoad ejus subiectum, & Officium.

De fide est Deum esse rerum omnium creatarum vere & propriæ Dominium. Vide verb. *Dominium art. 2. num. 1.*

Christus ut homo fuit Dominus absolutus, & directus universorum quantum ad jus, & potestatem, *ibid. num. 2.*

Angeli, quale Dominium habeant, ac potestatem, *ibid. num. 3.*

Inter creaturas inferiores solus homo est Domini capax, *ibid. num. 4.*

Unus homo licite acquirit, & habet Dominium in aliam hominem quoad ejus opera, & servitutem personalem, *ibid. num. 5.*
Dominium servientis in aliam hominem potest homo acquirere quatuor modis seu titulis, qui enumerantur, & clare demonstrantur, *ib. num. 6. ad 10.*

An habeat homo Dominium vite sue, actuum suorum, libertatis, proprietatis, & honoris, *ibid. num. 11. ad 15.*

Uxores, ac Filii familias super quibus bonis habeant Dominium, *ibid. nu. 16. & 17.*

Quid de Novitiis, ac Religiosis solemniter Professis circa Dominium temporalium, tam in communi, quam in particulari, *ib. num. 18. ad 22.*

Clerici Beneficiati cujus portionis fructuum suorum Beneficiorum habeant Dominium, *ibid. num. 32. & 24.*

Indicantur Auctores plenius tractantes de materia hujus articuli, *ibid. num. 25.*

An mare esse possit domini subiectum, *ibid. num. 26.*

DOMINIUM quoad modos ipsius acquirendi.

Dominium rerum tribus modis acquiri potest, & assignantur, & qualiter rerum istis tribus modis acquiratur Dominium; Vide verb. *Dominium art. 3. num. 1. ad 4.*

Dominium acquiritur multipliciter, scilicet Occupatione, Alluvione, Specificatione, Accessio-

cessione, Confusione, Commixtione, & fructuum perceptione; Et quomodo istis modis acquiratur rerum Dominium satis clare explicatur, ac exemplis demonstratur, & alia plura ad rem, *ib. num. 5. usque ad 85.*

De modo acquirendi rerum dominium jure Civili, atque Canonico, *ib. num. 86. & verb. Prescriptio, seu Usucapio.*

De modo acquirendi rerum dominium Jure particulari privati alicujus contractus, *ib. num. 78. & verb. Emptio, Donatio &c.*

Modi, quibus olim dominium privatum inductum fuit, & etiamnum inducitur, dividi possunt in originarios, & derivatos; & quinam ii sint, *ibid. num. 88. & 89.*

D O N A T I O.

Quoad ejus naturam, divisionem, & effectum.

Donatio unde sit dicta, Vide verb. *Donatio art. 1. n. 1.*

Donationis definitio affertur, ejusdemque prima divisio in verbalem, & realem, & quæ sit utraque, *ib. n. 2. ad 4.*

Donatio dividitur secundo in Donationem mere gratuitam, seu liberalem, & in Donationem remuneratorem, & quæ sit utraque, *ibid. n. 5. & 6.*

Donatio dividitur tertio in Donationem puram, seu absolutam, & in Donationem non puram, seu conditionatam, & utraque explicatur, *ibidem num. 7. & 8.*

Donatio dividitur quarto in Donationem inter vivos, & in Donationem mortis causa; utraque hac Donatio habetur in Jure definita, sed clarius definitur, & explicatur, *ib. n. 9. ad 11.*

Donatio mortis causa potest fieri tribus modis, qui referuntur, *ib. n. 12.*

Donatio mortis causa quando fieri possit, *ib. n. 13.*

Donatio mortis causa expirat, seu tacite revocatur quatuor modis, qui assignantur, & explicantur, *ib. n. 14. ad 18.*

Donatio mortis causa in quo differat a donatione inter vivos, *ib. n. 19. ad 21.*

Ad valorem Donationis, sive inter vivos, sive mortis causa, quid requiratur, *ibidem num. 22.*

Voluntas, & animus sive donandi, sive donum acceptandi quomodo debeat manifestari in donatione, seu doni acceptione; *ib. n. 23. ad 25.*

Donatio facta Ecclesiae, vel alteri pie causae quando obligat; *ib. n. 27. ad 29.*

Solidus quid sit; *ib. n. 30.*

Plures Donationes excedentes quingentos solidos valent absque insinuatione; & tales Donationes assignantur, *ib. n. 31. ad 37.*

Donatio facta supra quingentos solidos potest a Donatario rata conscientia retineri etiam quoad illum excessum, donec a Donante, vel ejus herede repetatur; vel per Judicis sententiam rescindatur donatio quoad illum excessum, *ib. n. 38.*

Donatio verbalis, an, & quomodo obliget Donatorem ad tradendam rem donatam, si a Donatario fuit acceptata, *ibid. num. 39. ad 43.*

Donatio ex quibus potius causa mortis, quam inter vivos dicenda sit, tum an solemnitates a Statuto inducuntur quoad donationes requirantur in donatione causa mortis ad ejus validitatem, Vid. *ib. n. 44.*

DONATIO quoad personas, quæ donare possunt, vel non, & in qua quantitate.

Donare potest omnis ratione utens, lege non prohibitus, habens plenum Dominium, seu liberam administrationem rei suæ, Vide verb. *Donatio art. 2. n. 1.*

Donare autem non potest pupillus, minor, furiosus, emens, prodigus &c. *ib. n. 3.*

Tutores, & Curatores de bonis, quæ administrant, an possint donare, vel facere eleemosynas, *ib. n. 3. & 4.*

Uxores, Filiifamilias, Pupilli, an, de quibus bonis, & in qua quantitate possint libere donare, vel facere eleemosynas, *ib. n. 5. ad 8. & verb. Bona art. 4.*

Donatio Patris facta Filio nondum emancipato quando sit valida, vel non, *ibid. n. 9. ad 11.*

Mater valide donat Filiis tam emancipatis, quam nondum emancipatis, *ib. n. 12.*

Conjux an possit alteri coniugi mere liberaliter aliquid donare, *ib. n. 13.*

Valida tamen est Donatio inter conjuges in pluribus casibus, qui assignantur, & explicantur, *ib. n. 14. ad 26.*

Quando, & per quid Donatio inter Conjuges censetur tacite revocata, *ib. num. 27. & 28.*

In dubio autem an donatio fuerit a Donatore revocata, presumendum est non esse revocatam, *ib. n. 29.*

Militres donare non possunt *ibid. num. 30*
concubinis suis, *ibid. num. 30*

Princeps supremus, ut Rex *ibid. num. 31*
quantitate possit donare, *ib. nu. 31. & 32.*

Clerici Beneficiati de rebus suis patrimonialibus, quasi patrimonialibus, & de bonis Ecclesiasticis, an, & quales possint, facere donationes, *ibid. num. 33.*

Episcopi, seu Ecclesiarum Prælati, sive Sæculares, sive Regulares, sine consensu Capituli, an, quales, de quibus bonis, quoritulo, in qua quantitate, & quibus personis possint facere donationes, *ibid. num. 34. ad 41.*

Prælati, seu Superiores Regularium quas possint de bonis Monasterii, seu Ecclesiæ facere donationes, *ibid. num. 42.*

Regulares illi, qui non sunt Prælati, administrationem tamen habent sibi commissam bonorum Monasterii, ut sunt Oeconomi, quas possint facere donationes, & eleemosynas, *ibid. num. 43.*

Regulares Beneficiati extra Monasterium degentes, an possint de redditibus Beneficii facere donationes, ac eleemosynas, & quales, *ibid. num. 44.*

Regulares, qui Monasterio sub obedientia Superiorum vivunt, & nullam bonorum administrationem habent, an possint facere donationes, *ibid. num. 45.*

Quoad quantitatem donandi sunt prohibita duo genera donationum, scilicet donatio omnium bonorum, & donatio liberalis excedens 500. solidos absque insinuatione facta, *ibid. num. 46.*

Donatio omnium bonorum præsentium, & futurorum mobiliū, & immobiliū, qua ratione prohibeatur, & an ea cessante quandoque sit valida, *ibid. num. 47. ad 52.*

Donatio liberalis excedens 50. solidos est invalida quoad excessum, nisi fiat cum insinuatione; aliquando tamen potest esse valida, *ibid. num. 53. & 54.*

Si quis debitum aliquod liquidum summam 500. solidorum excedens remittat, invalida est remissio, *ibid. num. 55.*

An Clientes servente lite donare possint Advocatis, Procuratoribus, aliisque similibus Litis Ministris, Vid. *ibid. nu. 56. & seqq.*

An ægroti donare possint Chirurgis, & Medicis, *ibid. num. 59.*

Num Penitentes Confessariis, vel illorum domui, vel Conventui donare valeant, *ibid. num. 61. 62.*

Ob ingratitudinem revocari potest donatio in rebus suis, & in rebus alienis, *ibid. num. 11. ad 12.*
Donator probare debet in probis, & in rebus suis, *ibid. num. 12.*

Potestas revocandi donationem, & in rebus suis, & in rebus alienis, *ibid. num. 13. ad 15.*

Assignantur quædam donationes, quæ ob ingratitudinem donatarii revocari non possunt, *ibid. num. 16. ad 19.*

Ob prolem postea susceptam revocari potest donatio quamvis unica postea natus proles, *ibid. num. 20. & 21.*

Quid considerari debeat, ut rectum proferratur iudicium super revocatione donationis ob supervenientiam filiorum, *ibid. num. 32.*

An, & quando donatio Jurispatronatus obnoxia sit revocationi ob supervenientiam filiorum, *ibid. num. 40.*

Quid si in tali casu donatio sit remuneratoria, vel facta sit Ecclesiæ, *ibid. num. 42. ad 24.*

Emendatur Auctor *ibid. num. 43.*

Revocari potest Donatio, si sit inofficiosa liberis; Quid sit talis donatio; & quibus competat jus eam revocandi, *ibid. num. 25. ad 27.*

Donatio mortis causa proprie talis, etiam si acceptata a donatario, quando possit revocari ad libitum donantis, *ibid. num. 28. ad 30.*

Quandonam donatio mortis causa ipso jure expiret, seu tacite revocata censeatur, *ibid. num. 31.*

DORMIENS quando evadat irregularis ex homicidio vel mutilatione casuali; Vide verb. Irregularitas art. 1. sub num. 11. vers. Ex Homicidio.

DOS, DOTARE

Dos quoad variam ejus acceptionem, naturam, divisionem, & proprietatem, seu Dominium.

Vocis, seu termini Dotis æquivocatio aperitur, ac variæ assignantur acceptiones, & usus; Vide verb. *Dos art. 1. num. 1. ad 3.*

Assignantur Dotes animæ beatæ, & quare virtutes Theologicæ non dicantur dotes, *ibid. num. 4.*

Obiter assignantur aureolæ Beatorum, ac quid & quot sint, & cur dicantur aureolæ, *ibid. num. 5.*

Assignantur Dotes corporis Gloriosi, quidque beatis corporibus præsent, *ibid. num. 6.*
 Dos quid sit juridice, & civiliter capta, *ibid. num. 7.*

Dos ejusmodi est duplex, quæ assignatur, *ib. num. 8.*

Dos Profectitia quæ sit? *ibid. num. 9.*

Dos Adventitia quæ sit? *ibid. num. 10.*

Res, quæ in dotem dantur, vel æstimatæ, vel inæstimatæ sunt, & de utriusque dotis effectibus; Vide *ibidem num. 29.*

Cujus Dotis dominium, seu proprietas pertinet ad Maritum; *ibid. num. 11. ad 14.*

Quale dominium Dotis pertineat ad Uxorem contracto, vel soluto Matrimonio; Et Fundus dotalis quo jure, & qua conditione possit alienari? *ibid. num. 15. ad 20.*

Ususfructus Dotis etiam rei immobilis, & inæstimatæ pertinet ad maritum; Secus si lucrum perceptum ex fundo dotali non pertineat ad fructuum naturam, *ibid. num. 21. & 22.*

Dominium Dotis quando amittatur ab Uxore, vel a Marito? *ibid. num. 23. & 24.*

Soluto per mortem Mariti Matrimonio Filiafamilias vidua quale dominium habeat suæ dotis tam Adventitiæ, quam Profectitiæ, ejusque fructuum, *ibid. num. 25. ad 27.*

Mortua uxore ususfructus Dotis spectat ad maritum; proprietas vero pertinet ad filios, *ibid. num. 28. & 29.*

DOS quoad illos, qui tenentur eam dare.

Pater tenetur Dotem dare Filiz, quamvis propria bona adventitia habenti; Et quamvis in Matrimonio nulla sit facta mentio Dotis; immo quamvis Filia invito Patre, nupserit viro digno; secus si ante annum 25. nupserit viro indigno moribus, aut genere;

aut si Pater motivum habeat Filiam exheredandi; Vide verb. *Dos art. 2. num. 1. ad 8.*

Si pater dotare nequit filiam, tenetur eam dotare Avus paternus, in cujus defectu tenetur Mater ipsa, & in defectu Matris tenetur Frater dotare inopem sororem ex Patre, *ibid. num. 9. ad 12.*

Dotem dare tenentur omnes, qui illam serio promiserunt, cujuscumque sint sexus, seu conditionis, *ibid. num. 13.*

Deflorator, qui absque promissione Matrimonii Virginem per vim, fraudem, vel metum injuste incussum violavit, tenetur illam dotare, aut ducere in Uxorem. Si vero ipsa recuset nubere cum Deflorante, aut jam habeat dotem competentem, ad quid teneatur Deflorator tam in foro interno, quam externo? *ibid. num. 14. ad 20.*

Quid de Defloratore, qui puellam jam corruptam vi, aut dolo seduxit? *ibid. num. 21. & 22.*

Clericus in Sacris constitutus, seu maritus qui fingens se laicum solutum sub ficta promissione Matrimonii obtinet a femina copulam, ipsamque occultam propalat, an teneatur puellam dotare, ac propalationis damnum reparare, etiam si puella libere in stuprum consenserit? *ibid. num. 23. ad 26.*

Quantitas dotis danda a defloratore puellæ per vim defloratæ, quomodo taxanda sit, *ibid. num. 27. & 28.*

Cæteris paribus deflorator dives non tenetur plus dare defloratæ, quam deflorator pauper, *ibid. num. 29.*

Dos tribuenda a defloratore paupere quomodo mensuranda sit? & ad quid teneatur, ad pinguorem statum si devenerit? *ibid. num. 30. & 31.*

In foro interno dos puellæ per vim defloratæ tribuenda, quomodo mensuranda sit? Et ad quid teneatur deflorator in eodem foro, si Judex non sit bene informatus, vel puella sit nobilis? *ibid. num. 32. ad 34.*

Ad quid teneatur deflorator si puella sponte se obtulit, ac consensit in stuprum? aut muneribus, ac blanditiis, sine ulla vi, aut fraude fuit in stuprum inducta? *ibid. num. 35. ad 38.*

Referuntur hæc arrepta occasione ea, quæ sancivit Clemens XIII. pro Urbe Roma contra deflores, sive stupratores, & stupratoras puellas; Vide *ibid. in nov. add. Cons. Theol. num. 42. & seqq.*

An Pater teneatur dotem dare filiz nuptæ sine ejus consensu, si vir scripserit tertio media.

fiatori, quod duceret uxorem sine dote, modo Pater acquiesceret, *ibid. num. 39.*

An Pater iterum teneatur dotare filiam, si ejus culpa dos constituta, & soluta primo marito perijt, *ib. nu. 40.*

Et quid si interim patrimonium fuerit diminutum, *ibid. red. num.*

In illis locis, in quibus virum inter & uxorem viget communio bonorum, marer non in subsidium, sed aequae principaliter, ac Pater dotam constituere tenetur filiae, *ibid. num. 41.*

DOS quoad ejus reversionem, seu restitutionem, soluto Matrimonio, & facultatem eam repetendi constante Matrimonio.

Soluto Matrimonio per mortem naturalem mariti dos adventitia est integra restituenda uxori; Vide verb. *Dos. art. 3. num. 1.*

Dos Profectitia tamen reddit una cum dotata ad dotantem, si dotata adhuc est in potestate dotantis. Secus si jam est emancipata, *ibid. nu. 2. & 3.*

At quia ubique receptum est patriam potestatem dissolvi per nuptias filiae, adherendum est illis, qui indistincte sentiunt hodie pro dote profectitia ipsam filiam solum agere posse, *ibid. num. 27.*

Soluto Matrimonio per mortem naturalem uxoris, nullis ex illa extantibus liberis Dos Adventitia, ac Profectitia, dotes constituunt a stupratore puellae stupratae, a Raptore puellae raptae, a Viro sene puellae juveni, ad quos pertineant, & quo jure? *ib. n. 4. ad 9.*

Soluta Matrimonio quoad vinculum viventibus adhuc cohabitantibus, vel per impedimentum disjunctis, aut aliam licitam causam, siue propter crimen contrahentium, Dos, ac Dotis lucra obventa, ad quod spectant, *ibid. num. 10. ad 26.*

Constante Matrimonio si Maritus culpa sua ad inopiam vergat, an possit Uxor repetere dotem suam? *ib. num. 17. & 18.*

Si absque sua culpa maritus vergit ad inopiam, nequit cogi ad restituendam dotem. Et in casu quid agere possit Uxor assignatur, *ibidem num. 19. ad 22.*

Potest uxor constante Matrimonio suam repetere dotem, si bona mariti Fides infrahatur, *ibid. num. 23.*

Uxor ratione dotis habet tacitam, & privilegiatam hypothecam in omnibus bonis mariti, nam praesertim contra omnes alios Creditores, *ib. n. 24.*

TOM. X.

Circa omnia haec dicta de dote sunt attendenda speciales conventiones dotales, & locorum consuetudines, *ibid. num. 25.*

An Neophytus teneatur dotem restituere uxori nolenti converti, aut cohabitare sine Creatoris contumelia. Vide verb. *Neophytus in nov. Arr. Conf. Theol. ad n. 9.*

De mulieris hypotheca pro dote, & praestatione supra ceteros Creditores, *ibid. num. 24. & seqq.*

Quoad dotem cetera. Vide verb. *Adventitium art. 2.*

DUBITATIO, DUBIUM.

Dubitatio quid sit? Quid de dubitatione temeraria, siue positiva, siue negativa? Vide verb. *Judicium temerarium n. 1. ad 16.*

Dubium juris, & dubium facti quid sit? Vide verb. *Conscientia n. 29. & 30.*

Dubium speculative, & practicum quid sit? *ib. num. 25. & 26.*

Dubium positivum, & negativum quid sit? *ib. num. 27. & 28.*

Dubius de irregularitate contrahenda, potest tenere quod non sit irregularis; excepto in casibus de homicidio, in quo dubitante, an vere homicidium commiserit, tenendus esset irregularis; Vide verb. *Irregularitas art. 8. num. 9. & 10.*

DUCATUS pro solvenda pensione quando intelligendus? Vide verb. *Pensio n. 115. ad 118.*

DUELUM.

Quoad ejus esse, divisionem, & prohibitionem.

Duellum proprie dictum quid sit? Vide verb.

Duellum art. 1. n. 1.

Duellum debet esse cum effectu, *ib. num. 2.*

Duellum quando prohibitum? *ib. n. 3.*

Duellum proprie dictum debet esse ex condicio, ad locum statum loco & tempore: Et omni periculo occisionis, vel vulneris, *ibid. nu. 4. ad 6.*

Duellum aliter dividitur a Theologis; & aliter a Legistis. Legistae illud dividunt in Decretorium, Propugnatorium, & Satisfactorium, & triplex divisio explicatur, *ibid. num. 7. ad 10.*

Theologi dividunt Duellum in sex species, scilicet in Duellum Manifestativum ve-

X

rita-

ritatis, Offensivum virium, Evitativum ignominiae, Terminativum controversiarum, Evitativum belli, & Defensivum honoris: & singulae explicantur, & quae sint licitae; *ib. num. 11. ad 19.*

Duellum ulterius dividitur in illud, quod sit auctoritate publica, & in illud, quod sit auctoritate privata. Utrumque patet ex terminis, *ib. num. 20.*

Duellum tum solemne, tum privatum, seu simplex est prohibendum Jure Divino, & humano, tam Civili, quam Canonico, *ibidem num. 21.*

Recensentur quinque Propositiones circa Duellum a S. M. Benedicto XIV. damnatae, *ib. art. 2. num. 22.*

Indicantur Auctores, qui de rebus ad duellum pertinentibus, & illorum Historiam spectantibus scripserunt, *ibid. num. 23.*

DUELLUM quoad ejus poenas, & personas eas incurrentes, & earum absolutio-

Assertur imprimis per extensum pro regula, & notitia satis necessaria ad haec omnia Constitutio Clementis VIII. Vide verb. *Duellum art. 2. num. 1.*

Enumerantur poenae principales contra duellantes statuta, *ib. num. 2.*

Duellantes, si moriantur, quando priventur Ecclesiastica Sepultura? *ib. num. 3. & 4.*

Assignantur illi, qui incurrunt poenas impositas contra duellantes, *ib. num. 5. ad 13.*

Eisdem poenas incurrunt etiam Christiani cum Turcis duellantes, *ib. num. 14.*

Non incurrunt tamen tales poenas ratum habentes duellum factum, *ib. n. 15.*

Exemplificantur varii casus, in quibus provocatus ad duellum non incurrit illas poenas, *ibid. num. 16. ad 19.*

Absolutio ab excommunicatione ineursa ob duellum ratione cit. Constit. Clementis VIII. a quo possit impendi, *ibidem numer. 20. & 21.*

Referuntur poenae a Benedicto XIII. & per extensum exhibentur, item poenae latae contra duellantes a Bened. XIV. Vid. *ibidem num. 20.*

E

EBRIETAS, EBRIUS.

EBrietas quid sit? Vide verb. *Clericus art. 5. num. 20.*

Ebrietas unde dicta? *ibid. num. 21.*

Ebrietas est sub gravissimis poenis interdicta Clericis, *ib. n. 25.*

Ebrius quando evadit irregularis ex homicidio, vel mutilatione casuali; Vide verb. *Irregularitas art. 1. sub n. 11. vers. Ex homicidio.*

Alia de Ebrietate; Vide verb. *Gula n. num. 12. ad 28.*

ECCLESIA

In sensu morali capta quoad ejus esse, & principales notas.

Ecclesiae nomen quid significet? Vide verb.

Ecclesia art. 1. num. 1.

Ecclesiae nomen dupliciter sumitur, & explicatur, *ibid. num. 2.*

Assertur vera definitio Ecclesiae, & explicatur per singulas ejus particulas, *ibid. n. num. 3. ad 9.*

Ad hanc Ecclesiam spectant non solum praedestinati, & iusti, sed etiam reprobi, & peccatores, *ib. num. 11.*

Ad hanc tamen Ecclesiam non spectant, sed ab ipsa excluduntur Pagani, Turcae, & Iudaei, Catechumeni, Haeretici, a Fide Apostatae, Schismatici, Excommunicati &c. *ibid. num. 12. ad 16.*

Una & eadem substantialiter, & formaliter est Ecclesia Legis Gratiae, Legis Naturae, & Legis Scripturae, *ibid. num. 17.*

Notae praecipuae, per quas vera Ecclesia decernitur a falsis, sunt quatuor, & enumerantur, ac variis titulis, & rationibus explicantur, *ib. n. 18. ad 24.*

Sola Ecclesia Romana Catholica habet notas verae Ecclesiae Christi, & in ipsa sola potest obtineri salus, & nullus extra ipsam salvatur, *ib. num. 25.*

Ecclesia Romana pro eodem sonat, ac Universalis, *ibid. num. 26.*

Summus Pontifex, quamvis non sedeat Romae, appellatur semper Romanus Pontifex, *ibid. num. 27.*

Non habet Deum Patrem, qui non habet Ecclesiam Romanam Matrem, *ibid. num. 28.*

ECCLESIA quoad ejus visibilitatem, indefectibilitatem, & infallibilitatem.

Ecclesia vera Christi est, & fuit semper absolute visibilis; Vide verb. *Ecclesia art. 2. num. 1.*

Ecclesiam esse visibilem ostenditur etiam evidenti ratione, *ib. num. 2.*

Christi Ecclesia visibilis, seu Ecclesia Romana Catholica est indefectibilis, & semper duratura, & infallibilis, quod colligitur ex novo, & veteri Testamento, & probatur ex SS. Patribus, & Sacris Canonibus, *ibid. num. 3. ad 9.*

Ecclesia Romana Catholica est Regula Fidei, & morum in toto Mundo, & sola potest definire causas Fidei ab omnibus tenendas, *ib. num. 10. ad 13.*

Ecclesia Romana dicitur Mater, & Magistra omnium Ecclesiarum; & est caput etiam Ecclesiae Graecae; *ib. n. 14. & 15.*

Romana Ecclesia habet annexum primatum Universalis Ecclesiae ex institutione, & praeccepto Christi Domini. *ib. num. 16. & 17.*

Fides Apostolica non potest a Romana Urbe divelli, & alio transferri; & ubi est Papa, ibi est Roma, *ib. num. 18. & 19.*

ECCLESIA materialis quoad ejus adificationem, dotationem, & reparationem.

Ecclesia materialis juxta varias ejus Classes varia sortitur nomina; Vide verb. *Ecclesia art. 3. num. 1.*

Basilicae, quare sic dictae, & quales Ecclesiae vocentur Basilicae, *ib. n. 2. ad 4.*

Quales Ecclesiae vocentur Cathedrales, Collegiatae, Matrices, Filiales, Baptismales, & Parochiales, *ib. num. 5. ad 10.*

Parochiales, & Baptismales ut plurimum in jure, tum in facto confunduntur, & Baptismales dicuntur etiam Matrices, *ibid. num. 11. & 12.*

Pro Ecclesia de novo aedificanda, quid requiratur, *ib. num. 13. ad 15.*

Non requiritur licentia Episcopi pro aedificando Oratorio privato in propria Domo, *ibid. n. 16.*

Pro aedificanda Ecclesia una cum Monasterio Regularium, quid requiratur, *ibid. num. 17.*

Ad rem assignatur privilegium concessum Fratribus Minoribus, & postea quoad omnes Mendicantes reductum, & contra quos tale privilegium procedat, *ibid. n. 18. ad 22.*

Patres Societatis Jesu habebant peculiare privilegium, ut possent aedificare intra spatium 140. cannarum prope quemcumque Conventum, seu Ecclesiam, *ibid. num. 23.*

Privilegium distantiae 140. cannarum attendendum est etiam in translatione Ecclesiae, & Conventus, *ib. n. 24.*

Per tale privilegium impediri non potest ampliatio Conventus, & jam fuerit legitime erectus. Secus si erectio non fuerit legitime facta, *ibid. num. 25. & 26.*

Tale privilegium distantiae 140. cannarum locum non habet in Domibus, seu Hospitiis Regularium, quae non habent Ecclesiam publicam, nec etiam in Seminariis, *ib. n. 27.*

Tale privilegium, an sit usum receptum? an eidem possint Ordinarii contraire? An consueatur per Bullas abrogatum? & an per non usum tolli possit, *ibid. num. 28. ad 31.*

Mensuratio hujusmodi distantiae 140. cannarum debet fieri per aerem, non per terram, *ibid. num. 32.*

Longitudo cannarum debet esse pro qualibet 8. palmorum mensura, *ibid. num. 33.*

Pro aedificanda Ecclesia, quid ulterius requiratur, *ibid. num. 34. ad 37.*

Capella, an erigi possit sine dote, *ibid. num. 38. & 39.*

Dos assignanda Ecclesiae, cuius quantitas esse debeat, *ibid. num. 40.*

Pro cognoscenda sufficientia dotis novae Ecclesiae Regularium aedificandae, quid attendi debeat, *ib. n. 41.*

Pro aedificanda Ecclesia requiritur ulterius ut ipsa Ecclesia noviter aedificanda non vergat in praedictum alterius Ecclesiae praesertim Parochialis, *ibid. num. 42.*

Hinc si ab Episcopo permittatur aedificatio Ecclesiae in praedictum Parochialis, potest Parochus se opponere, & a licentia concessa appellare; Secus, si in licentia concessa sine ab Episcopo reservata jura Parochialis, & ad hoc referuntur varia Decreta, *ib. n. 43. ad 50.*

Antequam aedificetur Ecclesia, quid agere debeat Episcopus, vel per se, vel per aliam, *ib. n. 51. & 52.*

Pro Ecclesia aedificanda, sive amplianda potest cogi vicinus ad vendendam Domum, vel alium situm, etiam si inter Domum, & Ecclesiam adsit via publica; & etiam si Do-

mus fuerit perpetui fideicommissi, aut majoratus; Imo etiam si Domus fuerit alterius Ecclesie, aut causae pie, *ib. n. 53. ad 56.*

Ad hoc ut quis teneatur Domum, vel alium solum vendere pro edificanda, amplianda, & reparanda Ecclesia, quatuor conditiones requiruntur, quae assignantur, *ibid. num. 57. ad 60.*

Doxte explicatur *l. Si sepulcrum ff. de Relig. & fun.*, & erudite differitur super obligatione, quae tenetur vicinus vendendi domum, vel alium solum pro edificatione vel ampliacione Ecclesie, *ibid. num. 95. & seqq.*

Pro reparanda corrumpente Ecclesia standum est specialibus locorum consuetudinibus, *ib. n. 62. & n. 107.*

Idem dicitur de statuto, *ib. n. 104.*

Quomodo sit probanda hac consuetudo, *ib. n. 105.*

Nulla speciali consuetudine in loco existente Ecclesia debet reparari de suis redditibus; *ib. num. 64.*

Si Ecclesia nullos habeat redditus, vel saltem non sufficientes ad reparationem, quis teneatur eam reparare, *ib. n. 65. ad 67.*

Ad reparationem Ecclesie Cathedralis, quis teneatur, *ibid. n. 68. ad 70.*

Qui tenentur ad reparationem Ecclesie, tenentur etiam ad reparationemedium Restauracionis Ecclesie, *ib. n. 71.*

Imo supradicti (deficientibus Ecclesie redditibus, & contraria non extante legitima consuetudine) tenentur etiam ad procuranda, & reparanda paramenta, & ornamenta Ecclesie, & ad rem adducitur recens Decretum, *ibid. num. 72. & 73. & num. 106. & seqq.*

De Episcopo singulare est, quod si onus reparandi ad alios pertineat, tenetur nihilominus ipse reparare Cathedralem minitanti ruinam, reservato sibi jure agendi contra illos, *ib. num. 116.*

Notandum, quod Parochus teneatur solum reparare Ecclesiam Parochialem, non item Ecclesiam sacrosalem, siqua est in Parochia, *ib. num. 117. & seqq.*

Beneficiarii, qui tenentur salva congrua sustentatione Ecclesiam reparare, sunt illi, qui *in fidei* tenentur, *ib. in n. 120.*

An ad contributionem pro reparatione Parochialis Ecclesie vocari queant sordenses, qui praedia possident in districtu Parochiae, *ib. n. 121.*

Si Ecclesia ruinam passa sit tempore Be-

neficiarii antecessoris, uter conveniendus sit pro reparatione successor, an heres Beneficiarii antecessoris, *ib. num. 122.*

De hypotheca competentis Ecclesie pro reparatione super bonis Beneficiarii; Vide *ibid. num. 123.*

An is, ad quem pertinet onus reparationis, amplianda quoque, & de novo edificanda Ecclesie sumptum agnoscere queat, *ibid. num. 124.*

Ecclesie olim quando edificabantur, caput illarum, seu Altare majus respiciebat partem Orientalem; & ad hoc adducuntur quatuor congruentiae, *ib. n. 74. ad 79.*

Hic modus erigendi Ecclesias licet sit congruentior, non est tamen omnimode necessarius, *ibid. n. 80.*

Forma Ecclesiarum, qua a principio ex Apostolorum traditione utebantur Christiani, semper eadem fuit, longa nimirum, & immanis speciem, *ib. n. 81.*

Ecclesia inter tres partes, seu mansiones distribuitur. Prima Pars Sacrarium, seu Presbyterium, sive Sancta Sanctorum appellatur, Secunda Chorus. Tertia Navis; & tres istae partes explicantur, & cur sic appellentur, indicatur, *ib. nu. 81. ad 82.*

In Navi Ecclesie olim Mares a Feminis separati constituebantur, Mares in dextera Navis parte, & Feminae in sinistra; & hoc fuit ab Apostolis constitutum, *ibid. num. 93. & 94.*

Alia vid. hoc tomus in *Append. Resolur. in Auximana Reformationis Ecclesie. Savonem. Mantuana. Tusculana Reparationis Ecclesie. Alia Tusculana Reparationis Ecclesie.*

ECCLESIA quoad ejus Consecrationem, Execrationem, & Reconciliationem.

Consecratio Ecclesie quid sit? Vide verba Ecclesie *art. 4. n. 1.*

Solus Episcopus loci de jure communi potest Ecclesiam consecrare, *ib. n. 2.*

Episcopus debet esse proprius illius Diocesis, in cujus finibus sita est Ecclesia consecranda, *ib. n. 3.*

Episcopus in Diocesi aliena consecrans Ecclesiam absque permissione proprii Episcopi, an suspendatur? & an valida sit consecratio, *ib. n. 4. ad 6.*

Episcopus, an possit delegare potestatem consecrandi Ecclesias, *ib. n. 7.*

Circa Benedictionem, & Consecrationem sua-

suorum Ecclesiarum, Regulares habent privilegium, *ib. n. 8. ad 10.*

Ecclesie consecrari possunt qualibet die etiam non festiva, *ibid. num. 11.*

Non possunt Ecclesie consecrari nisi inter Missam; Secus Episcopus peccaret; Consecratio tamen esset valida, *ib. nu. 12. ad 14.*

Ecclesie Cathedrales, & Parochiales cum Majoribus saltem Altaribus intra annum in Civitatibus, & in Dioecesibus intra biennium post earum restaurationem sunt ab Episcopis consecrandæ, *ibid. num. 15.*

Ecclesia semel consecrata an sit iterum consecranda, *ibid. n. 16. & 17.*

Et quare; Vide *ib. n. 74. & seqq.*

Ecclesia non est consecranda, nisi prius ei de dote competente provisum fuerit, *ib. n. 18.*

Ecclesia, si destruat, reparetur, comburatur, ampliatur in aliqua parte, vel in toto, quando indigeat nova benedictione, aut consecratione, *ibid. n. 19. ad 25.*

Confirmantur ea, quæ habet *Auctor a nu. 19. & seqq. ibid. num. 81. & seqq.*

Sæculo XI. ex falso canone persuasum fuit everso Altari principali totam Ecclesiam esse consecrandam, *ibid. num. 82. 83.*

Sub finem Sæculi XII. hæc disciplina mutari cœpit, *ibid. num. 84.*

De ritibus, quibus tum antiqua, tum præsens utitur Ecclesia in consecratione, *ib. n. 85. & 86.*

Quomodo constare possit de consecratione Ecclesiarum, *ib. num. 87.*

Si de consecratione minime constet; vel dubia ea sit, consecranda est Ecclesia, *ibid. num. 88.*

Ecclesia pluribus casibus, & modis polluitur itaut indigeat reconciliatione. Primus est quando in ea sanguis humanus in quantitate notabili per voluntariam, injuriosam, & graviter peccaminosam actionem effunditur. Et effusionis Sanguinis circumstantiæ Ecclesiam polluentes, vel non, explicantur, *ibid. num. 26. ad 35.*

Secundus casus, quo polluitur Ecclesia, est quando in ea committitur voluntarium, & injuriosum homicidium, sive respectu sui, sive respectu alterius, quamvis sanguis non effundatur; & istius casus pariter circumstantiæ enunciantur, *ibid. num. 36. ad 44.*

Tertius casus, quo polluitur Ecclesia est, quando humanum semen in Ecclesia criminosè, voluntarie, & notorie est effusum, sive sit hominis, sive mulieris, sive hæretici, aut Infidelis &c. & seminis effusionis quali-

TOM. X.

tates Ecclesiam polluentes, vel non, apertuntur, *ib. n. 45. ad 50.*

Quartus casus, quo polluitur Ecclesia est, quando in ea sepelitur aliquis excommunicatus vitandus, aut infidelis, *ib. n. 51.*

An Ecclesia polluat per sepulturam infantis infidelis, vel filii Parentum Fidelium non baptizati, *ib. n. 52. & 53.*

Si in Ecclesia fuerint sepulti hæretici non denunciati nominatim, etiam si alias notorii, non censetur violata Ecclesia, nec etiam per sepulturam ejus, qui in duello decessit, nisi denunciatus fuerit, *ib. n. 54. & 55.*

Corrigitur *Auctor, in not. ad n. 55.*

An omnes supradicti casus debeant esse publici ad hoc, ut Ecclesia polluta dicatur, *ib. n. 56. & 57.*

Effectus violationis Ecclesiarum sunt tres, & assignantur, *ib. n. 58.*

Si quis in Ecclesia publice polluta divina Officia peragit, an peccet, vel censuras incurrat; *ib. n. 59.*

Si Sacerdos sciat solum ex Sacramentali Confessione Ecclesiam esse pollutam; aut in actu celebrationis Missæ violetur, quid agendum, *ib. n. 60. & 61.*

An per pollutionem Ecclesiarum polluantur etiam Cœmeterium, & econtra, *ib. num. 62. ad 64.*

Reconciliatio Ecclesiarum pollutarum, si prius fuerat consecrata, a quo fieri possit; *ibid. n. 65. & 66.*

Ex privilegio, seu commissione Summi Pontificis reconciliatio Ecclesiarum pollutarum potest fieri etiam a simplici Sacerdote, *ibidem num. 67.*

Prælati Regulares, an habeant privilegium reconciliandi Ecclesias sibi subjectas; *ibid. n. 68. ad 70.*

Si Ecclesia polluta non fuerit consecrata, sed solummodo benedicta, reconciliari potest per quemlibet simplicem Sacerdotem per solam aquæ lustralis asperersionem, quamvis ab Episcopo non benedictæ, *ib. num. 71. & 72.*

Cœmeterium consecratur, & reconciliatur iisdem modis, & ab iisdem, quibus consecratur, & reconciliatur Ecclesia, *ib. n. 73.*

ECCLESIA quoad varia Miscellanea ipsam concernentia.

In Ecclesia servitus, prospectus, vel transitus haberi non potest sine Indulto Apostolico. Et sic nec cryptæ, & aditus subterra-

nei ad ipsam, Vide verb. *Ecclesia* art. 5. n. 1.

Hoc Indultum sæpe petentibus denegatur, *ibid.* num. 2.

Talis prohibitio vim habet etiam in eo, qui habet januam correspondentem in domo Parochiali Ecclesie contigua, *ib.* n. 3.

Imo nequidem Ducibus, & Marchionibus id permitti potest, *ibid.* num. 4.

Quid in hac re observandum ab Ordinariis, *ib.* num. 5. & 6.

Sedilia propria ponere in Ecclesia quis possit, qua facultate, quo jure; *ibid.* num. 7. ad 12.

Quando lis est inter privatos super competentia loci, qui sunt in possessione, sunt manutendi in tali possessione absque novitate, *ib.* n. 13.

Locus in Ecclesia possessus videntibus, & patientibus Rectore, toto Clero, & hominibus loci, securi acquiritur per decennium, ita præscribitur per immemorabilem. Et in casu, an permitti possint in præjudicium hujusmodi Juris quæriti ponere novam Sedem ante veterem; *ib.* n. 14. ad 17.

An ex consuetudine sedendi in certo loco ratione præminentie, acquiratur etiam jus prohibendi, ne alter sedeat; Et ad tale jus acquirendum, quid requiratur; *ib.* num. 18. ad 23.

Contra amoventes Sedilia, quomodo agi possit; *ib.* n. 24.

Si aliqua forma Ecclesia immutetur in aliam structuram, Sedilia Laicorum in illa existentia quomodo reponi debeant, *ibid.* num. 25.

Jus habendi talia Sedilia, vel sepulcrum in Ecclesia concessum alicui familie, vel descendentibus, extincta familia, ad quos tale jus transeat, *ib.* n. 26.

Sedia quomodo prohibeantur collocari in Ecclesia; *ib.* n. 27.

Strata ad Ecclesias sibi deferri facere quibus liceat, *ib.* n. 28.

Afferuntur duo Decreta generalia Sacre Rit. Congregat. prohibentia Laicis osculum Evangeliorum intra Missam, usum Baldachini in Ecclesiis, & assistentiam in Presbyterio, *ib.* n. 29. 30. & 31.

Magistratus Laicus non potest in Ecclesia habere retentionem, sive usum tapeti, aut stratus, & ad rem afferuntur verba decreta, *ib.* n. 32. ad 35.

Indicantur auctores tractantes de juribus honorificis, quæ in Ecclesia Laicis præstari solent, *ib.* n. 53. & 54.

Qualis honor debeat Prælato Præfidi Provinciæ, declaratur, *ib.* n. 36.

Dedicationis Ecclesie Festum, an possit ab Episcopo transferri, *ib.* n. 37.

Sanctis antiqui Testamenti possunt dedicari Ecclesie, *ib.* n. 38.

Musica est de jure permissa in Ecclesia, *ib.* n. 39.

An Musicæ cantus possit ab Episcopo prohiberi, *ib.* n. 40. ad 42.

An Musica toleranda sit in Ecclesia exteriori Monialium, *ib.* num. 43.

Propter Ecclesie reverentiam possunt expelli artifices prope illam obstrepentes, ac Personæ infames, & sordidæ ejus divina Officia perturbantes, *ib.* n. 44.

An stabulum prope Ecclesiam construi prohibeatur; Et cui competat privilegium illud removendi, *ib.* n. 45. ad 47.

Ad rem affertur Epistola Encyclica Clementis XI. *ib.* n. 48.

An possint in Ecclesiis fieri ludi theatrales, Repræsentationes, seu comædiæ, *ib.* num. 49. ad 52.

APPENDIX, seu Novus de Christi Ecclesia Articulus.

Ecclesia in genere quælibet Congregatio dicitur, *ib.* verb. *Ecclesia* in nov. Artic. num. 1. & seqq.

Ecclesia in sensu Ecclesiastico dicitur Societas Fidelium, *ib.* n. 5.

Qui de hac sunt Ecclesia, vocantur interiorius per gratiam, exteriorius vero per verbum, *ib.* n. 7. & seqq.

Ecclesia Christi duplici modo considerari potest, per latam scilicet, & strictam significationem, *ib.* n. 12. & seqq.

Ecclesia Christi per latam significationem accepta temporibus Legis naturæ, & scriptæ etiam floruit, *ib.* n. 15.

Quænam fuerit Divinæ providentiæ cura in regendo Ecclesiam in statu naturæ, & Legis scriptæ, *ib.* n. 19. & seqq.

Novatorum circa Ecclesie Christi definitionem Hæreses designantur, *ib.* num. 32. & seqq.

Confutantur, *ib.* n. 43.

Ostenditur, Ecclesiam Christi visibilem esse, *ib.* n. 44. & seqq.

Esse unam, *ib.* n. 56.

Sanctam, *ib.* num. 57.

Catholicam, *ib.* num. 58.

Et Apostolicam, *ib.* n. 59.

In Ecclesiis Hæreticorum non sunt notæ Ecclesiæ Christi, *ibid. num. 61. & seqq.*

Notæ Ecclesiæ Christi in Ecclesia Romana conspiciuntur, *ibidem num. 65. & seqq.*
Ecclesia Christi complectitur non solum prædestinatos, perfectos, & justos, sed etiam peccatores, *ibid. num. 68. & seqq.*

Recententur illi, qui ab Ecclesia Christi arcentur, *ibid. num. 72. & seqq.*

Visibilis Ecclesia Christi numquam deficit, *ibidem num. 75.*

Infallibilis item est in decernendis Fidei, & morum controversiis, *ib. num. 80. & seqq.*

Romanus Pontifex Primatum obtinet in Ecclesia Christi, & est infallibilis in finiendis Religionis controversiis, *ibid. num. 85. & seqq.*

ECLIPSIS.

Eclipsis Solis quando, & quomodo fiat; Vide verb. *Mundus n. 142. 143.*

Eclipsis Lunæ quando, & quomodo fiat, *ibid. num. 141.*

EDICTA LAICALIA; Vide verb. *Frumentum*, & verb. *Lex art. 3. a n. 54. ad 79.*

EDUCANDÆ.

Educandarum Puellarum admissio in Monasterium fieri nequit sine Apostolica licentia, & Ordinarium examine; Vide verb. *Educandæ num. 1.*

Pro Matrimonio, & sepultura educandarum; Vide verb. *Matrimonium a num. 4. ad 58.*

Ut educandæ recipiantur in Monasteriis plures requiruntur conditiones, quæ assignantur; Vide verb. *Moniales art. 1. a num. 1. ad 29.*

Alia ad rem; Vide *ib. num. 30. ad 63.*

EJICERE, EJECTI A RELIGIONE.

Religiosi Professi jure incorrigibiles possunt licite ejici a Religione, & afferuntur Decreta Sacri. Congreg. ad hoc spectantia; Vide verb. *Ejicere, ejecti n. 1. ad 3.*

Ad expulsionem Incorrigibilium quinque prærequiruntur, & enumerantur; ac quoad eorum circumstantias explicantur, *ibid. num. 4. ad 12.*

Vere incorrigibilis quis dicatur, *ib. n. 13.*

Ad probandam incorrigibilitatem pro ex-

pulsionem non potest carcerari, nisi qui post tertium delictum, & tertiam punitionem iterum delinquit, *ibid. num. 14. & 15.*

Incorrigibilis expleto carceris tempore, an sit statim expellendus, *ibid. num. 16.*

Quomodo cognosci possit, quod adhuc daret incorrigibilitas post Carcerem probatorium, *ibid. n. 17.*

Si incorrigibilis in obstinatione persistat, an adsit obligatio ipsum expellendi, *ibid. num. 18.*

Facultas expellendi incorrigibiles quibus fuerit alias restricta, & nunc ad quos extendatur; & an possit alteri delegari, *ibid. num. 19. ad 21.*

Electio sex graviorum Patrum, quando, quomodo, & a quo fieri debet, ac confirmari, *ibid. num. 22. ad 27.*

Pro ferenda sententia definitiva expulsionis, an requiratur quod omnes sex Patres concordent, *ibid. num. 28. ad 30.*

Ad sententiam definitivam expulsionis ferendam quid ulterius prærequiratur, *ibid. num. 31. & 32.*

Post latam sententiam, quid agendum sit indicatur, *ibidem num. 33. ad 35.*

Sententia expulsionis est statim significanda a Superiore Ordinario Loci; & significationis formula traditur, *ibid. num. 36. & 37.*

Ordinarius nequit sententiam expulsionis examinare, *ibid. num. 38.*

Traditur formula consignandi Ejecto litteras expulsionis, *ibid. num. 39.*

Ejectus debet se præsentare illi Ordinario, in cujus Diœcesi est Conventus, a quo ejicitur, & tenetur incedere in habitu Clericali, *ibid. num. 40.*

Nequit ramen Ejectus nec in suscepto Ordine ministrare, nec ad alios ascendere, nec exercere officium concionandi aut docendi, *ibid. num. 41. ad 43.*

Expulsus laborat infamia juris, & facti; nec potest præterdere alimenta a Religione, quamvis sit Societatis Jesu, post vota simplicia, *ibidem num. 44. ad 46.*

Et hæc procedunt etiam quoad Ejectos e Societate Jesu post emissam vota solemnia, non item quoad eosdem ejectos e Societate Jesu post emissam vota dumtaxat simplicia, *ibid. num. 76. 77.*

Regularis injuste ejectus, an possit compellere Monasterium ad alimenta præstanda, *ibid. num. 47. & 48.*

Ejecti stantes in Sæculo, an teneantur ad observanda vota Religionis, *ib. n. 49. ad 52.*

Reprehenditur *Auctor* a Romano Theol.
in not. ad num. 50.

Corrigitur item *Auctor*, *ibid.* in not. ad num. 52.

Ejectus jussu tenetur se corrigere, & humiliter parere, ut iterum admittatur, & an possit cogere Religionem, ut se iterum recipiat, non obstante aliqua excusatione, *ib. num. 53. ad 55.*

Ejectus rediens ad Religionem non tenetur de novo Novitiatum obire, & Professionem emittere, *ib. num. 56.*

Ejectus rediens, præcindendo a Statutis, & Constitutionibus uniuscujusque Religionis, an sit restituendus ad gradus, & præcedentias, *ibid. num. 57. & 58.*

Ejectus a Religione ob crimina falsa, quæ ipse sibi ad hunc finem inposuit, non est securus in conscientia extra illam, & hoc pariter est dicendum de sic expulsi post Vota biennii a Societate Jesu, *ib. n. 59. & 60.*

Ejectus jussu, si emendatus ad Clausura rediens, non admittatur, potest tuta conscientia remanere in Sæculo, *ibid. n. 61.*

Ejectus in Sæculo remanens, sive Clericus, sive Laicus, an teneatur incedere in habitu Clericali, *ibid. num. 62. & 63.*

Ejecti sive Clerici, sive Laici militiæ seculari adscripti; animo non redeundi, an sint Apostata, *ibid. num. 64. & 65.*

Ejectus qualium bonorum jus acquirat, & an possit de illis disponere ac testari, *ib. num. 67. ad 70.*

Ejecti extra Clausura decedentis Bona ad quem spectent, *ibid. num. 71. ad 73.*

Ejectus, si extra Clausura decedat, ubi sit sepeliendus, *ibidem num. 74.*

ELECTIO

Quoad ejus esse, divisionem, differentiam, & formam.

Electio generatim sumpta quid sit; Vid. verb. *Electio art. 1. num. 1.*

Electio Canonica dupliciter sumitur. Primo generaliter, & latissime, sub quo nomine venit etiam Postulatio, Præsentatio, Nominatio, Peritio, & Collatio. Secundo proprie & stricte, quæ definitur, *ib. n. 2. & 3.*

Assignatur differentia Electionis a Postulatione, & quid sit Postulatio, *ibid. num. 4. & 5.*

Assignatur differentia Electionis a Præsentatione; & quid sit Præsentatio, *ib. n. 6. & 7.*

Assignatur differentia Electionis a Nominatione; & quid & quotuplex sit Nominatio, *ibid. num. 8. ad 10.*

Assignatur differentia Electionis a Collatione, & quid & quotuplex sit Collatio, *ibid. num. 13. ad 15.*

Collatio libera a quo fieri possit, *ibid. num. 16. & 17.*

Collatio necessaria quid sit; & a quo fieri possit, *ib. n. 18. & 19.*

Forma Electionis est triplex, scilicet forma Scrutini, Compromissi, & inspirationis, *ibid. num. 20.*

Et quidem triplex isthæc Electionis forma præcipitur a cap. Quia propter de Electione, quod in quibus habeat locum docetur, & late differentia Electionis, quæ fit ex illius capitis censura, & ejus in qua requiritur tantum consensus naturalis sive verbis, sive factis explicatur, *ibid. num. 36. & seqq.*

Electio per sortes non valet, *ibid. num. 21.*

An in quacumque Electione sortes improbentur; Vide *ibid. num. 43. & seqq.*

Electio per Scrutinium quid sit, *ibid. num. 22.*

Octodecim substantialia formæ electionis per Scrutinium assignantur, *ibid. num. 23.*

Electio per Compromissum quid sit, *ib. n. 25.*

Ad faciendum compromissum pro Electione requiritur Consensus omnium Vocalium, *ibidem nu. 25.*

Compromissum pro electione potest fieri etiam in unum solum, quamvis ipse non sit de Collegio, dummodo non sit Laicus *ibid. num. 26. & 27.*

Unus Compromissarius nequit eligere se ipsum, *ibidem num. 29.*

Si Compromissarii sint plures, possunt ii aliquem ex se ipsis eligere, *ibid. num. 29.*

Compromittentes tenentur recipere electum a Compromissariis, dummodo servata fuerit forma Compromissi, *ib. n. 30. & 31.*

Electio per Inspirationem, & per quasi Inspirationem quæ sit, & quid ad ejus essentiam requiratur, *ibid. n. 32. ad 35.*

ELECTIO quoad illos, qui possunt, vel non eligere, & eligi.

De jure communi jus eligendi Prælatus spectat ad Capitulum, seu Collegium, cujus Prælatus est eligendus; Vide verb. *Electio art. 2. num. 1.*

Canonici vero tum Cathedralium, tum Collegiatarum, tametsi sint de Capitulo, non aliter jus eligendi habent, quam si in

In Sacris sint constituti, *ibidem numer. 42.*

Necesse tamen haud est, ut de tempore vacationis beneficii Canonici in sacris sint constituti, sed sat est, si de tempore Electionis constituti sint in sacris, quamvis ex dispensatione Pontificia Ordinati sint ante aetatem ordinariam, *ibid. num. 43. & 44.*

Utrum jus eligendi habeat Canonicus proprietarius, an vero Canonicus Possessor, tum an jus eligendi habeat Canonicus post Canonicatus resignationem, vel vacante Canonicatu per alterius incompatibilis affectuionem; Vide *ibid. num. 45. & 46.*

Quid de huius juris duratione, & an possit Extraneis communicari, *ibid. n. 2. ad 4.*

Quid, si unus solus de Capitulo, seu Collegio remaneat, *ibid. num. 5. & 6.*

Qui incapaces sint eligendi, sive a jure, sive ob aliam causam, *ibid. num. 7. ad 20.*

Pacifica non est opinio Auctoris num. 13. & seqq. quod interdicti, & irregulares haud possint eligere, *ibid. num. 47.*

Admissio Excommunicati ad eligendum an irritam reddat electionem, *ibid. num. 48. & 49.*

Quae sint qualitates requisitae in iis, qui eligendi sunt, *ibid. num. 21.*

Scientia est triplex, scilicet Eminens, Mediocris, & sufficiens, & assignantur quaelibet, *ibid. num. 22.*

Scientia sufficiens, quomodo mensuranda, *ibid. num. 23.*

In eligendis ad Praelaturas, atque Officia Ecclesiastica, quae scientia toleranda, *ibidem num. 24.*

Quoad aetatis maturitatem; Vide verb. *Aetas.*

Quoad morum honestatem, clare patet in recensendis iis, qui eligi non possunt, *ibid. num. 25. ad 41.*

ELECTIO quoad ea quae concernunt Electores.

Electores habentes legitimum jus ad suffragandum, sive sint absentes, sive praesentes, vocandi sunt ad electionem novi Praelati, nisi sint nimis distantes, & quae distantia sufficiat ad eos non vocandos; Vide verb. *Electio art. 3. num. 1. ad 3.*

Illustratur Auctor num. 2. circa juramentum praestandum ab eo, qui appellat ab Electione, *ibid. in notis ad num. 27. & seqq.* Electores vocati an possint cogi ad interessendum, *ibid. num. 4.*

Electores absentes, & impediti possunt eligere per Procuratorem, secus per Epistolam, *ib. num. 5. & 6.*

Declaratur Auctor *ibid. in not. ad num. 6.* Electores tenentur sub gravi investigare de idoneitate Personae eligendae, *ibid. num. 7.*

Electores eligentes indignum an peccent, quibus poenis subjaceant; & ad quid teneantur, *ibid. num. 8. ad 11.*

Non debent, nec possunt Electores denegare suum Suffragium ei, quem per solam Sacramentalem Confessionem noverunt indignum, *ibid. num. 12.*

Electores tenentur sub mortali eligere eos, quos digniores & Ecclesiae magis utiles esse judicaverint, *ibid. num. 13.*

Obligatio sub gravi eligendi digniorem, non solum procedit de Episcopis, & Cardinalibus, sed etiam de omnibus aliis habentibus Jurisdictionem quasi Episcopalem, a de promovendis ad Ecclesias Parochiales, *ibid. num. 14. & 15.*

Electio digni praetermissio digniore est valida, quamvis illicita; & aliquando potest esse licita, *ibid. num. 16. ad 18.*

Electior renuntians Electioni, si se poeniteat, & se retractet, re adhuc integra, an admitti debeat ad Electionem, & res integra quando dicatur, vel non, *ibid. num. 19. ad 21.*

Electior quando possit variare vocem suam, *ibid. num. 22.*

Electores an possint interponere appellationem, ne procedatur ad Electionem, *ibidem num. 23.*

Electores, postquam aliquem unanimi consensu elegerunt, an possint electioni se opponere, *ibid. num. 24.*

Talis oppositio fieri potest triplici modo, qui assignatur, & explicatur, *ibid. num. 25.* Electoribus est interdictus abusus illicitarum Capitulationum, quas occurrente vacatione Ecclesiarum, seu Monasteriorum interdum fieri contingit, & ad hoc datur Constitutio Innocentii XII. *ibidem num. 26.*

Quomodo fieri debet juramentum interponendum ab iis, qui de electione appellant, *ibid. num. 27. & seqq.*

ELECTIO quomodo, quando, & ubi fieri possit, & debeat, ut sit Canonica, praesertim inter Regulares.

Pro Electione Canonica facienda qui sint vocandi; Vide verb. *Electio art. 4. num. 1.* Uno solo Electore non vocato, an possit iste

iste electionem irritare, *ibid. num. 2. ad 4.*
& vide verb. *Absens art. 1. num. 10.*

Ante electionem habendi sunt tractatus consultiarii; Et vocales tenentur prestare iuramentum de eligendo meliorem; & istud iuramentum an sit de essentia electionis, *ibid. num. 5. ad 11. & art. 3. num. 13.*

Ante electionem canenda est Missa, & facienda est invocatio Spiritus Sancti pro eligendis Dignioribus; & talis Missa an sit de essentia, & validitate Electionis, *ibid. num. 12. & 13.*

Electio debet celebrari omnibus Electoribus in unum collegialiter congregatis; & si aliqui debito modo vocati interesse nolint, electio est valida sine ipsis. At pro Ordine Fratrum Minorum traditur alia dispositio, *ibid. num. 14. ad 17.*

Quid si cœpto electionis tractatu aliqui Vocales egrediantur, & redire nolint, vel in casu defectus Præsidis, vel omnes moriantur, ut delinquant, & unus solus remaneat, *ibid. num. 18. ad 25.*

Si aliquis Vocalium Schedulam vacuum miserit in communem votorum Urnam; vel in aperitione Scrutinii reperiantur plures Schemata, quam sint Vocales, adhuc Electio erit valida, si demptis superfluis remaneat major pars, *ibid. num. 26. & 27. Sed Vide ibid. num. 110. & seqq.*

Electio Superiorum Regularium debet fieri omnino per vota secreta, & ad rem quid sentiant Doctores in interpretatione Concilii Trident. *ibid. num. 28. ad 30.*

Electio propter quas causas desinat esse secreta, *ibid. num. 31. ad 36.*

Ad electionem Regularium debent vocari omnes Vocales etiam infirmi, qui decumbunt in Conventu Electionis, & si nequeant Electioni interesse, quid agendum sit indicatur, *ibid. num. 37.*

Ad talem Electionem vocandi sunt etiam Religiosi Sacris non initiati in illis Religionibus, quarum Constitutiones ipsis expresse concedunt, ut habeant votum in Capitulis, *ibid. num. 38.*

Regulares tenentur sub mortali eligere Digniores, *ibid. num. 39. 40. & art. 2. num. 13. & eod. art. 3. sub num. 6. 7. 8. & 9.*

Quid disponant quoad hoc pro Minoribus de Observantia statuta Ordinis, & Constitutiones Pontificias, *ibid. num. 41. ad 45.*

Ut Electio sit valida, requiritur, ut ipsam concurrat saltem major pars Capitu-

li, *ibid. num. 44. & verb. Abbatissa a num. 43. ad 52.*

Ubi vota essent paria, Præses Capituli nequit dare votum decisivum, nisi in Electionibus, quæ sunt a solo Definitorio, *ibid. num. 45. & 46.*

Tale votum decisivum an habeant etiam Ministri Provinciales, *ibid. num. 47.*

Commissarii Provinciales, qui tempore Capituli Generalis relinquantur ad gubernandas Provincias, & singulæ Electiones, quæ sunt in Definitoriis, quomodo fieri debeant, *ibidem num. 48. & 49.*

Electiones, quæ sunt in Capitulis tum Generalibus, tum Provincialibus, quomodo fieri debeant, *ibid. num. 50.*

Electio, ut sit Canonica, debet esse omnino libera; & quando sit Canonica, vel non, ob restrictionem libertatis, *ibid. num. 51. ad 54.*

In Ordine Minorum de Observantia Gubernatores pro se, vel pro alio incurrunt ipso facto Excommunicationem Papæ reservatam, & privationem vocis activæ, & passivæ, *ibid. num. 55.*

Et extenditur ad alios etiam Regulares; Vide verb. *Canon art. 2. num. 207.*

Quæ tamen Excommunicatio modo potest absolvi a Ministro, & Commissario Generalibus, ubi agitur de electione Superiorum inferiorum, *ibid. num. 56.*

Dispositio Generalis pro omnibus Regularibus illicitis modis pro se, vel pro aliis Dignitates procurantibus, *ibid. n. 57. & 58.*

Electio quando, & per quid evadat Simoniacæ; & sic Electus ad quid teneatur, *ibid. num. 59. ad 63.*

Assignantur variæ electiones simoniacæ, & nullæ propter illicitas pactiones Electorum, *ibid. num. 64. & verb. Simonia.*

Electio celebrari debet in loco publico, & solito, *ibid. num. 65.*

In casu autem necessitatis celebrari potest extra Ecclesiam, seu Monasterium, & extra locum solitum: Immo etiam in loco Interdicto; & quid si extra, casum necessitatis ibi celebraretur, vel in loco non consueto, *ibid. num. 66. ad 70.*

Electio de jure communi est facienda, quando Ecclesia est viduata, & vacat legitimo suo Pastore, *ibid. num. 71.*

Vacantia autem, & Viduatio potest fieri multipliciter, & assignatur, *ibid. num. 72.*

Viduata Ecclesia, intra quantum tempus Electio fieri debeat, *ibid. num. 73. ad 75.*

Regulares non tenentur stare tempori a ju-

re communi præfixo, sed debent servare tempus, & modum a suis specialibus Constitutionibus statutum, *ibid. num. 76.*

Si Electio non fuerit celebrata statuta, & præscripta die in Ordine Minorum, ad quem devolvatur, *ibid. num. 77.*

Electio celebrata post elapsum tempus a jure communi, vel speciali præfixum, est nulla, *ibid. num. 78.*

An ubi Capitulum sit legitime coactum ad electionem faciendam, non duæ ex tribus partibus Capituli requirantur ad coarctandum terminum Electioni præfixum, sed major tantummodo pars; Vide *ibid. num. 104. & seqq.*

Electio regulariter loquendo non est facienda de nocte, nisi ob graves & urgentes causas, quæ assignantur, *ibid. num. 79. ad 81.*

Per noctem, quale tempus intelligatur, *ibid. num. 82.*

Electio potest celebrari etiam die Festo, *ibid. num. 83.*

Electio est nulla, si ante celebrationem Capituli, vel Congregationis non exhibeantur attestaciones de adimplemento oneris Missarum; & adducuntur ad hoc Resolutiones Sac. Cong. *ibid. num. 84. & 85.*

Vicarius Provincialis electus a solo Definitorio, an post mortem Provincialis possit obtinere titulum Ministri Provincialis, *ibid. num. 86. ad 88.*

Electio facta a Regularibus, & de Regularibus necdum in eadem Religione professis, est nulla, *ibid. num. 89.*

Ut quis possit eligere, sufficit tacita Professio; Ut vero possit eligi, necessario requiritur Professio expressa in eadem Religione, in qua eligitur, quod etiam procedit in Monialibus, *ibid. num. 90. 91.*

Sententiæ privationis vocis activæ, & passivæ quando a Superioribus Regularibus sint pronuntiandæ. Et præses Capituli a Religiosis Capitularibus privandis ad quid teneatur, *ibid. num. 90. ad 94. & supra num. 84.*

Electio Canonice celebrata est confirmanda ab immediato & proximo Superiore, *ibidem num. 95.*

Si Electus ante confirmationem se immisceat administrationi, est ipso facto privatus jure acquisito per Electionem, nisi sit electus in Ministrum Generalem, *ibid. num. 96. & 97.*

In Ordine Minorum Generalis statim ac Canonice est electus, potest plenam, & liberam administrationem exercere ex con-

cessione Clementis IV. *ibidem numer. 98.*

Abbatissæ an possint ante confirmationem administrare, & quoad earum Electionem quid attendendum sit, *ibid. num. 99. & 100.*

In electione, in qua plures sunt electi, si suffragia excedant eligentium numerum, nemo potest renunciari electus, *ibid. num. 110. & seqq. usque in fin.*

ELEEMOSYNA.

Eleemosyna quid sit? Vide verb. *Eleemosyna num. 1.*

Eleemosyna est opus summe meritum, satisfactorium, & impetratorium, *ibid. num. 2.*

Datur præceptum obligans sub gravi ad dandam quandoque eleemosynam juxta rationem necessitatis alienæ, & facultatis propriæ, *ibid. num. 3. & 4.*

Bona parte dantis possunt esse superflua, vel necessaria tripliciter, & assignantur, *ibid. num. 5.*

Bona superflua, vel necessaria vitæ, statui, ac decentiæ status quæ sint, *ibid. num. 7. & 8.*

Necessitas ex parte accipientis consideratur tripliciter, & assignatur, *ibid. num. 9.*

Necessitas extrema, Gravis, ac Communis quæ sit, *ibid. num. 10. ad 12.*

Homo an, & quando sub mortali teneatur ex bonis superfluis tripliciter considerari facere eleemosynam pauperibus laborantibus necessitate extrema, vel gravi, vel communi? & quid talibus pauperibus sit in casu concessum ad sublevandam eorum necessitatem, *ibid. num. 13. ad 20.*

Indicatur Auctoris vitium sub numer. 15. *ibid. in not. ad num. 15.*

Eleemosyna quomodo, & quibus sit elargienda, & qui sint præferendi inter constitutos in triplici necessitate, & inter propinquos, ac alios indigentes, *ibid. num. 21. & 22. & verb. Filius, & Necessitas.*

Eleemosyna non est danda pauperibus otiosis nolentibus laborare, *ibid. num. 23.*

Eleemosyna potest denegari pauperibus forensibus, imo possunt jure a Civitate expelli, quando adest justa causa, *ibid. num. 24.*

Pauperes ficti graviter peccant, & tenentur ad restitutionem eleemosynarum, quas se fingendo pauperes repperunt; & quibus possit fieri restitutio, *ibid. num. 25. & 26.*

Quamvis qui actu non egeat ad victum, si tamen immineat necessitas proxima, potest tunc petere, & acceptare eleemosynas; Sic

Sic etiam, qui filias habet nobiles, quas commode dotare non potest; Sic pariter puella, quæ non habet congruam dotem ad sui status conditionem: Idem etiam est dicendum de Filiis habentibus sibi necessaria, qui si habeant parentes necessario alendos, & ad id non habeant, & de iis, qui habent fratres, aut sorores, quibus alimenta præbere tenentur, *ibid. num. 27. ad 31.*

Religiosi mendicantes possunt eleemosynas osiatim petere, & eos impediētes incurrunt excommunicationem ipso facto, *ibid. num. 32.*

Non possunt tamen quæsuare extra districtus consuetos, & assignatos propriis Conventibus, *ibid. num. 33. & 34.*

Regulares vere Mendicantes non tenentur petere licentiam ab Ordinario, in cuius Diocesi situm est eorum Monasterium, neque eidem ostendere licentiam suorum Superiorum, dum eleemosynas quærent in locis, ubi existunt Conventus, sed solum, si eas velint colligere extra ipsa; tamen si extra diocesim, in qua erecti sunt Conventus, quæritare voluerint, debent obtinere consensum ab Ordinario illius diocesis, *ibid. num. 35. ad 37.*

Fratres Mendicantes eleemosynas quærere nequeunt per alios, quam per sui Ordinis Religiosos, vel Oblatos, *ibid. num. 38.*

Sic sine licentia in scriptis Ordinarii loci nulli quantumvis privilegiati possunt eleemosynas quærere pro aliquo opere pio, etiam si essent Patentati, seu Commissarii Abbatiz S. Antonii Viennensis; & qui prohibeantur talem licentiam concedere, *ibid. num. 39. & 40.*

Confraternitatibus, & aliis locis piis, quæ hospitalitatem actu non exercent, non est regulariter danda licentia quæsuandi. Neque Ordinarii prohibere possunt Regularibus, ne quæsuant ante Confraternitates, *ibid. num. 41. & 42.*

Eleemosynas, & Oblationes ab Offerentibus recipere an sit prohibitum Regularibus inter Missarum Solemnia, *ibid. num. 43.*

Ex eleemosynis Missarum, an possit aliqua pars retineri ratione expensarum, quæ fiunt in celebratione, *ibid. num. 44. verb. Missa art. 2. sub num. 2. in respons. ad septimum; verb. Usensilia num. 1. ad 6.*

Sacerdos, qui Missam suscepit celebrandam cum certa eleemosyna, non potest eandem Missam alteri celebrandam committere parte ejusdem eleemosynæ sibi retenta, *ibid. nu.*

45. verb. *Missa art. 2. sub num. 2. in respons. ad 19.* Et id faciens quam poenam incurrat; Vide verb. *Eleemosyna num. 64.*

Eleemosynæ pro Missis celebrandis recipi non possunt ab Ecclesiis, si iisdem Missis nonnisi post longum tempus satisfacere valeant, nisi de consensu illorum, qui eleemosynas tribuerunt, *ib. n. 46. verb. Missa art. 2. sub num. 2. in respons. ad XI. & XII.*

Missæ ad satisfaciendum eleemosynis alicui Ecclesiæ traditis non sunt celebrandæ per externos, ubi commode possunt satisfieri per Sacerdotes ejusdem Ecclesiæ, *ibidem num. 47. verb. Missa art. 4. num. 16.*

Eleemosynæ pro celebratione Missarum oblatæ integre & fideliter sunt in id erogandæ, & quænam poenæ sint inflictæ contra mercatores super Eleemosynis Missarum, verb. *Eleemosyna num. 67. & 68.*

Eleemosynæ pro expeditione adversus infideles collatæ in aliam quamlibet causam non sunt impendendæ, *ibid. num. 69.*

Eleemosynæ a Regularibus fieri & distribuï possunt, opportunitis facultatibus obtentis, *ib. num. 70.*

Per extensum exhibetur saluberrima Benedicti XIV. Constitutio super Eleemosynis, *ib. num. 71.*

Eleemosynas petere per Ecclesiam, dum Divina celebrantur Officia, est prohibitum, *ibid. num. 48. & 49.*

Eleemosyna de quibus bonis facienda sit, & fieri possit? *ibid. num. 50. ad 53.*

Uxor, Filiusfamilias, servus, vel Ancilla, Religiosus, Pupillus, Administratores, Tutores, & Curatores, de quibus bonis, quando, qua licentia, in qua quantitate possint facere eleemosynas? *ibidem num. 34. ad 60.*

Confirmatur sententia *Auctor. num. 57. ad ducta, ibid. in notis ad num. 57.*

Quid de Eremita eleemosynas petente pro Sacello sibi commendato? *ibid. num. 61.*

Eleemosynarum distributor potest illas sibi pauperi, vel suis consanguineis pauperibus appropriare, *ibid. num. 62.*

Eleemosynæ collectæ occasione Jabilzi, ad quem spectent? *ibid. num. 63.*

Pro unaquaque Missa mannali, quæ sit eleemosynæ inferior taxa? *ibid. num. 64. & 65.*

Fratres Minores de Observantia speciale habent indultum eleemosynas colligendi pro locis Terræ Sanctæ, & Ordinarii tenentur illos commendare in una Diocesi ad minue

nus duabus vicibus quolibet anno, *ibidem* num. 66.

An jus colligendi elemosynas per sacculum sonantem spectet ad actus Parochiales, & Ecclesia Parochialis hoc jus tantum sibi adscribere, & alias Ecclesias ab usa ejusdem excludere vigore juris bannalis recte possit, *ibid.* num. 72. & *seqq.*

An qui quotannis elemosynam erogare consuevit, compelli possit, ut in futurum eam præstet; Vide *ib.* n. 75. & *seqq.* Vid. verb. *Oblationes* n. 49. & *seqq.*

EMPHYTEUSIS

Quoad ejus naturam, divisionem, & faccessionem in ipsam.

Emphyteusis unde dicatur? Vide verb. *Emphyteusis* art. 1. n. 1.

Rem in Emphyteusim dantes, & accipientes quomodo vocentur, *ibid.* n. 2.

Datur Emphyteusis definitio, *ib.* num. 3.

Assignatur Emphyteusis differentia a Locatione, a Venditione, a Mutuo, donatione, aliisque Contractibus, & a Fendo, *ib.* num. 4. ad 7.

Emphyteusis dividitur primo in Ecclesiasticam, & Laicalem, & qualis in utroque? *ib.* num. 8.

Assignatur differentia Emphyteusis Ecclesiasticæ a Laicali, *ibid.* num. 9.

Quid sit incidere in commissum? *ibidem* num. 10.

Emphyteusis dividitur secundo in Perpetuam, & Temporalem, & qualis sit utraque? *ibid.* num. 11.

Emphyteusis dividitur tertio in Hereditariam simpliciter, & Hereditariam mixte, seu qualificata, & in non Hereditariam, seu ex pacto, & providentia, & qualis sit qualibet, *ibid.* num. 12.

Scriptura, seu instrumentum scriptum est de substantia Emphyteusis, *ibid.* num. 13.

Emphyteusis quomodo dicatur Ecclesiastica, vel Laicalis, & ad quod tempus esse debeat, *ib.* n. 14.

Emphyteusis Laicalis quando præsumatur perpetua, & transeat ad heredes etiam extraneos, *ibid.* num. 15. & 16.

Emphyteusis Ecclesiastica, quando censeatur perpetua, ac transeat ad omnes heredes etiam extraneos, & quid ad rem sentiant Auctores, *ibid.* num. 17. ad 20.

Emphyteusis Ecclesiastica potest concedi in

perpetuam, si adsit legitima causa &c. & Beneplacitum Apostolicum, *ibid.* num. 21.

Bona Ecclesiastica in Emphyteusim dari solita, si iterum redeant ad Ecclesiam, an possit Prælati Ecclesiæ ea de novo concedere in Emphyteusim absque Juris solemnitatibus, *ibid.* num. 20. & 23.

Assignantur, quando solitum dicatur alterari, vel non, *ib.* n. 24.

Ad hoc autem ut bona Ecclesiæ dicantur solita in Emphyteusim concedi, quid requiratur, *ibid.* num. 25. & 26.

In Emphyteusi Ecclesiastica non succedunt filii naturales, seu illegitimi, quamvis legitimari per Rescriptum Principis naturalis, bene voto Legitimari per subsequens Matrimonium; *ib.* n. 27. ad 29.

In Emphyteusi autem seculari filii naturales, & illegitimi succedunt eo modo, quo succedunt in aliis bonis defuncti, *ibid.* num. 30.

Si Heres Monasterium ingreditur, in Emphyteusi hereditaria an succedat Monasterium, *ibid.* num. 31. & 32.

Emphyteusis cum specialibus clausulis concessa transit ad solos vocatos per tales clausulas, & afferuntur plura exempla, in quibus Clausule apponuntur, & quomodo intelligende sint clare indicatur, *ibid.* n. 33. *usq.* ad 60.

In Emphyteusi Ecclesiastica dato casu, quo instrumentum diversimode censeatur, ac Beneplacitum Apostolicum, debet prius attendi tenor Beneplaciti Apostolici, quam tenor instrumenti, *ibidem* num. 61.

Illustrantur tradita ab Auctore, *ib.* n. 62. & *seqq.*

EMPHYTEUSIS quoad ea, quæ conserunt Emphyteutam.

Emphyteuta, quis esse possit, vel non? Vide verb. *Emphyteusis* art. 2. n. 1. ad 3. & verb. *Emphyteuta*, art. 3. per tot.

Emphyteuta potest libere uti, & frui re Emphyteutica, & ei competit actio realis contra quemcumque perturbantem, aut possessorem, *ib.* n. 4.

Emphyteuta, an habeat jus percipiendi fructus ex incremento rei Emphyteuticæ per alluvionem facti? *ib.* n. 5. & 6.

Emphyteuta quando possit repetere melioramenta facta rei Emphyteuticæ, vel non? & quomodo melioramenta sint assequenda? *ib.* n. 7. ad 11.

Limitantur tradita ab Auctore, *ibid.* nu. 39.

¶ 40.

Emphyteuta, an possit vendere tam ipsam rem Emphyteuticam, quam melioramenta in ea facta, & quæ conditiones requirantur pro tali venditione, & quibus fieri talis venditio sit prohibitum? *ib.* n. 12. ad 14.

An possit Emphyteuta rem Emphyteuticam quoad dominium utile cum melioramentis factis alteri etiam extraneæ personæ donare, vel legare, aut in dotem dare sine consensu Domini, eoque non requisito? *ib.* n. 15. ¶ 16.

Ut sine consensu Domini directi res Emphyteutica donetur, legetur, aut in dotem detur, requiruntur potissimum tres conditiones, & assignantur, *ib.* n. 17.

Si reperiatur Emphyteusis donata, vel legata personis, seu locis incapaeibus ipsam retinendi, quid agendum? *ib.* n. 18. ¶ art. 1. n. 31.

An possit Emphyteuta sine consensu Domini directi rem Emphyteuticam oppignorare, seu hypothecare, locare, aut alteri in Emphyteusim concedere, aut cum alio permutare, *ib.* n. 19. ad 23.

Emphyteuta tenetur servare pacta conventa in contractu Emphyteutico, & aliqua pacta claritatis gratia adducuntur, & explicantur, *ib.* n. 24. ad 30. ¶ n. 41.

Emphyteuta bonorum Ecclesiasticorum gaudent exemptione ab oneribus Communitatis, *ib.* num. 31.

Meri Laici possunt conveniri in foro Ecclesiastico pro bonis Emphyteuticis & redditibus Ecclesiarum pro eo quod pertinet ad Directum Dominium, *ib.* n. 32.

Causæ assertæ servitutis contra Emphyteutam Mensæ Episcopalis spectat ad Curiam Ecclesiasticam, *ib.* n. 33.

Non gaudet Emphyteuta bonorum Ecclesiasticorum Immunitate ab onere personali unius Corbæ frumenti, *ib.* n. 34.

Emphyteuta Ecclesiarum non potest declinare forum Ecclesiasticum respectu solutionis, Canonis, vel quando agitur de Dominio Ecclesiarum, *ib.* n. 35.

Bona Ecclesiarum, & Locorum piorum in Emphyteusim Laicis concessa, an sint exempta ab oneribus, & impositionibus Laicalibus, & an possint ab eisdem collectari? *ib.* num. 38.

EMPHITHEUSIS quoad ea, quæ concernunt Dominum Directum, seu Proprietarium.

Dominus Directus esse, seu in Emphyteusim dare, quis possit; Vide verb. *Emphyteusis* art. 3. n. 1. ad 4.

Propter defectum liberæ administrationis, quis non possit in Emphyteusim concedere, *ib.* n. 5. ¶ 6.

Dominus Directus, an possit omnia sibi benevola facere in re Emphyteutica, *ibid.* num. 7.

Dominus Directus, an possit privare Emphyteutam re Emphyteutica, & qui casus excipiantur, *ib.* n. 8. ad 10.

In Emphyteusi Laicali, an admittenda sit purgatio moræ, *ib.* n. 11.

Quantum tempus ad purgandam moram concedatur, *ib.* n. 12.

Dominus Directus potest privare Emphyteutam re Emphyteutica, si absque suo consensu, & absque debitis Juris conditionibus vendat Emphyteusim, vel si culpa laza, vel levi res Emphyteutica sit notabiliter deteriorata. Imo potest eam cogere, ut id in quo rem læsit, resarciat, *ib.* n. 14.

Emphyteuta expellendus est ab Emphyteusi cum interventu, & auctoritate Judicis, *ib.* num. 15.

Dominus directus potest a novo Emphyteuta Laudemium exigere, *ib.* n. 16.

Laudemium quare sic dictum; Quid sit de jure communi, ac de consuetudine: Quomodo mensurandum, & quando solvendum, *ibid.* nu. 17. ad 23.

An assumpta ab Emphyteuta obligatio aliquid faciendi intra certum tempus sub poena devolutionis, devolutio fiat, non interpellato Emphyteuta, *ib.* num. 24. ¶ seqq.

EMPTIO, & VENDITIO

Quoad suum esse, & a quibus, & de quibus fieri possit, & debeat, vel non?

Emptio, & Venditio quid sit? Vide verb. *Emptio*, & *Venditio* art. 1. n. 1.

Explicantur particule Definitionis Emptionis, & Venditionis, *ibid.* nu. 2. ad 4.

Nomine mercis quid veniat, *ib.* n. 5.

Quid veniat nomine pretii, & quid sit, *ibid.* num. 6.

Nummus, & pecunia unde dicantur, *ib.* num. 7. ¶ 8.

Nummi appellatio strictior est, quam pecuniz, *ibid. num. 9.*

Emptio, & Venditio non est, nisi interveniat nummus, vel pecunia, *ibid. num. 10.*

Pretium unde dictum, *ibid. num. 11.*

Pretium est duplex, legitimum, seu Legale, & Naturale, seu Vulgare, & quale sit utrumque, *ib. n. 12.*

Pretium Naturale, seu Vulgare dividitur in Infimum, seu moderatum, & in Summum, seu rigorosum, & quale sit quodlibet, *ibidem num. 13.*

Quodlibet trium horum pretiorum iustum est, ac licitum, *ibid. num. 14.*

Emptio, & Venditio per quale pretium illicita dicatur, *ibid. num. 15. & 16.*

Emere, & Vendere quo jure permittatur, qua conditione, *ibid. num. 17. & 18.*

Dimidium justii pretii quomodo computandum sit in emptore decepto, *ibid. nu. 19.*

Pretium Legale juste taxatum obligat omnes in utroque foro; *ibid. num. 20.*

Pretium juste taxatum observare tenentur etiam peregrini, nisi specialiter eximantur, *ib. nu. 21.*

Si manifeste constet pretium indebite, irrationabiliter, & injuste taxatum esse, nemo in foro conscientiz illud observare tenetur. Et quid in casu tuta conscientia agi possit indicatur, *ibid. num. 22. ad 25.*

Quid Confessarius in hoc casu facere teneatur, Vid. *ibid. in not. ad num. 24.*

Emptio, & Venditio potest fieri ab omnibus, qui jure non prohibentur, *ibid. num. 26.*

Emere, & Vendere solius lucri, & negotiorum gratia nequeunt Clerici, *ibid. num. 27. & verb. Clericus art. 3. per tot.*

Qui a jure prohibeantur emere, & vendere, & qui excipiuntur, qua conditione possint, & quas res, *ibid. num. 28. ad 33.*

Res emptioni, & venditioni subjectz quales sint, *ibid. num. 34. ad 37.*

Officia publica temporalia spectando Leges positivas humanas, an emi, ac vendi possint, & quz conditiones servandz in licita eorum venditione, *ibid. num. 38. ad 41.*

Emptio, & Venditio, de quibus fieri sequat, *ibid. num. 42. & 43.*

Homio liber quo casu, & conditione vendi possit, aut emi, *ibid. num. 44. & 45.*

Nequit a Domino vendi servus, ac cum bestiiis pugnet, *ibid. num. 46.*

Assignantur res, quz hostibus Ecclesiz vendi prohibentur, *ibid. num. 47.*

Ordinarie loquendo nemo invitum cogi po-

test ad vendendam rem propriam, vel emendam alienam, *ibid. num. 48.*

In casu tamen publicz necessitatis, & in aliis casibus, qui assignantur, an cogi possint subditi, quamvis Clerici, ad vendendum, vel emendum, & ob quas causas, *ibid. num. 49. ad 54.* Multa ad rem; Vide *ibid. num. 55. & seqq.*

EMPTIO quoad ea, quz concernunt Emptorem.

Emens bona fide rem furtivam ad quid teneatur? & quid si eam vendidit, consumpsit, vel donavit? & an possit eam reddere furi, Vide verb. *Emptio, & Venditio art. 2. nu. 1. ad 7.*

Emens rem pecunia furtiva an rei dominium, & venditor an pecuniz dominium acquirant? Et ad quid ambo teneantur, *ibid. num. 8. & 9.*

Corrigitur *Auctor ibid. in nota ad num. 9.*

Emens rem alienam, seu furtivam modico pretio, ut eam restituat proprio Domino, quid possit repetere a Domino rei, & ad quid ipse teneatur, *ibid. num. 10.*

Emens communi pretio agrum, in quo scit esse thesaurum, vel similia alia pretiosa licite emit, & nihil tenetur restituere Venditori ignorant. Quod pariter est dicendum de illo, qui emit rem mobilem, in qua reperitur aurum, *ibid. num. 11. & 12.*

Emens rem sua, & communi estimatione vilem, si post Emptionem cognoscat esse pretiosam, an teneatur aliquid restituere venditori, *ibid. num. 13. ad 15.*

Qui scientia privata scit brevi pretium augendum, vel monetz valorem minuendum, an possit licite emere, vendere, aut monetaz expendere pretio currenti, *ibid. num. 16. ad 18.*

Chirographa, & aliena credita, an, a quibus & quo titulo possint licite minori pretio emi, vel non, *ibid. num. 19. ad 27.*

Non licet sine justo titulo ob solam anticipatam solutionem infra pretium infimum emere; secus si addit justus titulus, *ibid. num. 28. & 29.*

Assignantur variz cause, propter quas potest emi res minori pretio, quam valeat, *ibid. num. 30. ad 36.*

Deputatus ad aliquam rem emendam certo, & determinato pretio, an, & quando possit sibi aliquid retinere, si minoris emat, *ibid. num. 37. ad 40.*

Sartor deputatus ad emendum pannum, serica &c. pro vestimentis conficiendis, potest sibi retinere id quo minus emit, si mercator, vel venditor in solam sui gratiam partem aliquam iusti pretii remisit; Dummodo tamen duo concurrant, quae assignantur, *ibid. num. 41. & 42.*

Ementes frumentum tempore Messis, quo minus valet, animo illud vendendi tempore, quo plus valeat, an sint culpandi, & teneantur ad restitutionem; *ib. nu. 43. ad 45.*

Quinam emere vel non emere possint, *ib. num. 46. & seqq.*

EMPTIO quoad ea quae concernunt Venditorem.

Venditor ob solam dilatam solutionem an possit rem plus iusto pretio vendere, Vide verb. *Emptio, & Venditio art. 3. num. 1. & 2.*

Ut liceat Venditori supra summum pretium vendere plurius ad Creditum ratione lucri cessantis, requiruntur variae conditiones, quae enumerantur, *ibid. nu. 3.*

Ratione periculi perdendi pretium, vel ex toto, vel ex parte, possunt Venditores plurius vendere ad creditum; Ex etiam ratione difficultatum, molestiarum, & expensarum, quae probabiliter timeantur, *ib. num. 4. & 5.*

Abique ullo titulo licitum est vendere plurius ad creditum solum intra fines iusti pretii, *ib. nu. 6. & art. 1. num. 14.*

Supra summum iustum pretium potest repulsius vendi generaliter loquendo ob varias causas, 1. ratione damni emergentis. 2. ratione lucri cessantis. 3. ratione pecuniae, seu raritatis mercium. 4. ratione multitudinis Emptorum. 5. ratione specialis ad rem affectus venditoris causantis eidem honestam oblationem. 6. ratione periculi faciendi expensas in exigendo postea pretio. 7. ratione periculi perdendi pretium, sive ex toto, sive ex parte, *ibid. num. 71 ad 13.*

Venditor an, & quomodo teneatur manifestare Emptori vitium rei, sive occultum, sive patens, *ibid. num. 24. ad 27.*

Confirmatur Sententia Auditor, *ibid. in nota ad num. 27.*

Venditor, qui ad allucandos frequentiores emptores vendit merces pretio infans, sed occulte non tradit integrum pondus, & mensuram, partem sibi reservando ad compensationem iusti pretii, an peccet, & ad quid teneatur, & quo casu sit licitum, *ibid. num. 22. & 23.*

Merces extraordinariae bonitatis, v. g. Vinum aut Triticum, quo casu, & qua cautela mitteri possint cum aliis Mercibus inferioris pretii, *ibid. num. 24. ad 28.*

Venditor sciens scientia privata pretium mercis brevi minuerendum esse, potest licite vendere pretio currenti. Vide *ib. num. 29. & in art. 2. a num. 16. ad 18.*

Deputatus ad aliquam rem vendendam certe, & determinato pretio, an, & quando possit licite sibi aliquid retinere de augmento pretii rei venditae; Et quid si talis Deputatus esset Famulus, *ibid. num. 30. ad 35. & art. 2. num. 39. ad 41.*

Venditor an possit plus iusto augere pretium mercis solum ex eo quod valeat Emptorem valde indigere illa, *ib. num. 34.*

Venditor pro re valde rara, & peregrina an possit repetere ab Emptore quodcumque sibi arbitrarium, & excessivum pretium, *ib. num. 35. ad 36.*

Vendens in fraudem Creditorem, quibus res vendita sit incapax solvendi, quod debet, an peccet, & ad quid teneatur? & quid si talis venditio facta sit ignoranti fraudem, *ibid. num. 37. ad 42.*

Monitum ad Confessarium, *ibid. in not. ad num. 41.*

Venditor fugiens litteras de submersis navibus, quae merces advehabant, vel spargens falsum rumorem, ex quo sciat mercis pretium augeri, ut carius vendat merces suas, an peccet, & ad quid teneatur, *ibid. num. 42. & 43.*

Quid si venditor iuret se plurius vendidisse aliis mercem, vel plurius concessisse sibi, *ibid. num. 44.*

Vendens quid pro quo malitiose, v. g. amicalcum pro auro &c. peccat graviter, & teneatur ad restitutionem, *ibid. num. 45.*

Pharmacopola vendens quid pro quo aequale utile ad finem Emptoris, v. g. dans infirmo unum medicamentum pro alio, an peccet, & ad quid teneatur, *ibid. num. 46. & 47.*

Venditor habens frumentum venale, si sit illud servaturus usque ad tempus quod solet plus valere, an possit licite nunc vendere maiori pretio, quam actus valeat, vel pretio solvendo, quo valebit statim tempore, *ibid. num. 48. ad 51.*

Venditor non potest licite vendere triticum de mense Novembri, v. g. summo pretio quod vendit toto tempore intermedio usque ad Novembrem sequentis anni, *ibid. num. 52.*

Ven-

Venditor graviter peccat , & tenetur ad restitutionem , si triticum aqua madefaciat , lanam , & hujusmodi in loco humido reponat : ut plus ponderet , *ibid. num. 53.*

Venditor an possit licite vendere rem cum pacto retrovendendi seu redimendi in futurum ; & quantum diminui debeat de pretio propter tale onus revenditionis impositum Emptori ; Et quid in re cavendum , *ibid. num. 54. ad 56.*

Differentia intercedit inter Socium & fiscum circa venditionem rei communis , *ib. num. 57. & seqq. 57.*

EMPTIO quoad ea , quæ concernunt commodum , periculum , & retractum rei venditæ .

Commodum , & fructus rei venditæ post traditionem pertinent ad Emptorem , Vide verb. *Emptio* , & *Venditio art. 4. n. 1.*

Fructus rei venditæ adhuc pendentes , tempore contractus venditionis etiam ante traditionem , & fructus nati , & producti post absolutum contractum , ad quem pertineant , *ibid. num. 2. ad 4.*

Si circa perceptionem fructuum provenientium ex re vendita fuerit facta aliqua specialis conventio inter Emptorem , & Venditorem , erit omnino observanda ; Et adducuntur exempla ad hoc spectantia , *ibid. num. 5. ad 9.*

Periculum rei venditæ post traditionem pertinet statim ad emptorem . Et etiam ante traditionem , si vendatur res certa , & determinata in individuo . Excipiuntur tamen plures casus , qui assignantur , quibus hæc secunda pars limitari debet , *ibid. num. 10. ad 19.*

Res , quæ venditur ad mensuram , ante quam tradatur mensurata , periculum ad quem pertineat , *ibid. num. 20.*

Res quæ datur cum pacto , ut degustetur ante degustationem periculum ad quem spectat , *ibid. num. 21. & 22.*

Quando res aliqua vendita est ad corpus totum sine ordine ad mensurandum , tunc periculum spectat ad Emptorem ; Sæpius si vendatur cum ordine ad mensurandum , & hoc exemplis declaratur , *ib. n. 23. ad 25.*

Retractus gentilicium quid sit , *ib. n. 26.*

Sola bona immobilia retrahi possunt , *ib. num. 27.*

Retrahere possunt omnes Venditores consanguinei , non solum Laici , sed etiam Clerici , *ibid. num. 28.*

TOM. X.

Religiosus autem consanguineus , vel hujus loco Monasterium retrahere nequit , *ib. num. 29.*

Jus retrahendi ante omnes , & successive quibus competat , *ibid. num. 30. ad 32.*

Quid si plures fuerint consanguinei ejusdem gradus , *ib. n. 33.*

Cum Fratre superstite nequeunt simul retrahere liberi fratris defuncti , *ib. n. 34.*

Quid si consanguineus proximior retrahere nolit , aut unus ex æqualiter propinquis cedat juri suo , *ib. n. 35.*

Legitime retrahere volens debet quatuor potissimum condiciones observare , quæ assignantur , *ib. n. 36. ad 40.*

Extraneus emens Fundum pro 50. , & ut impediatur retractionem scribit in Instrumento cum consensu venditoris se emisit pro 100. an peccet , & ad quid teneatur , *ib. num. 41.*

Adducitur laudabilis consuetudo , & praxis ad evitandas similes fraudes , & dolos , *ib. num. 42.*

Cuinam pereat res vendita nondum tradita , *ib. n. 43.*

EMPTIO , & **Venditio** quoad ea , quæ concernunt Actiones ex Empto & Vendito , & Actionem ob lisionem ultra dimidium , & pactum Legis Commissoriae , & Additionis in diem .

Quid sit , & quæ detur Actio ex Empto , seu Empti ? Vide verb. *Emptio* , & *Venditio art. 5. n. 1.*

Hoc jus , seu Actio quando oritur , & possit institui cum effecta contra Venditorem , *ib. n. 2. & 3.*

Quid sit , & ad quæ detur Actio ex vendito , seu venditi , *ib. n. 4.*

Hoc jus , seu Actio quando oritur , & cum effecta institui possit contra Emptorem , *ib. 5. & 6.*

Quid sit , & ad quæ detur Actio Redhibitoria , & unde sic vocetur , *ibid. num. 7. & 8.*

Actio Redhibitoria quibus competat ; & contra quos possit intentari , *ibid. num. 9. & 10.*

Quid sit , & ad quæ detur Actio Estimatoria , seu quanto , vel quanti minoris ? Et unde sic vocetur , *ib. n. 14. & 15.*

Venditor ignorans vitium rei , ipsamque sine malitia ac fraude vendens tamquam bonam , ad quid teneatur ? Et quid si scien-

Y

ter

ter rem vitiatam malitiose vendit, *ibid.* num. 15. & 16.

Pro instituenda Actione Redhibitoria, & Æstimatoria quantum tempus concedatur, *ibid.* n. 17. & 18.

Quando ob vitium rei conceditur Actio Redhibitoria, intra quod tempus Emptor possit, vel non assumere Æstimationem? Et ad quid in casu Venditor teneatur, *ibid.* num. 19. ad 22.

Actio ob læsionem, de jure Civili, ac Canonico, tam in foro interno, quam externo, quando concedatur, *ib.* n. 23. ad 25.

Minoribus 25. annis conceditur Actio contra graviter lædentem, etiam si læsio sit infra dimidium; Et etiam conceditur Ecclesiis, ac Communitatibus, ac omnibus læsis intra dimidium, si læsio facta est ex dolo, vel fraude, *ibid.* num. 26. ad 28.

Ob læsionem ultra dimidium competit Actio Venditori contra Emptorem; & contra, *ibid.* num. 29. & 30.

Læsio ultra dimidium eodem modo, & equaliter computari debet in Venditore, & Emptore, *ibid.* num. 31. & art. 1. num. 17. 18. & 19.

Emptor, & Venditor ultra dimidium lædentes ad quid teneantur, *ibid.* num. 32. ad 34.

Quando læsio ultra dimidium facta est bona fide, & Emptor iterum restituit rem emptam, potest fructus interea perceptos sibi retinere in utroque foro. Quando vero facta est mala fide, ad quid teneatur, *ibid.* num. 35. & 36.

Confirmatur, & adornatur sententia Auctor. proposita sub numer. 35. *ibid.* in not. ad quind. num.

Quando læsio est facta bona fide, & rescinditur contractus, Venditor ad quid teneatur, *ibid.* n. 37.

Actio contra lædentem ultra dimidium bona, vel mala fide usque ad quod tempus institui possit, *ibid.* num. 38. & 39.

Pactum Legis Commissoriae, seu Lex Commissoria quid sit, & ad quæ detur, *ibid.* num. 40.

Lex commissoria quando dicatur, & res, ejusque fructus redeant ad Venditorem. Quidque in casu sit in potestate ejusdem, ac Emptor ad quid teneatur, *ib.* num. 41. ad 45.

Pactum Additionis in diem quid sit, & ad quæ detur, & cur sic dicatur, *ib.* num. 46. & 47.

Quis censeatur offerre meliorem conditionem, *ib.* num. 48.

Res vendita per pactum Additionis in diem quando redeat ad Venditorem, & ad quid ipse teneatur, & Emptor quid possit pretendere, *ibid.* n. 49. ad 51.

Pactum Additionis in diem, ut suum sortiatum effectum, debet habere quatuor conditiones, quæ assignantur, *ib.* n. 52. ad 55.

Alia ad rem Vide *ibid.* a num. 56. usque in fin.

ENCORDICA quid? Vide verb. *Mundus* num. 209.

ENERGUMENI.

Energumeni sunt irregulares. Vide verb. *Irregularitas* art. 1. n. 12. ubi assignatur quando possint susceptos Ordines exercere.

Energumenorum præcipua signa referuntur, Vide verb. *Exorcista* num. 17.

EPACTA quid sit, ac significet, & quomodo regulatur, Vide verb. *Calendarium* num. 54. & 55.

EPICHEJA.

Epicheja quid sit. Vide verb. *Lex* art. 1. num. 41.

In quo differat Epicheja ab interpretatione Legis, *ibid.* num. 42.

Datur locus Epichejæ in casu aliquo particulari ob certas circumstantias concurrentes. Vide *ibid.* num. 43.

EPILEPTICI sunt irregulares. Vide verb. *Irregularitas* art. 1. n. 12. ubi assignatur quando possint susceptos Ordines exercere.

EPISCOPATUS.

Episcopatus probabilis est Ordo Sacramentalis realiter distinctus ab Ordine Presbyterali. Vide verb. *Episcopatus* num. 1.

Hæc nostra sententia deducitur ex pluribus Sacris Canonibus, qui afferuntur, & etiam Concilio Tridentino, *ibid.* num. 2. ad 5.

Materia, & forma Episcopatus quæ sint? & talis Ordo quando fuerit institutus, *ibid.* num. 6. ad 8.

Episcopatus Ordo quo die, & an simul cum Presbyteratu conferri possit, *ib.* n. 9. & 10.

Adducitur Episcopatum omnium totius Orbis exacta notitia cum novissimis mutationibus, erectionibus, elevationibus, & unionibus factis, *ib.* a num. 11. ad 138.

Olim

Olim Cardinalatus cum Episcopatu incompatibilis, quid deinde actum fuerit, Vide *ibid. num. 139. & 143.*

De Episcopatibus Titularibus utiliter conferendis, & quidem etiam Cardinalibus, *ib. num. 140.*

Episcopatus non extinguatur per extinctionem Capituli, *ibid. num. 141.* Vide *add. noviss. ibidem num. 142.*

EPISCOPUS

Quoad ejus nomen, originem, & dignitatem.

Nomen Episcopi quid importet, Vide verb.

Episcopus art. 1. n. 1.

Episcopus quare dicatur *Summus Sacerdos, Praesul, Antistes, Pontifex, Legatus Christi, Pastor, Praeco, Medicus, Lucerna, Salvator, Angelus, Sanctissimus, ib. n. 2. ad 14.*

Ordo Episcopalis quoad nomen quadrupliciter sumitur, *ib. num. 15.*

Patriarchae nomen quid importet, *ibidem num. 16.*

Patriarchae praecipui, & minus praecipui quot fuerint, & nunc sint, *ibid. num. 17. & 18.*

Auctor explicatur, *ib. in not. nov. ad num. 17.*

Patriarchae, & Primates lato, & stricto modo sumpti in quo convenient, ac differant, *ib. num. 19. ad 22.*

Metropolitanus unde sic dictus, & quis sit, *ibidem num. 23.*

Archiepiscopus unde sic dictus, & quando idem ac Metropolitanus, *ibidem numer. 24. ad 26.*

Episcopi nomen quid sonet. Et quos sub tali nomine intelligat Ecclesia, *ibid. nu. 27. & 28.*

Episcopi, & Presbyteri in quorum locum successerint, *ibid. nu. 29.*

Inter Episcopos, & Presbyteros quae distinctio, *ib. num. 30.*

Episcopos Superiores esse Presbyteris demonstratur, *ibidem num. 31.*

Episcopus quare dicatur *Ordinarius*, ac *Diocesanus*, *ibidem num. 32. & 33.*

Ecclesia Episcopalis quare dicatur Cathedralis, *ib. num. 34.*

Episcopus quare dicatur *Suffraganeus*, *ib. num. 35.*

Chorepiscopi qui essent, quae eorum Ecclesiarum, quibus locis praeficerentur, quale eo-

rum officium, quos Ordines conferre possent, & propter quam causam aboliti, *ibid. num. 36. ad 41.*

Apostoli quando, a quo, & qui primi in Episcopos consecrati, *ibidem num. 42. ad 44.* Episcopi antiquiores sunt Cathedralibus, *ibid. nu. 45.*

Episcopi cur positi in Civitatibus loco Flaminum, & Archiflaminum, & isti qui essent, unde sic dicti, & quae eorum dignitas, *ibid. num. 46. ad 49.*

Episcopus nomen Dignitatis, Presbyter vero nomen est aetatis, *ibid. num. 50.*

Præcedentia Episcoporum in Conciliis Provincialibus unde attendi debeat, *ibidem numer. 51.*

Varia adducuntur Episcoporum obligationes, & dignitatem concernentia ex Constitutionibus Bened. XIV. *ib. a num. 52. ad num. 59.*

Afferitur Clem. XIII. Encyclica, qua Episcopi monentur ad sanctam Ecclesiarum regimen, *ibidem num. 60.*

Alia ad rem vide *add. nov. n. 62. & seqq.*

EPISCOPUS quoad ea, quae concernunt ejus Electionem, Confirmationem, Consecrationem.

Episcopi olim, quomodo, & a quo eligerentur, Vide verb. *Episcopus art. 2. n. 12.*

Electio Episcopi per Laicos, quamvis simul cum Canonicis facta, est nulla, *ibid. n. 3. & 4.*

In electione Episcoporum altera dispositio olim observata indicatur; Et nunc talis Electio ad quem sit reservata, & qui exceperintur a tali reservatione, *ibid. nu. 5. ad 8.*

Electio Episcopi quando facienda, *ibid. num. 9.*

Electus in Episcopum, intra quod tempus debeat prestare consensum, & petere confirmationem, & tempus quomodo computari debeat, *ibid. num. 10. ad 13.*

Confirmatio Episcoporum a quo fieri debeat, *ibid. num. 14. & 15.*

Assignatur praxis servari solita in Curia pro hujusmodi Electione, & Confirmatione facienda, *ib. num. 16.*

Traditur formula instrumenti Professionis Fidei factae per Episcopum; postquam emissam quid agendum sit indicatur, *ib. n. 17. & 18.*

Præconizatio in primo Consistorio quomodo facienda ostenditur, *ib. n. 19.*

Quid agendum post factam Praconizationem in secundo Consistorio, *ibid. num. 20.*

Electus, & confirmatus intra quot menses debeat munus Consecrationis suae suscipere, *ibid. num. 21. & 22.*

Consecratio Episcopi quo die, & a quot Episcopis fieri debeat, *ibid. n. 23. ad 25.*

Consecratio Episcopi facta ab uno solo Episcopo ex dispensatione Apostolica, assistentibus duobus Sacerdotibus, an sit valida, *ibid. num. 26. & 27.*

Papa an possit mutare formam traditam ab Apostolis pro consecratione Episcopi, *ib. num. 28. & 29.*

Consecrandas in Episcopum an debeat necessario prius esse Sacerdos, *ibid. num. 30. & 31.*

Vide not. nov. ad num. 40. & *ibid. num. 54.*

Ante consecrationem non potest Episcopus exercere ea, quae sunt Ordinis, sed tantum ea, quae sunt Jurisdictionis, *ibid. num. 32.*

Non consecratus Ordines conferre non potest, *ibid. num. 33.*

Potestatem conferendi Ordines accipiunt Episcopi in Consecratione, *ib. num. 34.*

Potestas, quae confertur Episcopo per consecrationem, est indelebilis, *num. 35.*

Episcopus quando accipiat jurisdictionem, & possit Indulgentias concedere, *ibid. num. 36. & 37.*

Episcopi appellatione qui veniat, *ib. num. 38. ad 40.*

Provisio, seu pronuntiatio Papae in Consistorio habet vim Electionis, & Confirmationis, *ib. nu. 41.*

Provisi, seu pronuntiati a Papa in Consistorio, quomodo appellentur, *ib. n. 42.*

Provisi, & consecrati, quando accedere possunt ad Ecclesias, *ibid. num. 43.*

Quid si Civitas interficeret suum Episcopum, *ib. n. 44. & 45.*

Episcopus dum consecratur quomodo ungatur, & cur in capite, *ib. num. 46. & 47.*

Reges quare non in capite, sed in humero ungantur, *ib. n. 48.*

Episcopus quare ungatur in manibus, *ibid. num. 49.*

Anulus sacer quare tradatur novo Episcopo, *ibid. num. 50.*

Mitra quid indicet, & quare ipsi imponatur, *ibid. nu. 51.*

Baculus Pastoralis quare tradatur in manibus novi consecrati Episcopi, & quare tali Baculo Pastoralis non utatur Summus Pontifex, *ib. n. 52. & verb. Baculus.*

Episcopus confirmatus consecrationem petere debet intra tres menses, *ibid. num. 53.*

Episcopus eligi nequit, qui sex mensium spatium non fuerit in Sacro Ordine constitutus, *ibid. num. 55.*

Episcopi consecratio ab uno dumtaxat Episcopo facta est valida, *ibid. num. 56.*

Pactiones aliquae ante electionem irritae, & nullae sunt, *ib. num. 57.*

Historia assertur electionis Episcoporum, quantum ad eligentes, *ibid. num. 59. & seqq.*

EPISCOPUS quoad ea, quae concernunt ejus residentiam, translationem, & renuntiationem.

Episcopi quo jure teneantur residere; Vide verb. *Episcopus art. 3. num. 1. & 2.*

Episcopus ob quas causas excusetur a continua residentia, *ibid. num. 3. ad 7.*

Episcopus in quibus casibus, & ad quos possit esse Legatus, aut Orator, *ib. n. 8. & 9.*

Episcopus in Regum negotiis occupatus qua licentia possit eximi a residentia, *ib. n. 10.*

& 11.

Decretum obligans Parochos ad residentiam tempore pestis viget etiam pro Episcopis, quendam Coadjutorem habentibus, *ib. num. 12. & 13.*

Episcopus in qua parte Dioecesis possit residere, & an possit remove Tribunal a Civitate propter intemperiem aeris: & in casu quanto tempore possit degere extra Dioecesim, *ibid. num. 14. & 15.*

Super residentia Episcoporum edita est specialis Constitutio Urbani VIII., & quid in ea sancitum sit, declaratur, *ibid. nu. 16. ad 27.*

Episcopus vel ex aequa causa, vel causa animi relaxandi quantum tempus abesse possit a sua Dioecesi, & quantum praescribatur a Concil. Trid. *ibid. nu. 28. ad 30.*

Episcopus propter aliquod suae Dioecesis negotium manens extra Cathedralis Ecclesiam in quas poenas incidat; & quid ad rem novissime disposuerit Benedictus XIV. *ibidem num. 31.*

Episcopus residens an possit citari ad comparandum, & an sit liber a residentia suarum Dignitatum, & Beneficiorum simplicium, *ibid. n. 42. & 43.*

Episcopus absens an gaudeat Alternativa, ac monitus nolens residere possit per Papam Ecclesia sua spoliari, *ib. nu. 34. & 35.*

Conditio Personae quando excuset a Residentia, *ib. n. 36.*

Episco-

Episcopus an possit jungere unum absentis trimestrem cum alio, vel unam Apostolicorum Limitum visitationem cum alia sequentis triennii, *ib. n. 37. & 38.*

Episcopo, qui per plures annos a vacatione concessa se abstinent, qua conditione concedi possit facultas non residendi per aliquod tempus, *ib. n. 39.*

Episcopi translatio de una in aliam Ecclesiam sola auctoritate Papæ fieri potest; & quid si Episcopus se transferret auctoritate propria, aut Metropolitanus, & Patriarcha hoc idem faceret absque Pontificis mandato, *ib. num. 40. ad 43.*

Causæ justæ talis translationis quæ sint? *ib. n. 44.*

Quid si translatio fieret iusta causa, aut propter ambitionem translatis, *ibid. num. 45. & 46.*

Translatio Episcopi regulariter fit a minori ad maiorem Ecclesiam. Et interdum viceversa, si peculiaris causa id exigat, *ib. n. 47. & 48.*

Archiepiscopo, qui ex iusta causa cessit Archiepiscopatu, licite de Episcopatu vacante provideri potest. Secus si cessio facta sit in fraudem, *ib. n. 49. & 50.*

Episcopus electus, & confirmatus tantum an possit invitus transferri, *ib. n. 51. & 52.*

Character Sacramentalis non imprimitur præcise coactio, *ib. n. 53.*

Episcopus consecratus qua causa possit a Papa transferri, *ib. n. 54. ad 56.*

Papa in Beneficialibus habet plenariam potestatem disponendi, & quid ad rem sentiant gravissimi Doctores indicatur, *ibid. n. 57. ad 59.*

Episcopo translationi consentiente, quo tempore Episcopalis Ecclesia vacare incipiat, *ib. n. 60. & 61.*

Si transferatur Episcopus absens, vel ignorans, Sedes Episcopalis quando vacare incipiat, *ib. n. 62.*

Episcopus translatus potest locum deferre fractus jam perceptos, ac alia bona acquisita, dummodo hæc non sint Ecclesiæ dedicata, *ib. num. 63. & 64.*

Fructus pendentes, & inexacti an pertineant ad Episcopum translatum, *ibid. num. 65. et 66.*

Renunciatio Episcopi non valet, nisi per Papam fuerit admissa, *ib. n. 67.*

Assignantur causæ, ob quas potest Episcopus renunciare Episcopatu, Papa consentiente, *ib. n. 68.*

TOM. X.

Episcopatus renunciatio duplex assignatur, & explicatur, *ib. n. 69. ad 71.*

Episcopus simpliciter renuntians Episcopatu, an censeatur renunciare loco tantum, vel loco, & Dignitati simul, *ib. n. 72.*

Renunciatio non subtrahit Episcopo Ordinem, sed solum executionem Ordinis, *ib. n. 73.*

Character Episcopalis an possit renunciari, vel auferri, *ib. num. 74. & art. 2. num. 35.*

Episcopus, qui renunciavit Ordini, seu Dignitati, potest de licentia Papæ executionem reassumere sine nova consecratione, *ibid. num. 75.*

Episcopus, qui renunciavit Episcopatu, quoad locum tantum potest conferre Ordines etiam majores, dummodo sit rogatus ab alio Episcopo, & quid si absque proprio Episcopi licentia ordinaret, *ibid. num. 76. ad 78.*

Episcopus, qui renunciavit Episcopatu quoad locum, & Dignitatem simul, an, & quales Ordines, & de cujus licentia possit licite conferre, *ib. n. 79. ad 84.*

Episcopi a S. Congregatione de Propaganda Fide missi munia Episcopalia exercere nequeunt extra eorum districtum, *ibid. in notis noviss. ad num. 81.*

Alia Episcoporum residentiam concernentia, *ib. n. 85. ad n. 90.*

Quantum ad Episcopatum pluralitatem, *ib. n. 91. 92. 93.*

Quoad Episcopatus resignationes, *ibid. addit. Auct. num. 95. 96.*

Quoad translationem, *ibid. n. num. 97. ad 99.*

Si Episcopus fiat captivus, administratio Ecclesiæ transit ad Capitulum, *ib. n. 100.*

Quantum ad residentiam, translationem, & renunciationem. Vide etiam *addit. noviss. ib. n. 101. & seqq.*

EPISCOPUS quoad ea, quæ concernunt ejus Præcedentiam, Sedem, Celebrationem, & Pontificalia.

Episcopi an habeant locum a Protonotariis Apostolicis? Vide verb. *Episcopus art. 4. num. 1.*

Episcopus retinens Canonicatum an debeat præcedere omnibus aliis Canonicis, ac Dignitatibus, *ib. n. 2.*

Inter Episcopos promotos, seu electos, & inter suffraganeos Latinorum, & Episcopos

Y 3

Græ.

- Græcos, quæ regula circa præcedentiam servanda sit, *ib. num. 3. & 4.*
- Episcopus in sua Diœcesi quibus præferendus sit in Functionibus Episcopalibus, *ibidem num. 5.*
- Episcoporum præcedentia in Conciliis Provincialibus quomodo statuenda, *ib. n. 6.*
- Episcopus ante quos habere debeat pacis osculum, & quibus præcedere debeat in sua Ecclesia, & in quo loco sedere debeat, *ib. n. 7. ad 9.*
- Episcopus quomodo honorandus in Ecclesiis suæ Diœcesis, quamvis exemptis, ac privilegiatis, *ib. num. 10.*
- Episcopus debet habere Sedem pulchriorem, quam Governor Civitatis, *ib. num. 11.*
- Episcopi Sedes debet esse fixa: & quomodo, & quando ornanda, ac locanda, *ib. n. 12. ad 15.*
- Episcopus ad Matutinam in Nocte Nativitatis Domini ubi sedere possit, *ib. n. 16.*
- Sedes Episcopi in Ecclesia, ubi Abbas nsum Mitræ habet, quomodo locanda, *ibid. num. 17.*
- Quid competat soli Episcopo dum private Missam celebrat, *ib. n. 18.*
- Quas solennes functiones possit Episcopus exercere in Ecclesiis suæ Diœcesis quamvis exemptis, & privilegiatis, ac S. Sedi immediate subjectis, ac in Ecclesiis Regularium, & ad quid teneantur Regulares in casu &c. *ib. n. 19. ad 26.*
- Episcopus, qui celebrat tempore Quadragesimæ singulis diebus, quando non celebrat solemniter, debet uti habitu quotidiano cum stola, *ib. n. 27.*
- Episcopus celebrans, an debeat Prælatos, ac Canonicos thurificare &c. *ib. n. 28.*
- Quot personæ, & quæ Dignitates debeant assistere Episcopo celebranti, *ib. num. 29. & 30.*
- Episcopus extra Cathedralem volens pontificaliter celebrare potest secum ducere assistentes de Capitulo, *ib. n. 31.*
- Episcopo solemniter celebranti in Ecclesia Collegiata, ad quos spectet assistere, *ib. n. 32.*
- Assistentes Episcopis an debeant esse digniores ex Choro, *ib. n. 33.*
- Episcopus, si in die Palmarum una cum Capitulo, & Clero personaliter ad Monasterium Regularium accedere teneatur, debet ipse benedicere privative Palmas quoad Abbatem, *ib. n. 34.*
- Episcopus non debet cum cappa Vesperas celebrare, *ib. num. 35.*

Episcopus assistens Divinis Officiis cum Cappa non debet singulos Canonicos ante ipsum salutare detegendo caput, sed satis est illis manu benedicere, *ibid. n. 36.*

Episcopo assistenti Divinis Officiis cum cappa non debent Canonici ponere, & deponere biretum in ejus capite, nec isto casu ei assistere, *ib. n. 37.*

Episcopus non habens Episcopatum, an functiones possit exercere in sua Ecclesia jurisdictionali, *ib. n. 38.*

Episcopus quando possit, vel non, ministrare Chrisma absque licentia Ordinarii loci, quamvis vocatus ab aliquo inferiori exempto intra fines Diœcesis existente, *ibid. num. 39.*

Episcopus an possit Olea Sacra conficere in Ecclesia extra Cathedralem, vel cum minori numero Ministrorum, quam præscribatur in libro Pontificali, *ib. n. 40. & 41.*

Episcopus antiquior juniorem præcedere debet, *ib. n. 43. & seqq.*

EPISCOPUS quoad absolutionem, & dispensationem.

Episcopus non potest absolvere a Casibus, & Censuris publicis Summo Pontifici reservatis; neque ab occultis in Bulla Cœnz; Vide verb. *Episcopus art. 5. ad 3. & verb. Absolutio num. 2. ad 5.*

Episcopus an possit absolvere a censuris occultis incurtis ob violatam clausuram, *ibidem n. 4. & 5.*

A quibus casibus possit Episcopus absolvere impeditos adire Pontificem, & quid si impedimentum sit perpetuum, vel non, *ib. num. 6. ad 9.*

Impediti personaliter adire Pontificem an teneantur mittere Procuratorem, vel scribere ad S. Pœnitentiariam &c. Et quid si sint etiam impediti adire Episcopum, *ib. num. 10. & 11.*

Impediti adire Episcopum pro casibus reservatis Diœcesanis publicis non possunt absolvi ab inferiori extra casum necessitatis, *ib. n. 12.*

Episcopus nequit absolvere Censuratos ratione violatæ Immunitatis Ecclesiasticæ. Et quid si tales absolvat absque facultate Sedis Apostolicæ, & quomodo in casu se gerere debeat indicatur, *ib. n. 13. ad 16.*

An possit Episcopus absolvere censuratos ob Clerici percussionem levem, vel gravem, publicam, vel occultam, *ib. n. 17. ad 20.*

Quæ personæ censeantur impeditæ adire Pon-

Pontificem, *ib. nu. 21.* & verb. *Absolutio*
art. 1. n. 6. & seq.

Episcopus non potest concedere suo subdito,
ut absolvatur in aliena Diocesi a Sacerdote
non habente jurisdictionem, neque prohibe-
re, quominus suus subditus absolvatur in
aliena Diocesi a Sacerdote jurisdictionem
habente a suo Episcopo, *ibid. numer. 27.*
& 23.

Episcopus dispensare potest cum suis subditis,
& in sua Diocesi in omnibus irregularitati-
bus provenientibus ex delicto occulto, &
singulæ assignantur; Excepta tamen ea,
quæ provenit ex homicidio voluntario inju-
sto, & aliis deductis ad forum contentiosum,
ib. n. 24. ad 37.

Episcopus non potest dispensare in irregularita-
te orta ex hæresi occulta exteriori, *ib. num.*
38. & verb. Absolutio n. 1. ad 4.

Episcopus an possit dispensare cum occulto ex-
communicato, qui publice celebravit, *ib.*
num. 39.

Episcopus an possit dispensare cum inquisitis
de delicto, quod non potuit probari, *ib.*
num. 40.

Episcopus an possit dispensare in materia deli-
cti ad forum contentiosum deducti, & jam
finito officio, vel obtenta absolutione ab in-
iuncto crimine, *ibid. num. 41. ad 44.*

Quando Episcopus possit, vel non dispen-
sare quoad Sacros Canones, Constitutiones
Apostolicas, & Decreta Conciliorum gene-
ralium, *ib. n. 45. & verb. Dispenfatio a*
n. 22. usque in finem.

Alia ad rem. *Vid. add. noviss. a num. 47.*
& *seqq.*

An vero possit quoad Bigamiam; *ib. &*
verb. Bigamia.

Quoad obfervantiam Fæstorum; *ibid. &*
verb. Fæstum.

Quod Jejunia, *ibid. & verb. Jejunium.*

Quoad impedimenta Matrimonii, *ibid.*
& verb. *Impedimenta Matrimonii, & Ma-*
trimonium.

Quoad Irregularitatem, *ibid. & verb. Ir-*
regularitas.

Quoad juramenta, & vota, *ibid. & verb.*
Votum, & Juramentum.

Quoad pœnas Simoniz, *ibid. & verb. Si-*
monia.

Quoad Visitationem; Vide verb. *Visitare,*
Visitatio.

Quoad Ordinationem; Vide verb. *Ordina-*
re, Ordo.

Quoad Regulares; Vide verb. *Regulares,*

Quoad Prædicationem, & Prædicatores
Vid. verbo *Prædicare, Prædicator.*

Quoad Processiones; Vide verb. *Processio.*

EPISCOPUS quoad ea, quæ potest,
& debet, vel non.

Episcopus an possit prohibere, ne canantur
Cantilenæ lingua italica in Ecclesiis etiam
Regularium, & in Oratoriis publicis ne ca-
natur Musica lingua vernacula? Vide verb.
Episcopus art. 6. num. 1. & 2.

Episcopus an possit suo arbitrio locare Scamna
Laicorum, & prohibere, ne collocentur in
Presbyterio Sedes Præfæcti, & Commendata-
rii locorum, *ibid. n. 3. & 4.*

Episcopus potest removere indecentia, & scan-
dolosâ in Ecclesiis arbitrio suo, *ib. num. 5.*

Ludimagistri an indigeant Episcopi appro-
batione pro exercitio Scholæ, *ibid. num. 6.*

Quid possit Episcopus circa Canonicorum
Sedes in Choro collocandas, circa eorum in-
teressentiam, vel discessionem ab Ecclesia
tempore Conclonis; circa eorum determina-
tiones in negotiis Ecclesiæ; circa eorundem
vacationem a servitio Ecclesiæ, *ibid. num. 7.*
ad 10.

Episcopus quid possit in Regularem exemptum,
qui ob notorium delictum incidit in censu-
ras, *ibid. nu. 11. & 12.*

Quid possit Episcopus circa administratio-
nem factam a Vicario Capitulari Sede vacan-
te, *ibid. nu. 13. & 14.*

Episcopus quid possit circa Administratores
Locorum, & Legatorum piorum, *ibid. nu.*
15. 16. & 17. & verb. Administratio, verb.
Confraternitas art. 3.

Quid circa Convocationem Canonicorum,
& ejus interessentiam Actibus Capitularibus,
ibid. num. 18. & 19.

Quid circa fidelitatem punctandi in Cho-
ro, & circa Præbendarum fructuum perce-
ptionem absque Chori servitio, & circa Ca-
nonicorum Sedes in Choro assignandas ad
formam a Concilio Trident. præscriptam,
& Officii Divini recitationem, *ibid. num. 20.*
ad 23.

Quid circa Dignitatum erectionem; *ibid.*
n. 24.

Quid circa larvas gestandas, *ibid. num. 25.*
26. & 27.

Quid circa Offensores Ministrorum, & Of-
ficialium suæ Curie, & potestatem familiam
armatam retinendi, *ibid. num. 28. ad 32.*

Quid circa Clericos delinquentes, & non
Y 4 defe-

- deferentes habitum clericalem, *ib. num. 33.*
34. & 35.
- Quid contra Contrabentes Matrimonium ipso invito, vel Parocho dissentiente, vel omisiss denuntiationibus; & quid contra res interuenientes, & Parochos assistentes, *ibidem num. 36. ad 40.*
- Quid contra Concubinos, & detinentes libros prohibitos, & Testium Subornatores, *ib. nu. 41. 42. & 43.*
- Episcopus an possit delegare Benedictionem Ecclesiz, seu Capellz alicui Sacerdoti; an possit habere fenestram e domo respicientem in Ecclesiam, & concedere Confraternitatibus Laicorum, ut in eorum Ecclesiis conseruent SS. Sacramentum; & eandem Confraternitatum bona taxare pro contributione Seminarii, *ibidem num. 44. ad 47.*
- Episcopi qualitates assignantur, *ib. num. 48. ad 54.*
- Episcopus ad quid teneatur tum in Charitatis operibus exercendis, tum in Populo sibi commisso bonis moribus instruendo, tum in suz Diocesis negotiis recte peragendis, *ib. n. 55. ad 73.*
- An liceat Episcopo quotannis abesse tribus mensibus a Residentia; Vide verb. *Residentia a num. 13.*
- Quid possit, ac debeat Episcopus quoad Regulares, & Moniales, *ibid. n. 74. & verb. Regularis, & verb. Monialis.*
- Episcopus an possit erigere Collegiatam, Curam suppressimam, Almutiam, vel Cappam Canonicis concedere iisdem in minoribus tantum constitutis, vel iam jubilatis distributiones denegare, & ipsas distributiones amissas Ecclesiz Fabricz applicare, aut amissas condonare Canonicis amittentibus, *ib. num. 75. ad 81.*
- Episcopus non potest uti Oratorio privato extra Domum proprię habitationis, cum Pontificia tamen Declaratione data sub verb. *Oratorium num. 70. ibid. num. 82.*
- Episcopus an possit obligare Curatos, ut necessaria pro Missarum celebratione in eorum Ecclesiis ministrent aliis Presbyteris; & concedere licentiam celebrandi cum bireto; & ad quod tempus possit uti opere Paroehi; & concedere licentiam Canonicis a Residentia absentandi, *ibidem num. 83. ad 87.*
- Episcopus an possit dispensare super ætate requisita ad curam animarum; & super multiplicitate Beneficiorum, & ipsis Beneficiatis possit nova onera imponere, *ibidem nu. 88. ad 91.*
- Episcopus an possit primam præbendam vacantem assignare Pœnitentiario, & Canonatus Pœnitentiarię, & Theologalis, absque concursu conferre, & Canonatum de novo erigere, aut Capellanos alienę Capellę in Cathedralē transferre, *ibid. num. 92. ad 95.*
- Episcopi an possit privare Canonicos suę Ecclesiz ordinatos absque solemnitate in Concilio præscripta, & cogere Clericos ac Presbyteros non Confessarios ad interessendum Conferentiis Casuum conscientię, *ib. num. 96. & 97.*
- Episcopi, alique Prælati, ac Superiores Monasteriorum, quando, & quomodo possint ingredi Monialium Clausuram, & quid si Episcopus contrafaceret dispensationi Constitutionis Gregorii XIII. *ibid. num. 98. ad 105.*
- Episcopus an possit delegare facultatem benedicendi Sacra Paramenta, *ib. n. 106.*
- Episcopus an possit recipere munera a Monialibus occasione Vestitionis, ac Professionis, *ibidem num. 107. & 108.*
- Episcopus quando possit erigere subsidium charitativum, *ib. n. 109.*
- Episcopus an possit obligare Iudices Synodales, ac etiam Moniales, ut in casu non valeat uti opera alterius Notarii, quam Cancellarii Episcopalis, & an possit mercedem exigere pro revisione computorum Locorum priorum, *ib. num. 110. ad 112.*
- Episcopus non potest pro administratione Sacramenti Confirmationis in locis Diocesis procuracionem exigere, *ib. n. 114.*
- Episcopus an possit taxare in pecunia id, quod pro victu sibi contingeret visitando, *ibidem num. 115.*
- Episcopus non potest permittere, ut Confessarii ingrediantur Clausuras Monialium pro fenege peragendo, nec quod Puellę educandę recipiantur in Monasterium absque licentia Sacre Congr. Neque auferre Monialibus, aut Laicis jus, quod habent eligendi Officiales, *ib. n. 116. ad 119.*
- Episcopus an possit obligare simplices Sacerdotes ad intervendum in Ecclesia Cathedrali, *ib. n. 120.*
- Episcopus an possit Clericis permittere ludum alearum, & ipse quoque ludere, *ib. n. 121. & 122.*
- Quid non possit, nec debeat Episcopus quoad Regulares, & Moniales, *ib. n. 123. & verb. Regularis, & verb. Monialis.*
- Episcopus nequit prohibere Clericis, ne conveniant

veniant Laicos in causis profanis coram Iudice Laico, *ibid. num. 124.*

Albaniz Episcopis facultas conceditur transigendi de bonis Ecclesiarum, *ibid. num. 60.*

Veronensis Episcopi definitur Jurisdictio, *ibid. numer. 61.*

Quoad facultatem Episcoporum suspendendi Clericos ob occultum crimen, *ibid. num. 62. & seqq.*

Facultas concedendi Indulgentiam in mortis articulo extenditur Episcopis, *ib. n. 65.*

Episcopi in Synodis non possunt Fidei controversas definire, neque aliquid inter Doctores controversum, *ibid. num. 166. 167.*

Potest aliquid ex epicheja relaxare, *ibid. num. 168.*

Ille solus potest Ecclesias consecrare, & reconciliare, *ibid. num. 169. & 170.*

Curare debet, ut legata pia adimpleantur, *ib. n. 171. & 172.*

Fabrica S. Petri non potest se immiscere Episcoporum Jurisdictioni, *ibid. num. 173.*

Alia ad Episcoporum Jurisdictionem pertinentia. Vide *ibid. a num. 125. ad 159.*

Episcopus an, & quando teneatur Missam applicare pro Oribus suis; Vide verb. *Missae art. 3. num. 11. in fine.*

An, & quando possit Episcopus secum conducere Cancellarium in Electionibus Abbatissarum Regularibus subiectarum. Vide *novissima Decreta Sacr. Congr. Concilii allata sub verb. Electio art. 4. num. 10.*

EPISCOPUS quoad ea, quae concernunt Episcopum Regularem, Titularem, & Suffraganeum.

Episcopus Regularis, quando liberetur ab obligatione suae Regulae, & a quibus votis censeatur dispensatus; Vide verb. *Episcopus art. 7. num. 1. 2. & 3. & in not. ad num. 3.*

Episcopus Regularis an, & quomodo debeat deferre habitum suae Religionis; & quid exemptus, *ibid. num. 4. 5. & 6.*

Episcopi Regulares, quem ritum observare teneantur in recitatione Divini Officii; & quid si habeant privilegia se conformandi suae Religioni, *ibid. num. 7. 8. & 9.*

Episcopus Regularis an recuperet jus successionis ad hereditatem sibi delatam post promotionem; & an acquirat Monasterio, cui fuit filius, *ibid. n. 10. & 11.*

Episcopus Regularis post adeptum Episcopatum non recuperat bona ante Episcopatum jam tertio quaesita, *ibid. num. 12.*

Episcopus ex Ordine Minorum quale jus recuperet auctoritate Papae, & qualis concedatur facultas Episcopo ex Ordine Minor. Reform. S. Francisci, *ibid. num. 13. & 14.*

Episcopo Regulari, si sit negligens in exigendo bona hereditaria, vel eis renunciaret, quis succedat; & in quo se possit praedicare adeundo hereditatem sibi delatam, *ibid. num. 15. & 16.*

Bona Regularis acquisita ante assumptionem ad Episcopatum ad quem spectent, *ibid. num. 17.*

Episcopus Regularis non subicitur Bullae de Largitione Munerum, *ibid. num.*

Episcopus Regularis, si Episcopatum resignet, aut sponte ad Religionem redierit, an possit illius Dignitates, & officia obtinere, & an teneatur ab observantiam redire, *ibid. num. 19. & 20.*

Reprehenditur Auctor in not. ad num. 20.

Episcopi Titulares antiquitus non creabantur, modo passim creantur. Quae eorum origo; an sint veri Episcopi, & in qua Diocesi, & de cujus licentia possint exercere Pontificalia; aut quid simile, *ibid. num. 21. ad 30.*

Episcopus Titularis non creandus, nisi urgeat necessitas; & affertur Glossae investiva in eos, qui anhelant ad Vicarias Episcoporum, & Ecclesias Titulares, *ibid. num. 31. & 32.*

Episcopus Titularis Canonicus quomodo indutus possit incedere in Cathedrali; quae ejus praecedentia; an subsit visitationi Ordinarii; ejusque Familiares an gaudeant privilegio Fori, *ibid. num. 33. ad 36.*

Beneficia, & Pensiones non vacant in eo, qui ad Titularem Episcopatum assumitur, *ibid. num. 37.*

Episcopus Titularis an sit vocandus ad Concilia Generalia. Et quid, si sit Administrator alterius Ecclesiae, vel Canonicus alicujus Cathedralis. Et ad rem afferuntur Decreta, ac Dubia cum suis resolutionibus, *ibid. num. 38. ad 41.*

Inter Episcopos Titulares, ac Locales praecedentia, *ibid. num. 42.*

Episcopus, cui datus est Coadjutor, potest esse Coadjutor alterius, *ibid. num. 43.*

Episcopus Suffraganeus Sede vacante per mortem sui localis Episcopi an possit exercere Pontificalia, ac Ordines conferre, *ibid. num. 44. & 45.* Et alia de Suffraganeo; Vide verb. *Coadjutor num. 67. ad 103.*

Plura exponuntur a Benedicto XIV. determinata circa auctoritatem, Ordinem, jurisdictionem.

ditionem, & mores Episcoporum, *ibid.* m. 46. & in *superiori art. a num. 125. ad 159.*

Alia Episcopos Regulares, Suffraganeos, & Titulares concernentia. Vide *ibid.* num. 46. et *seqq.*

Utrum Episcopus Titularis negligens consecrationem intra tempus a Tridentino praefinitum incurrat in poenas inflictas, *ibidem* num. 57. et *seqq.*

EPOCHAE, & ERA unde sint dictae, & quae sint, earumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Mundus a num. 65. ad 76.*

E. R. E. M. I. T. A.

Eremita. a quo denominetur, quid sit? Et quid significet Eremitus; Vide verb. *Eremita num. 1. 2. et 3.*

Eremitarum tria genera assignantur juxta opinionem trium Sanctorum Patrum, *ibid.* num. 4. 5. et 6.

Fagnanus quatuor distinguit species Eremitarum, & singulas assignantur, *ibid.* num. 7. ad 11.

Quod genus Eremitarum gaudeat, vel non, privilegio Fori, & Canonis, *ibid.* num. 12. ad 15.

Auctor illustratur, *ibid.* num. 22. et *seqq.*

Deputatio Eremitae pro custodia Ecclesiae ad quem spectet, *ibid.* num. 16.

Ordinationes emanant pro istis Eremitis ad litteram afferuntur, *ibid.* num. 20. et 22. et num. 24. ad 26.

ERRONEA PROPOSITIO, & errori proxima quae sit, & quae sapiens errorem; Vide verb. *Propositiones damnatae, num. 32. 33. et 34.*

E. R. R. O. R.

Error prout est impedimentum dirimens Matrimonium; Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 1. num. 12.*

An error communis cum titulo colorato, & putativo det jurisdictionem ad valide absolvendum, licet occultum sublit impedimentum ex jure positivo proveniens; Vide verb. *Confessarius art. 33. ad 42. & verb. Jurisdictio num. 30.*

EVAGATIO MENTIS quid sit, & quale peccatum; Vide verb. *Acedia num. 16. verb.*

Assentio num. 13. ad 35. verb. Missa art. 17. num. 21. ad 31. & verb. Officium Divinum art. 2. num. 38. ad 47.

E. U. C. H. A. R. I. S. T. I. A.

Eucharistia quid sit; Vide verb. *Eucharistia art. 1. num. 1.*

Eucharistiae Sacramentum quando institutum, & quae ejus materia, *ibid.* num. 2. 3. et 3.

Vino consecrando admiscenda est modica aqua, & consecrationis forma assignatur, *ibid.* num. 5. et 6.

Praeceptum sumendi Eucharistiam quos, quomodo, & quando obliget, *ibid.* num. 7. et 8.

Ad satisfaciendum tali praecepto ubi, & quando sumi debeat Eucharistia, *ibid.* num. 9. 10. et 11.

Communicans in Ecclesiis Regularium animo satisfaciendi praecepto, vel communicans in Ecclesia Cathedrali, an satisfaciat, *ibid.* num. 12. et 13.

Sacerdos quomodo possit tali praecepto satisfacere, Peregrini, & Advenae in qua Ecclesia possint communicare pro adimplendo praecepto; *ibid.* num. 14. et 15.

Fratres, & Sorores tertii Ordinis, necnon Mantellati, Corrigiati, Pizocharæ, alique similes in propriis domibus habitantes quomodo debeant praecepto satisfacere, *ibid.* num. 16.

Inservientes Regularibus, ac illi qui infirmantur in eorum Monasteriis si sint Seculares, an satisfaciant praecepto Paschali sumendo ab ipsis Regularibus Eucharistiam? Et an Regulares possint in die Paschae Eucharistiam Saecularibus ministrare, *ibid.* num. 17. ad 21. & verb. *Approbatio art. 1. num. 64. ad 68.*

Per communionem sacrilegam non adimpletur praecepto, *ibid.* num. 22.

Culpabiliter non satisfaciens praecepto in quas censuras incurrat, & quae alia poena puniri possit, *ibid.* num. 23. 24. et 25.

Excommunicati paulo ante Pascha non sunt molestandi, si non communicant in Paschate, *ibid.* num. 26.

Alia docte exposita quoad Praeceptum Paschale, & illius historiam habes, *ibid.* num. 21. et *seqq.*

An, quomodo, & quando licet ministrare Eucharistiam in paramentis nigris, & Missis Defunctorum; *ibid.* num. 27. 28. & verb. *Missae art. 14. ad 23.*

Non.

Non potest Eucharistia ministrari Fidelibus in Nocte Nativitatis Domini, *ibid. num. 29.* & verb. *Missæ art. 5. num. 15.*

Eucharistia an possit ministrari pueris novem, aut decem annorum, Mutis, & Surdis a natiuitate, Energumenis, Epilepticis, & aliis infirmis semifarvis, Stolidis, Freneticis, & Amentibus, *ibid. num. 30. ad 33.*

Ægrotus an teneatur ex præcepto sumere Eucharistiam per modum Viatici, si sit in periculo mortis; & quid si non esset ieiunus, vel sanus eadem die communicasset ex devotione? Et in eadem infirmitate quoties sumi possit Eucharistia, *ibid. num. 34. ad 38.*

Viaticum si necessitas exigat, dari potest in die Parasceves, *ibid. num. 39.*

Communio quotidiana quibus expedit; & ad rem affertur speciale Decretum, *ibidem num. 40. & 41.*

Quando commendatur frequens usus communionis, intelligi debet de sola communionis digna, *ibid. num. 42.*

Non datur præceptum sumendi Eucharistiam sub utraque specie, *ibid. num. 43.*

Eucharistia in primitiva Ecclesia domi privatum asservari permittebatur, *ibid. num. 44.*

Eucharistia in quibus Ecclesiis nunc asservari possit, vel non *ibid. num. 45. ad 48.*

Feria quinta in Coena Domini quomodo, & a quo servanda sit Eucharistia, *ibid. num. 49.* & verb. *Tabernaculum num. 4.*

Eucharistia ob quam causam deferri non debeat ad Ægrotum, *ibid. num. 50.*

Sacramentum Eucharistiae in ejus Solemnitate, ac per octavam in processione deferre ad quem spectet, *ibid. num. 51.*

Sacramentum Eucharistiae debet propriis manibus a Celebrante deferri, *ibid. num. 52.*

Eucharistiae Sacramentum dum elevatur, an sit genuflectendum, *ibid. num. 53.*

Eucharistia pro infirmis asservata intra quantum tempus renovanda tam a Græcis, quam a Latinis, *ibid. num. 54. & 55.*

Tabernaculum SS. Sacramenti in Ecclesiis Cathedralibus an possit esse in Altari majori, *ibid. num. 56.* & verb. *Tabernaculum num. 7.*

Expositio SS. Sacramenti, a quibus, & de cujus licentia fieri possit, *ibid. num. 57. ad 61.*

Sacramento Eucharistiae publice exposito, qui ritus servandus sit in celebrandis Missis tam privatis, quam solemnibus, *ibid. num. 62. & 63.*

Datur instructio observanda in Oratione

continua 40. horarum cum expositione SS. Sacramenti, *ibid. num. 64.*

Assignator origo publicæ, & solemnis venerationis SS. Sacramenti Eucharistiae; ejusque excellentia, ac dignitas indicatur, ac alia ad rem expendantur, *ibid. num. 65.*

Eucharistia in Festo Corporis Christi non est deferenda per vias Hebræorum; Vide inter *Decreta S. Rit. Congr. num. 1332.*

De Institutione Orationis 40. horarum ad SS. Eucharistiae Sacramentum, *ibid. num. 67. & seqq.*

Multa saluberrime constituta, & determinata a Benedicto XIV. proponuntur quoad SS. Eucharistiae Sacramentum, *ibid. num. 77. ad 84.*

APPENDIX, seu novus de Eucharistia Articulus.

De Sacramenti Eucharistiae variis nominibus; Vide verb. *Eucharistia art. 2. in principiis* Recensetur Hæretici, qui in assignanda, & explicanda hujus Sacramenti natura errant, *ibid. num. & seqq.*

Afferuntur Catholici Scriptores, qui contra Hæreticos, & Novatores pro SS. Eucharistiae Sacramento steterunt, *ibid. num. 4.*

Natura Sacramenti Eucharistiae juxta Catholicam sententiam explicatur ex Evangelii litera, ex auctoritate Patrum, ex antiquis Liturgiis, & ex consensu Orientalium, *ibid. num. 5. & seqq.*

Materia Eucharistiae est panis triticeus, & vinum de vite, *ibid. num. 8.*

Historia nescitur eorum, qui azymum ad Eucharistiae Sacramentum adhibuere, *ibidem num. 9. & 6.*

Quare deinde Græci improbaverint Latinis azymum panem, *ibid. num. 12.*

Azymus panis demonstratur esse aptissima Sacramenti Eucharistiae materia, *ibid. num. 12. & seqq.*

Solvuntur Photianorum sophismata, *ibid. num. 16. & seqq.*

Differitur de mystica significatione azymi, & fermentati, *ibid. num. 24.*

Utrum Latinis fermentatum, & Græcis azymum indifferenter consecrare liceat, *ibid. num. 27. & seqq.*

Num Sacerdos Latinus in locis Græcorum, & Græcus in Latinorum Urbe possit Eucharistiam juxta loci ritum consecrare, *ibid. num. 29. & seqq.*

In parando fermentato pane ad altaris Sacrificii.

crificium destinato magna est Orientalium cura, & diligentia, *ib. n. 32. & seqq.*

Utrum liquor ex uvis passis, & zebibo expressus licite, ac valide in Eucharistia perficienda usurpetur, *ibidem num. 34. & seqq.*

An loco vini in utraque purificatione, ubi magna sit vini penuria, licite adhiberi possit tantum aqua, *ibid. num. 35. & seqq.*

In confectioe Sanguinis Christi vino parum aquae miscetur tum Occidentis, tum Orientalis Ecclesiae, *ib. n. 36.*

Græci præter frigidam aquam, quam ante consecrationem solent vino miscere, ante Eucharistiae sumptionem ferventem aquam infundunt in Calicem, *ibid. vers. Græci.*

Historice multa enarrantur pertinentia ad formam Sacramenti Eucharistiae quoad Orientalium, & Latinorum Ecclesiam, *ibid. §. 2. num. 37. & seqq.*

Ex diversis Liturgiis refertur forma Sacramenti Eucharistiae, *ib. num. 44.*

Defenditur Orientalium consecrationis forma, *ib. num. 45.*

Probatum Christum verbis usum esse, non interna tantum benedictione, dum Eucharistiam consecravit, *ibid. num. 46.*

Solvuntur objecta, *ibid. num. 48.*

Probatum quod Eucharistiae forma continetur verbis: *Hoc est &c. Hic est Calix &c. ibid. num. 52. & plurib. seqq.*

Solvuntur objecta, *ibid. num. 53.*

Verba consecrationi necessaria, & essentialia sunt: *Hoc est Corpus meum. Hic est Sanguis meus, vel Hic est Calix Sanguinis mei, ibid. num. 59.*

Quare Orientales alta voce consecrationis verba proferant, *ibid. num. 64.*

Verba Christi significantia, & assertiva, non historice in consecratione sunt proferenda, *ibid.*

Subjectum Eucharistiae Sacramenti describitur, *ibid. num. 67.*

De Ministro pariter sequitur, *ibid.*

Sacramentum illud maximam a nobis venerationem exigit, *ibid. num. 66.*

S. Sedes Apostolica Orientalibus inculcat, quæ ad illius Sacramenti venerationem pertinent, & varios abusus tollere voluit, *ibid. loc. cit.*

Multa sunt apud Orientales alios, quæ ad Eucharistiae Sacramentum spectant, minime a Missionariis condemnanda, *ibid. num. 67.*

Speciales hujusmodi Orientalium Ritus differissime describuntur, *ibid. a numer. 68. ad fin.*

E V A.

Eva an formata fuerit ex sola costa Adam? & varia de ipsa; Vide verb. *Mundus, a num. 28. ad 34.*

Eva formata fuit intra Paradisum, Adam vero extra, & cur? *ibid. num. 39. & 40.*

E V I C T I O.

Evictio quid sit, Vide verb. *Evictio num. 1.*

Quid evincere, & præstare evictionem, *ibid. num. 26. et 27.*

Statim ac Emptori lis movetur ad rem evincendam, an teneatur Venditor Emptorem defendere, & item in se assumere, *ib. num. 4. 5. 6.*

Venditor quamvis in contractu specialiter non promiserit Evictionem, ad ipsam teneatur. Et re evicta, ad quid teneatur? *ibid. num. 7. ad 10.*

Ad hoc ut Venditor actione evictionis teneatur & pretium, & interesse restituere, quid requiratur, *ibid. num. 11. et 12.*

Venditor bonæ fidei, pluribus in casibus non tenetur Emptori de Evictione, & singuli assignantur, ac explicantur, *ibid. num. 13. ad 24.*

Quando Venditor fuit malæ fidei, ad quid teneatur? *ibid. num. 25.*

Suppletur ad evictionis materiam, quæ præterit Auctor, & septem dilucidantur requirita, ut evictio præstetur, *ibid. num. 28. et seqq.*

E U N U C H I.

Eunuchi, Castrati, & Spadones qui sint; Vide verb. *Patria Potestas num. 27.*

Eunuchi an possint contrahere Matrimonium? Vide verb. *Impedimenta Matrimonii.*

EUROPA unde sit dicta? Vide verb. *Mundus num. 78.*

EXAMEN, Examinare, Examinari, Examinatores Synodales.

Examen novum an sit necessarium in permutationibus Ecclesiarum Parochialium? Vide verb. *Examen, Examinare num. 1. & 2.*

Examen novum requiritur in quolibet ascensu, *ibid. n. 3.*

Præsentati ad Beneficia simplicia absque prævio

vio examine Episcopi institui non possunt ab iis, ad quos institutio spectat, *ibid. num. 4.*

Nullus consequi potest Beneficia in Ecclesiis Patrimonialibus sine examine Episcopi, *ibid. num. 5.*

Examen delegari potest ab Episcopo, cui directæ sunt Bullæ alicujus simplicis Beneficii conferendi Clerico absenti *in forma dignum, ibid. num. 6.*

Examen, & approbatio Vicariorum ad Curam Animarum positorum in Ecclesiis unitis Ordini S. Joannis Hierosolymitani ad Episcopum pertinet, *ibid. num. 7.*

An, & quatenus possit Episcopus Patrochos rite, ac recte semel approbatos, iterum, ac pluries examinare? Vide verb. *Patrochus art. 1. num. 21. ad 38.*

Examinis pro collatione Ecclesiarum Parochialium habendi forma præscribitur a Benedicto XIV. *ibid. num. 52.*

Examinis Diocesani Episcopi ante Ordinationem subjici debent etiam Regulares, *ibid. num. 57.*

Examinare non potest Episcopus ob Beneficium simplex illum, quem jam examinaverat pro Ordinis Sacri promotione, *ibid. num. 8.*

Provisi a Sede Apostolica an possint ab Episcopo examinari? *ibid. num. 10. & 11.*

Examinatus ad Beneficium, vel Officium; an sit iterum examinandus ad aliud? *ibidem num. 12.*

Examinandi sunt de novo cæpti beneficiati in quolibet ascensu, *ibid. num. 13.*

Approbato in Urbe ad Curam Animarum an possint ab Episcopo Ordines denegari, *ibid. num. 14. & 15.*

Clerici Romæ degentes non possunt extra eam ordinari sine examine, & licentia Eminentiissimi Vicarii, *ibid. num. 16.*

Episcopus an possit examinare Regulares predicare volentes in Ecclesiis extra Ordinem; *ibidem num. 17.*

Regulares prævio examine semel approbati an possint iterum examinari? Et quid si Regulares essent Magistri, aut Theologice Lectores? *ibid. num. 18. 19. 20.*

Confessarius Regularis simpliciter approbatus ab Episcopo Antecessore, an possit iterum examinari a successore, vel Vicario Capitalari, vel Vicario Apostolico, aut Generali, *ibid. num. 21. ad 24.*

Examinatorum Synodaliū electio quomodo, & quo tempore fieri debeat? *ibid. num. 25. & 26. & seqq.*

Examinatores Synodales, a quo proponi de-

beant, & approbari: quot eligi possint, ac debeant: Quale, & an necessarium eorum juramentum, *ibid. num. 27. ad 33.*

Examinatores Synodales, an, & quo titulo possint aliquid accipere occasione examinis: an possit ipsis aliquod stipendium assignari: & in quas poenas incidant aliquid accipientes, *ibid. num. 34. ad 38.*

Examinatores debent renunciare Episcopo idoneos repertos in examine, *ibid. num. 39.*

Approbatus in concursu quis dicatur, *ib. num. 40.*

Examinatores quomodo, & quando vota sua conferre, ac dare debeant, *ibid. num. 41. & 42.*

Ad quem spectet magis idoneos eligere, & quis ex ipsis præferendus sit, & an Episcopus teneatur eligere ex collatione votorum, & idonei, ac approbati qui dicantur? *ibid. num. 43. ad 47.*

Approbatur Auctor *num. 43.* & simul datur modus, quem tenere debent Examinatores Synodales, ut de moribus, & doctrina eorum, qui fuerunt examini subiecti, referant, *ibid. num. 71. & seqq.*

Episcopus an possit solus eligere; Et quid possit in paritate votorum, *ib. n. 48. 49. & 50.*

In Diocesi, ubi sunt duæ Cathedrales unitæ, an in qualibet deputandi sint Examinatores distincti, *ibid. num. 51.*

Alia ad rem ex operibus Bened. XIV. excerpta. Vide *ibid. num. 53. & seqq.*

Alia ad rem, Vide verb. *Approbatio art. 1. num. 47. & seqq. verb. Beneficia art. 3. num. 21. ad 64. & verb. Concursus art. 2. & 3. per tot.*

EXCENTRICI CIRCULI qui sint. Vide verb. *Mundus num. 103.*

EXCOMMUNICATIO

Quoad ejus esse, & divisionem.

Excommunicatio quid sit; propter quid in Ecclesiam inducta? & a quo in praxim deducta. Vide verb. *Excommunicatio art. 1. nu. 1. 2. & 3.*

Num Excommunicatio Christianorum a Judaica excommunicatione originem traxerit, non conveniunt inter se erudiri, *ibid. num. 13.*

De variis Excommunicationis speciebus, quæ tam antiquitus obtinuerunt, tum nunc obtinent, *ibid. num. 24.*

De origine excommunicationis *ipso jure*, & *Minoris*, *ibid.* num. 25.

Excommunicatio appellatur etiam *Anathema*, Quid significet hoc nomen, & in quo differat ab Excommunicatione? *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Excommunicatio, & *Anathema* quomodo incurrantur, & infligantur? & ad rem modus observandus traditur; *ibid.* num. 7. 8. 9. & 10.

Excommunicatio dividitur primo in majorem & minorem, & quæ sit utraque? *ibid.* num. 11. 12. & 13.

Excommunicatio simpliciter lata quomodo intelligi debeat? *ib.* n. 14.

Excommunicatio dividitur secundo in excommunicationem latam, vel ferendam sententiæ, & quæ sit utraque? *ib.* n. 15. 16. & 17.

Quando Excommunicatio sit lata, vel ferendam sententiæ, & quando incurratur, vel non, ante sententiam Judicis; Vide verb.

Lex art. 2. num. 27. ad 44.

Excommunicatio dividitur tertio in Excommunicationem a jure, vel ab homine, & quæ sit utraque, *ib.* num. 18. 19. & 20.

Excommunicatio dividitur quarto in reservatam, & non reservatam, *ib.* n. 21.

EXCOMMUNICATIONES Summo Pontifici reservatæ in Bulla Cœnæ. Vide verb. *Excommunicatio art. 2. per tot.*

EXCOMMUNICATIONES Summo Pontifici reservatæ extra Bullam Cœnæ contra Prælatos Ecclesiæ, contra Clericos Sæculares, & Regulares, contra Regulares, contra Dominos temporales, & contra omnes; Vide verb. *Excommunicatio art. 3. per tot.*

EXCOMMUNICATIONES nemini reservatæ. Contra Episcopos, contra Regulares, contra Clericos, contra Regulares, contra Dominos temporales, contra Magistratus, & Judices & contra omnes; Vide verb. *Excommunicatio art. 4. per totum.*

EXCOMMUNICATIO quoad eos, qui possunt, vel non, excommunicare, & excommunicari.

Excommunicare potest Summus Pontifex in toto Orbe; Vide verb. *Excommunicatio art. 5. num. 1.*

Excommunicare possunt Episcopi, alique Ordinarii, Cardinales, Legati Sedis Apostolicæ, Capitula Cathedralia, Vicarius Generalis Episcopi, & Capituli, Prælati, &

Præpositi Collegiarum, & alii habentes jurisdictionem in Foro Ecclesiæ, Abbates, ac Superiores Regulares, tum Generales Provinciales, ac etiam Locales, Concilia Generalia, & Provincialia, Capitula, & Congregationes Regularium, *ibid.* num. 2. ad 9. Excommunicare possunt alii auctoritate ordinaria, alii potestate delegata, & quinam illi sint, *ibid.* num. & seqq.

Num Parochus potestate Ordinaria excommunicandi possit, *ibid.* num. 28.

Qui excommunicare non possint, *ib.* num. 10. 11. & 12.

Qui excommunicari possint, *ibidem* num. 13. & num. 33.

Qui excommunicari non possint, *ib.* n. 14. ad 20. & num. 34. & seqq.

Collegium, Communitas, Universitas, vel aliud Corpus positum, quando excommunicari possit, vel non? & a quo possit in causa &c. *ibid.* numer. 21. ad 25. Sed vid. num. 34.

Num Excommunicatus nondum absolutus possit ex alio delicto iterum excommunicari, *ib.* n. 36.

Exempti possunt etiam excommunicari in casu, in quo ex speciali delegatione subijunguntur, *ib.* n. 37.

Quid autem si speciali privilegio donentur, ne excommunicari queant, *ibid.*

EXCOMMUNICATIO quoad ejus effectus.

Effectus Excommunicationis majoris quos, & qui sunt? Et singuli explicantur; Vide verb. *Excommunicatio art. 6. num. 1. ad 25.*

Effectus Excommunicationis minoris quos, & qui sunt? Et singuli explicantur, *ibid.* num. 26. ad 29. Sed vid. nov. add. num. 30. & seqq.

Recensentur civiles excommunicationis effectus, *ibid.* num. 36. & seqq.

EXCOMMUNICATIO quoad ejus absolutionem.

Ab excommunicationibus a jure latis, & nemini reservatis qui possint absolvere; Vide verb. *Excommunicatio art. 7. num. 1. & num. 32. & seqq.*

Ab Excommunicationibus a jure latis, & Papæ reservatis, qui possint absolvere, *ibid.* num. 2.

Ab excommunicationibus ab homine latis per sententiam specialem, qui possint absolvere, *ibid.* num. 3. ad 7.

Ab excommunicationibus ab homine latis per sententiam generale sine ulla reservatione, qui possint absolvere, *ibid. num. 8. 9. & num. 29. & seqq.*

Qui est excommunicatus a suo Episcopo, an absolvi possit ab Episcopo novi domicilii; Vide *ib. n. 30. & seqq.*

An post interpositam appellationem absolvere valeat Judex a quo, *ib. nu. 31.*

An ab Excommunicatione ipso jure in literis Apostolicis comminata absolvere queat Judex, qui sententiam declaratoriam pronuntiavit, *ib. n. 32. & 33.*

Ab Excommunicatione minori a jure lata, qui possunt absolvere, *ib. n. 10.*

Excommunicationis absolutio dari potest etiam extra Confessionem Sacramentalem, etiam absenti, vel invito, vel mortuo, *ib. n. 11. & 12.*

Excommunicationis absolutio dari potest variis modis, & assignantur singuli, *ibid. nu. 13. ad 18.*

Absolutionis formæ variz esse possunt, & assignantur singulæ, *ibid. num. 19. ad 22.*

Quid requiratur ad hoc, ut quis licite absolvi possit ab Excommunicatione, *ibid. num. 23. ad 26.*

Corrigitur Auctor *num. 26. in not.*

Absolutio extorta metu gravi injuste in eum finem incusso est invalida, *ib. n. 27.*

Absolutio ab excom. pro foro Conscientiæ an prodesse possit etiam pro Foro externo? Absolutus in Foro interno ab excommunicatione an teneatur se gerere in foro externo tanquam excommunicatus, Vide verb. *Excommunicatione art. 8. num. 1.*

Absolutus in foro conscientie ab excommunicatione occulta, an possit habere communionem in divinis in foro externo? Et quid si Excommunicatio sit notoria, vel ejus crimen deferatur ad Judicem; *ib. num. 2. 3. & 4.*

Vide distinctionem receptam ad hanc questionem decidendam, *ib. nu. 5. & seqq.*

EXCOMMUNICATI quinam vitandi sint? in quibus, & qualiter vitari debeant.

Quales Excommunicati vitandi essent jure antiquo, & quales vitandi sint jure novo. Vide verb. *Excommunicatio art. 9. num. 1. 2. & 3. num. 23. & seqq.*

Percussor Clerici quando dicatur taliter notorius, ut vitari debeat, *ibid. num. 5. 6. 7. & num. 29. & seqq.*

Casus, in quibus vitandi sunt Excommunicati, quinque assignantur, & explicantur, *ibid. num. 8. ad 13. & in nota ad num. 10.*

Qui in aliquo ex supradictis casibus cum excommunicato communicat, an peccet, & in quas censuras incurrat. Et quid si Excommunicatus sit nominatim a Papa, *ibid. num. 14. 15. & 16.*

Assignantur, & explicantur causæ, ob quas licet communicare cum excommunicatis vitandis, *ibid. num. 17. ad 22.*

Ad Extrav. *Ad vitanda*; Vide *num. 23. & seqq.*

DE EXCOMMUNICATIONE Canonis quoad suum esse, & intelligi.

Excommunicatio Canonis quare sic appellatur; Vide verb. *Excommunicatio art. 10. num. 1.*

Quid intelligatur per illa verba **SI QUIS SUADENTE DIABOLO MANUS VIOLENTAS INJECERIT IN CLERICUM**, *ibid. num. 2. ad 6.*

Quales sint illi Clerici, qui non gaudent privilegio Canonis, *ibid. num. 7. ad 10.*

Per ly *Monachum* qui Regulares intelligantur, *ibidem num. 11. ad 19.*

Num excommunicatio *Can. Si quis suadente* sit latæ sententiæ, *ibid. nu. 20. & seqq.*

AB EXCOMMUNICATIONIS hujus incurfu quinam excusentur, vel non?

Ab incurfu hujus excommunicationis excusantur Laborantes ignorantia invincibili, tam juris, quam facti; Vide verb. *Excommunicatio art. 11. num. 1.*

Excusantur quoque Clericum percutientes in variis casibus, qui assignantur, & singuli explicantur, *ibid. num. 2. ad 12. & num. 28. & seqq.*

Qui non excusentur ab incurfu dictæ excommunicationis, *ibid. num. 14. ad 27.*

AB EXCOMMUNICATIONE Canonis quinam possit absolvere, vel non.

Clerici percussio triplex assignatur, & explicatur; Vide verb. *Excommunicatio art. 12. num. 1. ad 4.*

Percussio de se levis quomodo possit esse gravis, & enormis, *ibid. num. 5. & 6.*

In articulo mortis qui possit absolvere ab Excommunicatione Canonis, *ib. num. 5. & 8.*

Ex-

Extra articulum mortis quis possit absolvere ab hac Excommunicatione ob percussione[m] levem, vel mediocrem, & enormem, sive occultam, sive publicam, *ibid. num. 9. ad 14.*

Prælati Regulares an possint suos subditos, & Novitios absolvere ab excommunicatione contracta ob quancumque percussione[m]; & quid si Percussores sint divers[is] Ordinis, vel Religiosi ad invicem se percusserint, vel percusserint Clericum Sæcularem *ibid. num. 15. ad 20. & verb. Prælati Regularis n. 31.*

Moniales sive exemptæ, sive subiectæ Ordinariis a quo possint absolvi, *ibid. num. 21. & 22.*

Regulares an, & quando possint absolvere a percussione levi, *ibid. num. 23.*

Alia ad materiam hujus artic. Vide *ibid. num. 24.*

EXECUTOR Litterarum Apostolicarum.

Executor alius est merus, & alius mixtus, & quis sit uterque; Vide verb. *Executor Litterarum Apostolicarum num. 1.*

Executor per quas clausulas vocetur Mixtus, *ibid. num. 2. ad 7.*

Quid requiratur ad hoc ut Executor Apostolicus possit procedere, *ibid. num. 8. 9. & 10. & num. 63. & 64.*

Ordinarii an possint impedire tales executiones, vel an possint cum Executore Litteras Apostolicas exequi, *ibid. num. 11. & 12.*

Dispensationes Matrimonial. ac aliæ litteræ Apostolicæ quibus committi soleant; & quia eas exequi possit Sede vacante per mortem Episcopi, *ibid. num. 13. ad 23.*

Deputato uno, an possit alter ad executionem se intromittere; & per quid commissio possit transire ad aliam personam, *ibid. num. 24. ad 29.*

Vicarius Episcopi solum confirmati an possit exequi dispensationes, *ibid. num. 30.*

Vicarius, si fiat Episcopus illius Diocesis, an possit exequi dispensationem sibi commissam. Et quid si Episcopus esset suspensus, vel excommunicatus, *ibid. num. 31.*

Executor debet servare formam in Litteris præscriptam, *ibid. num. 33.*

Executor, ejusque Notarius an possint pro executione aliquid accipere, *ibid. num. 34. ad 38.*

Executor Dispensationis Apostolicæ pro foro interno super impedimento Matrimonii oc-

culto, quis esse possit, vel non, *ibid. num. 39. ad 44.*

Executor debet esse approbatus ab Ordinario loci, & specialiter electus a Penitente; & quid si electus recuset, *ibid. num. 45. 46. & 47.*

Executor an debeat testes adhibere; & quid de Litteris executionis agere debeat, *ibid. num. 48. & 49.*

Episcopus non retinens Vicarium, an possit exequi Litteras eidem directas, *ib. n. 51.*
Alia de Executoribus. Vide apud Rosam de Executor. *Litt. Apost. part. 1. & 2.*

An Executor certus in Litteris Apostolicis datus possit subdelegare, *ibid. num. 52. & seqq.*

Auditor Cameræ, qui est Executor omnium Litterarum Apostolicarum, an cumulative procedere valeat ad executionem Litterarum Apostolicarum, *ibid. num. 53.*

Quenam obtinerit distinctio in foro circa questionem mutationis Executoris Litterarum Apostolicarum; *ibid. in n. 61. & 62.*

EXECUTOR Testamentarius; Vide verb. *Testamentum art. 3.*

EXEMPTIO Regularium; quomodo, & quando exempti Ecclesiastici ab Episcopi Jurisdictione. Vide verb. *Exemptio num. 1. & 2.*
Vide verb. *Regul. art. 2.*

EKEQUIÆ. Nonnulla producuntur ad exequias pertinentia. Vide verb. *Exequia per totum.* Vide verb. *Funeralia, verb. Sepultura.*

EXERCITIA SPIRITUALIA.

Afferuntur duæ Epistolæ Encyclicæ ad rem spectantes; Vide verb. *Exercitia Spiritualia num. 1. 2.*

Fratres Minores exercitiis vacantes quam Indulgentiam lucrentur, *ibid. num. 3.*

EXHEREDATIO.

Exheredatio quid sit; Vide verb. *Exheredatio num. 1.*

Exheredatio tam Ascendentium, quam Descendentium, ad hoc ut valide fiat, & suum sortiator effectum, quid requiratur, *ibidem num. 2. ad 9.*

Causæ legitimæ exheredandi descendentes quatuordecim enumerantur, & assignantur, *ibid. num. 10. ad 25.*

Quando proles possit exheredari propter contractum Matrimonium in vitis Parentibus juxta

juncta statuta municipalia auctororum; ibidem num. 26. ad 29.

Causæ legitimæ, ob quas licet Liberis exheredare Parentes, vel alios ascendentes, assignantur, *ib. num. 30. ad 38.*

Omnes dictæ causæ exheredandi quando cessant, *ibid. num. 39. & 40.*

Causæ, ob quas exheredari potest Frater in casu, quo tempus persona instituta est heres, tres assignantur; *ibid. num. 41. ad 44.*

Exhereditatio ut plurimum fit *note causa, & in personam liberorum*. Sed si fieri potest exhereditatio *bona mente*, *ib. n. 45. & 46.*

Quæ sit Exhereditatio bona mente, *ibid. num. 47. & seqq.*

EXILII PÆNA quid sit? Vide verb. *Pæna art. 2. num. 13.*

EXORCIZARE, EXORCISTA.

Exorcizare sumitur in duplici sensu, & uterque assignatur; ejusque secundo sensu capiti traditur definitio; Vide verb. *Exorcizare num. 1. 2. & 3.*

Exorcismi Cereemonia, quæ sit in Baptismo, ubi imperatur, & de ea fiat mentio, *ibid. num. 4. 5.*

Infans ratione periculi baptizatus, an debeat exorcizari; & quid sit Exorcistæ munus, *ibid. num. 6. & 7.*

Ad licite exorcizandum quid requiratur? Et quid de Exorcistis utentibus modis insolitis, *ibid. num. 8. ad 11. & in num. 18. & 19.*

Pro exorcizanda Moniali, an concedatur licentia ingrediendi Clausuram. Et a quo, quomodo, & in quo loco sit exorcizanda, *ibid. num. 12. ad 16.*

Signa præcipua Exorcumenorum referuntur, *ibid. num. 17.*

Primis Ecclesiæ Sæculis non solum Clerici, verum & Laici donum ejiciendi Demones habuere, & sic Exorcistarum officium usurparunt, *ib. n. 21. & 22.*

Postea peculiare munus in Ecclesia fuit eorum, qui in gradum Exorcistarum cooptati sunt, *ib. n. 24.*

Per id vero temporis ad Exorcistatus non ordinabantur nisi viri profectionis ætatis, *ib. num. 25.*

Quid evenerit mutata hac disciplina, *ib. num. 26.*

EXORCISTATUS quid sit, quæ ejus tractat. Tom. X.

ria, & forma, & quando fuerit institutus; Vide verb. *Ordo art. 1. n. 34.*

Exorcistatus conferendus est Subdiacono, Diacono, & Presbytero Græco, qui ritu latino ad Diaconatum, Presbyteratum, aut Episcopatum sint promovendi; Vide verb. *Exorcistatus, art. m.*

EXPILATÆ hereditatis pœna quæ sit; & quid sit hoc crimen; Vide verb. *Pæna art. 2. num. 98.*

EXPOSITI FILII; Vide verb. *Expositi Filii, verb. Filius num. 17. ad 20. verb. Parentes, num. 20. ad 23.*

EXTINCTIO VOTI, Vide verb. *Votum, art. 3. num. 2. ad 9.*

EXTRACTIO.

De extractione Rei inquisiti, vel damnati a loco immuni in casibus permixtis; Vide verb. *Extractio, n. 1. & seqq.*

Extractio segetum, farinæ, & olei extra Statum Ecclesiasticum sine speciali Chirographo Papæ sub gravissimis pœnis prohibetur, *ib. n. 6.*

Extractio rerum aliarum mobilium quorum arbitrio permittatur; Vide *ibid. num. 7.*

In Extractione segetum per aquam quænam cautela adhibenda; *ib. n. 8.*

Quibus in casibus permittatur extractio segetum &c. a Statu Ecclesiæ; *ibid. num. 9. & seqq.*

EXTREMA UNCTIO.

Varie Unctiones in praxi habentur in Ecclesia: Vide verb. *Extrema Unctio num. 1.*

Extremæ Unctionis definitio traditur, ac demonstratur esse novæ Legis Sacramentum, & quando institutum ejusque duplex materia, *ib. n. 2. ad 8.*

In quo casu, & quomodo possit oleo benedictio addi non benedictum, *ib. n. 9. & 10.*

Forma hujus Sacramenti traditur, & quomodo proferenda; ac Unctiones faciendæ tam in viris, quam in feminis. Et quid si aliquis careat aliquo sensu, vel mutilatus existat, *ibid. num. 11. ad 17.*

In quo casu unica Unctio sufficiat, & quando fieri possit absque contractu immediato, *ib. num. 18. 19. & 20. & in nota ad num. 20.*

Administratio hujus Sacramenti in quo habitu fieri possit, ac debeat, *ib. n. 21.*

Minister licitus validus hujus Sacramenti quia

quis sit. Et in quo casu, & quibus personis possint Regulares hoc Sacramentum administrare, & de cujus licentia, *ib. num. 22. ad 18.*

Uctiones a quor Sacerdotibus fieri possint, ac debeant. Et quid si Minister moriatur dum actu ungit. Et an validum sit Sacramentum si unus ungat, & alter proferat verba, *ibid. num. 29. ad 33.*

Subjectum capax hujus Sacramenti assignatur. Et quibus personis ministrari possit, vel non, *ibid. a num. 34. ad 37. & n. 84. & seqq.*

An sit de precepto hoc Sacramentum suscipere, & ipsum negligere quando sit peccatum, vel non. Et quando, & quomodo peccet Parochus non ministrando, vel negligendo administrare hoc Sacramentum. Et in quibus casibus teneatur, *ib. num. 38. ad 44.*

Effectus speciales, & precipui hujus Sacramenti quatuor assignantur, *ib. num. 45. ad 48.*

Oleum Infirmorum ubi, & quomodo conservari debeat, *ib. num. 49. & 50.*

Sacculus pro includendo vase hujus Olei cujus coloris esse debeat, *ibid. n. 52.*

Apud Græcos oleum a Presbyteris benedicitur: num forma deprecativa sit necessaria in Sacramento Extremæ Uctionis. De forma Ambrosiana istius Sacramenti; & de partibus Corporis inungendis; Vide *ibid. num. 68. ad 78.*

Plures Presbyteri olim etiam in Ecclesia latina, ut hodie apud Græcos Extremæ Uctionis Sacramentum ministrabant; *ib. num. 52. & seqq. & n. 79. & seqq.*

F

FALCIDIA.

Falcidia quid sit, quale motivum ejus originis, & a quo sic dicta; Vide verb. *Falcidia num. 1. 2. 3.*

Trebellianica quid sit, a quo sic dicta, & in quo differat a Falcidia, *ib. num. 4. ad 7. & infra num. 33.*

Falcidia ex quibus bonis detrahatur, & ad quid teneatur heres prætendens hujusmodi detractionem, pro qua detrahenda quæ quantitas bonorum attendi debeat, *ib. num. 8. ad 14.*

Falcidia ex quibus bonis detrahi non possit, & an sit, & quomodo detrahenda inter duas causas pias, *ib. nu. 13. ad 24.*

Falcidia non habet locum in Testamento Militis, *ibidem num. 25.*

An, quando, & quomodo possit Testator prohibere Falcidiz detractionem, *ib. n. 26. ad 31.*

Falcidia non potest detrahi ab herede, quinon conficit Inventarium, *ibidem num. 32.*

Quæ dicta sunt de Falcidia an, & quomodo intelligenda sint etiam de Trebellianica, *ibid. num. 33. & 34.*

Liberi præter legitimam an possint etiam deducere Falcidiam, vel Trebellianicam, *ib. num. 35. 36. & 37.*

Recententur ea, quæ a Jure novo correctæ sunt quoad Legem Falcidiam, *ibid. n. 38. & seqq.*

Quomodo estimatio Falcidiz ineunda in Annuis legatis, & in legato Alimentorum, *ibid. num. 56.*

FALSUM, FALSARIUS.

Falsum quid sit, & ad ejus crimen quod requirantur; Vide verb. *Falsum, Falsarius n. 1. & 2.* Sed vide, *ibid. nu. 91. & 92.*

Falsum principaliter quatuor modis committitur, idest, *Dicto, Scripto, Facto, Usu,* seu potius abusu, *ib. num. 3.*

Dicto crimen Falsi quinque modis committitur, & singuli assignantur, & explicantur, *ib. num. 16. ad 32.*

Infinite sunt species Falsi, sed ad duo summa capita referri possunt, ad falsum scilicet Testamentarium, & ad falsum nummarium, *ibid. num. 92. & seqq.*

Explicatur Lex 13. §. 1. ff. ad leg. Cornel. de Falsi. *ibid. num. 95. & seqq.*

Falsum circa monetam quibus modis committatur, *ibidem numer. 33. ad 36.*

Usu, seu potius *abusu* dupliciter committitur Crimen falsi, & assignatur, *ib. num. 37. & 38.*

Litteræ Apostolicæ falsari possunt novem modis, & assignantur, *ib. n. 39.*

centæ falsariorum Litteras Apostolicas assignantur, & luculenter explicantur, *ib. num. 40. ad 57. & n. 87. & seqq.*

Falsificantes Litteras Papæ, Imperatoris, Regis, Principis supremi, Præorgis, Magistratus, vel alterius Tribunalis qua pena puniantur, *ib. n. 61. 62. & 63.*

Clericus falsificans sigillam Principis, aut
Li-

Litteras Episcopi, aut Capituli, qua pona puniendus, *ib. n. 64. & 65.*

Regulares, & præcipue Ordinis Min. falsificantes Litteras Prælatorum qua pona puniantur, *ib. n. 66. & 67.*

Pœna ordinaria circa Nobiles falsarios quæ olim fuerit, & nunc sit, *ib. num. 68.*

Pœna falsi testis in causis civilibus, vel criminalibus quæ sit, & quid si testis falsus sit Clericus, *ib. n. 69. 70. & 71.*

An lege Cornelia teneatur is, qui non falsum testimonium dixit, sed verum retulit, *ib. n. 101. & seqq.*

An in eandem Legem incidat, qui pecuniam ad testimonium dicendum accepit, nec tamen producentem, sed Adversarium ipsius testimonio adjuvit, *ib. n. 103.*

Pœna Notarii scribentis falsum testamentum, vel instrumentum, & falsificantis manum alicuius, & copiam ab originali diversam exemplans quæ sit, *ib. n. 72. & 73.*

Pœna Advocati, vel Procuratoris, vel Iudicis falsum committentis quæ sit, *ib. num. 74. & 75.*

Pœna falsificantium legitimas monetas, & fabricantium falsas monetas, quæ sit, *ib. num. 76. & 77.*

Pœna impediendum aliquem testari, vel jam factum testamentum mutare, vel adtestandum compellendum quæ sit, *ib. n. 78.*

Pœna supponentis falsum pactum quæ olim fuerit, & nunc, *ib. n. 79.*

Pœna eorum, qui falsum committunt occultando, surripiendo, lacerando scripturas &c. quæ sit, *ib. n. 80.*

Assumens nomen Curie, vel Magistratus, cum non sit talis, quæ pœna puniendus, *ib. num. 81. 82. & 83.*

Aliorum falsariorum pœnz, *ib. n. 84.*
Ad hoc, ut quis de Falso pœna ordinaria puniri possit, quid requiratur, *ibid. num. 85. & 86.*

F A M I L I A.

Fama, Opinio, Existimatio idem significant, Vide verb. *Fama num. 1.*

Fama quid sit, unde sit dicta, & duplex assignatur, & explicatur, *ib. n. 2. ad 6.*

Fama proprie loquendo non dicitur nisi bona sit, & ut talis explicatur, *ib. n. 7. 8. & 9.*

Fama intendum accipitur pro Infamia, *ibid. n. 10. & verb. Infamia per tot.*

Fama in quo differat a Reputatio, & ista quid sit, *ib. n. 11. & 12.*

Ut Fama probet, quid requiratur, *ibid. num. 13. ad 16.*

In concursu Famæ bonæ, & malæ, quæ sit præferenda, *ib. num. 17.*

Fama per quid probari possit, *ib. n. 19.*

Fama an, & quando de se faciat plenam probationem, *ib. n. 19. ad 26.*

Fama impedimenti an, & quando sufficiat ad impediendum Matrimonium, *ibid. num. 27. ad 32.*

Remor an sufficiat ad impediendum Matrimonium, *ib. n. 33.*

Fama impedimenti non sufficit ad impediendum Matrimonium contractum, *ib. n. 34.*

Quid de Fama publica existente contra Clericum Fornicarium, *ib. n. 35. & 36.*

Fama non potest prævalere veritati, & affirmativa an prævaleat negativæ, *ib. num. 37. & 38.*

An homini sit dominium in famam suam, *ib. num. 39. & seqq.*

An quis cum periculo suæ famæ alterius famam teneatur sustinere, *ibid. num. 48. ad 50.*

F A M I L I A.

Familia nomen quid importet; Vide verb. *Familia num. 1.*

Familia alia dicitur effectiva, & alia contentiva, & quæ sit utraq, *ib. n. 2.*

Ut quis dicatur de Familia contentiva quid requiratur, *ib. num. 3.*

Familia contentiva alia est proxima, seu proximior, & alia remota, seu remotior, & quæ sit utraq, Et in istarum concursu, quæ intelligatur vocata, *ib. n. 4. & 5.*

Familia appellatione quales Agnati veniant, Et unde in hac re mens Testatoris intelligi possit; indicator, *ib. num. 6. ad 10.*

Quando vocata est Familia in genere, qualis intelligenda sit, Et quid si plures existant Columnelli, *ibid. num. 11. & 12.*

Agens ad Fideicommissum tamquam unus de Familia Testatoris, quid probare debeat, *ib. n. 13.*

Contendens succedere in Majoratu instituto ad favorem proximorum Collateralium de Familia, quid probare debeat, *ib. n. 14.*

Majoratus Institutor quoties vocat Masculos de sua Familia, quales intelligantur vocati, *ib. n. 15.*

Feminae an veniant in appellatione Familiz, *ib. n. 16. 17. & 18.*

Quid quando plures Familiz vocatz sunt, *Z. 2. suc.*

successive ad beneficium juspatronatus : & quid si plures sint passive vocati, *ibid. num. 20. ad 22.*

Vocatis proximioribus de duabus Familiis distinctis, cui competat presentatio, *ib. num. 23.*

Quid si vocatur plures Familia cum lege quod presentatio pertinet ad proximiores, & seniores, *ib. n. 24.*

Quid si juspatronatus activum reservetur Seniori de Familia, & passivum omnibus de Familia, *ib. n. 25.*

In paritate vocum, qui preferendus sit, *ib. n. 26. 27. & 28.*

Major pinguedo vocis, an det prelationem, *ib. n. 29.*

Verba : concessiois, *ipsisque posterisque suis*, & post illorum obitum, *senioris*, & antiquioris dumtaxat de domo illorum, quomodo intelligenda sint ; & quid quando vocatur proximior, & antiquior de Familia, *ibidem. nu. 30. ad 33.*

Quid si juspatronatus spectet ad tres Familias proximiores, *ibid. num. 34.*

Vocati per posterius non possunt impedire Clericatum favore prius vocati, *ib. n. 35.*

Quid si concurrant Laicus de linea primo vocata, & Clericus de linea secundo vocata, *ib. n. 36. 37. & 38.*

Vocatus in juspatronatus passivo non potest praeteriri per Patronum, *ib. n. 39.*

Passive vocatus qui dicatur, & quando dicatur presentatus a Fundatore, & quid si patronus recipiat eam presentare, *ib. nu. 40. 41. & 42.*

Oppositio passive vocati habet pro presentatione, *ibid. num. 43.*

Ordinarius conferendo jure devoluto ad quid repetatur, *ibid. num. 44. & 45.*

Presentatus per medietatem vocum, & habens gratiam Apostolicam cum derogatione alterius medietatis cui praefertur, *ib. num. 46.*

Habens unam vocem privativam, & alteram cumulativam, cui praefertur, *ibidem. num. 47.*

Clericus in paritate gradus praefertur Laico. Et inter pares gradu aequo dilectus quis praefertur, *ibid. num. 48. & 49.*

In Beneficio licet Sacrodotali in habitu praefertur Sacerdos Clerico, *ibid. num. 50.*

Ubi Fundator requisivit Sacrodotium in habitu, quis praefertur debet, *ibid. num. 51.*

Civibus, & Parochianis tanquam Compatronis competit privilegium prelationis in

paritate vocum ; Et Compatronis in casu, competit de jure, *ib. n. 52. & 53.*

Habens qualitatem sanguinis, & Patronatum, cui preferendus sit ; & Compatronis in paritate vocum cui praeferi debeat, *ib. num. 54. 55. & 56.*

Presentatus in paritate vocum, cui praeferi debeat, *ib. num. 57.*

In Beneficiis vere Sacrodotibus, Sacerdos aptitudine, & de sanguine, cui preferendus, *ibid. num. 58.*

Quatuor exornate ad hunc articulum Quaestiones ; Vide *ibid. num. 59. ad 64.*

FAMILIARIS.

Familiarium nomine qui veniant ; & quid requiratur, ut quis familiaris dicatur ? Vide verb. *Familiaris, num. 1. & 2.*

Familiaritas vera, & actualis, quae sit, & quid requiratur ad eam contrahendam, *ibid. n. 3. & 4.*

Ut probetur vera familiaritas, quid concurrere debeat, indicatur, & explicatur, *ib. num. 5. 6. & 7.*

Familiares Papae quibus gaudeant privilegiis, a quibus oneribus sint exempti, & qui sint, qui tales appellantur, *ibid. n. 8. ad 17.*

Familiares Cardinalium, a quorum jurisdictione sint exempti, quibus gaudeant privilegiis, quid citra Beneficia ipsorum, & qui tales vocari possint, *ibid. num. 18. ad 29.*

Nuncius, cui nequeat familiaritates concedere, *ibid. num. 30.*

Episcopus quando possit, vel non, Familiares suos ad Ordines promoveri absque Ordinaris licentia, vel cum ipsis dispensare ; & quid si Episcopus sit Titularis, *ibid. num. 31. ad 41.*

Familiares Papae, Cardinalium, & Episcoporum in Curia residentium, an possint a Vicario Sanctissimi ad Ordines promoveri, *ib. num. 42.*

Cardinales, Presbyteri quibus Ordines conferre possint suis Familiaribus triennialibus, & ut quis ad hunc effectum familiaris dicatur, & quomodo triennium computari debeat, indicatur, *ib. num. 43. ad 46.*

Episcopus quot Canonicos familiares possit assumere ? Et an isti liceant fructus suorum Praebendarum si non resident tempore Familiaritatis, *ib. num. 47. & 48.*

Familiares, & alii Ministri Episcopi quamvis Titulares an gaudeant privilegiis, *ib. n. 49. 50. 51.*

Qui-

Quinam sint Familiares Episcopi, qui gaudere possunt privilegio Fori, *ibid. num. 67.*

Unde repetendum sit jus Episcoporum ordinandi suos Familiares triennales, *ib. n. 69. & seqq.*

Quznam requisita concurrere debeant, ut Episcopus ordinare valeat familiares suos triennales, *ib. num. 71. ad 80.*

An Episcopus scuti potest ordinare Familiarem suum triennem, ita impartiri ipsi possit Litteras Dimissoriales, ut ab alio Episcopo ordinari valeat, *ib. num. 81.*

Episcopi non tenentur dare notam suorum Familiarium Curiz Laicali, *ibid. num. 52.*

Cognitio causæ actualis Familiaris Archiepiscopi deferentis arma prohibita, ad quem spectet, *ib. num. 53.*

Quid si Familiaris Nuncii in carcerem mittatur ob delationem armorum prohibitorum a Curia Laicali, vel aliquod attentatum fiat a Regiis Ministris in personam Familiaris Archiepiscopi, *ib. num. 54. 55. & 56.*

Fiscalis Episcopi extra Curiam degens in aliquo loco Diocesis an gaudeat privilegio Fori, *ibid. num. 57.*

Familiares, & Ministri Inquisitionis quibus gaudeant privilegiis; si delinquentes, quomodo puniri debeant, & ad quid teneantur, *ib. n. 58. ad 59.*

Familiares, ac Domestici degentes in Monasteriis Regularium, an satisfaciant præcepto Paschali sumendo Eucharistiam ab ipsis Regularibus, *ibid. num. 66.*

Familiaritas cum Judæis, & hæreticis qualis, & quando sit prohibita Christianis; Vide verb. *Famuli n. 19. ad 21. Hæreticus n. 17. ad 36. Hæbreus fere per tot.*

F A M U L I , F A M U L Æ .

Famuli. & Famulæ Monialium, ac Regularium in quibus Parocho subiciantur? Vide verb. *Famuli n. 1. 2. et 3.*

Quando Regulares eisdem possint Sacramenta ministrare etiam tempore Paschatis, ac Extremæ Unctionis, & sepulturam dare, *ib. n. 30. et seqq.*

Famuli, & Famulæ quæ teneantur suis Dominis præstare, & quando, & quomodo peccent ratione inobedientiæ, vel negligentiz, vel rei domesticæ ablationis, vel discessionis ante lapsum terminum, *ib. n. 4. ad 11.*

Sententia ab Auctore allata castigatur, *ib. not. noviss. ad nu. 11.*

Tom. X.

Famulus quando peccet, vel non, si in actionibus ad peccatum tendentibus Domino cooperetur, *ibid. num. 11. ad 16.*

Famuli, & Famulæ coacti laborare die Festo, quando hoc eis liceat, & quando excusentur ab audienda Missa die Festo, *ib. num. 17. et 18.*

Famulis an, & quando liceat Judæis, vel Hæreticis famulari, *ib. num. 19. ad 25.*

Famuli, & famulæ, si judicent salarium suum esse nimis parvum, an possint uti occulta compensatione, *ibid. num. 26. et 27. & verb. Compensatio.*

Quando, & de quibus Famuli, & Famulæ possint facere elemosynam; Vide verb. *Elemosyna.*

F E N E S T R Æ .

Nemo potest in muro alieno sine servitute Fenestram construere, vel aperire; & præcipue in Ecclesia, quod prohibetur tum a S. Pio V. tum a variis Sac. Congreg. Decretis, Vide verb. *Fenestra num. 1. ad 6.*

Fenestræ respicientes in Monasteria Monialium non sunt permittendæ; & an claudendæ quæ existunt, & quomodo construendæ mansiones Monasteriis propinquæ, *ib. n. 7. ad 12. et num. 20 21.*

Sed vide cum qua distinctione, *ib. n. 22. et seqq.*

Monialium Fenestræ cujus altitudinis esse debeant; Et fenestræ Communionis an possint pro Collocutoriis inservire, *ib. num. 13. ad 16.*

Fenestræ Regularium quomodo, & quando claudi debeant, si habeant prospectum in vicinas Aedes secularium; Vide *Urfayam tom. 2. part. 2. Discept. 6.*

Fenestrarum apositioni quando locus sit in Monasteriis Monialium; Vide *Urfayam tom. 5. part. 2. discept. 5.*

An liceat Monialibus usus telescopii, *ib. num. 19.*

Alia vid. hoc Tomo in *Append. Resol. in Mantuana.*

FERRAGOSTO; Vide verb. *Ferragosto.*

FESTA, FESTIVITATES.

Festa, quæ nunc sunt de præcepto, enumerantur; Vide verb. *Festa num. 1.*

An liceat Episcopis in sua Diocesi dies festos indicare, *ibid. n. 2. et 3.*

Z 3

Affer.

Affertur Decretum super electione Sanctorum in Patronos, & explicatur, & quæ promissio in tali electione fieri nequeat indicatur; *ibid. n. 4. ad 7.*

Princeps Laicus an possit diem Festum instituire; & ad hoc an requiratur Populi consensus, & populus an possit cogi ad ejus observantiam, *ibid. num. 8. ad 11.*

Festa de præcepto sunt ab omnibus observanda, & quid sit Festum sanctificare; & an liceat, vel quid permittatur tali die laborare, *ib. num. 12. ad 19.*

Licentia laborandi diebus Festis a quo petenda, & quomodo concedenda sit, *ib. num. 20. ad 23.*

Licentia vendendi diebus festis a quo concedenda sit; & diei festivi bannimentum ad quem spectet, *ibid. num. 24. et 25.*

Edictum Curiz Laicalis super diebus festivis in Epistopi præjudicium an valeat, *ibid. n. 26. et 27.*

Pœna pro transgressione Festorum imponenda qualis esse debeat indicatur, *ib. n. 28. 29. et 30.*

Episcopus an possit laborandi diebus Festis licentiam denegare; & an pro tali licentia possit aliquid exigere, *ibid. num. 31. ad 34.*

Dispensare super observatione Festorum an spectet etiam ad Vicarium quamvis Foraneum, *ibid. num. 35.*

Festa ab Episcopis instituta an sint ab omnibus eorum subditis observanda; & an possint de novo aliqua instituire, *ibid. num. 36. et 37.*

Regulares an, & quibus possint concedere licentiam laborandi diebus Festis, *ibid. num. 38. 39. et 40.*

Festa mobilia in die Epiphaniæ quis publicare debeat; & an Regulares possint ea annuntiare in eorum Ecclesiis, *ibid. num. 41. et 42.*

Regulares an cogi possint ad dierum Festorum observantiam; & dies Festus Titularis an possit Monialibus prohiberi, *ibid. num. 43. et 44.*

Festivitas alicujus Sancti cum majori pompa celebrari debet in Ecclesia ejus nomini dicata; & duz Ecclesiæ vicinæ an possint eadem die idem Festum celebrare, *ibid. num. 45. et 46. & verb. Visitatio in fine.*

Festum S. Antonii Patavini a quibus possit eadem solemnitas die celebrari, *ibid. num. 47. et 48.*

Quid si Festum Annuntiationis B. M. V.

vel S. Joseph, occurrerint in Feria sexta Parasceve, vel Sabbato Sancto, vel feria quinta in Cena Domini, *ib. num. 49. ad 53.*

Quid si Festum S. Matthiæ occurrat feria quarta Cinerum, *ib. num. 54.*

Festum SS. Corporis Christi a quo institutum, quæ sint motiva ipsius institutionis, a quo revelata talis institutio, ubi primo fuerit celebratum, & alia ad solemnem ejus Processionem spectantia expenduntur, *ibid. num. 55. ad 70.*

Festa Immaculatæ Conceptionis B. M. V. S. Joseph, S. Annæ, an ab omnibus de præcepto observanda sint, *ibid. n. 71. 72. et 73.*

Festum S. P. Francisci a quibus indictum fuerit de præcepto, & a quo ablatum, *ibid. num. 74.*

Festum omnium Sanctorum qua ratione celebretur, *ib. n. 75.*

Festum SS. Fabiani & Sebastiani an una simul celebrandum, *ib. n. 76.*

Festa de Sanctis veteris Testamenti celebrari possunt, *ib. n. 77.*

Festum de Patrono principaliori loci quomodo celebrandum, *ib. n. 78.*

Mercatus an fieri possit diebus Festivis, *ib. n. 79.*

Quid stabiliverit Benedictus XIV. pro diebus Festis; Vide, *ib. n. 116. ad 138.*

Festis diebus prohibentur ingressus personatorum, nec non ludus saltatorum, scurrarum, &c. saltem quibuldam horis, *ib. n. 139.*

Catalogus affertur Episcoporum & Duceum, qui usque ad annum 1748. petierunt, & exequuti sunt facultatem diminuendi dies festos, *ib. n. 140.*

Quatuor potissimum discutiuntur circa dies festos, *ib. n. 141. et seqq.*

Et quidem I. Quis possit indicare dies festos, *ib. n. 142. ad 148.*

II. Quid importet observatio dierum festorum, *ibid. n. 149.*

III. Quis possit dispensare super observatione dierum festorum, *ib. n. 150. et 151.*

IV. Quis animadvertere possit in violatores dierum festorum, *ib. n. 153. 154.*

Festivitates, & Solemnitates novorum Beatorum, & Sanctorum a quibus prius, & quomodo sint peragendæ in Ordine Fratrum Minorum; Vide verb. *Veneratio Sanctorum n. 90.*

Quoad Peregrinos, & Advenas circa Festa; Vide verb. *Lex art. 3. n. 40.*

Alia ad rem; Vide in fine hujus tomi, ubi plura scitu digna reperies.

FEUDUM

Quoad ea, quæ concernunt ejus originem, naturam, & divisionem.

Feudum unde originem habeat, ejusque nomen derivetur; Vide verb. *Feudum art. 1. 2. & 3.* Feudi definitio traditur, & explicatur, *ibid. num. 4. ad 9.*

Assignantur, & explicantur decem feudi divisiones, *ib. n. 10. ad 33.*

Feudum Ecclesiasticum quid sit, *ibid. n. 34.*

Feudum Ecclesiasticum in sensu lato, & stricto, *ib. ad num. 38.*

De origine & occasionibus Feudi Ecclesiastici in sensu stricto, *ib. nu. 40. 43.*

Utrum Feudum Ecclesiasticum in dubio proprium, an improprium censeri debeat, *ib. num. 43. ad 47.*

Num. Feudum Ecclesiasticum subdit Juri Communi Feudali, *ibid. num. 48. ad fin.*

FEUDUM quoad ea, quæ concernunt illos, qui dare, & accipere, & succedere possunt in Feudum.

Qui dare possint in Feudum, & quæ bona? Vide verb. *Feudum art. 2. n. 1. ad 5. !*

Papa noviter assumptus, & Cardinales in assumptione pilei, & Sede vacante in Comclavi, quid promittere, & jurare debeant de non infeudandis Civitatibus, Oppidis, ac aliis locis S. R. E., & jam infeudata, an S. Sedi conferri debeant, *ibid. num. 6. ad 19.*

Succedunt in Feudis primo loco descendentes Filii, & Nepotes, & quales Filii, & quomodo inter se succedant indicatur, *ib. num. 18. ad 25.*

Ascendentes an succedere debeant gradatim, *ib. n. 26. ad 32.*

Clerici, & Religiosi in quibus Feudis succedere possint, vel non, *ibid. num. 33. 34. & 35.*

Monasterium bonorum capax in quibus Feudis, & cujus loco succedere possit, *ib. n. 36. ad 40.*

Feminae, & descendentes ab eis masculi, an, & in quibus Feudis succedere possint, *ibid. num. 41. ad 45.*

In Feudis successio quomodo introducta, *ibid. n. 46.*

Quatenus prohibeatur Prælati bona Ecclesie infeudare, *ibid. num. 47. & seqq.*

FEUDUM quoad ea, quæ concernunt modos, quibus acquiritur, causas, ob quas amittitur, & jura, & Obligationes, quas ratione ipsius habent tam Dominus, quam Vassallus.

Feudum tribus modis acquiri potest, & assignantur singuli. Vide verb. *Feudum art. 3. num. 1.*

Per pactum quid intelligatur, *ib. n. 2.*

Investitura quid, & quoduplex sit, & an requiratur ad acquirendum Feudum. *Ibidem num. 3. ad 7.*

Feudum acquiritur etiam Præscriptione, & quid necesse sit ad sic acquirendum innuitur, *ibid. num. 8. ad 13.*

Feudum an, & quomodo acquiratur successione? Vide *art. ant. num. 18. & seqq.*

Feudum quot modis amitti, ac fieri possit; & assignantur causæ talis amissionis, *ibid. num. 15. ad 24.*

Feudum amissum ob aliquam ex dictis causis ad quos revertatur, *ib. n. 25.*

Jus competens Domino directo Feudi, & obligationes Domini directi erga Vassallum assignantur, *ibidem num. 26. & 27.*

Jus competens Vassallo, ejusque obligationes erga Dominum directum assignantur, *ibid. num. 28. 29. & 30.*

Vassallus quid possit vel non circa Feudum, abque consensu Domini, *ibid. nu. 31. ad 46.*

Agnati remotiores an, & quando possint Feudum alienatum revocare, *ib. n. 47. & 48.*

An liceat alienare Feudum ad ratificationem Domini, *ibid. num. 49.*

De successione in Fenda Ecclesiastica, *ib. n. 50. ad 51.*

In dubio Fenda Ecclesiastica feminina potius, quam hereditaria præsumi debent, *ib. num. 56.*

Quomodo Prælati se gerere debeat circa Felloniam in Feudis Ecclesiasticis commissam, *ib. num. 59. 60.*

Remissio Felloniz in Feudo Ecclesiastico, ac quem spectet, *ibid. num. 61. & seqq.*

FIDEICOMMISSUM.

Fideicommissum quid sit. Vide verb. *Fideicommissum num. 1.*

Heres, qui jubetur hereditatem restituere; & ille, cui restituitur, quomodo vocetur, *ib. nu. 2. & 3.*

Fideicommissum quomodo dicatur, & quando ejus usus incœperit, *ibidem* nu. 4. & 5.

Fideicommissum aliud est universale, & aliud particulare, aliud parum, & aliud conditionale, & singula explicantur, *ibidem* num. 6. ad 9.

Fideicommissum rursus subdividitur in restitutorium, & conservatorium: & ordinarium, & extraordinarium, & singula describuntur, *ibid.* num. 10. & 11.

Substitutio quid, & quod simplex sit, *ibid.* num. 12.

Substitutio Fideicommissaria quid sit; *ib.* num. 13.

In Fideicommissio universali ordinato ascendente quomodo intelligendæ sint substitutiones factæ, *ibid.* num. 14.

Non decedit sine Liberis, qui unicam habet prolem, sive masculinam, sive feminellam, *ibid.* num. 15.

Si Filius gravatus in testamento Patris hereditatem alteri restituere, si sine liberis decesserit, ingrediatur Monasterium bonorum capax, ibique profiteatur, an excludatur substitutus, & succedat Monasterium *ib.* num. 16. ad 22.

Fideicommissum an, & quando vendi, pignori, vel hypothecari possit, *ibid.* num. 23. ad 29.

Nun ad validitatem hujus Fideicommissi requiratur præter heredis præsentiam etiam ejusdem heredis promissio, *ib.* n. 30. ad 36.

Quid Fideicommissum conventionale, *ib.* num. 37. & seqq.

An Fideicommissum conventionale esse possit universale, scilicet de tota hereditate, vel parte ipsius, *ibid.* n. 39. 40.

An Fideicommissum conventionale constitui possit in favorem tertii, *ibid.* num. 41. 42.

In Fideicommissio conventionale licet universali locus non est quartæ Trebellianicæ, *ibid.* num. 43. ad 45.

FIDEJUSSIO, FIDEJUSSOR.

Fidejussio quid sit, & quomodo fieri possit; & unde dicatur, & quis sit Fidejussor. Vide verb. *Fidejussio* num. 1. & 3.

Super qua re Fidejussor dari, & Fidejussio constitui possit, *ib.* num. 4. 5. & 6.

Fidejubere qui possint, *ib.* n. 7.

Fidejubere prohibentur Milites, & Mulieres, *ib.* num. 8. & 9.

Clerici, ac Ecclesiarum Prælati, quando

possint vel non fidejubere, *ibid.* num. 10. ad 16.

Reprehenditur *Auct.* n. 10. & 16.; probaturque Clericos nec jure Civili, neque Canonico prohiberi a fidejubendo, *ib.* n. 56. ad 78.

Fidejubere, an, & quando liceat Religiosis, *ibid.* num. 17. 18. & 19.

Fidejussor quando, & ad quid obligari possit, & ipse ad quid teneatur, vel non, *ibid.* num. 20. ad 25.

Fidejussoris obligatio an transeat ad ejus heredes, *ibid.* num. 26.

Si plures sint Fidejussores super eodem debito, ad quid teneantur, *ibid.* num. 27. 28. & 29.

Fidejussor an, & quando conveniri possit, vel non, *ibid.* num. 30. ad 35.

Fidejussor in pluribus casibus potest petere liberationem a Fidejussione etiam antequam solvat; & singuli casus recensentur, *ibid.* num. 36. ad 43.

Principalis debitor ad quid teneatur erga Fidejussorem, *ibid.* num. 44. & 45.

Fidejussor an possit in compensationem fidejussionis aliquid recipere, *ibid.* num. 46. 47. & 48.

Creditor an possit aliquid accipere pro liberatione Fidejussoris, & an possit compelli, ut amoto uno, alium admittat Fidejussorem, *ibid.* num. 49. 50. & 51.

Fidejussores plures in solidum obligari respectu debitoris, an etiam sint alter alteri adinvicem Fidejussores, & quid possint in casu tam ad invicem, quam contra debitorem principalem, *ibid.* num. 52. ad 55.

De Fidejussore in Cardinalibus. Vid. *ib.* num. 79.

F I D E S.

Fidei vocabulum plures habet acceptiones. Vide verb. *Fides* num. 1.

Fides quod simplex sit; ejusque traditur definitio, *ibid.* nu. 2. 3. & 4.

Hac Fide quid credat Fidelis; & quare vocetur Catholica, *ibid.* num. 5. & 6.

Fides Patrum veteris Testamenti an fuerit eadem ac nostra, *ibid.* num. 7. & 8.

Fides divina secundum habitum, & secundum actum, & quomodo una, vel multiplex, ac quibus necessaria ad salutem *ibid.* num. 9. & 10.

Fides explicita de existentia veri Dei, & remuneratoris, quomodo ad salutem necessaria, *ib.* num. 11.

Mysteria SS. Trinitatis, & Incarnationis an sint explicite credenda necessitate medii, *ibid. num. 12. ad 12.*

Fideles usum rationis habentes quid, & quomodo teneantur scire, & credere, *ibidem n. 19. & 20.*

Fideles usum rationis habentes quo praecepto, quoties, & in quibus casibus obligentur ad eliciendam actum internum Fidei, *ibidem n. 21. ad 27.*

Nullo casu licet Fidem externe negare; & aliquando tenemur externe profiteri; *ibid. num. 28. & 29.*

Praeceptum confessionis Fidei externae duplex assignatur; & quando per utrumque ad Fidei confessionem obligemur, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Quibus signis, quibus personis, & quando liceat Fidem occultare, *ib. n. 33. ad 36.*

An liceat Laicis personis de Mysteriis Fidei publice, vel private disputare, *ibid. num. 37. ad 43.*

Auctoris sententia moderatur, *ibid. in not. noviss. ad n. 37.*

Qui sint Orthodoxi, & qui Heterodoxi. Quae sit Fides viva, & quae mortua, *ibid. num. 43. & 44.*

In damnatis, & Daemonibus non extat Fides divina; extat vero in Animabus Purgatorii, *ib. num. 45.*

Mysteria Fidei quomodo exploranda sint, *ibidem num. 46. ubi & de voce Neophytus.*

A Benedicto XIV. sapienter de Fide decreta, vid. *ibid. n. 47. ad 52.*

APPENDIX, sive Novus de Fide Articulus.

Quid sit factio suo Fidem negare; Vide verb. *Fides in nov. art. n. 61.*

Sex indigitantur modi, quibus factio suo quis dicitur Fidem negare, *ibid. a n. 51. ad 66.*

Si ritus indifferentes occurrant, tutius est ut Catholici quoad fieri possit ab illis abstineant, *ibid. n. 67.*

Implicite contra Orthodoxae Fidei confessionem peccari quinque modis probatur, *ib. a n. 68. ad 71.*

Num de fide cum Haereticis & Infidelibus disputare liceat. Quibus, & quomodo id liceat, *ibid. n. 73. & 74.*

Ut Missionarii Apostolici Conventum indicant Ecclesiasticum quinque requiri conditiones ostenditur, *ibid. num. 75. & 76.*

FIDEI PROFESSIO.

Ad Fidei professionem, qui teneantur; Vide verb. *Fidei Professio n. 1. ad 5.*

Quae poena sit imposita contra non emittentes debitam Fidei professionem, *ibidem num. 6.*

Quae poena sit imposita contra Episcopos, aliosque non exigentes, & non recipientes a supradictis Fidei professionem, *ibid. num. 7. & 8.*

Fidei professio est facienda a Graecis sub propria formula; & facta ab eorum Imperatore eadem fuit cum illa, quam faciunt Latini, *ib. n. 9. & 10.*

Quam Fidei professionem facere debeant promovendi ad Sacros Ordines, & Episcopatum, *ibid. n. 11. & 12.*

Omnes Episcopi in principio Concilii Provincialis, & omnes Beneficiarii, alique interequentes in principio Synodi Dioecesanæ Fidei professionem emittere debeant, *ibid. nu. 13. & 14.*

Canonici, & Dignitates Ecclesiae Cathedralis quando, & quomodo Fidei professionem emittere debeant? *ib. num. 15. & 16.*

An ad ipsam Fidei professionem teneantur Coadjutores, Portionarii, Vicarii temporales, & Canonici, ac Dignitates Collegiatarum, *ibid. num. 17. 18. & 19.*

An ad ipsam Fidei professionem teneantur Praelati, & Superiores Regulares, ac Concionatores? *ib. n. 20. 21. & 22. Vid. ad verb. Beneficiarius art. 1. in add.; & ad verbum Canonici art. 4. in nov. add.*

FIDES Baptismi an sit necessaria pro contrahendo Matrimonio; Vide verb. *Baptismus art. 1. n. 19.*

FILIUS, FILII.

Filii alii sunt legitimi, & alii illegitimi; & qui sint legitimi, & naturales, Vide verb. *Filius n. 1.*

Filii quando legitimi, vel illegitimi dici possint ac debeant, *ibid. num. 2. ad 15.*

Filii censendi sunt legitimi, quamvis mater fateatur esse adulterinos, *ibid. nu. 16. & infra n. 114.*

Filii expositi, quorum Parentes ignorantur, ac censendi sint legitimi, necne, *ib. num. 17. ad 10.*

Filii illegitimi, qui sint; & alii dicuntur na-

naturales, alii Spurii, & alii ex damnato coitu, ib. n. 21. & 22.

Naturales, qui sint tam de jure Canonico, quam Civili, *ib. n. 23. & 24.*

Illi, qui nascuntur ex scorto, vel ex soluta quæ non sit scortum, vel concubina, quomodo vocentur, *ibid. num. 25. et 26.*

Spurii qui sint, tam de jure Canonico, quam Civili, *ib. num. 27. et 28.*

Spurii in hac lege vocantur etiam *quæsti*, *ib. n. 29.*

Filii ex damnato coitu qui sint, & quomodo vocentur, *ib. n. 30. & 31.*

Filii illegitimi naturales per quid legitimantur, *ibid. num. 30. ad 38.*

Filii nati ex damnato coitu an legitimari possint per subsequens Matrimonium, *ibid. num. 39. et 41.*

Pacifica haud est Opinio Auctoris *nu. 41.* quodabilitas ad matrimonium, quam in Parentibus exigit legitimatio per subsequens matrimonium, non requiratur tempore conceptionis, sed sufficiat tempore Nativitatis, *ibid. num. 153.*

Communior autem est sententia Prolem non legitimari per subsequens matrimonium, si tempore conceptionis inhabiles erant Parentes ad matrimonium, *ib. n. eodem.*

Qua posita sententia, questio est, num locum habeat Legitimatio per subsequens matrimonium, si a morte primæ Uxoris ad Nativitatem Proles effluxerint dies 180, *ib. n. 155. ad 162.*

An ex dispensatione *in radice matrimonii* obrenta post contractum matrimonium legitimetur ad omnes effectus proles antea nata, perinde ac si ex justo matrimonio nata esset; *ibidem num. 162. ad 165.*

Legitimatur per subsequens matrimonium Proles concepta tempore, quo Parentes erant inhabiles ad contrahendum ratione affinitatis, vel consanguinitatis, si ante nativitatem per dispensationem Apostolicam contraxerint, *ib. n. 40.*

Legitimati per subsequens matrimonium quomodo haberi debeant; & an ipsis concedi possint attestaciones quod sint legitime nati? *ib. num. 43. et 44.*

Reprehenditur Auctor *num. 44. ibidem num. 166.*

Legitimatio per subsequens matrimonium non juvat proli in his, quæ fuerunt ab homine disposita a lege recedendo, & ad vere legitimos directæ, *ib. n. 167.*

An quæ a statutis, proveniunt, attribui de-

beant Legis providentiæ, itaut ad ea indistinctim admittendi sint legitimati per subsequens matrimonium, *ib. n. 167.*

Legitimati per subsequens matrimonium non possunt promoveri ad Cardinalatum, *ib. n. 45.*

Filii illegitimi legitimantur etiam per Rescriptum Principis, *ib. n. 46.*

Papa, in quibus locis, ad quos homines, & quales illegitimos possit legitimare? *ibid. n. 47. et 48.*

Principes Supremi quos possint legitimare? *ibid. num. 49.*

Legati Sedis Apostolicæ, & Comites Palatini an, & quos possint legitimare? *ibid. n. 50. & 51.*

Quales illegitimi legitimari possunt per Rescriptum Principis, *ib. n. 52.*

Legitimati a Principe, vel a Papa, ad quos effectus fiant habiles, *ib. n. 53. et 54.*

Legitimati per subsequens matrimonium æquiparantur legitime natis; non sic autem legitimati per Rescriptum Principis, *ibid. n. 55. et 56.*

Illegitimi an possint ad Sacros Ordines, vel Beneficia, ac alias Dignitates promoveri; & quis in casu cum ipsis dispensare possit, *ib. n. 57. ad 62.*

Filius illegitimus quando censetur dispensatus ad obtinendum Beneficium simplex, *ibid. n. 63. et 64.*

Illegitimus simpliciter dispensatus ad Beneficium non potest duo simul habere, vel Beneficium Curatum, aut Dignitates &c. *ib. n. 65. et 66.*

Filius illegitimus an possit Beneficium aliquod obtinere, vel ministrum agere in eadem Ecclesia, ubi Pater ejus habuit, vel habet Beneficium, *ib. n. 67. 68. et 69.*

Filius Presbyteri legitimus, an possit immediate succedere in Beneficio paterno; aut habere Beneficium in illa Ecclesia, in qua Pater ejus sine titulo ministravit, *ibid. num. 70. ad 73.*

Ut Filius succedat Patri immediate in Beneficio, quis possit dispensare, *ib. n. 74.*

An Pater succedere possit in Beneficio Filii legitimi, *ib. n. 75.*

Doctrina stabilita a Benedicto XIV. quoad filios occulti matrimonii, item adulterinos, incestuosos, & mulieram Christianarum ex Turcarum contubernio genitos, vid. *ibid. n. 137. et seqq.*

De filiis Judæorum, *ib. n. 150. ad 152.*

Filiusfamilias quid præstare teneatur Parentibus,

bus, & quando, & quomodo peccet non præstando, *ib. n. 76. ad 80.*

Bona filiorum familias quæ sint, & quid circa ipsa possint filii, *ibid. num. 81.*, & verb. *Bona art. 4. num. 38.*

An liceat filiis de bonis paternis aliquid surripere; & quando licite possint aliquid expendere, *ibid. num. 82. ad 86.*

Filius in domo paterna laborans an possit petere salarium, *ibid. num. 87. ad 90.*

Filius in extrema, vel communi necessitate, an potius teneatur subvenire Parentibus, aut Uxori, quam Filiis propriis, vel e contra, *ibid. num. 91. ad 99. & verb. Necessitas.*

Filius an possit ingredi Religionem Parentibus in necessitate constitutis, & an, & quando, & de cujus licentia possit ab ea exire ad ipsos subveniendum, *ibid. num. 100. ad 104.*

Filius an, quo jure, & in qua necessitate possit a Parentibus vendi, vel non, *ib. num. 103. ad 110.*

Filius an teneatur credere Matri asserenti se non esse legitimum, *ibid. num. 113. ad 117.*

Filius pluribus modis liberatur a patria potestate, & singuli assignantur, *ib. num. 118. ad 125.*

Filii quamvis illegitimi an, & quomodo alendi sint a Parentibus; & ipsis deficientibus, ad quos gradatim spectet indicatur, *ib. num. 126. ad 133.*

Clericus an possit de bonis Ecclesiasticis filio spurio alimenta præstare, *ib. num. 134. & 135.*

Filii Spirituales an alendi sint a Patribus spiritualibus, *ib. num. 136.*

Aliæ ad rem adducuntur ex Bened. XIV. *ib. num. 142. & seqq.*

Filius viduæ Naim, quisnam fuerit, Vide verb. *Filius viduæ Naim*, Qui tamen castigatur, *ibid. in not. noviss. litt. a.*

Filii an, & ob quas causas exheredari possint; Vide verb. *Exheredatio.*

Filii quorum bonorum Dominium habeant. Et quid circa ipsa possint, vel non; Vide verb. *Bona art. 4. & verb. Dominium.*

Filii quas eleemosynas facere possint; Vide *ib. & verb. Eleemosyna.*

Varia de Filiis expositis; Vide verb. *Parientes nu. 20. ad 32.*

Filius an, & quando teneatur ad restitutionem mutui sine consensu Patris accepti; Vide verb. *Mutuum num. 5. ad 19.*

Filii expositi quando, & quomodo sint baptizandi; Vide verb. *Expositi Filii.*

FISCUS quid sit; Vide verb. *Pana art. 2. num. 7.*

FLAMINES qui fuerint, & unde sic dicti; Vide verb. *Episcopus art. 1. num. 46.*

F Æ M I N A.

Fœmina an admitti possit ad Sacros Ordines, & quid de Diaconissis, Presbyterissis, Episcopissis, ac de Papissa Joanna; Vide verb. *Fœmina num. 1. ad 4.*

Fœmina potest habere potestatem jurisdictionis; & sic inspecta quid possit, vel non circa Clericos, *ib. num. 5. ad 8.*

Fœmina an docere possit, *ib. num. 9.*

Fœminæ in Ecclesia tacere debent, *ib. n. 10.*

Fœmina habens jurisdictionem an possit publice benedicere, *ib. num. 11.*

Fœmina non potest pro Ministro servire Sacerdoti ad Altare, *ib. num. 12.*

Fœmina utens veste virili an peccet, *ibidem num. 13.*

Fœmina turpiter se ornans, vel unguentis se fucans, vel pectore denudato incedens, quando peccet, vel non, *ibid. num. 15. ad 20.*

Fœmina an, & quando possit se conspiciendam offerre illi, a quo scit se turpiter amari, *ib. n. 21. ad 28.*

Auctoris contradictio ostenditur, *ibid. in not. noviss. ad num. 26.*

Fœmina an, & quando permittere possit tactum sui, vel osculum, vel amplexum, *ib. num. 27. ad 30.*

Fœmina an, & quando possit accipere munera ab Amasio? & an teneatur ad restitutionem, *ib. num. 31. ad 34.*

Fœmineus sexus in quo sensu dicatur devotus, *ib. n. 35.*

Fœmina quædam viginti duos habuit maritos, & deinde nupsit viro, qui viginti sepelierat Uxores, *ib. n. 36.*

Expenditur dictum Ecclesiastici. *cap. 12. n. 14. Melior est enim iniquitas viri, quam Mulier, &c. ib. num. 37.*

Expenditur quid sit, mulieres remotas esse ab omnibus Officiis civilibus, vel publicis ad leg. 2. ff. de Reg. Jur. *ibidem num. 38. & seqq.*

FŒTUS animati, & inanimati abortum procurantes, consulentes &c. quas poenas intendant; Vide verb. *Abortus*. Et verb. *Pana art. 2. num. 30.*

FOR.

FORNICATIO ; Vide verb. *Luxuria* num. 13.

& verb. *Pana* art. 2. num. 102.

FORTITUDO ; Vide verb. *Virtus* num. 120.

FORUM, seu FORUS.

Fori nomen varias habet significationes, secundum quas explicatur ; Vide verb. *Forum* num. 1. ad 4.

Forum competens quid sit, *ib.* num. 5.

Quid si Reus habeat multiplicem Forum, vel conventus sit coram Iudice incompetente, *ib.* num. 6. & 7.

Quid si orta sit quaestio de competentia Fori inter Iudicem Laicum, & Ecclesiasticum, *ib.* num. 8.

Modi ordinarii, & speciales sortiendi Forum sunt quatuor, & explicantur singuli, *ib.* n. 9. ad 30.

Assignatur alius modus generalis sortiendi Forum, *ib.* num. 31. & 32.

Fori privilegio quinam gaudeant ? Vide verb. *Clericus* art. 2.

Per privilegium Fori quid intelligatur, *ib.* n. 34.

Clericus quando gaudeat vel non privilegio Fori ? *ib.* n. 35. ad 40.

Filii Clericorum an, & quando gaudeant privilegio Fori ? *ib.* n. 41. 42. & 43.

Filii Clericorum Graecorum, an & quando gaudeant privilegio Fori ? *ibidem* num. 44. & 45.

Alii plurimi recensentur ; qui Fori privilegio gaudent, & alii, qui non gaudent, *ib.* n. 46. ad 57.

Saepe per *Forum* intelligitur *Judicium*, *Jurisdicctio*, *Potestas* ; & sic inspectum quomodo intelligi debeat indicatur, *ib.* num. 58.

Causa Fori mixti quae sit ? Et an punitus super crimine mixti Fori, possit in altero Foro puniri ? *ib.* n. 59-60. & 61.

Forum aliud est externum, & aliud internum, & utrumque explicatur, *ib.* n. 62.

Forum internum aliud dicitur *Penitentiae*, & aliud *non Penitentiae* ; & quid sit utrumque, in quo differant ? *ib.* num. 63.

Forum contentiosum unde dictum ; & quando aliqua res dicatur ad ipsum deducta ? *ibid.* num. 64.

Forum Ecclesiasticum competens est vel ratione causarum, vel personarum, *ibid.* num. 65. & 66.

Causae ad forum Ecclesiasticum spectantes, vel sunt Civiles, vel Ecclesiasticae, vel mixtae, *ib.* n. 67.

Quoniam sint causae Ecclesiasticae, earumque divisio, *ib.* in nov. add. num. 70.

Quoniam sint causae mixtae, *ib.* n. 72.

Quoniam sint Personae, quae foro Ecclesiastico subijciuntur, *ib.* n. 74.

Duo maxime notanda proponuntur, *ib.* 78. ad finem.

FRANCHITIAE.

Quae personae gaudeant Franchitiis, pro quibus bonis, & quid circa ipsas observandum sit ab Episcopis, Clericis, ac Gabelariis. Vide verb. *Franchitiae* per tot.

FRANCISCANI.

Quid stabiliverit, fecerit, decreverit Benedictus XIV. circa Franciscanos Missionarios in Aegypto, & Franciscanos Observantes Missionarios Cocinchinae. Vide verb. *Franciscani* ; num. unic.

FRATRES consanguinei, germani, & uterini qui sint ? Vide verb. *Affinitas* art. 1. num. 15.

FRATRIA quae sit, *ib.* n. 16.

FRAUS.

Fraus quo jure sit prohibita ? Vide verb. *Fraus* num. 1. & 2.

Fraus, & dolus nulli patrocinari debent, *ib.* num. 3.

Quid fraudem excludat, & unde fraus arguatur ? *ib.* num. 4. & 5.

Fraus, & Collusio an sint delicta ? *ibid.* num. 6.

Ad probandam fraudem an admitti possint conjecturae, *ib.* n. 7. ad 10.

Suspicio fraudis, in quibus deficiat, & unde tolli possit, *ib.* n. 11. ad 22.

Fraus, & deceptio ex quo deduci possit, *ib.* num. 23. ad 26.

Actus fraudulentus quomodo, & a quo revocari possit, *ib.* num. 27. & 28.

Ubi agitur de fraudibus, quid agendum, *ib.* n. 29. 30. & 31.

Fraus, & deceptio an possint aliquando esse sine lesione, *ib.* num. 32. & 33.

Circa Fraudem duae juris Regulae considerandae proponuntur, *ib.* num. 34. & seqq.

FRUCTUS Ecclesiasticorum, & præsertim Beneficiorum.

Fructus Ecclesiasticorum an sint ab oneribus laicalibus exempti. Vide verb. *Fructus Ecclesiasticorum num. 1.*

Ecclesiastici an possint impediri asportare fructus in propriis bonis reollectos, *ibid. num. 2.*

Recurrentes ad Judices Laicos, ut impediant Ecclesiasticis collectionem fructuum, Censuras incurrunt, *ibid. num. 3.*

Quid si Gubernator prædictos fructus retineat, *ibid. num. 4.*

An Laici sint præferendi in emptione fructuum Decimalium; & cognitio ad quem spectet, *ib. num. 5.*

Recurrentes ad Potestatem Laicam, ut impediant Decreta Episcoporum pro libertate venditionis, fructuum Decimalium excommunicantur, & quando absolvi possint, *ibid. num. 6. & 7.*

Si obierit Beneficiarius, fructus nondum exacti de jure communi spectant ad successorem in Beneficium, etiam si cesserit dies eorum solutionis vivente adhuc Beneficiario. Et quid in resignatione, *vid. ib. num. 8. & 9.*

In Hispania ex consuetudine ubique recepta spectant ad Heredem Beneficiarii, *ibid. 10. & seqq.*

An in locis ubi fructus Beneficii nondum exacti non spectant ad successorem in Beneficium, sed ad heredem, vel ad Cameram Apostolicam, subrogatus in juribus defuncti præstendere queat fructus ipsi defuncto debitos, *vid. ib. num. 13. & 14.*

An in iisdem locis Accumulatus præstendere possit fructus decurtos per id temporis, quo primo loco Præsentatus litem sustinuit super Beneficio, *ibid. num. 15.*

Translato ab una ad alteram Ecclesiam an, & cujus temporis fructus debeantur, *ibid. num. 17.*

Cætera de fructibus, sive redditibus Beneficiorum; Vide verb. *Beneficiarius art. 2. 2. & verb. Dominum art. 2.*

Fructuum perceptio quando valeat pro acquirendo rerum dominio. Vide verb. *Dominum art. 2. num. 85.*

De fructibus Grossis Ecclesiasticis. Vid. verb. *Distributiones quotidianæ art. 1. num. 74. & seqq.*

FRUMENTUM.

An Ecclesiastici comprehendantur in Laicorum Edictis pro frumenti venditione, emptione, asportatione &c. Et in casu ad quid teneatur Episcopus contra Potestatem Laicam pro Ecclesiasticorum privilegiis servandis. Vide verb. *Frumentum per totum; ubi plurima afferuntur Decreta a Sac. Congreg. Immunit. ad rem spectantia.*

FUGITIVUS a Religione. Vide verb. *Apostasia nu. 19.*

FUNDATOR Beneficii. Vide verb. *Beneficia art. 2. & verb. Capellaniam.*

FUNERALIA, Funera. Vide verb. *Sepultura.*

FURNUS.

An liceat Ecclesiasticis tam Secularibus, quam Regularibus proprium Furnum aperire. Et quid in casu decretum fuerit a Sac. C. Immunit. Vide verb. *Furnus per totum; ubi varia ejusdem Sac. Congreg. Decreta ad rem spectantia referuntur.*

FUR, FURTUM.

Fur, & Latro quomodo fami possint, ac appellari, & quæ eorum differentia; Vide verb. *Fur num. 1. ad.*

Furtum unde dicitur? Quid sit; ejusque singulæ species assignantur & explicantur, *ibid. n. 7. ad 17.*

Furtum, & Rapina an sine peccato mortale? Et quæ materiæ furtivæ quantitas requiratur, & unde hoc colligi possit, *ibid. nu. 18. ad 24.*

Furtum potest esse grave peccatum in pluribus casibus, etiam si materia furata in se sit levis, & assignantur, *ibid. num. 25.*

Furtum non committitur in pluribus casibus, quamvis aliena surripiantur, & assignantur, *ibidem num. 26.*

An licitum sit in extrema, vel gravi necessitate rem alienam auferre? Et qui absolute an teneatur ad restitutionem, *ibid. num. 27. ad 36.*

Quid si aliquis intendat discedere per furtiva minuta, *ibid. num. 37. & 38.*

Qui modicum furatur animo plura furandi si posset, an graviter peccat? *ibid. n. 39.*

Quid si aliquis furetur materiam levem, quæ cum aliis præcedentibus furtis compleat.

pleat materiam gravem, *ib. num. 40. ad 43.*
 Quid si aliquis impotens restituere furta levia addat aliud leve, quo compleatur materia, gravis? vel completa materia gravi iterum furetur aliud leve, *ibid. numer. 44. ad 47.*

Furta parva coalescunt, etiam si fiant in diversis negotiis, *ibid. num. 48.*

An furta minuta constituere possint peccatum grave, *ib. n. 49.*

Restitutio a furantibus minuta a diversis Dominis quomodo facienda, *ib. n. 50.*

Quid si furta minuta, eidem facta sint a diversis se mutuo non moventibus, *ibid. num. 51. & 52.*

In furtis minutis quocumque modo factis quæ quantitas requiratur ad mortale? *ibid. num. 53. 54. & 55.*

Furta Domesticorum, Uxorum, Maritorum, Filiorum, Parentum, Religiosorum, Famulorum, an sint vera furta? Et quid requiratur, ut mortalia sint; Et an contra tales personas concedatur in foro externo actio pœnalis, *ibid. num. 56. ad 61.*

Famuli, Ancillæ, & Operarii apud Dominum degentes an, & quando peccent sacripiendo eculenta, vel poculenta, *ibid. num. 62. & 63. & verb. Famulus.*

Quid de furtis Parentum, ac Filiorum, *ibid. num. 64. 65. & 66. & verb. Bona art. 4. & verb. Filii.*

Quid de furtis Mariti, vel Uxoris, *ibid. n. 67. 68. & 69. & verb. Bona art. 4.*

Quid de furtis Religiosorum, *ibid. num. 70. & 71.*

Res furtivæ inventæ apud Furem, a Iudice apprehensæ, cui restituendæ, *ib. n. 72.*

Quid si aliquis rem alienam inveniat; *ib. n. 73. & 74.*

Quid de Fure sacrilego Pyxidis, vel alterius rei Sacre, *ibid. num. 75. ad 84.*

Fures an gaudeant immunitate; & in casu quo exstahi possint, & de cujus facultate; & res per furtum sublatæ quomodo, & a quo disponendæ, *ibid. num. 85. ad 96.*

Affertur egregium dictum Catonis de Furiis, *ibid. num. 97.*

Furæ pœna quæ sit; Vide verb. *Pœna art. 2. num. 114.*

Ad Civilem pœnam dupli, vel quadrupli prout furtum erat manifestum, vel non manifestum, a jure Romano statuta adhuc obtineat; Vide *ibid. num. 98.*

Quod pœnam publicam, eadem non est pro furto violento, & pro non violento.

Item in furto non violento quæ consideranda; Vide *ibid. num. 100. 101.*

An pœna mortis pro furto sit justa, *ibid. in nov. add. num. 102. et seqq.*

FUSTIGATIONIS pœna quæ sit; Vide verb. *Pœna art. 2. num. 14.*

G

GABELLA, GABELLARIUS.

Gabella unde dicta; Vide verb. *Gabella Crec. num. 1.*

Varie tributi species assignantur; & quare appellentur tributum, *ibid. num. 2. & 3.*

Tributum stricte sumptum quid sit? ejusque duplex divisio assignatur, & explicatur *ibid. num. 4. 5. 6.*

Tributum appellatur etiam *Velligat, Portorium, Guidagium, Census, Collecta, Praestantia, Suspendium, Gabella*, & quare sic appellatur, & quid sub prædictis nominibus significet, indicatur, *ibid. num. 14.*

Nomine *Gabella* quid intelligendum sit, *ibid. num. 15.*

Ad justificatam Gabellatorem tres conditiones requiruntur; & assignantur. Et quid contra imponentes novas Gabellas sine prædictis conditionibus, *ibid. num. 16. ad 22.*

Defraudantes Gabellas an peccent, & teneantur ad restitutionem, *ibid. num. 23.*

Subditi, ac exteri, an; & quando teneantur solvere Gabellas, *ibid. num. 24. 25. & 26.*

Emens ab eo, a quo scit defraudari Gabellas, an teneatur ipse solvere pro Venditore, *ibid. num. 27.*

Quid si Gabella sine in parte, vel in toto injuste imposita, *ibid. num. 28. ad 31.*

Pro translatione Cadaverum an sit solvenda Gabella, *ibid. num. 32. 33. & 34.*

Quid de Gabellariis in excessu solutionem exigentibus, *ibid. num. 35. & 36.*

Plura alia recensentur *assensu ad n. 61. ubi adducuntur varia Decreta Sacre Congr. Imunitatis ad rem spectantia.*

Num Gabella sine Beneplacito Apostolico imposita Venditoribus laicis super rebus ad victum necessariis ledere censetur immunitatem Ecclesiasticam; Vide *ibid. num. 62. et seqq.*

GENER quis sit, Vide verb. *Affinitas* art. 1. n. 16.

GEOGRAPHIA quid sit; Vide verb. *Mundus* numer. 202. & 205.

GEOMANTIA quid sit; Vide verb. *Superstio* num. 16.

GEOMETRIA quid; Vide verb. *Mundus* num. 198. & 200.

GNOMONIA quid, Vide verb. *Mundus* num. 211.

G R A D U S.

Gradus quid sit, & quare sic dictus, Vide verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 1. n. 32.

Gradus Affinitatis, & Consanguinitatis quomodo computandi sint; Vide verb. *Affinitas* art. 1. num. 14. & verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 1. num. 33.

Gradus temporis, quid sit, & quot minuta contineat; Vide verb. *Mundus* num. 127.

G R A E C I.

Multa sapienter de Græcis tum Laicis, tum Clericis a Benedicto XIV. stabilita recensentur in hoc articulo; Vid. verb. *Græci*, per tot.

Græci in Majoribus constituti an licite possint matrimonium contrahere; Vide Verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 2. num. 4.

G R A S S A T O R, G R A S S A T I O.

Assignatur differentia inter Grassatorem, & Latronem; Vide verb. *Grassator* num. 1. Alia ad rem, *ib. n. 2. ad 13.*

G R A T I A ut est Donum Dei.

Gratia generatim capta quid sit; Vide verb. *Gratia ut est Donum Dei* num. 1.

Gratia alia est gratis data, alia est gratum faciens, & quæ sit utraque, *ib. n. 2.*

Gratiz gratis datæ novem species assignantur; *ib. num. 38.*

Gratia gratum faciens alia est habitualis, & alia actualis, & utraque explicatur, *ibid. num. 4.*

Gratia habitualis sanctificans duplex assignatur, & explicatur, *ibid. num. 6. ad 9.*

Gratia alia est sufficiens, & alia efficax, & utraque explicatur, *ib. n. 10.*

Gratia, quæ datur homini lapsæ, qualis sit, *ibid. num. 11. ad 15.*

Qua gratia possit homo Præcepta Dei observare? Et quid possit vel non solis naturæ viribus, *ibid. num. 16. 17. & 18.*

Gratia æqualis an possit esse efficax & sufficiens respectu diversorum, *ib. num. 19. & 20.*

Gratia in actu secundo per quid reddatur efficax, *ibidem num. 21.*

Efficacitas gratiæ in quo actu spectari possit, *ibid. num. 22.*

Gratia Divina non necessitat humanam voluntatem ad bonum, *ibid. num. 23.*

Mancus est *Auctor* in his quæ pertinent ad Gratiz Doctrinam, *ibid. num. 24.*

Inobediens est Sedi Apostolicæ, qui Thomistas, Augustinianos, & Theologos seniores, antequam de illorum propositionibus iudicium ferat Ecclesia, Jansenismi accusat, *ibid. num. 25. ad 30.*

Imo qui taliter accusant, injuriam maximam faciunt, & alia plura secum ferunt, quæ peccatum augent, *ibid. n. 31. & seqq.*

Solvitur objectum desumptum a ratione disputandi, *ib. n. 34. ad fin.*

Discrimen ostenditur inter Catholicas propositiones, & Jansenianam hæresim, *ibid. num. 43.*

De statibus hominis in viæ positi, *ibid. num. 44. ad 46.*

Status hominis, qui non fuere, sed esse possunt, & possibiles appellantur, *ib. num. 47. ad 50.*

Errores Pelagianorum, Socinianorum, & Arminianorum circa hominis statum innocentiz enarrantur, *ib. n. 51. ad 53.*

Item Calvinii, Lutheri, Baji, & Jansenii, *ib. n. 54. ad 62.*

Dogmata Catholica circa eundem statum exponuntur, *ib. n. 63. 64.*

De statu naturæ puræ disseritur, & vindicantur Catholici quidam, & præsertim Augustiniani, ac Thomistæ, a calumniis, *ibid. num. 65. ad 72.*

Quid orthodoxa Fides sentiat circa statum naturæ lapsæ, *ib. n. 73.*

Quid vero diversorum hæreticorum sectæ, & præsertim Pelagiani, Lutherani, & Janseniani, *ib. num. 75.*

Illorum error exponitur, *ib. n. 76.*

Discrimen inter horum Hæreticorum doctrinam, & illam Augustinianorum, *ib. n. 86. ad fin.*

Reliqua de *Gratis*, vide apud Theologos.

GRATIA ut est Gratiofum Rescriptum.

- Gratia a Papa concessa, eo mortuo an revocari possit; Vide verb. *Gratia ut est gratiofum Rescriptum num. 1. 2. & 3.*
- Gratia facta ad beneplacitum concedentis quamdiu duret, *ibid. num. 4. & 5.*
- Gratia concessa ad Beneplacitum Sedis Apostolicæ, vel Personæ & Dignitatis, quando expiret, *ib. num. 6. & 7.*
- Gratia concessa cum clausula: donec revocaverimus &c. quamdiu duret, *ib. num. 8.*
- Gratia solo verbo Papæ perficitur etiam Litteris non expeditis, *ibid. num. 9.*
- Gratia a quo robur, ac virtutem recipiat, *ib. num. 10.*
- Gratia Papæ an perficiatur per solam signaturam, *ibid. num. 11. 12. & 13.*
- Gratia concessa per Pontificem Prædecessorem absque expeditione Bullarum, quomodo exequenda; & quid ad rem sentiant Doctores, & qualis mos inoleverit, *ib. n. 14. ad 19.*
- Clausula *ex nunc, prout ex tunc*, an gratiam suspendat, & quomodo intelligenda, *ibidem num. 20. ad 23.*
- Gratia conditionalis quando expiret, vel cesset, a quo regulanda, & quando dicatur talis, *ib. num. 24. ad 32.*
- Gratia concessa cum aliqua limitatione, quamdiu subsistat, *ibid. num. 33.*
- Clausula præservativa gratiæ apposita, quomodo intelligenda, *ibid. num. 35. & 36.*
- Gratia *Si nunci* quomodo intelligenda sit, satis clare explicatur, *ib. nu. 37. ad 52. & nu. 81. ad 85.*
- An impetrari queat a tertio, & ex quibus Clausulis dici queat ad maiorem cautelam impetrata, *ib. n. 86. & 87.*
- Gratia *in forma dignum* non est conditionalis, *ib. n. 53.*
- Clausula *in forma dignum* posita in gratia quid operetur, *ib. n. 54. 55. & 56.*
- Gratia *in forma dignum* quando censetur facta: Et an liceat appellare ab Executore cum tali clausula, *ibid. num. 57. 58. & 59.*
- Provisus per Sedem Apostolicam *in forma dignum*, an possit ab Ordinario examinari, *ibidem numer. 60. & verb. Examinare etc. num. 10.*
- Gratia *derogativa Jurispatronatus in totum*, & duo illius requisiti exponuntur, *ib. n. 61. et seqq. ad 71.*
- De Gratia pro præsentato cum *derogatione medietatis vocum*, *ib. nu. 72. ad 80.*

GUBERNATOR.

- Gubernator non comprehenditur sub nomine Magistratus Civitatis; Vide verb. *Gubernator num. 1.*
- Gubernatori Provinciæ non debet Textus Evangelii osculandus porrigi. Et alia ad rem, *ib. n. usque in finem.*
- Plura stabilita a Benedicto XIV. circa Gubernatorem Urbis, item circa Gubernatores Status Ecclesiastici, & quidem etiam quoad Gubernatores Prælates; Vide *ib. num. 35. ad 50.*
- Recensentur varii Gubernatores excommunicati *ibid. n. 1. ad num. 34.*

GUIDAGIUM, seu Pedagium quid sit. Vide verb. *Gabella num. 9.*

GULA.

- Gula quid sit. Vide verb. *Gula num. 1.*
- Peccatum Gulæ quinque modis committi solet; assignantur, & explicantur singuli, *ib. n. 2. ad 7.*
- Gula, Comestatio, & potatio an sint peccatum mortale, *ib. num. 8. et 9.*
- An liceat comedere, & bibere usque ad satietatem, & quid significet Satietas, *ib. num. 10. et 11.*
- Ebrietas quid sit, & quale peccatum, *ib. num. 12. et 13.*
- An, & quando liceat se inebriare, *ibid. num. 14. ad 17.*
- Provocare alterum ad ebrietatem an sit peccatum; & quando peccent Caupones potum ministrando, *ibid. num. 18. 19. et 20.*
- An liceat Judici Reum inebriare, ut sic inducat ad satendum crimen, *ibid. num. 21.*
- An liceat damnatum ad mortem inebriare, ut sic cruciatus non sentiat, *ib. nu. 22.*
- In carcere detenti an possint inebriare Custodes, *ib. n. 23. 24. & 25.*
- Ad evitandum grave malum, an licite possit Auctor mali inebriari, *ib. n. 26. & 27.*
- Quid de illo, qui in ebrietate solet alii malum inferre, *ib. n. 28.*
- An liceat bibere in aliorum salutem, *ib. n. 29. 30. & 31.*
- Gulæ filie quinque assignantur; & quid intelligatur per ipsas innuitur, *ibidem num. 32. ad 37.*

H

HABITUS.

Habitus non facit Monachum, sed Professio Regularis; Vide verb. *Habitus* n. 1.

Ut Professio Regularis faciat verum Monachum, quid requiratur, *ib. num. 2.*

In habitu sæculari nequit fieri Novitiatus, *ibid. num. 3.*

Habitus Novitiorum triplex assignatur; *ibid. num. 4.*

Deferre habitum Novitiorum an sit de essentia ad validitatem Professionis, *ibidem num. 5.*

Novitius per habitum delationem quando censeatur tacite professus, *ibid. num. 6. ad 9.*
Habitus Religionis an sit patenter deferendus, *ibid. num. 10.*

An, & quando possit Religiosus habitum occultare, vel deponere, & in quas censuras incurrat per talem depositionem intra, vel extra Claustra, *ib. num. 11. ad 18.*

Religiosus an teneatur semper portare habitum suæ Religionis, ac debeat cum ipso dormire, *ibid. num. 20. 21. & 22.*

Regulares ad Cardinalatum, vel Episcopatum assumpti quem habitum deferre teneantur, & quales Regulares uti possint habitum Clericorum sæcularium, *ib. num. 23. ad 26.*

Colores, & habitus diversi in Religionibus ad quid fuerint præscripti, & an hæc diversitas procedere debeat etiam in Monialibus, *ibid. num. 27. & 28.*

Una Religio an possit assumere habitum alterius Religionis, *ibid. num. 29.*

Clerici Sæculares nequeunt deferre habitum Regularium, & econtra, *ibid. num. 30.*

Pueri usque ad quem annum possint Religiosorum habitum deferre, *ibid. num. 31.*

Novitio exeunti an sit restituendus habitus Religionis, *ibid. num. 32.*

Præfinitur tempus pro illis, qui habitum Tertiariorum recepto cum Claustralibus habitant, & poenæ in Superiores transgressores, *ib. n. 33.*

Prohibentur disputationes super vera forma habitus S. Francisci, & interdiciuntur omnes libri tractantes de vera successione Filiorum ejus, de vera forma caputii; & inscriptiones in imaginibus ejusdem, ac S. Tom. X.

Antonii de Padua, asserentes esse veram formam, qua ipsi uti sunt, *ibid. num. 34. 35. & 36.*

Suspenduntur Imagines SS. Augustini, & Nicolai de Tolent. impressæ a Fratribus discalceatis sub forma eorum habitus, *ibidem num. 37.*

Imagines Sanctorum non Regularium, an imprimi possint cum habitu Regulari, *ibid. num. 38.*

Osculantes habitum Fratrum Mendicantium quas Indulgentias lucrentur *ibid. num. 39. et 40.*

Quid de eligentibus mori, ac sepeliri in habitu Fratrum Minorum, vel alterius Religionis, *ibid. num. 41. ad 44.*

Quid de ignominiose, vel profane utentibus habitu Religioso, *ibidem numer. 45. et 46.*

Moniales an possint tempore bacchanalium proprium habitum dimittere, *ibid. num. 47.*

Fœmina an uti possit veste virili, & econtra, *ib. n. 48.*

Quid de Clericis beneficiatis, & aliis percipientibus pensiones ex Beneficiis, *ibidem num. 49. 50.*

Clericus habitum dimittens an possit illum reassumere, *ibid. num. 51.*

Clericalis vestis an permitti possit Laicis Curialibus, *ibid. n. 52.*

Alia ad rem, *ib. n. 53. ad 61.*

Alia concernentia habitum Clericalem; Vide verb. *Clericus* art. 1.

Alia concernentia habitum Religiosum; Vide verb. *Apostata. Conventus. Novitius.*

Habitus quoad Tertiarios; Vide verb. *Tertiarii.*

Utens habitu honorifico alicujus, ab eo inhiberi potest, *ib. n. 62.*

Habitus parvi a quo benedici debeant, *ibid. num. 63.*

Canonici Regulares Lateranenses obtinentes Beneficium sæculare, an teneantur deferre habitum Regularem, *ibid. num. 64.*

Habitus Viatorius ad formam habitus per Prælatos, & familiares Pontificis extra Urbem gestari soliti, servato tamen nigro colore, advocatis Consistorialibus conceditur a Benedicto XIV. *ib. num. 65.*

Alia ad rem; Vide verb. *Eremita* n. 18. & verb. *Vestis* num. 17.

HÆREDITAS.

Hæreditas quid sit . Vide verb. *Hæreditas* num. 1.

Tota hæreditas quomodo a jure vocetur & in quot partes dividatur, *ibid.* num. 2.

Si plures instituti sint hæredes, secundum jus Romanum solemniter sit distributio hæreditatis in duodecim uncias, *ib.* num. 28.

Quid si minus distribuatur Testator, vel ex-cesserit in divisione, *ib.* num. 29. ad 31.

Ad legem 14. ff. de *Hæred. Instit.* Vide *ibid.* num. 32.

Nomine hæreditatis quid veniat, *ibid.* num. 3.

Appellatione hæreditatis qualia bona ve-niant, *ibid.* num. 4.

Nomine hæreditatis non veniunt Legata, & minus Prælegata, *ib.* num. 5.

Hæreditatis petitio quid sit, *ibid.* num. 6.

Adire hæreditatem quid sit, & quot mo-dis adiri possit, & quis possit, & quid requiratur ad eam adeundam, *ib.* num. 7. ad 10.

Ad hoc ut hæreditas ad hæredes hæredis transmittatur, quid opus sit, *ibid.* num. 11.

Per aditionem hæreditatis quale jus acqui-ratur, *ib.* num. 12. 13. & 14.

Aditio hereditatis quid transferat in hæ-redem, *ib.* num. 15. & 16.

Hæreditas an necessario adiri debeat; & intutum, *ib.* num. 17. & 18.

Repudiare hæreditatem quis possit, & quid sit talis repudiatio, *ibid.* num. 17. ad 22.

Renuntiatio hæreditatis quid sit, & quan-do fieri possit, *ibid.* num. 23. ad 27.

HÆRES.

Hæres unde dictus, & quis, & quod simplex sit assignatur, & explicatur: Vide verb. *Hæres* num. 1. ad 5.

Hæres qui esse possit, vel non, *ibid.* num. 6. ad 12.

Assignatur ordo succedendi ab intestato, *ibid.* num. 13.

Hæredibus descendens, vel ascendens, an, & quæ legitima sit relinquenda, *ib.* num. 14. ad 19.

Pater, si filiis legitimis careat, an possit hæredes instituere filios naturales; Et quid sit ipsis relinquendum, si habeat filios legi-timos, *ib.* num. 20. & 21.

Filii naturales an succedant Matri cum Legitimis, *ib.* num. 22.

Filii spurii an succedere possint. Et ad quid circa ipsos teneantur Parentes, & hæ-redes Patris, *ib.* num. 23. 24. & 25.

Hæres semel an possit desinere esse hæres, *ib.* num. 26. et 27.

Hæres hæredis reputatur etiam hæres defuncti, *ib.* num. 28.

Dictio *Hæres* quos comprehendat, *ibid.* num. 29.

Hæres Tutoris, & hæres Uxoris ad quid te-neantur, *ib.* num. 30. et 31.

Deficiente hærede scripto ante Testatorem, hæreditas cui devolvatur, *ib.* num. 32.

Hæredis voluntas servanda est circa funera de-functi, *ib.* num. 33.

Hæredes defunctorum quid disponere possint circa eorum funeralia, *ib.* num. 34. 35. 36. et infra num. 53. et seqq.

Hæres ab intestato tenetur solvere Legatum pi-um relictum in Testamento profano nul-lo, *ib.* num. 37.

Hæres an possit detrahare Trebellianicam con-tra Ecclesiam mediate substitutam, *ibid.* num. 38.

Hæres ex Testamento per lapsum triginta an-norum præscribit contra Legatarios, vel Co-heredem, *ib.* num. 39.

Hæres personæ excommunicatæ quid præstare debeat, *ib.* num. 40.

Successio in hæreditate bonorum Sacerdo-tis mortui absque hærede ad quem spectet, *ib.* num. 41.

Quid de hærede instituto sub conditione, ne mulierem inhonestam ducat in uxorem, *ib.* num. 42.

Quid de illo, qui vult facere hæredem Ecclesiam, exhæredatis Consanguineis, *ib.* num. 43.

Hæredes, aliique executores post aditam hære-ditatem, & Inventarium confectum ad quid teneantur, & ad quid teneatur Episcopus in casu ipsorum negligentia, *ibid.* num. 44. ad 52.

An, & quando hæres possit, vel debeat assignare fundum pro Capellania, & certa Missarum celebratione, *ib.* num. 53.

Quantitas candelæ per Canonicos gestandæ an taxanda sit arbitrio hæredum, *ib.* num. 54.

Afferuntur alia dubia resoluta a Sac. Cong. Concil. ad rem spectantia, *ibid.* num. 55. 56. et 57.

Hæredes vel sunt Testamentarii, vel Legiti-mi, *ib.* num. 63.

Essentia cujuscunque testamenti est hære-
dis institutio, quæ vel necessaria est, vel
voluntaria, *ibid. n. 64. ad 66.*

Necessaria institutio in quas cadat perso-
nas; Vide *ib. n. 67. ad 69.*

In voluntaria Hæredis institutione quid
inspici debeat, *ib. n. 69. ad fin.*

Hæredis auctoritas & Jus in funere testatoris
parando, *ib. n. 58. ad 62.*

Hæres ex Testamento gravatus nimis Legaris,
& Fideicommissis quando possit, vel non,
detrahare Falcidiam, Trebellianicam; Vide
verb. *Falcidia.*

H Æ R E S I S.

Hæresis unde sit dicta; Vide verb. *Hæresis*
num. 1.

Hæresis alia est materialis, alia formalis, &
quæ sit utraque, *ib. n. 3. et 4.*

Ad hæresim formalem duo requiruntur,
idest error in intellectu, & pertinacia in vo-
luntate, *ib. num. 5.*

Talis pertinacia in quo consistat, *ibid.*
num. 6.

Talis pertinacia, & error cujus, & con-
tra quod esse debeant, *ib. num. 6. 7. et 8.*

Hæresis formalis alia est interna, & alia exter-
na, & quæ sit utraque, *ib. num. 9.*

Hæresis externa alia est occulta, & alia publi-
ca, *ib. n. 10.*

Quot, & quæ fuerint hæreses, & Hære-
siarchæ, *ib. num. 11.*

Hæresis per quid differat a Schismate, *ib. num.*
12. et 13.

Schisma purum, & mixtum in quo diffe-
rant, *ib. n. 14. 15. et 16.*

Hæresis causa ad quem spectet, *ib. n. 17.*

Judices Ecclesiastici in causa hæresis in spe-
cie qui sint, *ib. n. 18. ad 26.*

Inquisitores & Episcopi, an & quomo-
do possint procedere in causa hæresis, *ib.*
num. 27.

Episcopi qua facultate gaudeant in locis,
ubi non viget officium Inquisitionis, *ibid.*
num. 28.

Principes, Potestates, & Judices sæculares
an possint se immiscere in Processum a Ju-
dice Ecclesiastico contra hæreticos institu-
tum, & ad quid teneantur in causa, *ibid.*
num. 29. 30. et 31.

Ab hæresi quocumque modo sumpta qui
possit absolvere vel non, *ib. nu. 32. ad 37.*
& verb. *Absolutio.*

Absolutio ab hæresi in foro interno, non

suffragatur in foro externo, *ibidem num. 38.*

Quid stabiliverit Benedictus XIV. circa
Hæresis abjuramentum ante dispensationem
Matrimoniale, & circa eos, qui hæresi oc-
cultæ detinentur, aliaque; Vide *ibid. num.*
39. ad 45.

Quæ sit hæretica propositio, vel hæresi
proxima, vel sapiens hæresim, vel suspecta
de hæresi; Vide verb. *Propositiones damnatae*
n. 22. ad 25.

H Æ R E T I C U S.

Hæreticus quis sit, & ad hæreticum formalem
constituendum quid requiratur, & quis di-
catur talis; Vide verb. *Hæreticus num. 1.*
ad 6.

Hæreticus alius est lapsus, & alius relapsus,
& quis sit uterque, *ib. n. 7.*

Relapsus alius dicitur manifestus, & alius
præsumptus; & quæ sit uterque, *ib. num.*
8. et 9.

Hæreticus, vel Schismaticus, si non resipiscat,
an salvari possit, *ib. num. 10.*

Catechumenus si a fide deficiat an sit cen-
sendus hæreticus, *ib. n. 11.*

Ficte, & invalide baptizati deferentes fi-
dem, vel eam negantes metu mortis; Et
asserentes Animam rationalem non esse for-
mam Corporis humani, vel non esse immor-
talem; & asserentes Terram esse mobilem,
Solem verò immobilem, an pro hæreticis,
habendi sint, *ib. n. 12. ad 15.*

Reprehenditur Auctor in notis ad num. 15.
et sæpius infra.

Communicatio cum hæreticis an licita sit,
vel non, *ib. n. 17. 18. et 19.*

Matrimonia Catholicorum cum hæreticis
an licita, & in quibus locis; & aliquod pa-
ctum in his contrahendis fieri solitum tam-
quam iniquum reprobatum, *ibid. num. 20.*
ad 26.

Disputatio de Fide cum hæreticis quibus
personis, & in quibus locis prohibeatur, vel
non, *ib. num. 28. et 29. & verb. Fides*
num. 36.

Hæretici cum proprio ritu an tolerandi in Ter-
ris Catholicorum, *ib. n. 30. et 31.*

Hæretici sub qua poena sint revelandi, ac de-
nuntiandi, & quibus, *ib. n. 32. et 33.*

Libros hæreticorum legentes, imprimentes,
retinentes &c. in quas censuras incurrant,
ib. n. 34. & verb. Libri.

Hæretici omnes formales externi, eisque Cre-
dentes, ac eorum Receptores, Defensores,
Fau-

Fautores, ac eos in loco Sacro sepelientes, in quas censuras incurrant, *ib. n. 34. ad 41.*
 Hæretici omnes, eorum Fautores, & Receptores &c. an sint irregulares, & inhabiles ad Beneficia Ecclesiastica, & talis inhabilitas an comprehendat etiam eorum Filios, ac Nepotes, *ibid. num. 42. ad 54.*

Quid de obtinendo Beneficium ad hæreticorum preces, *ibid. num. 55.*

Hæretici, eorumque Fautores &c. sunt privati Sepultura Ecclesiastica; *ib. num. 56.*

Hæretici an gaudeant Ecclesiæ immunitate, *ibid. num. 57. & 58.*

Hæretici, eorumque Fautores, an sint infames, inhabiles ad Officia publica, *ibid. num. 59. 60. & 61.*

Hæretici an, & quando amittant potestatem in Filios, facultatem testandi, & hæreditandi, bonorum possessionem, ac jurisdictionem in vassallos, & servos, *ib. num. 62. ad 68.*

Hæretici ad quas pœnas damnandi. Et quid si impœnitentes, aut relapsi, *ibid. nu. 69. 70. & 71.*

Filii, & Filiae hæreticorum an, & qualis hæreditatis sint capaces, an sint infames, & a quibus pœnis sint immunes, *ibid. num. 72. ad 77.*

Hæretici ad Fidem Catholicam redeuntes an licite possint retinere bona Ecclesiastica a suis Majoribus, vel a se ipsis usurpata, *ibid. num. 78.*

Plura ex Bened. XIV. adducuntur, *ibid. num. 79. & seqq.*

Hæreticus privatur ipso facto omnibus bonis, & juribus, *ibid. num. 89.*

Si tamen accedat sententia Judicis declaratoria incurse hæresis, & pœnz condignæ, *ib. nu. 90.*

An hoc procedat respectu Hæretici manifesti; Vide *ibid. num. 95.*

Explicatur text. in *cap. 26. de verb. signif. ibid. num. 92.*

Debitores Hæretici etiam manifesti licet solvere non teneantur Hæretico ipsius creditum, tamen nihil sibi lucrantur, quum Fisco illud solvere debeant, *ibid. num. 93. & 94.*

Quid si Fiscus non exegerit Creditum Hæretici, interimque Hæreticus absolutus fuerit ab omni pœna, *ibidem in nov. add. num. 95.*

Licet lapsus in Hæresim repellatur a testimonio dicendo, ab eo tamen minime repellitur ille, qui Patris sui vestigia sequens hæreticus natus est, *ibid. num. 96.*

HEBDOMADA, HEBDOMADARIUS.

Hebdomas, Hebdomada quid sit, Vide verb. *Hebdomada n. 1. 2. & 3.*

Decanus in quo loco sedere debeat in hebdomada, qua intersit ut Canonicus, *ibid. num. 4. & 5.*

Canonicus in Sacris non constitutus, an habere debeat suam hebdomadam, *ibidem num. 6.*

Alia ad rem, *ibid. num. 7. ad 10.*

Hebdomadarius non debet celebrare valde diluculo, *ibid. num. 11.*

Quid si Hebdomadarius sit absens, *ibid. num. 12. & 13.*

Hebdomadarius an possit prætere celebrari- nem Missarum ad primam Dignitatem spectantium, & paratus, vel non paratus, in quo loco sedere debeat, *ibid. num. 14. 15. & 16.*

Hebdomadarius in decantandis versis Canonicis non debet uti stola, *ibid. num. 17.*

Canonici quando denominentur hebdomadarii, & econtra. Et ad quid tales hebdomadarii teneantur, *ibidem num. 18. & 19.*

Dignitates Collegiarum an teneantur officium hebdomadarii exercere, *ib. num. 20.*

Hebdomadarius Officium facturus, in quo loco sedere debeat, *ibid. num. 21.*

An Canonicus Hebdomadarius paratus sedere debeat in scamno panno cooperto & cornu Epistolæ preparato, an in primo statulo ab ea parte Chori, in qua Hebdomada obtingit, *ib. nu. 22. & seqq.*

HEBRÆUS.

Hebræus an gaudeat immunitatis privilegio; Vide verb. *Hebræus n. 1. 2. & 3.*

Cognitio Causæ hebræorum ad quem spectet, *ibid. num. 4. & 5.*

Quid de Muliere hebræa ad fidem conversa relicto viro, qui transeat ad secundam Uxorem, & post aliquod tempus cum ipsa ad fidem convertitur, *ibid. num. 6.*

Parochi quid possint ab hebræis exigere, *ibid. num. 7.*

Hebræi an obligari possint ad Festa Ecclesiæ servanda, *ibid. num. 8.*

Hebræorum habitatio quomodo situanda, *ibid. num. 9.*

Alia ad rem, *ibid. num. 10. & seqq. ubi plura scitu digna inveniuntur, usque ad num. 218.*

Judzi sunt in servitute Christianorum non quidem pœnali, sed civili, & quænam ex hac servitutis specie, & ab Aſſylo præſtito eiſdem in variis Status Eccleſiaſtici Civitatibus conſequantur; Vide, *ib. num. 219.*

Varia doctæ ſapienterque ſtabilita, decreta, ac deciſa enunciantur circa Hebræorum Infantium, & aliorum Baptiſmum, *ib. num. 220. ad num. 226.*

De his, qui Baptiſmo lavati ad Judaicos redeunt ritus, *ibid. num. 227. ad 231.*

Utrum in iis caſibus, in quibus Leges Hebræorum forenſes contrariæ ſunt juri communi vel particulari quorumcumque locorum, controverſæ inter ipſos moræ decidendæ ſint ſecundum forenſes eorum Leges, an ſecundum Jus commune, vel particulare, *ib. num. 232. & ſeqq.*

Hebræi, qui & Judzi, unde ſic dicti; Vide verb. *Thalmud Hebræorum num. 11.*

HEMORRHOISSA A CHRISTO SANATA.

Quænam fuerit hæc mulier. Vid. *add. nov. Auct.*

HERMAPHRODITUS.

Hermaphroditi unde dicti, & an dari poſſint; Vide verb. *Hermaphroditus n. 1. & 2.*

Hermaphroditi varij referuntur ab Auctoribus, *ibid. num. 3. 4. Vide etiam, num. 27.*

Reſertur curioſus caſus duorum hermaphroditorum, *ibid. num. 5.*

Hermaphroditi an ex mulieribus fieri poſſint viri, & contra, *ib. n. 6. ad 9.*

Aliqui interpretantur de hermaphroditis tantum *cap. Omnis utriusque ſexus, de pœnitent. & remiſſ. ibid. num. 10.*

Hermaphroditus an ſit irregularis, & an, & quando poſſit valide ordinari, *ibid. num. 11. ad 17.*

Hermaphroditus an licite poſſit in Monialium, vel Virorum Monaſteriis profiteri, *ibidem num. 18. ad 21.*

Hermaphroditus an, & quando licite poſſit Matrimonium contrahere, *ibid. num. 22. ad 26. & n. 28. ad 35.*

Quinam ſint effectus in hermaphrodito, *ib. n. 36. 37.*

HIEROSOLYMITANI MILITES.

Ordo militaris Equitum S. Joannis Hieroſolymitani, ſeu Melitenſis quando, & a quo
TOM. X.

fuerit inſtitutus, & ſub quibus nominibus appellatus, & quare nunc dicatur Melitenſis; Vide verb. *Hieroſolymitani Milites num. 1. & 2.*

Equites Hieroſolymitani ſunt vere Religioſi, ſed non ita, ac cum alijs Regularibus eſt cum iis rigoroſe procedendum, & adduciturque exemplum, *ibid. num. 3. & n. 102. & ſeqq.*

Hic ordo an ſit vera Religio, ejuſque Equites ſint veri Religioſi, & an habeant eadem onera, & exemptiones, ſicut alij Regulares, *ib. num. 3. ad 19.*

Bona Equitum Melitenſium ubique decentium ſpectant ad eorum Hoſpitale, *ibid. num. 20.*

Collatio eorum Beneficiorum, & cauſarum cognitio ſpectant ad magnum Magiſtrum, *ib. a num. 21.*

Ordinarii an poſſint dictos Equites viſitare, eorumque privilegia a quo confirmata, *ibid. num. 22. & 23.*

Religio Hieroſolymitana diviſa eſt in tres Ordines, & assignantur, *ibid. num. 24.*

Equitum Melitenſium familia in octo Nationes dividitur; & quæ ejus Officia, *ibid. num. 25.*

Equitum Melitenſium Profeſſio in quo conſiſtat, ejuſque formula traditur, *ibid. n. 26. & 27.*

Equites Melitenſes tementur ſervare Interdictum locale, *ib. num. 28.*

Equites Melitenſes in quo caſu incurrant Irregularitatem, & quid in ipſos poſſit Epiſcopus, ſi excommunicati exiſtant, *ibid. num. 29. & 30.*

Curati, vel Parochi dictæ Religionis ad quid teneantur, & in quo ſint exempti ab Ordinarii jurisdictione, *ib. n. 31. ad 37.*

Eccleſiæ dictæ Religionis an ſubſint Ordinarii viſitationi, *ibid. num. 38. & 39.*

Epiſcopus an poſſit Fratrem Capellanum dictæ Religionis excommunicare, *ibidem num. 40.*

Fratres dicti Ordinis an teneantur ad contributionem Seminarii, vel ad procurationem tribuendam Epiſcopo eorum Eccleſias viſitanti, *ibid. n. 41. & 42.*

Parochi dictæ Religionis an ſint ab Ordinario approbandi, & an teneantur intervenire oleorum conſecrationi & quo jure poſſit Epiſcopus eorum Parochiales viſitare, *ib. n. 43.*

Quid poſſit Epiſcopus circa Eccleſias Prioratus dicti Ordinis in caſu violatæ Im-

muneris, & ad quid teneantur Fratres Capellani, *ibid. n. 46. ad 49.*

Religio Hierosolymitana quos possit in Conservatores eligere, *ibid. num. 50.*

In promotione Equitum Melitenium ad Magnam Crucem quæ ratio habeatur, *ibid. num. 51.*

Plura alia scitu digna apponuntur, & in fine afferuntur varia Decreta Sac. Congr. Immun. ad rem spectantia, *ib. num. 52. ad 83.*

Quædam recensentur, quæ Hierosolymitanæ Militiæ concessit Benedictus XIV. *ibid. num. 83.*

Pro Hierosolymitanis Capellanis attendendæ sunt Resolutiones Sac. Congregationis Concilii, quæ recensentur, *ib. num. 84. & 85.*

Eorum Capellanorum Ecclesiæ Parochiales quomodo subsint visitationi Episcoporum, ac Priorum Hierosolymitanorum, *ib. num. 86.*

Iidem Capellani ad Synodum accedere debent, *ib. num. 87.*

Alii Sacerdotes Ordini Hierosolymitano inservientes quomodo subiecti sint Episcoporum jurisdictioni, *ibid. num. 88. & seqq.*

HISTORIA, HISTORICUS.

Historia unde dicta, & quid sit; Vide verb. *Historia, Historicus n. 1. & 2.*

Quatuor historiæ species assignantur, & quomodo ab Historia, ac inter se ipsas differant, *ib. n. 3. ad 10.*

Historia alia est *Sacra*, alia *Profana*, alia *Civilis*, alia *Ecclesiastica*, & alia *Mixta*, & singulæ explicantur, *ib. num. 11.*

Historiæ primi inventores qui fuerint, *ibid. num. 12. & 13.*

Quid in Historia, quid in Historico principaliter requiratur, *ibid. num. 14.*

Historicus an, & quando, & in quibus causis sit præstanda fides, vel non, *ibid. n. 15. ad 29.*

Historico corvo magis standum est, quam non corvo, *ib. num. 30.*

Historicum Critica maxime decet, si christiane fiat, *ibid. num. 31.*

An, & quæ in dubium ab Historico ponenda, vel neganda, *ibid. nu. 32. & 33.*

Quæ sint in factis historice credendis præcipue attendenda, *ibid. num. 34.*

Opera genuina, & authentica à falsis ac supposititiis per quinque potissimum capita

discerni possunt, & assignantur, *ib. num. 35.*
Historia de asserta adultera Matre Gratiani, Petri Lombardi, & Petri Comestoris est fabulosa; Vide *Pœnitentiæ Sacramentum art. 2. num. 28. ad 30.*

De Fide in iudicio habenda Historicis; Vide *ibid. nu. 37.*

HISTORIONES sunt infames, & irregulares; Vide verb. *Infamis n. 11. & verb. Irregularitas art. 1. n. 12.*

HOMICIDA, HOMICIDIUM.

Homicidium unde dictum? & quid sit? Vide verb. *Homicidium n. 1.*

Hominis cædes quocumque modo facta homicidium appellatur; & varii modi quibus perpetrari potest assignantur, *ibid. num. 2. ad 15.*

Homicidium aliud est voluntarium. & aliud casuale, *ibid. num. 16.*

Voluntarium aliud est *directe*, aliud *indirecte* tale, & singula explicantur, *ib. num. 17. & 18.*

Homicidium voluntarium injustum semper est mortale peccatum, *ib. num. 19.*

Homicidium *juste*, & *injuste* committi potest, *ibid. num. 20.*

Juste committi potest quatuor modis, qui assignantur, & explicantur, *ibid. num. 21. ad 24.*

Ad hoc ut occisio Aggressoris sit licita, & cum moderamine inculpatæ tutelæ, tria requiruntur, & assignantur, *ib. n. 25.*

Quarta conditio ab Auctore omissa additur, *ibid. in. not. noviss. ad num. 25. sub litt. a.*

Servato moderamine inculpatæ tutelæ quando liceat, vel non, Aggressorem occidere, *ibid. num. 26. ad 34.*

Reprehenditur Auctor *num. 27.* improbatque solutis objectis sententia, qua sistent quidam Theologi posse hominem occidi pro re magni momenti, *ibid. in nota ad eund. num.*

Homicidium voluntarium *injuste* sex modis committi potest, qui assignantur, *ib. n. 35.*

An, & qua auctoritate liceat innocentem occidere, *ibid. num. 36. 37. & 38.*

An Judici liceat condemnare ad mortem probatum nocentem, si scientia privata noverit innocentem; Vide verb. *Judex.*

Innocens ad mortem capiendus a Satellitibus scientibus ipsius innocentiam an possit illos

illos occidere, ut se defendat, *ib. num. 40.*
Incarceratus nequit occidere custodes, ut ef-
fugiat, *ib. n. 41.*

Ducti ad supplicium nequeunt Carnificem
aliosque Ministros occidere, ut evadant, *ib.*
num. 42.

An autem Bannitus possit se defendere
Aggressorem occidendo, & econtra. Vide
verb. *Bannitus.*

Non licet auctoritate propria, & privata
occidere extra causam necessariz defensionis,
ibid. n. 44.

An liceat Patri, vel Marito occidere Fi-
liam, vel Uxorem in adulterio deprehen-
sam, *ib. n. 45. & 46.*

Quid de honesta Matrona, aut Virgine
in casu violentiz, *ib. n. 47.*

An liceat auctoritate privata Principem
Tyrannum occidere, *ib. n. 48.*

Qua auctoritate liceat directe se ipsum oc-
cidere, *ib. n. 49. & 50.*

In quibus casibus, & propter quas causas
liceat indirecte se ipsum occidere, *ibidem*
n. 51. ad 61.

Auctoris sententia moderatur, *ib. in not.*
noviss. ad n. 60.

Seipso occidentes an, & quando privandi
sint Ecclesiastica Sepultura; Vide verb. *Se-*
pultura.

Quid de Clerico homicida incorrigibili,
ib. n. 63. ad 66.

Homicidz damnati, sive diffamati an possint
habere dignitates, & officia, & an remitti
possint in locis, ubi degunt heredes occisi,
ib. n. 67. & 68.

Si Laicus post homicidium patratum fiat
Clericus, a quo puniri debeat, *ib. n. 69.*

Clericus post homicidium si habitum reac-
sumat an gaudeat privilegio fori, *ibidem*
num. 70.

Mandans homicidium committi in perso-
nam unius, si committatur in personam al-
terius quam irregularitatem incurrat, *ibid.*
num. 71.

Per homicidium vere casuale an quis irre-
gularis deveniat, *ib. n. 72.*

Homicidium committens veneno an gaudeat
Immunitate Ecclesiastica, *idem n. 73.*

Homicidii appellatione non venit mutilatio
membri, *ib. n. 74.*

An Satellites licite possint occidere male-
factorem, quem iussi sunt comprehendere,
& econtra, *ib. n. 75.*

Alia quoad homicidas, & homicidia; Vi-
de *ibid. num. 76. & seqq. ad num. 94. & verb.*

Duellum, Fratricida, Immunitas Eccles. Ma-
ritus, Parricidium, Mater, Matricida, Uxor,
Uxoridicium.

Homicida quando incurrat, vel non Irregula-
ritatem. Vide verb. *Irregularitas.*

Homicida quoad restitutionem? Vide verb.
Restitutio.

Varia Decreta ad rem *ib. n. 79. ad 94.*

Homicidii poenz quz sint? Vide verb. *Pena.*
art. 2. n. 123.

HOMO, quomodo de eo verificetur, quod ma-
gis capite, quam pedibus currat? Vide verb.
Mundus num. 107.

Idem Homo quomodo posset dici quod
Raret pedibus, & capite sursum eodemmet
tempore, *ib. n. 111.*

HONESTAS publica prout est impedimentum
dirimens Matrimonium; Vide verb. *Impe-*
dimenta Matrimonii art. 2. n. 20.

HONOR quid sit? Vide verb. *Detractio art. 1.*
num. 3.

HORA unde sit dicta, in quot, & quz mi-
nuta dividatur, ejusque divisiones assignan-
tur, & explicantur; Vide verb. *Kalendarium.*
a num. 9. ad 16.

HORÆ CANONICÆ; Vide verb. *Officium.*
Divinum.

HORIZON quid, & quoduplex sit; Vide verb.
Mundus n. 131. & 132.

HORTATORIÆ.

Litterz hortatoriz, a quibus, & contra quas
decerni nequeant? Vide verb. *Hortatoriæ.*
num. 1.

Alia ad rem, *ibid. num. 2. usque infini.*

HOSPITALE, HOSPITALARIUS..

Hospitale unde dictum, & quid sit? Vide verba.
Hospitale n. 1. & 2.

Hospitalitatis species variz assignantur, & ex-
plicantur, *ibid. num. 3. ad 14.*

Hospitalia quædam sunt religiosa, & quædam
non religiosa, & utraque quid sint, & per
quid differant, *ibid. num. 15. 16. & 17.*

Hospitalia fuisse fundata auctoritate Episcopi
quomodo cognosci possit? & sic fundata an
sint materia Simoniz, ac gaudeant Immuni-
tate Ecclesiastica, *ib. num. 18. ad 25.*

Hospitalia si habeant Beneficia an teneantur ad
contributionem Seminarii, & quz hospita-
lia sint Beneficia Ecclesiastica, *ibid. nu. 26.*
ad 32.

Hospitalibus, quæ Regularibus non subji-
ciuntur, quales Rectores, ac Administratores de-
putandi, *ib. num. 32.*

Ordinariorum jurisdictio circa hospitalia
quæ sit; & quid de illis, quæ sub immédia-
ta Regum potestate existunt, *ib. num. 33.*
ad 43.

Hospitalia visitare possunt etiam Judices Sæcu-
lares, si jus illis competat, *ib. num. 44.*

Vicariæ perpetuæ hospitalibus unitæ quo-
modo, & a quibus conferri possint, *ibid.*
num. 45.

In alienatione Bonorum hospitalis quid
requiratur, *ibid. num. 47.*

Reliqua ad rem, *ibid. num. 48. ad 68.*

Quid requiratur, ut hospitalia exempta di-
ci debeant a jurisdictione Parochi, ita ut Re-
ctores vice Parochi fungantur, *ibid. nu. 69.*

HOSPITATIO MILITUM est prohibita in
locis Ecclesiasticis. Vide verb. *Miles n. 17.*

HOSPITIA REGULARIUM.

Quid Hospitium Regularium; Vide verb.
Hospitia Reg. num. 13.

Regulares, an, & de cujus licentia pos-
sint hospitia recipere, & quid in illis diri-
gendis sit observandum indicatur, *ibid. num.*
1. ad 4.

Regulares an possint Hospitia in Conven-
tus reducere, *ibid. num. 5.*

Hospitium simplex quomodo esse debeat; &
an de facili a Sacr. Congr. Regularibus con-
cedatur, ejusque translatio, *ibid. num. 6.*
ad 10.

Patres Reformati non possunt habere Hos-
pitia in locis ubi adsunt Conventus Obser-
vantium, *ib. n. 11.*

Patres Reformati Provinciæ Tusciæ an
possint transferre suum antiquum Hospitium
ad Conventum S. Joannis Baptistæ intra mœ-
nia Civitatis Florentiæ existentem, *ibidem*
num. 12.

An in erectione Hospitii requirantur illæ
ipse solemnitates, quæ requiruntur in Ere-
ctione Conventus, *ibid. num. 13. & seqq.*

HYDRAULICA quid; Vide verb. *Mundus*
num. 207.

HYDROGRAPHIA quid, *ibid. num. 205.*

HYDROMANTIA quid sit? Vide verb. *Su-
persessio num. 17.*

HYPOTHECA, PIGNUS.

Hypotheca, & Pignus quomodo differant, ac
conveniant inter se; Vide verb. *Hypotheca,*
Pignus num. 1. 2. & 3.

Pignus dupliciter sumitur, & assignatur,
ejusque traditur definitio, ac etiam hypo-
thecæ, *ib. num. 4. 5. & 6.*

Pignus, seu hypotheca alia est *expressa,*
& alia *tacita,* & quæ sit utraque, *ibidem*
num. 7.

Rursus *expressa* alia est *generalis,* & alia
specialis, & utraque explicatur, *ibidem*
num. 8.

Uxor, Maritus, Liberi prioris Matrimo-
nii, Pupilli, Ecclesiæ, Collegia, Legatarii,
Fideicommissarii, Venditores, Locatores,
Fiscus, qualem, & in quibus bonis habeant
hypothecam, *ib. n. 9. ad 19.*

Qui oppignorare, & hypothecare possint, &
quæ bona, *ib. n. 20. ad 25.*

Quæ res oppignorari, & hypothecari pos-
sint, vel non, *ibid. num. 26. & 27.*

Creditor pignus habens an possit illud hy-
pothecare; & ad quid circa illud teneatur,
ibid. num. 28. ad 31.

Antichryseos pactum quid sit, & an lici-
tum, *ibid. num. 32. & 33.*

Legis commissoriæ pactum quid sit, & an
licitum, *ibid. num. 34. & 35.*

Dux pacti liciti species assignantur, & ex-
plicantur, *ib. n. 36. ad 40.*

Creditor pignus vendens an possit illud sibi
ipsi emere, *ib. num. 41.*

Creditori Hypothecario quare jus com-
petat præ aliis Creditoribus, *ibid. num. 42.*
& 43.

In pignore pluribus eodem tempore con-
stituto quis præcedat, *ib. n. 44.*

Creditor circa pignus sibi traditum ad
quid ulterius teneatur, *ibid. n. 45. ad 48.*

HYPOTHESIS quid? & de ejus differentia a
Thesi, verb. *Thesis n. 100. & 101.*

I

JANITRICES quæ sint. Vide verb. *Affini-
tas art. 2. n. 16.*

ICTUUM FUNIS, seu torturæ poena quid
sit. Vide verb. *Pena art. 2. n. 15.*

IDOLOLATRIA quid, & quotuplex sit? Vide verb. *Superstitio num. 8.*
 IDUS unde dicatur, & quid sint? Vide verb. *Kalendarium a num. 31. ad 33.*

J E I U N I U M.

Quoad ea, quæ concernunt ejus esse, obligationem, modum, & tempus.

Jejunium unde dictum, & quotuplex sit assignatur, & explicatur. Vide verb. *Jejunium art. 1. num. 1. ad 6.*

Ad jejunium Ecclesiasticum tria requiruntur, & assignantur, *ib. n. 7.*

Diebus jejunii a quibus cibis abstinendum sit, *ib. n. 8. ad 31.*

Regulares in jejuniis quo tempore uri possint lacticiis, *ib. n. 12. & verb. Regulares art. 1. num. 111.*

Ad jejunium quot refectioes requirantur, & qua hora fieri debeant, *ib. n. 13. 14. & 15.*

Consuetudo sumendi refectioem in meridie diebus jejunii quando cœperit, *ibid. num. 16.*

Jejunium Ecclesiasticum quoad substantiam in quo consistat, *ib. n. 17.*

Præceptum jejunii quomodo, & quando obliget; & an liceat jejunare diebus Dominicis, *ib. n. 18. ad 22.*

Quid si Vigilia S. Joannis, vel S. Antonii de Padua cadat in Festo Corporis Christi, *ib. num. 23. & 24.*

Quid si Vigilia cum jejunio cadat in Festo solemniali cuius Patroni principalis, *ibid. num. 25.*

Quid si Vigilia S. Martini occurrat ultima die Bacchanalium, *ibid. num. 26.*

Fratres Minores, & alii habentes jejunii votum an teneantur jejunare feria 6. occurrente in die Natalis Domini? *ib. num. 27. 28. & 29.*

Moniales S. Claræ an teneantur sub mortali ad jejunia Regular, *ibid. num. 30.*

Dispensatus circa esum carniæ an, & quando censeatur dispensatus etiam a jejunio? & ad rem afferuntur varia edicta, & præcipue novissima dispositio Sanctæ memoriz Benedicti XIV. *ibid. num. 31. ad 35.*

Frangens jejunium comedendo scilicet cibos licitos an, & quomodo peccet, *ibid. num. 36. & 37.*

Per sumptiones factas per modum potus, vel medicinz an frangi possit jejunium, *ib. n. 38. ad 41.*

Collatio vespertina an sit licita, & quid sentiant DD. circa qualitatem, & quantitatem ciborum, & circa tempus hujus collationis sumendæ, *ib. n. 42. ad 47.*

Tempus ordinarium Prandii anticipare an, & quibus liceat, *ib. n. 48. 49. & 50.*

An, & quando liceat prandium interrompere, vel protrahere, *ib. n. 51. ad 56.*

Quid de illo, qui mane culpabiliter sumit jentaculum æquivalens refectio, vel prandio, vel iter facturus mane prandet, & postea iter non agit, *ib. n. 57. 58. & 59.*

Quid de illo, qui post prandium sumit aliquid cibi, *ib. n. 60.*

Quid de illo, qui frangit jejunium multiplici præcepto impæctum, *ib. num. 61. 62. & 63.*

Violatio jejunii per comestioem carniæ distinguitur specie a violatione per comestioem Lacticiæ, *ib. n. 64.*

Statuens deliberate per totam Quadragesimam non jejunare, quot peccata committat, *ib. n. 65.*

Non jejunans statuta die, an possit alia die jejunare; & an, & quando jejunium anticipate solvi debeat, *ib. n. 66.*

Cooperantes ad frangendum jejunium, & non impedientes quando possunt, & debent jejunii fractionem, quomodo peccent, *ibid. num. 67.*

Non jejunans jejunio naturali quando possit celebrare, vel communicare; vel quando frangatur, vel non jejunium naturale. Vide verb. *Missa art. 1. num. 7. ad 46.*

Jejunium ex voto, vel præcepto majoris est meriti, quam ex electione, vel consilio, *ibid. num. 68.*

Alia ad rem, Vide verb. *Vigilia.*

JEJUNIUM quoad ea, quæ concernunt Personas obligatas, & causas excusantes, vel non.

Jejunium quos obliget, vel non? Vide verb. *Jejunium art. 2. num. 1. 2. & 3.*

Jejunii præceptum quando obligare incipiat; & quid de Regularibus ad jejunium adstrictis ex vi suæ Regular, *ib. n. 4. ad 7.*

Causæ excusantes a jejunio quatuor principaliter sunt, idest, Ætas, Impotentia, Labor, & Pietas, *ib. n. 8.*

Ratione ætatis quinam excusentur a jejunio, *ib. num. 9. ad 17.*

Ratione impotentiz quinam excusentur, vel non, *ib. nu. 18. ad 24.*

Ratione laboris quinam excusentur, vel non,

non, *ibid. num. 25. ad 33.* ubi etiam de iis, qui mutant locum in fraudem jejunii.

Ratione pietatis quinam excusentur, vel non, *ibid. num. 34. & 35.*

De variis Ecclesiarum jejuniiis juxta veterem, ac recentem Ecclesiarum disciplinam, & de dogmate circa illud, Vide *ibid. in Append. seu nov. art. num. 1. & seqq.*

Quadragesimæ Jejunium ab Apostolica traditione descendit. Initium autem talis jejunii non eodem semper tempore coëptum est, *ib. nov. art. num. 2. 3. & 4.*

De jejunio Quatuor temporum, & de quartæ, & sextæ feriæ jejunio, *ib. nov. art. n. 5. & 6.*

Obtinuit olim in Ecclesia etiam Jejunium sabbati in memoriam sepulturæ Christi, *ib. in nov. art. n. 7.*

De jejunio Adventus, *ibid. in nov. art. num. 8.*

De stationibus, & jejunio cum ipsis conjuncto, *ib. in nov. art. n. 9.*

De Vigilia, *ib. in nov. art. n. 10.*

De jejunio, quod olim Kal. Januariis observabant Christiani, *ib. in nov. art. n. 11.*

De Jejunio Rogationum, *ibid. in nov. art. num. 12.*

De recenti tum Occidentalis, tum Orientalis Ecclesiarum circa jejunium disciplina, *ib. in nov. art. n. 13. & 14.*

Demonstratur, quod jejunium apud Christianos sit præceptum, *ib. in nov. art. n. 15.* Jejunium quoad Peregrinos, & Advenas; Vide verb. *Lex art. 3. n. 18.*

Regulares, & præsertim Franciscani quibus cibis uti possint, ac debeant in suis jejuniiis; Vide verb. *Regulares art. 1. n. 111.*

I E S U S O C I E T A S.

Laudatur; vide verb. *Jesu Societas n. 1.*

Societati Jesu unus locus inter Consultores Congregationis Sac. Rituum assignatur, *ib. num. 2.*

In Societate Jesu vacatio Beneficiorum non inducitur per emissionem votorum simplicium, *ibid. n. 10.*

Ex Societate Jesu Theologus Consultor Pœnitentiariæ Apostolicæ assumptus consuevit, *ibid. in num. 12.*

Jesu Societas extinguitur, die 21. Julii 1773. Vid. *ibid. nu. 13.*

I G N O R A N T I A.

Ignorantiæ quidditas assignatur, ejusque multiplex divisio, ac subdivisio traditur, ac explicatur; Vide verb. *Ignorantia num. 1. ad 8. & n. 29. & seqq.*

Ignorantia quocumque modo sumpta quando excuset, vel non, a culpa, aut a pœna, *ib. num. 9. ad 20.*

Ignorantia censurarum non excusat ab eis incurrendis, *ibid. num. 21.*

Ignoranti non currit tempus, *ib. n. 22.*

Ignorans an æquiparari debeat impedito, & quomodo, *ib. num. 23. ad 28.*

ILLEGITIMUS; Vide verb. *Filius.*

I M A G I N E S.

Imago quid sit; Vide verb. *Imagines n. 1.*

An liceat Deum, SS. Trinitatem, & Angelos in forma humana depingere, *ib. num. 2. ad 5.*

Imagines Christi Domini, B. M. V. & aliorum Sanctorum de fide tenendum est posse depingi; & qua figura, vel habitu sint representandæ, *ib. num. 6. ad 11.*

Imagines lascivæ in Ecclesiis non sunt tolerandæ, *ibid. num. 12.*

Imagines Sacræ de cujus licentia pingendæ, vel de novo collocandæ sint in Ecclesiis, *ib. n. 13. 14.*

Imagines Sanctorum, qui a Sede Apostolica non sunt canonizati, quomodo pingendæ, ac retinendæ in Ecclesiis, *ib. n. 15. ad 18.*

Cruces in locis fordidiis depictæ non sunt tolerandæ, *ib. nu. 19.*

In Choro teneri non debent aliæ Imagines, quam Sanctorum, *ib. n. 20.*

Imagines illorum, qui cum Sanctitatis, aut Martyrii fama decesserunt, an apponi possint in Ecclesiis antequam declarentur Beati; & quid de illis, qui cultum habent immemorabilem, *ib. num. 21. & 22.*

Imagines Dei, Christi, Angelorum, & Sanctorum an licite, & quo cultu adorari possint; & quid contra non adorantes, vel se prosternentes, *ib. num. 23. ad 29.*

Imaginum usus an sit Ecclesiarum utilis: & an fuerit in Lege veteri; & quomodo incepit in Lege nova, *ib. num. 30. ad 35.*

Imaginum translatio an, & quomodo facienda, *ib. num. 36. & 37.*

Imagines SS. Francisci, Antonii de Padua, Augu-

Augustini, & Nicolai de Tolentino quomodo insculptæ, ac depictæ probentur, *ibid.* n. 38. & 39.

Concurfus ad aliquam Sacram Imaginem, an, & quando impediri possit, *ib. num.* 40. 41. & 42. & inter Decreta Sac. Congreg. *num.* 1355.

Administratio oblationum Imagini facturum ad quem spectet, *ibid. num.* 43.

Imago præter ulum depicta refertur, & iussu Urbani VIII. combusta, *ib. num.* 44.

Imaginis non miraculosæ translatio est private facienda, *ib. num.* 45.

Imago Beati, ac Canonizati quomodo pingenda, *ibidem num.* 46.

In Altari, in quo exponitur SS. Sacramentum pro 40. horis, an possint Imagines collocari, *ib. nu.* 47.

An Imago, & Statua B. M. V. & aliorum Sanctorum deferri possint in Processionibus cum Baldachino, & intorticiis; Vide verb. *Processiones* n. 38.

Afferitur brevier historia miraculosissimæ Imaginis B. M. V. asservatæ in Altari Majori Ecclesiæ Aracelitanz Urbis, *ibidem num.* 49. ad 53.

Circa Sacras Imagines SS. Trinitatis, Peatissimæque Virginis, aliasque Servorum Dei stabilita a Benedicto XIV. vide *ibidem num.* 54. ad 77.

Sollicitudo Sacrarum Imaginum præcipue spectat ad Episcopum, *ib. n.* 80.

Alia ad rem; Vide verb. *Veneratio Sanctorum*.

IMMUNDITIA quid sit, & quale peccatum; Vide verb. *Gula num.* 37. & verb. *Luxuria num.* 36.

IMMUNITAS ECCLESIASTICA, ET ECCLESiarUM.

Immunitas quoad ea, quæ concernunt ejus naturam, divisionem, & jus a quo provenit.

Immunitas unde derivetur; Vide verb. *Immunitas art. 1. n. 1.*

Immunitas Ecclesiastica an eadem sit ac Immunitas Ecclesiarum, *ibidem num.* 2. & 3.

Immunitatis definitio afferitur, ejusque traditur divisio in *Localem*, *Realem*, & *Personalem*, & singulæ explicantur, *ib. num.* 4. 5. & 6. Immunitas realis, & personalis est de jure Divino, *ib. num.* 7.

Immunitas localis Ecclesiarum quo jure competit Ecclesiis, *ib. n.* 8. ad 14.

An Immunitas personalis sit de jure divino, an potius humano, *ib. n.* 15. & *seqq.*

Ad Leg. *Si quis in conscribendo C. de Pælis*; Vide *ib. in nov. add. nu.* 25. ad fin.

IMMUNITAS quoad ea, quæ concernunt specialiter Immunitatem localem, seu jus Asyli, loca, delicta, & personas, quibus competit, vel non.

Jus Asyli quid sit; Vide verb. *Immunitas art. 2. nu.* 1.

Ecclesiæ, & alia loca, quæ gaudent vel non jure Asyli assignantur, & alia plura ad rem obiter afferuntur, *ib. n.* 2. usque ad 88.

Delicta, quibus competit, vel non, jus Asyli, quæ sint, & ad ea clarius percipienda afferuntur ad litteram duz Constitutiones Gregorii XIV. & Benedicti XIII. *ib. num.* 89. ad 92.

Primo Immunitate non gaudent publici Latrones; & qui sint assignantur; & an liceat eos occidere, *ibidem numer.* 94. ad 98.

Secundo Depopulatores agrorum; & qui sint tales, *ibidem num.* 99. 100. & 101.

Tertio Committentes homicidia in ipsis Ecclesiis, vel membra mutilantes; & quid mutilatio requiratur, ut quis Immunitate privetur, *ibid. num.* 102. ad 107.

Quarto occidentes proditorie proximum suum; & quid nomine proximi, & proditoris intelligatur, *ib. num.* 108. ad 115. & verb. *Homicida n.* 79.

Quinto Assassinii Rei; Et qui intelligendi sint sub hoc nomine, *ib. num.* 117. ad 125.

Sexto hæresis Rei præcise ob hæresis crimen, *ib. num.* 126.

Septimo Rei criminis læsæ Majestatis in personam Principis; Et qui sint, & quid requiratur, ut immunitate non gaudeant, *ibidem num.* 127. 128. 129.

Ultra supradicta crimina assignantur alia excepta a Benedicto XIII. *ibid. numer.* 130.

Assignantur Personæ, quæ gaudere possunt, vel non jure asyli, *ibid. num.* 131. ad 159.

IMMUNITAS quod ea, quæ concernunt privilegia, extractionem, & restitutionem Confugientium, & pœnas violantium jus asyli, & absolutionem ab eisdem.

Rei ad Loca Sacra confugientes an recipi debeant; an, & de cujus consensu ex.

extrahi possint ; & in loco Sacro existentes an, & qua poena condemnari possint ; Vide verb. *Immunitas* art. 3. n. 1. ad 8.

Rei confugiti an possint in loco sacro confectari, aut vinculis constringi. Et an liceat eisdem custodias apponere, *ibid.* num. 9. ad 26.

Reis confugitis an prohiberi possit rerum necessarium delatio ; & si pauperes, quomodo sustentandi, *ibidem* num. 27. ad 30.

Rei confugiti an, & quibus rebus, aut armis spoliari possint, *ib.* num. 31. ad 39.

Assignatur modus servandus pro extra tradendis confugitis a locis immunibus, *ibid.* num. 40.

Curia secularis an possit in casibus exceptis confugitos extrahere ? Er hujus extractionis cognitio, ac declaratio a quo facienda, *ibid.* num. 41. ad 45.

In casibus non exceptis an liceat Episcopo confugitos extrahere, *ib.* num. 46. ad 51.

Ordinarius loci non potest extrahere bona decotorum abque facultate Sedis Apostolicæ, *ibid.* num. 52.

Quos decotores, vel debitores possit Episcopus extrahere ? Confugiti extracti quando restituendi ? Quas poenas incurrant injustæ extractioni cooperantes ; & a quibus absolvi possint, ubi plura alia ad rem, *ib.* num. 53. ad 152.

Immunitatem & libertatem Ecclesiasticam publice violantes a Pœnitentiaria Apostolica nequeunt absolvi, *ib.* num. 153.

Immunitate Ecclesiastica non gaudent homicidæ tam Laici quam Ecclesiastici, *ibid.* num. 154. ad 156.

Regulares unius Religionis confugientes ad Ecclesias & Monasteria alterius Religionis Superioribus propriæ Religionis restitui debent a Prælatis alterius Religionis, quibusdam præmissis conditionibus, ut videre est in Constitutione Clementis XII. ad litteram prolata, *ib.* num. 157.

Indicatur auctor qui de Immunitate locali apprimè & nuper tractavit ; itemque quatuor regulæ censentur ad amputandas tricas, quas de trivio scriptores inanibus movent quæstionibus, *ib.* n. 158. & seqq.

IMMUNITAS quoad ea, quæ specialiter concernunt Immunitatem Realem, & Personalem, & poenas eam violantium, ac absolutionem ab eisdem.

Quid sit, & in quò consistat Immunitas

Realis, Personalis ; Vide verb. *Immunitas* art. 4. n. 1.

Immunitatem, & Libertatem Ecclesiasticam publice violantes a Pœnitentiaria Apostolica nequeunt absolvi, *ibid.* num. 9.

Nomine Personarum Ecclesiasticarum, earumque bonorum, ac rerum quæ veniant ? & an gaudeant Immunitate personali, vel reali, *ibid.* num. 2. ad 5.

Immunitas realis, & personalis est de jure Divino, *ibid.* num. 6.

Ecclesiastici non possunt sponte solvere, & Laici non possunt ab ipsis sponte dantibus impositiones laicales accipere, *ib.* n. 7.

Quas poenas incurrant Violatores hujus Immunitatis, quinam sint tales violatores, & a quo possint vel non ab eisdem poenis absolvi ; Vide verb. *Bona Ecclesiastica* art. 3.

Vide verb. *Bona* art. 2. in nov. add. per tot. **IMMURATIONIS** poena quid sit ? Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 16.

IMPEDIENS.

Impediens aliquem a consecutione boni an, & quomodo peccet ? & ad quid teneatur ; Vide verb. *Impediens* num. 1. ad 6.

Advocati, Procuratores, Medici, alique similes, qui cum aliorum præjudicio curant ad se trahere illos, qui alios frequentabant, an peccent, & ad quid teneatur, *ibidem* num. 7. 8. & 9.

Impediens advocatum, vel Procuratorem, ne alterius causæ, vel liti assistant quomodo peccet, & ad quid teneatur, *ib.* num. 10. 11. & 12.

Quid de Impediente alicujus boni consecutionem aperiendo, vel dolose retinendo alterius litteras, *ib.* n. 13. & 14.

Quid de Impediente ex odio, fraude, vel zelo, aut precibus, ne aliquis Officium, Cathedram, aut Beneficium consequatur, *ibid.* num. 15. ad 22.

Impediens jurisdictionem Episcopi, vel alterius Curie Ecclesiasticæ censuris innodatur, *ibid.* num. 23. 24. & 25.

Alia quoad Impedientes Curie Ecclesiasticæ Ministros, *ibidem* num. 26. ad 30.

IMPEDIMENTUM LEGITIMUM.

Definitur Impedimentum legitimum, verb. *Impediens* n. 31. & 32.

Quænam præstent legitimum impedimentum, *ibid.* num. 33. & seqq.

De ratione probandi legitimum impedimentum, *ib. n. 47. & 48.*

Probato legitimo impedimento causa restituitur in pristinum statum; & de aliis legitimi impedimenti effectibus, *ib. n. 49.*

IMPEDIMENTA MATRIMONII.

Quoad ea, quæ concernunt Impedimenta mere impedientia, & septem prima dirimentia.

Impedimenta Matrimonii sunt duplicis generis; & quæ; Vide verb. *Impedimenta art. 1. num. 1.*

Datur in Ecclesia Dei potestas constituendi talia impedimenta, *ib. n. 2.*

Impedimenta mere impedientia de jure antiquo quæ fuerint, assignantur, & explicantur, *ib. n. 3. ad 9.*

Ex dictis impedimentis quot vigeant nunc, assignantur & explicantur, *ib. n. 12.*

Impedimenta dirimentia, quot fuerint de jure antiquo, & nunc sint, assignantur, *ibid. num. 11.*

Error est quadruplex, & assignatur; & quando Matrimonium validum sit, vel non, quocumque modo ex errore contractum, *ib. num. 12. ad 22.*

Votum quid, & quæ sit? & quando dirimat Matrimonium, *ib. num. 23. ad 26.*

Cognatio est triplex, *Naturalis, Spiritualis, & Legalis*; & singularum quidditas assignatur; & quando, vel non, Matrimonium dirimant; aliaque plura ad ipsas spectantia traduntur, *ibid. nn. 27. ad 28.*

Adoptio quæ usuenit apud Bulgaros nequaquam inducit Cognationis impedimentum, Vide verb. *Matrimonium, in add. novis.*

Crimen dirimens Matrimonium quadruplex assignatur; & sub quadruplici acceptione quando dirimat Matrimonium, vel non, *ibid. num. 79. ad 90. & num. 109. & in art. 3. n. 38.*

Cultus disparitas inter quos dirimat Matrimonium? & quo jure tale impedimentum fuerit introductum; & quando dirimat Matrimonium, *ib. num. 91. ad 97.*

Vis quid, & quotuplex sit; & quando per ipsam Matrimonium dissolvatur, *ib. n. 93. ad 107.*

De ratione probandi impedimenta matrimonii, *ib. num. 109. & & seqq.*

Alia ad rem: Vide verb. *Matrim.*

Quoad ea, quæ concernunt alia septem Impedimenta dirimentia.

Ordo quando, & quo jure sit impedimentum dirimens Matrimonium, Vide verb. *Impedimenta &c. art. 2. n. 1. ad 4.*

Voti solemnitas, ejusque vis dirimendi a quo jure proveniat, *ib. n. 5.*

Quid si Clericus in Sacris constitutus Matrimonium contrahat, *ib. nn. 6. & 7.*

Ligamen quid sit; quo jure, & quando dirimat Matrimonium, *ib. num. 8. ad 19.*

Honestas publica quid sit, quo jure hoc impedimentum introductum, extensum, & restrictum, *ib. num. 20. ad 24. & in art. 3. n. 39.*

Hoc impedimentum usque ad quem gradum nunc se extendat, *ib. n. 25.*

Sponsalia valida mutuo consensu dissoluta an inducant publicæ honestatis impedimentum, *ib. n. 26. & 27.*

Affinitas quid; Vide verb. *Affinitas.*

Impotentia quid sit? *ib. num. 29.*

Impotentia triplex divisio assignatur, & explicatur, *ib. n. 30. 31. & 32.*

Impotentia perpetua quo jure dirimat Matrimonium. Et quid si talis impotentia superveniat ante, vel post Matrimonium; & assertur ad rem Constitutio Sixti V. *ib. nn. 33. ad 37.*

Eunuchi, & Spadones an, & quando possint Matrimonium contrahere, *ib. num. 38. et 39.*

Hermaphroditum an possint licite Matrimonium contrahere; Vide verb. *Hermaphroditus.*

Impotentia temporalis non dirimat Matrimonium, *ib. num. 41.*

In dubio an impotentia sit perpetua, vel temporalis, quid agendum, *ibid. num. 42. 43. et 44.*

Quid si uterque conjux fatetur impotentiam, *ib. nn. 137. ad 147.*

Quid si unus Conjugum neget, & alter affirmet impotentiam perpetuam, *ib. n. 45. et n. 148. ad 152.*

Quid si elapso triennio vir dubie impotens neget copiam perfectam habitam esse, mulier vero id asseret, & econtra; & non appareant certa signa impotentia, *ib. num. 46. & 47.*

Quid si impotentia antecedens sit perpetua certo sic cognita per inspectionem corporum, vel aliunde, *ib. n. 48.*

Quid si per inspectionem, vel aliam probationem.

bationem non habeantur signa physice certa, & evidentia de impotentia? vel habeantur tantum signa dubia de impotentia perpetuo, *ibid. num. 49. & 51.*

Quid quando certo, & evidenter constat de impotentia perpetua, dubitatur autem an præcesserit Matrimonium, vel in alio jam contracto supervenerit, *ib. num. 51.*

Quid si ob præsumptam impotentiam matrimonium dissolvatur, & Conjux impotens præsumptus cum alia contrahens, perfectam copulam cum ipsa habuerit, *ib. nu. 56. Vide etiam, ibid. num. 152. ad 154.*

Steriles, Senes, & Moribundi an possint Matrimonium contrahere, *ib. n. 57. & 58.*

Clandestinitatis impedimentum quid sit, *ibid. num. 59.*

An, & cujus Parochi assilientia requiratur ad validitatem Matrimonii? Et quando irritum sit, vel non, propter tale impedimentum, *ibidem num. 60. ad 113.*

Raptus impedimentum quid sit, & a quo statutum, *ibid. num. 114. & 115.*

Violentia inducens raptum alia est physica, & alia moralis, *ibid. num. 116.*

Quid requiratur ad hoc ut violentia inducat impedimentum raptus; & tale impedimentum quando, & inter quos dirimat Matrimonium, *ibid. num. 117. ad 126.*

Impedimentum raptus quamdiu perseveret inter raptorem, & raptam, *ibid. num. 127.*

Raptores, & Fautores rapti in quas censuras incurrant; & qua poena plectendi, *ib. nu. 128. ad 132.*

Quoad ea, quæ concernunt facultatem dispensandi in impedimentis Matrimonii.

In quibus impedimentis, & quo jure dirimentibus possit Pontifex dispensare? Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 3. nu. 1. ad 8.*

Legati a Latere, & Nuntii Apostolici super quibus impedimentis possint dispensare, *ib. num. 9. ad 12.*

Episcopi Germaniz, alique in remotis partibus degentes quas habeant speciales dispensandi facultates? Et Ordinarii, independentes a dictis facultatibus, in quibus impedimentis possint dispensare, *ib. nu. 13. ad 18.*

Sed vide, *num. 43. & seqq.* ubi narrantur plura, quæ concurrere oportet, ut Episcopus dispensare valeat super impedimentis dirimentibus, matrimonio jam contracto,

cum facile recurri nequit ad Sedem Apostolicam.

Vicarius Generalis an possit sine speciali mandato super impedimentis dispensare, & quas facultates dispensandi possit Episcopus ipsi, aliisque Sacerdotibus communicare, *ib. num. 18. ad 23.*

Capitulum Sede vacante, ac Vicarius Capitularis pro quo foro, & in quibus impedimentis possint dispensare, *ib. nu. 24. & 25.*

Commissarius Bullæ Cruciatæ in quo impedimento dispensare, & ex quo Matrimonio susceptam prolem legitimare possit, *ib. num. 26. ad 29.*

Confessarii Regulares ex vi privilegiorum super quibus impedimentis possint dispensare, *ibidem num. 30. ad 33.*

An, quando, & cum quibus possint Regulares, & alii dispensare ad petendum debitum conjugale; Vide verb. *Debitum Conjugale art. 2.*

An dispensatio sine justa causa sit valida, & licita; Vide verb. *Dispensatio.*

Regulares an dispensare possint in casu &c. extra Sacramentum Pœnitentiæ, *ibid. numer. 36. & 37.*

Aliqua adducuntur ex Ben. XIV., *ibid. in add. Auctor. n. 38. & seqq.*

IMPOTENTIA.

Impotentia quando excuset a Jejunio, & ab auditione Missæ? Vide verb. *Jejunium art. 2. num. 18. & verb. Missa art. 16. n. 6.*

Impotentia; Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. num. 29.*

IMPUBERES, & puberes, Vide verb. *Matrimonium art. 2. num. 20. & verb. Sponsalia num. 16.*

IMPUDICITIA. Vide verb. *Luxuria n. 70.*

INCENDIARIIS.

Incendarius quis proprie sit, & dicatur; Vide verb. *Incendarii num. 1.*

Pœnz Incendiaris assignantur, & quando teneantur ad damni compensationem, *ibid. n. 2. ad 5.*

Incendarii Ecclesiarum, & Locorum Piorum in quas censuras incurrant; & a quo absolvi possint, *ibid. num. 6. ad 10.*

Incendarii, si impenitentes decedant, privati possunt Ecclesiastica sepultura, *ib. num. 11. & 12.*

Origo incendii , quando ignoratur , unde sit præsumentia , *ibid. num. 13. & 14.*
Incendium , quando est casus fortuitus , an obliget ad restitutionem , *ib. n. 15.*
Incendiarii an gaudeant Immunitate Ecclesiastica , *ib. n. 16.*

INCENSATIO . Vide verb. *Thurificatio.*

INCESTUS . Vide verb. *Luxuria num. 12. & verb. Pœna art. 2. n. 138. & verb. Filius.*

INCOMMODITAS quando sufficiat ad alienationem rerum Eccles. Vide verb. *Alienatio art. 2. n. 4.*

INCORRIGIBILIS.

Clericus incorrigibilis antequam consignetur Curiz Laicæ quid requiratur ? Vide verb. *Incorrigibilis n. 1.*

Ejectus a Religione tamquam incorrigibilis gaudet privilegio fori , *ib. n. 2.*

Alia ad rem , *ib. num. 3. ad 6.*

INDAGO judicialis quid sit . Vide verb. *Conseruatores , art. 2. n. 8.*

I N D I A , I N D I .

In Indiarum Regionibus Hispaniæ Regi subiectis permittitur esus carniū diebus Sabbati per annum ; Vide verb. *India n. 1.*

Indos Paraquariæ & Brasiliæ in servitutem redigere prohibetur , *ib. n. 2.*

Animarum cura a Regularibus in Indiis Maris Oceani quomodo exerceatur , *ib. num. 3. ad 9.*

In Indiis Orientalibus , & Occidentalibus servari jubetur decreta *Concilii Trident.* de jurisdictione Episcoporum in omnes Animarum Curam exercentes , *ib. n. 6.*

INDICTIO unde sit dicta ; quid sit , quæve ejus regula ? Vide verb. *Kalendarium a n. 56. ad 60.*
INDIGNUS ad Prælaturas quis censeatur , Vide verb. *Abbatissa nu. 49. & verb. Electio art. 4. n. 40.*

I N D U L G E N T I A

Quoad ea , quæ concernunt ejus naturam , antiquitatem , & divisionem .

Indulgentiæ nomen unde derivetur , & quot modis sumi possit . Vide verb. *Indulgentia art. 1. n. 1.*

Indulgentiæ quidditas explicatur , *ib. n. 2. 3.*

Thesaurus Ecclesiasticus describitur ; & ex quo constet , & ubi existat indicatur , *ibid. n. 4. 5. & 6.*

Indulgentiarum usus est antiquissimus , *ibid. num. 7.*

Indulgentia dividitur in plenariam , & partialem , & utraque explicatur , *ib. n. 8.*

Indulgentia plena , plenior , & plenissima quomodo inter se differant , *ib. n. 9. & 10.*

Per Indulgentiam in forma Jubilæi concessam quid intelligatur , *ib. n. 11.*

Indulgentia partialis quid , & quotuplex sit assignatur , & explicatur , *ib. numer. 12. ad 15.*

Indulgentia partialis concessa cum plenaria quomodo intelligi debeat , *ib. n. 16.*

Indulgentia alia est perpetua , alia temporalis , alia indefinita , alia localis , alia realis , & alia personalis . Et quælibet explicatur , *ib. n. 17. & 18.*

Circa Indulgentiam localem , & realem quid sit notandum , *ib. n. 19. & 20.*

INDULGENTIA quoad ea , quæ concernunt auctoritatem eam concedendi , personas , quæ possunt eam concedere , & lucrari , & requisita ad ipsam .

Auctoritas concedendi Indulgentias de fide probatur ; Vide verb. *Indulgentia art. 2. num. 1.*

Summus Pontifex quo jure , quibus personis , quas Indulgentias , & quando possit concedere , *ib. n. 2. 3. & 4.*

Inferiores Papa quo jure , & quam facultatem habeant concedendi Indulgentias , *ib. n. 5. & 6.*

Assignantur Indulgentiæ , quas possunt concedere Episcopi , *ib. n. 7. & 8.*

Episcopi nondum consecrati , an possint Indulgentias concedere , *ib. n. 9.*

Episcopi quibus personis possint Indulgentias concedere ? Et an possint aliis talem potestatem delegare , & quibus , *ib. n. 10. ad 13.*

Episcopi excommunicati , vel in peccato mortali existentes an valide possint Indulgentias concedere , *ib. n. 14.*

Archiepiscopi , Primates , & Patriarchæ , in quibus locis , & quas Indulgentias concedere possint , *ib. n. 15. ad 18.*

Archiepiscopi Coadjutores , & Titulares an possint Indulgentias concedere , *ib. num. 19. & 20.*

Nūcīi, & Legati Apostolici, Cardinales, Summus Pœnitentiarius quas Indulgentias possint concedere. Et quid si concessæ excedant facultatem sibi competentem, *ib. n. 21. ad 25.*

Prælati Episcopo inferiores, Prælati Regulares, Vicarius Generalis, & Capitulum Sede vacante an, & quo jure possint Indulgentias concedere, *ib. n. 27. ad 30. & infra art. 4. n. 11.*

Indulgentiæ pro Defunctis a quo concedi possint, *ib. n. 31. & 32.*

Ad Indulgentias valide concedendas quid requiratur, *ib. n. 33. ad 36.*

Indulgentiæ a quibus lucrari possint, & ad eas lucrandas quales condiciones requirantur, *ib. n. 37. ad 45.*

Adducuntur duo novissima Decreta, *ibid. num. 46. & 47.*

Quoad ea, quæ concernunt ejus effectum, & tempus acquirendi tam pro vivis, quam pro defunctis.

Indulgentiæ effectus quid sit; Vide verb. *Indulgentia art. 3. n. 1. & 2.*

Pœna temporalis relicta ex peccatis condonatis duplex est, & assignatur, *ib. num. 3.*

Qualis sit effectus Indulgentiæ plenariæ, & cuiuscumque alterius Indulgentiæ, *ib. num. 4. ad 12.*

Indulgentiæ pro Defunctis a quo, & quomodo applicandæ, *ibidem numer. 13. & 14.*

Indulgentia per modum absolutionis quomodo differat ab illa per modum suffragii, *ibid. num. 15.*

Indulgentiæ pro Defunctis an prodesse possint illis determinatis animabus, pro quibus applicantur, *ib. n. 16. ad 20.*

Ad Indulgentiam pro Defunctis lucrandam an requiratur status gratiæ, *ib. n. 21. & 22.*

Indulgentia concessa pro vivis an possit Defunctis applicari, & concessa pro vivis, & defunctis an possit applicari pro se simul, & pro Defunctis; *ibid. num. 23. 24. & 25.*

Indulgentiæ effectus an possit sæpius obtineri, & an uno eodemque opere possint simul plures Indulgentiæ lucrari, *ib. n. 26. ad 29.*

Per unicam Confessionem, & Communionem an possit quis eodem die plures Indulgentias lucrari, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Ad lucrandam Indulgentiam a Papa concessam vere pœnitentibus, & confessis quando, & quorum peccatorum confessio facienda sit, *ib. num. 33. ad 36.*

Tempus lucrandi Indulgentias in Festis quando incipiat, ac terminet, *ib. nu. 37. ad 41.*

Explicantur aliquæ *Clausule* in Brevi Indulgentiarum apponi solitæ, *ibid. num. 42. ad 46.*

Missæ celebratæ de Festo. currente in Altaribus privilegiatis an habeant eandem vim, ac si celebrantur Missæ de Requiem, *ibidem num. 47.*

An cum Festi translatione transferatur etiam Indulgentia, *ib. n. 48.*

Alia de Indulgentiæ duratione, ac cessatione, *ib. n. 49. ad 55.*

Quoad ea, quæ concernunt Indulgentias revocatas, & apocryphas; aliaque non tales, de stationibus Urbis, ac variis declarationibus.

Indulgentia a quo, & quando revocari possit, & quid requiratur ad talem revocationem. Vide verb. *Indulgentia art. 4. n. 1. & 2.*

Per unius, vel plurium Indulgentiarum revocationem an, & quæ aliæ Indulgentiæ censeantur revocatæ, *ib. n. 3. & 4.*

Assignantur Indulgentiæ revocatæ a S. Pio V. & Paulo V. *ib. n. 5. & 6.*

Afferuntur ad hoc Constitutio Pauli V. alias Indulgentias concedens; & variæ ab ipso non revocatæ assignantur, *ib. n. 7. & 8.*

Fratres Minores de corpore Observantiæ Spiritualia exercitia obeuntes lucrantur Indulgentiam plenariam, *ib. num. 9.*

Regulares impediti adire Ecclesiâ quomodo possint Indulgentias lucrari, *ib. n. 10.*

Provinciales Societatis Jesu, alique Prælati Regulares in actu visitationis quam Indulgentiam largiri possint, *ib. n. 11.*

Regulares non obstante revocatione Pauli V. quas Indulgentias consequi possint, *ib. n. 12.*

Indulgentiæ Regularibus concessæ, & a Paulo V. revocatæ non sunt censendæ hodie revolidatæ, *ib. n. 13.*

Innocentius XI. quas Indulgentias apocryphas declaraverit, *ib. n. 14. & 15.*

Regulares per visitationem suarum respective Ecclesiarum possunt lucrari omnes Indulgentias stationum Urbis; & tales Indulgentiæ assignantur; & unde sic dicuntur, & pro quibus applicari possint indicatur, *ib. n. 16. ad 19.*

Ad rem afferuntur varia Decreta novissime emanata, *ib. n. 20. ad 30.*

Indulgentiæ de cujus licentia publicari debeant, *ibid. num. 31.*

Quod ea, quæ concernunt Indulgentias concessas tribus SS. Ordinibus S. P. Francisci, eorumque Ecclesiis, Benefactoribus, Confraternitati Chordigerorum.

Indulgentiæ Fratribus Minoribus concessæ pro statione SS. Sacramenti an censeantur a Paulo V. revocatz, unde taliter dictæ, & quomodo a dictis Fratribus acquiri possint. Vide verb. *Indulgentia art. 5. n. 1. ad 6.*

Quot, & quam maximæ sint Indulgentiæ stationum Urbis, *ib. num. 7.*

Indulgentiæ Terræ Sanctæ tum plenariæ, tum non plenariæ recensentur, *ib. nu. 8.*

Omnes supradictæ, aliæque Indulgentiæ an pluries eodem die obtineri possint, *ib. n. 9.*

Frates Minores, Clarissæ, Tertiarii, & Chordigeri lucrantur Indulgentiam plenariam recitando Coronam B. M. V. *ib. n. 10.*

Frates Minores, Moniales, Tertiarii, Chordigeri quas alias Indulgentias lucrari possint, *ib. n. 12. ad 34.*

Benefactores nostri Seraphici Ordinis quas Indulgentias consequantur, *ibid. nu. 34. 36. & 37.*

Morientes, seu sepeliri eligentes in habitu Fratrum Minorum, vel Monialium S. Claræ, aut Tertiarum Regulæ S. P. N. Francisci lucrantur Indulgentiam plenariam; & ad eam sic lucrandam quid necesse sit indicatur, *ibidem num. 38. 39. & 40.*

Osculantes habitum Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium qualem Indulgentiam lucrantur, *ib. n. 41.*

Generales, & Provinciales Ord. Min. quid possint Benefactoribus Ordinis communicare, *ib. n. 42.*

Indulgentiæ plenariæ concessæ nostris Ecclesiis in specialibus Festivitatibus assignantur, *ib. num. 43.*

Assignantur Indulgentiæ, quas possint lucrari Fideles omnes assistentes Divinis Officiis in nostris, & aliis Ecclesiis, & visitantes nostras Ecclesias in certis quibusdam Festivitatibus, & facientes celebrare missas in nostris Ecclesiis, & audientes Conciones Fratrum Minorum, aliorumque Regularium privilegiatorum, *ib. n. 44. ad 48.*

Indulgentia Portunculæ quoad singulas ejus partes explicatur, *ib. num. 49. ad 57.*

Indulgentiæ concessæ obeuntibus Viæ Crucis

TOM. X.

assignantur. Et ad rem adducuntur Constitutiones, & Admonitiones, ac Litteræ Encyclicæ Superioris Generalis, *ib. n. 58. ad 62.* Sed vide *ib. n. 44. & seqq.*

Indulgentiæ Crucum, & Coronarum Hierosolymitanarum, & Caravacensium recensentur, & declarantur, *ib. n. 63. & 64.*

Omnes personæ trium Ordinum S. P. N. Francisci quoties possint Indulgentiam plenariam, & absolutionem ab omnibus peccatis consequi, *ib. n. 61. ad 69.*

Omnes personæ utriusque sexus trium doctorum Ordinum lucrari possunt Indulgentiam novissime concessam a Benedicto XIII. & quæ sit, *ib. n. 70.*

Frates Minores possunt per viam communicationis lucrari Indulgentias aliis Regularibus concessas; & contra; & quomodo talis communicatio inter Regulares sit intelligenda, *ib. n. 71. ad 76.*

Frates Minores de Observantia vacantes Exercitiis Spiritualibus per octiduum lucrantur Indulgentiam plenariam, *ib. num. 77. & supra art. 4. n. 9.*

Afferret novissimum privilegium pro Missis celebratis pro Animabus Fratrum, & Monialium Ordinis Minorum, *ib. num. 77.* nec non alia Rescripta Benedicti XIV. & Clementis XIII. Indulgentiam Plenariam concedentia *n. 78. ad 83.*

Quoad ea, quæ concernunt varias Indulgentias concessas omnibus Christifidelibus.

Recensentur variz Indulgentiæ concessæ aliquod pium opus exercentibus, & diversas Orationes recitantibus; Vide verb. *Indulgentia art. 6. n. 1. ad 15.*

In Regnia Regi Hispaniarum subjectis quicumque die Commemorationis Defunctorum celebrat, animam liberare potest a penis Purgatorii, *ibid. num. 16.*

Qui communicant ubi singulis mensibus sit communio generalis a PP. Societatis Jesu, lucrantur Indulgentiam plenariam applicabilem pro Defunctis, *ib. n. 17.*

Recitantes flexis genibus vers. *Angelus Domini &c. Ecce Ancilla Domini &c. Verbum Caro &c.* cum tribus Ave Maria ad passum Campanæ Vespere, Mane, & Meridie quas Indulgentias lucrantur; & ad rem afferret novissima declaratio Benedicti XIV. *ib. n. 18. 19. & 20.*

Recitantes circa horam noctis Psalmi. De

B b

pro-

profundis quas Indulgentias lucrentur, *ibid.* n. 21. & 22.

Habentes Coronas, aut numismata &c. cum Indulgentiis concedi solitis a Romanis Pontificibus pro Canonizatione Sanctorum, quas Indulgentias lucrentur, *ib. num.* 23.

Visitantes septem Urbis Ecclesias quas Indulgentias lucrentur, & node talis visitatio exordium sumpserit, *ibid. num.* 24. & 25.

Visitantes septem Altaria in aliqua Ecclesia habente Indultum Apostolicum quas Indulgentias lucrentur, *ib. num.* 26.

Recitantes Orationem Domine Jesu Christe &c. consequuntur 80. annos Indulgentiarum, *ib. n.* 27.

Assignantur Indulgentiæ concessæ assistentibus Missæ, & Divino Officio, & respective recitantibus, ac celebrantibus in quibusdam solemnitatibus, *ib. nu.* 28.

Alia ad rem. Vide, *ib. n.* 31. ad 35. & n. 37. ad 44. & verb. *Jubileum*, & Appendicem, sive *nov. de Indulgentia art.* ubi in aliquibus corrigitur, & conferatur Auctor, & docte explicatur quid sit Indulgentia, & quinam in antiqua Ecclesia ejusdem fuerit usus, quæque variandæ disciplinæ causa, & nonnulla decreta recensentur.

Quid sit Indulgentia. *Appendix altera in hac novissima editione addita §. 1.*

Ecclesiæ doctrina quantum ad satisfactionem, *ib. §. 2.*

Ad Indulgentiæ valorem, præter auctoritatem in conferente requiritur iusta, & rationabilis causa eas elargiendi, *ib. §. 3.*

Quænam dispositiones requirantur ad lucrandas Indulgentias, *ib. §. 4.*

Ad lucrandas Indulgentias requiritur propositum satisfaciendi pro peccatis, *ib. §. 5.*

Id ostenditur Ecclesiæ praxi, *ib. §. 6.* Summorum Pontificum testimonio, *ib. §. 7.* Virorum clarissimorum auctoritate, *ib. §. 8.* Rationis denique Suffragio, *ib. §. 9.*

Ex tradita doctrina varia eruntur corollaria, *ib. §. 10.*

INFAMIA, INFAMIS.

Infamia quid, & quadruplex sit, & quid sit Fama? Vide verb. *Infamia*, *Infamis* n. 1. 2. & 3. & n. 23. ad 25.

Infamia quot modis contrahatur, *ib. n. 4.*

Assignantur qui contrahunt infamiam ipso jure, & factis, tum de jure Civili, tum Canonico; *ib. n. 5. et 6.*

Infames jure Civili an sint etiam tales jure Canonico, *ibid. num.* 7. et 8.

Assignantur qui contrahunt infamiam per sententiam Judicis, & ut tales dicantur quid requiratur, *ib. nu.* 9. et 10.

Referuntur summam omnes Infames Infamia sive *Juris*, sive *Facti*, *ib. n.* 11.

Infames tam Infamia *Juris*, quam *Facti*, sunt irregulares, excluduntur a Dignitatibus Ecclesiasticis, ab Ordinibus Sacris, & ab actibus legitimis, ac muneribus publicis, *ib. n.* 12. 13. et 14.

Electio facta de persona infami an sit irrita, *ib. num.* 15. ad 18.

Infamia an tolli possit jam contracta per sententiam Judicis, *ibid. n.* 19. ad 22.

Qui possit dispensare in infamia tam *Juris*, quam *Facti*, *ib. n.* 23. 24. et 25.

De effectibus infamiæ vide *ib. n.* 34. ad 37.

An causa, non poena hodie infamet, *ib. num.* 38.

Num hodie ob poenam graviores alicui irrogatam fama condemnati conservetur, *ib. n.* 39. et seqq.

Alios infamare quale sit peccatum, qualem obligationem inducat, & an aliquando liceat; Vide verb. *Detractio art.* 1. et 2.

Se ipsum infamare, quale sit peccatum. Vide verb. *Detractio art.* 1. n. 58.

INFERNUS.

Infernorum loca quatuor assignantur; & singulorum quidditas explicatur. Vide verb. *Infernus* nu. 1. ad 6. et *ib. in Appendice* nu. VI. ad XII.

In Inferno an sit verus ignis, & cujus qualitatis: & quando a Deo creatus, & quomodo Spiritus damnatorum a tali igne torqueantur, *ib. num.* 7. ad 18.

Pœnæ damnatorum an distinctæ, & determinate in hac vita cognosci possint, *ibidem* num. 19.

Damnati in Inferno quomodo cruciandi post Judicium Universale, *ib. n.* 20. ad 24.

Deus in damnatorum punitione qualem misericordiam exerceat, *ib. n.* 25.

Peccatum veniale qua poena puniatur in Inferno, *ibid. num.* 26.

Ostenditur verus sensus illius axiomatis. *In Inferno nulla est redemptio*, *ibid. num.* 27.

Anima Christi ad Inferos descendens an aliquam poenam passa sit, & quæ bona iustorum animabus contulerit, & an aliquam

ab ipsis locis liberaverit, *ib. n. 28. ad 33. & verb. Peccatum n. 66.*

Animæ damnatæ an cruciari possint extra Infernum, *ibid. num. 34.*

Animæ damnatorum portantur in Infernum a Dæmonibus, in die Judicii quomodo illoc descendunt, *ibid. num. 36. & 37.*

An Animæ Trajani, aliorumque Paganorum fuerint ab Inferno eductæ, & quomodo, *ibid. num. 38. 39. & 40.*
Infernus quot modis accipitur, *ibid. in appen. seu nov. art. n. 1.*

Refellitur opinio, quæ negat apud Judæos vixisse semper dogma de præmiis, suppliciiisque Vitæ futuræ in inferno, *ibid. in appen. num. II.*

Errores Atheorum, & Hæreticorum circa infernum, *ibid. in app. n. III. & IV.*

Unus est determinatus tormentorum locus, juxta Catholicorum dogma, qui dicitur Infernus, *ibid. in app. n. V.*

Incertus tamen est universi situs, in quo constitutus sit Infernus, *ib. in app. n. VI.*

De Limbo SS. Patrum, *ibid. in appen. num. VII.*

De Limbo Puerorum, & pœnis, quibus cruciantur pueri, qui sine Baptismo decesserunt, *ibid. in app. num. VIII.*

De Purgatorio, & de Igne Inferni latèdiferitur, *ib. in app. n. IX. X. XI.*

Quid nomine Portæ Inferorum veniat, *ib. in app. n. XII.*

INFIRMITAS, INFIRMUS.

Infirmitas quando excuset ab auditione Missæ, & quid sit in casu attendendum. Vide verb. *Infirmitas n. 1. 2. & 3.*

Qualis infirmitas excuset a recitatione Divini Officii? Et in dubio an sit gravis, vel levis, quid sit observandum, *ibid. num. 4. ad 9.*

Regulares Infirmi, Valetudinarii, senes &c. nescientes se determinare, an licite possint totum, vel partem Officii Divini omittere, quomodo possint præcepto satisfacere, *ib. num. 10.*

Regulares infirmi consequuntur Indulgentiam in articulo mortis, *ibid. n. 11.*

Regulares Infirmi, senes, ac decrepiti in suis Cellis, ac lectulis quales Indulgentias lucrari possint, *ibid. num. 12. & 13.*

Infirmi omnes propter qualem incommodum possint Officium omittere, vel anticipare, *ib. n. 14. ad 18.*

Reprehenditur Auctor nota ad num. 16. & in not. noviss. ad n. 18.

Quid si Infirmus sit communicandus, & desit Stola, vel Alba? aut Jejunus expectare non possit, *ib. num. 19. & 20.*

Infirmus ex quo præcepto teneatur Euchari-
stiam sumere per modum viatici? Et quæ formula adhibenda sit in ipso communicando quamvis jejuno? Vide *ibid. num. 21. 22.*

Qui mane ante periculum communicavit ex devotione, si superaverit periculum, an teneatur eadem die per modum viatici communicare, *ibidem 23.*

In eadem infirmitate quoties possit Infirmus Viaticum sumere, *ibid. num. 24. 25.*

Viaticum debet dari Infirmis in periculo etiam in die Pasceves, *ib. 26.*

Quid si Infirmus obtusum, vel aliam causam sumere non possit Viaticum, *ib. n. 27.*

Pro consecrando Viatico dando Infirmo an liceat Sacerdori non jejuno celebrare, *ibid. num. 28. & 29.*

Infirmi non tenentur ad jejunium, *ib. n. 30.*

Infirmi an teneantur ad jejunium, si propria culpa in infirmitatem inciderint, *ib. n. 31.*

Fratres Minores non potentes jejunare bono modo propter infirmitatem non tenentur, *ibid. num. 32.*

Episcopi infirmi an, & quando dispensentur a Residentia; Vide verb. *Episcopus art. 2.*
Canonici infirmi an, & quando laudentur distributiones. Vide verb. *Distributiones quotidianæ art. 1.*

Parochi infirmi an, & quando censeantur dispensari a Residentia. Vide verb. *Parochus.*

Infirmus peccat, si spreto Medicorum consiliis, remedia sibi procurat, *ibid. num. 36.*

Infirmus an licite possit respondere medicamentis, *ibid. ord. nam.*

Infirmitas quomodo probetur, dum intenditur allegare pro legitimo impedimento, *ibid. num. 37. & seq.*

INGRESSUS Mulierum menstruantium in Ecclesiam haud prohibendus. Vide verb. *Ingressus num. 1.*

De ingressu Mulierum in Clausuram Virorum, *ibid. num. 1. ad 3.*

Ingressus in Clausuram Monialium omnibus interdicitur, *ibid. num. 4.*

Alia vide verb. CLAUSURA, & verb. Moniales *art. 3. num. 99.*

INHABILITATIS ad Beneficia pœna quid sit. Vide verb. *Pœna art. 2. n. 18.*

INIMICUS. Vide verb. *Odium*, verb. *Virtus* sub verb. *Cavitas*.

INJURIA quid sit. Vide verb. *Conservatores* num. 4.

INJURIANTIIUM poena quæ sit. Vide verb. *Pœna* art. 2. n. 145.

INQUISITIONIS S. OFFICIUM, INQUISITORES.

Inquisitionis Tribunal quando primo erectum. Vide verb. *Inquis. S. Officium* num. 1. & num. 100.

Inquisitionis munus a quo, & quibus fuerit commissum? *ibid.* n. 2. & 3.

Jurisdicção Inquisitionis a principio fuit delegata, deinde ad Ordinarium accessit, sed cumulativa est cum Episcopis in causis Fidei, excepta Hispania, ubi est Privativa Inquisitionis, *ibid.* num. 101. ad 103.

Num cum sui Capituli consilio in causis Fidei Episcopus procedere debeat, *ib.* n. 104. 105. Quid in Prælati Episcopali jurisdictione pollutibus, & quid in Prælati hujusmodi Regularibus, *ibid.* num. 106. 107.

Inquisitores a quibus olim eligerentur, & nunc eligantur, *ibidem* num. 4. & 5.

Congregatio SS. Inquisitionis a quo erecta, quæ ejus facultas, ac Decreta, & contra quos procedere possit, *ib.* n. 6. ad 11.

Quot Cardinales sufficiant ad concludendum in Congregatione, *ib.* n. 12. & 13.

Scripta, & Præcepta hujus Sac. Congr. an statim exequenda? Et impediens executionem quas pœnas incurrit, *ibid.* num. 14. & 15.

Inquisitores in quibus causis, & contra quos procedere possit, *ibid.* num. 16. ad 19. & num. 95. & 96. ubi assertur decretum Sac. Univers. Inquis. super perpetua inhabilitatione Sacerdotum ad turpia sollicitudinem, vel Sacrificio Missæ abutentium ad sacrilegia.

Inquisitores Regulares an, & in quibus, suis Superioribus Regularibus subdiciantur, *ibid.* num. 20. 21. & 22.

Inquisitores nequeunt procedere contra Episcopos, neque ipsos excommunicare, & e contra neque procedere possunt contra Legatos, vel Nuncios Papæ, neque contra Officiales Pontificios, neque ipsos excommunicare, *ib.* num. 23. ad 26.

Inquisitores in quibus causis se intromittere possint, *ibidem* num. 27.

Inquisitores quid possint, vel non, in causis

examinandis; & contra quos procedere possint? & alia plura ad rem, *ib.* num. 28. ad 94.

INSIDIIS contra hostem uti licet, dummodo absint Mendacia. Vide verb. *Bellum* art. 3. num. 1.

INSANA, fabulosa, & mendosa propositio quæ sit. Vide verb. *Propositiones damnatæ* n. 42.

INSIGNIS, INSIGNITAS.

Ecclesia Collegiata potest esse Insignis dupliciter; assignatur, & explicatur. Vide verb. *Insignis, Insignitas*, n. 2. 2. & 3.

Collegiata alia est Insignis, & alia non Insignis, & utraque explicatur, *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Insignitas Collegiata ex quo resultare, & probari possit, *ibid.* n. 7. & 8.

Collegiata non Insignis potest Insignis declarari. Et quis locus reputari debeat insignis, *ibid.* n. 9. & 10.

Canonici Collegiata tam Insignis, quam non Insignis, an teneantur ad diurnam Officiaturam in Choro, *ib.* n. 11. ad 14.

Reprehenditur Auctor num. 13. *ib.* n. 23. & seqq.

Inter Collegiatas Insignes, & non Insignes, & inter easdem Insignes quæ præcedentia sit servanda, *ibid.* n. 15. ad 20.

Collegiata Insignes an Cathedralibus æquiparari possint, *ib.* num. 21. & 22.

INSIGNIA.

Episcopus an possit concedere Insignia Canonicis Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiata, aut concessa mutare, vel Almutiam de novo, aut Cappam? Vide verb. *Insignia* n. 2. & 3. & n. 33.

An Episcopus accedente consensu Capituli Ecclesiæ Cathedralis insignia concedere queat Canonicis Ecclesiæ Collegiata; *ibid.* n. 33. ad 36.

An liceat Canonicis novum habitum, si ve signum assumere, *ib.* n. 4.

Insignia deferendi facultas quomodo sit petenda a Papa, & quomodo concedatur, *ibid.* num. 5. & 6.

An insignia minora potest Episcopus concedere, *ib.* num. 37.

An requirantur, & quæ sit rationabilis causa insignium concessionis, *ibid.* num. 7. & 8.

Ecclesiæ Collegiata quandoque conceduntur. In-

Insignia nobiliora, quam Cathedrali, *ibid.*
n. 9. & 10.

Per concessionem Cappæ, intelligitur etiam
concessio usûs Rocheti, *ib. num.* 11.

Cappæ antiquitas assignatur, *ib. n.* 12.

Alia ad rem, *ib. nu.* 13. ad 31.

INSORDESCENS, INSORDESCENTIA.

Insordescens quis dicatur? Vide verb. *Insordescens* *Gr.* n. 1.

Insordescencia quibus Censuris conveniat? Et
ad eam probandam quid opus sit indica-
tur, *ibid. num.* 8. ad 8.

Insordescens in Censura lata ob causam hære-
sis, vel ob aliam causam ab hæresi, vel in
causa criminali quomodo haberi debentur,
ibid. num. 9. ad 12.

Insordescens in Censura Excommunicationis,
vel Suspensionis, aut Interdicti per annum,
vel ultra, an sit privatus ipso jure Benefi-
ciis, *ibidem n.* 13.

Alia ad rem, *ibid. num.* 14. ad 17.

A quonam tempore numerandus est An-
nus insordescentiæ, *ibid. num.* 18. ad 20.

Quoniam Annus insordescentiæ debet esse
integer, & continuus, disputatur num talis
sit annus ubi quis plurium annorum spatio
persistit in excommunicatione, sed in uno-
quoque anno obrinuit absolutionem cum rein-
scientia, *ibid. num.* 21.

An hic annus integer & continuus habe-
atur, si intra ipsum excommunicatus in foro
conscientiæ absolvatur, *ibid. ad num.* 25.

An habeatur hic annus integer & conti-
nuus, si intra ipsum obrinuit excommunica-
tus rescriptum cum clausula *absolventes*, *ib.*
n. 26. & seqq.

Insordescencia quomodo sit probanda, *ibidem*
num. 31.

INSTITUTIO, seu instituere in Beneficiis.

Institutio simpliciter sumitur, & assignatur;
& sic sumpta quid importat? Vide verb. *In-*
stitutio n. 1. 2. et 3.

Institutio proprie accepta quomodo differat a
Collatione, & Præsentatione, & singulæ
quid sint, & quando fieri possit, *ibid. num.*
4. ad 7.

Institutio triplex assignatur, & explicatur, *ib.*
num. 8. ad 11.

Institutio collativa de jure ad quem pertineat,
ibid. num. 12. 13. et 14.

Prælati, etiam Regularibus, Episcopis
Tom. X.

inferioribus an, & quo jure competat præ-
sentas instituendi in Beneficiis præsentatos a
Patronis, *ibid. num.* 15. ad 22.

Ad num. 19. Auctor. vid. *ibid. n.* 40. 41.
explicatur Concil. Trid. *sess.* 14. *cap.* 22. *de*
reform.

Laici non possunt instituere Clericum in
Beneficio, *ibid. num.* 23.

Institutio auctorizabilis quibus competat, vel
non, *ibid. num.* 24. 25. et 26.

Corrigitur Auctor n. 26. *ibid. n.* 43. 44.

Institutio Corporalis ad quem spectet, *ibidem*
num. 27. ad 30.

In Beneficiis Ecclesiasticis qui possunt in-
stitui, *ibid. num.* 31. et 32.

Tempus Institutionis faciendæ, & ritus in
ipsa observandi indicantur, *ib. n.* 33. 34. et 35.

Legitima Superioris licentia, nullo alio in-
troducunt, an sufficiat pro Institutione, *ib.*
num. 36;

Quid si a Patrone Laico præsentati sint
duo æque digni; vel plures Patroni diversos
æquali numero suffragiorum præsentent, *ib.*
num. 37. et 38.

Institutio potest fieri extra Diocesim, & Ter-
ritorium Institutionis, *ib. n.* 39.

Quando processum ab Ordinario dici de-
beat potius per viam institutionis, quam
gratificationis, *ib. num.* 45.

INSTRUCTIO Parochorum, & aliorum Con- fessoriorum pro casibus, pro quorum absolu- tione, seu dispensatione recurrendum ad Sa- cræ Pœnitentiariam.

Afferitur finis, ob quem traditur hæc In-
structio, Vide verb. *Instructio Parochorum*
etc. num. 1.

In Casibus ad Sac. Pœnitentiariam spe-
ctantibus, quid agere debeant Parochi indi-
catur. Et formula scribendi Card. Majori
Pœnitentiario traditur, & explicatur, *iq.*
num. 2. 2. et 4.

Afferuntur aliqua exemplaria pro recurso
in dictis casibus, *ib. n.* 5. 6. et 7.

Adducitur forma Litterarum dispensationis
super impedimento occulto affinitatis post
contractum matrimonium, ejusque Clausulæ
quomodo intelligendæ sint, innuitur, *ibid.*
num. 8. ad 30.

Clausula *Gratis ubique* solita a tergo in-
scribi quid importet; *ibid. num.* 31.

Adducitur formula Absolutionis dandæ,
& Dispensationis exequendæ super dicto im-
pedimento occulto affinitatis, *ib. n.* 32.

Quid in casu sit a Confessario advertendum, *ibid. num. 33.*

Dispensatio concessa a Sac. Pœnitentiaria quando expiret, *ib. n. 34.*

INSTRUMENTA. Vide verb. *Scriptura.*

INSULA quid. Vide verb. *Mundus num. 87.*

INTENTIO.

Intentio generatim sumpta quid sit. Vide verb.

Intentio num. 1.

Intentio dividitur in *actualem, virtualem, habitualem*, & *interpretativam*, & singulæ explicantur, *ibid. num. 2. ad 7.*

Intentio alia est implicita, alia explicita, alia directa, & indirecta, & alia absoluta, & alia conditionata. Et singulæ describuntur, *ib. n. 8. ad 13.*

Ad valide conficienda, seu ministranda Sacramenta qualis intentio sufficiat, *ib. num. 14. ad 20.*

Ad valorem Sacramenti qualis intentio sufficiat in Ministro? *ibid. num. 21. ad 30. & num. 57. & seqq.* & late in *append. num. 1. & seqq.* ubi discrimen detegitur, quod nostrorum Theologorum opinionem, & damnatam Lutheri aliorumque Hæreticorum hæresim intercedit; Et verus sensus *Catharini*, aliorumque Catholicorum, istiusque a communi Scholasticorum opinione discrepantia.

Ad valide recipienda Sacramenta, quæ intentio requiratur, *ib. n. 31. ad 39.*

Assignatur ratio, cur potius requiratur intentio saltem virtualis in Ministro, quam in suscipiente, *ib. num. 40.*

Ad valide Missam applicandam, & ad parvas Hostias consecrandas, qualis intentio sufficiat, *ibid. num. 41. 42. & 43.*

Ad recitandas Horas Canonicas quæ intentio sufficiat; & an requiratur intentio satisfaciendi, sicut & in auditione Sacri diebus Festis, *ib. nu. 44. ad 54.*

Quid sit in hac re advertendum innuitur; & assertur naturale dictum, *ib. n. 55. & 56.*

INTERDICTUM

Quoad ejus esse, & divisionem.

Interdictum quid sit. Vide verb. *Interdictum art. 1. num. 1.*

Interdictum dividitur in *locale, personale, & mixtum*, & singula explicantur, *ib. num. 2. ad 5. & num. 37. & 38.*

Interdictum tam personale, quam locale subdividitur in *particulare, & generale*, & singulorum quidditas indicatur, *ibidem num. 6. ad 10.*

Non omne Interdictum infligitur per modum *Censuræ*, sed etiam infligitur per modum *pœnæ*, *ib. num. 26.*

Differentiæ adducuntur inter interdictum illatum per modum *Censuræ*, & illud illatum per modum *pœnæ*, *ib. num. 29. ad 34.*

De origine Interdicti per modum *Censuræ*, *ib. num. 36.*

Interdicto Populo unius Provinciæ, vel Civitatis, quæ personæ comprehendantur, vel non, *ib. n. 11. 12. & 13. & n. 49. ad 42.*

Sub generali Interdicto Cleri an comprehendantur Religiosi, & Episcopi, *ib. num. 14. ad 17.*

Interdicta Civitate, vel Dioecesi, comprehenduntur etiam Ecclesiæ Regularium, & Cathedralis, & suburbia ipsius Civitatis, *ibid. num. 18. ad 21.*

An posito interdicto locali censeatur positum personale, *ib. num. 39. & seqq.*

An posito interdicto generali personali, censeatur etiam positum locale, *ib. usque ad 46.*

De locis comprehensis interdicto locali, *ib. n. 47.*

Interdicta alia loca a jure, alia ab homine.

Et a quibus ferri possint, *ib. n. 22. ad 25.*

INTERDICTA localia generalia; Vide verb.

Interdictum art. 2.

INTERDICTA localia particularia; Vide *ib. art. 3.*

INTERDICTA personalia generalia; Vide *ib. art. 4.*

INTERDICTA personalia particularia; Vide *ibid. art. 5.*

INTERDICTUM quoad ejus effectus.

Effectus Interdicti tres assignantur; Vide verb. *Interdictum art. 6. nu. 1.*

Circa primum interdicti effectum, qui est *privatio aliquorum Sacramentorum*, quid sit notandum satis clare indicatur, *ibidem num. 2. ad 9.*

Circa secundum effectum, nempe *privationem Divinorum Officiorum*, quæ Officia interdicta censeantur, vel non? & quid possint in casu Regulares Privilegiati, & ad rem adducitur Constitutio Clementis VIII. *ibidem n. 10. ad 18.*

Ad num. 10. *Auct.* Vide notata, *ib. in nov. add. num. 41. 42.*

Circa tertium effectum, qui est *privatio Sepul.*

Sepultura Ecclesiastica, quid attendi debeat, *ibid. num. 19. ad 23.*

Ad num. 17. *Auct.* Vide agitata, *ibidem in nov. add. num. 43. & seqq.*

Quoad ea, quæ concernunt poenam, & culpam Interdictum violentium.

Laici quocumque modo violentes interdictum quomodo peccent, & in quas Censuras incurrant? Vide verb. *Interdictum art. 7. num. 1. 2. & 3.*

Clerici, & Regulares utriusque sexus violentes Interdictum ultra culpam mortalem, quibus poenis subiciantur; & quid si scienter interdictos sepelierint in loco sacro, *ib. n. 4. ad 9.*

Regulares tam exempti, quam non exempti, violentes Interdictum generale locale, vel cessationem a Divinis; ultra statutas poenas, in quas alias Censuras incurrant, *ibid. num. 10. & 12.*

Assignantur varii casus, in quibus Episcopi possunt Interdicto subicere Ecclesias exemptorum, & Regularium; & etiam contra ipsos Superiores Regulares, ac Abbates, aut alios usum Pontificalium habentes procedere per Interdictum, *ibid. num. 13. ad 20.*

Antiquus Interdicti rigor describitur, & deinde facta remissio, *ib. art. 6. num. 29. & seqq. ad num. 40. & art. 8. per tot.*

A quibus, & quibus modis tollatur, & relaxetur Interdictum.

Interdictum latum ad certum tempus, vel sub aliqua conditione quando cesset? Et an Episcopus possit dispensare ante elapsum tempus, si sit datum a jure; Vide verb. *Interdictum art. 8. num. 1. & 2.*

Interdictum generale locale, vel personale an tolli possit ab Episcopo, *ib. n. 3. & 4.*

Pareschi, alique Confessarii an, & quale interdictum tollere possint, *ib. num. 5. & 6.*

Interdictum ordinarie tolli potest ab eo, qui ipsum tulit, vel sibi reservavit, *ibid. num. 7. & 8.*

Interdictum generale locale non potest relaxari ad cautelam; secus vero alia Interdicta, *ibid. num. 9. & 10.*

Vide cætera, *ib. n. 11. & seqq.*

INTERLOCUTORIA SENTENTIA; Vide verb. *Sententia num. 3. & verb. Appellatio art. 4.*

INTERPRES, per quem quis confitetur, tenetur ad sigillum; Vide verb. *Sigillum Sacramentale n. 7.*

INTERPRETE uti quando poenitens teneatur; Vide verb. *Poenitentia Sacramentum art. 2. num. 82.*

INTERPRETATIO LEGIS, quid, & quotuplex sit? Vide verb. *Lex art. 5. num. 18. & in quo differat ab Epicheja, ib. n. 42.*

I N T E R S T I T I A.

Interstitia quid sint? cur instituta, & quomodo servanda in Minoribus Ordinibus; Vide verb. *Interstitia n. 1. ad 4. & n. 20.*

Pro suscipiendis Ordinibus Sacris quale Interstitium servandum, *ibid. nu. 9. ad 9.*

Facultas dispensandi in Interstitiis quibus competat, & præcipue respectu Regularium, *ibid. num. 10. ad 16.*

Sed respectu Regularium; Vide *ib. nu. 20. ad 22.*

Ad dispensandum in Interstitiis qualis causa requiritur, *ibid. num. 17. & 18.*

Ordinans, & Ordinatus non servatis Interstitiis quomodo peccent, *ib. n. 19.*

INTORTICIORUM, seu Careorum ardentium usus an & quomodo profit defunctis; Vide verb. *Suffragia n. 20.*

INTRUSUS in Beneficium; Vide verb. *Beneficia art. 7. n. 19. & art. 10. n. 116.*

I N V I D I A.

Invidia quid sit? quale peccatum? ejusque gravitas ex quo deducenda. Vide verb. *Invidia num. 1. ad 5.*

Invidia quinque habet filias, quæ assignantur, *ibidem numer. 6.*

Invidia est poena continua Invidi, *ibid. nu. 7.*

Assignantur, & explicantur tres alie tristitiz affectiones invidiæ consimiles, *ibidem num. 8. ad 11.*

Invidus propriæ, & rigorose quis sit, & undedictus, *ibid. num. 12.*

JOB PROPHETA; Vide *hæc tit.*

JOCULATORES sunt infames, & irregulares, Vide verb. *Infamis n. 11. & verb. Irregularitas art. 1. num. 12. vers. Octava.*

I R A.

Ira quid sit? An, & quotupliciter possit esse
B b 4 appe-

appetitus inordinatus vindictæ ? & sic semper quale sit peccatum? Vide verb. *Ira* n. 1. ad 8. *Ira* filiarum sex enumerantur, & explicantur, *ibid.* num. 9. ad 14.

IRREGULARITAS

Quoad ea, quæ concernunt ejus esse, & divisionem.

Irregularitas quid, & quotuplex sit assignatur, & explicatur; Vide verb. *Irregularitas* art. 1. num. 1. ad 4.

Irregularitas alia est ex delicto, & alia ex defectu; & quomodo contrahatur, *ibid.* num. 3. & 7.

Ad irregularitatem incurrendam quid requiratur, *ib.* num. 8. 9. & 10.

Irregularitas ex delicto est multiplex, & enumerantur casus, in quibus incurratur, *ibid.* num. 11.

Irregularitates ex defectu sunt multæ, & assignantur; *ib.* num. 12.

Adduntur varii speciales casus de Irregularitate a Sacris Congr. resoluti, *ib.* n. 13.

An possit Iudex pœna Irregularitatis punire reum delicti, cui a jure non est adnexa Irregularitas, *ib.* n. 73. 74.

Propter dubium in casu Homicidii incurset Irregularitatis quilibet teneretur se pro irregulari gerere, *ib.* n. 75. 76.

In casu homicidii non aliter incurratur Irregularitas, quam si ipsum homicidium certum sit, dubiumque solummodo sit de persona committente, *ibid.* num. 77. 78.

Dividitur Irregularitas in totalem, & partialem, *ib.* n. 79.

Item in eam, quæ oritur ex delicto, & eam, quæ ex defectu, *ib.* n. 80. ad 82.

Corrigitur Auctor in hoc art. 83. *ibidem* num. 84. & seqq.

Vide verb. *Bellum*.

IRREGULARITAS quoad ejus effectus.

Irregularitatis effectus sunt specialiter tres, assignantur, & explicantur; Vide verb. *Irregularitas* art. 2. per tot.

IRREGULARITAS quoad ejus dissolutionem, & dispensationem.

Irregularitas dissolvitur quatuor modis, & assignantur singuli. Vide verb. *Irregularitas* art. 3. num. 1. ad 4.

Papa in quibus Irregularitatibus possit dispensare, *ibid.* num. 5.

Archiepiscopi, Episcopi, & Capitulum Sede vacante in quibus Irregularitatibus possint dispensare, vel non, *ib.* n. 6. ad 13.

Prælati inferiores Episcopis, ac etiam Cardinales an, & in quibus Irregularitatibus possint dispensare, *ib.* n. 14. 15. & 16.

Prælati Regulares an possint cum suis subditis dispensare, *ibid.* num. 17. ad 20. & verb. *Abolutio* art. 1. num. 29. & verb. *Prælati Regularis* num. 14.

Datur formula, quæ potest inservire pro dispensando in Irregularitate, *ib.* n. 22.

IRRITATIO voti; Vide verb. *Votum* art. 3. num. 10.

ISTHMUS quid; Vide verb. *Isthmus* n. 87.

ITER, an; & quando excuset a jejuniis; Vide verb. *Jejunium* art. 2. n. 17.

ITER species servitutis quid sit; Vide verb. *Servitus* num. 14.

JUBILEUM

Quoad ea, quæ concernunt ejus etymologiam, naturam & divisionem.

Jubilæi etymologia indicatur; & unde sic dictum; Vide verb. *Jubilæum* art. 1. n. 1. & 2.

Annus Jubilæi quid sit; & cur dicatur *Annus Sanctus*, *ib.* n. 3. & 4.

Jubilæum triplex assignatur; & taliter sumptum quid sit, *ib.* num. 5. & 6.

Jubilæum Romanum quando incæperit, a quo primo institutum, intra quod temporis spatium recurat; Vide verb. *Annus Sanctus*.

Durante anno Sancto quales Indulgentiæ suspendantur, vel non, *ibid.* num. 8. ad 16.

Anno Sancto quales facultates absolvendi suspendantur, vel non, *ib.* num. 17. ad 21.

Suspenso Indulgentiarum, & facultatum in Anno Sancto quando incipiat, & desinat, *ib.* num. 22.

Ad lucrandum Jubilæum Anni Sancti quid requiratur, *ib.* n. 23.

Jubilæum Anni Sancti quoties lucrari possit, *ib.* n. 24.

Jubilæum a Papa concedi solitum post exple- rum Annum Sanctum Provinciis extra Italiam, quid contineat, & a quibus lucrari possit, *ib.* n. 25. 26. & 27.

Bullæ Jubilæi quomodo interpretandæ, *ib.* n. 28.

Afferitur tenor Notificationis pro Jubilæo Anni

Anni Sancti concessio a Clemente V. & pro alio concessio ab Innocentio XII. *ib. nu. 29. & 30.*

Sed vide ea, quæ circa Jubilæum adnotantur, & declarantur, *ibid. in Append. ad art. 3. n. 62. ad fin.*

JUBILÆUM quoad ea, quæ concernunt Confessorem Jubilarem.

In Jubilæis extraordinariis conceditur facultas eligendi Confessarium, Vide verb. *Jubilæum art. 2. n. 1.*

Regulares an possint tali facultate gaudere, *ib. n. 2. 3. & 4.*

Confessarius eligendus a quo approbatus esse debeat, *ib. n. 5. 6. & 7.*

Moniales tempore Jubilæi qualem Confessarium eligere possint, *ib. nu. 8. ad 12.*

Confessarius approbatus pro solis vitis non potest eligi a mulieribus; neque eligi potest Confessarius complex peccati, nec excommunicatus suspensus, & irregularis extra casum necessitatis, *ib. n. 13. 14. & 15.*

Confessarii vi Jubilæi electis concedi solet quadruplex facultas quæ assignatur, *ibid. num. 16.*

Confessarius jubilaris a quibus peccatis, & censuris quamvis reservatis absolvere possit, *ib. n. 17. ad 24.*

Idem Jubilæum ad duas hebdomadas concessum an possit bis obtineri, *ibid. num. 25. et 26.*

Quid si aliquis tempore Jubilæi inculpabiliter omitteret in confessione peccatum reservatum, vel invincibili defectu *Doloris* aut *Propositi* sit invalide absolutus, *ib. n. 27. et 28.*

Per Confessionem sacrilegam malitiose nullam an tolli possit reservatio, *ib. n. 29.*

Quid si aliquis absolvatur animo adimplendi omnia, & postea non adimpleat, *ib. n. 30. et 31.*

Confessarius ex justa causa differens absolutionem pœnitenti an, & a quibus peccatis reservatis possit ipsam absolvere transacto Jubilæo, *ib. n. 32. et 33.*

Confessarius Jubilaris ratione facultatis sibi concessæ qualia vota vel promissiones possit commutare, vel non, *ib. n. 34. ad 39.*

Vota a Confessario jubiliari commutata non reviviscunt, etiamsi non ponantur deinde opera injuncta pro Jubilæo lucrando, *ibid. num. 50.*

Votorum commutatio an obtineri possit post tempus Jubilæi, *ib. n. 51. et 52.*

Confessarius jubilaris, an, & in quæ alia possit opera præscripta commutare, *ibid. n. 53. ad 57.*

Ad legitimam operum commutationem quale impedimentum sufficiat, *ib. nu. 58. & 59.*

Quadruplex assignata facultas Confessario jubiliari concessa an exerceri debeat intra, vel extra. Sacramentum Confessionis, *ibid. num. 60. ad 69.*

JUBILÆUM, quoad ea, quæ concernunt opera præscripta, tempus & locum pro ipso lucrando.

Opera præscripta pro Jubilæo lucrando septem assignantur, quæ ab Ordinariis augeri nequeunt; Vide verb. *Jubilæum art. 3. num. 1. & 2.*

Nemo tenetur absolute interesse Processioni, & qui interfuit, non tenetur visitare Ecclesias, *ib. num. 3. 4. & 5.*

Visitatio Ecclesiarum est necessario facienda, & quomodo, *ibid. num. 6. ad 16.*

Oratio requisita pro Jubilæo lucrando quomodo, & in quo loco fieri debeat, *ibid. n. 17. ad 20.*

Confessio actualis pro lucrando Jubilæo an sit necessaria; & an, & quando sufficiat contritio, vel Confessio sacrilega, *ibid. num. 21. ad 25.*

Communio actualis est necessaria pro lucrando Jubilæo; & an sufficiat communio antea facta, vel Communio Sacrilega, *ibid. num. 26. 27. & 28.*

An dicta Communio requiratur in pueris, & an possit pro ipsis commutari in aliud opus pium; Vide *art. antec. n. 57.*

Jejunium pro Jubilæo lucrando quibus diebus præscribi solet? Quomodo observari debeat, & in quæ alia opera possit commutari, *ib. n. 30. ad 38.*

Ad eleemosynam dandam pro Jubilæo lucrando qui teneantur, & assignatur praxis servanda pro Religiosis in eleemosyna elargienda in casu &c. *ib. n. 39. 40.*

Eleemosyna quanta esse debeat, & an possit per alteram dari, *ibid. nu. 41. & 42.*

Nomine Pauperum, quibus danda est eleemosyna, quinam intelligantur, *ib. n. 43.*

Opera præscripta an omnia debeant adimpleri intra unam, & eandem hebdomadam, nec ne, *ib. n. 44.*

Confessionis, & communionis anticipatio aliquorum dierum an sufficiat pro Jubilæo lucrando, *ib. num. 45.*

Lucraturus Jubilæum sufficit si sit in statu gratiæ quando ponit ultimum opus, *ib. n. 46.*
Jubilæum ad duas hebdomadas concessum an possit bis obtineri, *ibid. num. 47.*

Opera præscripta quomodo adimplenda, *ibidem num. 48.*
Jubilæum ad duas hebdomadas concessum quor dies comprehendat; & quid circa tempus promulgandi, inchoandi, & perficiendi Jubilæum possint Episcopi, vel Parochi determinare, vel non, *ib. num. 49. ad 55.*

Opera præscripta pro Jubilæo lucrando an impleri possint partim in uno, & partim in alio loco; & an replicando opera præscripta possit in diversis locis iterum Jubilæum lucrari, *ibid. num. 56. ad 72.*

Alia ad rem; Vide verb. *Indulgentia.*

JUDEUS; Vide verb. *Hebraeus.*

Judaica propositio quæ sit; Vide verb. *Propositiones damnatae n. 27.*

JUDAS ISCARIOTES; Vide *hoc tit.*

J U D E X.

Judex nunc dictus, quid sit, & quid requiratur ut sit legitimus; Vide verb. *Judex num. 1. 2. & 3.*

Judex loci, in quo commissum est delictum, habet ius cognitionis, quamvis Reus non sit subditus ipsius jurisdictioni, *ib. num. 4.*

Judex alius est ordinarius, & alius delegatus; & uterque describitur, *ib. n. 5. & 6.*

De Iudice delegato; Vide verb. *Delegare, Delegatus.*

Judex alius dicitur a quo, & alius ad quem, & quis sit uterque, *ib. num. 8. & 9. & verb. Appellatio.*

Judex alius dicitur Domicilii, alius Delicti, alius Contractus, & alius Rei, *ib. num. 10. & 11. & verb. Forum n. 11.*

Judex alius est Ecclesiasticus, & alius Laicus; & quis sit uterque, *ib. num. 12.*

Judex Laicus an possit cognoscere causas Ecclesiasticas, vel Clericorum, *ib. n. 13. ad 19.*

Orta questione de competentia Fori inter Iudicem Laicum, & Ecclesiasticum, debet cognoscere Ecclesiasticus, *ib. num. 20.*

Judex Laicus an possit supplere negligentiam Iudicis Ecclesiastici, & e contra, *ibid. num. 21. 22. & 23.*

Judex, an, & quando possit esse talis in propria causa, *ib. num. 24. ad 28.*

Judex debita scientia carens, & male judicans aut errores committens ad quid teneatur, *ib. num. 29. 30. & 31.*

Quid si Iudex differat sine iusta causa expeditionem causarum, *ib. num. 32.*

Judex an possit munera accipere, eorumque jam receptorum dominium habere, *ib. num. 33. ad 41.*

Judex sive Ecclesiasticus, sive Laicus, an, & quando possit aliquid accipere sportularum nomine; & quid nomine sportularum intelligatur, *ib. num. 42. ad 46.*

An, & quando liceat Iudici, ob munus acceptum, postponere causas, *ib. n. 47. 48. & 49.*

Judex an possit esse talis in causa, in qua sit Advocatus, & e contra, *ib. n. 50. & 51.*

Judex non potest judicare secundum sententiam probabilem, relicta probabiliore, *ib. n. 52. & n. 75.*

Quid quando rationes utriusque partis sunt æque probabiles, *ib. n. 53. 54. & 55.*

Judex regulariter loquendo judicare debet secundum allegata, & approbata, *ib. n. 56.*

An autem Iudex debeat judicare secundum allegata, & approbata contra propriam certam scientiam; tres sunt opiniones, & asseruntur, *ib. num. 57. ad 63.*

Judex licet habeat certam scientiam privatam contra Reum, si iudice probatus sit innocens, non potest licite ipsum condemnare, *ibid. num. 64.*

Judex an possit a Reis criminaliter inquisitis exigere juramentum, *ibid. num. 65. & verb. Juramentum art. 1. num. 56. & verb. Reus num. 56.*

An Iudex supplere valeat, quæ omissa a Partibus sunt, *ib. num. 67. ad 71.*

Judex an sequi teneatur sententiam æquiorē, *ib. n. 72. ad 74.*

Quid facere debeat Iudex, si causa ei videatur utrinque æque probabilis, *ib. n. 76.*

De Iudicibus Synodalibus, *ib. n. 66.*

J U D I C I U M.

Judicium quid sit, & ad eum constituendum quid requiratur; Vide verb. *Judicium nu. 1. ad 6. in nov. add. n. 40. 41.*

Quatuor in omni iudicio consideranda sunt, quæ explicantur, *ib. num. 42. & seqq.*

Unde initium sumat iudicium, & de effectu litis contestationis, *ib. num. 43. ad 53.*

De iis, quæ concernunt Iudicem, Actorem, Reum, Testes, Advocatum, & de effectu Advocatum, Procuratorem, &c. & quoad Iudicem explicata diserte, Vide *ibid. num. 30. ad 54.*

Quod

Quod vero ad Litigantium personam; Vide *ib. num. 55. ad 67.*

Judicium dividitur a causa efficiente in Ecclesiasticum, & Sæculare, & quid sit utrumque, *ib. n. 8.*

Dividitur a causa finali in Civile, Criminale, & Mixtum: & quodlibet ex istis quid sit, *ib. n. 9.*

Dividitur a causa materiali in Petitorium, & Possessorium, & quid sit utrumque, *ib. num. 10.*

Dividitur a causa formali in Ordinarium, & Summarium, & utrumque explicatur, *ib. n. 11.*

In Judicio, seu Processu Summario, quæ solemnitates omitti possint, vel non, *ib. num. 22. 13. & 14.*

Judicium Summarium in quibus causis institui soleat, & quæ sint assignantur, *ib. num. 15. ad 18.*

Causæ tractandæ in Judicio Summario, an decidi possint in judicio ordinario, & solemniter; & quid, si Judicium Summarium redatur Ordinarium, *ib. n. 19. & 20.*

Sententia prolata non servatis solemnitatibus tam in Judicio Summario, quam Ordinario, an sit valida, *ibid. num. 21. & 22.*

Judicium an exerceri possit diebus Festis, *ibid. num. 23.*

Feriarum tres species assignantur, & explicantur, *ib. num. 24. ad 27.*

Prohibitio exercendi Judicium diebus Feriatis extenditur ad omnes Judicii partes, quæ assignantur, *ib. num. 28. ad 31.*

Judicium de consensu partium quibus Feriis possit exerceri, vel non, *ib. n. 32. 33. & 34.*

Omnibus Feriis exerceri potest Judicium ratione pietatis, vel necessitatis, & causæ, quæ ratione tam pietatis quam necessitatis expediri possint, assignantur, *ibid. num. 35. 36. & 37.*

In causis Summariis, seu de plano tractandis potest exerceri Judicium tempore Feriarum Rusticarum; secus extra casum necessitatis, vel pietatis, *ib. num. 38. & 39.*

Quædam consideranda proponuntur in judicio quoad qualitatem causarum, *ibidem n. 68. & seqq.*

JUDICIUM temerarium, Suspicio, & Dubitatio.

Judicium, Suspicio, & Dubitatio inter se differunt; Vide verb. *Judicium temer. n. 1.*

Dubitatio, & Suspicionis quidditas assignatur, *ib. num. 3. & 3.*

Suspicio alia est levis, alia gravis, alia violenta, & quæ sint, *ib. n. 4.*

Judicium aliud est prudens, aliud imprudens; & quale sit utrumque, *ib. n. 5. & 6.*

Dubitatio, & Suspicio alia est prudens, & alia imprudens, & utraque explicatur; *ib. num. 7.*

Assignantur Indicia sufficientia, vel insufficientia ad judicandum, suspicandum, vel dubitandum de vitio, vel crimine alterius, *ib. n. 8.*

Judicare, suspicari, vel dubitare de alterius vitio an sit peccatum, *ib. num. 9. et 10.*

Judicium temerarium de alterius crimine an sit peccatum mortale. Et assignantur conditiones requisitæ ad hoc, ut sit mortale, *ibid. num. 11. & 12.*

Temere suspicari, vel dubitare de alterius crimine, an, & quale sit peccatum, *ib. num. 13. ad 16. Vide not. nov. ib. ad n. 16.*

J U R A M E N T U M

Quoad ea, quæ concernunt ejus esse, divisionem, & modum licitum, seu illicitum jurandi.

Juramentum quid sit; Vide verb. *Juramentum art. 1. nu. 1. & in nov. add. n. 1.*

Juramentum dividitur in assertorium, & promissorium, & quid sit utrumque, *ib. n. 2. 3. & 4. & in nov. addit. n. 2. & seqq.*

Juramentum tam assertorium, quam promissorium dividitur in simplex, & solemne, & quale sit utrumque, *ib. n. 5.*

Juramentum rursus dividitur in contestativum, execratorium, & comminatorium, & singula explicantur, *ib. n. 26.*

Juramentum potest fieri quatuor modis, & assignantur, *ib. n. 7.*

Ad Juramentum, ut sit licitum, tres conditiones requiruntur, nempe Veritas, Judicium, & Justitia; & quid si tales conditiones deficiant, *ib. num. 18. ad 21.*

Reprehenditur *Auctor n. 12. ib. in Nota.* Juramentum pro restrictione non pure mentali an sit licitum, *ib. ad nu. 13.*

Restrictio mentalis est duplex, & assignatur, *ibid. num. 14.*

Varie licitæ restrictiones in aliquibus casibus assignantur: & ad rem assertur notabile exemplum cum sua licita restrictione, *ibid. num. 15. ad 20.*

Reprehenditur *Auctor*, & nonnullæ traduntur regulæ circa restrictiones, & argumenta

menta afferuntur adversus laxas opiniones , *ibid. in not. sub num. 56. Vide verb. Accusatus.*

Quomodo excusentur Mercatores jurantes mercedem sibi pluri constare, licet hoc verum non sit, *ibid. num. 21.*

Rem an, & quando teneatur, vel non, fateri veritatem Judici ipsum interroganti sub juramento, *ib. nu. 21. ad 25.*

Amphibologiz, seu æquivocationes, & restrictiones pure mentales sunt illicitæ, *ibid. num. 26.*

Jurare sine animo jurandi an liceat; Et quale sit peccatum, *ibid. num. 27. ad 32.*

Corrigitur *Auctor numer. 30. in nov. ad eund. num.*

Jurare cum animo jurandi, & promittendi, sed non implendi est peccatum mortale, *ib. nu. 33.*

Consuetudo retenta jurandi sine causa quale sit peccatum, *ibid. num. 34. & 35.*

Assignantur aliquæ formulæ tam veri, quam non veri Juramenti, *ib. nu. 36. ad 37.*

Ad licite jurandum requiritur certitudo veritatis tum ex parte rei juratæ, tum ex parte personæ jurantis. Et quando talis certitudo habeatur, *ibid. num. 48. 49. 50.*

Veritas Juramenti est triplex, & assignatur, *ibid. num. 51.*

An, quando, & quibus liceat Juramentum exigere, *ib. num. 52. ad 56.*

Quoad ea, quæ concernunt Juramentum Judiciale.

Juramentum judiciale prout respicit partes litigantes dividitur in juramentum *Calumnie*, *Malitiæ*, & *de veritate dicenda*; Vide verb. *Juramentum art. 2. n. 1.*

De variis juramentis in judicio receptis, *ib. in nov. add. ad art. 1. n. 2. & seqq.*

Juramentum Calumniæ quid sit? & cur tale dicatur, *ibidem numer. 2. & 3.*

Calumnia quid sit, tum in causis civilibus, tum in criminabilibus, *ib. n. 4.*

Juramentum calumniæ præstari debet super quinque capitibus, quæ assignantur, *ibid. num. 5. & 6.*

Juramentum malitiæ quid sit? & quæ ejus differentia a Juramento calumniæ, *ib. numer. 7. & 8.*

Juramentum de veritate dicenda quid sit? & in quo differat, ac conveniat a Juramento calumniæ, *ibidem num. 9. 10. & 11.*

Juramentum judiciale prout respicit decisionem

causarum dividitur in juramentum *decisoriæ* *litis*, & in juramentum *in litem*. Et quid sit utrumque, *ib. num. 12. & 13.*

Juramentum decisoriæ litis triplex est; assignatur, & explicatur, *ib. num. 14. ad 17.*

Juramentum in litem est quoque triplex, & assignatur, ac explicatur, *ib. nu. 18. ad 21.*

Ad juramentum litis decisoriæ, ejusque declarationem quid requiratur, *ib. n. 22.*

Ad juramentum litis decisoriæ tum judiciale, tum voluntarium, tum necessarium, quid requiratur, *ibid. num. 23. 24. & 25.*

Juramentum necessarium, seu suppletorium an sit deferendum potius Reo, quam Actori, *ibid. num. 26. ad 30.*

De juramento suppletorio plura; Vide *ib. a n. 45. ad 48.*

Prædicta tria juramenta an, & quando possint libere recusari. Et juxta causæ recusandi assignantur, *ib. num. 31. ad 36.*

Pueri an sint admittendi, aut cogendi ad jurandum in judicio, *ibidem num. 37. & 38.*

Assignantur qui repellendi, aut admittendi sint ad jurandum, *ibid. num. 39. & 44.*

Quid sit juramentum purgatorium, cui, & quando deferatur, & in quibus differat a juramento de veritate dicenda; Vide *ibid. num. 49. & seqq.*

JURAMENTUM promissorium quoad ea, quæ concernunt ejus interpretationem, obligationem, irrationem, dispensationem, & relaxationem, seu remissionem.

Juramentum in dubio est strictè interpretandum; Vide verb. *Juramentum art. 3. n. 1.*

Juramentum bona fide, & sine dolo generaliter præstitum, quomodo interpretandum, *ib. n. 2. & 3.*

Juramentum præstitum circa materiam juris quomodo interpretandum, *ib. nu. 4.*

In omni juramento promissorio quamvis absolute factum, quædam tacite subintelliguntur conditiones, quæ assignantur, *ib. n. 5. ad 10.*

Juramentum servandi statuta edita alicujus Ecclesiæ, Capitali, Collegii, Communitatis, Civitatis, Provinciæ, seu Regni quomodo interpretandum, *ib. nu. 11. ad 14.*

Juramentum promissorium debite factum circa materiam honestam, vel inhonestam, an obliget, vel non, *ib. n. 15. & 16.*

Juramentum soli Deo factum de opere minus perfecto, vel de re indifferente; & factum homini, aut Ecclesiæ, vel alicui Communitati.

tati de re honesta, & licita, an obliget, & an possit solo jurantis arbitrio commutari, *ibid. num. 17. 18. & 19.*

Juramentum promissorium gravi, & injusto metu extortum an obliget, *ib. num. 20.*

Obligatio Juramenti an, & quando transeat ad heredes, vel successores, *ibid. n. 21. ad 24. & num. 25. & seqq.*

Juramenta quocumque modo facta, a quo irritanda, seu annullanda, *ib. n. 25. ad 34.*

Relaxare Juramenta sive directe, sive indirecte ad quos spectet, *ibid. num. 35.*

Quatenus juramentum actibus invalidis adjectum vigorem in praxi habeat, *ibidem num. 38. ad 53.*

An ex tali juramento hodie detur actio, *ibid. num. 54. ad fin.*

Alia ad rem; Vide verb. *Votum.*

JURISDICTIO.

Jurisdictio unde dicta; & quid sit. Vide verb. *Jurisdictio num. 1. & 2.*

Jurisdictio dividitur primo in Ecclesiasticam, & Civilem, & quæ sit utraque, *ib. n. 3.*

Dividitur secundo in voluntariam, & contentiosam; & quæ sit utraque, *ibid. num. 4.*

Assignatur differentia inter Jurisdictionem voluntariam, & contentiosam, *ib. n. 5.*

De quibus etiam, Vide *ib. n. 62. & seqq.*

Dividitur tertio in ordinariam, & delegatam; & quæ sit utraque, *ibid. num. 6.*

Duobus modis Jurisdictio dici potest Ordinaria, qui referuntur, *ib. n. 63. ad 72.*

Jurisdictio ordinaria activa non inferitur ex privilegio exemptionis; cætera vero, quæ minime in Prælatum inferiorem important ordinariam activamque jurisdictionem in Clerum, & Populum. Vide *ib. num. 42. ad 43. & num. 48.*

De Jurisdictione Episcoporum in Ecclesiis Parochialibus in Indiis, & in omnes Ecclesias suæ Diocesis; itemque de jurisdictione Græcorum Prælatorum in populum Latini Ritus in Italia? Vide *ibid. num. 46. 47. & 49.*

Dividitur quarto in Imperium, & simplicem jurisdictionem. Quid sit imperium, & Officium nobile. Quid sit simplex jurisdictio, & Officium mercenarium, *ibid. num. 7.*

Imperium dividitur in merum, & mixtum, & quod sit utrumque. Imperium merum alio nomine appellatur *Jurisdictio alta*, seu *summa*. Imperium mixtum *Jurisdictio bassa*, seu *inferior*, *ibid. num. 8.*

Imperium merum juxta jus civile quomodo distinguatur; Et an detur de jure Canonico, *ibid. num. 10. & 11.*

Jurisdictio ordinaria tribus modis acquiri potest, & assignantur, ac enumerantur illi, qui prædictis modis habent talem jurisdictionem, *ibid. num. 11. ad 14.*

Vicarius Generalis Episcopi, & Capitularis Sede vacante an habeant jurisdictionem ordinariam, *ibid. num. 15. ad 18.*

Jurisdictio tam ordinaria, quam delegata an extinguatur in judicante per mortem concedentis, *ibid. num. 19. 20. & 21.*

Apostoli omnes immediate a Christo acceperunt suam jurisdictionem; Episcopi vero eam habent mediante Papa, *ib. num. 22. & 23.*

Confessarii Regulares Ordinum Mendicantium a quo, & quam habeant jurisdictionem, *ib. num. 24. & verb. Approbatio art. 1. num. 42.*

Jurisdictio necessario requiritur in Confessario; & an, & quando possit simplex Sacerdos sine jurisdictione Confessiones excipere, & a peccatis absolvere, *ibid. num. 25. ad 29. & verb. Confessarius art. 1.*

Corrigitur Auctor, *num. 29. ibid. Nota.*

Error communis sive cum titulo colorato, sive non, an det jurisdictionem ad valide absolvendum, *ibid. num. 30. 31. & 32. & verb. Confessarius art. 1. num. 16. ad 42.*

Jurisdictio Confessarii non est idem, ac ejusdem approbatio, *ibid. num. 33.*

Jurisdictio Sacerdotis an sit juris Ecclesiastici, vel Divini, & in quo sensu Ecclesia det jurisdictionem Sacerdoti absolventi ex opinione probabili, *ibid. num. 34.*

Jurisdictio Confessarii distingui potest in directam, & indirectam, & quæ sit utraque, *ibid. num. 35.*

Jurisdictio in poenitentes nequit acquiri sola consuetudine, *ibid. num. 36.*

Alia de jurisdictione, & facultate Confessarii quoad absolutionem; Vide verb. *Absolutio.*

Jurisdictio gravi metu, vi, seu fraude obtenta an sit nulla, *ibid. num. 38. & 39.*

Jurisdictionis contentiosæ, aut voluntariæ actus diebus Feriatis an sint validi, *ibid. num. 40. & 41.*

Alia vide hoc tom. 10. in Appendic. Decreta, in *Pragen. Jurisdictionis. Turritana, seu Bossanen. Jurisdictionis. Alia Pragen. Jurisdictionis. Januen. Jurisdictionis. Alia Januen. Jurisdictionis. Aquilana Jurisdictionis. Mele.*

Patroni an possint aliquid temporale exigere a presentatis, *ibid. num. 20. 21. & 22.*

Patroni Laici, & Ecclesiastici quot menses habeant ad presentandum, & an tale tempus possit prorogari, & a quibus, *ibid. num. 23. ad 32.*

Patroni juris patronatus mixti quot menses ad presentandum habere possint, *ibidem num. 33. ad 38.*

Tempus ad presentandum quando Patronis currere incipiat, *ibid. num. 39. ad 43.*

Patronus Ecclesiasticus semel ac idoneum presentavit, non potest pro illa vice alterum presentare etiam cumulative, *ibidem num. 44.*

Patronus Laicus potest variare presentando secundum cumulative. An autem possit semel tantum, vel pluries variare, disputant Doctores. Et assignantur rationes, quare variare possit Patronus Laicus, & non Ecclesiasticus, *ibid. num. 45. ad 58.*

Inter varia jura, quae Patrono competunt, quatuor praecipue assignantur, *ibid. num. 59.* Juri presentandi, quod Patrono competit, an, & quando possint Papa, Legatus Pontificius, vel Ordinarius derogare, *ibid. num. 60. ad 69.*

Patronus an possit Laicum nominare, vel presentare, *ibid. num. 70. ad 73.*

Quid si Patronus recuset presentare, quem nominavit Fundator, *ibid. num. 74.*

Patronus an possit seipsum presentare, aut a Procuratore a se deputato presentari, & an possit accipere Beneficium, *ib. num. 75. ad 78.*

Patronus potest presentare Filium, aut alium consanguineum, vel conjunctum, *ib. num. 79.*

Quid si plures sint Patroni, *ib. num. 80.* Patronus sive Ecclesiasticus, sive Laicus, an, & ad quae Beneficia teneatur presentare digniorem. Et quid si indignum presentet, *ibid. num. 81. ad 91.*

Quid quando plures aequae digni presentantur ab eodem Patrono Laico, vel Ecclesiastico, *ibid. num. 92. & 93.*

Quid quando plures inaequalis dignitatis, aut meriti simul ab unico, vel a pluribus Patronis presentantur, *ibid. num. 94. ad 98.*

Quid quando Patroni litigant inter se super Juspatronatus, & litem non finit in praeter tempus a jure statutum, & nullus ex ipsis est in notoria possessione presentandi, *ib. n. 99. 100. 101.*

Quid quando lis est inter Patronum, &

Episcopum pugnante pro Ecclesiae libertate, vel inter Patronum, & presentatum, aut inter ipsos presentatos, *ib. n. 102. ad 104.* Jus honoris competens Patrono, in quo consistat, assignatur, & explicatur, *ib. n. 105. ad 108.*

Ratione juris defendendi praeseminentia competens Patrono assignatur, & explicatur, *ib. num. 109. ad 113.*

Patrono competit jus alimentationis in casu, quo vergat ad ineptiam, & tale jus per singulas sui partes dilucidatur, *ib. num. 114. ad 132.*

Jus presentationis, quod diversum est a jure nominationis, melius disquisitum, & viceversa, Vide *ibid. num. 136. ad 140.*

Jura honorifica Patronorum, scilicet honor precum, Luctus Ecclesiastici, Sedis, & quidem fixae ac propriae, ac Sepulchra enarrantur, & explicantur diserte, *ib. n. 141. ad 153.*

Circa alimenta Patrono debita; Vide *ib. n. 154. & verb. Alimenta.*

Num Patrono jus aliquod in bona Ecclesiae competere possit; Vide *ib. num. 156.*

Alia ad rem, & signanter quoad onera Patronorum; Vide verb. *Ecclesia art. 3. num. 63. & verb. Ususfructus num. 8.*

K

KALENDAE unde dictae, & quid sint? Vide verb. *Kalendarium num. 29. ad 33.*

K A L E N D A R I U M .

Kalendarium unde dictum, & quid sit; Vide verb. *Kalendarium num. 1. & 2.*

Dies unde dictus, quid, & quotuplex sit, *ib. num. 3. 4. & 5.*

Nox quid sit, *ib. nu. 6.*

Dies quomodo incipiat, & sit in jure intelligendus, & accipiendus, *ib. nu. 7. & 8.*

Hora una dicta, & in quot, & quae minuta dividatur, *ib. num. 9. & 10.*

Horae aliae diei sunt, & aliae noctis; aliae aequales, & aliae inaequales, & quomodo appellantur aequales, *ib. n. 11. 12. & 13.*

Qui primus diem, noctemque in horas divisit, quo tempore haec divisio in usu esse inciperit, & quo instrumento facta fuerit; Er qualis olim apud Romanos fuerit diei divisio, *ib. n. 14. 15. & 16.*

Hebdo-

Hebdomada dupliciter sumitur, & assignatur, *ib. num. 17.*

Sabbatum quid significet, ejusque nomine quid Judæi intelligerent. Et singuli hebdomadz dies quomodo vocati apud Gentiles, & nunc vocentur ab Ecclesia Romana, *ib. n. 17. ad 21.*

Mensis unde dictus, quid & quoruplex sit, assignatur, & explicatur, *ib. nu. 22. ad 28.* Kalendæ, Nonæ, Idus unde dicantur, & quid sint, *ibid. num. 29. 30. & 31.*

Assignantur dæ regulæ ad facilius prædicta percipienda, & ut cognoscatur quot dies contineat quilibet mensis, *ib. num. 32. 33. & 34.*

Mensium quorumcumque nomina assignantur, & explicantur *ib. num. 35. 36. & 37.*

Annus unde dictus, quid sit, ejusque divisiones assignantur, & explicantur, *ibid. num. 38. ad 42.*

Apud varias nationes varia annorum initia assignantur, *ibid. num. 43. 44. & 45.*

Anni initium quomodo calculetur in curiis, Tribunalibus &c. Vide verb. *Annus num. 10.*

Annus Solaris duplex assignatur, & explicatur, *ib. num. 47.*

Anni, seu Kalendarii Juliani duo vitia assignantur, & a quo correctæ, *ib. nu. 48. ad 53.*

Epacta quid sit, ac significet, & quomodo reguletur, *ib. n. 54. & 55.*

Indictio quid sit, unde dicatur, quando incæperit ejus usus, & quo mense incipiant nunc Indictiones in Bullis, ac Pontificiis rescriptis, *ib. num. 56. 57. & 58.*

Datur regula pro inveniendi cñslibet anni Indictione: ubi & de Olympiadibus, *ib. num. 59. & 60.*

Cyclus Solaris quid sit? & affertur regula pro ejus numero, ac Littera Dominicali inveniendi, *ibid. num. 61. 62. & 63.*

Cyclus Lunæ quid sit? & quare appelletur *aureus numerus?* pro quo cognoscendo affertur regula, *ibid. n. 64. 65. & 66.*

Recensentur, quæ circa Kalendarium haud queunt Episcopi, *ibid. num. 67.*

Kalendarium Gregorianum quoad distributionem Festorum, Jejuniorum, & hujusmodi ab Italo-Græcis servari præcipitur a Benedicto XIV. *ib. num. 68.*

KYRIE ELEISON quid significet, & cur toties repetatur in Missa; Vide verb. *Kyrie Eleison per tot.*

L

L A B O R.

Labor an, & quando excuset a jejunio, vel non; Vide verb. *Jejunium art. 2. n. 10.*

LACTICINIA, & ova, an comedere liceat diebus jejunii; Vide verb. *Abstinentia n. 9.* verb. *Jejunium art. 1. n. 9.*

LÆSIO. Vide verb. *Emptio, & Venditio art. 5.*

LÆSÆ MAJESTATIS PŒNA. Vide verb. *Pœna artic. 2. num. 148.*

L A I C U S.

Laicus nullum habet jus circa res, & personas Ecclesiasticas. Et quid si tale jus quomodo-

cumque exerceat; aut eandem personas, earumque jurisdictionem perturbet, impediatur, aut aggraver; Vide verb. *Laicus n. 1. ad 9.*

Laici in quibus Causis Ecclesiastico judicio subjiciantur; & qui dde illis, qui in Terris Ecclesiæ degunt; *ib. n. 10. ad 14.*

Laici an possint de Fidei Mysteriis disputare, prædicare, aut præsentibus Clericis docere, *ib. num. 15. ad 22.*

Laicus an, & quando gaudeat privilegio Fori, si post commissum delictum, aut sit inquisitus in Curia Sæculari, aut ab eadem pulsus in exilium fiat Clericus, vel Professus; *ib. num. 23. ad 29.*

Laici an possint oblationes offerre, vel Ordinum ministeria exercere, *ib. num. 30. ad 37.*

Laici an possint oblationes offerre, vel Ordinum ministeria exercere; *ib. nu. 30. ad 37.*

Laici quid possint, vel non, circa Prælaturas, Dignitates, & Beneficia Ecclesiastica; *ibid. num. 38. ad 49.*

Alia ad rem, *ib. nu. 50. ad 67.* ubi plura scitu digna invenies.

Laici Magistratus jus non habent indicendi publicas preces, *ibidem num. 68.*

Prohibetur Laicorum assistentia intra Presbyteriorum, & Altarium sepra, dum Missæ & Sacra officia celebrantur, *ibid. num. 69.*

LARGITIO MUNERUM. Vide verb. *Regulares*, verb. *Xenia*, & verb. *Pœna art. 2.*

LATRONES CUM CHRISTO CRUCI AFFIXI. Vid. *hoc tit. per tot.*

LAUDEMIO. Vide verb. *Emphtensis art. 3. num. 16.*

LAXA propositio quæ sit; Vide verb. *Propositiones damnata* num. 49.

LECTORATUS. Vide verb. *Ordo art. 1. n. 31.*

LEGATARIUS, LEGATUM.

Legatarius quid sit; Vide verb. *Legatarius, Legatum* n. 1.

An quis esse possit Legatarius, & hæres, *ib. nu. 2. ad 5.*

Legatarius carnaliter cognoscens Uxorem testatoris post ejus mortem indignus est Legato, *ibidem* nu. 6.

Legatum dupliciter sumitur, & explicatur, *ib. num. 7. 8. 9.*

Legatum aliud est *profanum*, & aliud *pium*; aliud *pium*, & aliud *conditionatum*; aliud *in diem*, aliud *sub modo*; aliud *sub causa*, & aliud *sub demonstratione*; & singula explicantur, *ibid. num. 10. ad 26.*

Ad prædicta Legata siue fiant in Testamento, siue extra, quot testes requirantur, *ibid. nu. 27. 28. & 29.*

Legata rei alienæ quo jure valeant, & a quo in casu, & quando dominium acquiratur; *ib. n. 30. ad 37.*

Incrementum, & fructus rei legatæ a die testamenti conditi pertinent ad Legatarium, *ibid. num. 38.*

Legatarius an possit propria auctoritate Legatum accipere; *ibidem* num. 39. & 40.

Legata in foro conscientie quamprimum exequenda sunt ab hæredibus. Et variaz Legatorum species assignantur, & quomodo adimplenda sit mens Testatoris in ipsis innuitur, *ib. num. 41. ad 77.*

Legatum relictum alicui sub conditione, quod *nunquam nubat*, vel quod *tali non nubat*, vel quod *nubat tali*, vel *si nupserit*, vel *liberos procreaverit*, an sit ei dandum, vel non; *ibid. num. 78. ad 85.*

Legatum relictum alicui sub conditione *si Religionem ingrediatur*, vel *Clericus fiat*, an, & quando sit ei dandum; *ibid. n. 86. & 87.*

Legatum relictum Regulari sub conditione quoad *quamdiu vivit pertineat irrevocabiliter ad eum independentem a licentia Superioris*, an ipsi, vel potius Monasterio debeat; *ib. num. 88. ad 94.*

Conventus bonorum incapaces an, & quæ Legata possint accipere, ac retinere; & ad rem adducuntur varia Decreta, & signanter Breve Urbani VIII. *ib. n. 59. ad 121.*

Domus Professæ Societatis Jesu an sint Legatorum capaces, *ib. num. 122.*

Legatum relictum Ecclesiæ, quam Testator in specie non expressit, an sit validum; Et quid si Testator Ecclesiam simpliciter nominaverit, & plures sint ejusdem nominis Ecclesiæ, *ib. num. 123. ad 130.*

Legatum relictum v. g. Titio, quid si duo sint Titii æquali charitate, & amicitia cum Testatore conjuncti, *ib. n. 131.*

Quid de Legato relictio pauperi determinato, si hic moriatur ante solutionem, *ib. num. 132.*

Repudiatio Legati Ecclesiæ facti quando illicita, & peccaminosa, *ibid. num. 133. & 134.*

Legata ad causas pias valent quamvis corrumpant Testamentum, *ibid. n. 135.*

Valent Legata profana contenta in Testamento condito absque solemnitate civili, *ib. num. 136.*

An, & ex quibus Legatis detrahi possit Falcidia, vel Trebellianica, *ib. num. 137. ad 142. & verb. Falcidia n. 20.*

Legata an, & a quibus personis commutari possint, vel non, *ibid. nu. 143. ad 156.*

Iustæ causæ commutandi Legata tum in genere, tum in specie assignantur, *ibid. nu. 157. ad 164.*

Legatum magnæ quantitatis Missarum una vice celebrandarum converti non potest in Erectionem Capellaniz perpetuæ. Et talia Legata nunquam patiuntur diminutionem, *ib. n. 165. & 166.*

Legatum relictum Capitulo cum onere, vel sine onere; aut relictum Canonicis indefinite an sit applicandum Mensæ Capitulari, *ib. num. 167. 168. & 169.*

Quid si fuerit relictum Canonicis Legatum magnæ quantitatis pecuniæ pro Missis celebrandis, *ib. n. 170.*

An quis possit prætere aliquid de Legato relictio Ecclesiæ, *ib. num. 171.*

Si Legatum sit relictum Episcopo, vel Rectori alicujus Ecclesiæ, cui debeat, *ib. num. 172.*

Quando Legatum demonstrative, vel taxative relictum censeatur, *ibid. num. 173. & seqq.*

Alia vide hoc tom. x. in Appendic. Decreta in Brundusina *Adimplementis*. Romana, seu Bononien. Lucana *Legatii Pii*, nullius, seu Montis Cassini *distributionis subsidiorum Dotalem*, Firmana *subsidiorum Dotalem*, Papien. *subsidii Dotalis*. Celsonen.

LEGATUS.

Legati unde dicti; Vide verb. *Legatus n. 1.*

Legati diversimode vocantur, & accipiuntur in jure Canonico, ac Civili; & assignantur Legati in jure Civili, *ibid. num. 2.*

Legati in jure Canonico sunt in triplici differentia, nempe Legati a Latere, Missi, & Nati; & singuli assignantur, & explicantur; & qui tales esse possunt, vel debeant, *ib. num. 3. ad 11.*

Praedicti Legati qualem, & in quibus locis habeant jurisdictionem, & quas causas possint delegare, vel cognoscere, *ibid. num. 12. ad 18.*

Legati in quo differant a Delegatis, *ib. n. 19.*

Legati a Latere quid possint praeter aliis Legatis, ac Nunciis, *ibid. num. 20. ad 33.* & verb. *Beneficia art. 5. n. 10. ad 29.* & n. 51. ad 60.

An Legati a Latere, & Nuncii Apostolici possint in sibi commissis Provinciis conferre Ordines, & approbare Confessarios, *ib. num. 35. & 36.* & verb. *Approbatio art. 1. num. 26.*

Legatus, & Nuncius Apostolicus quid aliud possint, vel non, *ibid. num. 37. ad 50.*

Legati Papae statuta dantur etiam finita Legatione, *ibid. num. 51.*

Legati jurisdictione cessat quatuor modis, qui assignantur, *ibid. num. 52. & 53.*

Legati, & Nuncii Apostolici debent Regulares ad se recurrentes remittere suis Superioribus, Vide verb. *Auditores n. 49.*

An Legato asserenti munitum se specialiter a S. Sede quibusdam facultatibus credendum sit, *ibid. in nov. addis. n. 54. & seqq.*

Alia vide hoc tom. x. in Appendic. in Comen. *Jurisdictionis.*

LEGISLATOR. Vide verb. *Lex art. 2. per tot. art. 3. num. 3.*

LEGITIMA.

Legitima quid sit, quomodo, & quanta debeat liberis, seu descendens; Vide verb. *Legitima n. 1. & 2.*

In descendens numero qui sint computandi, vel non, *ibid. num. 3. 4.*

Legitimi, & Nepotes quomodo de Legitima participant, *ib. num. 5. 6. & 7.*

Quae legitima, & in quo casu Ascendentibus, & Fratribus, ac Sororibus, *ibid. n. 8. & 9.*

Legitima ex quibus bonis, & quo jure debeat Filiis, ac Nepotibus, & pro ea deducenda, quae bona computanda sint, *ib. num. 11. ad 19.*

Legitima quo titulo sit relinquenda Libris, & Parentibus, *ibid. num. 20.*

Quid si alicui ascendenti relinquatur minor, vel nulla portio legitima, *ibid. n. 21. ad 24.*

Legitima debita haeredibus necessariis relinqui debet sine ullo onere, *ib. num. 25.*

Legitima una cum fructibus debetur statim post mortem sive naturalem, sive civilem Testatoris, *ibid. num. 26. ad 31.*

Quae legitima debeat matri a die emissae professionis Filii, vel Filiae, *ibid. num. 32. ad 35.*

Quid quando Monasterium teneturolvere Legitimam Filii Patris Professi, *ib. num. 36. 37. & 38.*

Legitima an, & in quo casu debeat, ac peti possit a Filiis, viventibus adhuc Parentibus, *ibid. num. 39. ad 44.*

Quando pro Legitima non competat nisi conditio ex Lege, & quando etiam hypothecaria actio, *ibid. num. 45. 46.*

Dispositio celebris text. in leg. *Jubemus* trahi non potest ad Legitimam, *ibid. num. 48. 49.*

Prohiberi non valet Legitima, nisi adhibita sit cautela Soccini; & hoc quando adhibita censetur, *ibid. num. 50. 51.*

Si filius nec expresse, nec tacite acceptet prohibitionem Legitimae, tamen si facta cum cautela Soccini, non excluditur a jure illam petendi, *ibid. num. 51.*

Quando vero filius accepisse dici possit, necne, prohibitionem Legitimae cum Cautela Soccini, *ibid. num. 52.*

LEGITIMUS. Vid. verb. *Filius.*

LEVIR quis sit. Vide verb. *Affinitas art. 1. num. 16.*

LEX.

Quoad ea, quae concernunt ipsius naturam, divisionem, & eos, qui ipsam concedere possunt.

Lex unde sit dicta, & quomodo appellari soleat; Vide verb. *Lex art. 1. n. 2. & 3.*

Assignantur variae conditiones, quae ad Legem requiruntur, *ib. num. 4. ad 10.*

Legis definitio traditur, & explicantur necessariae conditiones, quae in ipsa continentur, *ib. num. 11. ad 15.*

Definitur magis proprie Lex, *ibid. nu. 46.*
Et ex definitione data derivantur Legis species, *ibid. num. 47. & seqq.*

Jus Gentium, & Lex Gentium non diversa a Jure naturali, *ibid. num. 56. ad 58.*

Assignantur tres differentię Legis a simplici præcepto, *ibid. num. 16. 17. & 18.*

Lex dividitur immediate in æternam, & temporalem, & quæ sit utraque, & in quo differant, *ibid. num. 19.*

Lex temporalis subdividitur in naturalem, & positivam; & quæ sit utraque, & in quo differant, *ibid. num. 20.*

Lex positiva subdividitur in Divinam, & humanam, & quæ sit utraque; *ibid. num. 21.*

Lex Divina positiva subdividitur in veterem, & novam; & quæ sit utraque, *ib. nu. 22.*

Lex Divina positiva alia est mere Divina positiva; & alia est Divina positive naturalis; & quæ sit utraque, *ibid. num. 23.*

Lex positiva humana subdividitur in Legem, seu jus gentium; in Legem Ecclesiasticam, seu Canonicam, & in Legem sæcularem, seu Civilem; & quæ sint omnes, *ib. n. 24.*

Lex, seu Jus gentium subdividitur in primum, & secundarium; & quid, & quale sit utrumque. Vide verb. *Jus num. 10.*

Lex Ecclesiastica, seu Canonica quomodo subdividatur. Vide verb. *Jus n. 15. & seqq.*

Lex sæcularis, seu Civilis quomodo subdividatur. Vide verb. *Jus n. 11. & seqq.*

Lex, seu Jus gentium in quo differat a Lege Canonica, Civili, & naturali, vide verb. *Lex n. 28. & 29.*

Quando inter Leges Ecclesiasticas, seu Canonicas, & Sæculares, seu Civiles, est aperta contrarietas, quænam sint servandæ; Vide verb. *Jus num. 37.*

Assignantur, qui possint, vel non Leges condere; & quas Leges, & in quibus locis, vide verb. *Lex, num. 38. ad 45.*

LEX quoad ea, quæ concernunt ejus promulgationem, acceptionem, & obligationem.

Lex ad hoc, ut obliget quoad culpam, vel quoad pœnam, requiritur ejus sufficiens promulgatio; & quid sufficiat ad talem promulgationem. Vide verb. *Lex art. 2. n. 1. 2. & 3.*

Leges Imperiales, Regum, aliorumque Principum, & Leges Pontificiæ quando obligare incipiant, *ib. num. 4. ad 8.*

Ad intrinsicam Legis constitutionem an requiratur acceptatio Populi, & quid si non acceptetur, aut Legislator nesciat, aut du-

biret an sit acceptata, necne, *ibid. num. 9. ad 16.*

Quid in dubio an Superior habeat potestatem ferendi hanc, vel illam Legem obligatoriam, aut an Lex sit justa, necne, *ibid. num. 17. & 18.*

Quid si Populus habeat rationabilem causam non acceptandi Legem a Supremo Principe, *ib. num. 19. ad 23.*

Leges humanæ juxta tum Ecclesiasticæ, tum Civiles obligant in conscientia. Secus Leges mere pœnales, *ibidem num. 24. & 25.*

Lex mere pœnalis quomodo differat a Lege morali, & mixta, *ibid. num. 26.*

Lex pœnalis alia est lata, alia est ferendæ sententiæ, & quæ sit utraque, & ad talem facilius cognoscendam quinque Regulæ assignantur, *ibid. num. 27. ad 35.*

Lex pœnalis sive lata, sive ferendæ sententiæ, quomodo, & quando obliget, *ib. num. 36. ad 44.*

Plura afferuntur ad rem excerpta ex opere Benedicti XIV. de Synodo Diœces. a num. 45. ad 50.

Utrum Lex nova a Summo Pontifice promulgata obliget statim, an post duos a promulgatione menses, juxta Auth. Ut factæ novæ Constitutiones, *ibid. n. 51. & seqq.*

LEX quoad ea, quæ concernunt personas ad ipsam obligatas.

Ad Leges Ecclesiæ obligantur omnes Christiani fideles, & an & quomodo obligentur Infantes ante, vel post septennium. Vide verb. *Lex art. 3. n. 1. ad 4.*

Pueri, & Puellæ post septennium completum, & ante pubertatem quibus pœnis, & censuris subijci possint, *ibid. nu. 5. ad 8.*

Amentes, & Ebrii an, quando, & ad quas Leges obligentur, *ibid. num. 9. & 10.*

Ad Leges, & statuta inferiorum Prælatorum, qui obligentur, *ibid. num. 11. & 12.*

Legislator humanus, etiam Monarchicus an teneatur ad proprias Leges, *ibid. n. 13. ad 20.*

Papa, & Episcopi a quibus pœnis sint exempti, & an eximantur etiam a culpa, si sanctorum Antecessorum Leges transgrediantur, *ibid. num. 21. & 22.*

Papa quomodo teneatur ad præceptum Paschale, *ibid. num. 23.*

Alii Legislatores quomodo teneantur ad Legum observantiam; & quid si Legislator sit ipsa Communitas, *ibid. num. 24. & 25.*

Hære-

Hæretici tenentur de jure Legibus Ecclesiasticis. Secus Judæi, Pagani, & Catechumeni, *ibid. num. 26. & 27.*

Peregrini, quibus in locis, quomodo, & ad quorum Legum observantiam teneantur, *ibid. num. 28. ad 45. ubi plura quoad ipsos.*

An Vagi, seu Vagabundi obligentur Legibus, & consuetudinibus locorum, per quæ transeunt, vel in quibus hospitantur, *ib. n. 46. 47. & 48.*

Sed a n. 38. 39. & 40. Auctor. vide animadvertenda, *ibid. in Notis.*

Reprehenditur Auctor, *ibid. in notis ad num. 48.*

An durante Legatione, & peregrinatione studiorum causa, Legatus, & Studiosus ligati sint Legibus illius Regionis, in qua morantur, *ibid. num. 82. & seqq.*

Clerici, & Regulares an, & quando teneantur Legibus Civilibus, & Statutis Laicorum, & ad rem afferuntur plura Sacrarum Congreg. Decreta, *ibid. num. 49. ad 81.*

LEX quoad ea quæ concernunt intentionem, modum, & tempus eam adimplendi.

In executione operis a Lege præcepti duplex haberi potest intentio, & assignatur. Vide verb. *Lex art. 4. num. 1.*

Ad impletionem Legis an requiratur intentio ei satisfaciendi, *ib. n. 2. ad 5.*

An satisfaciatur Legi, seu præcepto, qui faciens opus præceptum expresse intendit per illud non satisfacere, & ad rem adducuntur exempla, *ibid. n. 6. ad 10.*

An, & quomodo impleri possint Leges, seu præcepta sine gratia sanctificante, vel per actionem ex fine, vel circumstantia extrinsece malam, *ibid. num. 11. ad 19.*

An satisfieri possit pluribus Legibus, seu præceptis eodem tempore per diversos actus *ibid. num. 20. 21. & 22.*

Qui per notabilem partem Missæ confiteatur sua peccata, an satisfaciatur præcepto Missæ audiendi. Vide verb. *Missæ art. 17. n. 27.*

Unico, & eodem actu an satisfieri possit pluribus Legibus, seu præceptis, *ibid. num. 24. ad 32.*

Unica numerice Divini Officii recitatione satisfieri nequit duplici præcepto, *ib. n. 33.*

LEX quoad ejus cessationem.

Lex humana per quid cesset; Vide verb. *Lex art. 5. num. 1.*

Tom. X.

Lex cessat quando cessat universim totalis ejus causa finalis, *ibid. n. 2. 3. & 4.*

Lex in præsumptione fundata quando cesset obligare. *ib. n. 5.*

Lex cessat per ejus abrogationem; & quomodo inter se differant abrogatio, derogatio, & irritatio, *ibid. num. 6. & 7.*

Lex a quo, & quando possit abrogari, & justæ causæ abrogandi Leges assignantur, *ibid. num. 8. ad 16.*

Lex cessare potest per veram Interpretationem, & Epichejam. Et quid, & quotuplex sit interpretatio, assignatur, & explicatur, *ib. num. 17. ad 20.*

Authentica, ac usualis Legis interpretatio a quo fieri possit, *ibid. n. 21. 22. & 23.*

Doctrinalis Legis interpretatio fieri potest etiam a privatis Doctoribus, si observent regulas communiter præscribi solitas, quæ assignantur, *ibid. num. 24. ad 40.*

Epicheja quid sit, & in quo differat ab interpretatione Legis, & quando locum habeat, *ibid. num. 41. 42. & 43.*

Lex cessare potest per dispensationem factam ab habente legitimam dispensandi potestatem, *ibid. num. 44.*

Quoad ea, quæ specialiter concernunt dispensationem; Vide verb. *Dispensatio.*

Lex cessare potest per privilegium concessum ab habente legitimam potestatem ipsam concedendi. Et quid sit privilegium, & quomodo interpretandum, *ib. num. 46. 47. & 48.*

Lex cessare potest per consuetudinem contrariam legitime introductam, *ibid. num. 49. & 50. & verb. Consuetudo.*

Triplex Judices, & Jurisconsulti Leges possunt interpretari, ac Regulæ interpretandi Leges traduntur, *ib. in n. 51. & seqq.*

Lex commissoria quid sit, & ad quæ detur? Vide verb. *Emptio art. 5. n. 40. & verb. Hypotheca n. 34.*

LIBELLUS FAMOSUS.

Libellus Famosus quid sit, quomodo fiat, & quid requiratur ad eum constituendum, & ad ejus crimen, & poenam incurrendam? Vid. verb. *Libellus Famosus n. 1. ad 16.*

Sed ad num. 15. Auctor. vide declarata, *ib. in not. ad eund. num.*

Libellos Famosos facientes, publicantes, consulentes, fieri ac publicari mandantes, retinentes, invenientes & non manifestantes, imprimentes, vendentes &c. quale crimen

committant, & quibus pœnis subijciantur, *ib. n. 17. ad 28.*

Sub appellatione Libelli famosi, quales alii libri contineantur, *ib. num. 29.*

Quid si Libellus famosus respiciat statum alicujus Religionis in communi, *ib. n. 30.*

Pœna Libelli famosi an habeat locum, etiam si quis in eo verum dixerit, *ib. num. 31. & 32.*

Publicum Judicium ex *Senatus Consulto* redditum est ob Libellum famosum, cujus pœna Capitis est. Sed vide quomodo hæc pœna sit interpretanda juxta Libelli famosi qualitatem, *ib. num. 33. & seqq.*

Qui detraxerunt aliis Libello famoso, continente vel falsum crimen, vel verum occultum, ad quid teneantur? Vide verb. *Detra-ctio art. 2.*

LIBERALITAS quid sit. Vide verb. *Avaritia num. 12.*

L I B R I.

Libros veteris, & novi Testamenti pro Sacris, & Canonicis non accipiens, cui pœnæ subiaceat. Vide verb. *Libri num. 1.*

Libri de rebus Sacris tractantes, sine nomine Auctoris, imprimi ac retineri nequeunt nisi prius sint examinati. Et quid si secus, *ib. n. 2. 3. & 4.*

Libros communicans, vel vulgans ante examen, & approbationem, quibus pœnis subijciatur, *ibid. nu. 5.*

Librorum approbatio quomodo sit danda, *ib. num. 6.*

Libri non sunt imprimendi sine nomine Auctoris, vel certi Collegii, *ibid. num. 7.*

Libri tum Romæ, tum alibi de cujus licentia imprimi debeant, & quid de Impressoribus absque licentia imprimendis, *ib. num. 8. 9. & 10.*

Libri Auctorum degentium in statu Ecclesiæ, de cujus licentia imprimi possint extra d. Statum, *ibid. num. 11.*

Libri continentes Miracula, Grantias, Beneficia, quæ dicuntur accepta ope alicujus defuncti cum fama sanctitatis, a Sede Apostolica nondum beatificati, de cujus licentia imprimi possint, *ibidem num. 12.*

Quid de Bibliopolis libros hæreticos retinentibus, *ib. n. 13.*

Libri sine nomine Typographi, vel loci impressionis vendi non possunt sub pœna confiscationis librorum, *ibid. num. 14.*

An liceat libros extrahere ex Bibliothecis Regularium, & ad hoc summarie referuntur variz Constitutiones Pontificiæ, *ibid. num. 15. ad 33.*

L I B R I P R O H I B I T I.

Libri prohibiti ex Indice sunt triplicis classis; & assignantur singulæ. Vide verb. *Libri prohibiti num. 1. ad 7.*

Adducuntur Regulæ Indicis, *ib. a. 8.*

Contra legentes, retinentes &c. libros prohibitos statutæ pœnæ referuntur, *ibid. num. 9. 10. & 11.*

Quid de legentibus, ac retinentibus libros prohibitos solum quia sunt contra bonos mores, & de assententibus retineri posse libros prohibitos tantum ad tempus, donec corrigantur; *ibid. num. 12. ad 15.*

Quid de illis qui libros prohibitos propria auctoritate comburant, vel aliis legentibus licentiam habentibus consignant, *ib. n. 16. ad 24.*

Licentia legendi libros prohibitos a quibus concedi possit, vel non, *ibid. nu. 25. & 26.*

Ad incurrendam excommunicationem Papæ reservatam latam in Bulla Cœnæ requiruntur quinque conditiones, quæ assignantur, & declarantur, *ib. nu. 27. ad 38.*

Per ly *legentes* ad incurrendam Censuram Bullæ Cœnæ, qui intelligantur, vel non, *ibidem num. 39. ad 43.*

Per ly *retinentes* ad incurrendam Censuram, qui intelligantur, vel non, *ib. n. 44. ad 57.*

Per ly *retinentes*, ac *defendentes* qui intelligantur, vel non, *ibid. num. 58. ad 66.*

Libri, & Scripturæ a Benedicto XIV. prohibiti, *ib. n. 67. ad 70.*

De potestate Christi Ecclesiæ concessa prohibendi libros, & de antiqua circa rem hanc disciplina, quæ ad inventam usque artem Typographicam duravit, vid. *ib. in append. seu nov. art. §. I.*

Agitur de stabilita ab Apostolica Sede disciplina circa examen, proscriptionemque librorum post inventam artem Typographicam, & post natos errores Lutheri, & Calvini, *ib. in append. seu nov. art. §. II.*

Afferitur Benedicti XIV. Constitutio, qua methodus præscribitur servanda in examine, & proscriptione Librorum, *ib. eod. §. II.*

De Auctoritate Decretorum Libros vetantium, de pœnis in eos latis, qui hujusmodi libros legant, retineant &c. *ib. in append. seu nov. art. §. III.*

Utrum in prohibitione libri etiam manuscriti

manuscripta prohibita censeantur, *ib. in appen. seu nov. art. §. IV. quest. 1.*

Utrum Libri Catholicorum prohibiti in uno, sint etiam in alio idiomate vetiti, *ib. in appen. seu nov. art. §. IV. quest. 2.*

Quinam concedere debeat facultatem legendi libros prohibitos, *ib. in appen. seu nov. art. IV. quest. 3.*

Utrum Decreta, quibus Romæ prohibentur libri, obligent omnes omnino Fideles, *ib. in app. seu nov. art. §. IV. quest. 4.*

Si alicubi ex Sedis Apostolicæ tolerantia usu receptæ non sunt Regulæ Indicis, ac Bullæ Censuræ, non incurrunt Censuras legentes libros prohibitos, sed graviter peccant, *ibid. in append. seu nov. add. art. §. IV. not. in fin.*

LICTORES sunt infames, & irregulares. Vide verb. *Infamis num. 11. & verb. Irregularitas art. 1. num. 12. vers. Octava.*

LIGAMEN. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. n. 8.*

LIMINA APOSTOLORUM ROMÆ.

Episcopi quomodo, & intra quod tempus teneantur visitare limina Apostolorum? Et quid si legitime impediti? & an teneantur etiam Patriarchæ, Archiepiscopi, Titulares, Coadjutores &c. Vide verb. *Limina Apostolorum num. 1. ad 3.*

Confirmatur Auctoris sententia *num. 7. exposta, ibid. in num. 4. ad 8.*

Munus visitationis Liminum in quo consistat, *ibid. num. 9. & 10.*

Episcopi pro visitandis Liminibus, quantum abesse possint a residentia, *ibidem num. 11. & 12.*

Canonici pro Episcopi servitio Romam accedentes, vel ipsum Episcopum comitantes, an, & quando laurentur distributiones, *ib. num. 13. ad 17.*

Episcopi legitime impediti, per quem Nuncium possint Limina visitare, *ib. num. 18. ad 21.*

Episcopi Limina visitantes, quid referre debeant, *ib. n. 22.*

Tempus visitandi limina, quando currere incipiat, & quomodo computari debeat, *ib. num. 23. ad 26.*

Liminum visitatio quando fieri debeat; & in quo casu admitti possint ad dictam visitationem nuper Consecrati Episcopi, priusquam se ad residentiam conferant, *ibid. num. 27. & 28.*

Limina Apostolorum ibi esse dicuntur, ubi est Papa, *ib. n. 29.*

Non visitantes in quas Censuras, & poenas incurrant, *ibid. num. 30.*

Referuntur disposita a Benedicto XIV. circa Visitationem Liminum Apostolorum jure promittendam ab omnibus Episcopis & Prælati jurisdictionem Episcopalem habentibus antequam possessionem iidem capiant suarum Dioecesum, *ibid. num. 31. ad 39.*

Administratores quoque Episcopatum tenentur visitare Limina Apostolorum, & relationem facere suarum Ecclesiarum, *ibidem num. 40.*

LINEA Affinitatis, Consanguinitatis, Legalis paternitatis, Legalis fraternitatis, Legalis affinitatis. Vide verb. *Affinitas*, verb. *Impedimenta Matrimonii*, art. 2. n. 27.

L I T A N I Æ.

Verbum *Litania* quid significet? Er quot Litaniarum species reperiantur? quæ sint, & qui fuerint earumdem inventores? & quæ prohibitz, aut approbatæ. Vide verb. *Litania num. 1. ad 12.*

Litanis an inferri possint alii Sancti præter ibi descriptos; *ib. nu. 13.*

Quid si Litaniz Majores occurrant in die Paschatis, aut Festum S. Marci incidat infra Octavam ejusdem Solemnitatis, *ibidem num. 14. & 15.*

Præceptum recitandi Litanias quomodo, & quando obliget, *ibid. num. 16. & 17.*

Quoad Litanias particulares quibusdam Regularibus concessas, *ib. n. 18.*

Nomen S. Josephi ubi inferendum in Litanis Sanctorum, *ib. num. 19.*

LITTERÆ APOSTOLICÆ.

Litteras Apostolicas falsificantes, & illarum executionem impediennes, quomodo puniantur; Vide verb. *Littera Apostolica num. 1. & 2.*

Quando expediendæ, & quomodo publicandæ Litteræ Apostolicæ super Beneficiis resignatis, *ib. num. 3. & 4.*

Litteræ Apostolicæ non sunt Executioni tradendæ ab iis, quibus diriguntur, si obreptionis, aut subreptionis vicio aperte laborent, aut si deficiat conditio, sine qua concessæ non fuissent, *ibid. n. 5.*

Litteræ Apostolicæ super dispensationibus Matrimonialibus quomodo, & quibus adjectis

conditionibus concedi solet, *ibidem* num. 6.
Vide verb. *Executor Litterarum* &c. verb.
Falsarius num. 39.

L I T T E R Æ.

Litteras vel Scripturas alienas aperire, ac legere quale sit peccatum? quando, & quibus liceat? & ad quid teneantur aperiennes; Vide verb. *Littera* num. 1. ad 7.

Regulares dantes, aut recipientes litteras abique Superioris licentia; aut litteras Superioris ad inferiores, & inferiorum ad Superiorem missas aperiennes, retardantes &c. an, & quomodo peccent, *ib. num. 8. & 9.*

Superiores Regulares an licite aperire, & legere possint litteras suorum subditorum, *ibid. num. 10. & 11.*

Quid de litteris sine nomine occulta delicta contra aliquem continentibus ad Superiorem scriptis, *ibid. num. 12. ad 15.*

Litteras alienas aperiennes, lacerantium &c. pena. Vide verb. *Pena* art. 2. nu. 127.

Tria concurrere debent ut quis in crimen falsi incidat aperiendo Litteras alienas, quæ recensentur, *ib. num. 16. & seqq.*

LIVELLUM. Vide verb. *Monialis* art. 2.

L O C A T I O.

Locatio quid sit? & quæ res locari possint? Vide verb. *Locatio* n. 1. & 2.

Pretium an necessarium sit in locatione, *ib. num. 4. & 4.*

Locator, Conductor, Inquilinus, Colonus, Redemptor, & Publicanus qui dicantur, *ib. n. 5.*

Conductor potest rem sibi locatam alteri locare, *ib. n. 6.*

Bona Ecclesiastica quomodo, & pro quo tempore locari possint; Vide verb. *Bona* art. 1. n. 9.

Locatio bonorum Ecclesiasticorum facta ab Antecessore Beneficiario, an, & quando obliget Successorem in Beneficio, *ibid. num. 8. & 9.*

Minores, & Pupilli, Uxor, Locatoris, & Conductoris Successor sive universalis, sive particularis, cui locationi stare teneantur, *ib. n. 10. ad 19.*

Locator ad quid obligetur versus Conductorem in iis, quæ ad rem locatam spectant; *ib. n. 20. ad 29.*

Locator an, & ob quas causas possit ante finitum locationis tempus de re locata condu-

ctorem invitum expellere, & quatuor causæ assignantur, *ibid. num. 30. ad 36.*

Locator in quo casu teneatur Conductori mercedem remittere, & assignantur plures casus, in quibus non tenetur pensionem tribuere, *ib. num. 37. ad 47.*

Locatores, qui operas suas aliis locant, ad quid teneantur? & quid si Locatores sint gregis custodes, aut famuli, & velint sua culpa ante finitum tempus discedere, aut ægrotent, *ibid. num. 48. ad 59.*

Famuli an possint de bonis suorum Dominorum, seu Conductorum aliquid pro compensatione occulta surripere; *ib. num. 60. & Vide verb. Famuli* num. 26. & verb. *Compensatio.*

Conductor ad quid teneatur versus Locatorem in iis, quæ ad rem locatam spectant, *ib. num. 61. ad 82.*

Jus Locatori, & Conductori competens assignatur, *ib. n. 83. & 84.*

Num fieri possit locatio ad longum tempus de fructibus bonorum Ecclesiasticorum sine Beneplacito Apostolico, *ibid. num. 85. & seqq.*

Vide pariter *nov. add. ad art. 3. verb. Alienatio.*

LOGOMETRIA quid; Vide Verb. *Mundus* num. 200.

L O T P A T R I A R C H A.

Lot Patriarcha; Vide *add. noviss. Auth.*

L U D U S, S P O N S I O.

Ludus quid sit, & ut sit licitus quid requiratur; Vide verb. *Ludus. Sponsio* n. 1. & 2.

Sponsio quid sit; & ut sit licita quid requiratur, *ib. n. 3. & 4.*

Ludi contractus quando, & quo jure licitus, *ib. num. 5.*

Ludus, qui sola fortuna, & casu regitur, quo jure, & quibus sit prohibitus, & quomodo talis prohibitio se extendat ad Clericos, *ib. num. 4. 7. & 8. & verb. Clericus* art. 5. num. 5. & verb. *Venatio* num. 1.

Regulares an, & quibus ludis licite ludere possint, vel non, *ib. num. 9. ad 16.*

An liceat ludere pro aliqua re spirituali, aut rem spiritualement cum alia re temporali, *ibidem* num. 17. & 18.

Filius familias in qua quantitate possit licite ludere, & quæ bona possit, vel non, ludo exponere, & quid si exponens lucretur,

tur, vel perdat notabilem summam, *ibidem* num. 19. ad 31.

Uxor an possit, & quæ bona ludo exponere, inscio, vel invito Marito, & quo jure, *ib. n. 32. ad 35.*

Quid si ludens velit plus vincere quam perdere possit, aut ludat cum animo non solvendi, si perdat, *ibid. num. 36. ad 39. Ad num. 36. Auctor. vide notata, ibidem in nota.*

Ludens, rem furtivam lucrans, an teneatur eam restituere, *ib. n. 40. & 41.*

Ludens pecunia furtiva an licite retinere possit quod lucratur, *ib. n. 42. & 43.*

Injuste coactus ad ludendum potest licite retinere quod lucratur. Secus de injuste cogente, *ib. n. 44. & 45.*

Deceptiones sive licitæ, sive illicitæ in ludo assignantur, *ib. n. 46. ad 52.*

Ludens an teneatur monere Collusorem errantem contra se ipsum in enumerandis punctis &c. *ibidem num. 53.*

An multo magis in arte. ludi peritus teneatur restituere lucrum cum multo minus perito reportatum, *ibid. num. 54.*

Lusor exponens monetam malam in ludo an possit licite retinere quod cum ipsa lucratur, *ibid. num. 55.*

Ludentes ludo Legibus prohibito an peccent, ac possint in iudicio lucrum repetere, *ibid. num. 56. 57. & 58.*

Qui ludo prohibito lusit credito, & perdidit, est in conscientia obligatus ad solvendum; & quid si lusit cum animo utendi Legis beneficio, aut ipsi renuntiaverit antecederet ad ludum, *ibid. num. 59. ad 64.*

Quoad Sponsonem eadem proportionaliter concludenda sunt, quæ de ludo, *ibidem num. 65.*

Qui certus est de eventu, & veritate rei, an possit sponsonem inire, & inde lucrum recipere, & quid si protestetur se esse certum, & tamen ille alius spondere contendat, *ib. num. 66. 67. & 68.*

Plura a Jure Civili sancita circa Aleatores, & Ludos Fortunæ recensentur, *ibidem num. 83. ad 69.*

Num repeti possit pecunia ad ludum fortunæ credita, *ibid. num. 74. ad 86.*

Ludus virtutis permissus est, si honestati non refragetur, & sanitatis causa medice adhibeatur, *ibid. num. 87.*

Quosnam Virtutis ludos permiserit jus Civile, *ibid. num. 88. & 89.*

De Lottaria quæri solet an plus juris his

subsit quam in ludo fortunæ, *ibid. num. 90. ad 92.*

Quando licita sit sponso, & ad quam quantitatem, *ib. num. 93. 94.*

LUDENTES in scenis: Vide verb. *Infamis n. 11. & verb. Irregularitas art. 1. n. 11.*

LUNATICI, & furiosi; Vide verb. *Irregularitas art. 1. num. 11.*

LUXURIA.

Luxuria quid sit, & quæ ejus species; Vide verb. *Luxuria n. 1. & 2.*

Fornicatio est intrinsece mala; & alia dicitur vaga, alia determinata, & quæ sit utraque, *ib. num. 5. 6. & 7.*

Fornicatio cum persona infideli, vel cum alterius Sponsa, an sit simplex Fornicatio, *ibid. num. 8. & 9.*

Copula cum soluta est in Confessione explicanda, *ib. n. 10.*

Adulterium quid sit, & omnia quæ ipsum concernunt; Vide verb. *Adulterium, per tot.*

Incestus quid sit, quidque rationem ejus participet, & quid requiratur ut sit casus reservatus, & quale sit peccatum, *ibidem num. 11. ad 15.*

Incestus quomodo species distinguantur, & in Confessione exprimendi, *ib. n. 16. & 17.*

Quid si incestuosus velit post copulam contrahere in gradu prohibito, *ibidem num. 18. & 19.*

Incestuosus an, & quando possit, & debeat, vel non, petere, & reddere debitum. Vide verb. *Debitum Conjugale per tot.*

Stuprum quid sit, quale peccatum, & quid ad ejus essentiam requiratur, *ib. num. 21. ad 25.*

Stuprator ad quid teneatur circa Virginem stupratam, *ib. num. 26. & 27.*

Raptus quid sit, & omnia quæ ipsum, & Raptorem concernunt. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. num. 103.*

Sacrilegium carnale, & personale quid sit, quale peccatum, quando, & quomodo in Confessione exprimendum, *ib. num. 29. ad 32.*

Peccatum contra naturam, quid sit, ejusque subdivisio assignatur, *ib. n. 33. & 34.*

Mollities, seu pollutio, quid sit, quale peccatum; an liceat ipsam in aliquo casu procurare, vel desiderare ut sequatur, *ib. n. 35. ad 39.*

Pollutio in somnis secuta an, & quando possit esse peccatum, & an quis teneatur repri-

reprimere prœvidens eam secuturam, *ibidem* num. 40. ad 44.

Polluens se cum imaginatione peccandi cum aliqua, debet in Confessione personam exprimere, *ibid.* num. 45.

Inordinatus Concubitus quid sit, & quando circa ipsum peccare possint Conjuges, *ib.* n. 46. ad 49.

Sodomia quid, & quatuorplex sit, quomodo committi possit, ac sit in Confessione exprimenda, quæ eius pœnæ, & alia ipsam concernentia, *ibid.* num. 50. ad 63.

Bestialitas quid sit, quomodo in Confessione aperienda, quid reducatur ad ejus speciem, quale sit peccatum, & in quo differat a Molitæ, & Sodomia, *ib.* num. 64. ad 70.

Impudicitia quid sit, *ib.* n. 71.

Oscula, tactus, & amplexus, an, & quando possint esse peccata mortalia, *ib.* n. 72. ad 77.

Ad n. 73. *Auctor.* vide notata *ib.*

Aspicere animalia coeuntia, eorumque viderenda tangere an, & quale sit peccatum, *ibid.* num. 77. 79. & 80.

Ad nu. 79. *Auctor.* vide in not. *ib.*

Personæ simul nudæ se invicem aspicientes, vel tangentes; vel solus nudus se ipsum aspiciens, vel tangens, an graviter peccent, *ibid.* num. 81. 82. & 83.

Persona soluta permittens se tangi, aut osculari ab alia quando graviter peccet, vel non. Vide verb. *Fœmina* n. 17. & *segg.*

Obscœna legere, inhonestæ canere, turpia loqui, ac libros de ipsis, aut similibus componere an, & quale sit peccatum, *ib.* num. 85. & 86.

Choreæ an, & quando licite fieri possint, *ib.* n. 87.

Tactus, oscula, amplexus, & similia inter Conjuges, vel inter Sponsores, & quando peccent ob delectationem de actu conjugii, vel de copula futura, *ib.* num. 88. ad 91. & verb. *Delectatio morosa* n. 24.

Viduz quando peccent, vel non, circa delectationem morosam de copula præterita. Vide verb. *Delectatio morosa* n. 27. & *segg.*

Quando Fœminæ graviter peccent, vel non in ornamentis, & similibus provocantibus ad lasciviam. Vide verb. *Fœmina* n. 14.

Quando sint peccata gravia cogitationes impuræ, & delectationes morosæ, quæ ex hæcenus recensitis oriri solent. Vide verb. *Delectatio morosa* per tot.

An detur parvas materiæ in rebus venereis, *ibid.* num. 9.

M

MACELLUM.

Macelli separati usus pro Ecclesiasticis est permissus. Vide verb. *Macellum* num. 1. Alia ad rem, *ib.* n. 2. ad 9.

MACELLARII. Vide verb. *Infamis* num. 11. & verb. *Irregularitas* art. 2. num. 11. *vers. Octava.*

MAGELLANICA unde sit dicta. Vide verb. *Mundus* n.

MAGIA. Vide verb. *Superstitio* num. 10. 40. & 79. ubi de ejus pœnis.

MAGI, QUI CHRISTUM ADORAVERUNT.

Magi quinam fuerint, & alia de iisdem. Vide verb. *Magi* & c. n. 1. et *segg.*

MAGISTER.

In Magistrum assumendus non est, qui formam Discipuli non assumpsit. Vide verb. *Magister* n. 1. ad 4.

Magistri cujuscumque facultatis tenentur emitte Fidei professionem, *ib.* num. 5.

Magistri antequam admittantur, quomodo, & a quo examinandi, *ibid.* num. 6. & 7.

Magistri instruere debent Discipulos etiam in rebus Fidei, *ib.* n. 8. et n. 33.

Magistri, correctionis causa, quid possint, vel non, in Discipulos Clericos, *ib.* num. 9. 10. et 11.

Magister Clericus majorem habet potestatem in Discipulum, quam Pater in Filium, *ib.* num. 12.

Magistri, quoad Discipulos peccant in pluribus, quæ assignantur, *ibid.* num. 13.

Magistri, qui curant ad se trahere illos Discipulos, qui aliorum scholas frequentabant, quomodo peccent, & ad quid teneantur, *ib.* n. 14. 15. & 16.

Reprehenditur *Auctor* n. 16. *ib.* in not.

Magistri, & Doctores laureati æquiparantur Nobilibus, & censentur in Dignitate constituti; & eorum exemptiones, ac præeminentiæ assignantur. Et qui alii veniant nomine Magistrorum, *ibid.* num. 17. ad 23.

Ad num. 19. *Auctor.* Vid. in nov. add. num. 34.

Quo-

Quomodo intelligendus sit *Auctor* nu. 22. Vide *ib. in nov. add. n. 35.*

Baccalarei qui sint ? unde sic dicantur ? & quomodo ab aliis vocentur, *ib. num. 24. 25. & 26.*

De Magistro *Scholarum* primum in Ecclesia Cathedrali, & postea etiam in Collegiata Ecclesia, & illius munere, *ib. in nov. add. n. 27. ad 29.*

Ab his diversi, qui de licentia Episcopi Grammaticam, aliasque facultates docebant, *ib. in nov. add. num. 30. ad 33.*

MAGISTER CEREMONIARUM.

Magister Cæremoniarum ubi necessarius sit ? quid possit, vel non, in exequendis iis, quæ sunt sui muneris. Vide verb. *Magister Cæremoniarum num. 1. ad 9.*

Cæremoniz unde sint dictæ, *ib. num. 10.*

Afferuntur duo dubia novissime a Sac. Congregat. Concil. resoluta, *ib. n. 11.*

Alia ad rem; Vide inter *Decreta S. R. C.* initio hujus volum. *num. 8. 47. 148. 159. 160. 958. 1171. 1467. 1541.*

MAGISTRATUS.

Magistratus quid possit, vel non, quoad locum, & præcedentiam tum in Ecclesia, tum in Processionibus, aliisque functionibus Ecclesiasticis; Vide verb. *Magistratus num. 1. ad 13.*

Adducuntur ad rem varia dubia resoluta a Sac. Congreg. Rituum, *ibid. num. 14.*

Magistratus & Judices sæculares procedentes in criminalibus contra Ecclesiasticos excommunicantur in *Bulla Cæne*, *ibid. num. 16.*

De loco Magistratum in Ecclesia, Thurificatione ipsorum, pace iis danda, tum de Associatione ab illis facienda Episcopo, *Vid. ib. n. 17.*

Nullo modo licet dare osculandum Evangelium cuivis Magistratui, *ib. n. 18.*

Qualis honor debeatur Præsidi Provinciæ; Vide verb. *Ecclesia art. 5. num. 36.*

M A L C H U S .

Malchus, quis fuerit, aliaque ad eum spectantia; Vide verb. *Malchus.*

MALEDICORUM pœnz quæ sint; Vid. verb. *Pœna art. 2. num. 160.*

MALEFICIUM; Vide verb. *Superstitio n. 65.*

MALE Sonaps propositio quæ sit; Vide verb. *Propositiones damnatæ n. 38.*

M A R I T U S .

Marito non licet occidere Uxorem in adultério deprehensam, Vide verb. *Maritus n. 1.* Maritus an graviter peccet consumendo bona Uxoris, *ib. nu. 2.*

Maritus quæ vota Uxoris possit irritare, *ib. n. 3. 4. 5.*

Mortua Uxore usufructus Dotis spectat ad Maritum, proprietas vero ad filios, *ib. num. 6.*

Maritus quid possit, vel non, circa Dotem vivente Uxore; Vide verb. *Dps art. 1. & art. 3.*

Quæ probationes Marito prohibeantur ad explorandam Uxoris innocentiam, *ib. num. 8.*

Maritus circa debitum conjugale; Vide verb. *Debitum conjugale.*

Maritus a mortuis reviviscens an teneatur amplius pristinæ Uxori, *ib. num. 10.*

Maritus occidens propriam Uxorem an gaudeat immunitate Ecclesiastica, *ib. num. 11. 12. & 13.*

De Jure Mariti in Uxorem; Vide *ibid. num. 15.*

Nobilitas mariti regulariter communicatur Uxori; Quid autem si obstant statuta, *ib. num. 16.*

Num omnia mariti Privilegia communicentur Uxori, *ib. n. 17. 18.*

An in Viduis permaneant jura mariti, *ibidem nu. 19.*

An, & quæ fortiatu maritus ex persona Uxoris, an aliquando sequatur forum illius, & radiis ejus corruet, *ib. num. 20.*

Alia ad rem; Vide verb. *Adulterium. Bona. Debitum Conjugale. Dominium. Dos. Filius. Matrimonium. Uxor*, & verb. *Immunitas art. 2. n. 90.*

M A R T Y R I U M .

Martyrium quid sit ? & ad ipsum quid requiratur in adultis; Vide verb. *Martyrium nu. 1. ad 5.*

Ad verum Martyrium requiritur quod pœna vel mors toleretur pro Fide Christi, vel pro defensione virtutum supernaturalium, *ib. num. 6. ad 9.*

Ad Martyrium tria potissimum requiruntur, quæ assignantur, *ib. num. 10.*

Martyres græce, Testes latine dicuntur, *ibid. n. 11.*

Qui

Qui Martyres dici possunt, vel non, *ib. num. 12. ad 18.*

An liceat hostes Fidei provocare, & se Martyrio ingerere, *ib. num. 19. ad 22.*

Ad Martyrium in adultis tum baptizatis, tum non baptizatis quid requiratur: & an sufficiat attritio supernaturalis cum voto Sacramenti Pœnitentiæ, *ib. n. 23. ad 29.*

Martyrium in adultis remittit omnem culpam, & pœnam, *ib. num. 30.*

Martyrio decoratis respondet in Cœlo *Laurella*, seu *Aureola*; & quid sit, *ib. n. 31.*

Martyrium quo instanti conferat gratiam, *ib. num. 32.*

Cur in Canone Miſſæ nominentur solum Martyres, & non Confessores, *ib. num. 33.*

Martyrum numerus aequaliter disquiritur, *ib. nu. 34. ad 36.*

Unde nomen Martyrii, *ibid. nu. 37.*

Primis Ecclesiæ Sæculis Confessores appellabantur Martyres, *ibid. num. 38.*

Alii distinguebant Confessores a Martyribus, *ibid.*

Martyres alii *designati*; alii consummati dicebantur, *ib.*

Martyrii causæ tres esse debent, & quænam ex sint; Vide *ib. num. 39. ad 42.*

Quænam dispositiones requirantur in homine, ut Martyrii gratiam consequatur, *ib. in Append. num. 43. ad 75.*

De Pluralitate Martyrum priorum Ecclesiæ Sæculorum, *ibidem numer. 76.*

M A T E R.

Mater prægnans in periculo vitæ an, & quæ remedia sumere possit; Vide verb. *Mater n. 1. ad 9.*

Fœtus quando animetur, & alia ad ipsum spectantia, *ibid. num. 10. & verb. Abortus.*

Mater probabilius tenetur permittere sectionem, ut baptizetur puer alias moriturus sine baptismo, *ib. num. 12.*

Mater prægnans an peccet si choreas ducat, *ibid. num. 13.*

Mater tenetur alere filios primo triennio, *ib. num. 14.*

An Mater sub gravi teneatur proprios lactare infantes, *ib. nu. 15. & 16. & alia ad rem, Vide verb. Filius, Filii n. 126. & verb. Parentes num. 19.*

Quid de Matre, quæ Infantem noctu sine debita cautela tenet in lecto, & quid si ipsum suffocaverit, vel occiderit, *ib. n. 18. ad 19. & verb. Pœna n. 131.*

Marricida gaudet immunitate Ecclesiastica, *ib. n. 20.*

Marris mæstitia est filius stultus, *ib. n. 21.*

Marris maledictio eradicat fundamenta, *ibid. num. 22.*

An potestas in filios de jure naturæ competat soli Patri, exclusa Matre, *ibid. num. 23. ad 25.*

Quamvis potestas sola sit Patri, sunt tamen Officia, quæ Filii non Patri solum, sed & Matri præstare tenentur, quæ vid. *ib. num. 26. ad 29.*

An matri asserenti filium aliquem ex adulterio natum esse, credendum, *ib. n. 23. & seqq.*

Mater transiens ad secundas nuptias quando amittat hæreditatem, & Legitimam filii præmortui; Vide verb. *Legitima n. 33.*

MATERTERA, & Marrtertera magna; Vide verb. *Affinitas art. 1. num. 15.*

MATHEMATICA, seu Matheſis quid; Vide verb. *Mundus num. 179.*

M A T R I M O N I U M

Quoad ea, quæ concernunt ejus naturam, Materiam, Formam, & Ministrum.

Matrimonium unde dictum; cur sic dicatur, & non *Patrimonium*; cur aliquando vocetur *Conjugium*, *Connubium*, *Nuptie*; Et quid sit; Vide verb. *Matrimonium art. 1. nu. 1. ad 5.*

Matrimonium dividitur in Legitimum, Ratum, & Consummatum. Et singula explicantur, & quomodo inter se differant, *ibid. num. 6. ad 11.*

Matrimonium ut sit Sacramentum, inter quos contrahi debeat, *ib. n. 12. & 13.*

Matrimonium in ratione Sacramenti quando fuerit institutum, *ib. n. 14. ad 18.*

Matrimonium inter fidelem, & infidelem an sit Sacramentum, *ib. n. 19.*

Matrimonium duorum Conjugum infidelium, si convertantur, & ambo baptizentur, an fiat Sacramentum, *ibid. num. 20. & 21.*

Assignantur effectus, sive principales, sive minus principales Matrimonii, ejusque Materia, ac forma, *ibid. num. 22. ad 27.*

Ministri hujus Sacramenti an proprie sint ipsi Contrahentes, *ibid. num. 28. ad 32.*

Matrimonium per Procuratorem, Nuncium, aut Litteras contractum undequaque explicatur, *ib. nu. 33. ad 42.*

Ad num. 34. *Auct.* Vide *nos. ib.* ubi de matrimonio per Procuratores inito quaeritur num sit Sacramentum.

Baptismi fides non est simpliciter necessaria pro contrahendo Matrimonio; Vide verb. *Baptismus art. 1. num. 19.*

An Matrimonium seposita lege positiva sit dissolubile, *ibid. num. 61. ad 64.*

De disciplina Ecclesiae circa Infidelium, & Hæreticorum conjugia, *ibid. num. 65.*

Quomodo sentienda regula illa: *In dubio pro Matrimonio est judicandum*, *ibid. nu. 66. ad 68.*

In matrimonio coram Parocho & Testibus contracto, sed invalide ob aliquod impedimentum, an oporteat renovare consensum pariter coram Parocho & testibus, *ibid. num. 73. 74. & a num. 43. ad 60.*

Indicatur qui recte agit de Sponsalibus & matrimoniis, quæ a filiis familiarum contrahuntur, Parentibus insciis, vel juste invitis, *ib. num. 75.*

MATRIMONIUM quoad varia miscellanea ipsum concernentia.

Episcopus quomodo punire possit Contraheutes oruissis dolose denuntiationibus, vel fraude deceptis Parocho, & Testibus; Vide verb. *Matrimonium art. 2. num. 1.*

Matrimonium nullum ex defectu essentiali an resolvi possit in sponsalia de futuro, *ibid. num. 2. & 3.*

Matrimonium contractum ex metu mortis, vel præceptorum pœnaliū, an validum, *ibid. num. 4. 5. & 6.*

Ad rem afferuntur plures casus cum suis resolutionibus, *ibid. num. 7. ad 21.*

Matrimonium contractum ab impubere valet, si malitia suppleat ætatem. Talis malitia in quo consistat; ad quem spectet ipsam cognoscere; Et impubes sic cognitus de cujus licentia possit contrahere, *ibid. numer. 22. ad 25.*

Matrimonium inter Impuberes quomodocumque contractum an, & quando resolvatur in sponsalia de futuro, *ib. num. 27. & 28.*

Puberes unde dicti, quid sit pubertas; Puberes, ac pubertati proximi qui dicantur; Anni pubertatis qui sint; Et quo jure requirantur ad valorem Matrimonii, *ibid. num. 29. ad 37.*

Ad rem adducuntur plures alii casus a Sac. Cong. Concil. resoluti, *ibid. num. 38. ad 55.*

Matrimonium an licite contrahi possit cum pacto continentiae, *ibid. num. 56.*

Matrimonium ubi celebrari possit? Benedictiones quo tempore faciendæ sint, & elemosynam ratione Benedictionis quis accipere debeat, *ibid. num. 57. ad 60.*

Quoad validitatem, & invaliditatem Matrimoniorum, & pro Matrimoniis occultis attendendæ sunt duæ novissimæ Constitutiones Benedicti XIV. *ibid. num. 62. & 63.*

Alia ad rem, *ib. num. 64. 65.*

Multa saluberrime disposita, sapienter decreta, ac docte exposita de Matrimonio a Benedicto XIV. Vide *ib. num. 67. ad 129.*

De adoptione, quæ fit in Bulgariæ Provincia, an impedimentum pariat; Vide *ibid. 194.*

De his, qui concedere possunt licentiam assistendi Matrimonio Parochorum loco, *ib. num. 175. ad 189.*

De conditionibus, quæ matrimoniis apponi solent, *ib. num. 190. & seqq.*

Dubia aliquot circa exteriorum Matrimonii cum Responsionibus Sac. Congregationis Concil. afferuntur, *ib. num. 130. ad 174.*

Alia de Matrimonio. Vide verb. *Adulterium*, *Benedictio art. 4. Denunciations Matrimonii*, *Divortium*, *Impedimenta Matrimonii*, *Parochus*, *Sponsalia*, & in Appendice *Resolut. Sac. Congr. Concil.* in hoc tomo.

M A T U T I N U M.

Maturinum qua hora, & ubi recitari possit, ac debeat, tum a Canonicis, tum a Regularibus, tum a Monialibus juxta locorum consuetudinem; Vide verb. *Matutinum n. 1. ad 13.* & inter Decreta Sacræ Rit. Congreg. *num. 1339.*

Matutinum Defunctorum ipsamet die Commemorationis eorumdem post Laudes recitari debet, *ib. num. 14.*

Matutinum an dividi possit a Laudibus; & quid si dividatur, *ib. num. 15. ad 18.*

Matutinum, & Laudes non recitare ante celebrationem Missæ an, & quale sit peccatum, *ib. num. 19. ad 23.*

Quid si Matutinum sequentis diei dicatur ante absolutum Officium diei præsentis, *ib. num. 24. & 25.*

Per unicam recitationem Maturini, & Laudum non potest satisfieri obligationi pro die præsentis, & sequenti, *ib. num. 26.*

Qua hora pridie inchoari possit Matutinum, *ib. num. 27.*

Alia

Alia ad rem scitu digna exhibentur, *ib. num. 28. ad 33.*

Affertur prodigiosus eventus in Matutino a nostro B. Joanne Parmensi una cum Demonibus perfoluto, *ib. num. 34.*

Alia ad rem; Vide, *ib. n. 35. ad 41. & seqq. & verb. Officium Divinum.*

MECHANICA seu Machinaria quid; Vide verb. *Mundus num. 202. 207. & 210.*

M E D I C U S.

Medicus tenetur suadere infirmis Confessionem peccatorum, & quid si secus, Vide verb. *Medicus num. 1. 2. 3.*

Medici, & Chirurgi an teneantur gratis curare Ecclesiasticos, & pauperes, *ib. num. 4. 5. & 6.*

Medici an possint inire societatem cum Aromatariis, & si iudei sint, an possint a Christianis vocari in suis infirmitatibus, *ib. num. 7. & 8.*

Quid de Medico confugito, aut inquisito compositionis venenatae, *ibid. numer. 9. 10. & 11.*

Quid de Medicis, & Chirurgis Monialium, sive ordinariis, sive extraordinariis, *ib. n. 12. ad 18.*

An, & quando Clerici, & Religiosi possint exercere artem Medicinæ, & Chirurgiæ; Vide verb. *Clericus art. 3. num. 77.*

Medicus an promoveri possit ad Sacros Ordines, *ib. num. 20.*

Medicus qualem peritiam habere debeat? & ad quid teneatur in applicandis medicamentis, *ib. num. 21. ad 26.*

Medicus an, & quæ remedia possit applicare pregnantibus, *ib. num. 27.*

Medicus graviter peccat, si suadeat infirmo aliquod remedium Dei honori, vel præcepto contrarium, *ib. num. 28.*

Medicus an possit dispensare in jejuniis, *ibid. num. 29.*

Medici sunt honorandi, *ib. num. 31.*

De Medicorum auctoritate, & obligatione in relaxatione Jejuniorum, & Quadragesimarum, *ib. num. 32. ad 44.*

De salario medicorum; & an medicus privilegio aliquo gaudeat in concursu Creditorum, *ib. n. 45.*

Tres aliæ solvuntur quæstiones ad salarium medici pertinentes, *ib. num. 46.*

Medico, cui fuit constitutum Salarium, in sin-

gulos dies debetur pro eo tempore, quo fuit in itinere, *ib. num. 47.*

Quid si medicus discedat tarda jam hora, an pro integro die salarium exigere queat, *ib. num. 48.*

Medicus, cui certum Salarium annuum a Communitate constitutum est, si finito locationis tempore pergat mederi, non videtur tacite reconductus, *ib. num. 49.*

Medicus quando peccet, vel non, abstrahendo eos, qui alios frequentant; Vide verb. *Magister num. 14.*

MEDIOCRITAS, seu Medium est duplex; Vide verb. *Virtus num. 94.*

In medio stat virtus; Vitia autem ad extrema tendunt, *ibid. num. 13.*

MELCHISEDECH, quis fuerit, & an revera Sacerdos. Vide verb. *Melchisedech.*

M E L I O R A M E N T A.

Melioramenta rei alia dicuntur *Intrinsicæ*, & alia *extrinsicæ*, & quæ sint, Vide verb. *Melioramenta num. 1.*

Melioramenta alia dicuntur necessaria, alia utilia, & alia voluptuaria, & singula explicantur, & quomodo sint reficienda, vel restituenda, *ibid. num. 2. ad 18.*

Melioramenta ut reperi possint, quid requiruntur? & in ipsis repetendis quid sit attendendum, *ib. num. 12. 13. 14.*

Melioramenta sive bona, sive mala fide facta, an, & quomodo reperi possint, *ib. num. 15. ad 26.*

Melioramenta facta a gravato in bonis Fidei commissis subjectis an veniant in restitutione Fideicommissi, *ib. n. 27.*

Melioramenta facta ab Emphyteuta, vel Feudatario, an dicantur Feudalia, vel Emphyteutica, *ib. num. 28.*

Melioramenta, quæ sine læsione prioris status rei locatæ possunt amoveri, semper conditori sunt restituenda, *ib. num. 29.*

Alia Vide verb. *Locatio num. 23.*

Melioramenta facta ab Emphyteuta quando reperi possint, vel non; Vide verb. *Emphyteusis art. 2. num. 7.*

Quid de melioramentis factis per Beneficiatum ex bonis patrimonialibus, vel ex fructibus Beneficii; *ib. n. 32. 33. & 34.*

Equites Hierosolymitani an teneantur eorum Commendas meliorare, *ibid. num. 35. 36. & 37.*

Melioramenta in beneficialibus invalide alienatis Emptori debent resciri, *ib. num. 38.*

De differentia, quæ in melioramentis prædiorum Urbanorum & Rusticorum intercedit, *ib. num. 39.*

M E N D A C I U M.

Mendacium quid sit, quot modis mentiri possit, & ad verum Mendacium quid requiratur; Vide verb. *Mendacium num. 1. ad 4.*

Mendaciorum genera ad tria reducuntur, idest Jocosum, Officiosum, & Perniciosum, & quæ sint. Et qualia peccata, *ib. num. 5. ad 10.*

Mendacium an possit esse licitum, & an aliquando liceat celare veritatem, *ib. num. 11. ad 22.* In Auctoris sententiam animadvertitur, *ib. in Not.*

Quid de Mendacio commissio circa materiam Confessionis, *ib. num. 23. ad 26.*

MENDICANTES RELIGIOSI. Vide verb. *Absolutio, Approbatio, Confessarius, Debitum Conjugale, Eleemosyna, Regulares.*

MENSIS antequam dictus, & quid sit, ejusque divisiones assignantur, & explicantur. Vide verb. *Kalendarium a num. 22. ad 28.*

M E R C A T O R.

Mercator vi, fraude, vel mendacio impediens, ne ad Civitatem afferantur alie merces, ut ipse suas carius vendat, ad quid teneatur. Vide verb. *Mercator num. 1.*

Mercator ad se trahens eos, qui alios frequentant, an & quomodo peccet, *ib. num. 2.*

Mercator quando jurat mercem sibi pluris constare &c. *ib. num. 3.*

Mercator peccat pluribus modis, qui assignantur, *ib. num. 4.*

An, & quomodo probent Libri mercatorum, *ib. 5. ad 8.*

An implorare queat beneficium restitutionis in integrum minor mercator, qui ob merces creditas ab alio mercatore debitum contraxit, conventusque dicat circa merces esse decipitum, *ib. num. 10.*

Alia, Vide verb. *Empio, Venditio.*

M E R C A T U S.

Mercatus a nundinis distinguuntur prohibitive sunt diebus festis; Vide verb. *Mercatus & verb. Festa num. 19.*

MERCEDIS, seu pensionis remissio quando a Locatore sit facienda Conductori. Vide verb. *Locatio num. 37.*

Mercedis causæ, sicut etiam quæ non excedunt summam Scutorum 25. judicari possunt a Cardinali Vicario, & Governatore Urbis contra quoscunque non obstante obligatione Camerali. Vide verb. *Merces.*

MERCIMONIA exercentes super eleemosynis Missarum, Laici excommunicationis, Clerici vero suspensionis poenam incurrunt, Vide verb. *Mercimonia.*

MERCIS nomine quid veniat. Vide verb. *Empio art. 1. n. 5.*

M E R E T R I X.

Meretrix quæ sit, vel non. Vide verb. *Meretrix num. 1. 2. 3.*

Princeps & Magistratus an possint licite tolerare meretrices in suis ditionibus; *ib. n. 4. ad 8.*

Meretrix an possit retinere bona in meretricio recepta, ac de ipsis disponere, *ib. n. 9. 10. & 11.*

Meretrix qua conditione possit a Confessario absolvi, & quomodo sufficienter explicare possit peccata sua in Confessione, *ib. num. 12. 13. & 14.*

An datum Meretrici condici possit, *ibid. num. 15. ad 18.*

Meretrix etiam sequuta Copula petere non potest promissum, *ibid. num. 19.*

Utrum promissio facta Meretrici sit ipso jure nulla, an exceptione doli sit elidenda, *ib. n. 20.*

Quid si pignus præterea datum sit Meretrici, *ibid. n. 21.*

MERIDIES, ubi. Vide verb. *Mundus nu. n. 28.*

MERIDIANUS quid sit, *ibid. num. 129.*

METEOROLOGIA quid, Vide verb. *Mundus num. 202. & 210.*

METOPOSCOPIA quid sit; Vide verb. *Superstitio num. 22.*

METROPOLES Ecclesiæ; Vide verb. *Archiepiscopus art. 1.*

METROPOLITANI jurisdictionem Ordinariam in suffraganeorum Diocesis exercere prohibentur. Vide verb. *Metropolitani, n. 1.*

Alia circa illorum jurisdictionem visitandi Ecclesias Suffraganeorum, & monasteria exempta sita in ipsorum suffraganeorum Diocesis; Vide *ib. n. 2. & 3.*

M E T U S.

Metus quid, & quod duplex sit; Vide verb. *Metus num. 1. 2. & 3. & verb. Impedimenta Ma.*

Matrimonii art. 1. num. ubi plura de metu usque ad num. 107.

Metus quando dirimat Matrimonium, nec ne. Vide verb. *Matrimonium* art. 2. num. 4. 5. 6. 7. & 49.

Metus, & violentia an reddant Matrimonium nullum, si incuriantur in quacumque ætate? & quomodo in casu metus probari debeat, *ib. n. 7. 8. & 9.*

Metus cadens in constantem virum, qualis sit? Et an sit talis, vel levis, aut vanus, a quo sit cognoscendus, *ib. num. 10. ad 13.*

Qualis metus requiratur, vel sufficiat ad irritandam Professionem Regularem, *ib. n. 14. ad 24.*

Alia de metu, Vide verb. *Contractus, Ordo, Professio, Votum, impedimenta Matrimonii.* Metus electionem inficit ipso jure, *ib. nu. 26.* Metus a quibus præceptis excusare possit, vel non, *ib. n. 27. 28. & 29.*

Obligationes metu contractæ jure naturæ nullæ sunt, ex jure tamen Romano, a quo jus Canonicum non in totum recessit, solum illæ, quæ sunt bonæ fidei, *ib. n. 30. 31.*

Utrum hodie, sublata distinctione inter negotia bonæ fidei, & stricti juris, nulla indistincte sit obligatio metu contracta, *ibid. n. 32.*

Non omnis metus restitutionem in integrum de jure Rom. concedit, sed qualis, Vide *ib. n. 33. ad 39.*

Hoc autem concurrente metu, non solum actio ad repetendum id, quod metu extortum est, sed & exceptio ad declinandam obligationem conceditur, *ib. n. 40.*

Contra quos detur hæc actio, *ib. in nov. add. num. 43. 44.*

M I L E S.

Milites quid possint, & debeant facere, vel non ratione Belli; Vide verb. *Bellum* art. 3.

Milites a quibus recipere possint Sacramenta, & præcipue Matrimonium. Vide verb. *Capellanus Milium.*

Alia multa valde notabilia, Vide verb. *Miles* n. 3. ad 26.

Miles prædiarius ubi sepeliri debeat, *ibid. num. 27.*

Militum stationes non præbent justam causam dispensandi Populum ab observantia Quadragesimali, *ib. num. 28.*

S. Gregorius M. scripsit contra prohibitionem factam Militibus Mauriti Imp. amplectendi vitam Monasticam, *ib.*

De Milite, & re Militari indicantur alia, *ib. n. 29.*

M I L I T I A.

De Militia S. Georgii Martyris, S. Januarii, Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani, & SS. Mauriti & Lazari varia proferruntur verb. *Militia* num. 1. & seqq.

MIMI. Vide verb. *Infamis* num. 11. & verb. *Irregularitas* artic. 1. num. 12.

MINISTER SACRAMENTORUM.

Minister Sacramentorum novæ Legis quis sit, & esse possit; Vide verb. *Minister Sacramentorum* num. 1. ad 6.

Qualis intentio requiratur in Ministro Sacramentorum; Vide verb. *Intentionum* num. 14.

Ad valide conficiendum Sacramentum qualis attentio requiratur, *ib. n. 8. & 9.*

Attentio quæ, & quotuplex; Vide verb. *Attentio.*

Minister distractus in conficiendis Sacramentis quomodo peccet, *ib. num. 11.*

Ministri in morali existentes dum Sacramenta conficiunt, vel ministrant, quomodo peccent, & an valida sint Sacramenta ministrata vel confecta, *ib. num. 12. ad 24.*

Ministri Sacri, qui Sacramenta jam confecta in morali ministrant, vel applicant, an, & quomodo peccent, *ib. n. 25.*

Minister dignior an possit plus gratiæ causare, *ib. num. 26.*

Minister an, & quando possit ministrare Sacramenta, vel indigno, vel peccatori, vel incapaci, *ib. n. 27. ad 34.*

An, & in quo casu liceat petere, vel recipere Sacramenta a Ministro indigno, vel excommunicato, *ib. n. 35. ad 40.*

In Sacramentorum administratione, vel consecratione an liceat simulare, *ib. n. 41. 42. & 43.*

In Sacramentorum administratione, quæ sententia sit sequenda, *ib. n. 44. & 45.*

Minister quomodo peccare possit circa materiam, formam, & intentionem in Sacramentis administrandis, *ib. n. 46. ad 50.*

Minister sive ex officio sit Pastor, vel non, a quo jure, & in quo periculo teneatur Sacramenta ministrare, *ib. n. 51. ad 54.*

An licite baptizari possit infans per ejusdem in flumen, vel puteum projectionem, *ib. n. 55. & 56.*

Alia, vide in additionibus Rom. Theol. a n. 57. ad 67.

MINOR, Minorennis. Vide verb. *Ætas*, *Beneficia*, *Contrahens*, *Empio*, *Venditio*, *Filius*, *Restitutio in integrum*.

MINORITARUM Custodiæ Terræ Sanctæ, eorumque Guardianorum Auctoritas, & Indulta a S. Sede concessa; Vide verb. *Minorita num. 1. & seqq.*

Debent addere nomen S. *Francisci ad Confessor*, *ibid. in supp. v. 13.* Dantur decreta pro Recollectione, *ibid. num. 14. & seqq.*

M I R A C U L U M.

Miraculum unde dictum, quid sit, & quid ad ejus essentiam requiratur. Vide verb. *Miraculum num. 1. ad 8.*

Miraculorum triplex genus assignatur, & explicatur, *ib. num. 15. & 16.*

Quid in dubio an sanitas recuperata sit per Miraculum, aut Gratiâ, *ib. n. 17.*

Miracula quomodo dicantur in Sac. Scriptura, *ib. num. 18. ad 21.*

Miracula, Prodigia, & Portenta quomodo inter se differant, ac convenient, *ib. num. 22. ad 27.*

Miracula a quibus patrari possint, vel non, *ibid. nu. 28. ad 35.*

Virtutes, Signa, & Prodigia Antichristi erunt spuria, apparentia, & mendacia, *ib. num. 36.*

Miraculorum examen a quibus, & quomodo faciendum, *ib. num. 37. ad 40.*

Miracula alicujus mortui cum opinione sanctitatis, sed nondum beatificati, an, & de quibus licentia imprimenda, vel publicanda sint, *ibid. num. 41. 42. & 43.*

Afferitur celeberrim. Miraculum, *ib. nu. 44.* Alia; Vive verb. *Veneratio Sanctorum*.

Missa prout est Sacrificium. Quoad ejus effectus, & fructus.

Missa prout ad præsens atinet explicatur; Vide verb. *Missa prout est Sacrificium art. 1. num. 1. 2. & 3.*

Effectus Sacrificii Missæ triplex assignatur, & explicatur, *ibid. num. 4. ad 7.*

Fructus Sacrificii Missæ triplex assignatur, & explicatur, *ibid. num. 8. ad 11.*

Fructus Sacrificii alius est ex opere operantis, & alius ex opere operato, & uterque unde proveniat, *ibid. num. 12. & 13.*

Fructus Sacrificii Missæ an sit infinitus, *ibid. nu. 14. 15. & 16. & in notis ad num. 14. Antiquis*.

Tom. X.

Quædam observatione digna ad articulum complementum in Tyronum gratiam indicantur, *ib. num. 18. 18. & 19.*

Alia. Vide verb. *Sacrificium*.

MISSA quoad applicationem, reductionem, satisfactionem, & eleemosynam.

Circa Missarum celebrationem assertur ad litteram Decretum Sac. Cong. Concil. confirmatum ab Urbano VIII. & Innocentio XII. Vide verb. *Missa art. 2. num. 1. & 2.*

Non potest recipi stipendium pro applicatione fructus personalia, & assertur ad id Sac. Congreg. Concil. Decretum cum propositione damnata ab Alexandro VIII. *ib. n. 3. 4. & 5.*

Non potest recipi stipendium pro pluribus Sacrificiis, & unum solum offerri; neque unica Missa satisfieri potest duplici obligationi, applicando uni fructum satisfactorium, & alteri impetratorium, *ibid. n. 6. 7. & 8.*

Non potest Missa anticipare celebrari, & applicari pro eo, qui primo stipendium derit, *ibid. nu. 9.*

Applicatio Missæ facta a Religioso subito prævalet applicationi factæ a Superiore, *ibid. num. 10.*

Vivens probabiliter invalide applicat animabus Purgatorii omnes Missas pro se defuncto applicandas, *ibid. num. 11.*

Generales, & Episcopi quid possint, vel non, circa reductionem, & satisfactionem Missarum, *ib. num. 12. ad 15.*

Facientes celebrari ab aliis Missas minori eleemosyna, quam ipsi receperint, quas pœpas incurrant; *ib. n. 16. & verb. Eleemosyna num. 64.*

Indulta, quæ ab Apostolica Sede fuerunt concessa pro moderandis Missarum oneribus, an suffragantur ad reducenda onera per contractum suscepta, *ib. n. 17.*

Quomodo intelligi debeant verba illa *dummodo infra modicum tempus possint omnibus satisfacere* a Sac. Congr. posita ad XI. Decretum de celebratione Missarum, *ib. n. 18.*

Pro unaquaque Missa manuali quæ minor eleemosyna trahi possit. Vide verb. *Eleemosyna num. 65.*

Reductio Missarum an, & quando sit admitrenda, *ib. n. 19. 20. & 21. & in nov. add. num. 6. & seqq.*

An, & quando admittatur compensatio Missarum, quæ ultra debitum sunt celebratæ cum Missis deinceps celebrandis, *ibid. num. 23.*

D d

Quam-

Quamvis census in aliis veniant in appellatione immobilium, non sic tamen quando pecunia investienda est in stabilibus pro celebratione Missarum, *ibid. num. 24.*

An deficientibus fructibus assignatis pro Missis cesset obligatio celebrandi, *ib. in nov. add. nu. 25. ad 56.*

Et ita an diminutis fructibus, diminuendum quoque sit Onus Missarum, & quid debeant in casu executor simplex, & Legatarius, *ibid. num. 57. ad 59.*

An in diminutione Missarum requiratur Auctoritas S. Apostolicæ, *ib. nu. 60. ad 67.*

Quando auctis fructibus Legatis pro Missis augeri quoque debeat numerus Missarum, *ib. n. 68.*

MISSA quoad obligationem, quam habent eam applicandi Parochi, & Beneficiarii.

Parochi an teneantur Jure Divino Missas pro populo applicare juxta reddituum pinguedinem, ac tenuitatem; & redditus pingues, ac tenues explicantur; & ad rem affertur omnino attendenda novissima dispositio Bened. XIV. Vide verb. *Missæ art. 3. num. 1. ad 11.*

Beneficiatus, seu Capellanus, an & quando teneatur Missam applicare pro Beneficii Fundatore, *ibid. num. 12. 13. & 14.*

Capellanus obligatus ad Missam quotidianam an teneatur per se, vel per alium quotidie celebrare, *ib. num. 15. ad 18.*

Alia circa Beneficiatum, vel Capellanum, quando vacare possit, vel non, a celebratione, *ibid. num. 19. ad 23.*

An obligatus facere celebrare Missas, si ad id data eleemosyna postea dubitet, vel sciat non celebratas, teneatur iterum &c. *ibid. num. 24. & 25.*

An sicuti in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis, ita & in Ecclesiis Communitivis applicanda sit Missa Conventualis pro Benefactoribus, *ibid. num. 44. et seqq.*

Cætera quoad Missas Conventuales, & Parochiales pro Populo, & Benefactoribus; Vide *ibidem num. 26. ad 43.*

MISSA quoad locum, in quo possit, vel non possit celebrari.

Missæ in quibus locis ordinarie celebrari debeat; & in quo casu celebrari possit extra loca Sacra; Vide verb. *Missæ art. 4. num. 1. ad 6.*

An Missa celebrari possit super navibus in Mari, vel flumine, *ibid. nu. 7. 8. et 9.*

Episcopi, & majores Prælati quamvis Cardinales an possint celebrare, aut celebrandi facultatem concedere in locis non Sacris, *ibid. num. 10. & verb. Oratorium num. 70.*

Regulares an possint celebrare in Altari portatili, vel habere Oratoria extra Conventum, & in ipsis celebrare, *ibid. nu. 12. et 13. & verb. Oratorium num. 72.*

Non celebrans Missas in loco designato ex pacto, vel testamento, an peccet, an teneatur iterum celebrare, *ibid. num. 14. 15. & 16.* Missarum onera relicta in determinato loco an, & de cujus licentia transferri possint, & an satisfieri possint per externos, ubi commode possunt per Sacerdotes ejusdem Ecclesiæ, *ib. n. 17. ad 20. et art. 12. n. 61.*

Missæ relicte a Testatore in determinata Ecclesia Regularium, num celebrari debeant ab ipsis Regularibus, an ad arbitrium hærendum, *ibid. num. 21. 22. et 23.*

Sed vide ad n. 21. Auctoris correctionem; *ibid. in nov. add. n. 61. et seqq.*

Regulares an possint ad celebrandum in suis Ecclesiis admittere Sacerdotes Sæculares contra prohibitionem Ordinarii, *ib. nu. 24. et 25.*

Qui possint, vel non, Missas celebrare in Ecclesiis Monialium, *ib. n. 26. 27. et 28.* Missa non est celebranda in Ecclesia polluta, neque in loco interdicto, vel ubi sepultus est Paganus, aut excommunicatus vitandus, *ibid. n. 29. ad 34.*

Capitulum nequit celebrare in Ecclesiis Regularium, ipsis renuentibus, *ib. num. 35.*

Alia ad rem, *ibid. num. 36. ad 39.*

Capellanus, qui Missam celebrare non valet in loco a Testatore designato, an celebrare alibi teneatur, *ib. n. 51. ad 53.*

An obligatio celebrandi Missam quotidianam in Ecclesia Regularium sequatur ipsos, si se transferant ad aliam Ecclesiam, *ib. n. 54. & 55.*

Unde queritur etiam, num Capellania erecta in Ecclesiis Regularium transferatur ad aliam Ecclesiam, quando Regulares Ecclesiam mutant, *ib. n. 56. et 57.*

An disponente Testatore, quod Missa celebretur in Altari devotæ alicujus Imaginis, possit in alia Ecclesia celebrari, si ii, qui bus est commissæ celebratio, ad aliam Ecclesiam se transferant, *ibid. n. 58. ad 60.*

MISSA quoad tempus, quo potest, vel non potest celebrari.

Tempus ordinarium Missas celebrandi quale in Terris Infidelium, & quæ sint privilegia ad hoc Regularibus concessa; Vide verb. *Missæ art. 5. n. 1. ad 6.*

Sacerdos quot Missas eadem die possit celebrare, & innuitur quid possit, vel non, circa tres Missas diei Nativitatis Domini, & quales casus sufficiant, vel non, ad plures Missas eadem die celebrandas assignantur, *ib. num. 7. ad 27.*

An Sacerdos plures una die celebraus Missas fiat Irregularis? Vide *Nor. Rom. Theol. ad num. 11.*

Ad *num. 23.* Auctoris. Vide notata *ib. sub eod. num.*

Feria quinta in Cœna Domini celebrari nequit Missa in Ecclesiis, in quibus non aservatur SS. Sacramentum, *ibid. num. 28.*

Regulares quo tempore possint in suis Ecclesiis Missas celebrare, vel campanas pulsare; & quid ad rem possit Episcopus Decreto Synodali statuere, *ibid. n. 29. ad 33.*

Quid de illis, qui differunt, vel anticipant Missarum celebrationem, *ibid. num. 34. ad 44.*

Ad *num. 37.* Auctor. explicatur decretum Sac. Cong. Rituum ab Urbano VIII. approbatum a quo jubetur, illum qui suscipit onus celebrandi Missas certum esse ut intra modicum tempus possit omnibus satisfacere, *ibid. num. 71. & seqq.*

Plura adducuntur circa Missam Nativitatis Domini, *ib. num. 46. ad 70.*

MISSA sollemnis in Dominica infra Octavam alicujus Sancti nequit celebrari de eodem Sancto, licet de consensu Ordinarii fiat Processio ad ejus Ecclesiam; Vide inter *Decreta*, in hoc tomo x. *num. 409.*

MISSA a quo possit celebrari, vel non, & in quo idiomate.

Solus Sacerdos rite ordinatus potest Missam celebrare; Vide verb. *Missæ art. 6. n. 1.*

Non ordinatus audens celebrare, quibus poenis subjiatur, & similis casus affertur, *ib. n. 21. 3. & 4.*

Ad Missas celebrandas admittendi non sunt Sacerdotes vagi, ignari, publice criminosi, neque exteri sine litteris dimissoriis,

aut contra Ordinarii prohibitionem, *ibidem numer. 5. ad 8.*

Missæ in quo idiomate celebrari possit, ac debeat, *ib. nu. 9. 10. & 11.*

Vide cætera de eo, qui Sacerdos non est ordinatus Missam celebrante, *ib. n. 12. ad 17.*

Singularia referuntur ad puniendum crimen illius, qui non ordinatus Sacerdos Missam celebrat, *ibid. num. 18. & seqq.*

MISSA pro quibus possit celebrari, & pro quibus non.

Missæ Sacrificium pro quibus offerri possit; Vide verb. *Missæ art. 7. n. 1. ad 6.*

Missæ offerri nequit pro defunctis hæreticis, & infidelibus, nec pro Christianis certo damnatis, nec pro mortuis excommunicatis, *ibid. nu. 7. ad 10. & 18. ad 20.*

Missæ an, & quomodo offerri possit pro mortuis excommunicatis vitandis, sive non toleratis, & non vitandis, *ib. n. 11. ad 14.*

Missæ Sacrificium an, & quomodo offerri possit pro Sanctis, *ib. num. 15. & 16.*

Num liceat anticipare ante mortem celebrare, vel celebrari facere Missas de requiem pro Suffragio Animæ suæ, *ibid. num. 21.*

De Missa bene moriendi, *ibid. num. 17.*

MISSA quoad eam celebrantis obligationem.

In Missæ Sacrificio quid a celebrante sive Latino, sive Græco offerri debeat, & quomodo; Vide verb. *Missæ artic. 8. num. 1. ad 6.*

Celebrans ad quid teneatur in ordine ad celebrationem Missæ, & pro quibus in ipsa orare debeat, *ibid. num. 7. ad 13.*

De calceamentis in accessu ad Altare, *ib. n. 14.*

Non licet Missam inchoatam interrompere, præter casum urgentis necessitatis, cujus rei exempla traduntur, & agitur de Sacerdote, qui incœpta Missa recordatur se a jure impeditum esse, *ibid. num. 41. & seqq.*

MISSA quoad vetita in ejus celebratione.

An liceat Missam celebrare capite velato. Et quis concedere possit licentiam sic celebrandi; Vide verb. *Missæ art. 9. num. 1. 2. & 3.*

Alia, quæ in Missa vetita esse censentur, *ib. num. 4. ad 17.*

An possit Sacerdos sine Ministro Missam cele-

celebrare, si sit aliqua celebrandi necessitas, *ibidem num. 23. ad 25.*

An in casu necessitatis liceat uti ministro mulieris, *ibid. num. 26.*

Et num filius illegitimus in necessitate possit Patri celebranti ministrare, *ibid. num. 26. 27.*

MISSA quoad requisita pro ejus celebratione.

Requiritur in primis Altare; & quomodo ornatum esse debeat; Vide verb. *Missæ art. 10. num. 1. ad 6.*

Alia, quæ requiruntur, *ib. num. 7. ad 12.*

Quoad Altaris consecrationem, & vestes Sacerdotales; Vide *ibid. num. 16. & seqq.*

MISSA quoad requisita in celebratione pro valida, & licita ejus celebratione.

Ad valide, & licite celebrandum requiritur, quod Celebrans sit rite ordinatus Sacerdos, quod habeat intentionem conficiendi Sacramentum, quod sit in gratia, & quod sit jejunus, jejuniis naturali. Vide verb. *Missæ art. 11. num. 1. ad 7.*

Assignantur aliquæ causæ, ob quas potest licite celebrare etiam non jejunus jejuniis naturali, *ib. n. 8. ad 28. & in nov. add. n. 6.*

Quid sit jejunium naturale, & quando frangatur, vel non, *ib. num. 29. ad 48.*

An Sacerdos, qui non jejunus celebrat, sit suspectus de Fide, ita ut possit contra eum procedere Sac. Inquisitionis Tribunal, *ib. n. 49. & seqq.*

MISSA quoad ritus observandos in ipsa celebranda.

Missæ an semper concordare debeat cum officio, & quid sit in casu a Celebrantibus observandum; Vide verb. *Missæ artic. 12. num. 1. ad 6. & Decreta S. Rit. Cong. sub n. 468. 1425. 1494.*

Missæ celebrari potest de quolibet Sancto Canonizato, licet nondum relato in Martyrologio. Et in quibus Ecclesiis celebrari possit de solum Beatis, *ib. num. 7. & 8. inter Decreta, ut sup.*

Missæ sub quo ritu celebrari possit de Dedicatione Ecclesiarum, ac de Patrono, & Titulari earundem, *ib. n. 9. ad 13. inter Decreta num. 214. 228. 419. 540. 551.*

Missæ, & Festa quo ritu celebranda in Ecclesiis ubi asservantur Sanctorum Reliquiæ, *ib.*

INDEX GENERALIS

num. 14. ad 17. & dist. Decreta n. 214. 584. 1472. 1489.

Missæ S. Rochi ubi celebrari possit, *ib. n. 18. & dist. Decreta num. 241.*

Episcopi Regulares juxta quem ritum celebrare debeant, & quid de illis, qui gaudent privilegio suæ Religionis, *ib. n. 19. & 20. & dista Decreta n. 401. 1384.*

In Missis de Beatis quando sit dicendum Symbolum, *ibid. num. 452.*

Nemo potest excedere limites verbales Indultorum Sedis Apostolicæ super Beatificationibus, *ibid. num. 22. & dist. Decreta, num. 378. & seqq.*

Alia plura ad rem assignantur, *ibid. num. 23. ad 89. & dista Decreta, ubi passim inveniens dubia resoluta ad rem spectantia.*

Missæ in quibus solus Sacerdos communicat, non reprobantur, & Missam celebrantes non tenentur S. Eucharistiam omnibus petentibus infra ipsam Actionem ministrare; *ib. n. 90.* Missæ celebrari nequit a Sacerdote Latino ritibus Græcis, nec viceversa. Agitur etiam de aliis, quæ Missam Græcorum concernunt, & Italo-Græcorum, *ib. num. 93.*

Ad Episcopos pertinet præscribere ea, quæ observanda, & evitanda sunt in celebratione Missæ, *ibid. n. 91.*

In Missarum celebratione Crucifixi Imago super Altari retineri debet, *ib. n. 92.*

Antiphona Communio cantari debet immediate post *Agnus Dei* eodem tempore, quo celebrans Sac. Communionem sumit, nisi fiat Communio Populi, *ibid. num. 101.*

Differentia inter Missam cantatam, & Missam solemnem, *ibid. num. 102. 107.*

Cetera de Missis cantatis. Vide *ib. usque ad num. 126.*

De observandis in Missis Votivis.

Missæ unde dicatur votiva, quando liceat, & quibus diebus private celebrari possit, vel non; Vide verb. *Missæ art. 13. n. 1. ad 4.*

Votivæ solemnes pro qua causâ, quibus diebus, & sub quo ritu celebrari possint, *ib. n. 5. ad 11. & verb. Eucharistia in fine.*

Alia in Missis Votivis observanda referuntur, *ib. n. 12. ad 36.*

Missæ votivæ an dici possint de Beatis nondum Canonizatis, *ibid. n. 37. 38. & 39.*

An Missæ assignatæ certis diebus, aut Festivitatibus possint in aliis diebus tamquam votivæ celebrari, *ibid. num. 40. & seqq.*

De observandis pro Missa de Requiem.

Missa de Requiem sive privata, sive solemnes quibus diebus celebrari possint; Vide verb. *Missa* art. 14. n. 1. ad 4.

Anniversaria de Requiem, aut de 3. 7. & 30. die in quibus Festis celebrari possint, *ib. num. 5. & 6.*

Missa de Requiem, in quo Festo cantari possit, statim ac habeatur noticia de obitu alicujus personæ, *ib. num. 7.*

Missa de Festo celebrata pro animabus Defunctorum an eodem modo eis prosint ac si celebrarentur de Requiem, & ad rem adducuntur Constitutiones, *ibidem num. 8. ad 14.*

Alia ad rem, *ib. num. 15. ad 23. verb. Excharistica num. 27.*

Triginta Missæ S. Gregorii unde ornum habuerint, & ob quam causam in devotionem, & præxim fidelium devenerint, & alia circa easdem, *ib. num. 23. ad 31. & verb. Decreta S. R. C. n. 1448. & 1452.*

De Missis, quas vocant divi Gregorii; Vide, *ibid. num. 9.*

Cætera, eaque plura de Missis Defunctorum; Vide *ib. num. 34. ad 90.*

Missa ut in die obitus, præsentem Corpore, ultra Missam de communi Defunctorum celebranda erit quando aliquis obierit in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum; Vide inter Decreta S. R. C. in tomo 1x.

In Missis Defunctorum nequeunt pulsari Organa &c. *ib. n. 32. & verb. Musica n. 20.*

Pax quare non detur in Missa Defunctorum, *ib. num. 33.*

MISSA quoad varia Decreta, & Edicta pertinentia ad celebrationem Missarum, earumque adimplementum.

Adducuntur varia Decreta, & Edicta ad rem spectantia; Vide verb. *Missa* art. 15. num. 1. ad 5.

MISSA a quibus, & quibus in locis audiri possit, & debeat.

Ad Missam audiendam qui teneantur, & quomodo, & assignantur qui sint legitime impediti, & qui excusentur, vel non, *Missa* art. 16. num. 1. ad 8.

Fideles in quibus Ecclesiis, vel Oratoriis Tom. X.

Regularium possint Missam audire, & præcepto satisfacere, *ib. nu. 9. ad 13.*

Satisfaciunt præcepto audientes Missam in Oratoriis, seu Capellis Cardinalium, & Episcoporum, vel in Oratoriis de Episcopi licentia erectis, dummodo a via publica pateat cunctis accessus, *ibid. num. 14. & 15.*

Audientes Missam in Oratoriis privatis, qui possint, vel non præcepto satisfacere *ib. num. 16. 17. & 18.*

Familiares, seu Famuli Indultarii quando possint, vel non, satisfacere præcepto audiendi Sacrum in prædictis privatis Oratoriis, *ibid. nu. 19. ad 26.*

In Oratorio privato unica Missa singulis diebus celebrari potest, *ibid. num. 27.*

Qui sint Familiares in casu, & qui veniant, vel non, appellatione familiarum, *ibid. num. 28. 29. & 30.*

MISSA quomodo debeat audiri, & quænam requirantur ad satisfaciendum præcepto eam audiendi.

Dantur salutaria monita in Missæ auditione attendenda; Vide verb. *Missa* art. 17. nu. 1. ad 5.

Ad satisfaciendum præcepto de audienda Missa, qualis intentio requiratur, ac sufficiat? *ibid. num. 6. ad 12.*

An etiam requiratur præsentia corporalis, & quæ, *ib. n. 13. ad 18.*

Coactus, Ebrius, Dormiens, extra sensus raptus Missam audiens an præcepto satisficiat, *ib. num. 19. & 20.*

Ad satisfaciendum, qualis attentio requiratur; Et ista tum interna, tum externa, quæ sit, *ibid. n. 21. 22. & 23.*

An, & quando satisficiant præcepto, qui tempore Missæ scribunt, legunt, confabulantur, conscientiam suam examinant, peccata confitentur, Divinum Officium recitant, sonant, canunt, aut elemosynam colligunt, *ib. n. 24. ad 32.*

Varia ad rem traduntur ex Bened. XIV. *ib. num. 33. 34.*

Alia vide hoc tom. x. in *Append. Decret. in Balneoregion. Misse Parochialis, & Conventualis. Lucana Ferrarien. Applicationis Sacrificii. Alexandrina. Ferrarien. Mediolanen. oneris Missarum. Cassanen. Mediolanen. celebrationis Missarum. Alia Cassanen. Hortana. Item alia Hortana. Comen. Misse Parochialis, & Conventualis. Veneta. Veliter.*
D d 3 na.

na. Spoletana. Montis Marani *Servitii Ecclesie*. Montis Falisci. Portugalen. Acerrarium. Caputaquen. Pientina. Romana *oneris Missarum*. Senogallien. *Missarum*. Ravennaten. *Applicationis Missarum*. Cæsenaten. *oneris Missarum*. Tolentina *Servitii Chori*, & *Missa Conventualis*. Alexanen. *Celebrationis Missarum*. Lucana.

MISSIONES, MISSIONARIJ.

Missiones conceduntur pro Regnis Bargao, & Birtia in Magno Thibet; Vide verb. *Missiones num. 1. ad 3.*

Quidam prohibitum Missionariis Latinis, & quænam iidem curare debeant apud Græcos, *ibid. num. 4. ad 5.*

De Missionariis Regnorum Madurenſis, Mayſurenſis, & Carnatenſis, *ib. n. 6 ad 12.* Missionarii Apostolici in *Sinis*, si mandatis non obtemperaverint, in Europa revocari jubentur sub pœna contra eorum Superiores, *ib. num. 13.*

Missionariis in Regno Cocinchinæ prohibetur exercitium jurisdictionis, aut facultatem extra districtus sibi assignatos, *ibid. num. 14.*

De utilitate Sacrarum Missionum, *ibid. num. 15. ad 17.*

Missionarii ab Episcopis missi, tamquam Visitationis Pastoralis prænuntii, recipi debent a Parochis, etiam Regularibus in propriis Ecclesiis, & domibus, *ib. num. 18.*

De Missionis Congregatione, *ib. n. 19. ad 23.* Missionarii a S. Sede datur privilegium celebrandi Missam bis in uno die, in casu tamen necessitatis, *ib. n. 24.*

Missionariis Collegii S. Bartholomæi de Urbe quæ gratiæ, & privilegia sint concessa; Vide verb. *Privilegium art. 1. n. 51.*

MITRÆ pœna quid sit; Vide verb. *Pana art. 2. num. 19.*

MOLENDINUM, MOLITOR.

Molendinum mensæ Episcopalis non comprehenditur sub prohibitione facta a Communitate populo de non adeundo nisi ad Molendina Communitatis; Vide verb. *Molendinum, Molitor num. 1.*

Alia circa Molendinum, & molituram ad exemptionem Ecclesiasticorum, Regularium, & Monialium spectantia, *ib. n. 2. ad 19.* ubi plures Sacræ Congregationis Immunitatis resolutiones afferuntur.

MOLLITIES. Vide verb. *Luxuria num. 35.*

MONACHUS. Vide verb. *Regularis.*

MONASTERIUM. Vide verb. *Conventus.*

MONETA, MONETARIUS.

Moneta unde dicta; Vide verb. *Moneta, Monetarius num. 1.*

Denarius, Nummus, Pecunia unde dicantur, & an confundantur cum Moneta, *ibid. num. 2. 3. & 4.*

Monetæ valor duplex assignatur, & explicatur, *ib. num. 5.*

Ad iustitiam causæ Monetæ tria requiruntur, & assignantur, *ibidem n. 6.*

Monetas cudere quis possit, vel non, *ib. num. 7. & 8.*

Principes, vel Magistratus an, & ob quas causas possint immutare valorem Monetarum, *ibid. num. 9. ad 12.*

Quando valor Monetæ mutatur extrinsece, vel intrinsece, quomodo fieri debeat, *ibid. num. 13. ad 17.*

Quando Monetæ species certo numero solvendæ sunt in pactum deductæ; vel quando conventa est certa species Monetarum, aut quantitas pecuniaria in obligationem deducitur nulla facta designatione speciei, quomodo in his casibus solutio fieri debeat, *ib. n. 18. ad 21.*

Quid quando valor extrinsecus Monetarum crescit in manu Depositarii, tale augmentum ad quem spectet, *ib. n. 22.*

Moneta purioris materiæ, quomodo mutari possit cum alia materiæ inferioris, *ib. n. 23.*

Qui scientia privata sciunt Monetam esse minuendam, vel prohibendam, an possint ipsam expendere juxta præsentem valorem, *ib. n. 24. ad 26.*

Quid de illis, qui monetam falsam scienter, vel ignoranter expendant, *ibid. num. 26. & 27.*

Monetam falsam fabricantes, radentes, vel minuentes veram, quibus pœnis subjiciantur, *ib. n. 28.*

Monetas aureas, vel argenteas condentes, adulteratas scienter detinentes, quibus pœnis plectendi in Ecclesiastico Statu? & ad quem spectet harum Causarum cognitio, *ib. n. 19. ad 32.*

Monetarii gaudent Immunitate Ecclesiastica, Attendenda tamen est circa id novissima dispositio Benedicti XIII. quæ adducitur, *ib. n. 33. & 34.*

Alia

Alia ad rem, *ib. n. 35. ad 47.*

Cuinam nocere debeat, Creditori ne, an Debitori, mutatio monetæ inter diem contracti debiti, ac solutionis, præsertim in mutuo, *ibid. n. 48. & seqq.*

MONIALES

Quoad ea, quæ concernunt Puellarum educationem, Novitiatum, & Professionem.

Puellæ educationis gratia recipi possunt in Monasteriis Monialium; & ad eas sic recipiendas requiruntur decem conditiones; in quibus assignandis, ac explicandis plura ad rem obiter afferuntur; Vide verb. *Moniales arts 1. n. 1. ad 29.*

Ad decem illas conditiones adde aliam, quæ adducitur, *ib. n. 141. & 142.*

Quid si Educanda velit Matrimonium contrahere? Et an sit validum ab ipsa contractum ad crates Monasterii coram Parocho, & Testibus, etiamsi Parochus sit alio prætextu vocatus, *ibid. nu. 30. ad 36.*

Reprehenditur Auctor *num. 36. ib. num. 154. & 155.*

Quales Educandæ dimitti debeant a Monasteriis? & quando; *ib. nu. 37. ad 41.*

Puellæ, quæ compleverunt annum 25., an, ob quas causas, & de cujus licentia recipi possint Educandæ in Monasteriis Monialium, *ib. n. 42. ad 45.*

Mulieres nuptæ, Viduæ, aut Famulæ, in quibus casibus, & de cujus licentia recipi, tolerari, ac introduci possint in Monasteriis Monialium, *ib. num. 46. ad 51.*

Puella, vel vidua temere ingrediens ad suscipiendum habitum, & Abbatiſſa recipiens in quas pœnas incidant, *ibid. n. 52.*

Cogentes puellas ad ingressum Monasterii quomodo peccent, & quas censuras incurrant, *ibid. num. 53. 54. 55.*

Ordinationes ab Ordinario directæ, vel ab ipso factæ pro Monasteriis, an servari debeant etiam in Monasteriis subiectis Regularibus, *ib. num. 56. 57. & 58.*

Puellæ degentes in Monasteriis exemptis an sint Episcopo subiectæ, *ibid. num. 59. & num. 143. 150.* ubi exponuntur ea quæ ab affirmativo responso consequuntur.

Tales Puellæ non gaudent Privilegio Fori; *ibid. num. 151. ad 153.*

Quid si aliqua educanda ægrotet, & velit testari, aut in Monasterio exempto moriatur nulla electa sepultura, *ib. nu. 60. ad 63.*

Innuitur quid sit agendum antequam puella ad habitum Religionis recipiatur, *ibidem num. 64. ad 75.*

Quoad Matrimonium Puellarum educandarum; Vide verb. *Matrimonium a num. 48. ad 85. & ib. Art. 2. num. 120.*

Novitiæ omnes degere debent sub cura, & regimine Magistræ in habitatione particulari, *ibid. nu. 76.*

Alia plura quoad Novitias, *ibid. num. 77. ad 100.*

Cavendum esse monetur ab Auctore *num. 84. & n. 100. ib. n. 156. & 157.*

Professio Monialium in cujus manu fieri debeat, *ibid. nu. 101. 102. & 103.*

Episcopo, vel alio Superiore jubente recipi Novitiam ad Professionem, an admitti debeat, contradicente majori parte Monialium? Et an Moniales cogi possint ad repulsionis causam exprimendam? Et quid si absque iusta causa Novitiam rejiciant? *ib. nu. 104. ad 109.*

Abbatiſſa ante quot dies teneatur Episcopum certiorare de aliqua emittenda Professione Monialium; Vide verb. *Professio Regularis.*

Quid de secunda, tertia, & quarta sorore in eodem Monasterio, ac de Moniali supranumeraria. *ibid. num. 112. ad 115.*

Cogentes quocumque modo Virgines, vel alias mulieres ingredi Monasterium, vel impediennes ne ingrediantur, quas censuras incurrant, *ibidem num. 120. ad 123.*

Vide plura alia ad rem facienda *ibid. a num. 124. ad 146. & verb. Novitius, Novitia. Professio.*

MONIALES quoad ea, quæ concernunt earum numerum, Dotem, peculium, & livellum.

Monialium numerus quomodo, & a quo præfigendus in Monasteriis tam exemptis, quam non exemptis, & qualis numerus esse debet; Vide verb. *Moniales art. 2. n. 1. ad 7.*

De numero Monialium ex dispositione cap. Periculoso §. Sane, de stat. Regul. in 6. & num caput istud sit derogatum, ut sentit Auctor n. 6. Vide *ib. n. 100. 101.*

In præfixione numeri quomodo distinguere debeant Moniales? & numerus Conversarum quomodo calculandus, *ib. num. 8. & 9.*

Quales redditus requirantur? & inter ipsos an sint computanda lucra Monialium; & quid ubi exitus major est introitu, *ib. n. 10. 11. 12.*

Adest prohibitio vestiendi ubi non est numerus praefixus, & de cujus licentia numerus augeri possit; *ibidem numer. 13. & 14.*

Monialis supranumeraria de cujus licentia admitti possit? & an semper remaneat talis, *ib. numer. 15. & 16.*

Loca Monialium intra numerum decedentium an concedi, vel promitti possint, *ib. 24. 17.*

Moniales an admitti possint absque dote, *ibid. n. 18. & n. 102. & 103.*

Dotales elemosynae quomodo, & quibus solvi debeant? & quid de dotis depositario, *ib. numer. 19. ad 24.*

Profectio an differri possit, si Monasterium adhuc dotem non receperit, *ib. n. 25.*

Regulares an possint aliquid circa dotem disponere, *ib. n. 26.*

Quantitas dotis pro Monialibus, sive numerariis, sive supranumerariis assignatur. Et quomodo expendenda, vel investienda? & poenae statuta contra eam consumentes, *ib. n. 27. ad 44.*

Confirmatur sententia Auctoris *ib. n. 104.*

In dotibus recipiendis an fieri possit differentia inter Terretios, & Advenas &c. *ib. n. 45.*

Tertia Soror an solvere debeat dotem triplicatam, *ibid. n. 46. ad 49.*

Quid circa dotem, de Moniali translata ad aliud Monasterium, *ibid. numer. 50. & 51.*

An possit Monialis admitti cum dote majori, quam quae taxata est, hac tamen lege, ut ad omnia consueta Monasterii Officia haud teneatur, *ib. numer. 105.*

Moniales an possint aliquid ultra dotem etiam per pactum recipere, vel pro Sacristia, vel pro se ipsis absque incurso Simoniz? & ad rem assentur Edictum Clementis XI. & ad quid circa ipsum, & novissimam dispositionem Benedicti XIV. teneantur Episcopi, ac Superiores Regulares, *ib. n. 52. ad 62.*

Ad propositum assentur dispositio Clementis XII. *ib. in Appendice n. 109.*

Episcopus, & Superior Regularis an possit munera accipere occasione vestitionis, professionis Monialium, vel electionis Abbatissae, & huiusmodi, *ib. n. 63. & 64.*

Monialis in particulari an possit habere peculium; & quomodo ad rem procedendum, ubi non adest vita communis, *ib. n. 65. ad 69.*

Quomodo partitae Capite communis debeant inscribi, *ib. numer. 70.*

Ut Moniales licite possint retinere, & expendere livella ubi non adest vita communis, concurrere debent quinque conditiones, quae assignantur, *ib. numer. 71.*

Moniales, ac Regulares quid disponere possint, vel non, de livellis, eorumque fructibus, *ibid. numer. 72. ad 79.*

Reprehenditur Auctor *n. 108.*

De livellis item queritur, an possint eas assignari, vel relinqui ea conditione, ut nihil acquiratur Monasterio, *ibid. numer. 109. & seqq.*

Sub quibus conditionibus Sac. Congregatio soleat concedere Monialibus, & Regularibus facultatem habendi livella, seu vitalitia, *ibidem numer. 80. 81. & 82.*

Moniales, ac Regulares an possint in particulari habere Legata? *ib. numer. 83. ad 88.*

Livella Monialium administrari non possunt a seipsis, *ib. numer. 89.*

Monialis, ac Regularis transiens ad aliud Monasterium desert secum livellum, *ib. n. 90.*

Moniales an, & quomodo pecuniam ex suo livello, & aliunde quaesitam possint ludo exponere; Vide verb. *Ludus n. 9.*

Alia de livello, & annuis redditibus, *ib. numer. 92.*

An livella cessent acceptata in Monasterio vita communi, *ib. numer. 108.*

An livella gaudeat privilegio dotis, *ib. n. 111. contra Auctoris sententiam.*

Episcopus, & quilibet alius Praelatus, & Officialis, seu Deputatus nihil accipere potest pro ingressu, & Professione Monialium, pro exploratione, pro approbatione depositi dotis, pro licentia, & huiusmodi, *ibidem numer. 93.*

MONIALES quoad ea, quae concernunt Clausuram.

Clausura a quo indicta fuerit sub praeepto? Et quae Moniales ad ipsam teneantur; Vide verb. *Monialis art. 3. n. 1. ad 6.*

Moniales egredientes a Clausura, & Episcopi licentiam eis concedentes, & aliae personae ipsas comitantes &c. quas censuras incurrant, *ib. numer. 7. 8. & 9.*

Monialis violat Clausuram pluribus modis, quae assignantur, *ibid. n. 10. ad 18.*

Ab excommunicatione violatae Clausurae qui possit absolvere, vel non; quod pariter de Regularibus est intelligendum, *ib. n. 19. ad 25.*

Assignantur, & explicantur plures casus, in quibus Moniales licite possunt egredi e Monaste-

Monasterio absque incurfu poenarum, *ibid.* num. 26. 27. & 28.

Aliquo ex dictis casibus occurrente, an, & cujus licentia requiratur, ut licite Moniales exire possint, *ib. n. 29. ad 32.*

Abbatissa an cum licentia solius Episcopi, vel superioris Regularis, si sit ei subiecta, possit exire de Monasterio ad prestandum principi Seculari Domino Feudi fidelitatis iuramentum, quando id fieri nequeat per Procuratorem, *ib. n. 33.*

Moniales an, & de cujus licentia se transferre possint de uno in aliud Monasterium, occasione illud gubernandi, sandandi &c. *ibid.* num. 34. & 35.

Quid de Monialibus cum debita licentia egressis, & negligentibus ad earum Monasterium iterum se recipere, *ibid. n. 36. & 37.*

Quid si Monialis egressa ad curandam infirmitatem intra domum privatam, huc illicque vagetur extra ipsam, vel si egressa ad fundandum Monasterium, aut quid simile, deviet ex occasione a recto itinere, *ibid.* num. 38. & 39.

An Monialis legitime egressa transiens per locum, ubi adest Monasterium, possit ingredi, & ibi hospitio recipi, *ib. n. 40. & 41.*

Ingressus in Monasterio absque debita facultate prohibetur a pluribus Summorum Pontificum Constitutionibus, quæ assignantur; & quas Censuras incurrant contravenientes, & a quibus absolvi possint, vel non, *ibid.* numer. 42. ad 52. & supra numer. 19. ad 25.

Assignantur qui absque incurfu Excommunicationis ingredi possint Monasteria, vel non, *ibid. num. 53. ad 55. Ad novissimam dispositionem Benedicti XIV. allatam infra num. 98.*

Mulieres habentes licentiam a Sede Apostolica ingredi non possunt absque consensu Monialium, *ibid. n. 56. & 57.*

Pueri, & Puellæ cujuscumque sint ætatis introduci nequeunt in Monasteria. Et in quas Censuras incurrant Moniales, vel aliæ personæ introducentes, *ibid. num. 58. & 59.*

Cardinales, Episcopi, Legati, Vicelegati, Inquisitores, Magistratus an, & quando ingredi possint Monasteria, *ibid. num. 60. ad 65.*

Praelati omnes Sæculares, quando in casibus necessariis ingrediuntur Monasteria Monialium, quot, & quales personas secum ducere possunt, *ibid. num. 66. ad 72.*

Praelati Regulares in quibus casibus ingredi possunt Monasteria Monialium sibi subje-

ctarum, & quot secum ducere possint, *ibid.* num. 73. ad 78.

Confessarii quomodo, & quando possint ingredi Clausuram. Vide *infra art. 5. n. 50.*

Medici, & Chirurgi quando, & quomodo ingredi possint Clausuram. Vide verb. *Medicus num. 13.*

Factores, Syndici, alique Operarii ad servitium Monialium necessarii quando, & de cujus licentia ingredi possint Clausuram, & quid de illis, qui ingrediuntur deferentes aliquid sub prætextu inserviendi Monasterio, & de illis, qui ingrediuntur sine licentia ad extinguendum incendium, vel quid simile, *ib. num. 81. ad 84.*

Ad quem spectet concedere licentiam ingrediendi Monasteria, sive Regularibus subiecta, sive non, *ib. num. 85. ad 93.*

Episcopus quid possit, vel non, extra Clausuram Monialium Regularibus subiectarum, *ibid. num. 94. 95. & 96.*

Afferuntur ad rem novissimæ resolutiones Sac. Congreg. Concil. *ibid. num. 97.*

Alia; Vide verb. *Visitatio num. 50.*

Super Clausura Monialium attendenda est novissima dispositio Benedicti XIV. quæ assertur, *ibid. num. 98. num. 100.*

Monialium, & Monachorum cohabitatio apud Maronitas usu recepta prohibetur a Benedicto XIV. *ibid. Art. 6. num. 73.*

Moniales Portugalliæ, & Algarbiæ ad Claustra revocantur ab eodem Pontifice, *ibid. art. 3. num. 100.*

Moniales Ord. S. Spiritus in Hispania, & Polonia subijciuntur Locorum Ordinariis, *ibid. num. 101.*

Moniales Græco-Melchitæ Regulam S. Basilii sequi debent; & cætera quoad has Moniales disposita a Benedicto XIV. Vide *ibid. n. 102. & 103.*

Historiam Ecclesiasticæ disciplinæ circa Monialium Clausuram recte dispositam, Vide *ib. n. 113. & seqq.*

MONIALES quoad ea, quæ concernunt accessum ad earum Monasteria, & locutionem cum eis.

Accessus ad Monasteria Monialium quibus sit prohibitus, & quomodo sumi debeat, sub quibus Censuris prohiberi possit ab Ordinariis, & acedentes quomodo petcent; Vide verb. *Moniales art. 4. n. 1. ad 7.*

Monialium Parentes an, & quando possint eas alloqui, *ib. num. 8. ad 11.*

Regulares an, & de quibus licentia possint Moniales alloqui: sine licentia alloquentes quomodo peccent, in quas Censuras incidunt, & afferuntur ad id varia Decreta, *ib. num. 12. ad 19.*

Regulares missi ad Crates Monialium pro munere prædicationis obeundo, quid si ad eas alloquendas accedant post Concionem, *ib. num. 20. & 21.*

Quid de Superioribus Regularibus, Confessariis Monialium, ac de Vicario Conventus, *ibid. numer. 23. ad 26. & num. 60. & seqq.*

Sub Decretis quibus prohibetur Regularibus accessus ad Moniales comprehenduntur etiam Equites Maiteneses, *ibid. num. 27. & 28.*

Episcopus quas censuras, & pœnas possit imponere contra alloquentes Moniales tam Regulares, quam alios Clericos, *ibid. n. 29. & 30.*

Decreta interdicentia allocutionem cum Monialibus comprehendunt etiam Abbatissam, *ib. num. 31.*

Subcollectores accedentes ad Moniales sine legitima licentia incurrunt easdem pœnas, *ibid. num. 32.*

Quid de Judicibus, Episcopis extra suam Diocesim, Canonicis Cathedralis, Peregrinis, Pauperibus, Famulis, Magistris, Hebræis Moniales alloquentibus sine debita licentia, *ibid. num. 33. ad 40.*

Moniales Regularibus subjectæ quid si alloquantur cum Regularibus ejusdem Ordinis, *ibid. num. 41.*

Regulares inventi alloquentes Moniales absque debita facultate possunt ab Episcopo pœna carceris puniri, *ib. num. 42.*

Loquens cum Moniali de domo propinqua, aut via publica prope Monasterium: vel per nuntius, & signa; vel per interpositam personam; vel qui tantum audit, & non respondet; aut litteras scribit; aut loquitur cum Novitiis, vel Educandis, an incurrat Censuras, *ibid. num. 43. ad 45.*

Quis possit licentiam concedere pro alloquendis Monialibus sive exemptis, sive non, Vide *art. antec. n. 85. ad 88.*

In prædicta licentia exequenda, aut concedenda quid sit servandum, *ib. n. 53. & 54.*

Edicta prohibentia accessum ad Moniales a quo sint publicanda, *ib. num. 55.*

Regulares pro alloquendis Monialibus indigent licentia Ordinarii, & Superioris Regularis, *ibid. num. 56.*

Quid si Confessarii Regulares, vel Superiores, aut Visitatores alloquantur Moniales extra præcisam officii sui necessitatem, *ib. n. 57.*

Licentia pro uno concessa non extenditur ad alium, *ib. num. 58.*

An Episcopus, vel alter Superior Ordinarius concedere valeat Regularibus quibuscunque, etiam non conjunctis in primo & secundo gradu, licentiam alloquendi Moniales, *ibid. num. 67. ad 70.*

An pœnz statutz contra Regulares alloquentes Moniales sine licentia Ordinarii locum sibi vindicent, si Regulares, sine licentia Ordinarii, Novitias, Educandas, & Inservientes, quæ in Monasteriis cum Monialibus degunt, alloquantur, *ib. n. 71. 72.*

An Ordinarius Regulares alloquentes Moniales punire possit aliis pœnis præter illas contentas in Decretis Sac. Congregationum, *ibid. num. 73. 74.*

MONIALES quoad ea, quæ concernunt earum Confessarios.

Monialium Confessarii pro Monasteriis exemptis vel non exemptis a quo eligi debeant? Ex in quibus casibus possit Episcopus Confessarios Regulares amovere a Monasteriis exemptis, & alios depurare. Vide verb. *Moniales art. 5. num. 1. ad 8.*

Reprehenditur: Auctor. *num. 86.*

Confessarii Regulares pro Monasteriis sibi subjectis quomodo, & quando indigeant Ordinarii approbatione, *ibid. num. 9. ad 14.*

Confessarii pro Monialibus non approbati nequeunt tempore Jubilæi earum Confessiones audire; Neque approbati pro uno Monasterio possunt tempore Jubilæi audire Confessiones Monialium alterius Monasterii, *ib. num. 15. & 16.*

Confessarius præsentatus ad audiendas Monialium Confessiones, ad quod tempus approbati debeant, *ibid. num. 17.*

Moniales non possunt cuilibet Sacerdoti ab Ordinario non approbato de venialibus valide confiteri, *ibid. num. 18.*

Confessarii Monialium quanto tempore durare possint, *ibid. num. 19. ad 23.*

Confessarii Monialium qui esse possint, vel non, *ibid. num. 24. ad 31.*

Confessarius Extraordinarius quoties in anno concedi, vel offerri debeat Monialibus, *ib. num. 32. & 33.*

Moniales an possint Confessarium recusare, *ib. num. 34. & 35.*

Mo-

Moniales an possint Confessarium recusare, *ib. num. 34. & 35.*

Moniales nolentes Extraordinario confiteri, an teneantur omnes coram ipso saltem comparere, *ib. num. 36. & 37.*

Confessarius extraordinarius an, & quando concedi possit Moniali particulari, *ibid. num. 38. ad 41.*

Confessarius extraordinarius quo tempore deputari possit? Et an eo tempore possit Ordinarius ad Monasterium accedere, *ibid. num. 42. ad 45.*

Circa extraordinarium ad quid teneantur Prælati Regulares in Regnis Hispaniarum, *ibidem nu. 46. & 47.*

Confessarii, & Capellani Monialium possunt celebrare Missas Sanctorum, de quibus ipsæ recitant Officium, *ib. num. 48.*

Confessarii Monialium, eorumque Socii cujus ætatis esse debeant, *ibid. n. 49. & 51.*

Confessarius an possit ingredi Clausuram ad funeris Officium peragendum, *ib. nu. 51. 52. & 35.*

Confessarius Clausuram ingressus ad Sacramenta administranda an possit per Monasterium divagari, *ib. num. 54.*

Quid quando Confessarius Monialis infirmæ Confessionem audit? vel ipsa laborat in extremis, *ibidem num. 55. & 56.*

Confessarius etiam noctis tempore in casu necessitatis potest ingredi Clausuram, *ib. num. 57.*

Confessarius non potest ingredi Clausuram ad audiendam Confessionem illius infirmæ, quæ potest accedere ad Sedem Confessionalem; neque potest ingredi sub prætextu comitandi Operarios, Medicos, &c. neque ad conspergendum Cellas Monialium aqua benedicta; neque ad exorcizandam Monialem energumenam; neque ad Missam celebrandam; *ibid. n. 58. ad 62.*

An Confessarius ingredi possit Clausuram ad fumenam particulam consecratam casu in Ecclesia interiori elapsam, *ibid. n. 63.*

Confessarius quamvis Regularis non indiget speciali licentia ad ingrediendam Clausuram pro sui Officii necessitatibus. An autem ingredi debeat cum Socio, necne, *ib. n. 64. & 65.*

Confessarius Regularis Monialium, ejusque Socius an possint Moniales alloqui, *ib. n. 66.*

Confessarii extraordinarii dum occupantur in audiendis Monialium Confessionibus exculantur ab oneribus suæ Religionis, *ibid. num. 67.*

Quid de Confessarii habitatione; Sedis Confessionalis collocatione; ejusdem Confessarii mercede, ac victu; *ibidem num. 68. ad 73.*

Confessarii an possint Moniales absolvere in foro conscientiarum a Censuris occultis, & pœnis Papæ reservatis. Vide *supra art. 3. num. 19. ad 25.*

In casu extremæ necessitatis, deficiente proprio Confessario, an possit quilibet Sacerdos ingredi clausuram ad absolutionem elargiendam, *ib. num. 26.*

Quid si Confessarius sollicitet Monialem, & Monialis sollicitata recuset eum denuntiare, *ib. n. 77. 78. & 79.*

Alia de hac re, Vide verb. *Sollicitatio.*

Adduntur ad rem novissimæ resolutiones Sac. Congreg. Concil. *ibid. num. 81.* Et verb. *complex peccati*, ubi ad id assignatur novissima dispositio Benedicti XIV.

An Confessarius Ordinarius Monialium ab Episcopo destinatus, & triennio elapso ex Indulto Sac. Congreg. Episc. & Regul. ad alterum triennium immediate sequens confirmatus, hoc pariter elapso, possit ab ipso Episcopo Auctoritate Ordinaria destinari ad tertium triennium, *ib. num. 87. & seqq.*

Ad Episcopum pertinet cognoscere, & approbare, an Confessarius Regularis debeat pernoctare prope ipsa Monasteria ex causa distantie Conventuum, etsi agatur de Monasteriis exemptis, & Regularibus subiectis, *ib. num. 91.*

Vide alia de Confessario præsertim extraordinario, *ib. n. 92. & verb. Confessarius.*

MONIALES quoad varia Miscellanea ipsas concernentia.

Moniales, etiam Clarissæ, tenentur publice in Choro, vel privatum Officium Divinum recitare; Vide verb. *Moniales art. 6. num. 1. 2. & 3.*

Moniales Choristæ an possint; propter imperitiam, Officium Sprocorum laicorum recitare, *ib. n. 4. & 5.*

Moniales in recitandis *Confiteor* nihil mutare possunt, *ibid. num. 6.*

Moniales Clarissæ, & tertii Ordinis quo Breviario uti possint, *ib. n. 7.*

Indulgentiæ Fratribus concessæ, eorumque Ecclesiis extenduntur etiam ad Moniales, *ib. num. 8.*

Moniales intra quod tempus teneantur confiteri, & Eucharistiam sumere; & quibus permitti;

mitti possit Communio quotidiana, *ib. num. 9. ad 12.*

Moniales nequeunt se inscribi facere in Societatibus Rosarii, Chordæ &c. *ib. nu. 13.*

Episcopus potest prohibere Regularibus, ne Missas celebrent in Ecclesiis Monialium, *ibid. num. 14.*

Regulares an possint inservire pro Capellanis in districtis Ecclesiis, *ib. n. 15. & 16.*

Episcopus potest prohibere Presbyteris Sæcularibus ne celebrent in Ecclesiis Monialium Regularibus subiectarum, *ib. num. 17.*

Capellanus sufficit quod approbetur a Superiore Monasterii, *ib. n. 19.*

In Ecclesiis Monialium an, & de cujus licentia sepeliri possint Cadavera Sæcularium? & in casu ad quem spectet Officium funeris, *ib. n. 19. ad 22.*

Moniales an sepeliri possint in Ecclesia exteriori, *ib. nu. 23. ad 26.*

Moniales nequeunt habere prospectum, nec cratæ correspondentes in Ecclesia Presbyterorum sæcularium, vel Regularium, *ibid. num. 27.*

Moniales nequeunt uti Confessionario pro Locutorio, *ib. n. 28.*

Alia de Fenestella Communione, ac de Collocutoriis, *ibid. num. 29. ad 40.*

Monialium famuli, & famulæ a quibus teneantur Sacramenta recipere, *ib. n. 41.*

Monialis Professio est irrita, si postea fiat Hermaphrodita, *ibid. nu. 42.*

Quid circa fenestras prospectum habentes in Clausuram Monialium, *ib. n. 43. & 44.*

Alia de Monialium fenestris, ac cellis, *ibid. num. 45. ad 56.*

Moniales non debent dormire associatæ, *ibid. n. 57.*

Moniales uti nequeunt habitu virili, *ibidem num. 58.*

Monialibus non committitur clavis Custodiæ SS. Sacramenti, nec Reliquiarum, *ibidem num. 59. & 60.*

Monialibus an prohiberi possit dies Festus Titularis? aut Musica in earum Ecclesiis, *ib. n. 61. 62. & 63.*

Moniales in communi comedere, & laborare debent, nec possunt exteris cibos parare, aut esculentia vendere, *ibidem n. 64. & 65.*

Moniales completo Officio possunt recitare aliquem Psalmum, Orationem, vel Collectam, *ibid. nu. 66. & Decreta S. R. C. in fine noni voluminis quæ consule ex eorum Indice sub verb. Moniales.*

Alia *ibid. num. 67. ad 74.*

Alia vid. in hoc volum. in *Appendic. Decret. in Januen. Mazarien. Novarien. Lycien. Clausura. Papien.*

MONITORIUM.

Monitorium quid sit? Quis possit, vel non, ipsum concedere? & in quibus locis; Vide verb. *Monitorium n. 1. ad 10.*

An Prælati vere & proprie nullius Diocesis concedere valeant Monitorium, *ib. n. 75. ad 77.*

Monitoria pro revelandis rebus occultis quando, quibus personis, pro quibus rebus, & a quo concedi, ac promulgari possint, vel non, *ib. num. 11. ad 25.*

Ad nu. 12. & 21. *Auctoris*, Vide notata sub num. 78. 79.

Adducitur modus fulminandi excommunicationem Monitorii, *ib. num. 26.*

Monitorii vi an quis teneatur se ipsum denunciare? Et quæ personæ, ac res denunciari possint, ac debeant, vel non? & quando, *ibid. num. 27. ad 49.*

Detinens mala fide scripturam alienam ad quid teneatur ex vi Monitorii, *ibid. n. 50. & 51.*

Detinens bona fide scripturam alienam an teneatur cum suo, vel aliorum damno ex vi Monitorii restituere, *ib. num. 52. & 53.*

Detinens scripturam publicam continentem acta in judicio producta, & effecta, vel scripturam communem reo, & actori, vel scripturam ad proprium suum jus spectantem; vel spectantem ad jus, & bona actoris, vel transumptum non authenticum scripturæ ad actorem spectantis, ad quid teneatur ex vi Monitorii, *ibid. num. 54. ad 60.*

Sciens confidentialiter aliquem detinere Scripturam alienam an teneatur vi Monitorii revelare, *ib. n. 61.*

Cum quis, ne Creditores aliqua sua bona adjudicent, illa vendit in confidentia cuidam amico, renuente venditore satisfacere Creditoribus, an teneatur talis amicus vi Monitorii illa bona revelare, *ib. n. 62.*

Quid si aliquis tempore publicationis Monitorii degat extra Territorium Episcopi excommunicationis; aut revertatur nondum facta tertiz promulgatione; aut discedat jam facta prima, *ibid. num. 63. 64. & 65.*

Quid si reus delicti discedat ante Monitorii promulgationem, *ib. n. 66.*

Superiores Regulares an possint suos subditos per Monitorium citare; *ibid. num. 67. Regu.*

Regulares an teneantur ex vi Monitorii Episcopi revelare, *ibid. num. 68.*

Quid si obligati ad denuntiandum, non denuncient intra terminum præfixum, *ib. n. 69. & 70.*

Monitorium quando expiret, & Censura per ipsum contracta a quo absolvi possit, *ibid. num. 71. ad 74.* Alia ad rem, *vid. in additionibus, ibid. num. 80. & seqq.*

MONOPOLIUM.

Monopolium unde dictum; quid sit; quot modis committi possit; *Vide verb. Monopolium num. 1. ad 7. n. 16. ad 18.*

Mercatores conventionem conspirantes, ut nonnisi pretio summo vendant, & nonnisi pretio infimo emant, an Monopolium committant, & ad quid teneantur, *ib. num. 8. & 9.*

Princeps, & Magistratus an licite concedere possint uni, vel pluribus, ut ipsi soli certas merces vendant, *ibid. num. 10. & 12. & n. 19, & 20.*

Monopolii poena quæ sit. *Vide verb. Poena art. 2. n. 165.*

Monopolia super segetibus, leguminibus, olivis, & hujusmodi rigorosis sub poenis prohibentur, *ib. n. 11. 12.*

MONTES PIETATIS.

Montes Pietatis quid sint; unde originem habuerint; ubi primum, & quorum opera erecti; & an liciti. *Vide verb. Montes Pietatis n. 1. ad 7.*

In Montibus Pietatis tres potissimum leges existunt, & assignantur, *ib. n. 8.*

Montium Pietatis erectio quomodo, & quibus conditionibus permittatur a Summis Pontificibus, *ibid. num. 9. 10. & 11.*

Quid possint, vel non, Montis Pietatis Ministri de ejusdem Montis rebus, ac pecunia dispensare, *ib. num. 12. ad 16.*

Reprehenditur Auctor num. 12. & ad propositum per extensum refertur Constitutio Jamdudum Benedicti XIII. *ib. n. 29.*

Montium Pietatis tres referuntur species, & de illarum iustitia disseritur, *ibid. num. 18. & seqq.*

Alia vide hoc tom. x. in *Append. Decret. in Casalen. Montis Pietatis.*

MORIBUNDUS.

Moribundus quæ remedia ad sanitatem facientia respuere possit, *Vide verb. Moribundus n. 1. & 2.*

Moribundus quando, & a quo Confessario absolvi possit, *ib. n. 3. 4. & 5.*

Improbatur assertio Auctoris nu. 4. de Sacerdote muto nutu vel scripta forma absolvente, *ib. in not. ad eumd. n.*

Et falsum omnino dicitur quod Auctor nu. 5. docet posse laicum quemcumque moribundum absolvere a Censuris, *ibid. in not. ad eumd. num.*

Moribundo quomodo sit porrigendum Viaticum, si adsit periculum vomitus, *ibidem num. 6.*

Moribundo puero ad Sac. Communionem nondum admissio an sit præstandum Viaticum, *ibid. num. 7.* Sed vide *ib. notata.*

Quid si Moribundus sit communicandus, & desit Stola, vel Alba, *ib. n. 8.*

Moribundus quo præcepto teneatur Viaticum sumere, & quæ formula sit servanda in ipso communicando, *ibid. num. 9. & 10.*

Moribundo quoties, & in quibus diebus sit præstandum Viaticum in eadem infirmitate, & quid si ob tussim, vel aliam causam nequeat illud sumere, *ib. n. 11. ad 15. & ad n. 11. in not. Rom. Theol.*

Pro consecrando Viatico dando Moribundo an liceat Sacerdoti non jejuno celebrare, vel consecrare extra Sacrificium, vel consecrare in fermentato, *ibid. n. 16. ad 19.*

Moribundus latinus an possit sumere Viaticum a Sacerdote græco, *ibid. num. 20.*

Moribundo an sit dandum Viaticum sub specie vini, si nequeat sumere sub specie panis, *ibid. num. 21.*

Moribundis amentibus, vel phreneticis an, & quando sit præstandum Viaticum, *ibid. num. 22. ad 26.*

Moribundis quis dare possit Viaticum in defectu Parochi, *ibid. num. 27.*

Reprehenditur Auctor num. 26. in not. ad eumd. num.

Pro consecrando Viatico dando Regulari infirmo in aliqua domo privata, an possit ab alio Regulari erigi ibi Altare portatile; & Sacrum peragi, *ibid. num. 28. & ibid. in Notis.*

Moribundo, etiamsi non petat, an sit ei dandum Sacramentum Extremæ Unctionis, *ib. num. 29.*

Mori-

Moribundus præter Confessionem tenetur ad actum contritionis perfectæ, *ib. n. 30.*

Moribundi an possint contrahere Matrimonium, *ib. n. 31.*

Moribundus an possit absolvi a Sacerdote excommunicato vitando, seu degradato, aut hæretico, *ib. n. 32. ad 35.*

Moribundi ex morte naturali deficere solent in æternæ sententia Maris, *ib. num. 36.*

Alia ad rem. Vide verb. *Eucharistia. Infirmitas. Viaticum.*

Adducitur novissima ampliata facultas concessa Episcopis pro impertienda Benedictione Papali Moribundis. Et asseritur modus eam impertiendi. *ib. n. 38. & 39.*

Moribundus quis sit. Viventibus adscribitur, & sanæ mentis reputatur, *ib. n. 41.*

De Confessione Moribundi, & quasnam habeat illa probandi vires contra seipsum, contra tertium, vel hæredes tam in civilibus, quam in criminalibus, sive ille fuerit Judex, sive testis, sive Proxeneta contractus Simoniaci, late differtur, *ibidem num. 45. & seqq.*

Vide cætera verb. *Mortis articulus*, ubi inter alia *num. 1.* est, quod *Mortis Articulus* in servis Dei illustris, & Sanctimonia conspicuus apparere debet.

MULTÆ, seu pœnæ; Vide verb. *Episcopus art. 6. num. 63. & verb. Pœna art. 1. n. 50.*

MULIER. Vide verb. *Famina.* Et verb. *Mulier.*

An propter suavium mulier dotem amittat. Vide verb. *Adulterium art. 2. in nov. add. num. 30.*

MUNDUS.

Mundus unde dictus? quot modis usurpetur in S. Scriptura, ac apud Philosophos, & Theologos. Vide *Mundus n. 1. 2. & 3.*

Mundus variis illustratur titulis, qui assignantur, *ibidem nu. 4.*

Mundus quid sit, & an sit unicus, *ibid. num. 5. ad 8.*

Mundus quo tempore, & quomodo fuerit creatus, & quid per spatium sex dierum, *ib. n. 9. ad 23.*

Adam, & Eva quo tempore, quomodo, ex quo, & in quo loco fuerint producti, *ib. n. 24. ad 41.*

Adam, & Eva qua die præceptum violaverint, ac de Paradiso expulsi fuerint, *ibid. n. 42. ad 45.*

Qualis fuerit arbor, cujus fructus comestio fuit Adamo, & Evæ prohibita, *ibid. num. 46. & 47.*

Cain, & Abel quando, & ubi geniti fuerint, & quæ alia fuerit Evæ proles, *ibid. num. 48. ad 51.*

Adam, & Eva e Paradiso eiectionem quam regionem incoluerint, *ib. n. 52.*

Adam ubi fuerit sepultus, *ib. num. 53. 54. & 55.*

Paradisus Terrestris unde dictus; quid significet; in qua Mundi parte constitutus; quæ ejus longitudo, & latitudo; an adhuc existat, *ib. num. 56. ad 62.*

Mundi ætates quot sint. Et ab Orbe condito usque ad Christum natum, quot anni effluerint, *ib. n. 62. & 64.*

Epocha, & Æra unde dictæ, & quæ sint, *ib. num. 65.*

Epochæ distinguuntur in sacras, & profanas, & quæ sint, *ibid. num. 66.*

Inter Epochas Sacras præcipua desumitur a Nativitatis Christi; & alia est vera, & alia vulgaris, & quando utraque incipiat, *ib. nu. 67. 68. & 69.*

Epochæ profanæ quæ sint, explicantur, *ib. num. 70. ad 76.*

Mundus in quot partes dividatur, & singulæ partes explicantur, *ib. nu. 77. ad 87.*

Mundi quatuor plagæ principales, & venti assignantur, *ib. num. 88. & 89.*

Præcipua Mundi systemata assignantur, & explicantur; ubi etiam de Antipodum existentia, ac Terræ. Colique situatione; *ibid. numer. 90. ad 111.*

Mundi, seu Terræ, quantitas explicatur; & quid accidat circa dierum computationem circumeuntibus totam Terram, *ibid. numer. 112. ad 116.*

Sphæræ nomine quid intelligatur, *ibidem nu. 117.*

Sphæra potissimum pro artificiali sumitur; & quid sit, & quare sic vocetur? Et quis fuerit ejus inventor, & auctor, *ib. n. 118. & 119.*

Hæc Sphæra vocatur *armillaris*, & quare, *ib. n. 120.*

In hac armillari Sphæra decem circuli vulgo repræsentantur; sex majores, & quatuor minores, qui assignantur cum suis qualitatibus, & differentiis ad invicem, *ib. n. 121. ad 123.*

Polus unde dictus, quid significet, *ibid. num. 124.*

Polus alter vocatur arcticus septentrionalis,

lis, & alter antarcticus meridionalis; quare sic dicti, Et quales sint, *ib. n. 125. & 126.*

In medio horum Polorum pendet Terræ globus, & quomodo, *ib. n. 127.*

Axis Mundi quid sit, *ib. nu. 128.*

Assignantur, & explicantur alii Majorum Circulorum Cardinales, *ib. n. 129. & 130.*

Primus ex majoribus Circulis est Horizon, & quid sit, *ib. n. 131.*

Horizon duplex assignatur, & explicatur, *ib. n. 132.*

Meridianus, & Aequator quid sint, *ib. n. 133. & 134.*

Zodiacus quid sit; quæ ejus signa; quomodo vocentur; quot gradus contineant; Et quid sit gradus; & quot minuta contineat, *ib. n. 135. 136. & 137.*

Sol quot gradus percurrat quolibet integro anno, *ib. num. 138.*

Dicta signa Zodiaci peculiaribus figuris imprimuntur, quæ assignantur, *ib. n. 139.*

Hæc duodecim signa dividunt Zodiacum in duodecim partes correspondentes duodecim mensibus anni; & dantur versus cum sua explicatione ad sciendum quoniam die mensis ingreditur Sol quodlibet signum, *ib. n. 140.*

In medio Zodiaci est ducta linea quædam, quæ vocatur *Ecliptica*, seu *Orbita Solis*; quid sit, & quare sic appelletur, *ib. n. 141.*

Eclipsis Solis quando fiat in ipsa *Ecliptica*, & an esse possit universalis, *ib. n. 142. & 143.*

Eclipsis Lunæ quando fiat, & an esse possit universalis, *ib. num. 144. & 145.*

Coluri quid sint; unde dicti; & quomodo vocentur; *ibid. num. 146. 147. & 148.*

Minores Circuli sunt ambo *Tropici*, & ambo *Polares*, *ib. n. 149.*

Tropici unde dicti; & cur unus vocetur *Tropicus Cancræ*, & alter *Tropicus Capricorni*, *ib. n. 150.*

Circuli *Polares* unde dicti; & cur unus vocetur *Arcticus*, & alter *Antarcticus*, *ibid. nu. 151.*

Quid de habitantibus sub istis polaribus Circulis, *ibid. nu. 152.*

Dicti quatuor Circuli minores dividunt Mundum in quinque partes, seu *Zonas*, quæ assignantur, & explicantur, *ib. num. 153. ad 156.*

Ex diversa habitudine Aequatoris ad Horizontem dividitur Sphæra in rectam, obliquam, & Parallelam, & singulæ explicantur, ubi etiam de habitantibus in ipsis, *ib. n. 157. ad 164.*

Cælum unde dictum; quid & quoruplex sit, *ib. num. 165. ad 171.*

Astrum quid sit, *ib. n. 172.*

Astra alia sunt fixa, & alia errantia appellantur *Planetae*, & quare, *ib. num. 173. & 174.*

Planetae a fixis Stellis tripliciter distinguuntur, & assignatur quomodo, *ibidem num. 175.*

Stellarum fixarum quanta ab Astrologis, & Mathematicis assignetur multitudo, *ibid. num. 176.*

Stellæ fixæ distinguuntur ab Astrologis; & Astronomis in sex classes diversæ magnitudinis, & assignantur. His additur septima classis aliarum Stellarum exiguarum, inter quas sunt illæ *vie Lactæ*. Et hæc via *Lactea* unde sic dicta, *ib. num. 177. & 178.*

Planetae quot sint; & quæ eorum magnitudo, *ib. n. 179. 180. & 181.*

Assignatur tempus, quo *Planetae*, & Stellæ fixæ suam complent circulationem, *ibid. num. 182.*

Traditur modus discernendi Planetas inter se, *ibid. num. 183.*

Usque nunc dicta de numero, magnitudine, & motu Stellarum, Planetarum, de diversitate Cælorum, & ambitu Terræ, quomodo credenda, *ib. num. 184.*

Consilium de transeundo a contemplatione Mundi Astronomice, ad acquisitionem Empyreï, ac Paradisi Beatorum; & ad rem afferuntur varia de Mundi contemptu, *ib. num. 185. ad 190.*

Ad uberiorum Mundi notitiam afferuntur quæ de Mundo muliebri in Scriptura, de jure habentur, *ibid. nu. 191.*

Mundus muliebris qui dicatur, & unde nomen desumat, *ib. n. 192.*

Mundi muliebris nomine, & Mundo muliebri legato quæ contineantur, & quæ non, *ibidem n. 193. & 194.*

Ad complementum additur, quod Mundus regitur auctoritate Pontificia, & Regali potestate, *ib. n. 195.*

Roma an posita sit in medio Mundi, *ib. num. 196.*

Ad Tyronum eruditionem subnectuntur hic nomina cum sua significatione præcipuarum partium Mathematicæ, seu Mathesidis; cujus primogenitæ sunt tres nempe *Arithmetica*, *Geometria*, & *Statica*, & singulæ explicantur quoad eorum partes, *ibid. num. 197. ad 201.*

Primis Mathematicis succedunt secundæ, nem-

nempe *Cosmographia*, *Mechanica*, *Optica*, & *Musica*, & explicantur quoad singulas partes cum suis divisionibus, *ib. num. 202. ad 210.*

Secundis Mathematicis succedunt tertiæ, quæ sunt *Chronologia*, *Gnomonia*, *Architectura*, *Navigatoria*, & *Ars militaris*; & istæ quoad singulas quoque earum partes explicantur, *id. num. 211. ad 216.*

Innumeris scaturit dicitur erroribus Auctor in hoc *art.* Vid. *ibid. n. 217. et seqq.*

MUNERA; seu dona. Vide verb. *Xenia*.

MUSICA, MUSICUS.

Musica quid sit. Vide verb. *Mundus nu. 202. 209. et 210.*

Musica dividitur in Vocalem, & Instrumentalem. Vocalis continet Melopeam, Rhythmicam, & Poeticam. Instrumentalis continet Encordicam, Pneumaticam, & Crusticam, *ib. num. 209.*

Musica in Ecclesiis est de jure permixta; quid possit circa ipsam Episcopus prohibere, vel non? Vide verb. *Musica num. 1. ad 5.*

Musica an liceat in Officio Quadragesimæ, *ib. n. 6. et 7. et Decret. Sac. Cong. n. 1348.*

Alia quoad Moniales circa Musicam; & plura circa Musicos ipsos, *ibid. n. 8. ad 18.*

Organum usus quando inciperit in Ecclesiis. Et an pulsari possint in Missis Defunctorum, *ibid. num. 19. et 20. & verb. Missa art. 14. n. 32.*

Pro complemento afferuntur quædam ex Sap. Tostato, *ibid. num. 20.*

Musici Instrumenti Sonatores Christiani prohibentur inservire in Infidelium solemnitatibus, *ib. n. 22. et seqq.*

MUTUS potest contrahere Matrimonium. Vide verb. *Matrimonium art. 1. n. 26.*

MUTUUM.

Mutuum unde dictum, quid sit, & qui mutuum dare, vel accipere possint; Vid. verb. *Mutuum n. 2. et 3.*

Civitas, Ecclesia, aliaque Loca pia an teneantur ad restituendum, vel solvendum quod eorum Rectores vel Administratores acceperunt, *ibid. n. 4. et n. 59. et seqq.*

Filii, vel Filiz familias, si absque Parentum consensu pecuniam mutuo acceperint, neque eorum Parentes tenentur ad mutui re-

stitutionem, exceptis aliquibus casibus, qui assignantur, *ib. n. 5. ad 19.*

Sed vide quæ notantur sub *num. 68.*

Pupillus si mutuum accipiat, an, & quando teneatur ad restitutionem, *ib. n. 20.*

Mutuuus non potest aliquid ex mutuo exigere; & si exigat, usuram committit, & assignantur aliqui casus, in quibus mutuarius potest usuram committere, *ib. n. 21. ad 32. & in notis ad n. 37.*

Mutuarius potest sine labe usuræ aliquid ultra fortem exigere ratione lucri cessantis, vel damni emergentis, vel rationis periculi fortem amittendi, vel ratione pœnæ conventionalis, *ib. num. 33. ad 38. & in notis ut sup. vers. Deinde invaluit.*

Mutuatarius, qui non pecuniam, sed alias res mutuatus est, & eas, quales esse debent, non reddit, aut eas non reddit in tempore, seu loco convento, ad quid teneatur, *ibid. num. 39. ad 43.*

Mutuarius accepto pignore a mutuatario cum pacto, ut interim fructus pignoris lucretur, nisi addit alius titulus, usuram committit, & assignantur tales tituli percipiendi licite fructus ex pignore sine diminutione sortis, *ib. n. 44. ad 48.*

Contractus ille, qui vulgo dicitur a godere, quomodo possit esse licitus, *ib. n. 49.*

Qui recuset mutuare pecuniam, sed ipsam tradit indigenti dicendo quod emit ab ipso suas vaccas, & easdem ei locat pro pensione annua ei-solvenda, an usuram committat, *ibid. n. 50.*

Notatur Auctor hoc loci, *ib. ad eund. n.*

Excusatur ab usura, qui a se mutuum petenti tradit pecuniam, dicendo, quod tali pecunia conducit suas operas ad futuram messem; seu vindemiam, *idem num. 51.*

Regulares non possunt accipere pecuniam mutuo; vel ad cambium cum solutione aliqujus lucri, vel cum obligatione bonorum, *ibid. num. 52.*

De Mutuo publico, quod ex publica necessitate exigit Princeps a Civibus, *ibidem n. 69.*

Alia ad rem; Vide verb. *Usura.*

N

NADIR quid sit, & significet? Vide verb. *Mundus n. 129.*

NAU-

NAUFRAGIUM, NAUFRAGANTES.

Per Naufragium quid intelligatur ; Vide verb. *Naufragium n. 1.*

Naufragantium bona quamvis in mare dejecta, remanent adhuc de jure suorum Dominorum ; & quid contra reperientes , retinentes , & non restituentes , *ib. n. 2. ad 9.*

Piscatores magno eorum periculo naufragantium bona recuperantes possunt aliquid jure exigere , & ad id vocati a Patronis Navium in Ditione Pontificia lucrantur quartam partem bonorum , & aliquas Indulgentias pro ipsis concessas ; & renuentes auxilium præstare incurrunt crimen læsæ Majestatis , *ib. num. 10. ad 14.*

Qui Christianos naufragantes , vel navigantes spoliare præsumunt , incurrunt Excommunicationem , *ib. nu. 15. & 16.*

Si in periculo naufragii dejiciantur in Mare aliquorum Mercatorum merces , & aliæ plurimæ aliorum Mercatorum præserventur ; vel Dominus Navis sæviante tempestate anchoras , vel alias partes navis amiserit ; an , & quando fieri debeat compensatio , *ibid. n. 17. ad 23.*

Quid quando Navis a Pirata capta magno pretio redimatur , *ibid. n. 24.*

Quenam requirantur ut Veflores reliqui teneantur post jactum mercium ad contributionem ex leg. Rhodia de Jactu , *ibidem num. 25. ad 27.*

Quinam ex jactu contribuant , quomodo contribuantur , & agatur pro contributione , *ibidem num. 28. ad 34.*

Lex Rhodia de jactu ob simile damnum ad quæ extendatur , *ib. n. 35. & seqq.*

N E C E S S I T A S.

Necessitas alia est mediæ , alia præcepti ; alia mediæ , & præcepti simul , & quælibet explicatur . Vide verb. *Necessitas n. 1. ad 4.*

Necessitas proximi sive spiritalis , sive corporalis triplex assignatur , & explicatur , *ib. n. 5. ad 11.*

Alia hujus triplicis necessitatis clarior descriptio . Vide verb. *Eleemosyna per tot.*

In extrema , vel gravi , vel communi necessitate qualis obligatio vigeat , vel non , & satis clare explicantur circa quemcumque personarum statum obligationes , *ibid. num. 13. ad 37.*

Tom. X.

Sed vid. ad *num. 15.* Auctoris notata , *ib. eod. num.*

Definitur , dividiturque necessitas , deinde quinam sit illius favor enarratur quoad varias Legum species , *ib. in nov. add. nu. 38. & seqq.*

NECESSITAS se abstinendi a residentia quæ debeat esse ? Vide verb. *Canonici art. 5. num. 35. verb. Episcopus art. 3. num. 5. & verb. Parochus art. 2. num. 40.*

NECESSITAS pro alienandis rebue Ecclesiasticis quæ esse debeat . Vide verb. *Alienatio art. 2. n. 1.*

NECROMANTIA quid sit ; Vide verb. *Superstitio num. 15.*

NEGOTIATIO quando , & quomodo prohibita Clericis , & Religiosis ; Vide verb. *Negotiatio num. 1. ad 7. & verb. Clericus per tot.*

NEGOTIUM est quasi negans otium ; Vide *ib. n. 56.*

NEOPHYTI ad sacros Ordines non sunt promovendi , nisi prius de eorum constantia in Fide constiterit ; & quantum temporis ad id requiratur . Vide verb. *Neophytus .*

Varia hujus vocis *Neophyti significatio .* Vide *Artic. noviss. a Theologo Censore adlaboratum , n. 2.*

Eorum privilegia , *ib. num. 3.*

Collegii Neophytorum institutio , ejusque privilegia , *ibid. num. 4.* Hinc calumniæ refelluntur Protestantium in Sedem Apostolicam , *ibid. num. 5.*

Venetis ad arbitrium Nuntii possunt contrahere matrimonium cum fidei , variis concurrentibus circumstantiis absque interpellatione comparris infidelis , *ibid. num. 6. ad 8.*

Non possunt dare libellum repudii uxori in Judaismo perseveranti , & quibus poenis , si id egerint , plectendi sunt , *ib. n. 8.*

Non sunt cogendi ad dotis restitutionem , si uxor infidelis cohabitare renuat sine Creatoris contumelia , *ib. a num. 9. ad num. 36.* ubi hæc questio serio discutitur .

NOMINATIO ad Beneficia quid , & quotuplex sit , & in quo differat ab electione . Vide verb. *Electio art. 1. num. 8.*

NOMINA affinitatis , & consanguinitatis , Vide verb. *Affinitas art. 1. n. 15.*

NONE unde dictæ , & quid sint ; Vide verb. *Kalendarium n. 30. ad 33.*

NOTARIUS.

Notarius cum creatur quid jurare soleat ; Vide verb. *Notarius* n. 1.

Notarios exaudivandi facultas cui competat, *ib. n. 2. & 3.*

Notarii tenentur referre Episcopo Legata Testamentorum ad pias causas intra mensem, & tenentur ex Officio ea revelare etiam nemine requirente, *ib. num. 4. 5. & 6.*

Notarii Fori Ecclesiastici tenentur intra mensem dare copiam appellanti, si petat, *ibid. num. 7.*

Notarii tenentur intra mensem revelare Legata facta Fabricæ S. Petri, & dispositiones factas in favorem Sac. Domus Lauretanæ, *ib. nu. 8. 9. & 10.*

Notarii facientes instrumenta Usurariorum, vel contractuum illicitorum, quibus pœnis subjiciantur, *ibidem num. 11. & 12.*

Laici possunt esse Notarii in causis criminalibus, *ib. n. 13. & 14.*

Episcopus in quibus litibus possit prohibere Notariis laicis ne Officium suum exercent, *ibidem num. 15. 16. & 17.*

Notarii Curiz Episcopalis quam mercedem accipere possint pro Scripturis, ad quæ teneantur, & quibus exemptionibus gaudeant ; Vide verb. *Cancellarius per tot.*

Episcopus quibus Notariis uti possit, ac debeat, *ib. n. 19. & 20.*

Terminus mensis a Concilio Trident. in *sess. 24. cap. 20. vers. Præterea* præfixus Notario suffraganei ad dandum acta, potest a Metropolitano abbreviari, *ib. n. 48.*

Non potest Episcopus præcipere, ut Judices Synodales in causis sibi delegatis uti tantum debeant opera Notariorum Curiz Episcopalis, *ib. nu. 49.*

Instrumentum depositi rogari potest a quolibet Notario ad arbitrium Monialium, dummodo exhibeatur copia Authentica in Cancellaria Ordinariorum, *ibid. nu. 50.*

Notarius exul ab Urbe ob defectus in Officio commissos non debet admitti in Tribunalibus Ordinariis, *ibid. nu. 51.*

Non potest Episcopus prohibere, nec ceteri Notarii, præter solum Cancellarium Episcopalem, possint rogari de Instrumentis, quæ commodum Locorum Piorum concernunt, *ibid. num. 52.*

Notarius Episcopi non potest assistere simul cum eo, nec admitti ad conscribendum Actum Electionis Abbatissæ Monasterii sub-

jecti Regularibus, sed Notarius, seu Secretarius Superioris tantum, *ibidem num. 53. & 55.*

Notario Curiz Episcopalis non tenentur uti Conservatores Regularium, sed possunt assumere quemcumque bene visum, *ib. n. 54.*

Generales, & Provinciales Religionum, & Inquisitores, quas personas possunt in Notariis assumere, *ibid. nu. 21. 22. & 23.*

Notarii omnes omnia gratis pro Officio S. Inquisitionis expedire tenentur, *ib. num. 24.*

Clerici tum Sæculares, tum Regulares, an, & quando, & pro quibus possint esse Notarii ; Vide verb. *Clericus art. 3. n. 64.*

Notarii, seu Tabelliones peccant in pluribus casibus, qui assignantur, *ibid. nu. 26.*

Notariatus Officium an sit vile, vel nobile, *ib. nu. 27. ad 34.*

Notario sibi obviam venienti Carolus V. caput inclinavit, & quare, *ibid. num. 35.*

Notariatus Apostolicus quibus concedatur, & assignatur modus pro illo petendo, & obtinendo, *ibid. num. 36.*

Protonotariatus Apostolicus ut impetretur a Papa, vel ab alio, quid requiratur, *ibid. num. 37.*

Protonotarii an, & quando exempti sint a jurisdictione Ordinarii, & quibus privilegiis gaudeant ; Vide verb. *Protonotarius.*

Notarii Status Mediolanensis, ac Ditionis Regis Sardinie ad quid teneantur, *ibid. num. 39. ad 42.*

Notarii exequentes Litteras Apostolicas offendi prohibentur sub pœna Excommunicationis in Bulla Cœnæ, *ib. n. 43.*

Expedientes inhibitiones vigore appellationis in casibus non permissis infamiam, & inhabilitationem incurrunt, *ib. n. 44.*

Item expedientes Monitoria in causis ultra Montes absque speciali Judicis rescripto, *ib. num. 45.*

Item Recusantes exequi Citationes ac Mandata Sedis Apostolicæ, & Curiz Romanæ, aut alias executionem impediunt, *ibid. num. 46.*

Agitur de Attestatione Notarii circa Raturam Instrumenti, quæ regulariter suspectum illud reddit, *ib. n. 56. ad 62.*

An, & quando Notarius possit corrigere errorem, *ibid. in nov. add. nu. 62. & 63.*

De Instrumentis confectis a Notario falsi damnato, *ibid. num. 64. ad 66.*

Notarius arbitrarius potest assumi a Monialibus pro rogandis suis instrumentis. Vide verb. *Moniales art. 2. num. 22.*

NOTORIUM.

Notorium quid sit, & quare sic dictum; Vide verb. *Notorium*, n. 1. 2.

Manifestum prout distinguitur a Notorio quid sit, *ib. n. 3.*

Publicum quid sit, & quando differat a Manifesto, *ib. n. 4.*

Manifestum quomodo differat a Fama, & Rumore, *ib. n. 5.*

Fama duplex assignatur, & explicatur, *ib. num. 6.*

Rumor quid sit, & quomodo differat a Fama, *ib. num. 7. ad 11.*

Occultum duplex assignatur, & explicatur, *ib. nu. 12.*

Definitur item Notorium, illudque distinguitur a Manifesto, *evidenti, publico, ac novo, ib. num. 29. & seqq.*

Notorium est triplex, idest *Juris, Facti, & Presumptionis*, & quodlibet explicatur, *ib. num. 13. ad 16.*

Notorium Facti adhuc est triplex, scilicet *Permanens, Transeuntis, & Interpolati*; & quodlibet explicatur, *ibid. num. 17. ad 20.*

Ad hoc ut aliquod factum dicatur notorium *notorietate facti*, quid requiratur, ac sufficiat, *ib. n. 21. ad 23.*

Relictur distinctio Notorii in *Juris & Facti*, *ib. n. 30.*

In factis vere notoriis, quomodo Judex procedere possit, & an in ipsis detur appellatio, *ib. n. 24. ad 27.*

Notorium an, & quomodo probationem in judicio admittere possit, necnon, *ib. n. 31.*

Effectus Notorii describuntur, *ib. nu. 32. & seqq.*

NOVITIATUS, NOVITIUS, NOVITIA.

Novitatus annus ad quid institutus? quando incipiat; Vide verb. *Novitatus num. 1. & 2.* & alia plura ad rem, Vide verb. *Annus probationis.*

Novitatus an fieri possit partim in uno, & partim in alio Conventu, *ibid. num. 4.*

Novitios ad habitum recipere ad quem spectet, *ibid. n. 5. 6. & 7.*

Novitii in Ordine Fratrum Min. de Observantia quomodo admittendi ad Professionem, & quamdiu paritate votorum, aut si Religiosi abque legitima causa denegent suffragium, *ib. nu. 8. 9. & 10.*

Novitii an teneantur ad statuta Religionis? Quibus casibus reservatis subiciantur? Et a quo Confessorio possint a dictis casibus absolvi, *ib. n. 11. ad 17.*

Novitii, & Novitiz in articulo mortis possunt Professionem emittere nondum completo anno Novitatus, *ib. n. 18. & 19.*

Novitii, & Novitiz quibus privilegiis gaudeant, *ibid. num. 20. & 21.*

Novitii soli in Choro recitantes de more Horas Canonicas satisfaciunt præcepto loco Professorum, *ib. n. 22.*

Si Novitius sit Clericus, & habeat Beneficium, quid de ipso sit disponendum, *ibid. n. 23. ad 29.*

Novitii ad validam bonorum, ac jurium suorum renuntiationem faciendam quid observare debeant, *ibid. num. 30. ad 41.*

Novitii an possint eleemosynas, ac donationes facere, *ib. n. 42.*

Novitii Societatis Jesu an possint valide renuntiare sine licentia Episcopi, & non servata forma Concilii, nec expectato bimestri proximo ante Professionem, *ib. n. 43. & 44.*

Novitii Societatis Jesu, si dimittantur, an possint a d. Societate alimenta prætere; *ibidem nu. 45.*

Novitius habens Beneficium Ecclesiasticum an, & quomodo possit illud renunciare, *ibid. num. 46.*

Ut donatio facta a Novitio sit firma, quid requiratur, *ib. n. 47. & 48.*

Quid si Novitius renunciaverit legitimam, & emissâ Professione sit factus Episcopus, *ib. n. 49.*

Novitius an, & quando possit testamentum condere, vel revocare, & quid in ipso disponere possit, *ib. n. 50. ad 55.*

Dantes, vel recipientes aliquid pro Monasterio, in quo adest Novitius (excepro victu, & vestitu) sive donationis, sive convivii causa, quibus Censuris subiciantur, *ib. n. 56. ad 63. & verb. Moniales art. 2. n. 52. verb. Simonia art. 2. n. 70.*

Moniales an accipere possint dotem ante Novitiarum Professionem, *ib. n. 64. & 65.*

Novitio egredienti, vel ejecto a Religione quid sit restituendum; Et ipse quid solvere debeat, *ib. n. 66. ad 70.*

Dos Novitiz decedentis ante professionem cui, & quomodo restituenda, *ib. n. 71. & 72.*

Licentia Episcopi, seu ejus Vicarii requisita pro renunciacione facienda a Novitio intra duos menses proximos ante Professionem quando intervenire debeat; Et quis

eam concedere possit, vel non, *ib. num. 73. ad 78.*

In d. renunciatione facienda non est necesse servare formam Laicorum statuto præscriptam; neque, ut sit valida; requiritur quod fiat a Novitio integro bimestri ante Professionem; & quomodo sit computandum tale bimestre, *ib. nu. 79. & 81.*

Alia de d. renunciatione, *ibid. num. 82. ad 85.*

Deferre habitum Novitiorum an sit de essentia & necessitate anni probationis ad validitatem Professionis, *ibidem num. 86. 87. & 88.*

Novitii etiam Societatis Jesu, quo titulo promoveri possint ad Sacros Ordines; & an possint ordinari a suis Superioribus Regularibus Abbatibus, *ib. num. 89. ad 95.*

Novitii post Professionem collocandi sunt in Professorio, seu Conventu secundi Novitiatus; in quo, sicut & in aliis Novitiatibus, est observanda vita communis, *idem num. 96. & 97.*

Adducuntur Decreta super receptione, & educatione Novitiorum a Clemente VIII. edita, *ib. n. 98.*

Adducitur insuper Decretum Innocentii XI. super Conventibus Novitiatus, & Recollectionis Min. de observantia, & super iis, quæ in eisdem Conventibus servari debent, *ib. num. 99.*

Alia. Vide verb. *Approbatio art. 2. nu. 7. verb. Annus probationis, verb. Habitus, verb. Professio.*

Receptus pro Laico, seu Converso an possit transire ad statum Clericalem; Vide verb. *Professio n. 88. verb. Transitus nu. 5.*

Novitii in quibus instruendi, *ib. n. 102.*

Ex quodam nostri Ordinis Novitio originem habuit devotio Coronæ Beatissimæ V. M. septem decadam in honorem suorum septem Gaudiorum, *ib. num. 103.*

Novitii Regulares admitti debent juxta formam Decretorum Clementis VIII., & Constitutionum Ordinum peculiarium, nec sine gravi casu minuendum est ipsis probationis tempus, *ib. n. 104.*

Novitiatus expleri debet in Cœnobio ad institutionem Novitiorum designato sub pœna nullitatis Professionis, *ibid. n. 105.*

An Abbates, quibus jus est conferendi primam tonsuram & minores Ordines subditis suis Regularibus, possint eos conferre Novitiis, *ib. n. 106. ad 108.*

Et utrum sub negativo responso primæ

tonsuræ, & Ordinum Minorum Novitio facta Collatio sit tantum illicita, aut etiam invalida, *ibid. n. 109.*

Licentia Ordinariorum, quæ ex Constitutione *Concil. Trid. sess. 25. cap. 16. de Regularibus* requiritur in renunciationibus Novitiorum, est de forma, itaut lapsus 30. annorum non juvet ad præsumendam illam, nec eid. juramento possit renunciari, *ibid. num. 110. ad 112. & n. 113.*

Quid si ipsa licentia enunciata in iuramento renunciationis, minime reperitur, *ib. n. 114. & 115.*

NOX quid sit. Vide verb. *Kalendarium.*

NUMMUS. Vide verb. *Emptio art. 1. n. 7.*

NUNCIUS. Vide verb. *Nuncius in add. Auctor. n. 1. & seqq. & verb. Legatus.*

NUNDINÆ.

Nundinæ quænam sint. Vide verb. *Nundinæ num. 1.*

Nundinæ quoad dies Festos. Vide *ibid. n. 2. ad 5.*

Nundinæ in Civitate Senogalliæ celebrari jubentur per septemdecim postremos dies mensis Julii cum privativa, exemptionibus, & privilegiis, *ib. num. 6.*

NUPTIÆ.

Nuptiæ unde dicuntur; Vide verb. *Nuptiæ n. 1.*

Fœminæ dum maritantur, cur velentur, *ib. num. 2.*

In Nuptiis quare a Sponso detur annulus Sponsæ, & inferatur in quarto digito, *ib. num. 3.*

Veritas Nuptiarum, in quo consistat, *ib. num. 4. & 5.*

Nuptiæ terram replent, Virginitas Paradisum, *ib. num. 6.*

Nuptiæ secundæ permittuntur ut licitæ, *ibid. num. 7.*

In Nuptiis non debent Christiani saltare, & alia similia facere, *ib. n. 8.*

Nuptiarum solemnitas, quibus temporibus fuerit prohibita jure veteri, & quibus sit jure novo; & an hæc prohibitio licite fieri possit ab Ecclesia, *ib. n. 9. ad 13.*

Quoad Nuptiarum benedictionem; Vide verb. *Benedictio art. 4.*

Transactio privata Uxoris ad domum Viri, & consummatio Matrimonii, ejusque denunciationes an fieri possint tempore quo Nu-

Nuptias celebrari nequeunt, *ib. nu. 15. & 16.*

Per nuptias prohibitas quid intelligatur, *ibid. 17.*

Mater transiens ad secundas Nuptias privatur tutela filiorum prioris Matrimonii, & perdit etiam curatelam eorum; Secus de Patre, *ib. num. 18. 19. & 20.*

Parentes transientes ad secundas Nuptias quando amittant hereditatem, & Legitimam filiorum premortuorum; Vide verb. *Legitimus num. 22.*

Nuptiarum Ritus superstitione infecti Fidelibus lachrymose prohibentur, *ibid. num. 24.*

Nuptiarum tempora ab Ecclesia praescripta sunt observanda etiam in Regno Serviae, & finitimis Regionibus, *ibid. num. 25.*

Nuptiae Infidelium, quae temporibus vetitis celebrantur, non prohibentur fideles assistere, dummodo fieri possit absque Creatoris injuria, & offensione fidelium, *ibid. num. 26.*

Secundae, tertiae, ac posteriores Nuptiae sunt Fidelibus permittae; sed minime benedicuntur nisi primae non fuerint benedictae, *ibid. num. 27. & num. 38.*

Secundae Nuptiae impedimento sunt, nequis promoveri possit ad ordines Sacros, etiam in Ecclesia Graeca, in qua Diaconis, & Presbyteris prohibentur sub poena Nullitatis, & depositionis ab Ordine, *ib. n. 29. & 30.*

Late de secundis Nuptiis agitur, *ib. num. 32. & seqq.*

Et primo differitur in quibusnam secundae Nuptiae differant a primis, *ib. nu. 34. ad 40.*

Errant, qui secundas nuptias odiosas credunt, & varias eorum poenas recensent, non animadvertentes poenas illas propter nuptias secundas non dari, sed propter nimiam ad eas festinationem, vel propter liberia prioris Matrimonii quaesitam injuriam, *ibid. n. 41.*

De Juris ratione in Anno Luctus antiquam Mulier ad secundas convales nuptias, *ib. num. 42. ad 45.*

Poenae recensentur in quibus incurrit Mulier nubens intra annum a die defuncti Mariti, *ibid. num. 46. ad 54.*

Quid addiderit Justinianus in casu quo vidua undecimo post mense nubat a morte Mariti, *ib. n. 51.*

Mulier, quae intra annum Luctus impedice vivit, nec tamen parit, sed diu post luctum, praestatis poenis non subditur, *ibid. num. 52.*

Quibus in casibus Mulier nubens ante annum luctus elapsum in poenas non incidat, *ibid. num. 54. & seqq.*

TOM. X.

Recensentur poenae, quas incurrit mulier secundo nubens, in favorem, & commiserationem filiorum stabiliz, *ibidem num. 53. ad 58.*

Quid egerit Jus Canonicum hac in re poenali, *ibid. num. 59. & seqq.*

Alia ad rem; Vide verb. *Benedictio art. 4. & verb. Uxor num. 42.*

NURUS quae sit? Vide verb. *Affinitas art. 1. num. 16.*

OBEDIENTIA; Vide verb. *Votum, art. 2. num. 10. ad 42.*

Obedientia debita quando sufficiat pro se absentando a residentia; Vide verb. *Canonicus art. 1. n. 36. verb. Episcopus art. 2. n. 6. verb. Parochus art. 2. n. 41.*

OBLATI MONASTERIORUM.

Oblati, & donati, quando gaudens privilegio fori, & immunes sunt ab Episcopi jurisdictione. Vide verb. *Oblati Monasteriorum.*

O B L A T I O N E S .

Oblationes dupliciter sumi possunt, assignantur, & explicantur, Vide verb. *Oblationes num. 1. 2. & 3.*

Triplex Oblationum species assignatur, & explicatur, *ibid. num. 4.*

Oblationum usus quando incipit, *ib. n. 5.* Oblationes non debentur ex precepto, his in quatuor casibus, qui assignantur, *ibid. n. 6. ad 10.*

Ad hoc ut consuetudo faciendi Oblationes obliget, quid requiratur, *ib. n. 11. & 12.* Oblationes ex consuetudine vetusta necessarias evadere posse ut dicit Auctor. n. 11. confirmatur contra Jacobum de la Lalande, *ibid. nu. 49. 50.*

An oblationes difformiter praestatae consuetudine necessarii evadere queant, *ibidem num. 51.*

Oblationes factae intra Ecclesiam Parochialem, vel intra limites Parochiae, & illae, quae fiunt Oratoriis, Capellis, & Imaginibus depictis in pariete domus alicujus personae privatae, ad quam spectent, *ibid. num. 13. ad 21.*

Oblationes, quae fiunt tempore Jubilaei, vel

anno Sancto in Ecclesia Cathedrali, seu Imaginibus intra Ecclesiam, vel Parochiam existentibus, ad quem spectent, *ibid. num. 22. 23. & 24.*

Oblationes, quæ sunt in Ecclesiis Regularium, spectant ad ipsos, *ibid. num. 25. & 26.*

Parochi possunt in Altari post Offertorium Oblationes recipere, & etiam ab Altari recedere ad recipiendas Oblationes Mulierum, *ib. num. 27. & 28.*

Sacerdotes novi in primis Missis possunt Oblationes recipere, *ib. nu. 29. & 30.*

Alia plura ad rem adnotantur, & designantur quando, & in quibus locum habeat, vel admittatur Oblatio Major, *ibid. num. 31. ad 48.*

Alia de Oblationibus. Vide hoc tom. x. in Append. Decret. in Portucalen. Nullius, seu Nonantulana Jurium Parochialium.

OBREPTIO quid sit, & in quo differat a subreptione; Vide verb. *Referiptum n. 8.*

OBSERVANTIA vana; Vide verb. *Superstitio num. 45. ad 64.*

OBSTETRICES.

Obstetrices unde dicantur? ad quid teneantur? & a quo examinari debeant? Vide verb. *Obstetrix n. 1. ad 5.*

Baptizati ab Obstetricibus quando sint rebaptizandi, vel non, sub conditione, *ib. n. 6. 7. & 8.*

Obstetrices Egyptiæ in responsione data Pharaoni non sunt culpabiliter mentitæ, *ibid. num. 9.*

Obstetrices antequam ad Officium admittantur sunt serio ac diligenter instruendæ a Parochis de Baptismo infantibus in casu necessitatis conferendo cum vera materia, forma, & intentione, *ib. num. 10.*

Quid probet Obstetrix quoad Virginitatem Puellæ, vel quoad illius defectum, *ib. num. 12.*

Falluntur ii, qui septem Obstetrices requirunt, ut referri possit de Virginitate vel illius defectu in muliere, *ib. num. 13.*

OCCASIO PECCANDI.

Occasio peccandi duplex assignatur, & explicatur. Vide verb. *Occasio peccandi n. 1. & 2.*

Periculum peccandi aliud est proximum, & aliud remotum, & quare dicatur proximum, *ibid. num. 3. & 4.*

Periculum proximum aliud est formale, & aliud materiale; rursus formale aliud est extrinsecum, & aliud intrinsecum; & quodlibet explicatur, *ib. num. 5. 6. & 7.*

In occasione proxima, vel remota peccandi positus quando absolvi possit, vel non, *ibid. num. 8. 9. & 10.*

Conseuerudinarii, seu recidivi quando sint absolvendi, vel non, *ib. num. 11. ad 14.*

OCCIDENS ubi sit. Vide verb. *Mundus num. 88.*

OCCISIO. Vide verb. *Nomicida, Homicidium.*

OCCULTATIO.

Occultatio Fidei cum simulatione Mahumetismi damnatur præsertim in Iudicio. Vide verb. *Occultatio, n. 1. & 2.*

Occultantes Fidem tali simulatione excluduntur a Sacramentis in vita, & a suffragiis in morte, *ibid. num. 3.*

Cætera quoad Occultantes Fidem, & simulantes Mahumetismum, vid. *ibid. num. 4. ad 6.*

Occultatio defectus in actu professionis an officiat pro nulla declaranda ipsa Professione, *ibid. num. 7.*

OCCULTUM. Vide verb. *Notorium.*

OCCUPATIO pro acquirendo rerum dominio. Vide verb. *Dominium art. 3. n. 6.*

OCTAVÆ.

Octavarum usus quando, & quomodo introductus in Ecclesia, Vide verb. *Octava num. 1. & 2.*

Octavarum numeri in triplici sensu triplex Mysterium assignatur, *ib. n. 3. ad 6.*

Quid si dies Octavæ occurrat cum duplici majiori per annum, *ibid. num. 7.*

Infra Octavam Paschæ, Pentecostes, Epiphaniæ, Corporis Christi, Nativitatis Domini, quæ Officia, vel Missæ prohibeantur, *ibidem num. 8. ad 11.*

Infra Octavas non privilegiatas, de quibus possit fieri Officium, vel non, *ib. n. 12.*

Quid si infra Octavam Corporis Christi eadem die occurrant duo Festa duplicia, *ib. num. 13.*

Quid si Octava Corporis Christi occurrat, vel concurrat cum die Octavæ S. Joannis Baptistæ, seu sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, vel alterius Sancti Titularis, vel Patroni, *ibid. num. 14.*

In die Octavæ Corporis Christi de quibus possit fieri Officium, *ibid. num. 15.*

Quid si festum S. Antonii de Padua, aut aliud Festum 2. classis occurrat in die Corporis Christi; Et quid si tale Festum esset Titulare, *ibid. num. 16. & 17.*

Quid si festum habens Octavam transferri debeat, vel venerit paulo ante Quadragesimam, vel ante Pentecostem, vel ante diem 17. Decemb. *ib. num. 18. & 19.*

Alia plura de Octavis, *ib. num. 20. ad 38.*

Nemini licet facere Octavam defuncti sine speciali indulto Apostolico, *ibid. num. 39.*

O C U L U S.

Oculo carens an sit irregularis? Vide verb. *Oculus, n. 1.*

Impudicus oculus impudici cordis est nuncius, *ibid. num. 2.*

Oculi irritamenta sunt vitiorum, *ib. num. 3.*

Oculos sibi depingere non licet, *ibid. num. 4.*

Oculis noxia assignantur, *ibid. num. 5.*

Oculos retro nulla Lex, nulla appellatio, nullaque inhibito habet, *ib. n. 6.*

Oculorum officium durius est amisisse, quam linguæ, *ibid. nu. 7.*

In Missa quando Sacerdos debeat oculos elevare, vel demissos tenere, *ib. n. 8. & 9.*

O D I U M.

Odium opponitur amori; & duplex assignatur, & explicatur; & quale odium reperitur in Deo, vel in homine, & quando sit peccatum veniale, vel mortale. Vide verb. *Odium num. 1. ad 17.*

Alia. Vide verb. *Virtus num. 34. ad 87.*

OFFICIALES BELLICI. Vide verb. *Bellum art. 3.*

OFFICIUM DIVINUM

Quoad ea, quæ concernunt ejus nomen, originem, divisionem, & obligationem.

Officium Divinum diversimode appellatur. Vide verb. *Officium Divinum n. 1. ad 5.*

Officii divini definitio traditur, ejusque origo, ac formula tum antiqua tum moderna innuatur, *ibid. nu. 6. ad 9.*

Afferuntur ad rem Summaria Constitutionum Sancti Pii V., Clementis VIII., & Urbani VIII. *ibidem nu. 10, 11. & 12.*

Officium Divinum dividitur in Nocturnum, & Diurnum, & innuitur quid intelligatur per Nocturnum, & Diurnum Officium, *ib. n. 13. 14. & 15.*

Totum Divinum Officium dividitur in septem partes, quæ assignantur, & adducitur mystica ratio hujus septenarii numeri, *ib. num. 16. & 17.*

Obligatio recitandi Divinum Officium oritur ex triplici titulo, qui assignatur, *ib. num. 18.*

Titulo *Sacri Ordinis*, qui teneantur ad Horas Canonicas recitandas, *ib. n. 19. ad 24.*

Emendatur *Auctor num. 21.* ubi negat, Carceri emancipatos obligari ad Officii Divini recitationem, *ibid. in not. ad n. 23.*

Titulo *Beneficii Ecclesiastici* qui obligentur, vel non, ad Officium Divinum, *ibid. n. 25. ad 36.*

Titulo *Religionis Professe Choro adscriptæ*, qui teneantur, *ib. num. 37. ad 53.*

Reprehenditur *Auctor n. 33. ibid. in not. ad eund. num.*

Prioribus Ecclesiæ sæculis nulla Clericis majoris inter & minores fuit distinctio quoad obligationem recitandi Horas Canonicas, *ib. num. 54.*

Quomodo sequioribus temporibus distinctio Clericorum invaluerit pro recitandis, vel non, horis Canonicis, *ibidem num. 55.*

Quoad ea, quæ concernunt intentionem, & attentionem requisitam ad Officium div. recitationem.

Intentio quid sit; Vide verb. *Officium Divinum art. 2. num. 1.*

Intentio dividitur in actualem, virtutalem, habituales, & interpretativam. Et singulæ explicantur, *ib. num. 2. & 3. & verb. Intentio num. 3. ad 7.*

Intentio alia est explicita; alia implicita; alia directa, alia indirecta, alia absoluta, & alia conditionata; & singulæ explicantur, *ib. num. 4. ad 9.*

Qualis intentio requiratur, ac sufficiat ad recitandas Horas Canonicas, *ibi n. 10. ad 20.*

Attentio quid, & quomplex sit, & quæ sufficiat, ac requiratur ad satisfaciendum obligationi Officii Divini recitandi, *ibid. num. 21. ad 47.* ubi ad rem varia claritas gratia referuntur.

Reprehenditur *Auctor num. 36. & 40. ibi in not. ad num. 36. & 40.*

Quoad ea, quæ concernunt integritatem, continuationem, & formam recitandi Officium Divinum.

Omittens culpabiliter totum Divinum Officium quot peccata committat, & quomodo se explicare teneatur in Confessione; Vide verb. *Officium Divinum* *art. 3. n. 1. ad 4.*

In pluribus censigitur hic Auctor, *ib. eod. n.*

Omittere culpabiliter notabilem partem Officii Divini, quale sit peccatum, & quæ sit notabilis pars, & quid si omittens sit simul Sacerdos, Parochus, & Monachus; aut talis pars omittatur ex oblivione, *ibidem* *num. 5. ad 14.*

Qui dubitat an recitaverit aliquam Horam, an, & quando, teneatur illam repetere, *ib. num. 15. 16. & 17.*

Quid de illis, qui ex Superioris mandato, tempore divini Officii occupantur in libris parandis, vel Organis pulsandis, vel Campanis sonandis &c. *ibid. num. 18. & 19.*

Psalmi, & Hymni, qui solo Organo personant, an debeant submissa voce suppleri, *ibid. num. 20. 21. & 22.*

Officium Divinum integre recitari potest privatim cum socio quamvis laico non obligato ad talem recitationem, *ibid. num. 23. 24. & 25.*

Quid de illo, qui nondum absolutis alterius Chori versibus præproperat incipere suos, vel recitat Officium Divinum incompando, mutilando, glutiendo syllabas, *ib. n. 26. & 27.*

Quid si aliquis ob strepitum vel aliam defectum non valeat audire aliqua ab altera parte Chori prolata, *ib. num. 28. & 29.*

Officium Divinum interrompere quale sit peccatum, & causæ excusantes in casu assignantur, *ib. nu. 30. ad 74.*

Matutinum an licite dividi possit a Laudibus, vel Nocturnum a Nocturno, *ib. n. 35. ad 38.*

Pro recitando Divino Officio ab omnibus Breviario Romano adstrictis quæ forma sit servanda, *ib. nu. 39. & 40.*

Clerici adstricti Breviario Romano an satisfaciunt præcepto, si recitent Officium ex Breviario alicujus peculiaris Ecclesiæ, & econtra, *ib. num. 41. & 42.*

In recitando Officio Divino est etiam servanda forma proprii Directorii, & quid si secus, *ib. nu. 43. 44. & 45.*

Quid si aliquis recitet Officium de Martyre, cum sit recitandum de Confessore,

aut incipiat recitare Officium non præscriptum, & postea advertat errorem, aut recitet per inadvertentiam Officium crastinum, *ib. nu. 46. ad 50.*

Clericus sive Sæcularis, sive Regularis, tamquam advena, vel peregrinus existens extra Diocesim quale Officium recitare possit, vel debeat, *ibid. num. 52. 53. 54. & in collect. Decret. S. R. C. n. 1319. 1360. C.*

Forma recitandi Divinum Officium juxta Kalendarium, & Breviarium Franciscanum a quibus sit servanda, & quid de Terriariis, vel Episcopis in sæculo degentibus, *ibid. n. 55. ad 59. & inter Decreta cit. n. 11. 659. 1384.*

Facultas recitandi peculiare Officium alicui Congregationi concessa an se extendere possit ad aliam sive ejusdem, sive alterius Ordinis, *ib. num. 60. ad 63. & dict. Decreta, n. 470. 506. 513. 829.*

Officia Sanctorum, quæ supersunt de mense Decembri nequeunt transferri in annum sequentem, *ib. num. 64. & inter Decreta, ut supra, num. 518. 963. 1312. 1664.*

Episcopi Regulares an possint de Beatissimæ Religionis Officium recitare, & in propriis Cathedralibus Missas celebrare, *ibid. num. 65. & dict. Decreta n. 401.*

Capellanus Episcopi, qui cum eo recitat Officium, debet se illi conformare, *ibid. nu. 66. & dict. Decreta, num. 1385.*

Locorum Ordinarii an possint addere nova Officia Sanctorum propriis Kalendaris, *ib. n. 67. & dict. Decreta, n. 216.*

Translato Festo alicujus S. Confessoris, quando mutari debeat, vel non verificul. *Mervit Beata &c.* in Hymno iste Confessor &c. *ibid. num. 68. 69. 70. & inter Decreta, num. 542. 752. 111.*

Officium translatum quando recitari debeat. Et in translatione Festorum sive ejusdem, sive diversæ dignitatis quid sit servandum, *ib. n. 71. ad 75. & alibi, prout in Indice, inter Decreta, num. 666.*

Confessarii, & Capellani Monialium possunt Missam celebrare, & Officium recitare de Sancto cujus Officium recitatur ab ipsis Monialibus, *ib. nu. 76. 77. 78. inter Decreta, num. 894. 1464.*

Regulares quæ Officia Dedicationum Ecclesiarum, & Patronorum, & sub quo ritu celebrare debeant; *ib. num. 79. ad 84. & dict. Decreta, n. 419. 540.*

Approbatio S. Patroni quomodo concedi soleat, *ib. n. 85.*

Regulares exempti utentes Breviario Romano an possint recitare Officia de Patronis minus principalibus, & de Sanctis Diocesis, *ib. n. 86.*

Quando permittitur fieri Officium aliquod per Ditiones subiectas Cæsari, per has intelliguntur etiam Feuda Imperii, *ib. n. 87.*

Locorum Ordinarii an possint ritum in Calendario Romano expressum extendere, vel mutare, *ib. nu. 88. & dict. Decreta, nu. 214. & seqq.*

Ubi asservatur Corpus, vel insignis Reliquia alicujus Sancti, an, & quo ritu celebrari debeat Missa, & Officium recitari, *ibidem num. 89. 90. 91. & dict. Decreta, nu. 215. & seqq.*

Dedicationis Festum an possit ab Episcopo mutari, *ibid. num. 92. & dict. Decreta, n. 1379.*

Si in locis Diocesis nullus reperiatur electus Patronus, tenetur Diocesis ad Festum Patroni Civitatis celebrandum cum Octava, *ib. n. 93. & dict. Decreta, n. 349.*

In Patronorum præcedentia quis ordo sit servandus, *ibid. num. 84. & dict. Decreta, n. 622.*

Canonici qua voce teneantur in Choro Officium cantare, & privatim extra Chorum recitare, *ib. num. 95. ad 101. & verb. Missa art. 3. n. 11. & dict. Decreta n. 12.*

Litaniz in Fello S. Marti, & tribus diebus Rogationum sunt de præcepto recitandæ. Et quo tempore, *ib. num. 102. 103. & verb. Litanie n. 16. 17.*

Officium B. M. V. Officium Defunctorum, Psalmos Graduales, & Pœnitentiales, qui teneantur recitare, vel non, *ibid. num. 104. ad 110. & dict. Decreta, n. 1113.*

Habentes Indultum recitandi aliqua Officia singulis hebdomadibus, vel mensibus, quando abstinere debeant ab ipsis recitandis, *ib. nu. 111. 112. & dict. Decreta, n. 827.*

Habentes Indultum recitandi Officium de SS. Sacramento in feriis quintis per annum quomodo debeant illud recitare, & de ipso Missam celebrare, *ib. num. 113. & dict. Decreta, n. 1483.*

Ad Horas omnes, quæ recitantur in Choro; debent ardere duæ saltem candelæ in Altari, *ib. nu. 114.*

Assignantur Officia B. M. V. in toto Statu Ecclesiastico ex obligatione celebranda ex novissimo Decreto, *ib. nu. 115.*

Referuntur varia Dubia a Sac. Congr. Rit. resoluta, *ib. n. 116.*

Quoad ea, quæ concernunt ordinem, tempus, locum, situm, & habitum recitandi Divinum Officium.

In recitandis Horis Canonicis qui ordo sit servandus, Vide verb. *Officium Divinum, art. 4. num. 1. ad 7.*

An sit peccatum non recitare Matutinum, & Laudes ante celebrationem Missæ, Vide *ib. n. 37. & verb. Matutinum n. 19.*

Tempus pro absolvendo toto Divino Officio tam juxta primam institutionem, quam juxta communem praxim quando incipiat, ac terminet, *ib. n. 9. ad 14.*

Assignatur tempus pro singulis Horis persolvendis juxta suam primam institutionem, ac juxta jam receptissimam consuetudinem, *ibid. num. 15. & 16.*

Vesperæ an liceat recitari possint post prandium etiam in Quadragesima, *ibid. num. 17. & 18.*

Pro publica, & privata Horarum recitatione quæ tempora sint servanda, & assignanter juxta causæ, ob quas anticipari possunt; & assertur ad rem duplex terribile exemplum, *ib. num. 19. ad 25.*

Publica, & privata Divini Officii recitatio quo in loco sit facienda, *ib. num. 26. ad 32.*

In privata, & publica Divini Officii recitatione qui situs, & habitus sit servandus, *ibid. num. 33. 34. & 35.*

Qui recitat Matutinum die Dominico pro feria 2. sequenti, an debeat genuflectere ad Antiphonam finalem B. M. V. *ib. n. 36.*

Quoad ea, quæ concernunt causas excusantes, vel non, a recitatione Divini Officii.

A recitatione Divini Officii excusat impotentia quæcumque physica, vel moralis; Vide verb. *Officium Divinum art. 5. n. 1.*

Qui inculpabiliter caret Breviario, a qua parte Divini Officii recitanda excusetur, *ib. n. 2. & 3.*

Cæcus a qua parte excusetur, & quid si sit Beneficiatus, *ib. num. 4. ad 8.*

Quid de illo, qui culpabiliter caret Breviario, *ib. num. 9. & 10.*

Infirmas gravis, vel levis quando excuset; Et quid in dubio an sit gravis, vel levis, *ib. nu. 11. ad 15.*

Quid de Regularibus infirmis, valetudinariis, senibus &c. nescientibus se determinare

nare an possint, vel non, Officium recitare, *ibid. num. 16. ad 21.*

Occupatio gravis repentina quando excuset, *ibid. num. 23.*

Charitas propria, vel proximi quando excuset, *ibid. n. 23. & 24.*

Concionator quando excusetur, vel nōa, *ibid. num. 25. 26. & 27.*

Metus gravis excusat a recitatione Divini Officii, *ib. n. 28.*

Dispensatio excusat a recitatione Divini Officii; & assignantur qui dispensare possint, vel non, *ibidem num. 29. ad 36.*

Falsum est quod dicit Auctor *num. 32.* ex consuetudine, sc. ubique recepta ab Officio persolvendo dispensare homines solere; ac multo magis falsum est posse id Vicarios Generales, vel Regularium Superiores, *ibid. in not. ad num. 32.*

Beneficiarius si privetur fructibus Beneficii, an excusetur, *ibid. num. 37.*

Impeditur recitare Officium statutis horis teneretur illud anticipare, vel postea supplere, *ib. nu. 38. 39. & 40.*

Alia ad rem; Et de causis excusantibus a recitatione publica in Choro, *ibid. num. 41. ad 44. & verb. Canonici. art. 5. num. 33. & verb. Distributiones per tot.*

Recitantes in fine Horarum Orationem *Sacro sancte* quid consequantur; Vide verb. *Indulgentia art. 6. num. 11.*

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Officium Defunctorum quo die sit celebrandum, & quid si eodem die occurrat Festum duplex minus; Vide verb. *Officium Defunctorum num. 1. 2. 3. & inter Decreta Sac. Cong. in Tomo ix.*

Officium Defunctorum in die Commemorationis eorumdem quando sit recitandum, *ibid. num. 4. & verb. Litanie.*

Dictum Officium, & Missa praesente Cadavere quibus diebus cantari possit, vel non, *ibid. num. 5. & 6.*

Anniversaria, & Missae de Requiem reliquae ex dispositione Testatorum quando cantari possint, *ib. n. 7.*

Cum primum habita fuerit noticia certa obitus alicujus Religiosi Ordinis, vel Provinciae, quo Festo cantari possit Missa, & Officium pro eodem, *ibid. num. 8.*

Officium anniversarium, septenarium, vel tricenarium, Defunctorum post obitum quid si cadat in die Dominico, *ib. num. 9.*

Officium Defunctorum ad consequendas Indulgentias in Constitutione S. Pii V. concessas quo die celebrari debeat, *ibid. num. 10.*

Ad Officium Defunctorum qui teneantur, vel non, *ibidem num. 11. ad 15.*

Plura ad rem afferuntur Sac. Congr. Decreta, *ib. n. 16. ad 36. & in Collectione, in Tomo ix.*

OFFICIUM quid sit; Vide verb. *Beneficiarius art. 1. num. 28.*

OLEUM Infirmorum ubi, & quomodo asservari debeat, Vide verb. *Extrema Unctio nu. 10. 49.*

OMEN quid sit; Vide verb. *Superstitio n. 30.*

ONIROMANTIA quid sit; Vide *ib. n. 25.*

OPINIO. Vide verb. *Conscientia nu. 68. ad 114.*

OPINIO PROBABILIS. Decreta edita circa Propositiones Probabilissimum spectantes referuntur; Vide verb. *Opinio probabilis per tot.*

OPTICA quid; Vide verb. *Mundus num. 202. 208. 210.*

ORACULA VIVAE VOCIS.

Oracula vivae vocis quid sint; Vid. verb. *Oracula vivae vocis num. 1.*

Oracula vivae vocis alia sunt authentica, & alia non; & quae sint utraque, & quomodo inter se discernantur, *ibid. num. 2. & 3.*

Gratiae, & Privilegia vivae vocis oraculo concessa quoad substantiam pro foro interno cuius sint valoris, *ibid. num. 4.*

Ad essentiam, & substantiam Privilegii an requiratur Scriptura, *ib. n. 5.*

Ut oracula vivae vocis praticari possint etiam pro externo, quid requiratur; *ib. n. 6.*

Privilegia; & Indulta vivae vocis oraculo concessa, quae nunc valeant, vel non; & quae fuerint revocata, & quae excepta. Et afferuntur ad rem variae Summarum Pontificum Constitutiones, *ib. n. 7. ad 21. & seqq.*

Oracula vivae vocis nullius sunt roboris, quae revocationem praecedunt; & quae subsequantur valent ad summum pro foro interno, nisi authentice prodierint, *ibid. num. 33. & seqq.*

ORACULUM superstitiosum; Vide verb. *Superstitio num. 32.*

O. R. A. T. I. O.

Orationis nomen tripliciter sumitur, & explicatur; Vide verb. *Oratio num. 1. & 2.*

Oratio specialiter sumpta definitur, *ibid. n. 3.*

Oratio dividitur in mentalem, & vocalem, & quae sit utraque, *ib. num. 4.*

Oratio.

Oratio vocalis debet necessario habere adjun-
ctam mentalem, *ib. num. 5.*

Oratio vocalis dividitur in privatam, & pu-
blicam; & utraque explicatur, *ib. n. 6.*

Oratio quomodo sit necessaria adultis usum ra-
tionis habentibus, *ib. num. 7. & 8.*

Assignantur varii casus in quibus homo te-
netur orare, *ib. n. 9. & 10.*

Assignantur quatuor alii casus, in quibus
adesse potest obligatio orandi respectu aliqua-
rum personarum particularium, *ib. n. 11.*

Oratio pro quibus fieri possit, vel non, *ibid.*
num. 12. ad 15.

Animæ in Purgatorio orant pro nobis, &
pro se ipsis, *ib. nu. 16. & 17.*

Angeli, & Sancti in Cælo orant pro no-
bis, *ibid. num. 18. & 19.*

Homines Sancti, & iusti in hoc mundo,
an recte invocari possint, *ibid. n. 20. & 21.*

Oratio ex Christi promissione quando, & qua-
lem vim habeat impetrandi, *ib. n. 22. ad 29.*

Oratio quotidiana delet peccata venialia, *ibid.*
num. 30.

Afferitur brevis additio facta a Clemente
XII. Instructioni pro expositione SS. Sacra-
menti occasione orationis 40. Horarum editæ
a Clemente XI. & a nobis allatæ sub verb.
Eucharistia in fine; vid. ib. num. 31.

Refertur novissima concessio specialium In-
dulgentiarum a fel. rec. Benedicto XIV. tam
docentibus, & addiscentibus, quam peragen-
tibus Orationem mentalem, *ibid. num. 32.*

Assignatur modus brevibus versiculis com-
prehensus concludendi omnes orationes, seu
Collectas, *ibid. num. 35.*

In Oratione *A cunctis* nomina S. Michaelis,
& S. Joannis Baptiste præponenda sunt
Apostolis. Vide verb. *Missæ. art. 12. n. 64.*

Non est omittenda una ex assignatis Ora-
tionibus in Missali, velut *A cunctis*, ut ejus-
dem loco dicatur aliqua Oratio imperata ab
Episcopo, veluti *Deus refugium*. Vide *ibid.*
num. 76.

Quando dicitur Oratio *A cunctis*, vel *Ec-
clesiæ*, non est dicenda Oratio contra Paga-
nos, *ib. num. 77.*

Orationes, præter eas, quæ in Ecclesia receptæ
sunt, in Sacris Ritibus non sunt admitten-
dæ, *ibid. num. 32.*

Orationes, seu preces publicæ a quo indicen-
dæ, *ibid. num. 33.*

Oratio in communi suadet, & laudatur, *ib.*
num. 34.

Orationum vocalium recitatio laudatur, *ibid.*
num. 35.

O R A T O R I U M.

Oratorium genericè capturn quid sit, Vide
verb. *Oratorium num. 1.*

Oratorium pro Missis celebrandis aliud est pu-
blicum, & aliud privatum; & utrumque
quale sit, & esse debeat, *ibid. num. 2. 3.*
& 4.

Potissima differentia Oratorium publicum
inter, & privatum describitur, & plura ad
rem facientia traduntur, *ibid. num. 101.*
ad 109.

Afferitur Decretum Clementis XI. de cele-
bratione in Oratoriis privatis, *ibid. num. 5.*

Afferitur formula Indulti pro Oratorio pri-
vato, *ibid. num. 6.*

Afferitur Clausula, quæ solet poni pro in-
firmo, etiam nobili, *ibid. num. 7.*

Quadruplicis speciei solent Oratoria priva-
ta conbedi, & assignantur, *ibid. num. 8.*

Afferuntur, & expendantur singulæ Clau-
sulæ communiter poni solitæ in formula In-
dulti pro Oratorio privato, *ibid. num. 9.*
ad 62.

An celebrent, & Minister satisficiant
præcepto audiendi Missam in Oratorio priva-
to, *ibid. num. 63. & 64.*

In Oratorio privato an possint celebrari
tres Missæ in die Nativitatis Domini, *ibid.*
num. 65.

Habens Bullam Cruciatæ non satisfaciit
præcepto audiendi Missam in Oratorio pri-
vato, *ibid. num. 66.*

Oratoria, quæ sunt in Aulis publicis Palatii
Civitatis, an sint privata, vel publica, *ib.*
num. 67.

Audiendo Missam in Oratoriis privatis
Episcoporum, & Cardinalium, & in Capel-
lis Carcerum publicorum, an satisfieri possit
præcepto, *ibid. num. 68. ad 71.*

Regulares an possint absque Indulto habe-
re Oratoria privata in suis Conventibus, &
an eorum Privilegia censeantur quoad hæc
revocata, & an satisfieri possit præcepto,
audiendo Missam in ipsis, ab omnibus fide-
libus, *ib. num. 72. ad 77.*

An Regulares possint habere Oratoria pri-
vata etiam extra Conventus, *ibid. num. 78.*

Ut Regularium privata Oratoria legitime
erigantur, quid requiratur, *ibid. num. 79.*

Regulares nequeunt erigere Altare portati-
le in domo privata Consanguineorum, & ibi
celebrare pro ministrando Viatico Regulari
ibi exsistenti graviter infirmo, *ibid. num. 80.*

Ora-

Oratorium privatum cum Beneficio in domo privata an permitti possit, *ib. n. 81.*

Quoad Oratoria privata attendenda est novissima dispositio Benedicti XIV. quæ assertur, *ib. num. 82.*

Oratorium publicum quomodo reduci possit ad privatum, *ib. n. 83.*

Oratoria privata non solent facile concedi in domibus Mulierum in communi viventium, *ib. n. 84.*

Oratorium esse publicum probatur ex multis; & adducuntur ad id plures Resolutiones Sacrar. Congreg. *ibid. num. 85. ad 91.*

Supra, & subter Oratorium, qui loca, & ad quæ usum esse possint, *ib. n. 92.*

Oratorium ad quæ effectum permittatur in Collegiis, *ib. num. 93.*

Oratorium domesticum conceditur a Benedicto XIV. Advocatis Consistorialibus, & Militibus S. Januarii, *ib. n. 94. & 95.*

Num in Oratorio privato valent Sacramentum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ ministrari, *ib. n. 96. & seqq. & n. 110. 111.*

Alia ad rem ex operibus Bened. XIV. deprompta, *ib. n. 96. ad 100.* Vide etiam hoc sem. n. in *Appendic. Decret. in Vocatana Oratorii, Marlicem. Oratorii.*

ORDO, ORDINARE.

Ordo dupliciter sumitur, & quomodo. Vide verb. *Ordo n. 1.*

Ordo quid sit, *ib. n. 2.*

Ordines quor sint, assignantur, tam secundum Theologos, quam secundum Canonistas, *ib. n. 3. ad 7.*

Prima Tonsura an sit Ordo, necne, *ibid. n. 8. ad 19.*

Episcopatus an sit Ordo distinctus a Presbyteratu, *ib. n. 16. 17. & 18.*

Singuli Ordines constituunt unum Sacramentum; ita & Characteres unum constituant Characterem totalem Ordinis, an sit, *ib. num. 19. 20. & 21.*

Prima Tonsura juxta Theologos, & Canonistas definitur; ejusque materia, forma, ac institutio assignatur, *ib. num. 22. ad 27.*

Ostiatorius quid sit, quæ ejus materia, ac institutio, *ibid. num. 28. 29. & 30.*

Lectoratus quid sit, quæ ejus materia, & forma, & quando fuerit institutus, *ib. num. 31. 32. & 43.*

Exorcistatus quid sit, quæ ejus materia, & forma; & quando fuerit institutus, *ib. n. 34. 35. & 36.*

Acolythatus quid sit, quæ ejus materia, & forma, & quando fuerit institutus, *ibid. num. 37. 38. & 39.*

Subdiaconatus quid sit, quæ ejus materia, & forma, & quando fuerit institutus, *ibid. d. 40. 41. & 42.*

Diaconatus quid sit, quæ ejus materia, ac forma, & quando fuerit institutus, *ib. num. 43. ad 47.*

Presbyteratus quid sit, quæ ejus materia, ac forma, & quando fuerit institutus, *ibid. n. 48. 49. & 50.*

Episcopatus quid sit, quæ ejus materia, ac forma, & quando fuerit institutus, *ibid. n. 51. 52. & 53.*

Ad validitatem conjunctumque Quidam an sit necessarius contactus physicus, vel materialis materiæ respective remotæ, & an idem contactus fieri debeat physice simul cum prolatione formæ, *ib. n. 54. ad 65.*

Episcopatus Ordinatus an debeat per se ipsum porrigere materiam tangendam ab ordinandis, *ib. n. 66. & 67.*

Alia ad rem ex operibus Benedicti XIV. a num. 68. ad 75.

Minores Ordines non sunt a Christo, & ab Apostolis immediate instituti; neque rationem Sacramenti participant; quod minima adversatur Concilia Tridentino, *ib. n. 76. & seqq.*

Quoad ea, quæ concernunt tempora faciendarum Ordinationum, & qualitates Ordinandorum.

Prima Tonsura quando, & ubi conferri possit; Vide *Ordo art. 2. n. 1.*

Ordines Minores quibus diebus conferri poterint, & nunc possint, ac debeant, *ib. n. 2. ad 8.*

Ordines Majores quando conferri possint, & signanter Regularibus habentibus privilegium Apostolicum, *ib. n. 9. ad 13.*

Sed vide, *ibi 137. ad 147.*

Episcopatus quibus diebus conferri possit, *ib. n. 14.*

Tempora statim ad conferendos Ordines an sint de substantia collationis eorumdem, *ib. n. 15.*

Duo Ordines Sacri nequeunt eodem die conferri, *ib. n. 16.*

Subdiaconatus, & Ordines Minores an conferri possint eodem die; & an possit Episcopus privato conferre Ordines Minores die precedenti Sabbatum Quatuor Temporum, & die

& die Sabbati Subdiaconatum, *ib. num. 17. ad 20.*

Quoad Interstitia temporum ad ordinationem requisita, Vide verb. *Interstitia.*

Ordinum Majorum, vel Minorum collationes in quo loco fieri possint, ac debeant, *ibid. num. 22. & 23.*

Ad valide recipiendos Ordines requiritur quod ordinandi sint masculi, *ibid. num. 24. 25. & 26.*

Hermaphroditus an sit capax recipiendi Ordines; Vide verb. *Hermaphroditus num. 11.*

Ad valide recipiendos Ordines requiritur quod ordinandi sint baptizati, & ad id asseritur notabilis casus: Et in adultis requiritur debita intentio, *ibid. num. 28. & 29.*

Ad licite recipiendos Ordines requiritur quod ordinandi sint in statu gratiæ; quod sint confirmati; quod gradatim suscipiant; quod non sint irregulares, *ibid. num. 30. ad 33.*

Si furiosus, aut infans; vel dormiens hominem occidat, non sit irregularis, *ibid. num. 34.*

An infans ante septennium completum habens plenum usum rationis, si occidat hominem, fiat irregularis? Et quid in dubio an dictus infans habuerit sufficientem usum rationis ad peccandum mortaliter, *ibid. num. 35. ad 40.*

Ob homicidium casuale quando incurritur, vel non, Irregularitas; *ibid. num. 41. ad 54.*

Ab Irregularitate ob homicidium casuale sine oculum, sive publicum, & ab Irregularitate orta ex aliis defectibus quis possit dispensare, vel non, *ib. num. 55. ad 68.*

Ad licite suscipiendos Ordines requiritur quod ordinandi nulla censura sint ligati, & quod sint in ætate Canonica constituti, *ib. num. 69. & 70.*

Infantes illicite, sed valide ordinantur etiam ad Presbyteratum, *ibid. n. 71. & 72.*

Assignatur ætas requisita pro singulis Ordinibus, *ibid. num. 73. ad 79.*

Ad licite Ordines suscipiendos requiritur quod Ordinandi scientia sufficienti sint instructi, & quod ordinentur a suis propriis Episcopis, vel ab aliis de eorum licentia; & quod Ordinandi in Sacris habeant legitimum titulum sustentationis, *ib. num. 80. 81. & 82.*

Ut quis licite ordinetur ad titulum Beneficii, quid requiratur, *ib. n. 83. ad 88.*

Ad titulum Patrimonii, ut quis licite ordinari possit, quid requiratur, & Clericus sic

ordinatus quid possit de Patrimonio disporre, vel non; *ibid. num. 89. ad 98.*

Ordinibus Sacris initiari non potest, qui bonis cessit, *ibid. num. 99.*

Ad titulum Paupertatis, seu Professionis Religiosæ quid requiratur, ut quis licite ordinetur; & quid in casu de Patribus Societatis Jesu, *ib. num. 100. ad 104.*

In calculandis redditibus Beneficii pro titulo ordinandi an sint detrahenda onera Missarum eidem Beneficio adjecta; & an detrahendæ sint distributiones quotidianæ, si Beneficium sit residentiale, *ibid. num. 105. ad 110.*

Sed vide *ad num. 105. & seqq.* quæ notantur sub *num. 142.*

Aliqua advertenda referuntur circa preces, vel Missas, quæ in ordinatione ab Episcopo injunguntur, *ibid. num. 111. ad 114.*

Regulares non tenentur ratificare suam Professionem coram Episcopis ante susceptionem Ordinis Subdiaconatus; Vide verb. *Professio Regularis num. 108.*

Quoad ea, quæ concernunt facultatem Prælatorum ordinandi suos, vel alienos subditos, & concedendi Litteras Dimissorias.

Episcopi possunt subditos ordinare quoad omnes Ordines; Vide verb. *Ordo artic. 3. num. 1.*

Abbates quicumque quos Ordines, & quibus ordinandis conferre possint, vel non, *ib. num. 2. ad 8.*

Opinio *Austoris num. 2.* quod Abbas possit conferre subditis suis Ordines minores, tamen non sit benedictus, haud potest indistincte recipi, & ea in tribus tantum casibus locum habet, qui recensentur, *ibid. in nov. add. num. 103. ad 105.*

Quando judicari possit, quod Abbas non benedictus facultatem habeat conferendi subditis suis minores Ordines; *ib. n. 106.*

Cardinales Presbyteri an, & quos Ordines conferre possint in suis Titulis, *ibidem num. 9. & num. 107.*

Subditus Episcopi quoad Ordines recipiendos potest quis fieri quatuor modis, & assignantur; & ad rem datur ad litteram Constitutio Innocentii XIII. *ibid. num. 10. & 11. & num. 108.*

Ut quis ordinari possit ab alieno Episcopo ratione Beneficii in ejus Diceresi obtenti, quid requiratur, *ib. num. 12. ad 15.*

Ut quis fiat subditus Episcopi, & ab ipso ordi-

ordinari possit ratione originis, quid requiratur, *ibid. num. 16. ad 21.*

Ut quis fiat subditus Episcopi, & ab ipso ordinari possit ratione domicilii quid requiratur, *ib. n. 22. ad 28.*

Ut quis fiat subditus Episcopi, & ab eo ordinari possit ratione familiaritatis, seu commensalitatibus, quid requiratur, *ib. num. 30. 31. & 32.*

Episcopi Titulares non possunt suos triennales familiares ordinare sine consensu proprii Episcopi, & quid si tales ordinent; *ib. num. 33. 34. & 35.*

Litteras Dimissorias pro Ordinibus recipiendis ab alieno Episcopo, ultra Romanum Pontificem, concedere possunt Episcopi subditis suæ Diocesis, Cardinales suis familiaribus triennialibus, & quid sit in ipsis servandum innuitur, *ib. num. 36. 37. & 38.*

Vicarius Generalis Episcopi an, & quando possit Dimissorias concedere, *ib. nu. 39.*

Vicarius Capitularis Sede vacante quibus, & intra quod tempus possit dimissorias concedere, *ibid. num. 40. ad 43.*

Arctatus ratione Beneficii recepti, vel recipiendi ad finem obtinendi Dimissorias, a Vicario Capitulari infra annum a die vacationis Sedis, quis dicatur, *ib. n. 44. & 45.*

Vicarius Capitularis an possit concedere Dimissorias infra annum pro recipienda prima Tonsura, *ibid. num. 46.*

Vicarius Capitularis concedens infra annum Dimissorias non arctatis, in quas censuras incurrat, *ibid. num. 47. & 48.*

Abbatibus, alique exempti nequeunt suis Subditis secularibus Litteras Dimissorias concedere; nec etiam ipse Episcopus tanquam Abbas, nec alius Prælati loci eas concedere potest subditis secularibus nullius Diocesis, *ib. n. 49. & 50.*

Ordinarii an possint Dimissorias dirigere Abbatibus Regularibus, *ib. n. 51.*

Prælati Regulares possunt Litteras Dimissorias suis subditis Regularibus ad Ordines suscipiendos concedere. Et Episcopo Diocesano non tenente, an possint eas dirigere ad alienum, & asseruntur ad id varia Decreta; nunc tamen observanda est novissima dispositio Benedicti XIV. quæ ponitur in fine hujus tomi vii. *ibid. num. 52. ad 61.*

Quid si Superiores Regulares ex industria, & per fraudem transferunt subditos de una Diocesi ad aliam ut facilius ordinentur, *ib. num. 62.*

Per quantum tempus Regulares ordinandi

commorari debeant in Conventu Diocesis Episcopi ordinantis ad hoc ut dici possint de familia ipsius Conventus, *ibid. num. 65.*

Regulares a Diocesano in examine reprobati, an mitti possint ad alios Episcopos pro Ordinibus suscipiendis, *ib. n. 63.*

Superiores Regulares an possint dimissorias concedere suis Novitiis, *ib. num. 64.*

Regulares habentes speciale privilegium post Concilium Tridentinum possunt a quolibet Episcopo Ordines suscipere. Et qui tali privilegio gaudeant, vel non, *ib. num. 66. ad 69.*

Ad rem assignatur Indultum, quod habent PP. Congregationis Oratorii Urbis, & Neapolis, *ib. n. 70.*

Nuncii Apostolici quibus conferre possint Ordines, *ibid. num. 71.*

Græci, & Albanenses græco ritu viventes, & commorantes in Italia quomodo promovendi sint ad Ordines, *ibid. num. 72.*

Ultramontani an possint ordinari ab Episcopis Italix, *ib. num. 73. 74. & 75.*

Commorantes in Urbe per quatuor menses non possunt ordinari extra Urbem cum Litteris Dimissoriis proprii Ordinarii, *ibid. num. 76.*

Subditi sex Episcopatum Cardinalitiorum prope Urbem, in quibus non sunt suffraganei, a quo ordinari debeant, *ibid. num. 77.*

Confirmatur, quod subdit Auctor post n. 77. quod Vicarius Urbis conferre debet Ordines subditis sex Episcopatum Suburbicariorum, in quibus non sunt Episcopi Suffraganei, si propriis Cardinalis Episcopus non accedat ad suam Diocesim, ibique habeat Ordinationem, *ibid. num. 108. & seq.*

Metropolitani, Patriarchæ, & Nuncii nequeunt Subditis Ordinariis conferre Ordines, *ibid. num. 78.*

Papa potest ordinare quoscunque sine Dimissoriis suorum Ordinariis; neque ab ipso ordinatos potest quis ad superiores Ordines promovere sine ipsius licentia, *ibid. num. 79. & 80.*

Ad obtinendum Beneficium in aliena Diocesi an requirantur Litteræ Testimoniales proprii Episcopi, *ib. n. 81. ad 84.*

Canonici Coadjutor cum futura successione, & assignata congrua est eo ipso subditus Ordinarii Beneficii ad effectum suscipiendi Ordines absque alia Dimissoria Episcopi suæ Originis, *ibid. num. 85.*

Regulares ad Ordines promovendi an teneantur exhibere Ordinario fidem Baptismi, *ib. n. 86.*

In Ordinibus suscipiendis an possit fieri variatio de uno Episcopo ad alium, *ib. n. 87.*

Quoad ea, quæ concernunt culpam, & poenam male Ordinantium, & Ordinatorum.

Ordines absque speciali dispensatione illiciti, sed valide conferuntur, & suscipiuntur extra tempora, vel ante legitimam ætatem, vel absque Litteris Dimissoriis. Vide verb. *Ordo art. 4. num. 1. 2. & 3.*

Quid si Episcopus se protestaret ante Ordinationem non habere intentionem ordinandi eos, qui requisita necessaria non habent? Et quid in dubio an talis intentio fuerit vera, & absoluta, aut potius mutata; *ibid. num. 4. 5. & 6.*

Quid si Episcopus scienter aliquem ordinaret ante legitimam ætatem, *ibid. num. 7. 8. & 9.*

Ordinati scienter Ordinibus Majoribus ante legitimam ætatem sunt ipso jure suspensi. Et quid si durante tali suspensione in eisdem Ordinibus publice, vel private ministraverint; *ibid. num. 10. ad 14.*

Episcopus scienter ordinans aliquem extra Tempora a Jure statuta sine dispensatione in quas censuras incurrat? Et sic Ordinatus an esset suspensus, & a quo absolvi posset, *ib. num. 15. ad 19.*

Episcopus scienter ordinans alienum subditum sine Dimissoriis in quas censuras incurrat, & sic scienter Ordinari an sint ab eisdem Ordinibus suspensi? Et quibus aliis poenis puniri possint tam ipsi, quam sic Ordinantes, *ib. num. 20. ad 23.*

Suspensio sancta contra Ordinatos absque, vel cum falsis, aut alieni Episcopi Dimissoriis, cui sit reservata; *ib. n. 24. ad 27.*

Irregularitas incurra propter administrationem in Ordinibus sic male susceptis, a quo tolli possit, vel non, *ib. n. 28.*

Quid si Episcopus scienter ordinet aliquem ad Sacros Ordines sine titulo sustentationis, aut talis Clericus sic ordinetur a pluribus Episcopis, aut ab Episcopo alieno habente generalem licentiam Episcopi Diocesani? Et quando ipsis Episcopis incumbat obligatio præstandi alimenta dicto Clerico sic ordinato, *ib. n. 29. ad 35.*

Quid si Episcopus ordinet aliquem sine titulo sub pacto, quod postea sic Ordinatus non possit ab ipso alimenta petere, *ibid. num. 36.*

Quid si Episcopus Religiosum nondum pro-

fessum, aut nonnisi ad certum tempus, promoveat ad Sacros Ordines sub prætextu Religionis, & absque titulo Beneficii, vel Patrimonii; *ib. n. 37. & 38.*

Promoti ad Sacros Ordines cum falsis titulis, quibus poenis subjaceant, *ibid. nu. 39.*
Sed vide ad hanc rem sapienter ac docte addita, *ib. in nov. add. num. 61. & seqq.*

Episcopus ordinans aliquem eodem die ad duos Sacros Ordines, quas Censuras incurrat? Et sic Ordinatus an sit a dictis Ordinibus suspensus; *ib. num. 40. & 41.*

Quid si Episcopus conferat Sacros Ordines absque Missæ celebratione? Et an Missæ celebratio sit de substantia Ordinibus, *ibid. num. 42. ad 45.*

Ordinans, & Ordinatus, non expectatis temporum Interstitiis, qua poena puniri possit, *ib. num. 46.*

Vide alia quoad Ordinationem Græcorum, delectum Clericorum, Ordinatos in infantili ætate, & impubertate, & Ordinatos per saltum &c. *ib. n. 48. ad 60.*

Item quoad eos, qui non Presbyteri Missam celebrant, & Confessiones audiunt. De Ordinationibus Regularium, & Privilegiis recipiendi Ordines a quocunque Antistite, & extra tempora, & cætera, *ibid. num. 50. ad finem.*

Alia vide hoc t. x. in *Appendic. Decret. in Portalegren. Atrien. Perulina Ordinationis, Asculana, seu Montis Alti Ordinationis, Pientina, seu Ilcien. Ordinationis*; sed de ista vide in supplement. verb. *Ordo*, ubi S. C. Conc. recessit a decisibus, quo ad 3. & 4. dub. Brixinen. Terracinen. *Ordinationis, Ugentina Ordinum. Frisingen.*

Alia ad rem; Vide verb. *Interstitia.*

ORDO PROUT EST IMPEDIMENTUM MATRIMONII. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. num. 1. ad 7.*

ORGANA, quando habere possint Fratres Minores Reformati. Vide verb. *Paramenta n. 37.*

ORIENS ubi? Vide verb. *Mundus n. 88.*

OSCUA, quando sint peccaminosa, vel non? Vide verb. *Luxuria num. 72. ad 89. & verb. Sponsi num. 7.*

Oscularis foeminam invitam, & Monialem poena, quæ sit? Vide verb. *Pœna art. 2. num. 168. ad 172.*

OSTIARIATUS. Vide verb. *Ordo art. 1. n. 3. & 28.*

P

PABULATIO.

PAbulatio in alienis Pascuis quando sit licita, vel non? Vide verb. *Bellum* art. 3. num. 27. & verb. *Pascua per tot.*

PACTUM.

Quoad ea, quæ concernunt naturam, divisionem, & effectus Pactorum.

Pactum unde dictum, & quid sit? Vide verb. *Pactum* art. 1. n. 1. & 2.

Pactum dividitur præcipue in nudum, & vestitum, & quale sit utrumque, *ibid.* num. 3. 4. & 5.

Pactum vestitur pluribus modis, qui assignantur, *ibid.* num. 6. ad 13.

Primarius, ac principalis effectus pactorum est obligatio naturalis, *ibid.* num. 14.

Princeps Supremus an, & quomodo obligetur ex pacto, *ibid.* num. 15. & 16.

Quicumque non servat pacta, etiam nulla deliberate facta, peccat mortaliter, *ibidem* num. 17.

Pacta quæcumque ratione naturalis obligationis, pariunt etiam pro foro externo quosdam alios notabiles effectus, qui assignantur, *ib.* n. 18. ad 23.

Ex pacto nudo an detur actio tam de jure Canonico, quam Civili, *ib.* num. 24. 25. & 26.

Pacta cum tractatibus non sunt confundenda. Et quinam sint tractatus, *ibid.* num. 27. ad 30. ad 4.

Quid sentiendum de pactis præparatoriis. Vide *ibid.* num. 31. & seqq.

Cætera Vide in nov. add. ad verb. *Contractus*.

PACTUM quoad illos, qui possunt, vel non pacisci; quoad res, de quibus licet, vel non pacisci; & quoad pacta quædam illicita, & a jure reprobata.

Omnes illi pacisci possunt, vel non, qui possunt, vel non contrahere. Vide verb. *Pactum* art. 2. num. 1.

Qui autem possint, vel non contrahere? *ibid.* num. 2.

Pacisci solum potest de illis rebus, quæ sunt paciscentium propriæ, possibiles, & licitæ, *ibid.* num. 3. ad 7.

Omne pactum pro obtinenda re spirituali est penitus irritum; & assignantur varia hujusmodi pacta nulla, & simoniaca, *ibidem* num. 8. ad 15.

Pactum, quod Filia dote contenta Patri ab intestato non succedat, an, & quando valeat, *ibid.* num. 16. ad 21.

Pactum additionis in diem quid sit, & quid juris de eo; Vide *ibid.* num. 22.

Pactum Legis Commissoriæ quid sit, & quid juris de eo; *ibid.* num. 23.

Pactum Anticræteos quid sit, & quid juris de eo; *ibid.* num. 24.

Pacta hypothecæ, seu pignori adjecta quæ sint, & quomodo valeant; *ib.* num. 25.

Pacta retrovendendi, seu redimendi quando, & quomodo liceant, vel non, & quid juris de ipsis; *ib.* num. 26.

Pacta inita a Superioribus localibus Regularibus sine licentia Generalium, seu Provincialium cum Parochis, an sint valida, & observanda? *ibid.* 27. 28.

Pacta abolendarum Pensionum contemporanea resignationi Beneficiorum, & earumdem Pensionum Resignationibus, damnantur & annullantur, *ibid.* num. 29.

Pacta Pœnalia de non appellando a sententia super nullitate Matrimonii damnantur, & annullantur, & sub excommunicatione illorum observantia puniuntur, *ibid.* num. 30. & 31.

Jure Civili improbatum pactum de hereditate tertii, *ibid.* num. 32. & seqq.

Nec sustinetur, quamvis tendat in favorem matrimonii certi ac determinati, *ibid.* num. 34. ad 37.

Debet autem esse hoc pactum vel de tota hereditate, vel de ejus parte, *ibid.* num. 38. 39.

Consentiente tertio de cujus hereditate agitur, sustinetur, *ibid.* num. 40.

Quæritur tamen, an Tertius, si jurato consenserit, possit non obstante juramento discedere a consensu, ac testamentum condere, *ibid.* num. 41.

Jure Canonico improbatum pactum, quo presentatur pensioni, vel favore Patroni, vel favore tertii consentit, *ib.* n. 42. & seqq. Quid si reservatum fuerit Beneplacitum Apostolicum, *ibid.* num. 46. & seqq.

An

An hodiernis moribus Alter Alteri pacifici possit hoc effectu ut illi inde competat actio, *ibid. n. 50.*

PAGANA PROPOSITIO. Vide verb. *Propositiones damnatae n. 28.*

PALATIUM quid de eo? Vide verb. *Immunitas art. 2. num. 71. ad 88.*

PALLIUM; quid de ipso? Vide verb. *Archiepiscopus art. 3. per tot.*

Instantiæ pro Pallii susceptione ab Advocatis Consistorialibus proponi debent; Vide verb. *Pallium num. 1.*

Alia de Pallii antiquitate, Benedictione, & illius Ortu, ac susceptione; Vide *ibid. num. 2. & seqq.*

P A N T H E I S M U S.

Quid sit Pantheismus, Vide verb. *Pantheismus in nov. art. num. 1.*

Pantheistæ realiter Athei. Historia Pantheismi, & variaz Pantheistarum Hypotheses describuntur, *ibid. num. 2. ad 4.*

Refertur impietas illorum, qui Mosem, Sanctum Paulum, aliosque probatissimos viros inter Pantheistas recentent, *ibid. n. 5.*

Varii Philosophi, & præsertim Stoici, Platonici, Aristotelici, itemque Morus, Clarkius, Cudworthius, & Rapinonius a Pantheismo excluduntur, *ib. n. 6. ad 10.*

Qua ratione quidam ab aliquibus Athei fuerint appellati, *ibid. num. 11.*

Pantheistarum & Materialistarum error refutatur, & una simul notitia datur illorum qui contra Pantheismum scripserunt, *ibid. num. 12.*

P A P A

Quoad ea, quæ concernunt Papæ electionem, consecrationem, & coronationem.

Papa an possit sibi Successorem eligere? Et an aliquis sibi elegerit; Vide verb. *Papa art. 1. n. 1. ad 12.*

Perperam dixit Auctor *num. 3.* quod Christus sibi elegerit successorem S. Petrum Apostolum, *ibid. in notis ad num. 3.*

Vide pariter quæ notata sunt ad *num. 8.* Auctoris, *ibid. in notis.*

Papa assumi debet per electionem, quæ pro diversitate temporum, & circumstantiarum, diversimode fuit celebrata; & ostenditur a quibus, & quomodo, *ib. n. 13. ad 21.*

TOM. X.

Circa Papæ electionem plures Pontifices varia statuerunt, quorum aliqua magis notabilia referuntur, *ib. num. 23. ad 35.*

Electio Summi Pontificis est celebranda a suis Cardinalibus; & quis possit ab ipsis eligi, *ib. nu. 36. ad 50.*

Fœmina Papa esse non potest, & expoditur fabula de Papissa Joanna, *ibid. num. 51. & 52.*

Eligendus in Summum Pontificem cujus ætatis esse debeat, *ibid. num. 53. & 54.*

Assignatur modus, seu forma pro eligendo Summo Pontifice, *ib. num. 55. ad 60.*

Papa, statim ac est canonice electus, est verus Papa quoad omnes effectus, nec indiget confirmatione, *ibid. num. 61. ad 63.*

Papa postquam suæ electioni consensit, solet aliud nomen sibi imponere, quamvis non teneatur; & quis quoad hoc fuerit primus, *ibid. num. 66. ad 69.*

Papæ consecratio, seu intronizatio a quo, & quomodo fiat, *ibid. num. 70. 71. & 72.*

In coronatione Papæ tertia Collecta canitur de S. P. N. Francisco, *ibid. num. 73.*

Alia ad rem. Vide verb. *Cardinales art. 5. per tot.*

PAPA quoad dignitatem, auctoritatem, & infallibilitatem.

Papa quantæ sit dignitatis, & celsitudinis, & quibus ob id nominibus appellatur; Vide verb. *Papa art. 2. n. 1. ad 12.*

Papa triplici corona coronatur, & quare, *ib. num. 13.*

Ad ea, quæ de triplici Papæ corona dicij Auctor; Vide *ib. in notis ad eund. num.*

Papæ excellentia, & potestas multis demonstratur, *ibid. num. 14. ad 29.*

Papa potest quoque Leges Divinas modificare, declarare, vel interpretari, & id de se solo, etiam sine Generali Concilio, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Papa se vocat *Servus Servorum Dei*; quare, & quis fuerit quoad hoc primus; *ib. num. 33. 34. & 35.*

Papa potest cedere, & renunciare Papatui, & apud quos, *ibid. nu. 36. & 37.*

Papa quoad infallibilitatem potest considerari quoad se, ut persona privata, privatique Doctor; & quoad alios, ut persona publica, & Magister universalis Ecclesiæ eam ex Cathedra docens, *ib. num. 38.*

Loqui ex Cathedra quid sit, & in quibus ad id Papa teneatur, *ib. n. 39. & 40.*

F 4

Dg.

Decreta, quæ edit Papa ex Cathedra circa Doctrinam Fidei, & morum, sunt infallibilia, *ib. num. 41. ad 48.*

Ad ea, quæ habet Auctor *num. 48.* circa infallibilitatem aliquorum Pontificum, qui falso de hæresi accusantur; Vide *ib. in not. ad cumd. num.*

Papa an errare possit in Beatificatione, & Canonizatione Sanctorum; *ib. n. 49. ad 57.*

Papa an errare possit in approbatione Religionum; *ibid. num. 58. ad 61.*

Papa probabilius etiam ut persona privata non potest in hæresim incidere, & in fide deficere; & nemo unquam prolapsus est; *ibid. num. 62. ad 66.*

His, quæ Auctor habet *num. 65.* adde, quæ sunt adnotata, *ibid. in notis.*

De fide est, Benedictum XIV. v. g. legitime electum, & ut talem ab Ecclesia acceptatum, esse verum Papam, *ib. num. 67. ad 71.*

Primatus Ecclesiæ universalis, seu Papatus est annexus Romano Episcopatu de jure Divino, *ibidem num. 72. ad 80.*

Papa salutando excommunicatum an ipsum censeatur absolvere, *ibidem num. 81.*

Papæ Primatus a Græcis est cognoscendus, & illius Commemoratio fieri a Græcis Italiae & Insularum in Missis debet, *ib. n. 82.*

De Absoluta Papæ Potestate in eximendo subditos Episcoporum ab illorum jurisdictione; & de privativa illius facultate in dispensando a Jure communi; vide *ibid. in add. Auctor. n. 83. ad 88.*

Lector monetur de variis minus exacte pronunciatis in hoc articulo ab Auctore, *ib. n. 88.* ubi remittitur ad Artic. *Romanus Pontifex* circa finem Tomi VII.

Papa quibus Legibus, & poenis sit subiectus; Vide verb. *Lex art. 3. num. 21.*

Papa an, & quando teneatur applicare Missam pro ovibus suis, Vide verb. *Missæ art. 3. num. 11.*

PARADISUS TERRESTRIS, unde sit dictus, & quid significet, in qua parte mundi constitutus, quanta fuerit ejus latitudo, & longitudo, & an adhuc existat; Vide verb. *Mundus num. 56. ad 61.*

PARAMENTA SACRA.

Paramenta Sacra an possint fieri ex vestibus mulierum; Vide verb. *Paramenta Sacra n. 1. & 2.*

Paramenta Sacra debent esse munda, honesta, & benedicta; & sine ipsis celebrare, regulariter, & sine justa causa est peccatum mortale, *ib. num. 3. 4. & 5.*

Qui possint Paramenta Ecclesiastica, & vestes Sacerdotales benedicere; *ibid. num. 6.*

Quæ sint Paramenta, & Ornamenta necessaria pro celebratione Missæ; *ibid. num. 7.* Paramenta Sacra non possunt amplius converti in usus profanos; & quid de ipsis, cum fuerint vetustate consumpta, *ibidem num. 8. 9. & 10.*

Paramenta pretiosa an, quando, & quomodo possint alienari, & oppignorari; *ibid. num. 11. ad 16.*

Paramenta, & Vasa Sacra ex justis causis vendita Laicis, & ad usus profanos, debent esse prius contracta, & confata, *ibidem num. 17.*

Paramenta Ecclesiastica, & Sacra, quando exsecrentur, & benedictionem amittant, ac nova indigeant; *ib. num. 18. ad 22.*

Paramenta non benedicuntur substantialiter per usum in Sacrificio mala fide factum; & an benedicantur substantialiter per usum in Sacrificio bona fide factum; *ibid. n. 23. & 24. & verb. Calix num. 20.*

Paramenta Altaris, Celebrantis, & Ministrorum debent esse coloris convenientis Officio, & Missæ diei, *ibidem. numer. 25. 26. & 27.*

Color autem, seu croceus æquivalet omni colori, excepto nigro, & violaceo, *ibid. num. 28.*

Paramenta a Dignitatibus, & Canonicis sumenda sunt juxta regulam Libri Cæremonialis, *ibid. num. 29.*

Paramenta nova, & antiqua possunt mutare Canonici absque consensu Episcopi; licet adsit consuetudo contraria de aliis mobilibus, *ibid. nu. 30.*

Soli Episcopi possunt sumere Paramenta de Altari, non autem Abbates, nisi Pontificaliter Divinis vacaturi, *ib. num. 31. & 32.*

Episcopus quæ paramenta teneatur, vel non, providere de proprio, *ibid. num. 33. 34. & 35.*

Episcopo autem paramenta Sacra Ecclesiæ Cathedralis debentur sive ibid. pontificaliter, aut private celebret, sive in Capella palatii Episcopalis pontificaliter, non autem private celebret, etsi Palatium Episcopale distet a Cathedrali Ecclesiâ, *ib. num. 42. ad 45.*

Ea tamen paramenta non debentur Episcopo celebranti extra Ecclesiam Cathedralē, & extra Capellam proprii Palatii, *ibid. num. 46. 47.*

Quid si Episcopus habere consueverit hunc usum extra Ecclesiam Cathedralē, Capellamque proprii Palatii, *ib. num. 48.*

Omnia Paramenta, & ornamenta Capellarum Prælatorum decedentium, quibus debeantur, *ib. num. 36.*

Paramenta, & ornamenta pretiosa quando possint habere in eorum Ecclesiis Fratres Minores Reformati, *ib. nu. 37.*

PP. Cœlestini, & Fratres Minores, ac alii sub gravissimis pœnis prohibentur aliis commodare Paramenta, Ornamenta; Vasa, & hujusmodi suarum Ecclesiarum, *ibid. n. 38. & 39.*

Fratres Minores de Observantia possunt habere Paramenta pretiosa pro suis Ecclesiis, *ib. num. 40.*

Paramenta Sacra non debent commodari ad usus Laicales, & profanos, *ib. num. 41.*

Alia ad rem; Vid. verb. *Vasa, Vestis, Utensilia,*

P A R E N T E S.

Parentes tenentur sub gravi obligatione alere, & educare prolem suam, etiam spuriam; & offenditur quo modo, & ordine. Vide verb. *Parentes num. 1. ad 9. & verb. Filius.*

Parentes debent relinquere integram legitimam nullo aggravatam onere suis filiis legitimis; & quæ sit pars legitima, *ibid. num. 10. & 11. & verb. Legitima.*

Parentes nequeunt privare filios legitimos tali legitima, nisi ex aliqua gravi causa, *ibid. num. 12. & verb. Exhereditatio.*

Parentes, an possint relinquere suam hereditatem extraneis, aut Ecclesiæ? aut majorem partem uni, quam alteri ex suis liberis, *ib. num. 13. ad 16.*

Parentes universim tenentur filiis procurare educationem corporalem, & spiritualem, *ibid. num. 17. ad 20.*

Quid de Parentibus exponentibus filios, *ibid. num. 21. ad 32. & verb. Adulterium art. 5.*

Parentes quando peccent contra debitam providentiam, & educationem spiritualem filiis suis, *ib. n. 33. & 34.*

Parentes nequeunt licite occidere filias in adulterio deprehensas; nec filios suos bannitos, nisi aliter ab armis contra Patriam averti

possint, *ibid. num. 35. & 36. & verb. Adulterium art. 2.*

Parentes in casu necessitatis possunt baptizare proprios filios sine præjudicio debiti Matrimonialis, *ib. n. 37. & verb. Baptismus art. 4.*

Parentes graviter peccant filios etiam consentientes castrando, *ib. num. 38.*

Parentes dubitantes, an proles sint a se genitæ, vel ab aliis, quam obligationem contrahant, *ibid. num. 39. & verb. Adulterium art. 5.*

Parentes an, & in qua necessitate sint a suis filiis subveniendi præferenter ad alios? & an filii ob id possint, vel debeant exire de Religione, *ib. n. 40. 41. & verb. Filius.*

Parentes quo jure, & in qua necessitate possint vendere suos filios; & quando, ac quibus modis amittant patriam potestatem super ipsos, *ib. n. 42. & 43. & verb. Filius.*

Parentes spirituales an teneantur alere suos filios spirituales in defectu Parentum naturalium, *ibidem nu. 44. & verb. Filius.*

Parentes an, & ob quas causas possint filios exheredare; *ib. num. 45. & verb. Exhereditatio.*

Parentes an valide contrahere possint Sponsalia pro suis filiis impuberibus, *ibid. num. 48. & 49.*

Quid de benedictione, ac maledictione Parentum erga suos filios, *ib. nu. 50. 51. 52.*

Parentes ob carcerationem factam Clerici sui filii ex facultate Sac. Congr. Immunit. absolventur in forma privata ab Episcopo, *ib. num. 53.*

Parentes tenentes noctu secum in lecto sine repagulo tenellos infantes, quomodo peccent, & sint puniendi; Vide verb. *Mater num. 16. & verb. Pœna num. 135.*

Parentes transeuntes ad secundas nuptias, quando amittant hereditatem, & legitimam filiorum præmortuorum; Vide verb. *Legitima num. 33.*

De jure occidendi, vendendi, tum exponendi liberos secundum jus Civile Rom. vide *ib. num. 54. & 55.*

PARRICIDIUM, quid de eo in variis casibus, Vide verb. *Parricidium per tot.*

P A R O C H I A, P A R O C H I A L I S, P A R O C H I A N U S.

Parochia dupliciter sumitur; strictè, seu proprie, & large, seu improprie; & quæ utraque

que sit; & unde sit dicta, Vide verb. *Parochia num. 1. ad 6.*

Parochiz antiquitus non erant distinctæ; & quia eas primo distinguit, *ibid. num. 7. 8. & 9.*

Alia de Etymologia Parochiz & Parochianorum: de Parochiarum origine ac definitione; Vide *ibid. 76. & seq.*

Quis possit Parochias erigere, & dividere, & quid ad constitutionem Parochiz requiratur, *ibid. n. 10. ad 15.*

Novæ Parochiz erectio, & antiquæ dismembratio quomodo, & quando fieri possit, & debeat, *ibid. num. 16. & verb. Dismembratio num. 10.*

Pluribus in locis adsunt Parochiæ non distinctæ per domos, sed per familias, quæ vocantur gentilitiæ, *ibid. num. 17.*

Parochialis Ecclesia quæ dicatur, & quomodo probanda; *ib. n. 18. ad 21., & n. 78.*

Quis dicendus sit Parochianus præsertim ad omnes juris effectus, *ib. num. 80.*

Quæ spectent ad jura Parochialia, vel non, *ibid. num. 22. ad 32. & verb. Confraternitas art. 2.*

Ut quis fiat Parochianus alicujus Parochiæ quid requiratur, *ibid. num. 33. ad 38. & verb. Impedimenta Matrimonii art. 2.*

Parochiani non sunt necessario vocandi in unionem Parochialium, *ib. num. 39.*

Parochialitatis suppressio, & Curæ translatio quando sustineatur, *ib. n. 40.*

Parochianus ex justa causa eximi potest pro determinato tempore a jurisdictione sui Parochi, *ibid. num. 41.*

PAROCHUS

Quoad ea, quæ concernunt ejus nomenclaturam, electionem, atque approbationem.

Parochi apud Ethnicos qui dicerentur; Vide verb. *Parochus art. 1. n. 1.*

Parochi in Ecclesia qui sint; *ibid. num. 2.*

Parochus quasi Paræcus unde sit dictus; *ibid. num. 3. 4.*

Ex Parochis aliqui vocantur Plebani; aliqui Rectores; aliqui Capellani; aliqui Sacerdotes proprii; aliqui simpliciter Curati, qui alicubi insigniti sunt nomine Archipresbyteri; & alibi nomine Præpositi; & qui sint? & unde dicti, *ibid. num. 5. ad 15.*

Pro Parocho, quocumque nomine nuncupetur, eligi debet persona idonea, & quæ talis sit, *ibid. num. 11. & 12.*

Parochi quomodo sint eligendi, *ibid. num. 13. & 14.*

Quomodo, quando, ubi, & a quibus sit indicendus concursus pro Parochis eligendis, *ibid. num. 15. & verb. Concursus, ac verb. Examinatores.*

In Parochos eligendi sunt sub gravi culpa digniores, *ibid. num. 16. & verb. Electio art. 3.*

Parochus in Ecclesia exempta prius est examinandus, & approbandus ab Episcopo, *ibid. num. 17. & 18.*

Parochus pro Cura Animarum non potest deputari, nisi de consensu Episcopi, & prævio examine, *ibid. n. 19.*

Examinato, & approbato in Urbe ad Curam Animarum non possunt ab Episcopo denegari Ordines sub prætextu Litterarum, *ibid. num. 20.*

An, & quatenus Episcopus possit Parochos rite examinatos, & semel approbatos, iterum, ac pluries examinare, *ibid. n. 21. ad 28.*

De Parochorum qualitatibus, Vide *ibid. in nov. add. num. un.*

Alia vide hoc tom. in *Appendic. Decret. in Aquen. Jurium Parochialium*, Savonen. *Jurium Parochialium*, Dertthonen. *Jurium Parochialium*, Maceraten. *Jurium Parochialium*, Novarien. *Jurium Parochialium*, Lunen. *Sarzanen. Præminentiarum*, Viennen. *Jurium Parochialium*, Florentina, Portugallien. Viennen. *Jurium Parochialium*. Valven., seu Sulmonen. *Novarien. Aquen. Præminentiarum*, & *Jurium Parochialium*, Bojanen. *Jurium Parochialium*, & *Præminentiarum*, Alculana *Jurium*, & *Funclionum Parochialium*, Suesana *Jurium Parochialium*, Firmana *Jurium Parochialium*, Hortana *Jurium Parochialium*, Sabinen. *Jurium Parochialium*, Nullius, seu Nonantulana, *Jurium Parochialium*.

PAROCHUS quoad ea, quæ concernunt ejus residentiam, præcedentiam, & prædicationem.

Parochus tenetur de jure Divino residere in sua Parochia, quamvis paucos habeat Parochianos. Vide verb. *Parochus art. 2. nn. 1. ad 6.*

Parochus habens duas Ecclesias Parochiales unitas ubi residere teneatur, *ib. num. 7. ad 10.*

Parochus habens ex legitima dispensatione Parochialem Ecclesiam cum Canonicatu, residere

debet in Parochiali; & potest hodie non impeditis pro servitio Parochialis intervenire Divinis Officiis in Collegiata, *ib. n. 11. & 12.*

Parochus residere debet in loco, ubi est Ecclesia Parochialis, etiam si sit ei datus Coadjutor, *ib. n. 12.*

Parochus non habens domum Parochialem, ubi residere possit, & debeat, *ib. num. 14. ad 17.*

Recipi non potest Opinio Doctorum ab Auditori *nu. 17.* allegatorum, tenentium posse Parochum domo Parochiali desertam in domo propria, vel paterna, vel conjunctorum habitare, si ex ea possit suo muneri satisfacere, *ib. num. 28.*

Quid si in districtu Parochiae sit Ecclesia aliqua filialis, in qua sacramenta administrantur, in eaque velit Parochus habitare, *ib. n. 29.*

Neque potest Episcopus potestatem facere Parocho extra domum Parochialem habitandi, nisi ad breve tempus, *ib. n. 30.*

Parochus tenetur residere personaliter, & per se ipsum etiam subire ea munia, quae potest, quamvis habeat unum, vel plures Viceparochos, *ib. num. 28. 19. & 20.*

Parochi nequeunt abesse a suis Parochiis neque per duos menses a Concilio sibi concessos sine licentia Episcopi, nisi aliqua occurrente gravi causa absentandi se ad breve tempus, *ib. n. 21. ad 25.*

Parochus non potest abesse a sua Parochia, etiam relicto in ea idoneo Vicario, ut doceat in Civitate Grammaticam, & hujusmodi; potest tamen in publica Universitate Sacrae Scripturam legere, si in ipsa Civitate habeat suam Parochiam, & Cura Animarum nihil detrimenti patiatur, *ibid. num. 26. & 27.*

Parochus ex alio loco oriundus non potest propter intemperiem aeris extra Parochiam habitare, quamvis in ea relinquat Vicarium approbatum, *ib. num. 28.*

Parochi residere tenentur in suis Parochiis, etiam tempore pestis, *ib. nu. 29. & n. 36.*

Parochus non potest per hebdomadam abesse a sua Ecclesia sine licentia Ordinarii; Immo neque abesse potest ultra duos dies, si adsit Episcopi Constitutio id prohibens, *ibidem num. 30. & 31.*

Quinimo potest Episcopus id prohibere Parochis sub poena pecuniaria, non tamen sub poena Excommunicationis latae sententiae, *ib. num. 32.*

TOM. X.

Ubi non adsit talis Constitutio, per quot dies possit Parochus abesse sine licentia Episcopi, *ib. num. 33. & 34.*

Ordinarii per quod tempus abessendi possint iustis de causis licentiam Parochis concedere, *ib. num. 35. 36. & 37.*

Assignantur causae, ob quas potest concedi Parochiis licentia abessendi ultra bimestre, *ib. nu. 38. ad 42.*

Parochis non licet causa studiorum a suis Parochiis abesse, neque de licentia Episcopi pro Visitatione, vel alio servitio Ecclesiae, nisi pro duobus mensibus; & an possit esse Vicarius Generalis, aut Capitularis, & hujusmodi, *ib. nu. 44. ad 47.*

Parochus absens etiam iusta de causa, & cum debita licentia tenetur semper relinquere Idoneum Vicarium, *ib. num. 48.*

Abesse non potest Parochus, si Episcopus licentiam denegeret, iudicans minus equam causam, licet sit vera, sed recurritate debes ad superiorem; Et si fingat causam iustam, quam non habet, peccat mortaliter, & tenetur restituere fructus in tali absentia perceptos, Fabricae Ecclesiae, vel pauperibus, etiam ante nullam Iudicis sententiam, *ib. num. 49. ad 53.*

Parochus compelli potest ad residentiam juris remediis, & quomodo, *ib. n. 54. 55. & 56.*

Præcedentia quae debeatur Parochis, supra quos; & quando, *ibid. n. 57. ad 66.*

Vicarius Foraneus, qua gaudeat præcedentia, *ib. num. 67. 68. & verb. Vicarius Foraneus.*

Parochus tamquam caput Ecclesiae Parochialis thurificandus est ante Dominum loci, *ibid. num. 69.*

Quoad Parochi præcedentiam regula est, quod Parochus, exceptis iis, quae sunt sui Officii, nullam regulariter præcedentiam, & præminentiam habet, *ibid. n. 92.*

Parochi quomodo, & quando teneantur prædicare, *ib. num. 70. ad 77. & verb. Prædicare nu. 1. 2. & 3. & num. 93.*

Parochi prohibentur admittre in suis Ecclesiis Concionatores ab Ordinario non approbatos; quamvis possint his, vel ter dare licentiam alicui viro docto, & noto, etiam Regulari; & a fortiori dare possunt, immo debent concedere approbatis ab Ordinario, *ibid. num. 78. 79. & 80. & verb. Prædicare, num. 30.*

Parochi diversae nationis, & linguae tenentur habere Viceparochum linguae vernaculae, *ib. num. 81.*

F f 3

Paro.

Parochi quibus uti debeant in suis concionibus, ac sermonibus, *ibid. num. 82. & 83.*

Parochi an, & quando teneantur alimenta præstare Prædicatoribus, *ibid. num. 84. & verb. Alimenta num. 114.*

Potest aliquando Parochus propter inimicitias a residentia recedere, *ibid. num. 87.*

Parochus simul, & Superior sui Conventus nequit esse Regularis. Vide verb. *Regularis, art. 1. num. 110.*

PAROCHUS quoad ea, quæ concernunt Missam, Sacramenta, & Funeralia.

Parochus diebus festis Missam celebrare debet in propria Ecclesia; & non in alia. Vide verb. *Parochus art. 3. num. 1.*

Parochus concedere potest Episcopus, ut diebus Festis urgente necessitate bis celebret, *ibid. n. 2.*

Regulares quando possint in suis Ecclesiis Missas celebrare, & Campanas pulsare ante Parochialem, *ibid. num. 4. 5. & 6.*

Potest Episcopus statuere, ut diebus Festis Missæ celebrari non debeant in Oratoriis, & Ecclesiis ruralibus, nisi celebrata Missa in Parochiali, *ib. n. 7. 8. & 9.*

Parochorum de consensu liberum est Regularibus celebrare in eorum Ecclesiis absque licentia Ordinarii, *ibid. nu. 10.*

Parochus non tenetur subministrare Sacerdotibus in suis Ecclesiis celebrantibus Paramenta, & alia necessaria, *ib. nu. 11. & verb. Ustensilia.*

Parochi an, & quando teneantur applicare Sacrificium pro suis Parochianis, *ibid. nu. 12. & verb. Missa art. 3. n. 1. ad 11.*

Parochus Cathedralis non licet Sacramenta administrare in aliena Parochia; neque Canonici ipsius Cathedralis, sed hoc spectat ad Parochum domicilii, *ib. n. 13. & 14.*

Parochus spectat ministrare Sacramenta famulis, & famulus Monialium etiam exemptarum privative quoad Confessarium, *ib. n. 15.*

Non debet ordinarius sine gravi causa auferre a propriis Parochis celebrationem Baptismi, & Matrimoniorum, eaque ipse ministrare; vel aliis delegare, *ibidem nu. 16.*

Parochi an possint aliquid accipere pro administratione Sacramentorum, *ibid. num. 17. ad 20.*

Parochus potest simplici Sacerdoti licentiam concedere administrandi Sacramenta in sua Parochia, excepta Pœnitentia, *ib. num. 21.*

Parochi Regulares tenentur adesse Benedic-

ti Fontis Baptismalis, si alii juxta solitum teneantur, *ib. num. 23. & 23.*

Parochus sine alia licentia potest suorum Parochianorum Confessiones audire, etiam in aliena Diœcesi, *ibid. num. 26. & 27.*

Parochus sine alia licentia potest suorum Parochianorum Confessiones audire, etiam in aliena Diœcesi, *ib. num. 26. & 27.*

Parochus dimissa Parochia, indiget nova approbatione pro Confessionibus excipiendis, *ib. num. 28.*

Parochus tenetur ministrare Sacramenta suis Parochianis tempore gravis necessitatis, etiam cum certo periculo vitæ; neque ad id impediri potest a Magistratu seculari tempore pestis, cum etiam tali tempore ad id teneatur, *ib. num. 29. 30. & 31.*

Parochus ministrando Viaticum numquam potest uti pileolo, *ib. num. 32.*

Parochum dolose cogentes ad assistendum Matrimonii, qua pœna puniri possint, *ibid. num. 33. & 34. & verb. Impedimenta Matrimonii art. 2. num. 59.*

Parochus violenter rapiens, & spolians fueros ad quid teneatur, *ib. num. 35.*

Occasione funerationis cadaverum alterius Diœcesis, aut Parochiæ, potest proprius Parochus defuncti libere transire processionali-ter per quascumque Diœceses, & Parochias, stola, & Cruce elevata, etiam irrequisitis earumdem Parochis, nulla eis tributa Quarta funerali, *ib. n. 36. & 37.*

Parochus prætereundum nequit ab hæredibus defuncti sepulti in Ecclesia Regularium portionem majorem solito, *ib. num. 38.*

Hæredes defuncti quid possint circa numerum Religiosorum, & Ceræ; quidve Parochus pro tali funeratione, *ibid. num. 39. ad 47.*

Regulares nequeunt levare de domo cadavera, nisi requisito proprio Parochus; & ipso intervenire recusante, possunt levare, & deferre illa ad propriam Ecclesiam, *ibid. num. 48. & 49.*

Parochus proprius, si velit intervenire, nullatenus est excludendus, licet vocarentur soli Regulares, *ib. n. 50.*

Parochus spectat declarare viam pro delatione Cadaveris, *ibid. nu. 51.*

Vocati ad funus debent convenire omnes ad Parochialem Defuncti, excepto Capitulo Cathedralis, *ibid. num. 52.*

Regulares extra Clausura decedentes possunt ad eorum Ecclesias deferri, inconsultis Parochis, *ib. n. 53.*

Parochus in sua Ecclesia facere debet Officium supra corpus defuncti, etiam si adsit Capitulum Cathedralis, *ib. num. 54.*

Canonicus Cathedralis decedens, non electa sibi sepultura, ubi debeat sepeliri, & cui debeat Quarta, *ibid. num. 55. & 56.*

Ubi Parochiz sunt distincte per familias, cui competat administratio Sacramentorum, *ib. num. 57.*

An, & quando Parochus incedere debeat sub Cruce Regularium in delatione Cadaveris ad eorum Ecclesiam, *ib. num. 58.*

Adducuntur varia quædam ulterius respectu Parochi decisa, *ibid. n. 59. ad 65.*

An Parochi possint cum Stola, & Cruce elevata ingredi Ecclesias Regularium, *ibid. num. 66. ad 69. & num. 96. & seq.*

An Confessarii possint Confessiones excipere sine licentia Parochorum in suis respective Parochiis, *ibid. num. 70. & 73.*

Parochi associantes funus nequeunt prætere candelam majorem illa, quæ datur Superioribus Regularibus; Neque alii Sacerdotes & Canonici majorem illa, quæ datur Regularibus, *ibid. num. 74.*

Afferuntur ad rem varia Decr. Sac. Congreg. Concil. *ibidem nu. 75. & 76.*

Alia ad rem. Vide verb. *Cadaver. Quarta funeralis. Sepultura. Confraternitas art. 1. num. 44.*

PAROCHUS quoad ea, quæ concernunt Immunitatem.

Afferuntur ad rem varia Decr. Sac. Congreg. Immunit. Vide verb. *Parochus art. 4. num. 1. ad 20.*

PAROCHI præsentia quid de ea in variis casibus; Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. num. 60. ad 113.*

Alia ad rem quoad Parochos, & Parochiales Ecclesias vid. *ib. verb. Parochus, & Parochialis Ecclesia n. 1. & seqq.*

PARTICULÆ plures consecratæ non possunt præberi fidelibus communicantibus, Vide verb. *Eucharistia n. 41. in fin.*

PARTUS suppositi poena quæ sit, Vide verb. *Pæna art. 2. n. 174.*

P A R V U L I.

Parvuli originale tantum peccatum habent. Vide verb. *Parvuli n. 1.*

Alia de parvulis, *ib. n. 2. ad 12.*

Quid de parvulis decedentibus cum solo peccato originali; Vide verb. *Peccatum, num. 64. ad 74.*

PASCHA. PASCHALIS COMMUNIO.

Pascha quando celebrari debeat; Vide verb. *Pascha n. 1. 2. & 3.*

Fideles omnes adepti usum rationis communicare debent singulis annis ad minus in Paschate, *ib. num. 4.*

Quando, & ubi sumi debeat Eucharistia pro Communionem Paschali, *ib. num. 15.*

Regulares non possunt in die Paschatis administrare secularibus Eucharistiam, etiam si tales personæ in alia die satisfecerint præcepto, *ib. n. 16. & 17.*

Per communionem sacrilegam non satisfit præcepto, *ib. nu. 18.*

Qui culpabiliter non adimplet præceptum Paschale, quam poenam incurrat; & quomodo, & quando suam malitiam, vel impotentiam emendare debeat, & præcepto satisfacere, *ibid. num. 19. ad 27.*

Excommunicati paulo ante Pascha non sunt molestandi; si non communicent in Paschate, *ibid. num. 28.*

Communio, an, & quomodo possit dari pueris, mutis, surdis, energumenis, epilepticis, & similibus, *ib. nu. 29.*

Studiosi Scholares ubi communicare possint, ac debeant, *ib. n. 30.*

Qui fuerunt interdicti eo quod non adimpleverint præceptum Paschale, si postea illud adimpleant, debent absolvi, *ib. n. 31.*

Episcopus non debet procedere contra eos, qui in Paschate communicaverunt Romæ, *ib. n. 32.*

Paschale tempus pro Communionem Paschali a Dominica Palmarum ad Dominicam in Albis concluditur, nec potest Episcopus illud prorogare præsertim in sua Synodo, incon-sulta Sac. Congreg. *ib. n. 33. ad 35.*

Paschalem Communionem omitrentium poena quæ sit, Vide verb. *Pæna art. 2. n. 116. & verb. Eucharistia in nov. add.*

P A S C U A.

Paschua unde sint dicta, & quid pro ipsis intelligatur; Vide verb. *Pascha num. 1. & 2.* Pascha, & Sylva de jure communi ad quem spectent, *ib. n. 3. ad 8.*

Jus pasceendi tum in locis communalibus, tum in aliis, cui competat, *ib. n. 9. ad 15.*

F f 4 Jus

Jus pascendi quinque modis acquiritur, Et quid, si aliquis pascat sine discis modis, *ibid. n. 16. 17. & 18.*

Quid de iis, qui pascunt animalia in pascuis Communitaris alicui privato elocatis, vel assignatis, *ib. n. 19. & 20.*

Qui de eo, qui pascit sua animalia in pascuis spectantibus ad Communitatem, cuius ipse non est pars, *ibid. num. 21.*

Quae sunt dicta de pascuis intelligenda sunt etiam de lignatione in sylvis; Salvis tamen consuetudinibus, & legibus propriis diversorum locorum, *ib. n. 22. & 23.*

Alia ad rem, *ib. n. 24. ad 32.*

De jure pascendi an & quando ipsum seculum ferat prohibitionem immutandi culturam, tum restringendi, late, *ibid. num. 33. & seqq.*

P A T E R .

Pater, & Filius dicuntur una persona. Et quomodo, Vide verb. *Pater n. 1. & 2.*

Patris nomine qui veniat, & quando Pater habeat potestatem habitum, vel actu in suos filios, *ib. num. 3. 4. & 5.*

De jure communi Pater transiens ad secundas nuptias non privatur usufructu bonorum filiorum prioris Matrimonii, *ibid. num. 6. & 7.*

Pater, & Filius an, & quando habere possint beneficium, & celebrare in eadem Ecclesia, & ubi succedere in Beneficio, *ib. num. 8. ad 11.*

Sed ad num. 8. Auctoris Vide *ib. n. 23. & seqq.* ubi differtur an & quando Ecclesia dicatur Sororia cum altera ad effectum ne Pater & filius *ibid.* singuli habeant Beneficium.

Pater, reclamantibus filiis, Uxore mortua, potest Professionem in aliqua Religione emitte, *ibid. nu. 12.*

Pater, qui dormiens in lecto filium suffocavit, efficitur irregularis; & percutiens filium in Sacris incurrit Excommunicationem, *ib. nu. 13. & 14.*

Pater quoad immunitatem 12. filiorum, *ibid. n. 15. ad 18.*

Alia ad rem. Vide verb. *Filius*, & verb. *Parentes*.

Pater an, & quando teneatur ad restitutionem mutui sine suo consensu accepti a filio, *ib. nu. 20. & verb. Mutuum num. 5.*

An, & quo sensu Patris iniquitas transeat in filium, *ib. n. 21.*

Parer transiens ad secundas nuptias quando amittat hereditatem, & Legitimam filii premortui, Vide verb. *Legitimus n. 33.*

P A T R I A P O T E S T A S .

Patria potestas quid sit, & unde oriatur; Vide verb. *Patria Potestas num. 1. ad 4.*

Quid requiratur ad acquirendam patriam potestatem, & qui eam habent, vel non, *ib. num. 5. ad 14.*

Patris potestas acquiritur non solum per procreationem ex iustis nuptiis, sed etiam per legitimacionem proles, aut per adoptionem hominis liberi, *ib. num. 15.*

Legitimatio proles quomodo fiat, *ibid. n. 16. & 17. & verb. Filius n. 32. ad 56.*

Adoptio quid, & quatuorplex sit, quidve de adoptantibus, seu adrogantibus, & de adoptandis seu adrogandis, *ibid. num. 18. ad 23.*

Patria potestas quando, & quibus modis amittatur a parentibus super filios, & qualis fuerit penes Romanos, & qualiter tollebatur, *ib. n. 33. & verb. Filius n. 121. ad 128.*

Alia ad rem, Vide *ibid. nu. 34. ad 39.*

Jure naturae potestas in filios, & Matri, & Patri competit; jure vero Romano Patri tantum competit, *ib. num. 40.*

Num hodiernis moribus effectus omnes patris potestatis secundum jus Romanum obtineant, *ib. num. 41.*

P A T R I M O N I U M .

Ad titulum Patrimonii, seu Pensionis quis, & quando ordinari possit. Vide verb. *Patrimonium n. 1. & 2.*

Ad titulum Patrimonii non possunt ordinari, nisi illi, qui vel necessarii, vel utiles sunt Ecclesiae, *ibidem num. 74.*

Hac occasione arrepta differtur, quinam sint utiles Ecclesiae, aut necessarii, *ibidem num. 75. & seqq.*

Patrimonium, seu Pensio debet vere ab Ordinando pacifice obtineri, & debet esse sufficiens ad suam honestam sustentationem, *ib. num. 3.*

Quid de Clerico suscipiente Ordines Sacros cum Patrimonio ficto, & de donante fraudulenter, vel fidei promittente Patrimonium, *ib. n. 4. ad 8.*

An valeat Patrimonium a Patre una cum aliis filiis institutum Clerico filio, si nihil remaneat pro eorum victu, & an possit solus

Ius Pater donare uni filio Clerico fere totum pro Patrimonio, non relicta aliis filiis legitima portione, *ibid. num. 9. & 10.*

An Patrimonium a Patre constitutum Clerico filio computari debeat in Legitima, *ib. n. 11.*

An pereunte Clerico ante susceptos Sacros Ordines; patrimonium illi pro ipso donatum redeat ad donantem, *ibid. num. 12. & 13.*

Patrimonium constitutum Clerico ex conditione, & clausula *donec fuerit de Beneficio privus, vel alia sufficientia bona acquisiverit*, an sufficiat, & quid de ipso, *ibid. num. 14. 15. & 16.*

Patrimonium in quibus bonis constitui debeat, & possit, *ibid. num. 17. ad 23.*

Quid de taxa Patrimonii, *ib. n. 24. ad 27.*

Impetrato Beneficio, bona assignata in patrimonium redeunt ad primævum statum, facta tamen prius subrogatione per Ordinarium, *ibid. num. 28.*

Patrimonium inserviens solum pro supplemento defectus reddituum Beneficii, quando admittatur, *ibid. num. 28.*

Quid de obtinente Breve extra tempora cum clausula, *ut ad titulum patrimonii sui promoveri licite possit*, *ib. num. 31.*

Episcopus an possit ordinare suum familiarem ad titulum patrimonii, *ib. n. 32.*

Patrimonium Clerici non potest capi in executionem, *ibid. num. 33.*

Sine patrimonio, aut Beneficio non possunt promoveri Clerici Religiosi more Regularium in communem viventes, *ib. n. 34.*

An patrimonium sit sufficiens, relinquatur arbitrio Ordinarii, *ibid. n. 35.*

Patrimonium sine licentia Episcopi nequit alienari; extinguí, vel remitti, hypothecari, permutari, & huiusmodi, *ibid. nu. 36. ad 44.*

Alia plura ad rem, *ib. num. 45. ad 65.*

PATRINUS, quid de eo; Vide verb. *Baptismus art. 7. n. 4. ad 43.*

PATRONI Beneficiorum; quid de ipsis? Vide verb. *Beneficia art. 3. num. 69. & art. 5. num. 31. & verb. Juspatronatus per tot. & signanter art. 4.*

PATRONI SANCTI.

Electio Sanctorum in Patronos quomodo sit facienda, Vide verb. *Patroni Sancti n. 1. ad 4. & num. 14. & 17. & num. 19. & seqq.* ubi an approbatio, seu confirmatio Apostolica in Electione Sancti Patroni ne-

cessaria dumtaxat sit ad certos principaliores effectus.

In Electione Patroni Sancti non debent fieri promissiones, & vota servandi ejus Festum, & jejunandi in ejus Vigilia, exceptis tamen Festis Patronorum principalium, & jam electorum ante Decretum Urbani VIII. *ib. n. 5. 6. & 7.*

Regulares ad quæ Festa, & Officia Patronorum teneantur, *ib. n. 8. ad 12.*

Officium Patroni principalis sub quo ritu sit celebrandum a Clero Sæculati, & Regulari, *ib. num. 13. 14.*

Assignatur ordo servandus in Patronorum præcedentia, *ib. n. 15.*

PATRONUS ECCLESIASTICUS.

Patronus Ecclesiasticus tenetur præsentare ad Ecclesiam Parochialem digniorem inter approbatos ab Examinatoribus; Vide verb. *Patroni Beneficiorum, n. 1. & 2.*

Quid Episcopus teneatur facere in Electione dignioris facta a Patrono Ecclesiastico, *ibid. num. 4.*

Patroni Ecclesiastici præsentare possunt Canonicos Regulares Lateranenses, & SS. Salvatoris ad Beneficia Residentialia cum præsertatione Beneplaciti Apostolici, aliisque conditionibus, quas vide indicatas, *ib. num. 5. & seqq.*

PATRUELES qui sint; Vide verb. *Affinitas art. 1. num. 15.*

PATRUUS, & Patruus magnus; Vide *ib. n.*

PAUPERTAS. Vide verb. *Votum artic. 2. num. 7. ad 156.*

P A X.

Pax quid sit; Vide verb. *Pax n. 1.*

Pacem cum alio facere nullus est compellendus, sed sufficit pro foro conscientie intus vere injuriam remittere, *ib. n. 2.*

Pacis osculum quomodo dandum Viris Ecclesiasticis, *ib. nu. 3.*

Pacis osculum non est dandum Præsidenti, vel Regio Consiliario ante Episcopum, *ibidem num. 4.*

Pax, & thus quomodo, & quando, & a quibus debeat dari Dominis loci, *ibid. num. 5. & 6.*

Pax an sit danda mulieribus, *ib. n. 7.*

Pax quare non detur in Missis Feriæ V. in Cœna Domini, Fer. VI. in Parasceve, & Sab-

Sabbati Sancti ; Vide verb. *Missa* art. 12. num. 37.

Pax quare non detur in Missis Defunctorum ; Vide verb. *Missa* art. 14. num. 33.

PECCATUM.

Peccatum generalissime sumptum potest esse, vel naturæ, vel artis, vel moris, & sic sumptum explicatur ; Vide verb. *Peccatum* n. 1. & 2.

In hoc sensu etiam natura, & artifex dicitur peccare ; & quomodo, *ibid.* num. 3. & 4.

In proposito est tantum sermo de peccato moris, quod variis sumitur modis, qui assignantur, *ib.* num. 5. 6.

Peccatum mortale rigore caprum varie definitur ; & adducuntur præcipue ejus definitiones, & explicatur per singulas particulas illa tradita a S. Augustino, *ib.* num. 7. & 8.

Peccatum ut sic varie dividitur ; & assignantur ejus divisiones cum suis definitionibus, *ib.* num. 9. ad 16.

Ad contrahendum quodcumque peccatum actuale, sive mortale, sive veniale, tres assignantur conditiones, sicuti etiam tres requiruntur ad peccatum mortale, & assignantur, *ib.* n. 17. ad 23.

Peccatum mortale, & veniale potest esse triplex, & assignatur cum modis, quibus mortale per se potest per accidens fieri veniale, & econtra, *ibid.* num. 24. ad 27.

Ad num. 26. Auctoris, vide notata, *ib.* eod. num.

Peccatum formaliter acceptum non consistit in positivo, sed in privativo, *ib.* num. 28. 29. & 30.

Distinctio specifica, & numerica peccatorum unde desumatur, *ibid.* num. 31. ad 39. & in not. ad eund. num.

Peccatum Originale quomodo deleatur tum in infantibus, tum in adultis, *ib.* num. 40. & 41.

Peccatum mortale post Baptismum commissum quomodo deleatur ? & an remitti possit unum sine alio, vel mortale sine veniali, vel veniale sine remissione mortalis, *ib.* num. 42. ad 45.

Peccatum veniale post Baptismum commissum remittitur duobus modis, qui assignantur, & enumerantur ; ac explicantur Sacramentalia, *ibid.* num. 46. ad 60.

Circa poenam debitam decedentibus cum

solo peccato originali quinque sunt diversæ sententiæ, quæ assignantur, *ibid.* num. 61. ad 79.

Adducitur distinctio locorum, in quibus recipiuntur Animæ ex hoc mundo decedentes, *ib.* n. 80.

Pœna debita decedentibus cum peccato actuale mortali, quæ sit, *ib.* n. 81.

Pœna debita decedentibus cum solis peccatis venialibus, quæ sit, *ibid.* num. 82.

Peccatum veniale conjunctum cum mortali quæ pœna puniatur in inferno, *ib.* n. 83. & 84.

Assignatur verus sensus illius catholici axiomatis : In Inferno nulla est redemptio, *ibid.* num. 85.

Circumstantiæ peccati ; Vide verb. *Pœnitentie Sacramentum* art. 2. n. 100.

Peccatum mortale mortua constituit bona Opera, quæ in eo fiunt, & jam facta reddit mortificata. Vide dict. verb. *Pœnitentie Sacramentum* art. 3. num. 8.

PECCATUM contra naturam. Vide verb. *Luxuria* n. 35. ad 70.

PECCATA capitalia septem enumerantur, & explicantur ; Vid. verb. *Peccata Capitalia* num. 1. & 2.

PECULATUS.

Peculatus quid sit ; & quando committatur ; Vide verb. *Peculatus* n. 1. ad 11. & n. 21.

Peculatus quæ pœna puniatur, *ibid.* num. 12. ad 15. & num. 25.

Reus delicti peculatus an gaudeat Immunitate Ecclesiastica, *ibid.* num. 16. 17. & 18.

Depositarius in alios usus convertens pecunias publicas non tenetur pœna peculatus, *ibid.* num. 19.

Interdum ; licet publica pecunia intervertatur, minime tamen peculatus committitur, *ib.* n. 20. & seqq.

PECUNIA unde dicta, & quid de ea ? Vide verb. *Emprio* num. 8.

PECUNIARIA pœna quid sit ; Vide verb. *Pœna* art. 2. n. 20.

PEDAGIUM quid sit ; Vide verb. *Gabella* num. 9.

PÆDOMANTIA ; Vide verb. *Superstitio* n. 23.

PENINSULA quid ; Vide verb. *Mundus* n. 87.

PENSO, PENSIONARIUS.

Pensio unde sit dicta, quod duplex, & qualis sit; Vide verb. *Pensio n. 1. ad 8.*

Pensio Clericalis potest imponi, vel Beneficio, vel Beneficio; & assignatur quando imponatur uni, & quando alteri, *ib. num. 9.* Papa super quibus possit, & soleat Pensionem imponere, *ibid. num. 10. ad 13.*

Episcopus, & quicumque alius Collator Papa inferior quid possit circa Pensionem, *ib. num. 14. ad 33.*

Laius an sit capax Pensionis, & qualiter, *ib. nu. 34. ad 40.*

Pensio conferri potest puero septennali, *ib. n. 41.*

Filii Clericorum tum legitimi, tum illegitimi an, & qualiter sint capaces pensionum, *ibid. num. 45. ad 50.*

Regulares an, & quando sint capaces pensionis, *ib. nu. 51. ad 55.*

Illegitimus an, & quando sit capax pensionis, *ibid. num. 54. & 55.*

Excommunicatus, suspensus, & interdictus est incapax pensionis, & an etiam irregularis, *ib. nu. 51. ad 55.*

Hæretici, eorumque filii, ac nepotes, & militum seculari operam dantes sunt incapaces pensionis, *ib. n. 58. & 59.*

Clerici Matrimonium contrahentes an, & qualiter sint capaces pensionis, *ibid. num. 60. 61. & 62.*

Adverte tamen, quod Pensio reservata Clerico habitum, & Tonfuram Clericalem non deferenti, & etiam carnales nuptias cum pluribus successive, aut cum vidua ineunti, amittitur ob transitum ad secularem militiam, *ibid. num. 141.*

Quod procedit etiam in terminis Equitum levis Armaturæ Custodiæ Corporis Summi Pontificis destinatorum, *ib. n. 142. et seqq.*

Professi Regulares an, & qualiter retinere possint pensionem, *ib. nu. 63. et 64.*

Promoti ad Episcopatum, Cardinalatum, & Papatum an, & qualiter possint retinere pensionem, *ib. n. 65. ad 71.*

Promoti autem ad Episcopatum non modo amittunt Pensiones, sed & his evanescit Indultum eadem transferendi, *ib. nu. 146. et seqq.*

Vide autem quænam verba in Indulto salvam faciant, vel non, Indultario auctoritatem transferendi pensiones, etiam si promotus fuerit ad Episcopatum, *ibid. num. 147. et 148.*

Pensionarius non deferens habitum, & Tonfuram Clericalem amittit pensionem, *ib. n. 72.*

Quid de pensione reservata in persona unius ad utilitatem alterius, *ibid. num. 73.*

Pensio quomodo, & quando possit transferri de una persona in aliam, *ib. n. 74. ad 98.*

Pensio an possit redimi pecunia, & vendi possint ejus fructus, *ibid. n. 99. ad 101.*

Pensio debet esse moderata, & quomodo, *ib. num. 102. ad 105.*

In impetratione, & impositione pensionis facienda est mentio, quod Beneficium sit alia pensione gravatum, *ib. n. 106. et 107.*

Pensio legitime imposita, est a Beneficiario sub mortali solvenda; & quid si pensiones non sint solutæ a priore Beneficiario, *ibidem nu. 108. et 109.*

Quid si Pensionarius moriatur ante terminum solvendæ pensionis, *ib. n. 110.*

Quid de anno, & loco pro solvenda pensione, *ib. num. 111. et 112.*

In qua specie pecuniæ, quomodo, & quando sit solvenda pensio, *ib. n. 113. ad 122.*

Quo onere, & quando teneatur Pensionarius ad recitationem Officii, & qualis, *ib. n. 123. ad 128.*

Pensionarius ad quæ onera teneatur ex redditibus pensionis, *ibid. nu. 129. ad 133.*

Pensionarius quomodo, & quando teneatur deferre habitum Clericalem, & an dispensatus ad Matrimonium, censeatur dispensatus etiam ad militiam, *ib. num. 134. ad 138.*

An, & quando Pensionarius teneatur, vel non, pensionem minuire, seu remittere. Vide verb. *Locatio num. 37. ad 47.*

An pensionarius teneatur superfluos fructus pensionum in pios usus expendere, *ibidem num. 140.*

Votantes Signaturæ fruuntur Indulto transferendi Pensiones, *ib. n. 140.*

An sustineatur translatio Pensionis ab Indultario facta, si pridem is Titulari promiserit, se non esse translaturum, *ib. n. 150.*

Vide verb. *Resignatio.*

PERCUSSIO. Vide verb. *Excommunicatio, art. 12. num. 2. ad 6.*

PEREGRINI. Vide verb. *Lex art. 3. num. 18. ad 45.*

PERIGEUM quid? Vide verb. *Mundus n. 138.*

PERJURIUM. Vide verb. *Accusatus num. 31. ad 43. verb. Juramentum art. 1. nu. 13. verb. Mendacium nu. 176. verb. Pœna art. 2. num. 176. verb. Restrictio mentalis, verb. Reus num. 26.*

PER.

PERMUTATIO BENEFICIORUM. Vide

verb. *Resignatio Beneficiorum*, n. 57. ad 103.

PERQUISITIO: quid de perquisitione in variis casibus; Vide verb. *Perquisitio*, num. 1. ad 19.

PERSONATUS. Vide verb. *Beneficium art. 1.* num. 27.

PESTIS: quid de ea in diversis casibus; Vide verb. *Pestis* n. 1. ad 13.

PETITIO ad Beneficia quid sit, & quæ sit, & quæ ejus differentia ab Electione? Vide verb. *Electio art. 1. n. 11. & 12.*

PHYSIOGNOMIA quid sit? Vide verb. *Superstitio* n. 24.

PIETAS quando sufficiat ad alienationem Bonorum Ecclesiasticorum? Vide verb. *Alimentio art. 2. n. 3.*

Pietas quando excuset a jejunio? Vide verb. *Jejunium art. 2. num. 34.*

Pietas quando excuset a residentia; Vide verb. *Canonicus art. 5. num. 34.* verb. *Episcopus art. 3. num. 4.* & verb. *Patochus art. 2. numer. 38.*

PIGNORA quæ vendi non possunt, neque possunt oppignorari. Vide verb. *Pignus* & verb. *Hypotheca per tot.*

PILEOLUS: quid de ipso in variis casibus; Vide verb. *Pileolus* num. 1. ad 9. verb. *Coma fistulosa per tot.* & verb. *Missa art. 9. n. 2.*

PIROTECNICA quid. Vide verb. *Mundus* num. 207.

PIXIDIS Sacræ fur quas pœnas incurrat; Vide verb. *Fur* num. 75. ad 80. & verb. *Pœna art. 2. n. 38.*

P L A G I U M.

Plagium quid sit, ab ipso Plagiarii, & unde dicti; Vide verb. *Plagium* n. 1. 2. & 3.

Reprehenditur Auctor in etymologia *Plagii* designanda, & vera indicatur, *ib. n. 11.*

Plagium non est proprie furtum, si persona, quæ subripitur, sit sui juris; bene vero, si adhuc sit sub patria potestate, *ibid. num. 4. & 5.*

Et inde actio furti competit patri; non vero matri, *ib. num. 6. & 7.*

Plagii pœna, quæ olim fuerit, & nunc sit, *ib. n. 8. & 9.*

Plagii crimen committunt dantes pecuniam, vel fraudulentis suasionibus incautos juvenes ad militiam trahentes, *ibid. num. 10.*

Is, cujus consilio plagium commissum est, plagii non tenetur, *ib. num. 12. 13.*

P L A N E T E.

Planetæ intra quod tempus impleant suam circulationem? Vide verb. *Mundus* n. 181.

Planetæ quot sint, & quæ eorum magnitudo, *ibid. num. 179. ad 181.*

Planetæ quomodo discernantur inter se, *ibid. num. 183.*

Planetæ quomodo distinguantur a stellis fixis, *ibid. num. 175.*

PNEUMATICA quid. Vide verb. *Mundus* n. 207. & 209.

P Œ N A I N G E N E R E.

Pœna, quæ est mensura culpæ, quid sit. Vide verb. *Pœna art. 1. n. 2.*

Licet regulariter nemo puniatur sine culpa, interdum tamen quis innocens sic punitur ob bonum publicum, *ib. n. 3. & 4.*

Quomodo distinguantur pœna, & multa; ac pœna, & poenitentia, *ib. num. 5. & 6.*

Pœna multas habet divisiones, quæ assignantur cum suis definitionibus, *ib. num. 7. ad 11.*

Quinque traduntur regulæ ad cognoscendum, an pœna sit latæ, vel ferendæ sententiæ, *ib. n. 12. & verb. Lex art. 2. nu. 28. ad 35.*

An pœna sit latæ, vel ferendæ sententiæ, quando Lex utitur verbis imperativi modi, *ibid. num. 13. 14. & 15. & verb. Lex art. 2. num. 32.*

Pœna, seu Lex pœnalis sententiæ ferendæ non obligat ante sententiam Judicis, *ibid. num. 16. & dict. verb. Lex n. 36.*

Pœna, seu Lex pœnalis latæ sententiæ, an; & quando obliget ante sententiam declarationem Judicis; etiam stante clausula *absque alia declaratione ipso facto incurrendu*, & hujusmodi, *ibid. num. 17. ad 24. & dict. verb. Lex n. 37. ad 44.*

Exceptis censuris, pœnam Legis incurrunt transgressores, etiam si illam ignorent, *ibid. num. 25.*

An, & ex quibus causis possit Judex augere, vel minuire pœnas a jure statutas, *ibid. num. 26. ad 45.*

Quædam sunt crimina, in quibus minor ætas non minuit, qualia sunt furtum Hostis, & celebratio Missæ facta a non promoto ad Presbyteratus Ordinem, *ib. num. 74. & seqq.*

Adverte tamen, id procedere demerito Reus

Reus vigesimum annum compleverit, *ibid. num. 77.*

Illud autem singulare est in hisce criminibus, quod confessio quam vocant *de plano*, nec etiam suffragatur ad poenam diminuendam; *ib. num. 78.*

An valeat Episcopus componere delicta Clericorum, convertendo poenam in mulram aliquam pecuniariam, *ib. num. 79. & seqq.*

De applicatione poenae pecuniariae facienda ab Episcopo; Vide *ibid. num. 81.*

Episcopus autem poenas a Sacris Canonibus impositas non potest remittere nisi in casibus expressis, *ibid. num. 82.*

In poenis arbitrariis quomodo debeat Index procedere, *ib. nu. 46. 47. et 48.*

Poenam unius metus est multorum; & impedita in foro conscientiae non liberat a poena imponenda in foro fori, *ib. num. 49. & 50.*

Poenas pecuniarias, seu multas, quibus possit, ac debeat, vel non applicare Episcopus, *ib. n. 56, ad 63.*

Si multae non fuerint per Episcopum in vita applicatae, non possunt ad minorem summam reduci per Vicarium Capitularem, *ib. n. 64.*

Pro multis retinendis, deputandus est ab Episcopo Depositarius, & quid de ipso, *ibid. num. 65. ad 70.*

Poenae, & multae non observantium dies Festos, quibus sint applicandae, *ib. num. 71.*

Poenam, & multa interficientis Presbyterum, quibus sit applicanda, *ib. n. 72.*

Ordinarius abstinere debet a poenis pecuniariis contra Regulares, *ib. nu. 73.*

Quoad poenas in specie, & variorum delictorum.

Enumerantur, & describuntur variae poenae in specie; Vide verb. *Pœna art. 2. n. 1. ad 28.*

Assignantur delictorum poenae variae pro varietate criminum, *ib. n. 29. ad 231.*

Reprehenditur Auctor *num. 184.* & una simul explicatur *sex. in leg. 18. Cod. de Transact. ib. n. 232. & seqq.*

PœNITENTIAE SACRAMENTUM

Quoad ea, quae concernunt Pœnitentiae naturam, materiam, formam, & Ministrum.

Pœnitentia unde dicta. Vide verb. *Pœnitentia art. 1. n. 1.*

Pœnitentia sumitur ut est virtus, & ut est Sacramentum, & quid utraque sit, *ibid. num. 2. 3. & 4.*

Pœnitentia est verum novae Legis Sacramentum, & quando fuerit institutum, *ibid. n. 5. & 6.*

Sacramentum Pœnitentiae quomodo sit necessarium, quae sit ejus materia proxima, remota, necessaria, & sufficiens, ac necessaria, sed non sufficiens, *ib. nu. 6. ad 19.*

Quid sentiendum de peccato commissio in ipsa Baptismi susceptione, *ib. num. 14.*

Forma Sacramenti Pœnitentiae quae sit, quibus verbis valida, & licita sit, vel non, *ibid. num. 20. ad 32. & verb. Absolutio art. 3.*

Absolutio a quibus, & de quibus dari possit, vel non. Vide verb. *Absolutio art. 1.*

Absolutio quibus dari possit, vel non. Vide dict. verb. *Absolutio art. 2. per tot.*

Minister Sacramenti Pœnitentiae est solus Sacerdos habens etiam potestatem jurisdictionis. *ib. n. 35. & 36.*

Quae requirantur in Ministro hujus Sacramenti ad valide, & rite ejus officium exercendum. Vide verb. *Confessarius art. 1. per totum.*

Quae concernunt Ministrum hujus Sacramenti quoad ejus approbationem. Vide verb. *Approbatio.*

Quae concernunt facultatem Ministri hujus Sacramenti quoad absolutionem. Vide verb. *Absolutio.*

Varia alia, quae concernunt Ministrum hujus Sacramenti. Vide verb. *Confessarius art. 4. & verb. Sigillum.*

Pœnitentiae Sacramentum tempore pestis non tenetur per se prestare Episcopus, *ib. n. 41.*

PœNITENTIAE Sacramentum quoad ea, quae concernunt Contritionem, & Confessionem.

Quid sit contritio in communi, quid contritio, & attritio in particulari, quare sic dicatur, quae sit differentia inter ipsas, & quando attritus dicatur fieri contritus. Vide verb. *Pœnitentiae Sacram. art. 2. numer. 1. ad 11.*

Ut attritio cum Sacramento in re sufficiat ad justificationem peccatorum, quid requiratur, & sufficiat; & an possit dari Sacramentum validum, & informe, *ibid. nu. 12. ad 36.*

Quid de illo, qui in Confessione oblitus est

est alicujus peccati mortalis, de quo antea explicite, & formaliter non doluit, & de moribundo, qui fuit absolutus a Confessario, audito uno solo, vel altero illius peccato, *ib. n. 37. et 38.*

Quid de proposito una cum dolore requisito, *ib. num. 39. ad 43.*

Propositum explicitum requiritur, *ibid. ad num. 40.*

Afferuntur variz hæreses exortiz circa Confessionem Sacramentalem, *ibid. num. 44. ad 52.*

Confessio Sacramentalis quid sit, & quæ sint conditiones ad ipsam perfectam constituendam requisitæ, *ib. nu. 53. ad 71.*

Ex conditionibus requisitis ad perfectam Confessionem solæ tres sunt necessariæ ad valorem Sacramenti, nempe fidelitas, dolor, & integritas, *ib. n. 73. ad 102.*

Moralis impotentia tunc solum ab integritate confessionis excusat cum confitendi præceptum urget, *ib. in not. ad n. 86.*

Circumstantiæ peccati quæ, & quot sint, & quid de ipsis, *ibid. num. 103. ad 127.*

Quid circa peccata mortalia dubia, *ibid. n. 128. ad 131.*

An, quando, & quomodo possit esse valida, & licita Confessio facta per litteras, aut nuncium, *ib. n. 132. ad 135.*

Confessio regulariter debet fieri vocaliter, & aliter facta sine necessitate est illicita, *ib. n. 136. ad 138.*

Confessio quando, & quomodo in diversis casibus sit iteranda, vel non, *ibid. num. 139. ad 154.*

Præceptum Confessionis, quos de quibus, & quando obliget, *ib. n. 155. ad 174.*

Præcepto Ecclesiastico annuæ Confessionis non satisfecit per Confessionem scienter sacrilegam, *ib. n. 175.*

Præcepto Confessionis potest satisfieri confitendo tum proprio Parocho, tum aliis Confessariis sive Sæcularibus, sive Regularibus, *ibid. n. 176.*

Non sufficit tamen Confessio facta Regulari Episcopo præsentato, licet ab eo injuste reprobat, *ib. n. 177.*

Alia ad rem, *ib. n. 178. & verb. Pœnitentia. art. 2. n. 166.*

PœNITENTIÆ Sacramentum quoad ea, quæ concernunt satisfactionem Sacramentalem.

Satisfactio Sacramentalis quid sit; quis,

& quantus ejus effectus? Vide verb. *Pœnitentia Sacramentum art. 3. n. 1. ad 5.*

An satisfactio Sacramentalis adimplenda sit in statu gratiæ, *ib. n. 6. ad 9.*

Confessarius per se loquendo tenetur imponere pœnitenti aliquam satisfactionem, & pœnitens ipsam adimplere, quamvis ex aliqua rationabili causa possit aliquam in particulari recusare, *ib. n. 10. ad 16.*

Pœnitens intra quod tempus teneatur pœnitentiam adimplere, *ib. n. 17. ad 20.*

Pœnitens potest adimplere pœnitentiam, quando adimplet illud opus præceptum cum ipsa compatibile, & quid si ipsam adimplendo, de ipsa non cogitet, *ib. n. 21. & 22.*

Pœnitens tenetur per se ipsum pœnitentiam adimplere, non tamen ante communionem, *ib. n. 23. & 24.*

Quid de pœnitente, qui sive culpabiliter, sive inculpabiliter oblitus est pœnitentiæ sibi impositæ, *ib. n. 25.*

Pœnitens invalide absolutus non tenetur adimplere pœnitentiam, *ib. n. 26.*

Pœnitentiæ injunctæ debent esse aliquo modo proportionatæ delictis; & quid possint, ac debeant Confessarii circa ipsas, *ibid. num. 27. ad 40.*

Pœnitentiam sibi impositam non potest pœnitens commutare in aliud opus etiam evidenter melius, & quid circa talem commutationem possit, ac debeat Confessarius, sive qui eam imposuit, sive alius, *ib. num. 41. ad 48.*

Adducuntur, & assignantur Canones Pœnitentiales, *ibid. sub num. 49.*

Subnectitur hic pœnitentia solita imponi in variis casibus ob violatam Immunitatem Ecclesiasticam, *ibid. num. 50. ad 73.*

In casu necessitatis Presbyteri Græci Catholici possunt Latinos absolvere, *ibidem n. 74. & 75.*

Sacerdotes Græci conjugati possunt, & eam suscipere Parochiæ, & Parochianorum suorum confessiones audire, *ib. n. 76.*

In Pœnitentiæ Sacramenti administratione damnatur sub gravissimis pœnis praxis exquirendi a Pœnitentibus complicitum nomina, *ibid. num. 77.*

De PœNITENTIÆ Sacramento Appendix,
● seu novus Articulus.

Quænam sit Pœnitentiæ virtus. Vide verb. *Pœnitentia Sacramentum in appen. seu nov. artic. n. 2.*

Qua-

Qualis dolor in Pœnitente esse debeat ,
ib. num. 3.

Virtus Pœnitentiæ non acquiritur humanis actibus , sed gratuito est a Deo infusa ,
ib. num. 4.

Pœnitentia est necessaria necessitate mediæ , & necessitate divini præcepti , *ib. num. 5. & 6.*

Sex a Theologis adnumerantur gradus , sive morus , quibus pervenitur ad pœnitentiæ virtutem , sed non omnes ita necessarii , ut omnes simpliciter , & formaliter requirantur ,
ib. num. 7. ad 17.

Pœnitentiæ Sacramentum a Christo institutum non tollit , sed fovet virtutis Pœnitentiæ exercitium , *ib. nu. 17. ad 20.*

Differitur de materia remota , & proxima Sacramenti Pœnitentiæ , *ibid. num. 21.*

Quare Cordis contritio , Oris confessio , & Operis satisfactio appellantur a Synodo Florentina quasi materia Sacramenti Confessionis , *ibid. nu. 22.*

Quid sit , & qualis esse debeat contritio , & propositum in Sacramento Pœnitentiæ ,
ib. num. 23. ad 25.

Contritio dividitur in perfectam , & imperfectam , *ibid. num. 26. & seqq.*

Acriter reprehenditur Auctor in 2. & 3. art. de Pœnitentia Sacram. & præsertim nu. 13. secundi art. *ib. nu. 53. & seqq.*

Apposite dubitatur , num sufficiat ad justificationem dolor ex solo metu gehennæ conceptus , aut ex turpitudinis peccati consideratione , si initialis Dei Amor non accedat , *ib. n. 37.*

Probat , quod dolor ex metu Gehennæ , quamvis utilis sit , non sufficit tamen ad justificandum hominem cum Sacramento Pœnitentiæ , *ibid. num. 38. ad 41.*

Triplex in peccato turpitudine quum consideretur , ostenditur quod dolor tantum conceptus ex peccati turpitudine propter oppositionem illius ad sanctitatem , & iustitiam Dei tantum sufficit ad justificationem obtinendam in Sacramento Pœnitentiæ , *ibidem numer. 42. ad 48.*

Solvuntur difficultates , *ibid. in app. num. 49. & 50.*

Expresse reprehenduntur ea , quæ habet Auctor art. 2. num. 26. de Pœnitentia Sacram. *ib. num. 53.*

Item expresse reprehenditur id , quod Auctor , *ib. nu. 91.* Vide , *ibid. num. 54.*

Corrigitur Auctor dicto art. num. 127. ubi dicit , circumstantiam consuetudinis per se loquendo aperiendam in Confessione non ef-

se , sed per accidens tantum , dum scilicet de ea pœnitens a Confessario interrogatur , *ibid. numer. 55. & 56.*

Corrigitur Auctor dicto art. nu. 142. & 143. circa confessionis integritatem , *ibidem num. 57.*

Quid sit satisfactio in Sacramento Pœnitentiæ , *ibid. num. 58.*

Satisfactionis genera a sanctis Viris accepta recensentur , *ib. num. 59.*

Satisfactio utpote pars integralis Sacramenti Pœnitentiæ non potest sine gravi culpa omitti , & si levis sit , vel pro levi culpa a Confessario injuncta , *ib. n. 60.*

Reprehenditur , & corrigitur Auctor dicto art. num. 16. 22. 25. & 34. *ibid. num. 60. 61. & seqq.*

PŒNITENTIARIA APOSTOLICA.

Pœnitentiariæ Apostolicæ facultates traduntur , Vide verb. *Pœnitentiaria Apostolica* , num. 1. ad 4.

Recensentur Pœnitentiariæ Apostolicæ Officiales , & illorum electio , ac servitium , *ibid. num. 4. & 5. & n. 30. ad 34.*

De Pœnitentiariæ Apostolicæ expeditionibus , emolumentis , & Archivo , *ibid. num. 6. ad 9.*

De Cardinali Majori Pœnitentiario , ejusque Officio in Pœnitentiaria Apostolica , & de illius auctoritate , *ibid. num. 10. ad 29. & num. 35. & 36.*

De Minoribus Pœnitentiariis , *ibid. num. 37. ad 40.*

PŒNITENTIARIUS . Vide verb. *Canonicus* art. 9. n. 45. ad 89.

POLLUTIO . Vide verb. *Luxuria numer. 35. ad 45.*

P O L U S .

Polus unde sit dictus , & quid significet . Vide verb. *Mundus n. 124.*

Polus alter vocatur arcticus septentrionalis , & borealis , & alter in diametro oppositus appellatur antarcticus , meridionalis , & australis ; quare sic dicti , & quales sint , *ibid. n. 125. & 126.*

In medio horum Polorum pendet terræ globus , & quomodo , *ib. n. 127.*

POLYGAMIA.

Polygamia duplex esse potest, & quæ sit; Vide verb. *Polygamia* n. 1. ad 4.

Simultanea pluralitas uxorum est vera, & propria polygamia jure Divino prohibita; successiva autem pluralitas est valida, & licita, *ib. num. 5. 6. & 7.*

In Lege veteri polygamia, seu pluralitas Uxorum simultanea fuit licita, & permessa. Polygamia autem, seu potius *Polyviria* plurimum virorum simul cum una uxore nunquam fuit permessa, *ibid. num. 8. & 9.*

An potuerit Deus in Lege Veteri, & possit nunc dispensare in hac polygamia, seu *polyviria*, *ib. n. 10. & 11.*

Circa pluralitatem simultaneam Uxorum, sicuti dispensavit Deus in Lege Veteri, ita posset, si vellet, in Lege nova. Nullus autem homo, neque Papa dispensare potest, *ibid. nu. 12. & 13.*

Ad evitandam polygamiam, & contrahendum secundum Matrimonium ob mortem alterius conjugis, quæ certitudo requiratur, & sufficiat, *ibid. num. 14. ad 26. & n. 34.* Polygami qua nota, & poena afficiantur, *ibid. num. 27. ad 30.*

Polygami debent abjurare de levi, vel de vehementi, prout fuerint de hæresi suspecti; unde hoc crimen spectat ad Forum Ecclesiasticum, *ibidem num. 31. & 32.*

Polygamia non est delictum mixti Fori, sed unice pertinet ad iudicium Ecclesiasticum, vel Tribunal Inquisitionis, vel Ordinarium, *ib. n. 35.*

Quid si Polygamus in Tribunali Inquisitionis exceptionem apponat nullitatis prioris matrimonii a se contracti, an remittenda sit causa ad Ordinarium, *ib. num. 36. ad 37.*

An puniri in S. Officio possit, qui pendente lite super validitate matrimonii contraxit secundum, *ib. n. 38.*

Polygamus, poena tritemnium expleta, & prima Uxore defuncta, non potest cum secunda denuo contrahere, nisi habeat dispensationem Apostolicam, *ib. num. 33.*

De poena eorum Polygamorum, qui falsis testibus deceperunt Curiam Ecclesiasticam ad obtinendam licentiam contrahendi matrimonium, *ibid. num. 40. & seqq.*

PONTIFICALIA.

Quid de ipsis in variis casibus; Vide verb.

Pontificalia n. 1. ad 8. & verb. *Abbas*, verb. *Episcopus* art. 4. & 7.

Vide etiam ad verb. *Pontificalia* nu. 10. ad 13.

PONTIUS PILATUS.

Vide *cod. verb. n. 1. & seqq.*

P O R T A.

Quid de ipsa in diversis casibus. Vide verb. *Porta* nu. 1. ad 11. verb. *Ecclesia* art. 5. verb. *Fenestra*, *Prospectus*.

PORTIO, PORTIONARIJ
CATHEDRALIUM.

Portio, Portionarii, quid de ea, & ipsis in variis casibus. Vide verb. *Portio*, *Portionarii* n. 1. ad 11.

De Portionariorum, vel Hebdomadario-
rum, seu Beneficiatorum in Ecclesiis Cathedralibus constitutorum origine, & ubi primum facta fuerit illorum substitutio, *ibidem num. 12. ad 17.*

Cur in Decretalibus Gregorii IX. de Beneficiariis, & Portionariis nulla fiat mentio, & dum de Beneficiariis differendum occurrit allegatur *Gloss. in cap. pen. verbo Affisus*, de *Cler. non resid. ib. n. 18.*

Beneficarii, & Portionarii non veniunt nomine Capituli, neque Stallam in Choro, neque vocem in Capitulo habent, *ib. n. 19.*

Eadem tamen non est horum Beneficiario-
rum, & Portionariorum conditio in omnibus Ecclesiis, *ib. n. 20.*

Nulli in Ecclesia sunt Portionarii in omnibus æquales Canonicis, quamvis non secus, ac Canonici, ex inveterata consuetudine sint thurificandi duplici ductu, ut ad illustrandum *n. 5.* Auctoris docetur, *ib. n. 21. ad 24.*

PORTIO CONGRUA.

Quid de ipsa in diversis casibus. Vide verb. *Portio Congrua* n. 1. ad 6. verb. *Congrua*, & verb. *Vicarius Parochialis*.

PORTORUM, seu Portorium quid sit. Vide verb. *Gabella* n. 8.

P O S S E S S I O.

Quid de ea pro diversis contingentiis. Vide

de verb. *Possessio num. 2. ad 6. & verb. Dominium art. 1. n. 21. & seqq.*

POSSESSOR BONÆ, ET MALÆ FIDEI.

Possessor bonæ, & malæ fidei quis dicatur; Vide verb. *Possessor bonæ, & malæ fidei num. 1. et 2.*

Possessor bonæ, an malæ fidei qui præsumi debeat, *ibid. num. 70. ad 72.*

Possessor bonæ fidei, quo tempore possit præscribere rem possessam, & fructus inde perceptos, *ib. n. 3. & 4.*

Illustratur Regula: *Bona fides tantum Possidenti præstat, quantum veritas, quoties Lex impedita non est, ibid. in nov. add. nu. 73. ad 77.*

Possessor malæ fidei nullo tempore potest præscribere, *ibid. nu. 5.*

Quid de diversis fructibus inde perceptis, & percipiendis, *ib. n. 6. ad 11.*

Expensæ, quæ solent fieri a possessore tum bonæ, tum malæ fidei, sunt triplicis generis, & assignantur, *ibid. num. 12.*

Res aliena apud possessorem sive bonæ, sive malæ fidei potest crescere, & decrescere dupliciter, & assignatur quomodo, *ibid. num. 13.*

Possessor malæ fidei, quid, quando, & ubi teneatur restituere, vel non, *ibid. num. 14. ad 38.*

Possessor bonæ fidei quid, quando, & quibus restituere teneatur, *ibid. n. 39. ad 61.*

Quid de possessore partim bonæ, & partim malæ fidei, *ibid. n. 62. ad 65.*

Quid de successore possessoris malæ fidei, *ibid. num. 66. ad 68.*

Alia ad rem, *ib. in nov. add. num. 78. & seqq. & verb. Dominium. Emptio. Restitutio.*

POSTLIMINIUM.

Postliminium quid sit, & in quibus postliminii jus locum habeat; Vide verb. *Postliminium num. 1. ad 5.*

Postliminii jus in quibus locum habeat quantum ad Christianos captos ab hostibus, *ib. num. 6. & 7.*

Capti a piratis, vel latronibus liberi permanent nec indigent postliminii, *ib. nu. 8.*

Num dictio juris postliminii, tum Legis Corneliæ hodie obtineat, *ib. n. 9.*

POSTULATIO PRÆLATORUM.

Postulatio proprie dicta quid sit, & in quo differat ab electione; Vide verb. *Postulatio num. 1. ad 3.*

Postulatio alia est solemnitis, & alia non solemnitis, seu simplex, & quæ utraque sit, *ibid. num. 5.*

Postulare, & postulari qui possint, *ibid. num. 6. et 7.*

Duplex est defectus, seu inhabilitas, dispensabilis nempe, & indispensabilis, & quæ utraque sit, *ibid. n. 8.*

In postulatione exprimenda est omnis inhabilitas, alioquin postulatio erit irrita, *ib. num. 9.*

Episcopi, Cardinales, alique Prælati, Clerici, & Religiosi, an, & quando possint, vel debeant postulari, aut eligi, *ibid. n. 10. ad 16.*

Postulantes an, & quando possint variare postulationem, seu ab illa recedere, *ib. n. 17. ad 21.*

Postulantes ad Prælaturam scienter indignum privantur jure postulandi, & eligendi, & in tali casu ad quos devolvatur talis potestas, *ib. num. 22. ad 26.*

Quid si postulatio non concurrat cum electione alterius in discordia, vel concurrat in tali discordia, *ib. nu. 27. ad 30.*

Postulatio a quibus possit, vel non, admitti, *ib. n. 31. ad 34.*

Superior an, & quando teneatur admittere postulationem, *ib. n. 35. 36. et 37.*

Postulantes intra quod tempus teneantur postulationem præsentare, & Postulatus ipsam acceptare, & consensum præstare, *ibid. num. 38. 39. et 47.*

Pro facienda postulatione solemniti quæ forma sit necessaria, ac sufficiens, vel non, *ibid. num. 40. ad 46.*

PRÆBENDA.

Quid de ea in variis casibus. Vide verb. *Præbenda num. 1. ad 5.*

PRÆBENDA THEOLOGALIS, ET PŒNITENTIALIS.

Deputatio actualis requiritur ad erectionem Præbendæ Theologalis, & ejus erectio ubi locum habeat. Vide verb. *Præbenda Theologalis n. 1. 2. et 3.*

Collatio Præbendæ Theologalis ad quem spectet, *ibid.* nu. 4.

Regulari conferri non potest Præbenda Theologalis Ecclesiæ Cathedralis, *ib.* n. 5.

Habens Præbendam Theologicalem quando, & qualiter sit pro præsentis censendus præfens in Choro, *ib.* num. 6.

Canonicus Theologus si legere nolit, quomodo ab Episcopo compellendus, *ib.* n. 7.

Canonicus Theologus cedit præcedentiam Canonicis antiquioribus, *ib.* num. 8. & verb. *Canonicus art.* 9. num. 44.

Præbenda Theologalis an possit optari, & quid circa talem optionem, *ib.* num. 9. ad 13.

Dum vacat Præbenda Theologalis, potest Episcopus fructus applicare personæ, quæ suppleat, *ibid.* num. 14.

Præbenda an per Episcopum sit prius assignanda pro Theologo, quam pro Pœnitentiario, & Collatio Præbendæ Pœnitentiarii ad quem spectet, *ibid.* nu. 15. & 16.

Alia ad rem. Vide verb. *Canonicus art.* 9. & in nov. add. ad verb. *Canonicus art.* 1. & 2.

P R E C E D E N T I A.

Episcopus summarie componere potest controversias de præcedentia in Processionibus, & Funeralibus, & semper danda est dignioribus. Vide verb. *Præcedentia* n. 1. & 2.

Episcopi quomodo debeant præcedere inter se, *ibid.* num. 3. & 4.

Qui gaudeant præcedentia Canonici Cathedralis, *ibid.* num. 5. & 6.

Qui Canonici Collegiatarum, *ib.* num. 7. 68. 69.

Quomodo præcedant inter se Parochi, *ib.* nu. 8.

Clerus Sæcularis præcedit Regulares, *ibid.* num. 9.

Sacerdotes quomodo inter se præcedant, *ibid.* num. 10.

Antianitatis præcedentia est servanda inter milites ejusdem Ordinis, & non diversæ, *ib.* n. 11. & 12.

Advocatorum consistorialium præcedentia assignatur: Item & Canonicorum Sæcularium Basilicæ Lateranensis, *ib.* nu. 13. & 14.

Quid de præcedentia inter Canonicos Regulares, Monachos, & Mendicantes, *ibid.* num. 15. ad 23.

Præcedentia inter simplices Presbyteros quomodo regulanda, & quæ debeatur Protonotariis, *ibid.* n. 24. 25. & 26.

Beneficiati Cathedralis qua gaudeant præcedentia, *ib.* num. 27.

Quæ debeatur Parochis amovibilibus, & substitutis, *ib.* num. 28. & 29.

Præcedentia inter Regulares ejusdem Ordinis, sive Sacerdotes, sive Clericos, sive Laicos, sive Novitios, quomodo servanda, *ib.* num. 30. ad 42.

Quid de præcedentia Fratrum Minorum de Observantia de una in alia Provincia incorporatorum, *ibid.* num. 43.

Regulares quomodo præcedere debeant inter se, *ibidem* num. 44. ad 47.

Regulares Conventus de recenti fundati in loco; in quo adest alter ejusdem Ordinis Conventus; seu succedentes in Conventum eis cessum, qua gaudeant præcedentia, *ibid.* num. 48. 49. & 50.

Religiosi diversorum Conventuum ejusdem Ordinis quomodo præcedant inter se, *ibid.* num. 51.

Regulares Conventus suppressi, & postea restituti, qua præcedentia donentur, *ib.* num. 52. & 53.

Regulares in Processionibus quo loco intercedere debeant, *ibid.* num. 54. ad 58.

Quoad ea, quæ concernunt præcedentiam diversarum personarum in particulari, *ib.* n. 59. ad 66.

Assignantur quibus danda sit præcedentia in Disputationibus publicis, *ib.* num. 67.

Canonici Clerici cum promoventur ad Sacerdotium non recuperant præcedentiam prius cessam Canonicis Presbyteris, *ibid.* num. 68. & verb. *Canonicus art.* 7. n. 31.

Canonici Collegiatæ in omnibus præcedunt Parochis, etiam Ecclesiæ Matris, *ib.* num. 69.

Præcedentia non semper a personali dignitate desumuntur, *ib.* n. 70. ad 75.

Præcedentia inter Græcos, & Latinos desumuntur ab Ordine, Antianitate, aut Dignitate, *ibid.* num. 76.

Præcedentia inter Episcopos, & Gubernatores Prælatos aut Vicelegatos Ditionis Ecclesiasticæ stabilitæ sunt a Benedicto XIV. *ibid.* num. 77.

Præcedentia ordo inter Votantes Signaturæ Justitiarum, & Gratiæ servandus, recensetur, *ib.* num. 78. ad 86.

An Parochus Regularis Ecclesiæ Matris præcedere debeat Parocho Ecclesiæ Sæcularis in quibuscumque Processionibus, & Functionibus publicis, *ib.* num. 81. & 82.

Præcedentia inter Parochos debetur illi, qui prior

prior fuit assumptus ad regimen suæ Parochialis, *ibid. nu. 83.*

Quilibet Parochus in propria Ecclesia omnibus aliis Parochis præcedit, excepto Capitulo Cathedralis, *ib. n. 84. & seqq.*

An sit servanda consuetudo, per quem minus dignus præfertur magis digno, *ib. n. 89. & seqq.*

Quæ præcedentia debeatur Missionariis de Observantia pro sanctis, & aliis locis, *ibid. num. 70.*

Alia. Vide hoc tom. x. in *Appendic. Decret. in Bononien. Præcedentiæ, Maceraten. Jurium Parochialium, Dertthonen. Iurium Parochialium.*

PRÆCEPTUM. Vide verb. *Lex art. 2. nu. 16.*

PRÆDICARE, PRÆDICATOR.

Prædicare an, quomodo, & quando teneantur Episcopi, & Parochi; Vide verb. *Prædicare num. 1. ad 3. & num. 121. 122. & verb. Parochus art. 2. num. 70.*

Prædicandum quoties sit per annum, Quadragesimam, & Adventum, *ibid. n. 4. 5. & 6.* Prædicationis tempore quomodo segregandi viri a mulieribus, *ib. num. 7.*

Concionandum est Judæis semel in Hebdomada, *ib. num. 8.*

Prædicationi in Ecclesia qui interesse possint, ac debeant, *ib. num. 9. 10. & 11.*

Prædicationis tempore non potest in Ecclesia dici Missa; & prohibendi sunt Populi stare otiosi in foro, seu in platea, *ib. num. 12. & 13.*

Non est prædicandum de nocte, *ibidem num. 14.*

Si Concio habeatur tempore Missæ, & exposito SS. Sacramento, quid, *ib. num. 15. & 16.*

Prædicare non possunt Laici, & Mulieres, *ibid. num. 17. 18. & 19.*

Clerici an, & quando prædicare possint, *ibid. num. 20. & 21.*

Episcopus prædicare potest in quacumque Ecclesia, etiam Regulari suæ Diocesis, non autem alienæ, *ib. num. 22. & 23.*

Quid quando prædicat Episcopus, & Parochus, *ibid. num. 24. ad 29. num. 39. & seqq. & verb. Canonici art. 6. num. 62.*

Parochi nequeunt admittere in suis Ecclesiis Concionatores ab Ordinario non approbatos, quamvis possint admittere, ac concedere, ut, quis doctus, & notus, etiam Regularis,

bis, vel ter concionetur, & a fortiori possunt, & tenentur admittere approbatos ab Ordinario, *ibid. nu. 30. 31. et 32. & verb. Parochus art. 2. num. 78.*

Ad quem spectet approbare Prædicatores, eisque Benedictionem dare, *ibid. num. 33. ad 36.*

Quibus spectet nominare, ac eligere Prædicatores, eisque elemosynam præbere, *ib. nu. 37. ad 47. & verb. Alimenta n. 114.*

Habentes jus nominandi Prædicatores Quadragesimales, quando eos nominare teneantur, *ibid. num. 48. ad 51.*

Universitates, seu alii etiam Superiores Regulares habentes jus nominandi, Prædicatores, qua formula uti debeant in suis Patentibus Litteris, *ibidem num. 52. et 53.*

Prædicator destinatus ab Episcopo defuncto, vel ab antiquis Rectoribus electus, prædicare debet, nec Succesores possunt alium eligere, *ibid. num. 54.*

Turnus, seu Circulus Concionum quando sit observandus, *ibid. num. 55. 56. et 57.*

Quid quando partes non sunt concordæ pro deputatione Concionatoris, *ib. num. 58. et 59.*

Quid si Parochus velit per se ipsum prædicare, *ib. n. 60.*

Quid si adsit consuetudo, quod non prædicetur nisi in Cathedrali, vel Matrice, *ib. n. 61. et 62.*

Prædicatores Regulares. ad quid teneantur, & quid possit Episcopus circa ipsos, *ib. n. 63. ad 90. et num. 122. ad 131. ubi late de sess. 2. cap. 2. de Reform. Conc. Trid. et sess. 24. cap. 4. de Reform. & ad Constitutionem Superna Clementis X.*

Notandum, quod Episcopus potest non approbare Clericum ad prædicandum, nec tenetur causam aperire, cur illum non approbet, *ibidem num. 132. 133.*

Quamvis Episcopi munus sit prædicare, nominatio tamen Prædicatorum potest pertinere ad alios, reservata Episcopo approbatione, *ibid. num. 134.*

De qualitatibus requisitis in Prædicatore, *ib. num. 135.*

Necesse haud est, quod Prædicator sit Sacerdos, vel in Sacris Ordinibus constitutus, *ibid.*

De iis, quæ Episcopus Prædicatoribus iungere debeat, *ib. num. 136.*

Prædicatores. quid circa allegationem Decretorum, & publicationem Indulgentiarum, *ib. num. 91. et 92.*

Quid de Protonotariis extra numerum prædicare volentibus, *ibid. num. 92.*

Prædicatores, quos prius salutare debeant, *ib. num. 94. et 95.*

Prædicatores cujus ætatis institui debeant, quæ teneantur prædicare, & possint, vel non, *ibid. num. 96. ad 108.*

Nobiles Fœminæ vulgo *Dame* non possunt quæsuare pro Prædicatoribus, *ib. n. 109.*

Canonicus Theologus an, & quando concionari possit per alium, *ib. n. 110. & verb. Canonicus art. 9. n. 19. ad 22.*

Prædicationes determinati temporis futurorum, *ib. n. 103. & verb. Astrologia per tot.*

Alia vide in hoc tom. x. in *Append. Decret. in Æsina juris nominandi Concionatorem*; Theanen, Aquilana *Concionatoris*, Firmana *Concionatoris*, alia Firmana *Concionatoris*, Ferrerian. *Concionatoris*.

PRÆDicatorum ORDO. Vide eod. verb. per tot.

P R Æ F A T I O.

Præfationes Missæ fuerunt primitus novem, quibus addita est decima de B. M. V. cœlitus inspirata; Vide verb. *Præfatio num. 1. et 3.*

Clemens XIII. iussit, ut qualibet die Dominica non habente propriam Præfationem, recitetur ea, quæ est de SS. Trinitate, *ib. num. 6.*

Præfatio Missæ S. P. N. Francisci, a quo composita, & quando possit, ac debeat recitari, *ibid. nu. 3.*

In Missa festæ quartæ Quatuor Temporum occurrentis in die octava Nativitatis B. M. V. quæ Præfatio sit dicenda, *ibidem num. 4.*

Quæ Præfatio dicenda sit, si Festæ SS. Apostolorum Philippi, & Jacobi, ac Inventionis S. Crucis recurrant infra octavam Ascensionis, *ibid. n. 5.*

PRÆLATUS REGULARIS.

Prælatus nomen unde dictum, Prælatura quid sit; Vide verb. *Prælatus n. 1. et 2.*

Prælati Regulares supremi, medii, & infimi, qui sint, & quam potestatem habeant in suos subditos, *ibid. num. 3. et 4.*

Pro eligendis Prælatibus Regularibus, quæ forma sit servanda, *ib. n. 5. & verb. Electio art. 1.*

Quoad illos, qui possunt eligere, vel eligi in Prælatos, & quoad obligationem quam habent electores eligendi digniores; & ipsi Prælati, si indigni sint, renuntiandi; Vide verb. *Electio art. 2. 3. et 4.*

Prælati putativi gesta an, & quando sint valida, *ib. n. 8. ad 12.*

Prælati Regulares sub pœna excommunicationis prohibentur Religiosis concedere Officia, aut Dignitates, seu pœnas remittere ad instantiam quorumcumque personarum extra suos Ordines, *ibid. num. 13.*

Prælati Regulares, uti Generales, & Provinciales a quibus casibus possint, vel non, absolvere suos subditos, *ibid. num. 14. ad 31. & verb. Absolutio art. 1.*

Verum ad num. 20. Auctoris, Vide *ib.* quæ annotantur.

Prælati Regulares a quibus irregularitatibus possint, vel non, dispensare suos subditos, *ib. nu. 32. ad 35. & verb. Irregularitas art. 3. ac verb. Absolutio art. 1.*

Prælati Regulares, & de eorum licentia sub Religiosi Confessarii quando possint dispensare super impedimento petendi debitum Conjugale, *ibid. n. 36. et 37. & verb. Debitum Conjugale art. 2.*

Prælati Regulares quando, & quomodo possint ingredi Clausuram Monialium, aliisque ingrediendi licentiam concedere, ac transgressores absolvere, *ibid. num. 38. ad 46. & verb. Moniales art. 3.*

Prælati Regulares, quamvis Generales, nequeunt sine approbatione Episcopi audire Confessiones Monialium sibi subjectarum; neque jure ordinario concedere Indulgentias suis subditis, *ibid. num. 47. 48. et 49. & verb. Moniales art. 5. & verb. Indulgentia art. 2.*

Qui Prælati Regulares concedere possint monitoria pro suis subditis, *ibid. num. 50. 51. & verb. Monitorium.*

Prælati Regulares in quibus votis, & juramentis possint dispensare; Vide verb. *Juramentum art. 3. & verb. Votum art. 3.*

Prælati Regulares, puta Generales, & Provinciales, undecim tantum casus reservare possunt, qui assignantur, *ib. n. 53. ad 55.*

Soli Prælati auctoritatem quasi Episcopalem habentes possunt casus reservare, & nullatenus Superiores locales; Immo Superiores locales nequeunt jure proprio a dictis casibus reservatis absolvere, nec sibi eligere Confessarium non approbatum, *id. num. 56. ad 59.*

Regu-

Regularis, qui infcio, vel invito Prælati sui Ordinis, de licentia Episcopi audit Confessiones, an valide eas excipiat; Vide verb. *Approbatio art. 1. n. 18. & 19.*

Prælati Regularium possunt suos subditos ab audiendis Confessionibus suspendere, *ibidem num. 61. & verb. Approbatio num. 4.*

Prælati Regulares possunt suos subditos Notarios creare, & dispensare cum ipsis illegitimis ad Prælaturas Religionis, ac quando id censeantur facere, *ibid. n. 62. 63. & 64.*

Quid possit, & debeat Prælati Regularis, si alius Prælati sibi inferior capiatur a Turcis, seu ab aliis hostibus, *ib. num. 65. & 66.*

Assignatur quid importent absolutiones generales solite dari a Prælati in quibusdam anni solemnitatibus, & in fine Visitationis; quid date in articulo mortis? ac quid date a Prælati ante electionem, *ib. nu. 67. ad 73. & verb. Indulgentia art. 2. 4. & 5.*

Prælati Regulares possunt concedere specialibus Benefactoribus Filantias, seu Litteras Filiationis, *ib. num. 74.*

De Privilegiis Prælati Regularis, tum de Potestate ejusdem in suos subditos. Vide *ib. n. 80.*

Prælati Regulares an, & quando teneantur applicare Missam pro ovibus suis; Vide verb. *Missæ art. 3. n. 11. circa finem.*

Prælati Regulares nequeunt concedere licentiam exhumandi Cadavera sepulta in eorum Ecclesiis. Vide verb. *Cadaver n. 21. & 22.*

P R Æ S C R I P T I O

Quoad ea, quæ concernunt naturam, effectum, & conditiones præscriptionis, seu Usucapionis.

Præscriptio sumitur generatim, & magis proprie; & quid utraque sit. Vide verb. *Præscriptio art. unic. n. 1. 2. & 3.*

Præscriptio per quid distinguatur ab Usucapione, *ib. n. 4. & 5. & n. 11. 12.*

Usucapionis effectus Præscriptioni a Justiniano fuit attributus, *ib. num. 13. 14.*

Quod etiam a Jure Can. fuit acceptum. *ibidem.*

Præscriptionis definitio traditur; & assignantur causæ, ob quas fuit introducta, *ibid. num. 6. 7. & 8.*

Præscriptio, seu Usucapio est valida, & licita in utroque Foro; & innuitur quid requiratur, ut sit legitima, & habeat vim licite, Tom. X.

& jussu transferendi rerum dominium, *ibid. num. 9. & 10.*

Quoad ea, quæ concernunt res, quæ possunt præscribi, vel non.

Omnes res possunt præscribi, nisi lege aliqua, vel speciali ratione prohibeantur. Vide verb. *Præscriptio §. 1. n. 1.*

Homines liberi præscribi non possunt; & innuitur quando homines servi possunt præscribere libertatem contra Dominum, *ibid. n. 2. & 3.*

Res Sacræ a quibus præscribi possint, vel non, *ib. nu. 4. & 5.*

An possit dari, ut valeat præscriptio contra onera, & fundationes Beneficiorum, & contra onus, & numerum Missarum, *ib. n. 6. ad 9.*

Alia plura assignantur, quæ præscribi nequeunt, *ib. n. 10. ad 25.*

Præsertim de Jure Canonico, *ib. num. 26. ad 33.*

An ea, quæ a præscriptione longissimi temporis eximuntur, immunita quoque sint a præscriptione immemorabili vel centenaria, *ib. n. 34. & 35.*

Quoad ea, quæ concernunt bonam fidem ad præscriptionem requisitam.

Bona fides in proposito quid sit, & quis dicatur mala fide possidere, Vide verb. *Præscriptio §. 2. n. 1. & 2.*

Bona fides an, & quando requiratur tum Jure Canonico, tum Civili ad legitimam præscriptionem? & an possessor malæ fidei possit rem alienam præscribere, *ibid. num. 3. ad 14.*

Dubitans, an res sit sua, nec ne, an possit illam præscribere, *ib. nu. 15. & 16. & num. 22.*

Ignorantia tam juris, quam facti, an, & quando impediat bonam fidem requisitam ad legitimam præscriptionem, *ibid. num. 17. ad 21.*

An doctrina Juris Canonici de bona fide locum etiam sibi vindicet in præscriptione actionum maxime personalium, *ib. n. 23. 24.*

An de jure Canonico mala fides obstat etiam immemorabili præscriptioni, *ibidem num. 25.*

An communitas semel in mala fide existens semper dicatur existere in mala fide, *ibid. nu. cit.*

Quoad ea, quæ concernunt titulum ad præscriptionem requisitum.

Iustus titulus ad præscriptionem requisitus quis sit, Vide verb. *Præscriptio* §. 3. n. 1. & 2.

Talis titulus potest esse multiplex, & assignatur qualis sufficiat, vel non, ad præscriptionem, & quando, & quare sufficiat unus, & non alius, *ib. num. 3. ad 9.*

Præscriptio immemorabilis quæ sit? an habeat vim veri tituli, & per quid probari debeat, *ibid. num. 10. 11. & 12.*

Quoad ea, quæ concernunt possessionem ad præscriptionem requisitam, ejusque dormitionem, interruptionem, ac restitutionem in integrum contra eam.

Ad præscriptionem qualis possessio requiratur, ac sufficiat. Vide verb. *Præscriptio* §. 4. num. 1. ad 7.

Præscriptio quando dicatur non procedere, *ib. num. 8.*

Præscriptio jam inchoata quando dicatur dormire, & interrumpi; & assignatur differentia inter dormitionem, & interruptionem præscriptionis quæ est duplex, Naturalis, & Civilis, & quæ sit utraque, *ibid. num. 12.*

Utrum ad dormitionem possessionis ad præscribendum comparatur sufficiat solâ hostilitas, vel belli status? an requiratur præterea iustitia, *ibid. num. 19. & seqq.*

Notabilis est differentia inter casum, quo dormit præscriptio, & casum, quo interrumpitur, *ibid. nu. 22.*

Ut pariter differe interruptio naturalis præscriptionis ab interruptione Civili, *ibid. num. 23.*

Vide ad materiam cætera, *ibid. n. 24. 25.* Præscriptio an, & quando interrumpi possit litis contestatione, & quando, & per quid interrumpi possit civiliter; & interrupta an, & a quo possit denuo inchoari, *ib. num. 13. ad 17.*

Beneficium, seu remedium restitutionis in integrum quibus concedatur, *ibid. num. 18.*

Quoad ea, quæ concernunt tempus ad complendam præscriptionem rerum, servitutum, & actionum requisitum.

Res mobiles, & immobiles privatorum cum titulo quo tempore præscribi possint;

quæ veniant nomine rerum mobilium, vel immobilium. Vide verb. *Præscriptio* §. 5. num. 1. ad 4.

Præsentis, & absentes quantum ad propositum quinam dicantur; & quid de eo, qui fuit quibuldam annis præsens, & quibuldam absens, *ibid. n. 5. 6. & 7.*

Res furtivæ, seu vi possessæ quo tempore, & a quo possessore præscribi possint, *ibid. num. 8. ad 11.*

Res tam mobiles, quam immobiles privatorum sine titulo, quo tempore præscribantur, *ib. num. 12.*

Res five mobiles, five immobiles Ecclesiæ Romanæ, & aliarum Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum Regularium, & aliorum Locorum piorum, & bona patrimonialia Clericorum quo tempore præscribantur, *ibid. num. 19. ad 19.*

Bona Fisco seculari incorporata, vel eidem debita ob mortem alicujus decedentis sine legitimo hærede, quo tempore præscribantur, *ib. nu. 29. ad 23.*

Servitus five personalis, five realis, five mixta, an, quomodo, & quo tempore præscribi possit, *ibid. nu. 24. ad 29.*

Actiones civiles tam reales, quam personales, & obligationes, seu debita rerum & immobilium an, & quo tempore præscribantur, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Quo tempore præscribantur Legata, & Fideicommissa contra Legatarium & Fideicommissarium; & quo actiones, & obligationes adversus Ecclesias, & Loca pia; *ib. num. 33. & 34.*

Actiones criminales, seu ad aliquod crimen accusandum quo tempore extinguantur; *ibid. nu. 35. ad 41.*

Actio redhibitoria, quæ, & quo tempore præscribatur; *ibidem num. 42.*

Actio quanti minoris quæ, & quo tempore præscribatur; *ib. num. 43.*

Ad præscribendum contra Legem five Civilem, five Canonicam, quot anni requirantur ac sufficiant; & an requiratur bona fides, *ibid. num. 44. ad 47.*

Quantum tempus requiratur ad præscriptionem Jurispatronatus; Et in quo præscriptio principaliter differat a consuetudine; *ibidem num. 48. & 49.*

Jus divinum non præscribitur; & raro præscribitur jus Ecclesiasticum commune, *ib. n. 50.*

Cætera; vide *ib. nu. 51.*

PRÆSENTATIO, Præsentatus ad Beneficiū .

Præsentatio, quid de ipsa; Vide verb. *Præsentatio n. 1. & verb. Electio art. 1. n. 6.*

Nominantes ac præsentantes ad Episcopatus digniores promovere tenentur, *ib. n. 2.*

Præsentatio ad Beneficia de jure patronatus Ecclesiastici in mense Apostolicæ Sedi reservato fieri debet coram Ordinario, *ib. n. 3.*

Cardinalis quando præsentat vigore Indulgentiæ, præsentatio fieri debet coram Pontifice, *ib. num. 4. & seqq.*

PRÆSENTIA PAROCHI, & testium quoad Matrimonium .

Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. num. 60.*

PRÆSTIGIUM. Vide verb. *Superstitio n. 14.*

PRÆSTIMONIUM.

Præstimonium quid sit; Vide verb. *Præstimonium n. 1. & 2. & n. 7.*

Præstimonia, seu portiones præstimoniales quando censentur esse Beneficia Ecclesiastica, & quale onus annexum habeant; *ibid. num. 3. ad 6.*

PRÆSUMPTIO.

Præsumptio generatim sumpta, alia est, quæ dicitur filia superbiz, & alia, quæ est quoddam probationis genus, & utraque explicatur, Vide verb. *Præsumptio num. 1. ad 4. & num. 25.*

Præsumptio alia est Juris, & alia hominis; & quæ sit utraque, *ibid. num. 5. 6. & 7. & num. 26. 27.*

Recensentur effectus diversi utriusque præsumptionis, *ibid. num. 28. 29.*

Præsumptio Juris subdividitur in præsumptionem Juris, & de Jure; & utraque explicatur, *ibid. nu. 31. & num. 30.*

Quibusnam fundamentis nitantur præsumptiones, Vide *ibid. num. 31. & seqq.*

Quid, & quomodo judicandum, dum hinc inde præsumptiones colliduntur, *ib. n. 33.*

Præsumptio hominis subdividitur in vehementem, seu violentam; in probabilem, & in levem, seu temerariam; & singulæ explicantur; & quæ probent, vel non, *ib. n. 19.*

An quis condemnari possit in causa criminali ex solis præsumptionibus, *ibid. nu. 20. & 21,*

Præsumens restitutionem faciendam sibi concedendam esse, si debitum suum manifestaret, vel rogaret Dominum, an, & quando teneatur ad ipsam; *ibid. num. 22.* Corrigitur Auctoris sententia, *ib. in not. nov. ad n. 22.*

Inventus mortuus an, & quando sit præsumendus a se ipso, vel a Dæmone occisus, *ib. num. 23.*

Præsumptio concessionis Apostolicæ non admittitur in iis, quæ nunquam a Sede Apostolica concedi solent, *ib. num. 24.*

PRÆVARICATIONIS poena quæ sit, Vide verb. *Pœna art. 2. num. 70.*

PRÆVENTIO JURISDICTIONIS.

Præventio Jurisdictionis quid sit? quot modis contingere possit; Vide verb. *Præventio Jurisdictionis n. 1. ad 4.*

Præventio Fori, seu Jurisdictionis inducitur per citationem. Et quoduplex, ac qualis citatio requiratur, ac sufficiat ad talem præventionem, *ibid. n. 5. ad 10.*

Alia ad rem, *ib. num. 31. ad 20.*

An præventio locum sibi vindicet per citationem, *ex leg. & Diffamari C. de Ingenicis et Mantent. ibid. num. 21. et seqq.*

PRANDIUM diebus jejunii qua hora sumendum? an possit anticipari, protrahi, interrumpi &c. Vide verb. *Jejunium art. 1. n. 45.*

PRECARIUM, PRECARIÆ,

Precarium quid sit, quomodo differat a donatione, & commodato? quando, & per quid expiret; Vide verb. *Precarium n. 1. ad 10.*

Cur in precario præstetur dolus & lata culpa, & in commodato præstetur etiam culpa levissima, *ibid. num. 19. 20.*

Precariæ, seu Precaria in singulari numero quid, *ib. num. 11.*

Vide ad rem, *ib. nu. 21. 22.*

Contractus Precariæ, seu Precarium in quo differat a contractu Precarii, *ib. n. 12. ad 15.* Precariæ quando expirent? & quid requiratur ad earum concessionem, *ib. n. 16. 17. et 18.*

PRESBYTERATUS, Vide verb. *Ordo n. 48.*

PRETATICUM. Vide verb. *Hebraeus n. 7.*

PRETIUM: Vide verb. *Emptio art. 1. n. 6.*

PRIMÆ PRECES Imperatoris, Vide verb. *Beneficia art. 12.*

PRIMICERIUS.

Primicerius quis sit? quale ejus officium? an sit in Dignitate, vel Personatu constitutus? Vide verb. *Primicerius num. 1. ad 5.* Origgo *Primicerii*, antiquum illius officium, & præsens conditio, *ib. n. 6. & seqq.*

PRIMITIÆ.

Primitiæ unde dictæ? quid sint? quæ ad ipsas reducantur? quo Jure fuerint debitiæ in Lege veteri, & quo debeantur in Lege nova? & quomodo differant a Decimis, & Oblationibus. Vide verb. *Primitiæ n. 1. ad 16.*

Si usus spectetur Primitiæ non sunt sub obligatione, *ib. n. 17.*

Quando tamen debeantur, *ibid. num. 18. & seqq.*

PRIVATIO vocis activæ, & passivæ, Officii, vel Beneficii, quando sit latæ, vel ferendæ sententiæ, Vide verb. *Lex art. 2. num. 27. ad 44.*

PRIVIGNA, PRIVIGNUS. Vide verb. *Affinitas num. 16.*

PRIVILEGIUM

Quoad ea, quæ concernunt Privilegiorum naturam, divisionem, concessionem, acquisitionem, & communicationem.

Privilegiū quidditas assignatur; ejusque decem traduntur divisiones, & singulæ explicantur. Vide verb. *Privilegium art. 1. n. 1. ad 13.*

Privilegium concedere quis possit, & quibus personis? & quid requiratur ad licitam ejus concessionem, *ibid. num. 14. ad 18.*

Privilegium multipliciter acquiri potest, & assignatur, *ib. nu. 19. 20. et 21.*

Communicatio privilegiorum quid sit? & in quo consistat, *ib. n. 22.*

Regulares Mendicantes qualem habeant privilegiorum communicationem, sive inter se, sive in aliis Ordinibus Mendicantibus? & a quibus obtinuerint talem concessionem? & adducuntur ad rem Summorum Pontificum Constitutiones, *ib. num. 33. ad 29.*

Communicantes privilegiis aliorum possent illis uti contra eosdem, *ib. num. 30.*

Quibus privilegiis gaudeant Missionarii Ord. Min. & signanter illi qui ante Missionem per biennium commorati fuerint in Collegio S. Bartholomæi de Urbe, *ib. n. 31. et 32.*

Quid reale, quid personale privilegium, *ibid. num. 33. 34.*

Privilegium personale non est tantum quod uni certæ personæ datur, sed & quod uni generi certarum personarum lege generali conceditur, *ib. num. 35. & seqq.*

Privilegium reale cedi potest, non item personale, *ibid. num. 41. 42.*

Quid judicandum si dubitetur, num reale, an personale sit privilegium, *ibid. in nov. add. num. 43. et seqq.*

Quoad ea, quæ concernunt Privilegiorum confirmationem, & interpretationem.

Confirmatio privilegiorum quid sit. Vide verb. *Privilegium art. 2. n. 1.*

Confirmatio alia est in forma communi, & alia in forma speciali, & utraque explicatur, *ibid. num. 2. ad 6.*

Quomodo judicetur num privilegii confirmatio sit in forma communi, an speciali, *ibid. num. 35. ad 41.*

De præcipua differentia confirmationis Privilegii in forma communi, & forma speciali, *ib. num. 42.*

Confirmatio privilegiorum alia censetur utilis, & alia inutilis, & quæ sit utraque, *ib. num. 7. 8. 9.*

Privilegia Regularibus concessa, quoties, in qua forma, & qua confirmatione fuerint innovata, ac confirmata, *ib. n. 10. ad 14.*

Explicatur variz clausulæ in privilegiis apponi solitæ, *ibid. n. 15. ad 18.*

Extensio, & interpretatio privilegiorum alia est extensiva, & alia comprehensiva: & utraque explicatur, *ib. num. 19. 20. 21.*

Interpretatio alia est auctoritativa, & alia doctrinalis, & quomodo, & a quibus fieri possit, *ib. n. 22. ad 28.*

Cætera quoad interpretationem privilegiorum, *ibid. num. 43.*

Quoad ea, quæ concernunt modos, quibus privilegia cessant, seu amittuntur.

Privilegium singulariter personale per quid expiret, vel non. Vide verb. *Privilegium art. 3. num. 1. ad 5.*

Privilegium reale quando, & per quid cessare possit, *ibid. nu. 6. ad 12.*

Privilegium an, & quando amittatur per abusum, *ibid. num. 13. et 14.*

Privilegium quomodo revocari possit quando est in aliorum præjudicium, *ib. n. 15.*

Pri.

Privilegium quando, cesset, cessante causa, ob quam datum est, *ib. n. 16. 17. & 18.*

Privilegium cessat lapsu temporis, ad quod fuit concessum, & restrictum, *ib. num. 19. & 20.*

Privilegium quomodo, & per qualem renunciationem cessare possit. *ib. num. 21. ad 29.*

Privilegia sive affirmativa, sive negativa an, & quando amittantur per non usum, sive per usum contrarium, & quid requiratur ad talem amissionem, *ibid. n. 30. ad 38.*

Revocatio privilegiorum alia est expressa, & alia tacita; Revocatio expressa alia est generalis, & alia specialis. Et revocatio generalis alia est communis, & alia extraordinaria; & singulae explicantur, *ibid. num. 39. ad 42.*

Per clausulam communem, & generalem non obstantibus quibuscunque privilegiis, quae privilegia censeantur revocata, vel non, *ib. n. 43. ad 48.*

Assignantur tres regulae circa tacitam revocationem privilegiorum *ibid. n. 47. ad 50.*

Privilegium mere gratiosum an, & qua causa licite revocari possit, *ibid. n. 51. 52. & 53.*

Privilegia remuneratoria an, & quomodo revocari possint, *ib. num. 54.*

Quae Regularium privilegia censeantur per Concilium Tridentinum revocata, vel non? Et an possint Regulares uti in foro conscientiae suis privilegiis a dicto Concilio quomodocumque revocatis, *ib. n. 55. ad 62.*

Alia ad rem, *ib. num. 63. & 64.* ubi assertur Constitutio Clementis XII. sedulo attendenda.

Meliora & solidiora quoad revocationem Privilegiorum. Vide *ib. num. 65. & seqq.*

PRIVILEGIA vivae vocis oraculo concessa. Vide verb. *Oracula viva vocis per tot.*

PRIVILEGIUM FORI, & Canonis. Vide verb. *Clericus art. 3. per tot.*

PRIVATIONIS Beneficiorum poena quid sit, Vide verb. *Pena art. 2. n. 21.*

PROAMITA quae sit, Vide verb. *Affinitas art. 1. num. 15.*

PROAVIA quae sit? Vide *ib.*

PROAVUS. Vide *ib.*

PROAVUNCULUS. Vide *ibid.*

PROBATIO.

Probatio ut sic explicatur; & generatim sumpta dividitur in judicialem, & extrajudicalem; & quae sit utraque; Vide verb. *Probatio n. 1. 2. & 3.*

Probatio pariter dividitur in plenam, & semiplenam. Rursus probatio plena ab aliquibus subdividitur in plenam, plenioram, & plenissimam; & explicantur singulae, *ibid. n. 4. et 5.*

Probationum species assignantur, *ib. n. 6. et 7.* Probatio debet esse clara, & certa; non autem dubia, &equivoca, *ibid. n. 8. et 9.*

Probatio Judicialis debet fieri secundum libellum; & regulariter debet esse plena, & concludens; assignantur tamen aliqui casus, in quibus sufficit probatio semiplena, *ibid. num. 10. ad 19.*

In concursu contrariorum probationum qualis prevalere debeat; & qualis probatio maiorem vim habeat, *ib. num. 20. ad 26.*

In aequalitate probationum favetur Reo, & possessori; excipiuntur tamen quatuor causas favorabiles, quae assignantur, *ibid. n. 27. 28. et 29.*

Plures probationes semiplenae an possint unam plenam constituere, *ib. n. 30. et 31.*

Ubi probationes concludentes requiruntur, quomodo concludere debeant, & qualis probatio requiratur in materia objectiva, *ibid. num. 32. 33. et 34.*

Verba sive narrativa, sive enunciativa a Papa in Bullis, vel alibi expressa quomodo, quando, & in quibus probent vel non, & assignatur differentia inter *Narrativas*, & *Enunciativas*, *ib. n. 35. ad 49.*

Probatio cui fieri debeat; & quomodo recipiendae sint probationes ex testium depositionibus, & probationes judiciales, *ib. num. 50. ad 53.*

Onus probandi regulariter incumbit Actori; quandoque tamen incumbit etiam Reo, & assignantur in quibus; & quales Scripturas teneatur Reus tradere Actori, & quales non, *ib. n. 54. ad 62.*

An, & in quibus casibus post publicationem attestationum, & post conclusionem in causa produci possint novae probationes, & examinari novi testes, etiam super eisdem articulis, *ibid. n. 63. ad 70.*

Nominis identitas personarum identitatem non probat, *ibid. num. 71.*

Negativam probari non posse communis sententia est. Quid sibi volunt leges dum negativam probari intendunt. De tribus negativae speciebus, *ib. num. 73. ad 79.*

Refertur sententia Cocceii de directa probatione negativae, & quod inde consequitur, *ibid. n. 87. et 80.*

De Collisione probationum, *ibid. num. 82.*
Alia

PROBLEMA CURIOSUM, quomodo sit possibile, quod ex duobus gemellis ambobus natis, & mortuis in eodem die, & momento unus plus altero vixerit die uno, vel duobus diebus. Vide verb. *Mundus* n. 113. ad 116.

PROCESSIONES.

Processiones unde dictz, quz eorum antiquitas, & ad quem spectet eas indicare, ac horam eas incipiendi determinare; Vide verb. *Processiones* num. 2. ad 9.

Quales Processiones possint ab Episcopo prohiberi, & ad quem spectet Processiones publicas indicare in ejus absentia, *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Processionibus generalibus indictis pro causa, bone, vel honore publico, qui interesse teneantur, & an ad ipsas compelli possint Regulares, etiam distantes per dimidium miliare a Civitate, vel Oppido; & tales Processiones assignantur; sicuti etiam assignantur illz, quibus interesse tenentur Regulares, & innuitur quomodo, in casu, sint invitandi, & quomodo in ipsis incedere, & quando ab ipsis recedere debeant, *ibid.* num. 13. ad 25. & n. 98. & seqq.

Privilegium, quo frui possunt Regulares non accedendi ad Processiones, debet esse recta concessum, minimeque venit in generali Privilegiorum Communicatione, *ibid.* num. 99.

Num privilegium concessum a S. Pio V. in Bulla *Esti Mendicantium Collegiis* studiorum non interveniendi in publicis processionibus revocatum fuerit a Gregor. XIII. in Bulla *In tanta*; & quatenus non revocatum, quid illud importet. Vide *ibid.* num. 100. 101.

Quomodo incipiat pro Regularibus prescriptio, qua eximuntur ab interventu in Processionibus, & quantum tempus ad prescribendum requiratur pro assequenda exemptione hac. Vide, *ib.* nu. 102. ad fin.

Regulares quas Processiones facere possint sine Episcopi licentia, & quid sit ab ipsis in casu attendendum, *ib.* n. 26. ad 40.

Regulares tenentur pro Processionibus peragendis extra Clausura licentiam petere vel a Parocho, vel ab Episcopo, a quo facultate data possunt etiam contradicente Parocho Processiones ipsas extra Clausura petagere, *ibid.* n. 94.

Quid sit servandum in Processionibus SS. Sacramenti, quando, a quibus fieri possint, *ibid.* n. 41. ad 66. ubi plura alia ad rem

scitu necessaria referuntur. Vide etiam, *ib.* num. 90. & seqq.

Episcopus quos possit, vel non, compellere ad intessendum publicis Processionibus? & quid aliud circa ipsas statuere possit; *ib.* num. 67. ad 86.

Si ratione alicujus solemnis Processionis omnes Religiosi egrediantur e Monasterio, queunt Fœminz tunc ingredi illius clausuram, *ibid.* n. 87.

Alia ad rem, Vide num. 88. & seqq. & verb. *Cruce*.

Alia vide hoc tom. x. in *Append. decret.* in *Adrien. Accessus ad Processiones*, Cremonen. Falginaten. Volaterrana. Bononien. Novarien. Lunen. Sarzanen. *Præminentiarum*.

PROCESSUS Curiz Laicæ læviz Immunitatis.

Quæ fides sit præstanda, in casu, processus Laicorum? Vide verb. *Processus Curiz Laicæ* num. 1. 2. & 3.

Alia ad rem, *ib.* nu. 4. ad 7.

PROCESSUS CURIÆ ECCLESIASTICÆ.

Circa Processum Curiz Ecclesiasticæ quid sit attendendum? Vide verb. *Processus Curiz Ecclesiasticæ* num. 1. ad 34.

Modus fabricandi Processus, *ibid.* nu. 35.

PROCURATIO.

Procuratio ad præsens quid sit, & quæ veniant sub ejus nomine? Vide verb. *Procuratio* n. 1. 1. & 3.

Episcopus, seu Visitator a quibus Ecclesiis possit procuraciones exigere, vel non, & quales Ecclesiæ in casu censentur exemptæ; *ib.* num. 4. ad 13.

Ad num. 13. Auctoris vide expositionem, seu declarationem, *ibid.* num. 34. 35. 36.

An Episcopus iterando eodem anno Visitationem possit iterum Procuracionem exigere, *ibid.* num. 37.

Episcopus quando vadit per Diocesim extra occasionem visitationis, an possit aliquid intuitu procuracionis prætere, & an procuratio ipsi debeat quando per alium visitat, *ibid.* num. 14. & 15.

Visitationis equitatus, ac famulatus qualis esse debeat, *ib.* num. 16. ad 19.

Procuracionum numerus quomodo mensurandus, *ib.* num. 20. 21. & 22.

Visitator hospitatus a Laicis, an possit procuracionem a Clericis exigere, *ib. n. 23.*

Laici an cogi possint Censuris ad solvendam procuracionem, *ib. num. 24.*

Visitator an possit licite recipere procuracionem in pecunia: & an possit sive ipse, sive quis alius de suo comitatu accipere aliquod munus intuitu procuracionis, *ibid. nu. 25. & 26.*

De summa, in qua præstari debeant procuraciones, quatenus non subministrantur visitalia. Vide *ib. n. 38.*

Alia vide, *ib. n. 27. ad 33. & hoc tom. x. in Appendic. decret. in Auximana Procuracionis, Amalphitana Cathedralitici, & Procuracionis, Fanen. Procuracionis.*

PROCURATOR.

Procurator quid sit. Vide verb. *Procurator num. 1.*

Varie Procuratorum species assignantur, & explicantur, *ib. num. 2. ad 7.*

Quis possit Procuratorem constituere, vel non, & quis possit, vel non Procurator constituit, *ibid. n. 8. ad 24.*

Procurator sive Judicialis, sive extrajudicialis potest alium substituere post litem contestatam, *ib. num. 25. & 26.*

Procuratoris, sive generalis, sive specialis factum, seu negligentia, vel dolus quando Domino noceat, vel non? Et quid in casu possit Dominus contra ipsum, *ib. num. 27. ad 32.*

Procuratoris officium finitur quinque potissimum modis, qui assignantur, *ibid. n. 33. ad 38.*

Quid de procuratoribus deputatis ad baptismatum de sacro Fonte suscipiendum; vel pro Matrimonio contrahendo, *ibid. n. 39. ad 43.*

Procurator Generalis Observantium debet præcedere in Capella Pontificia Procuratori Patrum Conventualium, *ibid. n. 44.*

De Procuratoribus Monasteriorum Monialium quoad durationem, *ibid. nu. 45. & 46.*

Recensentur casus, in quibus Procurator contrahendo propriam obligat personam, *ib. 47. ad finem.*

PRODIGALITAS quid sit, & quale peccatum? Vide verb. *Avaritia n. 13. & 14.*

PROFESSIO FIDEI. Vide verb. *Fidei Professio.*

PROFESSIO REGULARIS.

Professio Regularis quid sit? Et alia est expressa, & alia tacita, & quæ sit utraque? Vide verb. *Professio Regularis n. 1. & 2.*

Ad valorem Professionis qualis ætas requiratur, *ibid. n. 3. 4. & 5.*

Quid de anno probationis prærequisito ad valorem Professionis, & de Professione emissâ in articulo mortis ante complerum dictum annum probationis, *ibid. n. 6. ad 14.*

Professio emissâ juxta dispositionem Concilii in Ordine Minorum, & in Religione SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum est valida, non obstantibus eorum municipalibus statutis contrarium disponentibus circa ætatem requisitam, *ib. num. 15. & 16.*

Professio an possit per Superiorem prolongari lapso tempore Novitiatus, *ibid. num. 17. & 18.*

Ad valorem Professionis requiritur, quod tam Novitiatus, quam ipsa Professio fiat in Conventibus designatis, secus Professio erit nulla; & ad rem adducitur Decretum Urbani VIII. *ibid. num. 19. 20. & 21.*

Ratificare volentes Professionem nullam ob defectum loci designati, an teneantur reiterare Novitiatum, & exquirere novum consensum Capituli, *ibid. num. 22. & 23.*

Professio per qualem metum reddatur nulla, vel non, *ib. num. 24. ad 39.*

Ad valorem Professionum requiritur consensus, & acceptatio illius, vel illorum, ad quos spectat aliquem ad Professionem recipere. Et quid de ipsis, *ib. n. 40. ad 47.*

Ad valorem Professionis expresse an requiratur certa verborum forma, vel an fieri possit etiam signis, & nutibus, & etiam per Procuratorem, *ibid. num. 48. ad 51.*

Professio tacita an sit ablata per Concilium Tridentinum, & quid requiratur ad ejus valorem, *ib. num. 52. 53. et 54.*

Alia ad rem, *ib. n. 55.*

An Professus ignoranter ante 16. ætatis annum ex errore fidei Baptismatis, si exerceat postea actus solitos, a Professis fieri censendus sit tacite professus, *ibid. nu. 56.*

Hermaphroditus an possit ad Professionem admitti, *ibid. nu. 57. 58. et 59.*

Religiosus an possit ejici a Religione sub prætextu quod aliquo morbo laboret, *ibid. num. 60. 61. & 62.*

Quid si reperiatu aliquis Professus per simulationem in Monasterio Monialium, vel ali.

aliqua per simulationem Professa in Conventu Virorum, *ib. num. 63.*

Novitius de licentia Superiorum exiens e Monasterio, & rediens ad triennium, an statim profiteri possit, *ibid. num. 64.*

Quicumque nulliter professus potest reclamare, & ad legitimam reclamationem contra nullitatem Professionis tres potissimum conditiones requiruntur, quæ assignantur, & explicantur, *ibid. num. 65. ad 80.*

Nulliter professus certe sciens coram Deo, & in conscientia suam Professionem esse nullam ex aliquo essentiali defectu, an possit tanta conscientia discedere, ac etiam nubere, *ibid. num. 81. & 82.*

Nulliter Professus dubitans an tacite, vel expresse Professionem suam ratificaverit, an, & quando possit reclamare, *ib. num. 82.*

Nulliter Professus an, & quomodo possit Professionem suam ratificare, *ibid. num. 84. ad 87.*

Quid de illo, qui receptus pro Laico, seu Converso, ante, vel post Professionem transit ad statum Clericalem, & de illo qui Professus in una Religione, vult ad aliam transire, *ibid. num. 88. ad 94.*

Cogentes viros, vel mulieres ingredi Monasterium, vel retrahentes, aut impediennes ingrediuntur, quomodo peccent, & quibus poenis subiciantur, *ibid. num. 92. ad 97.*
 Professio Regularis varios sortitur effectus, qui assignantur, *ib. num. 98. ad 107.*

Regulares an teneantur ratificare Professionem coram Episcopo ante suspensionem Sacrorum Ordinum, *ibid. n. 108. & 109.*

Alia ad rem, *ibid. num. 110. & num. 112. & seqq.*

Multa utilia exarantur de Professione facta, *ibid. num. 128. & seqq.*

Professio Regularis, vel ingressus alicujus Religionis an liberet debitorem ab obligatione restituendi, & solvendi debita antea contracta, & an similis debitor possit Religionem ingredi, & Professionem emittere? Vide verb. *Restitutio art. 5. n. 60. ubi plura ad rem.*

PROGENER quis sit? Vide verb. *Affinitas art. 1. n. 16.*

PROMATERTERA. Vide *ib. num. 15.*

PRONEPOS, & **PRONEPTIS**. Vide *ibid. num. 15.*

PRONURUS, *ib. n. 16.*

PROPATRUUS, *ib. n. 15.*

PROPOSITIONES DAMNATÆ.

Adducuntur articuli 45. Joannis Wicleffi, & 30. articuli Joannis Hus damnati in Concilio Constantiensi. Vide verb. *Propositiones damnate n. 1. & 2.*

Articuli 42. Martini Lutheri, *ibid. n. 3.*
 Propositiones 79. Michaelis Baii, & aliorum, quos damnavit S. Pius V. Gregorius XIII. & Urbanus VIII. *ibid. num. 4.*

Damnatio propositionis permittentis Confessionem, & Absolutionem per Epistolam, aut per internuncium, *ibid. num. 5.*

Propositiones Janfenii, & designatio quorundam locorum, ex quibus desumptæ sunt; & dantur ad rem Bullæ Pontificum, & modus, quo singulæ dictæ propositiones damnatæ sunt, *ibid. num. 6. & 7.*

Adducitur Decretum Innocentii X. adversus Libros continentes propositionem, quæ assertit æqualitas SS. Petri, & Pauli, *ibid. num. 8.*

Adducitur duplex Decretum Alexandri VIII. damnantis propositiones 45. *ib. n. 9.*

Adducitur Decretum Innocentii XI. damnantis propositiones 65. *ib. n. 10.*

Afferitur Constitutio ejusdem Innocentii XI. proscribentis 68. Theses, quæ prætextu Orationis quietis a Michaeli de Molinos docebantur, *ib. num. 11.*

Afferitur Decretum Alexandri VIII. damnantis duas propositiones, *ibid. num. 12.*

Afferitur aliud Decretum Alexandri VIII. damnantis 31. propositiones, *ibid. num. 13.*

Afferitur Breve Innocentii XII. proscribentis 23. Theses, quæ prætextu amoris erga Deum purissimi in Galliis docebantur, *ibid. num. 14.*

Condemnatio duarum Thesium de Omnipotentia donata, & subjecta creaturæ, *ibid. num. 15.*

Afferitur damnatio 101. propositionum facta a Clemente XI. in Constitut. incip. *Unigenitus*, *ib. n. 17.*

Qua censura notandus sit, qui propositiones a Pontifice loquente ex Cathedra damnatas amplectitur adhuc ut probabiles, & veras, *ib. n. 18. 19. & 20.*

Recensentur præcipua censurarum genera, quibus notari possunt propositiones referentes Doctrinam Fidei Catholicæ, & Christianis moribus nocivam, a quibus eadem propositiones damnationem sortiuntur, *ibid. num. 21. ad 45.*

Addu-

Adducuntur propositiones quinque duellorum abusu faventes nuperrime damnatae a Benedicto XIV. an. 1752. & Constitutio per extensum datur, Vid. verb. *Duellum*.

PTOSOCER, & Prosocrus. Vide verb. *Affinitas* art. 1. n. 16.

P R O S P E C T U S .

Moniales nequeunt retinere prospectum in Ecclesiis Sæcularium, & Regularium. Vide verb. *Prospectus* num. 1.

Alia ad rem *ib. n. 2. & 3.*

PROTONOTARII de numero participantium.

Protonotarii unde dicti, illorum Origo, quomodo appellantur in Litteris Apostolicis, quot, & ad quid instituti, quale eorum officium, quibus gaudeant privilegiis, & quæ sit eorum præcedentia? Vide verb. *Protonotarii* n. 1. ad 12. & n. 21.

Alia de ipsis, *ib. n. 16. & 17.*

Et præsertim de moderata illorum facultate pro promotione ad gradus Doctoratus, Vide, *ib. nu. 22.*

An vacato per contractum Matrimonii Protonotariatu, Reservatarius Decreti amittat pretium, *ib. num. 23.*

PROTONOTARIUS Titularis, seu extra numerum.

Protonotarii Titularis privilegia, & exemptiones quæ sint, vel non? Vide verb. *Protonotarius Titularis* n. 1. ad 18.

PRUDENTIA quid sit; Vide verb. *Virtus* n. 96.

PSALMUS, PSALTERIUM.

Psalmus quid sit, & quid Psalterium? Vide verb. *Psalterium* n. 1. ad 5.

Quisnam fuerit Psalmorum Auctor, *ibid. num. 6. ad 10.*

Psalmorum numerus assignatur, & innuitur quare alii vocentur Pœnitentiales, & alii Graduales, & unus invitationalis, *ib. n. 11. ad 15.*

Quid de usu, & antiquitate alterni cantus Psalmorum, Hymnorum, & Canticorum, eorumque mutatione, ac mysterosa divisione in singulis Horis Canonicis, ac de

eorumdem differentia, ac de Psalterio Beatae Mariæ Virginis, *ibidem* num. 16. ad 47.

PUBERTAS. Vide verb. *Matrimonium* art. 2. num. 31.

PUBLICÆ honestatis impedimentum. Vide verb. *Impedimenta matrimonii* art. 2. n. 20.

PUNCTATOR, PUNCTATURA.

Punctator ubi retinere debeat librum punctaturæ? Vide verb. *Punctator* n. 1.

Alia ad rem, *ib. n. 2. ad 15.*

P U R G A T O R I U M .

Purgatorium quid sit? Vide verb. *Purgatorium* num. 1.

De Fide dari Purgatorium probatur ex variis Sac. Script. locis, & aliæ probationes relinquuntur videndæ apud graves Auctores, qui assignantur, *ibid. num. 2. ad 11.*

De Purgatorio dogma proponitur, *ibid. num. 23. & 32.*

Quid de Purgatorii loco, ac duratione, ac de tempore, & modo, quo Animæ in ipso torquentur, *ib. n. 20.*

Alia de ipsis Animabus Purgatorii. Vide verb. *Anima per tot.*

PYROMANTIA quid sit? Vide verb. *Superstitio* n. 19.

PYTHONIA quid sit; Vide *ib. n. 27.*

Q

Q U A D R A G E S I M A .

Quadragesima unde dicta, & quid sit; & cur quadraginta dies deputati sint pro abstinentia, ac jejuniis; & non plures, vel pauciores; Vide verb. *Quadragesima* num. 1. 2. & 3.

Quadragesimæ jejuniu a quo institutum, & quo jure servandum, *ib. n. 4. & 5.*

Quadragesima Christi cur circa tempus differat a nostra, *ib. n. 6.*

Assignatur quo tempore a diversis Ecclesiis observetur Quadragesimæ jejuniu, *ib. n. 7. ad 11.*

In Quadragesima non est prandendum ante Vesperas, *ib. n. 12.*

Dispensatus circa esum carniū an, & quan-

quando censeatur etiam dispensatus a jejunio; & ad quem spectet in casu dispensare, *ibid.* num. 13. 14. & 15. ubi ad rem ponitur novissima dispositio Benedicti XIV.

Quid de illo, qui in fraudem jejunii se transfert ad locum ubi non viget obligatio jejunandi, *ib. num.* 16. ad 19.

Episcopus quibus delegare debeat facultatem dispensandi in quadragesima, *ib. n.* 20.

Assignantur aliqua, quæ fieri prohibentur in Quadragesima, *ib. n.* 21. ad 26.

In Quadragesima quoties sit concionandum, & an Concionatores excusentur a jejunio, & abstinencia a carnibus, *ibid. num.* 27. ad 32.

Quid de Coquis parantibus in Quadragesima cibos Religiosis, *ib. num.* 33. & 34.

Alia vid. *ib. n.* 36. ad 38.

QUÆSTUARE, Quæstuarii, seu Quæstores.

Quæstuarii non sunt admittendi, nisi habeant debitam licentiam. Et a quibus talis licentia concedi possit, & quid pro tali concessione sit exigendum. Vide verb. *Quæstuarii* n. 1. 2. & 3.

Quomodo in quæstuatione se gerere debeant Religiosi mendicantes, vid. *ib. num.* 28.

Declaratur Auctor n. 17. *ibid. num.* 29.

Alia plura de ipsis, *ibid. num.* 4. ad 20.

Fœminæ prohibentur quæstuaræ pro Concionatoribus. Vide verb. *Predicator* n. 109.

Alia vide hoc tom. x. in *Appendic. Decret.* in Pampilonen. *Juris Quæstuarii*, Spolitanen. *Juris Quæstuarii*, Lancianen. *Confraternitatis*, Maceraten. *Jurium Parochialium*. Bononien.

QUARTA FUNERALIS.

Quarta Funeralis quo Jure, & propter quid inducitur: ad qualem portionem reduci, & quo tempore præscribi possit; Vide verb.

Quarta funeralis n. 1. 2. & 3. & n. 42. 43.

Quarta funeralis, quando debeat Ecclesiæ Parochiali, & de quibus rebus ipsam prætere possint Parochi, & signanter juxta dispositionem Benedicti XIII. in *Constitutio* ne incip. *Romanus Pontifex*, quæ assertur. Et in quibus Conventibus ipsam solvere teneantur Regulares juxta dict. dispositionem, *ibid. num.* 4. ad 25.

Parochi an possint prætere duplicem quartam ab hæredibus defunctorum, qui se agiuntur in Ecclesiis Regularium. Et asser-

tur ad rem *Constitutio* Clementis X. & novissima resolutio Sac. Congr. *Episcoporum*, & *Regularium*, *ibid. num.* 26. 27. & 28.

Afferuntur ad rem varia Decreta Sacrarum Congregationum *Episcoporum*, *Rituum*, & *Concilii*. Vide *ibid. num.* 29. ad 32. & n. 40. & 41.

Ad num. 23. & 24. vid. adnotata, *ibid. num.* 42.

Parochi an licite possint majorem quartam exigere ab iis qui repentina morte decedunt, & ab exteris rumulandis in Ecclesiis Regularium, quam ab illis qui testamentum condunt, & a Civibus, *ibidem num.* 33. & 34.

Utrum ad Regulares, an ad Parochos spectet probare, quod ipsi Regulares per quadraginta annos ante *Tridentinum Concilium* quartam funeralem haud solverint, *ibidem num.* 43.

Differt Ecclesiæ Cathedralis ab aliis Ecclesiis quoad acquirendum præscriptione exemptionem a solutione quartæ funeralis, & differentiam vide, *ibid. num.* 44.

Quarta funeralis peri haud potest ab hæredibus defuncti, sed ab Ecclesiâ, ubi ille tumulatur, *ibid. num.* 46.

Alia vide hoc tom. x. in *Appendic. Decret.* in Mantuana, Ovietana *Funerum*, Mediolanen. *Quarta Funeralis*. Ordinis Minorum *Quarta Funeralis*. Cremonen. *Quarta Funeralis*, Faventina *Quarta Funeralis*. Ordinis Minorum. *Quarta Funeralis*, Cremonen. *Quarta Funeralis*.

Alia ad rem, *ibid. num.* 35. ad 39.

QUATUOR TEMPORA.

Jejunium quatuor temporum a quibus institutum, quale sit *Mysterium* talis institutionis? Et assignatur tempus tale jejunium celebrandi. Vide verb. *Quatuor Tempora* n. 1. ad 6.

QUINQUAGESIMA.

Quinquagesima a quo instituta, & qui olim in ipsa tenerentur ad jejunium? Vide verb. *Quinquagesima* n. 1. & 2.

Latius de tribus Dominicis, nempe septuagesimæ, sexagesimæ, & quinquagesimæ agitur, *ib. n.* 3. & seqq.

R

RAPINA. Vide verb. *Furtum*, & verb. *Pana art. 2. n. 180.*

RAPTOR, RAPTUS.

Raptor virginis quale delictum committat; & an gaudeat Immunitate. Vide verb. *Raptor n. 1. 2. & 3.*

RATIONIS USUS. Circa septennium inchoari solet, reprobanturque *Natta*, & *Bursatus*. Vide verb. *Rationis usus per tot.*

RECIDIVI. Vide verb. *Absolutio artic. 2. n. 14. ad 19.*

RECLAMATIO contra validitatem Professionis. Vide verb. *Professio Regularis num. 65. ad 79.*

RECOGNITIO CORPORIS DELICTI.

Recognitio Cadaveris in loco immuni de cujus licentia fieri debeat, & an, & quando possint Cadavera exhumari ad eorundem faciendam recognitionem? Vide verb. *Recognitio Corporis delicti num. 1. ad 21. ubi plura ad rem.*

R E C U R S U S.

Recurrentes ad Iudices Laicos quando, & in quas incidant censuras. Vide verb. *Recurfus num. 1. ad 37. ubi alia plura scitu necessaria referuntur.*

Recurrentes ad Sedem Apostolicam; eorumque Procuratores offendi prohibentur sub poena excommunicationis in Bulla Coenæ, *ibid. num. 39.*

Alia ad rem facientia, vid. *ib. n. 40. & seqq.*

REFERENDARII CURIÆ ROMANÆ.

Referendarii utriusque Signaturæ Papæ quibus gaudeant privilegiis, exemptionibus, honoribus, ac præcedentia. Quales esse debeant, quale eorum Officium; quales materias proponere debeant in Signaturis; ad quid teneantur in Causarum expeditionibus, & ad quid possint se extendere; & quor, ac quæ sint Signaturæ. Vide verb. *Referendarii nu. 1. ad 17.*

REGES quare non in capite, sed in humero ungantur; Vide verb. *Episcopus art. 2. n. 48.*

R E G I M E N.

Regendi forma est triplex, Monastica, Oeconomica, & Politica; & explicantur. Vide verb. *Regimen n. 1. ad 4.*

Forma regendi Politica est triplex, Monarchica, Aristocratica, & Democratica; & quæ sint singulæ; & qualis ex istis sit præstantior, *ibid. numer. 5. ad 12.*

Animadvertitur in Auctoris Sententias, *ib. in not. noviss. ad num. 12. sub litt. a & b.*

Exhibentur tres species mixturæ Monarchiæ, Aristocratæ, & Democratæ, *ibid. num. 21. & seqq.*

Forma regendi politica secundum aliquos est quintuplex, *ib. n. 17.*

Regimen Ecclesiæ quale sit, *ibid. nu. 6. ad 19.*

R E G U L A R E S

Quoad ea, quæ possunt, & debent, vel non.

Regulares de cujus approbatione, ac licentia audire possint Confessiones, sive Regularium, sive Monialium, & a quibus casibus absolvere possint, & in quibus impedimentis dispensare. Vide verb. *Regulares art. 1. n. 1. ad 11. & verb. Approbatio*, ubi adfertur notabilis quædam variatio.

Regulares an teneanturolvere Decimas, & an possint mulieres post partum benedicere, & esse compadres, *ibid. num. 12. 13. & 14.*

Regulares an possint habere peculium in particulari & quid de illis, qui proprietarii decedunt, ac de Superioribus eorum spolia sibi appropriantibus, *ibid. num. 15. ad 20.*

Quoad ea, quæ concernunt Regulares Apostatas, vel incorrigibiles, *ibidem num. 21. 22. & 23.*

Regulares quoad recitationem Divini Officii, eorum Ordinationem, cum Monialibus locutione, eorum præcedentiam, prædicationem, Processiones, Novitiarum, Professionem, Privilegia, Quæstuationem, *ibidem num. 24. ad 33.*

Regulares quid possint, vel non, circa funera; Quartam, & Sepulturam, & administrationem Sacramenti Eucharistiæ, ac extremæ Unctionis hospitantibus in eorum Monasteriis; quid circa bonorum alienationem, Cam.

Campanarum pulsationem, *ibidem* num. 34. ad 43.

Regulares an, & de cujus licentia obtinere possint Beneficia Sæcularia, *ibid.* num. 44.

Quid de Regularibus, vel aliis Clericis Sæcularibus aliquem quomodolibet inducentibus ad eligendam Sepulturam in eorum Ecclesiis, *ib.* n. 45. & 46.

Regulares non possunt admittre Presbyteros Sæculares ad celebrandum in suis Ecclesiis contra prohibitionem Episcopi. Et possunt inter Missarum solemnias recipere ea, quæ sibi offeruntur, *ib.* num. 47. & 48.

Quid de numero Religiosorum in Monasteriis, seu Conventibus, ac de subiectione eorum Superioribus; & quid in eorum Causis ad S. Officium spectantibus, *ib.* n. 49. & 54.

Alia plura de Regularibus, & quoad transitum ad aliam Religionem, quoad facultatem testandi, quoad largitionem munerum, quoad obligationem acceptandi reformationem tam pro ipsius, quam pro Monialibus: Et ad rem afferuntur Constitutiones, & Decreta, *ib.* num. 55. ad 85.

Regularium numerus in unoquoque Conventu præfixus non potest a Superioribus augeri, neque potest unus habere locum in duobus Monasteriis, *ib.* num. 86. 87. & 88.

Alia, quoad Regularium onera &c. *ibid.* num. 89. ad 110.

Regulares, & præsertim Franciscani, quibus cibis uti possint in suis jejuniis, *ibidem* num. 111. & 112.

Regulares an licite possint esse Patrini, & qualis compaternitas ex vi Regulæ prohibeatur Fratribus Minoribus, *ibid.* num. 113. ad 118.

Alia ad rem, *ib.* usque ad n. 156.

Quatuor examinantur Quæstiones circa Laicum post patratum delictum effectum Regularum, *ib.* n. 157. ad 159.

Quandonam Regularis ex necessitate Patri, Matri &c. superveniente exire e Religione possit, & eis subvenire, *ib.* n. 160.

Regularis an testis in testamento, Procurator in judicio sæculari, executor testamentarius sine superioris licentia, arbiter, Tutor, Tabellio, depositarius, esse possit. *ib.* num. 161. ad 168.

Regularis quid ubi exeat a Religione, quid suppressa Religione, & quid si transeat ad Religionem capacem recuperet, *ibid.* numer. 169. ad 171.

Quid item recuperet, si promoveatur ad Episcopatum, *ib.* n. 172.

Quoad ea, in quibus Regulares subduntur, vel non, Jurisdictioni Ordinariorum.

Exemptio quid sit. Vide verb. *Regulares* art. 2. n. 1.

An acquiri a Regularibus possit communicatio Privilegiorum, *ib.* n. 139.

Episcopi in quibus habeant Jurisdictionem tum ordinariam, tum delegatam in Regulares, & assertur ad rem Constitutio Gregorii XV. de exemptorum privilegiis; & adducuntur responsa Sac. Congregat. Concil. ad varia dubia super d. Constitutione, & variaz Resolutiones Sac. Congr. specialiter deputatz in causa *Angelopolitana Jurisdictionis* vertente inter Episcopum, & Patres Jesuitas, confirmatz ab Innocentio X., *ibid.* num. 2. ad 8.

Regulares subjiuntur Episcopis in pluribus, quæ assignantur, *ib.* num. 9. ad 77.

De Casibus, quibus Regulares licet exempti subjiuntur delegatz Episcoporum jurisdictioni, *ib.* n. 140.

Regulares, non obstantibus eorum privilegiis, & exemptionibus, an, & quando possint ab Ordinariis constringi censuris, *ibid.* num. 78. ad 83.

Innotatur quid sit attendendum tam ab Ordinariis, quam a Regularibus; & ad rem affertur pro coronide monitum Concilii Vienneſis Episcopis, & Regularibus directum in mutuz debitz dilectionis argumentum, *ibid.* n. 84. 85. & 86.

Ad num. 84. *Auctoris* vid. notata circa reverentiam a Regularibus exemptis Episcopo præstandam, *ibid.* num. 142. ad 145.

An Regulares exempti transeundo ante Thronum Episcopi teneantur eidem genuflectere, seu potius caput & humeros inclinare, *ib.* n. 146. ad 149.

Regulares non tenentur ratificare suam Professionem coram Episcopis ante susceptionem Sacrorum Ordinum. Vid. verb. *Professio Regularis* n. 118.

Regularis delinquens; & quoad Immunitatem.

Regulares delinquentes intra, vel extra Claustra a quo puniendi. Vide verb. *Regularis delinquens* n. 1.

Bona Regularium decedentium extra Claustra ad quem spectent. *ib.* n. 2.

Alia plura ad rem, & quoad Immunitatem. *ib.* n. 3. ad 86.

REGULÆ Cancellariæ. Vide, verb. *Beneficia* art. 9. & 10. per tot.

REGULÆ Juris Canonici in 5. & 6. Decretalium. Vide verb. *Regula Juris Canonici* in 5. & 6. *Decretalium per tot.*

Recensentur Doctores, qui scripserunt in *Regulas Juris Canonici*, monitumque datur circa illarum usum, ac potestatem, Vid. in *addition.* ad verb. *Regula Juris Civilis*, n. 1. & seqq.

REGULÆ Juris Civilis. Vide verb. *Regula Juris Civilis per tot.*

Recensentur Jurisconsulti, qui commentati sunt *Regulas Juris Civilis*, earumque usus, ac potestas indigitatur, *ib. n. 1. & seqq.*

RELEGATIONIS poena quid sit. Vide verb. *Pœna* art. 2. n. 22.

RELIGIONES Regulares, & Militares
Quoad ea, quæ concernunt Religiones in genere.

Religio unde dicta, & quid sit, & quid sit Religiosus, & an idem significet, ac Regularis. Vide verb. *Religiones Regulares &c.* art. 1. num. 1. ad 6.

Tria vota Paupertatis, Obedientiz, & Castitatis an, & quo jure sint de essentia Religionis, *ibid. num. 7. 8. & 9.*

Status Religiosus a quo fuerit primo institutus, & an ante Christi adventum fuerit aliqua proprie dicta Religio, *ibid. num. 10. ad 16.*

Religiones in quibus inter se conveniant, ac differant, *ib. num. 17.*

Religio alia est Contemplativa, alia Activa, & alia Mixta, & explicantur singulæ, *ibid. num. 18. ad 21.*

Religiones insuper aliæ sunt Clericales, aliæ Monachales, aliæ Mendicantes, & aliæ Militares; & quæ sint singulæ, *ib. n. 22. ad 27.*

Professi in Religionibus Militaribus an, & quales dicantur veri Religiosi, *ib. n. 28. & 29.*

Innuitur utilitas Ecclesiæ propter Religionum institutionem; & Religiones in specie assignantur, *ib. n. 28. ad 35.*

RELIGIONES quoad primam principalem Regulam, & militantes
sub ipsa.

Prima principalior Regula est S. Basilii
Tom. X.

ab eodem instituta. Vide verb. *Religiones*, art. 2. num. 1.

Religiones a quibus olim approbarentur, ac confirmarentur, *ib. n. 1. & 3.*

Monaci S. Basilii quando, & ubi fuerint reformati, ac divisi, & a quo fuerint in unam tantum Congregationem redacti, *ibid. num. 8. ad 14.*

RELIGIONES quoad secundam principalem Regulam, & militantes
sub ipsa.

Secunda principalior Regula est S. Augustini, a quo duo fuerunt Ordines instituti, Eremitarum scilicet, & Canonicorum Regularium, eorumque assignantur prærogativæ, & enumerantur omnes Religiones tum Regulares, tum Equestres, quæ olim militaverunt, & nunc militant sub d. utriusque Ordinis Regula. Vide verb. *Religiones* art. 3. per tot.

RELIGIONES quoad tertiam principalem Regulam, & militantes
sub ipsa.

Tertia principalior Regula est S. Benedicti ab eodem instituta, & assignantur omnes Congregationes, & Equestres Ordines sub ipsa militantes. Vide verb. *Religiones* art. 4. per tot.

RELIGIONES quoad quartam principalem Regulam, & militantes
sub ipsa.

Quarta principalior Regula est S. P. N. Francisci, Deo sibi revelante, & de verbo ad verbum distante ab eodem conscripta. Vide verb. *Religiones* art. 5. n. 1. & 2.

Religio Fratrum Minorum quando incepit, & a quo fuerit confirmata, *ib. n. 3.*

Sub Regula S. P. N. Francisci militant varii utriusque sexus Fratres, ac Sorores, tum in Claustris, tum extra Claustra, & assignantur, *ib. n. 4. ad 7.*

Ab Ordine, seu Religione Seraphici P. N. Francisci originem, seu progressum, vel dependentiam habuerunt varii alii Ordines, seu Congregationes Regulares, & Sæculares utriusque sexus, & assignantur, *ib. n. 18. ad 44.*

Ab Ordine prædicto promoti, vel dependentes sunt varii Ordines Equestres, qui assignantur, *ib. n. 45. ad 50.*

H h

Ordo

Ordo Seraphicus est perpetuo duraturus ex Divina révelatione facta S. P. N. Francisco, *ib. n. 15.*

Afferuntur diversa Encomia data eidem Ordini a diversis Summis Pontificibus, *ib. n. 52. 53. & 54.*

Affertur pro complemento novissima Constitutio Benedicti XIII. dirimens controversias de ejus Primatu, & Anterioritate, *ibid. num. 55.*

Quoad particulares alias Religiones, & Congregationes sub nulla dictarum quatuor principaliorum Regularum militantes, sed proprias Regulas, & Constitutiones habentes.

Assignantur varii particulares Ordines, ac Congregationes, tum Virorum, tum Monialium, & varii Ordines Equestres. Vide verb. *Religiones art. 6. n. 1. ad 22.*

Recensentur Auctores, qui agunt de Origine, & variis Regularum Speciebus; deque Originibus Monasticis tractant, *ibidem num. 23. & seqq.*

DE RELIGIONE NATURALI ET REVELATA præcipue agitur in *Append. seu novo art. 1. quem bene dispositum adibis.*

RELIQUIÆ.

Reliquiarum detractio in elevatione corporum Sanctorum quomodo puniatur, Vid. *ibid. num. 1. ad 6.*

REMEX.

Christiani captivi in Triremibus Turcarum an licite remigare possint contra Catholicos ob evitandam mortem, vel grave damnum. Vide verb. *Remex n. 1.*

Remiges confugientes an, & quando gaudeant Immunitate Eccl. *ib. nu. 2. ad 19. ubi plura ad rem.*

REMISSIO mercedis, seu pensionis quando a Locatore sit facienda, vel non. Vide verb. *Locatio num. 37. verb. Emphyteusis artic. 2. num. 29.*

REPETUNDARUM criminis poena quæ sit. Vide verb. *Pæna art. 2. n. 182.*

REPRÆSENTATIONES an, & quæ fieri possint in Ecclesiis. Vide verb. *Ecclesia art. 2. num. 49.*

REPUDIUM in Lege veteri; item de eodem

in Lege nova, Vide verb. *Repudium n. 1. & seqq.*

RESCRIPTUM.

Rescriptum vi nominis quid importet, & quid sit. Vide verb. *Rescriptum n. 1. & 2.*

Rescriptum aliud est *Justitiæ*, & aliud *Gratiæ*, & utrumque explicatur, *ib. n. 3. ad 6.*

Rescripta tum *Justitiæ*, tum *Gratiæ* quis impetrare possit, vel non, *ib. n. 7. ad 10.*

Rescripta tum *Justitiæ*, tum *Gratiæ* intra quod tempus præsentari debeant, & quale tempus sit in ipsis attendendum, *ib. n. 11. ad 16.*

Innuitur quomodo rescripta sint interpretanda, & ad rem adducuntur exempla, *ib. num. 17. ad 22.*

Qualis interpretatio facienda sit in Rescriptis habentibus vim Beneficii. Vide verb. *Privilegium art. 2. n. 19.*

Rescripta sive *Justitiæ*, sive *Gratiæ* per subreptionem, vel obreptionem obtenta, quando ipso jure sint nulla, vel non, & qualis sit differentia inter *subreptionem*, & *obreptionem*, & quomodo per ipsas Rescriptum vitiari possit, *ibid. num. 24. ad 33.*

Quisnam probare debeat subreptionem, & obreptionem Rescripti, *ibid. n. 50. ad 57.*

Unde constare possit Principem non ita rescriptum facturum fuisse, abi hæc, vel illa qualitas esset expressa; vel non, *ib. n. 58. ad 64.*

Error latinitatis, vel in nomine, aut nomine an, & quando vitiet Rescripta Apostolica, aut Testamenta, vel alias Scripturas, *ibid. num. 34. ad 37.*

Rescripta Apostolica, & alia quando præsumantur falsa, *ib. nu. 38. & 39.*

De indiciis, quibus vera Rescripta a falsis discernuntur, *ib. num. 65.*

Rescripta *Justitiæ* quando expirent re adhuc integra, vel non, & quando res adhuc integra dicatur, vel non, *ibid. nu. 40. & 41.*

Rescripta *Gratiæ* quando expirent, vel non, *ib. n. 42. ad 48.*

Quoad ea, quæ concernunt renunciationem, & revocationem Rescriptorum; Vide verb. *Privilegium art. 3.*

RESERVATIO CASUUM.

Reservatio Casuum, & Casus reservatus quid sit, & per ipsum actum reservationis quæ persona afficiatur; Vide verb. *Reservatio casuum n. 1. 2. & 3.*

Regu-

Regulares in Diœcesi Episcopi approbantis possunt absolvere pœnitescentes alterius Diœcesis a Casibus in ipsa reservatis; & an id etiam possint alii Confessarii, *ib. n. 4. & 5.*

Datur in Ecclesia Dei potestas reservandi casus; quæ peccata reservari debeant, & quibus competat, vel non, talis potestas, *ib. num. 6. ad 12.*

Papa quæ peccata ordinarie sibi reservet, & quinam sint casus Papæ reservati, *ib. nu. 13. 14. & 15. & verb. Absolutio art. 1. verb. Excommunicatio art. 3. & 4.*

Quinam sint casus Episcopis reservati, *ib. num. 16.*

Quinam sint casus, qui reservari possunt a Prælatis Regularibus, *ibid. nu. 17. ad 23.*

Regulares non exempti subjacent casibus ab Episcopo reservatis, *ib. n. 24.*

Episcopi quas absolutiones non debeant sibi reservare, *ib. num. 25. & 26.*

Quid de Pœnitentiariis Cathedralium circa casus reservatos, *ibid. num. 27. 28. & 29.*

A casibus reservatis, sive Summo Pontifici, sive Episcopis, sive Prælatis Regularibus, quinam, & a quibus possint absolvere, vel non; Vide verb. *Absolutio per tot.*

Quando, & quomodo urgente necessitate celebrandi, seu communicandi possit pœnitens absolvi ab inferiori Confessario a peccatis reservatis, etiam Censuram adnexam habentibus; & quid de pœnitente habente unicum peccatum reservatum sine ullis aliis, vel obliviscente alicujus reservati, vel ipsum ignorante; *ibid. num. 31. ad 39.*

Quid de Confessario inferiori dubitante dubio Juris, sive facti, sive dubio positivo, sive negativo, an peccatum sit reservatum, & de pœnitente post confessionem talis peccati dubii cognoscente fuisse revera reservatum, *ibid. num. 40. 41. & 42.*

An, & quando possit absolvi, qui post obtentam facultatem, ut absolvatur, iterum committit alia reservata, *ib. num. 43.*

Pueri usum rationis habentes ante annos pubertatis, incurrunt casus reservatos, *ibid. num. 44.*

Alia ad rem. Vide verb. *Absolutio, Approbatio, Confessarius, Jubilæum, Moniales, Novitius, Prælatus Regularis, Regulares, & verb. Confessarius art. 1.*

Monetur Lector, ne laxioribus Auctoris opinionibus in hoc articulo expositis se dedat, *ibid. num. 53. & responsio Auctoris, ibid. num. 54.*

RESIDENTIA, RESIDERE.

Residere in Ecclesia, vel Præbenda quid sit, & importet, & ad residendum quid sufficiat, & requiratur; Vide verb. *Residentia num. 1. 2. & 3.*

Residentia est duplex, una vera, & altera ficta, & quæ utraque sit, *ibid. num. 4.*

Quæ Beneficia requirant Residentiam de jure, & quæ de consuetudine, *ib. nu. 5. ad 8.*

Quoad ea, quæ concernunt Canonicorum residentiam. Vide verb. *Canonicus artic. 5. per tot.*

Quoad ea, quæ concernunt residentiam Episcoporum. Vide verb. *Episcopus art. 3. num. 1. ad 39.*

Quoad ea, quæ concernunt residentiam Parochorum. Vide verb. *Parochus art. 2. n. 1. ad 56.*

Quid circa residentiam Clericorum simplex solum Beneficium habentium, *ib. num. 12.*

Episcopi residere debent in suis Diœcesibus; a quibus non licet ipsis quotannis abesse sine justa causa, *ibid. num. 13.*

Alia vid. *ib. n. 14. ad 23.*

Quid residentia præcisa, quid causativa, *ib. num. 24. 25.*

Ex quibus dignosci possit, utrum Beneficio imposita sit Residentia præcisa, an Residentia causativa, *ib. nu. 26. 27.*

Impetratio Beneficii, quod sit obnoxium oneri Residentiæ causativæ, valida est, vel si nihil dictum sit de Residentia, vel si negatum sit habere ipsum Residentiæ onus, *ib. n. 28.*

Differentia judicatur, quæ intercedit Residentiam præcisam a jure impositam inter, & residentiam scriptam ab homine, *ibidem num. 29.*

Alia vid. hoc tom. x. in *Append. Decret. in Casalen. Residentiæ, Sypontina Servitii Ecclesiæ, Suesana Servitii, Castri Maris Servitii Chori, Eugubina Servitii Chori, Tolentina Servitii Chori, & Missa Conventualis, Calaguritana, & Calceaten. Residentiæ, Civitaten. Indultri.*

De RESIDUI Criminis pœna, quæ sit, & quid sit crimen de Residuis; Vide verb. *Pœna art. 2. num. 168.*

RESIGNATIO, seu Renunciatio Beneficiorum, & Permutatio eorum.

Resignatio Beneficii quid sit; Vide verb. *Resignatio Beneficiorum* n. 1.

Resignatio, Renunciatio, & Cessio inter se confunduntur, *ib. num. 2.*

Resignatio Beneficii alia est tacita, & alia expressa, & quæ utraque sit, *ibid. num. 3. ad 6.*

Resignatio expressa, alia est pura, & alia conditionalis, & quæ utraque sit, *ib. num. 7. 8. & 9.*

Resignatio conditionalis fieri solet quinque modis, qui assignantur, *ib. n. 10.*

Quilibet Clericus cujuscunque dignitatis potest ex justa causa resignare Beneficium, *ibidem* n. 11. 12. & 13.

Assignantur tamen multi, qui non possunt Beneficia resignare, *ib. num. 14. ad 21.*

Quid circa Resignationem Beneficiorum Jurispatronatus, & electivorum, *ibid. num. 22. 23. & 24.*

Resignari non possunt, lire pendente, Beneficia litigiosa, nec Beneficia unita *ib. nu. 25. & 26.*

Quid de praxi Curiarum Romanarum circa Resignationem Parochialium ad favorem tertii, *ib. n. 27. & 28.*

Assignantur justæ, & legitimæ causæ, ob quas potest fieri Beneficiorum Resignatio, etiam ab Episcopis, *ibid. num. 29. & 30.*

Assignantur causæ, ob quas possunt Episcopi Resignationes admittere, *ibid. nu. 31. & 32.*

Facta Resignatione pura, & a legitimo Superiore admissa, non est amplius locus poenitentiarum; bene vero ante ejus admissionem, *ibid. n. 33. & 34.*

Qui Beneficium resignavit, potest redire ad idem Beneficium ex novo titulo, *ibid. num. 35.*

Resignatio Beneficiorum in quorum manibus fieri possit, vel non, & quomodo, *ibid. n. 36. ad 41.*

Episcopus quibus possit, vel non, conferre Beneficia in suis manibus resignata, *ib. n. 42. 43. & 44.*

Resignatio reciproca triangularis, seu quadrangularis a solo Papa potest admitti, *ibidem* num. 45.

Resignatio conditionalis cum reservatione certæ pensionis a solo Papa admitti potest; & quando, ac ex quibus causis possit Episco-

pus pensionem imponere, *ib. num. 46. & 47.*
Resignatio Beneficii cum reservatione regressus, vel accessus; item Beneficii reservatio facta cum aliquo pacto, conventionione, aut confidentia, a solo Papa admitti potest, *ibid. num. 48. ad 53.*

Resignatio Beneficii, ut sit licita, & valida, debet esse spontanea, & libera, ac pura ab omni pactione, *ibid. num. 54. & 55.*

Resignatio pura, & absoluta admitti potest ab Episcopo sub justis causis, quæ assignantur, *ibid. n. 56.*

Permutatio Beneficiorum quid sit, cum quibus causis fieri, & a quibus admitti possit, vel non, & quomodo, *ibid. num. 57. ad 74.*

Quid circa Resignationem Beneficiorum Jurispatronatus, *ib. n. 75. ad 79.*

Permutatio Beneficii debet fieri cum altero vero Beneficio, nec potest fieri coram Episcopo cum pensione, *ib. num. 80.*

Ad validitatem Resignationum, & Permutationum Beneficiorum requiritur earum publicatio facta juxta formam indicatam a Gregorio XIII., cujus Constitutio ad id edita adducitur, & assignantur Beneficia, quæ publicari debent, vel non; qui teneantur, ubi, quomodo, & quando, ac sub quibus penis, *ibid. nu. 81. ad 104.*

Impetrans Beneficium vacatum ob neglectam publicationem ad quid teneatur? & quid si plures tale Beneficium impetraverint, *ib. num. 105.*

Impetrans tale Beneficium tenetur concludenter probare neglectam fuisse publicationem: Impediens autem legitime non dicitur negligens, *ibid. num. 106. & 107.*

Publicatio facta quomodo probetur, & quid ad id sufficiat? & an allata Constitutio Gregoriana sit ubique usu recepta, *ibidem* n. 108. ad 111.

Quoad Resignationes Beneficiorum attendenda est novissima Constitutio Benedicti XIV. in qua varia statuuntur, quæ assignantur, *b. num. 112.*

Magna intercedit differentia Concilium Tridentinum, inter, & Bullam Pianam quoad Resignationem Beneficii ad cujus titulum fuit quis ordinatus factam coram Ordinario, sine hac mentione, *ib. num. 121. ad 125.*

Bulla Piana, prohibens ne Episcopi conferant Beneficia coram ipsis resignata consanguineis, affinis, & familiaribus, locum sibi non vindicat quoad Beneficia, quæ resignantur ex causa permutationis, *ib. n. 126.*
Quoad

Quoad Beneficia Jurispatronatus multum interest, utrum Resignatio facta sit nullatenus requisito consensu Patronorum, an requisito & non obtento consensu hoc, *ib. n. 127. & seqq.*

Alia vid. *ib. nu. 113. ad 120. & hoc tom. x. in Append. Decret. in Lanciaura.*

RESOLUTIONES SACRARUM CONGREGATIONUM.

Quoad Resolutiones Sacrar. Cong. Vide in fine Tom. ix., & verb. *Declarationes, & Decreta Sac. Congregat. in Tomo 2.*

RESTITUTIO IN INTEGRUM.

Restitutio in integrum generatim, & Restitutio in specie quid sit; Vide verb. *Restitutio in integrum nu. 1. & 2.*

Ut restitutio in integrum concedatur, plura requiruntur, quæ assignantur, *ibid. num. 3. ad 6.*

Beneficium Restitutionis in integrum conceditur pluribus, qui assignantur, *ibid. num. 7. ad 17.*

Restitutio in integrum cum quo JUDGE sit petenda? & intra quod tempus, & quando tempus præscriptum currere incipiat, *ib. nu. 18. ad 25.*

Tempus concessum pro petenda restitutione non currit juxta impedito, *ibid. n. 26.*

Ecclesiæ, aliæque Loca pia sunt restituenda in integrum etiam post lapsum tempus statutum ob varias justas causas, quæ assignantur, *ib. nu. 27. & 28.*

Petita restitutione in integrum, an, & quando suspendatur executio sententiæ, *ib. n. 29. & 30.*

Restitutio in integrum quando, a quo, & ob quas causas concedenda sit Regularibus, vel Monialibus reclamantibus etiam post lapsum quinquennium contra nullitatem Professionis? & ut restitutio locum habeat quid necesse sit probare, *ibid. num. 31. ad 40.*

Restitutione obtenta a Sacra Congreg., reliqui actus ubi sint faciendi, *ib. n. 41.*

Quamvis Prætor ut corrigeret jus Civile induxerit Restitutionem in integrum, sunt tamen Restitutiones in integrum quas exemplo juris Prætorii proposuit jus Civile, & illarum exempla adducuntur, *ibid. nu. 42. ad 45.*

Interest vero, num Restitutio detur jure Tom. X.

prætorio, an ex jure Civili; & quare, *ibid. num. 46. & seqq.*

RESTITUTIO

Quoad ea, quæ concernunt restitutionis naturam, radices, necessitatem, & obligatos ad ipsam.

Restitutio unde dicta? quid sit? & unde oriatur ejus obligatio; Vide verb. *Restitutio art. 1. num. 1. ad 5.*

Quot, & quæ sint radices restitutionis, *ibid. num. 6. & 7.*

Restitutio quomodo sit necessaria ad salutem, *ibid. n. 8. 9. & 10.*

Ad restitutionem tenentur non solum qui per se, & physici, sed etiam qui moraliter influunt in damnum alterius; & causæ moraliter in alterius damnum cooperantes, vel influentes novem enumerantur in duobus versiculis comprehensæ, & eorum quolibet singularim perstringitur, *ib. n. 11. ad 58.*

Animadversio in Auctoris sententiam, *ib. in not. ad num. 34. & 40.*

Explicatur Auctor, *ibid. in not. ad n. 52.*

Obligati ad damnum impediendum sive ex iustitia, sive ex charitate, & non impediētes, an, quando, & quales ex ipsis teneantur ad restitutionem? & istorum plurimi assignantur, *ibid. n. 59. ad 71.*

Vide etiam notas ad n. 73. 75. & 79.

Fure donante alicui partem rei furtivæ, vel de suo, ad hoc ut taceat, an teneatur ille talis ad restitutionem, *ib. nu. 72. & 73.*

Confessarius sive ex ignorantia, sive ex malitia, bona fide poenitentem deobligans a restitutione, quando tenetur; vel ipsam obligans, quando non tenetur, an teneatur ad damni compensationem, *ibid. n. 74. ad 77.*

Testis in Judicio testimonium dicens cum damno innocentis, vel veritatem dissimulans, aut celans an teneatur ad damni compensationem, *ibid. num. 78. & 79.*

Fisci pauperes an teneantur restituere elemosynas acceptas, *ibid. num. 80.*

Adulteri, & Stupratores an, & quomodo teneantur damna ex adulterio, vel stupro causata compensare, *ibid. n. 81. & 82.*

Parentes exponentes filios suos aliorum expensis alendos; Emptores & Venditores; Possessor bonæ, vel malæ fidei; defraudantes gabellas; Pascentes animalia in pascuis alienis, & lignantes in alienis sylvis; Impedientes aliquem a consecutione alicujus bo-

ni, an, & quando teneantur ad restitutionem, *ibid. num. 83. ad 89.*

An, & quando fur ob furta minuta, & alia gravia teneatur ad restitutionem, *ibid. num. 90.*

Res inventæ, vel derelictæ, quomodo, & quibus restituendæ, *ibid. num. 91.*

Canonici, vel Beneficiarii an, & quando teneantur ad restitutionem fructuum ob non residentiam, vel non recitationem Divini Officii, *ibid. num. 92. & 93.*

An, & quomodo faciendæ sit restitutio pro fama ablata; Vide verb. *Detractio.*

Alia ad rem, *ib. num. 95.*

Quoad ea, quæ concernunt restitutionem pro homicidio, vel percussione, seu mutilatione.

Injustus, & voluntarius homicida, percussor, vel mutilator quæ damna compensare teneatur, vel non. Vide verb. *Restitutio art. 2. n. 1. ad 5.*

Pro vita, membro, vel cicatrice an sit de rigore iustitiæ commutativæ faciendæ aliqua restitutio, & quid ad rem sentiant Doctores exponitur, *ibid. num. 6. ad 15.*

Occidens injustum invasorem, vel provocantem, seu voluntarie consentientem in pugnam an teneatur ad damni inde secuti compensationem, *ibid. num. 16. ad 21.*

Provocans occidens provocatum, qui metu infamiz debuit comparere, an teneatur ad damni compensationem, *ib. n. 22.*

Committens occultum homicidium, quod postea per errorem alteri imputatur, an teneatur ad damna illi inde secuta compensanda, *ib. num. 23. & 24.*

Auctoris sententia emendatur, *ib. in not. ad num. 23.*

Quid de illa, qui cadaver occisi ponit ante domum, vel sepelit in horto innocentis, *ibid. n. 25. & 26.*

Intendens occidere feram, & occidens hominem, vel intendens occidere Cajum inimicum, & occidens Titium an teneatur ad aliquam compensationem, *ib. n. 27. & 28.*

Ebrius alium occidens an teneatur ad restitutionem, *ib. n. 29.*

Vulnerans alium vulnere non lethali, si occasione talis vulneris alius morbus inde subortus mortem inferat vulnerato, an teneatur vulnerans ad restitutionem, *ib. num. 30. & 31.*

Occidens hominem, quem certo scit pau-

lo post iusta, vel iniusta morte occidendum, an teneatur ad restitutionem, *ibid. num. 32.*

& 33.

Occidens aliquem propter verba contumeliosa an teneatur ad restitutionem, *ibidem num. 34. & 35.*

Si occurrens ad rixantes separandos occidatur, an teneatur rixantes ad restitutionem, *ib. n. 36. & 37.*

Teneri videtur, *ibidem in not. ad n. 37.*

Si quis a Mandatariis requisitus ostendar domum Cui, qui fuit inde ab illis occisus, an teneatur ad restitutionem, *ibid. num. 38.*

Homicida an liberetur ab obligatione restituendi, si a Magistratu capite plectatur, *ib. num. 39. & 40.*

Damna ex homicidio secuta quibus, & quomodo sint compensanda, *ib. n. 41. ad 48.*

Quid, cui, & quando sit restituendum.

Quid si ex iustitia commutativa restituendum; Vide verb. *Restitutio art. 3. 3. n. 1. 2. & 3.*

Quid sit restituendum a possessore bonæ, vel malæ fidei, quida Commodatario, Conductore, Mutuatario, Emptore, & Venditore, Emphyteuta, Lusore, & quid in rerum occupatione, alluvione, specificatione, accessione, confusione, commixtione, & fructuum perceptione, *ibid. num. 4. ad 12.*

Accepta ob actionem malam, vel peccaminosam an, & quando sint restituenda, *ibid. num. 13. ad 16.*

Promissio, seu conventio de danda certa pecuniæ summa alicui ob turpem, & peccaminosam actionem perpetrandam an habeat vim obligandi, & assertur quid super hac re sentiant Doctores, *ib. n. 17. ad 23.*

Fœmina an licite retinere possit munera ab amasio recepta, *ib. nu. 24. & 25.*

Accipiens pecuniam a Dæmone ad quid teneatur, *ib. n. 26.*

Vide notata, *ib. ad num. 26.*

Accepta pro actione debita ex iustitia an sint restituenda, & assignantur plures, qui hoc modo iustitiam violant cum onere restitutionis, *ib. nu. 27. ad 30.*

Quid in specie de Iudice circa munera recepta; Vide verb. *Judex.*

Accepta pro actione debita ex quacunque alia virtute præter iustitiam, an, & quando sint restituenda, & ad rem afferuntur exempla, *ibid. num. 32. 33. & 34.*

Restitutio ordinariæ faciendæ est Domino rei abla-

ablatz; excipiuntur tamen plures casus, qui assignantur, *ibid. num. 35. ad 41.*

Vide nos. *noviss. ib. ad num. 39. & 41.*

Quid quando non constat de vero Domino, seu legitimo rei possessore, *ibid. num. 42. ad 48.*

Bona naufragata in mari, vel in ejus litore reperta cui sint restituenda, *ibidem num. 49. & 50.*

Quid de illo, qui ex delicto habet bona incerta, *ibid. num. 51. ad 56.*

Pro damnis illatis immediate alicui Communitati, vel Collegio, & hujusmodi quæ unum corpus constituunt, cui sit facienda restitutio, *ibid. num. 57.*

Pro damnis illatis immediate personis particularibus in furtis minutis, quomodo sit ipsis facienda restitutio, & quid si particulares sunt extranei, vel ignoti, *ib. num. 58. & 59.*

An, & quibus restituendi sint Thesauri inventi; Vide verb. *Dominiuntur. 3. n. 27.*

Capientes animalia in leporariis, vivariis, stagnis &c. vel animalia domestica, seu naturaliter mansueta, vel feras a venatoribus vulneratas, aut pisces in piscatorum retibus, quando, & quibus taceantur restituere, *ibid. num. 61. ad 67.*

Apes ex proprio alveari evlantes, & aliterius alveare occupantes an, & quando sint restituendæ, *ib. n. 68. & 69.*

Quid de illo, qui pecuniam ab ipso furatam, vel ab alio fute mala fide acceptam ita cum propria commiscuit, ut discerni amplius nequeat, *ib. num. 70.*

Quid de illo, qui pecuniam furtivam accepit bona fide in solutionem alicujus debiti, vel gratis, aut lucrationis causa, & bona fide pariter cum sua commiscuit, *ibid. num. 71. & 72.*

Emens rem furtivam bona fide ad quid teneatur, & quid possit, vel non, circa eandem, *ib. num. 73. ad 77.*

Emens rem pecunia furtiva ad quid teneatur, & quid de pecunia furtiva acquisita a venditore talis rei, *ibid. num. 78. & 79.*

Alia ad rem, *ibid. num. 80.*

Quibus facienda sit restitutio pro rebus in bello captis, & damnis causatis, *ibid. num. 81.*

Bona vacantia cui devolvantur, *ibidem num. 82.*

Restitutio ordinarie facienda est statim, ac quis cognoscit se esse rei alienæ debitorem, seu injustum detentorem, *ib. nu. 83.*

Ly statim dupliciter sumitur, scilicet moraliter, & mathematicè, *ibid. n. 84. & 85.*

Restitutio debitorum, sive ex delicto formali injustæ acceptionis, vel damnificationis; sive ex re accepta a possessore bonæ fidei: sive ex contractu, an sit facienda statim mathematicè, vel moraliter sumpto, *ibid. num. 86. ad 94.*

Quid de debitore restituente successive per partes, quando potest simul solvere totum, & an, & quando possit debitor a Confessario absolvi non prius facta restitutione, & quid de debitore, qui restitutionem differt usque ad mortem, *ib. n. 95. ad 102.*

Ubi, quomodo, & quo ordine facienda sit restitutio.

Restitutio tum ex delicto, tum ex re accepta, ubi, & cujus expensis fieri debeat? & ad quid teneatur possessor bonæ fidei postquam intellexit rem esse alienam, Vide verb. *Restitutio art. 4. n. 1. ad 12.*

Debira sive ex contractu simpliciter, sive oneroso, sive gratuito, in quo loco, & quomodo sint solvenda, vel restituenda, & quid si pro restitutione facienda sit res alio transportanda, *ibid. n. 13. ad 17.*

Restitutio facienda est tali modo, quo res sufficienter perveniat ad manus Domini, vel Creditoris, *ib. num. 18.*

Restitutio ex delicto sive publico, sive occulto quomodo sit facienda, *ib. n. 19. & 20.*

Debitor quicumque an, & quando liberetur ab onere restitutionis, debitum transmittendo per tertiam personam, & in casu, quo res transmissa non perveniat ad manus Domini, vel pereat, an teneatur iterum restituere, *ib. n. 21. ad 28.*

Quæ debira præferenda sint in ordine restitutionis, *ibid. num. 29. 30. & 31.*

Venditor rei an, & quando sit præferendus aliis creditoribus, *ib. n. 32. 33. & 34.*

Debira ex delicto an sint æqualiter solvenda cum debitis ex contractu iusto, *ib. num. 35. 36. & 37.*

Debira hypothecata quibus sint præferenda, *ib. n. 38.*

Inter Creditores hypothecarios, ordinarie loquendo, illi sunt præferendi, qui sunt priores; excipiuntur tamen aliqui casus, in quibus ex privilegio hypothecæ quædam posteriores præferuntur prioribus non privilegiatis; & dicti casus assignantur, *ib. num. 39. ad 60.*

Inter Creditores hypothecarios, & Chirographarios qualis præferentia ordo sit servandus in ipsis facienda restitutione, *ibid. num. 61. ad 65.*

Inter debita mere personalia, paria, & ejusdem generis quæ prius sint solvenda; vel non, *ibidem num. 66. ad 69.*

Inter Creditores mere personales quis sit præferendus, & an possit Debitor; sciens se non habere unde possit solvere omnibus, præferre aliis Creditoribus aliquem suum amicum, seu familiarem non petentem, *ib. n. 70. 71. & 72.*

Creditor pauper an possit intuitu paupertatis præferri Creditori diviti, *ib. n. 73.*

Quoad ea, quæ concernunt causa excusantes, vel non excusantes, a restitutione, ut, vel differri, vel omnino omitti possit.

Causæ excusantes pro restitutione differenda quot, & quæ sint, & quando propter ipsas possit Debitor licite restitutionem differre, vel non; Vide verb. *Restitutio art. 5. n. 1. ad 25.*

Assignantur, & explicantur causæ omnino excusantes a restitutione facienda; & exponitur quando per ipsas restitutio a debitore licite omitti possit, vel non, *ibid. num. 26. ad 43.*

Moderantur, *ibid. in not. ad nu. 39.*

Debitor solvens Creditori sui Creditoris, an & in quo foro liberetur ab onere denuo restituendi, *ibid. num. 44. ad 48.*

Debitor qui bonis cessit an liberetur ab onere restitutionis? & ad quid teneatur, si deveniat ad pinguiorem fortunam? Et quid de bonis acquisitis ante cessionem ipse, vel ipsius hæredes disponere possint, *ib. num. 49. ad 57.*

Occurritur quibusdam laxis opinionibus, *ib. in not. ad n. 53. 55. & 56.*

Quid de debitore, vel Fidejussore illius, qui bonis cessit, *ibid. num. 58. & 59.*

Ingressus, & Professio Religionis an liberet Debitorem ab obligatione restituendi, seu solvendi debita antea contracta? Et assertur quid ad rem sentiant Doctores; & innuitur ad quid teneatur Monasterium, vel Religiosus debitor post emissam Professionem, *ibid. num. 60. ad 74.*

Excommunicatio Creditoris, vel Debitoris non excusat a restitutione facienda, *ib. n. 75.*

An si Debitor morte plestatur excusentur ejus hæredes a restitutione damni causati per

delictum, ob quod fuit ultimo supplicio punitus; Vide *supra art. 2. nu. 39. & 40.*

Indicantur Auctores, qui de *Restitutione*, quoad pertinet *ad forum fori*, doctæ scripserunt, *ib. n. 76.*

RESTRICTIO MENTALIS.

Restrictio mentalis duplex assignatur, & explicatur; Vide verb. *Restrictio mentalis n. 2.*

Vide monitum *ad salcem Articuli.*

Amphibologia, seu æquivocatio quid sit, *ibidem num. 2.*

Restrictio mentalis, & amphibologia quomodo, & in quibus casibus excusent a mendacio, vel perjurio, & aliqui ex dictis casibus assignantur, *ibid. n. 3. ad 10.*

Sed vide *ibid. in not. ad nu. 4.*

Quomodo excusentur mercatores dicentes, vel jurantes non posse pro tali pretio mercem vendere, vel sibi plaris constare, licet in rigore hoc verum non sit; *ib. n. 11.*

Reus an, & quando teneatur, vel non, fateri veritatem Judici ipsam interroganti cum juramento, *ibid. nu. 12. ad 14.*

RETRACTUS gentilitius quid sit; Vide verb. *Emptio art. 4. n. 26. ad 47.*

REVELATIONIS secretorum poenæ quæ sint; Vide verb. *Pœna art. 1. n. 188.*

REVELANTIUM Confessionem Sacramentalem poenæ quæ sint; Vide verb. *Pœna art. 2. nu. 195. & verb. Sigillum Sacramentalis Confessionis n. 25.*

R E U S.

Reus unde dicatur; Vide verb. *Reus n. 1. & alia ad rem usque ad n. 11.*

Reprehenditur Auctor, *n. 11. ib. in notis.*

Reus an, quando, & quibus modis licite fugere possit e carcere, & an quis possit licite ipsum juvare ad carcerem frangendum, *ib. num. 12. ad 21.*

Reprehenditur Auctor, *nu. 17. ibid. & vindicatur.*

Reus ad quid teneatur, vel non, coram Iudice interrogante, vel in tormentis positus, *ib. n. 22. ad 35.*

Quid circa Viaticum tribuendum Reo ultimo supplicio puniendo, *ibid. nu. 36. ad 39.*

Alia ad rem, *ib. n. 40. ad 44.*

De favore rei in jure, *ibid. num. 45.*

Reus quoad confugium; Vide verb. *Inimicitias art. 3. per tot.*

RITUS.

Super Ritibus Ecclesiæ, eorumque observantia nemini licet dispensationem concedere, inconsulta S. Sede; Vide verb. *Ritus* num. 1.

Quid Christiani homines circa Ritus Ecclesiæ facere debeant, late exponitur, *ibid.* num. 2. ad 19.

De ritibus Malabaricis, & Sinenfibus, cum aliquali Historia controversiarum, *ib.* num. 20. ad 26.

De Sacrorum Rituum Congregatione, & illius Consultoribus late, *ib.* num. 27. & seqq.

RIXA quid sit; Vide verb. *Bellum* num. 3. & verb. *Virtus* num. 86.

ROGATIONES.

Rogationes a quo primo inventæ, & institutæ, & a quo fuerit ipsis indictum jejunium; Vide verb. *Rogationes* n. 1. ad 5.

Quid de Litanis recitandis, in triduo Rogationum, *ibid.* num. 6. & 7.

Triduarum Rogationes cur ab Ecclesia universali præcipiantur quotannis celebrari, *ib.* num. 8.

Alia ad rem, *ib.* n. 9.

ROMANI PONTIFICES.

Adducitur series Chronologica Romanorum Pontificum ex celebriorum Auctorum tabulis deprompta; vide in eod. artic. per tot.

ROMANUS PONTIFEX.

Romanus Pontifex Petro in Ecclesiæ regimine successit; Vide verb. *Romanus Pontifex* in nov. art. §. 1. ad 4.

Quenam potestas collata sit D. Petro transmittenda in successores Romanos Pontifices, *ib.* §. 5.

Consulantur Calvinianorum, & Lutheranorum errores circa Rom. Pontificem, *ib.* §. 8.

Item Edmundus Richerius, confutatur, *ib.* §. 9.

Expenduntur opiniones Gallorum Theologorum, & quidem Catholicorum, circa Romanum Pontificem, *ib.* §. 10. & seqq.

RUBRICÆ.

Rubricæ unde dictæ, & quid sint; Vide verb. *Rubrica* n. 1. & 2.

Rubricæ aliz sunt præceptivæ, & aliz directivæ, & explicantur, *ib.* n. 3.

Rubricæ præceptivæ quando, & quæ obligent sub mortali, *ib.* n. 4. §.

Transgressio Rubricarum præceptivarum ex suo genere mortalis, potest esse venialis ex duplici capite, & assignatur, *ib.* n. 6.

Transgressio Rubricarum præceptivarum ex suo genere levis, seu venialis potest transire in mortalem quatuor præcipue modis, quæ assignantur, *ibid.* n. 7. ad 11.

Transgressio Rubricarum mere directivarum an, & quale sit peccatum, *ib.* n. 12. & 13.

Aliquid omittere sive essentiali, sive accidentali in Rubricis Missæ concernentibus, quando, & quale sit peccatum, *ib.* num. 14. ad 24.

Addere aliquid in Missa sive in notabili quantitate, sive non, an, & quale sit peccatum, *ib.* n. 25. ad 34.

Mutare ritum Missæ in Rubricis designatum, quale sit peccatum, & quid in casu possint, vel non, locorum Ordinarii, *ibid.* n. 35. & 36.

Mutare propria auctoritate, & voluntate præscriptas preces in alias, vel mutare imperfecte aliquas actiones, aut vertere partes ejusdem, vel diversæ rationis, quale sit peccatum, *ib.* n. 37. 38. & 39.

Alia ad rem, *ib.* n. 40.

RUMOR quid sit; Vide verb. *Fama* n. 12.

Rumor an sufficiat ad impediendum Matrimonium. Vide *ib.* n. 32.

S

SABBATUM.

Sabbatum, ejusque nomen quid indicet, ac significet? Et quid de eo in veteri, ac novo Testamento; Vide verb. *Sabbatum* n. 1. ad 4.

Dies Dominica quando celebrari inciperit pro die Sabbati, & quibus de causis, *ibid.* n. 5. ad 8.

Sabbato olim, & feria 6. jejunabatur; & quæ, *ib.* n. 10.

Sab.

Sabbato magno, seu Sancto consecrari potest Episcopus, *ibid. num. 11.*

Sabbato Sancto non possunt pulsari Campanæ in aliqua Ecclesia, ante pulsationem in Ecclesia Cathedrali, vel Matrice, & quid si secus, *ibid. num. 12. ad 17.*

Prohibitum est Christianis Sabbato præsertim inservire Hebræis, accendendo eis ignem, & similia, *ibid. num. 18.*

Sabbato Sancto nullimode dici potest Missa privata, *ibid. num. 19.* & inter Decreta S. R. Cong. in tomò IX. *num. 590. 1513.*

Sabbati diebus abstinentia a Carnibus non semper ubique fuit de præcepto, *ib. n. 20. ad 30.*

SACERDOTIUM, SACERDOS.

Sacerdotium fuit in omni Lege. Vide verb. *Sacerdotium num. 1.*

Sacerdos qui fuerit tempore Legis Naturæ, Legis Scriptæ, & Legis Gratiæ, *ibid. num. 2. ad 4.*

Sacerdotium Legis veteris commutatum est in novum, *ib. num. 5.*

Sacerdotium novæ Legis a Christo est institutum; & est visibile, & externum signum; & qualem dicat potestatem, *ib. nu. 6. 7. & 8.*

Sacerdotalis Ordo a quo incepit; & Sacerdos unde dicatur, *ibid. num. 9. & 10.*

Sacerdos non potest iterum fieri laicus, *ibid. num. 11.*

Sacerdos malus non perdit Ordinem; & æque ac bonus valide conficit Corpus Christi, dignior autem facilius a Deo exauditur, *ibid. num. 12. ad 18.*

Sacerdos in mortali existens debet confiteri antequam celebret; & quid si desit Confessorius, *ibid. num. 19.*

Sacerdos pollutionem patiens in nocte, an possit mane celebrare, *ibid. num. 20.*

Sacerdos quando, & quomodo Stolam deferre debeat, *ib. num. 21.*

Sacerdos quando possit ex se ipso communicare? & sub qua specie, *ibid. num. 22. 23. & 24.*

Alia plura de Sacerdotibus, *ibid. num. 25. usque ad 146.*

Sacerdotes exteri, & maxime peregrini non sunt admittendi ad Missas celebrandas, & Sacramenta administranda sine Litteris Commendatitiis suorum Ordinariorum, *ibid. in nov. add. num. 147. & seqq.*

Limita si Sacerdos aliquis exterius per longum tempus in loco aliquo celebraverit, ejusque mores jam sint noti, *ib. num. 150.*

An Episcopus prohibere valeat, ne Sacerdotes Regulares peregrini celebrent in Ecclesiis Regularium, *ib. n. 151. 152.*

Sacerdotes prohiberi possunt ab Ordinario, ne minorem uno julio elemosynam pro Missa accipiant. Vide verb. *Elemosyna num. 65.*

SACRAMENTALIA. Vide verb. *Peccatum num. 47. ad 55.*

SACRAMENTUM.

Quoad ea, quæ concernunt Sacramentorum naturam, institutionem, numerum, materiam, formam, Ministerium, & intentionem.

Sacramenti tres acceptiones assignantur; ejusque definitio traditur. Vide verb. *Sacramentum art. 1. num. 1. 2.*

Sacramenta novæ Legis quot sint? & a quo instituta? & in quo differant ab illis antiquæ Legis, *ibid. num. 3. ad 6.*

Sacramenta novæ Legis quædam dicuntur *Mortuorum*, & alia *Vivorum*; quædam *Iterabilia*, & non *Characteristica*; quædam *Iterabilia*, & *Characteristica*; quædam *Permanentia*, & quædam *Transfuentia*; quædam *omnibus necessaria*, & quædam non omnibus necessaria; & singula explicantur, *ib. nu. 7. ad 14.*

Sacramenta non sunt paria; neque instituta propter solam Fidem nutriendam, *ib. n. 15. 16. & 17.*

Sacramenta tribus perficiuntur, & tria requiruntur ad cujuslibet essentiam; & assignantur, *ibid. num. 18. & 19.*

Materia, & forma in quolibet Sacramento, quæ & quoruplex sit, & assignatur, & explicatur, *ib. n. 20. ad 24.*

Quænam sit materia remota, & proxima cujuslibet specialis Sacramenti; Vide verb. *Baptismus, Confirmatio &c.*

Ad valorem Sacramentorum quæ similitas requiratur inter eorum materiam, & formam, *ib. num. 25. & 26.*

Materiæ, & formæ Sacramentorum a quo, & quomodo institutæ, *ibid. n. 27. & 28.*

Materiæ, & formæ mutatio quando irritet Sacramentum, *ib. n. 29. & 30.*

Quædam Sacramenta per materiam & formam explicari ceptum a Theologis, & quomodo antea Theologi explicabant, *ibid. num. 41. & seqq.*

Quoad materiam, & formam propriam cujuslibet Sacramenti, eorumque mutationem sub-

S A C R I F I C I U M .

Substantialem , vel accidentalem . Vide in suis propriis locis , & signanter sub Verb. *Baptismus* , *ib. n. 31.*

Sacramenta a malis Ministris ministrata an sint bona , & valida : & quibus noceant , *ibid. num. 32. 33. & 34.*

Sacramenta a quibus ministrari , ac fieri possint , *ibid. nu. 35. ad 40.*

Alia quoad Ministrum , & intentionem . Vide verb. *Minister Sacramentorum* , & verb. *Intentio n. 14.*

Quoad ea , quæ concernunt Sacramentorum effectus .

Effectus Sacramentorum novæ Legis duplex assignatur , & explicatur , Vide verb. *Sacramentum art. 2. n. 1. ad 5.*

Quoad ea , quæ concernunt Gratiâ generatim , & Gratiâ Sanctificantem . Vide verb. *Gratia* , ut est *Donum Dei* .

Sacramenta novæ Legis qualem , & quomodo conferant Gratiâ , *ib. nu. 7. 8. & 9.*

Sacramenta *Mortuorum* , & *Vivorum* quare ita dicantur ; & an conferant primam , vel secundam gratiam ; & ista quæ sit ? & quare sic dicatur , *ib. num. 10. ad 17. & art. 1. n. 8. & verb. Gratia n. 5.*

Sacramenta an omnia conferant semper æqualem gratiam , vel non , *ib. num. 18. ad 23.*

Ad fructuose recipienda Sacramenta sive *Vivorum* , sive *Mortuorum* , quid requiratur in adultis , *ib. nu. 24. 25. & 26.*

An , & quæ Sacramenta reviviscant , recedente , seu sublata fictione , *ib. n. 27. ad 31.*

Sacramenta non causant gratiam physice , sed moraliter , *ib. num. 32.*

Character Sacramentalis imprimitur tantum in Baptismo , Confirmatione , & Ordine , & quare , *ib. num. 33. & 34. & n. 53. & seqq.*

Character quid sit ? in quo subijctetur ? & an indelebilis , *ibid. num. 35. ad 41. & num. 55.*

De vetita iteratione trium Sacramentorum , quæ Characterē distinguuntur , *ib. nu. 59. & seqq.*

Cætera Vide *ib. in add. Auctor. num. 42. & seqq.* ubi præsertim de denegatione Sacramentorum agitur .

SACRA SCRIPTURA . Vide verb. *Scriptura Sacra* .

Sacrificium in genere duplex assignatur , & explicatur . Vide verb. *Sacrificium num. 1. 2. et 3.*

Sacrificium stricte sumptum definitur , & per singulas particulas explicatur , *ibid. num. 4. ad 10.*

Sacrificium ratione materiæ dividitur in *Victimam* , seu *Hosiam* , *Immolationem* , *Libamen* ; & singula declarantur , *ib. num. 11.*

Ratione formæ dividitur in *Holocaustum* , *Hosiam pacificam* , & *Hosiam pro peccato* , quæ omnia declarantur , *ib. n. 12.*

Ratione finis dividitur in *Latventicum* , *Eucharisticum* , *Impetratorium* , & *Satisfactorium* , & omnia declarantur , *ib. num. 13.*

Omnia dd. Sacrificia coadunantur in Sacrificio *Missæ* , quod ratione modi offerendi est duplex , scilicet *Cruentum* , & *Incruentum* ; & utrumque explicatur , *ib. num. 14. & 15.*

Sacrificium *Missæ* penes diversos fines , & fructus varie dividitur , & assignatur , *ibid. nu. 16. & 17. & verb. Missa art. 1.*

Sacrificium unde dicatur , *ib. num. 18.*

Missæ unde dicatur , *ib. n. 19.*

Missæ Sacrificium quando , a quo institutum , & quid in ipso continetur , & alia ejus celebrationem concernentia , *ibid. num. 20. ad 30.*

Missæ Sacrificium quando , & a quibus fieri cœperit , *ibid. n. 31.*

Missæ olim dividebatur in duas partes , & assignantur , *ib. nu. 32.*

Missæ quid vere sit , *ib. num. 33.*

In Sacrificio *Missæ* quis sit Offerens principalis , & minus principalis ? & quid principale , & minus principale Oblatum , *ib. n. 34. ad 38.*

Assignantur actiones , & partes Sacrificii *Missæ* ; & quid pertineat , vel non , ad ejus essentiam , *ibid. num. 39. ad 49.*

Consecratio utriusque speciei est de necessitate præcepti Divini , & an liceat sub una tantum specie consecrare ? & an Papa possit quoad hoc dispensare , *ibidem num. 50. ad 55.*

Sacrificium *Missæ* quomodo differat a Sacrificio *Crucis* , & a Sacrificio ultimæ Cœnæ , & a Sacramento *Eucharistiæ* , *ib. n. 56. ad 59.*

Sacramenta , & Sacrificia quomodo differant , *ibid. num. 60.*

Alia ad rem . Vide verb. *Missæ* , verb. *Eucharistia* .

SACRILEGIUM.

Sacrilegium unde dicatur, & quid sit; Vide verb. *Sacrilegium* n. 1. & 2.
 Sacrilegium aliud est Personale, aliud Reale, & aliud Locale, & quid sint singula? Et quando committantur, *ibidem* nu. 3. ad 7.
 Sacrilegium quale sit peccatum, *ib. n. 8.*
 Alia ad rem. Vid. *ibid. num. 9. ad 13.* & verb. *Ecclesia* art. 4. verb. *Luxuria* n. 29. verb. *Pars* art. 2. n. 196.

SACRISTA, SACRISTIA.

Sacristæ Officium quid sit; Vide verb. *Sacrista* n. 1. & n. 20. 21.
 Sacrista tenetur ad culpam levissimam, *ib. nu. 22. ad 24.*
 Sacrista Capellæ Palatii Apostolici quis esse debeat, *ib. n. 2.*
 Sacrista Conclavis quibus gaudeat privilegiis, *ibid. num. 3.*
 Alia plura Sacristas, & Sacristiam concernentia, *ib. num. 4. ad 19.*

SANCTITAS, SANCTI.

Sanctitas in quo consistat. Vide verb. *Sanctitas* n. 1. & 2.
 Sancti Vocabulum primis Ecclesiæ temporibus Christianis omnibus ob Religionis Sanctitatem tributum fuit, *ib. n. 3.*
 Sequenti tempore fuit titulus Dignitatis Ecclesiasticæ, *ib. n. 4.*
 Tandem ad probatam vitæ Sanctitatem indicandam privative translatus fuit, *ibid. num. 5.*
 Sanctorum nomina & elogia in Martyrologium inferri nequeunt sine Auctoritate Congregat. Sac. Rituum; & indicantur ea, quæ intulit Benedictus XIV. *ibid. n. 6. & seqq.*
 Sanctorum Patrum unanimis consensus est infallibile testimonium Divinæ Revelationis, *ib. n. 12.*

SANCTORUM, & Beatorum cultus. Vide verb. *Veneratio Sanctorum.*

SAPIENS errorem propositio, quæ sit; Vide verb. *Propositiones damnatæ* n. 39.

SAPIENS hæresim propositio, Vide *ib. n. 23.*
 SAPIENTIA quid sit; Vide verb. *Theologia* num. 15.

SATISFACTIO, sive Pœnitentia Sacramentalis; Vide verb. *Pœnitentia Sacramentum* art. 3.

SCANDALUM.

Scandalum quid importet? & quid sit physice, & moraliter. Vide verb. *Scandalum* n. 1. 2. & 3.
 Scandalum dividitur in activum, & passivum; & quid sit utrumque, *ib. n. 4. 5. & 6.*
 Scandalum activum est duplex, directum, & indirectum; & utrumque explicatur; *ibid. num. 7. 8. & 9.*
 Scandalum passivum pariter est duplex, datum, & acceptum; & quid sit utrumque, *ib. nu. 10. 11. & 12.*
 Scandalum passivum acceptum aliud est pusillorum, & aliud pharisaicum, & quid sit utrumque, *ib. n. 13.*
 Scandalum activum quale sit peccatum? & qualem malitiam contrahat, *ib. nu. 14. & 15.*
 Scandalum mere passivum quando sit evitandum, vel impediendum, *ib. num. 16. & 17.*
 Ob evitandum quodcumque aliorum scandalum quæ opera sint omittenda, vel non? & ad, & quando sit damnum patiendum, *ib. num. 18. ad 23.*
 Scandalum activum esse potest sine passivo, & e contra, *ib. n. 24.*
 Utilius scandalum nasci permittitur, quam veritas relinquatur, *ib. n. 25.*

SCANDALOSA propositio quæ sit; Vid. verb. *Propositiones damnatæ* n. 35.

SCENICI. Vide verb. *Infamis* n. 11. verb. *Irregularitas* art. 1. n. 12. vers. *Octava.*

SCHISMA, SCHISMATICI.

Schisma genericè, & large sumptum quid significet; Vide verb. *Schisma* n. 1.

Schisma multipliciter contingere potest, & accipi in bonam, & in malam partem; & simpliciter prolatus in malam partem usurpatur; & sic sumptum definitur, *ibid. num. 2. 3. & 4.*

Schisma dividitur in purum, & mixtum, & utrumque explicatur. Et an detur nostris hisce diebus Schisma purum, *ibid. num. 5. ad 8.*

Schismaticus vere, & proprie quis sit, vel non, *ibidem* nu. 9. & 10.

Schisma in quo differat ab hæresi, *ibid. num. 11. 12. & 13.*

Schismatici subjacent variis pœnis, quæ assignantur; *ibid. num. 14. ad 21.*

Quid si tempore Schismatis sint plures Pontifici.

tifices, & unus sit certus? Et quid si in casu nesciatur quis sit legitimus Papa, *ibid. num. 22. ad 25.*

Quid si tempore Schismatis, commercia Civilia sine scandalo tolli nequeant, *ib. num. 26. ad 35.*

Num Schisma merum sine hæresi sit delictum Ecclesiasticum, *ibid. num. 36.*

SCHISMATICA propositio. Vide verb. *Propositiones damnata num. 26.*

SCIENTIA Confessarii, Vide verb. *Confessorius art. 1. num. 49.*

S C R I P T U R A S A C R A .

Scriptura Sacra unde dicatur Biblia? & quid sit; Vide verb. *Scriptura Sacra, n. 1. & 2.*

Volumen Scripturæ Sacræ continet varios particulares Libros, quorum numerus, & antiquitas assignatur; & dicti Libri appellantur Canonici; & quare, *ib. num. 3. ad 6.*

Libri spectantes ad Testamentum Vetus, & Testamentum Novum dividuntur in quatuor classes, quæ assignantur, *ib. num. 7. & 8.*

Recollectio dd. Librorum vocatur Testamentum Vetus, & Novum, duplici ratione, quæ assignatur; & quare unum appellatur Vetus, & aliud novum, *ib. num. 9. & 10.*

Omnes dd. Libri pro Canonicis, & Sacris habendi sunt; & quid si secus, *ib. num. 11.* Assignantur varii Libri, qui pro Canonicis non habentur ab Ecclesia, *ib. n. 12. 13. & 14.*

Plures ex Libris Sacris perierunt; & assignantur varii ex illis, *ib. n. 15.*

Assignantur variz editiones, ac versiones Sacræ Scripturæ; & qui fuerint Auctores, & quæ fides sit ipsis habenda, *ibid. num. 16. ad 26.*

Omnes Sacræ Scripturæ sensus assignantur, & explicantur; *ibid. n. 27. ad 37.*

Sacræ Scripturæ interpretatio a quo fieri possit, vel non *ib. n. 38.*

Sacra Scriptura an, & a quibus legi possit lingua vulgari, *ibid. num. 39. & 40.*

Sacra Scriptura abutentes in sortilegiis, incantationibus &c. vel convercentes in usus profanos, verba jocosæ, scurriliæ &c. qua poena puniendi; *ib. num. 41. 42.*

Sacræ Scripturæ Lector, seu Expositor quibus in locis sit tenendus? & a quo examinandus, *ibid. num. 43. ad 46.*

Sacræ Scripturæ lectio in Conventibus Regularium fieri debet bis in hebdomoda, *ibid. num. 47.*

De Sacræ Scripturæ Veritate, Integritate, & Infallibilitate, Vide *ibid. Append. sive nov. de Sacra Scriptura Art. num. 48. ad 54.*

An Sacræ Scripturæ Auctoribus Spiritus Sanctus inspiraverit tantum res, quas narrant, an etiam voces singulas, terminos, expressiones, ac Stylum, *ib. 55. ad 56.*

Num Sacri Scriptores libere scripserint, *ib. n. 57.*

De Catalogo Sacrorum Librorum publica Ecclesiæ Auctoritate condito, *ib. num. 58.*

De Judæorum Canone, & illius Auctore, *ib. num. 59.*

Agitur de Sacræ Scripturæ versionibus, *ib. num. 63.*

Regulæ traduntur, quibus investigari, erui, & dignosci potest verus Sacræ Scripturæ sensus, *ib. num. 64.*

S C R I P T U R E S E U I N S T R U M E N T A .

Scripturæ aliæ sunt publicæ, & aliæ privatæ, & quæ sint publicæ. Vide verb. *Scripturæ, Instrumenta n. 1. & 2.*

Scripturæ privatæ reducuntur ad tres species, quæ assignantur, & explicantur, *ibid. n. 3. ad 8.*

Scriptura privata alia est authentica, & alia non authentica; & quæ sit utraque, *ib. n. 9.* Scriptura privata redditur authentica pluribus modis, qui assignantur, *ibid. num. 10. ad 15.*

Quid quando Scriptura privata negatur esse illius, contra quem producitur, *ib. n. 16.* Scripturam privatam manu cujusquam fuisse scriptam, vel de ejus mandato fuisse ab alio conscriptam, vel subscriptam, per quid probari possit, vel non, *ib. num. 17. ad 22.*

Scriptura privata confessa regulariter probat plene contra scribentem; excipiuntur tamen aliqui casus, qui assignantur, *ibid. num. 23. ad 26.*

Scriptura privata an, & quando probet in commodum scribentis, *ib. num. 27. ad 30.*

Libri rationum an, & quando probent in commodum scribentis, & quid si sint libri rationum Defuncti, vel Tutoris, aut Administratoris viventis, *ib. num. 31. ad 39.*

Instrumentum unde dicatur? & proprie sumptum quid sit, *ibid. num. 40. & 41.*

Instrumentum aliud est publicum, & aliud privatum; & utrumque explicatur, *ibid. n. 42. ad 46.*

Instrumentum publicum a Notario confectum est duplex, *•* *Protocollum*, & *Transsumsum*, & utrumque explicatur, *ib. num. 47. ad 50.*

Instrumentum publicum dividitur in *Originalis*, & *Exemplum*; & quid sit utrumque, *ib. n. 51.*

Instrumentum adhuc dividitur in *Authenticum*, & non *authenticum*; & utrumque explicatur, *ib. n. 52. 53. & 54.*

Instrumentum publicum an differat ab *authenthico*, *ib. num. 55.*

Ad Instrumentum publicum manu publici Notarii confectum requiruntur de jure, vel consuetudine plures solemnitates, quæ assignantur, & quid si aliqua ex ipsis deficiat, *ib. n. 56. ad 71.*

Instrumentum publicum manu Notarii confectum cum dictis solemnitatibus qualem fidem faciat? Et an faciat eandem fidem etiam *Protocollum*, si habeat dictas solemnitates, *ib. n. 72. & 73.*

Quid si ante perfectionem solemnitis Instrumenti moriatur Notarius ille, qui ad petitionem partium fecit *Protocollum*, *ib. num. 74. ad 80.*

Exemplaria, seu *Transumpta Originalium Instrumentorum* an, & quando habeant eandem vim probandi, ac habent *Originalia* ipsa, *ib. n. 81. ad 85.*

Aktor quas Scripturas petere possit a Reo? & Reus quales tradere debeat Actori, *ibid. n. 86. 87. 88.*

Quid si Instrumenta inter se contraria ab eadem, vel a diversis partibus producantur, *ib. 89. 90.*

Quid si Instrumenta hinc inde producta sint æqualis dignitatis, *ib. num. 91.*

Instrumentum in aliqua parte rasum an, & quando probet, *ib. n. 92.*

Amisso Scripturæ non nocet, si probatio negotii fieri possit per testes, vel alio legitimo modo, *ib. n. 93.*

Quid si Instrumentum sit amissum casu fortuito, vel pereat malitioso facto Adversarii, *ib. n. 94. 95.*

Falsificantes Scripturas, seu Instrumenta quas poenas incurrant? Vide verb. *Falsum*, *Falsarium n. 29. ad 73.*

Scripturæ, & Instrumenta facta a Cancellario Episcopi, ubi assevari debeant, *ib. n. 97.*

Alia ad rem; *ib. nu. 98. ad 108. & in nov. add. ad num. 126.* ubi totam hanc materiam in compendium sapientissimus *Addens* complectitur.

SCRUPULUS.

Scrupulus unde dictus? & quid sit. Vid. verb. *Scrupulus n. 1. 2.*

Scrupulosi alii sunt circa præsentia, & alii circa præterita; utrique qui sint? & quæ sint signa, causæ, remedia, & privilegia conscientiz scrupulosæ? & quando liceat vel non contra ipsam operari? Vide verb. *Conscientia n. 115. ad 126.*

SCUTUM aureum ex quot paulis constituitur? Vide verb. *Alienatio artic. 3. n. 4.*

SCUTUM pro solvenda pensione quomodo intelligendum? Vide verb. *Pensio n. 115.*

SECRETARIUS, SECRETUM.

Secretarius ad quid teneatur. Vide verb. *Secretarius n. 1.*

Secretarius peccat in pluribus, quæ assignantur, *ib. n. 2.*

Quam mercedem possint exigere Secretarii, seu Cancellarii Curiz Episcopalis. Vide verb. *Cancellarius.*

Secretarius, qui multa scribit, probabilius non excusatur a jejuniis, *ib. n. 5.*

Secretum (præter illud Confessionis Sacramentalis) potest aliquid dici quinque modis, quæ assignantur; & revelare secretum in dictis quinque modis quale sit peccatum, *ib. n. 6. ad 11.*

Iustæ causæ revelandi secretum enumerantur, *ib. n. 12.*

Per revelationem secreti quando, & qualis fiat injuria, *ib. n. 13. ad 16.*

Superiores manifestantes personas, a quibus aliorum subditorum defectus corrigendos susceperint; Vocales omnes revelantes acta Capituli, vel Congregationis; ac Religiosi omnes manifestantes Secreta Religionis quomodo peccent, *ib. n. 17. 18. 19.*

Alia ad rem. Vide verb. *Detractio*, verb. *Litteræ.*

SEDES VACANS.

Nomine Sedis vacantis quid intelligatur? Vide verb. *Sedes vacans n. 1. ad 4.*

An Sedes vacet, & Capitulum possit procedere ad electionem Vicarii Capitularis, quando Episcopus est excommunicatus, vel suspensus, factus captivus, relegatus &c. *ib. 5. verb. Capitulum art. 3. num. 32.*

Sedes

Sedes quando vacare incipiat, *ib. n. 6. & dict. verb. Capitulum art. 3. n. 37.*

Sedes quando censeatur vacare per translationem Episcopi. Vide dict. verb. *Capitulum art. 3. n. 31. & verb. Episcopus art. 3. n. 60.*

Sedes semel vacans quamdiu duret vacare, *ib. n. 8. 9.*

Sede Romana vacante, quid de illis, qui tenentur accedere, vel mittere ad Curiam, *ibid. num. 10.*

Sede Romana vacante qualem habeat potestatem Collegium Cardinalium, *ib. n. 11. & 12.*

Sede Romana vacante tempore Concilii Generalis, electio Pontificis a quibus fieri debeat, *ib. n. 13.*

Sede Romana vacante quid possint Summus Pœnitentiarius, Vicarius Papæ, ac Episcopi, *ibid. nu. 14. 15. & 16.*

Sede Romana vacante a quo sint conferenda Beneficia Papæ reservata, *ibid. nu. 16. & 18.*

Sede Episcopali vacante, quæcumque Beneficia vacantia sunt Papæ reservata. Et quando talis reservatio procedat, vel non, *ib. n. 19. ad 23.*

Sede Romana vacante Major Pœnitentiarius, seu ejus officiales facere & expedire possunt quæcumque ad forum conscientie pertinent. *ibidem a numer. 29. ad 34.*

Sede Romana vacante, Processio Generalis Corporis Christi celebrari debet apud Vaticanam Basilicam, *ibid. num. 35.*

Quid de Beneficiis quomodolibet Papæ reservatis, si vacant Sede Romana vacante, & nihil de ipsis, vel minus valide disponatur per Ordinarios, vel Collatores, *ib. num. 24.*

Sede Episcopali vacante nihil est innovandum, & quid in casu possit, vel non possit Capitulum, *ib. n. 25. 26. 27. 28. & verb. Capitulum art. 2. verb. Vicarius Capitularis per tot.*

An Parochiæ per assequutionem incompatibilium Beneficiorum vacantes Pontificia Sede vacante, vel antea vacatæ, sed ex sequuta interim ejusdem Pontificis Sedis vacatione non collatæ possint ab Ordinariis conferri vigore cap. Si Apostolica, de Præbend. in 6. *ib. in nov. add. n. 36. & seqq.*

SEDES, SCAMNA.

Sedes Episcopi in Choro existens debet esse fixa. Et quomodo ornanda? & quomodo collocanda in Ecclesia exempta, in qua Abbas habet usum Mitræ? & quomodo reducendus Chorus Canonicorum. Vide verb. *Sedes, Scamna n. 1. ad 4.*

Alia plura ad rem, *ib. num. 5. ad 22. & verb. Abbas num. 3. verb. Ecclesia art. num. 5. ad 27.*

Scamna in Ecclesia hand possunt a Laicis retineri ad sedendum, nisi cum licentia expressa, aut tacita Episcopi, vel ipsarum Rectoris, *ib. n. 24.*

An concessio usu Scamnorum Laicis ab eo, qui hac potestate pollet, jus aliquod quærat ipsis Laicis pro tuitione hujus usus, *ib. num. 25. ad 27.*

An usus concessus Scamnorum in Ecclesia personalis sit, & an transeat in hæredes, *ib. n. 28.*

SEDITION quid sit. Vide verb. *Bellum art. 1. n. 2. verb. Virtus n. 87.*

SEDITIONOSA propositio. Vide verb. *Propositiones damnata n. 87.*

SEMINARIUM.

Seminaria ubi erigi possint, ac debeant, vel non. Vide verb. *Seminarium n. 1. ad 5.*

De exordio, & progressu Seminariorum, tum de optima eorum regiminis ratione, *ib. num. 182. & 196.*

Pueri alendi, ac recipiendi in Seminariis quales, & cujus ætatis esse debeant, *ibid. nu. 6. 7. & 8.*

Pro administratione, & regimine Seminarii faciendæ sunt tres species Deputatorum, quorum onera, ac privilegia recensentur. Et quando talis deputatio fieri debeat; *ib. n. 9. ad 17.*

Id quod dicitur a Sacris Canonibus Seminarii Rectorem esse constituendum ab Episcopo cum consilio Deputatorum, limitatur quoad Seminaria, quæ legitima Auctoritate tradita sunt curæ & regimini alicujus Ordinis Regularis, data Prælato ejusdem Ordinis facultate eligendi quem maluerit ex suis Religiosis in Rectorem, *ibidem num. 197.*

Pro expensis erectionis, ac manutentionis Seminarii, quales redditus eidem Seminario sint applicandi? & si redditus desint, aut non sufficient, qui teneantur contribuere pro dict. expensis, & qui a tali contributione sint exempti, assignantur, *ib. n. 18. ad 47.*

Taxa solvenda Seminario, in qua Summa, & a quo constitui debeat? & in ea constituenda quæ ratio habenda sit; & quando augenda, ac moderanda, *ib. n. 46. ad 53.*

Debitorum taxæ quomodo, & a quo compelli possint ad solvendum; & quid si Episcopus,

pus, vel Archiepiscopus, nolit contribuere; *ibid. num. 54. & 55.*

Assignantur Beneficia ab Episcopo Seminariis unienda, vel non, *ibid. n. 56. ad 66.*

Episcopus quando teneatur exigere rationem reddituum Seminarii, *ib. num. 67.*

Necesse haud habet Episcopus rationes reddituum Seminarii accipere ab Administratoribus in Synodo, *ibid. num. 200.*

Bona stabilia Seminarii de cujus licentia locari, & permutari possint, ac debeant, *ib. num. 68.*

Seminarium auctoritate Episcopi erectum gaudet Immunitate Ecclesiastica, *ib. n. 69.*

Seminarium a quibus oneribus secularibus sit exemptum, *ibidem num. 70.*

Seminarii Clerici quomodo incedere debeant in Processionibus, *ibidem num. 71. & 72.*

Seminarium non est membrum Ecclesiae, *ibid. num. 73.*

Pro erectione Seminarli cogitur quis vendere rem suam, *ibid. nu. 74.*

Si duae Ecclesiae Cathedrales aequae principaliter unitae sint, non aliter Episcopus satisfacit praecipuo Concilii Trident. quam si in una itemque altera Ecclesia Cathedrali erigat Seminarium, *ib. num. 201.*

Adducuntur ad rem varia Decreta, prout ad litteram referuntur a Pignatello, quae tamen moderanda sunt, & intelligenda juxta Constitutionem Benedicti XIII. quae assertur ad litteram, *ibid. num. 75. ad 179.*

Afferuntur Instructiones, quae de mandato Benedicti XIII. emanarunt circa Taxam Seminariorum; cum sua Epistola Encyclica, *ibid. num. 180.*

Variae item Sacrae Congregationis Concilii adducuntur ad propositam Seminariorum materiam, *ib. num. 183. & seqq.*

SENES an, & quando excusentur a jejuniis, Vide verb. *Jejunium art. 1. n. 10.*

SENES quando possint contrahere Matrimonium. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. n. 17.*

SENTENTIA.

Sententia unde dicatur, & quid sit. Vide verb. *Sententia n. 1. & 2.*

Sententia est duplex, una definitiva, & altera interlocutoria, & utraque explicatur, *ib. n. 3. ad 6.*

Sententia interlocutoria subdividitur in mere interlocutoriam, & interlocutoriam habentem

viam definitivae; & utraque explicatur, *ib. nu. 7. ad 10.*

Inter Sententiam definitivam, & mere interlocutoriam assignantur sex differentiae, *ib. nu. 11. ad 17.*

Quando appellari possit ab hac utraque sententia, Vide verb. *Appellatio artic. 4. per tot.*

Antequam in Judicio Ordinario deveniatur a Judice ad Sententiam, debet prius a partibus fieri conclusio in causa; secus in Judicio Summario; & talis conclusio quomodo fieri debeat, *ib. n. 19. ad 22.*

Respectu Judicis nunquam concluditur in causa; & quid si una parte concludente, altera pars nondum concludat, *ibid. num. 23. & 24.*

Facta a partibus conclusione in causa, debet servari ad rectam Sententiam requisitis, ad ipsam proferendam procedere; & dicta requisita sunt duplicis generis, & assignantur singula, *ibidem numer. 25. ad 36.*

Sententia intra quod tempus ferenda sit tam in Causis Criminalibus, quam Civilibus, *ibidem n. 37. ad 40.*

Sententia definitiva quando transeat, vel non, in rem judicatam; & res judicata propria sumpta quae sit, *ibid. num. 41. ad 46.*

Quandonam incipiat currere decendum, per quod sententia transit in rem judicatam, Vide verb. *Appellatio art. 7. n. 6.*

Sententia inter aliquos lata, quando aliis nocere possit, vel prodesse, *ib. n. 48. ad 52.*

Vide *ibid. nu. 101. & seqq.* ubi late explicatur quinam in hac Regula sub nomine alii veniant.

An Sententia lata super Primogenitura, vel majoratu, & bonis inde dependentibus, noceat ei, qui post illum, qui haec in lite fuit, sed superatus est, ad illam Primogenituram aspirare potest, *ibid. num. 117. & seqq.*

In Sententia victus, quando victori condemnandus sit in expensis. Et quid si Judex non condemnet, si expensae petita fuerint, *ib. nu. 53. ad 57.*

In eadem causa quoties appellari possit a Sententia, *ib. n. 58. ad 63.*

Is, contra quem in aliqua causa latae sunt tres Sententiae conformes, an admitti possit ad agendum de nullitate ipsarum, vel aliquos ex ipsis, vel ad excipiendum antequam hujusmodi Sententiae plene fuerint executioni mandatae; & quoniam Sententiae dicantur conformes, vel non, *ib. n. 64. ad 71.*

Exe-

Executio Sententiæ a quo Iudice fieri possit, vel non, *ib. num. 73. ad 77.*

Post latam a Iudice Sententiam definitivam, quando sit executioni mandanda, *ibid. num. 78. & 79.*

Quid si condemnatus ad mortem nolit se disponere ad Christiane moriendum, *ibidem num. 80.*

Alia ad rem, Vide verb. *Appellatio*, verb. *Judex*, verb. *Judicium*.

Afferitur Sententia Pilati condemnatoria D. N. J. C. *ib. num. 82.*

Pro iusta ferenda Sententia, Iudices in quo instructi esse debeant, *ibid. num. 83. & 84.*

Doctores mines in Jure periti cadunt sub censura, quæ afferitur, *ib. num. 85. & 86.*

Sententia equa sine diphehongo quæ dicatur; & afferitur lepida responsio Bulgari Federico Imperatori, *ibid. nu. 87. & 88.*

Specialiter agitur de sententia super nullitate Matrimonii, & professionis, *ibid. nu. 89. & seqq.*

Lex penalis quando sit lata, vel ferenda Sententiæ; & quando obliget, vel ponat Sententiam Iudicis. Vide verb. *Lex art. 2. num. 27. ad 44.*

SEPTENTRIO ubi; Vide verb. *Mundus n. 88.*

S E P U L T U R A.

Sepulturæ nomen tripliciter sumitur, & assignatur. Et sepultura tertio modo sumpta explicatur. Vide verb. *Sepultura n. 1. & 2.*

Sepulturæ locus, qualis olim fuerit, & nunc sit, *ib. nu. 3. 4. & 5.*

Sepulturam eligere quis possit, *ibid. num. 6. & 7.*

Qui non eligit Sepulturam, sepeliri debet in sepulcro Majorum; & Majorum nomine qui veniant. Et quid si Majores sepulti sint in diversis Sepulcris, *ibid. n. 8. ad 13.*

Si adsit Sepulcrum gentilitium, & sepulcrum hæreditarium, quale sit attendendum *ib. num. 14.*

Infantes sepeliri possunt in Sepulcro Majorum, *ib. n. 15.*

Filii illegitimi, & Spuri; adoptivi, & arrogati; & Infantes expositi ubi sint sepeliendi, *ib. num. 16. ad 18.*

Regula de sepeliendo in Sepulcro Majorum non procedit e converso, *ib. num. 19.*

Non habens Sepulcrum Majorum decedens non electa Sepultura, ubi sit sepeliendus, *ibid. num. 20. & 21.*

TOM. X.

Peregrini, & Advenæ, Studiosi, Famuli, Conductitii, Milites, alique similes ubi sint sepeliendi, *ib. n. 22. & 23. & verb. Miles num. 27.*

Habens domicilium in Civitate, & decedens in villa rurati, ubi sit sepeliendus; Et quid de eo, qui habet domum hyemalem in Civitate, & æstivam in Rure, *ib. n. 24. & 25.*

Advenæ, alique casu decedentes in Regularium Conventibus, Oblati, Tertiarii, ac Sæculares Regularibus inservientes ubi sint sepeliendi, *ibid. num. 26. 27. & 28.*

Monialium Famuli, & Famulæ, Puellæ educandæ, Novitii, & Novitiæ, alique Mulieres in Monasteriis commemorantes ubi sepeliri debeant, *ibid. num. 29. 30. & 31.*

Juvenes Sæculares, & Puellæ in Monasteriis existentes in probatione per aliquot dies, & Novitii ubi sint sepeliendi? & quorum expensis, *ib. num. 32. & 33.*

Quid de Regularibus Professis, ac Novitiis, si decedant extra claustra, *ibid. num. 34. ad 42.*

Regularis Confessarius Monialium quid si infirmetur ad mortem in domo prope Monasterium, *ibid. num. 43.*

Regularis viator decedens in Conventu alterius Religionis ubi, & cujus expensis sepeliendus, *ibid. n. 44. 45. & 46.*

Regularis ejectus ubi, & cujus expensis sepeliendus, *ib. num. 47. & 48.*

Tertiarii, & Tertiariæ ubi, & quomodo sepeliri debeant, & quid de Sepultura Chordigerorum, *ibid. nu. 49. 50. & 51.*

Confratres Confraternitatum existentium in Ecclesiis Regularium ubi sepeliendi; & quid de iis, qui sepeliri volunt in habitu Religiosorum, *ib. num. 52. ad 56.*

Papa si in Urbe, vel extra Urbem decedat, non electa sibi sepultura, ubi sepeliendus, *ibid. num. 57. 58. & 59.*

Cardinales, in Urbe, vel extra Urbem decedentes, ubi & quomodo sepeliendi, *ibid. num. 60. ad 75.*

Episcopi, Canonici, & Clerici quicumque, ubi sepeliendi, *ibid. num. 66. ad 72.*

Uxor an possit sibi eligere sepulturam; & quid si decedat absque tali electione; aut moriatur prægnans, *ib. n. 73. ad 83.*

Habitans in consinio duarum Parochiarum, ubi sepeliendus, *ib. n. 84.*

Quid si quis disposuerit in Testamento, ut sepeliatur in Parochia, in qua fuerit moriens, & casu moriatur in aliena Parochia, *ib. n. 85.*

I i

Qui.

Quilibet habens debitam ætatem potest eligere sepulturam sibi beneviam, etiam extra propriam Parochiam; & quid si eligat Sepulturam alienam, *ibid. num. 86. 87. & 88.*

Sepulturæ Patroni qui dicantur; & ipsis extinctis, quid possint Rectores Ecclesiæ quoad sepulturam, *ib. num. 89. 90. & 91.*

Electa Sepultura aliena, quid si plures sint Patroni; aut si sit unus tantum, quid si denegat consensum, *ib. nu. 92. & 93.*

Sepulturam eligere possunt Filii familias, si sint puberes; possunt quoque servi, ac Novitii; secus Religiosi Professi, quamvis superioris, *ibid. nu. 94. ad 98.*

Impuberes non possunt sibi eligere Sepulturam. Et an possint pro ipsis eorum Parentes, & ubi in casu sint sepeliendi, *ib. n. 99. ad 109.*

Electio Sepulturæ quomodo probari debeat, & an possit revocari, *ib. num. 100. ad 113.*

Ad rem afferuntur varia responsa Sac. Congreg. Concil. *ib. num. 114.*

Inducens ad electionem Sepulturæ quibus pœnis subiaceat; & an valeat talis electio, *ibidem num. 115. ad 126.*

Sepulturæ quomodo construendæ, in quibus Ecclesiis, in quibus Ecclesiæ locis; & de cuius licentia; *ib. num. 127. ad 141.*

Regulares an possint renuntiare jura sepeliendi Cadavera eligentium sepulturam in eorum Ecclesiis, *ibid. num. 142. ad 146. & verb. Pactum art. 2. n. 27.*

Jus sepulturæ acquiri potest, etiam private quoad alios, & quid requiratur ad tale jus acquirendum, & quando acquisitum censetur, & per quid probari possit, *ib. num. 147. ad 152.*

Jus Sepulturæ Familiæ, & Hereditariæ ad quos transeat, *ibid. num. 153. 154. & 155.*

Pro jure Sepulturæ aliquid exigere an sit simoniacum, *ib. num. 156. 157. & 158.*

An sine beneplacito Apostolico possint concedi, seu vendi, aut alienari sepulturæ, & Capellæ, *ibid. num. 159. ad 162.*

An sit simoniacum vendere Sepulturam quoad materiale fundi, vel quoad expensas factas in illa ædificanda, *ib. num. 163.*

Jus Sepulturæ quomodo amittatur, *ibid. num. 164.*

Conventus an possit auferre Sepulturam alicui concessam pro se, & suis descendenti- bus, *ib. n. 165. & 166.*

Arma, seu Insignia in Sepulturis a primo Fundatore posita, nequeunt amoveri, *ibid. num. 167.*

Violatores Sepulturæ qua pœna puniendi, *ib. n. 168. & verb. Pœna art. 2. n. 168.*

Sepultura Ecclesiastica non est a Parocho retardanda Cadaveribus sub prætextu compositionis Quartæ Funeralis, nec etiam propter jus sepulturæ minime solutum, *ibid. num. 169. & 170.*

Cadavera pauperum gratis sepeliri debent, *ib. n. 171.*

Assignantur qui carere debent Ecclesiastica sepultura, & recensentur pœnæ contra sepelientes; & innuitur quando in casu polluitur Ecclesia, *ibid. num. 172. ad 106. & verb. Ecclesia art. 4. n. 51.*

Alia ad rem, *ib. num. 198. ad 206.*

Constructio, manutentio, ampliatio, restauratio, expurgatio communis Sepulcri, seu Cæmeterii quorum expensis fieri debeat, *ib. num. 207.*

Occisus, seu casu moriens in confinio duarum Parochiarum, ubi sepeliendus, *ibidem num. 209.*

Habens Sepulcrum Majorum, & decedens non electa sibi sepultura, ubi sepeliendus, *ibid. num. 210.*

Moriens in carcere ubi sepeliendus, & ubi Relegati, *ibid. num. 211.*

Moriens cum fama Sanctitatis est separatim sepeliendus, *ib. num. 212.*

PP. Cappuccini debent tradere Parochis quartam funeralem, *ib. n. 213.*

Alia ad rem, vid. *ibid. n. 218. & seqq.*

Quamdiu sit expectandum, ut sepulturæ mandetur hominis Cadaver. *ibid. num. 274. & 279.*

An liceat sepelire in loco Sacro Infantes sub dubiis reviviscentiæ signis baptizatos, *ib. num. 276.*

An Ecclesiastica sepultura carere debeant, qui decesserint ex vulnere accepto in duello, quamvis extra locum conflictus occubuerint, & obtinuerint a peccatis simul, & censuris absolutionem, *ib. n. 277. 278.*

Quando Parochi parati sunt sepelire Cadavera occisorum, non competit jus ea sepeliendi. Confraternitatibus aggregatis Archiconfraternitati Mortis de Urbe. Vide verb. *Confraternitas art. 1. n. 44.*

Sepultura in loco Sacro an, & quando pro sit Defunctis. Vide verb. *Suffragia n. 24.*

Catechumenis, Baptismum recipere negligentibus, si ex hac vita migrare illis con-
tin-

singat absque Baptismate , Ecclesiastica sepultura non est concedenda , Vide *ibidem* num. 287.

E contra illis non est deneganda , qui in Religionis Mysteriis instructi , & desiderio Baptismi flagrant , sine propria culpa non baptizati decedunt , *ib. n. 288. ad n. 294.*

Non tamen illis est indulgentia , qui adhuc capitalia Christianæ Religionis dogmata ignorant , *ib. num. 295.*

Alia vide hoc tom. x. in *Append. Decret. in Trojana Funerum* , Novarien. *Funerum* , & *Jurisdictionis* , Lucana *Funerum* , Sorana *Funerum* , Cassanen. Volaterrana , Portuc. Novarien. Forosempron. Caven. *Funeralium* , Trojana , *Funerum* , Sabinen. *Funerum* , Nufcana *Sepulture* , Senogallien. *Juris sepeliendi* , Spoletana , Feretrana *Juris sepeliendi* , alia Feretrana *Juris sepeliendi* allata in supplemento verb. *Matrimonium* , Vigevanen. *Funerum* , Firmana *Funerum* , Alexandrina *Funerum* .

SEQUESTRATIO, SEU SEQUESTRUM.

Sequestratio quid sit, quomodo differat a Deposito, & quis sit Sequester; Vide verb. *Sequestratio* n. 1. 2. & 3.

Sequester duplex, Voluntarium, seu conventionale, & Necessarium, seu judiciale, & utrumque explicatur, *ibid. n. 4. ad 6.*

Quæ res sequestrari possunt, *ibid. n. 7.*

Possunt etiam liberæ Personæ sequestrari, & exempla traduntur, *ibid. n. 33. & seqq.*

Sequester voluntarium regulariter est permissum; & an liceat ab ipso recedere, *ib. num. 8. 9. & 10.*

Sequester necessarium regulariter est prohibitum, excipiuntur tamen aliqui casus, qui assignantur, *ib. num. 11. ad 23.*

Remedium juris ad evitandam sequestrationem quale sit, *ib. num. 24. & 25.*

Alia ad rem, *ib. num. 26. ad 32.*

S E R V I T U S .

Servitutis nomen dupliciter sumitur, & assignatur, Vide verb. *Servitus* n. 1.

Servitus ut sic quid sit? & dividitur in *realem*, *mixtum*, & *personalem*, & singulæ explicantur, *ibid. n. 2. ad 5.*

Servitus realis alia est *urbana*, & alia *rustica*, & quæ sit utraque, *ib. num. 6.*

Nomine Prædii Urbani in jure quid veniat, *ibid. num. 7.*

Prædium, cui servitus debetur, vocatur *Dominus*, alterum autem appellatur *Serviens*, *ibid. num. 8.*

Servitus realis urbana adhuc duplex assignatur, & explicatur, *ib. n. 9.*

Servitutes urbanæ tum affirmativæ, tum negativæ plures sunt, & assignantur, *ib. nu. 10. 11. & 12.*

Servitus realis rustica est duplex, *nominata*, & *innominata*; & quæ sit nominata ejusque quatuor species assignantur, & explicantur, *ib. num. 13. ad 17.*

Servitus rustica innominata quæ, & quoduplex sit, *ib. num. 18.*

Servitus realis dividitur insuper in continuam, quasi continuam, & discontinuam; & singulæ explicantur, *ibid. n. 19. ad 22.*

Servitus mixta triplex assignatur, & explicatur, *ib. num. 23. ad 27.*

Servitutem allegans tenetur eam probare, *ibid. num. 28.*

Quodnam tempus requiratur ad præscribendam servitutem quomodocumque sumptam; Vide verb. *Prescriptio* §. 5. num. 24. ad 26.

In Servitutibus affirmativis, & negativis quomodo acquiratur possessio, *ibid. num. 30. ad 33.*

In materia servitutum conventionem observandæ quales esse debeant, *ib. n. 34.*

Via seu transitus a partibus contrahentibus præstari debet; & prætendens talem servitutem, quid probare debeat, *ibidem num. 35. & 36.*

Ubi aliunde transitus haberi non potest, quis teneatur dare transitum in suo fundo, *ibid. num. 37. ad 40.*

Servitus aquæ ducendæ ex qua fundi parte, & quomodo constitui possit, & quæ sint specialiter attendenda circa aquæ cursum, *ibid. num. 41. ad 45.*

Ad quem effectum permittatur, ut Dominus fundi mutare possit rivum, & canale, *ib. n. 46.*

Aquæ servitus an acquiratur ex cursu naturali, ejusque usu, *ib. nu. 47.*

Dominus fundi inferioris an, & quando teneatur recipere aquam fundi superioris, *ib. nu. 48. & 49.*

Servitus cadit sub Extravagant. Ambitiosa, *ibid. num. 50. & 51.* & verb. *Ecclesia* art. 5. verb. *Fenestre*, verb. *Porta*, verb. *Prospectus*.

Expenduntur molius reales servitutes, & insimul declarantur quatuor necessaria in omni reali servitute, & primum: Legitima-

constitutio a parte concedentis, *ibid. num. 52. ad 59.*

Secundum: Legitima acquisitio respectu Acquirentis, *ib. num. 60. ad 67.*

Tertium: Duo eaque vicina prædia quorum alterum præstet utilitatem, *ibid. num. 69. ad 79.*

Quartum: Causa perpetua, *ib. num. 80. ad 82.*

Effectus constitutæ servitutis quinam sint, *ibid. num. 83. & seqq.*

SIGILLUM.

Quid sit sigillum. Vide verb. *Sigillum, num. 15.*

Sigilli usurpatio, & antiquitas assignatur; ejusque quidditas, ac nominis derivatio explicatur, & quomodo esse debeat; Vide verb. *Sigillum n. 1. ad 7.*

Sigillum dividitur in authenticum, & non authenticum, & quale sit utrumque, *ibid. num. 8.*

Quatuor sunt, quibus redditur Sigillum vacillans, & assignantur, *ib. n. 9. ad 12.*

Sigillum dividitur insuper in publicum, & privatum, & utrumque explicatur, *ibid. n. 13. & n. 26. ad 28.*

Sigillum in quibus scripturis probet, vel non, *ib. nu. 14. ad 19.*

Quenam requirantur, ut omne Sigillum maxime privatum rectam ac legitimam faciat probationem, roburque scripturæ addat, *ib. num. 29. ad 33.*

Sigillans scripturam, quid fateri videatur, *ib. num. 20.*

Sigillo cum propriis Insignibus qui uti debeant, *ib. num. 21.*

An ad validitatem instrumenti a Notario confecti requiratur Sigillum ipsius, *ibidem num. 34.*

Sigillo aureo, vel argenteo uti non possunt Regulares, *ib. nu. 22.*

Minister Generalis Ordinis S. P. Nostri Francisci quo Sigillo uti possit, *ib. nu. 23. & 24.*

SIGILLUM SACRAMENTALIS CONFESSIONIS.

Sigillum Sacramentalis Confessionis quid sit, quo jure, quomodo, & ad quid obliget Confessarium, & qui ad ipsum teneantur ultra Confessarium. Vide verb. *Sigillum Sacramentalis Confessionis num. 1. ad 13.*

Superiores seu Confessarii an uti possint scientia Confessionis ad exteriorem gubernationem, vel ad reparanda damna sibi imminuentia, vel quid simile; & afferuntur ad id Decreta, & notabile documentum Scoti, *ib. n. 13. ad 17.*

Confessarius an possit Confessionem revelare de licentia Pœnitentis, & de ipsa loqui cum eodem Pœnitente extra Sacramentum, *ibid. num. 18. 19. & 20.*

Confessarius, qui in Confessione gravem errorem commisit, quid circa id debeat, & possit, *ib. num. 21.*

Quæ peccata cadant sub Sigillo Sacramentali, *ib. n. 22.*

Assignantur varii casus, in quibus Confessarius Sigillum frangit, vel se exponit periculo frangendi, *ib. num. 23. & 24.*

Confessarii violantes Sigillum quibus pœnis subjacent, *ib. num. 25. ad 28.*

Ad incurrendas dictas pœnas plura requiruntur, quæ assignantur, *ibid. nu. 29. ad 34.*

Judex violati Sigilli Sacramentalis quis sit, & quid requiratur ut possit contra violatorem processum instituere, *ibid. num. 35. 36. & 37.*

Num qui frangit Sigillum Confessionis subijci debeat judicio Inquisitorum, *ib. n. 47. & seqq.*

Quid quando Confessarius violator Sigilli se reman fatetur, aut dicit, peccatum a se revelatum non audivisse ex Sacramentali Confessione, aut revelasse de consensu Pœnitentis, *ibid. num. 38. ad 43.*

Ad probationem violati Sigilli Sacramentalis sufficiunt etiam testes singulares, *ibid. num. 44.*

Ad rem assertur novissima dispositio Benedicti XIV. *ibid. num. 45.*

An propter delictum hæresis licita sit revelatio Confessionis, rum an aliis ex causis possit aliquando esse licita revelatio confessionis, *ibid. num. 53.*

SIMONIA

Quoad ea, quæ concernunt ejus originem, naturam, divisionem, materiam, & pretium.

Simonia unde dicta, & originem traxerit? quid sit, & quale peccatum; Vide verb. *Simonia art. 1. n. 1. 2. & 3. & seqq.*; ubi referuntur ii, qui de Simonia scripserunt.

Simonia dividitur in Simoniam juris Divini, seu.

seu naturalis, & juris humani, seu Ecclesiastici: & utraque Simonia subdividitur in mentalem, conventionalem, & realem; & quæ sint singulæ, & qualem pœnam inducant, *ibid. num. 4. ad 13.*

Ultra prædictas additur alia species Simonia: Confidentialis; & quæ sit; & assertur ad id Constitutio S. Pii V. *ib. n. 14. & 15.*

Materia Simonia quæ sit, & quid sit ejus pretium, *ibid. num. 16. ad 22.*

Extra materiam Beneficiorum nunquam committitur Simonia; *ibid. num. 23.*

Pretium simoniacum in jure vocari solet *Munus*, quod triplex explicatur, *ibid. num. 24. ad 28.*

Ad Simoniam requiritur pactum aliquod expressum, vel tacitum, quod per singulas sui partes explicatur, & innuitur quando committi possit Simonia ratione ejusdem, *ib. n. 29. ad 42.*

Erû Commendæ, Prioratus &c. Ord. Hierosolymitani juxta plurimos non sint materia Simonia: collatio tamen de iis facta cum prædonibus, &c. sunt irritæ, *ib. n. 43.*

Alia ad rem. Vide verb. *Beneficia, Jurispatronatus, Resignatio Beneficiorum.* Et verb. *Electio art. 3. n. 26.*

Quoad ea, quæ concernunt Simonias, quæ committuntur in Electione, Præsentatione, Permutatione, & Resignatione Beneficiorum: in ingressu, & receptione ad Religionem; & in administratione Sacramentorum, & Sacramentalium, & præstatione functionum, & actuum spiritualium.

Electio quando, & per quid evadat simoniaca, & nulla: & ad quid teneatur simoniace electus; & variz electiones simoniacæ propter illicitas pactione electorum assignantur. Vide verb. *Simoniam art. 2. num. 1. ad 6.*

Patroni an possint aliquid a Præsentatis exigere: & quid si aliquid detur, vel promittatur pro habendis vocibus, vel præstationibus Patronorum, *ib. num. 7. 8. & 9.*

Resignatio Beneficii a quo sit faciendâ; & quando evadat illicita, & simoniaca, *ibid. num. 10. ad 14.*

Pro voto habendo promittere Officium, vel Beneficium Ecclesiasticum est Simonia, *ibid. nu. 15.*

Dare temporale, ne eligatur dignus, est Simonia; secus ne eligatur indignus, aut minus dignus, *ib. n. 16. 17. & 18.*

Tom. X.

Dare aliquid temporale pro confirmatione obtinenda, aut ne ab aliquo impugnetur electio, an sit Simonia, *ibid. num. 19.*

Dare aliquid pro ingressu, & receptione ad Religionem, an sit Simonia, *ib. num. 20. ad 24. & num. 37. ad 39. & verb. Novitius, verb. Moniales.*

Pro administratione Sacramentorum, & pro functionibus Ecclesiasticis ex pacto tacito vel expresso aliquid dare, seu accipere an, & quando sit Simonia; & quando Clerici, seu Ecclesiæ Ministri in casu eam committere possint, *ib. n. 25. 26. & 27.*

Aliquid temporale accipere pro actu, & exercitio Jurisdictionis Ecclesiasticæ an sit Simonia, *ibid. num. 28. ad 32.*

Aliquid temporale accipere pro Missis, Concionibus, aliisque bonis spiritualibus Operibus an sit Simonia, & an liceant donationes, vel promissiones factæ intercessoribus pro obtinenda aliqua gratia apud Sedem Apostolicam: & ad rem assertur Constitutio Alexandri VII. *ib. n. 33. 34. & 35.*

Quoad ea, quæ concernunt pœnas Simonia, & restitutionem simoniace acceptorum.

Per qualem Simoniam incurrantur Juris pœnæ. Vide verb. *Simoniam art. 3. n. 1. 1. 3.*

Assignantur triplex pœna, quæ incurritur propter Simoniam realem commissam in Ingressu Religionis, & an d. pœna se extendat etiam ad Moniales, *ib. n. 4. ad 9.*

Assignatur pariter triplex pœna contra Simoniam realem commissam in collatione Ordinum, *ib. nu. 10. 11. & 12.*

Contra Simoniam commissam in Beneficiis Ecclesiasticis, quæ pœnæ statuuntur, *ibid. n. 13. ad 19.*

Qui Beneficium per Simoniam ab alio commissam obrinuit, quando teneatur illud dimittere, vel non, *ib. n. 20. ad 24.*

Quid si aliquis ignoranter per Simoniam alterius ordinetur, *ib. n. 25.*

Simonia confidentialis pœnæ, quæ sint, *ibid. n. 26. ad 31.*

Qui obrinuit simoniace Beneficium, vel aliquod Officium Ecclesiasticum, ad quid teneatur, *ib. n. 32.*

Qui temporale accepit sub conditione dandi, vel præstandi spirituale, ad quid teneatur, *ib. n. 33.*

Quid pro electione, collatione, præstatione &c. alicujus ad Beneficium Eccles.

aliquod temporale accepit, quo Jure, quando, & cui teneatur illud restituere, *ibid.* num. 34. ad 38.

Simoniace accepta ob ingressum in Religionem an, & cui restitui debeant, *ibidem* num. 79.

Simoniace accepta pro collatione Ordinis, & administratione aliorum Sacramentorum, & Sacramentalium, quando, & quo jure restitui debeant, *ib.* n. 40. & 41.

Alia ad rem. Vide *ib.* in nov. add. num. 1. & seq. & verb. *Electio, Juspatronatus, Praesentatio, Resignatio.*

Quoad ea, quæ concernunt causas, titulos excusantes a Simonia, vel a pœnis, ac restitutionem simoniace acceptorum. Et quoad ea, quæ concernunt dispensationem in pœnis Simoniz, & absolutionem a Censuris ob eam incurris, & Judicem, & testes quoad eam.

Causæ, & tituli excusantes a Simonia recensentur. Vide verb. *Simonia art. 4. n. 1.*

Dare, vel exigere aliquid temporale, quando excuset, vel non, ab incurfu Simoniz, *ib.* nu. 2. ad 7.

Qualis ignorantia excuset ab incurfu Simoniz, & ab ejusdem pœnis, & an excuset etiam Prescriptio, *ib.* n. 8. ad 14.

A Censuris, & pœnis ob Simoniam quocumque modo incurris quis absolvere, ac dispensare possit, vel non, *ib.* n. 15. ad 24.

In Causis Simoniz qualis Judex procedere possit, & qui testes admittantur, *ibidem* num. 25. & 26.

Late de dispensatione pro simoniace scienter, vel ignoranter proviso a Summo Pontifice facienda per organum Pœnitentiariæ, vel Datariz juxta calis circumstantias, *ibid.* num. 27. & 28. & in nov. add. num. 32. & seqq.

SIMPLICIUM seductiva propositio quæ sit.

Vide verb. *Propositiones damnasæ n. 41.*

SOBRINÆ, & Sobrini quæ, & qui sint. Vide verb. *Affinitas art. 1. n. 15.*

SOCER, & Socrus quis, & quæ sit. Vide *ib.* n. 16.

SOCIETAS, SEU SOCIETATIS CONTRACTUS.

Societas quid sit. Vide verb. *Societas, seu Societatis contractus num. 1.*

Ut Societas quæstiosa sit licita, requiruntur quatuor conditiones, quæ assignantur, *ib.* num. 2.

Contractus vulgo dicto *trinum contractus* an sit licitus, necne, *ibid.* num. 3. ad 11. & num. 44. & n. 52. & 53.

Animadversio in Auctoris sententiam, *ib.* in not. noviss. ad n. 4.

Socii quomodo teneantur ad damnum, si in Societatis contractu aliquid pereat, *ib.* n. 12. ad 16.

Expensæ, quæ fiunt in necessitate Societatis quomodo solvendæ, ac deducendæ, *ib.* nu. 17. ad 20.

Si Socius aliquid damnum incurrat, an, & quomodo sit ei compensandum, *ib.* n. 21. 22. & 23.

Societas finitur, seu dissolvitur quatuor præcipuis modis, qui assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 24. ad 39.

Finita, seu dissoluta Societate, quomodo facienda sit divisio bonorum, & cui restituendum sit capitale, *ib.* num. 49. ad 43.

Societas jns quodammodo habet fraternitatis: & quænam ex hoc principio consequantur, Vide *ibid.* num. 45. ad 51.

SOCIETAS INTER FRATRES.

Frates, defunctis Parentibus, possunt inire inter se Societatis contractum. Et an talis contractus censeatur inritus per mensam communem, & patrimonium indivisum, Vide verb. *Societas inter Fratres num. 1. ad 6. & n. 57. & seqq.*

Frates, inita Societate, an possint repetere quod contulerunt ad victum communem, *ib.* num. 7. 8. & 9.

Frater, qui inita Societate dotavit de propriis bonis Sororem, potest ab aliis fratribus compensationem repetere, *ib.* num. 10.

Quid si frater non intra Societatem, dotet filiam suam de bonis communibus, *ibidem* num. 11. & 12.

Quid si frater habeat præ aliis filios laborantes in utilitatem communionis fraternæ, *ib.* nu. 13. & 14.

Frater an teneatur aliis fratribus communicare lucra acquisita ex peculiari arte; vel professione Uxoris, vel ex ipsius bonis paraphernalibus, *ib.* nu. 15. 16. & 17.

Ratione rigorosæ Societatis, quæ bona communicari debeant, & talis Societas quando intelligatur contracta, vel non, *ibidem* num. 18. ad 26.

Sociæ

Societas universalis, vel requirit expressam mentionem, vel deducenda est ex necessariis actibus, & argumentis, *ib. n. 60.*

Num acquisitio proprio nomine facta ab uno ex fratribus excludat inter ipsos Societatem universalem, *ib. num. 61. & seqq.*

Debitum contractum ab uno fratrum post obitum patris quomodo solvendum, & quid si contendatur, in quem usum conversum fuerit tale debitum, *ib. nu. 27. ad 30.*

Delictum unius fratris socii non nocet aliis, *ibid. num. 31.*

Ex indole Societatis universalis res communi periculo ita pereunt, ut unus alteri ex locis non nisi de inexcusabili culpa, ac dolo teneatur, *ib. n. 64.*

In partitione hereditatis, quæ sint deducenda, vel non, *ibid. n. 32. ad 56.*

SODOMIA, Vide verb. *Luxuria n. 50.*

SOL, quot gradus percurrat quolibet integro anno? Vide verb. *Mundus num. 38.*

SOLEMNITATES pro alienandis rebus Ecclesiasticis? Vide verb. *Alienatio art. 2. 3. & 4.*

Solemnitates contractuum; Vide verb. *Contractus, per 100.*

Solemnitates Festorum; Vide verb. *Festa*; & inter *Decreta S. R. C. in Tom. IX.*

SOLIDUS quid sit; Vide verb. *Cathedraticum num. 4. & verb. Donatio art. 1. n. 30.*

SOLLICITATIO AD TURPIA IN CONFESSIONE SACRAMENTALI.

Ad rem adducitur in primis Constitutio Gregorii XV. Vide verb. *Solicitatio ad turpia n. 3. & 2.*

Solicitatio quid sit, & per personas sollicitantes qui intelligantur, vel non, *ib. num. 3. ad 7.*

Fœminæ sollicitantes Confessarium an sine denunciandæ, & qui intelligantur per personas sollicitatas, *ibid. nu. 8. 9. & 10.*

Solicitatio fieri potest pluribus modis, qui assignantur, & explicantur, *ib. n. 11. ad 15.*

Solicitatio fieri etiam potest pluribus & diversis temporibus, & assignatur quando denunciandus sit Confessarius in dictis temporibus sollicitans, *ib. nu. 16. ad 25.*

Solicitatio fieri quoque potest in diversis locis, qui assignantur; & quando Confessarius in dictis locis sollicitans sit denunciandus, vel non, *ibid. nu. 26. ad 30.*

Sollicitantes in administrandis aliis Sacramentis, excepta Confessione non sunt denunciandi, *ibid. nu. 31.*

Confessarius consentiens mulieri sollicitanti an sit denunciandus, necne, *ibid. nu. 32. & 33.*

Confessarium sollicitantem quando, & quid teneatur denunciare, vel non, *ib. n. 34. ad 40.*

Denunciatio Confessarii sollicitantis quibus facienda sit, *ibid. num. 41.*

Episcopi, Inquisitores, Generales Ordinum Regularium sollicitantes quibus denunciandi, *ibid. num. 42. ad 45.*

Obligari ad denunciandum, & non denunciantes in quam censuram incurrant, *ib. nu. 46. 47. & 48.*

Qualis sit terminus pro denunciatione faciendi, *ibid. n. 49. & 50.*

Pœnitens sollicitatus in Excommunicationem incursum ob non factam denunciationem a quo Confessario absolvi possit, *ib. nu. 51. 52. & 53.*

Confessarius sollicitans a quo absolvi possit, *ib. num. 54.*

Confessarii an, & quando absolvere possint pœnitentes sollicitatos ante factam denunciationem Confessarii sollicitantis, & quid si aliquis pœnitens induci nequeat ad personaliter denunciandum, *ib. n. 55. ad 58.*

Pœnitens sollicitatus tenetur ad denunciandum, quamvis ad id non moneatur a Confessario, & quid contra tales Confessarios ad id non monentes, *ib. num. 59. 60. & 61.*

Confessarii sollicitantes qua pœna puniendi, & quis contra ipsos procedere possit, & quales testes admitti possint ad probandum, *ib. num. 60. ad 65.*

Circa sollicitationem attendenda est novissima Constitutio Benedicti XIV. *ib. nu. 66.* Vide etiam, *ibid. num. 67.*

SOLLICITANTIUM ad turpia extra Sacramentalem Confessionem pœna quæ sit; Vide verb. *Pœna art. 2. n. 201.*

SOLUTIO.

Solutio proprie sumpta quid sit, & quis teneatur ad ipsam; Vide verb. *Solutio n. 1. & 2.*

Dehitor, qui solvendo amplius non est, sive Clericus, sive sit Laicus, ad quid teneatur, *ibid. num. 3. ad 6.*

Qui liberam administrationem rerum suarum non habent, an valide solvere possint, *ib. num. 7.*

Procurator solvere potest pro debitore, cuius est procurator; & quivis alius solvere potest pro debitore etiam invito, vel ignorante, *ib. num. 8. 9. & 10.*

Successor in Beneficio Ecclesiastico quæ debita a suo antecessore facta solvere teneatur, *ib. num. 11. ad 15.*

Solutio primum fieri debet ipsi Creditori; & & quid si Creditor nolit eam accipere, *ib. num. 16.*

Solutio fieri non debet Creditori non habenti liberam administrationem rerum suarum; bene vero fieri potest ejus Tutori, vel Procuratori; & quid si Debitore penitus ignorante, Procurator a Creditore tali officio privetur, vel ei, ne solutionem accipiat, specialiter mandetur, *ibid. n. 17. ad 20.*

Solutio an fieri possit servis, filiis familias, & Creditori Creditoris, *ib. n. 21. & 22.*

In qua specie, & quo valore monetæ facienda sit solutio, Vide verb. *Moneta n. 23. ad 25.*

Quid si debitore existente in culpabili mora solvendi interim fiat monetarum mutatio, *ibid. num. 26.*

Debitor an possit solvere Creditori ante finitum tempus, aut si nullum tempus pro solutione sit determinatum possit solutionem differre donec Creditor eam petat, *ib. num. 27. ad 32.*

Alia ad rem de tempore solutionis, seu restitutionis faciendæ; Vide verb. *Restitutio arr. 9. n. 1. ad 27.*

Solutio an, & quando a Debitore dari possit per partes, & a Creditore sic recipi, *ib. n. 33. ad 41.*

Debitum tollitur etiam per acceptilationem; & quid sit acceptilatio, quidque ad ejus valorem requiratur, *ibid. nu. 42. ad 45.*

Debitum tollitur etiam per compensationem; & compensatio quid sit, *ibid. nu. 46. & verb. Compensatio per tot.*

Qui per errorem solvit indebitum, an, & quando possit ipsum condicere, & repetere, *ibid. n. 47. ad 54.*

Afferens se indebitum solvisse, & conditionem intentans, quid probare debeat? Et ad rem datur *Conditio*, & *Indebiti definitio*, *ibid. num. 55. ad 58.*

De solutione, quæ presumptionibus probari possit, *ibidem nu. 59. & seqq.*

SOMNIUM.

Somnium quid sit? Et varia somniorum gene-

ra assignantur; quæ postea dividuntur in *Divina*, *Dæmoniacæ*, & *Naturalia*, & singula explicantur, & plura ex ipsis referuntur; Vide verb. *Somnium n. 1. ad 11.*

Somnia naturalia proficiuntur a diversis causis, quæ assignantur, & explicantur, *ibid. nu. 12. ad 16.*

Species imaginabiles in somnis causatæ producunt in somniantibus varios effectus, qui assignantur, *ib. num. 17.*

Traditur regula pro somniis discernendis, *ib. num. 18.*

Somniorum observatio quando licita, vel non, eorumque interpretatio a quo fieri possit, *ib. num. 20. 21. & 22.*

Quid si causa naturalis somniorum sit extrinseca, *ibidem num. 23.*

Qui divinant ex somniis, vel somnia procurant, & in ipsis credunt, quomodo peccent, *ibid. num. 24. 25. & 26.*

Qui fodit thesaurum in somniis manifestatum, an sit culpandus, & quæ fides sit dictis somniis præstanda, *ibid. nu. 27. ad 31.*

S O M N U S.

Somnus quid sit, & quomodo causetur; Vide verb. *Somnus n. 1. 2. & 3.*

Somnus alius est diurnus, & alius nocturnus. Somnus diurnus alius antemeridianus, & alius pomeridianus, *ib. n. 4. 5. & 6.*

Afferuntur mala, quæ gignere solet somnus pomeridianus sine debitis cautionibus captus, & assignantur cautiones adhibendæ ad dicta mala evitanda, *ib. num. 7. & 7.*

Aprissimum tempus pro somno capiendū est nocturnum; & assignantur qui diurnum somnum capere solent, *ib. n. 9. ad 13.*

Quoris horis sit somnus capiendus, *ibid. num. 14.*

Alia de somno, *ib. num. 15. ad 18.*

SORORES. Vide verb. *Affinitas arr. 1. n. 15.*
SORORIIUS. Vide *ib. n. 16.*

S O R S.

Sors in genere varie accipitur; & specialiori, ac usitatori modo sumpta definitur; Vide verb. *Sors n. 1. & 2.*

Sors dividitur in divinatoriam, consultiariam, & divisoriam, & singula explicantur. Et quæ sint licitæ, vel non, *ib. n. 3. ad 15.*

Electioes Ecclesiasticæ an fieri possint per sortes, & an eodem modo dirimi possint lites.

res in Causis Beneficialibus, *ibid. num. 17. ad 23. Vide nov. add. verb. Electio art. 1. n. 9. & seqq.*

An revera Honorius III. in cap. 3. de *favileg.* in electione canonica omnino impro-
baverit usum fortis, *ib. n. 24. & seqq.*

SORTILEGIUM. Vide verb. *Superstitio n. 33.*

SPADONES. Vide verb. *Putria possitas n. 27.*
Spadones, Castrati &c. an sint capaces Matrimo-
nii; Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. n. 28.*

SPATULOMANTIA. Vide verb. *Superstitio num. 21.*

SPES. Vide verb. *Virtus n. 2. ad 35.*

S P H Æ R A.

Sphæræ nomine quid intelligatur? Vide verb. *Mundus num. 117. 204.*

Sphæra potissimum pro artificiali sumitur, quid sit, quare sic vocetur, & quis fuerit ejus inventor, & auctor, *ib. num. 118. & 119.*

Sphæra ista vocatur armillaris, & quare, *ib. num. 120.*

In Sphæra armillari decem circuli vulgo representantur, sex majores, & quatuor minores, qui assignantur cum suis qualitatibus, & differentiis ad invicem, *ibid. num. 121. ad 123.*

Sphæra, alia recta, alia obliqua, alia parallela, & singulæ explicantur, ac assignatur differentia habitantium in ipsius, *ibid. num. 157. ad 164.*

SPICARUM collectio post absolutam messem pauperibus permittenda indicitur a Benedicto XIV. Vide verb. *Spica n. 1. ad 5.*

Spicarum egenis collectoribus permittitur sine alio libera extractio quocumque tempore in Ditione Ecclesiastica etiam extra Statum Ecclesiasticum, *ibid. num. 6.*

SPIRITUS SANCTI a Patre, Filioque processio. Qui omittere in Symbolo possint particulam *Filioque*, & qui pronunciare eum teneantur; Vide verb. *Spiritus Sanctus n. 1. & seqq.*

Spiritus Sancti Imagines sub humana Juvenis forma damnantur, & prohibentur, *ibidem num. 5.*

SPOLIATOR, SPOLIATUS.

Spoliator quis dicatur? Vide verb. *Spoliator, Spoliatus n. 1.*

Spoliator quis sit? Et quæ remedia habeat ad recuperandam possessionem, & quid dicta remedia importent, *ib. n. 2. ad 31. & num. 29. & seqq.*

Ut spoliatus ante omnia sit restituendus, quid probare debeat, *ibid. num. 12.*

Dicta regula *spoliatus ante omnia est restituendus*, quando procedat, & assignantur aliqui casus, in quibus fallit, *ibid. num. 13. ad 18.*

Mulier propria auctoritate sub prætextu impedimenti a marito se separans, sicque eum possessione spolians, quid si non habeat probationes paratas ad probandum impedimentum dirimens, *ib. n. 19. & 20.*

Spoliator violentus quid teneatur restituere spoliato, *ib. num. 21. ad 24.*

Spoliatoris exceptio in quibus causis admittatur, & ad quid teneatur spoliator excipiens spoliationem, *ib. n. 25. 26. & 27.*

Agenti super rebus Ecclesiasticis non obstat exceptio spoliationis privatarum rerum, vel econtra, *ibid. n. 28.*

S P O L I U M.

Spolia Ecclesiasticorum Beneficiorum, & aliorum Clericorum, & Regularium quomodo-
cumque, & ubicumque decedentium ad quos pertineant. Vide verb. *Spolium num. 1. ad 8. & num. 39. & seqq.*

De origine Spoliorum Ecclesiasticorum, *ib. num. 45. & seqq.*

Spolia Cardinalium, Curialium, Prælatorum habentium facultatem testandi non pertinent ad Cameram Apostolicam, *ib. n. 9. & 10.*

Conclavistæ non subjacent spolio, *ibid. num. 11.*

Clerico Romæ moriente ab intestato, succedunt hæredes, *ib. num. 12.*

Spolia a Collectoribus &c. de quibus Beneficiis fieri possint, *ibid. n. 13.*

Spoliorum Causæ quomodo agitandæ, *ib. n. 14.*

Spoliorum nomine, quæ ad Cameram Apostolicam pertinent, non intelliguntur paramenta Ecclesiæ, *ibid. num. 15.*

Ecclesiæ ornamenta, vasa, & hujusmodi Clerici decedentis ab intestato an, & quando spectent ad hæredes, aut ad Ecclesiam, *ib. n. 16. ad 26.*

Spolia Episcoporum in Insula Sardinia decedentium ad quem spectent, *ib. num. 27.*

Spolium Clericorum non est in usu in statu Mediolanensi, *ib. n. 28.*

Spolia Episcoporum in Regno Neapolis ad quem spectent, *ib. n. 29.*

Jus Spolii ubi, & quomodo sit receptum *ib. nu. 30.*

Spolia Canonicoꝝ S. Salvatoris Bononiæ ad quem spectent, *ib. n. 31.*

Spolia Equitum Hierosolymitanorum ad quem spectent, *ib. n. 32. 33. & 34.*

Quid de spolio Episcopi translati ad aliam Ecclesiam, *ib. n. 35.*

Spolia Episcoporum, & aliorum Beneficiatorum ex rebus ad divinum cultum spectantibus debentur illis Ecclesiis, quibus præfuerunt, *ib. n. 36. 37. & 38.*

Alia vide hoc tom. x. in Appendic. Decret. in Trivicana, seu Tricaricen, Compfana Spolii.

S P O N S A L I A.

Sponsalia, & Sponsus unde dicatur; Vide verb. *Sponsalia n. 1.*

Sponsalia tripliciter potissimum sumuntur, & quomodo, *ib. n. 2.*

Sponsalia proprie accepta definiuntur, *ib. n. 3.*

Ad valorem Sponsalium de futuro plura requiruntur, quæ assignantur, & explicantur, *ib. n. 4. ad 21.*

Ætas requisita pro contrahendis Sponsalibus assignatur, *ib. n. 12. ad 15.*

Impuberes septennio majores Sponsalia contrahentes an, & quando possint ab ipsis resiliire, & facultas resiliendi in quo foro locum habeat, & quando censeatur impuberibus concessa, *ib. n. 16. ad 21.*

Matrimonium ab impuberibus nulliter contractum resolvitur in Sponsalia de futuro. Secus de Matrimonio nullo ex aliquo alio essentiali defectu, *ib. n. 22. & 23.*

Præsentia Parochi, & testium, & consensus Parentum an requirantur ad valorem Sponsalium, *ib. n. 24. 25. & 26.*

Parentes an possint pro filiis Sponsalia contrahere, & quando sint valida, vel non; Sponsalia a filiis per metum contracta, *ib. n. 27. ad 34.*

Sponsalia a censeantur contracta per verba illa, quæ juxta communem intelligentiam, & loci usum loquendi veram promissionem futuri Matrimonii significant, & dicta verba assignantur, *ib. n. 35. ad 39.*

Sponsalia contrahuntur etiam per signa, vel facta consensus internum exprimentia; & innuitur, quando Sponsalia per prædicta signa contracta, valida esse possint, vel non; *ib. n. 40. ad 48.*

Sponsalia vera quamvis occulta obligant sub mortali, *ib. n. 49.*

Sponsalia quo tempore obligent ad contrahendum; & quid si nullum certum tempus ad id præfigatur, *ib. n. 50. ad 54.*

Quid de illo, qui post legitima Sponsalia recusat contrahere Matrimonium, & innuitur quid in casu exigere possit pars innocens, *ib. num. 55. ad 74.*

Ad num. 55. & seqq. Auctoris, vide, *ib. in nov. add. n. 144. & seqq.*

Itemque ad n. 60. & duos seqq. Auctoris, vide animadversa, *ib. in nov. add. num. 148. & seqq.*

An, & quando resiliences a Sponsalibus amittant arrhas, *ib. n. 75.*

Sponsalia rite contracta variis justis de causis dissolvi possunt. Et singulæ assignantur, & explicantur, *ib. n. 76. ad 119.*

Ad dissolvenda Sponsalia an, & quando requiratur auctoritas Judicis? Ex Judex in casu qualis esse debeat, & possit, vel non, *ib. n. 120. ad 127.*

Alia ad rem, De Sponsalibus Judicorum, vide, *ib. in nu. 129. ad 139. & a nu. 140. ad nu. 143. & verb. Impedimenta Matrimonii, verb. Matrimonium, verb. Sponsi, verb. Sponsator.*

S P O N S I.

Sponsus, & Sponsa unde dicantur. Vide verb. *Sponsi nu. 1.*

Sponsorum conversationes quomodo, & a quo prohibendæ, & quando possint esse licitæ, *ib. n. 2. 3. 4. & 9.*

Sponsus an, & quomodo visitare possit Sponsam in Clausura Monialium existentem. Vide verb. *Moniales ars. 1. n. 30.*

Sponsorum fornicatio cum aliis commissa. Vide verb. *Luxuria n. 9.*

Tactus, oscula, amplexus, & hujusmodi inter Sponsos an, & quæ sint peccata, *ib. num. 7.*

Sponsus qui Sponsam seducit ad copulam non potest puniri pœna stupri, *ib. n. 11.*

Sponsi quando peccent circa delectationem de copula futura. Vide verb. *Delectatio morosa nu. 27. ad 32.*

Alia ad rem, vide verb. *Impedimenta Matrimo-*

erimonii, verb. *Matrimonium*. *Sponsalia*.
Stuprator.

STUPRATOR, STUPRUM.

SPORTULÆ quid sint, & quando a Judice
exigi possint, vel non. Vide verb. *Judex*
num. 42.

SPURIUS quis sit, & quis possit cum eo dis-
pensare ad Ordines suscipiendos. Vide verb.
Filius num. 27. ad 59.

Spurius an hæres institui possit. Vide verb.
Hæres num. 23.

STATICA quid. Vide verb. *Mundus num. 198.*
ad 201.

S T E L L A.

Stella quid sit. Vide verb. *Mundus n. 172.*

Stellæ fixæ distinguuntur a Planetis tripliciter,
& assignatur quomodo, *ibid. num. 175.*

Stellarum fixarum quanta ab Astronomis, &
Mathematicis assignetur multitudo, *ib. n. 176.*

Stellæ fixæ distinguuntur in sex classes, & assi-
gnantur. His additur septima classis, quæ
assignatur, *ib. n. 177. & 178.*

STELLIONATUS crimen quid sit, & quæ
ejus pœna. Vide verb. *Pœna art. 2. n. 204.*

STIPES quid sit. Vide verb. *Impedimenta Ma-*
rimonii art. 3. n. 28.

S T O L A.

Stolæ delatio an importet Jurisdictionem. Vi-
de verb. *Stola n. 1. & 2. & n. 15.*

Parochi an ingredi possint Ecclesias Regu-
larium cum Stola, & Cruce elevata, *ibid.*
num. 3.

Capellani Confraternitatum in quibus Pro-
cessionibus possint Stolam deferre, & quo-
modo eam deferre competat Archipresbytero
Collegiatæ, *ib. n. 4. 5. & 6.*

Parochi Civitatis an possint Stolam defer-
re in Processionibus publicis, *ib. n. 7.*

Regulæ an possint uti Stola in Benedi-
ctionibus sine licentia Parochi, *ib. n. 8.*

Sacerdotes, & Diaconi accedentes ad Com-
munionem quomodo Stolam deferre debeant,
& innuitur quomodo gestanda sit Stola Sa-
cerdotalis, & Diaconalis, *ib. n. 9. 10. & 11.*

Stola cur ab Episcopo non ducatur antepectus
ad formam Crucis, *ib. n. 12.*

Stola cui non utantur Romæ Concionatores,
ib. n. 13.

Alia ad rem. Vide verb. *Parochus art. 3.*
num. 16.

Stuprum proprie sumptum quid sit; & quale
peccatum, & quando virgo censeatur vere
stuprata, & ad quid in casu teneatur Stu-
prator. Vide verb. *Stuprum, Stuprator n. 1.*
ad 6.

Alia ad rem. Vide verb. *Dos art. 2. n. 14.*
verb. *Pœna art. 2. n. 206.*

SUBCOLLECTOR APOSTOLICUS.

Subcollectores quibus gaudeant privilegiis,
quando, & in quibus subijciantur Ordinario-
rum Jurisdictioni. Vide verb. *Subcollector*
Apostolicus n. 1. ad 22. ubi plura de ipsis,
& num. 23. & seqq.

A quibus deputentur Subcollectores Spolio-
rum, *ibid. num. 44.*

In Subcollectores non possunt deputari nisi
ii, qui de legitimo Matrimonio nati sunt,
ibidem num. 45.

SUBDIACONATUS. Vide verb. *Ordo art. 1.*
num. 40.

SUBORNATIONIS pœna quæ sit. Vide verb.
Pœna art. 2. n. 208. 209.

SUBREPTIO. Vide verb. *Rescriptum n. 27.*

SUBSIDIIUM CHARITATIVUM.

Subsidium Charitativum quare sic appelletur,
quid sit, quis possit istud exigere, vel non,
& ad illud exigendum quid requiratur. Vide
verb. *Subsidium Charitativum n. 1. ad 20.*

Ad n. 14. Auctor. Vide *ib. n. 50.*

Quantitas Subsidii Charitativi a quo de-
terminari debeat, & quæ taxa sit servanda,
& an pluries, vel una vice tantum exigi
possit, *ib. n. 11. ad 28.*

Ad solvendum Subsidium Charitativum qui
teneantur, vel non, *ibid. num. 29. ad 46.*

Referuntur quædam Sac. Congreg. Concil.
Resolutiones ad rem facientes, *ibid. num. 47.*
& seqq.

SUCCESSIO AB INTESTATO.

Quis dicatur decedere intestatus, & suc-
cedere ab intestato. Vide verb. *Successio ab*
intestato num. 1. ad 4.

Successio ab intestato quid sit, & alia est in
capita, alia in stirpes; & quæ sit utraque,
ibid. num. 5. ad 8.

Suc.

Succedentium ab intestato quinque ordines assignantur, *ibid.* n. 9.

An, quando, & quomodo ab intestato succedant filii sive legitimi, & naturales, sive illegitimi, vel legitimati, sive Spurii, vel ex damnato coitu, & qui tales sint, & dicantur, *ib.* n. 10. ad 22. & verb. *Filii*.

Nepotes, & Pronepotes quomodo succedant, *ibid.* nu. 24.

Deficientibus descendentibus, & fratribus, seu sororibus germanis, quis succedat? Et quid? si moriatur filius sine liberis relicto patre superflite, & avo materno, matre jam mortua, *ibid.* num. 25. & 26.

Quid si defunctis patre, & matre extent plures ascendentes sine fratribus, vel sororibus defuncti, *ibid.* nu. 27.

Quid quando cum ascendentibus æqualis gradus extant etiam germani fratres, & sorores defuncti, *ibid.* nu. 28. & 29.

Germanorum filii quomodo succedant, & quomodo nepotes, aut pronepotes fratris præmortui, *ibid.* nu. 30. & 31.

Filii naturales, & illegitimi succedunt parentibus, & contra, *ibid.* nu. 32.

Deficientibus ascendentibus, & descendentibus quis succedat, *ib.* nu. 33.

Quid si cum defuncti fratribus, & sororibus germanis, extent etiam filii alterius fratris, aut sororis germanæ prædefunctæ, *ib.* num. 34.

Fratres germani, eorumque filii excludunt fratres solum uterinos, & solum consanguineos, *ibid.* num. 35.

Quid, si soli filii diversorum fratrum, vel sororum extent, & nullus frater defuncti, *ibid.* num. 36. & 37.

Adhuc si nulli extent liberi legitimi, nec germani fratres, aut sorores defuncti, de cuius hereditate agitur, & quid si defunctus relinquat quosdam fratres consanguineos, & quosdam uterinos, *ibid.* nu. 38. 39. & 40.

Deficientibus omnibus fratribus, & sororibus, eorumque omnibus filiis, quis succedat, *ib.* num. 41.

Cognati, & agnati usque ad quem gradum succedere possint ab intestato, *ibid.* nu. 42. & 43.

Filii adoptivi, naturales, spurii & collaterales ex damnato coitu an possint sibi invicem, vel aliis succedere, *ibid.* num. 45, ad 48.

Deficientibus omnibus consanguineis defuncti, quis succedat, *ib.* n. 49. & 50.

Uxor pauper an, quando, & quomodo

succedat marito diviti; & e contra, *ib.* n. 51. ad 55.

Fiscus quando, & quibus succedat, & quid in casu prius agere debeat, *ib.* n. 56. 56. & 58.

In Bona Clericorum quæcumque quis succedat, & quis succedere debeat in bona Religiosorum Professorum, *ib.* n. 59. ad 65.

Quum qui possunt invicem sibi ab intestato succedere simul mori contigerit, dantur regulæ, quibus discerni queat quisnam ex iis prius mortuus habendus sit, *ibid.* in nu. 67. & seqq.

Alia ad rem, Vide verb. *Beneficiarius. Heres. Filii. Parentes. Regulares. Testamentum.*

SUCCESSIO in Feuda. Vide verb. *Feudum* nu. 18. ad 46.

SUCCESSOR in Beneficio Ecclesiastico, an, & quando teneatur stare locationi factæ ab Antecessore, ejusque debita solvere? Vide verb. *Locatio* nu. 8. verb. *Solutio* num. 11. *Melioramenta* num. 32.

SUFFRAGIA.

Suffragium unde dicatur? Vide verb. *Suffragium* num. 1.

Suffragium dupliciter sumitur, & assignatur, prout ad præsens attinet definitur. *ib.* nu. 2. & 3.

Suffragium tripliciter contingere potest, & assignatur, *ib.* num. 4.

Suffragium ex opere operantis duobus modis contingere potest, & assignatur, *ibid.* n. 5.

Personæ fideles quibus suffragia applicantur, sunt duplicis generis; & assignantur *ibid.* nu. 6.

De Fide est dari inter fideles Suffragiorum communicationem; & quomodo talis communicatio fieri possit, ac debeat, explicatur; *ib.* n. 7. ad 19.

Ufus cereorum ardentium, aspersio aquæ Benedictæ, incensatio thuris, campanarum pulsus; sepultura in loco Sacro an, & quomodo profint Defunctis, *ib.* n. 20. ad 24.

Ut suffragium sortiatur suum effectum, quid requiratur, *ib.* num. 25. & 26.

Generales, & Provinciales Ordinum Regularium possunt extra Religionem specialibus suis Benefactoribus Spiritualia bona, & suffragia sui Ordinis communicare, & quomodo profint ipsis, innuitur, *ib.* n. 27. ad 31.

SUPERBIA unde dicatur, quid sit, quale peccatum, quæ ejus filix; Vide verb. *Superbia* num. 1. ad 11.

SUPERIORES.

Regulæ, quas exacte observare debent Superiores Regulares, Vide verb. *Superiores* num. 1. & 2.

Superiores Regulares quoad Litteras Dimissoriales, *ibid.* num. 3. & 4.

Superiores Regulares Monialium bis, aut ter in anno Confessarium extraordinarium offerre tenentur universæ Communicati, *ib.* num. 5. et seqq.

Superior Regularis quoad cognitionem Causæ super nullitate Professionis, *ibid.* num. et et seqq.

SUPERSTITIO.

Superstitio unde dicta, & quid sit? Vide verb. *Superstitio*, num. 1.

Superstitio alia est ratione rei culta, & alia ratione cultus, & quæ sit utraque, *ib.* num. 2.

Superstitio ratione cultus dividitur in tres species, quæ assignantur, *ib.* num. 3. ad 6.

In varias Auctoris sententias animadvertitur, *ib.* in not. noviss. ad num. 6.

Superstitio ratione rei cultæ dividitur in quinque species, quæ assignantur, *ib.* num. 7.

Idololatria quid, & quotuplex sit, *ibid.* num. 8. et 9.

Magia est duplex, naturalis, & superstitiosa, & utraque explicatur, *ibid.* num. 10. et 11.

Divinatio quid sit, ejusque viginti species assignantur, & explicantur, *ib.* n. 12. ad 43.

Sortes sunt triplices, *divinatoria*, *consultoria*, & *divisorie*: & quæ sint singulæ? & an prohibitz, & quæ sint sortilegorum poenæ, tam de jure Civili, quam Canonico, & quis in hac re sit Judex competens, *ib.* num. 34. ad 44.

Vana observantia quid sit, quomodo differat a divinatione, & quæ ejus species; *ib.* num. 45. ad 54.

Assignantur decem regulæ ad cognoscendas vanas superstitiones culpabiles, *ib.* num. 55. ad 64.

Maleficium unde dictum, quid, & quotuplex sit, assignatur, & explicatur, *ib.* n. 65. ad 68.

An liceat solvere maleficium alio malefi-

cio, aut permittere, vel petere talem solutionem a maleficio, & quibus remediis; *ib.* num. 69 ad 75.

Superstitiosi quando sint denunciandi, *ib.* n. 76.

Assignantur præcipua remedia spiritualia adversus maleficia adhibenda, *ib.* nu. 77.

Assignantur poenæ statutz contra maleficos, aliosque similes superstitiosos, & quis sit eorum competens Judex? Et quomodo Confessarii se gerere debeant cum ipsis, *ib.* num. 78. ad 81.

SURRIPIENTES.

De surripientibus Hostias, seu particulas consecratas, & poenis eisdem inflictis, vid. verb. *Surripientes*, nu. 1. & seqq.

Quoad ea quæ concernunt Astrologiam Judicalem. Vide verb. *Astrologia*, *Astrologus*.

SURDUS potest contrahere Matrimonium. Vide verb. *Matrimonium* art. 1. num. 26.

SUSPECTA de hæresi propositio quæ sit; Vide verb. *Propositiones* damnatz nu. 24.

SUSPENSIO

Quoad ejus esse, & divisionem.

Suspensio quid sit. Vide verb. *Suspensio* art. 1. num. 1.

Suspensio alia est ab Officio, alia a Beneficio, & alia ab Officio & Beneficio simul; & quæ sint; *ibid.* num. 2. ad 5.

Suspensio ab Officio & Beneficio dividitur in totalem, & particularem; & utraque explicatur, *ib.* num. 6. 7. 8.

Suspensio absolute imposita quomodo intelligenda, *ibid.* num. 9.

Suspensio alia est a jure, & alia ab homine, & quæ sit utraque, *ib.* num. 10. 11. & 12.

Late agitur de suspensione ex informata conscientia, *ib.* n. 13. & seqq.

Alia vide initio hujus tomi in Append. Resolutionum in *Capriana*.

SUSPENSIONES contra Episcopos quæ sint; Vide verb. *Suspensio* art. 2. nu. 1. ad 25.

SUSPENSIONES contra Capitula, seu Capitulares, quæ sint; Vide verb. *Suspensio* art. 3. num. 1. ad 9.

SUSPENSIONES contra Clericos, quæ sint; Vide verb. *Suspensio* art. 4. nu. 1. ad 43.

SUSPENSIONES contra Religiosos, quæ sint; Vide verb. *Suspensio* art. 5. num. 1. ad 10.

SUS.

SUSPENSIO quoad eos, qui possunt suspendere, vel suspendi.

Suspensio a quibus infligi possit, & quomodo; Vide verb. *Suspensio* *arr. 6. num. 1. 2. & 3.*

Quæ personæ suspendi possint, & quæ excipiantur, *ibid. num. 4. 5. & 6.*

Capitulum, seu Communitas dupliciter suspendi potest, & assignatur, *ibid. num. 7. & 8.*

SUSPENSIO quoad ejus effectus.

Quid si Suspendus exerceat aliquem actum, a quo est suspendus; Vide verb. *Suspensio* *arr. 7. num. 1.*

Suspendus ab Officio, & Beneficio non potest eligere, & est incapax Beneficii Ecclesiastici, *ibid. num. 2.*

Quid si Suspendus ab Ordine, & Beneficio audeat Suspensionem violare, vel seingere usurpando fructus ejusdem Beneficii, *ibid. num. 3. 4. & 5.*

Quid si Suspendus ob vitium incontinentiæ audeat celebrare Divina; *ibid. n. 6.*

Suspendus a minori Ordine quando possit ad Majores ascendere, *ibid. num. 7.*

Quid si Suspendus ab ingressu Ecclesiæ, in ea celebrare audeat, *ibid. num. 8.*

Suspendus in uno loco an censetur ubique suspendus; *ibid. num. 9.*

Ordines, & alii actus per suspensionem prohibiti, an validi, *ib. nu. 10. & 11.*

Ad *num. 14. Anchor.* vide correctionem, *ib. in not.* nec non Auctoris responsum.

Suspensio a Divinis tempore appellationis est nulla, *ibid. nu. 12.*

SUSPENSIO quoad modos, quibus tollitur.

Suspensio inflicta propter contumaciam quomodo, & a quo tolli possit; Vide verb. *Suspensio* *arr. 8. num. 1. & 2.*

Suspensio inflicta ad determinatum tempus quomodo tollatur, *ib. n. 2.*

Suspensio lata pro poena delicti quomodo, & a quibus tolli possit, *ib. num. 3.*

Pro suspensionis absolutione, quæ forma sit adhibenda, & quid in casu attendendum, *ibid. num. 4. ad 8.*

SUSPICIO quid, & quotuplex sit, quando peccaminosa; Vide verb. *Judicium temerarium* *num. 13.*

SUSURATIO quid sit; Vide verb. *Distractio* *arr. 1. num. 10.*

SYDUS quid sit; Vide verb. *Mundus* *n. 170.*

SYMBOLUM.

Symbolum unde dictum, & quid sit; Vide verb. *Symbolum* *num. 1. & 2.*

Symbola principiora sunt quatuor, *Apostolicum, Nicenum, Constantinopolitanum, & S. Athanasii.* Et innuitur quomodo, quando, & a quibus fuerint composita, & inceperint; & ubi & de additione particulæ *Filioque*, *ibid. num. 2. ad 18.*

Symbolum in quibus Festis, & Missis sit dicendum, vel non? & cur, ac quomodo, *ib. nu. 19. ad 31. & verb. Missa* *arr. 12. num. 17. 21. & arr. 13. num. 7. ad 19. & inter Decreta Sac. Rit. Cong. in Tomo 1.*

Dum canitur in choro Symbolum, non potest Celebrans Missam proseguere. Vide inter ead. Decreta *num. 665.*

SYNDICUS.

Syndicus quid sit, ac significet? & quomodo distinguatur a Procuratore, Actore, & Administratore, seu Œconomo; Vide verb. *Syndicus* *nu. 1. ad 5.*

Syndicus quomodo sit constituendus, *ib. n. 6.*

Religiosi an possint esse Syndici pro Causis sui Monasterii, *ib. num. 7. & 8.*

Syndici in Ordine Fratrum Minorum a quo fuerint concessi, a quibus, & pro quibus deputari possint? Et an Religiosi particulares possint habere deposita apud ipsos, *ibid. num. 7. & 8.*

Syndici in Ordine Fratrum Minorum a quo fuerint concessi, a quibus, & pro quibus deputari possint? Et an Religiosi particulares possint habere deposita apud ipsos, *ibid. num. 9. ad 23.*

Quid si Conventus damnum aliquod patiatur ex mala Syndici administratione, *ib. num. 24. ad 27.*

Conventus possunt præter Syndicum habere etiam unum, vel plures Substitutos, qui a Syndicis sunt deputandi, & non a Fratribus, *ibid. num. 28. 29.*

Quis possit a Syndicis rationem exigere? & an possit sine ipsis aliquid emi, vel vendi, *ib. n. 30. 31. & 32.*

Syndici Apostolici qualem habeant facultatem, quibus gaudeant privilegiis, & quæ sint, vel non, eorum exemptiones? & asseruntur ad.

ad rem Constitutiones, & decreta, *ib. nu. 33. & 67.*

SYNODUS DIOECESANA.

Synodus quid denotet; Vide verb. *Synodus Dioecisana n. 1.*

Synodus Dioecisana quoties, & quando sit ab Episcopo, vel Archiepiscopo celebranda, & quid si habeat duas Civitates unitas in sua Dioecesi, *ib. num. 2. ad 8.*

Synodus Cleri Romani convocari potest ab Eminentissimo Vicario Urbis, *ib. n. 9.*

Vicarius Generalis Episcopi, Vicarius Capitularis, alique Praelati Episcopo inferiores an possint Synodum congregare, *ibid. n. 10. & 11. 12.*

Episcopus an possit Synodum congregare per alium, & quid si in Dioecesi sit constitutus Vicarius Apostolicus, *ib. n. 13. & 14.*

Synodus an fieri possit ab Episcopo ante Visitationem Dioecesis, & pro ejusdem convocatione an teneatur exquirere consilium Capituli, & quid si Capitulum quamvis specialiter invitatum nolit intervenire, *ib. nu. 15. ad 23.*

Laici an sint ab Episcopo ad Synodum invitandi, *ib. num. 26.*

Qui teneantur ad Synodum accedere, & qui compelli possint ab Episcopo ad interessendum, *ibid. num. 27. ad 48.*

Quid de Constitutionibus faciendis in Synodo Dioecisana, & qui teneantur, vel non, ad earum observantiam, *ib. nu. 42. ad 53.*

Canonici ad Synodum accedentes, cujus expensis vivere debeant, *ibid. nu. 54.*

Quid circa praecedentiam sedendi in Synodo, *ibid. num. 55. ad 58.*

Alia ad rem, *ib. n. 59. ad 70. & verb. Concursus verb. Examinatores.*

Alia vide *ib. n. 71. & seqq. & hoc tom. x. in Append. Resolut. in Larinen. Decretorum Synodaliū, Guardian. Nullius, seu Messan. Juris convocandi Synodum, Gerunden. Exemptionis.*

SYSTEMA.

Systema Mundi quid sit, & quae sint ejus praecipua systemata; Vide verb. *Mundus n. 90. & 91.*

Systema Ptolemaicum unde sit dictum, quid sit, quidve de ipso, *ibid. nu. 91. ad 94.*

Systema Copernicanum unde sit dictum, quid sit, quidve de ipso, *ibid. num. 95. ad 110.*

Systema Tychonicum unde sit dictum, quid sit, quidve de ipso, *ib. num. 102. & 103.*

De Mundi Systematibus notabilia dicta, *ib. num. 104.*

T

TABACCUM.

Tabaccum fumere in Ecclesiis Dioecesis Hispanensis qua poena sit prohibitum, & qua poena fuerit prohibitum illud fumere in Basilica Vaticana; Vide verb. *Tabaccum n. 1. ad 4.*

Non est hodie insistendum antiquis quarundam Synodorum Canonibus, qui sub excommunicatione vetant tabacci usum ante Sac. Eucharistiae perceptionem, aut ante Missae Celebrationem, *ib. num. 18.*

An liceat fumere Tabaccum ante Missam, & an in casu frangat jejunium naturale, *ib. num. 5. 6. & 7.*

Tabacci excessivus usus non parva avertit incommoda, quae assignantur, *ib. num. 8. & 9.* Tabaccum fuit prohibitum a Jacobo VI. Britannorum Rege, & ab Amurathe IV. Turcarum Imperatore, & quare, *ib. num. 10.*

Adducitur de tabacco lepidum scriptum, *ibidem num. 12.*

Ad rem adduntur varia Decreta Sac. Cong. Immut. *ibid. num. 21. ad 17.*

TABERNACULUM.

Claves Tabernaculi ubi, & a quibus assevari debeant, & an in ipso retineri possint Sanctorum Reliquiae, vel alia Vasa; Vide verb. *Tabernaculum nu. 1. ad 6. verb. Eucharistia num. 49. & inter Decreta S. R. C. nu. 1333.*

Tabernaculum SS. Sacramenti in Cathedralibus non debet esse in Altari Majori, *ib. n. 7. & verb. Eucharistia n. 56.*

Alia ad rem, *ib. n. 8. & 9.*

TABERNA, TABERNARI, seu CAUPONES.

Tabernae nomine quid veniat; Vide verb. *Taberna n. 6.*

An liceat Clericis ingredi tabernas, vel eas retinere, *ib. n. 2. & 3.*

Tabernarii peccant in pluribus, quae assignantur, *ib. n. 4. ad 8.*

Alia

Alia ad rem , *ib. n. 9. 10. 11. & verb. Emptio, & Venditio art. 3. & verb. Infames n. 11. verb. Irregularitas art. 1. n. 12.*

TACTUS IMPUDICI.

Tactus impudici five in se ipso, five in aliis, five ejusdem, five diverſi ſexus in quacumque corporis parte facti, quando ſint peccaminofi, vel non? Vide verb. *Tactus impudici n. 1. ad 5.*

Fœminæ permittentes ſe tangi, & Ancillæ nutrices pueros veſtientes, lavantes, eorum pudenda tangentes, quomodo, & quando peccent, *ibid. num. 6. & 7.*

Tactus impudici inter perſonas ejusdem ſexus ſunt graviora peccata, quam inter perſonas ſolutas diverſi ſexus, *ib. num. 8.*

Tactus facti a Medicis, Chirurgis cauſa neceſſitatis non ſunt peccaminofi, *ib. num. 9. & 10.*

Tangere pueros ex affectu teneræ infantilis ætatis an ſit peccatum, *ib. n. 11.*

Tactus inter Conjuges, vel Sponſos facti an, & quando ſint peccaminofi, *ib. n. 12. ad 15.* Sed in hanc rem vide notata, *ib. in Notis.*

Bruta, & animalia minora præſertim molliſter tractare, demulcere, eorumque pudenda tangere an, & quando ſit peccatum, *ib. num. 16. & 17.*

Alia ad rem. Vide verb. *Fœmina, verb. Luxuria, verb. Sponſi.*

Aſſertur ad complementum dictum poeti- cum, *ib. num. 19.*

TALIONIS pœna quæ ſit? Vide verb. *Pœna art. 2. n. 24. verb. Falfarius n. 69. & verb. Accuſator n. 3. 4.*

TAXA, TAXARE.

Aſſertur Taxa Innocentiana Fori Eccleſiaſtici in materiis ſpiritualibus. Vide verb. *Taxa n. 1. 2.*

Aſſertur Taxa pro Advocatis, & Procura- toribus patrocinantibus Cauſas Beatificatio- num, & Canonizationum, *ib. n. 3.*

Aſſertur Taxa obſervanda a Notario Sac. Congregationis cum aliquibus ejusdem ordi- nis, *ib. num. 4.*

Taxa facta a Laicis non afficit Eccleſiaſticos, *ib. nu. 5.*

Adducuntur plures Reſolutiones Sac. Con- gregat. quoad Taxam, tum pro ſacerdotibus,

tum pro Seminario, tum pro Cathedra- tico, ac obſervantia Taxæ Innoceſtanz, *ib. num. 6. ad 14.*

De Auctoritate, quam Epifcopi habent ta- xandi ſtipendium pro Miſſis, & quid inde ſequatur, *ibid. num. 15. ad 18.*

A poteſtate Sæculari taxari minime poteſt ſtipendium Miſſæ, *ibid. num. 19.*

Num pro exequiis & ſepulſuris ſint debi- ta aliqua emolumenta, poſſintque ea taxari ab Epifcopo, *ib. n. 20.*

TEMERARIA propoſitio, quæ ſit? Vide verb. *Propoſitiones damnata n. 36.*

TEMPERANTIA quid ſit? Vide verb. *Vir- tus n. 130.*

T E M P L U M.

In Templis Gentilium, & illorum ſacri- ficiis prohibentur Chriſtiani ribicinibus, muſi- cis instrumentis, aliisque modis operam præſta- re. Vide verb. *Templa Gentilium per tot.*

TERGIVERSATIONIS pœna quæ ſit? Vide verb. *Pœna art. 2. n. 210.*

TERMINI moti pœna quæ ſit, & quale cri- men? Vide verb. *Pœna n. 211. & 212.*

T E R R A.

Terra eſt rotunda, ſeu ſphærica pendens in me- dio aeris ſine ullo ſuſtentaculo. Vide verb. *Mundus n. 111.*

Terræ circuitus, aut ambitus quantus ſit; *ib. num. 112.*

TERRACONENSIS CONCILII methodus Feſtorum imminuendorum gratia excogitata, & adhibita a Benediſto XIV. Vide verb. *Concilium Terraconenſe.*

TERRITORIUM SEPARATUM quid im- portet. Vide verb. *Territorium n. 1. 2. & 3. & verb. Abbas, verb. Jurifdictio & verb. Pro- latus in nov. add.*

TERTIARI, TERTIARIE.

Tertiarii, & Tertiariæ ad hoc ut gaudeant o- mnibus privilegiis ſui Ordinis habere debent plura requiſita, & qualitates, quæ ab Ordinario cognosci debent, & ad id eraditur for- mula. Vide verb. *Tertiarii, Tertiaria n. 1. ad 8.*

Si non ſerventur dicta requiſita, an Pro- feſſio ſit nulla, *ibid. num. 9.*
Tertiariæ habentes dicta requiſita pluribus gau- dent

dent exemptionibus, quæ assignantur, *ib. nu. 10. ad 24.*

Tertiariæ viventes in Congregatione absque Clausura non gaudent dictis privilegiis, *ib. num. 15. 16. & 17.*

Tertiarii, & Tertiariæ habentes requisita, quid si decedant non electa sibi sepultura; *ibidem num. 18.*

Tertiariæ post votum castitatis, & emissam professionem, quid si Matrimonium contrahant, & an possint acquirere Legatum reli-ctum pro puellis; *ibid. num. 19. & 20.*

Tertiarii utriusque sexus in claustris non viventes an gaudeant privilegio fori, & in quibus subiciantur proprio Parochi; *ibid. num. 21. 22. & 23.*

Tertiarii utriusque sexus a quibus Regularibus admitti possint ad habitum; *ibid. num. 24.*

Quoad Tertiarios utriusque sexus Ordinis Minorum asseruntur novissimæ Constitutiones editæ a Benedicto XIII. tam pro Patri-bus de Observantia, quam pro PP. Capuc-cinis, & Conventualibus, ex quibus patent eorum privilegia, & gratiæ spirituales, & innuitur a quibus erigi possit talis Ordo, *ib. num. 25. ad 30.*

Prædicti Tertiarii in eorum Domibus de-gentes, & non habentes necessaria requisita non gaudent privilegio Fori, & Canonis; gaudent tamen omnibus Indulgentiis Ordinis, ad quas lucrandas requiritur ut deferant habitum juxta morem regionis. Et a quo talis habitus conferri possit; *ib. n. 21. ad 37.*

Asserunt formule Professionis faciendæ a dictis Tertiariis post annum Novitiatu, *ib. num. 38. 39. & 40.*

Assignantur tertii Ordinis institutio, & anti-quitas, & miraculosa Christi apparitio in ejusdem comprobationem. Et quare in Co-ronatione Papæ dicatur Oratio S. P. N. Fran-cisci; *ibid. num. 41. ad 44.*

Tertiarii prædicti quomodo teneantur ad Regu-læ precepta, & ad rem traditur monitum quomodo sint instruendi ante Professionem, *ibid. nu. 45. & 46.*

Tertiarii nostri Ordinis in Sæculo degentes uti possunt nostro Breviario Franciscano, *ibid. num. 47. & Decreta Sacrar. Congr. nu. 11. & 659.*

Alia ad rem, *ib. n. 48. ad 50. & verb. Ere-mita num. 18. verb. Religiones Regulari art. n. 14. verb. Possis n. 17.*

Mulieres, quæ latini ritus non sint, ad-mitti nequeunt inter tertiarias. Vide ad Calcem Tomi VIII. in Addendis ad verb. Tertiarii.
Tom. X.

Alia plura circa easdem, præsertim in Missivum locis. Vide *ib.*

Alia vide init. hujus tom. x. in Append. Resolut. in *Mazarien. & Salamantina Erectionis.*

TESTAMENTUM.

Testamentum unde dictum, & quid sit? Vide verb. *Testamentum art. 1. n. 1. 2. & 3.*

Testamentum dividitur in *solemne*, & *non so-lemne*, & utrumque explicatur, *ibid. nu. 4.*

Testamentum *solemne* subdividitur in *scriptum*, & *nuncupativum*, & quale sit utrumque; *ib. num. 5. ad 8.*

Ad valorem testamenti *solemnis scripti* plura requiruntur, quæ assignantur, *ib. n. 9. ad 31.*

Ad valorem testamenti *solemnis nuncupa-tivi* quid requiritur; *ibid. num. 32. & 33.*

Testamentum *nuncupativum*, & *scriptum* quo-modo inter se differant; *ibid. nu. 34.*

Assignantur *solemnitates*, quæ requiruntur ad valorem testamenti de jure Canonico tam ad Causas pias, quam profanas, *ib. num. 35. ad 39.*

Testamenta in Terris Imperii, ac Ditione Ro-mani Pontificis, ac aliorum Regnorum se-cundum quas solemnitates fieri ac judicari debeant; *ibid. num. 40. 41. & 42.*

Testamentum ad Causas profanas carens una, vel pluribus solemnitatibus a jure positivo requisitis est invalidum in foro externo. An autem sit invalidum etiam in foro interno, variant Doctores, quorum sententiæ referun-tur, *ibid. nu. 44. ad 58.* De testamento facto coram Parocho. Vide *ib. num. 59. & seqq.*

An Testamentum minus *solemne* obliget in conscientia; Vide verb. *Testamentum*, in *Addis. ad art. 1. n. 63. & seqq.*

Quoad ea, quæ concernunt omnia Testamenta privilegiata.

Testamenta privilegiata quid sint, & assignan-tur. Vide verb. *Testamentum art. 2. n. 1. & 2.*

Testamentum ad pias Causas quale sit, an sit privilegiatum; & quot testes requirantur ad ejus probationem, & an valeat etiam sine testibus; *ib. num. 3. ad 10.*

An testamentum, in quo pia causa per fi-deicommissum vocata est, dici queat ad pias causas, *ib. n. 64. 65. 66.*

Testamentum inchoatum, & non perfectum, & quamvis corrumpat ob defectum alicujus solemn-ritatis Civilis, valet tamen quoad Legata pia in eo relicta. *ibid. num. 11. 12.*

Testamentum sine solemnitatibus a Jure Civili requisitis conditum ad pias causas valet etiam quoad Legata profana in eo contenta, *ibid.* num. 13. & n. 67. 68.

In concernentibus voluntatem nullum est Privilegium testamenti ad pias causas. *ibid.* num. 69.

Testamentum quamvis conditum ad interrogationem alterius, sed solis nuptibus, vel sine institutione hæredis, vel cum hærede incerto, vel cum hæreditate distribuenda alterius arbitrio, valet tamen quoad pias causas, *ib.* num. 14. ad 18.

Si in testamento ad pias causas aliunde sufficienter non constet de voluntate Testatoris, quid requiratur; *ib.* num. 19. ad 22.

An ex Legatis relictis in testamento ad pias causas detrahi possit Falcidia? Vide verb. *Falcidia*, & verb. *Legatum* n. 137.

Testamentum inter liberos quale sit? quidve requiratur ad ejus valorem; & in quibus casibus sit validum, vel non; *ibidem* num. 24. ad 36.

Testamentum militis quando, & quas Juris solemnitates requirat; & quibus gaudeat privilegiis, si fiat in actuali expeditione bellica; *ibidem* num. 37. ad 41.

Testamentum rustici quos, & quales testes requirat; & quales rustici in casu sint intelligendi; & an rusticorum privilegio gaudeant etiam Givæ, & Nobiles ruri recreationis gratia degentes, & ibi ægrotantes, ac testantes; *ibidem* n. 43. ad 50.

Ad testamentum factum tempore pestis quot testes requirantur; *ib.* n. 51. 52. & 53.

Testamentum Principi oblatum, & coram Principe factum quale sit, & quomodo fieri possit; & an sit validum absque Juris solemnitate, *ibidem* num. 54. ad 57.

Testamentum ad acta datum, & apud acta factum quale sit, quidve ad ejus valorem requiratur; *ib.* num. 58. 59. & 60.

Testamenta Cardinalium sunt æque privilegiata, ac testamenta Militum. Et quid in illis attendi debeat, ac sufficiat; *ibid.* num. 61. 62. & 63.

TESTAMENTUM quoad ea, quæ concernunt illos, qui possunt, vel non, ipsum facere, hæredes in ipso institui, & ejusdem executores esse, eorumque obligationem.

Quilibet testamentum facere potest, qui nec Jure naturali, nec positivo prohibetur. Vide verb. *Testamentum* art. 3. num. 1.

Assignantur, qui Jure naturæ testari nequeunt, *ib.* n. 2. ad 21.

Inhabiles ad testandum de Jure naturæ, vel Civili an possint ad pias causas testari, *ibid.* num. 22. ad 25.

Clerici seculares an, & de quibus bonis testari possint: & de quibus testari, ac disponere possint Clerici incolæ, & Cives Urbis Romanæ, si inibi, vel in ejus districtu testentur, *ibid.* num. 26. ad 31.

Regulares omnes professi nullimode testari, nec testamentum a se conditum ante Professionem moderari possunt; bene vero possunt illud interpretari, *ib.* num. 32. ad 37.

Novitius quando testari, & quid de rebus suis, sive pro se, sive pro aliis disponere possit, *ibid.* n. 38. ad 43.

Qui possint, vel non hæredes institui in testamento; Vide verb. *Hæres per tot.*

Executores testamentorum qui sint, & dicantur? & alii sunt *Legitimi*, alii *Testamentarii*, & alii *Dativi*, & singuli explicantur, *ib.* num. 45. & 46.

Si nullus a Testatore sit deputatus executor, quis teneatur exequi ejus voluntatem; *ib.* num. 47. 48. & 49.

Quot executores deputari possint a Testatore? Qui tales esse possint, vel non; ad quid teneantur; & si sint Ecclesiastici, vel Regulares, a quo Judice compelli possint ad exequendam voluntatem Defuncti? *ibid.* num. 50. ad 67.

Quid, si plures sint executores a Testatore deputati, & unus eorum sit mortuus, vel in remotis existat, vel exequi nolit; *ib.* n. 68.

Utrum ubi sunt plures executores testamentarii conveniri in solidum queant de gestis administratione, tametsi non omnes administraverint, *ib.* num. 73. 74.

Relicta a Testatore ad certas causas, & quo mutari possint in alios usus, *ib.* num. 69.

Alia de Testatoris voluntate, ejusque executoribus, *ibid.* num. 70. 71. & 72.

Quoad ea, quæ concernunt Codicillum, seu Clausulam Codicillarem.

Codicillus quare sic dictus? quid sit; quomodo esse debeat; quot testes ad ipsum requirantur; quis ipsum facere possit, & quomodo an ante, vel post, aut etiam sine testamento fieri possit; si fiat testamentum quid requiratur ad ejus valorem; & an licite fieri possint duo vel plures; Vide verb. *Testamentum* art. 4. num. 1. ad 16.

Dispo.

Dispositio Testatoris, si ob aliquem defectum non valeat ut testamentum, an, & quando valere possit ut Codicillus, *ibidem* num. 17. 18. & 19.

Clausula Codicillaris quæ, & quoruplex sit, qui ejus effectus; & quid requiratur ad hoc ut Testamentum minus solemne valeat vltalis clausulæ *ib. n. 20. ad 27.*

Assignatur ad quid sint introducti, & ad quid inserviant Codicilli, & quis primus illos introduxerit, *ibid. num. 28. & 29.*

An clausula Codicillaris expressa in Testamentis rusticorum, mulierum, & aliorum, qui ejus vim non intelligunt, effectus suos pariat, *ib. n. 30. & seqq.*

Alia ad rem. Vide verb. *Fideicomissum* verb. *Legatum*.

Quoad ea quæ concernunt revocationem, seu mutationem, irritationem, ruptionem, destitutionem Testamenti, & Codicilli.

Quilibet Testator potest testamentum suum usque ad mortem pro libito revocare, vel mutare; & quid ad talem revocationem necesse sit, innuitur. Vide verb. *Testamentum* art. 5. num. 1. ad 5.

An revocari possit testamentum, quod Testator juravit se non revocaturum, *ibid. num. 6. & 7.*

Testamentum reciproctum inter conjuges, vel alias personas revocari potest ab una parte; etiam inscia, vel invita altera. Et innuitur quomodo tale Testamentum fieri possit, & datur ad id specialis advertentia, *ib. num. 8. ad 14.*

Testamentum revocari potest & verbis, & factis, *ib. num. 14.*

Revocatio testamenti facta *nudis verbis* duo copulative requirit, quæ assignantur *ib. num. 16.*

Testamentum *facto* multipliciter revocari potest; & innuitur quando censeatur vere revocatum, vel non, & quid requiratur ad talem revocationem, *ibid. num. 17. ad 30.*

Testamentum prius legitime factum rumpitur per posterius privilegium, *ib. n. 31.*

Testamentum prius *ad acta*, seu coram Principe factum per quid revocari possit, *ib. n. 32.*

Testamentum parentum inter liberos revocatur per aliud testamentum legitime factum coram septem testibus, *ibidem num. 33.*

Testamentum irritari, rumpi, ac destitui quid sit; quomodo, & quando fiat? *ibid. nu. 34. ad 39.*

Legata, Codicilli, & Donationes multipliciter revocari possunt; & assignatur quando censeantur vere revocata, vel non, *ibid. num. 38. ad 49.*

An posterius testamentum rumpat prius testamentum, si haic adjecta sit clausula derogatoria, eaque non fuerit in posteriori testamento revocata, *ib. n. 50. & seqq.*

T E S T I S.

Quoad ea quæ concernunt illos, qui possunt, vel non esse Testes, tum generaliter quoad omnia; tum specialiter quoad certas personas, & Causas.

Testes unde sint dicti, & qui sint, & quæ conditiones in ipsis requirantur? Vide verb. *Testis* art. 1. n. 1. 2. & 3.

Qui habiles sint, vel inhabiles ad testificandum sive in totum, sive in partem? *ib. n. 4. ad 7.*

Generaliter, & absolute inhabiles ad testificandum tam in Causis Civilibus, quam Criminalibus sunt infantes, & impuberes, amentes, & furiosi, surdi simul, & muti a nativitate, cæci, servi, seu mancipia, & qui præcio ad id sunt conducti, *ibid. n. 8. ad 16.*

Infames tam infamia juris, quam facti, criminosi, perjuri, excommunicati, pauperes quando, & in quibus Causis admitti possint ad testificandum, vel non? *ibidem num. 17. ad 40.*

Sed vide, *ibid. in nov. add. num. 132. & seqq.*

Fœminæ, pupilli, seu impuberes, parentes, consanguinei, & affines domestici, quando admittantur, & in quibus Causis? *ibid. num. 41. ad 85.*

Inimici, an, quando, & in quibus causis possint esse testes contra suos inimicos, parentes contra suos filios, & e contra, liberi contra suos Patronos, Iudei contra Christianos, laici contra Clericos, Clerici contra laicos, *ibid. num. 86. ad 108.*

An Clerici, & Religiosi possint sine licentia suorum respective Superiorum valide, & licite esse testes in Testamentis, Instrumentis, & contractibus laicorum, *ibid. num. 110.*

Nemo potest esse testis in propria causa, ideoque Judices, Advocati, Tutores, Administratores, alique similes nequeunt esse testes in.

in Causa, quam iudicant, vel cui patrocinium præsiterant; & quæ sit causa propria, assignatur, *ib. nu. 111. ad 114.*

Proxenetæ, seu Mediator inter contrahentes quando possit esse testis, *ibid. num. 115. ad 118.*

Praelati, aliique Clerici, etiam Regulares, & Canonici possunt esse testes in Causa Civili suæ Ecclesiæ, vel Monasterii; secus si sint aliqua rationabili causa impediti, aut in eadem Causa sint auctores, *ibid. num. 119. ad 126.*

In Causa Universitatis secularis an, & quando possint esse testes illi, qui sunt de eadem Universitate, vel Communitate, *ib. num. 127. ad 131.*

Quoad 42, quæ concernunt testium numerum, testes contestes, testes singulares, testes de scientia, testes de auditu, testium productionem, juramentum, & examen, ac interrogatoria suggestiva.

Assignantur variæ Causæ, in quibus tum de jure Civili, tum Canonico requiruntur plures testes. Vide verb. *Testis art. 2. num. 1. ad 4.*

An, & in quibus casibus sufficiat unus testis ad legitimam probationem, *ib. num. 5. & 6. & num. 59. & seqq. & art. 3. n. 49. & seqq.*

Testes quoad probationem, alii vocantur testes contestes, & alii testes singulares, & qui sint, *ibid. num. 7.*

Singularitas testium triplex assignatur, & explicatur. Ex innuitur in quibus Causis probent testes hac triplici singularitate. *ib. num. 8. ad 16.*

Testes quoad probationem, alii dicuntur testes de scientia, alii testes de credulitate, & alii testes de auditu; & qui sint singuli, & qui ex istis requirantur, vel sufficiant ad legitimam facti probationem, *ibid. num. 17. ad 20.*

Testes quando sint producendi, & quot productiones testium fieri, vel admitti possint. *ib. n. 21. ad 33.*

Testes e longinquo cujus expensis sint producendi; & producents tales testes ad quid teneatur, *ibid. num. 34. & 35.*

Impediens testium productionem quomodo peccet; *ib. num. 36.*

Testes antequam deponant, jurare debent; & tale juramentum undequaque explicatur, *ib. num. 37. ad 41.*

Testes quomodo, & a quo sint examinandi, *ibid. n. 42. ad 46.*

Testium examinatio quando, & in quo loco fieri debeat; & quid si testes examinandi sint personæ egregiæ, vel sanes, aut valetudinarii, aut paupertate depressi, aut sœminæ. *ibid. num. 47. ad 53.*

Assignantur interrogatoria, quæ faciendæ, & quæ cavenda sunt in examinatione testium, *ibid. num. 54. ad 58.*

Quoad testium exceptionem, seu reprobationem, coactionem, & obligationem.

Exceptiones, quæ testibus possunt obijci, sunt triplicis generis. Et assignatur quomodo fieri possint, & quando sint opponendæ. Vide verb. *Testis art. 3. n. 1. ad 7.*

An & quando quis possit reprobari testes, a se, & pro se antea productos, *ibid. nu. 8. & 9.*

Testes probatorii possunt reprobari per alios testes reprobatorios reprobatoriorum; & assignantur qui sint tales testes, *ibid. n. 10. 12.* Testes recusantes testificari quando, in quibus Causis, & contra quos ad testificandum compelli possint, vel non, *ibidem num. 13. ad 29.*

Testis, qui juravit se nihil deposurum in Iudicio, an compelli possit ad deponendum, *ib. n. 30. 31. & 32.*

Testes, an & quando possint in juramento præstando uti restrictione mentali, seu amphibologia, aut æquivocatione. Vide verb. *Juramentum art. 1. num. 13. verb. Restrictione mentalis, verb. Reus.*

Testis ex quo titulo, & quando teneatur testificari sponte, vel solum quando a Judice competente interrogatur, *ib. nu. 34. & 35.*

Judex quando censetur iuste, & juridice exigere a testibus testimonium, *ibid. nu. 36.*

Assignantur aliqui casus, in quibus testis sub mortali tenetur testimonium ferre in legitimo iudicio; & alii casus assignantur, in quibus non tenetur etiam Judice præcipiente. *ib. num. 37. 38. & 39.*

Testis peccat in pluribus, quæ assignantur, *ib. num. 40.*

Testis, qui ex malitia, vel ex ignorantia falsum deponit, quas poenas incurrat, & ad quid teneatur, vel non, *ib. n. 41. ad 45.*

De testibus habentibus notam manuum. Item de Testibus pluribus sed singularibus quoad varios actus. De testibus pro electione sepulture requisitis, De testibus Synodalibus.

libus, & iis qui matrimonio assistunt, *ibid.* num. 47. ad 62.

Testes produci debent coram Iudice, cui fides est facienda; Qui tamen Iudex solet quandoque examen delegare, qua delegatione non intercedente examen a Notario factum ex proprio libitu est nullum. *ibid.* n. 63. 64.

Sed vide quæ sequuntur. *ib.* n. 65. ad 67.

Alia ad rem Vide verb. *Judex, Juramentum, Restitutio, Restrictio mentalis, Reus.*

Testium præsentia quoad Matrimonium. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. n. 59.*

TETRAGONOMETRIA quid. Vide verb. *Mundus num. 200.*

THALMUD HEBRÆORUM;

Judzi, & Hebrzi unde sint dicti, quid sit, & importet eorum Thalmud, quando, & a quibus fuerit compilatum. Vide verb. *Thalmud Hebræorum n. 1. 2. & 3.*

Thalmud aliud est Hierosolymitanum, & aliud Babylonicum; & utrumque quid contineat. *ibid.* n. 4. 5. & 6.

Thalmud cujus jussu fuerit prohibitum, combustum; & quæ poenæ fuerint impositæ transgressoribus, *ibid.* num. 7. ad 13.

Thalmud plura continet apta Judæorum pertinetæ emolliendæ, *ibid.* nu. 14.

Quin etiam ad Catholica dogmata confirmanda adversus Heterodoxos, *ib.*

Judicia Virorum Doctissimorum de eodem Thalmud, *ibid.* n. 15.

THEOLOGIA, THEOLOGUS:

Theologia quid, & quotuplex sit, assignatur, & explicatur. Vide verb. *Theologia n. 1. ad 7.*

Theologia tum ratione subjecti, in quo recipitur, tum ratione objecti circa quod versatur, varie dividitur; & singulæ divisiones assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 8. ad 17.

Afferitur origo Cathedræ Scholasticæ Religionis Seraphicæ, *ib.* num. 18.

Quoad ea, quæ concernunt Theologum. Vide verb. *Canonicus art. 9. n. 2. ad 44.*

THEORICA Planetarum quid; Vide verb. *Mundus num. 204.*

THESAURUS S. M. Ecclesiæ. Vide Verb. *Indulgentia art. 1. n. 4.*

THESAURUS. Vide verb. *Dominium art. 3. nu. 26. ad 45. & verb. Societas inter Fratres, in not. ad n. 24.*

TOM. X.

THESIS quid, & ejus differentia ab hypothesis? Vide verb. *Mundus n. 100. 101.*

THURIFICATIO.

Thurificatio quomodo, quando, quibus, & a quibus fieri possit, ac debeat? & quæ præcedentia servanda sit in ipsa faciendâ. Vide verb. *Thurificatio per eos.* ubi ad rem adducuntur varia Decreta Sacr. Rit. Congr.

Thurificatio ad Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, sive expositum illud sit, sive in tabernaculo Altaris reconditum, vid. *ibid.* num. 72. & seqq.

Thurificatio an, & quomodo proficit Defunctis; Vide verb. *Suffragia n. 22.*

T I T U L U S .

Titulus Crucis Domini quando Romæ inventus; Vide verb. *Titulus n. 1.*

Titulus *Servus Servorum Dei*, quo utitur Papa in Bullis, a quo fuerit primo inventus? & quare in iis sic se vocet, *ibid.* n. 2. & 3.

Titulus *Eminentissimi* quando cœperit dari Cardinalibus; & Tituli Cardinalitii qui olim fuerint tum in Urbe, tum extra Urbem; & a quo præscripti, numerati, ac designati fuerint. *ibid.* num. 4. ad 10.

Assignantur qualis titulus tribuebatur olim Nobilibus Personis, & qualis competat Monialibus, *ib.* num. 11. 12. & 13.

Alia ad rem, *ib.* num. 14. ad 30. & verb. *Capitulum art. 3. n. 66.*

De Tituli assignatione pro Sacris Ordinibus, *ibid.* num. 31. & seqq.

Titulus *Insignis* cuinam competat; & quibus competat titulus Capitularium, *ibid.* nu. 36.

Titulus Illustrissimi non debetur Vicario Apostolico. Vide verb. *Vicarius Apostolicus n. 53.*

TONSURA. Vide verb. *Ordo art. 1. num. 8. & art. 2. num. 1.*

TOPOGRAPHIA quid. Vide verb. *Mundus num. 205.*

T R A D I T I O N E S .

Traditio sive generatim, sive magis strictè sumpta explicatur. Vide verb. *Traditio n. 1. & 2.*

Traditio dividitur in Divinam, Apostolicam, & Ecclesiasticam. Et quæ sint singulæ; quomodo admittendæ, ac observandæ; & qualem habeant auctoritatem. *ibid.* nu. 3. ad 37.

K k 3

TRAN.

TRANSACTION.

Transactio dupliciter sumpta assignatur, & explicatur. Vide verb. *Transactio num. 1. 2. & 3.*

Ad transactionem stricte sumptam tria requiruntur, & assignantur, *ib. nu. 4. ad 8.*

Quæ personæ possint transigere, & de quibus rebus possit fieri transactio, vel non, *ibid. num. 9. ad 23.*

Transactio bona fide celebrata, an, & quomodo revocari possit, *ib. n. 24. ad 30.*

Afferuntur varia Decreta Sacr. Congregat. Immunit. concernentia Transactionem inter Ecclesiasticos, & laicos, *ib. n. 31. ad 38.*

An transactio non inspectis tabulis testamentariis super relictis in testamento facta, sustineatur, si inspectioni illi fuerit renunciatum, vel iuramento ipsa transactio fuerit confirmata, *ib. nu. 39. & seqq.*

De alimentorum in testamento relictorum transactione, *ibidem num. 47.*

An transactio hodie involvat novationem, *ib. n. 48. & seqq.*

TRANSITUS.

Regulares Professi de cujus licentia transire possint ad aliam Religionem, & cum debita licentia transeuntes ad quid teneantur; & an transire possint ad laxiorem. Vide verb. *Transitus n. 1. ad 4.*

Transitus Regularium Conversorum ad statum Clericalem, & de statu Clericali ad statum Conversorum de cujus licentia fieri possit, *ib. n. 5. ad 9.*

Quoad ea, quæ concernunt Affiliationes Regularium in aliis Conventibus, & transitus eorum ad alienas Provincias; *ib. n. 10.*

Transitus de ritu Græco ad Latinum, & contra de cujus licentia fieri possit. *ibid. num. 11. & 12.*

Transitus Cadaveris per alienas Dioeceses, & Parochias quomodo fieri possit? & an possint Parochi ratione talis transitus aliquid exigere. *ibid. num. 13. & 14.*

Quis concedere possit transitum Regularium de uno ad alium Ordinem. Vide *ib. nu. 15. ad 20.*

Transitus de uno Ordine ad alium fieri nequit sine causa, *ib. nu. 21. & 22.*

Quid Episcopus Auctoritatis habeat in revisione Indulti dati illis, qui ab uno ad alium ordinem transeunt, *ib. num. 23. & 24.*

De transitu a Ritu Græco ad Latinum, & de Latino ad Græcum. *ib. n. 25. & seqq.*

An transeunte Abbate alicujus Monasterii ad Religionem strictioris Observantiae procedi statim valeat ad electionem Successoris in Prælaturam, *ibidem num. 31. & seqq.*

TRANSLATIO.

Translato Festo ordinarie non transfertur Indulgentia; Vide verb. *Translatio n. 1.*

Alia plura attendenda circa translationem Festorum, Imaginum, vel Reliquiarum; & circa translationem Monialis, vel Regularis ad aliud Monasterium, & Episcopi ad aliam Ecclesiam, & circa translationem Conventuum, *ibid. num. 2. ad 26.*

TREBELLIANICA. Vide verb. *Falcidia n. 4.*

TREGUA.

Tregua quid sit? & quomodo vocetur in Jure Civili, & in quo differat a Pace? Vide verb. *Tregua n. 1. 2. & 3.*

Tregua est duplex, *Conventionalis*, & *Canonica*; & quæ sit utraque; *ib. num. 4. 5. & 6.*

Treguæ Canonicae quibus diebus sint servandæ? & quæ poenæ contra eas violantes sint statutz, *ibid. num. 7. & 8.*

Quæ personæ gaudeant Tregua, seu securitate perpetua, *ib. num. 9. & 10.*

An, quando, & quibus de causis inita Pax, & Tregua cum hostibus frangi possit. *ib. num. 11.*

TRIBUTUM quid, & quotuplex sit; Vide verb. *Gabella n. 4. & 5.*

TRIGONOMETRIA quid; Vide verb. *Mundus num. 200.*

TRIEMIUM poena quæ sit? Vide verb. *Pœna art. 2. n. 25.*

TRISAGIUM.

Afferitur motivum cur coeperit cani Trisagium, quo tres Divinæ Personæ laudantur; Vide verb. *Trisagium.*

TRITAVIA, Tritavus quæ, & quis sit? Vide verb. *Affinitas art. 1. n. 15.*

TROPICI unde dicti, & cur unus vocetur Tropicus Cancræ, & alter Tropicus Capricorni? Vide verb. *Mundus num. 130.*

TRUFFATORUM poenæ quæ sint; Vide verb. *Pœna art. 2. n. 213.*

TU.

TUTELA, TUTOR: CURA, CURATOR.

Tutela quid sit, & qui sint Tutores; Vide verb. *Tutela* n. 1. & 2.

Tutela alia est *Testamentaria*, alia *Legitima*, & alia *Dativa*; & quæ sint singula? *ib. num. 3. ad 7.*

Tutela quando finiatur? *ib. num. 8. & n. 117.*

Tutela finita, incipit Cura; & assignatur tempus, quo durare solet, *ib. num. 9. ad 12.*

Curator quid sit, & in quo differat a Tutore. *ibid. num. 13. ad 16.*

Tutor, finita Tutela, an adhuc perseverare possit tamquam Curator, *ib. n. 17. 18. & 19.*

Tutor Dativus, perveniens altero ex partibus ad majoritatem, cessat quoad omnes fratres, secus de Tutore Testamentario, *ib. num. 20. & 21.*

Tutor a quo Judice sit constituendus? Et quid si pupillus sit Clericus, vel si plures pupilli, partim sint laici, & partim Ecclesiastici? *ib. num. 22. ad 28.*

Curator tam personis, quam rebus quomodo, & a quo Judice sit constituendus? *ibid. num. 29. ad 31.*

Parentes an, quando, quomodo, & quibus filiis possint Tutores constituere, *ib. num. 32. ad 46.*

Constituendus Tutor cujus ætatis esse debeat; Et qui possint esse, vel non esse Tutores, *ib. num. 47. ad 63.*

Uxor Tutrix a Marito constituta an renunciare debeat secundis nuptiis. *ib. num. 64. & 65.*

Tutela legitima competit proximiori pupilli; si vero fuerint plures in eodem gradu, omnes admitti debent ad tutelam; & traditur præferentia ordo servandus in ipsa tutela assignanda, *ib. num. 66. ad 84.*

Tutores, & Curatores quando teneantur Inventarium conficere, *ib. num. 85. 86. & 87.*

Curatores quibus personis dari, seu constitui possint, *ibid. num. 88. ad 104.*

Tutores, & Curatores tenentur satisfacere; exceptis tamen Tutoribus Testamentariis, & illis qui dati sunt ex inquisitione, *ib. num. 105. 106. & 107.*

Tutores, & Curatores ad quid teneantur circa administrationem bonorum Pupillorum, & Minorum, *ib. num. 108. 109. & 110.*

Tutor cogi haud potest a pupillo ad rationes administrationis tutelæ reddendas, si ipse pupillus effectus major, eum ab hac redditione rationum liberavit, *ib. num. 118. 119.*

Tutor haud potest reportare cessiones contra Pupillum, & ita quidem, ut si quas reportaverit, ex cedant beneficio ipsius pupilli, *ib. n. 120. ad fin.*

Tutores, & Curatores an possint accipere, vel petere salarium, *ib. n. 111. ad 119.*

An, & quando Pupilli, & Minores possint sine auctoritate Tutorum, & Curatorum contractus celebrare, *ib. num. 116.*

V

VACANS SEDES. Vide verb. *Sedes Vacans.*

Vacante Sede Apostolica Major Poenitentiarius, seu ejus officiales facere, & expedire possunt quæcumque ad forum conscientia pertinent; Vide verb. *Vacatio* n. 1. ad 6.

Vacante Sede Apostolica Processio Generalis Corporis Christi celebrari debet apud Vaticanam Basilicam, *ib. n. 7.*

V A C A T I O, V A C A R E .

Vacatio per morrem, & per renunciationem non sunt eodem, nec eisdem effectus causant; Vide verb. *Vacatio*, *Vacare* n. 1.

Alia quoad vacationem Beneficiorum, Locorum Montium, & Officiorum Romanæ Curia, *ib. n. 2. ad 7.*

De Vacatione Beneficiorum per solemnem Professionis emissionem, late *ib. num. 8.*

De casibus, in quibus Beneficia haud vacant ipso jure, sed per Judicis sententiam. *ib. num. 9.*

In iis casibus, in quibus vacatio Beneficiorum ipso jure inducitur, collator, qui ejus notitiam habet, ad quid teneatur; Vide *ib. num. 10. ad 14.*

De casibus Vacationum Beneficiorum ipso jure; Vide verb. *Beneficiorum ars. 7.*

VAGUS, VAGABUNDUS.

Vagus, seu Vagabundus quis proprie sit; ubi sortiatur Forum, apud quem Parochum possit Matrimonium contrahere, quibus Legibus subjiciatur? ubi sit sepeliendus; Vide verb. *Vagus*, *Vagabundus* n. 1. ad 6.

Vagus an absolvi possit in una Diocesi a reservatis alterius Diocesis. *ib. n. 7.*

VANAGLORIA. Vide verb. *Superbia* n. 8.
 VANA OBSERVANTIA. Vide verb. *Superstitio* n. 45.

VASA SACRA.

Vasa Sacra, aliaque Ornamenta Ecclesiastica benedicendi facultas cui competat, vel non? Vide verb. *Vasa Sacra* n. 1. ad 7.
 Quis licite possit Vasa, aliaque Sacra Ornamenta tangere, vel non? *ib.* n. 8. ad 14.
 Vasa, & alia Sacra Ornamenta ad usus profanos convertens quomodo peccet? & quibus poenis subijciatur, *ibid.* num. 15. 16. & 17.
 Vasa, & alia Ecclesiastica suppellectilia Judæis vendens qua poena plectendus, *ib.* num. 18.
 Alia ad rem. *ibidem* num. 19.

VATICANA BASILICA.

Vaticanae Basilicæ prerogativa est, ut in ea benedicantur Pallia, quæ a Romano Pontifice Patriarchis, & Archiepiscopis mittuntur; Vide verb. *Vaticana Basilica* n. 1. ad 4.
 Vaticanae Basilicæ Clero concessum est, ut de singulis Sanctis Pontificibus Rom. Officia propria recitent, *ib.* num. 5.
 In Vaticana Basilica celebrari debent Beatificationes, & Canonizationes; & ipsius Sacrariorum certarum præstationes offeruntur illarum occasione, *ibidem* num. 6. ad 10.

VECTIGAL. Vide verb. *Gabella*.

VENATIO, VENATOR.

Venatio qualis, & quando sit Clericis, & Religiosis specialiter interdicta? & qualis aliquando sit eis concessa; Vide verb. *Venatio*, *Venator* num. 1.
 Venatio, seu Piscatio, an & quando possit a Principe, vel Republica, vel a quovis alio jus privativum habente prohiberi: & contrariam prohibitionem venantes, seu piscantes quomodo peccent, & ad quid teneantur, *ib.* num. 2. ad 9.
 Principes, si propter venationis prohibitionem grave damnum afferant subditis, an teneantur ad compensationem, *ib.* num. 10.
 Principes, alique privati venantes tenentur ad compensationem, si venando notabiliter proterant sara, grana excutiant, vineas ac sepes lædant & similia, *ib.* n. 11. & 12.
 Quæ animalia, & in quibus locis pro-

sequi, seu capi liceat, *ibidem* num. 13. 14. & 15.

An liceat prosequi, vel capere feram ab alio vulneratam. *Ibid.* n. 16. 17. & 18.

Quid si aliquid animal vagum insequatur, & illud incidat in rete alterius. *Ibid.* n. 19.

Si quis eripiat piscem implexum in retibus alicujus piscatoris, an teneatur ad restitutionem. *Ibid.* num. 20.

An liceat diebus Festis, vel tempore Quadragesimæ venationem exercere; & cur Venatores communiter se induant veste viridi. *Ibid.* num. 21. ad 25.

Ad rem alia, Vide *ib.* n. 26.

VENDITIO. Clerici beneficiarii prohibentur vendere commodum, vel utilitatem percipiendi fructus beneficii. Vide verb. *Venditio* num. 1.

Alia ad rem, vide sequentia, & verb. *Emptio*.

VENENUM.

Venenum compotens, vendens, apud se retinens, propinans, vel mandans propinari, ad hominis necem, reus est homicidii, & homicidium sic paratum punitur poena ultimi supplicii; Vide verb. *Venenum* n. 1. ad 5.
 Alia ad rem, *ib.* n. 6. 7. & 8.

VENERABILE SACRAMENTUM. Vide verb. *Missa*, *Profectio*, *Sacramentum*, *Sacrificium*, *Tabernaculum*.

VENERATIO SANCTORUM.

De cujus licentia liceat aliquem pro Sancto venerari? Vide verb. *Veneratio Sanctorum* num. 1.

Sancti, & Beati proprie, & strictè capti qui sint; & quid sit eorum Canonizatio, ac Beatificatio? *ib.* num. 2. ad 5.

Tam Canonizatio, quam Beatificatio duplex assignatur, & explicatur, & quomodo inter se differant. *ib.* n. 6. ad 15.

Canonizandi, & Beatificandi facultas cui competat? & quis primus solemniter Canonizationem celebraverit, *ibid.* num. 16. ad 20.

Quid de ritu olim servato, & nunc servando in solemnitate Canonizationis, & Beatificationis; & quid ad utramque requiratur. *ib.* num. 21. ad 27.

Antiquius nomen Martyris, & Confessoris promiscue sumebatur, nunc vero distincte. *Ibid.* num. 28. & 29.

Quo tempore elapso ab obitu Canonizandorum, & Beatificandorum procedi possit ad eorum Beatificationem, & Canonizationem? *ib. n. 30. ad 53.*

Adoratio, seu Cultus quid, & quotuplex sit, assignatur, & explicatur, *ibid. num. 34. & 35.*

Adorationis Sacrae tres sunt species, Latría, Hyperdulia, & Dulia; & quae sint singulae? *ibid. num. 36. ad 39.*

Dicta triplex adoratio alia est absoluta, & alia respectiva; & quae sit utraque, *ib. n. 40.*

Cultus alius est publicus, & alius privatus, & quis sit uterque. *ibid. num. 41.*

Sancti, & Beati quo Cultu coli possint, *ibid. nu. 42.*

Beati nondum canonizati quo cultu sint colendi, *ib. num. 43.*

Qui cum fama sanctitatis obierunt, & nondum sunt canonizati, nec beatificati, licite coli possunt cultu privato & non publico: asseruntur ad rem Constitutiones, & Decreta, *ib. num. 44. ad 48.*

Afferitur Decretum Sacr. Rit. Congr. super immemorabili, *ib. nu. 49.*

Adducitur Decretum ejusdem Sacr. Congr. servandum in recipiendis informationibus pro causis Beatificationum & Canonizationum Servorum Dei, *ibid. n. 50.*

Per Reliquias Sanctorum, & Beatorum quid intelligatur, *ibid. num. 51. & 52.*

Reliquiae noviter inventae ad hoc ut coli possint a quo recognosci, ac approbari debeant? Et in ipsis approbandis quid sit ab Episcopis attendendum, *ibid. n. 53. ad 59.*

Reliquiae quaecumque tam novae, quam antiquae, licet non approbatae, ac recognitae, coli possunt cultu privato. Antiquae tamen habendae sunt in ea veneratione, qua hactenus fuerunt; & innuitur ad rem attendendum novissimum emanatum Decretum. *ib. n. 60. 61. & 62.*

Reliquiae quando sint incensandae, *ib. n. 63.*

Corpora, ac Reliquiae Sanctorum, Beatorum, ac Servorum Dei nondum Beatificatorum an, & de cujus licentia transferri possint, *ibidem num. 64. ad 67.*

Reliquiae Sanctorum vendi non possunt. *ibid. num. 68.*

Reliquias subtrahere quale sit peccatum, *ib. n. 69.*

Pro Altaris consecratione quae Reliquiae sint locandae, *ib. n. 70. 71.*

Quando exponuntur Reliquiae, quot luminaria ardere debeant, *ib. n. 72.*

Tom. X.

Officium alicujus Sancti, vel Beati, de quo habetur Corpus, vel Reliquia, quando, in quibus Ecclesiis, & sub quo ritu sit celebrandum, *ib. nu. 73. ad 80.*

Reliquiam deferre in Processionibus ad quem spectet, *ib. n. 81.*

Reliquiae in Monasteriis Monialium ubi aservandae, *ibid. num. 82.*

Alia ad rem, *ib. num. 83. ad 89.*

Solemnitates novorum Beatorum, & Sanctorum a quibus prius, & quomodo peragendae in Ordine Fratrum Minorum, *ibid. num. 90. ad 96.*

Refertur Decretum quoad Cultum Coronae ferreae, quae in Collegiata Ecclesia S. Joannis Baptistae Medietatis Mediolanen. Diocesis aservatur, *ibid. num. 98.*

Alia ad rem, Vide verb. Imago, verb. Miraculum, verb. Resolutiones Sacr. Congr.

V E N T I .

Venti Cardinales secundum quatuor Mundi plagas cardinales, sunt quatuor, qui assignantur. Vide verb. Mundus n. 89.

Ventus Eurus, seu Subsolanus, quis, *ib. n. 89.*

Ventus Zephyrus, seu Favonius, quis, *ib. n. 89.*

Ventus Austus, seu Notus, quis, *ib. n. 89.*

Ventus Boreas, seu Aquilo, quis, *ib. nu. 89.*

VERBA vim sponfalium habentia vel non. Vide verb. Sponsalia n. 35. ad 48.

VERBERATIONIS poena quae sit; Vide verb. Puna art. 2. num. 26.

V E S T I S .

Femina utens veste virili, & vir veste feminea: ac Saeculares utentes vestibus Religiosis quale peccatum committant. Vide verb. Vestis num. 1. ad 4.

Moniales tempore bacchanalium nequeunt uti alienis vestibus ad Mascheras, *ib. n. 5.* Vestes Sacrae in quos usus converteri possint, vel non; & quid de ipsis, si sint veteres, *ib. num. 6. 7. & 8.*

Clerici quibus vestibus uti debeant; & quae sint necessariae pro Missae celebratione; & quis possit illas benedicere, *ib. n. 9. ad 12.*

Quando liceat, vel non, uti vestibus indelicium, *ibid. num. 13. & 14.*

Adducitur notabile factum cujusdam Theologi male recepti in suo Monasterio; dum erat humiliter indutus; & splendide postea recepti Cappa pretiosa vestiti, *ib. num. 15.*

K k 5

Alia

Alia ad rem, *ibid.* num. 16.

Cadavera Ecclesiasticorum quibus vestibus sint induenda, quando exponuntur in fene-
stris Officiis: & affertur ad rem novissimum
Editum, *ibid.* num. 17.

Catechumeni quando sint induendi veste
candida. *ib.* n. 18.

Vestis talaris usus an, quibus, & sub qua pec-
na præcipi valeat ab Episcopis, *ib.* num. 19.
& 20.

Affertur lepida observatio de veste talari,
ob quam sine Abbatia multi vocantur Ab-
bates, *ibidem* n. 21.

Sacræ vestes cujusque Dignitatis, seu Or-
dinis propriæ gestandæ sunt a Clericis Syno-
do interessentibus, *ibid.* num. 22. 23. 24. &
n. 34. & seqq.

Non item Pallium ab Archiepiscopis ex-
tra propriam Diocesim, *ibid.* n. 25. & seqq.

Vicarius Generalis quamvis veste uti debeat
in Synodo Diocesana, *ibid.* nu. 33. & seqq.
De veste Clericorum, *ib.* n. 42. ad fin.

Alia vide hoc tom. x. in *Appendic.* in Capu-
taquen. Salernitana *Editorum*, Montis Ma-
rani *Servitii Ecclesie*. Ruben. *Habitus Talaris*.

VIA LACTEA quid; & unde sic dicta. Vide
verb. *Mundus* n. 204.

VIATICUM.

Viatici nomen undequaque explicatur. Vide
verb. *Viaticum* n. 1. 2. & 3.

Eucharistiam sumere per modum Viatici
quid sit; quando teneatur ægrotus ipsam su-
mere; & quoties in eadem infirmitate? Et
quibus diebus, & sub qua formula sit ipsi
præstanda. *ib.* n. 4. ad 9.

Juxta Rituale Romanum non potest Viati-
cum ministrari de novo, nisi infirmus per
aliquot dies supervivat, *ib.* n. 16.

Quotnam dies intercedere debeant, *ib.* n.
17. 18.

Alia ad rem, *ibid.* num. 10.

De Viatico administrando, vel non mini-
strando iis, qui suspecti sunt contumaciæ in
Constitutionem *Unigenitus*, vide *ib.* nu. 11.
& seqq. ubi per extensum datur Epistola
Encyclica Bened. XIV, ad Gallicanos Episco-
pos data.

VICARIUS APOSTOLICUS.

Pro Vicario Apostolico quis hic intelligat-
ur. Vide verb. *Vicarius Apostolicus* n. 1.

Quam occasione mittatur, *ibid.* n. 64.

Quæ sit Vicarii Apostolici Jurisdictio, ac
facultas; quid possit, vel non in Diocesi
disponere independentem ab Episcopo; quales
functiones exercere possit; & quibus gaudet
prærogativis tam Missæ solemniter assistendo,
tum Missam privatam celebrando, *ibid.* nu.
2. ad 21.

Quamvis sit facultas, & jurisdictio Vicarii
Apostolici missi Sede Episcopali vacante,
ib. num. 65. & seqq.

Quæstio proponitur, an possit tunc erigere
Beneficia cum reservatione Jurispatronatus.
ib. n. 70.

Quibus veto Insignibus, & honoribus de-
coretur. Vide *ib.* n. 71. ad 73.

Vicarius Apostolicus quamdiu duret; ubi resi-
dere debeat; quæ sit ejus præcedentia in Cho-
ro; an possit salarium, expensas, ac alia
emolumenta præterdere, & quæ; & alia ejus
facultatem concernentia; *ib.* n. 22. ad 49.

Assignantur causæ, propter quas Vicarius
Apostolicus deputari, ac removeri solet, *ib.*
n. 50. 51. & 52.

Vicarius Apostolicus illis tantum gaudere debet
prærogativis, in quibus gaudet Vicarius Ge-
neralis Episcopi, *ib.* num. 53.

VICARIUS CAPITULARIS

Quoad ea, quæ concernunt ejus electionem,
qualitatem, initium, finem suæ
Jurisdictionis,

Vicarius Capitularis a quo, & intra quod tem-
pus sit eligendus; & quid si intra præfixum
tempus non eligatur; Vide verb. *Vicarius Ca-
pitularis* art. 1. n. 1. ad 40. ubi alia plura quo-
ad ejus electionem, & n. 64. & seqq.

Vicarius Capitularis, an possit esse Canonicus,
vel Parochus; & ejus ætatis esse debeat; &
qui sint præferendi in ejusdem electione, *ib.*
nu. 41. ad 44.

Quid si electio non concludatur in tempo-
re a Concilio Trid. præscripto, *ib.* n. 45.

Quid si in tali electione duo Canonici Do-
ctores habuerint vota paria, *ib.* num. 46.

Quid si Ecclesia vacans sive suffraganea,
sive non, careat Capitulo, *ib.* n. 47. & 48.

Vicarius Capitularis an provideri debeat de
competenti salario; & an lucrari possit di-
tributiones etiam in Choro non inter sit; &
ad quid teneatur pro ipsis lucrandis, *ib.* nu.
49. ad 52.

Vicarius Capitularis non potest occupa-
re

re Sedem Archidiaconi in Ecclesia. *ibidem* numer. 53.

Archidiaconus, seu alia Dignitas major post Pontificalem praefertur Vicario Capitulari. *ibid. num. 54.*

Vicarii Capitularis Jurisdictio quando, & per quid cesset. *ib. num. 57. ad 58.*

Quid de Vicario Capitulari Ecclesiae Collegiatæ exemptæ, vel nullius Diocesis. *ib. num. 59. 60. & 61.*

Non est pacifica *Austoris* opinio proposita num. 60. quod Capitulum Collegiatæ Ecclesiae defuncto Praelato Nullius debeat constituere Vicarium Capitularem. *ib. num. 63.*

Affertur novissima resolutio Sac. Congr. Concil. quoad varia dubia de Vicario Capitulari. *ibid. num. 62.*

Quoad ea, quæ Vicarius Capitularis facere potest, vel non.

Vicarius Capitularis in quibus Episcopo succedat, vel non? Vide verb. *Vicarius art. 2. num. 1.*

Vicarius Capitularis quid possit circa Dimissorias concedendas pro Ordinibus suscipiendis ab ex-teris Episcopis sive intra, sive extra Diocesium. *ibid. num. 2. ad 8.*

Assignantur plura, quæ Vicarius Capitularis facere potest; & plura alia, quæ facere non potest; & ad rem adducitur novissima resolutio Sac. Congr. Concil. quoad varia dubia de ipso. *ibid. num. 9. ad 69.*

Alia quoad facultatem Vicarii Capitularis. *ibid. n. 70. ad 88. & n. 92. ad 103.*

Num Capitulum eligendo Vicarium Capitularem possit aliqua reservare a se ipso exercenda. *ib. n. 104. & seq.*

Alia vide hoc tom. 10. in *Appendic. Resolus.* in Turrinana. Alia Turrinana. Calarimna. Portugallien.

VICARIUS FORANEUS.

Vicarius Foraneus quis sit, & quare sic dicatur? a quo constituendus, & quis ad tale munus eligi possit? quæ sit ejus jurisdictio? & in quibus se possit intrinittere, vel non? Vide verb. *Vicarius Foraneus num. 1. ad 8. & 37. ad 44.*

Alia circa Vicarii Foranei facultatem, & Officium. *ib. num. 9. ad 36.*

A Vicario Foraneo distinguitur is, qui extra Urbem cum aliqua delegatione univertatis causarum ab Episcopo constituitur,

& referuntur quædam distinctionis argumenta, *ib. n. 45. & seqq.*

VICARIUS GENERALIS EPISCOPI.

Quoad ea, quæ concernunt ejus esse, constitutionem, & Jurisdictionem.

Vicarii Generalis nomine quis intelligatur? & quomodo in Jure appelletur; Vide verb. *Vicarius Generalis num. 1. & 2.*

Episcopus an teneatur Vicarium Generalem constituere. *ibid. num. 3. ad 7.*

Episcopus an possit binos Vicarios Generales æque principales constituere. *ib. n. 8. ad 14.*

Episcopus an habere possit plures Vicarios juxta numerum Dominiorum, ad quæ se extendit Diocesis. *ib. n. 15.*

Vicarius constitutus in aliqua parte Diocesis cum opportuna facultate an sit censendus Generalis. *ib. num. 16.*

Episcopus quando, & quem ad munus Vicarii Generalis eligere possit? & quis ad tale munus sit eligendus? quæ alia Officia habere possit? qualem ætatem, & quas habere debeat prerogativas, *ibidem num. 17. ad 40.*

Vicarius Generalis qualem habeat Jurisdictionem. *ibid. num. 41. ad 43.*

Utri, quando duo Vicarii Generales æque principales constituuntur ab Episcopo, delegationes Apostolicæ censeantur commissæ, *ibid. num. 44. & seqq.*

Quoad ea, quæ potest, vel non potest Vicarius Generalis.

Vicarius Generalis ad hoc ut munus suum plene, & libere exercere possit, quid requiratur? & quæ concedi soleant in constitutione ejusdem; Vide verb. *Vicarius Generalis art. 2. num. 1. & 2.*

Assignatur quid possit Vicarius Generalis ex vi Officii sibi commissi. Et quid si sit Vicarius Archiepiscopi, *ibid. nu. 3. ad 8.*

Assignantur ea omnia, quæ absque speciali mandato facere non potest Vicarius Generalis; & quomodo dignosci possit, in quibus casibus habeat speciale mandatum, vel non, *ibid. num. 9. ad 84.*

Alia plura ad rem, *ibid. num. 85. ad 114. & in nov. add. num. 115.*

Quoad ea, quæ concernunt locum, præcedentiam, & modum, quo expirat Vicarii Generalis Jurisdictio.

Qualis sit locus, ac præcedentia Vicarii Generalis sive in Choro, sive in Processionibus, sive in sessionibus; & quo habitu incedere, ac in quo loco sedere debeat ad hoc, ut lucretur quotidianas distributiones; Vide verb. *Vicarius Generalis* art. 3. num. 1. ad 15.

Qualis præcedentia ordo sit servandus inter Vicarium Generalem, & Canonicos paratos, & Dignitates Episcopo assistentes. *ibid.* num. 16. ad 23.

Vicarii Generalis an præcedat Gubernatoribus Civitatis, Potestatibus, vel Commissariis. *ibid.* num. 24. 25. & 26.

Vicarii Generalis Jurisdictio quando, & per quod. expirat, *ibid.* num. 27. ad 46.

Alia de præcedentia Vicarii Generalis; Vide *ibid.* in nov. add. num. 47. & seqq.

Quoad differentias vertentes inter Vicarium Generalem, Capitularem, & Foraneum.

Assignantur undecim differentie inter Vicarium Generalem, & Capitularem; Vide verb. *Vicarius Generalis* art. 4. num. 1. ad 11.

Afferuntur alie differentie assignatæ a Pellegrino, *ibid.* num. 12.

Vicarius Generalis differt a Foraneo quinque modis, qui exponuntur. *ibidem* numer. 13. ad 17.

Vicarius Capitularis differt a Foraneo quinque pariter modis, qui assignantur, *ibid.* num. 18. ad 32.

Ad rem, vide *ibid.* in nov. add. num. 33. 34. 35. ubi improbat Card. de Luca opinio circa electionem alterius, quam Doctoris in Vicarium Capitularem, quando in Capitulo non est nisi unus Doctor.

VICARIUS PAROCHIALIS.

Vicarius Parochialis alius est temporaneus, & alius perpetuus; & qualis sit uterque. Vide verb. *Vicarius Parochialis* numer. 1. 2. & 3.

Vicarius perpetuus a quo, & in quibus Ecclesiis constitui possit, *ibid.* num. 4. ad 7.

Episcopus nequit Vicarium perpetuum deputare in pluribus casibus, qui assignantur. *ibid.* num. 8. ad 13.

Quid de congrua portione Vicario perpetuo assignanda, *ib.* n. 14. ad 17.

Vicarius perpetuus, ejusque Vicaria in quibus equiparetur Rectori animarum, & Ecclesiæ Parochiali, vel non, *ibid.* num. 18. ad 30.

Vicarii perpetui quomodo instituendi; & an possint ab Episcopo, quamvis in Ecclesiis exemptis, pro libito examinari, *ibid.* num. 31. ad 35.

Vicarii perpetui Ecclesiarum Parochialium quæ gaudeant præcedentia; & sub qua Cruce incedere debeant, *ib.* n. 36. 37. & 38.

Quæ præcedentia debeatur Vicario perpetuo S. Joannis Lateranensis, & quæ onera subire debeat Vicarius perpetuus Abbatiz. *ib.* n. 39. & 40.

Vicarius temporalis an sit Beneficiatus, & ob quas causas deputari possit, & soleat, *ibid.* num. 41. & 42.

Ad quem spectet deputatio Vicarii temporalis, seu Oeconomi Clerici Sæcularis. *ib.* num. 43. 44. & 45.

Aliorum Vicariorum temporalium nominatio ad quem spectet, & jam nominati an possint pro libito removeri, *ibid.* num. 46. ad 49.

Num Sanctio Concilii Tridentini sess. 7. de Reform. pertineat etiam ad Parochias unitas Monasteriis, & Conventibus Regularium. *ibid.* num. 60. & seqq.

Quid de Congrua Vicario temporali assignanda, *ibidem* numer. 50. ad 54. & verb. *Congrua*.

Vicariorum cujusvis generis materia item pertingitur; vide *ibid.* num. 55. ad 59.

VICARIUS URBIS.

De Cardinalis Vicarii Urbis jurisdictione, officio &c. plura Vide verb. *Vicarius Urbis* num. 1. ad 21. nec non verb. *Cardinales* art. 6. num. 25. ubi plura de ejusdem auctoritate in exteris Romæ degentes, & ad Ordines promovendos.

VICINUS pluribus partibus præfertur aliis vicinis in emptione domus; Vide verb. *Vicinus* in add. *Auct.* num. un.

VIDUA, VIDUUS.

Vidua an, & de cujus licentia recipi possit in Monasterium, & quale velum recipere debeat in Professione; & an eligi possit in Abbatissam; Vide verb. *Vidua* num. 1. ad 8.

Vidua

Vidua quanto tempore possit licite Missam omittere post mortem Mariti, *ibid.* n. 9.

Vidua nubens intra annum luctus obnoxia erat infamiae, aliisque poenis ex Jure Civili, *ib.* n. 11.

Alia de Viduis circa delectationem de copula praeferita. Vide *ib.* num. 10.

V I G I L I A.

Vigilia quid sit, & unde dicatur; Vide verb.

Vigilia n. 1. & 2.

Vigiliae nocturnae usque dum, & apud quos viguerint; in quibus locis de ipsis mentio fiat; cur fuerint abolitae; & cur earum nomen remanserit in Ecclesia, *ib.* num. 3. ad 8.

Cur in variis Vigiliis sit jejunandum, & in aliquibus non; *ibid.* num. 9. ad 12.

Vigilia S. Bartholomaei quando celebranda, *ib.* num. 13.

Quid si Vigilia occurrat in Dominica, *ib.* n. 14.

Quid si Vigilia S. Joannis Baptistae, vel S. Antonii de Padua cadat in Festo Corporis Christi, *ibid.* n. 15. 16. & 17.

Vigilia an, & quando possit ab Episcopo commutari in die praecedenti, *ibid.* numer. 18. & 19.

Officium de Vigilia quando celebrandum, vel anticipandum; & quando de ipsa fieri debeat tantum commemoratio, vel non, *ib.* num. 20. ad 28.

In Vigilia Nativitatis Domini, & in ejus octava, & in Vigilia Epiphaniae quae Missae prohibeantur, *ibid.* num. 29. & 30.

Quid si in Vigilia Ascensionis occurrat Festum primae classis, aut duplex, vel semiduplex; *ibid.* num. 31.

In Vigilia Pentecostes, & per totam Octavam quae Officia, & Missae prohibeantur, *ib.* n. 32.

Episcopus an possit novas Vigiliis in Calendario Romano non appositis ordinare, *ib.* num. 33.

V I N U M.

Quale vinum sit materia apta Consecrationis, vel non. Vide verb. *Vinum* num. 1. ad 18. Vinum ex uvis passis expressum est apta materia ad Eucharistiam perficiendam, *ib.* in not. quae, ad n. 16.

An liceat solum panem sine vino consecrare, *ibid.* num. 19. & 20.

Guttae vini existentes intra Calicem discontineantur an remaneant consecratae, & an abstergi possint post Consecrationem, *ibidem* num. 21. & 22.

Quid de aqua in Calice vino miscenda, *ibid.* num. 23. ad 27.

Vini venditores an, & quando, & in qua quantitate possint licite aquam vino miscere, *ib.* n. 28. & 29.

Alia ad rem, *ib.* n. 30. ad 57.

Adducuntur ad rem varii S. Scripturae textus valde attendendi, *ib.* num. 58.

VIOLENTIA quid sit, & quando dicatur manifesta, Vide verb. *Conservatores* art. 2. n. 5. & 6.

VIRGA PŒNITENTIARIORUM.

An Canonicus Pœnitentiarius in Cathedrali Ecclesia uti possit virga, sive, ut ajunt bacchetta; Vide verb. *Virga Pœnitentiariorum* n. 1. 2. & 3.

Major Pœnitentiarius quas Indulgentias concedere possit, *ib.* num. 4.

V I R.

Vir extra Paradisum fuit formatus; Mulier vero intra Paradisum; Vide verb. *Vir* n. 1.

Viri principio Mundi acceperant Sorores in Uxores, *ibid.* num. 2.

Vir circa Uxorem peccat graviter in octo casibus, qui assignantur, *ibid.* num. 3.

Alia de Viro, & Uxore, *ibid.* num. 4. & 5.

V I R T U S.

Virtus generatim, & specificè capta quid sit; Vide verb. *Virtus* n. 1. & 2.

Virtus tripliciter dividitur, videlicet ex parte subjecti in virtutes intellectuales, & morales; ex parte causae efficientis in infusas, & acquisitas; & ex parte objecti in Theologicas, & morales, & singulae assignantur; & quae, ac quare in medio consistant, & vitia ad extrema tendant, *ib.* num. 3. ad 15.

Virtutes Theologicae quot, & quae sint? & quae earum perfectio, ac necessitas ad salutem, *ib.* num. 16. ad 19.

Quoad ea, quae concernunt Fidem; Vide verb. *Fides* per tot.

Spes quid sit? quomodo distinguatur a Charitate, quale ejus tum materiale, tum for-

formale objectum, in quibus reperiatur, & quæ sint vitia ei opposita, *ibid. num. 21. ad 33.*

Charitas quid sit, quale ejus objectum, quomodo distinguatur a Fide, & Spe, & an remaneat in Beatis, *ib. num. 34. ad 39.*

Deus quomodo, quando, & sub quo precepto sit diligendus, *ib. num. 40. ad 50.*

Quid de Charitate erga proximum, & erga inimicos, *ibid. num. 51. ad 59.*

Qualis ordo Charitatis servandum sit in proximo diligendo, vel subveniando, *ibid. n. 60. ad 67.*

Offensor ad quid teneatur ex vi Charitatis, *ib. num. 68. & 69.*

Obligatio veniam petendi ab inimico offenso, quando adsit, vel non, & quis teneatur prius petere reconciliationem ex duobus se mutuo offendentibus, *ib. num. 70. 71. & 72.*

Offensus an, & quomodo teneatur offensori injuriam remittere, *ibidem num. 73. 74. & 75.*

Assignantur, & explicantur plura vitia opposita Charitati, *ibid. num. 76. ad 89.*

Virtutes Cardinales quot, & quæ sint, & quare sic nuncupentur, *ibidem numer. 88. & 89.*

Cæteræ morales virtutes respectu virtutum Cardinalium sunt positæ in triplici differentia, quæ assignatur, *ib. num. 90.*

Omnes virtutes morales quomodo sint inter se connexæ, & quid sit virtus moralis proprie sumpta, *ib. n. 91. ad 93.*

Mediocritas, seu Medium duplex assignatur, & explicatur. Et quid sit vitium morale, *ibid. n. 94. & 95.*

Prudentia quid sit, quæ virtus, quæ ejus partes, sive integrales, sive subjectivæ, sive potentiales. Et quæ sint vitia ei opposita, *ibid. num. 96. ad 107.*

Iustitia quid sit, quæ ejus partes subjectivæ, integrales, & potentiales, & quæ sint vitia ei, & singulis ejus partibus opposita, *ib. num. 108. ad 119.*

Fortitudo quid sit, quæ ejus partes, & quæ vitia opposita, *ibid. num. 120. ad 129.*

Temperantia quid sit, quæ ejus partes, & quæ vitia ei, ejusque partibus opposita, *ib. num. 130. ad 135.*

V I S.

Vis quid sit. Vide verb. *Vis n. 1.*

Vis in genere alia est publica, & alia privata, & quæ sit utraque, & quor modis committi soleat, *ib. num. 2. ad 22.*

Vis in specie quæ, & quotuplex sit assignatur, & explicatur, *ib. n. 23. ad 28.*

Quibus poenis puniatur vis publica, & privata, *ibidem num. 29.*

Vim vi repellere quomodo, quando, & contra quem liceat, *ib. num. 30. 31. & 32.*

Vis, & metus quomodo differant inter se, *ib. num. 33. & 34.*

De vi tres potissimum Leges latæ fuerunt a Romanis, una Plautia, & duæ Juliz, quæ explicantur, *ibid. n. 35. & seqq.*

VIS, & METUS distinguitur in gravem, & levem, habito respectu ad personam cui infertur; Vide verb. *Vis, & Metus n. 1.*

De vi, & metu illato ei, qui intravit in Religionem, & professionem Regularem emisit, *ibid. num. 2. & seqq.*

Vis, & metus adhiberi non debet, ut Judæi in Christianorum regionibus Aſyli jure gaudentes, Baptismum suscipiant, *ib. n. 6.*

Quid si Judæus per vim, & metum fuerit baptizatus, *ibid. n. 7.*

VISITARE, VISITATIO, VISITATOR.

Visitare, visitatio quid sit; Vide verb. *Visitare n. 1.*

Visitandi jus, & potestas quibus competat, vel non, & qui teneantur visitare sive per se, sive per alium, *ibidem num. 2. ad 20.*

Episcopus quoties, quas Ecclesias, vel personas visitare, *ib. n. 21. ad 48.*

Episcopus quid observare debeat in visitatione Monasteriorum Monialium Regularibus subiectarum, *ib. n. 49. & 50.*

Praelati Sæculares quavis dignitate præditi quando ingredi possint Clausuram Monialium, & quot personas secum ducere possint, *ib. n. 51. ad 55.*

In visitatione Monasteriorum Monialium quid sit a Praelatis Regularibus attendendum, *ib. n. 56. ad 59.*

Episcopus an, & quæ Hôspitalia visitare possit, & quid circa ipsa, eorumque Administratores disponere, *ibidem numer. 60. ad 71.*

Episcopus an, & quas Confraternitates visitare.

Titare possit, & quid possit exigere ab earum Administratoribus. *ibid.* n. 72. ad 76.

An ex Concilio Tridentino *sess. 23. cap. 9. de Reform.* Loca nullius Diocesis visitari queant ab Episcopo qua Apostolico delegato, cujus Cathedralis Ecclesia est proximior. *ibid.* n. 163. & *segg.*

Episcopus in visitatione quomodo se expedire debeat, & quid de Procuratore ipsi, & aliis visitatoribus debita. *ibid.* num. 77. ad 80.

Ante quam inchoetur Visitatio, proponuntur Edicta, & quid de ipsis, ac de tempore, vel ordine visitationis inchoandæ. *ibid.* num. 81. ad 85.

Quid de convicatoribus ab Episcopo eligendis, ac de ejus facultate circa visitationem Capituli Cathedralis. *ibidem* num. 86. ad 92.

Episcopus in visitatione tenetur per se, vel per alium prædicare verbum Dei. *ibid.* num. 93.

Quid si Visitator inveniat Altaria de Jurispatronatus Laicorum non provisâ de necessariis suppellectilibus, aut vastitate consumpta. *ib.* num. 94.

Visitator quid possit, vel debeat disponere circa Reliquias. *ibid.* nu. 95. & 96.

Visitator non potest recusari, & quid si ei impediatur aditus ad visitandum, & in quas Censuras incurrant impediētes. *ib.* num. 97. ad 100.

Commendatarii in quibus visitare possunt Monasteria sibi commendata. *ib.* num. 101. & 102.

Superiores Regulares an possint visitare Ecclesias sui Ordinis commendatas Sæcularibus. *ib.* num. 103.

Provincialis in actu non potest esse Visitator extra suam Provinciam. *ib.* num. 104.

Visitator Provincie an possit substituere. *ibid.* num. 105. & 106.

Visitator in Ordine Fratrum Min. de Observ. a quo deputandus, in quas pœnas incurrant eidem resistentes, & quid de ipso, ejusque munere, ac facultate. *ibid.* num. 107. ad 119.

Quid de visitatoribus aliorum Regularium Ordinum. *ib.* num. 120.

Adducuntur quæ attendenda sunt ab Episcopis, & aliis Visitatoribus in generali visitatione. *ib.* n. 121.

Adducuntur variz novissimæ Resolutiones Sacr. Congr. Concilii ad rem spectantia. *ib.* num. 122.

Ad rem quoque alia pleraque adducuntur

tum statuta a Benedicto XIV. tum resoluta a S. Cong. Concil. *ibid.* num. 124. ad 162.

Ad rem postremo subjiciuntur quædam pro Minoribus de Observantia. *ibid.* num. 123.

Alia vid. hoc tom. x. in *Appendic. Resolution.* in Portucallen. *Visitationis.* Dubium *Visitationis.* Placentina. Aquilana *Jurisdictionis.* Calaguritana *Juris visitandi.* Ravennat. *Visitationis.* Guardian. *Bisaccianum.* Garund. *Exemptionis.* Ravennaten. *Alaris.*

VITA COMMUNIS.

Vita communis a quibus olim servata fuerit; & qui nunc teneatur ad ipsam observandam. Vide verb. *Vita communis* num. 1. ad 9.

Quid de Regularibus, vel Monialibus Reformationem quoad vitæ communis, & Regulari observantiam acceptare tenentibus. *ib.* n. 10. ad 17.

Quid in illis Monasteriis, in quibus partim vitam communem recipiunt, & partim non; & quid de illis, qui Professionem emisserunt antequam introduceretur Reformatio. *ibid.* num. 18. 19. & 20.

Vita communis in quibus rebus introduci debeat. *ib.* nu. 21. ad 28.

Alia ad rem, *ib.* num. 29.

VITIUM. Vide verb. *Virtus* num. 13. ad 95.

VITRICUS quis sit; & quid de ipso; Vide verb. *Vitricus* num. 1. & 2.

VIVÆ vocis Oracula. Vide verb. *Oracula vivæ vocis.*

ULTIMI supplicii pœna. Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 27.

UNCTIO extrema. Vide verb. *Extrema Unctio.*

UNIO BENEFICIORUM, seu ECCLESiarUM.

Unio Beneficiorum, seu Ecclesiarum quid sit; & quot modis fieri possit; Vide verb. *Unio Beneficiorum* num. 1. ad 5.

Quamvis regulariter Unio Beneficiorum inter odiosa recenseatur, tamen non ita subito contra illam pronunciandum, quia necessitas, & Justitia dat ei causam. *ibid.* nu. 86.

Unio Beneficiorum alia est perpetua, & alia temporalis; & quæ sit utraque; *ibid.* nu. 6.

Unire Episcopatus, & alia Beneficia quis possit, vel non; *ibid.* 7. ad 16.

Ad faciendam Beneficiorum unionem præter

ter legitimam facultatem requiruntur tres præsertim conditiones, quæ assignantur, & explicantur. *ibid. num. 17. ad 40.*

Episcopus quæ Beneficia unire possit, vel non; & quorum Beneficiorum unio fieri possit Seminario; *ibid. num. 41. ad 72.*

Unio legitime facta qualem effectum sortiri debeat? *ibid. n. 73. 74. & 75.*

Quales uniones examinari possint ab Ordinariis, *ibid. num. 76.*

Uniones, quæ nec in toto, nec in parte sortitæ sunt effectum, quando nullæ sint, ac revocentur; *ib. n. 77. & 78.*

Unio quando censeatur effectum sortita, *ibid. num. 79.*

Unio in dubio a quo probari debeat; *ibidem num. 80.*

Unio probatur pluribus modis, qui assignantur. *ib. num. 8.*

Unionem Beneficiorum dissolvere quis possit? & quid in casu requiratur. *ibid. num. 81. 83. & 84.*

Alia ad rem, Vide *ibid. num. 87. 88. & verb. Dissimulatio. Verb. Seminatum.*

V O T U M.

Quoad ea, quæ concernunt Voti naturam, divisionem, materiam, & interpretationem.

Voti nomen accipitur variis modis, qui assignantur. Vide verb. *Votum art. 1. num. 1.*

Voti strictæ sumpti definitio traditur, & per singulas sui partes explicatur, *ibid. num. 2. ad 11.*

Assignantur, & explicantur quinque Voti divisiones. *ibidem num. 12. ad 16.*

Materia Voti qualis esse debeat? & assignantur plura Vota, quæ ratione materiæ sunt invalida. *ib. nu. 17. ad 33.*

Opera præcepta possunt esse materia Voti. *ibid. num. 34.*

Magis meritoria sunt opera bona facta ex Voto, quam sponte. *ibid. num. 35. & 36.*

Vovere qui possint? Votum qualem inducat obligationem, & an possit vovens se obligare ad rem gravem sub culpa levi vel e contra. *ibid. num. 37. ad 43.*

Votum personale quomodo obliget; *ibid. num. 44. & 45.*

Cujus Voti obligatio transeat ad hæredes; & quomodo ab ipsis Vota Defuncti solvi debeant; *ib. n. 46. ad 50.*

Votum conditionale quomodo obliget; & quid

de ipso, ac de conditionate Vovente; *ibid. num. 51. ad 54.*

Votum poenale quando obliget; & quid si emittatur sine determinatione quoad numerum poenæ solvendæ; *ibid. n. 55. & 56.*

Votum emissum ad certum tempus quando adimplendum; & quando teneatur Vovens prævenire, si prævideat Voti executionis impedimentum; *ib. n. 57. 58. & 59.*

Votum emissum sine temporis determinatione quando adimpleri debeat; & ob quas causas differri possit; & dilatio sine iusta causa quale sit peccatum; *ibid. n. 60. ad 66.*

Qui determinate, vel indeterminately vovit Religionem, sive strictiorem, sive laxiorem, quid teneatur, vel non; *ibidem num. 67. ad 76.*

Quid in dubio, num quis voverit tantum Religionem, & probationem, an vero etiam Professionem in ipsa; *ibidem num. 77. 78. & 79.*

Expresse vovens Religionem, & Professionem ad quid teneatur; *ib. nu. 80.*

Quid de eo, qui expresse vovit Religionem, & castitatem; *ibid. num. 81. 82.*

Voto Religionis adstrictus, quid si Episcopatum suscipiat, vel contrahat Matrimonium. *ibid. num. 85.*

In dubio quando aliter colligi nequit ex circumstantiis, interpretatio Voti facienda est in favorem voventis; & exemplis ostenditur quomodo Vota in casu sint exequenda. *ib. num. 86. ad 90.*

Quid de illo, qui post adhibitam moralem diligentiam adhuc dubitat, an emiserit verum votum, vel simplex propositum, vel an habuerit intentionem se obligandi; *ibid. num. 91. & 92.*

Quid de illo, qui dubitat, an quando vovit habuerit plenum usum rationis; *ibid. num. 93. & 94.*

Quid de illo, qui dubitat, an voverit cum sufficienti deliberatione, eo quod Votum misisset tempore subitæ passionis, iræ, terroris, ebrietatis, & hujusmodi; *ibidem numer. 95.*

Votum ex metu, vel ignorantia emissum quando sit validum, vel non, *ibid. num. 96. 97. & 98.*

Qui vovit rem determinatam, si talis res pereat, an teneatur ad aliam. *ibid. num. 99. & 100.*

Dubius an Votum adimpleverit, teneatur adimplere. *ibid. num. 101.*

Qui vovit non ludere, aut non bibere vinum

num an, & quando teneatur a lusu, aut a vino abstinere; *ibid. num. 112.*

Alia ad rem, *ibid. num. 113.*

B. M. Virgo non obstante Voto castitatis, valide, & licite contraxit Matrimonium cum S. Josepho, *ibid. num. 114. 115. & 116.*

Affertur ad rem celebris causa V. Fratris nostri Sebastiani ab Apparitio, vulgo nuncupati *Pyrauste. ibid. num. 117. ad 120.*

Quoad ea, quæ concernunt Vota substantialia Religionum Regularium.

Tria substantialia Vota *Obedientiae, Paupertatis, & Castitatis* requiruntur ad essentialiam Religionis Regularis; & sunt ex Jure Divino. Vide verb. *Votum. art. 2. num. 1. 2. & 3.*

Status Religiosus fuit a Christo Domino institutus cum dd. tribus Votis, quorum tamen solemnitas inventa est ab Ecclesia. *ib. num. 4. ad 8.*

Obedientia Religiosa quid sit, & unde dicatur, & quid requiratur ad hoc ut sit Deo grata; *ibid. nu. 9. ad 12.*

Religiosus ex vi Voti Obedientiae in quibus teneatur Superiori obedire, vel non; & quid possit Superior sive Generalis, sive Provincialis ipsi præcipere, vel non; *ib. nu. 13. ad 27.*

Religiosi specialiter tenentur obedire Summo Pontifici, ac etiam Sacr. Congr. super Regular. Sacro Collegio Cardinalium Sede vacante, & etiam Episcopis in illis Conventibus eorum Jurisdictioni subiectis. *ibid. num. 29. ad 34.*

Duobus Prælati diversa præcipientibus, cui teneatur subditus obedire; *ibid. n. 35.*

Prælate existente extra Provinciam, vel Monasterium, tenetur subditus ejus præcepta adimplere; secus si Prælati sit excommunicatus. *ibid. num. 36. & 37.*

Quis possit eximere subditum ab obedientia immediati Superioris. *ib. nu. 38. & 39.*

Regulares nequeunt accipere Dignitates extra Ordinem, infcio Superiore. *ib. n. 40.*

Moniales tenentur obedire Abbati; & quid possit ipsa præcipere, vel non; *ibidem num. 41. & 42.*

Paupertas Religiosa quid sit; & a qua alia paupertate differat; *ibidem numer. 43. & 44.*

Regulares nequeunt habere aliquid proprium in particulari, neque de licentia Generalis; & quid in illis Conventibus, in

quibus non potest introduci Vita communis; *ibid. num. 45. ad 50.*

Quomodo partitæ capite communis, seu Depositæ inscribi debeant; *ib. n. 51.*

Regulares utriusque sexus in Conventibus, & Monasteriis, ubi non adest vita communis; ut licite possint exigere, retinere; & expendere Livellam, debent concurrere quinque conditiones, quæ assignantur. *ibidem num. 52.*

Regulares utriusque sexus quid de suis Livellis disponere possint, vel non; & quomodo ipsis uti debeant; & an possint in particulari acceptare Legata; *ibid. num. 53. ad 70.*

Conventus bonorum incapaces, uti sunt Conventus Fratrum Minorum de Observantia, Reformatorum, & Capuccinorum, possunt accipere Legata per modum puræ, & simplicis elemosynæ. Et ad rem adducuntur varia Decreta, *ibid. num. 71. ad 86.*

Fratres Minores de Corpore Observantiae, & Capuccini an possint in erectione, seu acceptance Conventuum exigere, seu recipere ab Universitatibus, vel Communitatibus annuatim certam pecuniæ summam pro eorum necessitatibus subveniendis, *ibid. num. 87. ad 113.* ubi alia plura ad rem scitu digna exhibentur.

Syndici Apostolici nequeunt dominium, vel usum possessionum in se recipere, ut redditus annuos Fratribus tribuant; neque alienare possunt mobilia pretiosa Ecclesiae incorporata sine Beneplacito Apostolico. *ibid. n. 114. & 115.*

Fratres Minores qualem usum rerum habeant, vel non. *ibid. num. 116. & 117.*

Domus Professæ Societatis Jesu sunt capaces Legatorum, & bonorum stabilium. *ibid. num. 118.*

Scholastici, & Coadjutores temporales, qui in dict. Societate Jesu post biennium probationis simplicia Vota ediderunt, quale dominium acquirere possint. *ibid. num. 119. ad 125.*

Regulares, ut licite uti possint aliquibus rebus intra terminos Religiosæ Paupertatis, requiruntur quatuor conditiones, quæ assignantur, & explicantur, *ibidem num. 122. ad 141.*

Religiosi disponentes de suis manuscriptis an sint proprietarii. *ibid. num. 142. ad 46.*

Regulares ex alterius cella recipientes manuscripta cujuscunque generis ad sibi transcribendum peccant contra Votum Paupertatis,

tatis, & tenentur ad restitutionem. *ibid.* num. 147.

Regulares utriusque sexus peccant contra Votum Paupertatis in multis, quæ assignantur. *ibid.* num. 148.

Regulares utriusque sexus surripientes de bonis Monasterii quantitatem notabilem, duplex peccatum incurrit. Et quæ quantitas requiratur, ac sufficiat ad peccatum mortale, *ibid.* num. 149. & 150.

Quid de Regularibus utriusque sexus in morte deprehensis proprietariis; *ibid.* num. 152. ad 156.

Castitas Religiosa quid sit? Et ad quid per ipsam obligentur Regulares. Et quot modis ipsam violare possint. *ibid.* num. 157. ad 160.

Votum Castitatis an, & quando irritet Sponsalia, vel Matrimonium. *ibid.* nu. 161. ad 170.

Episcopi Regulares a quibus Votis absolvantur, vel non. *ibid.* num. 171. ad 172.

Regulares a Religione eiectioni, & in sæculo degentes ad quæ Vota teneantur; *ibid.* num. 173. ad 176.

Alia ad rem, Vide verb. *Legatum* verb. *Moniales* art. 2. verb. *Professio Regularis*, verb. *Regulares*.

Quoad ea, quæ concernunt Votorum obligationis cessationem.

Votorum obligatio cessat, seu tollitur generatim loquendo quatuor præcipue modis, qui assignantur. Vide verb. *Votum* art. 3. num. 1.

Per extinctionem cessat, expirat, seu tollitur Votorum obligatio in sex casibus, qui assignantur, *ibid.* num. 2. ad 9.

Irritatio Voti quid sit; & quomodo differat a dispensatione, & commutatione; *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Irritatio alia est directa, & alia indirecta, & utraque explicatur; & innuitur quid sit directe, vel indirecte Vota irritare. *ibid.* num. 13. & 14.

Assignantur omnes illi, qui possunt sive directe, sive indirecte Vota irritare, vel non; & quid requiratur ad licitam Voti irritationem. *ibid.* num. 15. ad 543

Vota irritata quando, & quæ reviviscant. *ib.* num. 55. 65. & 57.

Dispensatio voti quid sit, & quid ad ipsam requiratur; *ibid.* num. 58. & 59.

Præcipue, iustæ, & rationabiles causæ dispensandi in Votis sunt quatuor, & assignantur, *ibid.* num. 60 ad 69.

Ad dispensandum in Votis tria præcipue attendenda sunt, quæ adducuntur. *ibidem* num. 64.

Quid si dispensatio data sit cum bona fide, & postea inveniat data sine sufficienti causa, aut si data cum causa dubia, deinde inveniat data sine causa; *ibid.* num. 65.

Petens, vel dispensans scienter sine iusta causa quomodo peccet. *ibid.* num. 66.

Iusta interveniente causa an tenentur superior dispensare; *ibid.* num. 67.

Papa, Episcopi, Capitulum Sede vacante, Legati, seu Nuncii Apostolici, Archiepiscopi, seu Metropolitanani, aliique Prelati tum sæculares, tum Regulares, & Confessarii Regulares Ordinum Mendicantium in quibus votis dispensare possunt; *ibid.* num. 68. ad 77.

Assignantur Vota Summo Pontifici reservata; & innuitur quomodo sit interpretanda eorum reservatio; & quando censeantur reservata, vel non. *ibid.* num. 78. ad 91.

Votum absolutum omnimodæ castitatis emissum ab uno Coniuge post consummatum Matrimonium absque alterius licentia non est reservatum; secus si cum alterius Coniugis consensu sit emissum. *ibid.* num. 92. & 93.

Votum servandi perpetuam virginitatem quando sit reservatum, vel non. *ibid.* num. 94. & 95.

Vovens continentiam, & postea culpabiliter contrahens Matrimonium sine dispensatione, a quo dispensari possit; *ibid.* num. 96.

Votum perpetuæ castitatis, vel Religionis ante contractum Matrimonium, cui sit reservatum, & a quo dispensari possit. *ibid.* num. 97. ad 103.

Votum Sacros Ordines suscipiendi non est reservatum. *ibid.* num. 104.

Votum Religionis ad hoc, ut sit reservatum, quid requiratur, *ibid.* num. 105.

Votum ingrediendæ Religionis S. Joannis Hierosolymitani est reservatum; Secus de aliis. *ibid.* num. 106. & 107.

Quid de voto ingrediendi Religionem strictiorem, & perseverandi in Religione, ac de Votis Peregrinationum, *ibid.* num. 106. ad 112.

Materia subrogata pro Voto reservato in quibus dispensari, vel commutari possit. *ib.* num. 113.

Assignatur in quo Confessarii Regulares convenient cum Episcopis quoad dispensationem Votorum, & in quo differant ab eis. *ibid.* num. 114.

Commutatio Voti quid sit, & in quale aliud

aliud opus fieri possit. *ibidem* numer. 115. & 116.

Commutatio Voti in opus melius, vel æquale, vel minus bonum, a quo fieri possit, vel non. *ibid.* num. 116. 118. & 119.

Qui potest in Votis dispensare, potest etiam illa commutare, non vero e contra. *ibid.* num. 120. & 121.

Habentes facultatem possunt commutare Vota, quamvis jurata, & facta in favorem tertii, & nondum acceptata; & in aliquibus casibus possunt etiam commutare jam acceptata. *ibid.* num. 123. 124. 125.

Confessarii privilegiati, & Regulares quæ Vota commutare possint, & an fieri possit commutatio etiam extra Confessionem, vel a Confessario non audiente Confessionem Pœnitentis. *ibid.* num. 126: ad 129.

Ad commutationem Voti in opus melius, vel æquale, vel minus bonum, an requiratur aliqua legitima causa. *ib. n.* 130. ad 132.

In commutatione facienda tria attendenda sunt, quæ assignantur. *ibid.* num. 133.

Assignantur in quæ alia opera generaliter, & specialiter commutari possint quæcumque Vota. *ibid.* num. 134. ad 153.

Innuitur quid sit in potestate voventis facta commutatione Voti. *ibid.* num. 154.

Quid si, post commutationem Voti, opus subrogatum fiat impossibile, vel inutile. *ib. num.* 155.

Qui potest commutare Votum, commutare potest & pœnam ratione Voti transgressi. Et tenetur Vota commutare quoties ad id iuste rogatur. *ibid.* num. 156. & 157.

Alia ad rem. *ibid.* num. 158. ad 167.

VOTUM pro Electione. Vide verb. *Electio* art. 3. & 4.

VOTUM prout est impedimentum Matrimonii. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 1. num. 73.

URANOGRAPHIA quid? Vide verb. *Mundus* num. 104.

USUCAPIO. Vide verb. *Prescriptio*.

U S U R A.

Usura juxta varias sui acceptiones describitur. Vide verb. *Usura* num. 1. & 2.

Usura dividitur in mentalem, & realem; in manifestam, & tacitam; in lucratioriam, compensatioriam, & punitoriam, & singulæ explicantur. *ibid.* num. 3. 4. & 5.

Ostenditur Usuram proprie dictam, seu lu-

cratoriam esse prohibitam de Jure Divino, Canonico, & naturali. *ibid.* num. 6. ad 11.

Usura usurarum lucratioria quid sit, & quo Jure prohibita. *ibid.* num. 12. & 13.

Usura quomodo, & quando sit permixta Jure Cæsareo, seu Civili communi. Et ad quid Princeps circa ipsam teneatur. *ib. num.* 14. ad 20.

Usura compensatoria quomodo sit licita. *ibid.* num. 21.

Usura punitoria, seu moratoria est licita; & quare; *ib. num.* 22.

Mutuas accipiens pignus a Mutuatario cum pacto, ut interim fructus pignoris lucreretur, an committat Usuram. *ib. num.* 23. & 24.

Pactum *Anticryseos*, & *Legis commissoria* an sit usurarium. *ib. num.* 25. & 26.

Usuræ non possunt exigi ob favorem Causæ piz; neque ad id dari potest dispensatio; sunt tamen liciti Montes Pietatis. *ibidem* num. 27. 28. & 29.

Assignantur in variis casibus quomodo ratione mutui committi possit usura. *ibid.* num. 30. ad 49.

Contractus ille, qui vulgo dicitur *a godere*, quomodo ab usura possit excusari. *ibid.* num. 50.

Qui recusat mutare pecuniam, sed ipsam tradit indigenti, dicendo, quod emit ab ipso suas Vaccas, & easdem ei locat pro pensione annua ei solvenda; vel dicendo, quod tali pecunia conducit suas operas ad futuram Messiem, an excusetur ab usura. *ibid.* num. 51. & 52.

Ementes res, chirographa, & alia credita minori pretio, quam valeant, quando excusentur ab usura, & restitutione, vel non. *ibid.* num. 53. & 54.

Emere, vel vendere rem sine iusto titulo intra, vel supra pretium, ob solam anticipatam, vel dilatatam solutionem est usura. *ibid.* num. 55. & 56.

Venditores quando excusentur ab usura, & restitutione, vel non. *ibid.* num. 57.

Contractus *Moharra* est usurarius. *ib. n.* 58.

An mutuas possit ex contractu usurarie celebrato percipere, & retinere lucrum, quod ex alio iusto contractu (quem celebrasset, si scivisset) recipere, & retinere potuisset. *ibid.* num. 59. ad 62.

Contractus vulgo dictus *trium contractuum* an sit usurarius, vel non. *ibid.* num. 63.

Assignantur plures, qui cooperantes ad exigendas, vel solvendas usuras peccant mortaliter,

iter, & tenentur ad restitutionem. *ibidem* num. 64.

Mutuatarius petendo mutuum sub usuris quando, & quomodo peccet. *ib. n. 65. & 66.*

Mutuatarius post acceptum mutuum sub usuris an peccet usuram solvendo. Et in casu an, & quales usurasolvere teneatur. *ib. num. 67. ad 72.*

Usurarius quando, & quale usurarum dominium acquirat, & quid circa ipsas teneatur restituere, vel non. *ib. n. 73. ad 78.*

Judzi compelli debent ad restitutionem usurarum. *ibid. num. 79.*

Obligatio restituendi usuras transit ad hæredes; & innuitur quando, ac quomodo hæredes restituere debeant, & quando excusentur, vel non, a tali restitutione. *ib. num. 80. ad 84.*

Per usuram mentalem quid intelligatur, & an etiam ipsa obliget ad restitutionem. *ib. n. 85. 86. & 87.*

Assignantur poenæ, quibus subjacent Usurarii, aliique ad usuras cooperantes, & quid requiratur ad hoc ut dictas poenas incurrant Usurarii. *ibid. num. 88. ad 89.*

Judex criminum Usurarium quis sit, & esse possit. *ib. n. 100. & 101.*

Alia ad rem. *ibid. num. 102. & 103. ubi ad propositum affertur Encyclica Bened. XIV. qui ad exterminandas Usuras plura declaravit; quæ referuntur. ibid. num. 104. ad 113.*

Non solum ex mutuo, sed ex quocumque alio credito mere pecuniario regulariter veritum est quidquam ultra sortem accipere, non concurrentibus notissimis requisitis Castrensis in *Leg. 3. ff. de eo, quod certo loco: Quæ requisita Castrensis explicantur. ibid. nu. 114. & seqq.*

USUSFRUCTUS, USUS.

Quid sit Ususfructus, & quid sit Usus, & quomodo Usuarii differat ab Usufructuario. Vide verb. *Usufructus num. 1. ad 4.*

Usufructus an constitui possit in rebus unico usu consumpribilibus. *ibid. num. 5. & 6.*

Usus alius est *Facti*, & alius *Juris*, & uterque explicatur. *ib. num. 7.*

Datur alius usus, scilicet Usus facti simplex, qui separatur a dominio rei, etiam unico usu consumpribilis. *ib. nu. 8. 9. & 10.* Ususfructus bonorum adventitiorum filii ad quem spectat. *num. 11. & 12.*

Usufructus hæreditatis relictæ filio sub hac Le-

ge, ut in ea nihil Juris acquirat Pater; non spectat ad ipsum Patrem; neque Pater acquirat usufructum in hæreditatem aditam a Filio contra voluntatem ipsius Patris. *ibidem num. 13. & 14.*

An ut usufructus prohibeatur Patri in bonis adventitiis filii tacita sufficiat prohibitio. *ibid. num. 65.*

An prohibito usufructu Patri nihilominus competat ei administratio bonorum, si sitis ætatis defectu laboret, *ib. n. 66. & seqq.* Ususfructus in bonis adventitiis Filii per Professionem Patris ad quem transeat. *ibidem num. 15.*

Pater per Professionem Filii in Religione, vel per ejusdem enorme delictum non amittit usufructum in bonis adventitiis ejusdem Filii; neque per transitum ad secundas nuptias privatur usufructu bonorum Filiorum prioris Matrimonii. *ibid. num. 16. 17. & 18.*

Pater potest usufructum bonorum adventitiorum Filii eidem remittere. *ib. n. 19. & 20.* Ususfructus bonorum dotalium ad quem spectet, & an esse possit materia Dotis. *ibid. num. 21. 22. & 23.*

Si Uxor fuerit proprietaria, & dederit in dotem solum usufructum, retenta sibi proprietate, soluto Matrimonio, ad quem spectet ille usufructus; *ib. num. 24. 25. & 26.* Usufructuarius quales fructus percipere possit ex re fructifera; & an possit illos alteri donare, vendere, vel transferre, etiam invito Domino; *ib. nu. 27. ad 33.*

Usufructuarius quomodo teneatur proprietarii rem conservare? & quid de ipsa disponere possit, vel non. *ib. num. 34. ad 39.*

Usufructuarius ædium quid possit in ipsis facere, vel non; & quid si ædes, vel incendio, vel casu fortuito destruantur. *ib. n. 40. ad 44.* Usufructuarius, cui legatus est usufructus certi Gregis ad determinatum tempus, ad quid teneatur elapso dicto tempore. *ibid. num. 45. & 46.*

Usufructuarius quando usum capere incipiat. *ibid. num. 47.*

Assignantur aliqua ad usufructuarium, & ad rei proprietarium spectantia. *ib. nu. 48.*

Si usufructus sit relictus pluribus Usufructuariis conjunctim, uno eorum decedente, quid de ejus portione. *ib. n. 49.*

Usufructuarii hæres non teneatur restituere Proprietario fructus, quos defunctus collegerat, antequam essent maturi. *ibid. num. 50.*

Usufructuarius potest interrumpere locationem factam a proprietario. *ibid. num. 51.*

Hæres,

Hæres, seu Legatarius Testatoris tenetur usufructuario præstare viam, & transitum necessarium ad utendum suo usufructu, *ib. n. 5.*
 Usufructuarius quæ onera sustinere, & solvere teneatur; & quid ipsi addere, vel ab ipso exigere possit Proprietarius, *ib. nu. 53. ad 56.*
 Usufructus per quid finiatur? Et quid si Usufructuarius in Religione Professionem emit-
 tat, *ib. n. 57. ad 64.*
 Alia ad rem, *ib. num. 65.*

UTENSILIA.

Assignatur taxa pro Utensilibus Sacris Missæ quotidianæ. Vide verb. *Utensilia n. 1.*

Parochi, & Rectores Ecclesiarum an, & quibus Sacerdotibus celebrare volentibus in eorum Ecclesiis teneantur Utensilia Sacra ministrare; & an possint retinere aliquam portionem ex elemosynis Missarum pro expensis mantentionis Ecclesiæ, *ib. num. 2. ad 6.*

Episcopus quomodo possit adstringere Beneficiarios ad providenda Paramenta de proprio, *ibidem num. 7.*

Mantentio, & provisio de necessariis pro Altaribus de Jurepatronatus ad quem spectat; & ad quæ onera teneatur Patronus. *ibidem num. 8. ad 15.*

Utensilia, & Paramenta Sacra aliis commodare prohibentur Fratres Minores de Observantia sub gravissimis poenis. Vide verb. *Paramenta Sacra n. 39.*

Alia vide hoc tom. x. in *Append. Resol. in Auximana. Dertbonen.* Alia *Dertbonen. Romana. Maceraten. Utensilium. Romana Utensilium. Latinen. Camerinen. Utensilium, Lycien. Clausura.*

UTILITAS Ecclesiæ quando sufficiat pro alienatione ejus bonorum; Vide verb. *Alienatio art. 2. n. 2.*

Utilitas Ecclesiæ, seu Reipublicæ quando sufficiat pro absentia a residentia? Vide verb. *Canonicus art. 5. n. 37. verb. Episcopus art. 3. nu. 7. ad 11. & verb. Parochus art. 2. n. 42.*

U X O R.

Uxor quando teneatur sequi Maritum mutan-
 tem domicilium, & e contra; quomodo teneantur ambo simul cohabitare, & propter quas causas fieri possit Divortium; Vide verb. *Uxor n. 1. ad 10.*

Quid de Coniuge, qui propter adulterium spirituale alterius Conjugis, Divortium facit auctoritate propria; *ibid. num. 11. ad 14.*

Uxor adultera post poenitentiam recipienda est a Marito; & si separata impudice vivit, puni-
 enda est poena mortis; & si occidit solum animatum, aut infantem natum, excommunicatur, & punitur ut homicida, *ibid. nu. 15. 16. & 17.*

Quid de Uxore adultera, vel sterili, quæ artificiose sibi supposuit partem alienam, *ib. n. 18. 19. & 20.*

Uxor in adulterio deprehensa nequit a Marito ob id occidi; *ibid. num. 21.*

Uxor quid amittat propter adulterium? Et quid si a Marito recedat, *ibid. num. 22. 23. & 24.*

An, & quando dos quoad proprietatem, & usumfructum spectet ad Uxorem, *ib. nu. 25.*

Quando Uxor possit petere, & teneatur reddere debitum conjugale, vel non, *ibid. num. 26.*

Quid de voluptate, seu defæctatione; ac de tactibus, osculis, amplexibus inter Coniuges, *ib. n. 27. ad 31.*

Coniuges an, & quando possint, vel non, Religionem ingredi, *ibid. num. 32.*

Maritus an, & quando possit cum, vel sine, Uxoris licentia ad Sacros Ordines promoveri, *ibidem n. 33.*

Quid de conjugibus infidelibus, quando unus convertitur, & alter non, vel quando ambo convertuntur; & quid de eorum Matrimonio, & prole, *ibidem num. 34.*

Plures Uxores simul habere est prohibitum de Jure Divino, *ib. n. 35.*

Uxor an, & quas donationes possit facere Marito, & Maritus Uxori, *ibid. num. 36.*

Uxor de quibus bonis habeat Dominium, vel usumfructum, & de quibus, & quando possit disponere; & facere donationes, & elemosynas, & succurrere suis parentibus, *ibid. n. 37.*

Uxor, sicut & Maritus, quibus prius subvenire teneatur in extrema, gravi, & communis necessitate, *ibidem num. 38.*

Uxor quando possit, vel non irritare Vota Mariti, & e contra, *ib. num. 39.*

Uxor transiens ad secundas nuptias quid amittat, *ibid. num. 40. ad 44.*

Uxor an possit sibi eligere sepulcrum, & si non elegerit, ubi sit sepelienda, *ibid. n. 45.*

Uxoris soror improprie dicitur Cognata, *ibid. num. 46.*

Uxor, sicut & Maritus, proprium filium baptizans, vel ambo alterius filium de Sacro Fonte suscipientes non impediuntur debitum petere, *ib. num. 47. & 48.*

Uxor

Uxor pragnans choreas ducens quomodo peccet, *ib. n. 49.*

Uxor notorie adultera non potest Religionem ingredi cum solo consensu viri, *ib. n. 50.*

Uxor an, & quæ bona possit incipio, vel invito Marito ludo exponere, *ib. num. 51. ad 54.*

Alia ad rem, *ibid. num. 55. ad 91.*

Fœminæ vox in homine an sit mali omnis indicium, *ib. n. 92.*

Uxor quando est pulchra aufert nomen domus Marito, *ibid. num. 93.*

Uxor eximens maritum de manu Curie, & econtra, non committit crimen læsæ Majestatis, *ib. n. 94.*

Referuntur privilegia mulierum inhonestarum, & de ipsis præsertim verificatur celebre S. Antonini Alphabetum, quod adducitur, *ibid. n. 95. & 96.*

Prærogativæ mulierum honestarum indicantur, *ib. n. 97.*

Refertur curiosus, & scandalosus modus ducendi Uxorem in Regno Congi, *ib. n. 98.* Reprehenditur *Auctor* ob ea, quæ habet a n. 66. ad 98. *ib. in nov. add. n. unic.*

Uxor quum sit in Mariti potestate juxta Legem Moyſis, ideo Maritus a Judaismo ad Ecclesiæ Fidem conversus, eam ad Baptismum offerre potest, *ibid. num. 99. & 100.*

Alia ad rem vid. verb. *Fœmina.*

X

XENIA.

Xenia dari solita per Cardinales absentes noviter promotos, quibus debeantur, si contingat obitus Papæ? Vide verb. *Xenia n. 1.*

Judices quo jure teneantur a receptione munerum abstinere; & quid si recipiant, & quando, ac quæ munera recipere possint, vel non, *ib. n. 2. ad 15.*

Auditores Ratz, Episcopi, & Regulares; quid de ipsis circa munerum receptionem, vel largitionem, *ibid. nu. 16. ad 23.*

Quæ personæ donare possint, vel non, & in qua quantitate, *ib. n. 24.*

Alia ad rem, *ib. nu. 25. ad 31.*

Z

ZELOTYPIA.

Zelotypia quid sit; & quid de ipsa. Vide verb. *Zelotypia n. 1. ad 5.*

ZENITH quid sit, & significet. Vide verb. *Mundus n. 129.*

ZINGARI, ZINGARE.

Zingari, vel Zingaræ bonam, vel malam fortunam se divinare jactantes quomodo peccent, & quando puniri possint ab Inquisitoribus. Vide verb. *Zingari n. 2. & 3.*

Zingari in quo possint esse testes idonei, *ibid. num. 4.*

Emens rem a Zingaræ ad quid teneatur, *ibid. num. 5. 6. & 7.*

Alia de Zingarorum moribus, descendentiâ, ac mulieribus, *ibid. num. 8. ad 12.*

ZODIACUS.

Zodiacus quid sit cum duodecim ejus signis. Vide verb. *Mundus num. 135. & 136.*

Quodlibet ex Zodiaci signis continet 30 gradus, *ibid. nu. 137.*

Zodiaci signa peculiaribus figuris exprimuntur, *ib. num. 139.*

Dicta duodecim signa dividunt Zodiacum in duodecim partes correspondentes duodecim mensibus anni, *ib. nu. 140.*

ZONA.

Zona quid sit, & quotuplex. Vide verb. *Mundus n. 155.*

Zona torrida quæ sit, & quare sic dicta, *ibid. n. 154.*

Zonæ temperatæ quæ sint; & quare sic dictæ, *ibid. num. 155.*

Zonæ frigidæ quæ sint, & quare sic dictæ, *ib. n. 156.*

INDICIS GENERALIS FINIS.

**THIS BOOK IS DUE ON THE LAST DATE
STAMPED BELOW**

**RENEWED BOOKS ARE SUBJECT TO IMMEDIATE
RECALL**

LIBRARY, UNIVERSITY OF CALIFORNIA, DAVIS

Book Slip-55m-10,'68(J4048a8)458—A-31/5

Nº 616526

**Ferraris, L.
Prompta biblio-
theca canonica.**

**K561
F4
1782
v.10**

**CONSERVATION & PRESERVATION
DEPARTMENT 1987**

**LIBRARY
UNIVERSITY OF CALIFORNIA
DAVIS**